ПАЙДАЛАНУ НҰСҚАУЛЫҒЫ

Пайдалану

Техникалық қызмет көрсету

Техникалық сипаттамалар

Осы Пайдалану нұсқаулығындағы бүкіл ақпарат жарияланған кезінде жарамды. HYUNDAI компаниясы үнемі күші бар өнімді модернизациялау бағдарламасының шеңберінде кез келген уақытта өзгерістер енгізу құқығын өзінде сақтап қалады.

Бұл нұсқаулық осы автокөліктің барлық модельдеріне қатысты және қосымша әрі стандартты жабдықтың сипаттамалары мен түсіндірмелерін қамтиды. Сондықтан бұл нұсқаулықта дәл сіздің автокөлігіңізге қатысты емес материалдарды табуға болады.

Кейбір модельдерде оң жақтағы рульмен басқару жүйесі (ОРЖ) бар екенін ескеріңіз. Кейбір операцияларға арналған осы нұсқаулықта келтірілген түсініктемелер мен иллюстрациялар қарама-қарсы бағыттағы ОРЖ модельдері үшін қарастырылуы керек.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ! HYUNDAI АВТОКӨЛІГІҢІЗДІҢ ҚҰРЫЛЫМЫНА ӨЗГЕРІСТЕР ЕНГІЗУ

HYUNDAI автокөлігін қандай да бір жолмен өзгертуге тыйым салынады. Мұндай өзгерістер HYUNDAI көлігінің қолданыс сипаттамаларына, қауіпсіздігіне немесе сенімділігіне теріс әсер етуі мүмкін, сонымен қатар автокөліктің шектеулі кепілдік шарттарын бұзуы мүмкін. Кейбір өзгерістер сондай-ақ Көлік министрлігі және еліңіздегі өзге мемлекеттік мекемелер орнатқан ережелерге сәйкес келмеуі мүмкін.

ДУПЛЕКСТІ РАДИОБАЙЛАНЫС НЕМЕСЕ ҰЯЛЫ ТЕЛЕФОН ЖҮЙЕЛЕРІН ОРНАТУ

Автокөлігіңіз электрондық жанармай бүрку жүйесімен және басқа электрондық компоненттермен жабдықталған. Қабылдау-тарату радиостанциясын немесе ұялы телефонды дұрыс орнатпау/баптамау электрондық жүйелердің жұмысына кері әсер етуі мүмкін. Осы себепті, егер сіз осы құрылғылардың бірін орнатуды шешсеңіз, радиостанция өндірушісінің нұсқауларын мұқият орындауды немесе сақтық шаралары немесе арнайы нұсқаулар туралы HYUNDAI ресми дилерімен кеңесуді ұсынамыз.

ЕСКЕРТУ! (БАР БОЛСА)

Автокөлік ЭРА-ГЛОНАСС шұғыл қызметтерін шақыру құрылғысымен жабдықталған.

ЭРА-ГЛОНАСС жүйесіне, автокөлік және/немесе оның компоненттерінің жүйелеріне өз бетінше және/немесе рұқсатсыз араласу, және де автокөлік өндірушісінің ұсынысына жатпайтын және/немесе рұқсаты бар HYUNDAI дилерлік орталықтарынан тыс жабдық орнату ЭРА-ГЛОНАСС құрылғысының дұрыс жұмыс істемеуіне, жалған шақырудың іске қосылуына, жол-көлік апаты кезінде және/немесе сіз жедел жәрдемді қажет еткен өзге жағдайда құрылғының істемеуіне әкелуі мүмкін.

Бұл қауіпсіз емес және өмірге қауіп төндіруі мүмкін!

АВТОКӨЛІКТІҢ ҚАУІПСІЗДІГІНЕ ТӨНЕТІН ҚАУІП ПЕН ЗАҚЫМДАНУ ҚАУПІ ТУРАЛЫ ЕСКЕРТУ АҚПАРАТЫ

Бұл нұсқаулықта ҚАУІПТІ, ЕСКЕРТУ, НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ және Ескертпе белгілері бар ақпарат бар.

Бұл белгілер мынаны білдіреді.

⚠ ҚАУІПТІ

ҚАУІПТІ — құтыла алмаған жағдайда өлімге немесе ауыр жарақаттарға әкелетін қауіпті жағдай.

⚠ ЕСКЕРТУ

ЕСКЕРТУ — құтыла алмаған жағдайда өлімге немесе ауыр жарақаттарға әкелуі мүмкін қауіпті жағдай.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ — құтыла алмаған жағдайда жеңіл немесе орташа жарақаттарға әкелуі мүмкін қауіпті жағдай.

Ескертпе

Ескертпе — құтыла алмаған жағдайда көлік құралының зақымдалуына себеп бола алатын жағдай.

Мазмұны

Кіріспе	1
Автокөлік туралы ақпарат	2
Орындықтар және қауіпсіздік жүйесі	3
Аспаптар тақтасы	4
Жайлылықты қамтамасыз ету функциялары	5
Автокөлікті жүргізу	6
Жүргізушінің көмекші жүйесі	7
Төтенше жағдайлар	8
Техникалық қызмет көрсету	9
Пәндік көрсеткіш	I

1. Кіріспе

1

Кіріспе 1-2
HYUNDAI Motor Company 1-2
Бұл нұсқаулықты қалай пайдалануға болады 1-3
Қауіпсіздік шараларын сақтау туралы хабарламалар 1-3
Жанармайға қатысты талап 1-5
Бензиндік қозғалтқыш 1-5
Автокөлікке өзгерістер енгізу 1-9
Автокөлікті пайдалану бойынша нұсқаулар 1-9
Автокөлікті сынап жүргізу 1-10
Қолданылған автокөліктерді қайтару (Еуропа үшін) 1-10
Автокөлік туралы деректерді жинау және оқиғалар туралы деректерді тіркегіш 1-11

Кіріспе

Көлігіңіз құтты блсын және HYUNDAI көлігін таңдағаныңызға алғыс білдіреміз. Саны күн сайын артып келе жатқан HYUNDAI автокөліктерін жүргізушілерінің қатарына қосылғаныңызға қуаныштымыз. Біз HYUNDAI автокөліктерінің жоғары техникалық деңгейі мен сапасын мақтан тұтамыз.
Пайдалану нұсқаулығы сізді жаңа HYUNDAI автокөлігінің ерекше құрылымымен және пайдалану ерекшеліктерімен таныстырады. Жаңа HYUNDAI автокөлігімен танысу және оның барлық артықшылығын пайдалану үшін рульге отырар алдында осы нұсқаулықты мұқият қарап шығыңыз.
Бұл нұсқаулықта автокөлікті басқару құралдарымен және автокөлікті қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету функцияларымен танысуға мүмкіндік беретін қауіпсіздік туралы маңызды ақпарат пен нұсқаулар бар. Бұл нұсқаулықта автокөліктің қауіпсіздігін арттыруға мүмкіндік беретін техникалық қызмет көрсету туралы ақпарат бар. Автокөлікке техникалық қызмет көрсету және оны жөндеу үшін HYUNDAI ресми дилерінде жүгінуге кеңес береміз. HYUNDAI өнімдері дилерінің қызметкерлері жоғары сапалы қызмет көрсету, техникалық қызмет көрсету және қажет болуы мүмкін кез келген басқа көмек көрсету бойынша дайындықтан өтеді.
Бұл пайдалану нұсқаулығы сіздің автокөлігіңіздің ажырамас бөлігі ретінде қарастырылуы керек. Кез келген уақытта пайдалану үшін оны автокөлікте сақтау керек. Автокөлікті сатқан жағдайда жаңа көлік иесі пайдалану, қауіпсіздік және техникалық қызмет көрсету туралы маңызды ақпаратпен танысуы үшін нұсқаулық сол көлікте қалуы керек.

HYUNDAI Motor Company

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Сапасы нашар, HYUNDAI компаниясының талаптарына сәйкес келмейтін отын мен майлау материалдарын қолдану қозғалтқыш пен трансмиссияның ауыр зақымдануына әкелуі мүмкін. Сіз әрқашан Пайдалану нұсқаулығының «Ұсынылған майлау материалдары және көлемдер туралы ақпарат» бөлімінде көрсетілген техникалық сипаттамаларға сәйкес келетін жоғары сапалы жанармай және майлау материалдарын пайдалануыңыз керек.

Авторлық құқық 2023 HYUNDAI Motor Company. Барлық құқық қорғалған. Осы құжаттың еш бөлігін кез келген түрде және кез келген әдіспен HYUNDAI Motor Company компаниясының алдын ала жазбаша рұқсатынсыз жаңғыртуға, қандай да бір ақпараттық-іздеу жүйесіне орналастыруға немесе байланыс каналдарымен табыстауға тыйым салынады.

Бұл нұсқаулықты қалай пайдалануға болады

Сізге көлікті жүргізу барынша көңіліңізден шығуы үшін сізге көмектескіміз келеді. Осыған байланысты нақты пайдалану нұсқаулығы сізге көп жағынан пайдалы болуы мүмкін. Нұсқаулықты толығымен оқып шығуға кеңес береміз. Өлім немесе жарақат алу мүмкіндігін азайту үшін «АБАЙЛАҢЫЗ» және «НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ» деген тақырыптардағы тармақтарын оқып шығу керек.
Иллюстрациялар берілген көлікті қалай тиімді пайдалану керек екенін жақсы түсіндіру үшін мәтіндік сипаттамаларды толықтырады. Осы нұсқаулықты оқығаннан кейін сіз автокөліктің сипаттамалық ерекшеліктерімен, қауіпсіздік туралы маңызды мәліметтермен және оны әртүрлі жол жағдайларында пайдалану бойынша кеңестермен танысасыз.
Нұсқаулықтың жалпы құрылымы мазмұнында берілген. Белгілі бір бөлімдерді іздеу үшін пәндік көрсеткішті пайдаланыңыз — онда нұсқаулықтағы барлық ақпарат әліпби ретімен берілген. Тараулар: нұсқаулық тоғыз тараудан және әліпбилік көрсеткіштен тұрады. Әр тарау қысқаша мазмұннан басталады, оған сәйкес онда қажетті ақпараттың бар-жоғын бірден түсінуге болады.

Қауіпсіздік шараларын сақтау туралы хабарламалар

Сіздің және басқа адамдардың қауіпсіздігі өте маңызды. Бұл пайдалану нұсқаулығында көптеген сақтық шаралары мен жұмыс процедуралары бар. Бұл ақпарат сізге немесе басқаларға зиян келтіруі мүмкін ықтимал қауіптер туралы, сондай-ақ автокөлігіңіздің зақымдануы туралы ескертеді.
Көлік құралындағы және осы нұсқаулықтағы ескертпе хабарлар осы қауіптерді, және де тәуекелдерді азайту үшін сақтық шараларын түсіндіреді.
Осы нұсқаулықтағы ескертулер мен нұсқаулар сіздің қауіпсіздігіңізді қамтамасыз етуге арналған. Қауіпсіздік техникасы бойынша ескертулер мен нұсқауларды орындамау ауыр жарақаттарға немесе өлімге әкелуі мүмкін.
Осы нұсқаулықта «ҚАУІПТІ», «ЕСКЕРТУ», «НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ» және «ҚҰЛАҚ САЛЫҢЫЗ» белгілері, сондай-ақ ҚАУІП БЕЛГІСІ қолданылады.

Бұл жарақат алу қаупі туралы хабарлау үшін қолданылатын қауіп белгісі. Ықтимал жарақаттарды не өлімді болдырмау үшін осы белгімен бірге көрсетілетін барлық ескертуші хабарды орындаңыз. Қауіптілік белгісі «ҚАУІПТІ», «АБАЙЛАҢЫЗ» және «НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ» деген белгілердің алдына қойылады.

⚠ ҚАУІПТІ

«ҚАУІПТІ» — болдырмау мүмкін болмаған жағдайда өлімге немесе ауыр жарақаттарға әкелетін қауіпті жағдайды көрсетеді.

⚠ ЕСКЕРТУ

«АБАЙЛАҢЫЗ» — алдын алу мүмкін болмаған жағдайда өлімге немесе ауыр жарақаттарға әкелуі мүмкін қауіпті жағдайды көрсетеді.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

«НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ» — болдырмау мүмкін болмаған жағдайда жеңіл немесе орташа жарақаттарға әкелуі мүмкін қауіпті жағдайды көрсетеді.

Ескертпе

«ҚҰЛАҚ САЛЫҢЫЗ» — алдын алу мүмкін болмаған жағдайда көлік құралының зақымдалуына себеп бола алатын жағдайды көрсетеді.

Жанармайға қатысты талап

Бензиндік қозғалтқыш

Этилдендірілмеген бензин

Европа үшін

Автокөліктің оңтайлы жұмыс сипаттамалары үшін RON октан саны (зерттеу әдісі бойынша октан саны) 95 немесе AKI (антидетонациялық көрсеткіш) 91 немесе одан жоғары этилдендірілмеген бензинді қолданған жөн. Октан саны 91-94 немесе AKI көрсеткіші 87-90 RON этилдендірілмеген бензинді қолдануға болады, бірақ бұл автокөліктің жұмыс сипаттамаларының аздап төмендеуіне әкелуі мүмкін. (Метанол қоспалары бар отынды қолданбаңыз.)

Европадан басқа

Автокөліктің оңтайлы жұмыс сипаттамалары үшін RON октан саны (зерттеу әдісі бойынша) 91/ AKI антидетонациялық көрсеткіші 87 немесе одан жоғары этилдендірілмеген бензинді қолданған жөн. (Метанол қоспалары бар отынды қолданбаңыз.)

Автокөлік ЭТИЛДЕНДІРІЛМЕГЕН БЕНЗИНДІ қолданған кезде максималды пайдалану сипаттамаларына қол жеткізуге болатындай жасалған, бұл сондай-ақ зиянды заттардың сыртқа шығуын және оталдыру білтелерінің ластануын азайтуға әкеледі.

Ескертпе

Ешбір жағдайда этилденген отынды пайдаланбаңыз.
Этилдендірілген жанармайды пайдалану каталиттік бейтараптандырғыштың қызмет ету мерзімін қысқартады және қозғалтқышты басқару жүйесінің оттегі датчигіне зақым келтіреді, бұл пайдаланылған газдардың уыттылығын бақылау жүйесінің жұмысына теріс әсер етеді.
Сонымен қатар, қатты тозу, поршеньдік сақинада, клапанда және т.б. жарықтар пайда болып, қозғалтқыш тарсылдауы мүмкін.

Этилденген отын

Бар болса

Кейбір елдер үшін автокөлікті этилденген бензинмен пайдалану мүмкіндігі қарастырылған. Егер этилденген бензинді пайдаланғалы жатсаңыз, HYUNDAI ресми дилеріне хабарласуға кеңес береміз.

Этилденген бензиннің октандық саны да этилденбеген бензиндікімен бірдей.

Құрамында этил немесе метил спирті бар бензин

Бензоспирт, бензин мен этил спиртінен тұратын (тағамдық спирт атауымен де танымал) қоспа және бензин не метил спирті бар бензоспирт (ағаш спирт атауымен де танымал) нарықта этилдендірілген және этилдендірілмеген бензинмен бірге немесе олардың орнына сатылады.

Құрамындағы этанол 10 %-дан асатын бензоспиртті және құрамында метанолдың қандай да бір үлесі бар безин мен бензоспиртті қолдануға болмайды. Осы типтегі жанармай автокөлікті жүргізу кезінде қиындықтар тудыруы мүмкін және жанармай жүйесіне, қозғалтқышты басқару жүйесіне және пайдаланылған газдардың уыттылығын төмендету жүйесіне зақым келтіруі мүмкін.

Автокөлікті жүргізу кезінде қиындықтар туындаған кезде бензоспирттің кез келген түрін қолдануды тоқтатыңыз.

Көрсетілген жанармай түрлерін қолданғандықтан автокөліктің зақымдануы немесе оны басқарған кездегі проблемаларға өндірушінің кепілдігі жарамауы мүмкін.

1. Құрамындағы этил спирті 10 %-дан асатын бензоспирт.
2. Құрамында метил спирті бар бензин немесе бензоспирт.
3. Этилдендірілген отын немесе этилдендірілген бензин.

Ескертпе

Ешқандай жағдайда құрамында метанол бар бензоспиртті қолданбаңыз. Басқаруды нашарлататын кез келген бензоспирт өнімін пайдалануды тоқтатыңыз.

Отынның өзге түрлерін пайдалану

Мыналар сияқты жанармай қоспаларын қолдану:

- Отынға қосылатын силиконды қоспа.
- Құрамында марганеці (ММТ, Mn) бар қоспа.
- Құрамында ферроцені (темір негізіндегі) қоспа.
- Металдар негізіндегі өзге қоспалар.

жалын өткізуге, жылдамдықтың нашар үдеуіне, қозғалтқыштың тоқтауына, каталитикалық бейтараптандырғыштың зақымдауына, аса жемірілуге әкелуі және қозғалтқышты зақымдап, қуатты агрегаттың қызмет ету мерзімінің қысқаруына себеп болуы мүмкін.

ақаудың индикатор шамы қосылуы мүмкін.

Ескертпе

Отынның осы түрлерін немесе отын қоспаларын пайдаланудан болған жанармай жүйесінің зақымдануы және жүріс сипаттамаларындағы проблемалар сіздің жаңа көлік құралына берілетін Шектеулі кепілдігіңізде қарастырылмаған болуы мүмкін.

MTBE жүйесін пайдалану

Бұл автокөлікке құрамындағы метилтербутилэфирдің (MTBE) көлемдік үлесі 15,0 % (оттегінің салмақтық үлесі — 2,7%) асатын жанармайды қолданбаған жөн.

Құрамындағы метилтербутилэфирдің (MTBE) көлемдік үлесі 15,0 %-дан (оттегінің салмақтық үлесі — 2,7 %) асатын отын түрлерін пайдалану автокөліктің пайдалану сипаттамаларының төмендеуіне және булық кептелістің түзілуіне немесе оталдыру кезіндегі проблемаларға әкелуі мүмкін.

Ескертпе

Жаңа автокөлікке берілетін өндірушінің шектеулі кепілдігі құрамындағы метилтербутилэфирдің (МТБЭ) көлемдік үлесі 15,0 % (оттегінің салмақтық үлесі — 2,7%) асатын жанармай түрлерін қолдану нәтижесінде орын алған жанармай жүйесінің зақымдануына және пайдалану сипаттамаларының нашарлауына қолданылмауы мүмкін.

Метанолды қолданбаңыз

Осы автокөлікке отын құю үшін құрамында метанол (ағаш спирті) бар отын түрлерін қолданбаған жөн. Жанармайдың мұндай түрлері автокөліктің жұмыс сипаттамаларын төмендетіп, жанармай жүйесі компоненттерінің, қозғалтқышты басқару жүйесінің және пайдаланылған газдардың уыттылығын азайту жүйесінің зақымдануына себеп болуы мүмкін.

Жанармай қоспаларын қолдану

HYUNDAI компаниясы RON октан саны (зерттеу әдісі бойынша бензиннің октан саны) 95 / AKI (детонацияға қарсы көрсеткіш) 91 немесе одан жоғары (Еуропа үшін) немесе RON октан саны (зерттеу әдісі бойынша бензиннің октан саны) 91 / AKI (детонацияға қарсы көрсеткіш) 87 немесе одан жоғары (Еуропадан басқа) этилденбеген бензинді қолдануға кеңес береді. Жоғары сапалы емес бензинді пайдаланатын және қозғалтқышты іске қосқанда немесе қозғалтқыштың жұмысында проблемалармен кездесетін тұтынушыларға техникалық қызмет көрсету кестесіне сәйкес жанармай багына бір бөтелке қоспаны қосқан жөн («Мерзімдік техникалық қызмет көрсету бойынша жұмыстар кешені» 9-тарауын қараңыз).

Қоспаларды ресми HYUNDAI дилерінен сатып алуға болады. Сонымен қатар оларды пайдалану бойынша кеңестер алуға болады. Қоспалардың басқа түрлерін қолданбаңыз.

Ескертпе

Ешқашан отын багіне автокөлік өндірушісі ұсынғандарынан өзге отын жүйесін тазалауға арналған тазартқыш құралдар немесе қандай да бір қоспалар қосушы болмаңыз. Кеңес алу үшін ресми HYUNDAI дилеріне хабарласыңыз.

Автокөлікті шетелде пайдалану

Өзге елге барғанда осы автокөлікке қатысты келесіні қамтамасыз ету қажет.

- Тіркеу мен сақтандыруға қатысты барлық талапты орындау.
- Қажетті сападағы отынның сатылымда бар-жоғын анықтау.

Автокөлікке өзгерістер енгізу

- Бұл автокөлік модификацияланбауы тиіс. Автокөлікке өзгерістер енгізу оның техникалық сипаттамаларына, қауіпсіздігіне немесе қызмет ету мерзіміне әсер етуі мүмкін, тіпті мемлекеттік қауіпсіздік пен атмосфералық шығарындыларды реттеу ережелерін бұзуы мүмкін.
- Оған қоса құрылымның қандай да бір өзгерісіне байланысты сипаттамалардың бұзылуына немесе төмендеуіне кепілдікті міндеттемелер қолданбайды.
- Рұқсат етілмеген электронды құрылғыларды пайдалану автокөліктің дұрыс жұмыс істемеуіне, электр сымдарының зақымдалуына, аккумулятор қуатының таусылуына және өртке әкелуі мүмкін. Қауіпсіздік мақсатында қолдануға рұқсат етілмеген электрондық құрылғыларды пайдаланбаған жөн.

Ескертпе

Автокөліктің кейбір дыбыстары (сәлемдесу, навигация жүйесінің хабарлау немесе ескерту дыбыстарын қоса алғанда) автокөліктің динамиктері мен күшейткіші арқылы берілуі мүмкін. Бұл компоненттерді Hyundai түпнұсқа бөлшектерінен өзге ешқандай компоненттермен ауыстырмаңыз. Кез келген рұқсат етілмеген құрылғылар автокөліктегі ішкі дыбыстарды шығаруды бұзуы және автокөліктің тиісінше қызмет етуін нашарлатуы мүмкін.

Автокөлікті пайдалану бойынша нұсқаулар

Бұл көлікті дұрыс жүргізбеген жағдайда оны басқара алмай, апат орын алып, көлік аударылуы мүмкін.

Автокөлік құрылымының ерекше сипаттамалары (жол саңылауының жоғарылауы, кең жолтабан және т.б.) басқа көлік түрлерімен салыстырғанда ауырлық орталығының жоғарылауын қамтамасыз етеді. Басқаша айтқанда, ол кәдімгі толық жетекті автокөліктер сияқты жылдамдықтармен бұрылыстардан өтуге арналмаған. Шұғыл бұрылыс пен күрт маневр жасамаңыз. Бұл көлікті дұрыс жүргізбеген жағдайда оны басқара алмай, апат орын алып, көлік аударылуы мүмкін. Осы Нұсқаулықтың 6-бөлімінде берілген «Аударылу қаупін азайту» нұсқауларымен танысып шығыңыз.

Автокөлікті сынап жүргізу

Жүрістің алғашқы 1000 км (600 миль) ішінде бірнеше қарапайым сақтық шарасын ұстану пайдалану сипаттамаларына, автокөліктің үнемділігі мен қызмет ету мерзіміне оң әсер етуі мүмкін.

- Қозғалтқышты аса жоғары айналымдарда істетпеңіз.
- Қозғалыс кезінде жылдамдықты күрт үдетпеңіз.
- Өзгеріссіз жылдамдықпен (жоғары не төмен) ұзақ уақыт бойы қозғалуға болмайды. Қозғалтқыштың айналу жиілігінің өзгеруі дұрыс сынап жүргізу үшін қажет.
- Төтенше жағдайлардан басқа кездерде, тежегіш қалыбымен дұрыс байланысты қамтамасыз ету мақсатында кенет тежеуге болмайды.
- Отын шығыны, қозғалтқыштың пайдалану сипаттамалары мен май шығыны автокөлікті сынап жүргізуге байланысты әртүрлі болуы мүмкін және 6000 км (4000 миля) жол жүріп өткеннен кейін тұрақтанады. Сынап жүргізу кезеңінде жаңа қозғалтқыштағы май шығыны артуы мүмкін.
- Алғашқы 2000 км (1200 миль) жол жүрген кезде тіркеме сүйреуге тыйым салынады.

Қолданылған автокөліктерді қайтару (Еуропа үшін)

HYUNDAI ресурсы өңделген автокөліктерді экологиялық тұрғыда қауіпсіз кәдеге жаратуды қолдайды және тиісті HYUNDAI автокөлігін көлік құралын пайдаланудың ақырғы мерзімі туралы Еуропалық Одақ (ЕО) Директивасына сәйкес қайтаруды ұсынады.

Толық ақпаратты жергілікті HYUNDAI веб-сайтынан алуға болады.

Автокөлік туралы деректерді жинау және оқиғалар туралы деректерді тіркегіш

Бұл автокөлік оқиғалар туралы деректерді тіркегішпен жабдықталған. Бұл тіркегіштің негізгі мақсаты — соқтығысудың белгілі бір жағдайларында немесе қауіпсіздік жастығының іске қосылуы немесе жолдағы кедергіге соғылу сияқты ұқсас ақпаратты жазу. Бұл деректер автокөлік жүйелерінің қалай жұмыс істегенін түсінуге көмектеседі. Тіркегіш қысқа уақыт ішінде, әдетте 30 немесе одан аз секунд ішінде автокөліктің динамикасы мен қауіпсіздік жүйелерінің жұмысы туралы деректерді жазуға арналған.

Бұл тіркегіш келесі деректерді жазады:

- Автокөлігіңіздің әртүрлі жүйелерінің қалай жұмыс істегенін.
- Жүргізуші мен жолаушының қауіпсіздік белдіктерін таққан-тақпағанын.
- Жүргізушінің акселератор және/немесе тежегіш педалін қаншалықты қатты басқаны.
- Автокөлік жылдамдығының қандай болғанын.

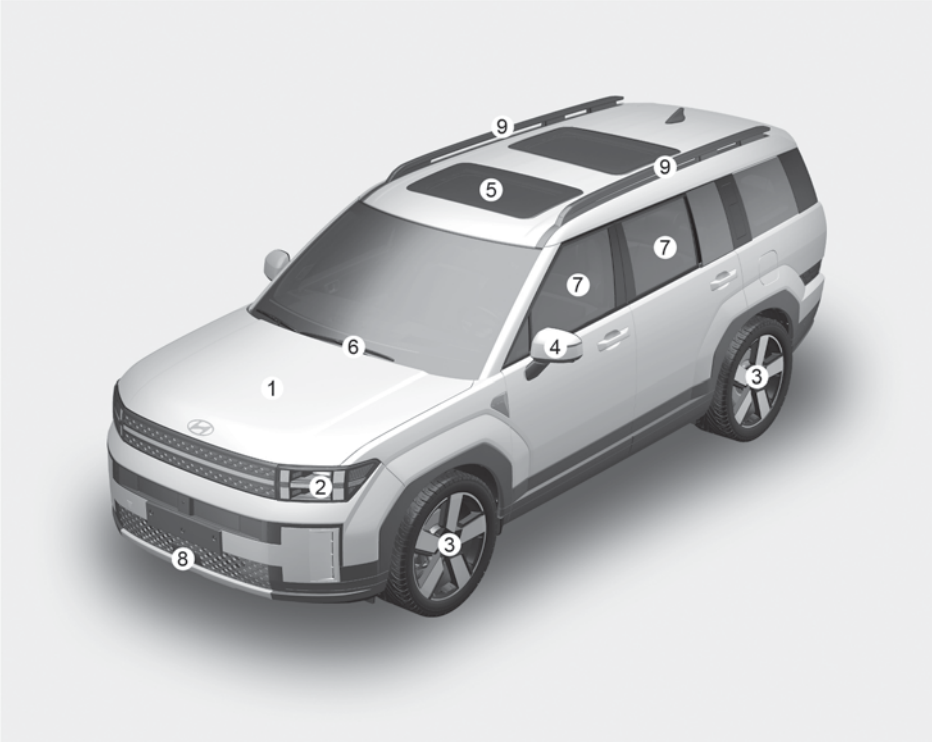
Бұл деректер апаттар мен жарақаттар орын алатын жағдайларды жақсырақ түсінуге көмектеседі. ЕСКЕРТПЕ: Тіркегіш деректері стандартты емес соқтығысу жағдайында ғана жазылады. Тіркегіш қалыпты қозғалыс жағдайында деректерді жазбайды және ешқандай жеке деректер (мысалы, аты, жынысы, жасы және апат орны) жазылмайды. Алайда, үшінші тараптар, мысалы, құқық қорғау органдары, апаттың мән-жайларын тергеу барысында тіркегіштің деректерін жеке сәйкестендіру деректерімен салыстыра алады.

Тіркегіш деректерін оқу үшін арнайы жабдық және көлікке немесе тіркегішке қол жеткізу мүмкіндігі болу керек. Автокөлік өндірушісінен басқа, арнайы жабдықтары бар құқық қорғау органдары сияқты үшінші тараптар көлікке немесе тіркегішке қол жеткізу мүмкіндігі болған кезде ақпаратты оқи алады.

2. Автокөлік туралы ақпарат

Экстерьерге шолу (алдынан көрінісі) 2-2
Экстерьерге шолу (артынан көрінісі) 2-3
Салонға шолу 2-4
Орталық консольге шолу 2-8
Рульдегі басқару элементтеріне шолу 2-12
Қозғалтқыш бөліміне шолу 2-13
Габариттік өлшемдер 2-17
Қозғалтқыш 2-17
Шамның қуаты 2-18
Шиналар және дөңгелектер 2-19
Жүк көтергіштік индекстері және шиналар жылдамдығының индекстері (Еуропа үшін) 2-20
Кондиционер жүйесі 2-20
Автокөліктің массасы және жүксалғыш көлемі 2-21
Рұқсат етілген майлау материалдары және көлемдер туралы ақпарат 2-23
Ұсынылған SAE тұтқырлық коэффициенті 2-25
Автокөліктің сериялық нөмірі (VIN) 2-27
Автокөліктің сертификациялық тақтасы 2-27
Шинаның сипаттамалары мен қысымы бар тақта 2-28
Қозғалтқыш нөмірі 2-28
Кондиционер компрессорының тақтасы 2-29
Сәйкестік декларациясы 2-29
Жанармай туралы ақпарат бар заттаңба 2-30
Бензиндік қозғалтқыш 2-30
Ашық бастапқы коды бар бағдарламалық құрал туралы хабарлама 2-31

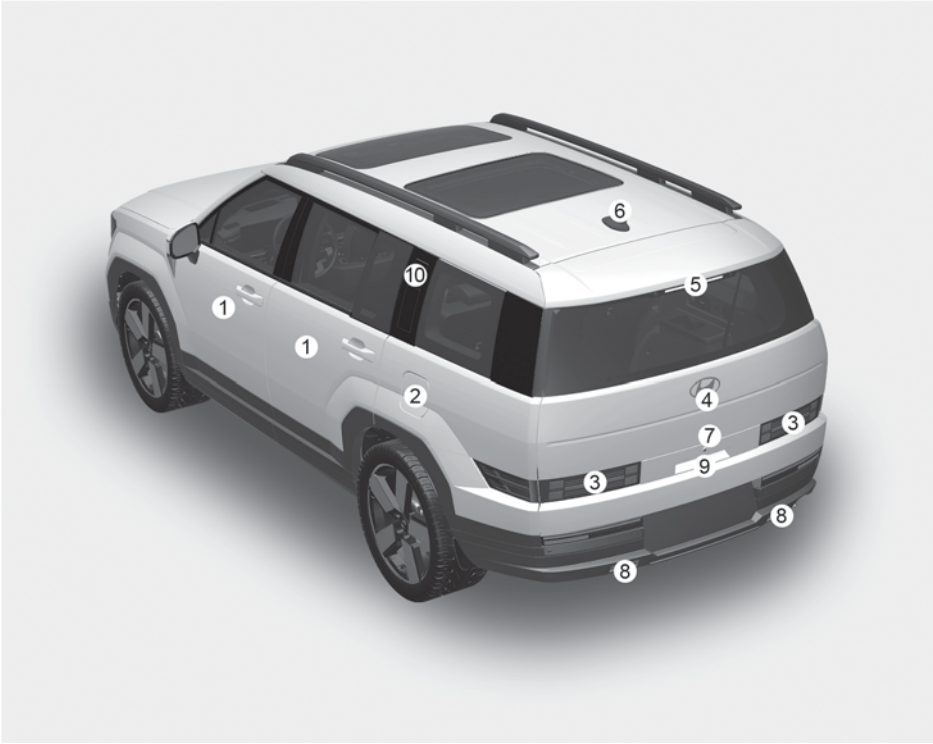
Экстерьерге шолу (алдынан көрінісі)

Нақты түрі суреттен өзгешеленуі мүмкін.

(1) Капот 5-57
(2) Фаралар 5-74, 9-72
(3) Шиналар және дөңгелектер 9-46
(4) Сыртқы артқы көрініс айнасы 5-42
(5) Қосарлы люк 5-52
(6) Алдыңғы әйнектазартқыштың щеткалары 5-88, 9-37
(7) Терезелер 5-46
(8) Алдыңғы радар 7-5
(9) Төбедегі жүксалғыш 5-147

Экстерьерге шолу (артынан көрінісі)

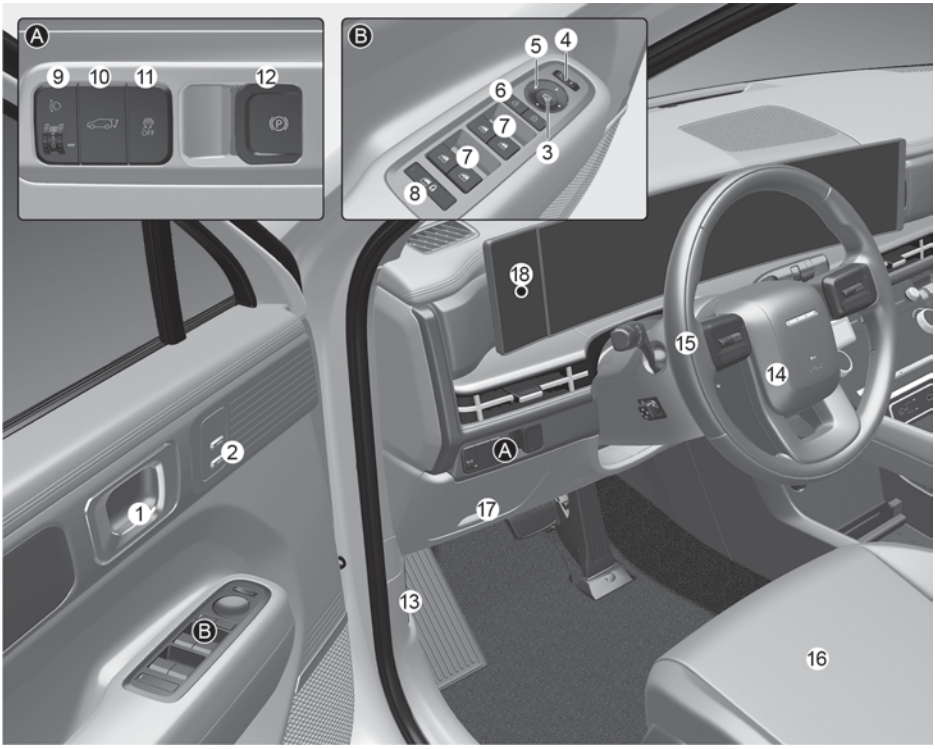

Нақты түрі суреттен өзгешеленуі мүмкін.

(1) Есік 5-15
(2) Отын багы аузының қақпағы 5-69
(3) Артқы құрама шам 5-74, 9-76
(4) Жүксалғыш есігі 5-58
(5) Қосымша үстіңгі стоп-сигнал 9-77
(6) Антенна 5-149
(7) Кең бұрышты артқы көрініс камерасы 7-132
(8) Артқы жүріс шамы 9-76
(9) Жүксалғыш есігін ашу/жабу түймесі 5-58, 5-65
(10) Жасырын көмекші тұтқа 5-148

Салонға шолу

Сол жақ руль

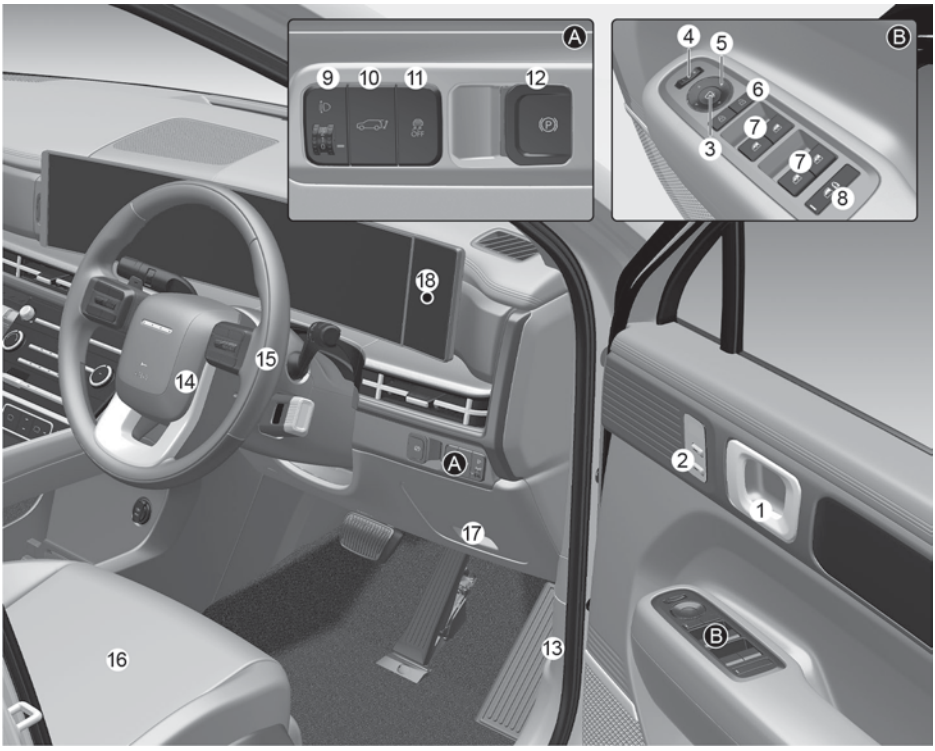

Нақты түрі суреттен өзгешеленуі мүмкін.

(1) Есіктің ішкі тұтқасы 5-16
(2) Кіріктірілген жад жүйесі 5-26
(3) Сыртқы артқы көрініс айналарын жинау түймесі 5-43
(4) Сыртқы артқы көрініс айнасын таңдау түймесі 5-43
(5) Сыртқы артқы көрініс айналарының реттегіші..... 5-43
(6) Орталық құлыпты бұғаттау түймесі..... 5-17
(7) Электр әйнеккөтергіштердің ауыстырып қосқыштары..... 5-48
(8) Электр әйнеккөтергіштерді бұғаттау түймесі, балаларды қорғауға арналған электронды құлыптың түймесі..... 5-50, 5-19
(9) Фаралардың еңкею бұрышын реттеу құрылғысы..... 5-77

(10) Жүксалғыш есігін ашу түймесі 5-58, 5-65
(11) ESC (динамикалық тұрақтандыру жүйесінің) түймесі..... 6-40
(12) EPB (электронды тұрақ тежегішінің) түймесі 6-32
(13) Капотты ашу иінтірегі..... 5-57
(14) Руль бағанының еңкеюі/Жылжып шығу..... 5-30
(15) Руль дөңгелегі..... 5-29
(16) орындықтар 3-6
(17) Аспаптар панелінің сақтандырғыштар панелі..... 9-55
(18) Саусақ ізі арқылы анықтап тану жүйесі 5-12

Оң жақ руль

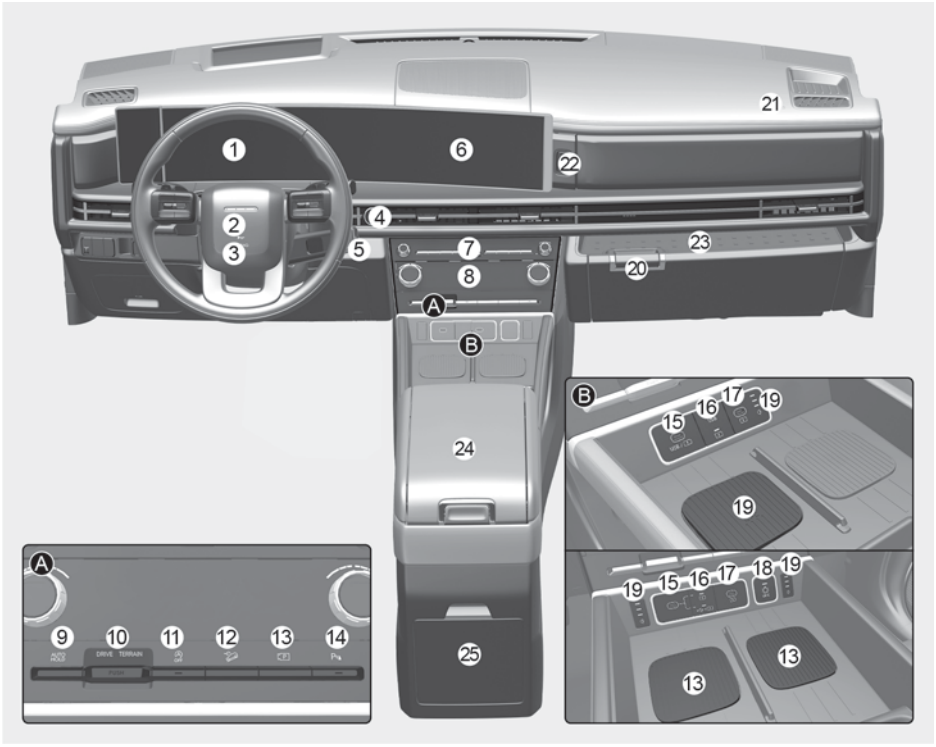

Нақты түрі суреттен өзгешеленуі мүмкін.

(1) Есіктің ішкі тұтқасы 5-16
(2) Кіріктірілген жад жүйесі 5-26
(3) Сыртқы артқы көрініс айналарын жинау түймесі 5-43
(4) Сыртқы артқы көрініс айнасын таңдау түймесі 5-43
(5) Сыртқы артқы көрініс айналарының реттегіші..... 5-43
(6) Орталық құлыпты бұғаттау түймесі..... 5-17
(7) Электр әйнеккөтергіштердің ауыстырып қосқыштары..... 5-48
(8) Электр әйнеккөтергіштерді бұғаттау түймесі,
балаларды қорғауға арналған электронды құлыптың түймесі..... 5-50, 5-19
(9) Фаралардың еңкею бұрышын реттеу құрылғысы..... 5-77

(10) Жүксалғыш есігін ашу түймесі 5-58, 5-65
(11) ESC (динамикалық тұрақтандыру жүйесін) өшіру түймесі 6-40
(12) EPB (электронды тұрақ тежегішінің) түймесі 6-32
(13) Капотты ашу иінтірегі 5-57
(14) Руль бағанының еңкеюі/Жылжып шығу 5-30
(15) Руль дөңгелегі 5-29
(16) орындықтар 3-6
(17) Аспаптар панелінің сақтандырғыштар панелі 9-55
(18) Саусақ ізі арқылы анықтап тану жүйесі 5-12

Орталық консольге шолу

Сол жақ руль

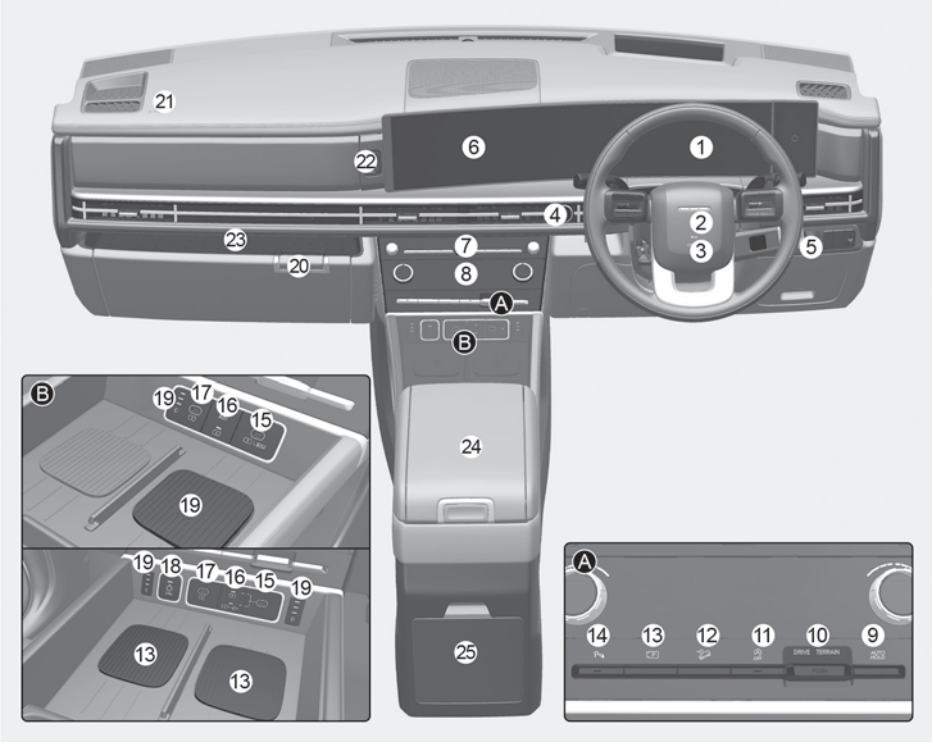

Нақты түрі суреттен өзгешеленуі мүмкін.

(1) Аспаптар панелі 4-2
(2) Дыбыс сигналы 5-33
(3) Жүргізушінің алдыңғы қауіпсіздік жастығы 3-78
(4) «Engine Start/Stop» қозғалтқышты оталдыру/тоқтату түймесі 6-5
(5) Бұралатын берілістерді ауыстырып қосу тұтқасы 6-10, 6-21
(6) Ақпараттық ойын-сауық жүйесі 5-149
(7) Апаттық сигнал беру жүйесінің ауыстырып қосқышы 8-3
(8) Қолмен басқарылатын климат-контроль жүйесі,
автоматты басқарылатын климат-контроль жүйесі 5-93, 5-106
(9) Автоматты түрде ұстап тұру түймесі 6-35

(10) Бетті таңдау режимі, кіріктірілген жүргізу режимін басқару жүйесі....6-53, 6-62, 6-65
(11) ISG (бос жүрістегі стоп-старт) өшіру түймесі....6-56
(12) Ылдиға қарай қозғалу кезінде тежелуді басқару түймесі....6-45
(13) Тұраққа қою/шолу түймесі....7-129
(14) Тұраққа қауіпсіз қою түймесі....7-157, 7-164
(15) USB порты, USB зарядтау құрылғысы....5-138, 5-151
(16) USB портын ауыстырып қосу түймесі....5-142
(17) USB зарядтау құрылғысы....5-138
(18) УК-С стерильдеу жүйесі....5-135
(19) Смартфонды сымсыз зарядтау индикаторы, смартфонды сымсыз зарядтау жүйесі....5-140
(20) Ұсақ-түйек тартпасы....5-131
(21) Жолаушының алдыңғы қауіпсіздік жастығы....3-80
(22) Алдыңғы жолаушының әмбебап науасы....5-131
(23) Алдыңғы жолаушы орындығының қалтасы....5-132
(24) Қос тарапты жәшік....5-131
(25) Жылжып шығатын науа....5-132

Оң жақ руль

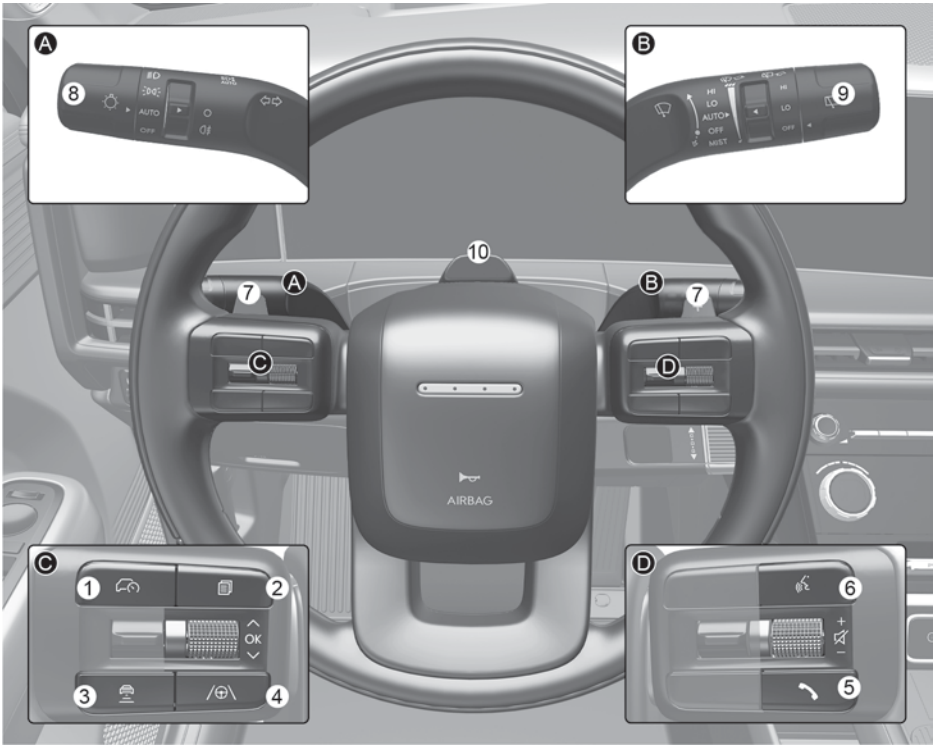

Нақты түрі суреттен өзгешеленуі мүмкін.

(1) Аспаптар панелі 4-2
(2) Дыбыс сигналы 5-33
(3) Жүргізушінің алдыңғы қауіпсіздік жастығы 3-78
(4) «Engine Start/Stop» қозғалтқышты оталдыру/тоқтату түймесі 6-5
(5) Бұралатын берілістерді ауыстырып қосу тұтқасы 6-10, 6-21
(6) Ақпараттық ойын-сауық жүйесі 5-149
(7) Апаттық сигнал беру жүйесінің ауыстырып қосқышы 8-3
(8) Қолмен басқарылатын климат-контроль жүйесі,
автоматты басқарылатын климат-контроль жүйесі 5-93, 5-106
(9) Автоматты түрде ұстап тұру түймесі 6-35

(10) Бетті таңдау режимі, кіріктірілген жүргізу режимін басқару жүйесі....6-53, 6-62, 6-65
(11) ISG (бос жүрістегі стоп-старт) өшіру түймесі....6-56
(12) Ылдиға қарай қозғалу кезінде тежелуді басқару түймесі....6-45
(13) Тұраққа қою/шолу түймесі....7-129
(14) Тұраққа қауіпсіз қою түймесі....7-157, 7-164
(15) USB порты, USB зарядтау құрылғысы....5-138, 5-151
(16) USB портын ауыстырып қосу түймесі....5-142
(17) USB зарядтау құрылғысы....5-138
(18) УК-С стерильдеу жүйесі....5-135
(19) Смартфонды сымсыз зарядтау индикаторы, смартфонды сымсыз зарядтау жүйесі....5-140
(20) Ұсақ-түйек тартпасы....5-131
(21) Жолаушының алдыңғы қауіпсіздік жастығы....3-80
(22) Алдыңғы жолаушының әмбебап науасы....5-131
(23) Алдыңғы жолаушы орындығының қалтасы....5-132
(24) Қос тарапты жәшік....5-131
(25) Жылжып шығатын науа....5-132

Рульдегі басқару элементтеріне шолу

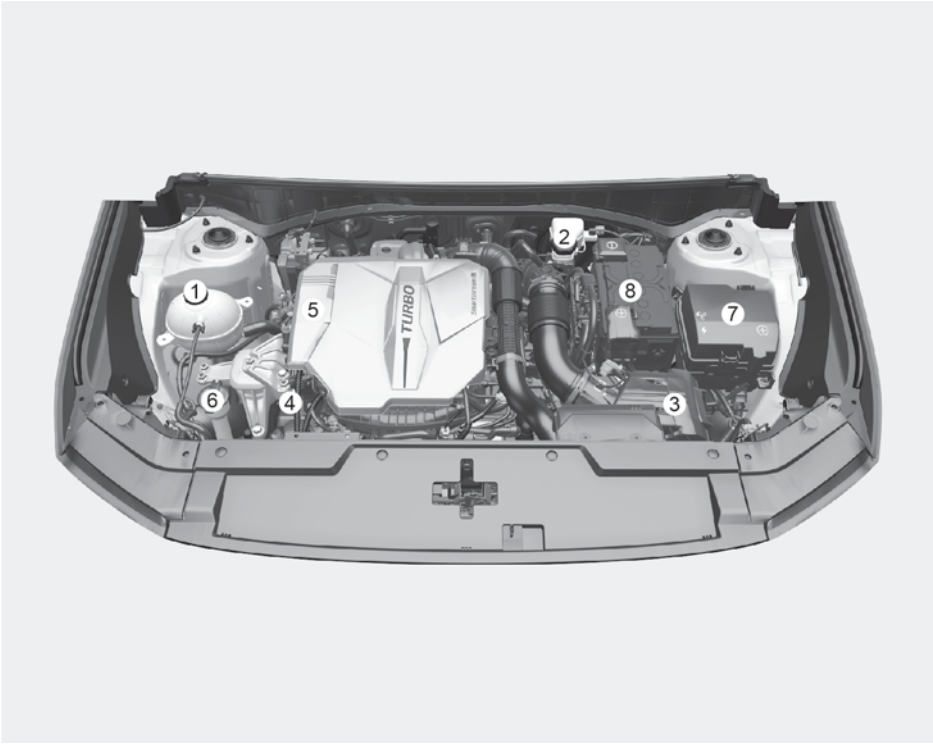

Нақты түрі суреттен өзгешеленуі мүмкін.

(1) Жүргізу көмекшісінің түймесі 7-90
(2) Аспаптар панелінің дисплейін басқару түймелері 4-32
(3) Автокөліктердің арасындағы қашықтықты бақылау түймесі 7-91
(4) Жолақпен жүруді бақылау түймесі 7-35
(5) Bluetooth® арқылы телефонның дауысты байланысының түймесі 5-152
(6) Дауысты тану түймесі 5-152
(7) Руль астындағы ауыстырып қосқыш 6-18
(8) Жарық аспаптарын басқару иінтірегі 5-88
(9) Әйнектазартқышты және әйнекжуғышты басқару иінтірегі 5-88
(10) Салон камерасы 7-76

Қозғалтқыш бөліміне шолу

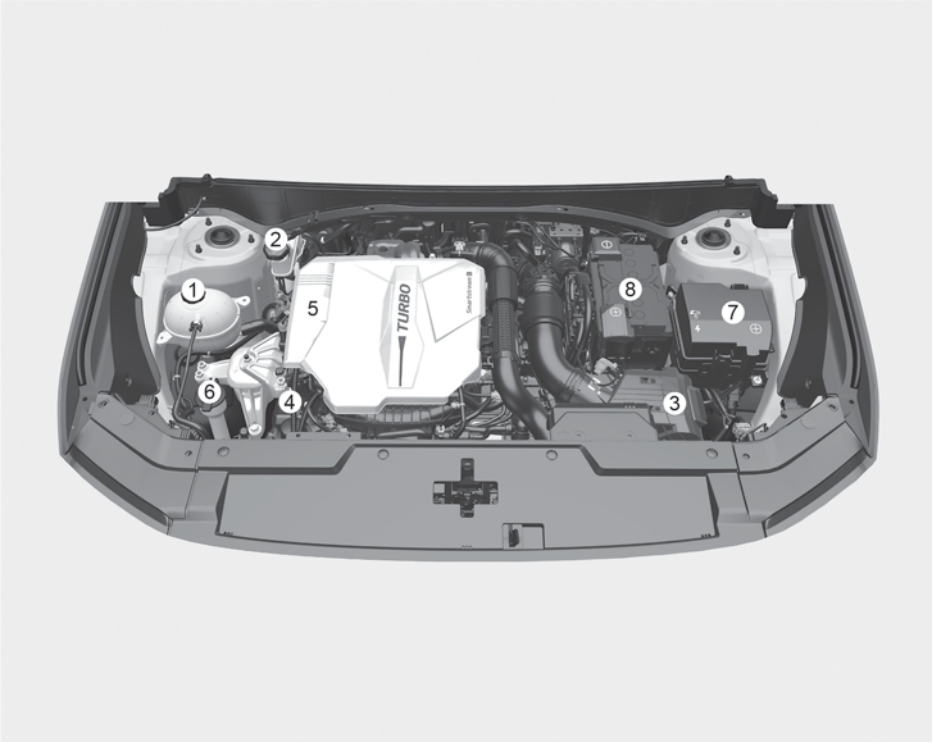
Smartstream G2.5 T-GDI/Сол жақ руль

Автокөліктің нақты мотор бөлімі суретте көрсетілгеннен өзгешеленуі мүмкін.

(1) Қозғалтқыштың салқындату сұйықтығы құйылатын бак 9-30
(2) Тежегіш сұйықтығының бағы 9-33
(3) Ауа тазартқыш 9-34
(4) Қозғалтқыштағы май деңгейінің көрсеткіші 9-27
(5) Мотор майын құюға арналған ауыздың қақпағы 9-27
(6) Алдыңғы әйнек жуғышының бағы 9-34
(7) Сақтандырғыштар блогы 9-57
(8) Аккумулятор 9-43

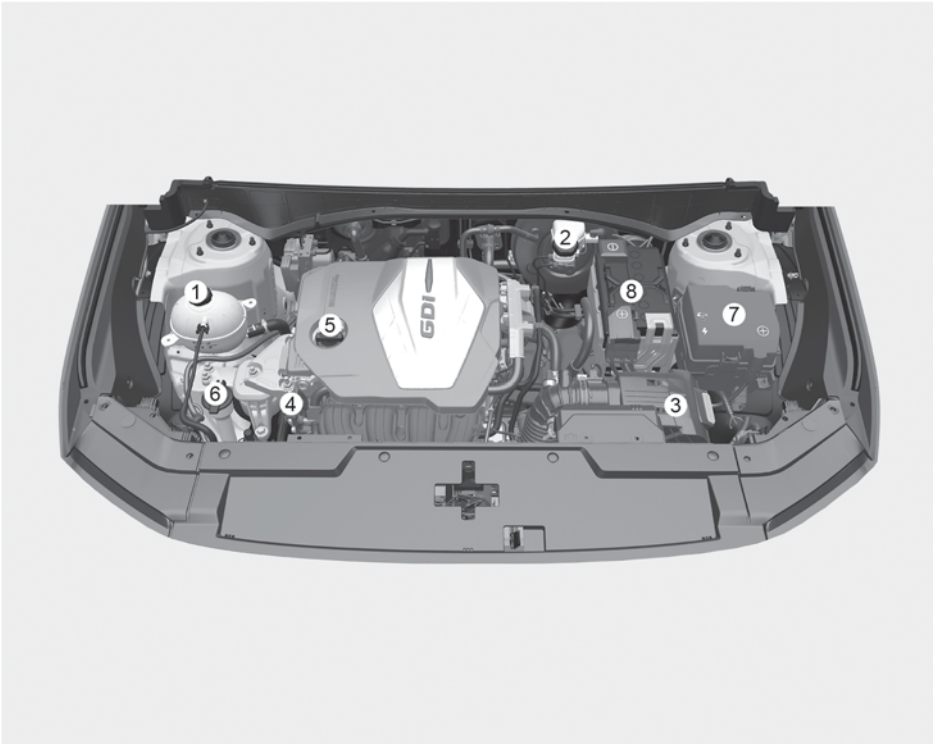
Smartstream G2.5 T-GDI/Оң жақ руль

Автокөліктің нақты мотор бөлімі суретте көрсетілгеннен өзгешеленуі мүмкін.

(1) Қозғалтқыштың салқындату сұйықтығы құйылатын бак 9-30
(2) Тежегіш сұйықтығының бағы 9-33
(3) Ауа тазартқыш 9-34
(4) Қозғалтқыштағы май деңгейінің көрсеткіші 9-27
(5) Мотор майын құюға арналған ауыздың қақпағы 9-27
(6) Алдыңғы әйнек жуғышының бағы 9-34
(7) Сақтандырғыштар блогы 9-57
(8) Аккумулятор 9-43

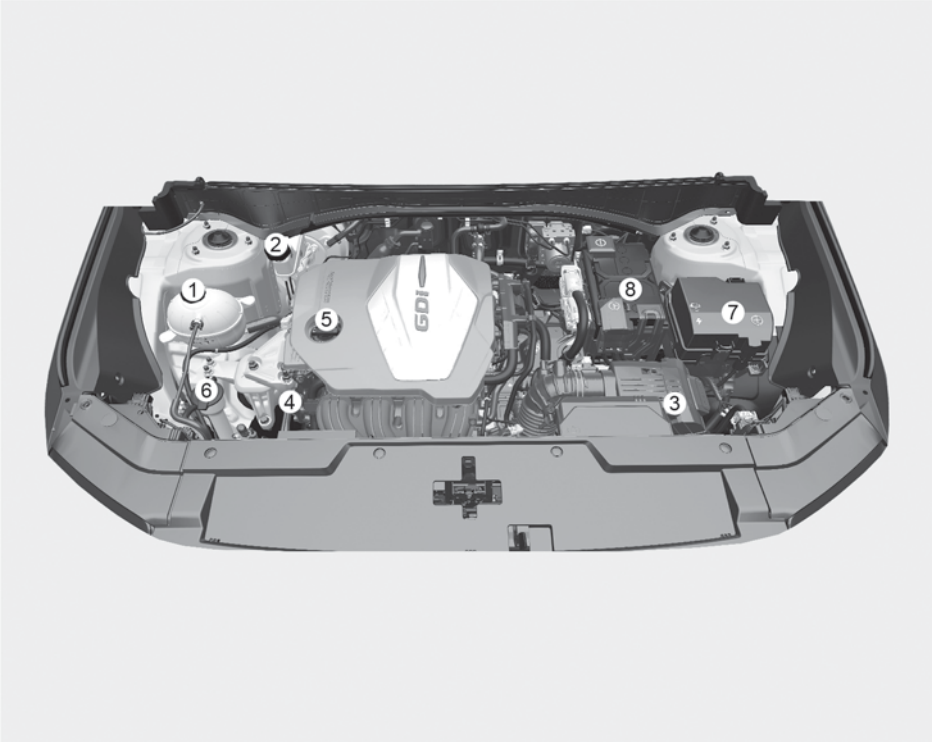
Smartstream G2.5 GDI/Сол жақ руль

Автокөліктің нақты мотор бөлімі суретте көрсетілгеннен өзгешеленуі мүмкін.

(1) Қозғалтқыштың салқындату сұйықтығы құйылатын бак 9-30
(2) Тежегіш сұйықтығының бағы 9-33
(3) Ауа тазартқыш 9-34
(4) Қозғалтқыштағы май деңгейінің көрсеткіші 9-27
(5) Мотор майын құюға арналған ауыздың қақпағы 9-27
(6) Алдыңғы әйнек жуғышының бағы 9-34
(7) Сақтандырғыштар блогы 9-57
(8) Аккумулятор 9-43

Smartstream G2.5 GDI/Оң жақ руль

Автокөліктің нақты мотор бөлімі суретте көрсетілгеннен өзгешеленуі мүмкін.

(1) Қозғалтқыштың салқындату сұйықтығы құйылатын бак 9-30
(2) Тежегіш сұйықтығының бағы 9-33
(3) Ауа тазартқыш 9-34
(4) Қозғалтқыштағы май деңгейінің көрсеткіші 9-27
(5) Мотор майын құюға арналған ауыздың қақпағы 9-27
(6) Алдыңғы әйнек жуғышының бағы 9-34
(7) Сақтандырғыштар блогы 9-57
(8) Аккумулятор 9-43

Габариттік өлшемдер

Параметр		мм (дюйм)
Жалпы ұзындығы		4 830 (190,16)
Жалпы ені		1 900 (74,80)
Габариттік ұзындық	Төбе	1720/1730*1
	Төбедегі жүксалғыш	1 770/1 780*1
Алдыңғы дөңгелектердің жолтабаны	235/60 R18	1 646 (64,80)
	255/45 R20	1 637 (64,45)
	245/45 R21	1 643 (64,69)
Артқы дөңгелектердің жолтабаны	235/60 R18	1 656 (65,20)
	255/45 R20	1 647 (64,84)
	245/45 R21	1 653 (65,07)
Дөңгелек базасы		2 815 (110,82)

*1 Calligraphy (бар болса)

Қозғалтқыш

Қозғалтқыш	Жұмыстық көлемі, текше см. (текше дюйм)	Цилиндр диаметрі × поршеннің жүрісі, мм (дюйм)	Цилиндрлер жұмысының тәртібі	Цилиндрлер саны
Smartstream G2,5 GDI	2 497 (152,4)	88,5 x 101,5 (3,5 x 4)	1-3-4-2	4
Smartstream G2.5 T-GDI	2 497 (152,4)	88,5 x 101,5 (3,5 x 4)	1-3-4-2	4

Шамның қуаты

Шам			Шам типтері	Қуаты, Вт
Алдынан	Фаралар	Таяу жарық	Жарықдиод	Жарықдиод
		Шалғай жарық	Жарықдиод	Жарықдиод
	Бұрылыс көрсеткішінің шамы		Жарықдиод	Жарықдиод
	Габариттік шамдар		Жарықдиод	Жарықдиод
	Күндізгі жүріс жарықтары		Жарықдиод	Жарықдиод
Артынан	Стоп-сигнал		Жарықдиод	Жарықдиод
	Артқы шам		Жарықдиод	Жарықдиод
	Бұрылыс көрсеткішінің шамы	А типі	Жарықдиод	Жарықдиод
		В типі	PY21W	21
	Артқа жүру шамы		W16W	16 Вт
	Нөмір белгісін жарықтандыру		Жарықдиод	Жарықдиод
	Қосымша үстіңгі стоп-сигнал		Жарықдиод	Жарықдиод
Интерьер	Бағытталған жарық шамы		Жарықдиод	Жарықдиод
	Жеке жарық шамы		Жарықдиод	Жарықдиод
	Күңқағардағы айнаны жарықтандыру шамы		Жарықдиод	Жарықдиод
	Ұсақ-түйек тартпасының шамы		Жарықдиод	Жарықдиод
	Алдыңғы орындықтардың арасындағы қос тарапты жәшіктің шамы		Жарықдиод	Жарықдиод
	Фондық жарықтандыру		Жарықдиод	Жарықдиод
	Жүксалғыш аймағының шамы		Жарықдиод	Жарықдиод

Шиналар және дөңгелектер

Параметр	Шина өлшемі	Дөңгелек өлшемі	Шинадағы қысым, кПа (фунт/шаршы дюйм)				Дөңгелектерді бекіту сомындарын бұрап қатыру кгс м-мен: (фунт-күш-фут, Нм)
			Номинал жүктеме		Максималды жүктеме		
			Алдынан	Артынан	Алдынан	Артына н	
Толық өлшемді шина	235/60 R18	7,5J X 18	240 (35)	240 (35)	255 (37)	275 (40)	11-13 (79–94, 107–127)
	255/45 R20	8.5J X 20	240 (35)	240 (35)	255 (37)	275 (40)	
	245/45 R21	8.5J X 21	250 (36)	250 (36)	255 (37)	275 (40)	
Шағын қосалқы дөңгелек (бар болса)	T135/80 D18	4,0B X 18	420 (60)	420 (60)	420 (60)	420 (60)	

Ескертпе

- Егер көп ұзамай ауа райының салқындауы күтілсе, шинадағы стандартты қысымға 20 кПа (3 фунт/шаршы дюйм) қосуға рұқсат етіледі.

  Әдетте қысымның төмендеуі температураның әр 7 °C (12 °F) төмендеуі үшін 7 кПа (1 фунт/шаршы дюйм) құрайды. Температураның күрт өзгеруі күтілсе, шинадағы қысымды үнемі тексеріп отырыңыз, өйткені олар дұрыс үрленуі керек.
- Шиналардағы қысым теңіз деңгейінен биіктікке байланысты әртүрлі болуы мүмкін (мысалы, биіктіктің өзгеруінің әр километріне (немесе милясына) 10 кПа (2,4 фунт/шаршы дюйм). Теңіз деңгейінен биіктігі өзгерген жерлерде жүргенде шиналардағы қысымды тексеріңіз және реттеңіз.
- Бүйір бетінде көрсетілген шинадағы қысымның максималды мәнінен асырмаңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Шиналарды ауыстырған кезде ӘРҚАШАН көлікпен бірге жеткізілген өлшемі, түрі, дизайны және протектор суреті бірдей шиналарды пайдаланыңыз. Әйтпесе, байланысты бөліктер зақымдалуы немесе жұмыста ақаулар орын алуы мүмкін.

Жүк көтергіштік индекстері және шиналар жылдамдығының индекстері (Еуропа үшін)

Параметр	Шина өлшемі	Дөңгелек өлшемі	Рұқсат етілген жүктеме		Рұқсат етілген жылдамдық	
			LI*1	кг	SS*2	км/сағ
Толық өлшемді шина	235/60 R18	7,5J X 18	107	975	V	240
	255/45 R20	8.5J X 20	105	925	V	240
	245/45 R21	8.5J X 21	104	900	W	270
Шағын қосалқы дөңгелек (бар болса)	T135/80 D18	4,0B X 18	104	900	M	130

*1 РҰҚСАТ ЕТІЛГЕН ЖҮКТЕМЕ ИНДЕКСІ
*2 ЖЫЛДАМДЫҚ ТАҢБАСЫ

Кондиционер жүйесі

Элемент	Көлемдік салмақ		Жіктеме
Салқындату агенті	Алдынан	625 (22,05) ± 25 (0,88)	R-1234yf
	Алдыңғы және артқы	800 (28,22) ± 25 (0,88)	
	Алдынан	675 (23,81) ± 25 (0,88)	R-134a
	Алдыңғы және артқы	850 (29,88) ± 25 (0,88)	
Компрессорға арналған майлау майы г	Алдынан	100 (3,52) ± 10 (0,35)	Полиалкиленгликоль (ПАГ)
	Алдыңғы және артқы	190 (6,70) ± 10 (0,35)	

Қосымша ақпарат алу үшін ресми HYUNDAI дилеріне хабарласқан жөн.

Автокөліктің массасы және жүксалғыш көлемі

Автокөліктің толық массасы кг (фунттар)				
Элемент	Smartstream G2,5 GDI		Smartstream G2.5 T-GDI	
	2WD	4WD	2WD	4WD
5 орынды автокөлік	2 445 (4 949)		2 590 (5 709)	
6 орынды автокөлік	2 500 (5 511)		2 630 (5 738)	2 650 (5 842)
7 орынды автокөлік	2 550 (5 621)		2 630 (5 738)	2 650 (5 842)

Жүксалғыш көлемі л (текше фут)		
Элемент	5 орынды автокөлік	6,7 орынды автокөлік
VDA (МИН.)	725 (25,60)	642 (22,67)
VDA (МАКС.)	2 046 (72,25)	1 963 (69,32)

Тіркеме сүйреген кездегі массалар мен қашықтықтар көрсеткіші (Еуропа үшін)

Келесі кестеде сіздің автокөлігіңізге арналған тіркеменің максималды массасы көрсетілген. Тіркеменің максималды рұқсат етілген массасынан асырмаңыз.

Тіркеменің максималды массасы тіркеменің өзінің массасын, бүкіл жүктің және тіркемеге бекітілген жабдықтардың немесе заттардың массасын қамтиды. Бұл шектерден жоғары сүйреу жүктемесі автокөліктің басқарымдылығы мен өнімділігін қатты нашарлатуы, сондай-ақ қозғалтқыштың және трансмиссияның зақымдалуына алып келуі мүмкін.

Элемент		Smartstream G 2.5 GDI		Smartstream G 2.5 T-GDi	
		2WD	4WD	2WD	4WD
		АБҚ	DCT	АБҚ	DCT
Тіркеменің максималды массасы кг (фунттар)	Тежеу жүйесі бар	2 000 (4 409)			
	Тежеу жүйесі жоқ	750 (1 653)			
Ілінісу құрылғысына түсірілетін рұқсат етілген максималды статикалық тік жүктеме кг (фунттар)		100 (220)			
Артқы дөңгелектің ортасынан ілінісу нүктесіне дейінгі ұсынылған арақашықтық мм (дюйм)		1 175 (46,25)			

Автокөліктің өзіндегі қосымша салмақ, жүк немесе керек-жарақтар тіркеменің максималды рұқсат етілген массасын және сәйкесінше ілінісу құрылғысына түсірілетін жүктемені төмендетеді.

Рұқсат етілген майлау материалдары және көлемдер туралы ақпарат

Қозғалтқыш пен трансмиссияның оңтайлы жұмыс істеу режиміне қол жеткізу, және олардың қызмет ету мерзімін ұлғайту үшін сапалы майлау материалдарын ғана қолданыңыз. Сапалы майлау материалдары қозғалтқыш жұмысының тиімділігіне әсер етеді және отын шығынын азайтады.

<table>
<tr><th colspan="2">Майлағыш</th><th>Көлем</th><th colspan="2">Жіктеме</th></tr>
<tr><td rowspan="3">Мотор майы *1*2
(құйып алу және құю)
Ұсынылғаны
Shell HELIX ULTRA Motor oils</td><td rowspan="2">Smartstream G2,5 GDI</td><td rowspan="2">5,8 л
(6,13 амер. кварта)</td><td>Таяу Шығыс елдері үшін*3</td><td>5W-30, ACEA A5/B5*4</td></tr>
<tr><td>Таяу Шығыстан елдерінен өзге</td><td>0W-20 API SN PLUS/SP немесе ILSAC GF-6*7</td></tr>
<tr><td>Smartstream G2.5 T-GDI</td><td>5,8 л
(6,13 амер. кварта)</td><td>БӘРІ</td><td>SAE 0W-30, API SN PLUS/SP немесе ILSAC GF-6 *7</td></tr>
<tr><td>АБҚ сұйықтығы</td><td>Smartstream G2,5 GDI</td><td>6,5 л
(6,8 амер. кварта)</td><td colspan="2">SK ATF SP4-M1, MICHANG ATF SP4-M1, S-OIL ATF SP4-M1, Hyundai Genuine ATF SP4-M1</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Қос іліністі трансмиссия сұйықтығы</td><td>Салқындатқыш май</td><td>3,3–3,4 л
(3,4–3,6 амер. кварта)</td><td colspan="2">GS WDCTF HD G (GS CALTEX)</td></tr>
<tr><td>Басқару контурының майы</td><td>2,45-2,5 л
(2,58-2,64 амер. кварта)</td><td colspan="2">GS WDCTF HD H (GS CALTEX)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Салқындату сұйықтығы</td><td>9,13 л
(9,65 амер. кварта)</td><td colspan="2">Антифриз бен дистилденген су қоспасы (алюминий радиаторына арналған этиленгликоль негізіндегі салқындатқыш сұйықтық)</td></tr>
</table>

Майлағыш		Көлем	Жіктеме
Артқы дифференциал майы (4WD)*5		0,53-0,63 л (0,56-0,66 амер. кварта)	API GL-5, SAE 75W/85 ГИПОИДТІ ТРАНСМИССИЯ МАЙЫ (SK HCT-5 ТРАНСМИССИЯ МАЙЫ немесе баламасы ұсынылады)
Үлестіру қорабының майы (4WD)*5	THETA3-2.5 GDI	0,62-0,68 л (0,66-0,72 амер. кварта)	
	THETA3-2.5 TGDI	0,47-0,52 л (0,50-0,55 амер. кварта)	
Тежегіш сұйықтығы*6		Қажеті бойынша	DOT-4
Отын		67 л (70,8 амер. кварта)	1-тараудың «Отынға қойылатын талаптар» бөлімін қараңыз.

*1 Ұсынылған SAE тұтқырлық коэффициенті бөлімінде келтірілген SAE бойынша тұтқырлықтың ұсынылған мәндерін қараңыз.

*2 Қазір сатылымда Energy Conserving Oil (Энергия үнемдеуші мотор майы) таңбаламасы бар май бар. Өзге артықшылықтарымен қатар мұндай майды қолдану қозғалтқыш компоненттерінің арасындағы үйкелісті компенсациялауға жұмсалуын төмендетудің есебінен отынның үнемделуіне ықпал етеді. Көп жағдайда мұндай жақсаруларды күнделікті жүргізу барысында бағалау қиын, алайда бір жыл ішіндегі қаражат пен энергияның жиынтық үнемделуі қомақты болып шығады.

*3 Таяу Шығыс елдері Үндістанды, Ливияны, Алжирді, Иранды, Марокконы, Суданды, Тунисті және Египетті қамтиды.

*4 <ACEA A5/B5 (полностью синтетическое)> сұрыбының мотор майы қажет. Төменгі сортты мотор майын (минералды және жартылай синтетикалық қоспалар) пайдаланған жағдайда, мотор майы мен май сүзгісін ауыстыру жұмыстары автокөлікті қатаң пайдалану жағдайларына арналған рәсімге сәйкес жүргізілуі керек.

*5 Егер үлестіру қорабы/артқы дифференциал суға батырылған болса, дифференциалдағы майды ауыстыру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.

*6 Тежеу жүйесінің және тежегішті блоктау жүйесінің (ABS) / динамикалық тұрақтандыру жүйесінің (ESC) оңтайлы жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін біз техникалық шарттарға сәйкес келетін түпнұсқа тежегіш сұйықтығын пайдалануға кеңес береміз.

*7 <API SN PLUS (или выше) (полностью синтетическое)> сұрыбының мотор майы қажет. Төменгі сортты мотор майын (минералды және жартылай синтетикалық қоспалар) пайдаланған жағдайда, мотор майы мен май сүзгісін ауыстыру жұмыстары автокөлікті қатаң пайдалану жағдайларына арналған рәсімге сәйкес жүргізілуі керек.

Ұсынылған SAE тұтқырлық коэффициенті

Ескертпе

- Майлау материалының деңгейін тексеру немесе төгу алдында кез келген жанармай құю аузының, ағызу саңылауының және май өлшегіштің май сүңгісінің айналасын міндетті түрде тазалап алыңыз. Бұл әсіресе шаң мен ластың деңгейі жоғары болған жағдайда, сондай-ақ топырақты жолдарда автокөлікті пайдалану кезінде өте маңызды. Қақпақ пен сүңгішті тазалау шаң мен топырақтың қозғалтқыштың және зақымдауы ықтимал өзге механизмдердің ішіне түсуіне жол бермейді.
- Ешқашан қозғалтқыш майына қоспалар қоспаңыз. Қоспалар қозғалтқыш майының қасиеттерін өзгерте алады және оның жұмысында елеулі ақаулар тудыруы мүмкін.

Қозғалтқыш майының тұтқырлығы (тығыздығы) суық мезгілде жанармай шығыны мен автокөліктің жұмысына әсер етеді (қозғалтқышты оталдыру және қозғалтқыш майының аққыштығы). Тұтқырлығы төмен мотор майлары суық мезгілде аз жанармай шығынын және жоғары өнімділікті қамтамасыз етеді, бірақ ыстық ауа-райында қозғалтқышты дұрыс майлау үшін тұтқырлығы жоғары мотор майлары қажет. Егер қолданылатын майлардың тұтқырлығы ұсынылған мәндерден өзгеше болса, бұл қозғалтқышты зақымдауы мүмкін.

Ешқашан қозғалтқыш майына қоспалар қоспаңыз. Қоспалар қозғалтқыш майының қасиеттерін өзгерте алады және оның жұмысында елеулі ақаулар тудыруы мүмкін.

Майдың түрін таңдағанда, майды келесі ауыстырғанға дейін автокөлігіңіз жұмыс істейтін температура диапазонын ескеріңіз. Кестедегі ұсынылған тұтқырлық коэффициентінің мәндерін таңдаңыз.

Smartstream G2,5 GDI

SAE жіктемесі бойынша ұсынылған тұтқырлық коэффициентінің мәндері үшін температуралар ауқымы											
Температура	°C	-30	-20	-10	0	10	20	30	40	50	
	(°F)	-10	0	20	40	60	80	100	120		
Таяу Шығыс елдері, Үндістан, Ливия, Алжир, Марокко, Тунис, Судан, Египет, Иран үшін		5W30									
Таяу Шығыс елдерінен, Үндістаннан, Ливиядан, Алжирден, Мароккодан, Тунистен, Суданнан, Египеттен, Ираннан өзге		0W20									

Smartstream G2.5 T-GDI

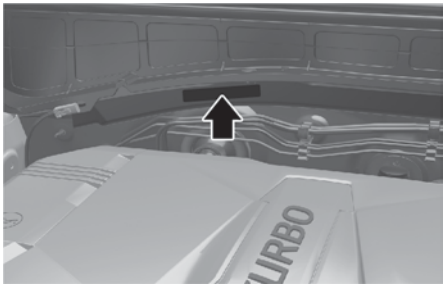
SAE жіктемесі бойынша ұсынылған тұтқырлық коэффициентінің мәндері үшін температуралар ауқымы											
Температура	°C	-30	-20	-10	0	10	20	30	40	50	
	(°F)	-10	0	20	40	60	80	100	120		
Бәрі		0W30									

Американдық мұнай және мұнай өнімдері институтының (API) сертификаттау маркасы бар мотор майы халықаралық майларды стандарттау және сынау комитетінің (ILSAC) талаптарына сәйкес келеді. API сертификаттау белгісі бар майды ғана пайдалану ұсынылады.

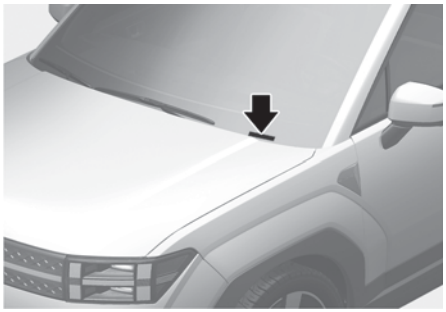
Автокөліктің сериялық нөмірі (VIN)

Бар болса

Автокөліктің сәйкестендіру нөмірі — көлік құралыңызды тіркегенде қолданылатын нөмір және автокөлікке қатысты меншік құқықтары бойынша туындаған барлық құқықтық және т.б. жағдайда пайдаланылады.

Нөмір мотор бөлімінің рамасына және қозғалтқыштың артқы жағына ойылып жазылған.

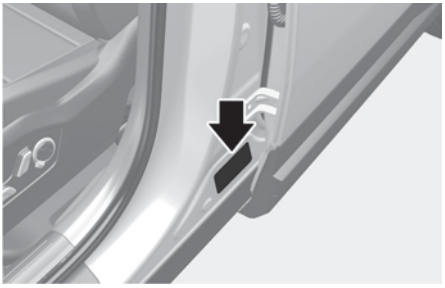
Сонымен қатар VIN нөмірі аспаптар панелінің сол жақ үстіңгі бөлігіне бекітілген пластинада көрсетілген. Жазбаға салынған нөмір сырттан алдыңғы әйнек арқылы көрінеді. (бар болса)

Автокөліктің сертификациялық тақтасы

А типі (бар болса)

В типі (бар болса)

Автокөліктің сертификациялық тақтасында (алдыңғы орындық жағындағы орталық сол жақ бағанда орналасқан) автокөліктің сәйкестендіру нөмірі (VIN) бар.

Шинаның сипаттамалары мен қысымы бар тақта

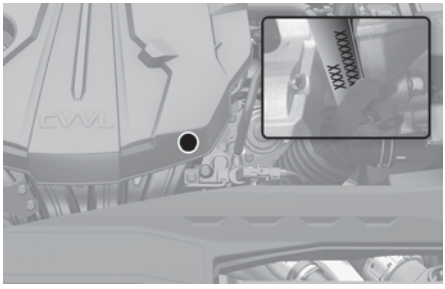

Автокөлігіңізде орнатылған шиналар автокөліктің үздік басқарылу сипаттамаларын қамтамасыз ету үшін таңдалған.

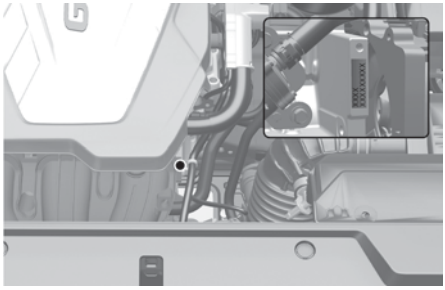
Шиналардың техникалық сипаттамаларының тақтасы алдыңғы орындықтың жанында сол жақ ортаңғы бағанда орналасқан және автокөлігіңіздің шиналарындағы ұсынылған қысым туралы ақпаратты қамтиды.

Қозғалтқыш нөмірі

Smartstream G2.5 T-GDI

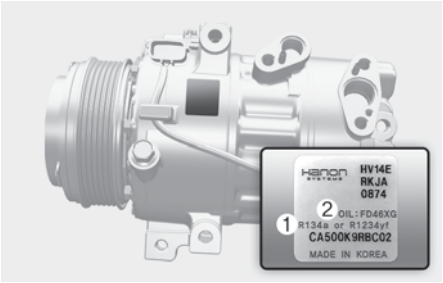

Smartstream G2,5 GDI

Қозғалтқыш нөмірі суретте көрсетілгендей цилиндрлер блогында ойып жазылған.

Кондиционер компрессорының тақтасы

Компрессор заттаңбасында модель, жеткізушінің бөлшек нөмірі, сериялық нөмір, суық агент типі (1) және тоңазытқыш май типі (2) көрсетілген.

Сәйкестік декларациясы

Бар болса

CE 0678

Көлік құралының радиожиіліктік компоненттері 1995/5/EC Директивасының талаптары мен басқа қолданылатын ережелеріне сәйкес келеді.

Қосымша ақпаратты, соның ішінде өндірушінің сәйкестік декларациясын төмендегі HYUNDAI веб-сайтынан қараңыз.

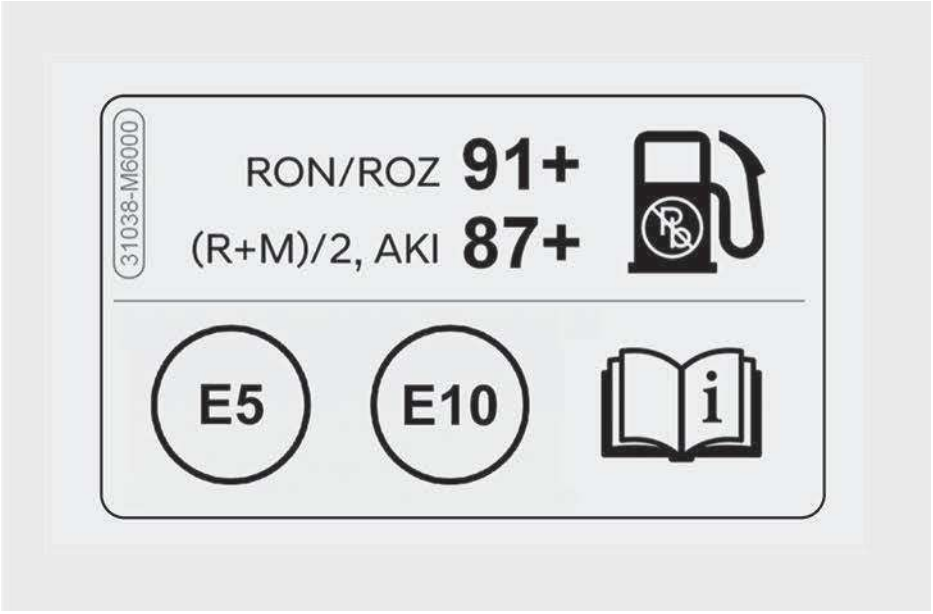
http://service.hyundai-motor.com

Жанармай туралы ақпарат бар заттаңба

Бар болса

Бензиндік қозғалтқыш

Отын туралы ақпарат бар заттаңба отын багы аузының қақпағына жабыстырылады.

- Этилденбеген бензиннің октандық саны
  1. RON/ROZ: зерттеу әдісі бойынша бензиннің октандық саны
  2. (R+M)/2, AKI: детонациялануға қарсы көрсеткіш
- Бензин отынының сәйкестендіргіштері
  - Бұл таңбамен пайдалануға жарамды отын көрсетіледі. Басқа отынды қолданбаңыз.
- Қосымша ақпаратты 1-тараудың «Отынға қойылатын талаптар» бөлімінен қараңыз.

Ашық бастапқы коды бар бағдарламалық құрал туралы хабарлама

Бұл автокөлікте ашық бастапқы кодты пайдалануға лицензиясы бар бағдарламалық құрал бар. Ашық бастапқы коды бар бастапқы бағдарламалық құрал туралы ақпаратты, соның ішінде бастапқы кодты, авторлық құқық туралы хабарламаларды және лицензия шарттарын, веб-сайттан табуға болады

https://www.hyundai.com/worldwide/opensource

HYUNDAI Motor компаниясы тауарды сатып алған сәттен бастап 3 жыл ішінде opensource@hyundai.com электрондық мекенжайы бойынша тиісті сұранысты алғаннан кейін жіберу шығындарын жабатын минималды ақыға тасымалдағышта (мысалы, CD) ашық бастапқы кодты ұсынады.

3. Орындықтар және қауіпсіздік жүйесі

Маңызды сақтық шаралары 3-3
Қауіпсіздік белдіктерін тағу 3-3
Баланы ұстап тұрушы жүйені пайдалану 3-3
Қауіпсіздік жастығының қосылу қаупі 3-3
Жүргізушінің басқа бір нәрсеге назарын аударуы 3-4
Көлікті алкогольдік не есірткілік масаю күйінде жүргізуге тыйым салынады. 3-4
Автокөліктің жылдамдығын бақылау 3-5
Автокөлік күйінің қауіпсіз күйін сақтау 3-5
Орындықтар 3-6
Сақтық шаралары 3-11
Алдыңғы орындық 3-12
Артқы орындықтар 3-23
Бассүйегіш 3-33
Орындық жылытқыштары 3-38
Орындық желдеткіші 3-40
Қауіпсіздік белдіктері 3-42
Қауіпсіздік белдіктерін қолданған кездегі сақтық шаралары 3-42
Қауіпсіздік белдігінің ескерту шамы 3-43
Қауіпсіздік белдіктері жүйесі 3-45
Қауіпсіздік белдіктерін қолданған кездегі қосымша сақтық шаралары 3-50
Қауіпсіздік белдіктерін тиісті түрде күту 3-52
Баланы ұстап тұрушы жүйе (БҰЖ) 3-53
Біздің кеңесіміз: Балалар ылғи артқы орындықтарда отыруы тиіс 3-53
Баланы ұстап тұрушы жүйені (БҰЖ) таңдау 3-54
Баланы ұстап тұрушы жүйені орнату 3-56
Қауіпсіздік жастығы — қосымша қауіпсіздік жүйесі 3-74
Қауіпсіздік жастықтары жүйесінің компоненттері 3-77
Қауіпсіздік жастықтарының орналасуы 3-78
Қауіпсіздік жастықтары жүйесінің жұмыс істеу қағидасы 3-84
Қауіпсіздік жастықтары ашылғаннан кейін не болады 3-87
Баланы ұстап тұрушы құрылғыны алдыңғы жолаушының орындығына орнатпаған жөн 3-88
Қауіпсіздік жастықтары жүйесінің ескерту шамы 3-88
Соқтығыс кезінде неліктен қауіпсіздік жастығы ашылмады? 3-89
Пассивті қауіпсіздік жүйесіне күтім жасау 3-94
Қосымша сақтық шаралары 3-94

Қауіпсіздік жастықтарының бар екенін ескертетін заттаңбалар 3-95
Капотты белсенді жүйесі 3-96
Жүйені қосу 3-96
Жүйе шектеуі 3-97
Жүйенің ақауы 3-98

Маңызды сақтық шаралары

Бұл бөлімде және бүкіл нұсқаулықта көптеген қауіпсіздік шаралары мен нұсқаулары берілген. Бұл тарауда қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша ең маңызды шаралар берілген.

Қауіпсіздік белдіктерін тағу

Қауіпсіздік белдігі апаттардың барлық түрінде ең тиімді қорғауды қамтамасыз етеді. Қауіпсіздік жастықтары жүйесі қауіпсіздік белдіктеріне қосымша ретінде жасалған және оларды алмастырмайды. Сондықтан автокөлік қауіпсіздік жастықтарымен жабдықталған болса да, жүргізуші мен жолаушылар ӘРҚАШАН қауіпсіздік белдіктерін тиісті түрде қолдануы тиіс.

Баланы ұстап тұрушы жүйені пайдалану

Көлік құралы қозғалған кезде 13 жасқа толмаған балалардың бәрі әрқашан артық орындықта болуы және қауіпсіздік белдігін тағуы тиіс. Сәбилер мен кішкентай балаларға тиісті баланы ұстап тұрушы жүйе қолданылуы тиіс. Жасөспірімдер қауіпсіздік белдігін дұрыс пайдалана алмайынша бел-иық белдігі бар қосымша жастықты пайдалануы керек.

Қауіпсіздік жастығының қосылу қаупі

Апат жағдайында қауіпсіздік белдіктері өмірді сақтап қалуы мүмкін, бірақ оларға тым жақын отырған немесе қауіпсіздік белдіктерін дұрыс қолданбаған жағдайда, олар сондай-ақ ауыр жарақат келтіруі немесе өлімге жетелеуі мүмкін. Сәбилер, кішкентай балалар мен бойы аласа адамдар қауіпсіздік жастықтары ашылған кезде аса үлкен қауіп-қатерге ұшырайды. Осы нұсқаулықта берілген барлық нұсқау мен ескерту міндетті түрде орындалуы тиіс.

Жүргізушінің басқа бір нәрсеге назарын аударуы

Жүргізушінің басқа бір нәрсеге назарын аударуы елеулі әрі ықтимал өлімге әкелетін қауіп болып табылады, бұл әсіресе тәжірибесіз жүргізушілерге қатысты. Жол жүргенде қауіпсіздікке аса көп назар аудару керек. Жүргізушілер басқа нәрсеге назар аударудың түрлі ықтимал факторлары туралы білуге міндетті, мысалы, ұйқышылдық, заттарды алу, тамақ ішу, жеке гигиена, басқа жолаушылар және мобильді телефондарды қолдану. Басқа нәрсеге назар аудара отырып, жүргізушілер жолдағы жағдайды бақылай алмай қалуы немесе жүргізуден басқа әрекеттерге көңіл бөліп, рульден қолын алуы мүмкін. Алаңдау қаупін және апат ықтималдығын азайту үшін төменде көрсетілген ақпаратқа назар аударыңыз.

- Мобильді құрылғыларды (мысалы, Mp3-плеерлер, телефондар, навигациялық блоктар мен т.б) баптауды әрқашан көлік құралы тоқтап тұрғанда орындау керек.
- Мобильді құрылғыларды заңмен рұқсат етілген болса және оны қауіпсіз пайдалану жағдайлары болған кезде ҒАНА қолдануға болады. Қозғалыс кезінде мәтіндік хабарларды немесе электрондық поштаны ЕШҚАШАН термеңіз немесе жібермеңіз. Көптеген елдерде жүргізушілерге заң деңгейінде мәтіндік хабарларды теруге немесе тексеруге тыйым салынады. Кейбір елдер мен қалаларда жүргізушілерге сондай-ақ қозғалыс кезінде ұялы телефондарды қолдануға тыйым салынады.
- Көлік жүргізуден алаңдататын мобильді құрылғыларды пайдалануға тыйым салынады. Жүргізуші өз жолаушыларына және жол қозғалысының өзге қатысушыларына жауап береді, сондықтан өз көлік құралын қауіпсіз басқаруға тиісті. Бұл кезде рульді ұстап, жол жағдайын үнемі қадағалап отыруыңыз керек.

Көлікті алкогольдік не есірткілік масаю күйінде жүргізуге тыйым салынады.

Алкоголь немесе есірткі сіздің жағдайлардың өзгеруіне және төтенше жағдайларға жауап беру қабілетіңізді төмендетуі мүмкін. Алкогольдік не есірткілік масаю күйінде болғанда автокөлікті жүргізбеңіз және достарыңызға бұған жол бермеңіз.

Автокөліктің жылдамдығын бақылау

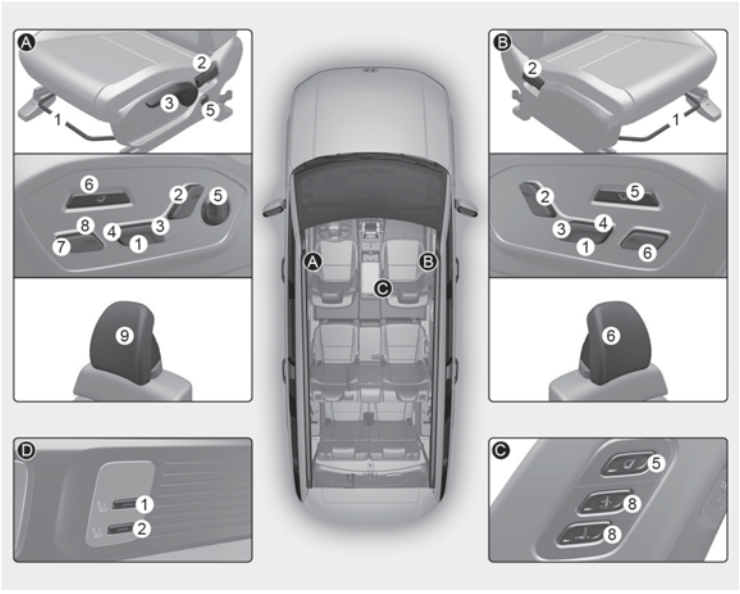
Жылдамдықты арттыру апат кезінде зақым алудың, соның ішінде өлімге ұшыраудың негізгі себебі болып табылады. Осылайша, жылдамдық неғұрлым жоғары болса, соғұрлым қауіп-қатер артады. Бірақ қозғалыс жылдамдығы төмен болған кезде де ауыр жарақат алуға болады. Жылдамдық, тіпті егер ол рұқсат етілгеннен төмен болса да, ағымдағы жағдайда сәйкес таңдалуы тиіс.

Автокөлік күйінің қауіпсіз күйін сақтау

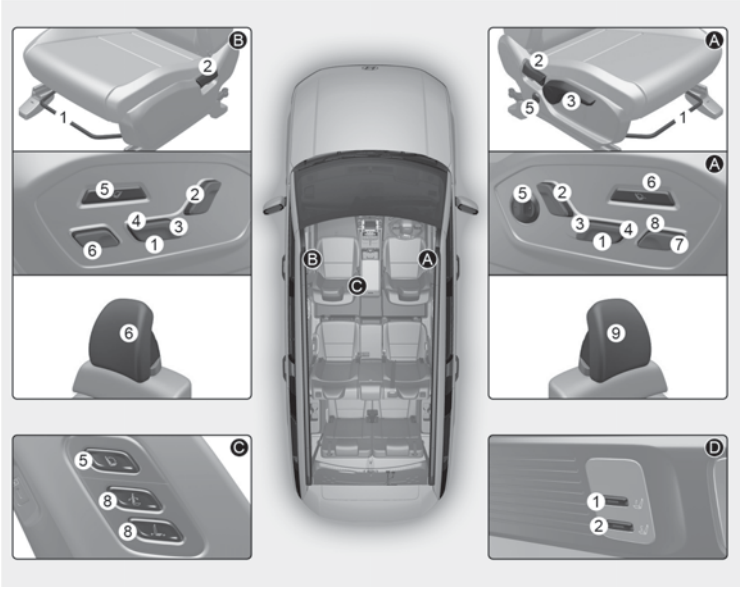
Шиналардың тесілуі немесе механикалық ақаулардың болуы төтенше қауіпті болуы мүмкін. Мұндай проблемалар ықтималдығын азайту үшін шиналардағы ауа қысымын және олардың жалпы күйін үнемі тексеріп тұру керек. Жоспарлы техникалық қызмет көрсетудің барлық іс-шарасы уақтылы орындалуы тиіс.

Орындықтар

Сол жақ руль

Оң жақ руль

Жүргізуші орындығы

(1) Алға және артқа
(2) Орындық арқалығының еңкею бұрышы
(3) Орындық биіктігі
(4) Орындық жастығының еңкею бұрышы (бар болса)
(5) Белдік тіреу (бар болса)
(6) Орындық үшін жоғары жайлылық функциясының ауыстырып қосқышы (бар болса)
(7) Аяқ тірегін реттеу (бар болса)
(8) Орындық жастығын жылжыту (бар болса)
(9) Бассүйегіш

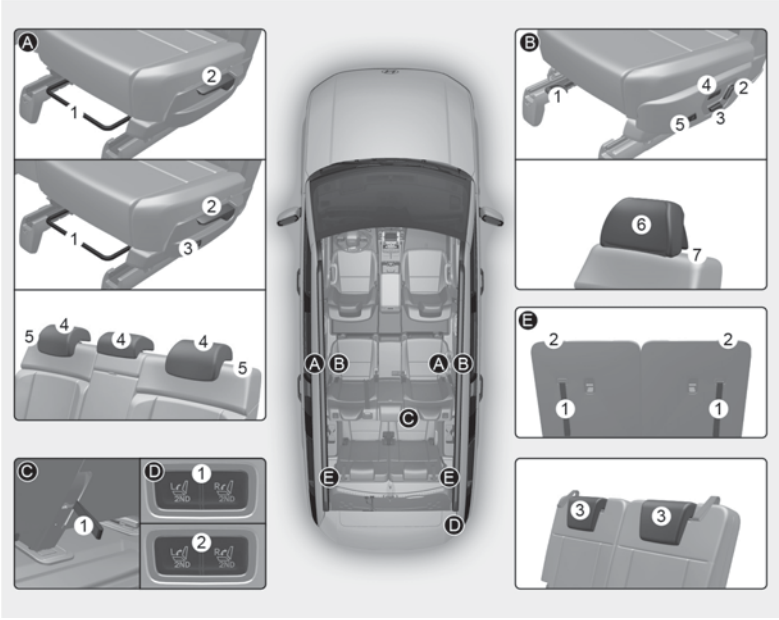
Алдыңғы жолаушылар орындығы [B], [C]

(1) Алға және артқа
(2) Орындық арқалығының еңкею бұрышы
(3) Орындық жастығының биіктігі (бар болса)
(4) Орындық жастығының еңкею бұрышы (бар болса)
(5) Аяқ тірегін реттеу (бар болса)
(6) Орындық үшін жоғары жайлылық функциясының ауыстырып қосқышы (бар болса)
(7) Бассүйегіш
(8) Артқы отырғызу ауыстырып қосқышы, алдыңғы жолаушы орындығы (бар болса)

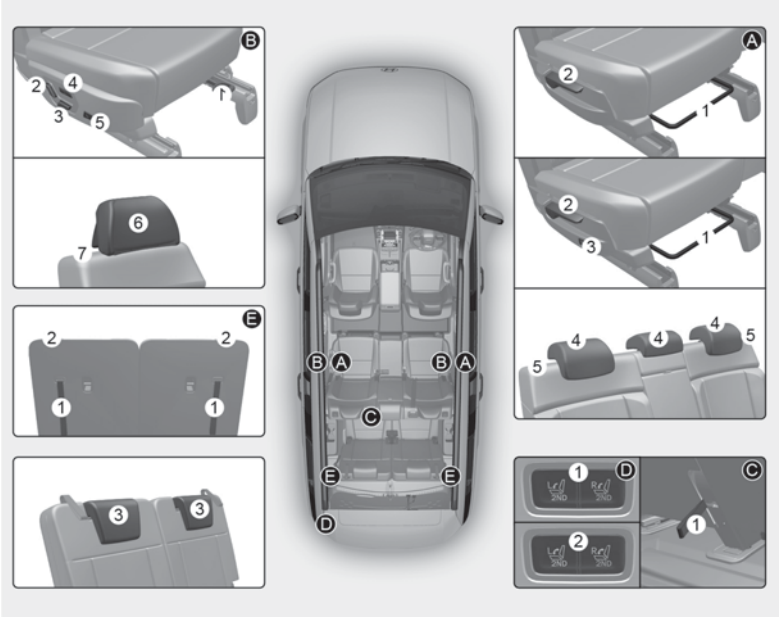
Жүргізушінің орындығы [D]

(1) Кіріктірілген жад жүйесі (бар болса)

Сол жақ руль

Оң жақ руль

Екінші қатардағы орындық (5 және 7 орынды автокөлік) [A]

(1) Алға және артқа
(2) Орындық арқалығының еңкею бұрышы
(3) Артқы отырғызу ауыстырып қосқышы, үшінші қатардағы орындықтар (7 орынды автокөлік)
(4) Бассүйегіш
(5) Артқы отырғызу ауыстырып қосқышы, үшінші қатардағы орындықтар (7 орынды автокөлік)

Орындықтардың 2-ші қатары (6 орынды автокөлік) [B]

(1) Алға және артқа
(2) Орындық арқалығының еңкею бұрышы
(3) Орындық жастығының еңкею бұрышы (бар болса)
(4) Жоғары жайлылық функциясының ауыстырып қосқышы (бар болса)
(5) Жылжыту құлпын ашу ауыстырып қосқышы
(6) Бассүйегіш
(7) Артқы отырғызу ауыстырып қосқышы, үшінші қатардағы орындықтар

Екінші қатардағы орындық [C]

(1) Артқы отырғызу бауы, үшінші қатардағы орындықтар

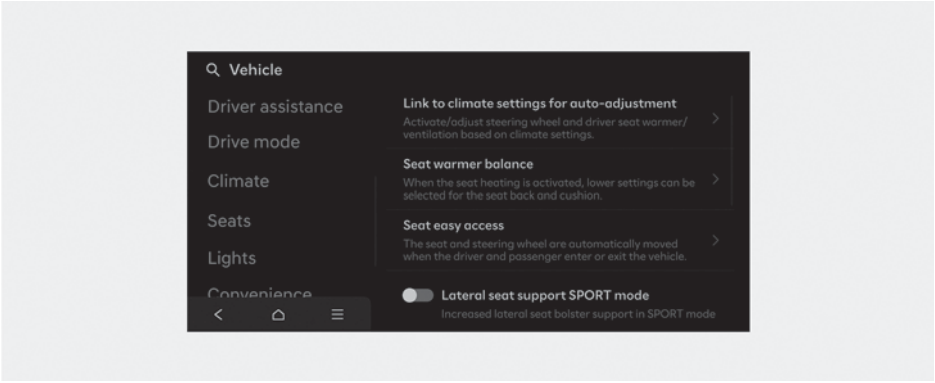
Жүк аймағы [D]

(1) Екінші қатардағы орындықтарды қашықтан жию ауыстырып қосқышы (5-7 орынды автокөлік)
(2) Екінші қатардағы орындықтарды қашықтан жию/жазу ауыстырып қосқышы (6 орынды автокөлік)

Үшінші қатардағы орындық [E]

(1) Орындық арқалығын қашықтан жию/жазу бауы
(2) Орындық арқалығының еңкею бұрышы
(3) Бассүйегіш

Ақпараттық ойын-сауық жүйесі

Ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзіріндегі әртүрлі жайлылық функцияларын пайдалану үшін **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Орындықтар таңдаңыз**.

- Жылыту/желдету параметрлері
  - Климат-контроль жүйесінің баптауларын пайдаланатын автом. басқару элементтері (жүргізуші орындығы үшін): Орындық температурасы автоматты түрде реттеледі.
  - Орындықты жылыту балансы: орындықты жылыту функциясы қосулы кезде, орындықты жылыту баптауын азайтуға немесе орындық арқалығының немесе көпшігінің жылытқышын өшіруге болады.
- Орындыққа оңай қол жеткізу
  - Жүргізуші орындығына оңай қол жеткізу: Орындықты автоматты түрде жылжыту қашықтығын жүргізуші көлікке отырғанда және одан шыққан кезде таңдауға болады (Қалыпты/ Кеңейтілген/Өшір.).
  - Орындық күйінің өзгеруі туралы ескерту: орындықтың күйі өзгерген кезде оның күйін өзгерту туралы толық ақпарат және орындықтың суреті көрсетіледі.

i Ақпарат

Бағдарламалық жасақтама жаңартылғаннан кейін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірі өзгеруі мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесі бойынша нұсқаулықты және қысқаша анықтамалық нұсқаулықты қараңыз.

i Ақпарат

Көрсетілген ақпарат автокөлігіңіз үшін қандай мүмкіндіктер қарастырылғанына байланысты өзгеруі мүмкін.

Сақтық шаралары

Орындық қауіпсіз және жайлы отыруға болатындай реттелуі тиіс. Бұл апат жағдайында жүргізуші мен жолаушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуде маңызды рөл атқарады (қауіпсіздік белдіктері мен қауіпсіздік жастықтары жүйесімен қатар).

⚠ ЕСКЕРТУ

Орындық пен жолаушы арасындағы үйкелісті азайтатын орындық жастығының қаптамаларын пайдаланбаңыз. Соқтығысу немесе күрт тежеу кезінде жолаушының жамбасы қауіпсіздік белдігінің астынан сырғып кетуі мүмкін.

Қауіпсіздік белдігінің дұрыс жұмыс істемеуіне байланысты ауыр жарақаттар, атап айтқанда, өлімге әкелетін жарақаттар алуыңыз мүмкін.

Қауіпсіздік жастықтары жүйесі

Қауіпсіздік жастығы ашылған кезде жарақаттану қаупін азайту үшін нақты сақтық шараларын қолдануға болады. Қауіпсіздік жастығына тым жақын отырған жағдайда, бұл жастық істеп кеткен жағдайда жарақаттану қаупін әлдеқайда ұлғайтады. Орындықты, көлік құралын басқара отырып, алдыңғы қауіпсіздік жастықтарынан мүмкіндігінше алыстау орналастыру керек.

⚠ ЕСКЕРТУ

Қауіпсіздік жастығы іске қосылған жағдайда ауыр жарақат алу немесе өлім қаупін азайту үшін:

- Көлікті басқару мүмкіндігін сақтай отырып, жүргізуші орындығын мүмкіндігінше артқа жылжытыңыз.
- Алдыңғы жолаушының орындығын мүмкіндігінше артқа жылжытыңыз
- Қолыңыз жарақаттанбауы үшін қолыңызды рульде 9 және 3 сағат күйінде ұстаңыз.
- Өзіңіз бен қауіпсіздік жастықшасының арасына ешбір зат немесе ешбір адамды орналастырмаңыз.
- Аяққа зақым келу қаупін азайту үшін алдыңғы орындықтағы жолаушыға алдыңғы панельге аяқ қоюға рұқсат бермеңіз.

Қауіпсіздік белдіктері

Жол жүрмей тұрып әрқашан қауіпсіздік белдіктерін тағу керек. Жолаушылар әрқашан түзу отырып, қауіпсіздік белдіктерін дұрыс тағулары тиіс. Сәбилер мен кішкентай балаларға тиісті баланы ұстап тұрушы жүйелер қолданылуы тиіс. Бустер-орындықты одан әрі қажет етпейтін балалар мен ересектер қауіпсіздік белдігін тағулары керек.

⚠ ЕСКЕРТУ

Ауыр жарақаттар немесе өлім ықтималдығын жоққа шығару үшін:

- Қауіпсіздік белдігін бірнеше адамға тағуға болмайды.
- Қауіпсіздік белдігінің белдік бөлігімен санды белдіктеп, орындық арқалығын әрқашан тігінен орнату керек.
- Қозғалыс кезінде балаларға немесе сәбилерге жолаушының тізесіне отыруға рұқсат бермеңіз.
- Қауіпсіздік белдігін мойын, өткір жиектер арқылы өткізуге немесе иық бауын денеден тыс өткізуге болмайды.
- Қауіпсіздік белдігінің қысылып қалуына жол бермеңіз.

Алдыңғы орындық

⚠ ЕСКЕРТУ

Орындықты реттеген кезде келесі сақтық шараларын қолдану керек.

- Автокөлік қозғалысы кезінде орындықты реттеуге БОЛМАЙДЫ. Орындық кенеттен жылжып кетуі мүмкін, бұның салдарынан автокөлікті басқара алмай, апат орын алуы мүмкін.
- Алдыңғы орындықтардың астына қандай да бір заттарды орналастыруға болмайды Жүргізушінің аяқ жағындағы бекітілмеген заттар педальдарды басқаруға кедергі келтіріп, бұл апатқа әкелуі мүмкін.
- Орындық арқалығын қалыпты күйіне орнатып бекітуге ештеңе кедергі келтірмеуі тиіс.
- Оттықтарды еденге немесе орындыққа қоймаңыз. Орындық жылжыған кезде оттық зақымдануы және ондағы газ тұтануы мүмкін.
- Орындықтың астында немесе орындық пен орталық консоль арасында тұрып қалған ұсақ заттарды алғанда абай болыңыз. Орындықты реттеу механизмінің өткір жиектеріне қолды кездейсоқ жарақаттауға болады.
- Алдыңғы орындықтардың күйін реттеген кезде, артқы орындықтарда адам отырған жағдайда сақтық таныту керек.
- Реттеуден кейін орындықтың орнында бекітілгеніне көз жеткізіңіз. Әйтпесе, орындық күтпеген жерден жылжып, апатқа әкелуі мүмкін.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жарақатты болдырмау үшін:

- Қауіпсіздік белдігі тағылып тұрғанда орындықты реттеуге болмайды. Орындық жастығының алға жылжуы ішке қатты қысым келтіру мүмкін.
- Орындық жылжыған кезде оның механизміне қол мен саусақтар кіріп кетпеуі үшін сақтық танытыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Балаларды автокөлікте қараусыз ҚАЛДЫРМАҢЫЗ. Автокөліктің қозғалтқышы өшірілген кезде электржетекті орындықтарды басқаруға болады.

Ескертпе

Орындықтар зақымданбауы үшін төмендегілерге назар аударыңыз.

- Орындық шекті алдыңғы не артқы күйге келтірілгенде, реттеуді тоқтату керек.
- Автокөлік қозғалтқышы өшірілген кезде орындықтарды қажетті уақыттан артық реттемеңіз. Бұл аккумулятор зарядының шамадан тыс тұтынылуына әкелуі мүмкін.
- Бір уақытта екі немесе одан да көп орындықты басқармаңыз. Бұл электр жабдықтарының дұрыс жұмыс істемеуіне әкелуі мүмкін.

Қолмен реттеу

Алдыңғы орындықтың күйін орындық көпшігінің сыртқы жағында орналасқан иінтіректермен реттеуге болады. Жүріс алдында орындық күйін рульді, педальдарды және аспаптар панеліндегі басқару органдарын қолайлы басқара алатындай реттеп алу керек.

Алға және артқа жылжыту

Орынды алға немесе артқа жылжыту үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

1. Орындық бағыттауышының реттеу иінтірегін жоғары тартып, ұстап тұрыңыз.
2. Орындықты қажетті күйге келтіріңіз.
3. Иінтіректі жіберіп, орындықтың қажет күйде бекітілгенін тексеріңіз. Иінтіректі қолданбай, орындықты алға және артқа жылжытып көріңіз. Егер орындық жылжып кетсе, онда ол орнында бекітілмеген.

Орындық арқалығының еңкею бұрышын реттеу

Орындық арқалығының еңкею бұрышын реттеу үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

1. Сәл алға еңкейіп, арқалықты реттейтін тұтқаны жоғары тартыңыз.
2. Артқа абайлап шалқайып, орындық арқалығын қажетті күйге келтіріңіз.
3. Иінтіректі жіберіп, орындық арқалығының жаңа күйде бекітілгенін тексеріңіз. (Арқалықты бекіту үшін иінтірек бастапқы күйге оралуы ТИІС.)

Орындық көпшігінің биіктігін реттеу

Бар болса

Орындық көпшігінің биіктігін өзгерту үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

1. Орындық көпшігін түсіру үшін тұтқаны бірнеше рет басыңыз.
2. Орындық көпшігін көтеру үшін тұтқаны жоғары қарай бірнеше рет тартыңыз.

Орындық арқалығын қайыру

Орындық арқалығы қайрылған жағдайда көлік құралын басқару қауіпті болуы мүмкін. Арқалықты қайырған кезде, тіпті қауіпсіздік белдігі тағылып тұрса да, қауіпсіздік жүйесінің (қауіпсіздік белдігі мен қауіпсіздік жастықтары) тиімділігі әлдеқайда төмендейді.

⚠ ЕСКЕРТУ

Орындықтың арқалығы шалқайып тұрғанда автокөлікпен жол жүруге ТЫЙЫМ САЛЫНАДЫ.

Орындық арқалығы қайрылып тұрғанда көлік құралын басқару соқтығысу не кенеттен тежеу жағдайында ауыр не өлімге әкелетін жарақат алу ықтималдығын арттырады.

Жүргізуші мен жолаушылар орындықтарда ӘРҚАШАН тиісті түрде отыруы, қауіпсіздік белдіктерін тағуы тиіс, ал орындықтардың арқалықтары тігінен орнатылып тұруы керек.

Барынша тиімділікті қамтамасыз ету үшін қауіпсіздік белдіктері жамбас пен кеудеге жанасып тұруы керек. Орындық арқалығы қайырылып тұрғанда иық белдігі функциясын орындамайды, өйткені он кеудеге қысылып тұрған жоқ. Оның орнына ол сіздің алдыңызда болады. Апат жағдайында қауіпсіздік белдігіне қатты соғылу қаупі бар, бұл мойын жарақатына не өзге жарақаттарға әкеледі.

Орындық арқалығы неғұрлым қатты шалқайып тұрса, жолаушы саны қауіпсіздік белдігінің астында қозғалуы немесе жолаушының мойны иық бауына ұрынуы ықтималдығы соғұрлым жоғары болады.

Электржетекпен реттеу

Бар болса

Алдыңғы орындық қосқыштармен реттеледі, олар орындық жастығының сыртында орналасқан. Жүріс алдында орындық күйін рульді, педальдарды және аспаптар панеліндегі басқару органдарын қолайлы басқара алатындай реттеп алу керек.

⚠ ЕСКЕРТУ

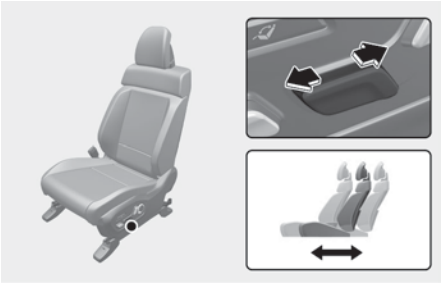
Балаларды автокөлікте қараусыз ҚАЛДЫРМАҢЫЗ. Автокөліктің қозғалтқышы өшірілген кезде электржетекті орындықтарды басқаруға болады.

Ескертпе

Орындықтар зақымданбауы үшін төмендегілерге назар аударыңыз.

- Орындық шекті алдыңғы не артқы күйге келтірілгенде, реттеуді тоқтату керек.
- Автокөлік қозғалтқышы өшірілген кезде орындықтарды қажетті уақыттан артық реттемеңіз. Бұл аккумулятор зарядының шамадан тыс тұтынылуына әкелуі мүмкін.
- Бір уақытта екі немесе одан да көп орындықты басқармаңыз. Бұл электр жабдықтарының дұрыс жұмыс істемеуіне әкелуі мүмкін.

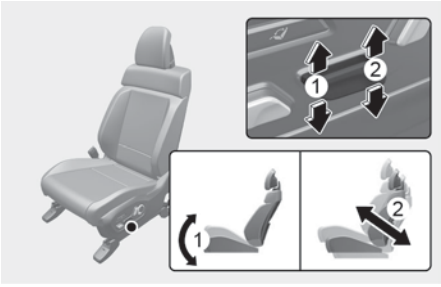
Алға және артқа жылжыту

Орынды алға немесе артқа жылжыту үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

1. Жылжыту реттегішін алға немесе артқа басыңыз.
2. Орындық қажетті күйге келгеннен кейін ауыстырып-қосқышты жіберіңіз.

Орындық көпшігінің еңкею бұрышын/биіктігін реттеу

- **Орындық көпшігін еңкейту**

  Орындық көпшігінің алдыңғы жағының еңкею бұрышын өзгерту үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

  Орындық көпшігінің алдыңғы жағын көтеру үшін реттегіштің алдыңғы бөлігін жоғары, ал төмен түсіру үшін төмен жылжытыңыз.

  Орындық қажетті күйге келгеннен кейін ауыстырып қосқышты жіберіңіз.

- **Орындық көпшігінің биіктігі**

  Орындық көпшігінің биіктігін өзгерту үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

  Орындық көпшігін көтеру үшін реттегіштің артқы бөлігін жоғары, ал төмен түсіру үшін төмен жылжытыңыз.

  Орындық қажетті күйге келгеннен кейін ауыстырып қосқышты жіберіңіз.

Орындық арқалығының еңкею бұрышын реттеу

Орындық арқалығының еңкею бұрышын реттеу үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

1. Жылжыту реттегішін алға немесе артқа басыңыз.
2. Орындық арқалығы қажетті күйге орнатылған сәтте реттегішті жіберіңіз.

Орындық арқалығын қайыру

Орындық арқалығы қайрылған жағдайда көлік құралын басқару қауіпті болуы мүмкін. Арқалықты қайырған кезде, тіпті қауіпсіздік белдігі тағылып тұрса да, қауіпсіздік жүйесінің (қауіпсіздік белдігі мен қауіпсіздік жастықтары) тиімділігі әлдеқайда төмендейді.

⚠ ЕСКЕРТУ

Орындықтың арқалығы шалқайып тұрғанда автокөлікпен жол жүруге ТЫЙЫМ САЛЫНАДЫ.

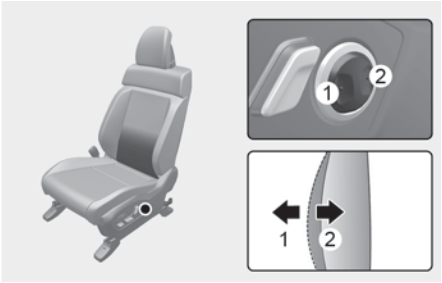
Орындық арқалығы қайрылып тұрғанда көлік құралын басқару соқтығысу не кенеттен тежеу жағдайында ауыр не өлімге әкелетін жарақат алу ықтималдығын арттырады.

Жүргізуші мен жолаушылар орындықтарда ӘРҚАШАН тиісті түрде отыруы, қауіпсіздік белдіктерін тағуы тиіс, ал орындықтардың арқалықтары тігінен орнатылып тұруы керек.

Барынша тиімділікті қамтамасыз ету үшін қауіпсіздік белдіктері жамбас пен кеудеге жанасып тұруы керек. Орындық арқалығы қайырылып тұрғанда иық белдігі функциясын орындамайды, өйткені он кеудеге қысылып тұрған жоқ. Оның орнына ол сіздің алдыңызда болады. Апат жағдайында қауіпсіздік белдігіне қатты соғылу қаупі бар, бұл мойын жарақатына не өзге жарақаттарға әкеледі.

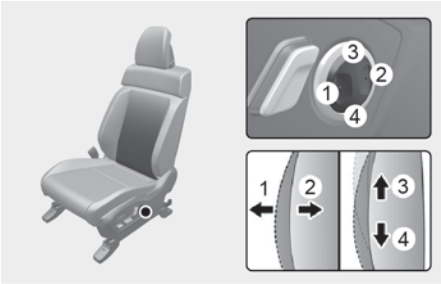
Орындық арқалығы неғұрлым қатты шалқайып тұрса, жолаушы саны қауіпсіздік белдігінің астында қозғалуы немесе жолаушының мойны иық бауына ұрынуы ықтималдығы соғұрлым жоғары болады.

Бел тіреуі

Бел тіреуін реттеу үшін келесі қадамдарды орындаңыз (A типі):

1. Бел тіреуін оның аустырып қосқышын басу арқылы реттеуге болады.
2. Тіреуді арттыру үшін реттегіштің алдыңғы бөлігін (1), тіреуді азайту үшін реттегіштің артқы бөлігін (2) басыңыз.

Бел тіреуін реттеу үшін келесі қадамдарды орындаңыз (B типі):

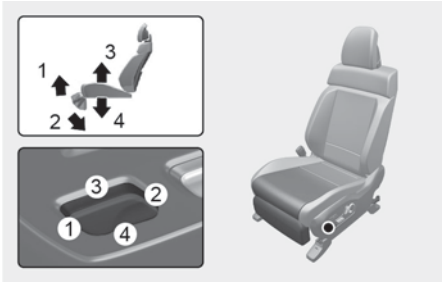
1. Тіреуді арттыру үшін реттегіштің алдыңғы бөлігін (1), тіреуді азайту үшін реттегіштің артқы бөлігін (2) басыңыз.
2. Тіреуді көтеру немесе түсіру үшін (3) немесе (4) реттегішін басыңыз.
3. Бел тіреуі қажетті күйге орнатылған сәтте ауыстырып-қосқышты жіберіңіз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Бел тіреуі шекті күйге жеткенде (максималды қолдауды қамтамасыз еткенде), оны жылжытуды тоқтатыңыз. Әйтпесе, бел тіреуінің электр қозғалтқышы зақымдалуы мүмкін.

Аяқ тірегін реттеу

Бар болса

Аяқ тірегін көтеру үшін ауыстырып қосқышты алға (1) басыңыз.

Аяқ тірегін түсіру үшін ауыстырып қосқышты артқа (2) басыңыз.

Жастық тіреуін көтеру үшін ауыстырып қосқышты жоғары (3) басыңыз.

Жастық тіреуін түсіру үшін ауыстырып қосқышты төмен (4) басыңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Аяқ тірегіне отырмаңыз және оған ауыр заттарды салмаңыз. Бұл жүйенің зақымдалуына әкелуі мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Аяқ тірегін түсіргенде немесе көтергенде, қолдарыңыз немесе аяқтарыңыз алдыңғы орындықтардың және тіректің айналасындағы басқа элементтердің астына түспейтініне көз жеткізіңіз. Жарақат алу қаупі бар.
- Балалардың ауыстырып қосқышты басуына жол бермеңіз. Жарақат алу қаупі бар.
- Реттеу кезінде аяқ тірегі мен сирақ тірегі бір-біріне кедергі жасамайтынына көз жеткізіңіз. Дене бөліктерін немесе заттарды тіреулер қысып қалса, жарақат алуыңыз мүмкін.

Жайлылығы жоғары орындық функциясы

Бар болса

Жайлылығы жоғары орындықтар бір қалыпта ұзақ отырғанда пайда болатын дененің қысымын және дененің белгілі бір бөліктеріне түсетін шоғырланған жүктемені таратады. Орындықтың функционалы оңтайлы отыру күйін қамтамасыз ете отырып, шаршау мен ыңғайсыздық сезімін жеңілдетеді.

i Ақпарат

Жоғары жайлылық режимін пайдаланғаннан кейін бастапқы күйге оралу үшін автоматты қайту түймесін басыңыз.

Автоматты қайту түймесінен басқа орындықты реттеу түймелерін пайдалану жастықтың артқа жылжуын шектеуі мүмкін.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жайлылығы жоғары орындықты пайдаланған кезде келесі сақтық шараларын қолдану қажет.

- Қозғалыс кезінде жайлылығы жоғары орындықты пайдаланбаңыз. Жайлылығы жоғары орындықты пайдалану соқтығысу немесе кенет тоқтау кезінде жарақат алу қаупін арттыруы мүмкін.
- Артқы орындықта жүк немесе басқа заттар болса, жайлылығы жоғары орындықты пайдаланбаңыз.
- Қозғалыс кезінде жайлылығы жоғары орындықты пайдаланбаңыз. Иық белдіктері мен дене арасында байланыс болмағандықтан, қауіпсіздік белдіктері дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Егер артқы орындықтар шеткі артқы күйде болмаса және тігінен көтерілмесе, жайлылығы жоғары орындықты пайдаланбаңыз.

Жайлылығы жоғары орындықты пайдалану

Алдыңғы жолаушы орындығының ауыстырып қосқышы

Орындық үшін жоғары жайлылық функциясының ауыстырып қосқышы

Жайлылығы жоғары орындықты қосу

Жоғары жайлылық режимінің шарттары орындалған кезде ауыстырып қосқышты (1) басып, 0,5 секундтан артық ұстап тұрыңыз. Орындық жоғары жайлылық күйіне ауысады.

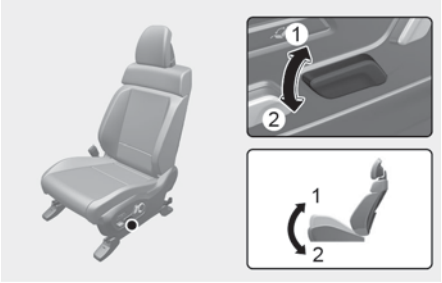
Орындықтың жоғары жайлылық функциясын қосқанда, төменде көрсетілген қадамдар орындалады.

- Орындық көпшігі алға не артқа автоматты түрде жылжиды.
- Орындық көпшігінің күйі және орындық арқалығының еңкею бұрышы реттеледі.

Келесі жағдайда ескерту беріледі (егер ақпараттық ойын-сауық жүйесі қосылса) және орындықтың жоғары жайлылық режимі өшіріледі.

- Егер «P» (Тұрақ) берілісі таңдалмаса.
- Автокөлік 3 км/сағ (1,8 миля/сағ) жылдамдықпен қозғалғанда.
- Артқы орындықтың қауіпсіздік белдігі тағылған кезде.

Орындықты реттеу ауыстырып қосқыштарының көмегімен орындықтың күйін реттеуге болады.

- Көпшікті қажетті күйге келтіру үшін ауыстырып қосқыштың алдыңғы жағын көтеріңіз (1).
- Көпшікті қажетті күйге келтіру үшін ауыстырып қосқыштың алдыңғы жағын түсіріңіз (2).

- Орындықтың арқалығын жағын қажетті күйге келтіру үшін ауыстырып қосқыштың жоғарғы жағын артқа тартыңыз (1).
- Орындықтың арқалығын қажетті күйге келтіру үшін ауыстырып қосқыштың жоғарғы жағын алға басыңыз (2).

Орындықтың жоғары жайлылығы функциясын басқа біреу басқарса да, орындықтың жоғары жайлылығы функциясының ауыстырып қосқыштары арқылы қосымша түзетулер жасауға болады.

Орындықты бастапқы қалпына қайтару

Орындық жоғары жайлылық күйінде болғанда ауыстырып қосқыштың алдыңғы жағын (2) басып, 0,5 секундтан артық ұстап тұрыңыз, сона орындық бастапқы күйіне оралады.

- Жүргізуші орындығы «P» (Тұрақ) берілісі қосылып тұрғандағы күйіне оралады.
- Жолаушы орындығы бастапқы күйге оралады.

Төменде көрсетілген жағдайларда орындық жоғары жайлылық күйінен бастапқы күйіне оралмайды.

- Егер «P» (Тұрақ) берілісі таңдалмаса. (тек жүргізуші орындығы үшін)
- Автокөліктің жылдамдығы 3 км/сағ (1,8 миля/сағ) асқанда (тек жүргізуші орындығы үшін)
- Жүргізуші орындығының жад жүйесін қалпына келтіру кезінде. (бар болса)

Ескертпе

Егер орындықтың жоғары жайлылық функциясы жұмыс істемесе, кірістірілген жад жүйесінің баптауларын қалпына келтіріп көріңіз. Егер кірістірілген жад жүйесінің баптауларын қалпына келтіргеннен кейін де орындықтың жоғары жайлылық функциясы жұмыс істемесе, ресми HYUNDAI дилеріне хабарласуды ұсынамыз.

i Ақпарат

Орындық ауыстырып қосқыштарын бір уақытта пайдаланбаңыз. Бұл орындық жүйесінің зақымдалуына әкелуі мүмкін.

Алдыңғы жолаушы орындығының күйін сақтау

Алдыңғы жолаушы орындығының қажетті күйін орнату үшін қажетті күйді орнатып, артынан жоғары жайлылық ауыстырып қосқышының (2) алдыңғы жағын қатарынан үш рет жылдам басыңыз.

i Ақпарат

- Орындықты бастапқы күйіне келтіру үшін тек жоғары жайлылық ауыстырып қосқышын пайдаланыңыз. Егер басқа орындық ауыстырып қосқыштарын қолдансаңыз, көпшік төмен қарай жылжымауы мүмкін.
- Екінші қатардағы орындықтар жоғары жайлылық режимін қолданған кезде күйін өзгеруі мүмкін.

Жоғары жайлылық режимін қалпына келтіру

- **Жүргізуші орындығы үшін**

5-тараудың «Кіріктірілген жад жүйесі (IMS)» бөлімін қараңыз.

- **Жолаушының алдыңғы орындығы**

Егер жоғары жайлылық режимі дұрыс жұмыс істемесе, оны қалпына келтіру үшін келесі әрекеттерді орындаңыз:

1. Келесі ауыстырып қосқыштарды бір уақытта шамамен 5 секунд басыңыз.
   - Орындық арқалығының еңкею бұрышын артқа ауыстырып қосқыш (1).
   - Орындық көпшігінің еңкею бұрышын төмен ауыстырып қосқыш (2).
   - Жоғары жайлылық режимінің ауыстырып қосқышының алдыңғы жағы (3).
2. Орындық арқалығының еңкею бұрышы және орындық көпшігінің еңкею бұрышы кезекпен автоматты түрде өзгереді.
3. Қалпына келтіру барлық түзету орындалғаннан кейін аяқталады. Егер орындықты реттеу ауыстырып қосқышын бассаңыз, қалпына келтіру процедурасы үзілуі мүмкін.

Ескертпе

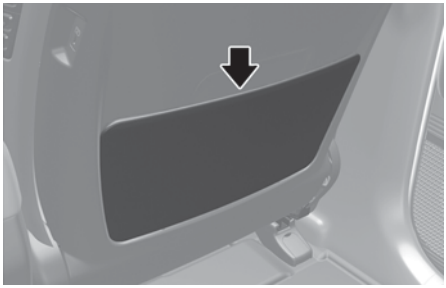
- Егер қалпына келтіру процедурасы процесс аяқталғанға дейін тоқтаса, оны қайта іске қосыңыз. Егер қалпына келтіру аяқталмаса, жоғары жайлылық режимін пайдалану шектеулі болуы мүмкін.
- Жоғары жайлылық режимінің баптауларын қалпына келтірмес бұрын, алдыңғы жолаушы орындығында немесе оның айналасында ешқандай заттар жоқ екеніне көз жеткізіңіз.

i Ақпарат

Қалпына келтіру процедурасы аяқталғаннан кейін орындықты қажетті күйге жылжытыңыз.

Орындық арқалығындағы қалта

Бар болса

Алдыңғы орындықтардың арқалықтарында қалталар бар.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Орындық арқалықтарындағы қалталарға ауыр не өткір заттарды салуға болмайды. Апат жағдайында олар жолаушылардың жарақаттануына себеп болуы мүмкін.

Артқы орындықтар

⚠ ЕСКЕРТУ

Төменде көрсетілген сақтық шараларын орындаңыз.

- Орындықтарды реттеу
  - Автокөлік қозғалысы кезінде орындықты реттеуге БОЛМАЙДЫ. Орын кенеттен жылжып кетіп, жолаушыны жарақаттауы мүмкін.
  - Реттеуден кейін орындықтың орнында бекітілгеніне көз жеткізіңіз. Әйтпесе, орындық күтпеген жерден жылжып, апатқа әкелуі мүмкін.
- Орындықтарды жию
  - Бос емес (мысалы, жолаушы, үй жануарлары немесе жүк орналасқан) орындықты жимаңыз. Бұл жолаушыны немесе үй жануарларын жарақаттауы немесе жүкті зақымдауы мүмкін.
  - Автокөлік қозғалып бара жатқан кезде жолаушылардың артқы орындықтың жиылған арқалығында отыруына жол бермеңіз: Бұл орындықтың қалыпты емес күйі; сонымен қатар, бұл жағдайда қауіпсіздік белдігін пайдалану мүмкін емес. Кенеттен тежеу немесе жол-көлік оқиғасы кезінде ауыр жарақат алу немесе өлім қаупі бар.
  - Артқы орындықтың жиылған арқалығындағы заттар алдыңғы орындықтардың арқалықтарынан жоғары болмауы керек. Кенеттен тежеу кезінде мұндай жүк алға жылжып, адамдарға немесе мүлікке зақым келтіруі мүмкін.
  - Артқы орындық арқалығын жиналған күйден тік күйіне қайта келтірген кезде оны ұстап тұрып, баяу көтеру керек. Орындық арқалығының жоғарғы бөлігін басып, оның тігінен бекітілгеніне көз жеткізіңіз. Егер орындық арқалығы бекітілмеген болса, онда апат жағдайында не кенеттен тоқтаған кезде жүк едәуір күшпен алға қарай жылжып кетіп, ауыр жарақаттарға не өлімге себеп болуы мүмкін.
- Тиеу
  - Жүкті тиегенде не түсіргенде дейін, қозғалтқыштың өшіп тұрғанына, беріліс қорабы «P» (Тұрақ) күйіне келтірілгеніне және тұрақ тежегіші қосылып тұрғанына көз жеткізіңіз. Бұл талаптарды орындамау тұтқаны немесе айналмалы берілістерді ауыстыру тұтқасын кездейсоқ басқанда не болмаса бұрғанда немесе оларды басқа күйге жылжытқанда көліктің қозғалуына әкелуі мүмкін.
  - Жүк артқы жолаушы орындықтары арқылы жүктелген кезде, оны қозғалыс барысында өздігінен жылжып кетпейтіндей бекіту керек.
- Артқы орындыққа заттарды салмаңыз, себебі оларды тиісті түрде бекіту мүмкін емес. Соқтығыс кезінде олар ауыр жарақаттарға не өлімге себеп болуы мүмкін.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Орындықты реттеген кезде оның механизміне қол мен саусақтар кіріп кетпеуі үшін сақтық танытыңыз.

Ескертпе

Автокөлік жүйелеріне зақым келтірмеу үшін төменде көрсетілген ақпаратқа назар аударыңыз.

- Артқы орындықтардың қауіпсіздік белдіктері

  Орындық арқалығын жимас бұрын, қауіпсіздік белдігінің ілгегін орындықтың арқалығы мен көпшігінің арасында орналасқан ұстағышқа салыңыз. Сондай-ақ, қауіпсіздік белдігі зақымдалмауы үшін оны бағыттауышқа салыңыз.
- Жүк

  Көлік құралының ішкі қаптамасын зақымдап алмау үшін, артқы жолаушы орындықтары арқылы жүк өткізген кезде сақ болу керек.

⚠ ЕСКЕРТУ

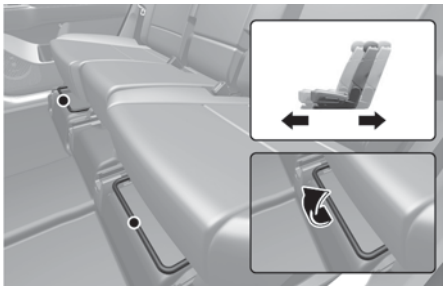

- Егер жүксалғыш есігі жабылған кезде жолаушының басы дұрыс реттелген бассүйегішке жанасып тұрмаса немесе ол жолаушының бойы биік болса, жүксалғыш есігі оның басына тиіп, жарақат келтіруі мүмкін.
- Жүк соқтығысу кезінде автокөлік салонында кенеттен жылжып кетпеуі және жолаушылар жарақаттанбауы үшін әрқашан мықтап бекітілуі керек. Артқы орындыққа заттарды салмаңыз, себебі оларды тиісті түрде бекіту мүмкін емес. Соқтығысу жағдайында олар алдыңғы жолаушылардың жарақаттануына себеп болуы мүмкін.
- Жүкті тиегенде не түсіргенде дейін, қозғалтқыштың өшіп тұрғанына, «P» (Тұрақ) берілісі таңдалғанына және тұрақ тежегіші қосылып тұрғанына көз жеткізіңіз. Бұл талаптарды орындамау берілістерді ауыстыру тұтқасы кенеттен қозғалып кеткен жағдайда автокөліктің қозғала бастауына әкелуі мүмкін.

Егер орындықтардың үшінші қатарында жолаушылар болса, жүксалғыш есігін жапқан кезде абай болыңыз. Егер жолаушының басы реттелген бассүйегішке тиісінше жанасып тұрмаса немесе жолаушының бойы биік болса, жүксалғыш есігі жолаушының басына тиіп, оны жарақаттауы мүмкін.

Екінші қатардағы орындықты реттеу

Алға және артқа реттеу (5 және 7 орынды автокөлік)

Орынды алға немесе артқа жылжыту үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

1. Орындық бағыттауышының реттеу иінтірегін жоғары тартып, ұстап тұрыңыз.
2. Орындықты қажетті күйге келтіріңіз.
3. Иінтіректі жіберіп, орындықтың қажет күйде бекітілгенін тексеріңіз.

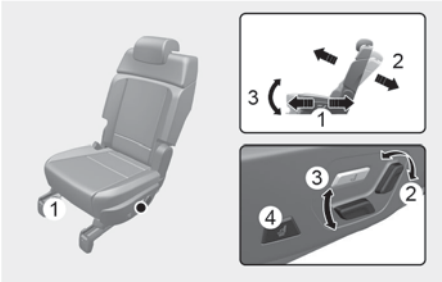
Орындық арқалығының еңкею бұрышын реттеу (5 және 7 орынды автокөлік)

Орындық арқалығының еңкею бұрышын реттеу үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

1. Орындық арқалығын еңкейту тұтқасын жоғары қарай тартыңыз.
2. Тұтқаны ұстап тұрып, орындық арқалығын қажетті күйге келтіріңіз.
3. Иінтіректі жіберіп, орындық арқалығының жаңа күйде бекітілгенін тексеріңіз. Арқалықты бекіту үшін иінтірек бастапқы күйге оралуы ТИІС.

Еңкею бұрышын алға және артқа реттеу (6 орынды автокөлік) (1)

Орынды алға немесе артқа жылжыту үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

1. Орындық бағыттауышының реттеу иінтірегін жоғары тартып, ұстап тұрыңыз.
2. Орындықты қажетті күйге келтіріңіз.
3. Иінтіректі жіберіп, орындықтың қажет күйде бекітілгенін тексеріңіз.

Орындық арқалығының еңкею бұрышын реттеу (6 орынды автокөлік) (2)

Жылжыту реттегішін алға немесе артқа басыңыз.

Орындық арқалығы қажетті күйге орнатылған сәтте реттегішті жіберіңіз.

Орынды жию және жазу (6 орынды автокөлік) (2)

Есік ашық болған кезде егер сіз орындық арқалығы ауыстырып қосқышының жоғарғы бөлігін (2) бір секундтан артық тартсаңыз, орындық арқалығы алға жиналғанда және екінші қатардағы орындықтағы қауіпсіздік белдігінің ілгегіне пластина бекітілмеген кезде орындықтың арқалығы шалқаяды. Орындықтың арқалығын жазу үшін орындық арқалығының ауыстырып қосқышының жоғарғы жағын (2) бір секундтан артық артқа тартыңыз.

Арқалықты еңкейткенде немесе шалқайтқанда ауыстырып қосқышты пайдаланған кезде процедура үзілуі мүмкін. Ауыстырып қосқышты келесі рет қолданған кезде процедура жалғасады.

Орындық көпшігінің еңкею бұрышын реттеу (6 орынды автокөлік) (3)

Орындық көпшігінің алдыңғы жағының еңкею бұрышын өзгерту үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

Орындық көпшігінің алдыңғы жағын көтеру үшін реттегіштің алдыңғы бөлігін жоғары, ал төмен түсіру үшін төмен жылжытыңыз.

Орындық қажетті күйге келгеннен кейін ауыстырып қосқышты жіберіңіз.

Еңкейту және шалқайту (6 орынды автокөлік) (4)

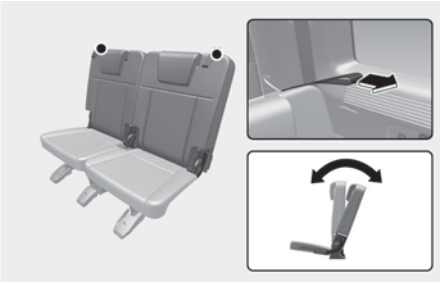
1. Жылжыту құлпын ашу ауыстырып қосқышын басыңыз (4).
2. Орындықты алға немесе артқа қажетті күйге жылжытыңыз.
3. Қысқа уақыттан кейін орындық автоматты түрде орнына бекітіледі.
4. Орнында бекітілгеніне көз жеткізу үшін орындықты аздап жұлқыңыз.

i Ақпарат

Автокөлік белгілі бір жылдамдықтан жылдамырақ қозғалғанда, жылжу құлпын ашу жұмыс істемейді.

Үшінші қатардағы орындықты реттеу

Орындық арқалығының еңкею бұрышын реттеу

1. Орындық арқалығын шалқайту белдігін тартыңыз.
2. Тұтқаны ұстап тұрып, орындық арқалығын қажетті күйге келтіріңіз.
3. белдікді жіберіп, орындық арқалығының жаңа күйде бекітілгенін тексеріңіз. Арқалықты бекіту үшін белдік бастапқы күйге оралуы ТИІС.

Артқы отырғызу ауыстырып-қосқышы

6 орынды автокөлік

Үшінші қатардағы орындыққа отыру немесе одан тұру үшін төмендегі қадамдарды орындаңыз.

1. Екінші қатардағы орындықтың қауіпсіздік белдігін сақтау ұстағышына салыңыз.
2. Екінші қатардағы орындық арқалығының үстінде орналасқан үшінші қатардағы орындықтарға (1) қол жеткізу ауыстырып қосқышын басыңыз. Орындықтың арқалығы бүктеліп, орындық сәл алға жылжиды.

   Қажет болса, жылжыту құлпын ашу ауыстырып қосқышын (2) басу арқылы немесе орындық көпшігіндегі алдыңғы тұтқаны (3) тарту арқылы екінші қатардағы орындықты алға қарай сырғытыңыз.
3. Үшінші қатардағы орындыққа отыру немесе одан тұру үшін орындықты ұстаңыз.
4. Үшінші қатардағы орындыққа отырғаннан немесе одан шыққаннан кейін екінші қатардағы орындықтың күйін реттеп, үшінші қатардағы орындықтарға қол жеткізу ауыстырып қосқышын (1) басыңыз. Орындықтың арқалығы жағы бұрын орнатылған күйге оралады.

Артқы жақтан отыру ауыстырып қосқышы келесі жағдайларда дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін:

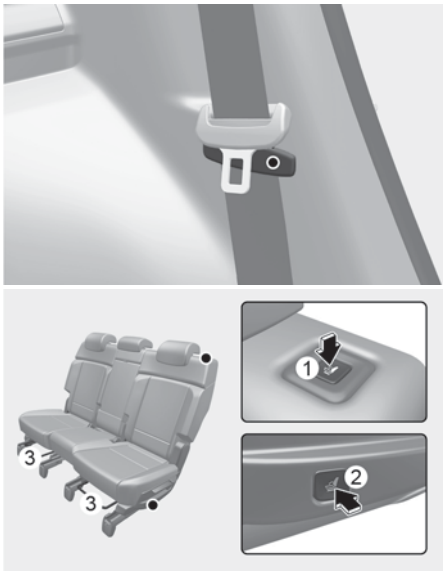
- Екінші қатардағы орындықтың қауіпсіздік белдігі тағылған кезде.
- Автокөлік 3 км/сағ (1,8 миля/сағ) жылдамдықпен қозғалғанда.
- Егер «P» (Тұрақ) берілісі таңдалмаса.

⚠ ЕСКЕРТУ

Екінші қатардағы орындықты жинап, жылжытқаннан кейін үшінші қатардағы орындықтан шыққан кезде, көліктің толық тоқтағанына көз жеткізіңіз. Екінші қатардағы барлық жолаушы көліктен шыққаннан кейін екінші қатардағы орындықты алға жылжыту үшін ауыстырып қосқышты басыңыз.

Егер екінші қатардағы орындықта жолаушылар болса немесе көліктен біреу шығып кетсе, орындықты бүктеу үшін ешқашан түймені баспаңыз. Орындықтың күйін күрт өзгерту жарақатқа әкелуі мүмкін.

7 орынды автокөлік

Үшінші қатардағы орындыққа отыру немесе одан тұру үшін төмендегі қадамдарды орындаңыз.

1. Екінші қатардағы орындықтың қауіпсіздік белдігін сақтау ұстағышына салыңыз.
2. Екінші қатардағы орындықтың арқалығында орналасқан үшінші қатардағы орындықтарға қол жеткізу ауыстырып қосқышын (1) немесе екінші қатардағы орындықтың сыртқы жағындағы ауыстырып қосқышты (2) басыңыз. Орындықтың арқалығы бүктеліп, орындық сәл алға жылжиды.

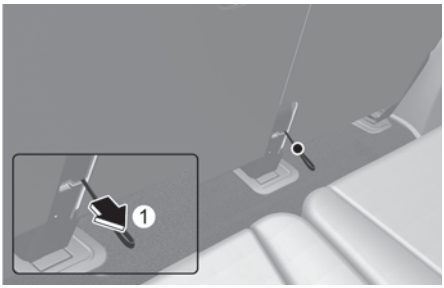
   Қажет болса, орындық көпшігінің алдыңғы жағындағы тұтқаны (3) тартыңыз және екінші қатардағы орындықты алға қарай итеріңіз.
3. Үшінші қатардағы орындыққа отыру немесе одан тұру үшін орындықты ұстаңыз.
4. Үшінші қатардағы орындыққа отырғаннан немесе одан шыққаннан кейін екінші қатардағы орындықтың күйін реттеп, орындық арқалығын тік күйге орнатыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Үшінші қатардағы орындыққа қол жеткізу үшін екінші қатардағы орындықты бүктеп, жылжытқанда, автокөліктің толық тоқтағанына көз жеткізіңіз.

Барлық жолаушы екінші қатардағы орындықтан шыққаннан кейін ғана ауыстырып қосқышты басыңыз. Егер біреу екінші қатардағы орындықта отырса немесе орнынан тұрса, орындықты жию түймесін баспаңыз, себебі орындықтың кенет қозғалысы жарақатқа әкелуі мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Егер орындықты жылжыту ауыстырып қосқышы жұмыс істемесе, орындықтың төменгі сол жағында орналасқан бауды (1) тартыңыз. Осыдан кейін 2-ші қатардағы орындықты алға жылжытуға болады.
- Екінші қатардағы орындықта жолаушы отырғанда бауды (1) тартпаңыз, себебі ол күтпеген жерден қозғалып, жолаушыны жарақаттауы мүмкін. Орындықты артқа жылжыту ауыстырып қосқышы жұмыс істемесе ғана бауды пайдаланыңыз.

Артқы орындықтарды жию

Ұзын заттарды тасымалдау немесе көлік құралындағы жүксалғыштың көлемін ұлғайту үшін артқы орындықтардың арқалықтарын жиюға болады.

Артқы орындық арқалығын жинау процедурасы:

1. Орындықтың арқалығын жимай бұрын, арқалыққа кедергі келтірмеу үшін қауіпсіздік белдігін сыртқа қарай шығарыңыз.
2. Артқы бассүйегіштерді шеткі төмен күйге түсіріңіз.
3. Қауіпсіздік белдіктерін артқы қауіпсіздік белдіктерінің бағыттаушылары арқылы жүргізу белдіктердің орындықтардың артында немесе астында қысылып қалуына жол бермейді.

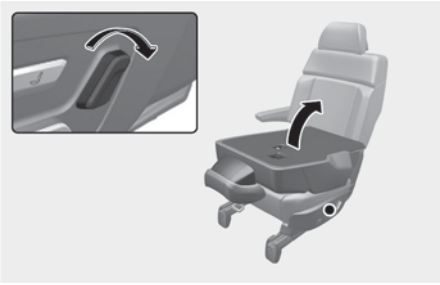
5 орынды/7 орынды автокөлік

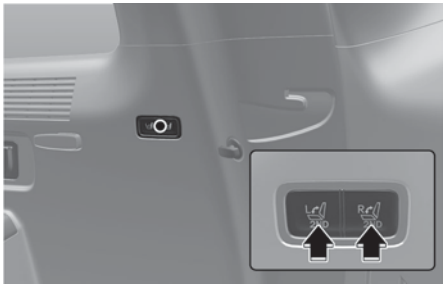
- Орындықтың арқалығын автокөліктің алдыңғы жағына қарай толық жию үшін орындықтың арқалығын жию тұтқасын (екінші қатардағы орындықта) тартыңыз. Орындықтың арқалығы бекітілгеніне көз жеткізіңіз.
- Орындық ретінде пайдаланған кезде, арқалықты толығымен көтеру үшін орындықтың арқалығын жию тұтқасын (екінші қатардағы орындық) тартыңыз. Арқалықтың қажетті еңкею бұрышын орнатып, орындықтың арқалығын орнына бекіту үшін тұтқаны жіберіңіз.

6 орынды автокөлік

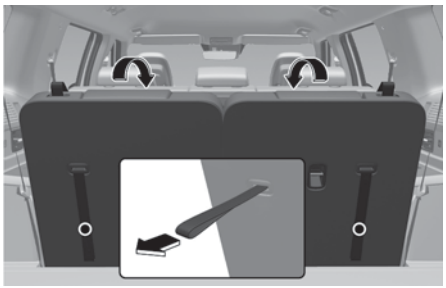

жүк аймағы

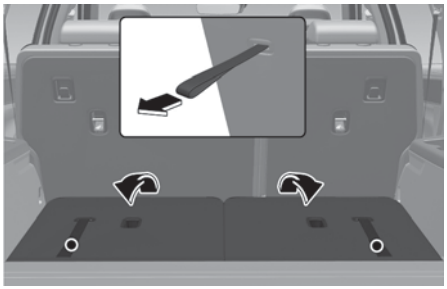

- Есік ашық болған кезде егер сіз орындық арқалығы ауыстырып қосқышының жоғарғы бөлігін бір секундтан артық тартсаңыз, орындық арқалығы алға жиналғанда және екінші қатардағы орындықтағы қауіпсіздік белдігінің ілгегіне пластина бекітілмеген кезде орындықтың арқалығы шалқаяды. (Егер арқалық жиналған болса, орындықтың арқалығын жазу үшін осы ауыстырып қосқыштың жоғарғы жағын бір секундтан артық артқа тартыңыз.) Сондай-ақ, жию/жазу ауыстырып қосқышын басуға болады. Орындықтың арқалығы бекітілгеніне көз жеткізіңіз.
- Орындық ретінде пайдаланған кезде, орындық арқалығының еңкею бұрышын реттеу ауыстырып қосқышының жоғарғы жағын басып, арқалықты тік күйге келтіру үшін бір секундтан артық ұстаңыз. Сондай-ақ, жию/жазу ауыстырып қосқышын басуға болады.
- Орындықтың арқалығын көтергеннен кейін, қозғалыс басталғанға дейін оның сенімді бекітілгеніне көз жеткізу үшін оны сәл алға-артқа жұлқыңыз.

Үшінші қатардағы орындық

Арқалықты толығымен алға қарай жию үшін орындық арқалығының еңкею бұрышын реттейтін бауды тартыңыз. Орындықтың арқалығы мықтап бекітілгеніне көз жеткізіңіз.

Орындық ретінде пайдаланған кезде, арқалықты толығымен көтеру үшін орындық арқалығының еңкею бұрышын реттейтін бауды тартыңыз. Арқалықтың қажетті еңкею бұрышын орнатып, орындықтың арқалығын орнына бекіту үшін бауды жіберіңіз. Орындықтың арқалығы бекітілгеніне көз жеткізіңіз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

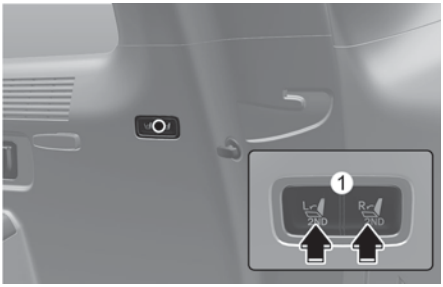

- Көлік құралының ішкі қаптамасын зақымдап алмау үшін, артқы жолаушы орындықтары арқылы жүк өткізген кезде сақ болу керек.
- Жүк артқы жолаушы орындықтары арқылы жүктелген кезде, оны қозғалыс барысында өздігінен жылжып кетпейтіндей бекіту керек.
- Автокөлік салонындағы бекітілмеген жүк көлікке зақым келтіруі немесе жолаушыларды жарақаттауы мүмкін.

Екінші қатардағы орындықтың арқалығын қашықтан жию

Бар болса

5, 7 орынды автокөлік

Жүк бөлімінің есігі ашық болса, бұл функция екінші қатардағы орындықтың арқалығын алға жиюды жеңілдетеді.

1. Жүк бөлімінің оң жағында орналасқан орындық арқалығын жию ауыстырып қосқышын (1) басыңыз.
2. Арқалықты алға қарай жиғаннан кейін алынған кеңістікті жүк ретінде пайдалануға болады.
3. Егер орындықтың арқалығы толық жиналмаса, оны соңына дейін итеріңіз.

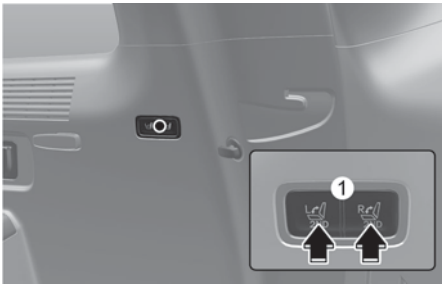
⚠ ЕСКЕРТУ

Орындықтың арқалығын жимас бұрын әрқашан екінші қатардағы орындықтарда жолаушылардың жоқтығын тексеріңіз. Егер екінші қатардағы орындықтарда үй жануарлары, жүк, жолаушылар болса немесе жолаушылар көліктен шыққан кезде орындықтың арқалығын жимаңыз. Орындықтың күрт жылжуы жарақатқа әкелуі мүмкін.

Екінші қатардағы орындықтың арқалығын қашықтан жию/жазу

Бар болса

6 орынды автокөлік

Жүк бөлімінің есігі ашық болса, бұл функция екінші қатардағы орындықтың арқалығын оңай алға жиюды немесе көтеруді жеңілдетеді.

1. Жүк бөлімінің оң жағында орналасқан орындық арқалығын жию/жазу ауыстырып қосқышын (1) басыңыз. Сондай-ақ, ақпараттық ойын-сауық мәзірінен **Баптаулар** > **Орындықтар** > **Екінші қатардағы орындықтың арқалығын қашықтан жию/жазу** таңдауға болады. Екінші қатардағы орындықтың арқалығын жию/жазуды таңдауға болады.
2. Арқалықты алға қарай жиғаннан кейін алынған кеңістікті жүк ретінде пайдалануға болады.
3. Егер орындықтың арқалығы толық жиналмаса, оны соңына дейін итеріңіз.
4. Орындықтың арқалығы жиылған кезде, орындықтың арқалығы жазу үшін жию/жазу ауыстырып қосқышын (1) басыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Орындықтың арқалығын жимас немесе жазбас бұрын әрқашан екінші қатардағы орындықтарда жолаушылардың жоқтығын тексеріңіз. Егер екінші қатардағы орындықтарда үй жануарлары, жүк, жолаушылар болса немесе жолаушылар көліктен шыққан кезде орындықты реттемеңіз. Орындықтың күрт жылжуы жарақатқа әкелуі мүмкін.

Шынтақтаяныштар (екінші қатардағы орындық)

6 орынды автокөлік

5, 7 орынды автокөлік

Шынтақтаяныш артқы орындықтың ортасында орналасқан Шынтақтаянышты пайдалану үшін орындықтың арқалығынан төмен түсіріңіз.

Шынтақтаянышты дұрыс бұрышқа көтеріңіз: Шынтақтаянышты ең жоғарғы шекті күйінен төменгі күйге түсіріңіз. Шынтақтаянышты көтерген кезде оны қажетті бұрышта бекітіңіз.

Шынтақтаянышты бекітілгеннен кейін төмен қарай реттеуге болмайды. Шынтақтаянышты төмен реттеу үшін:

1. Шынтақтаянышты ең жоғары күйінен сәл жоғары көтеріңіз, содан кейін оны ең төменгі күйге түсіріңіз.
2. Шынтақтаянышты көтерген кезде оны қажетті бұрышта бекітіңіз.

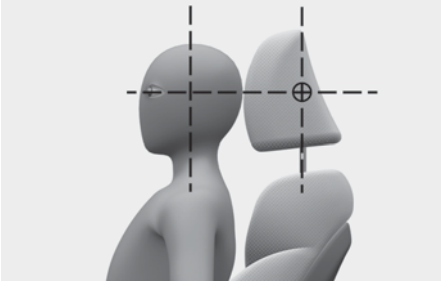
Бассүйегіш

Автокөліктің алдыңғы және артқы орындықтары реттелетін бассүйегіштермен жабдықталған. Бассүйегіштер жолаушыларды жайлылықпен қамтамасыз етеді, бірақ олар негізінде жолаушыларды апат жағдайында, әсіресе бағыттас соқтығыс (артынан соғу) кезінде, қамшылық жарақат пен өзге омыртқа не мойын жарақаттарынан қорғайды.

⚠ ЕСКЕРТУ

Ауыр жарақат алу немесе өлім қаупін азайту үшін (апат болған жағдайда) бассүйегіштерді реттеу кезінде келесі сақтық шараларын қолдану қажет.

- Көлік құралымен жолға шықпас бұрын барлық жолаушы орындығының бассүйегіштерін реттеп алу керек.
- Бассүйегішті алып тастап немесе қарама-қарсы бағытта орналастырып жол жүруге тыйым салынады.
- Бассүйегіштерді бассүйегіштің ортаңғы бөлігі көз биіктігінде орналасатындай баптау керек.

- Көлік құралы қозғалып бара жатқанда жүргізуші орындығының бассүйегішін реттеуге БОЛМАЙДЫ.
- Бассүйегіш жолаушының басына мүмкіндігінше жақын орналасуы тиіс. Адамның денесін орындықтың арқалығынан алшақтататын жастықшаларды қолданбаңыз.
- Реттеп болған соң, бассүйегіштің қажетті күйде бекітіліп тұрғанына көз жеткізіңіз.

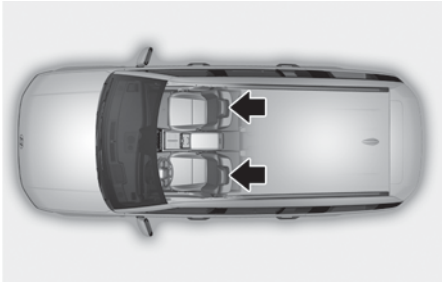
⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Егер артқы орындықта жолаушылар болмаса, бассүйегішті ең төменгі күйге орнатыңыз. Артқы орындықтың бассүйегіші артқы көрініс нашарлатуы мүмкін.

Ескертпе

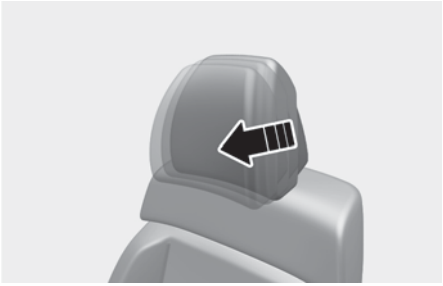
Зақымдардың алдын алу үшін бассүйегішті соғып тартпаған дұрыс.

Алдыңғы орындықтардың бассүйегіштері

Жолаушылардың жайлылығы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін алдыңғы орындықтар реттелетін бассүйегіштермен жабдықталған.

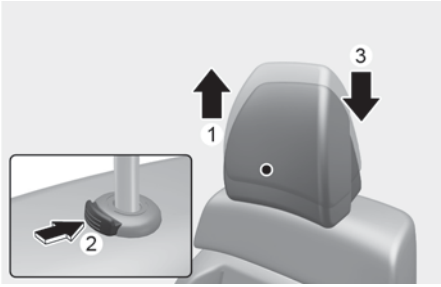
Алға және артқа жылжыту

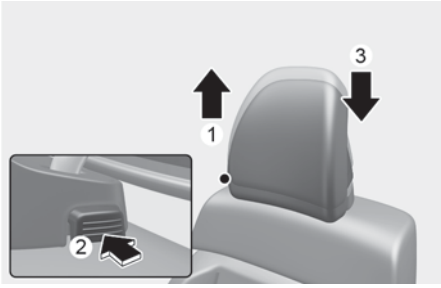
Бассүйегішті алға жылжыту арқылы оны 3 бекітілген күйдің біріне орнатуға болады. Бассүйегішті шеткі артқы күйге орнату үшін оны ең алыс күйге дейін алға қарай тартып, жіберіңіз.

Биіктік бойынша реттеу

А типі

В түрі

Бассүйегішті көтеру үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

1. Бассүйегішті қажетті күйге (1) көтеріңіз.

Бассүйегішті түсіру үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

1. Бассүйегіш тіреуіндегі бекіткіш (2) түймесін басып, ұстап тұрыңыз.
2. Бассүйегішті қажетті күйге (3) төмен түсіріңіз.

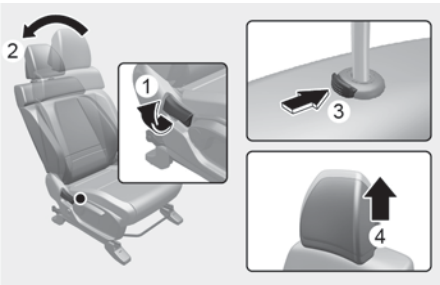
⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Орындық арқалығын алға еңкейткен кезде орындық көпшігі мен бассүйегіш көтеріңкі күйде болғанда, бассүйегіштің күнқағармен немесе көлік құралының өзге интерьер элементтерімен жанасып тұруы әбден мүмкін.

Шешіп алу/орнату

Қолмен реттелетін орындық

Электржетегі бар орындық

Бассүйегішті шешіп алу үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

1. Орындық арқалығын (2) арқалықтың еңкею бұрышын реттегішпен (1) еңкейтіңіз.
2. Бассүйегішті ең шеткі жоғарғы күйге көтеріңіз.
3. Бассүйегіштің бекіткіш түймесін (3) басып, бір уақытта бассүйегішті жоғары тартыңыз (4).

⚠ ЕСКЕРТУ

Бассүйегіші алынған орындыққа ешкімге отырып жүруге ЕШҚАШАН рұқсат етпеңіз.

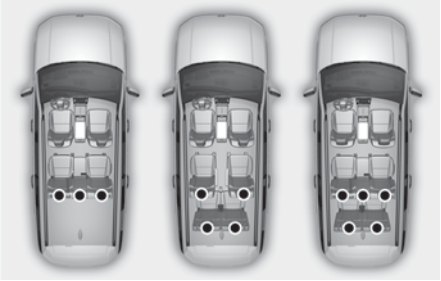
Бассүйегішті орнату үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

1. Орындық арқалығын еңкейтіңіз.
2. Бассүйегіш тіреулерін (2) саңылауларға орнатып, дәл сол уақытта бекіткіш (1) түймесін басыңыз.
3. Бассүйегішті қажетті биіктікке орнатыңыз.
4. Орындық арқалығын (4) арқалықтың еңкею бұрышын реттегішпен (3) еңкейтіңіз.

⚠ ЕСКЕРТУ

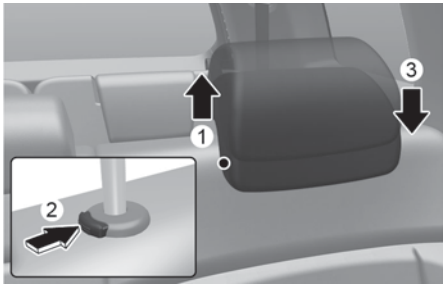
Бассүйегішті тиісті түрде қайта орнатып, баптап алған соң, оның өз орнына бекітілетініне көз жеткізіңіз.

Артқы орындықтардың бассүйегіштері

Жолаушылардың жайлылығы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін артқы орындықтар бассүйегіштермен жабдықталған.

Биіктік бойынша реттеу

Бассүйегішті көтеру үшін

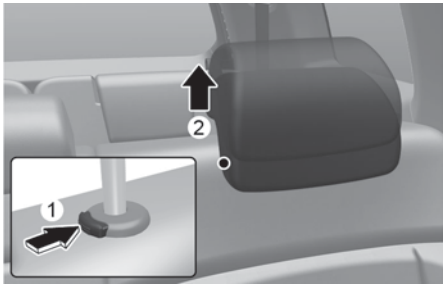
төмендегі әрекеттерді орындаңыз.

1. Бассүйегішті қажетті күйге (1) көтеріңіз.

Бассүйегішті түсіру үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

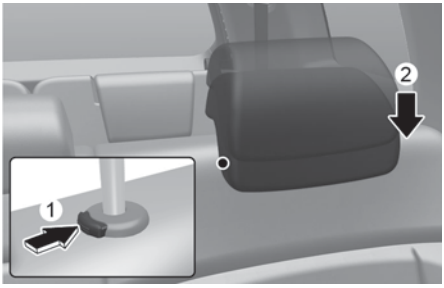
1. Бассүйегіш тіреуіндегі бекіткіш (2) түймесін басып, ұстап тұрыңыз.
2. Бассүйегішті қажетті күйге (3) төмен түсіріңіз.

Шешіп алу/орнату

Бассүйегішті шешіп алу үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

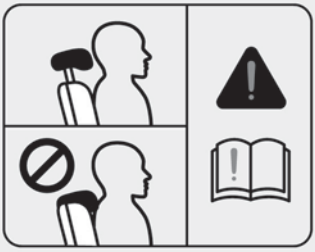
1. Бассүйегішті ең шеткі жоғарғы күйге көтеріңіз.
2. Бассүйегіштің бекіткіш түймесін (1) басып, бір уақытта бассүйегішті жоғары тартыңыз (2).

Бассүйегішті орнату үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

1. Бекіткіш түймесін басыңыз (1) және оны ұстап тұрып, бассүйегіштің өзектерін тесіктерге салыңыз (3).
2. Бассүйегішті қажетті биіктікке орнатыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Артқы орындықта болған кезде бассүйегішті ең төменгі күйге орнатпаңыз.

Орындық жылытқыштары

Бар болса

Орындықтардың жылытқыштары суық ауа райында орындықтарды жылытуға арналған.

Егер ауа райы жылы болса немесе орындықты жылыту функциясы қажет етілмесе, орындық жылытқыштары өшіп тұруы керек.

⚠ ЕСКЕРТУ

Орындық жылытқышы тіпті төмен температурада, әсіресе ұзақ қолданған жағдайда, ауыр күйіктерге себеп болуы мүмкін.

Жолаушылар орындықтың тым ыстық болып кеткенін сезе алып, жылытқышты уақытылы өшіріп қоятын күйде болуы тиіс.

Орындық жылытқыштары электр қуатын көп пайдаланады. Аккумулятор батареясының қуаты таусылып қалмас үшін электрмобиль өшірілген кезде орындықтардың жылытқышын қоспаңыз.

Температураның өзгерісін немесе терінің ауырсынуын анықтай алмайтын адамдар ерекше сақтық танытуы тиіс. Бұл әсіресе келесі жолаушыларға қатысты:

- Сәбилер, балалар, қарт адамдар немесе қабілетсіз тұлғалар, сондай-ақ жақында үйіне шығарылған науқастар.
- Терісі сезімтал адамдар.
- Қажыған адамдар.
- Уланған адамдар.
- Қалғу мен ұйқышылдықты туғызатын медициналық препараттар әсеріндегі адамдар.

Орындықтың жылытқышынан (мысалы, төсек жапқыш немесе жастық) жылу тасымалдауға кедергі келтіруі мүмкін заттарды орындыққа қоймаңыз.

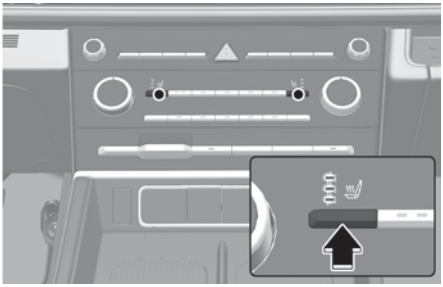
Ескертпе

Орындықтар мен орындық жылытқыштарына зақым келтірмеу үшін келесі ақпаратты қараңыз.

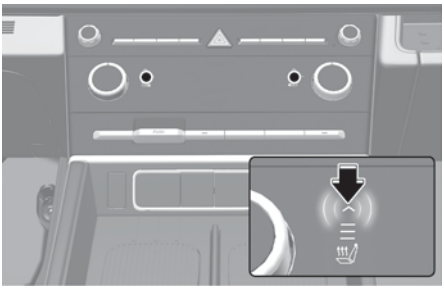
- Орындықтарды тазалау үшін бояу сұйылтқыштарды, бензол, спирт және бензин сияқты еріткіштерді қолдануға тыйым салынады.
- Жылытқышы бар орындыққа ауыр не өткір заттарды қоймаған жөн.
- Орындықтардың қаптарын ауыстырмаған жөн. Бұл жағдайда орындықтарды жылыту жүйесінің қыздыру элементтері зақымдалуы мүмкін.

Алдыңғы орындықтардың жылытқыштары

A типі

B типі

Қозғалтқыш істеп тұрғанда жүргізуші не алдыңғы жолаушы орындығы жылытқышының түймесін қосыңыз.

- Түймені кезекпен басу қарқындылық деңгейлерін кезекпен белсендіреді: төмен, орташа, жоғары және өшірулі.
- Орындық жылытқышының температурасы автоматты түрде төмендейді, содан кейін біраз уақыттан кейін күйік шалмауы үшін жылытқыш өшеді. Егер жылытқышты өшіргеннен кейін қайтадан жоғары температураны таңдасаңыз, ол қайтадан автоматты түрде басқарылады.
- Engine Start/Stop» түймесін қосу («ON») күйіне ауыстырған кезде орындықтарды жылыту жүйесі өшеді.

Артқы орындықтардың жылытқыштары

Бар болса

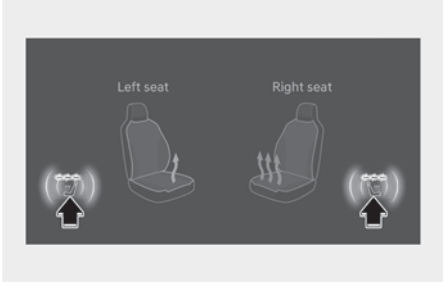
A типі

Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде артқы орындықтарды жылыту үшін жылыту түймесін басыңыз.

- Орындықтарды жылыту температурасын төмен, орташа және жоғары арасында ауыстыру үшін түймені қайта басыңыз.

B түрі

Ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірінде **Орындықтар** > **2 қатардағы орындықты жылыту таңдаңыз**.

Артқы орындықтардың жылытқышын қосу үшін қажетті орындықты жылыту белгішесін басыңыз.

- Орындықтарды жылыту температурасын жоғары, орташа, төмен және өшірілген жылытқыш арасында ауыстыру үшін белгішені қайта басыңыз.

i Ақпарат

- Орындық жылытқышының температурасы автоматты түрде төмендейді, содан кейін біраз уақыттан кейін күйік шалмауы үшін жылытқыш өшеді. Егер жылытқышты өшіргеннен кейін қайтадан жоғары температураны таңдасаңыз, ол қайтадан автоматты түрде басқарылады.
- Engine Start/Stop» түймесін қосу («ON») күйіне ауыстырған кезде орындықтарды жылыту жүйесі өшеді.

Орындық желдеткіші

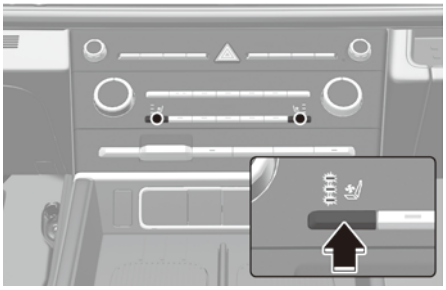
Бар болса

Орындықтарды желдету жүйесі орындықтардың көпшіктері мен арқалықтарының бетіндегі шағын желдеткіш саңылаулары арқылы ауа жіберіп, алдыңғы орындықтарды салқындатады.

Желдеткіші бар алдыңғы орындықтар

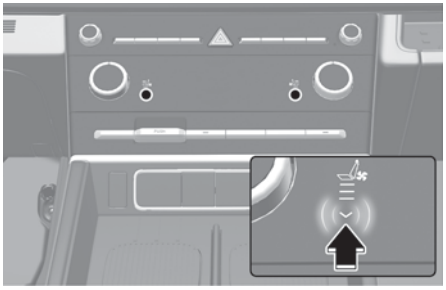
Бар болса

А типі

- Түймені басқан сайын ауа ағынының жылдамдығы төмен-орташа-жоғары-өшірулі ретімен өзгереді.

В типі

- Әдепкі бойынша, «Engine Start/Stop» түймесін «ON» (Қос.) күйіне ауыстырғаннан кейін орындықтарды желдету жүйесінің ауыстырып қосқышы ашық күйде болады.

Қозғалтқыш істеп тұрғанда жүргізуші не алдыңғы жолаушы орындығын салқындату үшін түймені басыңыз.

i Ақпарат

- Егер орындық желдеткішінің баптауы жоғары деңгейге қойылса, ауа ағынының жылдамдығы автокөліктің жылдамдығына сәйкес артады.
- Температураның өзгеруін сезіну үшін түймені басқаннан кейін 3-5 минут қажет болуы мүмкін.
- Тиімді желдету үшін ауаны баптау жүйесі қосылған орындықты желдету функциясын пайдаланыңыз.
- Климат-контроль баптауларын пайдаланатын автоматты басқару органдары (жүргізуші орындығы үшін)

  Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде орындықтарды желдету функциясы қоршаған ортаның температурасына және климат-контрольдің белгіленген температурасына байланысты орындық температурасын автоматты түрде реттейді.

  Бұл функцияны пайдалану үшін оны ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранындағы параметрлер мәзіріне қосу қажет. Таңдаңыз:

  Баптаулар > **Автокөлік** > **Орындық** (немесе **Климат** > **Климат-контр./автобаптауға қосу** > **Жылыту/Жүргізуші орындығын желдету**

- Әдепкі бойынша, «Engine Start/Stop» түймесін «ON» (Қос.) күйіне ауыстырғаннан кейін орындықтарды желдету жүйесінің ауыстырып қосқышы ашық күйде болады. Алайда, климат-контроль баптауларын пайдаланатын автоматты басқару органдары қосулы болса, жүргізуші орындығын желдету жүйесі қоршаған ортаның температурасына және климат-контроль баптауларына байланысты қосылады немесе өшеді.

Ескертпе

Орындықтардың желдету жүйесіне зақым келтірмеу үшін төменде көрсетілген ақпаратқа назар аударыңыз.

- Орындықтардың қаптарын ауыстырмаған жөн. Бұл орындықтарды желдету жүйесін зақымдауы мүмкін.
- Орындықтардың астына полиэтилен пакеттер немесе газеттер сияқты заттарды қоймаңыз. Олар ауаның кіруін бұғаттап, желдету жүйесінің дұрыс жұмыс істеуіне жол бермейді.
- Орындықтарды тазалау үшін бояу сұйылтқыштарды, бензол, спирт және бензин сияқты еріткіштерді қолдануға тыйым салынады.
- Алдыңғы орындықтар мен олардың арқалықтарына сұйықтық төгуге болмайды. Бұл жағдайда желдеткіш саңылаулар бітеліп қалуы мүмкін, бұл жүйенің дұрыс жұмыс істемеуіне әкеледі.
- Егер желдету жүйесі жұмыс істемесе, қозғалтқышты өшіріп, қайта қосыңыз. Егер ештеңе өзгермесе, автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

Қауіпсіздік белдіктері

Бұл тарауда қауіпсіздік белдіктерін дұрыс пайдалану сипаттамасы берілген. Оған қоса, қауіпсіздік белдіктерін қолданған кезде рұқсат етілмеген кейбір әрекеттер де келтірілген.

Қауіпсіздік белдіктерін қолданған кездегі сақтық шаралары

Жол жүрмей тұрып қауіпсіздік белдігін тағып, барлық жолаушы қауіпсіздік белдігін тағып алғанына көз жеткізіңіз. Қауіпсіздік жастықтары жүйесі қауіпсіздік белдіктеріне қосымша ретінде жасалған және оларды алмастырмайды. Көптеген елдерде автокөліктегі адамдардың барлығынан қауіпсіздік белдіктерін тағу талап етіледі.

⚠ ЕСКЕРТУ

Автокөлік қозғалып бара жатқанда БАРЛЫҚ жолаушы қауіпсіздік белдігін тағып отыруы тиіс. Ауыр жарақаттар немесе өлім ықтималдығын жоққа шығару үшін:

- 13 жасқа толмаған балаларды қауіпсіздік белдігін дұрыс тағып, артқы орындықта тасымалдау керек.
- Егер қауіпсіздік жастығы ажыратылмаса, балаларды алдыңғы орындықта тасымалдауға тыйым салынады. Баланы алдыңғы орындыққа отырғызғанда, орындықты мүмкіндігінше артқа жылжытыңыз. Бала әрқашан қауіпсіздік белдігін тағуы тиіс.
- Жолаушының тізесінде балаларды немесе сәбилерді тасымалдауға болмайды.
- Орындықтың арқалығы шалқайып тұрғанда автокөлікпен жол жүруге ТЫЙЫМ САЛЫНАДЫ.
- Балаларды бір орындыққа отырғызуға немесе бір белдікті тағуға тыйым салынады.
- Иық белдігін қол астынан не арқасынан өткізуге тыйым салынады.
- Ширатылған қауіпсіздік белдігін қолдануға болмайды. Ширатылған қауіпсіздік белдігі апат жағдайында тиісті қорғаныспен қамтамасыз етпейді.
- Зақымдалған қауіпсіздік белдігін қолдануға болмайды.
- Қауіпсіздік белдігінің тілін басқа орындықтың айылбасына тағуға болмайды.
- Қауіпсіздік белдігін жүріс барысында ағытуға тыйым салынады. Өйткені автокөлікті басқару мүмкіндігінен айырылып, жол-көлік апаты орын алуы мүмкін.
- Қауіпсіздік белдігінің ілгегіндегі ілгекті бекітуге ештеңе кедергі келтірмейтініне көз жеткізу керек.
- Қауіпсіздік белдігінің құрылымын ешқашан өзгертпеңіз немесе қауіпсіздік белдігінің тартылуына кедергі келтіретін құрылғыларды орнатпаңыз.
- Зақымдалған қауіпсіздік белдігін қолдануға болмайды. Қауіпсіздік белдігін ауыстыру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласуды ұсынамыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

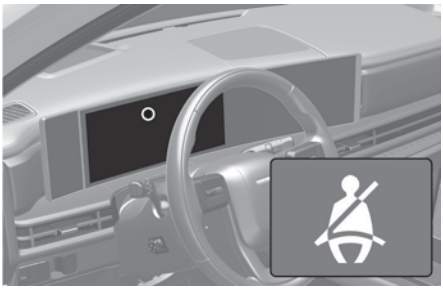
Зақымдалған қауіпсіздік белдіктері мен тарту механизмдері тиісті түрде жұмыс істемейді. Мыналарды ауыстыру керек:

- Тозған, ластанған не зақымданған бауларды.
- зақымданған бөлшектерді.
- Апаттан соң, тіпті көзге көрінетін зақымдар жоқ болса да, жинақтағы бүкіл қауіпсіздік белдіктері жүйесін ауыстыру керек.

Қауіпсіздік белдігінің ескерту шамы

Жолаушының қауіпсіздік белдігінің тағылмағаны туралы ескерту

Аспаптар тақтасы

Жүргізушіге ескерту ретінде қауіпсіздік белдігінің ескерту индикаторы қауіпсіздік белдігінің күйіне қарамастан «Engine Start/Stop» түймесі қосу («ON») күйіне ауыстырылған сайын шамамен 6 секунд жанады.

Егер сіз жылдамдық 20 км/сағ (12 миля/сағ) төмен болған кезде белдікді тақпасаңыз немесе оны қозғалыс кезінде шешсеңіз, ескерту индикаторы жанады.

Егер сіз жылдамдық 20 км/сағ (12 миля/сағ) жоғары болған кезде белдікді тақпасаңыз немесе оны қозғалыс кезінде шешсеңіз, ескерту дыбысы біраз уақыт естіледі және ескерту индикаторы жыпылықтайды.

Алдыңғы жолаушының қауіпсіздік белдігін тақпағаны туралы сигнал

Алдыңғы жолаушының қауіпсіздік белдігі тағылған-тағылмағанына қарамастан, «Engine Start/Stop» түймесін («ON») күйіне ауыстырған сайын шамамен 6 секундқа алдыңғы жолаушының қауіпсіздік белдігінің ескерту индикаторлары қосылады.

Егер жолаушы жылдамдық 20 км/сағ (12 миля/сағ) төмен болған кезде белдікді тақпа немесе оны қозғалыс кезінде шешсе, ескерту индикаторы жанады.

Егер сіз жылдамдық 20 км/сағ (12 миля/сағ) жоғары болған кезде жолаушы белдікді тақпаса немесе оны қозғалыс кезінде шешсе, ескерту дыбысы біраз уақыт естіледі және тиісті ескерту индикаторы жыпылықтайды.

⚠ ЕСКЕРТУ

Егер қозғалыс кезінде алдыңғы жолаушылар орындығының қауіпсіздік белдігі дұрыс орналаспаса, қауіпсіздік белдіктерінің тағылмағаны туралы ескерту жүйесінің жұмысында қате болуы мүмкін. Жолаушыға көлік жүргізу кезінде орындықта дұрыс орналасу туралы нұсқау беріңіз.

i Ақпарат

- Алдыңғы жолаушы орындығы бос болса да, қауіпсіздік белдігінің индикаторы 6 секундтай жыпылықтайды немесе жанады.
- Алдыңғы қатардағы жолаушы орындығы үшін қауіпсіздік белдігін тағу қажеттілігі туралы ескерту сол орынға жүк қойған жағдайда да іске қосылады.

Артқы қатардағы қауіпсіздік белдігінің тағылмағаны туралы сигнал

5 орынды автокөлік

6 орынды автокөлік

7 орынды автокөлік

Артқы сол және оң жақ орындықтар үшін (бар болса)

- Артқы жолаушыға ескерту ретінде артқы жолаушының қауіпсіздік белдігінің ескерту индикаторы белдіктің тағылған-тағылмағанына қарамастан

оталдыру жүйесін «ON» (Қосу) күйіне ауыстырған сайын шамамен 6 секунд жанады.

- Егер қозғалыс кезінде қауіпсіздік белдігін жылдамдық 20 км/сағ аз болғанда шешсеңіз, тиісті ескерту индикаторы белдік тағылмағанша жанып тұрады.
- 20 км/сағ жоғары жылдамдықпен жүру кезінде қауіпсіздік белдігін шешсеңіз, онда шамамен 35 секунд ішінде қауіпсіздік белдігінің тағылмағанын білдіретін дыбыс сигналы беріледі және тиісті ескерту индикаторы жыпылықтайды.
- Егер қозғалыс кезінде қауіпсіздік белдігі шешілсе, жылдамдық 20 км/сағ аз болса, ескерту индикаторлары қосылады.
- Егер жылдамдық 20 км/сағ немесе одан да көп болса, ескерту индикаторы жыпылықтайды және дыбыс сигналы 35 секунд ішінде беріледі.

Артқы орталық орындық үшін (бар болса)

- Артқы жолаушыға ескерту ретінде артқы жолаушының қауіпсіздік белдігінің ескерту индикаторы белдіктің тағылған-тағылмағанына қарамастан

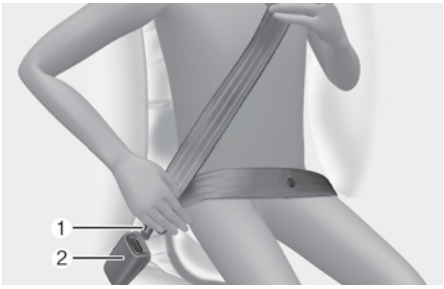
оталдыру жүйесін «ON» (Қосу) күйіне ауыстырған сайын шамамен 6 секунд жанады.

- Оталдыру жүйесін ауыстыру қосу («ON») күйіне ауыстырған кезде қауіпсіздік белдігі тағылмаса, қауіпсіздік белдігінің ескерту шамы шамамен 70 секундқа қосылады.
- Егер қозғалыс кезінде қауіпсіздік белдігін жылдамдық 20 км/сағ аз болғанда шешсеңіз, тиісті ескерту индикаторы шамамен 70 секунд бойы жанып тұрады.
- 20 км/сағ жоғары жылдамдықпен жүру кезінде қауіпсіздік белдігін шешсеңіз, онда шамамен 35 секунд ішінде қауіпсіздік белдігінің тағылмағанын білдіретін дыбыс сигналы беріледі және тиісті ескерту индикаторы жыпылықтайды.
- 10 км/сағ төмен жылдамдықпен қозғалып келе жатқанда артқы есікті ашсаңыз немесе жапсаңыз, жылдамдық 20 км/сағ асса да ескерту индикаторы мен дыбыстық сигнал беру жүйесі жұмыс істемейді.

Қауіпсіздік белдіктері жүйесі

Бел-иық қауіпсіздік белдігі

Қауіпсіздік белдігін тағу үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

Белдікті тартқыш құрылғыдан тартып, металл тілді (1) айылбасқа (2) салу керек. Ілмек ілгекке бекітілген кезде, сырт еткен дыбыс естіледі. белдіктің ширатылмағанына көз жеткізіңіз.

Белдіктің бел бөлігі (1) жамбасқа, ал иық бөлігі (2) кеудеге жанасуы керек.

Қауіпсіздік белдігінің ұзындығы бел бөлігі жамбасқа тығыз жанасу үшін қолмен реттелгеннен кейін автоматты түрде реттеледі. Бірқалыпты, баяу алға қарай еңкейген кезде белдік ұзындығы тиісінше ұлғаяды.

Кенеттен тежеген не соқтығысқан кезде белдік ағымдағы күйде бұғатталады. белдік тым алға қарай кенеттен еңкейген кезде де бұғатталады.

Ескертпе

Егер тартқыш құрылғыдан белдікдің қажетті ұзындығы тартылмаса, белдікді қатты тартып, жіберу керек. Жібергеннен кейін белдікді күш жұмсамай тартуға болады.

⚠ ЕСКЕРТУ

Қауіпсіздік белдігін тиісті түрде реттемеу апат жағдайында ауыр жарақат алу қаупін арттырады. Қауіпсіздік белдіктерін реттеген кезде келесі сақтық шараларды қолдану керек.

- Қауіпсіздік белдігінің белдік бөлігін, белге емес, қолайлы болатындай саннан мүмкіндігінше төменірек орналастырыңыз. Бұл соқтығыс кезінде ішкі жарақаттар ықтималдығын азайтып, мықты жамбас сүйектерімен соққы күшін қатты сезбеуге мүмкіндік береді.
- Суретте көрсетілгендей бір қолыңызды иық белдігінің астына, екіншісін белдіктің үстіне қойыңыз.
- Иық бауының бекітпесі тиісті биіктікте бекітілуі тиіс.
- Иық бауын мойын не бет арқылы өткізуге болмайды.

Биіктікті реттеу

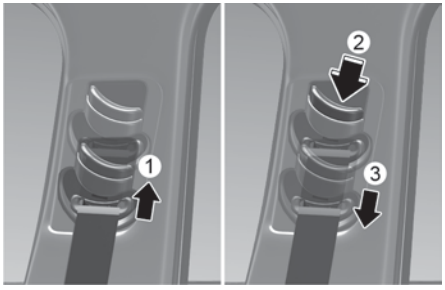
Иық бау мойыннан емес, кеуде мен иық ортасынан есік жағынан өтуі керек.

Иық бау мойыннан емес, кеуде мен иық ортасынан есік жағынан өтуі керек.

Қауіпсіздік белдігін бекіту биіктігін орнату:

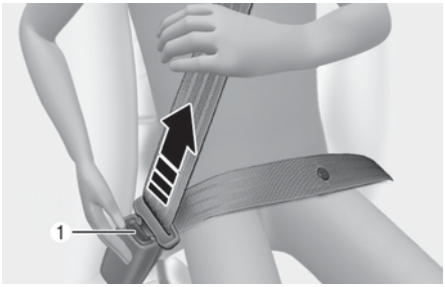
- Бекіткішті көтеру үшін оны жоғары қарай жылжытыңыз (1). Бекіткішті түсіру үшін (2) түймесін басып тұрып, оны төмен қарай жылжытыңыз (3). Бекіткішті орнында бекіту үшін түймені жіберіңіз. Бекіткіштің орнына бекітілгеніне көз жеткізу үшін оны төмен қарай сырғытып көріңіз.

Алдыңғы орындық

Қауіпсіздік белдігін шешу үшін келесі қадамдарды орындау керек.

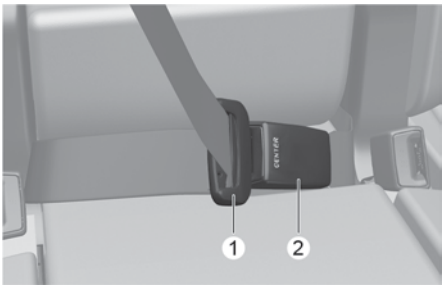
Қауіпсіздік белдігі ілмегіндегі тоғаны (1) ағыту түймесін басыңыз.

Қауіпсіздік белдігін шешкеннен кейін ол автоматты түрде тартқышпен оралуы керек. Егер белдік кергішке оралмаса, белдіктің ширатылмағанын тексеріп, әрекетті қайталаңыз.

Орталық артқы жолаушының қауіпсіздік белдігі (5 және 7 орынды автокөлік)

Бар болса

Ілмекті (1) ілгекке (2) салыңыз, сонда ысырманың жабылғанын білдіретін сырт еткен дыбыс естіледі. белдікді жамбасқа тартып, қажетті босату деңгейін таңдау үшін белдікдің иық бөлігін тартыңыз. белдіктің ширатылмағанына көз жеткізіңіз.

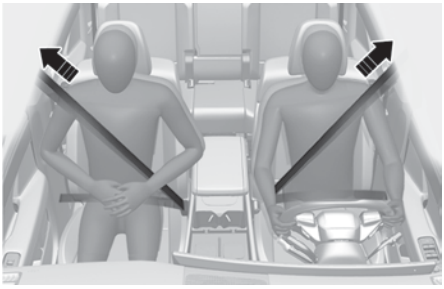
Ортаңғы артқы орындықтағы жолаушылар қауіпсіздік белдігін қолданған кезде «CENTER» таңбаламасы бар тоғаны пайдалану керек.

i Ақпарат

Егер қауіпсіздік белдігі тартқыш механизмнен тартылмаса, белдікді күшпен тартып, жіберіңіз. Осыдан кейін белдікді ақырын шығарыңыз.

Алдын ала керу құрылғысы бар қауіпсіздік белдіктері

Бар болса

Автокөлік жүргізуші мен алдыңғы жолаушының алдын ала тартқыштары бар қауіпсіздік белдіктерімен жабдықталған. Алдын ала тартқыш белгілі бір маңдайлық немесе бүйірлік соқтығысулар кезінде денеге қауіпсіздік белдігінің тығыз жанасуын қамтамасыз етуге арналған. Қауіпсіздік белдіктерінің алдын ала тартқыштары ауыр маңдайлық немесе бүйірлік соқтығысу кезінде қауіпсіздік жастықтарымен бір уақытта іске қосылуы мүмкін.

Кенеттен тежеген кезде, не болмаса кенет қозғалып алға еңкейген кезде, қауіпсіздік белдігінің тартқыш құрылғысы ағымдағы күйде бұғатталып қалады.

Алдын ала тартқыш белгілі бір жағдайларда бетпе-бет соғысу кезінде іске қосылады және адам денесіндегі қауіпсіздік белдігін мықтап ұстап тұрады.

Егер алдын ала тартқыш іске қосылған кезде жүйе жүргізушінің немесе жолаушының қауіпсіздік белдігінің шамадан тыс керілуін анықтаса, онда тартқыш құрылғыдағы алдын ала тартқышта орналасқан жүктеме шектегіші тиісті белдіктің керілуін сәл босатады (жүктеме шектегіші болған кезде).

⚠ ЕСКЕРТУ

Ауыр жарақаттар немесе өлім ықтималдығын жоққа шығару үшін:

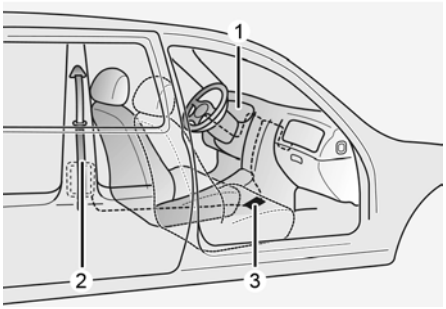
- Белдікті әрқашан тағып, орындықта тиісті түрде отыру керек.
- Ширатылған немесе денеде бос тұрған қауіпсіздік белдігін пайдалануға болмайды.
- Қауіпсіздік белдігі тоғасының қасына ешнәрсе қоймаңыз.
- Іске қосылғаннан кейін немесе апаттан кейін алдын ала тартқыштарды ауыстыру керек.
- Алдын ала тартқыштарды өз бетінше тексеруге, техникалық қызмет көрсетуге, жөндеуге немесе ауыстыруға ТЫЙЫМ САЛЫНАДЫ. Алдын ала тартқыштарды тексеру, техникалық қызмет көрсету, жөндеу немесе ауыстыру жұмыстарын ресми HYUNDAI дилерінде жүргізу ұсынылады.
- Жинақтағы қауіпсіздік белдігінің механизмін соққыға ұшыратпау керек.

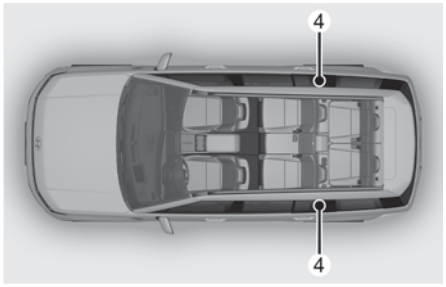
⚠ ЕСКЕРТУ

Қауіпсіздік белдіктерінің алдын ала тартқыштарын қосылғаннан кейін бірнеше минуттай қолмен ұстамаңыз. Қауіпсіздік белдіктерін алдын ала тарту механизмдері іске қосылған кезде жоғары температураға дейін қызады және күйдіруі мүмкін.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Көлік құралының алдыңғы бөлігіндегі шанақ жұмыстары қауіпсіздік белдігінің алдын ала тартқышы жүйесінің зақымдалуына әкелуі мүмкін. Сондықтан бұл жүйені ресми HYUNDAI дилерінде тексеруге кеңес береміз.

Алдын ала тартқыштары бар қауіпсіздік белдіктері жүйесі төменде көрсетілген негізгі компоненттерден тұрады. Олардың орналасқан орындары жоғарыдағы суретте көрсетілген.

(1) Пассивті қауіпсіздік жүйесінің қауіпсіздік жастықтарының индикаторы

(2) Алдыңғы тартқыш құрылғының алдыңғы алдын ала тартқышы

(3) SRS жүйесін басқару модулі

(4) Артқы тартқыш құрылғының алдын ала тартқышы (бар болса)

Ескертпе

SRS басқару модулін іске қосатын датчик қауіпсіздік белдіктерінің алдын ала тартқыштарымен де байланысқан. «Engine Start/Stop» түймесін қосу күйіне («ON») ауыстырған кезде аспаптар панеліндегі қауіпсіздік жастықтарының индикаторы шамамен 3-6 секунд жанады, содан кейін сөнуі керек. Алдын ала тартқыш ақаулы болғанда шам қауіпсіздік жастығы ақаусыз күйде болғанның өзінде де жанып тұра береді. Егер қозғалтқыш оталған кезде ескерту индикаторы қосылмаса, сөнбесе немесе көлік қозғалғанда қосылса, HYUNDAI ресми дилерінде қауіпсіздік белдіктерінің алдын ала тарту құрылғысын және/немесе қауіпсіздік жастықтарын басқару блогын мүмкіндігінше тезірек тексеру ұсынылады.

i Ақпарат

- Қауіпсіздік белдіктерінің алдын ала тартқыштары белгілі бір маңдайлық немесе бүйірлік соқтығысу кезінде немесе көлік құралы аударылған жағдайда (аударылу датчигі орнатылған болса) іске қосылуы мүмкін.
- Қауіпсіздік белдіктерін алдын ала тарту құрылғысы іске қосылғанда қатты шу шығып, салонда ұсақ шаң мен түтін пайда болуы мүмкін. Бұл қалыпты жағдай болып саналады және қауіп төндірмейді.
- Бұл шаң улы болмаса да, теріге тиген жағдайда ол тітіркенуді туғызады және онымен ұзақ уақыт дем алмау керек. Қауіпсіздік белдіктерінің алдын ала тартқыштарының іске қосылуына әкелген апаттан кейін, шаң әсеріне шалдыққан тері бөліктерін сумен мұқият жуып-шаю керек.

Қауіпсіздік белдіктерін қолданған кездегі қосымша сақтық шаралары

Жүктілік кезінде қауіпсіздік белдігін пайдалану

Жүктілік кезінде қауіпсіздік белдігін әрқашан пайдалану керек. Болашақ баланы қорғаудың үздік тәсілі өзіңді қауіпсіздік белдігін тағып қорғау болып табылады.

Жүкті әйелдер әрқашан бел-иық қауіпсіздік белдіктерін пайдалануы керек. Ол үшін иық бауын мойыннан мүмкіндігінше алыстатып, омырау арқылы өткізу керек. Бел бауын құрсақтың астына орнатып, белдіктің иық бөлігін белдік құрсақтың жұмырланған бөлігі астынан сан мен жамбас сүйегін қамтитындай етіп тартыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Көлікті кенет тоқтатқан кезде немесе апат нәтижесінде жүкті әйел немесе науқас адам ішін соғып алуы мүмкін. Егер жүктілік кезінде апатқа ұшырасаңыз, дәрігеріңізбен кеңесіңіз.
- Апат жағдайында болашақ баланың ауыр жарақаттану немесе өліп кету қаупін азайту үшін жүкті әйелдер қауіпсіздік белдігінің белдік бөлігін болашақ бала жатқан құрсақтан жоғары не құрсақ үстінен орналастырмауы тиіс.

Қауіпсіздік белдігін балаларға тағу

Сәби және кішкентай бала

Көптеген елде заң бойынша баланы ұстап тұрушы жүйелер мен балаларды тасымалдауға арналған қосымша жастықтар қолданылады. Түрлі елдерде баланы ұстап тұрушы жүйелердің орнына қауіпсіздік белдіктері қолданылатын жас әртүрлі болуы мүмкін, сол себепті белгілі бір елдің нақты талаптарын білу керек. Сәбилерге арналған баланы ұстап тұрушы жүйе артқы орындыққа тиісті түрде орнатылуы керек.

Толығырақ осы тараудың «Қауіпсіздік белдіктерін пайдалану кезіндегі сақтық шаралары» бөлімінен қараңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Нәрестелер мен кішкентай балалар үшін баланың бойы мен салмағына сәйкес келетін баланы ұстап тұрушы құрылғылар қолданылуы керек.

Жол-көлік оқиғасы кезінде ауыр дене жарақаттарының қаупін азайту үшін баланы қолыңызда немесе тізеңізге отырғызып тасымалдауға тыйым салынады. Апат кезінде үлкен күш жұмсалады, сондықтан қолыңыздан ұшып кеткен бала автокөліктің ішкі бөліктеріне соғылуы немесе одан ұшып шығуы мүмкін.

Кішкентай балаларды артқы орындықта қолданылатын елдің қауіпсіздік стандарттарына сәйкес келетін баланы ұстап тұрушы жүйені тиісті түрде тағып жарақаттан жақсы қорғауға болады. Кез келген бала автоорындығын сатып алмас бұрын, оның қолданыстағы қауіпсіздік стандарттарына сәйкестігін растайтын таңбасы бар екеніне көз жеткізіңіз.

Баланы ұстап тұрушы жүйе баланың бойы мен салмағына сәйкес болуы тиіс. Бұл туралы ақпаратты жапсырмадан оқуға болады. Осы тараудың «Баланы ұстап тұрушы жүйе (БҰЖ)» бөлімін қараңыз.

Үлкен балалар

Қосымша жастықтарды енді қолдана алмайтын 13 жасқа толмаған балалар әрқашан артқы орындыққа отыруы керек және штаттық бел-иық белдіктерін қолдануы керек. Қауіпсіздік белдігі баланың денесін тиісті түрде ұстап тұруы үшін санды, иық пен кеудені қамтуы керек. Бала қозғалған кезде белдік жылжып кетуі мүмкін. Ересектер белдіктің жарамдылығын үнемі тексеріп отыру керек. Апат болған жағдайда, балалар үшін ең қауіпсіз орын — балаға қолайлы автоорындық орнатылған артқы орындықтар.

Егер 13 жастан үлкен жасөспірімге алдыңғы орындыққа отыруға тура келсе, ол штаттық қауіпсіздік белдігін тағып отыруы, ал орындық шеткі артқы күйге келтірілуі тиіс.

Егер белдіктің иық бөлігі баланың мойнына немесе бетіне сәл тиіп тұрса, оны автокөліктің ортасына қарай жылжытып көріңіз. Егер иық бау әлі де бетке немесе мойынға тиіп тұрса, бала артқы орындықтағы тиісті қосымша жастыққа отыруы керек.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Әрқашан үлкен балалардың қауіпсіздік белдігінің тағылғанын және дұрыс реттелгенін тексеру керек.
- Иық бау баланың мойнына не бетіне тимей тұруы керек.
- Қауіпсіздік белдігін бірнеше балаға тағуға болмайды.

Қауіпсіздік белдігін пайдалану және жарақаттанған адамдар

Жарақаттанған адамды тасымалдаған кезде бәрібір қауіпсіздік белдігін пайдалану керек. Нақты кеңестер алу үшін дәрігерге хабарласу керек.

Бір адамға бір белдік

Екі адамға (ересектер мен балаларды) бір белдікті тағуға тыйым салынады. Бұл жағдайда апат кезінде ықтимал жарақаттардың ауырлығы артады.

Жатуға болмайды

Орындық арқалығы қайрылған жағдайда көлік құралын басқару қауіпті болуы мүмкін. Арқалықты қайырған кезде, тіпті қауіпсіздік белдігі тағылып тұрса да, қауіпсіздік жүйесінің (қауіпсіздік белдігі мен қауіпсіздік жастықтары) тиімділігі әлдеқайда төмендейді. Барынша тиімділікті қамтамасыз ету үшін қауіпсіздік белдіктері жамбас пен кеудеге жанасып тұруы керек.

Апат жағдайында қауіпсіздік белдігіне қатты соғылу қаупі бар, бұл мойын жарақатына не өзге жарақаттарға әкеледі.

Орындық арқалығы неғұрлым қатты шалқайып тұрса, жолаушы саны қауіпсіздік белдігінің астында қозғалуы немесе жолаушының мойны иық бауына ұрынуы ықтималдығы соғұрлым жоғары болады.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Орындықтың арқалығы шалқайып тұрғанда автокөлікпен жол жүруге тыйым салынады.
- Орындық арқалығы қайрылып тұрғанда көлік құралын басқару соқтығысу не кенеттен тежеу жағдайында ауыр не өлімге әкелетін жарақат алу ықтималдығын арттырады.
- Жүргізушілер мен жолаушылар орындықтарда ӘРҚАШАН тиісті түрде отыруы, қауіпсіздік белдіктерін тағуы тиіс, ал орындықтардың арқалықтары тігінен орнатылып тұруы керек.

Қауіпсіздік белдіктерін тиісті түрде күту

Қауіпсіздік белдіктерінің жүйесін бөлшектеуге не модификациялауға тыйым салынады.

Мерзімді тексеріс

Барлық қауіпсіздік белдігін тозық пен зақымның бар-жоғына мерзімді түрде тексеріп тұру керек. Зақымдалған бөлшектерді мүмкіндік туа салысымен ауыстыру керек.

белдіктер таза әрі құрғақ болуы тиіс.

Қауіпсіздік белдіктері таза және құрғақ болуы керек. Белдіктер ластанған кезде оларды әлсіз сабын ерітіндісімен және жылы сумен тазалауға болады. Ағартқышты, бояуды, қатты жуғыш заттарды немесе абразивтерді қолдануға болмайды, өйткені олар матаны зақымдауы және әлсіретуі мүмкін.

Қауіпсіздік белдіктерін ауыстыру

Апат жағдайында барлық қауіпсіздік белдігін толықтай ауыстыру керек. Бұны тіпті көзге көрінетін зақымдары жоқ болса да, орындау керек. Кеңес алу үшін ресми HYUNDAI дилеріне хабарласыңыз.

Баланы ұстап тұрушы жүйе (БҰЖ)

Біздің кеңесіміз: Балалар ылғи артқы орындықтарда отыруы тиіс

⚠ ЕСКЕРТУ

Автокөліктегі балалар белдікті дұрыс тағулары керек. Барлық жастағы балаларды артқы орындықта тасымалдау қауіпсіз. Қауіпсіздік жастығы ажыратылмаса, ешбір жағдайда алдыңғы жолаушы орындығына бала автоорындығын орнатпаңыз.

Автокөліктегі 13 жасқа толмаған балалар апат, кенет тоқтау немесе кенет маневр кезінде жарақат алу қаупін азайту үшін артқы орындыққа отырып, белдікті дұрыс тағулары керек.

Апаттар статистикасына сәйкес, алдыңғы орындықтарда отырғанға қарағанда, артқы орындықтардағы белдік тағылған балаларға неғұрлым қауіпсіздік қамтамасыз етіледі. Егер баланы ұстап тұрушы жүйені пайдалану үшін бала тым үлкен болса, штаттық қауіпсіздік белдіктері қолданылуы тиіс.

Көптеген елдерде балаларды мақұлданған бала автоорындарында тасымалдауды талап ететін нормалар бар.

Түрлі елдерде баланы ұстап тұрушы жүйелердің орнына қауіпсіздік белдіктері қолданылатын жас немесе салмақ/бой әртүрлі болуы мүмкін, бұл жағдайда белгілі бір елдің нақты талаптарын білу керек.

Баланы ұстап тұрушы жүйелер орындықта тиісті түрде орналастырылуы және орнатылуы керек. Қолданылатын елдегі қауіпсіздік стандарттарының талаптарына сәйкес келетін, нарықта қолжетімді баланы ұстап тұрушы жүйе пайдаланылуы тиіс.

Баланы ұстап тұрушы жүйелер, әдетте, көлік құралының орындығына бел/иық қауіпсіздік белдігімен немесе көліктің артқы орындықтарындағы жоғарғы анкерлік белдікмен және/немесе ISOFIX анкерлік бекіткішпен бекітуге арналған.

Баланы ұстап тұрушы жүйе (БҰЖ)

Сәбилер мен кішкентай балалар автокөліктің орындығына мықтап және дұрыс бекітілген, қозғалыс бағыты бойынша немесе қозғалыс бағытына қарсы орнатылған тиісті баланы ұстап тұрушы жүйелерге бекітілуі керек. Баланы ұстап тұрушы жүйені орнату және пайдалану бойынша өндірушінің нұсқауларын оқып орындау керек.

⚠ ЕСКЕРТУ

Дұрыс бекітілмеген ұстап тұрушы жүйені пайдаланбаңыз. Бұл соқтығысу кезінде ауыр жарақат алу немесе өлім қаупін арттыруы мүмкін. Баланы ұстап тұрушы жүйені пайдалану кезінде:

- Орнатып пайдаланған кезде әрқашан баланы ұстап тұрушы жүйені өндірушісінің нұсқауларын орындау керек.
- Балаға баланы ұстап тұрушы жүйені тиісті түрде тағып қою керек.
- Орындықтың арқалығына тағылатын бесікті немесе баланың қауіпсіздік орындығын пайдаланбаңыз. Олар апат болған жағдайда тиісті қорғауды қамтамасыз етпейді.
- Апаттан кейін баланы ұстап тұрушы жүйені, қауіпсіздік белдіктерін, ISOFIX бекіткіштері мен жоғарғы анкерлік белдік бекіткіштерін тексеру үшін ресми HYUNDAI дилеріне жолығу керек.

Баланы ұстап тұрушы жүйені (БҰЖ) таңдау

Баланы ұстап тұрушы жүйені таңдағанда әрқашан төмендегілерге назар аударыңыз.

- Бала автоорындығында сіздің еліңіздің қауіпсіздік стандарттарына сәйкестігін растайтын таңбаның барына көз жеткізіңіз.

  Бала автоорындығы ECE-R44 немесе ECE-R129 талаптарына сәйкес сертификатталған жағдайда ғана автокөлікке орнатылуы мүмкін.
- Баланы ұстап тұрушы жүйені баланың бойы мен салмағына қарай таңдау керек. Бұл ақпарат әдетте заттаңбаларда және жүйені пайдалану нұсқаулығында беріледі.
- Таңдалған баланы ұстап тұрушы жүйе оны қолданатын көлік құралының орындықтарына сәйкес келуі керек.
- Орнатқан кезде баланы ұстап тұрушы жүйемен бірге берілген нұсқаулар мен ескертулер орындалуы тиіс.

Баланы ұстап тұрушы жүйелердің түрлері

Бала автоорындығының үш негізгі түрі бар: қозғалыс бағытына қарсы бағдарланған бала автоорындығы, қозғалыс бағыты бойынша бағытталған бала автоорындығы және қосымша жастық.

Олар баланың жасы, бойы мен салмағына сәйкес жіктеледі.

Қозғалыс бағытына қарсы тұратын баланы ұстап тұрушы жүйе

Қозғалыс бағытына қарсы орналасқан баланы ұстап тұрушы жүйе соқтығысу күштерін баланың денесімен емес, өз корпусымен жояды. Корпус сонымен қатар ұстап тұрушы жүйенің ішкі компоненттерін ұстап тұрып, баланың басын, мойнын және омыртқасын қорғайды. Бір жасқа толмаған балалар қозғалыс бағытына қарсы тұрған баланы ұстап тұрушы жүйеде ғана орналасуы тиіс. Артқа қарап тұрған баланы ұстап тұрушы жүйелер мен 3 функцияны қамтитын жүйелер үшін әдетте бой мен салмақ шегі көрсетіледі; бұл артқа қарап тұрған жүйелерде отырған балаларды ұзақ уақыт бойы тасымалдауға мүмкіндік береді.

Балалар өндіруші көрсеткен бой пен салмақ шегіне сәйкес келгенше, қозғалыс бағытына қарсы орналасқан балаларды ұстап тұрушы жүйелерді пайдалануды жалғастырыңыз. Бұл балаларды қорғаудың ең жақсы тәсілі. Бала қозғалыс бағытына қарсы орналасқан балалар автоорындығынан өсіп кеткенде, оны белдіктері бар қозғалыс бағыты бойынша орналасқан автоорындықта тасымалдауға болады.

Алға бағытталған баланы ұстап тұрушы құрылғылар

Қозғалыс бағыты бойынша бағытталған бала автоорындығы баланы белдіктердің көмегімен бекітеді. Баланы белдіктермен жабдықталған қозғалыс бағыты бойынша бағдарланған бала автоорындығында баланың бойы мен салмағы бала автоорындығының өндірушісі белгілеген шектеулерге жеткенше тасымалдау керек.

Баланың бойы өсіп, ол қозғалыс бағыты бойынша бағдарланған бала автоорындығына симағанда, оны қосымша жастықта тасымалдау керек.

Қосымша жастық

Қосымша жастық — бұл қауіпсіздік белдіктері жүйесін жақсырақ бекітуге арналған бала автоорындығы. Қосымша жастықты пайдаланған кезде қауіпсіздік белдіктері бала денесінің берік мүшелеріне жанаса отырып, дұрыс орналастырылады. Балаларды қауіпсіздік белдіктері дұрыс орналасуы үшін жеткілікті өскенше қосымша жастықта тасымалдау керек.

Қауіпсіздік белдігі дұрыс бекітілген кезде, бел белдігі іште емес, жамбастың жоғарғы жағында ыңғайлы орналасуы керек. Иық қауіпсіздік белдігі мойын не бет арқылы емес, иық пен кеуде қуысынан ыңғайлы өтуі тиіс. Автокөліктегі 13 жасқа толмаған балалар апат, кенет тоқтау немесе кенет маневр кезінде жарақат алу қаупін азайту үшін балбеуді дұрыс тағулары керек.

Баланы ұстап тұрушы жүйені орнату

⚠ ЕСКЕРТУ

Баланы ұстап тұрушы жүйені орнатпас бұрын, апат кезінде ауыр жарақат алу немесе өлу мүмкіндігін болдырмау үшін өндіруші ұсынған бала автоорындығын орнату және пайдалану жөніндегі нұсқаулықты, сондай-ақ осы нұсқаулықта берілген нұсқауларды қараңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Егер автокөліктің бассүйегіші бала орындығын нұсқаулыққа сәйкес дұрыс орнатуға кедергі жасаса, тиісті отыратын орынның бассүйегішін реттеу немесе толығымен алып тастау керек.

Балаңызға жарайтын бала автоорындығын таңдап, оны тиісті орындыққа орналастырғаннан кейін оны дұрыс орнату үшін үш қадамды орындау керек.

- **Баланы ұстап тұрушы жүйені көлік құралында тиісті түрде бекітіңіз.** Барлық бала автоорындығы автокөліктің орындығына бел/иық белдігі немесе ISOFIX анкерлік белдігі және/немесе ISOFIX бекіткіштері және/немесе тірек аяғы арқылы бекітіледі.
- **Баланы ұстап тұрушы жүйенің дұрыс бекітілгенін тексеріңіз.** Баланы ұстап тұрушы жүйені орнатқаннан кейін оның мықтап бекітілгенін тексеру үшін оны алға-артқа және жан-жаққа еңкейтуге әрекет жасау керек. Баланы ұстап тұрушы жүйе қауіпсіздік белдігімен аса тығыз бекітілуі тиіс. Дегенмен ол жан-жаққа сәл жылжуы мүмкін.
- **Балаға баланы ұстап тұрушы жүйе белдігін тағыңыз.**

  Баланың өндірушінің нұсқауларына сәйкес баланы ұстап тұрушы жүйеде бекітіліп отырғанын тексеріңіз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Күйік шалмауы үшін баланы ұстап тұрушы жүйеге баланы отырғызбай тұрып, орындық пен тоға бетін тексеріп шығу керек. Жабық автокөліктегі баланы ұстап тұрушы жүйе қатты қызуы мүмкін.

Әрбір отыратын орынның қауіпсіздік белдіктерімен бекітілетін және БҰҰ нормаларына сәйкес ISOFIX жүйесінің көмегімен бекітілетін балаларды ұстап тұрушы жүйелерді орналастыру үшін жарамдылығы (Еуропа үшін, 7 орынды автокөлік)

(Автокөлік иелері мен бала автоорындықтарының өндірушілеріне арналған ақпарат)

- Иә: Аталған санаттағы бала автоорындығын орнатуға жарамды.
- Жоқ: Аталған санаттағы бала автоорындығын орнатуға жарамсыз.
- -: Қолданылмайды.
- Кесте рулі сол жақта орналасқан автокөліктер үшін жасалған. Алдыңғы жолаушы орындығын қоспағанда, кестедегі деректер рулі оң жақта орналасқан автокөліктер үшін жарамды. Рулі оң жақта орналасқан автокөліктердегі алдыңғы жолаушылар орындығы үшін № 3 отыратын орынға арналған ақпарат қолданылады.

БҰЖ санаты		Отыратын орындар							
		1	3		4*2	5*2	6*2	7*3	9*3
			Қауіпсіздік жастығы ON (Өшір.)	Қауіпсіздік жастығы OFF (Өшір.)					
Бекіткіш белдігі бар әмбебап БҰЖ	Барлық салмақ тобы	–	Жоқ	Иә*1 (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)
i-Size стандартты CRS	ISOFIX CRF: F2, F2X, R1, R2	–	Жоқ	Жоқ	Иә (F, R)	Жоқ	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)
Тасымалды бесік (көлденең орнатылған ISOFIX бекітпесі бар бала автоорындығы)	ISOFIX CRF: L1, L2	–	Жоқ	Жоқ	Жоқ	Жоқ	Жоқ	Жоқ	Жоқ
Сәбилерге арналған ISOFIX бар БҰЖ* (*: Емшектегі балаға арналған ISOFIX бар БҰЖ)	ISOFIX CRF: R1	–	Жоқ	Жоқ	Иә (R)	Жоқ	Иә (R)	Иә (R)	Иә (R)

БҰЖ санаты		Отыратын орындар							
		1	3		4*2	5*2	6*2	7*3	9*3
			Қауіпсіздік жастығы ON (Өшір.)	Қауіпсіздік жастығы OFF (Өшір.)					
Бүлдіршіндерге арналған ISOFIX автоорындықтары — кішкентай	ISOFIX CRF: F2, F2X, R2, R2X	–	Жоқ	Жоқ	Иә (F, R)	Жоқ	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)
Бөбек жастағы балаларға арналған ISOFIX бар БҰЖ — ірі өлшем* (*: қосымша жастықтар емес)	ISOFIX CRF: F3, R3	–	Жоқ	Жоқ	Иә (F, R)	Жоқ	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)
Қосымша жастық — жіңішке	ISO CRF: B2	–	Жоқ	Жоқ	Иә	Жоқ	Иә	Иә	Иә
Қосымша жастық — толық өлшемді	ISO CRF: B3	–	Жоқ	Жоқ	Иә	Жоқ	Иә	Иә	Иә

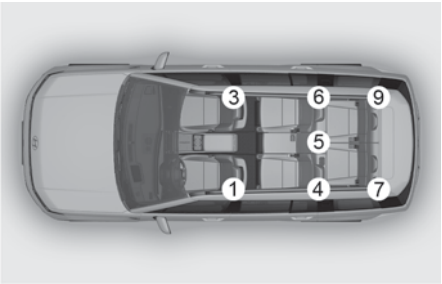
*1 Әмбебап автоорындықты орнату үшін 1-ші қатардағы жолаушылар орындығын қолайлы күйге орнату керек, онда ол автоорындықтың сенімді орнатылуына кедергі келтірмейді (мүмкін биіктікке немесе тік күйге реттеу).

*2 Екінші қатардағы орындықтарға бала автоорындығын орнатқан кезде орындықты 9 бекіту нүктесіне немесе шеткі артқы күйден 90 мм алға орнату керек.

*3 Автоорындықты орындықтардың 3-ші қатарына орнатқан кезде 2-ші қатардағы орындықтарды мүмкіндігінше алдыңғы күйге орнату керек немесе жию керек.

i Ақпарат

F: Қозғалыс бағытында, R: Қозғалыс бағытына қарсы

Жолаушылар орнының нөмірі	Автокөліктегі күйі	Отыратын орындар
1	Алдыңғы сол жақ	
3	Алдыңғы оң жақ	
4	Екінші қатардағы сол жақ	
5	Екінші қатардағы орталық	
6	Екінші қатардағы оң жақ	
7 9	Үшінші қатардағы сол жақ Үшінші қатардағы оң жақ	

i Ақпарат

- Қауіпсіздік жастығы ажыратылмаса, ешбір жағдайда алдыңғы жолаушылар орындығына қозғалыс бағытына қарсы орнатылған бала автоорындығын орнатпаңыз.
- Егер бассүйегіштер бала автоорындығын орнатуға кедергі келтірсе, бассүйегіштерді шешіп алыңыз.

Әрбір отыратын орынның қауіпсіздік белдіктерімен бекітілетін және БҰЖ нормаларына сәйкес ISOFIX жүйесінің көмегімен бекітілетін балаларды ұстап тұрушы жүйелерді орналастыру үшін жарамдылығы (Еуропа үшін, 6 орынды автокөлік)

(Автокөлік иелері мен бала автоорындықтарының өндірушілеріне арналған ақпарат)

- Иә: Аталған санаттағы бала автоорындығын орнатуға жарамды.
- Жоқ: Аталған санаттағы бала автоорындығын орнатуға жарамсыз.
- -: Қолданылмайды.
- Кесте рулі сол жақта орналасқан автокөліктер үшін жасалған. Алдыңғы жолаушы орындығын қоспағанда, кестедегі деректер рулі оң жақта орналасқан автокөліктер үшін жарамды. Рулі оң жақта орналасқан автокөліктердегі алдыңғы жолаушылар орындығы үшін № 3 отыратын орынға арналған ақпарат қолданылады.

БҰЖ санаты		Отыратын орындар						
		1	3		4*2	6*2	7*3	9*3
			Қауіпсіздік жастығы ON (Өшір.)	Қауіпсіздік жастығы OFF (Өшір.)				
Бекіткіш белдігі бар әмбебап БҰЖ	Барлық салмақ тобы	–	Жоқ	Иә*1 (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)
i-Size стандартты CRS	ISOFIX CRF: F2, F2X, R1, R2	–	Жоқ	Жоқ	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)
Тасымалды бесік (көлденең орнатылған ISOFIX бекітпесі бар бала автоорындығы)	ISOFIX CRF: L1, L2	–	Жоқ	Жоқ	Жоқ	Жоқ	Жоқ	Жоқ
Сәбилерге арналған ISOFIX бар БҰЖ* (*: Емшектегі балаға арналған ISOFIX бар БҰЖ)	ISOFIX CRF: R1	–	Жоқ	Жоқ	Иә (R)	Иә (R)	Иә (R)	Иә (R)
Бүлдіршіндерге арналған ISOFIX автоорындықтары — кішкентай	ISOFIX CRF: F2, F2X, R2, R2X	–	Жоқ	Жоқ	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)

БҰЖ санаты		Отыратын орындар						
		1	3		4*2	6*2	7*3	9*3
			Қауіпсіздік жастығы ON (Өшір.)	Қауіпсіздік жастығы OFF (Өшір.)				
Бөбек жастағы балаларға арналған ISOFIX бар БҰЖ — ірі өлшем* (*: қосымша жастықтар емес)	ISOFIX CRF: F3, R3	–	Жоқ	Жоқ	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)
Қосымша жастық — жіңішке	ISO CRF: B2	–	Жоқ	Жоқ	Иә	Иә	Иә	Иә
Қосымша жастық — толық өлшемді	ISO CRF: B3	–	Жоқ	Жоқ	Иә	Иә	Иә	Иә

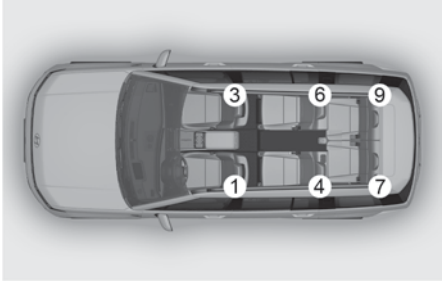
*1 Әмбебап автоорындықты орнату үшін 1-ші қатардағы жолаушылар орындығын қолайлы күйге орнату керек, онда ол автоорындықтың сенімді орнатылуына кедергі келтірмейді (мүмкін биіктікке немесе тік күйге реттеу).

*2 Екінші қатардағы орындықтарға бала автоорындығын орнатқан кезде орындықты 9 бекіту нүктесіне немесе шеткі артқы күйден 90 мм алға орнату керек.

*3 Автоорындықты орындықтардың 3-ші қатарына орнатқан кезде 2-ші қатардағы орындықтарды мүмкіндігінше алдыңғы күйге орнату керек немесе жию керек.

i Ақпарат

F: Қозғалыс бағытында, R: Қозғалыс бағытына қарсы

Жолаушылар орнының нөмірі	Автокөліктегі күйі	Отыратын орындар
1	Алдыңғы сол жақ	
3	Алдыңғы оң жақ	
4	Екінші қатардағы сол жақ	
6	Екінші қатардағы оң жақ	
7	Үшінші қатардағы сол жақ	
9	Үшінші қатардағы оң жақ	

i Ақпарат

- Қауіпсіздік жастығы ажыратылмаса, ешбір жағдайда алдыңғы жолаушы орындығына артқа қаратылған бала автоорындығын орнатпаңыз.
- Егер бассүйегіштер бала автоорындығын орнатуға кедергі келтірсе, бассүйегіштерді шешіп алыңыз.

БҰҰ нормаларына сәйкес автокөлікке ұсынылатын CRS

(Автокөлік иелері мен бала автоорындықтарының өндірушілеріне арналған ақпарат)

Баланың бойы немесе салмақ тобы	Автоорындық өндірушісі	Автоорындық үлгісі	Бекіту түрі	Рұқсаттың ECE №
40−83 см	Britax Romer	BABY-SAFE 3 FLEX бар i-SIZE BASE i-Sense	Қозғалыс бағытына қарсы орнатылған тірек аяғы бар ISOFIX орындығы	E1*129R03/04*0060
76-105 см	Britax Romer	Trifix 2 i-size	Анкерлік белдігі бар ISOfix	129R-010015
100-150 см	Cybex	Solution T i-Fix	ISOFIX және қауіпсіздік жүйесі	129R-030036
III тобы	PegPerego	Viaggio 2-3 Shuttle	ISOFIX және қауіпсіздік жүйесі	ECE R44.04 E24-0000256

Бала автоорындығын өндірушілер туралы ақпарат

Britax: https://www. britax-romer.com

Cybex: https://cybex-online.com

PegPerego: https://www.pegperego.com

Әрбір отыратын орынның қауіпсіздік белдіктерімен бекітілетін және БҰЖ нормаларына сәйкес ISOFIX жүйесінің көмегімен бекітілетін автоорындықтарды орналастыру үшін жарамдылығы (Еуропадан басқа, 7 орынды автокөлік)

(Автокөлік иелері мен бала автоорындықтарының өндірушілеріне арналған ақпарат)

- Иә: Аталған санаттағы бала автоорындығын орнатуға жарамды.
- Жоқ: Аталған санаттағы бала автоорындығын орнатуға жарамсыз.
- -: Қолданылмайды
- Кесте рулі сол жақта орналасқан автокөлік үшін ұсынылды. Алдыңғы жолаушы орындығын қоспағанда, кестедегі деректер рулі оң жақта орналасқан автокөліктер үшін жарамды. Рулі оң жақта орналасқан автокөліктердегі алдыңғы жолаушылар орындығы үшін № 3 отыратын орынға арналған ақпарат қолданылады.

БҰЖ санаты		Отыратын орындар						
		1	3	4*1	5*1	6*1	7*2	9*2
Бекіткіш белдігі бар әмбебап БҰЖ	Барлық салмақ тобы	–	Жоқ	Иә (F, R)	Иә*2 (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)
i-Size стандартты CRS	ISOFIX CRF: F2, F2X, R1, R2	–	Жоқ	Иә (F, R)	Жоқ	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)
Тасымалды бесік (көлденең орнатылатын ISOFIX бар БҰЖ)	ISOFIX CRF: L1, L2	–	Жоқ	Жоқ	Жоқ	Жоқ	Жоқ	Жоқ
Сәбилерге арналған ISOFIX бар БҰЖ* (*: Емшектегі балаға арналған ISOFIX бар БҰЖ)	ISOFIX CRF: R1	–	Жоқ	Иә (R)	Жоқ	Иә (R)	Иә (R)	Иә (R)
Бүлдіршіндерге арналған ISOFIX автоорындықтары — кішкентай	ISOFIX CRF: F2, F2X, R2, R2X	–	Жоқ	Иә (F, R)	Жоқ	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)
Бүлдіршіндерге арналған ISOFIX автоорындығы — үлкен* (* жастық емес)	ISOFIX CRF: F3, R3	–	Жоқ	Иә (F, R)	Жоқ	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)
Қосымша жастық — жіңішке	ISO CRF: B2	–	Жоқ	Иә	Жоқ	Иә	Иә	Иә

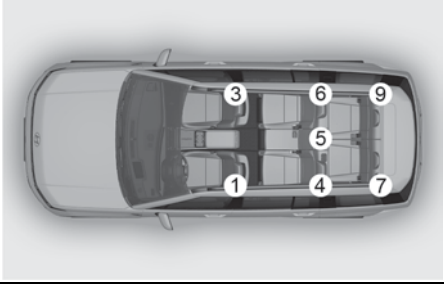
БҰЖ санаты		Отыратын орындар						
		1	3	4*1	5*1	6*1	7*2	9*2
Қосымша жастық — толық өлшемді	ISO CRF: B3	–	Жоқ	Иә	Жоқ	Иә	Иә	Иә

*1 Екінші қатардағы орындықтарға бала автоорындығын орнатқан кезде орындықты 9 бекіту нүктесіне немесе шеткі артқы күйден 90 мм алға орнату керек.

*2 Автоорындықты орындықтардың 3-ші қатарына орнатқан кезде 2-ші қатардағы орындықтарды мүмкіндігінше алдыңғы күйге орнату керек немесе жию керек.

i Ақпарат

F: Қозғалыс бағытында, R: Қозғалыс бағытына қарсы

Жолаушылар орнының нөмірі	Автокөліктегі күйі	Отыратын орындар
1	Алдыңғы сол жақ	
3	Алдыңғы оң жақ	
4	Екінші қатардағы сол жақ	
5	Екінші қатардағы орталық	
6	Екінші қатардағы оң жақ	
7	Үшінші қатардағы сол жақ	
9	Үшінші қатардағы оң жақ	

i Ақпарат

Егер бассүйегіштер бала автоорындығын орнатуға кедергі келтірсе, бассүйегіштерді шешіп алыңыз.

Әрбір отыратын орынның қауіпсіздік белдіктерімен бекітілетін және БҰҰ нормаларына сәйкес ISOFIX жүйесінің көмегімен бекітілетін автоорындықтарды орналастыру үшін жарамдылығы (Еуропадан басқа, 6 орынды автокөлік)

(Автокөлік иелері мен бала автоорындықтарының өндірушілеріне арналған ақпарат)

- Иә: Аталған санаттағы бала автоорындығын орнатуға жарамды.
- Жоқ: Аталған санаттағы бала автоорындығын орнатуға жарамсыз.
- -: Қолданылмайды
- Кесте рулі сол жақта орналасқан автокөлік үшін ұсынылды. Алдыңғы жолаушы орындығын қоспағанда, кестедегі деректер рулі оң жақта орналасқан автокөліктер үшін жарамды. Рулі оң жақта орналасқан автокөліктердегі алдыңғы жолаушылар орындығы үшін № 3 отыратын орынға арналған ақпарат қолданылады.

БҰЖ санаты		Отыратын орындар					
		1	3	4*1	6*1	7*2	9*2
Бекіткіш белдігі бар әмбебап БҰЖ	Барлық салмақ тобы	–	Жоқ	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)
i-Size стандартты CRS	ISOFIX CRF: F2, F2X, R1, R2	–	Жоқ	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)
Тасымалды бесік (көлденең орнатылатын ISOFIX бар БҰЖ)	ISOFIX CRF: L1, L2	–	Жоқ	Жоқ	Жоқ	Жоқ	Жоқ
Сәбилерге арналған ISOFIX бар БҰЖ* (*: Емшектегі балаға арналған ISOFIX бар БҰЖ)	ISOFIX CRF: R1	–	Жоқ	Иә (R)	Иә (R)	Иә (R)	Иә (R)
Бүлдіршіндерге арналған ISOFIX автоорындықтары — кішкентай	ISOFIX CRF: F2, F2X, R2, R2X	–	Жоқ	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)
Бүлдіршіндерге арналған ISOFIX автоорындығы — үлкен* (* жастық емес)	ISOFIX CRF: F3, R3	–	Жоқ	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)	Иә (F, R)
Қосымша жастық — жіңішке	ISO CRF: B2	–	Жоқ	Иә	Иә	Иә	Иә

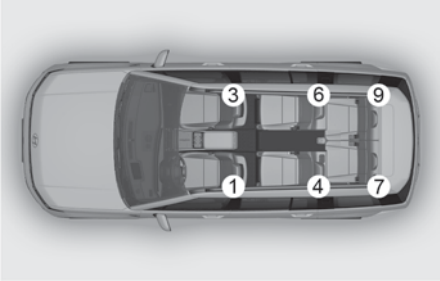
БҰЖ санаты		Отыратын орындар					
		1	3	4*1	6*1	7*2	9*2
Қосымша жастық — толық өлшемді	ISO CRF: B3	–	Жоқ	Иә	Иә	Иә	Иә

*1 Екінші қатардағы орындықтарға бала автоорындығын орнатқан кезде орындықты 9 бекіту нүктесіне немесе шеткі артқы күйден 90 мм алға орнату керек.

*2 Автоорындықты орындықтардың 3-ші қатарына орнатқан кезде 2-ші қатардағы орындықтарды мүмкіндігінше алдыңғы күйге орнату керек немесе жию керек.

i Ақпарат

F: Қозғалыс бағытында, R: Қозғалыс бағытына қарсы

Жолаушылар орнының нөмірі	Автокөліктегі күйі	Отыратын орындар
1	Алдыңғы сол жақ	
3	Алдыңғы оң жақ	
4	Екінші қатардағы сол жақ	
6	Екінші қатардағы оң жақ	
7	Үшінші қатардағы сол жақ	
9	Үшінші қатардағы оң жақ	

i Ақпарат

Егер бассүйегіштер бала автоорындығын орнатуға кедергі келтірсе, бассүйегіштерді шешіп алыңыз.

БҰҰ нормаларына сәйкес автокөлікке ұсынылатын автоорындық (Азия елдері үшін)

(Автокөлік иелері мен бала автоорындықтарының өндірушілеріне арналған ақпарат)

Баланың бойы немесе салмақ тобы	Автоорындық өндірушісі	Автоорындық үлгісі	Бекіту түрі
0+/I/II тобы	JOIE	JOIE EVERYSTAGE FX	Қозғалыс бағытына қарсы: қозғалыс бағыты бойынша қауіпсіздік белдігі: ISOFIX, анкерлік белдік

Бала автоорындығын өндірушілер туралы ақпарат

JOIE: www.joiebaby.com

БҰҰ нормаларына сәйкес автокөлікке ұсынылатын автоорындық (Орталық және Оңтүстік Америка үшін)

(Автокөлік иелері мен бала автоорындықтарының өндірушілеріне арналған ақпарат)

Баланың бойы немесе салмақ тобы	Автоорындық өндірушісі	Автоорындық үлгісі	Бекіту түрі
0+/I/II тобы	Chicco	Keyfit Pulse 30(w/b)	Ысырма

Бала автоорындығын өндірушілер туралы ақпарат

Chicco: www.chicco.com

БҰҰ нормаларына сәйкес автокөлікке ұсынылатын автоорындық (Африка мен Үндістан елдері үшін)

(Автокөлік иелері мен бала автоорындықтарының өндірушілеріне арналған ақпарат)

Баланың бойы немесе салмақ тобы	Автоорындық өндірушісі	Автоорындық үлгісі	Бекіту түрі
0+ тобы	Britax Romer	FLEX бар BABY-SAFE 3 i-SIZE BASE i-Sense	Қозғалыс бағытына қарсы орнатылған тірек аяғы бар ISOFIX орындығы
76-105 см	Britax Romer	DUALFIX i-Sense Set	Тірек аяғы бар ISOFIX орындығы

Бала автоорындығын өндірушілер туралы ақпарат

Britax Romer: www.britax-roemer.com

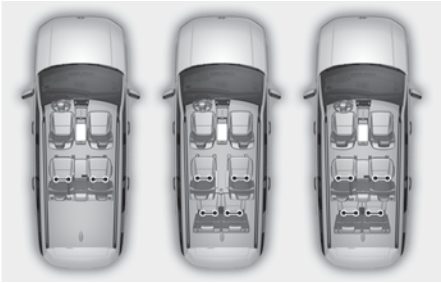
Балаларға арналған ISOFIX бекіткіші және зәкірлі белдік бекіткіші (ISOFIX бекіту жүйесі)

ISOFIX бекіткіштері сапар кезінде және апат болған жағдайда баланы ұстап тұрушы жүйенің бекітілуін қамтамасыз етеді. Жүйе орнату процесін мүмкіндігінше жеңілдетуге және оны дұрыс орындамау мүмкіндігін азайтуға арналған. ISOFIX жүйесі автокөлікте қарастырылған баланы ұстап тұрушы жүйенің бекіткіштері мен тетіктерін пайдаланады. ISOFIX жүйесі баланы ұстап тұрушы жүйені артқы орындықтарға бекіту үшін қауіпсіздік белдіктерін қолдану қажеттілігін жояды.

ISOFIX анкерлік бекіткіштері автокөлік шанағына кірістірілген металл ілмектер болып табылады. ISOFIX жүйесін орнатудың әрбір орны үшін екі төменгі бекіткіш қарастырылған, олар баланы ұстап тұрушы жүйе бекіткішінің төменгі бөлшектеріне арналған.

Автокөліктің ISOFIX жүйесін пайдалану үшін ISOFIX бекіткіштері бар баланы ұстап тұрушы жүйені сатып алу қажет. (ISOFIX бекіткіштері бар баланы ұстап тұрушы жүйені әмбебап қолданыс немесе ECE-R44 немесе ECE-R129 талаптарына сәйкес тиісті автокөлікте қолдану үшін мақұлданған жағдайда ғана орнатуға болады.)

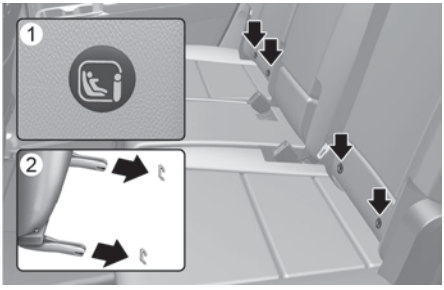
Баланы ұстап тұрушы жүйенің өндірушісі баланы ұстап тұрушы жүйені ISOFIX анкерлік бекіткіштеріне бекіту бойынша нұсқаулар беруге міндетті.

ISOFIX анкерлік бекіткіштері шеткі сол және оң жақ артқы отыратын орындарға кірістірілген. Олардың орналасқан орындары суретте көрсетілген. Ортаңғы артқы орындық үшін ISOFIX төменгі бекіткіштері қарастырылмаған.

⚠ ЕСКЕРТУ

Баланы ұстап тұрушы жүйені ISOFIX анкерлік бекіткіштерімен артқы орталық орындыққа орнатуға әрекеттенбеңіз. Ол ISOFIX анкерлік бекіткіштерімен жабдықталмаған. Орталық орындық үшін сыртқы орындықтардың анкерлік бекіткіштерін пайдаланбаңыз. Бұл анкерлік бекіткіштерді зақымдауы мүмкін және олар апат кезінде істен шығуы немесе сынуы мүмкін, бұл ауыр жарақат немесе өлімге әкелуі мүмкін.

[A] ISOFIX анкерлік бекіткіші орналасқан орынның көрсеткіші (A типі: , B типі:),

[B] ISOFIX бекіткіші

Төменгі ISOFIX анкерлік бекіткіштердің орналасқан орындарының белгілері сол және оң жақ артқы орындықтардың арқалықтарында көрсетілген.

Шеткі артқы орындықтың екеуі де ISOFIX анкерлік бекіткіштермен, оған қоса артқы орындықтар арқалықтарының артқы жағындағы жоғарғы анкерлік белдікдің тиісті бекіткіштерімен жабдықталған.

(Әлемде ECE-R44 немесе ECE-R129 сәйкес мақұлданған баланы ұстап тұрушы жүйелер артқы орындықтар арқалықтарының артқы жағына қосылатын жоғарғы анкерлік белдіктермен қосымша бекітілуі тиіс.)

ISOFIX анкерлік бекіткіштері шеткі артқы сол және оң жақтағы орындықтардың арқалығы мен көпшігінің арасында орналасқан.

⚠ ЕСКЕРТУ

Автоорындықты орнатпас бұрын ISOFIX анкерлік бекіткішінің орнына жақын жерде бөгде заттардың (ойыншықтар, тұтқалар, сымдар және т.б.) жоқтығын тексеріңіз. Мұндай заттар орнату кезінде қауіпсіздік белдігі жүйесін немесе автоорындықты зақымдауы мүмкін. Қажет болса, автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

ISOFIX бекіту жүйесі арқылы баланы ұстап тұрушы жүйені бекіту

I-Size немесе ISOFIX стандартына сәйкес келетін бала автоорындығын артқы бүйірлік орындықтардың кез келгеніне орнату үшін төмендегі қадамдарды:

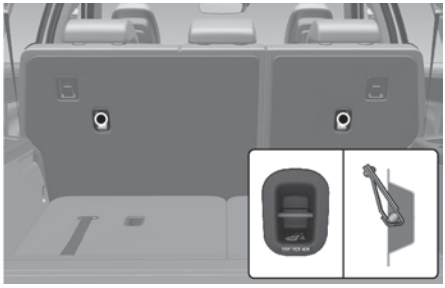
1. Қауіпсіздік белдігінің ілмегін ISOFIX анкерлік бекіткішінен шетке қарай жылжытыңыз.
2. Баланы ұстап тұрушы жүйені ISOFIX анкерлік бекіткіштеріне жалғауға кедергі келтіретін барлық затты алып тастаңыз.
3. Баланы ұстап тұрушы жүйені көлік құралының орындығына орнатып, баланы ұстап тұрушы жүйе өндірушісінің нұсқауларына сәйкес орындықты ISOFIX анкерлік бекіткіштеріне жалғаңыз.
4. Баланы ұстап тұрушы жүйедегі ISOFIX бекіткіштерін ISOFIX анкерлік бекіткіштеріне дұрыс орнатуға және жалғауға қатысты баланы ұстап тұрушы жүйе өндірушісінің нұсқауларын орындаңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

ISOFIX жүйесін пайдаланған кезде келесі сақтық шараларын орындау керек.

- Баланы ұстап тұрушы жүйемен бірге берілген орнату нұсқауларын оқып шығыңыз.
- Бала тартылмаған қауіпсіздік белдіктеріне қол жеткізуі және ұстауы мүмкін, сондықтан барлық қолданылмайтын қауіпсіздік белдігін тағып, баланың артындағы қауіпсіздік белдігінің бауларын тартып қою керек. Иық бауы баланың мойнына оралып, қауіпсіздік белдігі керілген жағдайда бала тұншығып қалуы мүмкін.
- Бірнеше баланы ұстап тұрушы жүйені бір анкерлік бекіткішке жалғауға ТЫЙЫМ САЛЫНАДЫ. Бұл анкерлік бекіткіштің не бекіткіштің босауына не сынуына себеп болуы мүмкін.
- Апаттан кейін ISOFIX жүйесін дилер міндетті түрде тексеріп шығуы тиіс. Апат нәтижесінде ISOFIX жүйесі зақымданған болып, баланы ұстап тұрушы жүйені тиісті түрде бекітпеуі мүмкін.

Баланы ұстап тұрушы жүйені жоғарғы анкерлік белдік арқылы бекіту

Бала автоорындықтарына арналған жоғарғы белдіктің анкерлік бекіткіштері орындықтардың арқалығының сыртқы жағында және алдыңғы жолаушылар орындығы арқалығының сыртқы жағында орналасқан (бар болса).

Жоғарғы анкерлік белдікді орнату үшін:

1. Бала автоорындығының жоғарғы анкерлік белдігін орындықтың арқалығы арқылы лақтырыңыз. Анкерлік белдікді тіректердің арасындағы бассүйегіштің астына сырғытыңыз. Немесе белдікді орындық арқалығының жоғарғы жағына лақтырыңыз. белдікдің ширатылмағанын тексеріңіз.

2. белдікді үстіңгі анкерлік белдікдің бекіткішіне бекітіңіз, содан кейін бала орындығын автокөлік орындығына бекіту үшін белдікді бала орындығын өндірушісінің нұсқауларына сәйкес қатайтыңыз.
3. Бала автоорындығының мықтап бекітілгенін тексеріңіз. Ол үшін оны алға-артқа және оңға-солға тартыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Жоғарғы анкерлік белдікті пайдаланып бекіткен кезде төменде келтірілген сақтық шараларын орындау керек.

- Баланы ұстап тұрушы жүйемен бірге берілген орнату нұсқауларын оқып шығыңыз.
- Бірнеше баланы ұстап тұрушы жүйені жоғарғы анкерлік белдікге арналған бір ISOFIX анкерлік бекіткішіне жалғауға ТЫЙЫМ САЛЫНАДЫ. Бұл анкерлік бекіткіштің не белдік ілгегінің босауына не сынуына себеп болуы мүмкін.
- Жоғарғы анкерлік белдікді осы орындықтың тиісті бекіту орнына ғана бекітіңіз.
- Бала автоорындығының бекіткіштері тек автоорындықты дұрыс орнатқан кезде пайда болатын жүктемелерге арналған.

  Ешбір жағдайда оларды штаттық қауіпсіздік белдіктерін бекіту үшін немесе автокөліктегі басқа заттарды немесе жабдықтарды бекіту үшін пайдалануға жол берілмейді.

Баланы ұстап тұрушы жүйені белдік белдікмен немесе үш нүктеге бекітілетін белдікмен бекіту

Егер ISOFIX жүйесі қолданылмаса, кез келген баланы ұстап тұрушы жүйе көлік құралының артқы орындығына бел/иық белдікмен бекітілуі тиіс.

Баланы ұстап тұрушы жүйені үш нүктеге бекітілетін белдікмен орнату

Баланы ұстап тұрушы жүйені артқы орындыққа орнату үшін:

1. Артқы орындыққа бала автоорындығын орнатыңыз және бала автоорындығы өндірушісінің нұсқауларын сақтай отырып, автоорындықтың айналасына немесе ол арқылы бел/иық белдігін тартыңыз. белдіктің ширатылмағанына көз жеткізіңіз.

2. белдіктің айылбасын бекітіңіз. Сырт еткен дыбыс анық естілетін болады.

i Ақпарат

белдік тоғасының түймесі төтенше жағдайда оған оңай қол жеткізуге болатындай орналасуы тиіс.

3. Баланы ұстап тұрушы жүйені басып, иық бауын тартқыш құрылғыға итере отырып, белдіктің босауын мүмкіндігінше кетіріңіз.

4. Баланы ұстап тұрушы жүйені оның қауіпсіздік белдігімен нық бекітілгеніне көз жеткізу үшін жан-жаққа жылжытуға әрекет жасаңыз.

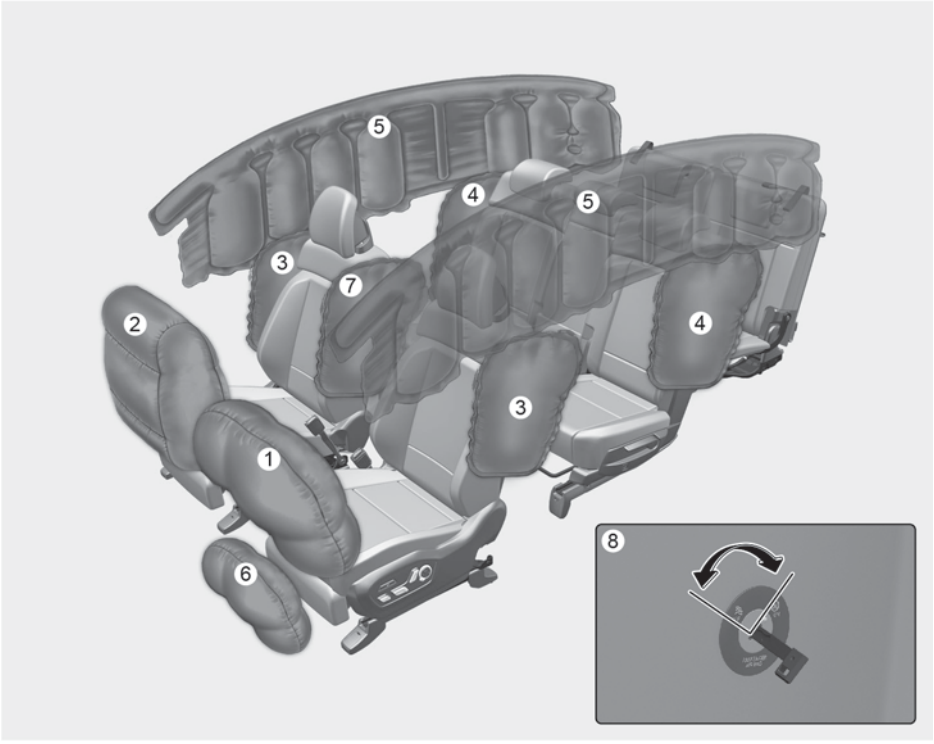

Егер бала автоорындығын өндіруші анкерлік белдікті бел/иық қауіпсіздік белдігімен пайдалануды ұсынса, «Баланы ұстап тұрушы жүйені орнату» бөлімін қараңыз.

Бала автоорындығын шешіп алу үшін айылбастағы түймені басыңыз, содан кейін қауіпсіздік белдігін бала автоорындығынан шығарып, оны толығымен тартып алыңыз.

Қауіпсіздік жастығы — қосымша қауіпсіздік жүйесі

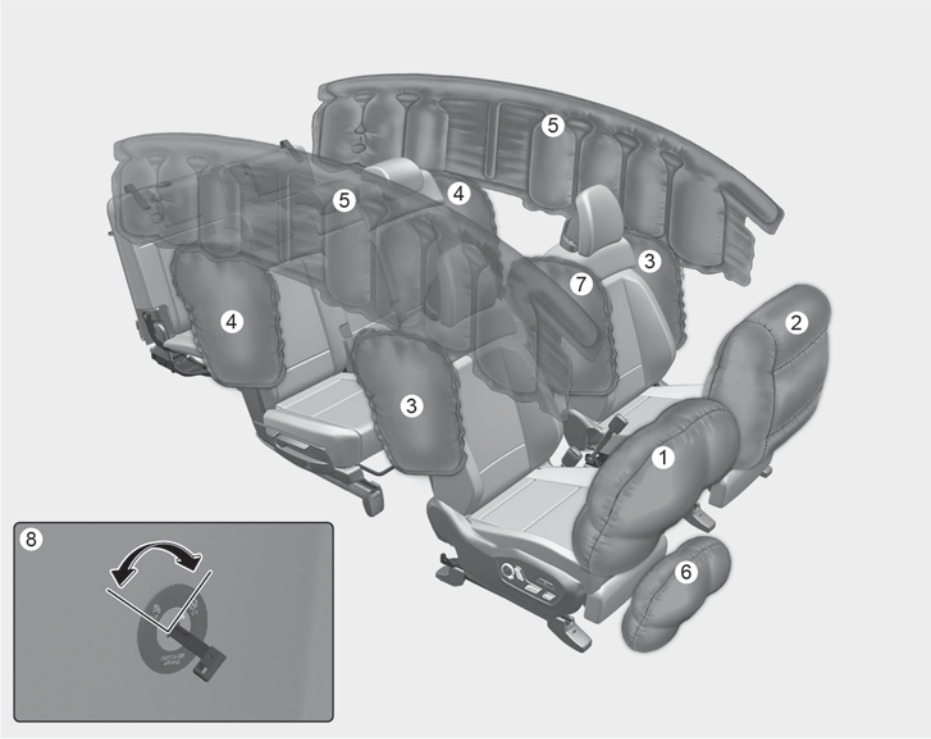
Сол жақ руль

Автокөліктегі нақты қауіпсіздік жастықтары суреттегіден өзгеше болуы мүмкін.

(1) Жүргізушінің алдыңғы қауіпсіздік жастығы
(2) Жолаушының алдыңғы қауіпсіздік жастығы
(3) Алдыңғы бүйірлік қауіпсіздік жастығы (бар болса)
(4) Артқы бүйірлік қауіпсіздік жастығы (бар болса)
(5) Қауіпсіздік қалқасы (бар болса)
(6) Жүргізушінің тізесіне арналған қауіпсіздік жастығы (бар болса)
(7) Алдыңғы орындықтар арасындағы бүйірлік қауіпсіздік жастығы (бар болса)
(8) Алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастығының ауыстырып қосқышы (бар болса)

Оң жақ руль

Автокөліктегі нақты қауіпсіздік жастықтары суреттегіден өзгеше болуы мүмкін.

(1) Жүргізушінің алдыңғы қауіпсіздік жастығы
(2) Жолаушының алдыңғы қауіпсіздік жастығы
(3) Алдыңғы бүйірлік қауіпсіздік жастығы (бар болса)
(4) Артқы бүйірлік қауіпсіздік жастығы (бар болса)
(5) Қауіпсіздік қалқасы (бар болса)
(6) Жүргізушінің тізесіне арналған қауіпсіздік жастығы (бар болса)
(7) Алдыңғы орындықтар арасындағы бүйірлік қауіпсіздік жастығы (бар болса)
(8) Алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастығының ауыстырып қосқышы (бар болса)

Бұл автокөлік жүргізуші мен алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастықтары жүйесімен жабдықталған.

Алдыңғы қауіпсіздік жастықтары үш нүктелі қауіпсіздік белдіктеріне қосымша ретінде жасалған. Қозғалыс кезінде қауіпсіздік жастықтарын пайдаланған кезде жоғары қорғаныстық қамтамасыз ету үшін қауіпсіздік белдіктері әрқашан тағылуы керек.

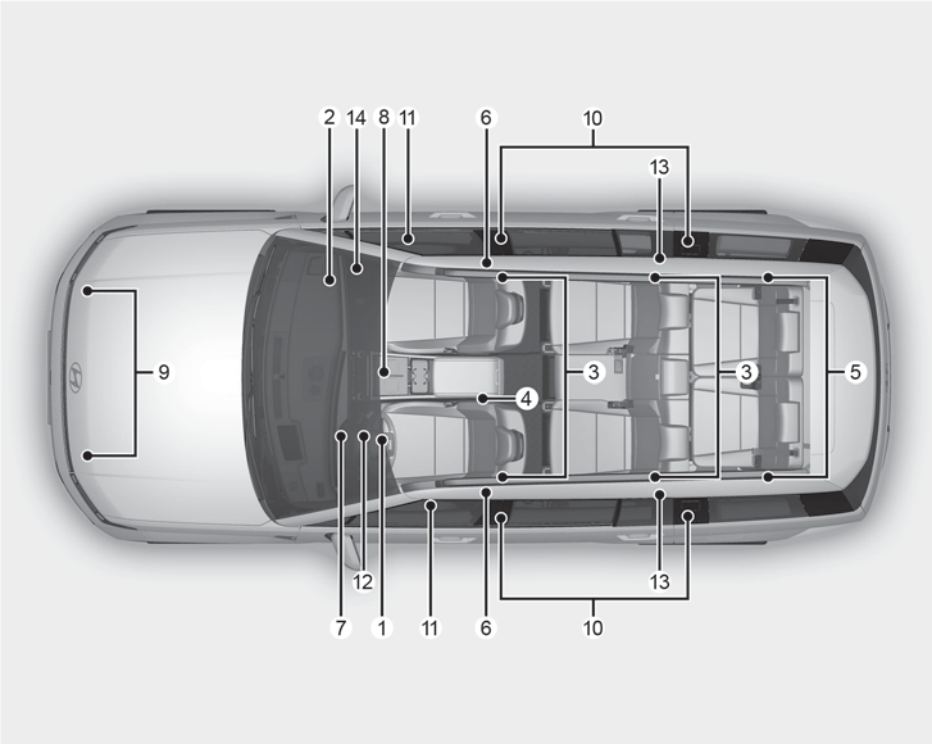
Егер қауіпсіздік белдіктері тағылмаса, онда апат кезінде көліктегі адамдар ауыр жарақат алып, тіпті өліп кетуі мүмкін. Қауіпсіздік жастықтары жүйесі қосымша жүйе болып табылады. Ол 3 нүктелі қауіпсіздік белдіктерін алмастырмайды. Оған қоса, қауіпсіздік жастықтары кез келген соқтығыс кезінде іске қосылатындай жасалмаған. Кейбір апаттарда қауіпсіздік белдіктері ғана қорғаныс жүйесі болып табылады.

⚠ ЕСКЕРТУ

ҚАУІПСІЗДІК ЖАСТЫҚТАРЫМЕН БАЙЛАНЫСТЫ САҚТЫҚ ШАРАЛАРЫ

- Әр сапарда, кез келген уақытта, әр бала үшін ӘРҚАШАН баланы ұстап тұрушы жүйенің қауіпсіздік белдіктерін қолданыңыз! Қауіпсіздік жастықтары іске қосылған сәтте қауіпсіздік белдіктері тиісті түрде қолданылмаған болса, соқтығыс кезінде тіпті қауіпсіздік жастықтарымен ауыр не өлімге әкелетін жарақаттар алуға болады.
- Қауіпсіздік жастығы ажыратылмаса, ешбір жағдайда алдыңғы жолаушылар орындығына баланы ұстап тұрушы жүйені немесе қосымша жастықты орнатпаңыз. Қауіпсіздік жастығы іске қосылғанда баланы қатты соғып, ауыр не өлімге әкелетін жарақат алудың себебі болуы мүмкін.
- Артқы орындықта 13 жасқа толмаған балаларға әрқашан белдік тағу керек. Бұл кез келген жастағы балаларға неғұрлым қауіпсіз орын болып табылады. Егер 13 жастағы не осы жастан асқан баланы алдыңғы орындықта отырғызу керек болса, оған қауіпсіздік белдігін тағу керек, ал орындық мүмкіндігінше алыстау артқа жылжытылуы тиіс.
- Көлік құралы тұраққа қойылып, қозғалтқыш өшкенше, қауіпсіздік белдіктері тағылған барлық жолаушы мен жүргізуші орындық арқалығы тік күйде орындық көпшігінің ортасында тігінен, аяқтары ыңғайлы созылған, аяқ табандары еденге тірелген күйде отыруы тиіс. Егер апат жағдайында кез келген біреу өзге күйде отырса, қауіпсіздік жастықтары ашылғанда ол ауыр не өлімге әкелетін жарақат алуы мүмкін.
- Жүргізуші мен жолаушылар ешқашан қауіпсіздік жастықтарына тым жақын отырмауы не еңкеймеуі немесе есіктерге не орталық консольге сүйенбеуі керек.
- Орындықты, көлік құралын басқара отырып, алдыңғы қауіпсіздік жастықтарынан мүмкіндігінше алыстау орналастыру керек.

Қауіпсіздік жастықтары жүйесінің компоненттері

Қауіпсіздік жастықтары жүйесіне келесі элементтер кіреді.
(1) Жүргізушінің алдыңғы қауіпсіздік жастығының модулі
(2) Жолаушының алдыңғы қауіпсіздік жастығының модулі
(3) Бүйірлік қауіпсіздік жастықтарының модульдері (бар болса)
(4) Алдыңғы орындықтар арасындағы бүйірлік қауіпсіздік жастығының модулі (бар болса)
(5) Бүйірлік қауіпсіздік жастықтарының модульдері (бар болса)
(6) Алдыңғы тартқыш құрылғының алдыңғы алдын ала тартқышы
(7) Қауіпсіздік жастықтарының ескерту шамы
(8) SRS (SRSCM) қауіпсіздік жастықтары жүйесін басқару блогы/Аударылу датчиктері (бар болса)
(9) Маңдайлық соққы датчигі.
(10) Бүйірлік соққы датчиктері (жылдамдықты үдету)
(11) Бүйірлік соқтығысу датчиктері (қысым)
(12) Жүргізушінің тізесіне арналған қауіпсіздік жастығы модулі (бар болса)
(13) Артқы тартқыш құрылғының алдын ала тартқышы (бар болса)
(14) Алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастығының ауыстырып қосқышы (бар болса)

i Ақпарат

Алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастығын қосу/өшіру индикаторы аспаптар панелінің ортасында орналасқан.

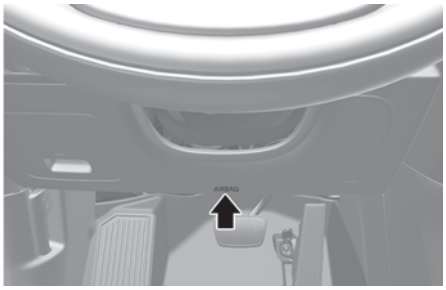
Қауіпсіздік жастықтарының орналасуы

Жүргізушінің алдыңғы қауіпсіздік жастықтары

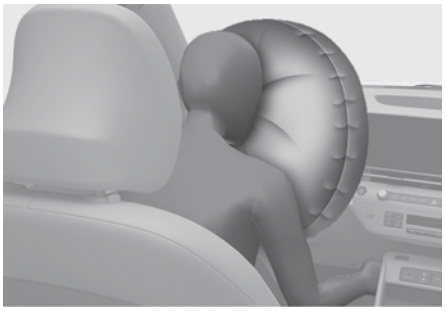
Жүргізушінің алдыңғы қауіпсіздік жастығы

Жүргізушінің тізесіне арналған қауіпсіздік жастығы (бар болса)

Алдыңғы қауіпсіздік жастығы/жүргізушінің тізесіне арналған қауіпсіздік жастығы

Қауіпсіздік жастықтары жүйесі рульдің ортасында және жолаушы жақтағы аспаптар панелінде (ұсақ-түйек тартпасының үстінде) орнатылған қауіпсіздік жастықтарынан тұрады.

Қауіпсіздік жастықтарын орнату орындарында «AIRBAG» деген бедерлі жазу бар.

Қатты алдыңғы соқтығысу кезінде қауіпсіздік белдіктері жүйесінен басқа көлік құралының жүргізушісін қауіпсіздік жастықтары жүйесі қосымша қорғайды.

⚠ ЕСКЕРТУ

Алдыңғы қауіпсіздік жастығы іске қосылған жағдайда ауыр жарақат алу немесе өлім қаупін азайту үшін:

- Қауіпсіздік белдіктері адамдарды тиісті күйде ұстап тұруы үшін ылғи тағылып тұруы керек.
- Орындықты, көлік құралын басқара отырып, алдыңғы қауіпсіздік жастықтарынан мүмкіндігінше алыстау орналастыру керек.
- Есікке немесе орталық консольге сүйенбеген жөн.
- Қолыңыз жарақаттанбауы үшін қолыңызды рульде 3 және 9 сағат күйінде ұстаңыз.

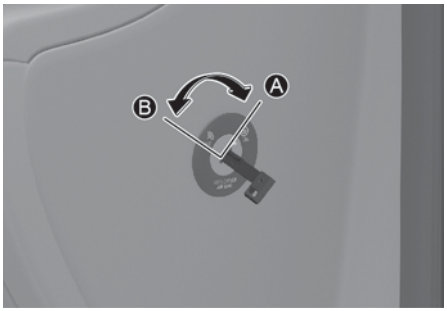
- Алдыңғы жолаушыға аяқтарын аспаптар панеліне қоюға рұқсат бермеу керек.
- Еш нәрсе (мысалы, алдыңғы панельдің қақпағы, мобильді телефонды ұстағыш, сусын ұстағыш, ауа тазартқыштары немесе жапсырмалар) рульдегі қауіпсіздік жастығы модульдерінің жанында, аспаптар панелінде, алдыңғы әйнектің қасында және алдыңғы жолаушы панелінде ұсақ-түйек тартпасынан жоғары жерде болмауы тиіс. Қауіпсіздік жастықтары қосылған кезде мұндай заттар жарақат алудың себебі болуы мүмкін.
- Алдыңғы әйнек пен ішкі айнаға ешқандай заттарды бекітпеңіз.

Алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастығын қосу/өшіру ауыстырып қосқышы

Бар болса

Бұл ауыстырып қосқыш алдыңғы орындықтағы жолаушының жасына, өлшемдеріне немесе денсаулық жағдайына байланысты алдыңғы орындықтағы жолаушыға арналған қауіпсіздік жастықшасы іске қосылған жағдайда жарақат алу немесе өлім қаупін азайту үшін алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастығын өшіруге мүмкіндік береді.

Жолаушының алдыңғы қауіпсіздік жастығын ажырату үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

[A] Жолаушының қауіпсіздік жастығы қосулы
[B] Жолаушының қауіпсіздік жастығы өшірулі

Алдыңғы қауіпсіздік жастығының ажыратқышына кілтті немесе ұқсас қатты затты салыңыз да, оны «OFF» (Өшір.) күйіне бұраңыз [B]. Жолаушының алдыңғы қауіпсіздік жастығын өшіру индикаторы (PASS) жанады, ол жастық қайта қосылғанша жанып тұрады.

Жолаушының алдыңғы қауіпсіздік жастығын қайта қосу үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

Алдыңғы қауіпсіздік жастығының ажыратқышына кілтті немесе ұқсас қатты затты салыңыз да, оны «ON» (Қос.) күйіне бұраңыз [A]. Жолаушының қауіпсіздік жастығын қосу шамы (⊗) жанады.

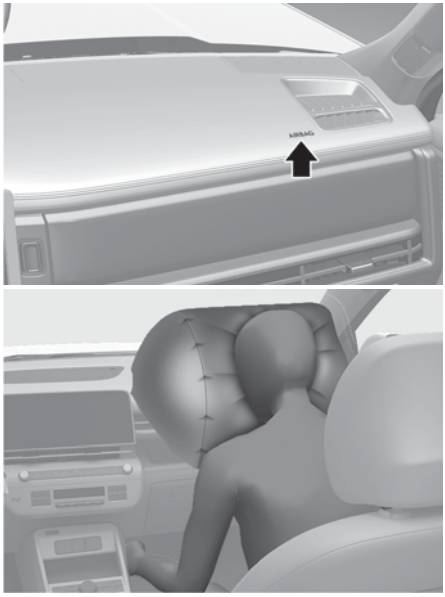
i Ақпарат

«Engine Start/Stop» түймесін қосу күйіне(«ON») ауыстырған кезде жолаушының алдыңғы қауіпсіздік жастығының «ON/OFF»(қосу/өшіру) индикаторы шамамен 4 секундқа жанады. Егер сіз автокөлікті өшіргеннен кейін 3 минут ішінде «Engine Start/Stop» түймесін «ON» қосу күйіне ауыстырсаңыз, индикатор жанбайды.

⚠ ЕСКЕРТУ

Қауіпсіздік жастығын өшіру индикаторы жанып тұрса, ересек адамға алдыңғы орындықта отыруға рұқсат бермеңіз. Егер бұл индикатор жанып тұрса, соқтығысқан жағдайда қауіпсіздік жастығы жұмыс істемейді. Жолаушының алдыңғы қауіпсіздік жастығын қосыңыз немесе жолаушыдан артқы орындыққа отыруын сұраңыз.

Жолаушының алдыңғы қауіпсіздік жастығы

Қауіпсіздік жастықтары жүйесі рульдің ортасында және жолаушы жақтағы аспаптар панелінде (ұсақ-түйек тартпасының үстінде) орнатылған қауіпсіздік жастықтарынан тұрады. Қауіпсіздік жастықтарын орнату орындарында «AIRBAG» деген бедерлі жазу бар.

Қатты алдыңғы соқтығысу кезінде қауіпсіздік белдіктері жүйесінен басқа көлік құралының жүргізушісін және алдыңғы жолаушыны қауіпсіздік жастықтары жүйесі қосымша қорғайды.

⚠ ЕСКЕРТУ

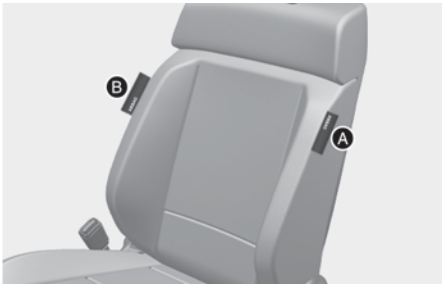
Алдыңғы қауіпсіздік жастығы іске қосылған жағдайда ауыр жарақат алу немесе өлім қаупін азайту үшін:

- Қауіпсіздік белдіктері адамдарды тиісті күйде ұстап тұруы үшін ылғи тағылып тұруы керек.
- Орындықты, көлік құралын басқара отырып, алдыңғы қауіпсіздік жастықтарынан мүмкіндігінше алыстау орналастыру керек.
- Есікке немесе орталық консольге сүйенбеген жөн.
- Қолыңыз жарақаттанбауы үшін қолыңызды рульде 3 және 9 сағат күйінде ұстаңыз.
- Алдыңғы жолаушыға аяқтарын аспаптар панеліне қоюға рұқсат бермеу керек.
- Еш нәрсе (мысалы, алдыңғы панельдің қақпағы, мобильді телефонды ұстағыш, сусын ұстағыш, ауа тазартқыштары немесе жапсырмалар) рульдегі қауіпсіздік жастығы модульдерінің жанында, аспаптар панелінде, алдыңғы әйнектің қасында және алдыңғы жолаушы панелінде ұсақ-түйек тартпасынан жоғары жерде болмауы тиіс. Қауіпсіздік жастықтары қосылған кезде мұндай заттар жарақат алудың себебі болуы мүмкін.
- Алдыңғы әйнек пен ішкі айнаға ешқандай заттарды бекітпеңіз.

Бүйірлік қауіпсіздік жастықтары (бар болса)

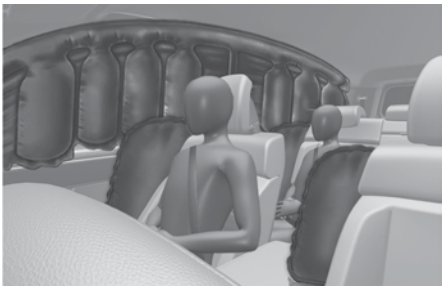
Бар болса

Алдынан

Артынан

[A] Алдыңғы бүйірлік қауіпсіздік жастығы

[B] Алдыңғы орындықтар арасындағы бүйірлік қауіпсіздік жастығы (жүргізуші орындығы үшін)

[C] Артқы бүйірлік қауіпсіздік жастығы

Бұл автокөліктің әр алдыңғы орындығында бүйірлік қауіпсіздік жастықтары бар. Сонымен қатар, алдыңғы орындықтар арасындағы қауіпсіздік жастығы жүргізуші орындығы арқалығының ішкі жағында бар.

Бүйірлік қауіпсіздік жастығы мен алдыңғы орындықтар арасындағы қауіпсіздік жастығы олардың ауырлығына байланысты белгілі бір бүйірлік соқтығысулар кезінде іске қосылады.

Аударылу немесе ықтимал аударылу анықталған кезде аударылу датчигімен жабдықталған көлік құралдарында алдыңғы орындықтар арасындағы қауіпсіздік жастықтары, бүйірлік қауіпсіздік жастықтары және/немесе қауіпсіздік қалқалары және екі жақтағы алдын ала тартқыштар қосылуы мүмкін.

Бүйірлік қауіпсіздік жастықтары бүйірлік соқтығыс не аударылу жағдайларының бәрінде ашыла бермейді.

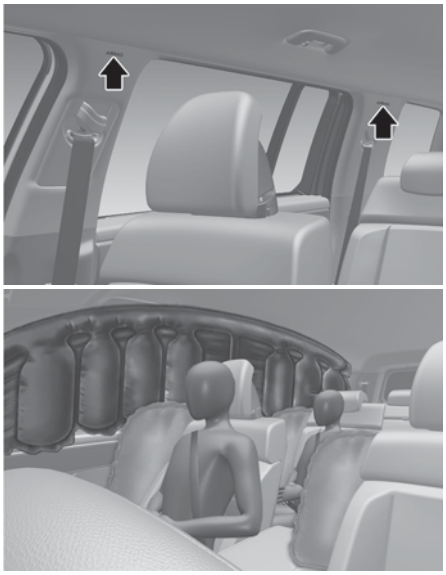
⚠ ЕСКЕРТУ

Бүйірлік қауіпсіздік жастығы іске қосылған жағдайда ауыр жарақат алу немесе өлім қаупін азайту үшін:

- Қауіпсіздік белдіктері адамдарды тиісті күйде ұстап тұруы үшін ылғи тағылып тұруы керек.
- Жолаушыларға баспен не денемен есікке сүйенуге, қолды есікке қоюға, қолды терезеден шығаруға немесе қандай да бір заттарды есіктер мен орындықтар арасына қоюға рұқсат бермеу керек.
- Қосымша орындық қаптарын пайдаланбаңыз. Бұл жүйенің тиімділігінің төмендеуіне әкелуі мүмкін.
- Ілгектерді тек киімді ілу үшін пайдаланыңыз. Апат болған жағдайда қауіпсіздік жастығы қосылған кезде бөгде заттар автокөлікті зақымдауы немесе жарақаттану себебіне айналуы мүмкін.
- Қауіпсіздік жастығына немесе өзіңіз бен қауіпсіздік жастығының арасына ешбір затты қоймау керек. Сонымен бірге қауіпсіздік жастықтары ашылатын аймақтың айналасына, мысалы, есіктің жанына, есіктердің бүйірлік терезелерінің, сондай-ақ алдыңғы және артқы тіреудің айналасына қандай да бір заттарды қоюға тыйым салынады.
- Есік пен орындық арасына ешқандай заттар қойылмауы тиіс. Бүйірлік қауіпсіздік жастығы ашылған кезде ауыр жарақаттануыңыз мүмкін.
- Қандай да бір қосымша жабдықты қауіпсіздік жастығының бүйір жағына не қасына қоюға болмайды.
- «Engine Start/Stop» түймесі «ON» немесе «START» күйінде болса, есіктерді ұрмаңыз, себебі бұл бүйірлік қауіпсіздік жастықтарының іске қосылуына себеп болуы мүмкін.
- Орындық не орындықтың қабы зақымданған жағдайда, қызмет көрсету жұмыстарын ресми HYUNDAI дилері жүргізгені дұрыс.

Қауіпсіздік пердесі

Бар болса

Қауіпсіздік қалқалары алдыңғы және артқы есіктердің үстіндегі төбенің екі арқалығының бойында екі жағынан орналасқан. Олар белгілі бір бүйірлік соқтығыстар кезінде алдыңғы және артқы бүйірлік орындықтардағы адамдардың бастарын қорғауға арналған.

Қауіпсіздік қалқалары белгілі бір бүйірлік соқтығыстар кезінде іске қосылады (олардың ауырлығына байланысты).

Аударылу немесе ықтимал аударылу анықталған кезде аударылу датчигімен жабдықталған көлік құралдарында бүйірлік қауіпсіздік жастықтары және/немесе қауіпсіздік перделері және екі жақтағы алдын ала тартқыштар қосылуы мүмкін.

Қауіпсіздік перделері бүйірлік соқтығыс не аударылу жағдайларының бәрінде ашыла бермейді.

⚠ ЕСКЕРТУ

Қауіпсіздік қалқасы іске қосылған жағдайда ауыр жарақат алу немесе өлім қаупін азайту үшін:

- Қауіпсіздік белдіктері адамдарды тиісті күйде ұстап тұруы үшін ылғи тағылып тұруы керек.
- Баланы ұстап тұрушы жүйе есіктен мүмкіндігінше алыстау тиісті түрде бекітіліп тұруы тиіс.
- Қауіпсіздік жастықтары ашылатын аймаққа заттарды қоймаңыз. Сонымен бірге қауіпсіздік жастықтары ашылатын аймақтың айналасына, мысалы, есіктің жанына, есіктердің терезелерінің, алдыңғы және артқы тіреудің, төбенің арқалығының айналасына қандай да бір заттарды қоюға тыйым салынады.
- Қауіпсіздік жастықтарының жанында киімнен басқа ештеңе ілмеңіз, әсіресе ауыр және нәзік заттарды. Апат жағдайында олар жолаушылардың жарақаттануына немесе автокөліктің зақымдануына себеп болуы мүмкін.
- Жолаушыларға баспен не денемен есікке сүйенуге, қолды есікке қоюға, қолды терезеден шығаруға немесе қандай да бір заттарды есіктер мен орындықтар арасына қоюға рұқсат бермеу керек.
- Қауіпсіздік қалқаларын ашуға немесе оларды өз бетінше жөндеуге тыйым салынады. Қажетінше жүйені тексеру үшін ресми HYUNDAI дилеріне жолыққан жөн.

Қауіпсіздік жастықтары жүйесінің жұмыс істеу қағидасы

«Engine Start/Stop» түймесі қосу («ON») күйінде болғанда, қауіпсіздік жастықшасы жүйесінің басқару модулі жүйенің барлық компоненттің күйін үнемі бақылайды және соқтығысқан кезде соққы күшіне сүйене отырып, қауіпсіздік жастықтарын немесе қауіпсіздік белдігін алдын ала тарту механизмін іске қосу қажеттілігін анықтайды.

Орташа және қатты бетпе-бет соғысу жағдайында датчиктер көлік құралының жылдам баяулауын тіркейді. Егер баяулау дәрежесі аса жоғары болса, онда басқару блогы алдыңғы қауіпсіздік жастықтарын қажетті күшпен іске қосады.

Алдыңғы қауіпсіздік жастықтары жеткілікті қорғанысты тек жалғыз қауіпсіздік белдіктерімен қамтамасыз ете алмаған бетпе-бет соғысу жағдайында жүргізуші мен алдыңғы жолаушыны қорғау үшін арналған. Қажет болса, бүйірлік қауіпсіздік жастықтары бүйірлік соқтығысу немесе аударылу жағдайында қосымша қорғанысты қамтамасыз етеді.

- Қауіпсіздік жастықтары жүйесі «Engine Start/Stop» түймесі «ON» немесе «START» күйінде болғанда ғана іске қосылады (және қажет болған жағдайда жұмыс істей алады) және қозғалтқыш өшірілгеннен кейін шамамен 3 минут ішінде іске қосылуы мүмкін.
- Қауіпсіздік жастықтары жүргізуші мен жолаушыларды ауыр жарақаттардан қорғау мақсатында нақты маңдайлық не бүйірлік соқтығыстар кезінде іске қосылады.
- Қауіпсіздік жастықтары іске қосылатын белгілі бір жылдамдық жоқ. Жастықтар әдетте соққының күші мен бағыты негізінде ашылады. Қауіпсіздік жастығының ашылу-ашылмауы факторлардың жиынтығына, атап айтқанда, автокөліктің жылдамдығына, соққы бұрышына, сондай-ақ көлік құралдарының немесе көлік соқтығысқан кезде автокөлік соғылған басқа заттардың тығыздығы мен қаттылығына байланысты. Анықтаушы факторлар жоғарыда аталғандармен шектелмейді.
- Алдыңғы қауіпсіздік жастықтары дереу толығымен үрленіп, артынан ішіндегі ауасы шығады. Қауіпсіздік жастықтарының апат кезінде үрленуін із жүзінде көру мүмкін емес. Соқтығыстан кейін ашылған қауіпсіздік жастықтары өздерінің модульдерінен ілініп тұрғанын көру әбден мүмкін.
- Ауыр бүйірлік соқтығыстар жағдайында егер жүйе аударылуды анықтаса аударылу датчиктері бар автокөліктерде бүйірлік қауіпсіздік жастықтары және/немесе қауіпсіздік қалқалары ашылады.

  Аударылу анықталған кезде лақтырылудан қорғау үшін бүйірлік қауіпсіздік жастықтары толы күйде ұзағырақ қалады, әсіресе қауіпсіздік белдіктерімен бірге қолданған жағдайда.

- Тиісті қорғаныстық қамтамасыз ету үшін қауіпсіздік жатықтары лезде үрленуі тиіс. Соқтығыс кезінде адам көлік құралының құрылымына соғылмауы үшін қауіпсіздік жастығы аса қысқа уақытта ашылады. Мұндай ашылу жылдамдығы ауыр немесе өмірге қауіп төндіретін жарақат алу қаупін азайтады және қауіпсіздік жастығы жұмысының маңызды құрамдас бөлігі болып табылады.

  Алайда қауіпсіздік жастығының жылдам ашылуы бет жарақаттары, соғылған жерлер мен сынған сүйектер сияқты жарақаттар келтіруі мүмкін, себебі мұндай ашылу жылдамдығында қауіпсіздік жастығынан келетін соққы күші қатты болуы мүмкін.
- Кейбір жағдайларда қауіпсіздік жастығымен жанасу өлімге әкелетін жарақатқа әкелуі мүмкін, әсіресе қауіпсіздік жастығына тыс жақын отырған жағдайда.

⚠ ЕСКЕРТУ

Қауіпсіздік жастығы іске қосылған жағдайда ауыр жарақат алу немесе өлім қаупін азайту үшін:

- Ешбір жағдайда баланы ұстап тұрушы жүйені алдыңғы жолаушылар орындығына орнатпаңыз. Автокөліктің артқы орындықтарындағы 13 жасқа толмаған балаларға ӘРҚАШАН тиісті ұстап тұрушы жүйені тағыңыз.
- Көлік құралын басқару мүмкіндігін сақтай отырып, алдыңғы жолаушылар мен жүргізуші орындығын мүмкіндігінше артқа жылжытыңыз.
- Рульдің жиегін сағат тілінің «сағат 9 сағат» және «сағат 3» күйлеріне сәйкес ұстаңыз.
- Қауіпсіздік жастығының алдына ешнәрсені не ешкімді орналастыруға БОЛМАЙДЫ.
- Алдыңғы жолаушыға аяқтарын аспаптар панеліне қоюға рұқсат бермеу керек.

Жүргізушінің алдыңғы қауіпсіздік жастығы (1)

Қауіпсіздік жастықтарын басқару блогы көлік құралының алдыңғы бөлігіне келген соққының ауырлығын анықтаған кезде, ол автоматты түрде алдыңғы қауіпсіздік жастықтарын үрлейді.

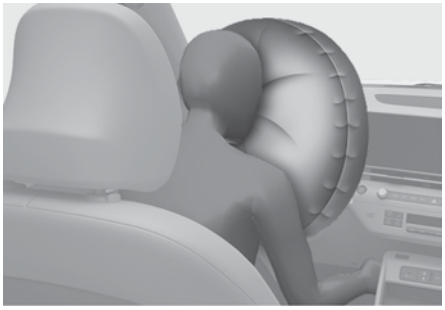
Жүргізушінің алдыңғы қауіпсіздік жастығы (2)

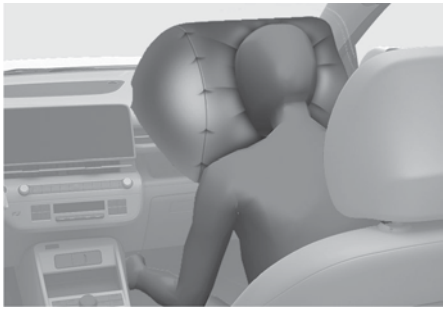
Іске қосылғаннан кейін қауіпсіздік жастықтары кеңейген кезде қысымнан дараланатын жұмсақ қақпақ тігістері жыртылады.

Қауіпсіздік жастығының толық ашылуы тиісті түрде тағылған қауіпсіздік белдіктерімен бірге, жүргізушінің не алдыңғы жолаушының алға қарай жылжуын баяулатады және бас не кеуде қуысының жарақаттану қаупін азайтады.

Жүргізушінің алдыңғы қауіпсіздік жастығы (3)

Жолаушының алдыңғы қауіпсіздік жастығы

Толық ашылған соң жастықтың ішіндегі жел бірден шығып, жүргізушіге көру және қажет болғанда көлік құралын басқару мүмкіндігін қамтамасыз етеді.

⚠ ЕСКЕРТУ

Жолаушының қауіпсіздік жастығы ашылған кезде заттармен жарақаттанбау үшін:

- Жолаушыға арналған қауіпсіздік жастығы орналасқан алдыңғы жолаушы панеліне, ұсақ-түйек тартпасының үстіне қандай да бір заттарды (сусын ұстағыштары, ықшам-дискілер ұстағышы, заттаңбалар және т.б.) қоймаған жөн.
- Ауа тазартқышы бар құтыны аспаптар панелінің қасына не аспаптар панелінің бетіне орнатуға болмайды.

Қауіпсіздік жастықтары ашылғаннан кейін не болады

Ашылған алдыңғы не бүйірлік қауіпсіздік жастығының ішіндегі ауа тез арада шығады. Қауіпсіздік жастығының ашылуы жүргізушіге алдыңғы әйнек арқылы көруге немесе көлік құралын басқаруға кедергі келтірмейді. Ашылған бүйірлік қауіпсіздік жастықтары біраз уақыт жартылай үрленіп тұруы мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

Қауіпсіздік белдіктері іске қосылғаннан кейін келесі сақтық шараларды қолдану керек.

- Соқтығыстан кейін тез арада қауіпсіздік жастығы іске қосылғаннан кейін туындаған ұнтақ әсерінің ұзақтығын азайту мақсатында терезелер мен есіктерді дереу ашып қою керек.
- Қауіпсіздік жастығы модулінің ішкі компоненттерін жастық іске қосылғаннан кейін бірден қолмен ұстамаған жөн. Қауіпсіздік жастығы ашылған соң бұл бөлшектер тым ыстық болуы мүмкін.
- Терінің ашық жерлерін әрдайым салқын сумен және жұмсақ сабынмен жуыңыз.
- Автокөлікті пайдалануды жалғастырмас бұрын, қажетті компоненттерді тексеру және ауыстыру үшін ресми HYUNDAI дилеріне хабарласқан жөн. Қауіпсіздік жастықтары бір реттік болып табылады.

Қауіпсіздік жастығы ашылған кездегі шу мен түтін

Қауіпсіздік жастықтарының ашылуы қатты дыбыспен бірге жүреді, автокөлік салонында ұнтақ қалуы мүмкін. Қауіпсіздік жастығы ашылғаннан кейін тыныс алу кезінде ыңғайсыздық сезінуі мүмкін. Бұл кеуде қуысының қауіпсіздік белдігімен немесе қауіпсіздік жастығымен жанасуынан, сондай-ақ ауадағы қалдық ұнтақпен дем алғаннан туындауы мүмкін. Кейбір адамдарда ұнтақ демікпе ұстамасын тудыруы мүмкін. Егер қауіпсіздік жастығы ашылған соң тыныс алу қиынға соқса, дереу дәрігерге қаралу керек. Ұнтақ улы болмаса да, ол теріні, көзді, мұрынды, көмейді және т.б. тітіркендіруі мүмкін. Бұл жағдайда дереу суық сумен жуынып шайыну керек. Егер белгілер әлі кетпесе, медициналық қызметкерлердің көмегіне жүгіну керек.

Баланы ұстап тұрушы құрылғыны алдыңғы жолаушының орындығына орнатпаған жөн

Қауіпсіздік жастығы ажыратылмаса, ешбір жағдайда алдыңғы жолаушы орындығына баланы ұстап тұрушы жүйені орнатпаңыз

⚠ ЕСКЕРТУ

Баланы ұстап тұрушы жүйені алдында БЕЛСЕНДІ ҚАУІПСІЗДІК ЖАСТЫҒЫ орналасқан орындыққа қозғалыс бағытына қарсы қаратып орнатуға ТЫЙЫМ САЛЫНАДЫ. Бұл БАЛАНЫҢ АУЫР ЖАРАҚАТТАНУЫНА немесе ӨЛІМІНЕ әкелуі мүмкін.

Қауіпсіздік жастықтары жүйесінің ескерту шамы

Қауіпсіздік жастықтары жүйесінің ескерту индикаторы аспаптар панелінде суретте көрсетілген таңба түрінде көрсетіледі. Шамның қосылуы қауіпсіздік жастықтары жүйесінің, соның ішінде автокөлік аударылған кезде қорғау үшін пайдаланылатын бүйірлік жастықтардың/қауіпсіздік қалқаларының (аударылу датчигі болған кезде) ықтимал ақауын көрсетеді.

⚠ ЕСКЕРТУ

Егер қауіпсіздік жастықтары жүйесі ақаулы болса, қауіпсіздік жастықтары апат жағдайында дұрыс ашылмай, ауыр жарақат алу не өлім қаупін арттырады.

Қауіпсіздік жастықтары жүйесі келесі жағдайларда іске қосылмауы мүмкін:

- Оталдыру жүйесі қосулы («ON») кезде индикатор шамамен үш-алты секундқа қосылмайды.
- Индикатор шамамен 3-6 секундтан кейін жануды жалғастырады.
- Автокөлік қозғалған кезде индикатор жанады.
- Қозғалтқыш істеп тұрғанда шам жыпылықтайды.

Қауіпсіздік жастықтары жүйесін HYUNDAI ресми дилерінде мүмкіндігінше тезірек тексеру ұсынылады.

Соқтығыс кезінде неліктен қауіпсіздік жастығы ашылмады?

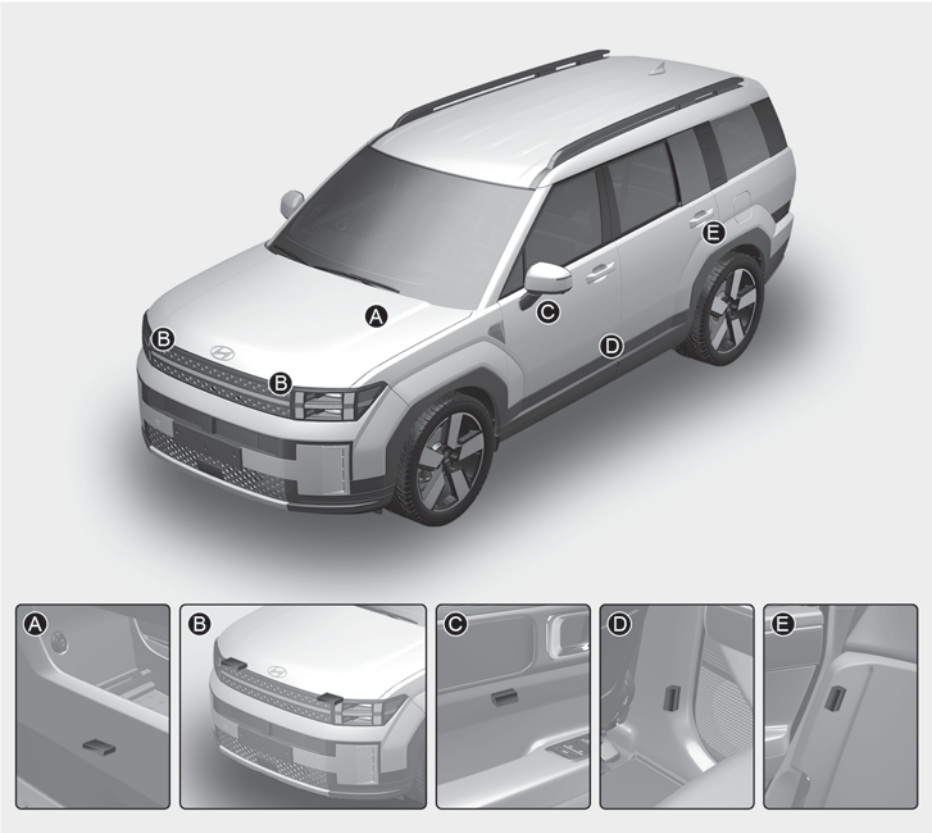
Соқтығысудың кейбір түрлерінде қауіпсіздік жастықтары ашылмайды. Оларға арттан келген соққылар, бірнеше көлік құралдары қатысатын апаттар кезіндегі қайталама соқтығысулар, сондай-ақ төмен жылдамдықтағы соқтығысулар жатады. Автокөліктің зақымдануы соқтығыс кезіндегі қуаттың сіңірілуін көрсетеді және қауіпсіздік жастығының істеп кетуі тиіс болғанының белгісі болып табылмайды.

Қауіпсіздік жастықтары үшін соқтығыс датчиктері

⚠ ЕСКЕРТУ

Нәтижесінде ауыр жарақат немесе өлім орын мүмкін қауіпсіздік жастықтарының өздігінен іске қосылу қаупін азайту үшін төменде көрсетілген сақтық шараларын қолдану қажет.

- Қауіпсіздік жастықтары не датчиктер орнатылған орындарды соққыға ұшыратпау керек.
- Қауіпсіздік жастықтары жүйесінің датчиктерінде немесе оларға жақын жерде техникалық қызмет көрсету жұмыстарын орындауға тырыспаңыз. Датчиктердің күйі немесе орнату бұрыштары өзгерген жағдайда қауіпсіздік жастықтары қажет болмайтын кезде ашылуы немесе қажетті уақытта ашылмауы мүмкін.
- Бамперге тек түпнұсқа HYUNDAI төсеніштерін немесе ұсынылған аналогтарды орнатыңыз. Әйтпесе, соқтығысу кезінде қауіпсіздік жастықтарының жұмыс сапасы төмендеуі мүмкін.
- Автокөлікті сүйреу кезінде қауіпсіздік жастықтары байқаусызда іске қосылмауы үшін қозғалтқыштың «Engine Start/Stop» түймесін «OFF» немесе «ACC» күйіне ауыстырып, 3 минут күтіңіз.
- Жөндеу жұмыстарының бәрін ресми HYUNDAI дилері жасағаны жөн.

[A] SRS басқару модулі / Аударылу датчигі (бар болса)
[B] Бетпе-бет соғысу датчигі
[C] Бүйірлік соққы датчигі (қысым): Алдыңғы есік (бар болса)
[D] Бүйірлік соққы датчигі (үдеу): B бағаны (бар болса)
[E] Бүйірлік соққы датчигі (үдеу): C бағаны (бар болса)

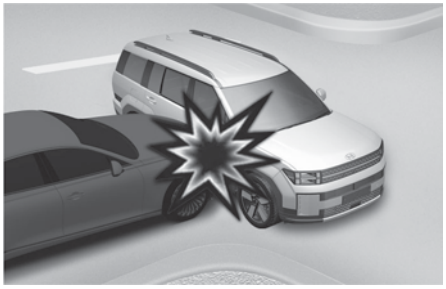
Қауіпсіздік жастығының ашылу күйі

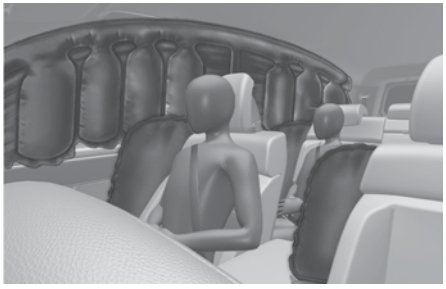
Алдыңғы қауіпсіздік жастықтары

Алдыңғы қауіпсіздік жастықтары маңдайлық соқтығысу кезінде оның қарқындылығына қарай іске қосылады.

Бүйірлік жастықтар және қауіпсіздік қалқалары

Бүйірлік жастықтар, қауіпсіздік қалқалары және алдыңғы орындықтар арасындағы қауіпсіздік жастығы соқтығысу қарқындылығына байланысты бүйірлік соққы датчиктері арқылы соқтығысуды тіркеу кезінде іске қосылады.

Жолаушы мен жүргізушінің алдыңғы қауіпсіздік жастықтары алдыңғы және бүйірлік соқтығысу кезінде ашылатындай, ал алдыңғы орындықтар арасындағы қауіпсіздік қалқалары мен жастық бүйірлік соқтығысу кезінде ашылатындай жасалса да, датчиктер күші жеткілікті соқтығысуды тіркесе, олар соқтығысудың басқа түрлерінде де ашылуы мүмкін.

Бүйірлік жастықтар, қауіпсіздік қалқалары және алдыңғы орындықтар арасындағы қауіпсіздік жастығы аударылу датчигі аударылуды анықтаған кезде де іске қосылады.

Егер автокөліктің шассиіне жол жабынының тегіс болмауына байланысты соққылар әсер етсе, бұл қауіпсіздік жастықтарының істеп кетуіне жағдай жасайды. Қауіпсіздік жастықтарының қажетсіз ашылуының алдын алу үшін нашар жолдармен немесе жолсыз жолдармен мүмкіндігінше абайлап жүруге тырысыңыз.

Қауіпсіздік жастығы толтырылмайтын жағдайлар

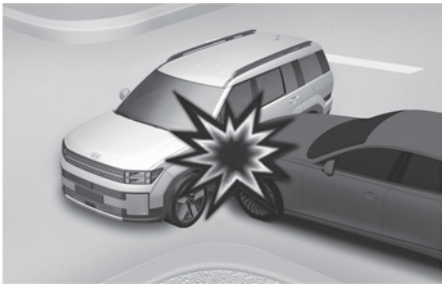

Төмен жылдамдықта белгілі бір соқтығыстар кезінде қауіпсіздік жастықтары ашылмауы мүмкін.

Қауіпсіздік жастықтары мұндай жағдайларда ашылмайтындай жасалған, себебі қауіпсіздік белдіктері қамтамасыз ететін қосымша қорғанысты қамтамасыз етпейді.

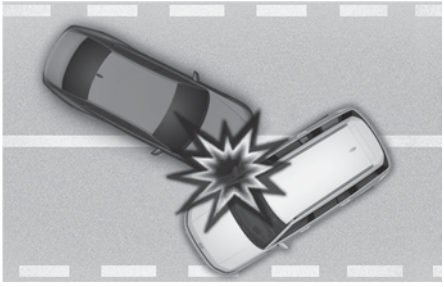

Алдыңғы қауіпсіздік жастықтары арттан келетін соққы кезінде ашылмайтындай жасалған, өйткені жүргізуші мен жолаушылар соқтығыс күшінің әсерінен артқа жылжиды.

Алдыңғы қауіпсіздік жастықтары бүйірлік соқтығысулар кезінде ашылмауы мүмкін, өйткені жолаушылар соқтығысу бағытына жылжиды.

Бүйірлік қауіпсіздік жастықтары мен қауіпсіздік қалқалары соқтығыс қарқындылығына байланысты істеп кетуі мүмкін.

Бұрыштық соқтығыс кезінде соқтығыс күшінен адамдар қауіпсіздік жастықтары қосымша қорғанысты қамтамасыз етпейтін бағытпен жылжуы мүмкін, осылайша датчиктер қауіпсіздік жастықтарын ашу пәрменін бермеуі мүмкін.

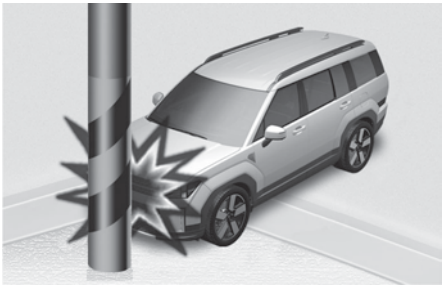
Дәл соқтығыс алдында жүргізушілер тежегіш педалін жиі қатты басады. Бұлай тежеген кезде автокөліктің алдыңғы бөлігі төмен түсіп, ол алдағы көлік құралының астына «кіріп кетуі» мүмкін. Бұл әсіресе алдағы көлік құралының жол саңылауы жоғары болса өте маңызды. Көліктің алдыңғы жағы осылай түсіп кеткен жағдайда, қауіпсіздік жастықтары ашылмауы мүмкін, өйткені датчиктер соқтығысу күшін әлдеқайда аз тіркейді.

Алдыңғы қауіпсіздік жастықтары автокөлік аударылған жағдайда үрленбейді, өйткені олар мұндай апаттар кезінде жолаушыларды қорғанысқа қамтамасыз етпейді.

i Ақпарат

Бүйірлік қауіпсіздік жастықтары, қауіпсіздік қалқалары мен алдыңғы орындықтар арасындағы қауіпсіздік жастығы автокөлік аударылған кезде, аударылу датчигі тиісті жағдайды тіркеген жағдайда ашылуы мүмкін.

Қауіпсіздік жастықтары көлік құралы бағанаға не ағашқа соғылған жағдайда, соққы бір орынға шоғырланып соқтығыс қуаты көлік құралының құрылымымен сіңірілген кезде ашылмауы мүмкін.

Пассивті қауіпсіздік жүйесіне күтім жасау

Пассивті қауіпсіздік жүйесі іс жүзінде техникалық қызмет көрсетуді қажет етпейді және онда пайдаланушы өздігінен қызмет көрсете алатын бөлшектер жоқ. Егер «Engine Start/Stop» түймесін қосу күйіне («ON») ауыстырған кезде қауіпсіздік жастықшасының ескерту шамы қосылмаса немесе үздіксіз жанып тұрса, жүйені HYUNDAI ресми дилерінде мүмкіндігінше тезірек тексеру ұсынылады.

Қауіпсіздік жастықтары жүйесіне қатысты кез келген жұмысты, соның ішінде рульге, алдыңғы жолаушының аспаптар панеліне, алдыңғы орындықтар мен төбе арқалықтарына қатысты жұмыстарды HYUNDAI ресми дилері орындағаны жөн. Қауіпсіздік жастықтары жүйесін дұрыс пайдаланбау ауыр жарақатқа немесе өлімге әкелуі мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

Ауыр жарақат немесе өлім қаупін азайтуға мүмкіндік беретін сақтық шаралары төменде көрсетілген.

- Пассивті қауіпсіздік жүйесінің компоненттерін не электр сымдар жүйесін модификациялауға немесе ажыратуға, соның ішінде кез келген белгішелерді жұмсақ қақпақтарға жабыстыруға немесе шанақ құрылымын модификациялауға болмайды.
- Рульдегі қауіпсіздік жастықтары модульдерінің жанында, аспаптар панелінде және ұсақ-түйек тартпасының үстінде алдыңғы жолаушы панелінде еш нәрсе болмауы тиіс.
- Қауіпсіздік жастықтары модульдерінің қақпақтарын тазалау үшін тек таза суға малынған жұмсақ шүберекті пайдаланыңыз. Еріткіштерді немесе тазартқыштарды қолдану қауіпсіздік жастықтары модульдерінің қақпақтарының күйіне теріс әсер етіп, жүйенің бұзылуына әкелуі мүмкін.
- Ашылған қауіпсіздік жастықтарын ресми HYUNDAI дилерінде ауыстырған жөн.
- Қауіпсіздік жастықтары жүйесінің компоненттерін немесе бүкіл автокөлікті кәдеге жарату кезінде нақты сақтық шараларын орындау керек. Қосымша ақпарат алу үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласуды ұсынамыз.

Қосымша сақтық шаралары

Көлік құралы қозғалғанда жолаушылар орнынан тұрмай, бір орындықтан басқасына отырмауы керек. Қауіпсіздік белдігі тағылмаған жолаушы соқтығыс не апаттық тоқтау кезінде көлік құралының ішкі бөліктеріне, салондағы басқа адамдарға соғылуы немесе көлік құралынан лақтырылып кетуі мүмкін.
Қауіпсіздік белдіктеріне арналған қосымша құралдарды қолданбаған жөн.
Жолаушының жайлылығын арттыруға немесе қауіпсіздік белдігінің орнын өзгертуге арналған құрылғылар белдіктің жұмысының нашарлауына және апат кезінде ауыр жарақат алу қаупін арттыруы мүмкін.

Алдыңғы орындықтарды модификациялауға болмайды. Алдыңғы орындықтарды модификациялау қауіпсіздік жастықтары жүйесі датчиктерінің немесе бүйірлік қауіпсіздік жастықтарының қалыпты жұмысына кедергі келтіруі мүмкін.

Алдыңғы орындықтардың астына қандай да бір заттарды орналастыруға болмайды. Алдыңғы орындықтардың астына заттар қою қауіпсіздік жастықтары жүйесінің датчиктерінің және сымдар жүйесінің қалыпты жұмысына кедергі келтіруі мүмкін.

Есіктерді соққыға ұшыратуға болмайды. Егер «Engine Start/Stop» түймесі «ON» немесе «START» күйінде болса, есіктерді соғу қауіпсіздік жастықтарын іске қосуы мүмкін.

Қосымша жабдық немесе көлік құралының қауіпсіздік жастықтары жүйесінің жабдығын модификациялау

Автокөлікті өзгерту, жақтауды, бамперді, алдыңғы немесе бүйір шанақ элементтерін ауыстыру не болмаса жол саңылауын өзгерту қауіпсіздік жастықтары жүйесінің жұмысына әсер етуі мүмкін.

Қауіпсіздік жастықтарының бар екенін ескертетін заттаңбалар

Қауіпсіздік жастықтарының бар екенін ескертетін заттаңбалар жүргізуші мен жолаушыларға қауіпсіздік жастықтары жүйесі іске қосылған кездегі ықтимал қауіп туралы ескерту үшін арналған. Осы пайдаланушы нұсқаулығындағы автокөлігіңізде орнатылған қауіпсіздік жастықтары туралы бүкіл ақпаратты міндетті мүрде оқып шығыңыз.

Капотты белсенді жүйесі

Бар болса

Капотты көтерудің белсенді жүйесі белгілі бір апат жағдайларында капотты кездейсоқ ашқан кезде жаяу жүргіншілердің жарақат алу қаупін азайтады. Капотты көтерудің белсенді жүйесі басты соғып алу қаупі болған жағдайда капоттың астындағы қосымша деформацияланатын аймақты қамтамасыз етеді.

Жүйені қосу

Іске қосуға қойылатын алдын ала талаптар

«Engine Start/Stop» түймесі START (Іске қосу) күйінде, ал автокөліктің жылдамдығы 25-50 км/сағ шегінде.

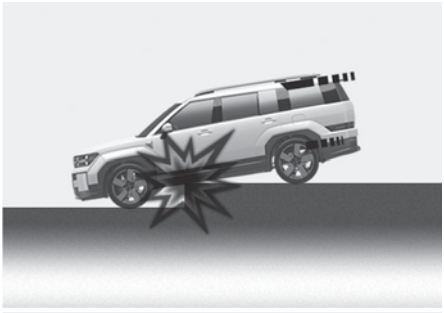
i Ақпарат

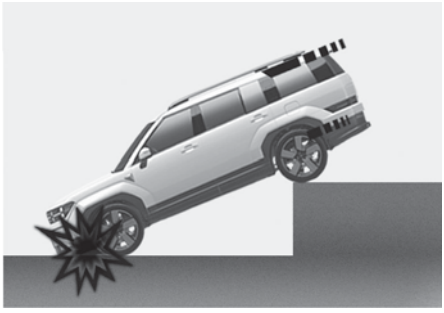
Капотты көтерудің белсенді жүйесін жөндеу

- Егер капотты көтерудің белсенді жүйесі іске қосылған болса, капотты өз бетіңізше жаппаңыз. Жүйені жөндеу үшін ресми HYUNDAI дилеріне хабарласқан жөн.
- Алдыңғы бамперді ауыстырған немесе жөндеген жағдайда, жүйені тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

Жүйені қосу

Капотты көтерудің белсенді жүйесі алдыңғы соқтығысу қарқындылығына, жылдамдығына немесе бұрышына байланысты алдыңғы соқтығысу үшін қарастырылған.

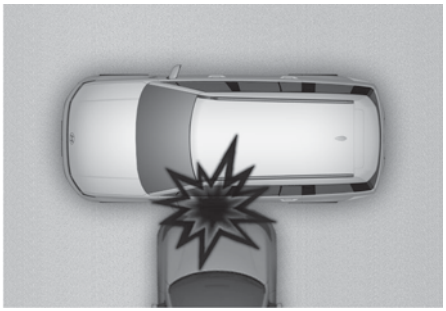

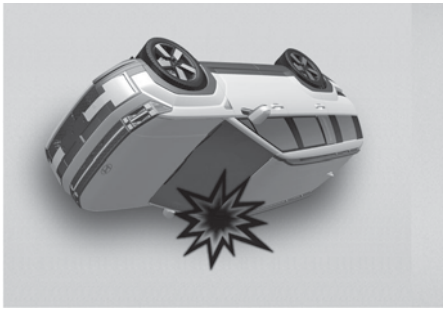
Жүйе келесі жағдайларда іске қосылады.

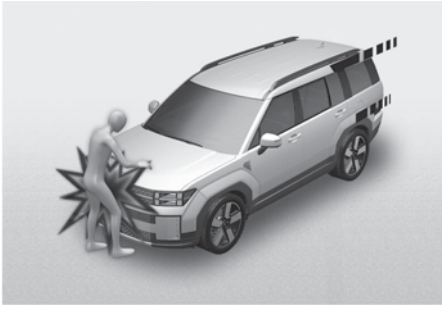
- Автокөлік шұңқырға түседі немесе биіктіктен құлайды.
- Автокөліктің алдында жаяу жүргіншілер болмаған кезде алдыңғы соқтығысу анықталды.
- Белгілі бір алдыңғы соқтығысу немесе жоғары жылдамдықта автокөлікпен немесе кедергімен бұрышпен соқтығысу орын алады.

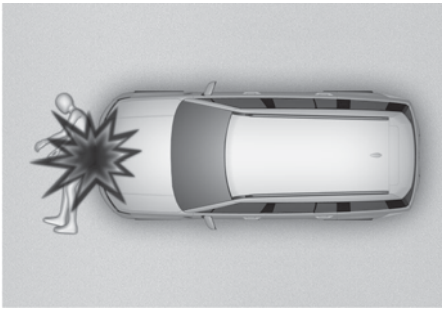
Жүйе шектеуі

Жүйе келесі жағдайларда іске қосылады.

- Бүйірлік және артқы жағынан соқтығысу, сондай-ақ аударылу кезінде пайда болады. Автокөлік тек алдыңғы соқтығысуды анықтайды.
- Алдыңғы бампер зақымдалған немесе өзгертілген.
- Автокөлік жаяу жүргіншілермен бұрышымен соқтығысты.
- Жаяу жүргінші жолда жатыр.
- Жаяу жүргіншіде чемодан немесе арба сияқты соққыны сіңіретін зат бар.

Жүйенің ақауы

Егер жүйенің жұмысында ақау туындаса, онда аспаптар панелінің дисплейінде «**Капотты көтерудің белсенді жүйесін тексеріңіз**» деген хабар пайда болады.

Мұндай ескерту хабары капотты көтерудің белсенді жүйесі жаяу жүргіншілерді тиісті қорғамайтынын білдіреді.

Егер осындай ескерту хабары көрсетілсе, жүйені тексеру үшін мүмкіндігінше тезірек ресми HYUNDAI дилеріне хабарласқан жөн.

i Ақпарат

- Капотты көтерудің белсенді жүйесінің компоненттері мен сымдарын алуға немесе өзгертуге тыйым салынады.
- Алдыңғы бамперді немесе шанақ құрылымын өзгертуге тыйым салынады.
- Алдыңғы бамперге немесе қақпаққа түпнұсқа емес керек-жарақтарды орнатуға немесе монтаждауға тыйым салынады.
- Шиналарды ауыстырмас бұрын олардың өлшемі түпнұсқа шиналардың өлшеміне сәйкес келетініне көз жеткізіңіз. Әр түрлі өлшемдегі шиналар немесе дөңгелектер орнатылған жағдайда, капотты көтерудің белсенді жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

Жоғарыда аталған жағдайлар капотты көтерудің белсенді жүйесінің дұрыс жұмыс істемеуіне әкелуі мүмкін.

4. Аспаптар тақтасы

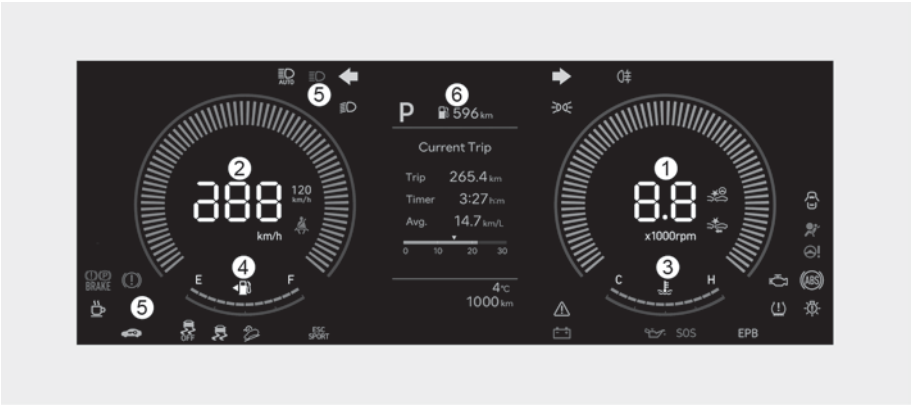

Аспаптар тақтасы 4-2
- Аспаптар панелін басқару 4-3
- Датчиктер және өлшеу аспаптары 4-3
- Берілісті ауыстыру индикаторы 4-8
- Сигнал шамдары және индикаторлар 4-9
- Аспаптар панелінің дисплейіндегі хабарламалар 4-27

Аспаптар панелінің дисплейі 4-32
- Аспаптар панелінің дисплейін басқару 4-32
- Қарау режимдері 4-32

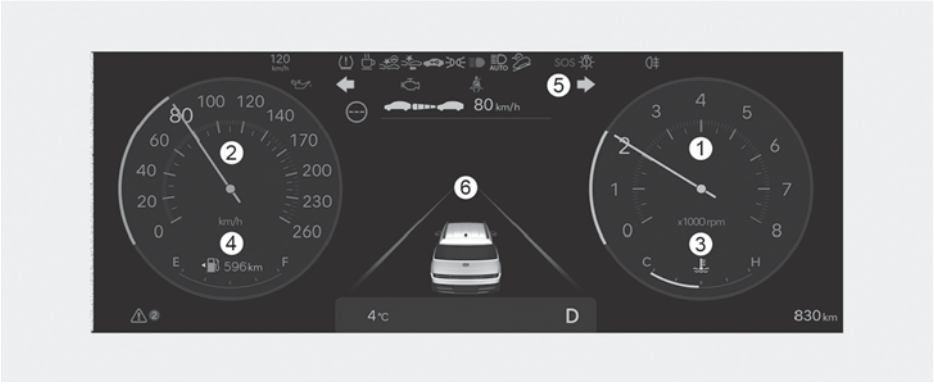
Автокөлік баптаулары (ақпараттық ойын-сауық жүйесі) 4-36
- Автокөлігіңізді баптау 4-36

Аспаптар тақтасы

А типі

В типі

Көлік құралына орнатылған аспаптар панелі суреттегіден өзгеше болуы мүмкін. Толық ақпаратты осы тараудың «Датчиктер және өлшеу аспаптары» бөлімінен қараңыз.

(1) Тахометр

(2) Спидометр

(3) Қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығы температурасының датчигі

(4) Отын деңгейінің көрсеткіші

(5) Сигнал шамдары және индикаторлар

(6) Аспаптар панелінің дисплейі

Аспаптар панелін басқару

Аспаптар панелінің көмескі жарығы

Ақпараттық ойын-сауық жүйесі

Аспаптар тақтасының жарықтығын ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранындағы баптаулар мәзірінде де реттеуге болады. Таңдаңыз:

- **Баптаулар** > **Аспаптар панелі/Проекц. дисплей** > **Аспаптар панелі** > **Жарықтық**

i Ақпарат

Бағдарламалық жасақтама жаңартылғаннан кейін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірі өзгеруі мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесі бойынша нұсқаулықты және қысқаша анықтамалық нұсқаулықты қараңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Қозғалыс кезінде аспаптар панелін баптамаңыз. Бұл көлікті басқара алмауға және өлімге әкелетін төтенше жағдайға, ауыр жарақаттарға және автокөліктің зақымдалуына әкелуі мүмкін.

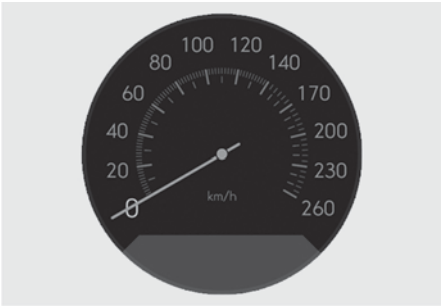
Датчиктер және өлшеу аспаптары

Спидометр

A типі

B типі

Спидометр автокөліктің жылдамдығын көрсетеді және километр сағатпен (км/сағ) және миль сағатпен (миля/сағ) калибрленген.

Тахометр

A типі

B типі

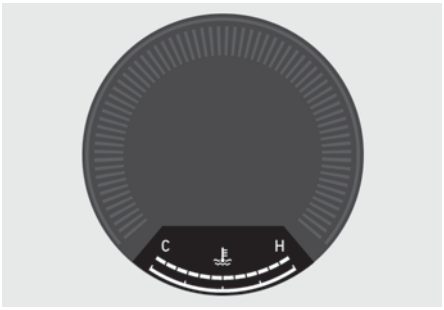

Тахометрде қозғалтқыштың иінді білігінің айналу жиілігі айналым минутпен (айн/мин) көрсетіледі. Тахометр берілісті ауыстырудың оңтайлы режимін таңдау үшін және иінді біліктің айналу жиілігі жұлқымауы және/немесе күрт берілмеуі үшін пайдаланылады.

Ескертпе

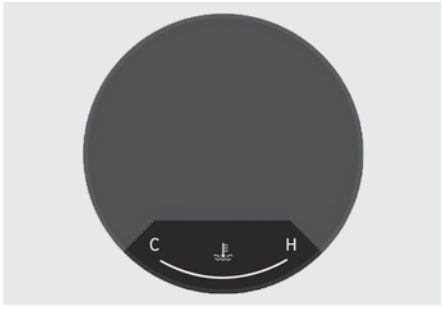
Қозғалтқыш қатты зақымданбауы үшін тахометрдің ҚЫЗЫЛ АЙМАҒЫНДА жұмыс істеуіне жол бермеңіз.

Қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығы температурасының датчигі

A типі

B типі

«Engine Start/Stop» түймешігі қосылу күйінде («ON») болғанда бұл датчик қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығының температурасын көрсетеді.

Ескертпе

Егер датчик көрсеткіші қалыпты мәндер диапазонынан тыс «H» (Қызып кету) күйіне қарай жылжытылса, бұл салқындатқыш сұйықтықтың қызып кетуін білдіреді.

Қызып кеткен қозғалтқышпен жүруді жалғастырмаңыз. Қозғалтқыш қызып кетсе, 8-тараудағы «Қозғалтқыштың қызып кетуі» бөлімін қараңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

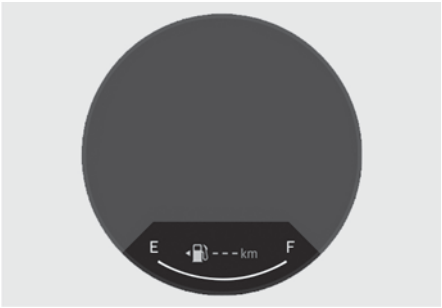
Қозғалтқыш қызып тұрғанда қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығы бағының қақпағын шешпеңіз. Қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығында қысым бар әрі ауыр күйік шалып, жарақаттануыңыз мүмкін. Әрқашан шүберекті қолданыңыз.

Отын деңгейінің көрсеткіші

А типі

В типі

Бұл көрсеткіш отын бағындағы отынның шамалас мөлшерін көрсетеді.

i Ақпарат

- Отын бағының көлемі бойынша деректер 2-тарауда берілген.
- Отын деңгейінің көрсеткіші бак босағанға дейін біраз уақыт бұрын жанатын төмен отын деңгейінің индикаторымен толықтырылады.
- Еңістер мен бұрылыстарда бактағы отын қозғалатындықтан, отын деңгейі көрсеткішінің көрсеткісі ауытқуы мүмкін немесе төмен отын деңгейінің индикаторы әдеттегіден ерте жануы мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

Отын деңгейінің төмен екенін ескертетін индикаторды қосқанда немесе отын деңгейінің көрсеткішіндегі көрсеткі «E» (Бос) нүктесіне жақындағанда, автокөлікке мүмкіндігінше тезірек отын толтырып құю керек.

Ескертпе

Отын деңгейі өте төмен автокөлікті пайдаланбаңыз. Отынды толық тауысу оталдыру жүйесінің ақауына және каталитикалық бейтараптандырғыштың зақымдалуына алып келуі мүмкін (бар болса).

Сыртқы температура көрсеткіші

A типі

B типі

Сыртқы температура аспаптар панелінің төменгі жағында көрсетіледі. Температура аспаптар панеліндегі баптаулар мәзіріндегі немесе ақпараттық ойын-сауық жүйесіндегі таңдауға байланысты Цельсий немесе Фаренгейт бойынша көрсетіледі.

Аспаптар панелінде көрсетілген температура сыртқы температура сияқты тез өзгермеуі мүмкін екенін ескеріңіз. Таңдаңыз:

- **Баптаулар** > **Жалпы** > **Өлшеу бірл.** > **Температураны өлшеу бірлігі** > **°C/°F**

Аспаптар панелінің дисплейінде және климат-контроль экранында температураны өлшеу бірліктері өзгереді.

i Ақпарат

Бағдарламалық жасақтама жаңартылғаннан кейін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірі өзгеруі мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесі бойынша нұсқаулықты және қысқаша анықтамалық нұсқаулықты қараңыз.

Одометр

A типі

B типі

Одометрде автокөліктің толық жүріп өткен жолы көрсетіледі, ол келесі техникалық қызмет көрсету мерзімін анықтау үшін пайдаланылады.

Отынның жүріс қоры

A типі

B типі

Отынның жүріс қоры — көлік құралы қалдық отынмен жүріп өте алатын қашықтық. Егер есептелген қалған қашықтық 1 км-ден (1 миля) аз болса, маршруттық компьютер отынның жүріс қоры ретінде «---» көрсете бастайды. Бұл жағдайда автокөлікке дереу отыр толтырып құйыңыз.

- Отынның жүріс қоры нақты жүріп өтетін жолдан өзгешеленуі мүмкін, өйткені бұл қолжетімді жүріп өтетін жол қашықтығын бағалау болып табылады.
- Отынның жүріс қоры жол жағдайына, жүргізу мәнеріне және автокөліктің жағдайына байланысты айтарлықтай өзгеруі мүмкін.
- Егер автокөлік көлденең бетте болмаса және аккумулятордан қуат алуды тоқтатса, отынның жүріс қоры функциясы дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Егер автокөліктің бағына 6 литрден аз отын құйылса, отынның жүріс қоры индикаторы сенімді түрде өзгермеуі мүмкін.

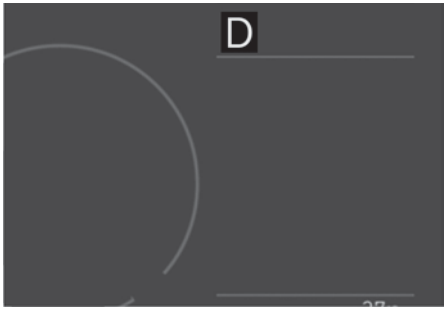
⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Егер отын құю кезінде «P» (Тұрақ) немесе «N» (Бейтарап) берілісі орнатылмаған болса, отын құю фактісі танылмауы мүмкін, сондықтан отын мөлшері мен сапардың қолжетімді қашықтығы дұрыс көрсетілмеуі мүмкін.

Берілісті ауыстыру индикаторы

Автоматты трансмиссияның ауысу индикаторы

A типі

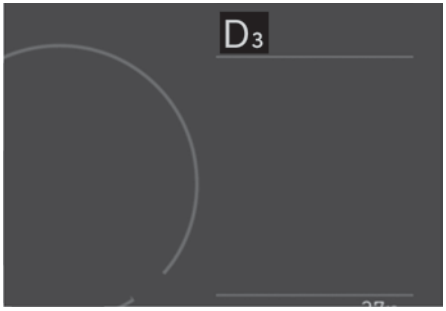

B типі

Бұл индикатор ағымдағы берілісті көрсетеді.

Екі ілінісі бар трансмиссияның берілістерін ауыстыру индикаторы

A типі

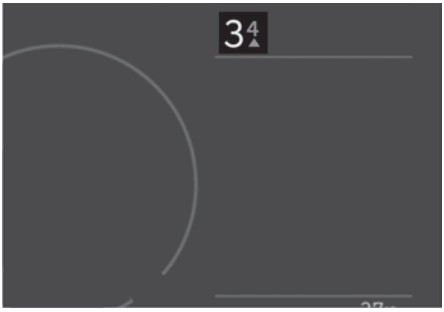

B типі

Бұл индикатор ағымдағы берілісті көрсетеді.

Екі ілінісі бар трансмиссияның берілістерін ауыстыру индикаторы (Еуропа елдері үшін)

A типі

B типі

Қол режимінде бұл индикатор қозғалыс кезінде отынды үнемдеу үшін қандай беріліс ұсынылатындығы туралы хабарлайды.

- Берілісті арттыру: ▲2, ▲3, ▲4, ▲5, ▲6, ▲7

Мысалы:

3 4 немесе 3▸4:

4-ші беріліске ауысу ұсынылады (қазіргі уақытта 3-ші беріліс таңдалды).

Егер жүйе дұрыс жұмыс істемесе, индикатор көрсетілмейді.

Сигнал шамдары және индикаторлар

i Ақпарат

Қозғалтқышты оталдырғаннан кейін барлық индикатордың сөнгенін тексеріңіз. Егер қандай да бір индикатор әлі де жанып тұрса, бұл тиісті жүйеге назар аудару қажеттілігін көрсетеді.

Қауіпсіздік белдігінің ескерту шамы

Бұл индикатор жүргізушіге қауіпсіздік белдігінің тағылмағаны туралы ескертеді.

Толық ақпаратты 3-тараудың «Қауіпсіздік белдіктері» бөлімінен қараңыз.

Қауіпсіздік жастықтарының ескерту индикаторы

Бұл индикатор келесі жағдайларда жанады:

- «Engine Start/Stop» түймесі қосу күйінде («ON») болғанда. Индикатор 3-6 секунд жанады да, артынша сөніп қалады.
- Қауіпсіздік жастықтары жүйесінің жұмысында ақау пайда болғанда (SRS).

  Егер қауіпсіздік жастықтарының ескерту индикаторы автокөлік қозғалып бара жатқанда өшпесе, автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеруді ұсынамыз.

Тұрақ тежегішінің дабылдағышы

Бұл индикатор келесі жағдайларда жанады:

- «Engine Start/Stop» түймесі қосу күйінде («ON») болғанда. Индикатор шамамен 3 секунд жанады, содан кейін тұрақ тежегішін жібергеннен кейін сөнеді.
- Тұрақ тежегішін қолданған кезде.
- Бактағы тежегіш сұйықтығының деңгейі төмен болған кезде.
  - Тұрақ тежегіші жіберілген кезде бақылау шамы жанып тұрса, резервуардағы тежегіш сұйықтығының деңгейі төмен болғаны.

Егер бактағы тежегіш сұйықтығының деңгейі төмен болса, бірнеше қадамдарды орындау керек.

1. Автокөлікті ең жақын жердегі қауіпсіз жерге абайлап апарып, тоқтаңыз.
2. Қозғалтқыш сөніп тұрғанда дереу тежегіш сұйықтығының деңгейін тексеріңіз, қажет болса қосымша құйыңыз (Толық ақпарат 9-тараудың «Тежегіш сұйықтығы» бөлімінде берілген). Тежегіш сұйықтығын қосымша құйғаннан кейін тежеу жүйесінің барлық тораптың жылыстатып тұрмағанын тексеріп шығыңыз. Егер тежегіш сұйықтығының ағуы анықталса немесе индикатор жанып тұрса немесе тежегіш дұрыс жұмыс істемесе, автокөлікті жүргізуге тыйым салынады. Автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеруге кеңес береміз.

Екі контурлы диагональді тежеу жүйесі

Автокөлігіңіз контурлары диагональ түрінде бөлінген екі контурлы тежеу жүйесімен жабдықталған. Бұл жүйе контурларының бірі істен шыққан жағдайда да тежеу күші екі дөңгелекке бөлінетінін білдіреді.

Егер жүйелердің біреуі ғана жұмыс істесе, автокөлікті тоқтату үшін педаль соққысының жоғарылауы және педальды күштірек басу қажет.

Сонымен қатар, егер тежеу жүйесінің бір бөлігі ғана жұмыс істесе, тежеу жолы артады.

Қозғалыс кезінде тежеу жүйесі ақаулы болса, автокөлікті инерциямен жүргізіп баяулатып көріңіз немесе қозғалтқышпен тежеуді пайдаланыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Егер қосулы тұрақ тежегішінің индикаторы тұрақ тежегіші өшірілген кезде жанса, бұл бактағы тежегіш сұйықтығының төмен деңгейін көрсетеді. Автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеруге кеңес береміз.

Тежегішті блоктау жүйесінің индикаторы

Бұл индикатор келесі жағдайларда жанады:

- «Engine Start/Stop» түймесі қосу күйінде («ON») болғанда. 3 секунд жанады да, артынша сөніп қалады
- ABS жүйесінде ақау болған кезде.

  Гидравликалық тежеу жүйесі әлі де жұмыс істеп тұрған жоқ (тіпті ABS ақаулы болса да). Егер тежегішті блоктау жүйесінің индикаторы автокөлік қозғалып бара жатқанда өшпесе, автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеруді ұсынамыз.

Тежеу күшін электрондық түрде бөлу жүйесінің индикаторы (EBD)

Бұл екі индикатор қозғалыс кезінде бір уақытта жанады:

ABS және тежеу жүйесі дұрыс жұмыс істемеген кезде.

Егер қозғалыс кезінде тежегішті блоктау жүйесінің индикаторы және тұрақ тежегішінің индикаторы жанып тұрса, автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеруді ұсынамыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Егер ABS индикаторы мен тұрақ тежегішінің индикаторы бір уақытта жанса, тежеу жүйесі ақаулы болуы мүмкін және кенет тежеу кезінде қауіпті жағдай туындауы мүмкін.

Күрт тежемей, жоғары жылдамдықпен жүрмеңіз. Автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде мүмкіндігінше тезірек тексеру ұсынылады.

i Ақпарат

Егер ABS жүйесінің индикаторы жанса немесе ABS жүйесінің индикаторы мен тұрақ тежегішінің индикаторы бір уақытта жанса, спидометр, одометр немесе жол есептегіші жұмыс істемеуі мүмкін. Сонымен қатар, бұл жағдайда MDPS индикаторы жанып, рульдік күш жоғарылауы немесе төмендеуі мүмкін.

Рульдің электр күшейткішінің ескерту индикаторы (MDPS)

Бұл индикатор келесі жағдайларда жанады:

- «Engine Start/Stop» түймесі қосу күйінде («ON») болғанда. 3 секунд жанады да, артынша сөніп қалады
- Рульдің электр күшейткішінің ақауы болған жағдайда.

  Егер рульдің электр күшейткішінің ескерту индикаторы автокөлік қозғалып бара жатқанда өшпесе, автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеруді ұсынамыз.

Төмен отын деңгейінің индикаторы

Бұл индикатор келесі жағдайларда жанады:

Егер отын багында отын таусылса.

Отынды мүмкіндігінше тезірек құйыңыз.

Ескертпе

Төмен отын деңгейінің ескерту индикаторы қосылып тұрғанда немесе отын деңгейі «E» (Бос) шамасынан төмен болғанда көлікті жүргізу қозғалтқыш цилиндрлеріндегі жалын өткізуге және каталитикалық бейтараптандырғыштың (бар болса) зақымдалуына алып келуі мүмкін.

Майдың төмен қысымы индикаторы

Бұл индикатор келесі жағдайларда жанады:

Егер қозғалтқыш майының қысымы төмен болса.

Егер қозғалтқыш майының қысымы төмен болса, бірнеше қадамдарды орындау керек.

1. Автокөлікті ең жақын жердегі қауіпсіз жерге абайлап апарып, тоқтаңыз.
2. Қозғалтқышты сөндіріп, майдың деңгейін тексеріңіз (толық ақпарат 9-тараудың «Мотор майы» бөлімінде берілген). Деңгей төмен болған жағдайда май қосу керек.

   Егер индикатор май құйғаннан кейін жанып тұрса немесе май құю мүмкіндігі болмаса, HYUNDAI компаниясының ресми дилерінде автокөлікті мүмкіндігінше қысқа мерзімде тексеру ұсынылады.

Ескертпе

- Ескерту индикаторы қосылып тұрғанда жүру қозғалтқышты зақымдауы мүмкін.
- Мотор майының қысымы туралы ескерту индикаторын қосқаннан кейін қозғалтқышты бірден өшірмесеңіз, қозғалтқышқа ауыр зақым келуі мүмкін.

i Ақпарат

Майдың қысымы оның жетіспеушілігінен және т.б. төмендеген кезде май қысымы туралы ескерту индикаторы жанады.

Қозғалтқыштың қуатын шектейтін күшейтілген қорғаныс жүйесі де іске қосылады. Май қысымы қалпына келтірілгеннен кейін май қысымы туралы ескерту индикаторы мен қозғалтқыштың күшейтілген қорғаныс жүйесі өшеді.

Алайда, 2,5 GDI және 2,5 T-GDI бензин қозғалтқышының май қысымы қалпына келтірілгеннен кейін қозғалтқыш қайта іске оталған кезде индикатор мен қозғалтқыштың күшейтілген қорғаныс жүйесі өшеді.

Қозғалтқыштағы май деңгейі туралы ескерту индикаторы

Бар болса

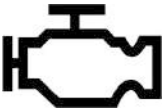
Бұл индикатор келесі жағдайларда жанады:

- Engine Start/Stop» түймесін қосу («ON») күйіне ауыстырғаннан кейін.
  - Ол жүргізуші қозғалтқышты оталдырғанға дейін жанып тұрады.
- Егер мотор майының деңгейін тексеру қажет болса.

Мотор майының деңгейі төмен болған кезде бірнеше әрекеттерді орындау керек.

1. Автокөлікті ең жақын жердегі қауіпсіз жерге абайлап апарып, тоқтаңыз.
2. Қозғалтқышты сөндіріп, майдың деңгейін тексеріңіз (толық ақпарат 9-тараудың «Мотор майы» бөлімінде берілген). Деңгей төмен болған жағдайда май қосу керек. Егер индикатор май құйғаннан кейін жанып тұрса немесе май құю мүмкіндігі болмаса, HYUNDAI компаниясының ресми дилерінде автокөлікті мүмкіндігінше қысқа мерзімде тексеру ұсынылады.

Ақау индикаторы

Бұл индикатор төменде көрсетілген жағдайларда қосылады.

- «Engine Start/Stop» түймесі қосу күйінде («ON») болғанда. 3 секунд жанады да, артынша сөніп қалады
- Уыттылықты төмендету жүйесі, қозғалтқыш немесе автокөлік трансмиссиясы ақаулы болған жағдайда.

  Егер ақау индикаторы автокөлік қозғалып бара жатқанда өшпесе, автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеруді ұсынамыз.
- Егер отын майының жетіспеушілігінен қозғалтқыштың күшейтілген қорғаныс жүйесі қосылса, қозғалтқыштың қуаты шектеулі болады.

Ескертпе

- Ақау индикаторы жанып тұрған кезде қозғалысты жалғастыру шығарындылардың уыттылығын төмендету жүйесіне зақым келтіруі мүмкін, бұл көлікті жүргізуге және (немесе) отын шығынына әсер етеді.
- Егер ақау индикаторы жанып тұрса, бұл каталитикалық бейтараптандырғыш жүйесіне (бар болса) зақым келтіруі мүмкін, нәтижесінде қозғалтқыштың қуаты төмендеуі мүмкін.

Ескертпе

- Егер MIL жыпылықтаса, бұл отын құю мөлшерін реттеу жүйесіндегі қатені көрсетуі мүмкін, нәтижесінде бұл қозғалтқыш қуатының төмендеуіне, шудың жоғарылауына және атмосфераға зиянды шығарындылардың бөлінуіне әкелуі мүмкін.

  Бұл жағдайда автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде мүмкіндігінше тезірек тексеру ұсынылады.

Зарядтау жүйесінің индикаторы

Бұл индикатор келесі жағдайларда жанады:

Генератор немесе зарядтау жүйесі ақаулы болған жағдайда.

Егер генератор немесе зарядтау жүйесі ақаулы болса, бірнеше әрекеттерді орындау керек.

1. Автокөлікті ең жақын жердегі қауіпсіз жерге абайлап апарып, тоқтаңыз.
2. Қозғалтқышты сөндіріп, генератордың жетек белдігінің босап және үзіліп кетпегенін тексеріңіз.

   Егер белдік тиісінше реттелген болса, онда зарядтау жүйесі ақаулы болуы мүмкін.

   Егер зарядтау жүйесінің ескерту индикаторы автокөлік қозғалып бара жатқанда өшпесе, автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеруді ұсынамыз.

Шиналардағы төмен қысым индикаторы

Бұл индикатор келесі жағдайларда жанады:

- «Engine Start/Stop» түймесі қосу күйінде («ON») болғанда. 3 секунд жанады да, артынша сөніп қалады
- Бір немесе бірнеше шиналарда ауа қысымы жеткіліксіз болған кезде. (Ауа қысымы жеткіліксіз шинаның орналасуы аспаптар панелінің дисплейінде көрсетіледі.)

Толығырақ 8-тараудағы «Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі (TPMS)» тармағынан қараңыз.

Индикатор шамамен 60 секунд жыпылықтаған соң жанып тұрады немесе 3 секундтық аралықпен тұрақты түрде жанып және сөніп тұрады:

TPMS жүйесі істен шыққан кезде.

Бұл жағдайда автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде мүмкіндігінше тезірек тексеру ұсынылады. Толығырақ 8-тараудағы «Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі (TPMS)» тармағынан қараңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі сыртқы факторлардың әсерінен шинаның күтпеген ауыр зақымдануы туралы ескерту жасай алмайды.
- Егер автокөлік тұрақсыз болып көрінсе, аяқты акселератор педалінен дереу алып тастап, тежегіш педалін ақырын басып, жолдың қауіпсіз жеріне баяу шығу керек.

Электронды тұрақ тежегішінің индикаторы

EPB

Бұл индикатор келесі жағдайларда жанады:

- «Engine Start/Stop» түймесі қосу күйінде («ON») болғанда. 3 секунд жанады да, артынша сөніп қалады
- Егер электронды тұрақ тежегіші (EPB) ақаулы болса.

  Егер тұрақ тежегішінің ескерту индикаторы автокөлік қозғалып бара жатқанда өшпесе, автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеруді ұсынамыз.

i Ақпарат

Электронды тұрақ тежегішінің индикаторы (EPB) электронды динамикалық тұрақтандыру жүйесінің (ESC) индикаторы жанған кезде жануы мүмкін, бұл ESC жүйесіндегі ақауды көрсетеді. Бұл EPB ақауы емес.

AUTO HOLD (автоматты түрде ұстап тұру) индикаторы

AUTO
HOLD

Бұл индикатор төменде көрсетілген жағдайларда қосылады.

- Ақ: автоматты түрде ұстап тұру функциясын «AUTO HOLD» түймесін басып қосқан кезде.
- Жасыл: автоматты түрде ұстап тұру жүйесі қосылған кезде автокөлікті тежегіш педалімен тоқтатқан кезде.
- Сары: автоматты түрде ұстап тұру жүйесінде ақау болса.

  Егер қозғалыс кезінде «AUTO HOLD» индикаторы сары түспен жанып тұрса, автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

Толығырақ 6-тараудың «Электронды тұрақ тежегіші (EPB)» бөлімін қараңыз.

4WD жүйесінің ескерту индикаторы

Бар болса

Бұл индикатор төменде көрсетілген жағдайларда қосылады.

Егер толық жетек жүйесі ақаулы болса.

Бұл жағдайда автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде мүмкіндігінше тезірек тексеру ұсынылады.

Толығырақ 6-тараудың «Толық жетек (4WD)» бөлімін қараңыз.

Бетпе-бет соғысу туралы ескерту индикаторы

Бар болса

Бұл индикатор келесі жағдайларда жанады:

- «Engine Start/Stop» түймесі қосу күйінде («ON») болғанда. 3 секунд жанады да, артынша сөніп қалады
- Сары: Алдынан соқтығысу туралы ескерту функциясы немесе бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі өшірілген/белсенді емес/ақаулы болса.

  Егер алдынан соқтығысу туралы ескерту жүйесі орнатылған кезде датчикті тазалағаннан немесе бұғаттан шығарғаннан кейін сары индикатор жанып тұра берсе, автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексерген жөн.

Ескерту индикаторы жыпылықтайды:

- Қызыл: Алдынан соқтығысу туралы ескерту функциясы жұмыс істеген кезде.

Толығырақ 7-тараудың «Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі (FCA)» бөлімін қараңыз.

Автобасқару туралы ескерту индикаторы

Бар болса

Бұл индикатор келесі жағдайларда жанады:

- «Engine Start/Stop» түймесін қосу («ON») күйіне ауыстырған кезде сары ескерту индикаторы шамамен 3 секунд жанып, содан кейін сөнеді.
- [Сары түспен үздіксіз жанып тұрады] Алдынан/бүйірлік соқтығысудың алдын алу функциясы өшірілген кезде немесе бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі өшірілген немесе ақаулы болған кезде.
- [Қызыл түспен жыпылықтайды] Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің алдынан/бүйірлік соқтығысудың алдын алу функциясы жұмыс істеп тұрған кезде

Егер баптауларда алдынғы соқтығысудың алдын алу жүйесін таңдағаннан кейін датчиктердің алдындағы бөгде заттарды алып тастағаннан кейін де сары ескерту индикаторы жанып тұрса, автокөліткі HYUNDAI ресми дилерінде мүмкіндігінше тезірек тексеруді ұсынамыз.

Толығырақ 7-тараудың «Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі (FCA)» бөлімін қараңыз.

Жолақ бойынша қауіпсіз қозғалысты бақылау жүйесінің индикаторы

Бар болса

Бұл индикатор төменде көрсетілген жағдайларда қосылады.

- «Engine Start/Stop» түймесі қосу күйінде («ON») болғанда. 3 секунд жанады да, артынша сөніп қалады
- Сұр: Егер жолақта қалу жүйесінің жұмыс шарттары орындалмаса.
- Жасыл: Егер жолақта қалу жүйесінің жұмыс шарттары орындалса.
- Сары: Егер жолақта қалу жүйесі өшірілген/белсенді емес/ақаулы болса. Егер жолақпен қауіпсіз қозғалу жүйесі орнатылған кезде датчикті тазалағаннан немесе бұғаттан шығарғаннан кейін сары индикатор жанып тұра берсе, автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексерген жөн.

Бұл индикатор келесі жағдайларда жыпылықтай бастайды:

- Жасыл: Жолақта қалу жүйесі жұмыс істеп тұрған кезде.

Толығырақ 7-тараудағы «Жолақта ұстап отыру (LKA)» тармағынан қараңыз.

Жылдамдықты шектен асыру туралы ескерту индикаторы

Бар болса

Ескерту индикаторы жыпылықтайды:

- Жылдамдық 120 км/сағ асқан жағдайда.
  - Бұл функция жылдамдықты шектен асырмауға арналған.
  - Сонымен қатар, шамамен 5 секунд ішінде жылдамдықты шектен асыру туралы ескерту сигналы беріледі.

Қозғалыс жолағын бақылау жүйесінің индикаторы

Бар болса

Бұл индикатор төменде көрсетілген жағдайларда қосылады.

- «Engine Start/Stop» түймесі қосу күйінде («ON») болғанда. 3 секунд жанады да, артынша сөніп қалады
- Жасыл: Қозғалыс жолағын бақылау жүйесі жұмыс істеп тұрғанда.
- Сұр: Егер қозғалыс жолағын бақылау жүйесінің жұмыс шарттары орындалмаса.

Бұл индикатор келесі жағдайларда жыпылықтай бастайды:

- Ақ: Руль көмекшісінің жұмысы тоқтатылған кезде.

Толығырақ 7-тараудағы «Жолақты бақылау жүйесі (LFA)» тармағынан қараңыз.

Жылдамдықты шектеуді интеллектуалды басқару жүйесінің индикаторы

Бар болса

Бұл индикатор төменде көрсетілген жағдайларда қосылады.

- «Engine Start/Stop» түймесі қосу күйінде («ON») болғанда. 3 секунд жанады да, артынша сөніп қалады
- Сары: Егер жылдамдықты шектеуді интеллектуалды басқару жүйесі өшірілген, баптауларда өшірілген немесе ақаулы болса.

Егер алдыңғы шолу камерасын тазалағаннан немесе құлпын ашқаннан кейін сары индикатор жанып тұрса, автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексерген жөн.

Толығырақ 7-тараудың «Жылдамдық шектеулерін сақтау кезіндегі интеллектуалды көмек жүйесі (ISLA) (Еуропа елдері үшін)» бөлімін қараңыз.

Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесінің индикаторы

Бар болса

Бұл индикатор төменде көрсетілген жағдайларда қосылады.

- «Engine Start/Stop» түймесі қосу күйінде («ON») болғанда. 3 секунд жанады да, артынша сөніп қалады
- Сары: Жүргізушінің зейінін басқару жүйесі өшірілген немесе ақаулы болған кезде.

  Егер алдыңғы шолу камерасын тазалағаннан немесе құлпын ашқаннан кейін сары индикатор жанып тұрса, автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексерген жөн.

Бұл индикатор келесі жағдайларда жыпылықтай бастайды:

- Сары: Жүргізуші зейінін бақылау жүйесі демалуға кеңес береді.

Толығырақ 7-тараудың «Зейінсіз жүргізу туралы ескерту (DAW)» бөлімін қараңыз.

Жүргізушінің зейінін алдынан бақылау жүйесінің индикаторы

Бар болса

Бұл индикатор келесі жағдайларда жанады:

- «Engine Start/Stop» түймесі қосу күйінде («ON») болғанда. 3 секунд жанады да, артынша сөніп қалады
- Қызыл: Жүргізушінің зейінін алдынан бақылау жүйесі өшірілген немесе ақаулы болған кезде.

  Егер салон камерасын тазалағаннан немесе құлпын ашқаннан кейін қызыл ескерту индикаторы жанып тұрса, автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексерген жөн.

Ескерту индикаторы жыпылықтайды:

- Қызыл: «Жолға қарау!» ескертуі жүргізуші жолға қарамаса жүргізушіге ескертеді.

Толығырақ 7-тараудағы «Жүргізушінің зейінін алдынан бақылау жүйесі» бөлімінен қараңыз.

Негізгі ескерту индикаторы

Бар болса

Бұл индикатор келесі жағдайларда жанады:

Келесі жүйелердің кез келгенінде ақау болған жағдайда.

- Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу жүйесінің ақауы (бар болса)
- Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу жүйесінің радары (бар болса) бұғатталған
- Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу жүйесінің ақауы (бар болса)
- Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу жүйесінің радары бұғатталған (бар болса)
- Сыртқы жарықтандыру элементтерінің дұрыс жұмыс істемеуі
- Автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесінің ақаулары (бар болса)

- Автокөліктің артында көлденең бағытта қозғалып бара жатқан объектілермен соқтығысудың алдын алу жүйесінің радары (RCCA) бұғатталған (бар болса)
- Жарықдиодты алдыңғы фаралардың дұрыс жұмыс істемеуі (бар болса)
- Жалғай жарық фараларын автоматты ауыстыру жүйесінің ақауы (бар болса)
- Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің (SCC) ақауы (бар болса)
- Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің радары бұғатталған (бар болса)
- Қозғалыс жолағын қадағалау жүйесінің ақаулары (бар болса)
- Есік/жүксалғыш есігі ақаулы
- Әйнекжуғыш сұйықтығының деңгейі төмен
- Толық жетек (4WD) жүйенің ақауы
- Шиналардағы қысымды бақылау жүйесінің (TPMS) ақауы

ақау жойылған кезде негізгі ескерту индикаторы өшеді.

Жарықдиодты фаралардың ескерту индикаторы

Бұл индикатор келесі жағдайларда жанады:

- «Engine Start/Stop» түймесі қосу күйінде («ON») болғанда. 3 секунд жанады да, артынша сөніп қалады
- Жарықдиодты фараның ақауы болған жағдайда.

  Егер жарықдиодты фаралардың ескерту индикаторы автокөлік қозғалып бара жатқанда өшпесе, автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеруді ұсынамыз.

Ескерту индикаторы жыпылықтайды:

Егер жарықдиодты фарамен байланысты бөлік ақаулы болса.

Бұл жағдайда автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде мүмкіндігінше тезірек тексеру ұсынылады.

Ескертпе

Жарықдиодты фаралардың ескерту индикаторы жанып тұрғанда немесе жыпылықтап тұрғанда ұзақ жүру жарықдиодты фаралардың қызмет ету мерзімін қысқартуы мүмкін.

Еңістен түскен кездегі көмек көрсету жүйесінің индикаторы (DBC)

Бұл индикатор төменде көрсетілген жағдайларда қосылады.

- Engine Start/Stop» түймесін қосу («ON») күйіне ауыстырғаннан кейін.
  - Еңісте жүрген кезде тежеуді басқару жүйесінің индикаторы 3 секундқа жанып, артынан сөнеді.
- Еңісте жүрген кезде тежеуді басқару жүйесінің (DBC) түймесін басу арқылы DBC-ті іске қосқан кезде.

  Егер жарықдиодты фаралардың ескерту индикаторы автокөлік қозғалып бара жатқанда өшпесе, автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеруді ұсынамыз.

Бұл индикатор келесі жағдайларда жыпылықтай бастайды:

Еңісте тежегіштерді басқару жүйесі жұмыс істеген кезде.

Бұл индикатор келесі жағдайларда жыпылықтай бастайды:

Еңісте тежегіштерді басқару жүйесінде ақау болған кезде.

Бұл жағдайда автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

Толығырақ ақпарат 6-тараудың «Еңіспен жүру кезінде тежеу (DBC)» бөлімінде берілген.

Динамикалық тұрақтандырудың электрондық жүйесінің индикаторы

Бұл индикатор төменде көрсетілген жағдайларда қосылады.

- «Engine Start/Stop» түймесі қосу күйінде («ON») болғанда. 3 секунд жанады да, артынша сөніп қалады
- ESC жүйесінде ақау болған кезде.

  Бұл жағдайда автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде мүмкіндігінше тезірек тексеру ұсынылады.

Бұл индикатор келесі жағдайларда жыпылықтай бастайды:

ESC жүйесі жұмыс істеген кезде.

Толығырақ 6-тараудағы «Динамикалық тұрақтандыру жүйесі (ESC)» бөлімінен қараңыз.

Динамикалық тұрақтандыру жүйесін (ESC) өшіру индикаторы

Бұл индикатор төменде көрсетілген жағдайларда қосылады.

- «Engine Start/Stop» түймесі қосу күйінде («ON») болғанда. 3 секунд жанады да, артынша сөніп қалады
- ESC жүйесін «ESC OFF» (ESC өшіру) түймесін басу арқылы өшірген кезде.

Толығырақ 6-тараудағы «Динамикалық тұрақтандыру жүйесі (ESC)» бөлімінен қараңыз.

AUTO STOP (автоматты түрде ұстап тұру) индикаторы

Бар болса

Бұл индикатор төменде көрсетілген жағдайларда қосылады.

ISG жүйесі (стоп-старт жүйесі) қозғалтқышты бос жүріс кезінде өшіргенде. Егер қозғалтқыш автоматты түрде оталса, аспаптар панеліндегі автоматты тоқтау индикаторы ақ түспен жанады.

Толығырақ ақпарат 6-тараудың «ISG жүйесі (стоп-старт)» бөлімінде берілген.

i Ақпарат

Қозғалтқышты ISG жүйесі автоматты түрде оталдырғанда аккумулятор қысымы төмен болған кезде кейбір ескерту индикаторлары (ABS, ESC, ESC OFF, MDPS немесе тұрақ тежегішінің ескерту индикаторы) бірнеше секундқа жануы мүмкін. Бұл ақаудың белгісі емес.

Иммобилизатор индикаторы

Бұл индикатор келесі жағдайларда 30 секундқа дейін жанады.

Егер автокөлік «Engine Start/Stop» түймесі «ACC» (Қосымша құрылғылар) немесе «ON» (Қосулы) күйінде болғанда көлік ішіндегі электрондық кілтті тіркесе.

- Бұл кезде қозғалтқышты оталдыруға болады.
- Қозғалтқыш оталған соң индикатор өшеді.

Индикатор келесі жағдайларда бірнеше секунд жыпылықтайды.

Егер салонда электрондық кілт болмаса, қозғалтқышты оталдыру мүмкін болмайды.

Бұл индикатор бірнеше секундқа жанып, төменде көрсетілген жағдайларда сөнеді.

Егер электрондық кілт автокөлікте болса және «Engine Start/Stop» түймесі қосулы күйде («ON») болса, бірақ автокөлік электрондық кілтті анықтамаса.

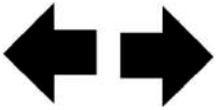
Бұл жағдайда автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

Бұл индикатор келесі жағдайларда жыпылықтай бастайды:

Егер иммобилизатор жүйесі ақаулы болса.

Бұл жағдайда автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

Бұрылыс сигналдарының индикаторы

Бұл индикатор келесі жағдайларда жыпылықтай бастайды:

Бұрылыс көрсеткіші қосылған жағдайда.

Келесі жағдайлардың кез келгені орын алғанда бұрылыс көрсеткіштері жүйесінде ақау пайда болуы мүмкін.

- Бұрылыс сигналдарының индикаторы жанады, бірақ жыпылықтамайды.
- Бұрылыс сигналдарының индикаторы жылдам жыпылықтайды.
- Бұрылыс сигналдарының индикаторы жанбайды.

Осы жағдайлардың кез-келгенінде автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

Жарық аспаптарын қосу индикаторы

Бұл индикатор төменде көрсетілген жағдайларда қосылады.

Габарит жарығы немесе бас жарық фаралары қосылып тұрғанда.

Таяу жарық индикаторы

Бұл индикатор төменде көрсетілген жағдайларда қосылады.

Фаралар қосылған кезде.

Шалғай жарық индикаторы

Бұл индикатор төменде көрсетілген жағдайларда қосылады.

- Фаралар қосылған кезде және бұрылыс көрсеткіштерінің тұтқасы шалғай жарық күйіне ауысқанда.
- Бұрылыс көрсеткіштерінің тұтқасы фаралар шамының жыпылықтау күйіне ауысты.

Шалғай жарықты автоматты түрде ауыстыру функциясының индикаторы

Бұл индикатор төменде көрсетілген жағдайларда қосылады.

Егер шалғай жарық қосулы болса және жарықты ауыстырып қосқыш «AUTO» күйіне орнатылса.

- Ақ: шалғай жарықты автоматты түрде ауыстыру жүйесі жұмысқа дайын болған кезде.
- Жасыл: шалғай жарық фараларын автоматты түрде ауыстырып қосу жүйесі жұмыс істегенде.

Егер автокөлік қарсы келе жатқан немесе жол-жөнекей келе жатқан көлікті анықтаса, онда фараларды автоматты түрде ауыстыру жүйесі шалғай жарықты таяуға ауыстырады.

Толық ақпарат 5-тараудағы «HBA (шалғай жарықты автоматты түрде ауыстыру)» бөлімінде берілген.

Ашық есік индикаторы

Бұл индикатор төменде көрсетілген жағдайларда қосылады.

Егер есік ашық немесе толық жабылмаған болса, индикатор қосылады.

⚠ ЕСКЕРТУ

Сапар алдында есіктердің толық жабылғанына және бұл индикатордың жанбайтынына көз жеткізіңіз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Егер автокөлікті ашық есік индикаторын қосып қойып қалдырсаңыз, аккумулятор қуаты таусылуы мүмкін. Автокөліктен шыққан кезде есіктерді толығымен жабыңыз.

Артқы тұман шамдарының индикаторы

Бар болса

Бұл индикатор төменде көрсетілген жағдайларда қосылады.

Артқы тұман шамдары қосылып тұрғанда.

Мұз басқан жол туралы ескерту индикаторы

Бар болса

Бұл индикатор төменде көрсетілген жағдайларда қосылады.

Жүргізушіге жолды мұз басқан болуы мүмкін туралы ескерту үшін. Сырттағы температура көрсеткіші шамамен 4 °C (40 °F) төмен түскенде, бір дыбыс сигналы беріледі, сыртқы температура индикаторы және «Назар аударыңыз! Көктайғақ!» ескерту индикаторы бірнеше рет жыпылықтап, содан кейін жанып тұрады.

Ақпараттық ойын-сауық экранындағы Баптаулар мәзірінде мұз басқан жол туралы ескерту функциясын қосуға немесе өшіруге болады. Таңдаңыз:

- **Баптаулар** > **Аспаптар панелі** > **Назар аударыңыз! Көктайғақ!**

i Ақпарат

- Егер «Назар аударыңыз! Көктайғақ!» индикаторы қозғалыс кезінде жанса, жылдамдықты күрт үдетпей және күрт тежемей, бұрылыстардан жоғары жылдамдықпен өтпей және т. б., мұқият және қауіпсіз қозғалу керек.
- Бағдарламалық жасақтама жаңартылғаннан кейін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірі өзгеруі мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесі бойынша нұсқаулықты және қысқаша анықтамалық нұсқаулықты қараңыз.

Аспаптар панелінің дисплейіндегі хабарламалар

Автокөлік қосулы

Бұл хабарлама жүргізуші есігі ашық болғанда, «P» (Тұрақ), берілісі таңдалғанда және «Engine Start/Stop» түймесі қосу («ON») немесе іске қосу («START») күйінде болғанда көрсетіледі.

Автокөліктен шықпас бұрын қозғалтқышты өшіріңіз.

«P» күйіне ауыстырыңыз

Бұл хабарлама «Engine Start/Stop» түймесін беріліс «P» (Тұрақ) күйіне орнатылмаған кезде өшіру («OFF») күйіне ауыстырған кезде көрсетіледі.

Бұл жағдайда «Engine Start/Stop» түймесі ACC күйіне ауыстырылады.

«N» күйіндегі автокөлік. Іске қосу түймесін басып, «P» берілісін қосып, автокөлікті өшіріңіз

Бұл хабарлама «N» (Бейтарап) берілісі таңдалып тұрғанда қозғалтқышты өшіруге тырысқанда пайда болады. Автокөлікті өшіру үшін:

1. «Engine Start/Stop» түймесін басыңыз. Түйме ON (Қосулы) күйіне ауысады.
2. Трансмиссияны «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырыңыз.
3. «Engine Start/Stop» түймесін қайта басыңыз.

Кілт батареясының қуаты таусылды

«Engine Start/Stop»түймесін өшіру («OFF») күйіне ауыстырған кезде электронды кілт батареясының төмен заряды туралы хабарлама пайда болуы мүмкін. Электрондық кілттің батареясын ауыстырыңыз.

Қозғалтқышты оталдыру үшін тежегіш педалін басыңыз

Бұл хабарлама тежегіш педалін баспай «Engine Start/Stop» түймесін бірнеше рет басқаннан кейін пайда болады.

Қозғалтқышты оталдыру үшін тежегіш педалін басып, «Engine Start/Stop» түймесін басыңыз.

Кілт көлікте емес

Бұл хабарлама егер сіз «Engine Start/Stop» түймесін қосу («ON») немесе іске қосу («START») күйінде қалдырып көліктен шыққан кезде электронды кілт көлікте болмаса көрсетіледі.

Автокөліктен шықпас бұрын қозғалтқышты өшіріңіз.

START түймесін тағы бір рет басыңыз

Егер сіз көлікті «Engine Start/Stop» түймесін басып оталдыра алмасаңыз, оны қайтадан басып көріңіз.

Егер ескерту хабарламасы «Engine Start/Stop» түймесін басқан сайын пайда болса, жүйені ресми HYUNDAI дилерінде тексерген жөн.

START түймесін кілтпен басыңыз

Бұл хабарлама электронды кілтті алып көлікке отырғаннан кейін табылмаса, «Engine Start/Stop» түймесін басқан кезде пайда болады.

Тежегіш релесінің сақтандырғышын тексеріңіз

Бұл хабарлама тежегіш релесінің сақтандырғышы ағытылған жағдайда пайда болады. Қозғалтқышты оталдырмас бұрын сақтандырғышты ауыстырыңыз.

Егер бұл мүмкін болмаса, қозғалтқышты «ACC» (қосымша құрылғы) күйінде болған кезде «Engine Start/Stop» түймесін 10 секунд басып тұрып бастауға болады.

Қозғалтқышты қолмен оталдыру үшін «P» немесе «N» берілісіне ауысыңыз

Бұл хабарлама қозғалтқышты «P» (Тұрақ) немесе «N» (Бейтарап) басқа кез келген күйден оталдырып көрсеңіз пайда болады.

i Ақпарат

Қозғалтқышты «N» (Бейтарап) берілісі таңдалып тұрғанда оталдыруға болады. Сіздің қауіпсіздігіңіз үшін әрқашан қозғалтқышты «P» (Тұрақ) берілісі таңдалған кезде және тежегіш педалі басылған кезде оталдырыңыз.

Аккумулятор қуатының сыртқы электр құрылғылары салдарынан таусылуы

Бар болса

Бұл хабарлама аккумулятор қуаты төмен болған кезде немесе автокөлік аккумуляторы қуатының таусылуына әкелуі мүмкін токтың ағуы анықталған кезде көрсетіледі.

Сыртқы электрондық құрылғыларды аккумулятор жүйесіне қоспаңыз, әйтпесе оның қуаты таусылуы мүмкін.

Егер бұл хабарлама автокөлікке қосылған сыртқы электрондық құрылғылар болмаған кезде аспаптар панелінде пайда болса, автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексерген жөн.

Ашық есіктер, капот немесе жүксалғыш индикаторы

Бұл ескерту есік, капот немесе жүксалғыш есігі ашық болса көрсетіледі. Дисплейдегі ескерту қай есіктің ашық екенін көрсетеді.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жол жүрмей тұрып есіктер, капот және жүксалғыш есіктері толығымен жабық тұрғанын тексеріп алыңыз.

Төбедегі ашық люк индикаторы

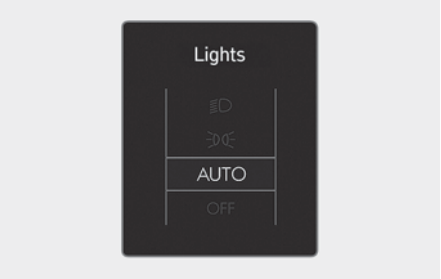
Бар болса

Бұл ескерту қозғалтқыш төбедегі люк ашық тұрғанда сөнген кезде қосылады.

Көлікті қараусыз қалдырған кезде люкті мықтап жабыңыз.

Жарықтандыру

Бұл индикатор жарықты басқару режимінде таңдалған сыртқы жарық шамын көрсетеді.

Ақпараттық ойын-сауық экранындағы Баптаулар мәзірінде әйнектазартқыштарды/жарықтандыру аспаптарын көрсету функциясын қосуға немесе өшіруге болады. Таңдаңыз:

- **Баптаулар** > **Аспаптар панелі/Проекц. дисплей** > **Аспаптар панелі** > **Деректерді көрс.** > **терезе сүрткіштер/фаралар режимі**

Әйнектазартқыштардың жұмыс режимі

Бұл индикатор әйнектазалағыштарды басқару режимінде әйнектазалағыштың таңдалған жылдамдығын көрсетеді.

Ақпараттық ойын-сауық экранындағы Баптаулар мәзірінде әйнектазартқыштарды/жарықтандыру аспаптарын көрсету функциясын қосуға немесе өшіруге болады. Таңдаңыз:

- **Баптаулар** > **Аспаптар панелі/Проекц. дисплей** > **Аспаптар панелі** > **Деректерді көрс.** > **терезе сүрткіштер/фаралар режимі**

i Ақпарат

Бағдарламалық жасақтама жаңартылғаннан кейін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірі өзгеруі мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесі бойынша нұсқаулықты және қысқаша анықтамалық нұсқаулықты қараңыз.

Шиналардағы төмен қысым

A түрі

B түрі

Бұл хабарлама шиналардағы қысым төмен болғанда пайда болады. Автокөліктің тиісті шинасы көрсетіледі.

Толығырақ 8-тараудағы «Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі (TPMS)» тармағынан қараңыз.

Әйнекжуғыш сұйықтығының деңгейі төмен

Бар болса

Бұл ескерту хабарламасы әйнекжуғыш багындағы сұйықтық деңгейі төмен болған кезде пайда болады.

Сұйықтықты жуғыш багына құйыңыз.

Отын деңгейі төмен

Бұл хабарлама отын багы босауға жақын қалғанда жанады.

Бұл хабар көрсетілген кезде аспаптар панелінде төмен отын деңгейінің ескерту индикаторы жанады.

Отынды мүмкіндігінше тезірек құйыңыз.

Мотор майының деңгейі төмен

Бар болса

Бұл ескерту қозғалтқыштағы май деңгейін тексеру қажет болғанда көрсетіледі. Майды құйғышты пайдаланып баяу құйған жөн.

2-тараудағы «Ұсынылған майлау материалдары және көлемдер туралы ақпарат» бөлімін қараңыз.

Қозғалтқышқа тым көп май құймаңыз. Май деңгейі сүңгіштегі F (толық) белгісінен аспайтынына көз жеткізіңіз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Қозғалтқыштағы май деңгейі төмен туралы ескерту хабары пайда болған кезде, 9-тараудағы техникалық қызмет көрсету кестесіне сәйкес қозғалтқыш майын ауыстырғаныңызға көз жеткізу керек. Егер бұл орындалмаса, алдымен қозғалтқыш майын ауыстыру керек.

i Ақпарат

Мотор майын толтырып құйғаннан кейін шамамен 50-100 км (31-62 миля) жүргенде, қозғалтқыш қызып, ескерту хабары жоғалады.

Егер ескерту хабары жоғалмаса, жүйені HYUNDAI ресми дилерінде мүмкіндігінше тезірек тексеру ұсынылады.

Қозғалтқыштың қызып кетуі

Бұл хабарлама қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығының температурасы 120 °C (248 °F) градустан асып кеткенде көрсетіледі. Бұл қозғалтқыштың қызып кеткенін және зақымдалғанын білдіреді.

Қозғалтқыш қызып кетсе, 8-тараудағы «Қозғалтқыштың қызып кетуі» бөлімін қараңыз.

Айналу сигналын тексеріңіз

Бар болса

Бұл хабарлама бұрылыс көрсеткіштері дұрыс істемеген жағдайда пайда болады.

Жанған шамды ауыстырған кезде номинал қуаты бірдей жаңа шамды орнатыңыз.

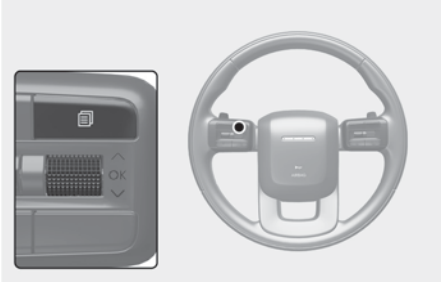
Алдыңғы жарықдиодты фараларды тексеріңіз

Бар болса

Егер жарықдиодты фарада ақау болса, бұл хабарлама көрсетіледі. Автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеруге кеңес береміз.

Аспаптар панелінің дисплейі

Аспаптар панелінің дисплейін басқару

Ауыстырып қосқыш	Функция
	Режимді ауыстыру түймесі
∧ ∨	Элементтерді ауыстыру түймесі
OK	Таңдалған элементті баптау немесе қалпына келтіруге арналған таңдау/қалпына келтіру түймесі

i Ақпарат

Ақпараттық ойын-сауық жүйесі болған жағдайда, құралдар тақтасында емес, ақпараттық ойын-сауық жүйесіндегі (бірақ аспаптар панеліндегі емес) Баптаулар мәзіріне қолдау көрсетіледі).

Қарау режимдері

Қарау режимдері	Сипаттамасы
Көлікті жүргізу көмекшісі	Бұл режимде қозғалыс жолағында ұстап отыру жүйесі, интеллектуалды круиз-контроль, жолақты бақылау жүйесі және т.б. сияқты жүргізушінің көмекші жүйелерінің күйі көрсетіледі.
Бұрылыстарды көрсету	Бұл режим навигация нұсқауларын көрсетеді.
Сервистік ақпарат	Сервистік ақпаратты қарау мәзірі жол жүру қашықтығы, электр қуатын үнемдеу көрсеткіштері және т. б. сияқты сапар туралы бірқатар мәліметтерді көрсетеді.

Көрсетілген ақпарат автокөлігіңіз үшін қандай мүмкіндіктер қарастырылғанына байланысты өзгеруі мүмкін.

Жүргізу көмекшісінің режимі

LKA/SCC/LFA/HDA

Бұл топ интеллектуалды круиз-контроль, жолақты бақылау, қозғалыс жолағын ұстап отыру және автомагистральда жүру көмекшісі жүйелерінің күйін көрсетеді. Толық ақпарат 7-тараудағы әр жүйе туралы бөлімде берілген.

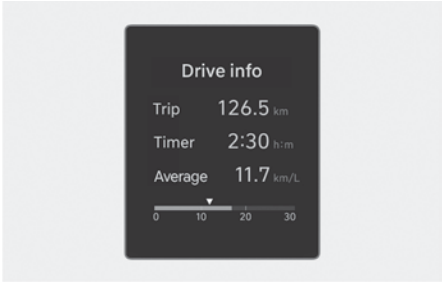
Бұрылыстарды көрсету режимі

Бұрылыстарды көрсету навигациясы және қашықтық/тағайындалған жерге келгенге дейінгі уақыт туралы мәліметтер «Бұрылыстар туралы ақпарат» режимінде көрсетіледі.

Сервистік ақпаратты қарау мәзірі

Сапар туралы ақпарат

Маршруттық компьютер режимінде отын шығыны, одометр көрсеткіші және автокөлік жылдамдығы сияқты автокөліктің қозғалыс параметрлеріне қатысты ақпарат көрсетіледі.

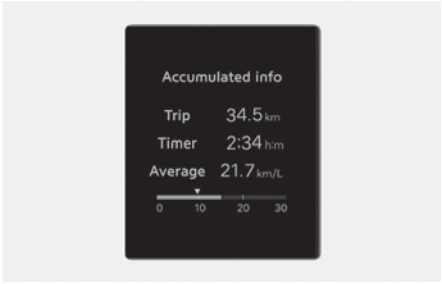
Отын құю сәтінен бастап

Жол жүру қашықтығы, сапардың жалпы уақыты және отын құюдан кейінгі орташа отын шығыны көрсетіледі.

Қолмен қалпына келтіру үшін рульдегі **OK** түймесін басып, оны «**Отын құю сәтінен бастап**» мәтіні көрсетілгенше 1 секундтан астам ұстап тұрыңыз.

Жинақталған деректер

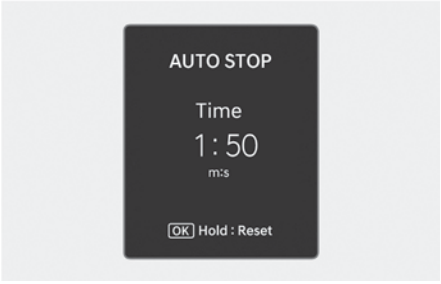

Жалпы жол жүру қашықтығы, сапардың жалпы уақыты және отын құюдан кейінгі орташа отын шығыны көрсетіледі.

Ақпарат деректерді соңғы нөлдеген сәттен бастап жиналады.

Қолмен қалпына келтіру үшін рульдегі **OK** түймесін басып, оны «**Жинақталған деректер**» мәтіні көрсетілгенше 1 секундтан астам ұстап тұрыңыз.

Автостоп

AUTO STOP дисплейі (автоматты тоқтату) қозғалтқышты «стоп-старт» жүйесімен тоқтатқаннан кейінгі өткен уақытты көрсетеді.

Толығырақ ақпарат 6-тараудың «ISG интеллектуалды жүйесі» бөлімінде берілген.

Шиналардағы қысым (Еуропа елдерінен басқа)

Әр шинадағы қысым көрсетіледі.

Толығырақ 8-тараудағы «Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі (TPMS)» тармағынан қараңыз.

Жетек күштерін бөлу (4WD)

Бар болса

Бұл режим толық жетектің жетек күшіне қатысты ақпаратты көрсетеді.)

Толығырақ 6 тараудың «Біріктірілген жүргізу режимін басқару жүйесі (4WD)» бөлімінен қараңыз.

Қосымша ақпарат дисплейі

Жүргізушіге көмек

Қол режимінде жылдамдықты шектеуге көмектесетін жүйелердің, круиз-контрольдің, интеллектуалды круиз-контрольдің, қозғалыс жолағын бақылау жүйелерінің, магистральда көлік жүргізуге көмектесетін жүйенің және т. б. ағымдағы күйі көрсетіледі.

Жалпы ескерту режимі

Негізгі ескерту индикаторы көрсетілген бір немесе бірнеше жағдайлар туындаған кезде жанады.

- Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу жүйесінің ақауы (бар болса)
- Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу жүйесінің радары (бар болса) бұғатталған
- Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу жүйесінің ақауы (бар болса)
- Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу жүйесінің радары бұғатталған (бар болса)
- Автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесінің ақаулары (бар болса)
- Автокөліктің артында көлденең бағытта қозғалып бара жатқан объектілермен соқтығысудың алдын алу жүйесінің радары (RCCA) бұғатталған (бар болса)
- Сыртқы жарықтандыру элементтерінің дұрыс жұмыс істемеуі
- Жарықдиодты алдыңғы фаралардың дұрыс жұмыс істемеуі (бар болса)
- Жалғай жарық фараларын автоматты ауыстыру жүйесінің ақауы (бар болса)
- Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің (SCC) ақауы (бар болса)
- Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің радары бұғатталған (бар болса)
- Қозғалыс жолағын қадағалау жүйесінің ақаулары (бар болса)
- Есік/жүксалғыш есігі ақаулы
- Әйнекжуғыш сұйықтығының деңгейі төмен
- Шиналардағы қысымды бақылау жүйесінің (TPMS) ақауы

Автокөлік баптаулары (ақпараттық ойын-сауық жүйесі)

Ақпараттық ойын-сауық жүйесіндегі автокөлік баптаулары пайдаланушыға көптеген баптау опцияларын ұсынады, соның ішінде

есікті құлыптау/құлпын ашу функциялары, жайлылық функциялары, жүргізуші көмекшісінің баптаулары және т. б.

Автокөлік баптауларының мәзірі

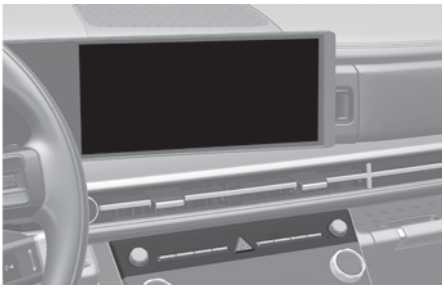
- Жүргізушіге көмек
- Жүру режимі
- Климат
- Орындықтар
- Жарықтандыру
- Жайлылық

Көрсетілген ақпарат автокөлігіңіз үшін қандай мүмкіндіктер қарастырылғанына байланысты өзгеруі мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

Автокөлік жүргізу кезінде көлік баптауларын өзгертпеңіз. Назарыңыз автокөлікті жүргізуден ауып, апатқа ұшырауыңыз мүмкін.

Автокөлігіңізді баптау

1. Негізгі пернетақтадағы **SETUP** түймесін басыңыз.
2. Автокөлік баптауларын өзгерту үшін **Автокөлік** таңдаңыз.

i Ақпарат

Бағдарламалық жасақтама жаңартылғаннан кейін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірі өзгеруі мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесі бойынша нұсқаулықты және қысқаша анықтамалық нұсқаулықты қараңыз.

5. Жайлылықты қамтамасыз ету функциялары

Көлік құралына кіру 5-6
Электронды кілт 5-6
Иммобилайзер 5-11
Саусақ ізі арқылы анықтап тану жүйесі 5-12
Саусақ ізі арқылы анықтап тану жүйесінің баптаулары 5-12
Саусақ ізі арқылы анықтап тану жүйесінің жұмысы 5-13
Жүйе шектеулері 5-14
Ұсталған автокөлік сатып алған жағдайда 5-14
Есік құлыптары 5-15
Есік құлыптарын автокөлік сыртынан басқару 5-15
Есіктердің құлыптарының ашылуын автокөлік ішінен басқару 5-16
Есіктерді автоматты түрде құлыптау және құлпын ашу функциясы 5-18
Балаға артқы есіктерді ашуға жол бермейтін құлыптарды бекіту құрылғысы 5-18
Балаларды қорғауға арналған электронды құлып 5-19
Артқы орындықта жолаушының отырғанын ескерту жүйесі (ROA) 5-20
Артқы орындықта жолаушының отырғаны туралы хабарлайтын жетілдірілген жүйе (ROA) 5-21
Жүйені баптау 5-21
Жүйе жұмысы 5-22
Жүйені пайдалану кезіндегі сақтық шаралары 5-22
Сәйкестік декларациясы 5-24
Айдап әкетуге қарсы жүйе 5-24
Кіріктірілген жад жүйесі (IMS) 5-26
Күйлерді жадқа сақтау 5-26
Күйлерді жадтан қалпына келтіру 5-27
Кіріктірілген жад жүйесін бастапқы күйге келтіру 5-27
Кіріктірілген жад жүйесін арылту кезінде 5-27
Орындыққа жеңіл қол жеткізу жүйесінің жұмысы 5-28
Руль 5-29
Руль электркүшейткіші (MDPS) 5-29
Руль дөңгелегін еңкейту/Жылжытып шығару 5-30
Руль дөңгелегін жылыту 5-31
Дыбыс сигналы 5-33
Руль дөңгелегін қысу күшінің датчигі 5-33
Руль дөңгелегінің тактильді ескертуі/дірілі 5-34

Айналар 5-34
Ішкі артқы көрініс айнасы 5-34
Сыртқы артқы көрініс айналары 5-42
Артқы жүріспен тұраққа қою кезіндегі көмек 5-44
Терезелер 5-46
Әйнеккөтергіштер 5-48
Қосарлы люк 5-52
Күнқағар қалқа (алдыңғы жақта)/Электрлі күнқағар қалқа (артқы жақта) 5-52
Көлбеу күйге ашу/жабу (алдынан) 5-54
Ысырып ашу/жабу (алдынан) 5-54
Бағытты автоматты түрде өзгерту 5-54
Төбедегі люктің параметрлерін бастапқы күйге келтіру 5-55
Төбедегі жабылмаған люк туралы ескерту 5-56
Капот 5-57
Капотты ашу 5-57
Капотты жабу 5-57
Жүксалғыштың электржетекті есігі 5-58
Жүксалғыштың электржетекті есігінің жұмыс істеу шарттары 5-58
Жүксалғыштың электржетекті есігін пайдалану 5-60
Жүксалғыштың электржетекті есігін баптау 5-63
Жүксалғыштың электржетекті есігінің баптауларын бастапқы күйге келтіру 5-64
Жүксалғыш есігінің құлпын апаттық жағдайда ашу құрылғысы 5-65
Жүксалғыштың автоматты түрде ашылуы 5-65
Жүксалғыштың автоматты түрде ашылуын пайдалану 5-65
Жүксалғышты автоматты түрде ашу жүйесін өшіру 5-67
Анықтау аймағы 5-68
Отын багы аузының қақпағы 5-69
Отын багы аузының қақпағын ашу 5-69
Отын багы аузының қақпағын жабу 5-70
Проекциялық дисплей (HUD) 5-72
Проекциялық дисплейдің баптаулары 5-72
Проекциялық дисплейдегі ақпарат 5-72
Проекциялық дисплейді қолданған кездегі сақтық шаралары 5-73
Сыртқы жарықтандыру аспаптары 5-74

5. Жайлылықты қамтамасыз ету функциялары

Жарық аспаптарын басқару 5-74
Алыс жарық фараларын басқару 5-76
Бұрылыс және қозғалыс қатарын ауыстыру көрсеткіштері 5-76
Артқы тұман шамы 5-77
Аккумулятор батареясының зарядын үнемдеу функциясы 5-77
Фараның еңкіштік бұрышын реттеу құрылғысы 5-77
Фараларды сөндіру кідірісі 5-78
Күндізгі жүріс жарықтары (КЖШ) 5-79
Қарсы алу жүйесі 5-79

НВА (алыс жарықтың автоматты түрде ауыстырылуы) 5-81

НВА жүйесін баптау (алыс жарықтың автоматты түрде ауыстырылуы)] 5-81
Фаралардың алыс жарығын автоматты түрде ауыстырып қосу жүйесінің жұмысы 5-82
Фаралардың алыс жарығын автоматты ауыстырып қосу жүйесінің ақаулары мен шектеулері 5-83

Ішкі жарық 5-84

Салон жарығының шамы. 5-84
Ішкі жарықтың автоматты түрде өшуі 5-84
Бағытталған жарық шамы 5-85
Артқы жеке жарықтандыру шамдары 5-85
Күнқағардағы айнаны жарықтандыру шамы 5-85
Ұсақ-түйек тартпасының шамы 5-86
Алдыңғы орындықтардың арасындағы қос тарапты жәшіктің шамы 5-86
Түймелері бар ішкі жарық 5-86
Сәндік жарық 5-87
Жүксалғыш аймағының шамы 5-88

Әйнектазартқыштар мен әйнекжуғыштар 5-88

Алдыңғы әйнектазалағыштар 5-90
Алдыңғы әйнекжуғыштар 5-91
Артқы әйнектің әйнектазартқыштары мен әйнекжуғыштары 5-92

Қолмен басқарылатын климат-бақылау жүйесі 5-93

Ауаны жылыту және кондициялау 5-95
Жүйе жұмысы 5-100
Үшінші қатар орындықтарына арналған ауаны кондициялау 5-102
Жүйеге техникалық қызмет көрсету 5-104

Автоматты басқарылатын климат-бақылау жүйесі 5-106

Ауаны жылыту және баптаудың автоматты жүйесі 5-109

Ауаны жылыту және баптаудың қол жүйесі 5-111
Үшінші қатар орындықтарына арналған ауаны кондициялау 5-117
Жүйеге техникалық қызмет көрсету 5-119
Алдыңғы әйнектегі қырауды және буды кетіру 5-121
Қолмен басқарылатын климат-бақылау жүйесі 5-121
Автоматты басқарылатын климат-бақылау жүйесі 5-122
Буды кетіру жүйесінің жұмыс алгоритмі 5-123
Артқы әйнек жылытқышы 5-124
Климат-бақылау жүйесінің қосымша функциялары 5-125
Салқындатқышты автоматты кептіру 5-125
Ылғалды автоматты түрде жою 5-127
Люктің жағдайына байланысты ауа айналымы 5-128
Жуғыш сұйықтығын пайдалану кезінде ауаның рециркуляциясы 5-128
Туннельге кіргендегі ауаның рециркуляциясы 5-129
Климат-бақылау параметрлерін пайдаланатын автоматты басқару органдары (жүргізуші орындығы үшін) 5-130
Заттарды сақтау бөлімдері 5-130
Қос тарапты жәшік 5-131
Ұсақ-түйек тартпасы 5-131
Алдыңғы жолаушы орындығының әмбебап науасы 5-131
Алдыңғы жолаушы орындығының қалтасы 5-132
Алдыңғы науа 5-132
Суырмалы науа 5-132
Жүксалғыш науасы 5-133
Салонның керек-жарақтары 5-133
Стақан қойғыш 5-133
Күлсауыт 5-134
УК-С стерильдеу жүйесі 5-135
Күңқағар 5-137
Розетка 5-137
USB зарядтағыш құрылғы 5-138
Смартфонды сымсыз зарядтау жүйесі 5-140
Айнымалы ток түрлендіргіші 5-142
Сағат 5-143
Киімге арналған ілмек 5-143
Сатып алынған заттар салатын сөмкеге арналған ілмек 5-144
Кілемше бекітпелері 5-144
Бүйір перде 5-145
Жүк торын ұстағыш 5-145

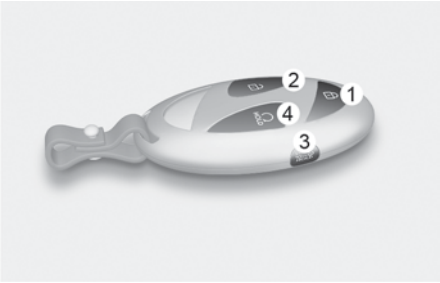
5. Жайлылықты қамтамасыз ету функциялары

Жүксалғыш бөлімінің пердесі 5-146
Сыртқы элементтер 5-147
Рейлингтер 5-147
Жасырын көмекші тұтқа 5-148
Ақпараттық ойын-сауық жүйесі 5-149
Антенна 5-149
Рульдегі қашықтан басқару элементтері 5-150
Ақпараттық ойын-сауық жүйесі 5-150
USB порты 5-151
Bluetooth® сымсыз технологиясы 5-152
Дауысты тану 5-152

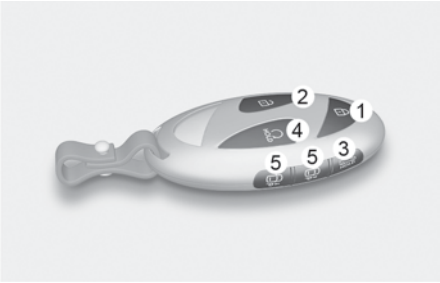
Көлік құралына кіру

Электронды кілт

A типі

B типі

Сіздің HYUNDAI автокөлігіңізде электронды кілт қолданылады, оның көмегімен жүргізуші есігін, жолаушылар есіктерін, жүксалғыш есігін құлыптауға және құлпын ашуға және қозғалтқышты оталдыруға болады.

(1) Есіктерді құлыптау

(2) Есіктердің құлпын ашу

(3) Жүксалғыш есігінің ашылуы және жабылуы

(4) Қашықтан оталдыру

(5) Алға және артқа (бар болса)

Автокөлікті құлыптау (1)

Берілістерді ауыстырып қосу түймесі бар жинақтама

1. Барлық есікті, капотты және жүксалғыш есігін жабыңыз.
2. Есік тұтқасындағы түймені немесе электронды кілттегі есіктерді құлыптау түймесін басыңыз.
3. Есік тұтқасындағы түймені немесе электронды кілттегі есіктерді құлыптау түймесін (1) басыңыз. Апаттық сигнал беру жүйесінің шамдары жыпылықтайды. Сонымен бірге егер ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жарық** > **Сәлемдесу жарығы/ақылды айна** > **Есіктердің құлпын ашқанда немесе Жүргізуші жақындағанда** тармағын таңдасаңыз, сыртқы артқы көрініс айналары жиналады.
4. Есіктің сыртқы тұтқасынан тартып көріп, есіктердің құлыпталғанын тексеріңіз.

i Ақпарат

- Есік тұтқасындағы түйме немесе жанасу датчигі тек электронды кілт есіктің сыртқы тұтқасынан 1 м (40 дюйм) шеңберінде тұрғанда ғана жұмыс істейді.
- Есіктерді есік тұтқасындағы түймемен немесе жанасу датчигімен құлыптаған кезде келесі жағдайларда есіктерді құлыптау жүзеге асырылмайды:
  - Электронды кілт автокөлік ішінде орналасса.
  - «Engine Start/Stop» түймесі «ACC» не «ON» күйінде тұр.
  - Кез келген есік (жүксалғыш есігінен өзге) ашық.

Бұл жағдайда шамамен 3 секунд бойы ескертуші дыбыс сигналы беріліп тұрады. Қайталап құлыптауға әрекет жасамас бұрын автокөлікті тексеріңіз.

i Ақпарат

Электронды кілтті өзіңізбен алып автокөліктен алыстамай тұрып оның құлыпталғанына көз жеткізіңіз. Алдыңғы есіктің тұтқасындағы жанасу датчигін пайдаланған кезде құлыптың іске қосылу дыбысына құлақ түріңіз және содан кейін есіктердің құлыпталғанына көз жеткізу үшін 3 секунд ішінде тұтқадан тартып көріңіз.

(Егер 3 секундтан көп уақыт өткен болса, есіктердің құлыпталғанын электронды кілттегі құлыптау түймесін басу арқылы тексеріңіз. Бір дыбыс сигналын естисіз.)

⚠ ЕСКЕРТУ

Ішінде балалар қараусыз қалатын болса, электронды кілттерді автокөлік ішінде қалдыруға болмайды. Қараусыз қалған балалар «Engine Start/Stop» түймесін басып қоюы, электр жетекті әйнеккөтергіштерді басқару түймелерін басып қалуы, есіктерді құлыптауы және т.б. істеуі мүмкін. Сондай-ақ олар көлік құралын орнына қозғап жіберуі, мұның салдары ауыр жарақатқа немесе кісі өліміне алып келуі мүмкін.

Автокөлік құлыптарын ашу (2)

Берілістерді ауыстырып қосу түймесі бар жинақтама

1. Электронды кілтті жаныңызда ұстаңыз.
2. Есік тұтқасындағы түймені немесе электронды кілттегі есіктердің құлпын ашу түймесін (2) басыңыз.
3. Апаттық сигнал беру жүйесінің шамдары жыпылықтайды. Сонымен бірге егер ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жарық** > **Сәлемдесу жарығы/ақылды айна** > **Есіктердің құлпын ашқанда немесе Жүргізуші жақындағанда** тармағын таңдасаңыз, сыртқы артқы көрініс айналары жазылады.

Электронды кілт туралы еске салу

Егер электронды кілт автокөлік ішінде болса және есік ашық тұрған күйде есік автокөліктегі есіктерді орталық құлыптау/құлпын ашу түймесімен құлыпталатын болса, есіктер құлыпталмай, құлпы қайтадан ашылады.

Жүксалғыш есігін ашу (3)

Жүксалғыш есігін ашу үшін:

1. Электронды кілтті жаныңызда ұстаңыз.
2. Автокөліктегі жүксалғыш есігін ашу түймесін басыңыз немесе электронды кілттегі жүксалғыш есігін ашу/жабу түймесін (3) 1 секундтан ұзақ басып тұрыңыз. Апаттық сигнал беру жүйесінің шамдары екі рет жыпылықтайды және жүксалғыш есігі ашылады.

Жүксалғыш есігін жабу үшін:

Ашық тұрған есікті жабу үшін электронды кілттегі жүксалғыш есігін ашу/жабу түймесін (3) басып тұрыңыз. Егер жүксалғыш есігінің жабылуы кезінде түймені жіберсеңіз, операция ұзақтығы 5 секундтық ескертуші дыбыс сигналымен доғарылады.

i Ақпарат

Жүксалғыш есігін ашу/жабу түймесі электронды кілт жүксалғыш есігінен 1 м (40 дюйм) шеңберінде тұрған жағдайда ғана жұмыс істейді.

Автокөлікті қашықтан оталдыру (4)

Бар болса

Қозғалтқышты қашықтан оталдыру үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

1. Автокөліктен шамамен 10 м (32 фут) дейінгі радиуста тұрып электронды кілттегі есіктерді құлыптау түймесін (1) басыңыз.
2. Есіктерді құлыптау түймесін басқан сәттен бастап 2 секундтың ішінде электронды кілттегі қашықтан оталдыру түймесін (4) басыңыз). Қозғалтқыш оталады.
3. Қозғалтқышты өшіру үшін қашықтан оталдыру түймесін (4) бір рет басыңыз.

i Ақпарат

- Қашықтан оталдыру функциясын қосу үшін берілістерді ауыстыру тұтқасы «P» (Тұрақ) күйінде тұруы тиіс.
- Тіркелген электронды кілтсіз автокөлікке отырған кезде **«Автокөліктің жұмысы үшін эл. кілт қажет»** хабарламасы көрсетіледі.
- Егер қашықтан оталдырған сәттен бастап 10 минуттың ішінде электромобильге отырмасаңыз, ол өшеді.
- Егер электронды кілт автокөліктен 10 м (32 фут) артық қашықтықта орналасса, қашықтан оталдыру түймесі (4) жұмыс істемеуі мүмкін.
- Егер капот немесе жүксалғыш есігі ашық тұрса, автокөлікті қашықтан оталдыру мүмкін болмайды.
- Қозғалтқыш ұзақ уақыт бос жүрісте жұмыс істемеуі керек.

Автокөлікті қашықтан алдыға немесе артқа жылжыту (5)

Бар болса

Электронды кілттегі «Алдыға»/«Артқа» түймелерінің көмегімен жүргізуші автокөлікті алдыға немесе артқа қозғалта алады.

Толығырақ ақпарат 7-тараудың «Интеллектуалды қашықтықтан тұраққа қою жүйесі (RSPA)» бөлімінде келтіріледі.

Автокөлікті қосу

Кейбір модельдерде оталдыру жүйесінің құлпының орнына «Engine Start/Stop» қозғалтқышты оталдыру/өшіру түймесі орнатылған. Автокөлікті оталдырған кезде электронды кілт қалтаңызда немесе сөмкеңізде жатуы мүмкін. Толығырақ 6-тараудың «Engine Start/Stop» қозғалтқышты оталдыру/тоқтату түймесі» бөлімінен қараңыз.

i Ақпарат

Егер белгілі бір уақыт ішінде электронды кілт орнына қозғалмаса, онда электронды кілтті анықтап тану функциясы өшіріледі. Анықтап тану функциясын қайтадан белсендіру үшін электронды кілтті көтеріңіз.

Ескертпе

Электронды кілт зақымдалмауы үшін:

- Зақымдалуына немесе істен шығуына жол бермеу үшін электронды кілтті салқын, құрғақ жерде ұстаңыз. Ылғалдың немесе жоғары температураның әсерінен электронды кілттің ішкі платасы істен шығуы мүмкін. Бұл кепілдік тарапынан өтелмейді.
- Электронды кілтті құлатып алмау керек.
- Электронды кілтті экстремалды температуралардың әсерінен қорғау керек.

Электронды кілтті қолданған кездегі сақтық шаралар.

Электронды кілт төмендегі жағдайлардың кез келгенінде жұмыс істемеуі мүмкін:

- Электронды кілт оның қалыпты жұмысына кедергілер тудыруы мүмкін радиотаратқыштардың, мысалы радиостанцияның немесе әуежайдың жанында тұр.
- Электронды кілт екі жақты байланыстың мобильді станциясының немесе мобильді телефонның қасында тұр.
- Көлік құралының жанында басқа автокөліктің электронды кілті пайдаланылуда.
- Электронды кілт кәдімгі электронды құрылғылардың немесе несие карталарының жанында орналасқан.
- Автокөліктің аккумуляторы разрядталған.
- Сыртқы құрылғы электр розеткасына сұғылған, ал электронды кілт осы сыртқы құрылғының жанында орналасқан.

Егер электронды кілт дұрыс жұмыс істемей тұрса, есікті механикалық кілтпен ашу және жабу қажет. Қозғалтқышты оталдыру үшін электронды кілтпен «Engine Start/Stop» (Қозғалтқышты оталдыру/тоқтату) түймесін басыңыз. Егер электронды кілтпен проблема туындаса, HYUNDAI компаниясының ресми дилеріне хабарласуға кеңес беріледі.

Егер электронды кілт мобильді телефонның жанында тұрса, кілттің сигналын мобильді телефонның жұмыстық сигналы бөгеуі мүмкін. Бұл әсіресе телефонның белсенді жұмысы кезінде — қоңырау шалғанда, кіріс қоңырауына жауап бергенде, мәтіндік хабарламалар алғанда және/немесе электронды пошта арқылы хабарламалар жіберген/алған кезде орын алуы мүмкін. Құрылғылар бір-біріне кедергі келтірмеуі үшін мүмкіндігінше электронды кілт пен мобильді телефонды, мысалы, шалбарыңыздың не күртеңіздің қалтасында бірге қалдырмаңыз.

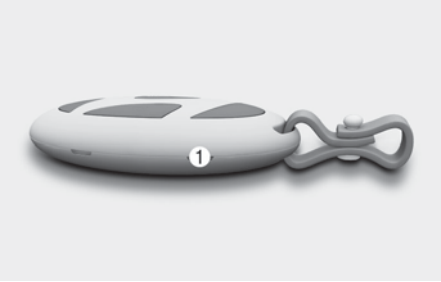
Ескертпе

- Электронды кілт электрмагнитті материалдардан қашық тұруы керек, ол материалдар кілт бетіне электрмагнитті толқындарының жетуіне кедергі келтіруі мүмкін.
- Автокөліктен тыс жерде электронды кілтті әрдайым өзіңізбен бірге алып жүріңіз. Егер электронды кілтті автокөліктің жанында қалдырсаңыз, бұл автокөліктің аккумулятор батареясының разрядталуына алып келуі мүмкін.

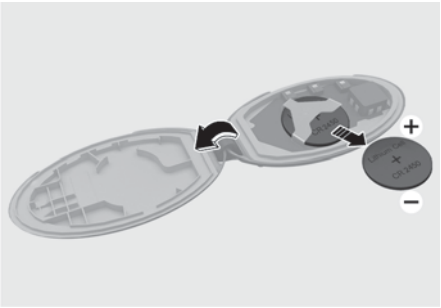
Батареяны ауыстыру

Батарея түрі: CR2450 Батареяны ауыстыру:

1. Жіңішке құралды ойығына (1) сұғып, артқы қақпағын абайлап ашыңыз.

2. Ескі батареяны шығарып алыңыз да, жаңасын салыңыз. Батареяның орнатылуының дұрыстығын тексеріңіз.

3. Электронды кілттің артқы қақпағын орнына орнатыңыз.

Электронды кілт зақымдалған немесе дұрыс жұмыс істемеген жағдайда HYUNDAI ресми дилеріне хабарласуға кеңес береміз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Бұл өнімге түйме тәрізді аккумулятор орнатылған.

Жұтып қойған жағдайда литийлі түйме тәрізді батарея 2 сағаттың ішінде ауыр немесе өмірге қауіпті жарақаттар келтіруі мүмкін. Батареялар балардың қолы жетпейтін жерде сақталуы тиіс. Егер батареялардың жұтылып қойғанынан немесе дененің қандай да бір бөлігіне енгізілгенінен күмәндансаңыз, кідірместен медициналық көмекке жүгініңіз.

i Ақпарат

Дұрыс кәдеге жаратылмаған батарея қоршаған ортаға және адам денсаулығына зиян келтіруі мүмкін. Батареяларды әрдайым жергілікті заңнамалық және нормативтік актілерге сәйкес кәдеге жаратыңыз.

Иммобилайзер

Иммобилайзер автокөлікті айдап әкетуден қорғайды. Коды дұрыс емес кілт (немесе өзге құрылғы) қолданылған жағдайда қозғалтқыштың отын жүйесі өшіріледі.

«Engine Start/Stop» түймесін қосылу күйіне («ON») басқан кезде иммобилайзер индикаторы аз уақытқа жанып, қайта сөнуі тиіс. Индикатордың жыпылықтауы жүйенің кодты анықтап тани алмағанын білдіреді.

«Engine Start/Stop» түймесін «OFF» (Өшір.) күйіне басыңыз, содан кейін оны қайтадан «ON» (Қос.) күйіне басыңыз.

Егер жанында басқа иммобилайзер кілті немесе басқа металл зат (мысалы, кілттерге арналған шынжыр) тұрған болса, жүйе кілтіңізді анықтап тани алмауы мүмкін. Қозғалтқыш оталмауы мүмкін, себебі металл заттар транспондер сигналының қалыпты берілуіне кедергі келтіруі мүмкін.

Егер жүйе қайта-қайта кілтті анықтап тани алмай жатса, HYUNDAI ресми дилеріне хабарласуға кеңес беріледі.

Бұл жүйеге өзгеріс енгізуге немесе оған басқа құрылғыларды қосуға тыйым салынады. Бұл автокөліктің қолданылу мүмкіндігінен айыратын электр жүйесі проблемаларының туындауына алып келуі мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

Автокөліктің ұрлануының алдын алу үшін оның ішінде қосалқы кілттерді қалдырмаңыз. Сіздің иммобилайзеріңіздің құпиясөзі тапсырыс берушінің бірегей құпиясөзі болып табылады және құпия сақталуы тиіс.

Ескертпе

Кілтті ылғалдың, статикалық электр зарядының немесе соққылардың әсеріне ұшыратпаңыз. Иммобилайзер жүйесі ақаулармен істеуі мүмкін.

Саусақ ізі арқылы анықтап тану жүйесі

Бар болса

Бұл жүйе тіркелген саусақ ізі арқылы жүргізушінің жеке деректерге қолжетімділігін, профильді бұғаттан шығаруды және есіктерді қашықтан құлыптау/құлпын ашу режимінен шығуды қамтамасыз етеді.

Жүйені пайдалану үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранында пайдаланушы профилінің баптауларында саусақ ізін тіркеп алу қажет.

Жүргізуші 1 және Жүргізуші 2 үшін бір-бірден тек екі саусақ ізін ғана тіркеуге болады.

i Ақпарат

Егер ақпараттық ойын-сауық жүйесінде тіркелген саусақ іздері жоқ болса, саусақ ізі арқылы анықтап тану жүйесі жұмыс істемейді.

Саусақ ізі арқылы анықтап тану жүйесінің баптаулары

Саусақ ізін тіркеу және өшіру ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранында жүзеге асырылады.

Төменде келтірілген процедураны орындаңыз.

Саусақ ізін тіркеу

[A] Саусақ іздерінің сканері

1. Электронды кілттердің екеуі де автокөлік салонында орналасуы тиіс.
2. Қозғалтқышты қосыңыз және ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірінде **Баптаулар** > **Пайдаланушы профилі** > **Жүргізуші 1** > **Саусақ ізін анықтап тану** тармағын таңдаңыз.
3. Пайдаланушы профиліне құпиясөзді енгізіңіз және **Саусақ ізін тіркеу/өшіру** > **Тіркеу** тармағын таңдаңыз.
4. Нұсқауларды орындай отырып, ізі тіркелуі тиіс саусағыңызды саусақ іздерінің сканеріне қойыңыз.
5. Сканерлеу процессі аяқталғанға дейін саусақ жастықшасының әртүрлі бөліктерін сканердің бетіне қойыңыз. Сканерлеу процессі аяқталғаннан кейін экранда «Саусақ ізін сақтау...» хабарламасы пайда болады және тіркелу процессі жалғасады.

i Ақпарат

- Саусақ ізін тіркемей тұрып саусақ іздерінің сканерінен қорғаныш үлдірді қоса барлық бөтен затты алып тастау қажет.
- Келесі жағдайларда саусақ ізін тіркеу процессінің күші жойылады:
  - Ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экраны өзгерген кезде.
  - Қозғалтқышты оталдыру/тоқтату түймесін қосқан немесе өшірген кезде.
  - беріліс қорабын ауыстырып қосқан және автокөлік қозғала бастаған кезде.

Саусақ ізін өшіру

1. Екі электронды кілттің біреуі автокөлік салонында орналасуы тиіс.
2. Қозғалтқышты қосыңыз және ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірінде **Баптаулар** > **Пайдаланушы профилі** > **Жүргізуші 1** > **Саусақ ізін анықтап тану** тармағын таңдаңыз.
3. Пайдаланушы профиліне құпиясөзді енгізіңіз және **Саусақ ізін тіркеу/өшіру** > **Өшіру** тармағын таңдаңыз.
4. «Жүргізуші 1-дің барлық саусақ ізін өшіру керек пе?» хабарламасы пайда болған кезде тіркелген саусақ ізін өшіріңіз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Саусақ ізінің көшірілуіне жол бермеңіз.

Саусақ ізі арқылы анықтап тану жүйесінің жұмысы

Сенсорлық басқаруы бар функцияны пайдалану

Саусақ ізі арқылы анықтап тану жүйесі бірқатар ыңғайлы функцияларға, мысалы, жеке деректерді пайдалануға, профильді бұғаттан шығаруға және есіктерді қашықтан құлыптау/құлпын ашу режиміне қолжетімділікті қамтамасыз етеді.

Ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранында саусақ ізінің кескіні пайда болған кезде экрандағы нұсқауларды орындай отырып, саусағыңызды саусақ іздерінің сканеріне басыңыз. Саусақ ізі анықталып танылғаннан кейін қолжетімді функцияларды құпиясөзді енгізбестен пайдалануға болады.

Егер саусақ ізі арқылы анықтап тану жүйесі іске қосылмаса, саусағыңызды сканерден алыңыз да, қайтадан басыңыз.

Саусақ ізі арқылы қолжетімді функцияларды баптаулар мәзірінен қосып не өшіріп қоюға болады.

Таңдаңыз:

- **Баптаулар** > **Пайдаланушы профилі** > **Жүргізуші 1 (немесе Жүргізуші 2)** > **Саусақ ізін анықтап тану**.

Саусақ ізі арқылы қолжетімді функциялар	Сипаттамалар
Жеке деректерге қолжетімділік	Құпиясөзді енгізусіз саусақ ізі арқылы пайдалану
Профильді бұғаттан шығару	
Тұраққа қоюшы режимінен шығу	

Толық ақпарат алу үшін бөлек қысқаша нұсқаулықтағы QR-кодты сканерлеңіз.

i Ақпарат

Егер Жүргізуші 1 мен Жүргізуші 2 үшін бір саусақ ізі тіркелген болса, анықтап тану нәтижесін Жүргізуші 1-ге бекітіледі (сәтті анықталып танылған жағдайда).

Жүйе шектеулері

- Саусақ ізі арқылы анықтап тану жүйесі келесі жағдайларда жұмыс істемейді:
  - Тіркелмеген саусақ ізін анықтауға әрекет жасағанда.
  - Саусақ іздер сканерінің ортасына қойылмаған.
  - Саусақ іздері сканерінің беті немесе саусақ ылғал не лас.
  - Саусақ іздерінің сканерінде қорғаныш үлдір болған жағдайда.
  - Саусақтың жастықшасы зақымдалған немесе іскен.
  - Қол терісі тым құрғақ.
  - саусақты саусақ іздерінің сканеріне аз уақыт тигізгенде.
- Егер саусақ ізі бірнеше мәрте анықталмаса, саусақ ізін анықтау жүйесіне қолжетімділік уақытша шектеледі. Бұл жағдайда әрекетті кейінірек қайталауға немесе анықтап танудың басқа тәсілдерін қолдануға (мысалы, құпиясөзді енгізу) тура келеді.
- Барлық тіркелген саусақ ізі арқылы анықтап тану жүйесінің немесе онымен байланысты компоненттердің ақауынан туындаған жөндеу жұмыстары кезінде өшірілуі мүмкін. HYUNDAI ресми дилеріне барған кезде өзіңізбен электронды кілтті ала келуіңіз қажет.
- Егер автокөліктің аккумуляторы разрядталған болса, саусақ іздерінің сканері жұмыс істемейді.
- Саусағыңызды байыппен саусақ іздерінің сканеріне қойыңыз. Сканерге шектен тыс басу анықтап тану процессінің бұзылуына алып келуі мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

Баланың саусағының ізін тіркеуге қатаң түрде тыйым салынады.

Егер баланың саусақ ізін тіркесеңіз және баланы автокөлік ішінде қараусыз қалдырсаңыз, болжанбаған жағдай туындауы немесе жазатайым жағдай орын алуы мүмкін.

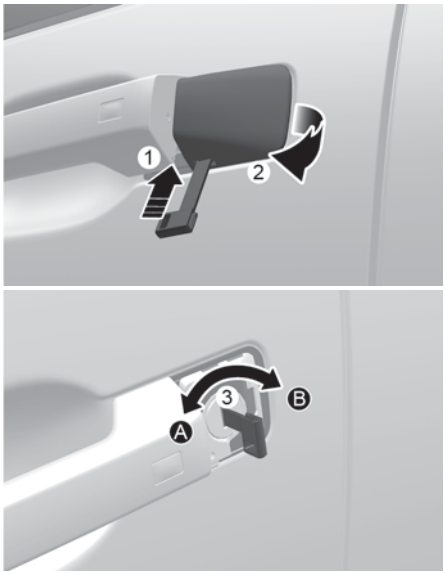
Ұсталған автокөлік сатып алған жағдайда

Ұсталған автокөлік сатып алған жағдайда Жүргізуші 1 және Жүргізуші 2 профильдерін тексеру және тіркелген саусақ іздерін өшіру қажет.

Есік құлыптары

Есік құлыптарын автокөлік сыртынан басқару

механикалық кілт

[A] Жабу
[B] Ашу

Құлыпты ашу үшін:

1. Есік тұтқасынан тартыңыз.
2. Қақпақтың ішіндегі құлыпты ашу түймесін (1) механикалық кілтпен басыңыз.
3. Қақпақты шешіп алу және құлып өзегін ашу үшін құлыпты ашу түймесін басуды жалғастырып, қақпақты (2) абайлап шешіп алыңыз.
4. Механикалық кілтті құлып өзегіне сұғыңыз және автокөліктің құлпын ашу үшін сағат тілінің бағыты бойынша, немесе оны құлыптау үшін сағат тіліне қарсы бағытта бұраңыз (3).

   Құлыптары ашылған есіктерді тұтқадан ұстап ашуға болады.

i Ақпарат

Механикалық кілттің көмегімен тек жүргізушінің есігін ғана құлыптауға/құлпын ашуға болады.

Ескертпе

- Құлып өзегінің қақпағын шешіп алған кезде пластик бөлшектерді сызып және сындырып алмау үшін абай болыңыз.
- Егер құлып өзегінің қақпағы кептеліп қалған болса және күш салусыз шешілмейтін болса, қақпақты жеңіл соққылаңыз немесе оны жылытып көріңіз. Ол үшін алақандарыңызды қақпақтың айналасына ұстап, оған жылы ауа үрлеңіз.
- Есікке және есік тұтқасына шектен тыс күш түсірмеңіз.

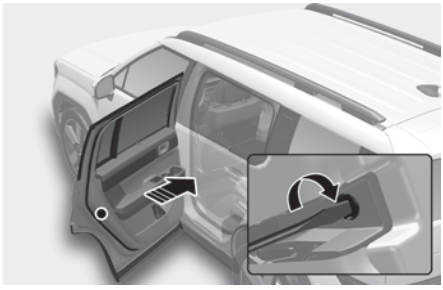
Электронды кілт

Толық ақпаратты осы тараудың «Электронды кілт» бөлімінен қараңыз.

i Ақпарат

- Салқын әрі ылғал ауа райында есік құлыптары мен механизмдері мұздап қалатындықтан нашар жұмыс істеуі мүмкін.
- Аз уақыт ішінде кілттің көмегімен және құлыптағыш көмегімен бірнеше рет құлыптаған/құлыпты ашқан кезде электр тізбегін қорғау мақсатында және жүйе элементтерінің зақымдалуына жол бермеу үшін жүйе өз жұмысын уақытша тоқтатуы мүмкін.

Төтенше жағдайдағы әрекеттер

Болжанбаған жағдайда, мысалы, егер аккумулятор батареясы разрядталған болса, есікті(терді) құлыптаудың жалғыз тәсілі сыртқы жақтан механикалық кілтті пайдалану болып табылады.

Құлып саңылауы жоқ есікті сыртынан құлыптау үшін келесі әрекетті орындаңыз:

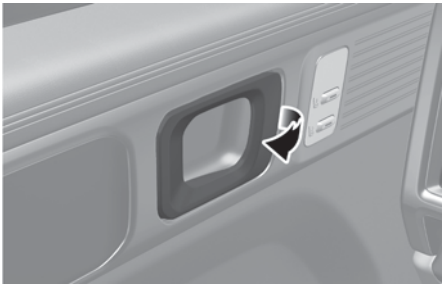
1. Есікті ашыңыз.
2. Шағын жалпақ құралды (мысалы, бұрауышты) апаттық жағдайда есіктердің құлпын ашу саңылауына салыңыз және оны сол жақ есік үшін сағат тілінің бағытымен, немесе оң жақ есік үшін сағат тіліне қарсы бағытта бұраңыз.
3. Жапқаннан кейін есік құлыпталады.

i Ақпарат

Егер электржетекті есік құлпы жұмыс істемей тұрса (мысалы, аккумулятор батареясының толық разрядталуына байланысты), ал жүксалғыш есігі жабық болса, онда қоректендіру қалпына келтірілмейінше жүксалғыш есігін аша алмайсыз.

Есіктердің құлыптарының ашылуын автокөлік ішінен басқару

Есіктің ішкі тұтқасының көмегімен

Жүргізуші есігі

Егер есік құлыптаулы тұрғанда есіктің ішкі тұтқасынан тартсаңыз, есіктің құлпы ашылып, есік ашылады.

Алдыңғы жолаушының есігі және артқы есіктер

Егер есік құлыптаулы тұрғанда есіктің ішкі тұтқасынан бір рет тартсаңыз, есіктің құлпы ашылады. Егер есіктің ішкі тұтқасын және бір рет тартсаңыз, есік ашылады.

Есік құлыптарын орталықтан басқару ауыстырып қосқышының көмегімен

Жүргізуші есігі

Ауыстырып қосқыштың (🔒) (1) бөлігін басқан кезде автокөліктің барлық есігі құлыпталады.

Егер есіктердің кез келгені ашық тұрса, онда тіпті ауыстырып қосқыш түймесін (1) басқан жағдайда да есіктерді құлыптау мүмкін болмайды.

Ауыстырып қосқыштың (🔓) (2) бөлігін басқан кезде автокөліктің барлық есіктің құлпы ашылады.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Автокөліктің қозғалысы кезінде есіктер әрдайым жабық және құлыпталған болуы тиіс. Есіктер құлыпталмаған жағдайда ЖКО жағдайында автокөліктен құлап түсу қаупі артады.
- Автокөлік қозғалып келе жатқанда жүргізуші немесе жолаушы жағындағы есіктің ішкі тұтқасынан тартпаңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Автокөлік салонында егде жастағы адамдарды, балаларды немесе жануарларды қараусыз қалдырмаңыз. Жабық тұрған автокөліктегі температура қатты көтерілуі мүмкін, және егде жастағы адамдар, балалар немесе жануарлар автокөліктен шыға алмай қалып, денсаулығына күрделі зиян келтірілуі немесе тіпті кісі өлімі орын алуы мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

Автокөлікті әрдайым тұраққа дұрыс қойыңыз. Тежегіш педалін басыңыз, «P» (Тұрақ) берілісін қосыңыз, тұрақ тежегішін орнатыңыз, «Engine Start/Stop» түймесін өшіріңіз, барлық терезені жабыңыз, барлық есікті құлыптаңыз және кілттерді өзіңізбен алыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Есіктерді ашқан кезде абай болыңыз, күрделі жарақаттардан немесе кісі өлімінің орын алуынан сақтану үшін ашылған есіктің басқа автокөліктердің, мотоциклдердің немесе жаяу жүргіншілердің жолында тұрып қалмауын қадағалаңыз.

i Ақпарат

Электржетекті есік құлпы жұмыс істемей тұрса, автокөліктен шығу үшін:

- Есік құлпын бірнеше рет ашып көруге тырысып (электржетектің көмегімен де, қолмен де), есік тұтқасын тартып қалу керек.
- Басқа есіктердегі құлыптар мен тұтқалардың жұмысын тексеріңіз.
- Алдыңғы есік терезесінің әйнегін түсіріңіз және есікті сыртынан ашу үшін механикалық кілтті қолданыңыз.

Есіктерді автоматты түрде құлыптау және құлпын ашу функциясы

Бар болса

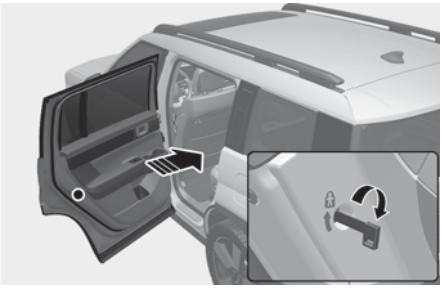
Соқтығысу кезінде есіктердің құлпын ашу жүйесі

Нәтижесінде қауіпсіздік жастықтары іске қосылатын соқтығысу жағдайында барлық есіктің құлпы автоматты түрде ашылады.

Жылдамдықты үдеткенде автоматты түрде құлыпталуды қосу

Егер ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранында бұл функция берілген болса, автокөліктің жылдамдығы 15 км/сағ-тан (9 миля/сағ) асқан жағдайда барлық есік автоматты түрде құлыпталады.

Балаға артқы есіктерді ашуға жол бермейтін құлыптарды бекіту құрылғысы

Балаларды қорғауға арналған құлып артқы жақта отырған балалардың артқы есіктерді абайсызда ашып жіберуінің алдын алуға арналған. Оларды автокөлікте балалар отырған әрбір жолы пайдалану қажет.

Балаларды қорғауға арналған құлып артқы есіктердің қыр жағында орналасқан. Балаларды қорғауға арналған құлыпты іске қосқаннан кейін артқы есікті автокөлік ішінен ішкі тұтқаның көмегімен ашу мүмкін емес.

Балаларды қорғауға арналған құлыпты бекіту үшін жалпақ қыры бар шағын құралды (мысалы, бұрауышты немесе осыған ұқсас құралды) ойыққа сұғыңыз және оны суретте көрсетілгендей құлыптау күйіне бұраңыз.

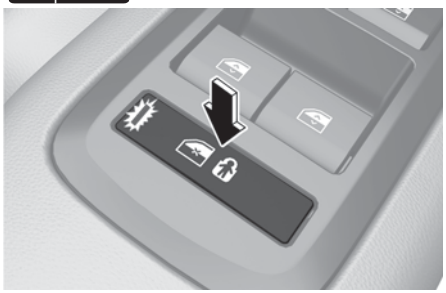
Артқы есіктерді ішінен ашу үшін құрылғының бекітпесі ағытылған болуы керек.

⚠ ЕСКЕРТУ

Автокөліктің қозғалысы кезінде балаларға артқы есіктерді ашуға рұқсат бермеңіз. Балалар автокөліктен түсіп қалуы мүмкін. Автокөлікте балалар отырған барлық жағдайда балаларды қорғауға арналған құлыптарды пайдаланыңыз.

Балаларды қорғауға арналған электронды құлып

Бар болса

Егер балаларды қорғауға арналған электронды құлыптың түймесі басылған болса және түймедегі индикатор жанып тұрса, онда артқы есіктерді салон ішінен ашу мүмкін емес.

- Балаларды қорғауға арналған электронды құлыптың түймесі басылған болса (индикатор жанып тұр), артқы есіктің терезесін ашу немесе жабу мүмкін емес. Толығырақ «Терезелер» бөлімінен қараңыз.
- Балаларды қорғауға арналған электронды құлыптың бұғаттауы қосылуы үшін жүргізуші сәйкес түймені басуы тиіс.
- «Engine Start/Stop» түймесін «OFF» (Өшір.) немесе «ACC» (Қосымша құрылғылар) күйіне басқаннан кейін 3 минут өткен соң түймедегі индикатор сөнеді, сонда жүргізуші түймені басу арқылы балаларды қорғауға арналған электронды құлыптың бұғаттауын өшіре алмайды. Бұл функцияны өшіру үшін «Engine Start/Stop» түймесін ON (Қосулы) күйіне басу, содан кейін балаларды қорғауға арналған электронды құлыптың түймесін басуы тиіс.
- Егер аккумулятор батареясын шешіп алғаннан немесе ол разрядталғаннан кейін қоректендіру берілсе, осы кезде балаларды қорғауға арналған электронды құлыптың түймесі құлыпталған күйінде тұрса, онда бұғаттау түймесі индикаторының күйі бұл функцияның іс жүзіндегі күйіне сәйкес болуы үшін түймені және бір рет басу қажет.
- Егер қауіпсіздік жастықтары іске қосылған кезде балаларды қорғауға арналған электронды құлыптың түймесі құлыпталған күйде тұрса (индикатор жанып тұр), онда артқы есіктердің құлыптары автоматты түрде ашылады.
- Балаларды қорғауға арналған электронды құлыппен жабдықталған автокөліктерде мұндай құлыпты қолмен ашу функциясы жоқ.

⚠ ЕСКЕРТУ

Қозғалыс кезінде баланың артқы есікті абайсызда ашып жіберуі оның автокөліктен түсіп қалуына алып келуі мүмкін. Автокөлікте балалар отырған әрбір жолы балаларды қорғауға арналған электронды құлыппен құлыптауды пайдаланыңыз.

Ескертпе

Балаларды қорғауға арналған құлыптың істемей қалуы/қатесі

Егер түймені басқан кезде балаларды қорғауға арналған электронды құлыптың құлыптауы жұмыс істемесе, хабарлама көрсетіледі және апаттық сигнал естіледі. Бұл жағдайда автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

Қауіпсіз түсуді қамтамасыз ету (балаларды қорғауға арналған электронды құлып болған жағдайда)

Қауіпсіз түсуді қамтамасыз ету жолаушының артқы есікті ашуына жол бермейді. Егер автокөлік тоқтағаннан кейін жүйе артқы жақтан басқа автокөліктің жақындап келе жатқанын анықтаса, тіпті жүргізуші балаларды қорғауға арналған электронды құлыптың құлыптау түймесінің көмегімен артқы есіктердің құлпын ашуға әрекет жасаса да, артқы есіктер құлыптаулы күйінде қалады.

Толығырақ «Автокөліктен қауіпсіз түсіру жүйесі (SEA)» бөлімінен қараңыз.

Артқы орындықта жолаушының отырғанын ескерту жүйесі (ROA)

Жүйе жүргізушінің артқы орындықта отырған жолаушыны қалдырып автокөліктен шығып кетуінің алдын алуға арналған.

Жүйені баптау

Артқы орындықтағы жолаушы туралы ескерту функциясын пайдалану үшін оны ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранындағы баптаулар мәзірінен қосу қажет. Таңдаңыз:

Баптаулар > **Автокөлік** > **Функция: жайлылық** > **Артқы орындықтағы жолаушы туралы ескерту**

Ақпарат

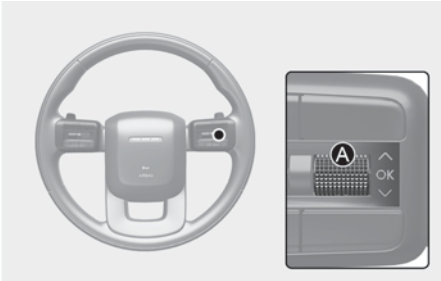
Бағдарламалық жасақтама жаңартылғаннан кейін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірі өзгеруі мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесі бойынша нұсқаулықты және қысқаша анықтамалық нұсқаулықты қараңыз.

Жүйе жұмысы

Егер артқы есікті ашып жапқаннан кейін сіз қозғалтқышты өшірсеңіз және жүргізуші есігін ашсаңыз, аспаптар тақтасында «Артқы орындықтарды тексеріңіз» ескертуі пайда болады.

Ақпарат

Ескерту хабарламасын өшіру үшін OK түймесін басыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Автокөліктен шығар кезде әрдайым артқы орындықтарды тексеріңіз.

Артқы орындықта жолаушының отыруы туралы ескерту жүйесі іс жүзінде артқы орындықта заттардың немесе жолаушылардың бар-жоғын анықтамайды. Ол жай ғана сізге артқы есіктің ашылып-жабылу тарихының негізінде артқы орындықты тексеру қажеттігін еске салады.

i Ақпарат

Артқы есіктің ашылып-жабылған тарихы автокөлікті өшіргеннен және жүргізушінің есігін құлыптағаннан кейін ғана нөлденеді. Тіпті артқы есік қайта ашылмаған болса да, егер тарих нөлденбеген болса, еске салу беріле беруі мүмкін. Мысалы, егер жүргізуші артқы орындықта жолаушының отырғанын ескертудің іске қосылуынан кейін қайтадан есікті ашса және есікті құлыптамастан автокөліктен түсетін болса, хабарлау қайтадан берілуі мүмкін.

Артқы орындықта жолаушының отырғаны туралы хабарлайтын жетілдірілген жүйе (ROA)

Бар болса

Бұл жүйе жүргізушіге артқы орындығында жолаушы қалған автокөліктен түсуге мүмкіндік бермейді.

Жүйені баптау

Артқы орындықтағы жолаушы туралы ескерту функциясын пайдалану үшін оны ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранындағы баптаулар мәзірінен қосу қажет. Таңдаңыз:

- **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Функция: жайлылық** > **Артқы орындықтағы жолаушы туралы ескерту**

i Ақпарат

Бағдарламалық жасақтама жаңартылғаннан кейін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірі өзгеруі мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесі бойынша нұсқаулықты және қысқаша анықтамалық нұсқаулықты қараңыз.

Жүйе жұмысы

- Бірінші ескерту.

  Алдын ала артқы есікті ашып-жауып және қозғалтқышты өшіріп алып, алдыңғы есікті ашқан кезіңізде аспаптар тақтасында «Артқы орындықтарда жолаушылардың және заттардың бар-жоғын тексеріңіз» ескертуі пайда болады.
- Екінші ескерту.

  Жүргізуші есігі жабылғаннан және барлық есік құлыпталғаннан кейін бірінші ескертуден кейін автокөлік ішінде қандай да бір қозғалыс анықталған кезде екіншісі іске қосылады. Сигнал шамамен 25 секунд беріліп тұрады. Егер жүйе қозғалысты анықтауды жалғастырса, ескерту 8 ретке дейін іске қосылады.

  Ескерту сигналын өшіру үшін электронды кілтпен есіктердің құлпын ашыңыз.
- Жүйе автокөліктегі қозғалысты есіктер құлыпталғаннан кейін 10 минуттың ішінде анықтайды.
- Екінші ескерту алдымен бірінші ескерту белсендірілгеннен кейін ғана іске қосылады.

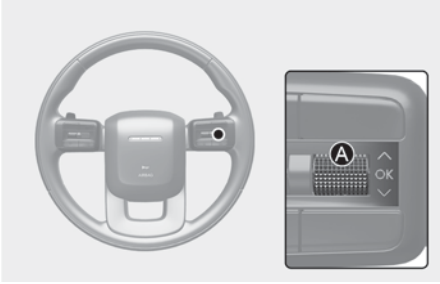
Жүйені пайдалану кезіндегі сақтық шаралары

- Барлық терезенің жабық екеніне көз жеткізіңіз. Егер терезе ашық болса, ескерту әдейі жасалмаған қозғалысты (мысалы, жел немесе ұсақ жәндіктер) анықтаған датчиктен іске қосылуы мүмкін.

Аспаптар панелі

Руль

Егер артқы орындықта жолаушының отырғаны туралы хабарлау жүйесін пайдаланғыңыз келмесе, аспаптар тақтасында бірінші ескерту пайда болған кезде руль дөңгелегіндегі **OK** түймесін басыңыз. Бұл екінші дабыл сигналын бір рет сөндіреді.

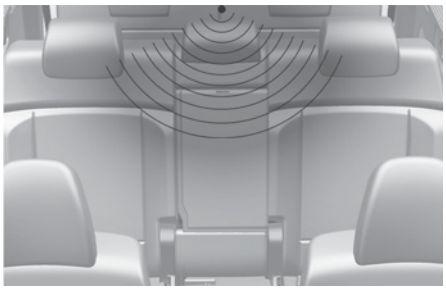
- Төбеге соққы тиген жағдайда дабыл сигналы іске қосылуы мүмкін.
- Егер автокөлік ішінде қораптар немесе заттар бірінің үстіне бірі қойылған болса, жүйе оларды анықтамауы мүмкін. Немесе дабыл сигналы қораптар немесе заттар құлап кеткен кезде іске қосылуы мүмкін.

- Егер беті басқа заттармен жабылып тұрса, датчик дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Егер жүргізушінің немесе жолаушының орындығында қозғалыс анықталса, дабыл сигналы іске қосылуы мүмкін.
- Дабыл сигналы есіктер құлыптаулы тұрғанда автокөліктің жууға немесе айналадағы дірілге немесе шуылға байланысты іске қосылуы мүмкін.
- Егер автокөлік қашықтан оталдырылса (егер ол қашықтан оталдыру функциясымен жабдықталған болса), іштегі қозғалысты анықтау тыйылады.

i Ақпарат

Екінші ескерту ROA (артқы орындықтағы жолаушы туралы хабарлау) датчигімен жабдықталған автокөліктерде қарастырылған

⚠ ЕСКЕРТУ

Тіпті егер сіздің автокөлігіңіз артқы орындықта жолаушының отырғаны туралы хабарлау жүйесімен жабдықталған болса да, автокөліктен түспес бұрын әрдайым артқы орындықты тексеріп жүріңіз.

Жүйе келесі жағдайларда іске қосылмауы мүмкін:

- Қозғалыс белгілі уақыт бойы орын алмайды немесе ол мардымсыз.
- Артқы орындықтағы жолаушының үсті қандай да бір затпен, мысалы, жамылғымен жабылған.
- Әрдайым жолаушының қауіпсіздігіне қатысты сақ болыңыз, себебі анықтау функциясы мен екінші дабыл сигналы қоршаған орта ерекшеліктеріне және белгілі жағдайларға байланысты іске қосылмауы мүмкін.
- Бала орындығында отырған бала жоқ.
- Қозғалыс автокөліктің басқа бөліктерінде (артқы орындықта емес) анықталды.
- Артқы орындықта 6 жастан асқан орындық отыр.
- Датчиктің беті автокөлік ішіндегі қандай да бір объектімен жабылған.
- Датчик ластанған.
- Артқы орындықтағы жануардың денесінің үлкендігі жеткілікті емес немесе датчиктің анықтауы үшін жеткілікті белсенді қозғалып жатқан жоқ.
- Автокөліктің төбесі модификацияланған, оған заттар бекітілген, ол деформацияланған немесе зақымдалған.
- Автокөлік радиокедергілер аймағында орналасқан.
- Жүйенің жұмысына басқа сыртқы себептер әсер етуде.

Сәйкестік декларациясы

Радиожиілікті компоненттер (ROA радарының датчигі) төменде тізіп келтірілген талаптарға сәйкес келеді:

- Европа және CE сертификаты бар елдер үшін

CE

Trade mark or Trade name : Hyundai Mobis
203, Teheran-ro, Gangnam-gu, Seoul, 06141,
Republic of Korea

M/Name : ICR010

Frequency : 60-64 GHz
Maximum Output Power : 5 dBm

The antenna(s) must be installed such that a minimum separation distance of at least 20 cm is maintained between the radiator (antenna) and all persons at all times. This device must not be co-located or operating in conjunction with any other antenna or transmitter.

Hereby, Hyundai Mobis Co.,Ltd declares that the radio equipment type ICR010 is in compliance with Directive 2014/53/EU.
The full text of the EU declaration of conformity is available at the following internet address:
http://www.mobis-as.com/product_certificate.do

- Австралия және Жаңа Зеландия үшін

Model name: ICR010

R-NZ

Айдап әкетуге қарсы жүйе

Бұл жүйе көлік құралын және құнды заттарды қорғауға арналған. Келесі жағдайларда дыбыс сигналы үздіксіз беріліп, апаттық сигнал беру шамдары жыпылықтайтын болады:

- Есік электронды кілт қолданылмастан ашылған.
- Жүксалғыш есігі электронды кілтсіз ашылады.
- Капот ашылады.

Сигнал беру жүйесі 30 секунд бойы ескерту сигналдарын береді, содан кейін нөлденеді. Сигнал беру жүйесін өшіру үшін қашықтан басқару кілтінің немесе электронды кілттің көмегімен есіктердің құлпын ашыңыз.

Айдап әкетуге қарсы жүйе есіктерді және жүксалғышты құлыптағаннан кейін 30 секунд өткенде автоматты түрде қосылады. Жүйені белсендіру үшін есіктерді және жүксалғыш есігін келесі тәсілдердің бірімен автокөлік сыртынан құлыптаңыз:

- Электронды кілттің көмегімен.
- Есіктің сыртқы тұтқасындағы түймені басыңыз, осы кезде (түймесі бар тұтқа үшін) сізде электронды кілт болуы тиіс
- Есіктің сыртқы тұтқасындағы жанасу датчигін түртіңіз, осы кезде (жанасу датчигі бар тұтқа үшін) сізде электронды кілт болуы тиіс

Апаттық сигнал беру жүйесінің шамдары бір рет жыпылықтайды және дыбыс сигналы беріледі, бұл сигнал беру жүйесінің қосылғанын көрсетеді.

Егер сигнал беру жүйесін қосқаннан кейін кез келген есік, жүксалғыш есігі немесе капот ашылатын болса (электронды кілтті қолданбастан), сигнал беру жүйесі іске қосылады.

Егер капот, жүксалғыш есігі немесе кез келген басқа есік толық жабылмаған болса, айдап әкетуге қарсы жүйе күзету режиміне қосылмайды. Егер жүйе қосылмаса, капоттың, жүксалғыш есігінің және қалған есіктердің толық жабылғанына көз жеткізіңіз.

Бұл жүйеге өзгеріс енгізуге немесе оған басқа құрылғыларды қосуға тыйым салынады.

i Ақпарат

- Автокөліктен барлық жолаушы түспейінше есіктерді құлыптамаңыз. Егер сигнал беру жүйесі қосқаннан кейін есік ашылатын болса, сигнал беру жүйесі іске қосылады.
- Егер көлік құралы қашықтан басқару кілтінің немесе электронды кілттің көмегімен күзету режимінен шығарылмаған болса, «Engine Start/Stop» оталдыру түймесін («ON») күйіне ауыстырыңыз (қашықтан басқару кілті үшін) немесе электронды кілтпен «Engine Start/Stop» түймесін басу арқылы қозғалтқышты оталдырыңыз.
- Егер жүйе автокөліктің құлпын ашу кезінде өшірілсе, алайда 30 секунд ішінде жүксалғыш есігі де, басқа есік те ашылмаса, онда есіктер қайтадан құлыпталады және сигнал беру жүйесі автоматты түрде қайта қосылады.

i Ақпарат

Ұрлап әкетуден қорғау сигналымен жабдықталған автокөліктің мынадай жазулары бар затбелгілері болады:

(1) АБАЙЛАҢЫЗ

(2) SECURITY SYSTEM (Қауіпсіздік жүйесі)

Кіріктірілген жад жүйесі (IMS)

Бар болса

Кейбір модельдерге түйменің көмегімен келесі жад баптауларын сақтауға және таңдауға арналған жүргізуші орындығының кіріктірілген жад жүйесі орнатылған.

- Жүргізуші орындығының күйі
- Сыртқы артқы көрініс айнасының күйі
- Алдыңғы әйнектегі проекциялық экранның күйі (бар болса)

⚠ ЕСКЕРТУ

Ешбір жағдайда автокөліктің қозғалысы кезінде кіріктірілген жад жүйесін реттеуге әрекет жасамаңыз.

Өйткені көлікті басқара алмай, жол-көлік апатына ұшырауыңыз мүмкін, соның салдарынан адамдар қазаға ұшырап, ауыр дене жарақатын алуы немесе мүлікке зиян келуі мүмкін.

i Ақпарат

- Аккумулятор батареясын ажыратқан кезе бұрын сақталған барлық күй жадтан өшіп қалады.
- Егер кіріктірілген жад жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.

Күйлерді жадқа сақтау

1. «P» (Тұрақ) берілісінің таңдалғанына және «Engine Start/Stop» түймесінің қосулы («ON») күйде тұрғанына көз жеткізіңіз.
2. Жүргізуші орындығының, артқы көрініс айнасының күйін және проекциялық дисплейдің биіктігін өз қалауларыңызға сәйкес баптаңыз.
3. Жадқа сақтау түймелерінің бірін (1 не 2) 4 секунд бойы басыңыз. Орындық күйі жадқа сақталған кезде жүйе қос дыбыс сигналын шығарады.
4. Аспаптар тақтасының дисплейінде «Жүргізуші 1 (не 2) баптаулары сақталды» хабарламасы көрсетіледі. Хабарлама жүргізуші орындығы күйінің баптауларын жадқа енгізген кезде ғана пайда болады.

Күйлерді жадтан қалпына келтіру

1. «P» (Тұрақ) берілісінің таңдалғанына және «Engine Start/Stop» түймесінің қосулы («ON») күйде тұрғанына көз жеткізіңіз.
2. Қажетті жад түймесін (**1** не **2**) басыңыз. Жүйе бір дыбыс сигналын шығарады, осыдан кейін жүргізуші орындығы және сыртқы артқы көрініс айналары автоматты түрде өз күйлерін сақталған баптауларға сәйкес өзгертеді.
3. Ақпараттық ойын-сауық жүйесінің дисплейінде «**1- (немесе 2-) баптаулар қолданылды**» хабарламасы пайда болады.

i Ақпарат

- **1** жадқа сақтау түймесінің баптауларын шақыру кезінде **2** жадқа сақтау түймесінің баптауларын шақыру үшін баптауды тоқтатуға **1** жадқа сақтау түймесін басыңыз және содан кейін **2** жадқа сақтау түймесін басыңыз.
- Егер кіріктірілген жад жүйесі орындықтың және сыртқы айналардың баптауын жүргізіп жатқан кезде сіз орындықты және сыртқы артқы көрініс айнасын реттейтін болсаңыз, жүйе баптау процессін доғарады.

Кіріктірілген жад жүйесін бастапқы күйге келтіру

1. «P» (Тұрақ) берілісінің таңдалғанына және қозғалтқыштың қосулы екеніне көз жеткізіңіз, осыдан кейін жүргізуші есігін ашыңыз.
2. Жүргізуші орындығын және оның арқалығын ең алдыңғы күйге келтіріңіз.
3. **1** немесе **2** жадқа сақтау түймесін және жүргізуші орындығын алдыға жылжыту түймесін басып тұрыңыз.

Кіріктірілген жад жүйесін арылту кезінде

Дыбыстық хабар беріледі, және орындық максималды артқы күйіне орнатылады. Осыдан кейін орындық пен арқалығы орта бойынша стандартты күйге қайтып оралады. Арылту рәсімі мен дыбыстық хабар келесі жағдайларда доғарылуы мүмкін:

- Жадқа сақтау түймесі басылған.
- Орындықты реттеу ауыстырып қосқышы іске қосылған.
- Беріліс «P» (Тұрақ) күйінде тұр.
- Қозғалыс жылдамдығы 3 км/сағ (2 миль/сағ) асады.
- Жүргізуші есігі жабылады.

Ескертпе

- Егер орындықтың жылжытылуы немесе дыбыстық хабар процесс аяқталғанға дейін доғарылатын болса, арылту рәсімін қайтадан қосыңыз.
- Кіріктірілген жад жүйесін арылтар алдында жүргізуші орындығында немесе оның айналасында ешқандай заттардың жоқ екеніне көз жеткізіңіз.
- Баптауларды арылтқаннан кейін жүргізуші орындығының күйін қайтадан баптау және жадқа сақтау қажет.

Орындыққа жеңіл қол жеткізу жүйесінің жұмысы

Бар болса

Жеңіл қол жеткізу жүйесі жүргізуші орындығын келесідей жолмен автоматты түрде жылжытады:

- **Автокөліктен шығар кезде (жүргізуші орындығы):**

  «Engine Start/Stop» түймесі өшірулі режимде тұрғанда, «P» (Тұрақ) берілісі таңдалып тұрғанда және жүргізуші есігі ашылған кезде жүргізуші орындығы артқа қарай жылжиды.

  Егер жүргізуші орындығы максималды артқы күйге жақын орнатылып қойған болса, орындыққа жеңіл қол жеткізу жүйесінің жұмысы шектеулі болуы мүмкін.

- **Автокөлікке отырар кезде (жүргізуші орындығы):**

  «Engine Start/Stop» түймесі «ACC» (Қосымша құрылғылар), «ON» (Қосулы) немесе «START» (Оталдыру) күйінде тұрғанда немесе жүргізуші есігі жабық тұрғанда және «Engine Start/Stop» түймесі «OFF» (Өшірулі) күйінде тұрғанда, ал жүргізушінің өзімен бірге электронды кілті болғанда, жүргізуші орындығы алдыға жылжиды.

- Орындыққа жеңіл қол жеткізу функциясын ақпараттық ойын-сауық жүйесінің баптаулар мәзірінен баптауыңызға болады. Таңдаңыз:
  - **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Орындықтар** > **Орындықтың жайлы күйі** > **Жүргізуші орындығы** > **Кеңейтілген/Қалыпты/Өшірулі.**

i Ақпарат

Бағдарламалық жасақтама жаңартылғаннан кейін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірі өзгеруі мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесі бойынша нұсқаулықты және қысқаша анықтамалық нұсқаулықты қараңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Жарақаттарды болдырмау немесе мүліктің бүлінуіне жол бермеу үшін жүргізуші жағында артқы орындықта немесе орындықтың астында еденде заттардың немесе жолаушылардың бар-жоғын ескеріңіз. Алдыңғы орындықтың жылжуын тоқтату үшін жүргізуші орындығының кез келген басқару түймесін басыңыз.

Руль

Руль электркүшейткіші (MDPS)

Жүйе автокөлікті жолда басқаруға көмектеседі. Қозғалтқыш өшірілген немесе руль күшейткіші істен шыққан жағдайда автокөлікті басқару әлі де мүмкін болады, алайда бұл үшін көбірек күш салуға тура келеді.

Рульдің жұмысында нормадан қандай да бір ауытқу байқалса, жүйені тексерту үшін ресми HYUNDAI дилеріне хабарласу керек.

Ескертпе

Егер аспаптар тақтасында руль электркүшейткішінің ескерту индикаторы (!) қосылса және «**Руль электркүшейткішін тексеріңіз**» хабарламасы пайда болса, автокөлікті басқаруды жалғастыра аласыз, алайда бұл күшін көбірек күш салу қажет болады. Жүйені HYUNDAI ресми дилерінде мүмкіндігінше тезірек тексеру ұсынылады.

i Ақпарат

Автокөліктің қалыпты жұмысы кезінде:

- «Engine Start/Stop» түймесін қосулы («ON») күйіне ауыстырғаннан кейін бірден рульді бұру үшін көбірек күш қажет болуы мүмкін.

  Бұл жүйенің MDPS диагностикасын орындауымен байланысты. Диагностика аяқталғаннан кейін руль дөңгелегін бұру күші әдеттегі деңгейге қайтып оралады.
- Аккумулятор батареясының кернеуі төмендегенде рульді бұру үшін көбірек күш салу қажет болуы мүмкін. Бұл аккумулятор батареясын зарядтағаннан кейін тыйылатын уақытша күй.
- «Engine Start/Stop» түймесін «ON» (Қос.) және «OFF» (Өшір.) күйлерінің арасында ауыстырып қосқан кезде MDPS релесінің іске қосылған сыртылы естіледі.
- Автокөлік тоқтағанда немесе төмен жылдамдықпен жүргенде электркозғалтқыштың жұмыс істеген дауысы естілуі мүмкін.
- Руль дөңгелегін төмен температураларда бұру кезінде шуыл пайда болуы мүмкін. Температура жоғарылағанда шуыл жоғалады.
- Егер MDPS жұмысында қате анықталса рульді бұру күшін азайту функциясы қосылмайды. Аспаптар тақтасында ескерту индикаторлары жануы мүмкін, немесе рульді бұруға көбірек күш салу қажет болуы мүмкін. Мұндай белгілер пайда болған жағдайда мүмкіндігінше тезірек қауіпсіз аймаққа шығу қажет. Автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде мүмкіндігінше тезірек тексеру ұсынылады.

Руль дөңгелегін еңкейту/Жылжытып шығару

Руль дөңгелегін бетіңізге емес, кеудеңізге қарай бағытталатындай етіп жылжытыңыз. Аспаптар тақтасының ескерту индикаторларының және көрсеткіштерінің сізге көрініп тұрғанына көз жеткізіңіз. Реттеп болғаннан кейін руль дөңгелегінің сенімді бекітілгенін тексеру үшін оны жоғары-төмен жылжытып көріңіз.

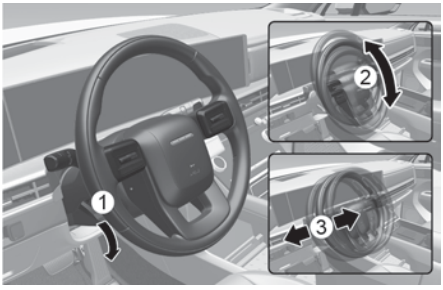
⚠ ЕСКЕРТУ

Руль дөңгелегінің күйін қозғалыс кезінде реттеуге тыйым салынады. Өйткені автокөлікті басқару мүмкіндігінен айырылып, жол-көлік апаты орын алуы мүмкін.

Ескертпе

Руль дөңгелегінің күйін реттеген кезде бекіткішін зақымдап алмау үшін оны күшпен баспаңыз және тартпаңыз.

Қолмен реттеу

Реттеу үшін:

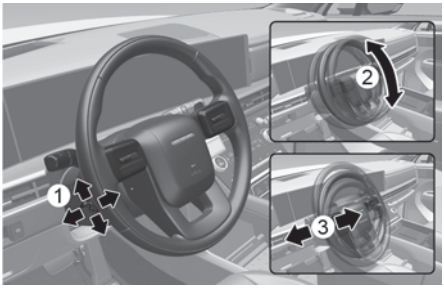
1. Бекіткіштің қайырмалы иінтірегін түсіріңіз (1).
2. Руль дөңгелегіне дейінгі қажетті бұрышты (2) және қашықтықты (3) реттеңіз.
3. Руль дөңгелегін бекіту үшін бекіткіштің қайырмалы иінтірегін көтеріңіз.

i Ақпарат

Кейбір жағдайларда бекіткіштің қайырмалы иінтірегі толық іске қосылмауы мүмкін. Бекіткіш иінтірегін түсіру, руль дөңгелегін қайтадан реттеу, содан кейін руль дөңгелегін бекіту үшін қайырмалы иінтіректі көтеру қажет.

Электржетекпен реттеу

Бар болса

Руль дөңгелегінің орналасу бұрышын және биіктігін өзгерту процедурасы:

1. Бұрышты (2) реттеу үшін ауыстырып қосқышты (1) жоғары-төмен бағытта басыңыз.
2. Биіктікті (3) реттеу үшін ауыстырып қосқышты алдыға-артқа басыңыз.

Ескертпе

Қозғалтқыш өшірулі тұрғанда руль дөңгелегінің күйін қажетті уақыттан ұзақ реттеу әрекетін жүргізбеген дұрыс. Бұл аккумулятор зарядының шамадан тыс тұтынылуына әкелуі мүмкін.

Электржетекті рульдің реттеуін арылту

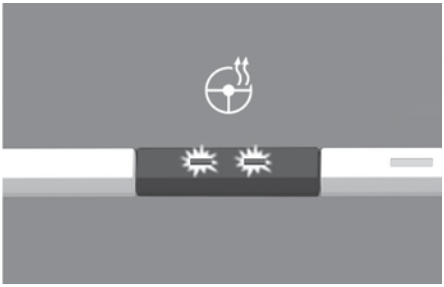
Егер рульдің күйін реттеу (биіктігі немесе көлбеу бұрышы бойынша) қолжетімді шектерде мүмкін болмай қалса, келесідей жолмен арылтуды орындаңыз.

1. Руль дөңгелегі тоқтаған күйде ауыстырып қосқышты (1) бұған дейін орындалған реттеу бағытына қарай басыңыз және 10 секунд бойы ұстап тұрыңыз. Сонда руль дөңгелегі ауыстырып қосқышты басу бағытына қарай жылжиды.
2. Руль дөңгелегі тоқтағаннан кейін ауыстырып қосқышты (1) кемінде 3 секунд бойы басып ұстаңыз. Арылту жұмыс диапазоны анықталғаннан кейін аяқталады. Егер электржетектің көмегімен орындалатын руль дөңгелегінің реттеуін арылтқаннан кейін де оны реттеу мүмкін болмаса, жүйені тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.

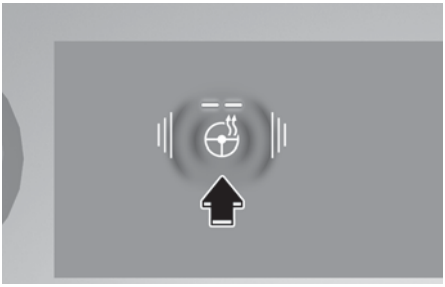
Руль дөңгелегін жылыту

Бар болса

А типі

В типі

Руль дөңгелегінің жылытқышы «Engine Start/Stop» түймесінің «ON» (Қос.) күйінде немесе қозғалтқыш жұмыс істеп тұрғанда түймені басу арқылы қосылады. Түймедегі индикатор жанады.

Руль дөңгелегінің жылытқышын өшіру үшін түймені және бір рет басыңыз. Түймедегі индикатор сөнеді.

Температураны қолмен реттеу

Жылытқышы бар руль дөңгелегінің пиктограммасын әрбір басқан сайын температура келесідей жолмен өзгереді.

- **ӨШІР.** > **ТӨМЕН** > **ЖОҒАРЫ**
- Жылыту температура жоғары кезде пиктограмманы басу руль дөңгелегінің жылытқышын өшіруге алып келеді.

Температураның автоматты түрде реттелуі

- «HIGH» (Жоғары) режимін қолмен таңдаған жағдайда 30 минуттан кейін руль дөңгелегін жылыту автоматты түрде «LOW» (Төмен) күйіне ауысады. Пиктограмманы «OFF» (Өшір.) күйіне ауыстыру арқылы руль дөңгелегінің жылытқышын өшіруге болады.
- «ТӨМЕН» режимін қолмен таңдаған кезде руль дөңгелегінің температурасы автоматты түрде реттеледі.

Климат-контроль баптауларына байланыстырылған автоматты басқару

Жылытқышы бар руль дөңгелегінің температурасы қозғалтқыш жұмыс істеп тұрғанда сыртқы температураға байланысты автоматты түрде реттеледі.

Бұл функцияны пайдалану үшін оны ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранындағы параметрлер мәзіріне қосу қажет.

Таңдаңыз:

- **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жылыту/желдету** > **Климат-контроль баптауларын пайдаланатын автоматты басқару органдары** > **Рульді жылыту**

  Толық ақпарат алу үшін бөлек қысқаша нұсқаулықтағы QR-кодты сканерлеңіз.
- Егер рульді жылыту белгішесін бассаңыз, онда руль жылытқышын басқару қолмен орындалуы тиіс.
- «Engine Start/Stop» түймесін қосулы (ON) күйіне ауыстырған кезде руль дөңгелегінің жылытқышы әдепкі қалып бойынша өшірулі. Алайда егер «Климат-контроль баптауларына байланыстырылған автоматты басқару» функциясы қосылған болса, руль дөңгелегінің жылытқышы сырттағы температураға байланысты қосылады және өшіріледі.

Ескертпе

- Руль дөңгелегін жылыту жүйесін зақымдап алмау үшін руль дөңгелегіне тысқаптар салмаңыз немесе қандай да бір аксессуарлар қыстырмаңыз.
- Руль дөңгелегінің бетін өткір заттармен қырнамаңыз. Бұл руль дөңгелегінің жылытқыш элементін зақымдауы мүмкін.
- Руль дөңгелегінің бетін тазалауға келесі бұйымдарды пайдаланбаңыз. Бұл руль дөңгелегінің жылытқышы мен бетінің зақымдалуына алып келуі мүмкін.
  - Органикалық еріткіштер, мысалы, бояуға арналған еріткіш, спирт және бензин
  - Химиялық бұйымдар, мысалы, былғарыға арналған тазартқыш құрал, жабындық агент және балауыз

Дыбыс сигналы

Дыбыс сигналын беру үшін руль дөңгелегінің гудок таңбасымен белгіленген (суретті қараңыз) жерін басыңыз. Дыбыс сигналы тек осы аймақты басқан кезде іске қосылады.

Ескертпе

Сигналды күшпен соқпаңыз және оны жұдырықпен ұрмаңыз. Дыбыс сигналын өткір заттармен баспаңыз.

Ескертпе

Руль дөңгелегінің бетін тазалауға келесі бұйымдарды пайдаланбаңыз:

- Органикалық еріткіштер, мысалы, бояуға арналған еріткіш, спирт және бензин
- Химиялық бұйымдар, мысалы, былғарыға арналған тазартқыш құрал, жабындық агент және балауыз

Руль дөңгелегін қысу күшінің датчигі

Жүргізушінің көмекші жүйесі қосулы күйде автокөлікпен қозғалу кезінде ол жүргізушінің рульді ұстап отырғанын-отырмағанын қадағалайды. Егер жүргізушінің қолдары рульге қойылмаған болса, жүйе қолдардың рульге қойылмағаны туралы ескерту көрсетеді. Толық ақпаратты 7-тараудың «Жолақты ұстап отыру жүйесі (LKA)», «Қозғалыс жолағын қадағалау жүйесі (LFA)», «HDA (Автомагистральдармен жүргізу көмекшісі)» бөлімдерінің «Қолдардың рульге қойылмағаны туралы ескерту» тармағынан қараңыз.

Төменде көрсетілген жағдайларда жүргізуші рульді ұстап отырса да, датчик жүргізушінің қолдарын анықтамауы мүмкін.

- Жүргізуші қолғап киіп алған.
- Руль дөңгелегіне тысқап секілді аксессуарлар кигізілген.
- Электронды құрылғы руль дөңгелегіне жанасып тұр.
- Руль дөңгелегі дымқыл.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Егер төменде көрсетілген сақтық шаралары орындалмаса, руль дөңгелегіндегі датчик дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

- Руль дөңгелегінің қаптауышын модификацияламаңыз.
- Руль дөңгелегінің тоғынына аксессуарлар қыстырмаңыз.
- Руль дөңгелегіне электронды құрылғыларды (мысалы, ноутбук, планшеттік компьютер және т. с. с.) тигізбеңіз.
- Руль дөңгелегіне металл немесе ток өткізгіш заттарды (мысалы, стақан, газдалған сусын құйылған қалбыр және т. с. с.) тигізбеңіз.
- Руль дөңгелегіне ылғалдың тиюіне жол бермеңіз (мысалы, төгілген су, тазалау кезіндегі ылғал шүберек, бу.)

Руль дөңгелегінің тактильді ескертуі/дірілі

Бар болса

Тактильді технологиясы бар руль дөңгелегі орнатылған жағдайда жүргізушіге қауіпті жағдай туралы ескерту үшін жүргізушінің көмекші жүйесі руль дөңгелегінің дірілін белсендіреді.

Тактильді ескертуді баптау

Қозғалтқыш қосулы тұрғанда келесілерді таңдаңыз: Ақпараттық-ойын-сауық жүйесінің мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізушінің көмекшісі** > **Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Тактильді ескерту тармағын таңдаңыз.**

Айналар

Ішкі артқы көрініс айнасы

Автокөлікпен жол жүрер алдында ішкі артқы көрініс айнасының күйін тексеріңіз. Артқы көрініс айнасының күйін артқы әйнек сізге тұтастай көрініп тұратындай етіп реттеңіз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Түзу көріну сызығының бойында кедергілердің жоқ екеніне көз жеткізіңіз. Артқы орындықтарға, жүксалғышқа немесе артқы орындықтардың бассүйегіштеріне артқы терезеден көруге кедергі келтіретін заттарды орналастырмаңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Жол-көлік апаты кезінде немесе қауіпсіздік жастығы жайылғанда ауыр жарақаттар алмас үшін артқы көрініс айнасын түрлендіруге немесе панорамалық айна орнатуға болмайды.

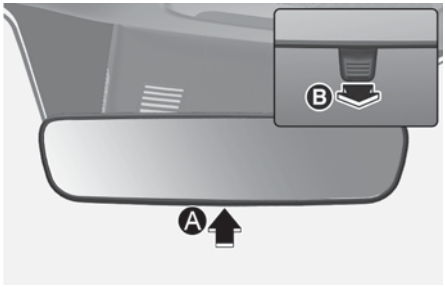
⚠ ЕСКЕРТУ

Айнаның күйін қозғалыс кезінде реттеуге тыйым салынады. Өйткені автокөлікті басқару мүмкіндігінен айырылып, жол-көлік апаты орын алуы мүмкін.

Ескертпе

Айнаны тазалағанда әйнектерге арналған тазартқыш құралға малынған қағаз сүлгі немесе осыған ұқсас материал қолданыңыз. Сұйық тазартқыш айнаның корпусына кірмеуі үшін әйнектерге арналған тазартқышты тікелей айнаға бүрікпеңіз.

Артқы көрініс айнасының күндізгі/түнгі режимі

[A] Күн
[B] Түн

Түнгі уақытта қозғалысты бастамас бұрын артқы жақта жүріп келе жатқан автокөліктердің фараларының көзді қарықтырар әсерін азайту үшін осы иінтіректі өзіңізге қарай тартыңыз.

Түнгі күйде артқы көрініс айнасындағы көрініс айқындығының төмендейтінін есте ұстаңыз.

Электрхромды айна

Бар болса

[A] Датчик

Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрғанда артқы жақта жүріп келе жатқан автокөліктердің көзді қарықтыратын жарық артқы көрініс айнасына кіріктірілген датчиктің көмегімен автоматты түрде жойылады. «R» (Артқы жүріс) берілісін таңдаған кезде айна автоматты түрде ең жарық баптауға өтіп, жүргізушіге артқы жақтан оңтайлы көріністі қамтамасыз етеді.

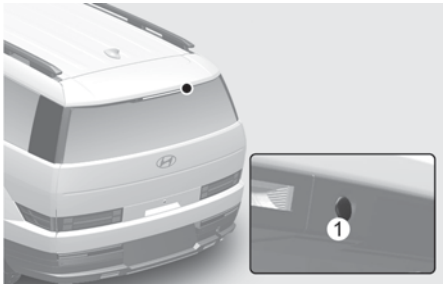
Цифрлық артқы көрініс айнасы

Бар болса

Цифрлық артқы көрініс айнасы — бұл автокөліктің артқы бөлігіндегі камерадан және бетінде артқы көрініс көрсетілетін цифрлық артқы көрініс айнасының дисплейінен тұратын жүйе. Цифрлық артқы көрініс айнасының жүргізушіге артқы көрініс камерасының көрінісін қарап көруге мүмкіндік беруінің арқасында бассүйегіштер немесе жүк секілді кедергілердің болуына қарамастан артқы көрініс қамтамасыз етіледі.

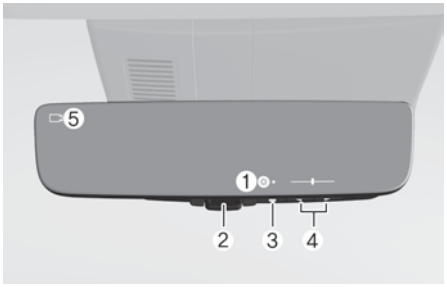
⚠ ЕСКЕРТУ

- Цифрлық артқы көрініс айнасын дұрыс пайдалану бойынша ескертулер мен нұсқауларды орындамау апатқа алып келуі мүмкін.
  - Цифрлық артқы көрініс айнасы — жайлылықты қамтамасыз ету функцияларының бірі. Құрылғы автокөлікті тиісінше басқару үшін кәдімгі артқы көрініс айнасын алмастырмайды. Жүйе объектілердің бәрін бірдей көрсетпеуі мүмкін. Автокөлікті пайдаланар алдында цифрлық артқы көрініс айнасының көзден таса аймағын тексеріп алу қажет. Жүргізуші әрдайым қауіпсіз жүргізуге жауапты болады.
  - Көлік жүргізу кезінде цифрлық артқы көрініс айнасының жұмысын баптамаңыз. Әйтпесе назарыңыз басқа жаққа бұрылуы және нәтижесінде автокөлік тізгінінен айырылып қалуыңыз мүмкін, бұл апатқа немесе күрделі жарақатқа алып келуі мүмкін.
  - Цифрлық артқы көрініс айнасын, камера модулін немесе сымдарды бөлшектеуге немесе модификациялауға тырыспаңыз. Әйтпесе бұл апатқа немесе өрттің шығуына алып келуі мүмкін. Цифрлық артқы көрініс айнасы орнатылған аймақта түтін немесе иіс пайда болған жағдайда дереу жүйені өшіріңіз. Бұл жағдайда HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.
- Қозғалысты бастамас бұрын цифрлық артқы көрініс айнасын реттеп алыңыз.
  - Жүйені кәдімгі артқы көрініс айнасы режиміне ауыстырыңыз да, жүргізуші орындығында дұрыс қалыпта отырыңыз. Осыдан кейін айнаны артқы әйнек толықтай көрініп тұратындай етіп реттеңіз.
  - Цифрлық артқы көрініс айнасын пайдалану режиміне ауысу және дисплей параметрлерін баптау үшін иінтіректі тірелгенше басыңыз. Егер айна баптауларын орнатылмаған болса, айнадағы объектілердің шағылысуынан жүргізу кезінде цифрлық артқы көрініс айнасының дисплейін көру (камерадан көру режимі) қиын болуы мүмкін.
  - Цифрлық артқы көрініс айнасының объектілерді анықтау қашықтығы мен оптикалық айнаның объектілерді анықтау қашықтығының арасында айырмашылық болатындықтан жол жүрер алдында міндетті түрде осы айырмашылықты тексеріп алыңыз.
- Цифрлық айнада ақау болған жағдайда жүйені дереу кәдімгі артқы көрініс айнасы режиміне ауыстырыңыз.
- Камера объективіне күшті жарық (мысалы, күннің жарығы немесе артқы жақта жүріп келе жатқан автокөліктердің шағай жарығы) түсіп тұрған кезде, цифрлық артқы көрініс айнасының мониторының экранында жарық сәулесі немесе көзді қарықтыратын жарық пайда болуы мүмкін. Бұл жағдайда кәдімгі артқы көрініс айнасы режиміне ауыстырып қосыңыз.

- Егер камера объективі (1) ластанған болса, көрсетіліп тұрған кескін айқын болмауы мүмкін. Бұл жағдайда оны суға малынған жұмсақ шүберекпен немесе мақта тампонмен тазалаңыз.

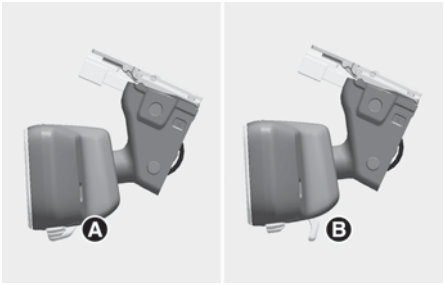
Жүйе элементтері

1. Белгішелердің көрсетілу аймағы Экран белгішелері, айқындықты және еңкею бұрышын реттеу
2. Ауыстырып қосқыш Цифрлық және оптикалық артқы көрініс айнасы режимдерін ауыстырып қосуға арналған.
3. Мәзір түймесі

   Белгішелердің көрсетілу аймағын көрсету үшін басыңыз және бапталуы тиіс элементті (айқындық және көлбеу бұрышы) таңдаңыз.
4. Таңдау/баптау түймес Реттегіңіз келетін элементтің баптауларын өзгерту үшін басыңыз.
5. Камера индикаторы Камераның ақаусыз екенін көрсетеді.

Режимді қалай өзгерту қажет

[A] Цифрлық режим
[B] Кәдімгі режим

Режимді ауыстырып қосқыш қосулы күйде («ON») тұрған кезде ауыстыруға болады.

1. Цифрлық артқы көрініс айнасы режиміне (камерадан көру режимі) ауыстырып қосу үшін режимді таңдау иінтірегін тірелгенше тартыңыз.
   * Цифрлық айнаның дисплейінде артқы көріністің кескіні пайда болады. Бұл режимде камера индикаторы (5) көрсетіледі.
2. Оптикалық артқы көрініс айнасы режиміне ауыстыру үшін режимді таңдау иінтірегін тірелгенше басыңыз
   * Цифрлық артқы көрініс айнасының дисплейін өшіру оптикалық айна режиміне ауысуға мүмкіндік береді.

Айнаның биіктігін реттеу

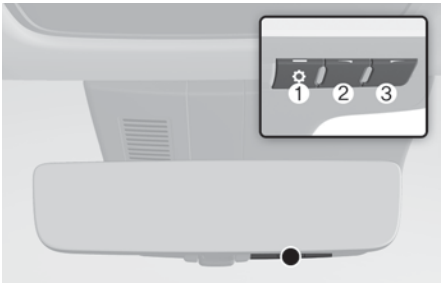

Айнаның биіктігін көлік тізгініндегі отырған қалпыңызға сәйкес реттеуге болады.

Оптикалық айна режиміне ауыстырып қосу үшін жоғары және төмен қозғау арқылы артқы көрініс айнасының еңкею бұрышын реттеңіз.

Дисплей баптаулары (цифрлық айна режимі)

Цифрлық айна режиміндегі дисплей баптаулары.

1. Мәзір түймесін басыңыз (1). Экранда белгішелер пайда болады.

Белгішелер	Баптаулар
	Дисплейдің жарықтығын белгілеу үшін таңдаңыз.
	Жоғары/төмен күйін орнату үшін таңдаңыз.

2. Бапталуы тиіс параметрді таңдау үшін мәзір түймесін қажетті мәрте басыңыз.
3. Баптауларды өзгерту үшін (2) түймесін немесе (3) түймесін басыңыз.

   Түймені 5 не одан көп секундқа жіберсеңіз, белгішелер жоғалып кетеді.

   * Цифрлық артқы көрініс айнасының тым күшті жарықтығы көздерді ширықтыруы мүмкін.

Цифрлық артқы көрініс айнасының сәйкес жарықтығын баптап алыңыз. Егер көздеріңіз шаршаса, оптикалық айна режиміне ауыстырыңыз.

Жарық датчиктерінің ақауының алдын алу

Жарық датчиктерінің ақауға ұшырауының алдын алу үшін оларға қолдарыңызды тигізбеңіз және беттерін жаппаңыз.

Тұрақ көмекшісіне арналған көру режиміне ауыстыру

Беріліс «R» (Артқы жүріс) күйіне ауыстырылған кезде орталық цифрлық артқы көрініс айнасы төмен қарай еңкейеді.

i Ақпарат

«R» (Артқы жүріс) күйінен «N» (Бейтарап) немесе «D» (Алдыға жүру) күйлеріне ауыстырған кезде қалыпты режимге ауыстыру орындалады. Тұрақ көмекшісіне арналған көру режимі тек «R» (Артқы жүріс) берілісі таңдалғанда ғана қолжетімді. «P» (Тұрақ), «N» (Бейтарап) немесе «D» (Алдыға жүру) күйлерінде қалыпты режим белсенді.

Цифрлық артқы көрініс айнасының жұмыс істеу шарттары

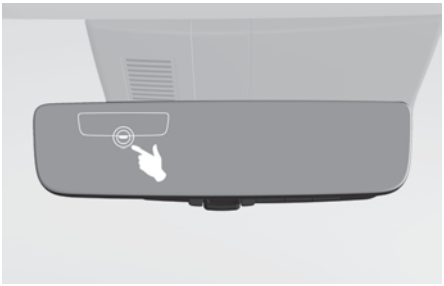
«Engine Start/Stop» түймесі қосулы («ON») күйде тұр.

Қосу-тоқтату түймесі «ON» (Қосулы) күйінен «OFF» (Өшірулі) немесе ACC («Қосымша құрылғылар») күйіне ауыстырылған кезде кескін жоғалады.

Цифрлық артқы көрініс айнасын цифрлық айна режимінде пайдаланған кезде

- Жүксалғыш есігі ашық тұрған кезде цифрлық артқы көрініс айнасындағы кескін дұрыс көрсетілмеуі мүмкін. Қозғалысты бастамас бұрын жүксалғыш есігінің жабық екеніне көз жеткізіңіз.
- Егер шағылысып тұрған жарықтан дисплей дұрыс көрінбей тұрса, люктің күңгірт қалқасын (бар болса) жабыңыз.
- Қараңғыда, мысалы, түнде жүргізген кезде келесі жағдайлардың кез келгені орын алуы мүмкін. Олардың бір де бірі ақаудың орын алғанын көрсетпейді.
  - Дисплейдегі объектілердің түстері олардың шынайы түстерінен өзгеше болуы мүмкін.
  - Өзіңіздің физикалық күйіңізге немесе жасыңызға байланысты дисплейдегі кескінді фокустау әдеттегімен салыстырғанда көбірек уақыт алуы мүмкін. Бұл жағдайда оптикалық айна режиміне ауыстырып қосыңыз.
  - Жолаушылардың автокөліктің қозғалысы кезінде көрсетіліп тұрған кескінге қарап отыруына жол бермеңіз, себебі бұл тербелу әсерін беруі мүмкін.

Жүйе ақаулы болған жағдайда

Егер цифрлық артқы көрініс айнасын цифрлық айна режимінде пайдаланған кезде суретте көрсетілген таңба көрсетіліп тұрса, жүйеде ақау болуы мүмкін. Таңба бірнеше секундтан кейін жоғалады.

Иінтіректі басыңыз да, оптикалық айна режиміне ауыстырыңыз. Автокөлікті HYUNDAI ресми дилеріне тексертуге кеңес береміз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

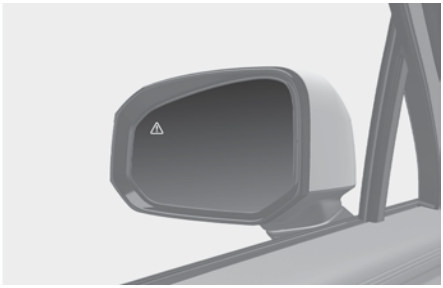
Цифрлық артқы көрініс айнасының ақауының алдын алу үшін

- Айнаны тазалауға еріткіш, бензол немесе спирт қолданбаңыз. Олар айналы беттің түсін оңдырып жіберуі, бүлдіруі немесе зақымдауы мүмкін.
- Айнаны және камераны шешіп алмаңыз, бөлшектемеңіз және модификацияламаңыз.
- Камераға органикалық еріткіштердің, автокөлік балауызының, терезелерді жууға немесе әйнектерге жабын жағуға арналған құралдардың тиюіне жол бермеңіз. Бұл заттектер айна бетіне тиген жағдайда оларды мүмкіндігінше тезірек сүртіп тастаңыз.
- Камера объективін тазалау үшін оны жұмсақ ылғал шүберекпен сүртіңіз.
- Тазалау кезінде камера объективін қатты баспаңыз, себебі оның беті сызылуы мүмкін, нәтижесінде кескіннің айқындығы төмендейді.
- Камераға күшті соққылар тигізбеңіз, себебі бұл оны зақымдауы мүмкін. Бұл жағдайда автокөлікті тексерту үшін ресми HYUNDAI дилеріне хабарласу керек.
- Қозғалтқыш қосылмай тұрғанда жүйенің «ON» (Қосулы) күйінде жұмыс істеуі аккумулятор батареясының разрядталуына алып келуі мүмкін.
- Сымсыз құрылғының антеннасын цифрлық артқы көрініс айнасына жалғамаңыз. Сымсыз құрылғыдан шығатын электр толқыны цифрлық артқы көрініс айнасының дисплейіндегі кескінді бұрмалауы мүмкін.
- Түймелерді тым қатты баспаңыз және иінтіректі жұлқып тартпаңыз. Бұл жүйенің бұзылуына немесе цифрлық артқы көрініс айнасының құлап түсуіне алып келуі мүмкін.
- Цифрлық артқы көрініс айнасының корпусын 90°-қа және одан көп бұрышқа бұруға кеңес берілмейді. Бұл құрылғының стартердің зақымдалуына әкелуі мүмкін. Цифрлық артқы көрініс айнасының корпусына күшті соққылар тигізбеңіз. Бұ жүйенің ақауына әкелуі мүмкін.
- Егер цифрлық артқы көрініс айнасының кескіні күшті сыртқы жарықтың әсерінен немесе объектив бетіндегі бөтен заттардан нашар ажыратылатын болса, кәдімгі артқы көрініс айнасы режиміне ауыстырып қосыңыз.

Цифрлық артқы көрініс айнасының қателерінің белгішелері және түзеу әдістері

Белгілер	Ықтимал себебі	Шешімі
Егер жоғары температура белгішесі дисплейдің оң жағында көрсетілсе.	Цифрлық артқы көрініс айнасы өте ыстық. (Дисплейдің жарықтығы біртіндеп төмендейді. Егер температура жоғарылай берсе, цифрлық артқы көрініс айнасы өшіп қалады.)	Айнаны суыту үшін салондағы ауаның температурасын төмендетуге кеңес беріледі. (Белгіше айна суыған кезде жоғалады.) Егер айна суығаннан кейін де белгіше жоғалмаса, автокөлікті тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.
Егер дисплей белгішесі қатені көрсету белгішесіне ауыстырылса.	Жүйе ақаулы болуы мүмкін	Оптикалық айна режиміне ауыстырып қосыңыз. Автокөлікті HYUNDAI ресми дилеріне тексертуге кеңес береміз.

Сыртқы артқы көрініс айналары

Көлік құралында екі жағынан сыртқы артқы көрініс айналары орнатылған. Айналардың күйін арнайы ауыстырып қосқыштың көмегімен қашықтан реттеу болады. Қозғалысты бастамас бұрын сыртқы артқы көрініс айналарын қажетті күйге қойып реттеп алыңыз. Автоматты жуу алаңында немесе тар көшелермен жүргенде зақымдалуының алдын алу үшін сыртқы артқы көрініс айналарын жинап қоюға болады.

⚠ ЕСКЕРТУ

Сол жақ және оң жақ сыртқы артқы көрініс айналары дөңес пішінді. Айнадан көрініп тұрған объектілер көзге көрініп тұрғаннан жақынырақ орналасқан.

Жолақты ауыстырмас бұрын басқа автокөліктерге дейінгі нақты қашықтықты анықтап алу үшін

сыртқы артқы көрініс айнасына немесе артқа бұрылып қараңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Сыртқы артқы көрініс айналарын автокөліктің қозғалысы кезінде реттеуге немесе жинауға тыйым салынады. Өйткені автокөлікті басқару мүмкіндігінен айырылып, жол-көлік апаты орын алуы мүмкін.

Ескертпе

- Айнаның бетіне қатқан мұзды қырмаған жөн. Бұл кезде әйнектің беті зақымдалуы мүмкін.
- Егер айна мұздың қатуына байланысты қозғалмай қалса, оны күш салып реттеуге тырыспаңыз. Мұзды жібіту үшін мұз қатуға қарсы құралды (салқындату жүйесінің антифризі емес) немесе ыстық суға малынған жұмсақ матаны не ысқышты пайдаланған жөн. Сондай-ақ автокөлікті жылы жерге кіргізіп, мұзы күткенше күте тұруға болады.
- Айналарды тазалаған кезде абразивті материалдарды, жанармайды және мұнайдан алынатын басқа да тазартқыш құралдарды қолдануға тыйым салынады.

Сыртқы артқы көрініс айналарын реттеу

Сыртқы артқы көрініс айналарын реттеу

1. Бапталуы тиіс артқы көрініс айнасын таңдау үшін иінтіректі (1) «L» (Сол жақ) немесе «R» (Оң жақ) күйіне ауыстырыңыз.
2. Айна реттегішінің (2) көмегімен таңдалған айнаны жоғары, төмен, солға немесе оңға қозғаңыз.
3. Баптағаннан кейін абайсызда баптауларды өзгертіп алмау үшін иінтіректі (2) ортаңғы күйге ауыстырыңыз.

Ескертпе

- Максималды реттеу бұрыштарына жеткен кезде айнаның қозғалысы тоқтайды, алайда ауыстырып қосқыш басылып тұрған кезде электрқозғалтқыш жұмыс істеуін жалғастырады. Электрқозғалтқышты зақымдап алмау үшін ауыстырып қосқышты қажетінен ұзақ баспаңыз.
- Қозғалтқышын зақымдап алмау үшін сыртқы артқы көрініс айналарын күш салып реттемеңіз.

Сыртқы артқы көрініс айнасын жинау

Бар болса

Жинау түймесі

Сыртқы артқы көрініс айнасы түймеге басқан кезде жиналады және жазылады.

Ақпараттық ойын-сауық жүйесін баптау

- **Есіктің құлпы ашылған кезде қосылуы**

  Егер ақпараттық ойын-сауық жүйесінің баптау мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жарық** > **Сәлемдесу жарығы/ақылды айна** > **Есіктердің құлпын ашқанда тармағы таңдалған болса:**

  - Айналар есікті электронды кілтпен құлыптағанда немесе құлпын ашқанда жиналады немесе жазылады.
  - Айналар есікті есіктің сыртқы тұтқасындағы жанасу датчигімен құлыптағанда немесе құлпын ашқанда жиналады немесе жазылады.

- **Жүргізуші жақындаған кезде қосылуы**

  Егер ақпараттық ойын-сауық жүйесінің баптау мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жарық** > **Сөлемдесу жарығы/ақылды айна** > **Жүргізуші жақындағанда** тармағы таңдалған болса, онда электронды кілтімен жүргізуші жақындаған жағдайда айналар жазылады.

i Ақпарат

- Бағдарламалық жасақтама жаңартылғаннан кейін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірі өзгеруі мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесі бойынша нұсқаулықты және қысқаша анықтамалық нұсқаулықты қараңыз.
- Қауіпсіздік мақсатында сыртқы артқы көрініс айналары 15 км/сағ (9 миль/сағ) не одан жоғары жылдамдықпен қозғалғанда автоматты түрде жиналмайды.

Ескертпе

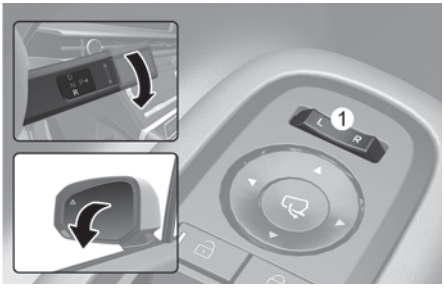
Аккумулятордың қажетсіз разрядталуын болдырмау үшін қозғалтқыш жұмыс істемей тұрса, айналардың күйін қажетінен ұзақ реттемеңіз.

Ескертпе

Электржетекті артқы көрініс айнасын қолмен жинауға рұқсат етілмейді. Бұл электрқозғалтқыштың істен шығуына алып келуі мүмкін.

Артқы жүріспен тұраққа қою кезіндегі көмек

Бар болса

Егер «R» (Артқы жүріс) берілісі таңдалған болса, сыртқы артқы көрініс айналары артқы жүріспен қозғалу кезінде көлікті басқаруға көмектесіп төмен қарай еңкейеді.

Айналардың қозғалу-қозғалмауы сыртқы артқы көрініс айналарының ауыстырып қосқышының (1) күйіне байланысты.

Жұмыс істеу ережесі

- Сол жақ/оң жақ: Ауыстырып қосқыш «L» немесе «R» күйіне қойылған кезде сыртқы артқы көрініс айналарының екеуі де қозғалады.
- Ортаңғы күй: Ауыстырып қосқыштың күйі таңдалмаған кезде сыртқы артқы көрініс айналары қозғалмайды.

Сыртқы артқы көрініс айналары төменде берілген кез келген жағдайда өзінің бастапқы күйіне автоматты түрде қайтады:

- Қозғалтқышты қосу-тоқтату түймесі OFF (Өшірулі) немесе ACC күйіне қойылған.
- Беріліс «R» (Артқы жүріс) күйінен өзге кез келген күйге ауыстырылған.
- Сыртқы артқы көрініс айналарын реттеу түймесі басылмаған.

Артқы жүріспен тұраққа қою кезіндегі көмек функциясының пайдаланушылық баптаулар режимі

Егер сыртқы артқы көрініс айнасының стандартты еңкею бұрышы артқы жүріспен тұраққа қою кезінде қажетті көріністі қамтамасыз етпесе, оны реттеуге болады.

Жаңа автокөлікте оң жақ және сол жақ сыртқы артқы көрініс айналарының еңкею бұрыштары әртүрлі бапталған. Бұл оңтайлы көріністі қамтамасыз ету мақсатында жасалған.

1. Қозғалтқышты толық тоқтатыңыз.
2. Тежегіш педалін басыңыз және берілісті «R» (Артқы жүріс) күйіне ауыстырыңыз. Егер ауыстырып қосқыш «L» немесе «R» күйіне қойылған болса, сыртқы артқы көрініс айналарының екеуі де стандартты күйге түсіріледі.
3. Реттелуі тиіс артқы көрініс айнасын таңдау үшін ауыстырып қосқышты «L» (Сол жақ) немесе «R» (Оң жақ) күйге ауыстырыңыз. Содан кейін айнаның еңкею бұрышын ▼, ▲, ◄, ► түймелерімен реттеңіз.
4. Айнаның еңкею бұрышын реттеуді аяқтағаннан кейін баптауларды сақтаңыз. Ол үшін берілісті «R» (Артқы жүріс) күйінен өзге кез келген күйге ауыстырыңыз немесе айналарды таңдау ауыстырып қосқышын бейтарап күйге қойыңыз.
5. Екінші сыртқы артқы көрініс айнасын жоғарыда келтірілген нұсқаулар (1-4 қадамдар) бойынша реттеңіз.

Артқы жүріспен тұраққа қою кезіндегі көмек функциясының пайдаланушылық баптаулар режимін арылту

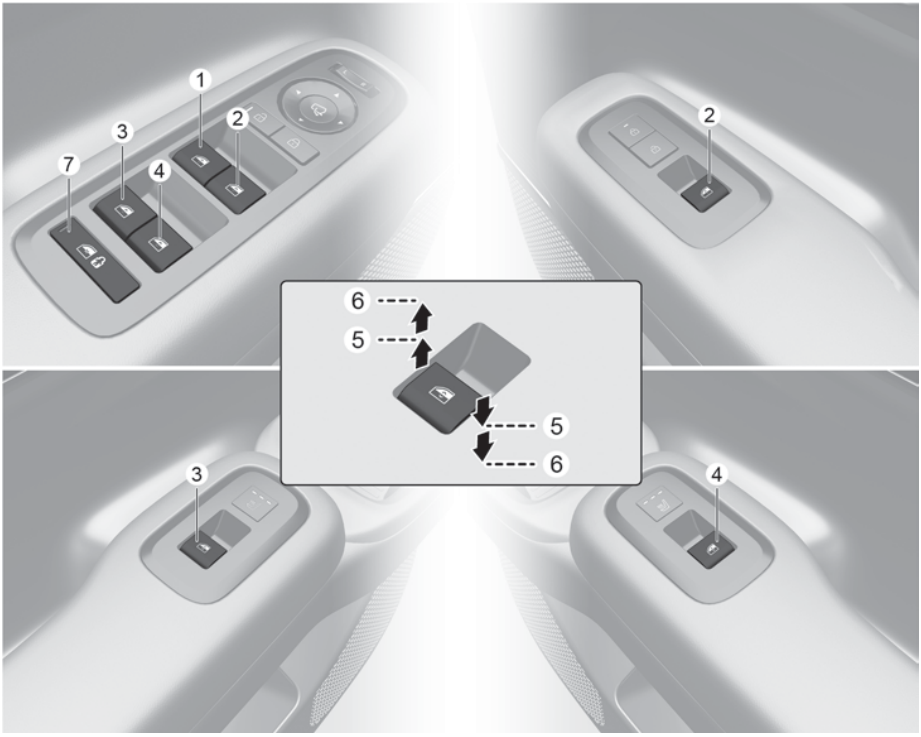
Сыртқы артқы көрініс айнасының бастапқы еңкею бұрышын қалпына келтіру үшін берілісті «R» (Артқы жүріс) күйіне ауыстырыңыз және «P» (Тұрақ), «N» (Бейтарап) және «D» (Алдыға жүру) берілісімен салыстырғанда биігірек еңкею бұрышын орнатыңыз.

Ескертпе

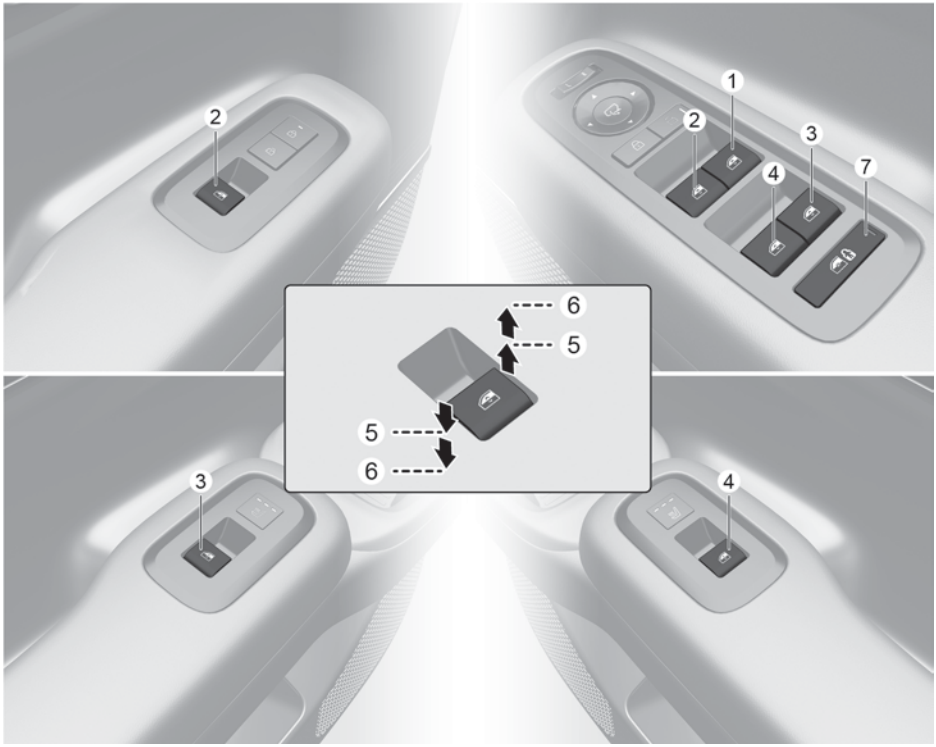
Егер сыртқы артқы көрініс айналарының екеуінің де еңкею бұрышын өзгерту қажет болса, әрбір айнаның баптауын жоғарыда келтірілген нұсқауларға (1-4-қадамдар) сәйкес бөлек-бөлек орындауға кеңес беріледі.

Терезелер

Сол жақ руль

Оң жақ руль

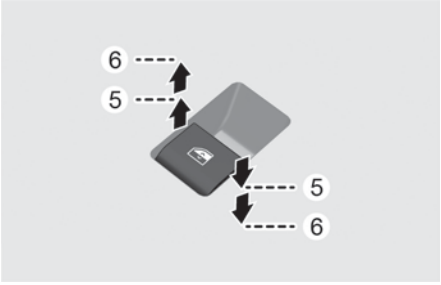

(1) Жүргізуші есігіндегі әйнеккөтергіштің ауыстырып қосқышы.
(2) Жолаушы есігіндегі әйнеккөтергіштің ауыстырып қосқышы
(3) Артқы сол жақ есіктің әйнеккөтергішінің ауыстырып қосқышы
(4) Артқы оң жақ есіктің әйнеккөтергішінің ауыстырып қосқышы
(5) Терезелерді ашу және жабу
(6) Электр әйнеккөтергіштер (бар болса)
(7) Электр әйнеккөтергішті бұғаттау түймесі/Балаларды қорғауға арналған электронды құлып (бар болса)

Әйнеккөтергіштер

Терезелерді көтеру немесе түсіру үшін «Engine Start/Stop» түймесі қосулы (ON) күйінде болуы тиіс. Әр есікте әйнектерді басқаруға арналған электр әйнеккөтергіштің ауыстырып қосқышы бар. Сонымен бірге жүргізушіде жолаушылардың артқы терезелерінің әйнеккөтергіштерін бұғаттау түймесі бар. Әйнеккөтергіштер «Engine Start/Stop» түймесі «ACC» (Қосымша құрылғылар) немесе «OFF» (Өшірулі) күйіне ауыстырылғаннан кейін тағы 3 минут бойы жұмыс істей алады. Егер алдыңғы есіктер ашық болса, аккумулятор батареясының қоректендіруі өшіріледі, және электр әйнеккөтергіштер жұмыс істемейді.

Терезелерді ашу және жабу

Ашу:

Терезе ауыстырып қосқышын бірінші бекітілген күйге дейін (5) басыңыз. Ауыстырып қосқышты терезе қажетті күйіне жеткенде жіберіңіз.

Жабу:

Терезенің ауыстырып қосқышын бірінші бекітілген күйге (5) дейін жоғары тартыңыз. Терезенің ауыстырып қосқышын терезе қажетті күйіне жеткенде жіберіңіз.

Автоматты әйнеккөтергіш

Бар болса

Әйнеккөтергіш ауыстырып қосқышын екінші бекітілген күйге (6) дейін аз уақыт басқан жағдайда тіпті ауыстырып қосқыш жіберілсе де терезе толықтай түседі немесе көтеріледі. Терезені әйнеккөтергіштің жұмысы кезінде қажетті күйде тоқтату үшін, ауыстырып қосқышты тартыңыз немесе басыңыз, содан кейін жіберіңіз.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Ішінде балалар қараусыз отырған болса, қосулы тұрған автокөлікте электронды кілтті қалдырмаңыз. Қараусыз қалған балалар терезені ашып жіберуі мүмкін, бұл ауыр жарақаттарға алып келуі мүмкін.
- Күрделі жарақаттардан сақтану үшін қозғалыс кезінде терезеден басыңызды, қолдарыңызды және денеңіздің басқа бөліктерін немесе заттарды шығаруға тыйым салынады.

Әйнеккөтергіштердің баптауларын бастапқы күйге келтіру

Егер электр әйнеккөтергіштер дұрыс істемесе, автоматты түрде басқару жүйесі қайта жүктелуі тиіс. Ол үшін төменде көрсетілген әрекеттерді жасау керек.

1. «Engine Start/Stop» түймесін «ON» күйіне ауыстырыңыз.
2. Терезені жауып, электр әйнеккөтергіштің ауыстырып қосқышын кемінде 1 секунд тартып тұру керек.

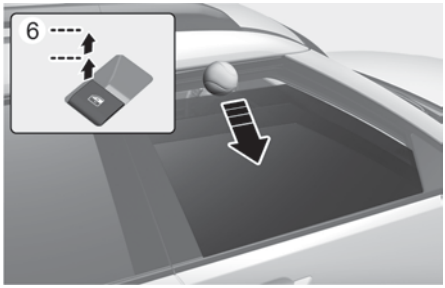
Егер баптауларды арылтқаннан кейін электр әйнеккөтергіштер әлі де тиісінше жұмыс істемей тұрса, HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.

⚠ ЕСКЕРТУ

Әйнектерді жаппай тұрып, оның жүретін жолында денеңіздің бөлігі немесе заттар кедергі келтіріп тұрмағанын тексеріп алу керек. Әйнеккөтергіш жүйесінің параметрлерін бастапқы күйге келтіру кезінде қозғалыс бағытын автоматты түрде өзгерту функциясы жұмыс істемейді.

Бағытты автоматты түрде өзгерту

Бар болса

Егер терезенің автоматты түрде жабылуы кезінде оның жүріс жолында кедергілер болса, терезе тоқтап, нысанды алып тастауға мүмкіндік беру үшін шамамен 30 см (12 дюйм) түседі.

Егер әйнеккөтергіш ауыстырып қосқышы жоғары көтерулі күйде ұсталып тұрған кезде жүйе қандай да бір кедергінің бар екенін анықтаса, терезенің көтерілуі доғарылады, осыдан кейін ол шамамен 2,5 см-ге (1 дюйм) төмен түседі.

Егер автоматты түрде кері жүрудің нәтижесіндегі әйнектің түсірілуінен кейін 5 секунд ішінде әйнеккөтергішті басқару ауыстырып қосқышын қайтадан үнемі жоғары тартып тұрсаңыз, автоматты кері жүру функциясы орындалмайды.

i Ақпарат

Автоматтық кері жүру функциясы автоматты түрде көтерілу функциясын қолдану кезінде ғана белсенді болады, ол ауыстырып қосқыш екінші күйге көтерілгенде іске қосылады.

Ескертпе

Терезеге ешқандай аксессуарлар орнатпаңыз. Қысып қалудан қорғау функциясы істемей қалуы мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

Жарақаттардан немесе автокөлікті зақымдаудан сақтану үшін әйнектерді жаппас бұрын бұған дененің қандай да бір бөліктерінің немесе заттардың кедергі келтірмейтініне көз жеткізіп алу қажет.

Әйнек пен үстіңгі тығыздауыш арасында тұрған диаметрі 4 мм-ден (0,16 дюймнен) кем объектілерді қысып қалудан қорғайтын жүйе анықтамай қалу мүмкін, және әйнек тоқтамайды және түсе бастамайды.

Әйнеккөтергішті бұғаттау түймесі

Жүргізуші электр әйнеккөтергіштерді бұғаттау пернесінің көмегімен артқы есіктердегі электр әйнеккөтергіштердің ауыстырып қосқыштарын бұғаттай алады.

Егер электр әйнеккөтергіштерді бұғаттау түймесі басылған болса:

- Жүргізуші жағындағы бас басқару құралы барлық электр әйнеккөтергішті басқаруға мүмкіндік береді.
- Алдыңғы жолаушы алдыңғы жолаушының электр әйнеккөтергішін басқара алмайды.
- Арттағы жолаушылар артқы электр әйнеккөтергіштерді басқара алмайды.

⚠ ЕСКЕРТУ

Балаларға электр әйнеккөтергіштермен ойнауға жол бермеңіз. Жүргізуші есігіндегі электр әйнеккөтергіштерді бұғаттау түймесі бұғатталған күйде тұруы тиіс. Баланың әйнеккөтергішті абайсызда қосып қалуы жарақаттарға немесе кісі өліміне алып келуі мүмкін.

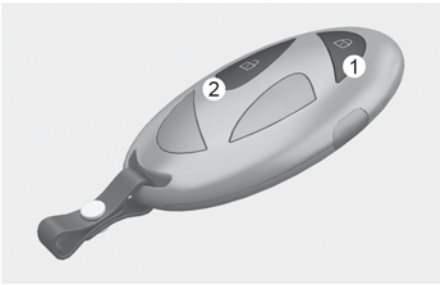
Ескертпе

- Әйнеккөтергіштер жүйесінің ықтимал зақымдалуының алдын алу үшін екі не одан көп терезені бірге ашпаған немесе жаппаған жөн. Осының арқасында сақтандырғыштың қызмет ету мерзімі ұзарады.
- Әйнеккөтергішті жүргізуші есігіндегі негізгі пульттен және нақты есіктегі пульттен ауыстырып қосқыштарды бір мезгілде басып және әйнектің қарама-қарсы қозғалу бағытын бере отырып белсендіруге тыйым салынады. Бұл жағдайда әйнек тоқтайды және оны жабуға да, ашуға да болмайды.

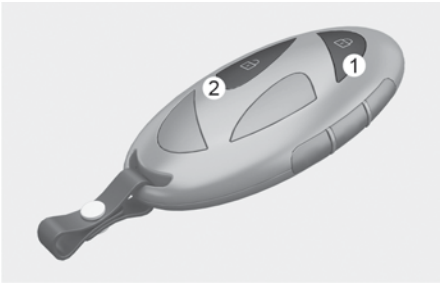
Терезелерді қашықтан ашу/жабу функциясы

Бар болса

А типі

В типі

- Есікті құлыптау түймесін (1) 3 секундтан ұзақ басып тұрыңыз, сонда есіктерді құлыптағаннан кейін алдыңғы әйнектер көтеріледі. Есікті құлыптау түймесін жіберген кезде терезенің қозғалысы тыйылады.
- Есіктің құлпын ашу түймесін (2) 3 секундтан ұзақ басып тұрыңыз, сонда есіктердің құлпын ашқан кезде алдыңғы терезелер түсіріледі. Есіктердің құлпын ашу түймесін жіберген кезінде терезелердің қозғалысы тыйылады.

i Ақпарат

- Терезелерді қашықтан ашу және жабу функциясы тек қауіпсіз әйнеккөтергіштер функциясы бар терезелерде ғана қолжетімді.
- Егер терезелерді қашықтан ашу/жабу функциясы жұмыс істеп тұрған кезде сіз автокөліктен алыстайтын болсаңыз, оның орындалуы кенеттен үзілуі мүмкін. Автокөліктің жанында тұрыңыз және әйнектің қозғалысын қадағалаңыз.
- Егер қозғалысқа қандай да бір күш кедергі болса, әйнектердің кез келгенінің қозғалысы тоқтауы мүмкін. Басқа әйнектердің қозғалысы жалғаса береді. Барлық терезенің жабық екеніне көз жеткізіңіз.
- Терезелерді қашықтан ашу/жабу функциясын пайдаланған кезде, егер терезелер ашық болса, есіктердің құлыптары ашылады.

⚠ ЕСКЕРТУ

Терезелерді қашықтан жабу функциясын пайдаланбас бұрын қолды, басты және басқа объектіні қысып қалу қаупінің жоқ екеніне әрдайым көз жеткізіп алыңыз.

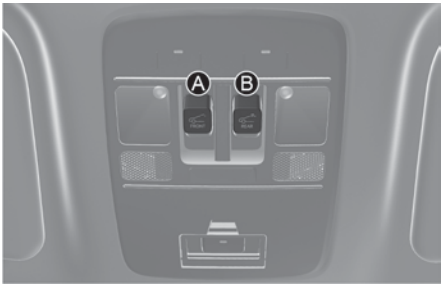
Ескертпе

Ұрлық-қарлық қаупіне немесе автокөлікке судың кіруіне жол бермеу үшін автокөліктен шыққан кезде терезелерді түсірілген күйде қалдырмаңыз.

Қосарлы люк

Бар болса

Егер автокөлігіңіз люкпен жабдықталған болса, оны төбе консолінде орналасқан люкті басқару ауыстырып қосқышының көмегімен жылжытуға немесе сәл ашып қоюға болады.

[A] Алдыңғы жақта

[B] Артқы жақта

Люкті «Engine Start/Stop» түймесі қосулы (ON) немесе START (Оталдыру) күйінде тұрған кезде ғана басқаруға болады.

«Engine Start/Stop» түймесін «ACC» немесе «OFF» күйіне ауыстырғаннан кейін люк шамамен 30 секунд бойы әлі жұмыс істей алады.

Егер автокөліктің алдыңғы есігі ашық болса, люкті тіпті осы үш минуттық кезеңнің ішінде де басқару мүмкін болмайды.

⚠ ЕСКЕРТУ

Ауыр жарақаттар немесе өлім ықтималдығын жоққа шығару үшін:

- Люкті және күнқағар қалқаны автокөлік тоқтаған кезде реттеңіз. Қозғалыс кезінде реттеу басқаруды жоғалтып алуға және күрделі жарақаттар мен мүлікке зақым келтірілетін апаттарға алып келуі мүмкін.
- Ішінде балалар қараусыз қалатын болса, қозғалтқышы жұмыс істеп тұрғанда автокөлік ішінде электронды кілтті қалдырмау қажет. Қараусыз қалған балалар төбедегі люкті қосып жіберуі, ал бұл ауыр жарақаттарға алып келуі мүмкін.
- Автокөліктің үстіне шығып отыруға тыйым салынады. Өйткені жарақат алу қаупі бар немесе автокөлік зақымдалуы мүмкін.

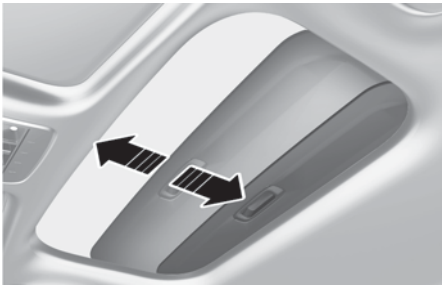
Ескертпе

Егер автокөлік төбесіне рейлингтер орнатылған немесе жүк бекітілген болса, люкті пайдаланбаңыз.

Күнқағар қалқа (алдыңғы жақта)/Электрлі күнқағар қалқа (артқы жақта)

Люк әйнегінен түсіп тұрған тікелей күн сәулесін көлегейлеу үшін күнқағар қалқаны пайдаланыңыз.

Алдынан

Күнқағар қалқаны қолмен ашыңыз немесе жабыңыз.

Ақпарат

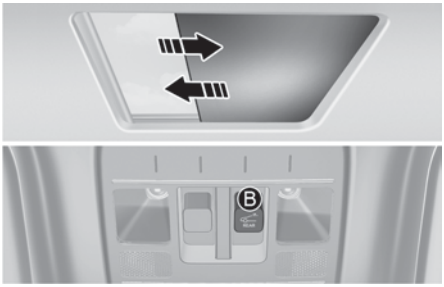

Егер люкті басқару ауыстырып қосқышын (A) алдыға жылжытсаңыз, люк әйнегін ашқан кезде күнқағар қалқа автоматты түрде ашылады, алайда люк әйнегін жапқан кезде күнқағар қалқа автоматты түрде жабылмайды. Сонымен бірге люк әйнегі ашық тұрған кезде күнқағар қалқан жабуға болмайды.

Ескертпе

Электрлі күнқағар қалқаны жоғары немесе төмен тартуға тырыспаңыз, сондай-ақ оған көп күш түсірмеңіз, себебі мұндай әрекеттер оған зақым келтіруі немесе оның жұмысының бұзылуына алып келуі мүмкін.

Артынан

Күнқағар қалқаны ашу түймесін (B) басыңыз — қалқа автоматты түрде ашылады.

Күнқағар қалқаны жабу түймесін (B) басыңыз — қалқа автоматты түрде жабылады.

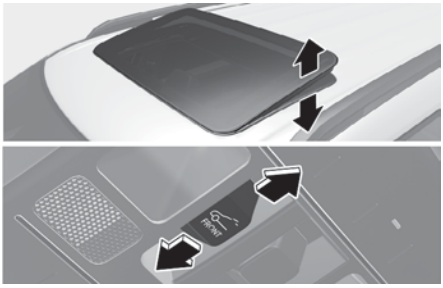
Ескертпе

Электрлі күнқағар қалқаны қолмен тартуға немесе итеруге тырыспаңыз, себебі мұндай әрекеттер оған зақым келтіруі немесе оның жұмысының бұзылуына алып келуі мүмкін.

Ақпарат

Электрлі күнқағар қалқада қатпарлардың пайда болуы — бұл оның жасалуына қолданылған материал үшін қалыпты құбылыс.

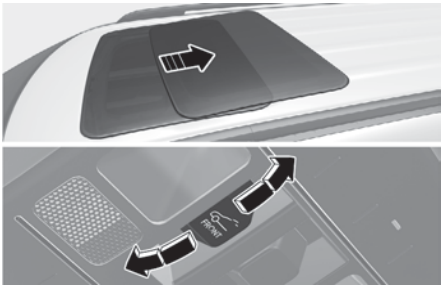
Көлбеу күйге ашу/жабу (алдынан)

- Төбедегі люк көлбеу күйге ашылуы үшін люкті басқару ауыстырып қосқышын жоғары жылжытыңыз.
- Төбедегі люк автоматты түрде жабылуы үшін люкті басқару ауыстырып қосқышын алдыға қарай жылжытыңыз.

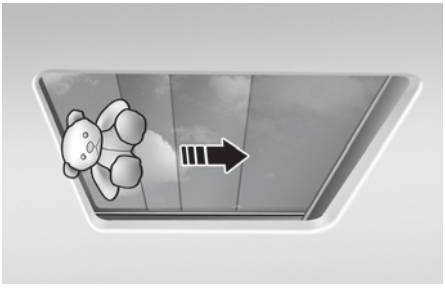
Люктің қозғалысын кез келген сәтте люкті басқару ауыстырып қосқышын кез келген бағытта басып қалу арқылы тоқтатуға болады.

Ысырып ашу/жабу (алдынан)

- Күнқағар қалқа және люк әйнегі ысырылып ашылуы үшін люкті басқару ауыстырып қосқышын артқа жылжытыңыз.
- Люкті басқару ауыстырып қосқышын алдыға жылжытыңыз, сонда тек люк әйнегі ғана жабылады.
- Люкті басқару ауыстырып қосқышын алдыға немесе артқа бірінші бекітілетін күйге жылжытыңыз. Люк әйнегі сіз ауыстырып қосқышты жібермейінше жылжи береді.
- Люкті басқару ауыстырып қосқышын алдыға немесе артқа екінші бекітілетін күйге жылжытыңыз. Люк әйнегі автоматты түрде басқарылады (автоматты түрде жылжыту функциясы).

Бағытты автоматты түрде өзгерту

Егер люктің немесе күнқағар қалқаның автоматты жабылуы кезінде кедергі анықталса, онда люк немесе қалқа кері бағытта қозғала бастайды және белгілі бір күйде тоқтайды.

Егер люк немесе күнқағар қалқа мен люк рамасының арасына жұқа немесе жұмсақ зат кептеліп қалса, кері бағытқа қарай автоматты түрде қозғалу функциясы жұмыс істемеуі мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Төбедегі люкті пайдаланбас бұрын оның басқа, қолдарға және дененің басқа да бөліктеріне немесе заттарға тимейтінін тексеріп алу қажет. Дене бөліктерін немесе заттарды қысып қалу жарақаттарға немесе автокөліктің зақымдануына алып келуі мүмкін.

- Ешқашан бағытты автоматты түрде өзгерту функциясының жұмысын денеңіздің қандай да бір бөлігін люкке әдейі қысып қалу арқылы тексеруші болмаңыз. Электрлі күнқағар қалқа немесе люк әйнегі қозғалу бағытын өзгерте алады, алайда бұл ретте жарақат алу қаупі бар.

Ескертпе

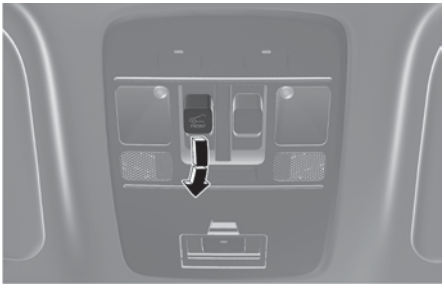
- Люк толық ашылғаннан, жабылғаннан немесе көлбеу күйге келгеннен кейін люкті басқару ауыстырып қосқышын жіберіңіз. Төбедегі люктің моторы істен шығуы мүмкін.
- Үнемі пайдалану, атап айтқанда ысырып ашу/жабу, көлбеу күйге ашу/жабу және т.б. мотордың немесе люк жүйесінің ақауына алып келуі мүмкін.
- Люктің бағыттауышынан жиналып қалған шаңды жүйелі түрде тазалап алып отырыңыз.
- Люк пен төбе панелінің арасына жиналатын шаңның әсерінен шуыл шығаруы мүмкін. Жүйелі түрде люкті ашып, таза шүберекпен шаңын сүртіп отырыңыз.
- Люкті нөлден төмен температурада немесе төбенің үстін қар не мұз жауып тұрғанда люкті ашпаған жөн. Егер күшпен ашатын болсаңыз, төбедегі люк дұрыс жұмыс істемеуі және бұзылуы мүмкін.
- Жаңбырдан немесе автокөлікті жуғаннан кейін бірден люкті ашпаңыз және ашық люкпен қозғалысты бастамаңыз. Судан автокөлік салон ылғалдануы мүмкін.
- Қозғалыс кезінде люк ойығынан қандай да бір заттарды шығарып ұстамаңыз. Күрт тоқтау кезінде автокөлікке зақым келуі мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

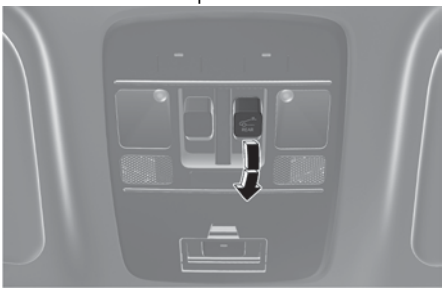
Қозғалыс кезінде люк ойығынан басты, қолдарды және дененің басқа да бөліктерін немесе заттарды шығаруға тыйым салынады. Автокөліктің күрт тоқтап қалуынан жарақат келуі мүмкін.

Төбедегі люктің параметрлерін бастапқы күйге келтіру

Алдынан

Артынан

Белгілі мән-жайларда люк баптауларын бастапқы күйге келтіру әрекетін орындау қажет болуы мүмкін. Баптауларды бастапқы күйге келтіру қажет болуы мүмкін жағдайлардың кейбір мысалдары:

- 12 В кернеуі бар аккумулятор батареясы ажыратылған немесе разрядталған.
- Люк сақтандырғышын ауыстыру.
- Люкті бір түймемен автоматты түрде ашу-жабу функциясының жұмысындағы ақаулар.

Люк баптауларын арылту үшін:

1. «P» (Тұрақ) күйінде қозғалтқышты оталдырыңыз.
2. Электрлі күнқағар қалқа мен люктің толық жабық екеніне көз жеткізіңіз.
3. Күнқағар қалқа мен люк әйнегі толық жабылған кезде басқару ауыстырып қосқышын жіберіңіз.
4. Люк әйнегі мен қалқа сәл қозғалуы үшін ауыстырып қосқышты алдыға қарай басыңыз. Осыдан кейін ауыстырып қосқышты жіберіңіз.
5. Люк ауыстырып қосқышын және бір рет алдыға қарай басыңыз да, күнқағар қалқа мен люк әйнегі ысырылып ашылып, артынан жабылғанша ұстап тұрыңыз.

Операция аяқталмайынша ауыстырып қосқышты жібермеңіз. Егер басқару ауыстырып қосқышын операция кезінде жіберіп қойсаңыз, рәсімді қайтадан 2-пункттен бастаңыз.

i Ақпарат

Егер аккумулятор батареясын ажыратудан немесе оның разрядталуынан немесе сақтандырғышты ауыстырғаннан кейін люк баптауларын арылтпасаңыз, люк тиісінше жұмыс істемеуі мүмкін.

Төбедегі жабылмаған люк туралы ескерту

Егер төбедегі люк толық жабылмаған күйде қозғалтқышты өшірсеңіз, бірнеше секунд ескертуші сигнал естіліп тұрады, ал аспаптар тақтасының дисплейінде ашық тұрған төбедегі люк туралы ескерту пайда болады.

Автокөлікті қараусыз қалдырған кезде үстіңгі люкті сенімді етіп жабыңыз.

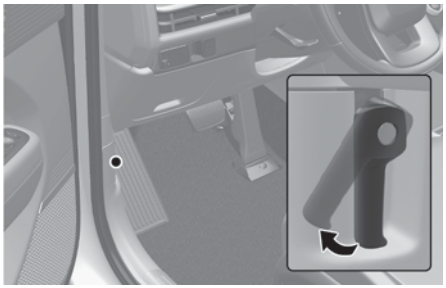
⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Автокөліктен шығар кезде люктің толық жабылғанына көз жеткізіңіз.

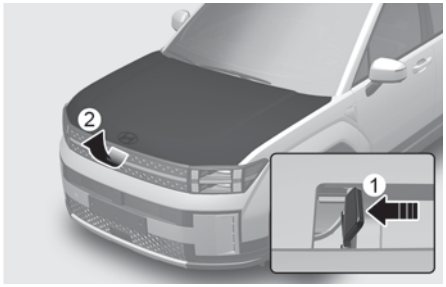
Егер люкті ашық қалдырсаңыз, автокөлік салонына жаңбыр тамшылары немесе қар кіруі мүмкін. Сондай-ақ қараусыз қалдырылған автокөліктегі ашық тұрған люк ұрлық-қарлықтың орын алуына ықпал етеді.

Капот

Капотты ашу

1. Автокөлікті тоқтатып, тұрақ тежегішін қосыңыз.
2. Капотты ашу үшін иінтіректі тартыңыз. Капот сәл көтерілуі тиіс.

3. Автокөліктің алдыңғы жағына келіңіз, капотты сәл көтеріңіз, ішкі жағында капоттың ортасында орналасқан капотты ашатын екінші иінтіректі (1) жоғары қарай тартыңыз және капотты көтеріңіз (2).

   Капотты жартылай ғана ашу жеткілікті, себебі әрмен қарай ол өзі ашылады.

Капотты жабу

1. Капотты жабар алдында мотор бөлімін тексеру және келесілерге көз жеткізіп алу қажет:
   - Барлық құрал мен басқа да бөтен зат жиналып алынған.
   - Барлық қолғап, шүберек пен басқа да тұтанғыш материал жиналып алынған.
   - Барлық құятын ауыздың қақпақтары тығыз және дұрыс орнатылған.
2. Капотты жабық күйінен шамамен 30 см (12 дюйм) биіктік деңгейіне дейін түсіріңіз де, жіберіп қалыңыз.
3. Капоттың сенімді бекітілгеніне көз жеткізіңіз. Егер капот сәл көтеріліп тұрса, оны қайтадан ашыңыз да, сәл көбірек биіктіктен жіберіп қалыңыз. Осыдан кейін оның сенімді жабылғанын қайта тексеріңіз.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Капотты жабар алдында оның қозғалысына еш нәрсенің кедергі келтірмейтініне көз жеткізіңіз.
- Қозғалысты бастамас бұрын әрдайым капоттың сенімді жабылғанын тексеріңіз. Аспаптар тақтасында ашық тұрған капот туралы ескерту хабарламасының немесе жанып тұрған индикатордың жоқ екеніне көз жеткізіңіз. Көлікті капоты ашық күйінде жүргізу алдыңғы беттегі көріністен толықтай айырылуға және апаттық жағдайдың туындауына алып келуі мүмкін.
- Автокөлік капоты көтерулі тұрған күйде жылжытушы болмаңыз. Ол көріністі бөгеуі және апаттық жағдайдың туындауына алып келуі мүмкін.

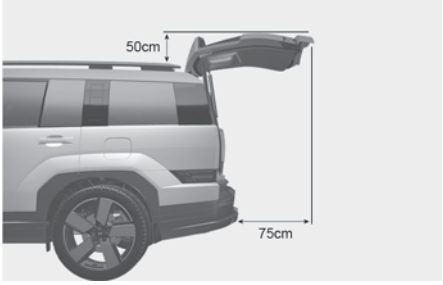
Жүксалғыштың электржетекті есігі

Жүксалғыштың электржетекті есігінің жұмыс істеу шарттары

Жүксалғыштың электржетекті есігі тек «P» (Тұрақ) берілісі таңдалған, ал «Engine Start/Stop» түймесі қосулы («ON») күйде тұрған жағдайда ғана жұмыс істейді. Алайда егер қозғалтқыш өшірулі болса, онда жүксалғыш есігі таңдалған беріліске тәуелсіз жұмыс істейді.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Ешбір жағдайда балаларды немесе жануарларды автокөлік салонында қараусыз қалдырмаңыз. Егер балалар жүксалғыштың электржетекті есігін басқаратын болса, бұл ауыр жарақаттар немесе мүлікке зақым келтіруі мүмкін.
- Жүксалғыш есігінің автоматты түрде ашылуы кезінде есіктің қозғалу жолында бөтен заттардың және адамдардың жоқ екеніне көз жеткізіңіз. Жүксалғыш есігінің тиюі күрделі жарақаттарға, автокөліктің немесе айналадағы заттардың (мысалы, қабырғалардың, төбелердің, автокөліктердің және т.б.) зақымдалуына алып келуім мүмкін.

Ескертпе

- Жүксалғыштың электржетекті есігін қолмен ашпаңыз және жаппаңыз. Бұл оның бұзылуына алып келуі мүмкін. Егер аккумулятор разрядталған немесе ажыратылған жағдайда жүксалғыштың электржетекті есігін қолмен жабу немесе ашу қажет болса, шамадан тыс күш түсірмеңіз.
- Қозғалтқыш өшірулі тұрғанда жүксалғыштың электржетекті есігін қатарынан 10 реттен артық пайдалануға тыйым салынады. Аккумулятордың разрядталуына жол бермеу үшін жүксалғыштың электржетекті есігін қозғалтқыш жұмыс істеп тұрғанда пайдаланыңыз.

- Жүксалғыштың электржетекті есігін ұзақ уақыт ашық күйінде қалдыруға тыйым салынады. Бұл аккумулятор батареясының разрядталуына алып келуі мүмкін.
- Егер ұзақ уақыт ашық күйінде қалдырсаңыз, жүксалғыштың электржетекті есігі жұмыс істемеуі мүмкін. Егер жетек жұмыс істемей тұрса, оны жайымен қолмен жабыңыз.
- Жүксалғыштың электржетекті есігінің жұмысы кезінде шектен тыс күш салуға тыйым салынады. Бұл автокөліктің зақымдалуына әкелуі мүмкін.
- Жол жүрер алдында әрдайым жүксалғыш есігін жауып қойыңыз. Жүксалғыш есігінің тіреуіш бағандарынан ұстауға немесе оларға сүйенуге тыйым салынады, себебі бұл оларды зақымдауы мүмкін. Жүксалғыш есігінің тіреуіш бағандарының деформациялануы автокөлікті зақымдауы және жарақаттар келтіруі мүмкін.

- Жүксалғыштың электржетекті есігінің кез келген бөлігін өз бетіңізше модификациялауға немесе жөндеуге тыйым салынады. Ресми HYUNDAI дилеріне хабарласыңыз.
- Келесі жағдайларда жүксалғыштың электржетекті есігін пайдалануға тыйым салынады. Жүксалғыштың электржетекті есігі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
  - Шинаны ауыстыру немесе автокөлікті қарап тексеру үшін автокөліктің бір жағы көтерілген.
  - Көлік тегіс емес бетте, мысалы, көлбеу жерге және т.с.с. тұраққа қойылған.
- Автоматты жуу алаңын пайдаланбас бұрын барлық есік пен жүксалғыш есігін толық жабыңыз және орталық есіктерді құлыптау түймесінің көмегімен құлыптаңыз.
- Жоғары қысымды суды жүксалғыш есігінің ашу/жабу түймесіне тікелей бүркуге тыйым салынады. Бұл жүксалғыш есігінің кездейсоқ ашылып кетуіне алып келуі мүмкін.

i Ақпарат

- Суық және ылғал климат жағдайларында жүксалғыштың электржетекті есігін ашатын сыртқы түйме қатып қалуына байланысты тиісінше жұмыс істемеуі мүмкін. Мұндай жағдайларда жүксалғыштың электржетекті есігін ашу/жабу сыртқы түймесін пайдаланбас бұрын мұзын кетіріп алыңыз немесе электронды кілттегі немесе аспаптар тақтасындағы жүксалғыштың электржетекті есігін ашу/жабу түймесін пайдаланыңыз.
- Егер электронды кілтті жүксалғышта қалдырсаңыз және жүксалғыш есігін жапсаңыз, бірнеше секунд бойы дыбыс сигналы беріліп тұрады. Бұл жағдайда жүксалғыштың электржетекті есігін ашатын сыртқы түймені басу арқылы жүксалғышты ашыңыз.
- Жүксалғыш есігінің автоматты ашылуы бөтен заттармен, мысалы, қармен бөгелуі мүмкін. Кедергіні алып тастаңыз және қақпақты қайтадан ашуға әрекет жасаңыз.
- Көлбеу жерлерде мұқият болыңыз, себебі жүксалғыш есігінің қозғалысын ол толық жабылғанға дейін тоқтатсаңыз, жүксалғыш есігі сәл төмен түсуі мүмкін.

Жүксалғыштың электржетекті есігін пайдалану

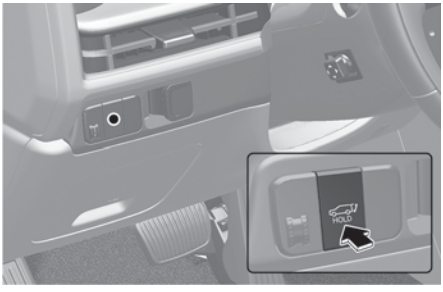
Жүксалғыштың электржетекті есігін ашу/жабу түймесі (электронды кілт)

A типі

B типі

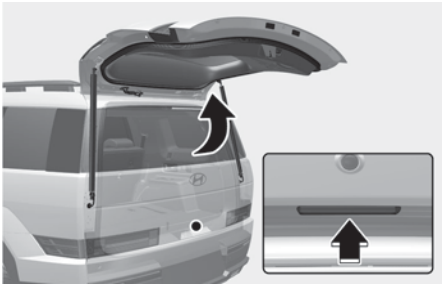
Егер жүксалғыш қақпағы жабық болса, оны ашу/жабу түймесін басып, 1 секунд ұстап тұрыңыз. Жүксалғыш есігі ескертуші дыбыс сигналымен ашылады.

Операцияны үзу үшін есіктің ашылуы кезінде түймені басыңыз.

Егер жүксалғыштың электржетекті есігі ашық болса, оны жабу үшін ашу/жабу түймесін басып тұрыңыз. Егер жүксалғыштың электржетекті есігінің жабылуы кезінде түймені жіберсеңіз, операция 5 секунд бойы берілетін ескертуші дыбыс сигналымен доғарылады.

Егер электронды кілт автокөліктен жұмыс істейтін радиус (шамамен 10 м) шегінен тыс жерде орналасса, жүксалғыш есігінің жұмысы тыйылады және 5 секунд бойы ескертуші дыбыс сигналы беріледі.

Жүксалғыштың электржетекті есігін ашу және жабу түймесі (жүксалғыштың электржетекті есігінің шегінен тыс)

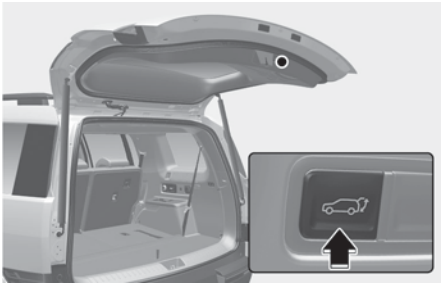

Егер жүксалғыш есігі жабық болса, оны шу үшін ашу түймесін басыңыз.

Егер автокөлік құлыпталған болса, электронды кілтті жаныңызда ұстап, жүксалғыштың электржетекті есігін ашу түймесін басыңыз.

Операцияны үзу үшін есіктің ашылуы кезінде түймені басыңыз.

Жүксалғыштың электржетекті есігін жабу түймесі (есіктің ішінде)

Егер жүксалғыштың электржетекті есігі ашық болса, оны жабу үшін ашу/жабу түймесін басып тұрыңыз. Егер жүксалғыштың электржетекті есігінің жабылуы кезінде түймені жіберсеңіз, операция доғарылады.

Жүксалғыштың электржетекті есігінің ішкі құлыптау түймесін басыңыз.

Электронды кілтті жаныңызда ұстап, жүксалғыштың электржетекті есігін құлыптау түймесін басыңыз. Электржетекті жүксалғыш есігі автоматты түрде жабылады және құлыпталады. Сонымен бірге барлық есік құлыпталады.

Тек қозғалтқыш өшірулі тұрғанда ғана жүксалғыш есігі жабылады және құлыпталады, ал барлық есік құлыпталады.

Электржетекті жүксалғыш есігін қолмен басқару режимінен автоматты режимге ауыстыру

Жүксалғыштың ашық есігіне қолмен белгілі дәрежеде күш салған жағдайда электржетегі бар жүксалғыш есігін басқару жүйесі қозғалыс бағытын анықтайды және автоматты түрде есікті ашады/жабады.

- Егер сәл көтеретін болсаңыз, электржетекті жүксалғыш есігі толықтай ашылады.
- Егер сәл түсіретін болсаңыз, электржетекті жүксалғыш есігі толықтай жабылады.

i Ақпарат

Егер ашық тұрған есіктің биіктігі қадағалау үшін жеткіліксіз болса, электржетекті жүксалғыш есігі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

Бағытты автоматты түрде өзгерту

Егер жүксалғыштың электржетекті есігінің қозғалысы кезінде қандай да бір кедергі анықталса, ол тоқтайды немесе толық ашылады. Бағытты автоматты түрде өзгерту функциясы келесі мән-жайларда дұрыс жұмыс істемеуі немесе болжауға келмейтіндей жұмыс істеуі мүмкін:

- Егер кедергі белгілі бір деңгейден төмен немесе жүксалғыш есігі тоқтатылған күйдің жанында толықтай дерлік жабылуға жақын болса, бағытты автоматты түрде өзгерту функциясы кедергіні анықтамауы мүмкін.
- Бағытты автоматты түрде өзгерту функциясы күшті соққы жағдайында кедергілер болмаса да іске қосылуы мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

Ешбір жағдайда бағытты автоматты түрде өзгерту функциясының жұмысын денеңіздің қандай да бір бөлігін немесе затты әдейі қысып қалу арқылы тексеруші болмаңыз.

i Ақпарат

Егер жүксалғыш есігін ашу немесе жабу әрекеті кезінде бағытты автоматты түрде өзгерту функциясы екі реттен артық іске қосылса, жүксалғыштың электржетекті есігі жұмыс істемей қалуы мүмкін. Мұндай жағдайда жүксалғыш есігін абайлап қолмен ашу немесе жабу, содан кейін 30 секунд өткеннен соң оны қайтадан автоматты режимде іске қосуға әрекет жасап көру қажет.

Жүксалғыштың электржетекті есігін баптау

Әрбір функцияны пайдалану үшін баптаулар мәзірінен ашылу жылдамдығын немесе ашылу биіктігін таңдау қажет. Егер қандай да бір функцияны пайдаланғыңыз келмесе, баптауларда оны таңдаудың күшін жойыңыз.

Жүксалғыштың электржетекті есігінің ашылу жылдамдығы

Жүксалғыштың электржетекті есігінің ашылу жылдамдығын реттеу үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранынан **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Есік** > **Артқы есіктің ашылу жылдамдығы** тармағын таңдаңыз.

Жүксалғыштың электржетекті есігінің ашылу биіктігі

Жүксалғыштың электржетекті есігінің ашылу биіктігін реттеу үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранынан **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Есік** > **Жүксалғыштың ашылу биіктігі** тармағын таңдаңыз.

i Ақпарат

Бағдарламалық жасақтама жаңартылғаннан кейін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірі өзгеруі мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесі бойынша нұсқаулықты және қысқаша анықтамалық нұсқаулықты қараңыз.

Биіктіктің пайдаланушылық баптауы

1. Жүксалғыш есігін қажетті биіктікке орнатыңыз.
2. Есіктің ішкі жағындағы жүксалғыш есігін ашу/жабу түймесін басып, кемінде 3 секунд ұстап тұрыңыз.

Егер жүксалғыш есігінің ашылу биіктігі үшін **Биіктіктің пайдаланушылық баптауы** таңдалған болса, есік автоматты түрде өзіңіз берген биіктікке ашылады.

i Ақпарат

- Егер қолмен ашу биіктігінің баптауы берілмеген болса, онда ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранында **Биіктіктің пайдаланушылық баптауын** таңдаған жағдайда жүксалғыштың электржетекті есігі толық ашылатын болады.
- Егер ақпараттық-ойын-сауық жүйесінің мәзірінде (**Толық ашылған/3-деңгей/2-деңгей/1-деңгей**) мәндерінің бірі таңдалған болса, содан кейін Биіктіктің пайдаланушылық **баптауы** таңдалған болса, жүксалғыш есігі сіз қолмен берген биіктікке ашылатын болады.
- Жүксалғыштың электржетекті есігінің ашылу жылдамдығы мен биіктігінің баптаулары байланыстырылған пайдаланушы профиліне сәйкес өзгереді. Пайдаланушы профилі өзгерген жағдайда жүксалғыштың электржетекті есігінің ашылу жылдамдығы мен биіктігінің баптаулары сәйкесінше өзгереді.

Жүксалғыштың электржетекті есігінің баптауларын бастапқы күйге келтіру

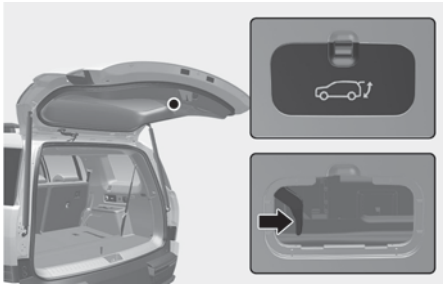
Жүксалғыштың электржетекті есігін бастапқы белгіленген мәндерге қайтару:

1. Қозғалтқыш өшірулі немесе қосулы тұрғанда «P» (Тұрақ) берілісін таңдаңыз.
2. Бір мезгілде жүксалғыш есігінің ішкі және сыртқы ашу/жабу түймесін дыбыс сигналы берілгенше басыңыз.
3. Жүксалғыш есігі қолмен жайымен жабыңыз.
4. Жүксалғыштың электржетекті есігінің сыртқы ашу/жабу түймесін басыңыз. Қысқаша дыбыс сигналы естіледі және жүксалғыш есігі ашылады. Баптауларды бастапқы күйге келтіруді аяқтау үшін жүксалғыштың электржетекті есігінің толық ашылғанын күтіңіз. Егер жүксалғыш есігі толық ашылғанға дейін тоқтайтын болса, бастапқы күйге келтіру орындалмайды.

i Ақпарат

- Егер аккумулятор батареясын ажыратқаннан немесе ол разрядталғаннан, немесе есіктің балқығыш сақтандырғышы күйіп кеткеннен кейін жүксалғыштың электржетекті есігінің баптауларына бастапқы күйге келтіру жүргізбесе, есік дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Егер жоғарыда келтірілген рәсімнен кейін жүксалғыштың электржетекті есігі тиісінше жұмыс істемейтін болса, автокөлікті тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласуға кеңес береміз.

Жүксалғыш есігінің құлпын апаттық жағдайда ашу құрылғысы

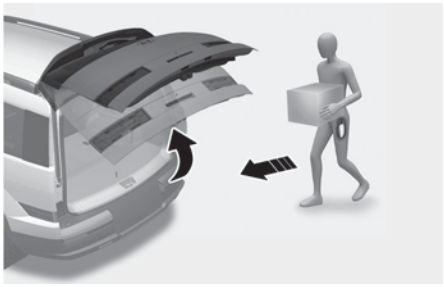
Жүксалғыш есігінің құлпын және есікті ішкі жағынан ашу үшін келесі әрекеттерді орындау қажет:

1. Жүксалғыш есігінің астыңғы бөлігіндегі саңылауға ұзын жалпақ затты, мысалы, кілтті сұғыңыз.
2. Жүксалғыш есігінің құлпын ашу үшін ілгекті көрсеткі бағытына қарай ысырыңыз.
3. Жүксалғыш есігін итеріңіз де, ашыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Ешкімнің жүксалғышта орналасуына жол бермеңіз. Автокөліктің майысу аймағының бөлігі болғандықтан, апат жағдайында жүксалғыш ең қауіпті жерлердің бірі болып табылады.
- Жүксалғыш есігін апаттық жағдайда ашу иінтірегін тек төтенше жағдайларда ғана пайдаланыңыз.

Жүксалғыштың автоматты түрде ашылуы

Электронды кілтпен жабдықталған автокөліктерде жүксалғыш есігі жүксалғыштың автоматты түрде ашылуы көмегімен жанасусыз ашуға болады.

Жүксалғыштың автоматты түрде ашылуын пайдалану

Жүксалғыш есігін қолсыз автоматты түрде ашу жүйесі келесі жағдайларда қолданыла алады:

- Жүксалғыш есігін автоматты түрде ашу жүйесінің функциясы ақпараттық ойын-сауық жүйесінің баптаулар мәзірінде қосылған.
- Жүксалғыш есігін қолсыз автоматты түрде ашу жүйесі барлық есікті жауып, құлыптағаннан кейін 15 секунд өткенде белсендіріледі.
- Егер 3 секунд ішінде электронды кілт автокөліктің артындағы аймақта анықталатын болса, жүксалғыш есігі автоматты түрде ашылады.

i Ақпарат

Жүксалғышты автоматты түрде ашу жүйесі келесі жағдайларда жұмыс істемейді:

- Есік құлыпталмаған және жабылмаған.
- Есіктердің жабылуынан және құлыпталуынан кейін 15 секундтан аспайтын уақытта электронды кілттің анықталуы.
- Есіктер жабылған және құлыпталған сәттен бастап 15 секундтан аспайтын уақыт ішінде алдыңғы есіктердің тұтқаларынан 1,5 м (60 дюйм) аспайтын қашықтықта электронды кілттің анықталуы. (ақылды айналармен жабдықталған автокөліктер үшін).
- Электронды кілт автокөлік ішінде орналасса.

1. **Баптаулар**

   Жүксалғыш есігін автоматты түрде ашу жүйесін пайдалану үшін оны ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранында баптаулар мәзірінде қосу қажет. Таңдаңыз:

   - **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Есік** > **Жүксалғыштың ақылды есігі**

i Ақпарат

Бағдарламалық жасақтама жаңартылғаннан кейін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірі өзгеруі мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесі бойынша нұсқаулықты және қысқаша анықтамалық нұсқаулықты қараңыз.

2. **Анықтау және ескерту**

   Жүксалғышты автоматты түрде ашу жүйесінің анықтау аймағы автокөліктің артында шамамен 50-100 см-ді (20-40 дюйм) құрайды. Егер жаныңызда электронды кілтіңіз болып, анықтау аймағында тұрсаңыз, жүксалғыштың автоматты ашылуының белсендірілуі туралы хабар беріп апаттық сигнал беру жүйесінің шамдары жыпылықтайды және дыбыс сигналы естіледі.

i Ақпарат

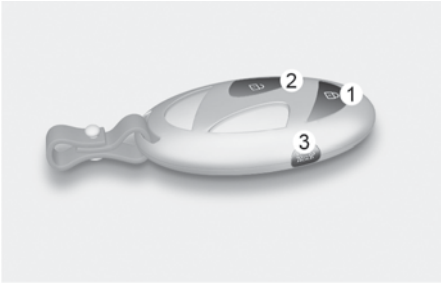
Егер анықтау аймағына әдейі кірмеген болсаңыз және нәтижесінде апаттық сигнал беру жүйесі мен дыбыс сигналы іске қосылған болса, электронды кілтіңізбен бірге автокөліктің артындағы аймақтан шығып кетіңіз. Жүксалғыш есігі жабық күйінде қалады.

3. **Автоматты түрде ашылу**

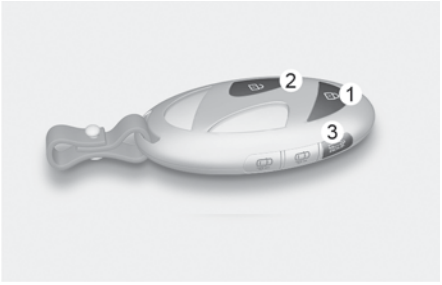
   Апаттық жарық сигналын беру жүйесі іске қосылғаннан және дыбыс сигналы 6 рет естілгеннен кейін жүксалғыш есігі автоматты түрде ашылады.

Жүксалғышты автоматты түрде ашу жүйесін өшіру

A типі

B түрі

Анықтау және ескерту кезеңінде электронды кілттегі кез келген түймені бассаңыз, жүксалғыш есігін автоматты түрде ашу жүйесі өшеді.

(1) Есіктерді құлыптау

(2) Есіктердің құлпын ашу

(3) Жүксалғыш есігінің ашылуы және жабылуы

- Есіктердің құлпын ашу түймесін (2) басқан кезде жүксалғыш есігінің автоматты түрде ашылуы уақытша өшіріледі. Егер жүксалғыштың автоматты түрде ашылуын өшіргеннен кейін 30 секундтың ішінде қандай да бір есік ашылмаса, ол қайтадан қосылады.
- Егер жүксалғыш есігін ашу түймесін (3) басып, 1 секундтан ұзақ ұстап тұрсаңыз, жүксалғыш ашылады.
- Егер электронды кілттегі есікті құлыптау түймесін (1) немесе жүксалғыш есігін ашу/жабу түймесін (3) бассаңыз, жүксалғышты автоматты түрде ашу функциясы анықтау және ескерту кезеңіне өтпейінше жүксалғыштың автоматты түрде ашылуы қосулы күйінде қалады.
- Жүксалғыштың автоматты ашылуын электронды кілттің түймесімен өшіргеннен және есікті ашқаннан кейін оны барлық есікті жабу және құлыптау жолымен қайтадан қосуға болады.

⚠ ЕСКЕРТУ

Төтенше жағдайлар үшін жүксалғыштың автоматты түрде ашылуын өшіру бойынша әрекеттер тәртібін есте ұстаңыз.

Анықтау аймағы

- Жүксалғышты автоматты түрде ашу жүйесінің анықтау аймағы автокөліктің артында шамамен 50-100 см-ді (20-40 дюйм) құрайды. Егер электронды кілтпен анықтау аймағына кірсеңіз, жүксалғыш есігінің ашылғалы жатқаны туралы хабарлап, апаттық сигнал беру жүйесінің шамдары жыпылықтайды және шамамен 3 секунд бойы дыбыс сигналы естіліп тұрады.
- Егер 3 секундтың ішінде электронды кілт анықтау аймағынан шығып кетсе, сигнал беру жүйесі өшеді.

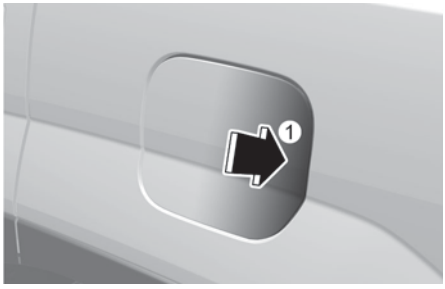
i Ақпарат

- Жүксалғыштың автоматты түрде ашылуы келесі жағдайларды тиісінше жұмыс істемеуі мүмкін:
  - Электронды кілт радиотаратқыш қасында, радиостанция немесе әуежай қасында тұр, мұндай жерде сигнал таратқыштың қалыпты жұмысына кедергілер келуі мүмкін.
  - Электронды кілт екі жақты байланыстың мобильді станциясының немесе мобильді телефонның қасында тұр.
  - Көлік құралының жанында басқа автокөліктің электронды кілті пайдаланылуда.
  - Температура нөлден төмен түсіп кетсе.
- Жүксалғыштың автоматты түрде ашылуының анықтау аймағы келесі жағдайларда өзгеруі мүмкін:
  - Автокөлік көлбеу жерге немесе беткейге тұраққа қойылған.
  - Автокөліктің бір жағы екіншісіне қатысты көтеріліп тұр.

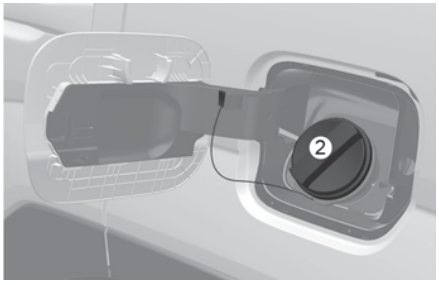
Отын багы аузының қақпағы

Отын багы аузының қақпағын ашу

1. Қозғалтқышты өшіріңіз.
2. Барлық есіктің құлыптарының ашылғанына көз жеткізіңіз.
3. Отын багы аузының қақпағының артқы ортаңғы жиегін (1) басыңыз.

4. Отын багының қақпағына қол жеткізу үшін отын багы аузының қақпағын (1) сыртқа қарай тартыңыз.
5. Отын багының қақпағын (2) шешіп алу үшін оны сағат тіліне қарсы бұраңыз. Бак ішіндегі қысымның теңесуіне байланысты пышылдаған дыбыс естуіңіз мүмкін.

6. Тығынды отын багы аузының қақпағына қыстырыңыз.

i Ақпарат

Барлық есіктің құлыптары ашық тұрғанда отын багы аузының қақпағының да құлпы ашық болады.

Отын багы аузының қақпағының құлпын ашу үшін төменде көрсетілген әрекеттерді орындаңыз.

- Электронды кілттегі құлыпты ашу түймесін басыңыз.
- Жүргізуші есігінің шынтақтаянышындағы орталық құлыптың құлыпты ашу түймесін басыңыз.

Барлық есік құлыпталып тұрғанда отын багы аузының қақпағы да құлыпталып тұрады.

Отын багы аузының қақпағын құлыптау үшін төменде көрсетілген әрекеттерді орындаңыз.

- Электронды кілттегі құлыптау түймесін басыңыз.
- Жүргізуші есігінің шынтақтаянышындағы орталық құлыптың құлыптау түймесін басыңыз.
- Автокөлік 15 км/сағ-тан жоғары жылдамдықпен қозғалғанда барлық есік автоматты түрде құлыпталады.

Автокөлік 15 км/сағ-тан жоғары жылдамдықпен қозғалғанда отын багы аузының қақпағы да құлыпталады.

Отын багы аузының қақпағын жабу

1. Қақпақты (2) орнату үшін оны сырт еткен дыбыс естілгенше сағат тілінің бағытымен бұраңыз.
2. Отын багы аузының қақпағын бекітілгенше жабыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Автокөлік отыны — бұл жеңіл тұтанатын және аса жарылыс қаупі бар заттек. Бұл нұсқауларды сақтамау КҮРДЕЛІ ЖАРАҚАТТАРҒА немесе КІСІ ӨЛІМІНЕ алып келуі мүмкін.

- Жанармай құю станциясындағы барлық ескертуді оқып шығу және оларды бұлжытпай орындау қажет.
- Отын құймас бұрын отын жіберу бағанындағы апаттық тоқтату түймесінің орналасқан жерін тауып алу керек (бар болса).
- Статикалық электр тогының әсерінің алдын алу үшін отын үлестіру кранын ұстамас бұрын жалаң қолыңызбен отын багының құю аузынан немесе отын буларының өзге көздерінен қауіпсіз қашықтықта көлік құралының металл бөлігінен ұстауыңыз қажет.
- Отын құю кезінде мобильді телефон пайдаланбау қажет. Мобильді телефоннан туындайтын электр тогы және/немесе кедергілер отын буларының тұтануына және өртке алып келуі мүмкін.
- Отын құю кезінде автокөлікке отырмаңыз. Статикалық зарядтар түзуі мүмкін заттарға немесе маталарға жанасудың, үйкелудің немесе бетімен сырғанаудың салдарынан статикалық зарядтың жинақталуына себепші болуыңыз мүмкін. Статикалық электр тогының разряды отын буларын тұтандыруы және өртке алып келуі мүмкін. Егер сізге автокөлікке отыру қажет болса, отын бағының аузынан, отын құю пистолетінен немесе бензин буларының басқа бөліну көзінен қауіпсіз қашықтықта автокөліктің металл бөлігіне жалаң қолыңызды тигізу арқылы қайтадан статикалық электр тогының зарядын босатып алу қажет.
- Егер қолдануға рұқсат етілген тасымалы отын канистрасы қолданылатын болса, оған отын құймас бұрын оны жерге қою қажет. Канистраға жиналған статикалық электр тогының заряды отын буларын тұтандыруы және өртке алып келуі мүмкін.

  Жүргізушінің жалаң қолдары мен автокөліктің арасындағы жанасу отын құю басталғаннан аяқталғанға дейін сақталуы тиіс.
- Отынды сақтауға тек осыған арналған тасымалы пластик канистралар қолданылуы тиіс.

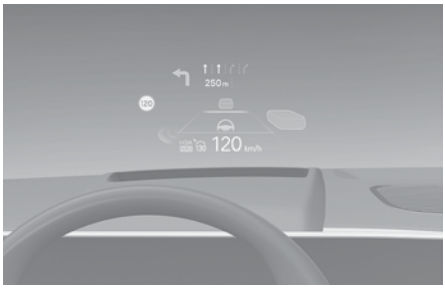
- Отын құю кезінде әрдайым «P» (Тұрақ) берілісін (қосарлы ілінісуі бар трансмиссия және автоматтық трансмиссия үшін) таңдаңыз, тұрақ тежегішіне қойыңыз және «Engine Start/Stop» түймесін өшірулі күйге ауыстырыңыз. Қозғалтқышпен байланысты электр компоненттердің жұмысы кезінде туындайтын ұшқындар отын буларын тұтандыруы және өртке алып келуі мүмкін.
- Жанармай құю станциясында, әсіресе отын құйылып жатқанда шылым шегуге, ашық отты пайдалануға немесе автокөлік ішінде тұтатылған темекіні қалдыруға болмайды.
- Отын багін лық толтыруға болмайды, себебі отын төгілуі мүмкін.
- Егер отын құю кезінде тұтану орын алса, автокөліктен алысқа кетіңіз, дереу автокөлікке жанармай құю станциясының менеджеріне хабарлаңыз, содан кейін жергілікті өрт сөндіру қызметіне қоңырау шалыңыз. Оның берген қауіпсіздік техникасы бойынша нұсқауларын орындаңыз.
- Қысыммен берілетін отын төгілген жағдайда ол киімге немесе теріге тиюі мүмкін, бұл тұтану және күйік шалу қаупін төндіреді. Отын багының аузындағы қақпақты абайлап және баяу шешіп алу қажет. Егер қақпақтың астынан отын шығып немесе ысылдаған дыбыс естіліп тұрса, қақпақты толық шешіп алмас бұрын бұл құбылыстар тыйылғанша күте тұрыңыз.
- Отын құйып болған соң апат жағдайында отынның төгілуіне жол бермеу үшін тығынның дұрыс орнатылғанын тексеру керек.

Ескертпе

- Отынды автокөліктің сыртқы беттеріне төгіп алмауға тырысу қажет. Төгілген жағдайда лак-бояу жабынын зақымдап алуыңыз мүмкін.
- Егер отын бағының құю аузының қақпағын ауыстыру қажет болса, тек HYUNDAI түпнұсқа қақпағын немесе оның баламасын пайдалануға кеңес беріледі, әйтпесе отын жүйесі немесе пайдаланылған газдардың уыттылығын төмендету жүйесі ақаулармен жұмыс істеуі мүмкін.

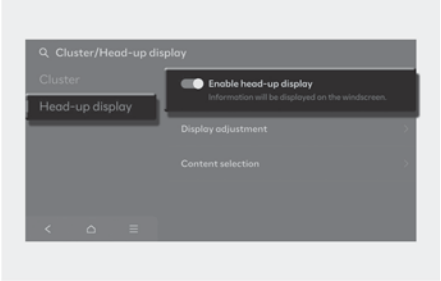
Проекциялық дисплей (HUD)

Бар болса

Проекциялық дисплей — бұл жүргізушіге мөлдір экранға проекцияланатын экранды көруге мүмкіндік беретін қосымша функция. Бұл ретте жүргізуші көңілін жолдан басқаға бұрмайды.

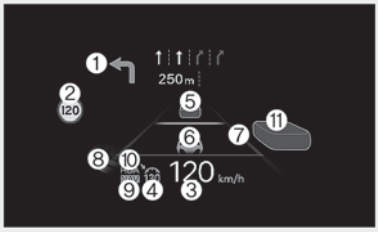
Проекциялық дисплейдің баптаулары

- Проекциялық дисплейді ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранындағы Баптаулар мәзірінен қосуға болады. Таңдаңыз:
  - **Баптаулар** > **Аспаптар тақтасы/Проекц. дисплей** > **Проекц. дисплей** > **Дисплейдің проекциялауын қосу**
- Проекциялық дисплей қосылғаннан кейін «Дисплейді баптау» және «Деректерді көрсету» баптауларын өзгертуге болады.

  Бағдарламалық жасақтама жаңартылғаннан кейін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірі өзгеруі мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесі бойынша нұсқаулықты және қысқаша анықтамалық нұсқаулықты қараңыз.

Проекциялық дисплейдегі ақпарат

1. Бұрылыстар көрсетілетін навигация (ТВТ)
2. Жол белгілері немесе жылдамдық шектеуі
3. Спидометр
4. Круиз-контроль жүйесінде берілген жылдамдық
5. Круиз-контроль жүйесіндегі автокөліктер арасындағы қашықтық
6. Қозғалыс жолағын қадағалау жүйесі
7. Қозғалыс жолағын ұстап отыру
8. Көзден таса аймақтағы қауіпсіздік
9. Автомагистральда жылдамдықты автоматты түрде өзгерту (бар болса)
10. HDA (Автомагистральмен жүру көмекшісі) (бар болса)
11. Маңайдағы автокөліктер (бар болса)

Проекциялық дисплейді қолданған кездегі сақтық шаралары

- Төменде көрсетілген жағдайларда проекциялық дисплейдегі ақпаратты оқу қиындауы мүмкін.
  - Жүргізуші жүргізуші орындығында дұрыс отырған жоқ.
  - Жүргізуші поляризациялау сүзгісі бар күннен қорғайтын көзілдірік тағып алған.
  - Проекциялық дисплейдің қақпағында қандай да бір зат орналасқан
  - Автокөлік ылғал жолмен жүріп келеді.
  - Автокөлік салонында сәйкес келмейтін жарықтандыру аспабы орнатылған немесе жарық автокөліктің сыртындағы бөтен жарық көзінен түсіп тұр.
  - Жүргізуші көзілдірік тағып отыр.
  - Жүргізушінің контактілік линзалары бар.

  Егер проекциялық дисплейдегі ақпаратты ажырату қиын болса, кескіннің биіктігін немесе жарықтық деңгейін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранында баптаулар мәзірінен реттеп алыңыз.
- Өз қауіпсіздігіңіз үшін баптауларды өзгертер алдында міндетті түрде автокөлікті тоқтатып қою қажет.
- Алдыңғы әйнекті күңгірттеуге және оған басқа металл жабындарын жабыстыруға тыйым салынады. Әйтпесе алдыңғы әйнектегі кескін көрінбейтін болады.
- Алдыңғы панельге қандай да бір заттар қоймаңыз және алдыңғы әйнекке заттарды қыстырмаңыз.
- Алдыңғы әйнекті ауыстырған жағдайда жаңа әйнек проекциялық дисплейдің қолданылуына арналған болуы тиіс. Әйтпесе алдыңғы әйнекте қайталанған кескіндер көрінуі мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

Көзден таса аймақты бақылау жүйесінің проекциялық дисплейге шығарылатын ескертулері қосымша болып табылады. Басқа жолаққа ауысу кезінде тек соларға ғана сеніп қалуға болмайды. Қозғалыс жолағын ауыстырмас бұрын міндетті түрде жан-жағыңызға қарап алыңыз.

i Ақпарат

Проекциялық дисплей жүйесі GPL, LGPL, MPL лицензияларын және ашық бастапқы коды бар бағдарламалық құралға басқа да лицензияларды қамтиды. Ілеспе бастапқы кодты қоса алғанда лицензиялар туралы барлық хабарламаны http://www.mobis.co.kr/opensource/list.do сайтынан табуға болады.

Егер автокөлікті сатып алған сәттен бастап 3 жылдың ішінде жүргізуші MOBIS_OSSrequest@mobis.co.kr сайтында борттық

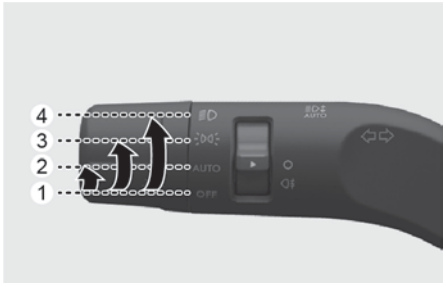
бағдарламалық құралдың ашық бастапқы кодын сұрататын болса, оған сақтау құрылғысының және оны жеткізудің минималды құны бойынша компакт-диск немесе басқа жадқа сақтау құрылғысы жіберіледі.

Сыртқы жарықтандыру аспаптары

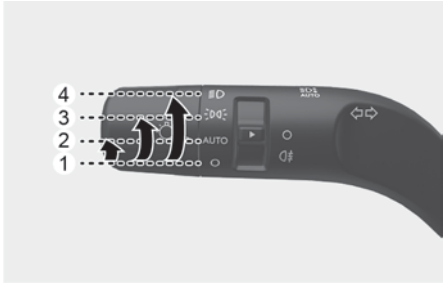
Жарық аспаптарын басқару

Фараларды басқару үшін иінтірек шетіндегі түймені келесі күйлердің біріне бұраңыз:

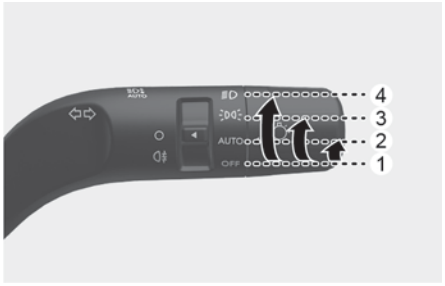
A типі

B түрі

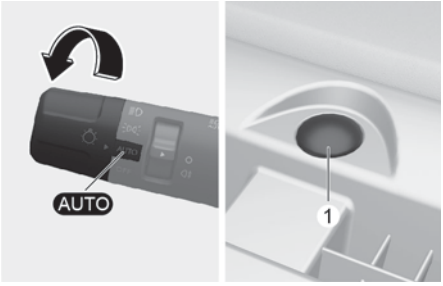

C түрі

(1) ӨШІРУ
(2) Жарық аспаптарын автоматты түрде (AUTO) ауыстыру (бар болса)
(3) Габариттік шамдар
(4) Фаралар

Жарық аспаптарын автоматты түрде (AUTO) ауыстыру

Габаритті шамдар мен фаралар аспаптар тақтасының алдыңғы бөлігіндегі сыртқы жарықтандыру датчигімен өлшенетін көшедегі жарыққа байланысты автоматты түрде қосылады немесе ажыратылады.

Фараларды автоматты қосу жүйесін пайдаланған кезде оларды түнгі уақытта, тұманда, жаңбыр кезінде жүргізгенде, туннельдер немесе жабық тұрақ ғимараттары сияқты жарығы жеткіліксіз аймаққа кірген кезде қолмен қосқан жөн.

Ескертпе

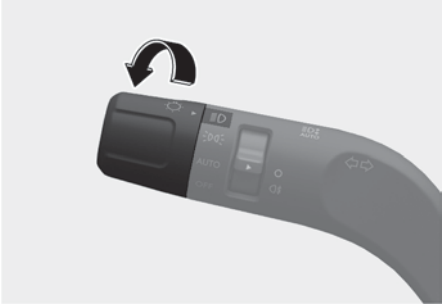
- Аспаптар тақтасының алдында орналасқан датчикті (1) әлдебір нәрсемен жабуға немесе оған сұйықтық төгуге болмайды.
- Датчикті әйнек тазалағышпен тазалауға болмайды, бұл кезде датчикте үлдір түзіліп, оның дұрыс жұмыс істеуіне кедергі келтіреді.
- Егер автомобильде қараңғыланған әйнек орнатылса немесе алдыңғы әйнектің металдандырылған жабынының өзге түрі пайдаланылса, жарық аспаптарын автоматты ауыстыру жүйесінің қалыпты жұмысы бұзылуы мүмкін.

Габариттік шамдар

Габариттік шамдар, нөмір белгісінің жарығы және аспаптар тақтасының көмескі жарығы қосылып тұр.

Фаралар

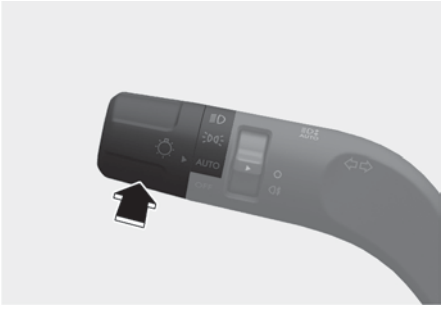

Фаралар, габарит жарықтары, нөмір белгісінің жарығы және аспаптар тақтасының көмескі жарығы қосылып тұр.

i Ақпарат

Фараларды қосу үшін «Engine Start/Stop» түймесі қосу күйінде (ON) болуы тиіс.

Алыс жарық фараларын басқару

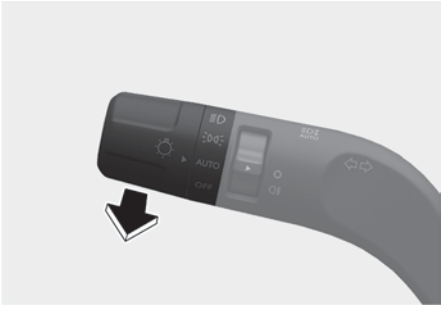
Алыс жарық фараларын қосу үшін иінтіректі итеріңіз. Иінтірек бастапқы күйге қайтады.

Алыс жарықты қосқан кезде аспаптар тақтасында алыс жарықтың индикаторы жанады.

Алыс жарық фараларын қосу үшін иінтіректі тартыңыз. Таяу жарық қосылады.

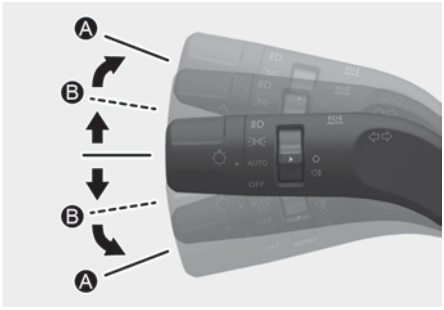
⚠ ЕСКЕРТУ

Егер қарсы беттен басқа көлік құралдары келе жатса, алыс жарық фараларын қоспаңыз. Бұл басқа автомобильдердің жүргізушілерінің шолуын шектеуі мүмкін.

Алыс жарық фараларын жыпылықтату үшін иінтіректі тартып, содан кейін босатыңыз. Иінтіректі босатпайынша алыс жарық жана береді.

Бұрылыс және қозғалыс қатарын ауыстыру көрсеткіштері

Солға бұру бағытын көрсету үшін иінтіректі төмен (A), ал оң бағытты көрсету үшін жоғары жылжытыңыз.

Егер индикатор тұрақты жанып, жыпылықтамаса немесе әдеттегіден тыс жыпылықтаса, бұрылыс көрсеткіштерінің электр шамдарының біреуі күйіп кеткен және оны ауыстыру қажет болуы мүмкін. Ресми HYUNDAI дилеріне хабарласыңыз.

Бұрылыс сигналын бір түртіп қосу функциясы.

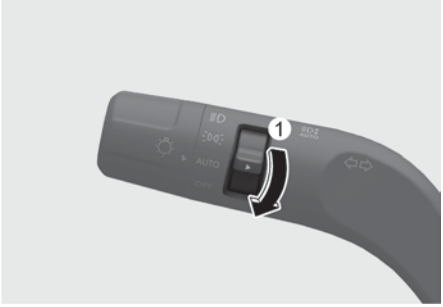
Бір рет түрту арқылы бұрылыс сигналын қосу функциясын пайдалану үшін бұрылыс көрсеткішінің иінтірегін жоғары немесе төмен (B) қалыпқа жылжытыңыз, содан кейін оны босатыңыз.

Жолақты ауыстыру туралы сигналдар 3, 5 немесе 7 рет жыпылықтайды.

Ақпараттық ойын-сауық жүйесінің **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жарық** > **Бұрылыс көрсеткішін баптау** > **7 жыпылықтау/5 жыпылықтау/3 жыпылықтау/Өшірулі тармағын таңдау арқылы бір рет түрту арқылы бұрылыс сигналының қосылу функциясын белсендіруіңізге немесе жыпылықтаулар санын таңдауыңызға болады.**

Артқы тұман шамы

Бар болса

Артқы тұман шамдарын қосу:

Фараларды ауыстырып-қосқышын (1) алдымен фара күйіне, одан кейін артқы тұман шамдары күйіне орнатыңыз.

Артқы тұман шамдарын өшіру үшін төмендегі әрекеттердің бірін жасаңыз:

- Фара ауыстырып-қосқышын өшіріңіз.
- Фара ауыстырып-қосқышын (1) артқы тұман шамдары күйіне тағы бір рет орнатыңыз.

Аккумулятор батареясының зарядын үнемдеу функциясы

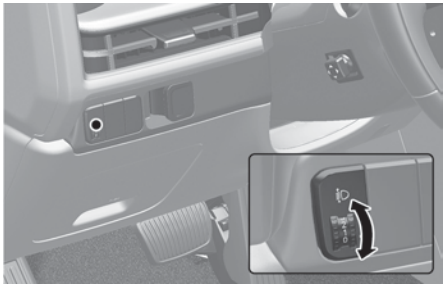
Аккумулятордың қуаты отырып қалмауы үшін жүйе жүргізуші көлікті өшіріп, жүргізушінің есігін ашқанда габариттік шамдарды автоматты түрде өшіреді.

Осы функцияның арқасында қараңғы уақытта жол жиегінде тоқтаған кезде габариттік шамдар автоматты түрде өшіріледі.

Габаритті шамдар сөніп тұрған автомобильде өшірілмеуі үшін:

1. Жүргізуші есігін ашыңыз.
2. Фараларды ауыстырып-қосқышпен габариттік шамдарды өшіріп қосыңыз.

Фараның еңкіштік бұрышын реттеу құрылғысы

Фараның еңкіштік бұрышын жолаушылар санына және жүк салмағына сәйкес реттеу үшін фараның еңкіштік бұрышын реттейтін тұтқаны бұрау керек.

Ауыстырып-қосқыштың орналасу нөмірі неғұрлым жоғары болса, фаралардың сәулесінің деңгейі соғұрлым төмен болады. Фаралардың дұрыс орнатылуын үнемі қадағалап тұрыңыз, әйтпесе фаралар жол қозғалысының басқа қатысушыларының көзіне шағылысуы мүмкін.

Төменде әртүрлі жүктемелер үшін ауыстырып-қосқыш жағдайының мысалдары келтірілген. Келтірілгендерден өзгеше жүктеме жағдайлары үшін ауыстырып-қосқыштың жағдайын барынша ұқсас жағдайға сәйкес реттеңіз.

Жүктеме шарттары	Реттегіш күйі		
	5 орынды автокөлік	6 орынды автокөлік	7 орынды автокөлік
Driver Only (Тек жүргізуші үшін)	0	0	0
Жүргізуші + алдыңғы жолаушы	0	0	0
Барлық жолаушы (жүргізушіні қоса алғанда)	1	1	1
Барлық жолаушы (жүргізушіні қоса алғанда)+Максималды рұқсат етілген салмақ	2	2	2
Жүргізуші + Максималды рұқсат етілген салмақ	3	3	3

⚠ ЕСКЕРТУ

Функция дұрыс жұмыс істемесе жүйені тексерту үшін ресми HYUNDAI дилеріне жолығу ұсынылады. Сымдарды өзіңіз тексеруге немесе ауыстыруға тырыспаңыз.

Фараларды сөндіру кідірісі

Алдыңғы фаралар қосулы кезде «Engine Start/Stop» түймесін «ACC» немесе «OFF» күйіне ауыстырғанда алдыңғы фаралар (және/немесе габариттік шамдар) шамамен 5 минут бойы жанып тұрады.

Егер жүргізушінің есігі ашылып, жабылса, фаралар 15 секундтан кейін өшіріледі. Сондай-ақ, автомобиль өшірулі кезде, жүргізушінің есігі ашылып жабылса, фаралар (және/немесе габариттік шамдар) 15 секундтан кейін өшіріледі.

Фараларды және/немесе габаритті шамдарды қашықтан немесе электрондық кілттегі есіктерді жабу түймесін екі рет басу арқылы немесе жарықтандыру ауыстырып-қосқышын «OFF» (OFF) немесе «AUTO» күйіне ауыстыру арқылы өшіруге болады.

Ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранынан **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жарық** > **Фараларды сөндіру кідірісі тармағын таңдау арқылы фаралардың өшуі кідірту функциясын қосуыңызға болады.**

i Ақпарат

Жүргізуші басқа есіктерден шыққан кезде (жүргізушінің есігінен басқа) аккумулятор зарядын үнемдеу функциясы іске қосылмайды және фараларды сөндіруді кідірту функциясы автоматты өшіруді орындамайды.

Автомобильден шығар алдында аккумулятордың қуаты отырып қалмауы үшін фараларды ауыстырып-қосқыштың көмегімен қолмен сөндіріңіз.

i Ақпарат

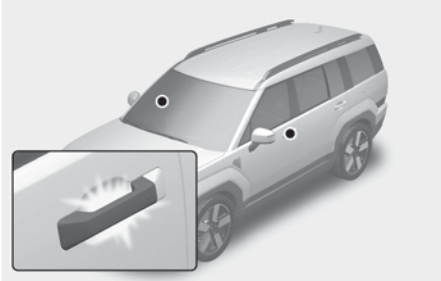
Бағдарламалық жасақтама жаңартылғаннан кейін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірі өзгеруі мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесі бойынша нұсқаулықты және қысқаша анықтамалық нұсқаулықты қараңыз.

Күндізгі жүріс жарықтары (КЖШ)

Күндізгі жарықты (КЖШ) пайдалану басқа жол қозғалысы қатысушыларына әсіресе күн батқан соң немесе күн шығар алдында автокөліктің алдыңғы бөлігін жақсы көруіне мүмкіндік береді. Егер ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жарық** > **Күндізгі жарықтандыруды баптау** > **Күндізгі жүріс шамдарын қосу және салондағы басқару элементтерін жарықтандыру** таңдасаңыз, габариттік шамдар КЖШ-мен бірге қосылады. Күндізгі жүріс шамдар жүйесі мынадай жағдайларда өшіріледі:

- Фараларды қосқанда.
- Тұрақ тежегіші қосулы.
- Қозғалтқышты өшірген кезде.
- Апаттық жарық сигналын беру жүйесі қосылған.
- Бұрылыс көрсеткіші қосылған жағдайда.
  - КЖШ бұрылыс көрсеткіші қосылған жағынан ғана өшіріледі.

Қарсы алу жүйесі

Сәлемдесу жүйесі жүргізушіге автомобильге жақындаған кезде автомобильдің фараларын қоса отырып, көрініп тұруға көмектеседі.

Динамикалық сәлемдесу жарығы

Динамикалық сәлемдесу жарығы шамамен 7 секунд жұмыс істейді, содан кейін артқы шамдар қосылады.

Динамикалық сәлемдесу жарығының жұмысы электрондық кілттегі бұғаттау немесе бұғаттан шешу түймесін басқанда бірден тоқтатылады.

Ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранында **Баптаулар**> **Автокөлік** > **Жарық** > **Фараларды сөндіруді кідірту пунктін таңдап, динамикалық сәлемдесу жарығының функциясын қосуға болады**

Есік тұтқасын жарықтандыру

Барлық есік (және жүксалғыш қақпағы) жабық әрі құлыптаулы тұрса, есік тұтқасындағы шам келесі жағдайлардың кез келгенінен кейін шамамен 15 секунд жанады:

- Ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жарық** > **Сәлемдесу жарығы/ақылды айна** > **Есіктердің құлпын ашылғанда** таңдалған.
  - Қашықтан басқару немесе электрондық кілтте есікті бұғаттау түймесі басулы кезде.
  - Есіктің сыртқы тұтқасындағы түйме басылғанда, сізде электрондық кілт болса.
  - Өзіңізбен бірге электрондық кілтті алып, қолыңызды есіктің сыртқы тұтқасына қойғанда.
- Электронды кілт **Жарық** > **Сәлемдесу жарығы/ақылды айна** > **Есіктердің құлыптары ашылғанда және Жарық** > **Сәлемдесу жарығы/ақылды айна** > **Жүргізуші жақындағанда**баптаулары таңдалған жағдайда анықталады.

Сәлемдесу жарығы функциясын қосу және ажырату ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранындағы «Параметрлер» мәзірінде жүзеге асырылады.

i Ақпарат

Бағдарламалық жасақтама жаңартылғаннан кейін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірі өзгеруі мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесі бойынша нұсқаулықты және қысқаша анықтамалық нұсқаулықты қараңыз.

Фаралар мен габариттік шамдар

Егер алдыңғы фаралар қосылған болса (жарықты ауыстырып-қосқыш фараларды қосу жағдайында немесе «AUTO» күйінде болса) және барлық есік (және жүксалғыш) жабық және бұғатталған болса, онда қашықтан басқару немесе электрондық кілтте есіктерді бұғаттау түймесін басқанда фаралар мен габариттік шамдар 15 секундқа қосылады.

Егер осы сәтте есіктерді бұғаттау немесе бұғаттаудан босату түймесін бассаңыз, фаралар мен габариттік шамдар дереу сөнеді.

Бұл функцияны қосу үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранында **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жарық** > **Фараларды сөндіруді кідірту** тармағын таңдаңыз.

Салон жарығы

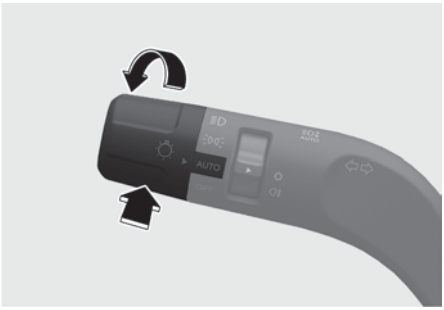
Салонның жарықтандыру ауыстырып-қосқышы (⏻) күйінде болғанда және барлық есік (және жүк бөлімшесінің есігі) жабық және бұғаттаулы болғанда, салонның жарықтандыру шамдары мынадай жағдайларда 30 секундқа қосылады:

- Қашықтан басқару немесе электрондық кілтте есікті ашу түймесі басулы кезде.
- Есіктің сыртқы тұтқасындағы түймені басқанда, сізде электрондық кілт болса.
- Өзіңізбен бірге электрондық кілтті алып, қолыңызды есіктің сыртқы тұтқасына қойғанда.

  Егер осы кезеңде қашықтан басқару немесе электронды кілтте есікті бұғаттау немесе бұғаттаудан босату түймесін бассаңыз, онда салонның жарықтандыру шамдары дереу сөнеді.

HBA (алыс жарықтың автоматты түрде ауыстырылуы)

Бар болса

Шалғай жарық фараларын автоматты түрде ауыстырып қосу жүйесі қарсы келе жатқан немесе алдыда жүріп бара жатқан автокөліктердің фараларының жарықтық деңгейіне байланысты шалғай және таяу жарық фараларын автоматты түрде ауыстырып қосады.

Анықтау датчигі

[A] Алдыңғы шолу камерасы

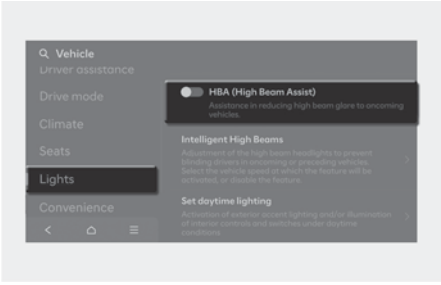
Алдыңғы көрініс камерасы автомобильді басқару кезінде қоршаған жарықтың деңгейін және жарықты анықтау үшін анықтау датчигі ретінде пайдаланылады.

Анықтау датчигінің нақты орнын жоғарыдағы суреттен қараңыз.

Ескертпе

- Алыс жарықты автоматты ауыстырып қосу жүйесінің оңтайлы жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін әрқашан алдыңғы көрініс камерасын жарамды жұмыс жағдайында ұстаңыз.
- Алдыңғы шолу камерасының шектеулері туралы толық ақпаратты 7-тараудың «Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі (FCA)» бөлімінен қараңыз.

HBA жүйесін баптау (алыс жарықтың автоматты түрде ауыстырылуы)]

Шалғай жарық фараларын автоматты түрде ауыстырып қосу жүйесін қосу немесе өшіру үшін «Engine Start/Stop» түймесі қосулы («ON») күйде тұрғанда баптаулар мәзірінен **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жарық** > **HBA (шалғай жарықты автоматты түрде ауыстырып қосу)** тармағын таңдаңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Автокөлікті қауіпсіз жерге қойғаннан кейін ғана баптауларды өзгертіңіз.

Фаралардың алыс жарығын автоматты түрде ауыстырып қосу жүйесінің жұмысы

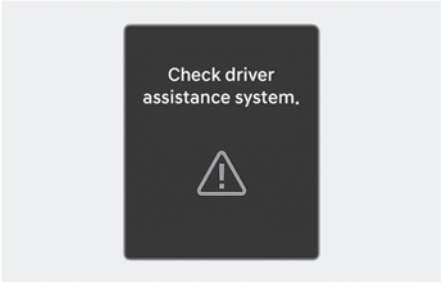
- Баптау мәзірінде **HBA (алыс жарықты автоматты түрде ажырату)** жүйесін таңдағаннан кейін, осы жүйені пайдалану үшін мыналарды орындаңыз:
  - Фара ауыстырып-қосқышын «AUTO» күйіне орнатыңыз және фара иінтірегін аспаптар тақтасы бағытына басыңыз. Алыс жарық фараларын автоматты түрде ауыстырып қосу жүйесінің индикаторы (AUTO) қосылады.
  - Алыс жарық фараларын автоматты түрде ауыстырып қосу жүйесі қосылған кезде алыс жарық автомобильдің 30 км/сағ (20 миль/сағ) жылдамдығында қосылады және алыс жарық индикаторы () жанады. Автомобильдің жылдамдығы сағатына 20 км (сағатына 12 миль) кем болса, алыс жарық қосылмайды және индикатор ақ түспен жанады.
- Алыс жарық фараларын автоматты түрде ауыстырып қосу жүйесі мына жағдайларда жұмыс істейді:
  - Алыс жарық өшірулі кезінде бұрылыс көрсеткіштерінің иінтірегін өзіңізге тартсаңыз, алыс жарық қосылады. Бұрылыс көрсеткіштерінің иінтірегін босату кезінде алыс жарық фараларын автоматты түрде ауыстырып қосу жүйесі қайта қосылады.
  - Алыс жарық шамдары автоматты түрде ауыстырып қосу функциясының көмегімен қосылған күйде бұрылыс көрсеткіштерінің иінтірегін тартсаңыз, жақын жарық қосылады, ал алыс жарық шамдарын автоматты түрде ауыстырып қосу функциясы өшеді.
  - Егер бұрылыс көрсеткіштерінің иінтірегін итерсеңіз, алыс жарық қосылады, ал алыс жарық фараларын автоматты түрде ауыстырып қосу жүйесі өшіріледі.
  - Жарық ауыстырып-қосқышын «AUTO» жағдайынан басқа жағдайға (шамдар/габариттер/өшіру) ауыстырып-қосу кезінде тиісті жарық қосылады, ал алыс жарық фараларын автоматты ауыстырып-қосу жүйесі өшіріледі.
- Шалғай жарық фараларын автоматты түрде ауыстырып қосу функциясы жұмыс істеп тұрғанда шалғай жарық фаралары төменде көрсетілген жағдайларда таяу жарыққа ауыстырылады:
  - Қарама-қарсы көлік құралының фаралары табылған кезде.
  - Алда кетіп бара жатқан автокөліктің артқы шамдарын анықтағанда.
  - Мотоциклдің/велосипедтің фарасы немесе артқы шамы байқалған кезде.
  - Сыртқы жарықтандыру жеткілікті және алыс жарықтың қажеті болмаса.
  - Көше жарықтандыруы немесе басқа жарықтандыру байқалған кезде.

i Ақпарат

Аспаптар тақтасында көрсетілетін бейнелер немесе түстер аспаптар тақтасының түріне немесе таңдалған тақырыпқа байланысты ерекшеленуі мүмкін.

Фаралардың алыс жарығын автоматты ауыстырып қосу жүйесінің ақаулары мен шектеулері

Фаралардың алыс жарығын автоматты ауыстырып қосу жүйесінің ақаулары

Егер шалғай жарық фараларын автоматты түрде ауыстырып қосу жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, аспаптар тақтасында бірнеше секундқа «**Жүргізушінің көмекші жүйесін тексеріңіз**» ескерту хабарламасы шығарылады және ескерту индикаторы (⚠) жанады. Жүйені тексерту үшін ресми HYUNDAI дилеріне хабарласқан жөн.

Фаралардың алыс жарығын автоматты ауыстырып қосу жүйесінің шектеулері

Фаралардың алыс жарығын автоматты түрде ауыстырып қосу жүйесі келесі жағдайларда дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

- Қарама-қарсы автомобильдің немесе алда келе жатқан автомобильдің фаралары зақымдалса не анықтау диапазонынан тыс орналасса.
- Қарсы келе жатқан немесе алда келе жатқан автомобильдің фаралары шаңмен, қармен немесе сумен жабылса.
- Қарсы немесе алда келе жатқан автомобильдің фаралары өшірулі, бірақ тұманға қарсы шамдар қосылған болса.
- Көлік құралының алдынан жарық беретін құралдармен бірдей пішіндегі шамы бар болса.
- Фаралар жөнделмесе немесе тиісінше ауыстырылмаса.
- Фаралар тиісті түрде реттелмесе.
- Тар иілген немесе тегіс емес жолмен, еңісті жолмен жүру кезінде.
- Алда келе жатқан көлік құралы ішінара көрінетін аймақта қиылыста немесе қисық жолда болса.
- Алда уақытша шағылыстырғыш немесе жыпылықтайтын белгі болған кезде (жол жұмыстары учаскесі).
- Алда бағдаршам, жарықты шағылыстыратын белгі, жыпылықтайтын белгі немесе шағылыстыратын бет болған кезде.
- Жол ылғалды немесе қармен, мұзбен жабылса.
- Көлік құралы бұрылыстан шыға келгенде.
- Автомобиль босаған шинаның немесе сүйретудің салдарынан еңкейсе.
- Қарсы немесе алдынан қозғалып келе жатқан автомобильдің фаралары пайдаланылған газдар, түтін, тұман, қар, боран, жолдағы судың шашырауы, алдыңғы әйнектегі конденсация және т.б. салдарынан табылмаса.

i Ақпарат

Алдыңғы шолу камерасының шектеулері туралы толық ақпаратты 7-тараудың «Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі (FCA)» бөлімінен қараңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Әрдайым жолдағы жағдайды қадағалап, қауіпсіздік ережелерін ұстаныңыз. Автомобильді жүргізу кезінде әрқашан сақтық шараларын сақтаңыз.
- Егер алыс жарық фараларын автоматты ауыстырып қосу жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, алыс және жақын жарық арасын бұрылыс көрсеткіштерінің иінтірегінің көмегімен қолмен ауыстырып қосыңыз.
- Алыс жарық фараларын автоматты түрде ауыстырып қосу автомобильді іске қосқаннан кейін немесе алдыңғы шолу камерасын бастамалау процесінде алғашқы 15 секунд жұмыс істемейді.

Ішкі жарық

⚠ ЕСКЕРТУ

Қараңғыда қозғалғанда салонның жарығын пайдаланбаңыз. Ішкі жарықтандыру шолуға кедергі келтіруі және апатқа себеп болуы мүмкін.

Ескертпе

Автокөлікті өшіргеннен кейін ішкі жарықты ұзақ қосып қалдыруға болмайды. Әйтпесе аккумулятор разрядталады.

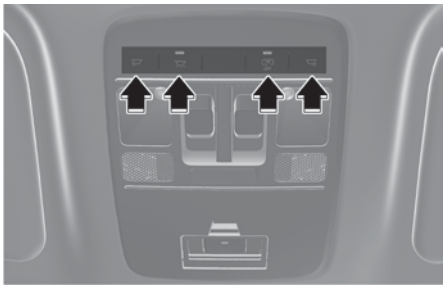
Салон жарығының шамы.

Ішкі жарықтандыру автомобиль сөндіріліп, есіктер жабылғаннан кейін шамамен 20 минуттан кейін автоматты түрде сөндіріледі. Егер есіктердің бірі ашық болса, онда шам автомобиль өшірілгеннен кейін 25 минуттан кейін сөнеді. Егер есіктер электрондық кілтпен жабылса және автомобиль айдап әкетуге қарсы дабыл режиміне ауыстырылса, шамдар бес секундтан кейін сөнеді.

Ішкі жарықтың автоматты түрде өшуі

Ішкі жарықтандыру автомобиль сөндіріліп, есіктер жабылғаннан кейін шамамен 20 минуттан кейін автоматты түрде сөндіріледі. Егер есіктердің бірі ашық болса, онда шам автомобиль өшірілгеннен кейін 25 минуттан кейін сөнеді. Егер есіктер қашықтан басқару немесе электронды кілттің көмегімен жабылса, ал автомобиль айдап әкетуге қарсы дабыл режиміне ауыстырылса, онда шамдар 5 секундтан кейін сөнеді.

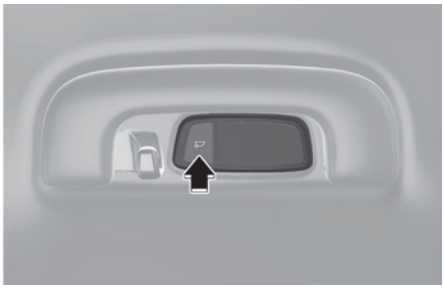
Бағытталған жарық шамы

• Бағытталған жарықтандыру шамын қосу немесе сөндіру үшін плафонды басыңыз. Шам жүргізуші немесе алдыңғы жолаушы үшін түнде ыңғайлы оқу үшін немесе жеке жарықтандыру үшін жарық сәулесін жасайды.

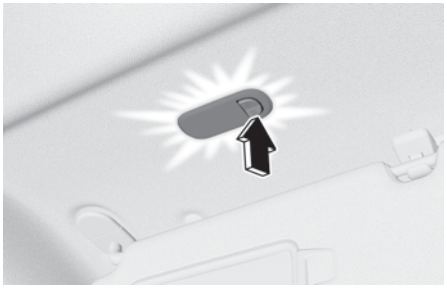
- : Алдыңғы және артқы орындықтарды жарықтандыру үшін салон шамын қосу түймесін басыңыз.
- : Алдыңғы және артқы орындықтарды жарықтандыру үшін салон шамын қосу түймесін басыңыз.
- : Салонның алдыңғы немесе артқы бөлігіндегі шамдар алдыңғы немесе артқы есіктер ашылғанда қосылады. Есіктер қашықтан басқару немесе электронды кілттің көмегімен ашылғанда, салонның алдыңғы және артқы шамдары есіктердің қайсыбірі ашылғанға дейін шамамен 30 секундқа жанады. Салонның алдыңғы және артқы бөліктеріндегі шамдар есік жабылғаннан кейін шамамен 30 секундтан кейін біртіндеп сөнеді. Алайда, егер «Engine Start/Stop» түймесі қосылу күйінде («ON») болса немесе барлық есік бұғатталса, салонның алдыңғы және артқы шамдары өшіріледі. Егер «Engine Start/Stop» түймесі «ACC» (Қосымша. құрылғылар) немесе «OFF» (Жабық) күйінде тұрған уақытта есіктердің бірі ашық болса, салонның алдыңғы және артқы шамдары шамамен 5 минут бойы қосулы күйінде қалады.

Артқы жеке жарықтандыру шамдары

: Артқы шамды қосу немесе ажырату түймесін басыңыз.

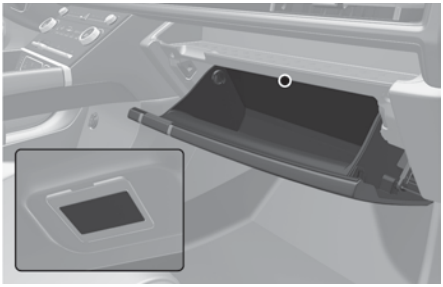
Күнқағардағы айнаны жарықтандыру шамы

Шамды қосу немесе сөндіру үшін, ауыстырып-қосқышты басыңыз.

- : Осы түймені басқанда шам жанады.
- : осы түймені басқанда шам өшеді.

Ұсақ-түйек тартпасының шамы

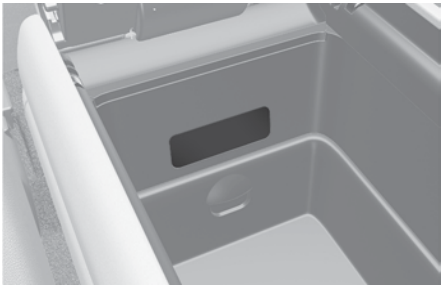
Ұсақ-түйек тартпасының шамы оны ашқан кезде қосылады.

Егер ұсақ-түйек тартпасы жабық болмаса, шам 20 минуттан кейін сөнеді.

Ескертпе

Аккумулятордың қуаты отырып қалмауы үшін ұсақ-түйек тартпасын пайдаланғаннан кейін жабыңыз.

Алдыңғы орындықтардың арасындағы қос тарапты жәшіктің шамы

Алдыңғы орындықтардың арасындағы қос тарапты жәшіктің шамы «Engine Start/Stop» түймесі қосулы («ON») күйде тұрғанда жарық аспаптары иінтірегінің түймелерімен ішкі жарықты қосқан кезде қосылады.

Алдыңғы орындықтардың арасындағы қос тарапты жәшіктің шамы «Engine Start/Stop» түймесі «ACC» немесе «OFF» күйінде тұрғанда жарық аспаптары иінтірегінің түймелерімен ішкі жарықты өшірген кезде өшеді.

Ескертпе

Жарық аспаптарын басқару туралы толығырақ осы тараудың «Түймелері бар ішкі жарық» бөлімінен қараңыз.

Түймелері бар ішкі жарық

Түймелері бар шамдарды қоса алғанда ішкі жарық түймелерді және әртүрлі элементтерді іздеуді жеңілдету үшін күндіз де, түнде де үнемі жанып тұрады.

Күндізгі жарықты баптау

- Бұл функцияны ақпараттық ойын-сауық жүйесінен қосып немесе өшіріп қоюыңызға болады.
  - Сыртқы көмескі жарық және ішкі жарық: **Автокөлік** > **Жарық** > **Күндізгі жарықты баптау** > **Сыртқы көмескі жарықты және ішкі басқару элементтерін жарықтандыруды қосу**
  - Түймелері бар ішкі жарық: **Автокөлік** > **Жарық** > **Күндізгі жарықты баптау** > **Ішкі жарықты қосу**
  - Жарықты өшіру үшін: **Автокөлік** > **Жарық** > **Күндізгі жарықты баптау** > **Өшіру.**

Жүйе жұмысы

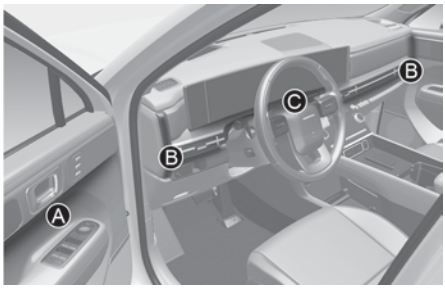
- Барлық есік құлыптаулы тұрғанда құлыпты ашқаннан кейін есікті ашқан кезде аз уақытқа ішкі жарық қосылады.
- «Engine Start/Stop» түймесі қосулы күйінде («ON») тұрғанда ішкі жарық үнемі қосулы күйінде қалады.
- «Engine Start/Stop» түймесі өшірулі күйіне («OFF») ауыстырылған кезде ішкі жарық және біршама қысқа уақытқа жанып тұрады. Егер осы кезде есік ашылса және жабылса немесе құлыптанса, ішкі жарық бірден өшеді.

i Ақпарат

Бағдарламалық жасақтама жаңартылғаннан кейін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірі өзгеруі мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесі бойынша нұсқаулықты және қысқаша анықтамалық нұсқаулықты қараңыз.

Сәндік жарық

Бар болса

[A] Жүргізуші есігі, алдыңғы жолаушы есігі, артқы есіктердің есіктері

[B] Панель

[C] Аспаптар тақтасының астында

Сәндік жарықтандыруды баптау үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранындағы **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жарық** > **Фондық жарықтандыру** тармағын таңдаңыз.

- Егер оны жүргізу режиміне байланыстырса, онда жарықтандыру түсі таңдалған жүргізу режиміне сәйкес өзгереді.
- Егер сәндік жарықтандыруды пайдаланғыңыз келмесе, ақпараттық ойын-сауық жүйесінде фондық жарықтандырудың мәнін 0-ге орнатыңыз.

i Ақпарат

«P» (Тұрақ)-тан басқа кез келген беріліс таңдалған кезде артқы көрініс айналарындағы көрінудің төмендеуін болдырмау үшін панельдің екі жағынан сәндік жарық сөндіріледі.

Жүксалғыш аймағының шамы

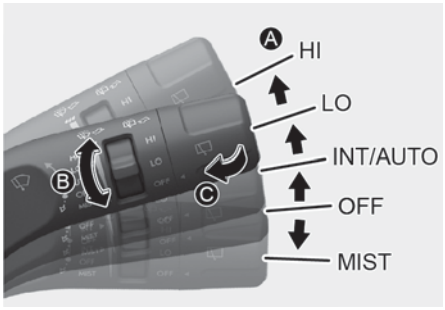
- : Жүксалғыш аймағының шамы үнемі жанып тұрады.
- : Жүксалғыш аймағының шамы жүксалғыш есігін ашқан кезде қосылады.
- : Жүксалғыш аймағының шамы өшірулі.

Ескертпе

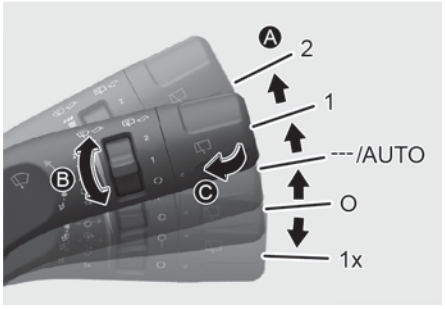
Аккумулятордың орынсыз разрядталуына жол бермеу үшін қолданып болғаннан кейін жүксалғыш есігін жауып жүріңіз.

Әйнектазартқыштар мен әйнекжуғыштар

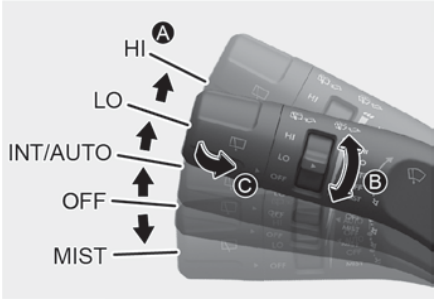
Алдыңғы әйнектің әйнектазартқышы/жуғышы — A түрі

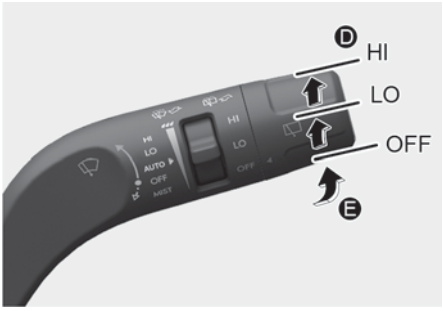

Алдыңғы әйнектің әйнектазартқышы/жуғышы — B түрі

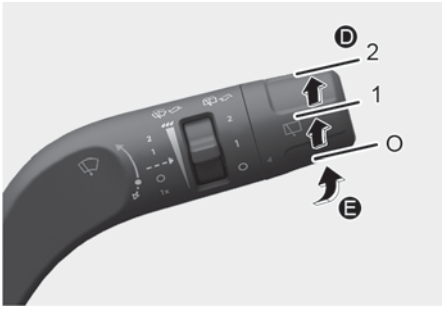

Алдыңғы әйнектің әйнектазартқышы/жуғышы — C түрі

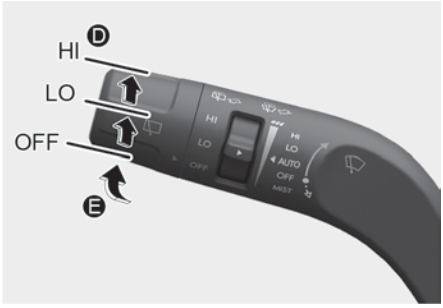
Артқы әйнектің әйнектазартқышы/жуғышы — А типі

Артқы әйнектің әйнектазартқышы/әйнекжуғышы — Тип B

Артқы әйнектің әйнектазартқышы/жуғышы — C түрі

A. Әйнектазартқыш (алдыңғы) жылдамдығын реттегіш
- **HI/2**: әйнектазартқыштың жоғары жылдамдығы.
- **LO/1**: әйнектазартқыштың төменгі жылдамдығы.
- **INT/---**: әйнек тазартқыштың үзік-үзік жұмысы.
- **AUTO (бар болса)**: тазартуды автоматты басқару.
- **OFF/O**: Өшір.
- **MIST/1x**: жекелеп сүрту

B. Әйнектазартқыштың үзік немесе автоматты жұмыс уақытын реттеу

C. Қысқа сүрту әрекеттерімен жуу (алдыңғы)

D. Артқы әйнектазартқышты басқару
- **HI/2**: әйнектазартқыштың жоғары жылдамдығы.
- **LO/1**: әйнектазартқыштың төменгі жылдамдығы.
- **OFF/O**: Өшір.

E. Қысқа сермеулермен жуу (артқы)

Алдыңғы әйнектазалағыштар

Қозғалтқыш іске қосылған кезде келесі түрде жұмыс істейді.

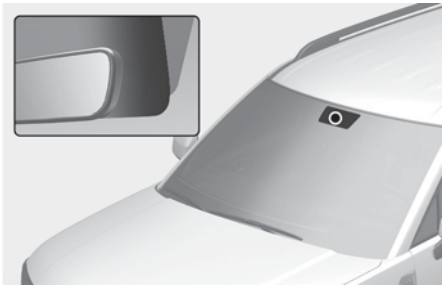
- **HI/2**: әйнектазалағыш жоғарғы (екінші) жылдамдықта тұр.
- **LO/1**: әйнектазалағыш төменгі (бірінші) жылдамдықта тұр.
- **INT**/---: әйнектазалағыш үзік режимде тұрақты жиілікпен жұмыс істейді. Әйнек тазартқыштар жұмысының жиілігін өзгерту үшін жылдамдықты басқару тұтқасын бұрыңыз.
- **OFF/O**: әйнектазалағыштар жұмыс істемейді.
- **MIST/1x**: бір сүрту циклі үшін иінтіректі төмен басып, босатыңыз. Егер иінтіректі осы жағдайда ұстап тұрса, әйнектазалағыштар тұрақты режимде жұмыс істейтін болады.

i Ақпарат

Алдыңғы әйнекте қалың қар немесе мұз болған кезде әйнек тазалағыштарды және жуғышты пайдаланар алдында жылытқышты шамамен 10 минутқа немесе қар және/немесе мұз кеткенге дейін қосыңыз.

AUTO (Автоматты түрде басқару)

Бар болса

Алдыңғы әйнектің жоғарғы бөлігінде орналасқан жаңбыр датчигі жауын мөлшерін анықтайды және әйнекті тазалау циклінің аралығын реттейді.

Сезімталдық параметрін өзгерту үшін сезімталдық басқару тұтқасын бұрыңыз.

«Engine Start/Stop» түймесі қосылу күйінде («ON») болғанда әйнектазалағыштың ауыстырып-қосқышы «AUTO» (Автоматты) режимінде орнатылса, әйнектазалағыш жүйенің өзін-өзі тексеруін орындау үшін бір рет іске қосылады. Әйнектазалағыш пайдаланылмаса, оны «OFF (O)» ажыратылған күйге көшіріңіз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Жарақатты болдырмау үшін:

- Алдыңғы әйнектің жоғарғы бөлігіндегі жауын-шашын датчигі орнатылған жерге қолыңызды апармаңыз.
- Алдыңғы әйнектің жоғарғы бөлігін ылғал немесе су матамен сүртпеңіз.
- Алдыңғы әйнектің үстінен баспаңыз.

Ескертпе

- Автомобильді жуу кезінде әйнектазалағыштың автоматты жұмысын тоқтату үшін оның ауыстырып-қосқышын (O) күйге ауыстырып қойыңыз.
- Жолаушы жақтағы алдыңғы әйнектің жоғарғы жағында орналасқан датчиктің қақпағын шешпеңіз.

Алдыңғы әйнекжуғыштар

Ажыратылған күйде (O) алдыңғы әйнекті әйнекжуғыш сұйықтықпен бүрку және әйнектазалағыштардың 1-3 циклін іске қосу үшін иінтіректі өзіңізге аздап тартыңыз. Бүрку мен әйнектазалағыштың жұмысы иінтіректі босатқанға дейін жалғасады. Әйнекжуғыш пен әйнектазалағыштың жұмысы иінтіректі жібермейінше жалғаса береді. Егер әйнекжуғыш жұмыс істемесе, әйнекжуғыштың багындағы жуу сұйықтығының мөлшерін толықтыру қажет болуы мүмкін.

Жуғыш сұйықтығын пайдалану кезінде ауаның рециркуляциясы

Жуғыш сұйықтығын пайдалану кезінде салонға сұйықтықтың иісінің түсу ықтималдығын төмендету үшін сыртқы ауаның температурасына байланысты ауаны рециркуляциялау және баптау режимі автоматты түрде қосылады. Осы функцияны орындау кезінде таза ауа беру режимін таңдасаңыз, ол белгілі бір уақыттан кейін жаңартылады. Ол кейбір жағдайларда, мысалы, суық ауа райында немесе автомобиль сөндірілген кезде жұмыс істемеуі мүмкін.

Толығырақ осы тараудың «Климат-бақылау жүйесінің қосымша функциялары» бөлімінен қараңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Төмен температурада әрдайым алдыңғы әйнекті жылытқышпен жылытып алу керек, сол кезде жуғыш сұйықтық әйнекке мұз боп қатып қалмайды. Егер қатып қалса, көру мүмкіндігін нашарлатып, ауыр жарақатқа немесе өлімге алып келуі ықтимал жол-көлік апатына ұшыратуы мүмкін.

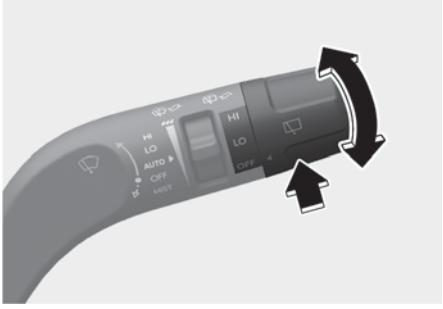
Қыс мезгілінде немесе суық ауа райында міндетті түрде жуғыштың тиісті сұйықтығын пайдаланыңыз

Ескертпе

Зақымдалу ықтималдығын болдырмау үшін:

- Бөшкеде сұйықтық болмаған кезде немесе алдыңғы әйнек құрғақ болған кезде жуғышты пайдаланбаңыз.
- Алдыңғы әйнек құрғақ болған кезде әйнектазалағыштарды пайдаланбаңыз.
- Әйнектазалағыштарды қолмен жылжытуға тырыспаңыз.
- Қыс мезгілінде немесе суық ауа райында қатпайтын жуғыш сұйықтықты қолданыңыз.

Артқы әйнектің әйнектазартқыштары мен әйнекжуғыштары

Артқы әйнектазалағыш пен әйнекжуғыштың ауыстырып-қосқышы әйнектазалағыш пен әйнек жуғыштың ауыстырып-қосқышы бар иінтіректің ұшында орналасқан. Ауыстырып-қосқышты артқы әйнектазартқыш пен әйнекжуғыштың жұмысы үшін талап етілетін жағдайға бұраңыз.

- **HI/2**: әйнектазартқыштың жоғары жылдамдығы
- **LO/1**: әйнектазартқыштың төменгі жылдамдығы.
- **OFF**: Өшір.

Автоматты артқы әйнектазалағыш

Артқы әйнекті әйнекжуғыш сұйықтықпен бүрку және артқы әйнектазалағыштың 1-3 циклін іске қосу үшін иінтіректі итеріңіз. Бүрку мен әйнектазалағыштың жұмысы иінтіректі босатқанға дейін жалғасады.

Артқы әйнектазалағыш «R» (Артқы жүріс) берілісі таңдалғанда және алдыңғы әйнектазалағыштар қосылғанда жұмыс істейді. Бұл функцияны ақпараттық ойын-сауық жүйесін баптау мәзірінен таңдай аласыз. Таңдаңыз:

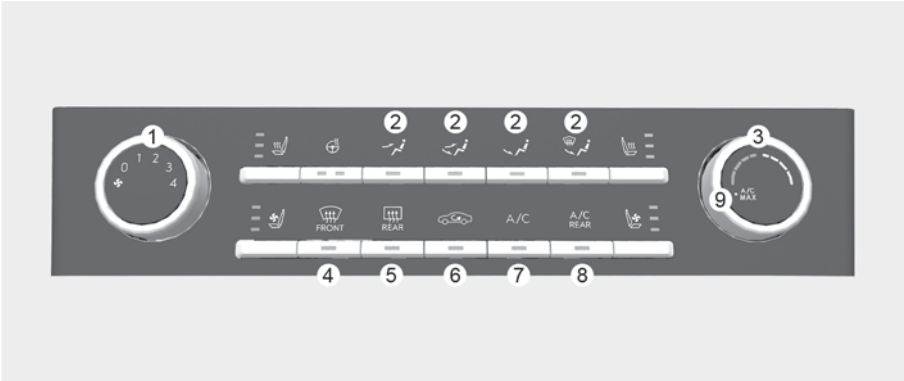
- **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Функция: жайлылық** > **Автом. артқы тазартқыш (артқы жүріс)**

  Толығырақ 5-тараудың «Жуғыш сұйықтығын пайдалану кезінде ауаның рециркуляциясы» бөлімінен қараңыз.

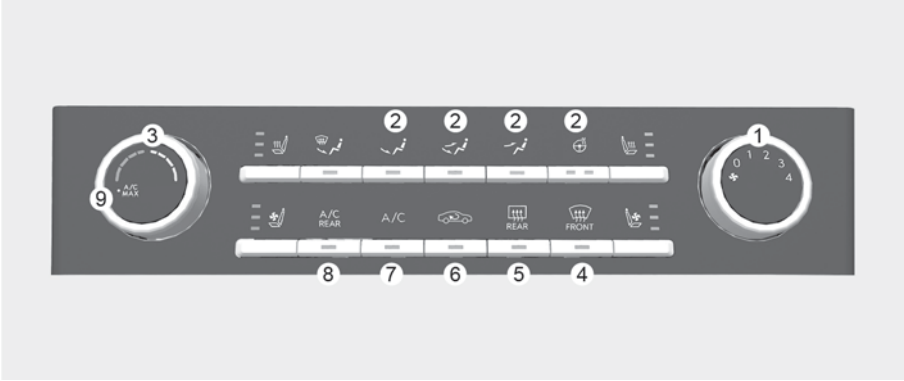
Қолмен басқарылатын климат-бақылау жүйесі

Бар болса

Сол жақ руль

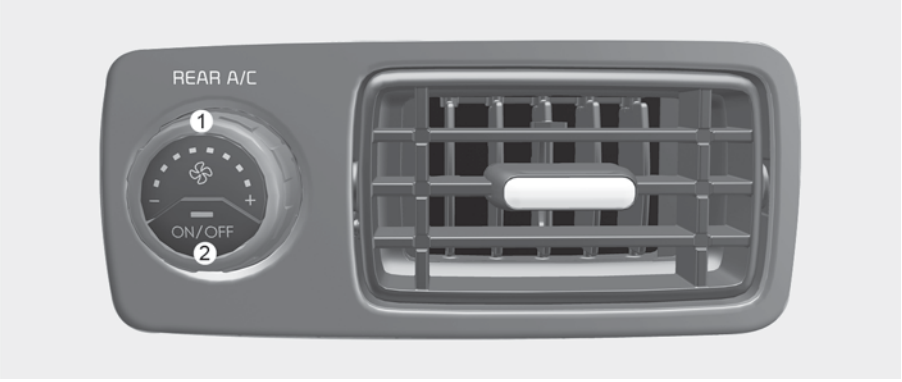

Оң жақ руль

(1) Желдеткіш жылдамдығын реттеу түймесі
(2) Режимді таңдау түймесі
(3) Температураны реттеу түймесі
(4) Алдыңғы әйнекті жылыту түймесі
(5) Артқы әйнекті жылыту түймесі
(6) Таза ауаның кіруін басқару түймесі
(7) A/C түймесі (Ауаны баптау)
(8) Салонның артқы аймағының климат-контрольмен басқару түймесі
(9) MAX A/C (кондициялаудың макс. деңгейі)

Үшінші қатар орындықтарына арналған ауаны кондициялау

Бар болса

(1) Үшінші қатар орындықтарына арналған ауаны кондициялау жүйесі желдеткішінің айналу жылдамдығының реттегіші

(2) Үшінші қатар орындықтарына арналған ауаны кондициялау жүйесінің түймесі

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жылыту/кондиционер қозғалтқыш өшірулі тұрғанда да жұмыс істей алады, алайда мұндай жағдайда жұмыстың өнімділігі төмендеуі мүмкін және аккумулятор тез разрядталады. Сондықтан климат-контроль жұмыс істеп тұрғанда қозғалтқышты істетіп қоюға кеңес беріледі.

ЕСКЕРТУ

- Кондициялау жүйесі қосылып тұрған автокөлікте ұйықтауға тыйым салынады. Бұл күрделі жарақаттарға немесе кісі өліміне алып келуі мүмкін.
- Жабық кеңістіктерде қосулы кондиционермен ұзақ уақыт бойы жол жүруден сақтаныңыз. Бұл бас ауруына немесе ұйқысырауға алып келуі мүмкін.

Ауаны жылыту және кондициялау

1. Қозғалтқышты оталдырыңыз.
2. Режимді басқару тұтқасын өз ыңғайыңызға қарай орнатыңыз.

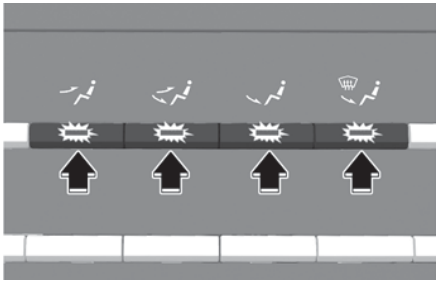
   Жылыту және салқындату тиімділігін арттыру үшін мыналарды таңдаңыз:

   - Жылыту:
   - Салқындату:
3. Ауа температурасын басқару тұтқасын өз ыңғайыңызға қарай орнатыңыз.
4. Таза (сыртқы) ауаның кіруін таңдаңыз
5. Желдеткіш жылдамдығының реттегішін қажетті жылдамдыққа орнатыңыз.

Қажет болған жағдайда ауаны баптау жүйесін қосыңыз.

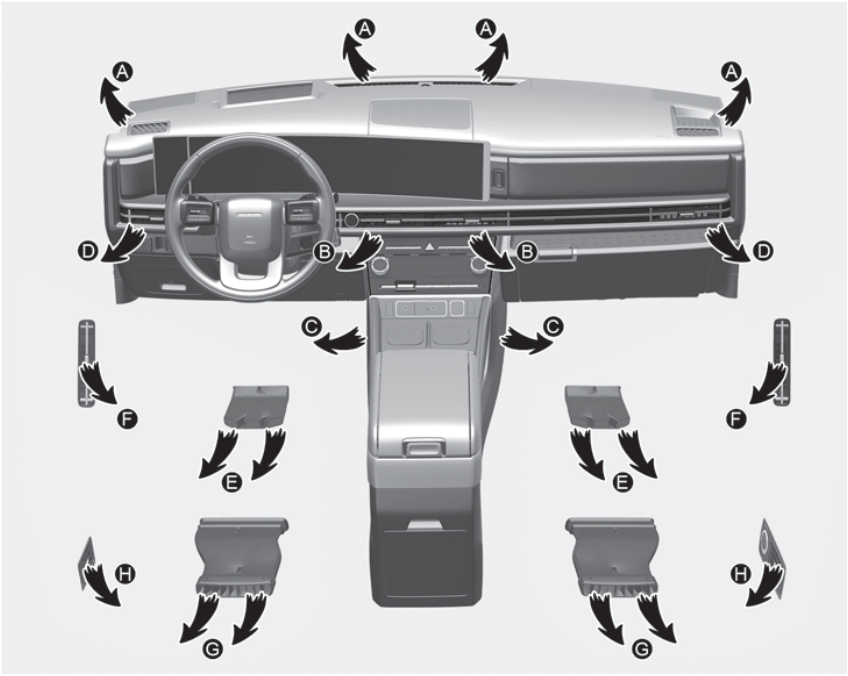
Режимді таңдау

Режимді таңдау тұтқасы желдету жүйесі арқылы ауа ағынының бағытын басқарады.

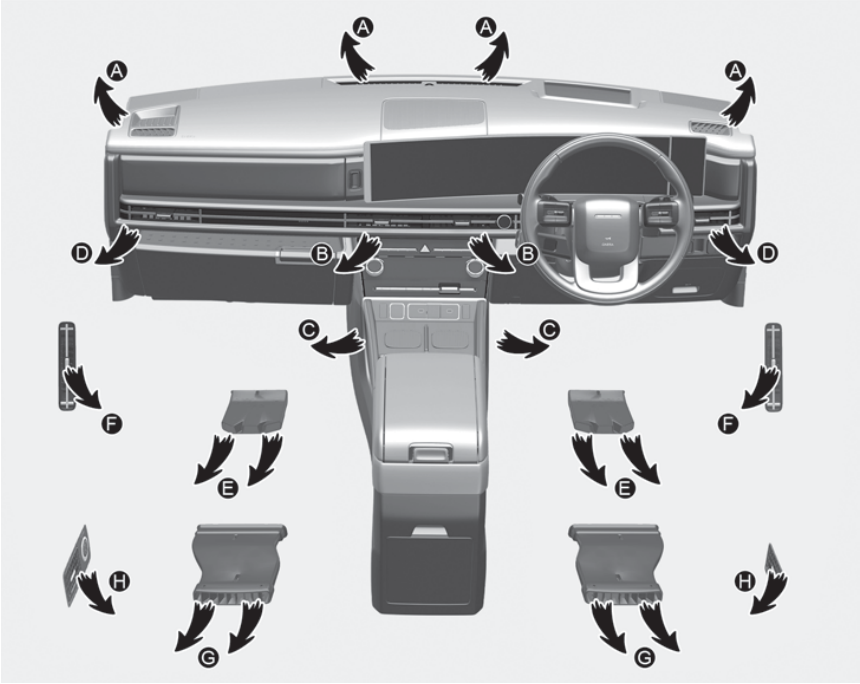

Ауа ағынының бағыты

Сол жақ руль

Оң жақ руль

Таңба	Жұмыс	Бағыт
	Ауа ағыны дененің жоғарғы бөлігіне және бетке бағытталады. Бұдан басқа, ауаның берілу бағытын әрбір желдету саңылауының жағдайын баптау арқылы өзгертуге болады.	B, D, F
	Ауа ағыны адамның бетіне және салонның төменгі жағына бағытталады.	B, C, D, E, F, G
	Ауаның негізгі бөлігі салонның төменгі бөлігіне және алдыңғы әйнекке бағытталса, оның аздаған мөлшері әйнекке мұз қатпауы үшін бүйір соплоларға беріледі.	A, C, D, E, G
	Ауаның негізгі бөлігі салонның төменгі бөлігіне және алдыңғы әйнекке бағытталады, ал оның шамалы мөлшері бүйір әйнектердің жылытқыштарына беріледі.	A, C, D, E, G
	Ауаның негізгі бөлігі алдыңғы әйнекке бағытталады, ал оның шамалы мөлшері бүйір әйнектердің жылытқыштарына беріледі.	A, D

Режимді таңдау түймесі желдету жүйесі арқылы ауа ағынының бағытын басқарады.

* Үшінші қатар орындықтарының ауа өткізгіштері (G, H) (бар болса)

- Үшінші қатардың желдету саңылаулары арқылы (G) ауа ағынын басқару алдыңғы климат-контроль жүйесінің көмегімен едендегі ішкі ауа өткізгіштер арқылы жүзеге асырылады.
- Үшінші қатардың (G) желдету саңылаулары арқылы берілетін ауа ағыны аспаптар тақтасындағы дефлектордан шыққан ағынмен салыстырғанда қарқыны кемірек болуы мүмкін.
- Үшінші қатардың (H) бүйірлік желдету саңылауларынан шығатын ауа ағынын үшінші қатар орындықтарына арналған кондициялау түймесімен және реттегішімен басқаруға болады.

MAX A/C [B], [D], [F]

«MAX A/C» режимі автокөлік салонын тез салқындату үшін пайдаланылады. Ауа ағыны дененің жоғарғы бөлігіне және бетке бағытталады.

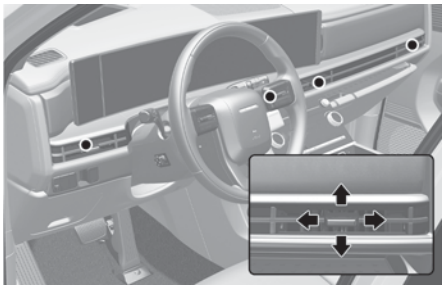
Бұл режимде A/C түймесі және қайта айналдыру режимі түймесі автоматты түрде таңдалады. Реттеу үшін желдеткіштің жылдамдығын басқару режимін қосыңыз.

Салонның ішіндегі температура төмендегеннен кейін, температура тұтқасын «MAX A/C» баптауынан қажетті жағдайға жылжытыңыз.

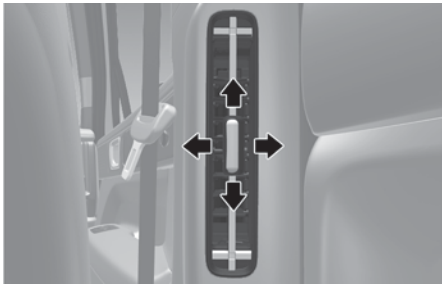
Егер сіз кондиционерді пайдалануды жалғастырғыңыз келсе, A/C түймесінің индикаторы жанып тұрғанына көз жеткізіңіз.

Аспаптар панеліндегі дефлекторлар

Алдынан

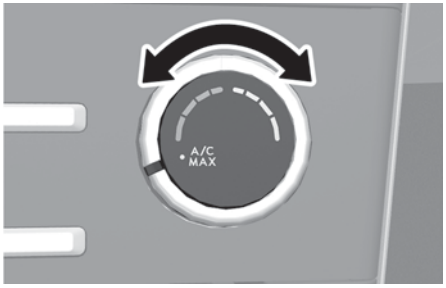
Артынан

Желдету иінтірегінің көмегімен аспаптар панелінің желдету саңылауларындағы ауа ағыны жоғары/төмен немесе солға/оңға бағытталуы мүмкін.

Дефлекторларды жеке-жеке дефлекторды басқару иінтірегімен ашуға немесе жабуға болады. Егер дефлекторды басқару иінтірегін жолаушы жақтан жылжытса, дефлекторлар жабылуы мүмкін.

Температураны реттеу

Температураны жоғарылату үшін тұтқаны оңға бұрыңыз. Температураны төмендету үшін тұтқаны солға бұрыңыз.

Ауа беру режимдерінің ауыстырып қосқышы

Рециркуляция режимі

Егер рециркуляция режимі таңдалса, климат-бақылау жүйесі жолаушылар салонының ауасын пайдаланады.

Сыртқы (таза) ауа режимі

Егер сыртқы (таза) ауа режимі таңдалса, климат-бақылау жүйесі автомобильдің сыртынан келетін ауаны пайдаланады.

i Ақпарат

Жүйені «Таза ауа» күйінде пайдалану ұсынылады.

Жылытқышты ауаны рециркуляциялау жағдайында ұзақ уақыт пайдаланған кезде (кондиционерді пайдаланбай) алдыңғы әйнек пен бүйірлік терезелер буланып кетуі, ал салон ішіндегі ауа ескіріп қалуы мүмкін.

Рециркуляция режимінде кондиционерді ұзақ уақыт пайдалану салондағы ауаның құрғауына әкеледі.

⚠ ЕСКЕРТУ

Ауыр жарақаттар немесе өлім ықтималдығын жоққа шығару үшін:

- Климат-бақылау жүйесінің ауа рециркуляциясы жағдайында ұзақ жұмыс істеуі автомобиль ішіндегі ылғалдылықтың артуына, алдыңғы және бүйірлік әйнектердің булануына және көрінудің нашарлауына әкелуі мүмкін.
- Ауа баптау немесе жылыту жүйесі қосылған автомобильде ұйықтауға тыйым салынады.
- Климат-бақылау жүйесінің ауа рециркуляциясы жағдайында ұзақ жұмыс істеуі іс-қимылдың тежелуге, ұйқышылдыққа және автомобильді басқаруды жоғалтуға әкелуі мүмкін. Қозғалыс кезінде таза (сыртқы) ауа кіруін таңдаңыз.

Желдеткіштің айналу жылдамдығын баптау

Желдеткіштің айналу жылдамдығын арттыру және ауа ағынын күшейту үшін тұтқаны оңға бұрыңыз. Желдеткіштің айналу жылдамдығын азайту және ауа ағынын төмендету үшін тұтқаны солға бұрыңыз.

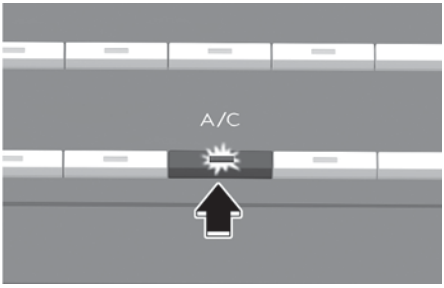
Желдеткіш жылдамдығының реттегішін «0» күйіне қойғанда желдеткіш сөнеді.

i Ақпарат

Желдеткішті «Engine Start/Stop» батырмасы «ON» күйінде пайдалану аккумулятордың отыруына әкелуі мүмкін.

A/C түймесі (ауаны баптау)

Бар болса

Баптау жүйесін қосу үшін «A/C» түймесін басыңыз (индикатор жанады). Ауа баптау жүйесін өшіру үшін осы түймені қайта басыңыз.

Жүйе жұмысы

Желдету

1. Режимді таңдау ауыстырып қосқышын (↗) күйіне қойыңыз.
2. Таза (сыртқы) ауаның кіруін таңдаңыз
3. Ауа температурасын басқару тұтқасын өз ыңғайыңызға қарай орнатыңыз.
4. Желдеткіш жылдамдығының реттегішін қажетті жылдамдыққа орнатыңыз.

Жылыту

1. Режимді таңдау ауыстырып қосқышын () күйіне қойыңыз.
2. Таза (сыртқы) ауаның кіруін таңдаңыз
3. Ауа температурасын басқару тұтқасын өз ыңғайыңызға қарай орнатыңыз.
4. Желдеткіш жылдамдығының реттегішін қажетті жылдамдыққа орнатыңыз.
5. Қаласаңыз салонға түспес бұрын ауаны кептіру үшін кондиционерді жылытуға бапталған температура реттегіштің көмегімен қосыңыз.

Егер алдыңғы әйнек булана бастаса, () немесе () режимін таңдаңыз.

Пайдалану жөніндегі кеңестер

- Желдету жүйесі арқылы салонға шаң немесе жағымсыз иістердің түсуін болдырмау үшін ауа беру режимін уақытша рециркуляция режиміне ауыстырып қосыңыз. Салондағы ауаның тазалығын сақтау үшін түтінделген немесе шаңданған жол учаскесінен өткеннен кейін ауыстырып-қосқышты таза ауа беру жағдайына міндетті түрде қайтарыңыз. Бұл салондағы жайлылық пен жүргізушінің сергектігін сақтауға мүмкіндік береді.
- Алдыңғы әйнектің булануын болдырмау үшін ауаны баптау жүйесін қосыңыз, ауыстырып-қосқышты таза ауа беру режиміне орнатыңыз және желдеткіштің қажетті айналу жылдамдығын және ауа температурасын таңдаңыз.

Ауаны баптау

1.Қозғалтқышты оталдырыңыз. Ауаны баптау түймесін басыңыз.
2. Режимді таңдау ауыстырып қосқышын () күйіне қойыңыз.
3. Ауа беру режимдерін ауыстырып-қосқышты сыртқы немесе рециркуляциялық ауа беру жағдайына орнатыңыз.
4. Желдеткіштің ең қолайлы жылдамдығы мен температурасын орнатыңыз.

Ескертпе

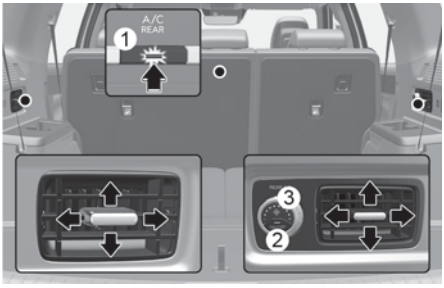
- Ауаны салқындату жүйесін пайдалану барысында тауға шыққанда немесе тығыз көлік ағынында сыртқы ауаның температурасы жоғары болған кезде температура датчигінің көрсеткіштерін мұқият қадағалаңыз. Желдеткішті қосулы қалдыруға болады, бірақ температура индикаторы қозғалтқыштың қызып кеткенін көрсетсе, ауа баптау жүйесін өшіру керек.
- Кондиционерді пайдаланғанда терезелерді әрдайым жауып жүріңіз. Дымқыл ауа райында терезелер ашық және кондиционер қосулы болса автомобильдің ішінде электр жабдығына зақым келтіретін су тамшылары пайда болуы мүмкін.

Кондиционер жүйесін пайдалану бойынша кеңестер

- Егер автокөлік ыстық ауа райында күн астында тұрақта тұрса, аз уақыт терезені ашып, салондағы ыстық ауаны шығарып жіберіңіз.
- Автокөлік салонын жеткілікті салқындатқаннан кейін салқындату жүйесін рециркуляция режимінен таза ауа режиміне ауыстырыңыз.
- Жаңбырлы немесе ылғалды ауа-райында әйнектің ішкі бетінің буланууын азайтуға көмектесу үшін терезелер мен жоғарғы люк жабық күйде ауа баптау жүйесін қосу арқылы кабинаның ылғалдылығын төмендетіңіз.
- Кондиционер жүйесінің ең жоғарғы жұмыс тиімділігін сақтау үшін оны, тым болмағанда, айына бір рет бірнеше уақытқа қосып тұрыңыз.
- Кондиционерді шамадан тыс пайдаланған кезде сыртқы ауаның температурасы мен алдыңғы әйнектің температурасы арасындағы айырмашылық алдыңғы әйнектің сыртқы бетінің терлеуіне және шолу жоғалуына әкелуі мүмкін. Бұл жағдайда режимді таңдау түймесін (-) күйіне, ал желдеткіштің жылдамдығын басқару тұтқасын минималды мәнге орнатыңыз.

Үшінші қатар орындықтарына арналған ауаны кондициялау

Орындықтардың 1-қатарынан басқару

1. Климат-контроль жүйесін басқару алдыңғы панелінде орналасқан «АЛДЫҢҒЫ ЖАҚТА/АРТҚЫ ЖАҚТА» үшінші қатарға арналған ауаны кондициялау жүйесін қосу және өшіру түймесін басыңыз, және желдеткіштердің жылдамдығын реттеу түймесімен (2) желдеткіштің қажетті айналу жылдамдығын баптаңыз. («АРТҚЫ ЖАҚТА» түймесінің индикаторы жанып тұрады.)
2. Үшінші қатарға арналған ауаны кондициялау жүйесін өшіру үшін «ӨШІРУ» ТҮЙМЕСІН (3) БАСЫҢЫЗ.

Орындықтардың үшінші қатарынан басқару

- Жүйені қосу үшін орындықтардың үшінші қатарындағы ауаны кондициялау жүйесінің түймесін (2) басыңыз. (Индикатор қосылады.)

  Жүргізушіге орындықтардың үшінші қатарындағы жүйенің жұмысы туралы ақпарат беру үшін алдыңғы орындықтағы ауаны кондициялау жүйесінің түймесі де қосылады.

  Орындықтардың үшінші қатарындағы жүйені өшіру үшін орындықтардың үшінші қатарындағы ауаны кондициялау жүйесінің түймесін (2) басыңыз. (Индикатор өшеді.)
- Желдеткішті орындықтардың үшінші қатары үшін жеке баптау үшін оның жылдамдығын тұтқамен (3) реттеңіз.
- Кондиционерді пайдаланғаннан кейін автокөліктің астынан тамып тұрған су қалыпты құбылыс болып табылады.
- Кондиционердің рециркуляция режимінде ұзақ жұмыс істеуіне жол бермеңіз. Мезгіл-мезгілімен сыртқы ауаны кіргізу режиміне ауыстырып қосыңыз.
- Жүйенің ықтимал бұзылуынан сақтану үшін ауаны кондициялау жүйесін әр апта сайын қатарынан 5 минут бойы қосып қойыңыз.
- Салоннан ыстық ауа шығып кетуі үшін аз уақытқа терезелерді ашып алыңыз.

  Ыстық ауа райында кондиционерді шектен тыс пайдалану автокөліктің сыртындағы және ішіндегі температуралардың айырмашылығының салдарынан терезелердің сыртында ылғалдың жиналуын жоғарылатуы мүмкін. Ауа үрлеу бағытын өзгертіңіз және ауаның минималды ағынын орнатыңыз.
- Ылғал ауа райында терезелер ашық және кондиционер қосулы тұрғанда автокөлік ішінде және ауа өткізгіштердің жанында су тамшылары түзілуі мүмкін. Мұндай жағдайда электр жабдықтарының ықтимал зақымдалуына жол бермеу үшін кондиционерді терезелерді жауып қойып пайдаланыңыз.

  Жылытуға және кондиционерге арналған ауа тор арқылы келетіндіктен жапырақтардың, қардың немесе басқа заттардың радиатор торын бөгемеуін қадағалаңыз. Салқындату кезінде сыртқы ауа автокөлік салонына кіргенде тұманның түзілгенін бақылауға болады. Бұл қарқынды салқындату процессі кезінде ылғал ауа автокөлік ішіне кіргендегі қалыпты құбылыс.

Жүйеге техникалық қызмет көрсету

Салонның ауа сүзгісі

Салонның ауа сүзгісі ұсақ-түйек тартпасының артында орнатылған Ол автомобильге жылыту және ауа баптау жүйесі арқылы түсетін шаңды немесе басқа да ластаушы заттарды сүзеді.

Салонның ауа сүзгісін техникалық қызмет көрсету кестесіне сәйкес HYUNDAI ресми дилерінде ауыстыру керек. Көлік шаңды жолдарда немесе жолдан тыс жерлерде және/немесе жануарларды немесе темекі шегетін жолаушыларды артқы орындықтарда тасымалдау сияқты ауыр жағдайларда жұмыс істегенде, салонның ауа сүзгісін жиі тексеріп, ауыстыру қажет.

i Ақпарат

Ауа сүзгісін техникалық қызмет көрсету кестесіне сәйкес ауыстырыңыз. Автомобильді шаңды топырақты жолдар сияқты ауыр жағдайларда пайдалану кезінде климатты бақылау жүйесінің сүзгісін жиі тексеру және ауыстыру қажет.

Кондиционердегі салқындату агент мөлшерін тексеру

Салқындату агентінің деңгейі тым төмен немесе артық болса ауаны баптау жүйесінің өнімділігі төмендейді. Автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеруге кеңес береміз.

Ескертпе

- Салқындату жүйесіне дұрыс және қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету үшін жеткілікті желдеткіші бар жерде оқытылған және сертификатталған техникалық персонал ғана қызмет көрсетуі тиіс.
- Ешқашан кондиционердің буландырғышын жөндемеңіз және оны басқа автокөліктен шешіп алынған буландырғышпен алмастырмаңыз. Жаңа буландырғыштың SAE J2842 стандарттарының талаптарын сәйкестік сертификаты (және таңбаламасы) болуы тиіс.

⚠ ЕСКЕРТУ

R-1234yf салқындату агенті бар көлік құралдары

Күрделі жарақаттарды болдырмау үшін ауа баптау жүйесіне тек қана оқытылған және сертификатталған техникалық мамандар қызмет көрсетуі тиіс. R-1234yf салқындату агенті жанғыш болады және жоғары қысымда қолданылады.

Салқындату агентті тиісті жабдықтың көмегімен айдаңыз. Салқындату агенттердің атмосферамен тікелей байланысы адам үшін де, қоршаған орта үшін де қауіпті болып табылады.

R-134a суық агенті бар автокөліктер

Күрделі жарақаттарды болдырмау үшін ауа баптау жүйесіне тек қана оқытылған және сертификатталған техникалық мамандар қызмет көрсетуі тиіс. R-134a салқындату агенті жоғары қысымда қолданылады.

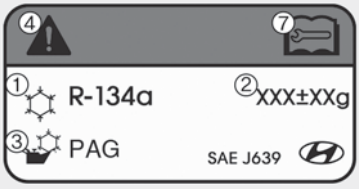
Салқындату агентті тиісті жабдықтың көмегімен айдаңыз. Салқындату агенттердің атмосферамен тікелей байланысы адам үшін де, қоршаған орта үшін де қауіпті болып табылады.

Кондиционердің салқындату агентінің тақтайшасы

Ауаны баптау жүйесінің салқындату агенті туралы ақпарат автомобиль капотының астындағы жапсырмада көрсетілген.

Төменде салқындату агенті көрсетілген тақтайшада пайдаланылатын символдар мен техникалық сипаттамалар келтірілген.

(1) Салқындату агентінің классы
(2) Салқындату агентінің мөлшері
(3) Компрессордың майлау материалының классы
(4) Назар аударыңыз
(5) Өрт қауіпті салқындату агенті
(6) Ауаны баптау жүйесіне тіркелген техникалық маман қызмет көрсетуі тиіс
(7) Техникалық қызмет көрсету жөніндегі нұсқаулық

Автоматты басқарылатын климат-бақылау жүйесі

Сол жақ руль

Оң жақ руль

Климатты бақылау түймелері автомобильдің сипаттамаларына байланысты ерекшеленуі мүмкін.

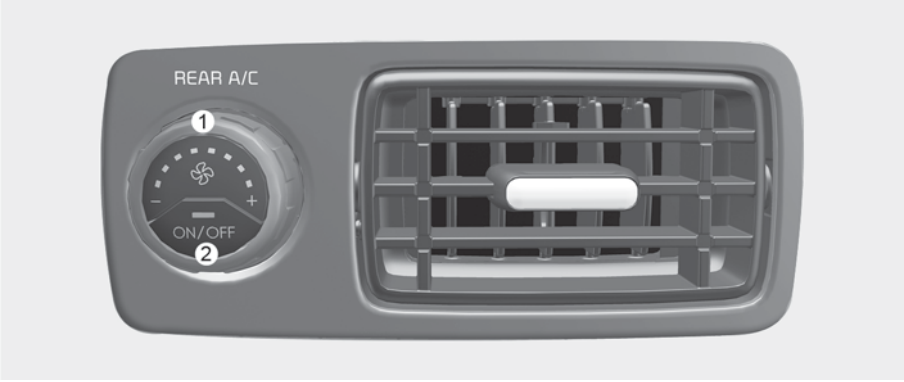
(1) Жүргізуші жақтағы температура реттегіші
(2) AUTO (автоматты басқару)
(3) Жүргізуші орындығының температурасын көрсету
(4) Жолаушы жақтағы температура реттегіші
(5) SYNC (синхронды басқару)
(6) Жолаушы орындығының температурасын көрсету
(7) Желдеткіштің айналу жылдамдығын баптау
(8) Режимді таңдау
(9) Алдыңғы/артқы климат-контрольдің ақпараттық экраны
(10) ӨШІРУ
(11) A/C (Ауаны баптау)
(12) Ауа беру режимдерінің ауыстырып-қосқышы
(13) Алдыңғы әйнек жылытқышы
(14) Артқы әйнек жылытқышы

i Ақпарат

Басқан кезде экрандағы бұрмалаулар СК дисплейлердің қалыпты феномені болып табылады.

Үшінші қатар орындықтарына арналған ауаны кондициялау

Бар болса

(1) Үшінші қатар орындықтарына арналған ауаны кондициялау жүйесі желдеткішінің айналу жылдамдығының реттегіші

(2) Үшінші қатар орындықтарына арналған ауаны кондициялау жүйесінің түймесі

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жылыту/кондиционер қозғалтқыш өшірулі тұрғанда да жұмыс істей алады, алайда мұндай жағдайда жұмыстың өнімділігі төмендеуі мүмкін және аккумулятор тез разрядталады. Сондықтан климат-контроль жұмыс істеп тұрғанда қозғалтқышты істетіп қоюға кеңес беріледі.

ЕСКЕРТУ

- Кондициялау жүйесі қосылып тұрған автокөлікте ұйықтауға тыйым салынады. Бұл күрделі жарақаттарға немесе кісі өліміне алып келуі мүмкін.
- Жабық кеңістіктерде қосулы кондиционермен ұзақ уақыт бойы жол жүруден сақтаныңыз. Бұл бас ауруына немесе ұйқысырауға алып келуі мүмкін.

Ауаны жылыту және баптаудың автоматты жүйесі

Қозғалтқыш қосылып тұрған кезде келесі әрекеттерді орындаңыз.

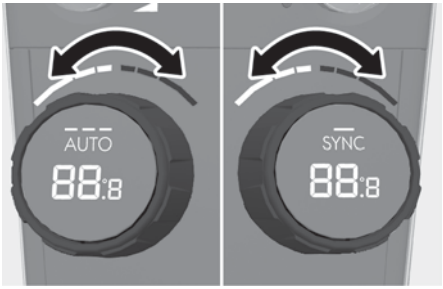
1. AUTO түймесін басыңыз (автоматты түрде басқару) Индикатор қосылады және температура автоматты түрде берілген деңгейге орнатылады.

Автоматты режимде 1-3 желдеткіш жылдамдығын таңдау үшін «AUTO» түймесін басыңыз.

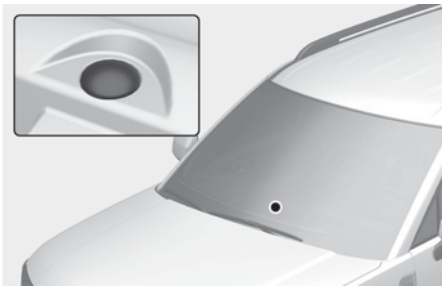
Режимді таңдау	AUDIO түймесі	Желдеткіштің айналу жылдамдығының диапазоны
МАКСИМАЛДЫ		2-8
ОРТАША		1-6
ТӨМЕН		1-4

2. Температураны реттегіш тұтқасын қалаған мәнге орнатыңыз.

3. Біз жылдың кез келген уақытында салондағы ауаның ыңғайлы сипаттамаларын қамтамасыз ету үшін «AUTO» түймешігін пайдалануды ұсынамыз. Әдетте температура 22 ?-ге орнатылады. Келесі функцияларды таңдағанда «AUTO» түймешігі жанбайды. Келесі параметрлердің таңдалған функциясы «AUTO» жүйесі жұмыс істеп тұрған кезде қосылады.
   - Желдеткіштің айналу жылдамдығын баптау
   - Ауаны баптау
   - Ауа ағынының бағыты
   - Алдыңғы әйнекті жылыту түймесі (функцияны таңдаудың күшін жоюға арналған түймені басқан кезде «AUTO» белгішесі қайтадан қосылады)

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

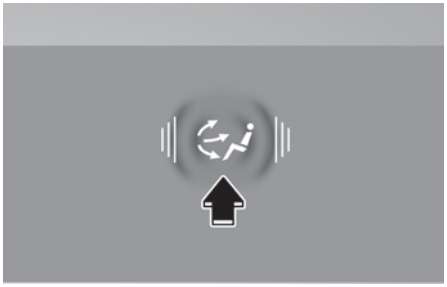

Автомобиль аспаптар панелінің жоғарғы бөлігіндегі күн сәулесі датчигімен жабдықталған. Кондиционер «AUTO» режимінде жұмыс істегенде, датчик күн сәулесін анықтайды және салондағы температураны автоматты түрде реттейді. Бұл датчикке ешқандай зат қоймаңыз.

Ауаны жылыту және баптаудың қол жүйесі

1. Қозғалтқышты оталдырыңыз.
2. Режимді басқару тұтқасын өз ыңғайыңызға қарай орнатыңыз. Жылыту және салқындату тиімділігін арттыру үшін келесіні таңдаңыз;
   - Жылыту:
   - Салқындату:
3. Ауа температурасын басқару тұтқасын өз ыңғайыңызға қарай орнатыңыз.
4. Таза (сыртқы) ауаның кіруін таңдаңыз
5. Желдеткіш жылдамдығының реттегішін қажетті жылдамдыққа орнатыңыз.
6. Қажет болған жағдайда ауаны баптау жүйесін қосыңыз.
7. Автоматты басқару режиміне қайту үшін AUTO (Автоматтық) түймесін басу керек.

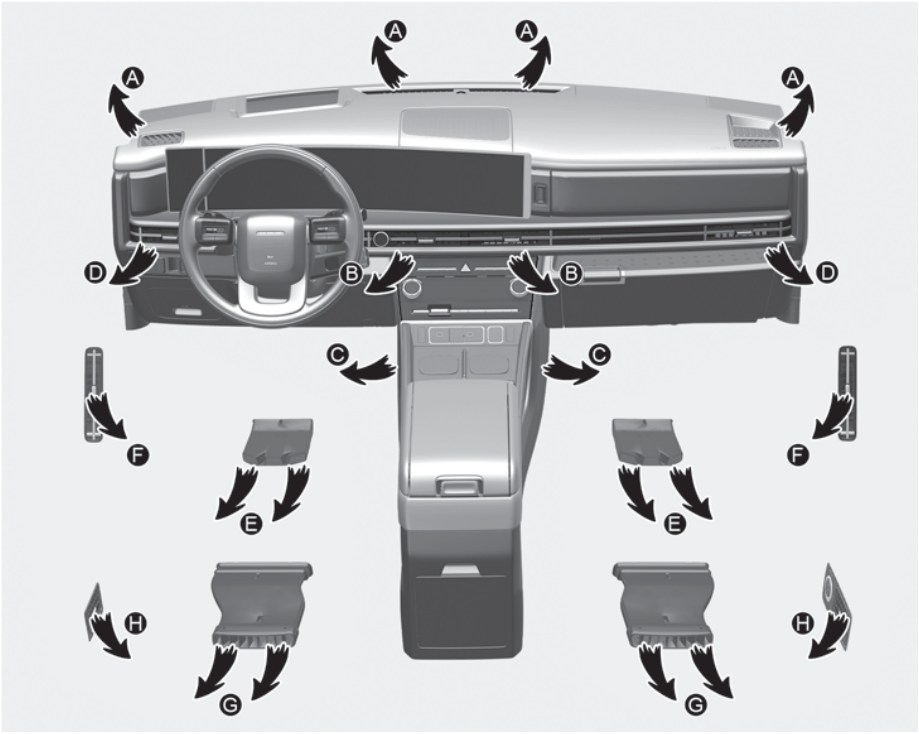
Режимді таңдау

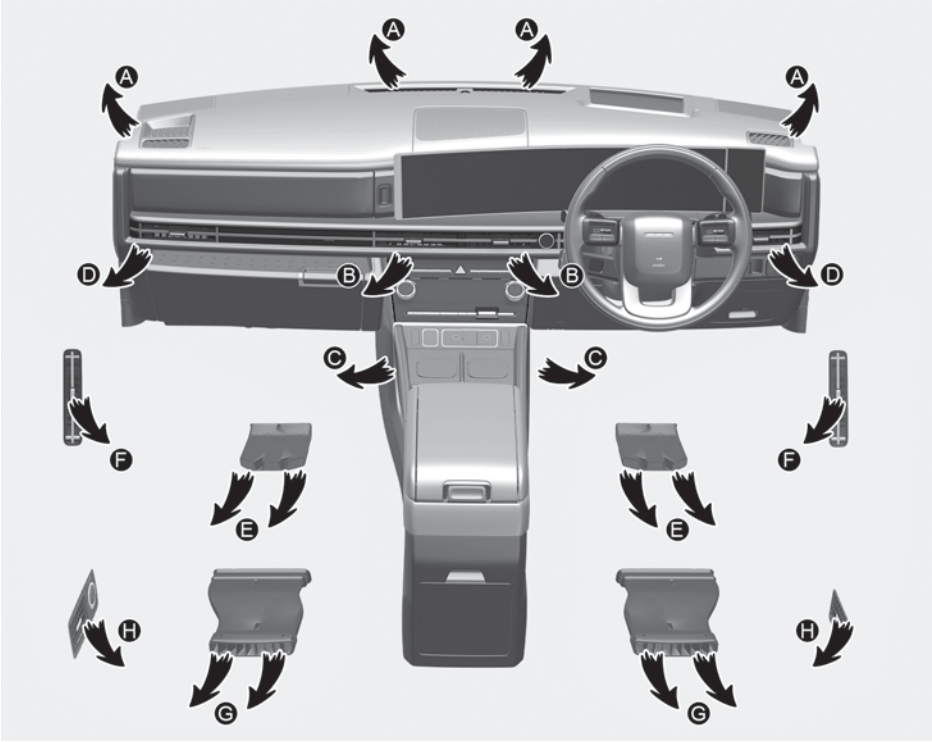
Режимдер ауыстырып қосқышы желдету жүйесі арқылы ауа ағынының бағытын басқарады.

Ауа ағынының бағыты

Сол жақ руль

Оң жақ руль

Таңба	Жұмыс	Бағыт
	Ауа ағыны дененің жоғарғы бөлігіне және бетке бағытталады. Бұдан басқа, ауаның берілу бағытын әрбір желдету саңылауының жағдайын баптау арқылы өзгертуге болады.	B, D, F
	Ауа ағыны адамның бетіне және салонның төменгі жағына бағытталады.	B, C, D, E, F, G
	Ауаның негізгі бөлігі салонның төменгі бөлігіне және алдыңғы әйнекке бағытталса, оның аздаған мөлшері әйнекке мұз қатпауы үшін бүйір соплоларға беріледі.	A, C, D, E, G
	Ауаның негізгі бөлігі салонның төменгі бөлігіне және алдыңғы әйнекке бағытталады, ал оның шамалы мөлшері бүйір әйнектердің жылытқыштарына беріледі.	A, C, D, E, G

Режимді таңдау түймесі желдету жүйесі арқылы ауа ағынының бағытын басқарады.

* Үшінші қатар орындықтарының ауа өткізгіштері (G, H) (бар болса)

- Үшінші қатардың желдету саңылаулары арқылы (G) ауа ағынын басқару алдыңғы климат-контроль жүйесінің көмегімен едендегі ішкі ауа өткізгіштер арқылы жүзеге асырылады.
- Үшінші қатардың (G) желдету саңылаулары арқылы берілетін ауа ағыны аспаптар тақтасындағы дефлектордан шыққан ағынмен салыстырғанда қарқыны кемірек болуы мүмкін.
- Үшінші қатардың (H) бүйірлік желдету саңылауларынан шығатын ауа ағынын үшінші қатар орындықтарына арналған кондициялау түймесімен және реттегішімен басқаруға болады.

Алдыңғы әйнекті жылыту [A], [D]

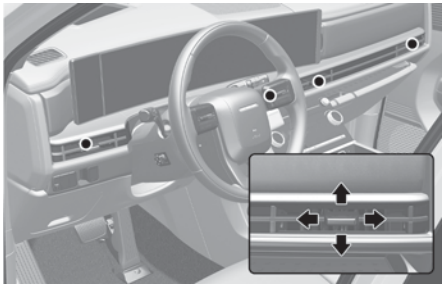
Жүйені қосу (индикатор қосылады) немесе өшіру үшін «A/C» (Кондиционер) түймесін басыңыз.

Жылытуды қосу үшін алдыңғы әйнекті жылыту түймесін басыңыз (индикатор қосылады). Алдыңғы әйнекті жылыту қосулы кезде автоматты түрде сыртқы ауа қабылдау таңдалады, ал кондиционер қоршаған температураға сәйкес қосылады.

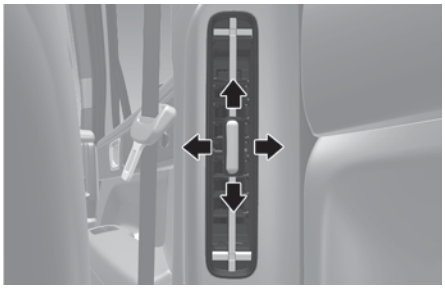
Жылытуды өшіру үшін алдыңғы әйнекті жылыту түймесін тағы бір рет басыңыз (индикатор өшіріледі). Климат-бақылаудың барлық баптауы алдыңғы әйнекті жылытуды қосқанға дейін қалпына келтіріледі.

Аспаптар панеліндегі дефлекторлар

Алдынан

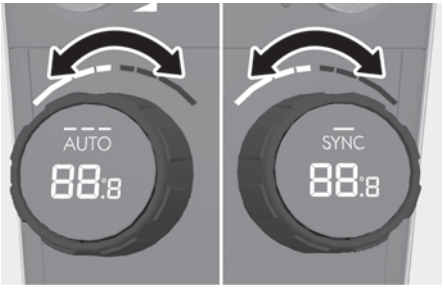
Артынан

Желдету иінтірегінің көмегімен аспаптар панелінің желдету саңылауларындағы ауа ағыны жоғары/төмен немесе солға/оңға бағытталуы мүмкін.

Дефлекторларды жеке-жеке дефлекторды басқару иінтірегімен ашуға немесе жабуға болады. Егер ауа өткізгіштің дефлекторын басқару иінтірегін шеткі сол жаққа жылжытса, дефлекторлар жабылуы мүмкін.

Температураны реттеу

Температураны көтеру үшін тұтқаны оңға бұрыңыз. Температураны азайту үшін тұтқаны солға бұрыңыз.

Өлшем бірліктерін ауыстырып-қосу °C ^ °F)

Температураның өлшем бірліктерін өзгерту (°C-ден °F-ке немесе °F-тен °C-ге):

- **AUTO** түймесін 3 секундтан ұзақ басып ұстап тұрып **ӨШІРУ** түймесін басыңыз.
- Ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірінен **Баптаулар** > **Жалпы** > **Өлшем бірлігі** > **Температура өлшем бірлігі** > **°C/°F** тармағын таңдаңыз.

SYNC (Жүргізуші және жолаушы жақтағы температураны параллель реттеу)

Ауа ағынының температурасы мен бағытын жалпы реттеу

Жүргізуші мен жолаушы жағында бірдей температураны орнату және ауа ағынының бағыты үшін «SYNC» түймесін басыңыз (индикатор қосылады).

Температураны жеке реттеу

Жүргізуші мен жолаушы жағына температураны жеке орнату үшін «SYNC» түймесін қайта басыңыз (индикатор өшіріледі).

Ауа беру режимдерінің ауыстырып қосқышы

Рециркуляция режимі

Егер рециркуляция режимі таңдалса, климат-бақылау жүйесі жолаушылар салонының ауасын пайдаланады.

Сыртқы (таза) ауа режимі

Егер сыртқы (таза) ауа режимі таңдалса, климат-бақылау жүйесі автомобильдің сыртынан келетін ауаны пайдаланады.

i Ақпарат

Жүйені «Таза ауа» күйінде пайдалану ұсынылады.

Жылытқышты ауаны рециркуляциялау жағдайында ұзақ уақыт пайдаланған кезде (кондиционерді пайдаланбай) алдыңғы әйнек пен бүйірлік терезелер буланып кетуі, ал салон ішіндегі ауа ескіріп қалуы мүмкін.

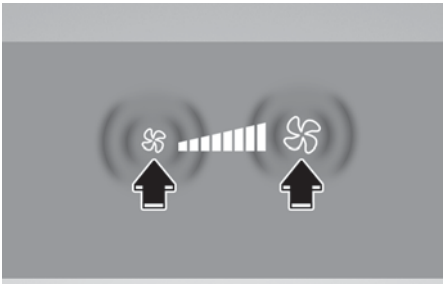
Рециркуляция режимінде кондиционерді ұзақ уақыт пайдалану салондағы ауаның құрғауына әкеледі.

⚠ ЕСКЕРТУ

Ауыр жарақаттар немесе өлім ықтималдығын жоққа шығару үшін:

- Климат-бақылау жүйесінің ауа рециркуляциясы жағдайында ұзақ жұмыс істеуі автомобиль ішіндегі ылғалдылықтың артуына, алдыңғы және бүйірлік әйнектердің буланuына және көрінудің нашарлауына әкелуі мүмкін.
- Ауа баптау немесе жылыту жүйесі қосылған автомобильде ұйықтауға тыйым салынады.
- Климат-бақылау жүйесінің ауа рециркуляциясы жағдайында ұзақ жұмыс істеуі іс-қимылдың тежелуге, ұйқышылдыққа және автомобильді басқаруды жоғалтуға әкелуі мүмкін. Қозғалыс кезінде таза (сыртқы) ауа кіруін таңдаңыз.

Желдеткіштің айналу жылдамдығын баптау

Желдеткіштің айналу жылдамдығын реттеу түймесі арқылы орнатуға болады. Желдеткіштің жоғары жылдамдығында көбірек ауа беріледі.

«OFF» (Өшіру) түймесін басқанда желдеткіш өшеді.

i Ақпарат

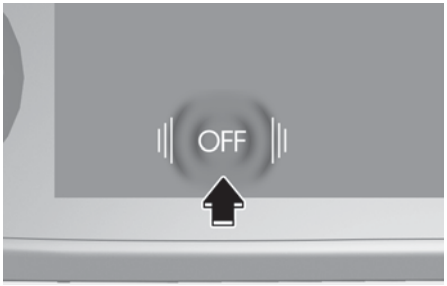
Желдеткішті «Engine Start/Stop» батырмасы «ON» күйінде пайдалану аккумулятордың отыруына әкелуі мүмкін.

Ауаны баптау

Жүйені қосу (индикатор қосылады) немесе өшіру үшін «A/C» (Кондиционер) түймесін басыңыз.

Өшіру режимі

Климат бақылау жүйесін өшіру үшін «OFF» (Выкл.) түймесін басыңыз. Ауа беру және режим түймелерін «Engine Start/Stop» түймесі қосулы күйде (ON) болған кезде басқаруға болады.

Үшінші қатар орындықтарына арналған ауаны кондициялау

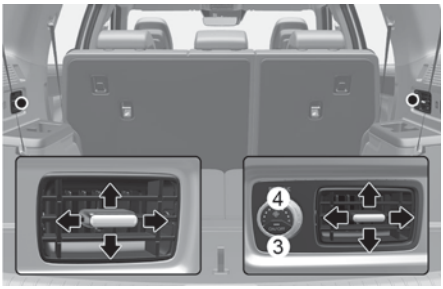

1. Климат-контроль жүйесін басқару алдыңғы панелінде орналасқан «АЛДЫҢҒЫ ЖАҚТА/АРТҚЫ ЖАҚТА» үшінші қатарға арналған ауаны кондициялау жүйесін қосу және өшіру түймесін басыңыз, және желдеткіштердің жылдамдығын реттеу түймесімен (2) желдеткіштің қажетті айналу жылдамдығын баптаңыз. («АРТҚЫ ЖАҚТА» түймесінің индикаторы жанып тұрады.)
2. Үшінші қатарға арналған ауаны кондициялау жүйесін өшіру үшін «ӨШІРУ» түймесін басыңыз. (3).

i Ақпарат

Егер 5 секунд бойы ешқандай түйме басылмаса, артқы климат-контрольді басқару экраны алдыңғы климат-контрольді басқару экранына ауыстырылады.

Орындықтардың үшінші қатарынан басқару

- Жүйені қосу үшін орындықтардың үшінші қатарындағы ауаны кондициялау жүйесінің түймесін (2) басыңыз. (Индикатор қосылады.)

  Жүргізушіге орындықтардың үшінші қатарындағы жүйенің жұмысы туралы ақпарат беру үшін алдыңғы орындықтағы ауаны кондициялау жүйесінің түймесі де қосылады.

  Орындықтардың үшінші қатарындағы жүйені өшіру үшін орындықтардың үшінші қатарындағы ауаны кондициялау жүйесінің түймесін (2) басыңыз. (Индикатор өшеді.)
- Желдеткішті орындықтардың үшінші қатары үшін жеке баптау үшін оның жылдамдығын тұтқамен (3) реттеңіз.
- Кондиционерді пайдаланғаннан кейін автокөліктің астынан тамып тұрған су қалыпты құбылыс болып табылады.
- Кондиционердің рециркуляция режимінде ұзақ жұмыс істеуіне жол бермеңіз. Мезгіл-мезгілімен сыртқы ауаны кіргізу режиміне ауыстырып қосыңыз.
- Жүйенің ықтимал бұзылуынан сақтану үшін ауаны кондициялау жүйесін әр апта сайын қатарынан 5 минут бойы қосып қойыңыз.
- Салоннан ыстық ауа шығып кетуі үшін аз уақытқа терезелерді ашып алыңыз.

  Ыстық ауа райында кондиционерді шектен тыс пайдалану автокөліктің сыртындағы және ішіндегі температуралардың айырмашылығының салдарынан терезелердің сыртында ылғалдың жиналуын жоғарылатуы мүмкін. Ауа үрлеу бағытын өзгертіңіз және ауаның минималды ағынын орнатыңыз.
- Ылғал ауа райында терезелер ашық және кондиционер қосулы тұрғанда автокөлік ішінде және ауа өткізгіштердің жанында су тамшылары түзілуі мүмкін. Мұндай жағдайда электр жабдықтарының ықтимал зақымдалуына жол бермеу үшін кондиционерді терезелерді жауып қойып пайдаланыңыз.

  Жылытуға және кондиционерге арналған ауа тор арқылы келетіндіктен жапырақтардың, қардың немесе басқа заттардың радиатор торын бөгемеуін қадағалаңыз. Салқындату кезінде сыртқы ауа автокөлік салонына кіргенде тұманның түзілгенін бақылауға болады. Бұл қарқынды салқындату процессі кезінде ылғал ауа автокөлік ішіне кіргендегі қалыпты құбылыс.

Жүйеге техникалық қызмет көрсету

Салонның ауа сүзгісі

Салонның ауа сүзгісі ұсақ-түйек тартпасының артында орнатылған Ол автомобильге жылыту және ауа баптау жүйесі арқылы түсетін шаңды немесе басқа да ластаушы заттарды сүзеді.

Салонның ауа сүзгісін техникалық қызмет көрсету кестесіне сәйкес HYUNDAI ресми дилерінде ауыстыру керек. Көлік шаңды жолдарда немесе жолдан тыс жерлерде және/немесе жануарларды немесе темекі шегетін жолаушыларды артқы орындықтарда тасымалдау сияқты ауыр жағдайларда жұмыс істегенде, салонның ауа сүзгісін жиі тексеріп, ауыстыру қажет.

i Ақпарат

- Ауа сүзгісін техникалық қызмет көрсету кестесіне сәйкес ауыстырыңыз. Автомобильдің шаңды топырақты жолдар сияқты ауыр жағдайларда жұмыс істеу кезінде климатты бақылау жүйесінің сүзгісін жиі тексеру және ауыстыру қажет.
- Ауа ағынының жылдамдығы кенеттен төмендеген жағдайда автокөлікті тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

Кондиционердегі салқындату агент мөлшерін тексеру

Салқындату агентінің деңгейі тым төмен немесе артық болса ауаны баптау жүйесінің өнімділігі төмендейді. Автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеруге кеңес береміз.

Ескертпе

- Салқындату жүйесіне дұрыс және қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету үшін жеткілікті желдеткіші бар жерде оқытылған және сертификатталған техникалық персонал ғана қызмет көрсетуі тиіс.
- Ешқашан кондиционердің буландырғышын жөндемеңіз және оны басқа автокөліктен шешіп алынған буландырғышпен алмастырмаңыз. Жаңа буландырғыштың SAE J2842 стандарттарының талаптарын сәйкестік сертификаты (және таңбаламасы) болуы тиіс.

⚠ ЕСКЕРТУ

R-1234yf салқындату агенті бар көлік құралдары

Күрделі жарақаттарды болдырмау үшін ауа баптау жүйесіне тек қана оқытылған және сертификатталған техникалық мамандар қызмет көрсетуі тиіс. R-1234yf салқындату агенті жанғыш болады және жоғары қысымда қолданылады.

Салқындату агентті тиісті жабдықтың көмегімен айдаңыз. Салқындату агенттердің атмосферамен тікелей байланысы адам үшін де, қоршаған орта үшін де қауіпті болып табылады.

R-134a суық агенті бар автокөліктер

Күрделі жарақаттарды болдырмау үшін ауа баптау жүйесіне тек қана оқытылған және сертификатталған техникалық мамандар қызмет көрсетуі тиіс. R-134a салқындату агенті жоғары қысымда қолданылады.

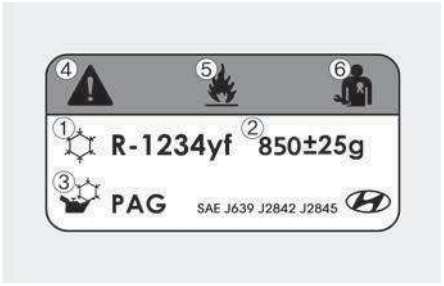
Салқындату агентті тиісті жабдықтың көмегімен айдаңыз. Салқындату агенттердің атмосферамен тікелей байланысы адам үшін де, қоршаған орта үшін де қауіпті болып табылады.

Кондиционердің салқындату агентінің тақтайшасы

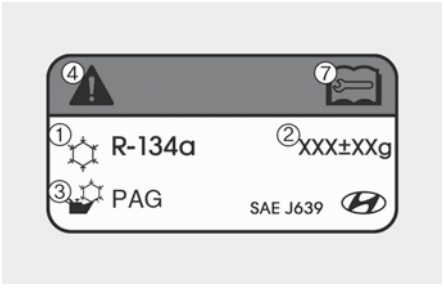

Ауаны баптау жүйесінің салқындату агенті туралы ақпарат автомобиль капотының астындағы жапсырмада көрсетілген.

А типі

В типі

Төменде салқындату агенті көрсетілген тақтайшада пайдаланылатын символдар мен техникалық сипаттамалар келтірілген.

(1) Салқындату агентінің классы
(2) Салқындату агентінің мөлшері
(3) Компрессордың майлау материалының классы
(4) Назар аударыңыз
(5) Өрт қауіпті салқындату агенті
(6) Ауаны баптау жүйесіне тіркелген техникалық маман қызмет көрсетуі тиіс
(7) Техникалық қызмет көрсету жөніндегі нұсқаулық

Алдыңғы әйнектегі қырауды және буды кетіру

⚠ ЕСКЕРТУ

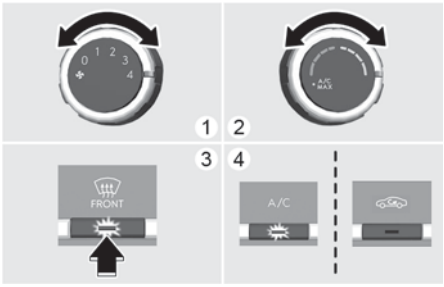
Қоршаған ауаның ылғалдылығы жоғары болғанда салқындату режимінде жылыту күйін (🌬) пайдаланбаңыз. Алдыңғы әйнектің сыртқы беті буланып, көрінуді төмендетуі мүмкін, бұл ауыр жарақаттармен немесе өліммен апатқа әкелуі мүмкін.

Режимді таңдау түймесін бет деңгейіне (🚶) орнатыңыз және желдеткіштің жылдамдығын азайтыңыз.

- Алдыңғы әйнекті барынша жылыту үшін температураны реттегішті ең жоғары температураға, ал желдеткіштің жылдамдығын ең жоғары жағдайға орнатыңыз.
- Әйнектегі қырауды немесе буды кетіру үшін ауаны салонның төменгі бөлігіне беру қажет болса, ауа беру режимін салонның төменгі бөлігіне және алдыңғы әйнекке беру күйіне орнатыңыз.
- Қозғалысты бастамас бұрын алдыңғы әйнектен, артқы әйнектен, сыртқы артқы көрініс айналарынан және барлық бүйір әйнектен қар мен мұзды толығымен алып тастаңыз.
- Салон жылытқышының және әйнек жылытқыштың жұмыс тиімділігін арттыру үшін, сондай-ақ алдыңғы әйнектің ішкі бетінің булану ықтималдығын азайту үшін капоттағы және ауа тартқыштағы қар мен мұзды толығымен алып тастаңыз.

Қолмен басқарылатын климат-бақылау жүйесі

Алдыңғы әйнектің ішкі жағынан буланууды жою

(1) «0» күйінен басқа, желдеткіштің айналу жылдамдығын кез келген күйге орнатыңыз.

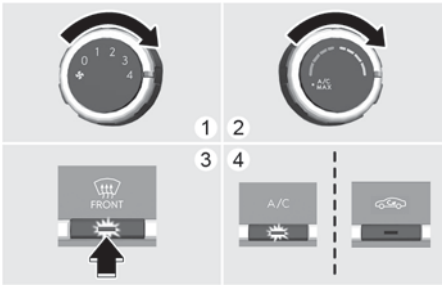
(2) Қажетті температура мәнін таңдаңыз.

(3) Жылытқыш түймесін басыңыз (🌬).

(4) Автоматты түрде сыртқы 🌬 (таза) ауа таңдалады. Бұдан басқа, егер (B) жағдайы таңдалса, автоматты түрде кондиционер де (бар болса) таңдалады.

Егер ауа баптау және таза (сыртқы) ауаны кіргізу режимі автоматты түрде таңдалмаса, тиісті түймені қолмен басыңыз.

Алдыңғы әйнектің сыртқы жағын еріту

(1) Желдеткіштің ең жоғары айналу жылдамдығын орнатыңыз (басқару тұтқасының шеткі оң жағы).

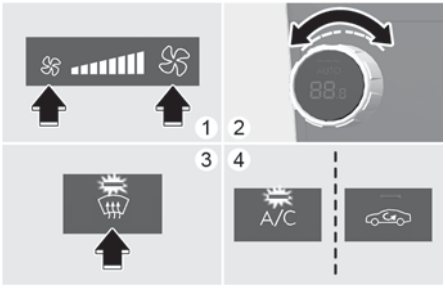
(2) Ең жоғары температураны орнатыңыз.

(3) Жылытқыш түймесін басыңыз ().

(4) Автоматты түрде сыртқы (таза) ауа және ауа баптағыш режимі (бар болса) таңдалады.

Автоматты басқарылатын климат-бақылау жүйесі

Алдыңғы әйнектің ішкі жағынан буланууды жою

(1) Желдеткіштің айналу жылдамдығының қажетті мәнін таңдаңыз.

(2) Қажетті температура мәнін таңдаңыз.

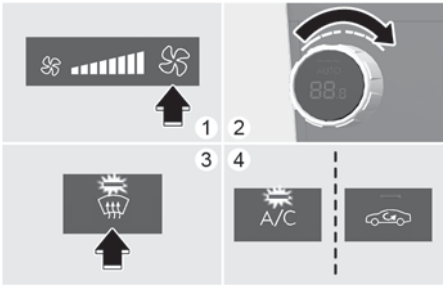
(3) Жылытқыш түймесін басыңыз ().

(4) Ауа баптағыш қоршаған температураға байланысты қосылады, сыртқы (таза) ауаны жинау режимі және желдеткіштің неғұрлым жоғары жылдамдығы автоматты түрде таңдалады.

Егер ауа баптау, сыртқы (таза) ауаны алу режимі және желдеткіштің неғұрлым жоғары жылдамдығы автоматты түрде таңдалмаса, оларды тиісті түйменің көмегімен қолмен баптаңыз.

Егер алдыңғы әйнекті жылыту таңдалса, желдеткіштің жылдамдығы автоматты түрде ұлғаяды.

Алдыңғы әйнектің сыртқы жағын еріту

(1) Желдеткішті ең жоғарғы айналу жылдамдығына орнатыңыз.

(2) Ең жоғары температураны (HI) таңдаңыз.

(3) Жылытқыш түймесін басыңыз ().

(4) Ауа баптағыш қоршаған температураға байланысты қосылады, сыртқы (таза) ауаны жинау режимі автоматты түрде таңдалады.

Алдыңғы әйнекті жылытуды қосқан кезде желдеткіштің жылдамдығы ұлғаяды.

Буды кетіру жүйесінің жұмыс алгоритмі

Алдыңғы әйнектің ішкі жағынан булану мүмкіндігін азайту үшін ауа қабылдағышты немесе кондиционерді басқару белгілі бір жағдайларға байланысты автоматты түрде жүзеге асырылады. Алдыңғы әйнектің буланууын жою жүйесінің жұмыс алгоритмін жою немесе қалпына келтіру үшін келесі әрекеттерді орындаңыз.

1. «Engine Start/Stop» түймесін «ON» күйіне ауыстырыңыз.
2. Жылытқыш түймесін () немесе () басыңыз.
3. Кондиционерді қосу түймесі басулы күйінде ұстап тұрып, ауаны қармау режимдерін ауыстырып қосу түймесін 3 секунд ішінде кемінде 5 рет басыңыз.

Ауа кіргізу режимдерін ауыстырып-қосу кнопкасының индикаторы 3 рет жыпылықтайды, бұл буланууды жою жүйесінің жұмыс алгоритмі өшірілгенін көрсетеді. Жүйенің жұмыс алгоритмін қайта қосу үшін осы қадамдарды қайталаңыз.

Аккумулятор батареясының заряды таусылғанда немесе оны ажыратқанда буланууды жою жүйесінің жұмыс алгоритмі бастапқы күйге қайтады.

Артқы әйнек жылытқышы

Ескертпе

Артқы әйнекті жылытқышқа зақым келтірмеу үшін артқы әйнекті тазалау үшін өткір заттарды немесе абразивті әйнек тазалағыштарды пайдаланбаңыз.

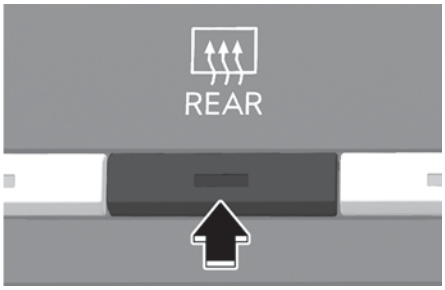
Қозғалтқыш қосулы тұрғанда жылытқыш артқы әйнекті ішінен де, сыртынан да қыздырып, қырауды, булануды және мұз қабатын жояды.

- Артқы әйнектің жылытқышын іске қосу үшін орталық құрал панелінде орналасқан артқы әйнектің жылытқыш түймесін басыңыз. Жылыту қосылғанда бұл батырмада индикатор жанады.

A типі

B типі

- Жылытқышты өшіру үшін түймені тағы бір рет басыңыз.

i Ақпарат

- Егер артқы әйнекті қалың қар жауып тұрса, жылытқышты қоспай тұрып, қарды щеткамен сыпырып тастаңыз.
- Артқы әйнектің жылытқышы от алдыруды қосқаннан кейін шамамен 20 минуттан кейін автоматты түрде өшіріледі.

Сыртқы артқы көрініс айнасының жылытқышы

Артқы көріністің сыртқы айналарының жылытқыштары артқы әйнектің жылытқышымен бір мезгілде қосылады.

Климат-бақылау жүйесінің қосымша функциялары

Ақпарат

Бағдарламалық жасақтама жаңартылғаннан кейін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірі өзгеруі мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесі бойынша нұсқаулықты және қысқаша анықтамалық нұсқаулықты қараңыз.

Салқындатқышты автоматты кептіру

Бар болса

Кондиционерді автоматты кептіру функциясы кондиционердегі ылғалды жояды және иіс деңгейін төмендетеді. Желдеткіш қозғалтқышы қозғалтқыш өшірілгеннен кейін автоматты түрде 30 минут жұмыс істейді.

Кондиционерді автоматты кептіруді қосу/сөндіру

Кондиционерді автоматты түрде кептіру функциясын **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Климат** > **Кондиционерді автоматты түрде кептіру** бөлімінен қосуға және өшіруге болады.

Егер осы функцияны іске қосқаннан кейін оның жұмыс шарттары орындалса, жұмыс ақпараттық ойын-сауық жүйесінде бейнеленеді және желдеткіш қозғалтқышы автоматты түрде қосылады.

Кондиционерді автоматты кептіру функциясы іске қосылғанда желдеткіш жылдамдығының үшінші деңгейіне, сыртқы (таза) ауаға орнатылады, ал ауа ағыны еденге бағытталады.

Жұмыс шарттары

Кондиционерді автоматты кептіру келесі жағдайларда жұмыс істейді.

- Көлік кондиционер біраз уақыт жұмыс істегеннен кейін өшірілсе.
- Аккумулятор қуатының деңгейі жеткілікті, ал сыртқы температура белгілі бір деңгейден жоғары болса.

Жүйе жұмыс істемейтін жағдайлар

Кондиционерді автоматты кептіру келесі жағдайларда жұмысын тоқтатады.

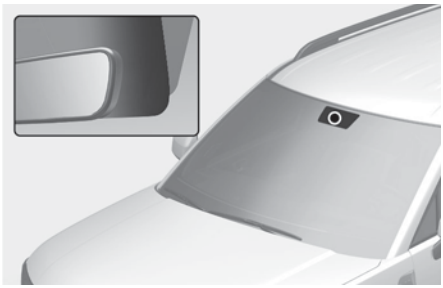
- Кондиционерді автоматты кептіру функциясы 10 минут жұмыс істесе.
- «Engine Start/Stop» түймесі басулы немесе қозғалтқыш қосулы болса.
- Климат-бақылау жүйесі қашықтықтан басқарылса.

Ақпарат

Кондиционерді автоматты кептіру функциясы иіс деңгейін төмендетеді, бірақ иісті толық жоя алмайды.

Алдыңғы әйнектің буланууының автоматты алдын алу жүйесі

Бар болса

Буланудың автоматты алдын алу жүйесі алдыңғы әйнектің ішкі бетіндегі ылғалды автоматты түрде анықтай отырып, алдыңғы әйнектің ішкі бетінің терлеу ықтималдығын азайтады.

Буланған әйнекті автоматты түрде тазалау жүйесі жылытқыш немесе кондиционер қосылып тұрғанда жұмыс істейді.

i Ақпарат

Сыртқы ауаның температурасы -10 °C (-14 °F) төмен болғанда, буланудың автоматты алдын алу жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

Буланудың автоматты алдын алу жүйесі жұмыс істеген кезде индикатор жанады .

Егер автокөлікте көп мөлшерде ылғал байқалса, алдыңғы әйнекті автоматты жылыту жүйесі қосылады.

Келесі қадамдар автоматты түрде орындалады:

1-қадам. Кондиционер сыртқы (таза) ауа режиміне ауыстырылады.

2-қадам. Жылыту деңгейі таңдалады.

3-қадам. Желдеткіш жұмысының ең жоғары қарқындылығы белгіленеді.

Егер кондиционер сөндірілсе немесе қолмен ауа рециркуляциясы режимі таңдалса, сонымен бірге буланудың автоматты түрде алдын алу жүйесі іске қосылса, осы жүйенің индикаторы () қолмен жұмыс істеуді тоқтатуды көрсете отырып, жыпылықтайды.

Алдыңғы әйнекті автоматты түрде жылыту жүйесін қосу немесе өшіру

Климат-бақылау жүйесі

«Engine Start/Stop» түймесі қосу «ON» күйінде алдыңғы әйнекті жылытқыштың түймесін 3 секунд бойы басыңыз. Буланудың автоматты түрде алдын алу жүйесі өшірілген кезде (ADS OFF) таңбасы 3 рет жыпылықтайды және климат-контроль жүйесінің ақпарат экранында «**ADS OFF**» көрсетіледі.

Буланудың автоматты алдын алу жүйесін қосқан кезде (ADS OFF) таңбасы сигналсыз 6 рет жыпылықтайды.

Ақпараттық ойын-сауық жүйесі

Буланудың автоматты түрде алдын алу жүйесін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Климат** > **Үрлеу/еріту опциялары** > **Автоүрлеу** мәзірінен қосуға және өшіруге болады.

i Ақпарат

- Автоматты түрде жылыту жүйесі жұмыс істеп тұрған кезде ауа рециркуляциясы режимін таңдамаңыз.
- Автоматты түрде жылыту жүйесі жұмыс істеп тұрған кезде желдеткіштің жылдамдығын реттеу, температураны реттеу және ауа беру режимдерінің ауыстырып қосқышы өшіріледі.

Ескертпе

Алдыңғы әйнектің жоғарғы жағында орналасқан датчиктің қақпағын шешпеңіз. Зақымданулар сіздің автокөлігіңізге кепілдікпен жабылмауы мүмкін.

Ылғалды автоматты түрде жою

Бар болса

Салондағы ауаның сапасын арттыру және алдыңғы әйнектің булануын азайту үшін рециркуляция режимі сыртқы ауаның температурасына байланысты шамамен 5-30 минуттан кейін автоматты түрде өшіріледі және ауа қабылдағыш таза ауа беру режиміне көшеді.

Ауаны автоматты кептіруді қосу және сөндіру

Климат-бақылау жүйесі

Ылғалды автоматты түрде жою функциясын қосу немесе өшіру үшін бет деңгейінде ауа беру режимін ( ) таңдаңыз және кондиционер түймесін басып ұстап тұрып, ауаны қармауды басқару түймесін ( ) 3 секунд ішінде кемінде 5 рет басыңыз. Осы жүйе қосылғанда ауа беру режимдерін ауыстырып-қосу батырмасының индикаторы 6 рет жыпылықтайды. Өшірілгенде индикатор 3 рет жыпылықтайды.

Ақпараттық ойын-сауық жүйесі

Ауаны автоматты кептіру жүйесін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Климат** > **Автоматты желдету** > **Ылғалды автоматты жою** мәзірінде қосуға және өшіруге болады.

Люктің жағдайына байланысты ауа айналымы

Бар болса

Төбедегі люк ашық болғанда автоматты түрде таза ауа режимі таңдалады. Ауа айналымы режимін ауыстырып қосу түймесін бассаңыз, рециркуляция режимі таңдалады, бірақ 3 минуттан кейін ол қайтадан таза ауа режиміне ауысады. Төбедегі люкті жапқанда ауа беру режимі алдыңғы режимге қайтады.

Жуғыш сұйықтығын пайдалану кезінде ауаның рециркуляциясы

Бар болса

Жуғыш сұйықтығын пайдалану кезінде салонға сұйықтық иісінің түсу ықтималдығын төмендету үшін ауаны рециркуляциялау режимі автоматты түрде қосылады.

Егер рециркуляция режимі іске қосылса, автокөлік салонына жағымсыз иіс енуі мүмкін.

Алайда суық ауа райында алдыңғы әйнектің булануын болдырмау үшін рециркуляция режимі таңдалмауы мүмкін.

Жуғыш сұйықтығын пайдалану кезінде белсендіру функциясын қосу/сөндіру

Климат-бақылау жүйесі

«Жуу сұйықтығын пайдаланғанда қосу» функциясын қосу немесе өшіру үшін еден деңгейінің режимін (🦶) таңдаңыз, содан кейін «A/C» түймесін бірге басып тұрып, ауа қармауышты басқару түймесін 🚗 3 секунд ішінде 5 рет басыңыз. «Жуғыш сұйықтықты пайдалану кезінде қосу» функциясын қосқан кезде ауа айналымын басқару түймесінің индикаторы 6 рет жыпылықтайды. Өшірілгенде индикатор 3 рет жыпылықтайды.

Ақпараттық ойын-сауық жүйесі

Жуу сұйықтығын пайдалану кезінде қосуды ақпараттық ойын-сауық жүйесінің **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Климат** > **Ауаның ішкі айналымы** > **Жуу сұйықтығын пайдалану кезінде қосу** мәзірінде қосуға және өшіруге болады.

Туннельге кіргендегі ауаның рециркуляциясы

Бар болса

Туннельмен қозғалыс кезінде автомобильге ластанған ауаның түсуін болдырмау үшін климат-бақылау жүйесі навигация жүйесінің деректері мен автомобиль қозғалысының жылдамдығын ескере отырып мынадай түрде жұмыс істейді:

Бұл функцияны пайдалану үшін оны ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранындағы параметрлер мәзіріне қосу қажет. Таңдаңыз:

Автокөлік > **Климат** > **Ауаның ішкі циркуляциясы**

- **Туннель бөлігі**: Автокөліктің терезелері автоматты түрде жабылады және климат-бақылау жүйесі туннельге кіруден шамамен 7 секунд бұрын рециркуляция режиміне ауысады.

Туннельден өткеннен кейін терезелер бастапқы қалыпқа дейін ашылады. Егер электр әйнеккөтергіштерді ауыстырып-қосқыш терезе ашылғанға дейін пайдаланылса, бұл болмайды.

Жұмыс шарттары

- Климат-бақылаудың таза ауа режимі таңдалса.
- Терезелер ашық болса.

Автомобильдің барлық орындығының әйнектері автоматты түрде көтеру/түсіру функциясымен жабдықталған болса ғана терезелер автоматты түрде жабылады.

i Ақпарат

- Бұл функцияның іске қосылу уақыты автомобиль жылдамдығына қатысты GPS ақпаратының кешігуіне байланысты өзгеруі мүмкін.
- Функция барлық туннельден өткенге дейін белсенді.
- Өйткені ауаны рециркуляция режимінде туннельге кірген кезде алдыңғы әйнек бууы мүмкін. Алдыңғы әйнекті жылыту түймесін пайдаланыңыз.
- Бұл функция қысқа туннельдерде жұмыс істемейді.
- Функция GPS жүйесіндегі ақаулар кезінде қосылмауы мүмкін.
- Бағдарламалық жасақтама жаңартылғаннан кейін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірі өзгеруі мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесі бойынша нұсқаулықты және қысқаша анықтамалық нұсқаулықты қараңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Терезелерді жабу кезінде дене мүшелерінің қысылуын болдырмаңыз.

Климат-бақылау параметрлерін пайдаланатын автоматты басқару органдары (жүргізуші орындығы үшін)

Бар болса

Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде жүргізуші орындығының, ауа желдеткіші бар орындықтың және жылытылатын рульдің жылытқышының температурасы автомобильдің ішкі және сыртқы температурасына байланысты автоматты түрде реттеледі.

Бұл функцияларды пайдалану үшін оларды ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранындағы Параметрлер мәзіріне қосу қажет. Таңдаңыз: **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Климат** > **Жылыту/желдету** > **Климат-контроль баптауларын пайдаланатын автоматты басқару органдары**

Жайлылықтың жалпы деңгейіндегі автобақылау туралы қосымша ақпаратты 5-тараудағы «Орындықтарды жылытқыштар» және «Рульді жылыту» бөлімдерінен қараңыз.

Заттарды сақтау бөлімдері

⚠ ЕСКЕРТУ

Автокөлікте оталдырғыштарды, пропан баллондарын немесе басқа тез тұтанатын немесе жарылыс қаупі бар заттарды ешқашан сақтамаңыз. Егер автомобиль ұзақ уақыт бойы жоғары температураның әсеріне ұшыраса, бұл заттар жануы және/немесе жарылуы мүмкін.

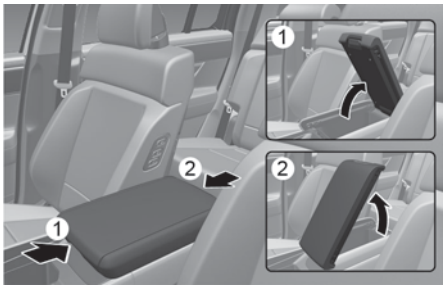
⚠ ЕСКЕРТУ

Жүру кезінде сақтауға арналған бөліктің қақпағы ӘРҚАШАН жабық болуы тиіс. Автомобиль ішіндегі заттар автомобильдің өзі сияқты жылдам қозғалады. Егер тез тоқтауыңыз немесе бұрылуыңыз қажет болса немесе соқтығыс орын алса, заттар бөлімшеден ұшып шығып, жүргізушіні немесе жолаушыны жарақаттауы мүмкін.

Ескертпе

Ұрлық жасау ықтималдығына жол бермеу үшін бағалы заттарды ұсақ-түйек бөлімдерінде қалдырмаңыз.

Қос тарапты жәшік

Бұл жәшік ұсақ заттарды сақтауға арналған.

Алдыңғы орындықта отырғаныңызда жәшіктің қақпағын алдыңғы орындықтарға қарай ашу үшін (1) түймесін басыңыз.

Екінші қатар орындығында отырғаныңызда жәшіктің қақпағын екінші қатар орындықтарына қарай ашу үшін (2) түймесін басыңыз.

Ішкі жәшікті шығарып алыңыз және ірі заттарды сақтауға арналған үстіңгі/астыңғы науаны пайдаланыңыз. Шешіп алынған жәшікті алдыңғы науаға салып сақтауға болады.

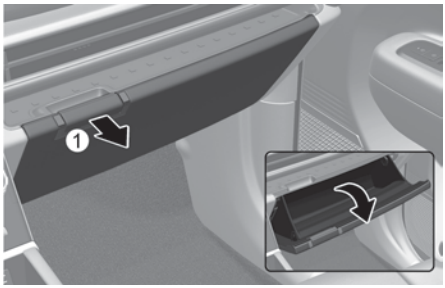
⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жәшік қақпағын жабар алдында бұған дененің қандай да бір бөліктерінің кедергі келтірмейтініне көз жеткізіп алу қажет.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Жәшікті шығарып алғаннан кейін ірі заттарды салған кезде суырмалы науаның иінтірегінен тарпаңыз. Бұл оларды зақымдауы мүмкін.
- Қос тарапты жәшікте тамақ өнімдерін ұзақ сақтамаңыз.

Ұсақ-түйек тартпасы

Ашу:

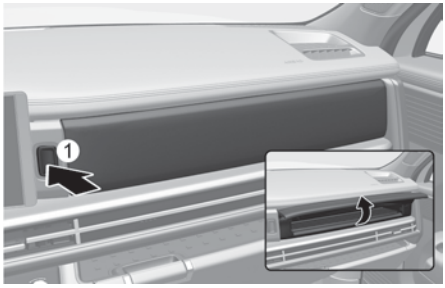
(1) тұтқасынан тартыңыз.

Қолданғаннан кейін әрқашан есікті жабыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Жол-көлік апаты орын алғанда ұсақ-түйек бөлімінің ашық есігі жолаушыға, қауіпсіздік белдігін тағып отырса да, ауыр жарақат келтіруі мүмкін.

Алдыңғы жолаушы орындығының әмбебап науасы

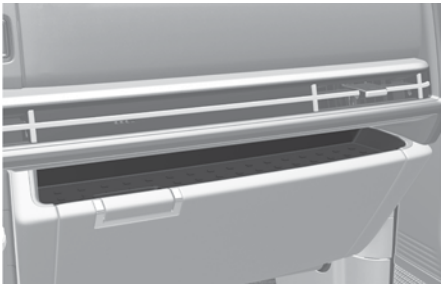

Ашу:

(1) тұтқасынан тартыңыз.

Бұл қалта ұсақ заттарды сақтауға арналған

Қолданғаннан кейін әрқашан есікті жабыңыз.

Алдыңғы жолаушы орындығының қалтасы

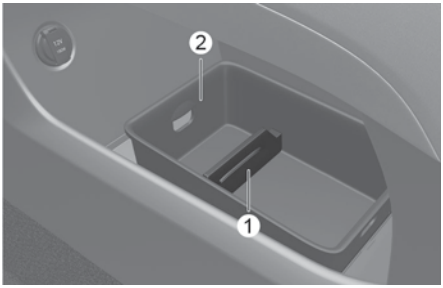

Бұл қалта ұсақ заттарды сақтауға арналған

⚠ ЕСКЕРТУ

Науаға өткір заттарды салмаңыз. Апат болған жағдайда олар ұшып шығып, жолаушыларды жарақаттауы мүмкін.

Алдыңғы науа

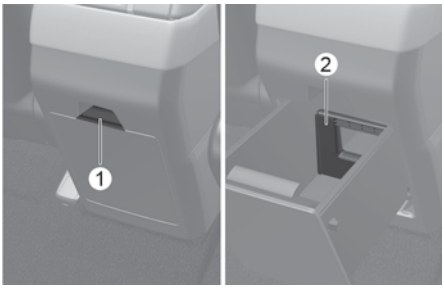

Бұл науаны қос тарапты жәшіктің ішкі жәшігін (2), немесе құрғақ немесе ылғал майлықтардың қаптамалары секілді одан ірі заттарды сақтау үшін пайдаланыңыз.

Алдыңғы науаның қалқасы (1) шешіп алынады.

⚠ ЕСКЕРТУ

Науаға өткір заттарды салмаңыз. Апат болған жағдайда олар ұшып шығып, жолаушыларды жарақаттауы мүмкін.

Суырмалы науа

Науаны ашу үшін иінтіректен (1) тартыңыз. Бұл науа ұзынша заттарды сақтауға арналған.

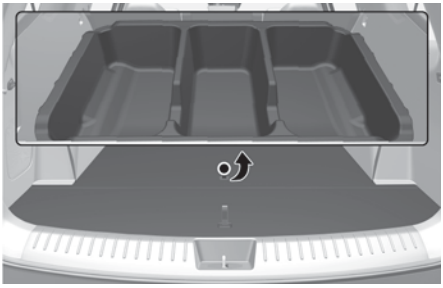
Қалқаны (2) бұл кеңістікті ыңғайлы етіп бөлу үшін пайдалануыңызға болады.

⚠ ЕСКЕРТУ

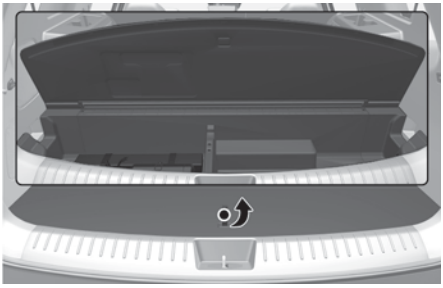
Суырмалы науада тамақ өнімдерін ұзақ сақтамаңыз.

Жүксалғыш науасы

A типі

B типі

Мұнда дәрі қобдишасын, авариялық тоқтау белгісін (алдыңғы науа), құрал-саймандарды және т.б. сақтауға болады.

- Қақпақтың үстіндегі тұтқаны ұстаңыз да, көтеріңіз.

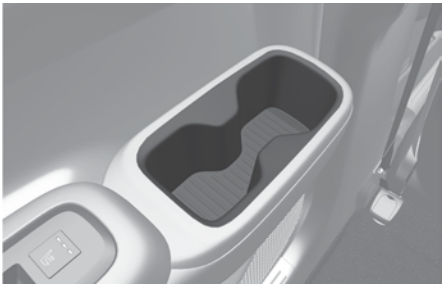
Салонның керек-жарақтары

Стақан қойғыш

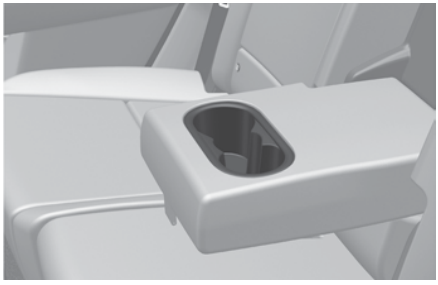
Алдыңғы орындық

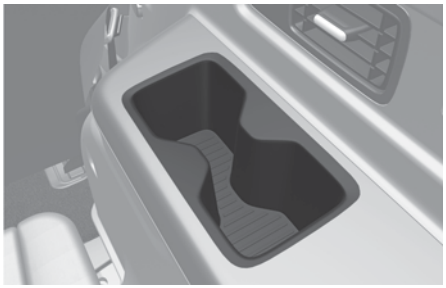
Артқы жақта (екінші қатар орындығы)

Артқы орындықтың шынтақтаянышы (екінші қатар орындығы, 5 немесе 7 орынды автокөлік)

Артқы орындық (үшінші қатар орындығы)

Тостағанды немесе кішкене банкаларды бөтелке тұтқышқа орнатуға болады.

Түймені басыңыз. Сусын ұстағыш алдыңғы консольден шығады.

Сусындарға арналған ұстағышты пайдаланғаннан кейін бастапқы орнына кіргізу керек.

Стақан қойғыштарды пайдалану үшін шынтақ таянғышты төмен тартыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Сусынды шашыратпау үшін сусын ұстағышын пайдаланған кезде күрт қозғалудан және тежеуден аулақ болыңыз. Егер ыстық сұйықтық төгілсе, сіз күйіп қалуыңыз мүмкін. Мұндай күйік жүргізушінің көлік құралын басқаруын жоғалтуына және соның салдарынан апатқа әкеп соғуы мүмкін.
- Сусындарға арналған ұстағыштарда тек жұмсақ материалдардан жасалған ыдыстарды пайдаланыңыз.

Ескертпе

- Сусындар шашырамауы үшін оларды қозғалыс кезінде ашпаңыз. Төгілген сұйықтық автомобильдің электрлі/электрондық жабдығы жүйесіне түсіп, оның компоненттеріне зақым келтіруі мүмкін.
- Төгілген сұйықтық автомобильдің электрлі/электрондық жабдығы жүйесіне түсіп, оның компоненттеріне зақым келтіруі мүмкін. Бұл оның ішкі бөлігіне зақым келтіруі мүмкін.
- Банкалар мен бөтелкелерді тікелей күн сәулесінің әсерінен алшақ ұстаңыз және салон температурасы жоғарылауы мүмкін автокөлік ішінде оларды қалдырмаңыз. Әйтпесе, олар жарылуы мүмкін.

Күлсауыт

Бар болса

Күлсауытты пайдалану үшін, оның қақпағын ашыңыз.

Күлсауытты тазалау:

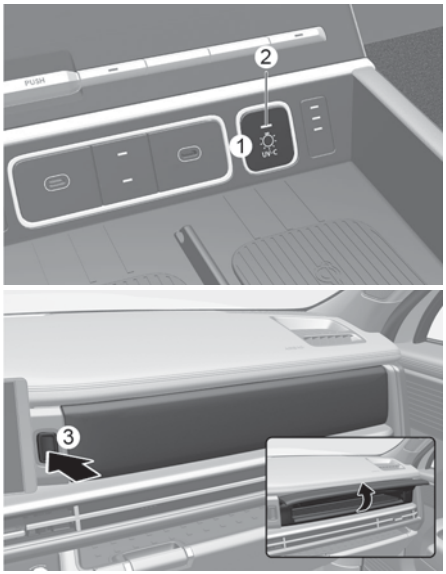
Пластмасса күл жинағышты жоғары көтеріп шығарыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Күлсауытты пайдалану.

Басқа жанғыш материалдары бар күл салғыштағы тұтанған темекі немесе сіріңке өрт туғызуы мүмкін.

УК-С стерильдеу жүйесі

(1) УК-С стерильдеу жүйесінің түймесі
(2) УК-С жарықдиоды
(3) УК-С индикаторы

Артқы орындық консолі жеке заттарды бактерияға қарсы стерильдеу жүйесімен жабдықталған.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Пайдаланылмайтын болса, УК-С функциясын өшіру үшін (⏻) (1) түймесін басыңыз. УК-С жарықдиодтарынан шығатын ультракүлгін сәулелер теріге және көздерге зиянды әсер етеді.
- Магниттік қасиеттері бар заттарды (магниттер және т с. с.) УК-С камерасының үстіңгі бөлігінің жанына орналастырмаңыз. Бұл УК-С датчигінің ақауына және УК-С функциясының уақытылы іске қосылмауына алып келуі мүмкін.

Ескертпе

- Пайдаланылмайтын болса, УК-С функциясын өшіру үшін (⏻) (1) түймесін басыңыз. Ультракүлгін сәулелердің ұзақ уақыт бойы әсер етуі объектінің түсін және пішінін өзгертуі мүмкін.
- Тамақ өнімдерін стерильдеу үшін пайдаланбаңыз. Тамақ өнімдерін стерильдеуге болмайды. Ультракүлгін сәулелердің ұзақ уақыт әсер етуі қаптамалардың немесе контейнердің зақымдалуына және өнімдердің қасиеттерінің өзгеруіне алып келуі мүмкін.

УК-С стерильдеу жүйесін пайдалану

Затты УК-С камерасына салыңыз және оны қосыңыз. 10 минут ішінде беттегі микробтардың 99,9%-ына дейін жоюға болады.

1. Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрғанда УК-С камерасын ашыңыз.
2. Камерадағы (⏻) (1) түймесін басыңыз.
   - УК-С стерильдеу жүйесінің индикаторы жанады.
   - Антибактериалдық науа жұмысқа дайын.
3. Затты камераның ортасына қойыңыз да, қақпағын жабыңыз.
   - УК-С жарық индикаторы жанады.
   - УК-С жарықдиоды қосылады және стерильдеу басталады.
   - 10 минуттан кейін стерильдеу аяқталған кезде УК-С жарық индикаторы сөнеді.
   - Жүйені пайдалану аяқталғаннан кейін бұл функцияны өшіру үшін (⏻) УК-С стерильдеу жүйесінің түймесін (1) басыңыз.

i Ақпарат

- Камераға тек стерильденуі тиіс затты ғана салыңыз. Камерада басқа заттарды сақтаған жағдайда стерильдеу тиімділігі төмендеуі мүмкін.
- УК-С стерильдеу жүйесі бактериялардың 99,9%-ының жойылуын кепілдендірмейді. Стерильдеу тиімділігі УК-С сәулелерінің әсер ету дәрежесіне және заттың пішініне байланысты. Тиімділікті жоғарылату үшін заттың орналасуын өзгертіңіз және қосымша стерильдеу әрекетін орындаңыз.
- Егер УК-С индикаторы жыпылықтап тұрса немесе тиісінше істемей тұрса, HYUNDAI ресми дилеріне хабарласыңыз.

Тауар бірлігінің тексеру нөмірі

Тауар бірлігінің тексеру нөмірі			
KC		A типі	Тіркеу нөмірі: R-R-h17-MX5-L HD001
		B типі	Тіркеу нөмірі: R-R-h17-MX5-R HD001
ME T/N RTL		A типі	ПОЗИЦИЯ НӨМІРІ: E115727
CE		A типі	Анықт. № 36-10672
		B типі	Анықт. № 36-10673
UK CA		A/B типі	U1177-232086

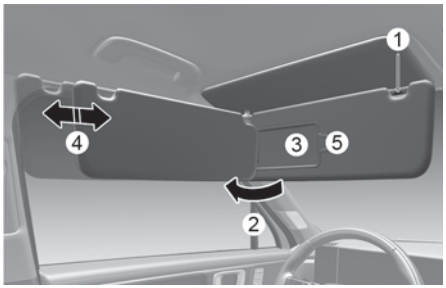
Тауар бірлігінің тексеру нөмірі			
FC C		A/B типі	TREFCC23-003 0
EPA		A/B типі	НОМЕНКЛАТУРАЛЫҚ НӨМІР: 100891-KOR-1

- Бұл құрал физикалық, сенсорлық немесе ақыл-ес қабілеттері шектелген немесе тәжірибесі мен білімі жеткіліксіз тұлғалардың (балаларды қоса алғанда) пайдалануына арналмаған (егер олар құралды пайдалануға қатысты олардың қауіпсіздігі үшін жауапты тұлғаның бақылауында болмаса немесе оның нұсқамалығынан өткен болмаса).
- Сіздің қауіпсіздігіңіз үшін бұл құрылғы қолданылатын стандарттар мен нормаларға (Төмен вольтті жабдықтар жөніндегі директива, Электрмагнитті үйлесімділік туралы директива, Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі директива және т. б.) сәйкес келеді.
- Бұл құрал автокөліктің аккумулятор батареясының кернеуін пайдаланады және тек 9-16 В тұрақты ток кернеуімен ғана пайдаланылуы тиіс.

⚠ ЕСКЕРТУ

Бұл құрал ультракүлгін сәулелер жасап шығарады. Құралды пайдалану кезінде УК сәулелерге қарамаңыз. УК сәулелер көздерге немесе теріге зиянды әсер беруі мүмкін.

Күнқағар

Ол үшін оны төмен түсіріңіз.

Бүйірлік әйнектен түсетін жарықтан қорғау үшін оны артқа тартыңыз, ұстағыштан (1) босатыңыз және терезеге қарай (2) бұрыңыз.

Күнқағарлардағы айнаны пайдалану үшін күнқағарды түсіріп, айна қақпағын (3) ысыру керек.

Күнқағарды қажетіне қарай алдыңға немесе артқа (4) жылжыта отырып реттеп алыңыз (бар болса). Оларды сақтау үшін түбіртек ұстауышты (5) пайдаланыңыз. Пайдаланғаннан кейін жапқыштың айнасын толық жауып, күннен қорғайтын қалқаншаны бастапқы қалпына келтіріңіз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Күнқағарды пайдаланғанда көру мүмкіндігін жаппау керек.

Ескертпе

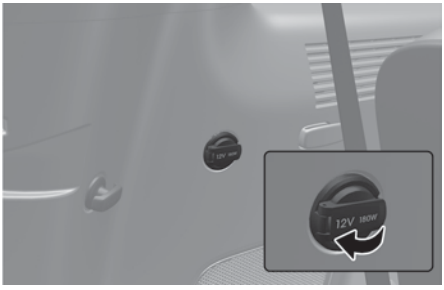
Күннен қорғайтын күнқағардағы аксессуарлық айнаға жапсарлас тақтайшаны (5) ақылы жолмен жүру түбіртектері немесе автомобиль қоятын орын үшін пайдалануға болады. Зақымдануды болдырмау үшін түбіртектерді ұстағышқа қою кезінде абайлаңыз. Ұстағышқа бірнеше түбіртек енгізбеңіз, өйткені бұл да ұстағыш тақтайшаға зақым келтіруі мүмкін.

Розетка

Алдыңғы орындық

Жүксалғыш аймағы

Розетка автомобильдік электр жүйесінен қоректенуге есептелген ұялы телефондар мен басқа да электр аспаптарын қосуға арналған.

Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде электр аспаптары 12 В, 180 Вт кем тұтынуы тиіс.

⚠ ЕСКЕРТУ

Электр тогының ұруынан сақтаныңыз. Розеткаларға саусақтарды немесе басқа да заттарды (мысалы, шпилькалар) салуға немесе розеткаларды су қолмен ұстауға болмайды.

Ескертпе

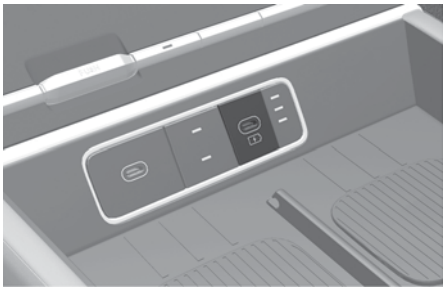
Қуаттау розеткалары зақымдалмауы үшін:

- Электр құралдарын тек қозғалтқыш жұмыс істеп тұрғанда ғана қосу және пайдаланғаннан кейін бірден ажырату қажет. Қозғалтқыш өшіп тұрғанда ұзақ уақыт бойы розетканы пайдаланғанда аккумулятордың заряды таусылуы мүмкін.
- Электр қуаты 180 Вт аспайтын 12 вольтты электр аспаптарын пайдалануға жол беріледі.
- Электр розеткасын пайдаланғанда кондиционер және жылыту жүйесінің ең төменгі жұмыс режимін орнату керек.
- Розетка пайдаланылмаған кезде оның қақпағын жабыңыз.
- Автомобильдің розеткасына қосылғанда кейбір электр аспаптары электр кедергілерін тудыруы мүмкін.
- Ашаны толық салыңыз. Егер жақсы байланыс болмаса, аша қызып кетуі мүмкін және сақтандырғыш іске қосылуы мүмкін.
- Тек кері токтан қорғалған құрылғыларды қосыңыз, әйтпесе құрылғының аккумуляторынан ток автомобильдің электрлі/электрондық жүйесінің жұмысында ақаулықтар тудыруы мүмкін.

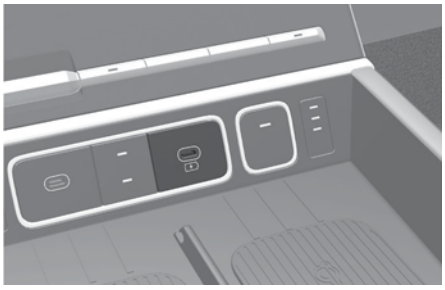
USB зарядтағыш құрылғы

USB зарядтау құрылғысы USB-кабельдің көмегімен шағын көлемді электрондық құрылғылардың аккумуляторларын зарядтауға арналған.

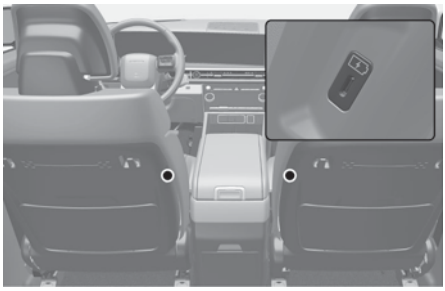
Алдыңғы жақта (A типі)

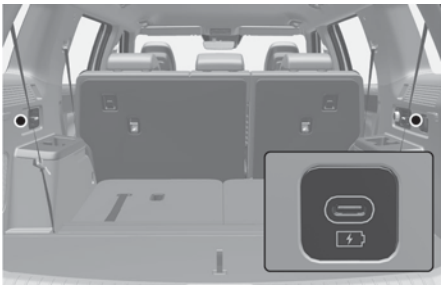
Алдыңғы жақта (B типі)

Артқы жақта (екінші қатар орындығы)

Артқы жақта (үшінші қатар орындығы)

USB зарядтау құрылғысы USB-кабельдің көмегімен шағын көлемді электрондық құрылғылардың аккумуляторларын зарядтауға арналған.

Зарядтау құрылғысын қозғалтқыш қосылғанда пайдаланыңыз.

i Ақпарат

- Аккумулятордың зарядталу жағдайын электрондық құрылғының көмегімен бақылауға болады.
- Пайдаланғаннан кейін USB кабелін USB портынан ажыратыңыз.
- Зарядтау кезінде смартфон немесе планшет қызуы мүмкін. Бұл зарядтау жүйесінде қандай да бір ақауларды білдірмейді.
- USB кабелімен зарядтау көзделмеген смартфондар немесе планшеттер үшін оларға арналған зарядтау құрылғысын пайдалану қажет.
- Зарядтау ағытпасын дыбысты қосу үшін де, ақпараттық ойын-сауық жүйесінде мультимедианы ойнату үшін де пайдаланбаңыз.
- Егер ұялы телефон өндірушісінен немесе бөлшек сауда нүктелерінде қол жетімді Type-C-ден A-ға адаптер қолданылса, зарядтау қол жетімді болмауы мүмкін.

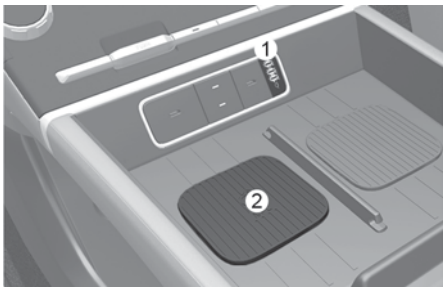
Ескертпе

- USB зарядтау құрылғысын қозғалтқыш қосылғанда пайдаланыңыз. Егер қозғалтқыш ажыратылған, ал «Engine Start/Stop» түймесі қосу режимінде («ON») болса, онда USB зарядтау құрылғысын ұзақ уақыт бойы пайдалану аккумуляторлық батареяның ажыратылуына әкелуі мүмкін.
- USB зарядтау құрылғысының зақымдануын болдырмау үшін төмендегі талаптарды сақтаңыз.
  - Ағыптаға бөгде заттар мен сұйықтықтардың түсуіне жол бермеңіз. Бұл USB-дің клеммалық блогының бұзылуына әкелуі мүмкін.
  - Жұмысшы тоғы 3000 мА (3,0 А) асатын құрылғыларды пайдаланбаңыз.
- Электрондық құрылғыны USB («C» түрінен «A» түріне) адаптермен зарядтағанда, сіздің автокөлігіңізге ұсынылған түпнұсқа адаптерді пайдаланыңыз. Кәдімгі адаптерлерде токтың секіруінен қорғайтын құралдар болмайды. Ұсынымдарға сәйкес келмейтін кабельді пайдалану автомобильдің USB портына немесе қосылған құрылғыларға зақым келтіруі мүмкін. Аксессуарлар туралы қосымша ақпарат алу үшін ресми HYUNDAI дилеріне хабарласқан жөн.
- Түпнұсқалық емес бөлшектерді пайдалану USB портына және ақпараттық ойын-сауық жүйесіне зақым келтіруі мүмкін. Зақымданулар сіздің автокөлігіңізге кепілдікпен жабылмауы мүмкін.

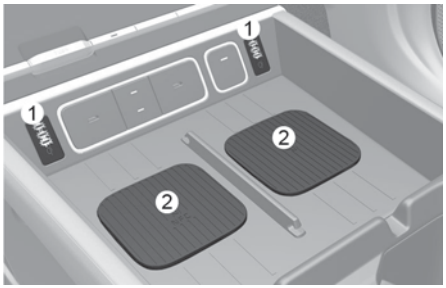
Смартфонды сымсыз зарядтау жүйесі

Бар болса

A түрі

B ТҮРІ

(1) Индикатор

(2) зарядтау панелі

Смартфонды зарядтау

Смартфонды сымсыз зарядтау жүйесі Qi (Ψ) қолдайтын смартфондарды ғана зарядтайды. Смартфонның Qi технологиясын қолдайтынын тексеру үшін смартфон өндірушінің веб-сайтына кіріңіз.

Сымсыз зарядтау процесі Qi қолдайтын смартфонды сымсыз зарядтау блогына экранын жоғары қаратып орналастырғанда басталады.

1. Сымсыз зарядтау жүйесі барлық есік жабық, ал «Engine Start/Stop» түймесі «ON» (Қосылған) немесе «START» (Іске қосу) күйінде болғанда қолжетімді болады.
2. Ақпараттық ойын-сауық экранындағы Параметрлер мәзірінде сымсыз зарядтау функциясын қосыңыз.
   - Таңдаңыз: **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Функция: Жайлылық** > **Мобильді құрылғыларға арналған сымсыз зарядтау жүйесі**
3. Смартфонды сымсыз зарядтау тақтасының ортасына орналастырыңыз. Смартфон зарядталып жатқанда индикатор қызғылт сары түспен жанады. Зарядтау аяқталғаннан кейін индикатор көк түспен жанады.

i Ақпарат

- Сымсыз зарядтау панелінің бетіндегі электрондық кілт сияқты басқа заттарды алып тастаңыз.
- Жиналмалы смартфондарды сымсыз зарядтау процесінде бүктелген смартфонды төменгі жағымен сымсыз зарядтау құрылғысының ортасына қойыңыз.

Егер смартфоныңыз зарядталмаса:

- Смартфонды зарядтау тақтасында ығыстырыңыз.
- Индикатордың қызғылт сары түспен жанып тұрғанын тексеріңіз.

Сымсыз зарядтау жүйесі ақаулы болған жағдайда индикатор 10 секунд бойы қызғылт сары түспен жыпылықтайды.

Егер смартфон көлікті өшіріп, алдыңғы есікті ашқаннан кейін де сымсыз зарядтау тақтасында болса, жүйе сізге аспаптар тақтасының дисплейіндегі хабарлама арқылы ескертеді.

Ескертпе

- Смартфонды сымсыз зарядтау жүйесі белгілі бір Qi (Ⓠ) спецификациясын қолдамайтын смартфондарды қолдамауы мүмкін.
- Смартфонды зарядтау тақтасына орналастырғанда, оңтайлы зарядтау оны тақтаның ортасына орналастырыңыз. Егер смартфоныңыз бір жаққа жылжыған болса, зарядтау жылдамдығы аз болуы мүмкін, ал кейбір жағдайларда оның жылу өткізгіштігі артуы мүмкін.
- Сымсыз зарядтау электрондық кілтті пайдалану кезінде уақытша тоқтатылуы мүмкін: не автомобильді іске қосу кезінде, не есіктерді бұғаттау/бұғаттаудан босату және т.б. кезінде.
- Кейбір смартфондарды зарядтау кезінде аккумуляторды зарядтау индикаторы құрылғы толық зарядталғанда көк түске өзгермеуі мүмкін.
- Сымсыз зарядтау жүйесінің ішіндегі температура ерекше жоғарылап кетсе, сымсыз зарядтау процесі уақытша тоқтап қалуы мүмкін. Сымсыз зарядтау процесі температура төмендегенге дейін қайта іске қосылмайды.
- Смартфон мен сымсыз зарядтау жүйесінің арасында тиын сияқты металл зат тұрып қалса, сымсыз зарядтау процесі уақытша тоқтап қалуы мүмкін.
- Кейбір өндірушілердің смартфондары смартфонды сымсыз зарядтау тақтасында қалып қойса да, жүйе сізге ескертпеуі мүмкін. Бұл нақты смартфонның сипаттамасына байланысты және сымсыз зарядтау функциясының ақауын білдірмейді.
- Кейбір өзін-өзі қорғау функциясы бар смартфондарды зарядтағанда сымсыз зарядтаудың жылдамдығы төмендеуі мүмкін және сымсыз зарядтау тоқтатылуы мүмкін.
- Егер смартфонның қақпағы қалың болса, сымсыз зарядталмауы мүмкін.
- Кредиттік карталар, телефон карталары немесе жол жүру билеттері сияқты кейбір магниттік заттар зарядтау кезінде смартфонның жанында қалдырылса, зақымдануы мүмкін.
- Егер смартфон зарядтау панелімен толық жанаспаса, сымсыз зарядтау дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Егер «Engine Start/Stop» түймесі OFF күйінде болса, зарядтау да тоқтайды.
- Сымсыз зарядтау функциясы жоқ смартфонды немесе кез-келген металл затты зарядтау тақтасына орналастырған кезде тыныш дыбыс шығуы мүмкін. Дыбыс автомобиль жүйесі зарядтау панеліне орналастырылған заттың үйлесімділігін тануы себебінен пайда болады. Бұл автомобильге де, смартфонға да әсер етпейді.
- Кейбір смартфондар ішкі құрылысының ерекшеліктеріне байланысты зарядталмауы мүмкін. Бұл жағдайда сымсыз зарядтау жүйесінің панелінде смартфонды солға немесе оңға сырғытып көріңіз. Ішінде магниттері бар кейбір жиналмалы смартфондарды сымсыз зарядтау жүйесі панелінің сол жағына жақын орналастыру арқылы зарядтауға болады.

Ескертпе

Кредиттік карталар, телефон карталары немесе темір жол билеттері сияқты кейбір магниттік заттар зарядтау кезінде смартфонның жанында қалдырылса, зақымдануы мүмкін.

Айнымалы ток түрлендіргіші

Бар болса

Тұрақты токты айнымалы токқа түрлендіргіш электр жабдықтарының және қосымша құрылғылардың жұмысы үшін 220 В/200 Вт (немесе 115 В/150 Вт) электр энергиясының берілуін қамтамасыз етеді.

i Ақпарат

- Номиналды кернеу: 220 В немесе 115 В айнымалы ток
- Максималды электр қуаты: 200 немесе 150 Вт
- Электр жүйесінің істемей қалуына, электр тогының соғуына және т. б. жол бермеу үшін пайдаланар алдында міндетті түрде пайдаланушы нұсқаулығын оқып шығыңыз.
- Пайдалану кезін қоспағанда міндетті түрде қақпағын жауып қойыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Күрделі немесе өмірге қауіпті жарақаттар алу қаупін төмендету үшін:

- Кофе қайнатқыш, тостер, қыздырғыш, үтік және т. б. секілді қыздыратын электр құралдарын пайдаланбаңыз.
- Розеткаға бөтен заттарды сұқпаңыз және оған қолыңызды тигізбеңіз, себебі ток соққысын алуыңыз мүмкін.
- Балалардың айнымалы ток түрлендіргішінен ұстауына рұқсат бермеңіз.

Ескертпе

- Аккумулятор батареясының разрядталуына жол бермеу үшін тұрақты токты айнымалы токқа түрлендіруге арналған инверторды қозғалтқыш жұмыс істемей тұрғанда пайдаланбаңыз.
- Егер айнымалы ток түрлендіргіші пайдаланылмаса, міндетті түрде оның қақпағын жауып қойыңыз.
- Электр жабдығын пайдаланып болғаннан кейін ашасын розеткадан суырыңыз. Егер электр жабдығын ұзақ уақыт жалғанған күйі қалдырсаңыз, бұл аккумуляторды разрядтауы мүмкін.
- Тұтынатын қуаты 220 В/200 Вт-тан (немесе 115 В/150 Вт-тан) асатын электр керек-жарақтарын немесе жабдықтарын пайдаланбаңыз.
- Электр жабдықтарының кейбір түрлері электронды кедергілер тудыруы мүмкін. Бұл автокөліктің басқа электр жүйелерінде немесе құрылғыларында шектен тыс дыбыстық шуылға және ақауларға алып келуі мүмкін.

- Автокөліктің айнымалы ток түрлендіргішін және электр жүйелерін зақымдауы мүмкін бұзылған электр керек-жарақтарын немесе жабдықтарын пайдаланбаңыз.
- Бір мезгілде электр керек-жарақтарының немесе жабдықтарының екі немесе одан көп бірлігін пайдаланбаңыз. Бұл автокөліктің электр жүйелерінің зақымдалуына әкелуі мүмкін.
- Кіріс кернеуі төмен болса, розетканың жарықдиодты индикаторы жыпылықтайды, ал айнымалы ток түрлендіргіші автоматты түрде өшіп қалады. Егер кіріс кернеу қалыпты деңгейге шықса, айнымалы ток түрлендіргіші қайтадан қосылады.

Сағат

Сағаты ақпараттық ойын-сауық жүйесінен баптауға болады.

⚠ ЕСКЕРТУ

Сағатты қозғалыс кезінде реттеуге тырыспаңыз.

Киімге арналған ілмек

Артынан

Бұл ілмек габариті үлкен және ауыр заттарға арналмаған.

⚠ ЕСКЕРТУ

Ілгекке жұмсақ киім ғана іліңіз. Сондай-ақ киімнің қалтасына ауыр, өткір немесе сынатын заттарды салмаңыз. Қауіпсіздік перделері соқтығысқан немесе іске қосылған жағдайда мұндай заттар ұшып шығып кетуі және елеулі жарақаттар келтіруі мүмкін.

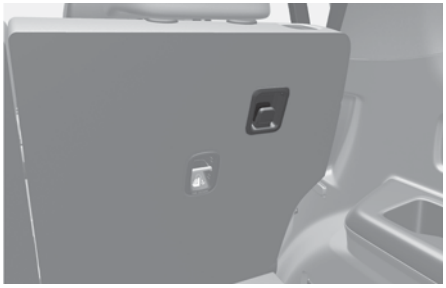

Сатып алынған заттар салатын сөмкеге арналған ілмек

Екінші қатар орындығы

Үшінші қатардағы орындық

Ілмектер 1-ші және 2-ші қатар орындықтарының арқалықтарының артында орналасқан.

Ескертпе

Оларға ауыр заттар ілмеңіз. Олар ілмектерді зақымдауы мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

Сатып алынған заттар салынған сөмкелерге арналған ілмектерге қатты, үшкір немесе сынғыш заттарды ілмеңіз. Соқтығысқан жағдайда мұндай заттар жолаушыларды қатты жарақаттауы және автокөлікті зақымдауы мүмкін.

Кілемше бекітпелері

Орындықтардың бірінші және екінші қатарындағы еден төсеніштерін автомобильге бекіту үшін ӘРҚАШАН кілемшелер бекіткіштерін пайдаланыңыз. Орындықтардың бірінші және екінші қатарына арналған бекіткіштер кілемшелерді алға сырғанаудан сақтайды.

⚠ ЕСКЕРТУ

Кілемшенің жылжып кетуінен тежегіш немесе акселератор басқыштарын пайдалану мүмкін болмауы салдарынан ауыр жарақаттарды немесе өлімді болдырмау үшін:

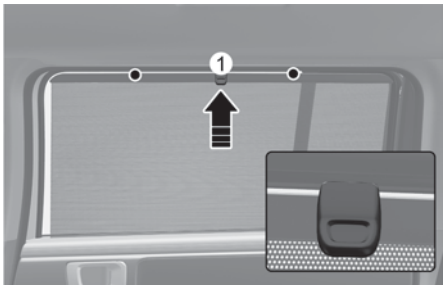
- Орнатар алдында кілемшенің барлық қорғаныш пленкасын алып тастаңыз.
- Жолға шықпай тұрып, еден кілемшелері автокөліктегі еден кілемшелеріне арналған бекітпелерге сенімді бекітіліп тұрғанын тексеріп алыңыз.
- Осы бекітпелерге сенімді бекітілмейтін КЕЗ КЕЛГЕН еден кілемін пайдалануға болмайды.
- Кілемшелерді бір-бірінің үстіне қоймаңыз (мысалы, резеңкені кілемшені тоқымаға). Әрбір орында бір ғана кілемше болуы тиіс.

⚠ ЕСКЕРТУ

Педальдарды басқару кезінде ештеңе кедергі келтірмеу үшін, сіздің автокөлігіңізге арналған HYUNDAI кілемдерін пайдалану ұсынылады.

Бүйір перде

Бар болса

Бүйір пердені пайдалану:

- Пердені ілмегінен (1) тартып көтеріңіз.
- Пердені ілмектің екі жағына іліңіз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Әрқашан ілмекке пердені екі жағынан іліңіз. Егер ілмекке тек бір жағы бекітілсе, бүйірлік перде зақымдалуы мүмкін.
- Автомобиль корпусы мен бүйірлік перденің арасындағы кеңістікке бөгде заттардың түспеуін қадағалаңыз. Бүйірлік пердені көтеруге болмайды.

Жүк торын ұстағыш

Бар болса

Заттар автомобильдің жүк бөлігінде қозғалмауы үшін бүйір қаптамасындағы 4 ұстағышқа жүк торын бекітуге болады.

Жүк торының ұстағыштарға сенімді бекітілгеніне көз жеткізіңіз.

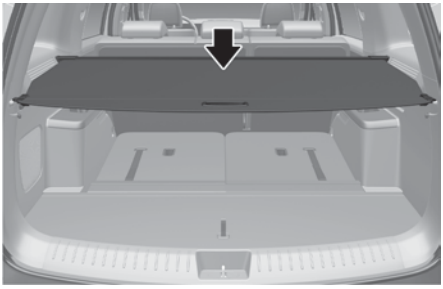
Қажет болған жағдайда жүк торын сатып алу үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Көзіңізді сақтаңыз. Жүк торын тым қатты кермеңіз. Бетті және денені әрқашан жүк торының қайта тебу траекториясынан алыс ұстаңыз. Белдікте тозу немесе зақымданудың айқын белгілері болған кезде жүк торын пайдалануға тыйым салынады.
- Жүк торын жүксалғышта тек жеңіл заттар ғана қозғалмауы үшін пайдаланыңыз.

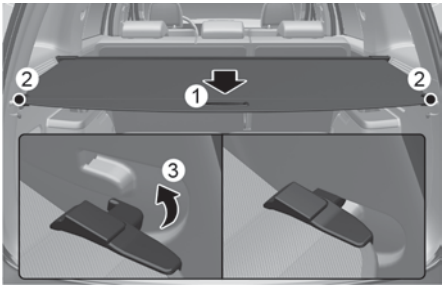
Жүксалғыш бөлімінің пердесі

Бар болса

Жүк салу бөлімшесіндегі заттарды жабу үшін жүк бөлімшесінің пердесін пайдаланыңыз.

Жүксалғыш бөлімінің пердесін пайдалану

1. Пердені тұтқасынан автомобильдің артқы жағына қарай тартыңыз (1).
2. Бағыттауыш сырықты (2) бауға (3) салыңыз.

i Ақпарат

Бағыттаушы сырық баудан түсіп кетпеуі үшін пердені тұтқаның ортасынан тартыңыз.

Жүк салғыш бөлімшесінің пердесі мынадай жағдайда пайдаланылмайды:

1. Жүк бөлімшесінің пердесін бағыттауыштардан босату үшін оны артқа және жоғары тартыңыз.
2. Жүк бөлімшесінің пердесі автоматты түрде артқа тартылады.

i Ақпарат

Егер перде соңына дейін шығарылмаса, ол автоматты түрде қайта кірмеуі мүмкін. Қорғаныш пердені соңына дейін тартыңыз, содан кейін оны баяу қайта кіруге мүмкіндік беріңіз.

Ескертпе

Егер пайдаланылса, жүкті жүк бөлімінің пердесіне қоймаңыз, өйткені ол сынып кетуі немесе деформациялануы мүмкін.

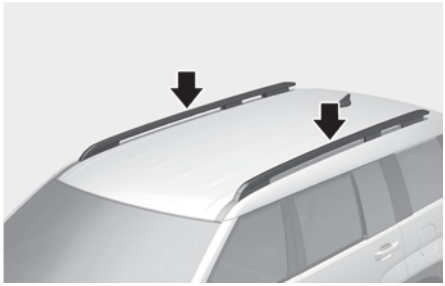
⚠ ЕСКЕРТУ

- Жүк бөлімінің пердесіне зат қоймаңыз. Заттар салонның ішіне түсіп, апат немесе тежеу кезінде жүргізуші мен жолаушыларды жарақаттауы мүмкін.
- Ешқашан ешкімнің жүк бөлімінде жүруіне жол бермеңіз. Ол тек жүк тасымалдауға арналған.
- Автомобиль ішіндегі массаның таралуын қадағалап, оны мүмкіндігінше автомобильдің алдыңғы жағына жақындатуға тырысыңыз.

Сыртқы элементтер

Рейлингтер

Бар болса

Сіздің автокөлігіңіз рейлингтермен жабдықталуы мүмкін. Егер автокөлігіңізде рейлингтер орнатылған болса, сіз көлденең арқалықтар орната аласыз (көрсетілмеген).

i Ақпарат

- Егер автомобильдің төбесінде люк болса, онда рейлингтердегі жүктің оның жұмысына кедергі келтірмеуін қадағалаңыз.
- Жүк автомобильдің төбесін бүлдірмес үшін қажетті сақтық шараларын сақтаңыз.
- Рейлингтерде үлкен көлемді заттарды тасымалдау кезінде олардың габариттері автомобиль төбесінің ұзындығынан немесе енінен аспайтынына көз жеткізіңіз.
- Жүкті төбеде тасымалдау кезінде жүк автомобильдің шатырын бүлдірмес үшін қажетті сақтық шараларын сақтаңыз.

  Рейлингтерде үлкен көлемді заттарды тасымалдау кезінде олардың габариттері автомобиль төбесінің ұзындығынан немесе енінен аспайтынына көз жеткізіңіз.

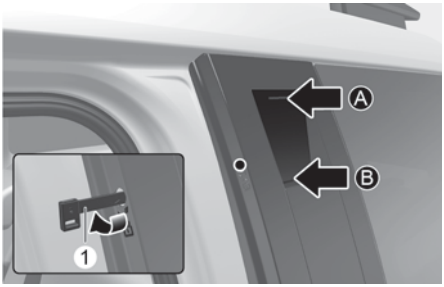
⚠ ЕСКЕРТУ

- Жүкті немесе багажды рейлингке салмағы бойынша көрсетілген шектен асыра тиеу сіздің автомобилыңізге зақым келтіруі мүмкін.

РЕЙЛИНГТЕР	100 кг (220 фунт) БІРКЕЛКІ ТАРАТУ КЕЗІНДЕ

- Қатты қозғалудан және тежеуден, қатты бұрылыстардан және маневрлерден, сондай-ақ жоғары жылдамдықпен қозғалудан аулақ болыңыз, себебі бұл көлік құралын басқаруды жоғалтуы немесе аударылып кетуі мүмкін, бұл апатқа әкелуі мүмкін. Төбедегі рейлингтер жүктелген кезінде автомобильдің ауырлық орталығы жоғары болады.
- Жүкті төбедегі рейлингтерде тасымалдау кезінде баяу қозғалыңыз және бұрылыстарға бірқалыпты кіріңіз. Өтіп бара жатқан көліктерден немесе табиғи себептерден туындаған қатты желдің екпіні рейлингтерде орналасқан заттарға күрт әсер ететін көтергіш күш тудыруы мүмкін. Бұл әсіресе матрац немесе ағаш плиталар сияқты ірі габаритті жазық заттарды тасымалдау кезінде өзекті. Нәтижесінде мұндай заттар рейлингтерден құлап, автомобиліңізге немесе басқа көлік құралдарына зақым келтіруі мүмкін.
- Автомобиль қозғалысы кезінде зақымдануды немесе жүктің жоғалуын болдырмау үшін қозғалыс басталар алдында және оның уақытында заттардың рейлингтерде бекітілуінің сенімділігін тұрақты тексеріп отыру керек.

Жасырын көмекші тұтқа

[A] Жабық
[B] Ашық

Бұл тұтқаны төбеге жүк тиеген кезде қауіпсіз міну және түсу үшін пайдаланыңыз. Жасырын тұтқаны пайдалану үшін келесі қадамдарды орындаңыз:

1. Электронды тұрақ тежегішін (EPB) белсендіріңіз.
2. Тұтқа қолжетімді болуы үшін жасырын тұтқа қақпағының астыңғы бөлігінен [B] басыңыз.
3. Пайдаланғаннан кейін бастапқы күйіне қайтару үшін тұтқаның қақпағының үстіңгі бөлігінен [A] басыңыз.
4. Тұтқадағы құлып механизмін (1) бұрай отырып қақпақты бұғаттауға немесе бұғаттан шығаруға болады.

Ескертпе

- Бұл тұтқа пайдаланылмайтын кезде қақпақты бекітіп қою үшін құлып механизмін (1) бұраңыз.
- Қақпақты бұғаттаған кезде оның толық бекітілуін қамтамасыз ету үшін құлып механизмін (1) сырт еткен дыбыс естілгенше бұраңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Төбеге жүк тиеу үшін жасырын тұтқаны пайдаланған кезде құлап кетуден және ықтимал жарақаттардан сақтану үшін өзіңіздің тегіс бетте тұрғаныңызды және тұтқадан мықтап ұстап тұрғаныңызды тексеріңіз.

i Ақпарат

Дөңгелек шинасына шығып және жасырын тұтқадан ұстап тұрған кезіңізде тайып кетпеу үшін абай болыңыз.

Ақпараттық ойын-сауық жүйесі

Ескертпе

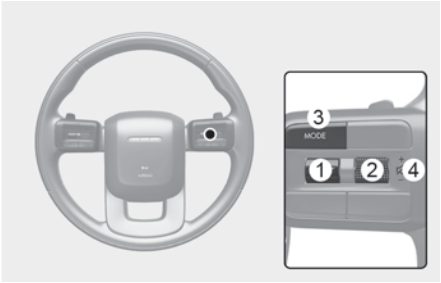
- Конструкцияда көзделмеген газ разрядты фараларды орнатпаңыз. Олар автомобильдің дыбыс жүйесі мен электрондық аспаптарының дұрыс жұмыс істемеуіне әкелуі мүмкін.
- Салон элементіне иіссу, косметикалық май, күннен қорғайтын жақпамай, қол тазалайтын зат пен ауа тазартқыш сияқты химиялық заттардың түсуіне жол бермеңіз, өйткені олар салон бетін зақымдауы немесе түссіздендіруі мүмкін.

Антенна

«Акула қанаты» түріндегі антенна берілетін деректерді қабылдайды (мысалы, AM/FM, SXM).

Рульдегі қашықтан басқару элементтері

(1) SEEK/PRESET
(2) ДЫБЫС ДЕҢГЕЙІ
(3) Режим
(4) ДЫБЫССЫЗ

Ескертпе

Қашықтан басқару пультінің бірнеше түймесін бір уақытта басуға болмайды.

SEEK/PRESET ∧ / ∨)

«SEEK/PRESET» түймесін жоғары немесе төмен басқанда және 0,8 секунд және одан ұзақ басып тұрғанда, ол келесідей жолмен әрекет етеді:

- «RADIO» режимі

  Ол автоматты іздеу түймесі ретінде жұмыс істейді. Іздеу функциясы түймені жібергенге дейін орындалады.
- «MEDIA» режимі

  Ол алға/артқа жылдам айналдыру түймесі ретінде жұмыс істейтін болады.

«SEEK/PRESET» түймесін басқан кезде ол келесідей жолмен әрекет етеді:

- «RADIO» режимі

  Ол алдын ала орнатылған радиостанцияларды таңдау түймесі ретінде жұмыс істейтін болады.
- «MEDIA» режимі

  Ол жолдарды ауыстыру түймесі ретінде жұмыс істейтін болады.

ДЫБЫС ДЕҢГЕЙІ (VOL + / VOL -)

Дыбыс деңгейін реттеу үшін жоғары не төмен басыңыз.

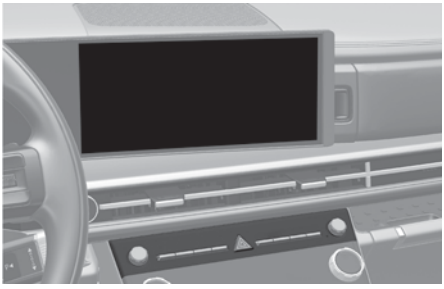
Режим

Радио режимдері арасында ауысу үшін «MODE» (Режим) түймесін басыңыз.

ДЫБЫССЫЗ (🔇)

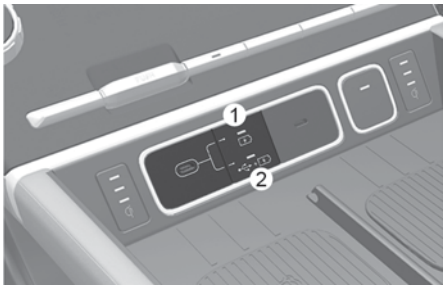
Дыбысты өшіру немесе қосу үшін VOLUME түймесін басыңыз.

Ақпараттық ойын-сауық жүйесі

Толық ақпаратты ақпараттық ойын-сауық жүйесінің жеке нұсқаулығынан қараңыз.

USB порты

Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде USB портын таңдау түймесін басыңыз. Электрондық құрылғыны зарядтау үшін түйменің жоғарғы жағын (1) басыңыз. Мультимедиялық файлдар жинағышын зарядтау және музыканы тыңдау үшін түйменің төменгі (2) бөлігін басыңыз. USB портын кез келген индикатор қосылғаннан кейін пайдалануға болады.

- Автомобильдің USB портына аудио құрылғыларды қосу үшін USB-кабельді пайдалануға болады.
- MP3 немесе USB сияқты мультимедиялық файлдарды USB портына қосқаннан кейін, сіз музыканы автомобиль динамигі арқылы тыңдай аласыз немесе оны ақпараттық ойын-сауық жүйесінде ойната аласыз.
- Қуаты аз электронды құрылғыларды зарядтауға болады.

i Ақпарат

- Кейбір құрылғылар USB порты арқылы зарядтауды қолдамайды.
- Қоректендіру ағытпасына қосылған портативті дыбыс құрылғысын пайдалану кезінде шу естілуі мүмкін. Бұл жағдайда USB кабелін ажыратып, тасымалданатын аудиоқұрылғының қуат көзін пайдаланыңыз.

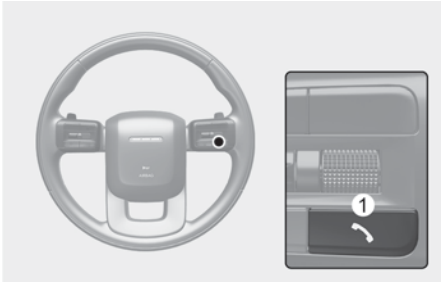
Ескертпе

- Автомобильге USB Type-A құрылғысын қосқан кезде, сіздің автомобиліңізге ұсынылған түпнұсқа адаптерді («C» түрінен «A» түріне) пайдаланыңыз. Кәдімгі адаптерлерде шуды төмендететін немесе токтың секіруінен қорғайтын құралдар болмайды. Ұсынымдарға сәйкес келмейтін кабельді пайдалану автомобильдің USB портына немесе қосылған құрылғыларға зақым келтіруі мүмкін. Аксессуарлар туралы қосымша ақпарат алу үшін ресми HYUNDAI дилеріне хабарласқан жөн.

- Түпнұсқалық емес бөлшектерді пайдалану USB портына және ақпараттық ойын-сауық жүйесіне зақым келтіруі мүмкін. Зақымданулар сіздің автокөлігіңізге кепілдікпен жабылмауы мүмкін.

Bluetooth® сымсыз технологиясы

(1) Шақыру/шақыруға жауап беру/шақыруды аяқтау түймесі

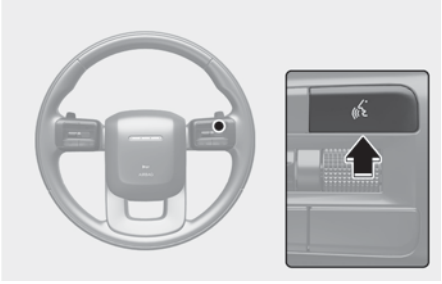
(2) Микрофон

Толық ақпаратты ақпараттық ойын-сауық жүйесінің жеке нұсқаулығынан қараңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жүргізушіні алаңдатпау үшін жүргізу кезінде осы функцияларды барынша аз пайдалануға тырысыңыз. Алаңдау ауыр жарақат алуға немесе өлімге әкелуі мүмкін.

Дауысты тану

Қосымша ақпаратты қоса берілген ақпараттық ойын-сауық жүйесі жөніндегі нұсқаулықтан қараңыз.

6. Автокөлікті жүргізу

Жол жүру алдында 6-3
Автокөлікке отырмас бұрын 6-4
Қозғалтқышты оталдыру алдында 6-4
«Engine Start/Stop» қозғалтқышты оталдыру/тоқтату түймесі 6-5
Автоматтық трансмиссия 6-10
Автоматты трансмиссияны басқару 6-11
Аспаптар панелінің дисплейіндегі хабарламалар 6-16
Руль астындағы ауыстырып қосқыш (қолмен басқарылатын ауыстырып қосу режимінде) 6-18
Қауіпсіз жүргізу амалдары 6-19
Қос ілінісі бар трансмиссия 6-20
Қос ілінісі бар трансмиссия (берілістерді ауыстыратын бұралмалы тұтқасы бар) 6-21
Қос ілінісі бар трансмиссия ескертулері 6-26
Тұраққа қою 6-29
Қауіпсіз жүргізу амалдары 6-29
Тежеу жүйесі 6-31
Күшейткіштері бар тежегіштер 6-31
Дискілік тежегіштер тозуының индикаторы 6-32
Электронды тұрақ тежегіші (EPB) 6-32
Автоматты түрде ұстап тұру 6-35
Бұғаттауға қарсы тежеу түйесі (АБС) (бар болса) 6-38
Динамикалық тұрақтандыру жүйесі (ESC) 6-40
Көлік құралын тұрақтандыруды басқару жүйесі (VSM) 6-42
Еңісте қозғалған кездегі көмек жүйесі (HAC) 6-43
Төтенше тежеу туралы ескерту жүйесі (ESS) 6-44
Қайталама соқтығысулардың алдын алатын шұғыл тежеу жүйесі (MCB) 6-44
Ылдиға қарай түсу көмекші жүйесі (DBC) 6-45
Шұғыл тежеу жүйесі (BAS) 6-47
Бүйірлік жел кезіндегі тұрақтылық жүйесі (CSC) 6-48
Тіркемені тұрақтандыру жүйесі (TSA) 6-49
Тежеудің рұқсат етілген әдістері 6-49
Толық жетек (4WD) 6-50
Толық жетек режимі (4WD) 6-51
Толық жетек бетін таңдау режимі 4WD) 6-53
Апаттық жағдайлардың алдын алу шаралары 6-54

ISG (стоп-старт) жүйесі 6-56
ISG жүйесінің жұмысы 6-56
ISG жүйесінің өшуі 6-58
Қозғалтқышты қайта оталдыру шарттары 6-58
ISG ақаулары 6-59
АБҚ датчигін калибрлеу 6-59
ISG интеллектуалды жүйесі 6-60
Автокөлік алдыңғы жақтан шыққан кезде автоматты түрде қайта оталу 6-60
ISG интеллектуалды жүйесінің шектеулері 6-60
Біріктірілген жүргізу режимін басқару жүйесі (2WD) 6-62
Жүру режимі 6-62
Біріктірілген жүргізу режимін басқару жүйесі (4WD) 6-65
Жүру режимі 6-65
Бетті таңдау режимі 6-67
Белсенді ауа жапқышы 6-68
Ақау 6-68
Жүргізудің ерекше шарттары 6-69
Қауіпті жүргізу шарттары 6-69
Автокөлікті тербелту 6-69
Бірқалыпты бұрылыстар 6-70
Автокөлікті түнгі уақытта жүргізу 6-70
Автокөлікті жауын шартында жүргізу 6-70
Автокөлікті су басқан жерлерде жүргізу 6-71
Автомагистральдарда қозғалу 6-71
Көлікті қыста жүргізу 6-73
Қар мен мұзда жүру 6-73
Қыс мезгіліндегі сақтық шаралары 6-76
Тіркемені сүйреу 6-78
Егер тіркемені сүйретуді шешсеңіз 6-80
Тіркемені сүйреуге арналған жабдық 6-82
Тіркемесі бар автокөлікті жүргізу 6-83
ТІРКЕМЕМЕН ТҰРАҚҚА ҚОЮ АССИСТЕНТІ (TPA) 6-87
Автокөлік массасы 6-89
Шамадан артық жүк тиеу 6-89

Жол жүру алдында

⚠ ЕСКЕРТУ

Иіс газы (CO) улы. Иіс газымен дем алу тұншығудан естен тануға және өлімге әкелуі мүмкін.

Пайдаланылған газдардың құрамында түссіз және иіссіз тұншықтырғыш газ бар.

Пайдаланылған газдармен дем алмаңыз.

Егер автокөлік салонында пайдаланылған газдың иісі болса, терезелерді дереу ашыңыз. Иіс газы тұншығудан естен тануға және өлімге әкелуі мүмкін.

Пайдаланылған газды шығару жүйесінен газдың шығып жатпағанына көз жеткізіңіз.

Газ шығару жүйесін автокөлік майды ауыстыру үшін немесе басқа мақсаттар үшін көтергішке кірген сайын тексеру керек. Пайдаланылған газдарды шығару жүйесінің дыбысы өзгерген кезде немесе автокөліктің түбіне бірдеңе тиген жағдайда, HYUNDAI ресми дилерінде пайдаланылған газдарды шығару жүйесін мүмкіндігінше тезірек тексеру ұсынылады.

Жабық үй-жайларда қозғалтқышты істеп тұрған күйінде қалдырмаңыз.

Қозғалтқыштың бос жүрісте істеуі, тіпті гараж есігі ашық болса да, қауіпсіз емес. Қозғалтқышты оталдыру және автокөлікті гараждан шығару үшін қажет болғаннан ұзақ жұмыс істетпеңіз.

Автокөлік салонында адамдар отырғанда, қозғалтқышты бос жүрісте ұзақ істетпеңіз.

Автокөлік салонында адамдар отырғанда бос жүрістегі қозғалтқышты тек ашық үй-жайларда ғана мәжбүрлі түрде ұзақ істетуге болады. Бұл жағдайда ауа кірісін реттегішті таза ауаны беру күйіне, ал желдеткіш реттегішінің қуатын салонға таза ауа кіруі үшін ең жоғары күйге келтіру керек.

Ауа тартқыш саңылауларды бітелуіне жол бермеңіз.

Желдету жүйесі қалыпты істеуі үшін алдыңғы әйнектің алдында орналасқан ауа тартқыш саңылауларды қармен, мұзбен және т.б. бітелмеуін қадағалаңыз.

Егер жүксалғыш есігін ашып жүру қажет болса, келесі қадамдарды орындаңыз.

Терезелердің бәрін жабыңыз.

Аспаптар панелінің ауа жапқыштарын ашыңыз.

Ауа кірісін реттегішті таза ауа беру күйіне, ауа ағынын басқару реттегішін «Еден» немесе «Бет» күйіне, ал желдеткіш реттегішінің қуатын ең жоғары күйге келтіріңіз.

Автокөлікке отырмас бұрын

- Барлық терезе, сыртқы айна және сыртқы жарықтандыру құрылғысы таза болуы керек және көрінуге кедергі болмауы керек.
- Қыраудан, қардан не мұздан тазалаңыз.
- Шиналардың тозбағанын және зақымдалмағанын тексеріңіз.
- Автокөлік астында ешнәрсенің ағып тұрмағанына көз жеткізіңіз.
- Артқа жүрмей тұрып автокөліктің артында ешқандай бөгеттің жоқ екенін тексеріңіз.

Қозғалтқышты оталдыру алдында

Капоттың, жүксалғыш есігінің және есіктердің мықтап жабылғанына және құлыпталғанына көз жеткізіңіз.

Орындық пен рульдің күйін реттеп алыңыз.

Ішкі және сыртқы артқы көрініс айналарының күйін реттеп алыңыз.

Сыртқы жарық аспаптарының жұмысын тексеріңіз.

Қауіпсіздік белдігін тағыңыз. Барлық жолаушы қауіпсіздік белдігін таққанына көз жеткізіңіз. «Engine Start/Stop» түймесін қосу күйіне («ON») ауыстырыңыз және аспаптар тақтасындағы көрсеткіштер мен шамдарды, сондай-ақ аспаптар тақтасының дисплейіндегі хабарларды тексеріңіз.

Бүкіл жүктің нық орналасып бекітілгеніне көз жеткізіңіз.

АУЫР ЖАРАҚАТ немесе ӨЛІМ ықтималдығын азайту үшін келесі сақтық шараларын орындаңыз.

Қауіпсіздік белдігін ЫЛҒИ тағу қажет.

Автокөлік қозғала бастағанға дейін барлық жолаушы қауіпсіздік белдігін дұрыс тағуы керек.

Толығырақ 3-тараудың «Қауіпсіздік белдіктері» бөлімін қараңыз.

Қозғалыс барысында әрқашан сақ болыңыз. Басқа жүргізушілер сіздің көлігіңізді көріп тұр деп ойламаңыз. Олар сіз күткендей әрекет етпеуі мүмкін. Мүмкін болатын соқтығысудан қашу үшін әрекет етуге дайын болыңыз. Өз маневрлеріңізді ең нашар жағдайды ескере отырып жоспарлаңыз.

Автокөлікті жүргізгенде үнемі мұқият болыңыз. Назардың басқа жаққа ауысуы апатқа себеп болуы мүмкін. Алда қозғалып бара жатқан көлік құралдарымен қауіпсіз қашықтықты сақтаңыз.

Көлікті алкогольдік не есірткілік масаю күйінде жүргізуге ТЫЙЫМ САЛЫНАДЫ.

Көлікті мұндай күйде жүргізу ауыр жарақат немесе өлім себебіне айналуы мүмкін.

Көлік құралын мас күйде басқару жыл сайын жолдарда адам өлімінің басты себебі болады. Алкогольдің аз мөлшері де рефлекстерге, қабылдауға және бағалаудың дәлдігіне әсер етеді. Алкогольдің бір ғана порциясы сіздің өзгеретін жағдайлар мен төтенше жағдайларға жауап беру қабілетіңізді шектеуі мүмкін, ал әрбір келесі порция сайын реакция жылдамдығы төмендейді.

Есірткілік масаю күйінде көлік жүргізу мас күйде жүргізу сияқты, немесе тіпті мас күйде жүргізуге қарағанда неғұрлым қауіпті.

Егер алкоголь ішіп немесе есірткі қабылдап рульге отырсаңыз, жол-көлік оқиғасының ықтималдығы айтарлықтай артады. Алкоголь немесе есірткі қабылдаған жүргізушімен бірге жүрмеңіз. Ішімдік ішпеген жүргізушіні таңдаңыз немесе такси шақырыңыз.

«Engine Start/Stop» қозғалтқышты оталдыру/тоқтату түймесі

Алдыңғы есікті ашқан кезде «Engine Start/Stop» түймесі жарқырай бастайды. Есікті жапқаннан кейін ол бірнеше секунд бойы жанып тұрады.

⚠ ЕСКЕРТУ

Қозғалтқышты төтенше жағдайда өшіру үшін:

«Engine Start/Stop» түймесін басып, 2 секундтан артық ұстап тұрыңыз. Немесе осы түймені үш секунд ішінде үш рет тез басып, жіберіңіз.

Егер автокөлік әлі де қозғалыста болса, оны тежегіш педалін баспай қайта оталдыруға болады. Ол үшін беріліс қорабын «N» (Бейтарап) күйіне ауыстырып, «Engine Start/Stop» түймесін басыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Төтенше жағдайларды қоспағанда, автокөлікті жүргізу кезінде ешқашан «Engine Start/Stop» түймесін баспаңыз. Бұл автокөліктің өшуіне және руль мен тежегіш жүйелері күшейткіштерінің өшуіне әкеледі. Бұл қозғалыс бағыты мен тежеу функциясын бақыла алмауға, нәтижесінде апатқа әкелуі мүмкін.
- Автокөлікті тастап кетпестен бұрын міндетті түрде беріліс қорабын «P» (Тұрақ) режиміне қойып, тұрақ тежегішін іске қосып, қозғалтқышты өшіру үшін «Engine Start/Stop» түймесін басыңыз және кетерде электрондық кілтті өзіңізбен бірге алып жүріңіз. Егер бұл сақтық шаралары қолданылмаса, көлік күтпеген жерден қозғалып кетуі мүмкін.
- Автокөлікті жүргізу кезінде ешқашан руль арқылы «Engine Start/Stop» түймесіне немесе басқа басқару элементтеріне қарай тартылмаңыз. Қолыңыз осы аймақта болса автокөлікті басқара алмай, нәтижесінде апат орын алуы мүмкін.

«Engine Start/Stop» түймесінің күйі

Автоматты трансмиссия/қос ілінісі бар трансмиссиямен жабдықталған автокөлік:

Түйме күйі	Әрекет	Ескертпелер
ӨШІРУ	Қозғалтқышты өшіру үшін «P» (Тұрақ) күйін таңдап, «Engine Start/Stop» түймесін басыңыз. Беріліс тұтқасы бұралмалы көліктерде: көлік «D» (алға жүру), «R» (кері жүріс) немесе «N» (бейтарап) режимінде болғанда «Engine Start/Stop» түймесін бассаңыз, «P» (тұрақ) берілісі автоматты түрде қосылады. Беріліс ауыстырғышы тұтқалы автокөліктерде: егер «Engine Start/Stop» түймесі беріліс қорабы «D» (Алға қозғалыс), «R» (Кері қозғалыс) немесе «N» (Бос жүріс) режимінде тұрғанда басылса, ол «ACC» (қосымша құрылғыларға қуат беру) қалпына ауысады. Руль автокөлікті айдап әкетуден қорғау мақсатында блокталады. (бар болса)	Әрқашан «Engine Start/Stop» түймесін «OFF» (Өшіру) қалпына ауыстырмас бұрын автокөлікті толық тоқтатыңыз. Егер руль тиісті түрде блокталмаған болса, жүргізушінің есігін ашқанда ескертуші сигнал беріледі.
ACC (Қос. құрылғылар)	Тежегіш педалін баспай-ақ «OFF» (Өшірулі) күйіндегі «Engine Start/Stop» түймесін басыңыз. Кейбір электр жабдықтарын пайдалана беруге болады. Руль блоктан шығарылады.	Егер «Engine Start/Stop»түймесін «ACC» (Қосымша құрылғылар) күйінде қалдырсаңыз, бір сағаттан кейін аккумулятордың қуаты таусылып қалмас үшін қуат автоматты түрде ажыратылады. Егер руль дұрыс бұғаттан шығарылмаса, «Engine Start/Stop» түймесі жұмыс істемейді. Қажетті күшті азайту үшін рульді оңға-солға бұру кезінде «Engine Start/Stop» түймесін басыңыз.

Түйме күйі	Әрекет	Ескертпелер
ON (қосу)	Тежегіш педалін баспай-ақ «ACC» күйіндегі «Engine Start/Stop» түймесін басыңыз. Қозғалтқышты оталдырмай тұрып индикаторларды тексеруге болады.	Аккумулятор қуаты таусылмауы үшін қозғалтқыш жұмыс істемесе, «Engine Start/Stop» түймесін қосу күйінде қалдырмаңыз.
«START» (Қосу)	Қозғалтқышты іске қосу үшін тежегіш педалін басып, «Engine Start/Stop» түймесін басыңыз. Бұл ретте «P» (тұрақ) немесе «N» (бейтарап) берілісі таңдалуы керек. Қауіпсіздік мақсатында қозғалтқышты «P» (Тұрақ) берілісі таңдалған кезде іске қосыңыз.	Тежегіш педалін баспай «Engine Start/Stop» түймесін басқан кезде қозғалтқыш қосылмайды. Бұл жағдайда қозғалтқышты оталдыру және сөндіру түймесі келесідей жұмыс істейді: **OFF** > **ACC** > **ON** > **OFF** немесе **ACC**

Қозғалтқышты оталдыру

⚠ ЕСКЕРТУ

- Автокөлікті басқару үшін әрқашан тиісті аяқ киім киіңіз. Автокөлікті биік өкшелі туфли, шаңғы аяқ киімін, сандал немесе жағажайлық шәрке және т.с.с. киіп жүргізуге болмайды. Мұндай аяқ киіммен тежегіш, акселератор және ілініс педальдарын басу ыңғайсыз. Автокөлікті жалаңаяқ айдамаңыз.
- Акселератор педалін басып тұрып, қозғалтқышты оталдыруға болмайды. Автокөлікті іске қоспас бұрын тежегіш педалін нық басыңыз.
- Бос жүріс тұрақталғанша күтіңіз, содан кейін берілісті қосып, тежегішті жіберіңіз. Егер беріліс қозғалтқыштың жоғары айналымында қосылса, автокөлік күрт қозғалып кетуі мүмкін. Бұл трансмиссияның зақымдалуына әкелуі мүмкін.

i Ақпарат

- «Engine Start/Stop» түймесін басқанда автокөлік электрондық кілт көліктің ішінде болған жағдайда ғана іске қосылады.
- Электрондық кілт көліктің ішінде, бірақ жүргізушіден алыс жерде болса да (мысалы, жүксалғышта), автокөлік іске қосылмауы мүмкін.
- Егер «Engine Start/Stop» түймесі «ACC» немесе ON (Қосулы) күйінде болса, кез келген есікті ашқан кезде жүйе электрондық кілттің бар-жоғын тексереді. Салонда электрондық кілт болмаған кезде (🚗) индикаторы жыпылықтайды және «**Кілт автокөлікте жоқ**» ескертуі жанады. Егер барлық есік жабық болса, дыбыс сигналы бірнеше секундта беріледі. Электрондық кілтті салонда сақтаңыз.

1. Электрондық кілті әрқашан өзіңізбен бірге алып жүріңіз.
2. Тұрақ тежегішінің қосулы екеніне көз жеткізіңіз.
3. 3. «P» (Тұрақ) берілісінің таңдалғанына көз жеткізіңіз.
4. Тежегіш педалін басыңыз.
5. «Engine Start/Stop» түймесін басыңыз.

Ескертпе

- Қозғалтқыштың қызуын күтпеңіз және автокөлік қозғалмай тұрған кезде газды баспаңыз.
- Қозғалысты қозғалтқыштың аз айналымында бастаңыз Жолда жүргенде күрт үдеуден және кенет тежеуден аулақ болыңыз.

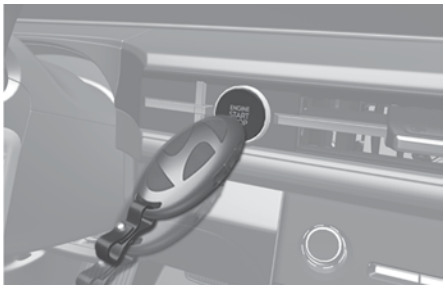
i Ақпарат

Автокөлік жүйелеріне зақым келтірмеу үшін төменде көрсетілген ақпаратқа назар аударыңыз.

- Стоп-сигналдың сақтандырғышы жанып кеткен жағдайды қоспағанда, «Engine Start/Stop» түймесін 10 секундтан артық басып тұрмаңыз.

  Егер стоп-сигналдың сақтандырғышы күйіп кетсе, оны ауыстырыңыз. Егер сақтандырғышты ауыстыру мүмкін болмаса, қозғалтқышты «Engine Start/Stop» түймесін 10 секунд басып тұрып оталдыруға болады, бұл кезде ол «ACC» күйінде болуы керек (қосымша құрылғыдағы қуат).
- Егер қозғалтқыш қозғалыс кезінде тоқтап қалса, берілісті «N» (Бос жүріс) қалпына қойып, «Engine Start/Stop» түймесімен қозғалтқышты қайта іске қосып көріңіз.
- Автокөлікті сүйреу не итеру арқылы қозғалтқышты оталдыруға әрекет жасамаңыз.

i Ақпарат

Егер электрондық кілттің батарейкасы отырған болса немесе ол дұрыс жұмыс істемесе, «Engine Start/Stop» түймесін электрондық кілтпен басыңыз.

Қозғалтқышты тоқтату

1. Автокөлікті тоқтатып, тежегіш педалін тірелгенше басыңыз.
2. «P» (Тұрақ) берілісінің таңдалғанына көз жеткізіңіз.
3. Тұрақ тежегішін қосыңыз.
4. «Engine Start/Stop» түймесін «OFF» күйіне ауыстырыңыз.
5. Автокөліктен шыққан кезде кілтті өзіңізбен бірге ала шығыңыз.

Қозғалтқышты қашықтан оталдыру

Бар болса

А типі

В типі

Автокөліктің қозғалтқышын электрондық кілттегі қашықтан іске қосу түймесінің (HOLD) көмегімен қосуға болады.

Қозғалтқышты қашықтан оталдыру үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

1. Автокөліктен 10 м (32 фут) аспайтын қашықтықта есікті құлыптау түймесін басыңыз.
2. 4 секундтан кешіктірмей, қозғалтқышты қашықтан іске қосу түймесін (HOLD) 2 секундтан артық басып тұрыңыз.

Қозғалтқышты өшіру үшін.

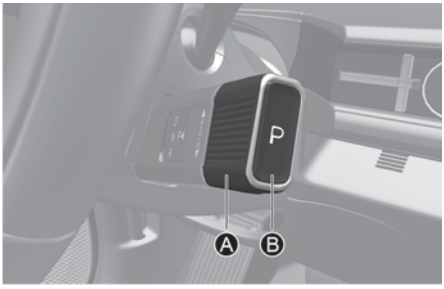
Қашықтан іске қосу түймесін (HOLD) бір рет басыңыз.

i Ақпарат

- Егер капот немесе жүксалғыш есігі ашық тұрса, автокөлікті қашықтан оталдыру мүмкін болмайды.
- Беріліс «P» (Тұрақ) күйінде тұруы тиіс.
- Егер сіз автокөлікке тіркелген электрондық кілтсіз отырсаңыз немесе 10 минут ішінде автокөлікке отырмасаңыз, қозғалтқыш өшеді.

Автоматтық трансмиссия

Бар болса

[A] Берілістерді ауыстыратын бұралмалы тұтқа
[B] «P» (Тұрақ) түймесі

Берілістерді ауыстыру тұтқасын айналдырғанда немесе «P» (Тұрақ) берілісін қосқанда, тежегіш педалін басыңыз.

Автоматты трансмиссияны басқару

Автоматты трансмиссияда 8 алға жүру және бір артқа жүру берілісі бар.

Жеке жылдамдықтар автоматты түрде «D» күйінде (алға жылжу) таңдалады.

⚠ ЕСКЕРТУ

Егер автокөлік сыртта тұрса және ауа температурасы жоғары болса, берілістерді ауыстыратын бұралмалы тұтқа немесе салон элементтері жоғары температураға дейін қызуы мүмкін. Егер ауа температурасы жоғары болса, автокөлікті пайдаланған кезде сақтық шараларын қолданыңыз.

«Engine Start/Stop» түймесі қосылу («ON») күйінде болғанда, таңдалған беріліс аспаптар панелінде индикатор ретінде көрсетіледі.

⚠ ЕСКЕРТУ

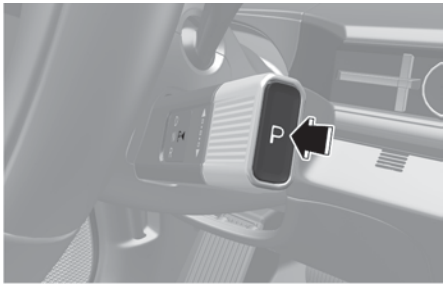
Ауыр жарақат немесе өлім қаупін азайтуға мүмкіндік беретін сақтық шаралары төменде көрсетілген.

- «D» (Алға жүру) немесе «R» (Кері жүру) режиміне ауыстырмас бұрын, көліктің алдында немесе артында адамдардың, әсіресе балалардың жоқ екеніне көз жеткізіңіз.
- Автокөлікті тастап кетпестен бұрын беріліс қорабын міндетті түрде «P» (Тұрақ) күйіне қойыңыз, содан кейін тұрақ тежегішін іске қосыңыз және қозғалтқышты өшіру үшін «Engine Start/Stop» түймесін басыңыз. Егер бұл сақтық шаралары қолданылмаса, автокөлік кенеттен қозғалып кетуі мүмкін.
- Тайғақ жолдарда руль астындағы ауыстырып қосқышты (қолмен ауыстыру режимінде) пайдаланған кезде қозғалтқышпен жылдам тежеуге болмайды (жоғары берілістен төменге ауысу). Автокөлік тайғанап, жол-көлік оқиғасы орын алуы мүмкін.

Берілістерді ауыстыру диапазондары

«P» (Тұрақ)

«P» (Тұрақ) режиміне әрқашан автокөлік толық тоқтағаннан кейін ғана ауысу керек.

«P» (Тұрақ) күйіне ауысу үшін тежегіш педалі басылған кезде «P» түймесін басыңыз.

Егер сіз қозғалтқышты «R» (Артқа жүру), «N» (Бейтарап) немесе «D» (Артқа жүру) күйінде өшірсеңіз, беріліс автоматты түрде «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырылады.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Қозғалыс барысында «P» (Тұрақ) күйіне ауысу автокөлікті басқару мүмкіндігінен айыруы мүмкін.
- Автокөлікті тоқтатқаннан кейін оны міндетті түрде «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырып, тұрақ тежегішін іске қосып, қозғалтқышты өшіріңіз.
- Еңіс жерде тұраққа қойған кезде трансмиссияны «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырып, автокөлік төмен қарай сырғып кетпеуі үшін тұрақ тежегішін қолданыңыз.

Берілістерді «P» (Тұрақ) күйіне автоматты түрде ауыстыру

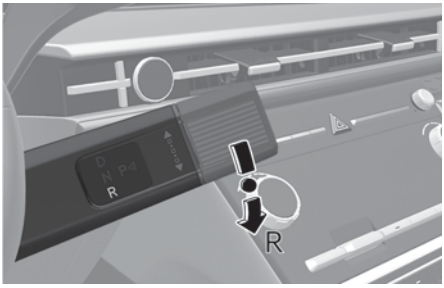
Қауіпсіздік мақсатында беріліс төменде көрсетілген жағдайларда автоматты түрде «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырылады.

- Егер қозғалтқыш «R» (Артқа жүру), «D» (Алға жүру) немесе «N» (Бейтарап) режимінде өшірілсе.
- Егер қозғалтқыш қосулы болса, жүргізуші есігі ашық, «R» (Артқа жүру), «D» (Алға жүру) немесе «N» (Бейтарап) берілісі қосулы және автокөлік орнында тұрса.
- Егер жүргізуші есігі ашық болса, «N» (Бейтарап) берілісі қосулы және автокөлік өшірулі болса.

Егер беріліс «P» (Тұрақ) күйінде болуы керек болса, әрқашан берілістің «P» (Тұрақ) күйіне ауысқанына көз жеткізіңіз, оны аспаптар панелінде тексеріңіз.

«R» (артқа жүру)

Бұл күйді автокөлік артқа жүрген кезде пайдаланыңыз.

«R» (Артқа жүру) берілісін қосу үшін тежегіш педалін басып, берілістерді ауыстыру тұтқасын «R» (Артқа жүру) күйіне бұраңыз.

Егер сіз автокөлікті «R» (Артқа жүру) берілісінде тоқтатсаңыз және жүргізуші есігін ашсаңыз, «P» (Тұрақ) берілісі автоматты түрде қосылады.

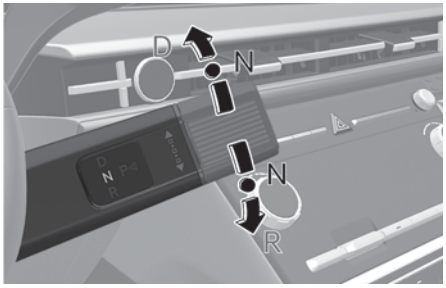
Алайда, егер автокөлік қозғалып бара жатса, автоматты трансмиссия зақымдалмауы үшін берілісті автоматты түрде «P» (Тұрақ) күйіне ауыстыру мүмкін емес.

Ескертпе

Берілісті «R» (артқа жүру) күйіне ауыстырар алдында немесе одан шықпас бұрын автокөлікті толығымен тоқтатыңыз. Әйтпесе трансмиссияның зақымдануы мүмкін.

«N» (Бейтарап)

Дөңгелектер мен трансмиссия ажыратылған.

«N» (Бейтарап) берілісін қосу үшін тежегіш педалін басып, ұстап тұрыңыз және берілістерді ауыстыру тұтқасын «R» (Артқа жүру) немесе «D» (Алға жүру) күйінен «N» (Бейтарап) күйіне бұраңыз.

«N» (Бейтарап) күйінен кез келген басқа күйге ауысқан кезде міндетті түрде тежегіш педалін басыңыз.

Егер сіз қозғалтқышты «N» (Бейтарап) берілісі қосулы тұрғанда өшірсеңіз, беріліс автоматты түрде «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырылады.

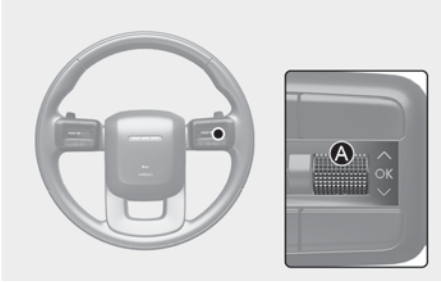
Алайда, егер қозғалтқышы өшірілген автокөлікті «N» (Бейтарап) режимінде қалдыру қажет болса, осы тараудағы «Автокөлік сөніп тұрған кезде «N» (Бейтарап) режимінде қалай қалуға болады» бөлімін қараңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Егер беріліс «N» (Бейтарап) күйіне ауысса, қозғалтқышты іске қосуға болады. Дегенмен, қауіпсіздік мақсатында қозғалтқышты «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырылған беріліспен оталдыру керек.

Автокөлік сөніп тұрған кезде «N» (Бейтарап) режимінде қалай қалуға болады

Қозғалтқыш өшірілгеннен кейін «N» (Бейтарап) режимінде қалу қажет болса («ACC» режимінде (қосымша құрылғыдағы қуат)) төменде көрсетілген әрекеттерді орындаңыз.

1. «Auto Hold» (Автоматты түрде ұстап тұру) өшіріп, қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде тұрақ тежегішін жіберіңіз.
2. Тежегіш педалін басқан кезде берілістерді ауыстыру тұтқасын «N» (Бейтарап) күйіне бұраңыз.
3. Егер аяғыңызды тежегіш педалінен алып тастасаңыз, аспаптар панелінің дисплейінде «**Бейтарап берілісте қалу үшін рульдегі OK түймесін басып, ұстап тұрыңыз**» деген хабарлама пайда болады.

4. Рульдегі «ОК» (A) түймесін басып, 1 секундтан артық ұстап тұрыңыз.
5. Аспаптар панелінің дисплейінде «**Автокөлікті өшіргеннен кейін «N» (Бейтарап) берілісі қосулы қалады**» хабарламасы пайда болғанда, тежегіш педалін басып тұрып, автокөлікті өшіріңіз.

   Бас тарту үшін «P» (Тұрақ), «D» (Алға жүру) немесе «R» (Артқа жүру) берілістерін қосыңыз. Әйтпесе, автокөлікті өшіргеннен кейін «N» (Бейтарап) берілісі қосулы қалады.

   Сонымен қатар, егер сіз жүргізуші есігін ашсаңыз, беріліс автоматты түрде «P» (Тұрақ) күйіне ауысады, ал «Engine Start/Stop» түймесі «OFF» (Өшірулі) күйіне ауысады.

Ескертпе

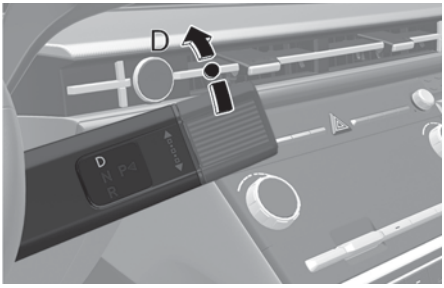
Беріліс «N» (Бейтарап) күйінде болғанда «Engine Start/Stop» түймесі «ACC» күйінде болады. «ACC» (қосымша құрылғыдағы қуат) күйінде есіктерді құлыптау мүмкін емес. Аккумулятор ұзақ уақыт бойы «ACC» (қосымша құрылғыдағы қуат) күйінде қалса, заряды таусылуы мүмкін.

«D» (Алға жүру)

Бұл алға қарай қалыпты қозғалу күйі.

Трансмиссия оңтайлы отын шығыны мен қуатын қамтамасыз етіп, 8 берілістің бірін автоматты түрде таңдайды.

Басқа көлікті басып озу кезінде немесе өрге көтерілу кезінде қуатты арттыру үшін трансмиссия төмен беріліске ауысуы үшін акселератор педалін қаттырақ басыңыз.

«D» (Алға жүру) берілісін қосу үшін тежегіш педалін басып тұрып, берілістерді ауыстыру тұтқасын «D» (Алға жүру) күйіне бұраңыз.

Автокөлік «D» (Алға жүру) берілісінде тоқтағанда жүргізушінің есігі ашылған кезде (қауіпсіздік белдігі тағылмаған) беріліс автоматты түрде «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырылады.

Алайда, егер автокөлік қозғалып бара жатса, автоматты трансмиссия зақымдалмауы үшін берілісті автоматты түрде «P» (Тұрақ) күйіне ауыстыру мүмкін емес.

Ескертпе

«D» (Алға жүру) күйіне ауыспас бұрын әрқашан автокөлікті толығымен тоқтатыңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Тіпті «D» (Алға жүру) берілісімен тоқтатқаннан кейін тік өрде жүре бастағанда егер акселератор немесе тежегіш педалін баспасаңыз, автокөлік артқа қарай сырғып кетуі мүмкін, бұл апатқа әкелуі мүмкін.

Берілісті ауыстыруды блоктау жүйесі

Қауіпсіздік мақсатында автоматты трансмиссия тежегіш педалі басылмаса «P» (Тұрақ) күйінен «R» (Артқа жүру) немесе «D» (Алға жүру) күйіне ауысуға жол бермейтін берілісті ауыстыруды блоктау жүйесімен жабдықталған.

«P» (Тұрақ) немесе «N» (Бейтарап) күйінен «R» (Артқа жүру) күйіне ауысу үшін:

1. Тежегіш педалін басып, ұстап тұрыңыз.
2. Қозғалтқышты оталдырыңыз.
3. Тежегіш педалі басылған кезде берілісті ауыстырыңыз.

Аккумулятор қуатының таусылса

Аккумулятордың қуаты таусылса, берілістерді ауыстыра алмайсыз.

Төтенше жағдайда трансмиссияны тегіс бетте «N» (Бейтарап) режиміне ауыстыру үшін төмендегі қадамдарды орындаңыз.

1. Басқа автокөліктің аккумулятор батареясының немесе басқа аккумулятор батареясының сымдарын көліктің мотор бөлігінің ішінде орналасқан сыртқы қуат көзінен оталдыру шығыстарына қосыңыз. Толығырақ 8-бөлімінің «Қозғалтқышты сыртқы қуат көзінен оталдыру» тарауында берілген.

- «Engine Start/Stop» түймесі қосу күйінде («ON») болғанда.

3. «N» (Бейтарап) берілісін қосыңыз. Осы бөлімдегі «Автоматты трансмиссияны басқару» тарауын қараңыз.

Тұраққа қою

Автокөліктің толық тоқтауын күтіңіз және тежегіш педалін жібермеңіз.

«P» (Тұрақ) берілісін қосып, тұрақ тежегішін іске қосыңыз және «Engine Start/Stop» түймесін «OFF» (Өшіру) қалпына ауыстырыңыз. Автокөліктен шыққан кезде кілтті өзіңізбен бірге алыңыз.

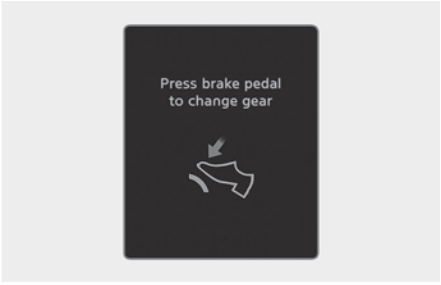
Автокөліктен шыққанда электрондық кілтті өзіңізбен бірге алып жүріңіз.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Қозғалтқышы қосулы автокөлікте болған кезде акселератор педалін тым ұзақ баспаңыз. Қозғалтқыш немесе пайдаланылған газдарды шығару жүйесі қызып кетіп, тұтануы мүмкін.
- Пайдаланылған газдар мен пайдаланылған газдарды шығару жүйесі өте ыстық. Бұл жүйенің элементтеріне қол тигізбеңіз.
- Автокөлікті тұтанып кетуі мүмкін, мысалы құрғақ шөп, қағаз не жапырақ сияқты заттар жатқан жерде тоқтатуға және тұраққа қоюға тыйым салынады. Бұның салдарынан өрт шығуы мүмкін.

Аспаптар панелінің дисплейіндегі хабарламалар

Берілісті ауыстыру үшін тежегішті басыңыз.

Бұл хабарлама берілістерді ауыстыру кезінде тежегіш педалі басылмаса пайда болады.

Тежегіш педалін басыңыз, содан кейін берілісті ауыстырыңыз.

Тоқтағаннан кейін «P» (Тұрақ) күйіне ауысыңыз

Бұл хабарлама автокөліктің қозғалысы кезінде беріліс «P» (Тұрақ) күйіне ауысқан кезде пайда болады.

«P» (Тұрақ) күйіне ауыспас бұрын автокөлікті тоқтату керек.

Берілістерді ауыстыру жүйесінің қатесі

Бұл хабарлама трансмиссия немесе берілістерді ауыстыратын бұралмалы тұтқа «P» (Тұрақ) күйінде дұрыс жұмыс істемесе пайда болады.

Автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеруге кеңес береміз.

Берілістерді ауыстыратын бұралмалы тұтқаны тексеріңіз

Бұл хабарлама егер берілістерді ауыстыратын бұралмалы тұтқа ақаулы болса көрсетіледі.

Автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеруге кеңес береміз.

«P» (Тұрақ) түймесін тексеріңіз

Бұл хабарлама «P» (Тұрақ) режимінің түймесімен байланысты проблема туындаса пайда болады.

Автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеруге кеңес береміз.

Берілістерді ауыстыратын бұралмалы тұтқа кептеліп қалды

Бұл хабарлама бұралмалы берілістерді ауыстыру тұтқасы бұрылғаннан кейін қалыпты күйге оралмаған кезде көрсетіледі.

Автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеруге кеңес береміз.

Трансмитссияның қызып кетуі туралы ескерту

Трансмиссия қызып кетті Қозғалтқыш істеп тұрған кезде көлікті тұраққа қойыңыз

Жылдамдықты бірнеше рет күрт үдету және орнынан жұлқынып қозғалу трансмиссияның қызып кетуіне әкелуі мүмкін. Трансмиссия қызып кеткен жағдайда, өзін-өзі қорғау режимі жүргізушіге дыбыстық ескерту жасайды.

Қауіпсіз жерде берілісті «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырыңыз және қозғалтқышты өшірмей автокөлікті тоқтатыңыз. Трансмиссия жеткілікті салқындағанша күтіңіз.

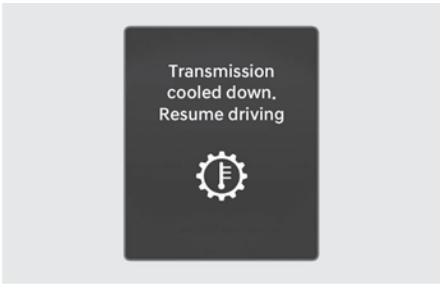
Трансмиссия температурасы шамадан тыс жоғары. Қуат шектелген.

Егер сіз қызып кеткен трансмиссиямен жүре берсеңіз және өзін-өзі қорғау режимі автокөліктің қуатын шектесе, бұл хабарлама көрсетіледі.

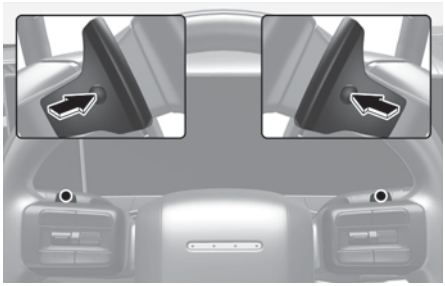
- Қауіпсіз жерде берілісті «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырыңыз және қозғалтқышты өшірмей автокөлікті тоқтатыңыз. Трансмиссия жеткілікті салқындағанша күтіңіз.
- Егер көрсетілген хабарлама жойылмаса, HYUNDAI ресми дилеріне хабарласқан жөн.

Трансмиссия салқындады, қозғалысты жалғастыра аласыз

Бұл хабарлама автокөлікті қауіпсіз жүргізуге болатындығы туралы хабарлайды.

Руль астындағы ауыстырып қосқыш (қолмен басқарылатын ауыстырып қосу режимінде)

«D» (Алға жүру) берілісі таңдалса, руль астындағы жылдамдықтарды ауыстырып қосқыштарды пайдалануға болады.

Руль астындағы берілістерді ауыстырып қосқышты бір беріліске жоғары немесе төмен ауысу үшін [+] немесе [-] бір рет тартыңыз, сонда жүйе автоматты ауыстыру режимінен қолмен ауыстыру режиміне автоматты түрде ауысады.

Берілістерді қолмен ауыстыру режимінен автоматты ауыстыру режиміне оралу үшін төмендегі қадамдардың бірін орындаңыз.

- Руль астындағы [+] ауыстырғышты тартып, ұстап тұрыңыз.
- Берілісті «D» (Алға жүру) қалпына ауыстырыңыз.

Сонымен қатар, автокөлік төмендегі жағдайлардың кез келгенінде берілістерді қолмен ауыстыру режимінен берілістерді автоматты ауыстыру режиміне ауысады.

- Егер қозғалыс кезінде акселератор педалін 6 секундтан артық ақырын бассаңыз.
- Автокөлік жылдамдығын 7 км/сағ (4 миль/сағ) төмендеткенде.

i Ақпарат

[+] және [-] руль астындағы берілістерді ауыстырып қосқыштарды бір уақытта тартқанда ауысу орындалмайды.

Қауіпсіз жүргізу амалдары

- Акселератор педалін баса отырып трансмиссияны «P» (Тұрақ) күйіне немесе «N» (Бейтарап) кез келген басқа режимге ауыстырмаңыз.
- Қозғалыс кезінде трансмиссияны «P» (Тұрақ) режиміне ауыстырмаңыз.

  «R»(Артқа жүру) немесе «D» (Алға жүру) берілісін қоспас бұрын, автокөліктің толығымен тоқтағанын күтіңіз.
- Қозғалыс кезінде берілісті «N» (Бейтарап) күйіне ауыстырмаңыз. Егер қозғалыс кезінде берілісті «N» (Бейтарап) режиміне ауыстырсаңыз, автокөлік қозғалтқышпен тежеу қабілетін жоғалтады. Бұл жол-көлік оқиғасы қаупін арттыруы мүмкін.

  Сонымен қатар, қозғалыс кезінде берілісті қайта «D» (Алға жүру) режиміне ауыстыру трансмиссияны қатты зақымдауы мүмкін.
- Көлбеу жолмен алға қарай жүргенде трансмиссияны әрқашан «D» (Алға жүру) күйіне, ал артқа жүрген кезде «R» (Артқа жүру) күйіне ауыстырыңыз. Берілісті «D» (Алға жүру) немесе «R» (Артқа жүру) күйіне ауыстырғаннан кейін, аспаптар панеліндегі индикатор бойынша берілістердің күйін тексеріңіз. Берілістерді ауыстыру тұтқасында таңдалғанға қарама-қарсы бағытта қозғалған жағдайда, қозғалтқыш сөніп қалуы мүмкін және тежеу тиімділігінің төмендеуіне байланысты ауыр апат орын алуы мүмкін.
- Қозғалыс кезінде аяғыңызды тежегіш педаліне қоймаңыз. Тіпті педальді аздап, бірақ дәйекті түрде басу қызып кетуге, тежегіштердің тозуына немесе тіпті істен шығуына әкелуі мүмкін.
- Спорттық режимде жүргенде, төмен беріліске ауыспас бұрын жылдамдықты төмендету керек. Әйтпесе, қозғалтқыштың айналу жиілігі рұқсат етілген шектен тыс болса, төмен беріліске ауыса алмауыңыз мүмкін.
- Автокөліктен шыққан кезде әрқашан тұрақ тежегішін пайдаланыңыз. Егер автокөлікті қозғалыс күйіне келтірмеу қажет болса, трансмиссияның «P» (Тұрақ) күйіне ауысуына сенбеңіз.
- Тайғақ жермен жүрген кезде өте сақ болыңыз. Тежеу, үдеу немесе берілістерді ауыстыру кезінде де ерекше сақ болу керек. Автокөлік тайғақ жолмен жүрген кезде жылдамдықты күрт өзгерту жетекші дөңгелектердің жолмен ілінісін жоғалтып, автокөлікті басқара алмай қалуыңыз мүмкін, бұл апаттың себебіне айналуы мүмкін.
- Автокөліктің оңтайлы сипаттамалары мен үнемділігіне қол жеткізу үшін акселератор педалін бірқалыпты пайдалану керек.

Қос ілінісі бар трансмиссия

Бар болса

Қос ілінісі бар трансмиссияның сегіз алға жүру берілісі мен бір артқа жүру берілісі бар. «D» (Алға жүру) берілісі таңдалған кезде жылдамдықтар автоматты түрде ауысады.

- Қос ілінісі бар трансмиссияны автоматты түрде ауысатын механикалық трансмиссия ретінде сипаттауға болады. Ол толық автоматты беріліс қорабын пайдаланудың қарапайымдылығын қамтамасыз ете отырып, механикалық беріліс қорабымен қозғалу сезімін тудырады.
- «D» (Алға жүру) берілісін таңдағанда берілістер әдеттегі автоматты беріліс қорабындағыдай автоматты түрде ауысады. Дәстүрлі автоматты беріліс қорабынан айырмашылығы, берілістер ауысқанда кейде ілініс пен берілістерді ауыстыруға ұқсас сезімдер мен дыбыстар болуы мүмкін.
- Қос ілінісі бар трансмиссияда үдеу тиімділігін арттыратын және қозғалыс кезінде отын шығынын азайтатын ылғалды типті қос ілініс механизмі кіреді. Бірақ бұл әдеттегі автоматты трансмиссиядан ерекшеленеді, өйткені оның гидротрансформаторы жоқ. Оның орнына бір берілістен келесі беріліске ауысуды басқару үшін ілініс сырғытпасы қолданылады (әсіресе төмен жылдамдықта).

  Нәтижесінде трансмиссияның жылдамдығы қозғалтқыштың айналу жылдамдығымен синхрондалған кезде берілістер кейде айқынырақ ауысып, аздап діріл сезілуі мүмкін. Бұл қос ілінісі бар трансмиссия үшін қалыпты жағдай.
- Ылғалды типті ілініс айналу сәтін тікелей өткізеді және әдеттегі автоматты трансмиссияны пайдаланған кездегі сезімдерден ерекшеленетін автокөлікті басқарудың тікелей сезімін қамтамасыз етеді. Бұл сезімдер автокөлік орнынан қозғалғанда және төмен жылдамдықпен және жиі тоқтаған кезде айқынырақ болуы мүмкін.
- Төмен жылдамдықпен жылдам үдеу жағдайында іліністің сырғып кетуіне байланысты қозғалтқыштың айналу жылдамдығы айтарлықтай артуы мүмкін, өйткені қос ілінісі бар трансмиссия осы кезде дұрыс берілісті таңдайды. Бұл қалыпты құбылыс.
- Көлбеу жолда тоқтағаннан кейін жылдамдықты арттырған кезде автокөліктің дірілдеп, серпілуіне жол бермеу үшін акселератор педалін бірсарынды және біртіндеп басыңыз.
- Егер төмен жылдамдықпен жүргенде акселератор педалін тез жіберсеңіз, трансмиссия басқа беріліске ауыспас бұрын қозғалтқыштың тежелуін сезінуіңіз мүмкін. Қозғалтқыштың бұл тежелу сезімі механикалық трансмиссияның төмен жылдамдықтағы жұмысы кезіндегі сезімге ұқсас.
- Төмен қарай жылжу кезінде берілістерді ауыстыру тұтқасын берілістерді қолмен ауыстыру режиміне ауыстыруға болады, осылайша тежегіш педалін шамадан тыс пайдаланбай берілістерді төмендетуге және жылдамдықты басқаруға болады.

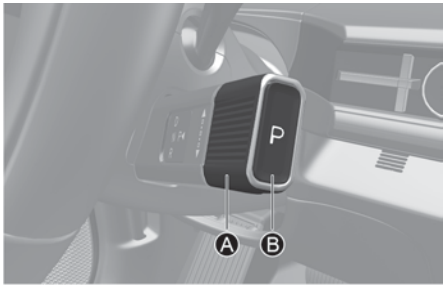
- Қозғалтқышты қосу және өшіру кезінде сырт еткен дыбыстарды естуге болады, өйткені жүйе өзін-өзі диагностикалайды. Бұл қос ілінісі бар трансмиссия үшін қалыпты дыбыс.
- Алғашқы 1500 км-де (1000 миль) сіз автокөліктің төмен жылдамдықпен біркелкі жылдамдығын үдетпейтінін сезінуіңіз мүмкін. Сынап жүргізудің бұл кезеңінде сіздің жаңа автокөлігіңіздің сапасы мен өнімділігі үнемі оңтайландырылады.

⚠ ЕСКЕРТУ

Ауыр жарақат немесе өлім қаупін азайтуға мүмкіндік беретін сақтық шаралары төменде көрсетілген.

- «D» (Алға жүру) немесе «R» (Артқа жүру) берілісін қоспас бұрын автокөліктің алдында немесе артында адамдар, әсіресе балалар жоқ екеніне көз жеткізіңіз.
- Жүргізуші орнынан кетпестен бұрын «P» (Тұрақ) берілісінің таңдалғанына көз жеткізіңіз, тұрақ тежегішін іске қосыңыз және «Engine Start/Stop» түймесін «OFF» (Өшіру) қалпына ауыстырыңыз. Егер бұл сақтық шаралары қолданылмаса, автокөлік кенеттен қозғалып кетуі мүмкін.
- Тайғақ жолда қозғалтқышпен күрт тежемеңіз (жоғары берілістен төмен беріліске ауысу). Автокөлік жолмен ілінісін жоғалтып, бұл апатқа әкелуі мүмкін.

Қос ілінісі бар трансмиссия (берілістерді ауыстыратын бұралмалы тұтқасы бар)

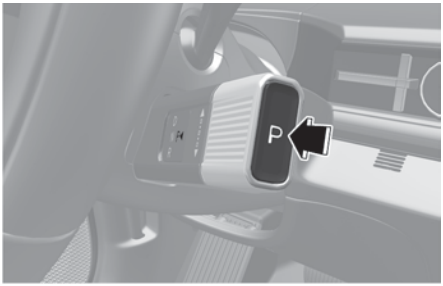

[A] Берілістерді ауыстыратын бұралмалы тұтқа
[B] «P» (Тұрақ) түймесі

Қос ілінісі бар трансмиссияны пайдалану (берілістерді ауыстыратын бұралмалы тұтқасы бар)

Аспаптар тақтасындағы индикатор «Engine Start/Stop» түймесі «ON» (Қосу) қалпында тұрғанда таңдалған берілісті көрсетеді.

«P» (Тұрақ)

«P» (Тұрақ) режиміне әрқашан автокөлік толық тоқтағаннан кейін ғана ауысу керек. «P» (Тұрақ) күйіне ауысу үшін тежегіш педалі басылған кезде «P» түймесін басыңыз.

Егер сіз қозғалтқышты «R» (Артқа жүру), «N» (Бейтарап) немесе «D» (Артқа жүру) күйінде өшірсеңіз, беріліс автоматты түрде «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырылады.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Қозғалыс барысында «P» (Тұрақ) күйіне ауысу автокөлікті басқару мүмкіндігінен айыруы мүмкін.
- Автокөлікті тоқтатқаннан кейін оны міндетті түрде «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырып, тұрақ тежегішін іске қосып, қозғалтқышты өшіріңіз.
- Еңіс жерде тұраққа қойған кезде трансмиссияны «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырып, автокөлік төмен қарай сырғып кетпеуі үшін тұрақ тежегішін қолданыңыз.

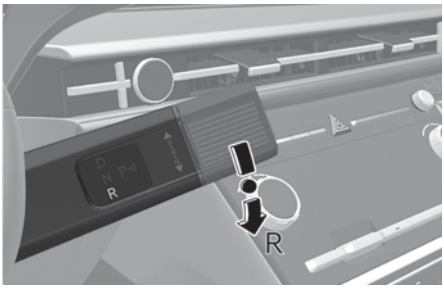
Берілістерді «P» (Тұрақ) күйіне автоматты түрде ауыстыру

Қауіпсіздік мақсатында беріліс төменде көрсетілген жағдайларда автоматты түрде «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырылады.

- Егер қозғалтқыш «R» (Артқа жүру), «D» (Алға жүру) немесе «N» (Бейтарап) режимінде өшірілсе.
- Егер қозғалтқыш қосулы болса, жүргізуші есігі ашық, «R» (Артқа жүру), «D» (Алға жүру) немесе «N» (Бейтарап) берілісі қосулы және автокөлік орнында тұрса.
- Егер жүргізуші есігі ашық болса, «N» (Бейтарап) берілісі қосулы және автокөлік өшірулі болса.

Егер беріліс «P» (Тұрақ) күйінде болуы керек болса, әрқашан берілістің «P» (Тұрақ) күйіне ауысқанына көз жеткізіңіз, оны аспаптар панелінде тексеріңіз.

«R» (артқа жүру)

Берілістерді ауыстыру тұтқасының бұл күйі автокөлікті артқа жүргізу үшін қолданылады.

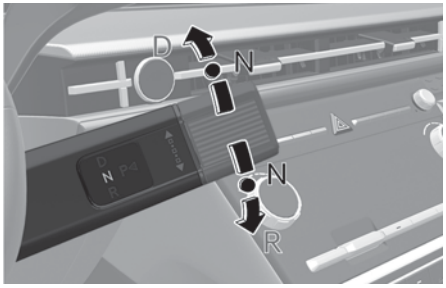
«R» (Артқа жүру) берілісін қосу үшін тежегіш педалін басып және ұстап тұрып, берілістерді ауыстыру тұтқасын «R» (Артқа жүру) күйіне бұраңыз.

Егер сіз автокөлікті «R» (Артқа жүру) берілісінде тоқтатсаңыз және жүргізуші есігін ашсаңыз, «P» (Тұрақ) берілісі автоматты түрде қосылады.

Ескертпе

Берілісті «R» (артқа жүру) күйіне ауыстырар алдында немесе одан шықпас бұрын автокөлікті толығымен тоқтатыңыз. Автокөлік қозғалып бара жатқанда «R» (артқа жүру) күйіне ауысқанда трансмиссия зақымдалуы мүмкін.

«N» (Бейтарап)

Дөңгелектер мен трансмиссия ажыратылған.

«N» (Бейтарап) берілісін қосу үшін тежегіш педалін басып, ұстап тұрыңыз және берілістерді ауыстыру тұтқасын «R» (Артқа жүру) немесе «D» (Алға жүру) күйінен «N» (Бейтарап) күйіне бұраңыз.

«N» (Бейтарап) күйінен кез келген басқа күйге ауысқан кезде міндетті түрде тежегіш педалін басыңыз.

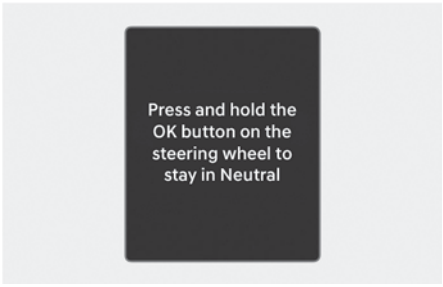
Егер сіз қозғалтқышты «N» (Бейтарап) берілісі қосулы тұрғанда өшірсеңіз, беріліс автоматты түрде «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырылады.

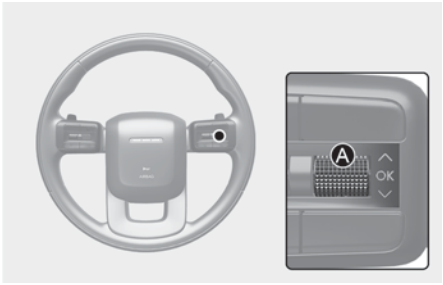
Алайда, егер қозғалтқышы өшірілген автокөлікті «N» (Бейтарап) режимінде қалдыру қажет болса, «Автокөлік сөніп тұрған кезде «N» (Бейтарап) режимінде қалай қалуға болады» бөлімін қараңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Егер беріліс «N» (Бейтарап) күйіне ауысса, қозғалтқышты іске қосуға болады. Дегенмен, қауіпсіздік мақсатында қозғалтқышты «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырылған берілiспен оталдыру керек.

Автокөлік сөніп тұрған кезде «N» (Бейтарап) режимінде қалай қалуға болады

Қозғалтқыш өшірілгеннен кейін «N» (Бейтарап) режимінде қалу қажет болса («ACC» режимінде (қосымша құрылғыдағы қуат)) төменде көрсетілген әрекеттерді орындаңыз.

1. «Auto Hold» (Автоматты түрде ұстап тұру) өшіріп, қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде тұрақ тежегішін жіберіңіз.
2. Тежегіш педалін басқан кезде берілістерді ауыстыру тұтқасын «N» (Бейтарап) күйіне бұраңыз.

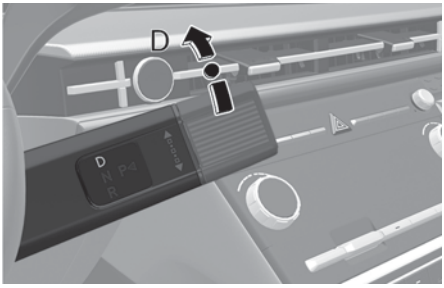
3. Егер аяғыңызды тежегіш педалінен алып тастасаңыз, аспаптар панелінің дисплейінде «**Бейтарап берілісте қалу үшін рульдегі OK түймесін басып, ұстап тұрыңыз**» деген хабарлама пайда болады.
4. Рульдегі «**OK**» (A) түймесін басып, 1 секундтан артық ұстап тұрыңыз.
5. Аспаптар панелінің дисплейінде «**Автокөлікті өшіргеннен кейін «N» (Бейтарап) берілісі қосулы қалады**» хабарламасы пайда болғанда, тежегіш педалін басып тұрып, автокөлікті өшіріңіз.

   Қозғалтқышты өшіру үшін «Engine Start/Stop» түймесі «ON» (Қосу) қалпында тұрғанда «P» түймесін басыңыз.

Ескертпе

Беріліс «N» (Бейтарап) күйінде болғанда «Engine Start/Stop» түймесі «ACC» күйінде болады. «ACC» (қосымша құрылғыдағы қуат) күйінде есіктерді құлыптау мүмкін емес. Аккумулятор ұзақ уақыт бойы «ACC» (қосымша құрылғыдағы қуат) күйінде қалса, заряды таусылуы мүмкін.

«D» (Алға жүру)

Бұл алға қарай қалыпты қозғалу күйі. Трансмиссия автоматты түрде оңтайлы беріліске ауысады, бұл отын үнемдеуге және тегіс қозғалысқа мүмкіндік береді.

«D» (Алға жүру) берілісін қосу үшін тежегіш педалін басып және ұстап тұрып, берілістерді ауыстыру тұтқасын «D» (Алға жүру) күйіне бұраңыз.

Басқа көлікті басып озу кезінде немесе өрге көтерілу кезінде қуатты арттыру үшін трансмиссия төмен беріліске ауысуы үшін акселератор педалін қаттырақ басыңыз.

Автокөлік «D» (Алға жүру) берілісінде тоқтағанда жүргізушінің есігі ашылған кезде (қауіпсіздік белдігі тағылмаған) беріліс автоматты түрде «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырылады.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Тіпті «D» (Алға жүру) берілісімен тоқтатқаннан кейін тік өрде жүре бастағанда егер акселератор немесе тежегіш педалін баспасаңыз, автокөлік артқа қарай сырғып кетуі мүмкін, бұл апатқа әкелуі мүмкін.

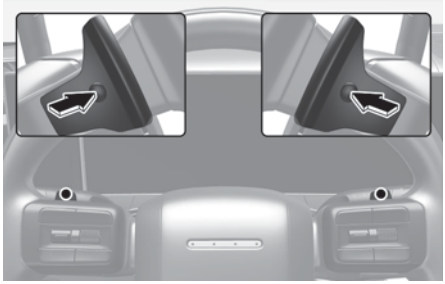
Берілісті ауыстыруды блоктау жүйесі

Қауіпсіздік мақсатында қос ілінісі бар трансмиссия тежегіш педалі басылмаса «P» (Тұрақ) күйінен «R» (Артқа жүру) күйіне ауысуға жол бермейтін берілістерді ауыстыруды блоктау жүйесімен жабдықталған.

Трансмиссияны «P» (Тұрақ) күйінен «R» (Артқа жүру) немесе «D» (Алға жүру) күйіне ауыстыру үшін:

1. Тежегіш педалін басып, ұстап тұрыңыз.
2. Қозғалтқышты іске қосу немесе оталдыруды қосу.
3. Тежегіш педалін басып, «R» (Артқа жүру) немесе «D» (Алға жүру) берілісін таңдаңыз.

Руль астындағы ауыстырып қосқыш (қолмен басқарылатын ауыстырып қосу режимінде)

«D» (Алға жүру) берілісі таңдалса, руль астындағы жылдамдықтарды ауыстырып қосқыштарды пайдалануға болады.

Руль астындағы берілістерді ауыстырып қосқышты бір беріліске жоғары немесе төмен ауысу үшін «+» немесе «-» бір рет тартыңыз, сонда жүйе автоматты ауыстыру режимінен қолмен ауыстыру режиміне автоматты түрде ауысады.

Берілістерді қолмен ауыстыру режимінен автоматты ауыстыру режиміне оралу үшін төмендегі қадамдардың бірін орындаңыз.

- Руль астындағы «+» ауыстырғышты тартып, ұстап тұрыңыз.
- Берілісті «D» (Алға жүру) қалпына ауыстырыңыз.

Сонымен қатар, автокөлік төмендегі жағдайлардың кез келгенінде берілістерді қолмен ауыстыру режимінен берілістерді автоматты ауыстыру режиміне ауысады.

- Егер қозғалыс кезінде акселератор педалін 6 секундтан артық ақырын бассаңыз.
- Автокөлік жылдамдығын 7 км/сағ (4 миль/сағ) төмендеткенде.

i Ақпарат

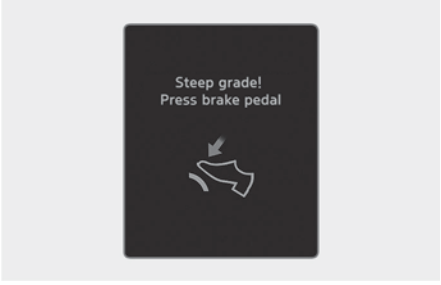
Егер руль астындағы «+» және «-» беріліс ауыстырғыштарын бір уақытта тартсаңыз, ауыстыру орындалмайды.

Қос ілінісі бар трансмиссия ескертулері

Трансмитссияның қызып кетуі туралы ескерту

Егер аспаптар панеліндегі ескерту хабарлары жыпылықтай берсе, ресми HYUNDAI дилеріне хабарласыңыз.

Тік көлбеу жер! Тежегіш педалін басыңыз.

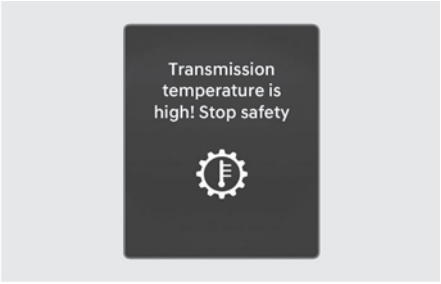

Бұл хабарлама автокөлік тауға немесе тік беткейлерде қозғалған кезде пайда болады.

Егер автокөлікті ұстап тұруға тырыссаңыз немесе акселератор педалін басып тұрып өрде баяу алға жылжып кетсеңіз, ілініс пен трансмиссия қызып кетіп, зақымдалуы мүмкін.

Ескерту хабары аспаптар панелінің дисплейінде көрсетілсе, тежегіш педалін басыңыз.

Трансмиссияның қызып кетуі. Қауіпсіз жерге тоқтаңыз.

Тік көлбеу жерлерде қайта-қайта тоқтау және орыннан қозғалу сияқты белгілі бір жағдайларда орыннан кенеттен қозғалу немесе жылдамдықты үдету не болмаса басқа да қолайсыз жүргізу жағдайлары, ілініс және трансмиссия температурасы көтерілуі мүмкін.

Ілініс пен трансмиссияның температурасы жоғары болған кезде өзін-өзі қорғау режимі бұл туралы дыбыс сигналымен және хабарламамен ескертеді, ал аспаптар панелінің дисплейінде беріліс шамы жыпылықтайды.

- Автокөлікті қауіпсіз жерге жылжытып, берілісті «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырыңыз және қозғалтқышты өшірмеңіз. Трансмиссия жеткілікті салқындағанша күтіңіз.
- Егер сіз бұл ескертуді елемейтін болсаңыз, беріліс кенеттен немесе жиі ауысуы немесе қозғалыс кезінде серпіліс болуы мүмкін.

Трансмиссия қызып кетті Қозғалтқыш істеп тұрған кезде көлікті тұраққа қойыңыз

Егер сіз қызып кеткен трансмиссиямен жүре берсеңіз және өзін-өзі қорғау режимі іліністі өшірсе бұл хабарлама көрсетіледі.

- Автокөлікті қауіпсіз жерге жылжытып, берілісті «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырыңыз және қозғалтқышты өшірмеңіз. Трансмиссия жеткілікті салқындағанша күтіңіз.
- Егер көрсетілген хабарлама жойылмаса, HYUNDAI ресми дилеріне хабарласқан жөн.

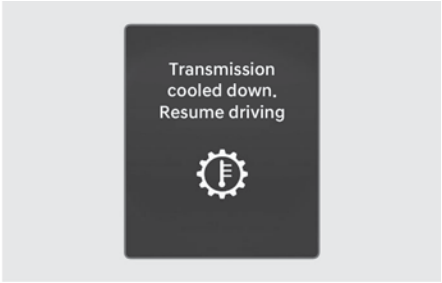
Салқындату... Автотұрақ күйінде 00 минут тұрыңыз.

Автокөлікті қауіпсіз жерге жылжытып, қозғалтқышты өшірмей, берілісті «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырғанда жоғарыда көрсетілген хабарлама көрсетіледі.

- Ілініс жеткілікті түрде салқындағанша күтіңіз.

Трансмиссия салқындады. Жүре беріңіз

Бұл хабарлама автокөлікте жүруді жалғастыра алатын кезде көрсетіледі.

Мүмкіндігінше баяу жүріңіз.

Берілістерді ауыстыратын бұралмалы тұтқасы бар трансмиссияның ескерту хабарлары

Берілісті ауыстыру үшін тежегішті басыңыз.

Бұл хабарлама берілістерді ауыстыру кезінде тежегіш педалі басылмаса пайда болады.

Тежегіш педалін басыңыз, содан кейін берілісті ауыстырыңыз.

Тоқтағаннан кейін «P» (Тұрақ) күйіне ауысыңыз

Бұл хабарлама автокөліктің қозғалысы кезінде беріліс «P» (Тұрақ) күйіне ауысқан кезде пайда болады.

«P» (Тұрақ) күйіне ауыспас бұрын автокөлікті тоқтату керек.

«P» (Тұрақ) түймесін тексеріңіз

Бұл хабарлама «P» (Тұрақ) режимінің түймесімен байланысты проблема туындаса пайда болады.

Автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеруге кеңес береміз.

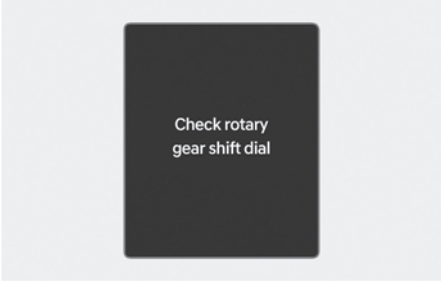
Берілістерді ауыстыру жүйесінің қатесі

Бұл хабарлама трансмиссия немесе берілістерді ауыстыратын бұралмалы тұтқа «P» (Тұрақ) күйінде дұрыс жұмыс істемесе пайда болады.

Автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеруге кеңес береміз.

Берілістерді ауыстыратын бұралмалы тұтқаны тексеріңіз

Бұл хабарлама егер берілістерді ауыстыратын бұралмалы тұтқа ақаулы болса көрсетіледі.

Автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеруге кеңес береміз.

«ТҰРАҚ» түймесінің қатесі! Автокөлікті тұраққа қойған кезде тұрақ тежегішін қосыңыз.

Бұл хабарлама «P» (Тұрақ) режимінің түймесімен байланысты проблема туындаса пайда болады.

Автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеруге кеңес береміз.

Тұраққа қою

Автокөліктің толық тоқтауын күтіңіз және тежегіш педалін жібермеңіз. «P» (Тұрақ) берілісін қосып, тұрақ тежегішін орнатып, «Engine Start/Stop» түймесін өшіру күйіне («OFF») ауыстырыңыз. Автокөліктен шыққан кезде кілтті өзіңізбен бірге ала шығыңыз.

Қауіпсіз жүргізу амалдары

- Акселератор педалін баса отырып трансмиссияны «P» (Тұрақ) күйіне немесе «N» (Бейтарап) кез келген басқа режимге ауыстырмаңыз.
- Қозғалыс кезінде трансмиссияны «P» (Тұрақ) режиміне ауыстырмаңыз.

  «R»(Артқа жүру) немесе «D» (Алға жүру) берілісін қоспас бұрын, автокөліктің толығымен тоқтағанын күтіңіз.
- Қозғалыс кезінде берілісті «N» (Бейтарап) күйіне ауыстырмаңыз. Бұл қозғалтқышпен тежеу мүмкіндігінің жоғалуына байланысты апатқа әкелуі мүмкін және трансмиссия зақымдалуы мүмкін.
- Көлбеу жолмен алға қарай жүргенде трансмиссияны әрқашан «D» (Алға жүру) күйіне, ал артқа жүрген кезде «R» (Артқа жүру) күйіне ауыстырыңыз. Сонымен қатар қозғалыс алдында таңдалған берілісті аспаптар панеліндегі индикатор бойынша тексеріңіз. Таңдалған беріліске қарама-қарсы бағытта қозғалған жағдайда, қозғалтқыш сөніп, тежеу тиімділігінің төмендеуіне байланысты ауыр апат орын алуы мүмкін.
- Қозғалыс кезінде аяғыңызды тежегіш педаліне қоймаңыз. Тіпті педальді аздап, бірақ дәйекті түрде басу қызып кетуге, тежегіштердің тозуына немесе тіпті істен шығуына әкелуі мүмкін.
- Акселератор мен тежегіш педальдарын бір уақытта басу логикалық тізбектің автокөліктің баяулауын қамтамасыз ету үшін қозғалтқыш қуатын төмендетуіне әкелуі мүмкін. Тежегіш педалін жібергеннен кейін автокөлік жылдамдығын үдету мүмкін болады.
- Берілістерді қолмен ауыстыру режимінде жүргенде, төмен беріліске ауыспас бұрын жылдамдықты төмендету керек. Әйтпесе, қозғалтқыштың айналу жиілігі рұқсат етілген шектен тыс болса, төмен беріліске ауыса алмауыңыз мүмкін.

- Руль астындағы ауыстырып қосқыштарды пайдаланған кезде, берілісті төмендетпес бұрын баяулау керек. Әйтпесе, қозғалтқыштың айналу жиілігі рұқсат етілген шектен тыс болса, төмен беріліске ауыса алмауыңыз мүмкін.
- Автокөліктен шыққан кезде әрқашан тұрақ тежегішін пайдаланыңыз. Егер автокөлікті қозғалыс күйіне келтірмеу қажет болса, трансмиссияның «P» (Тұрақ) күйіне ауысуына сенбеңіз.
- Тайғақ жермен жүрген кезде өте сақ болыңыз. Тежеу, үдеу немесе берілістерді ауыстыру кезінде де ерекше сақ болу керек. Автокөлік тайғақ жолмен жүрген кезде жылдамдықты күрт өзгерту жетекші дөңгелектердің жолмен ілінісін жоғалтып, автокөлікті басқара алмай қалуыңыз мүмкін, салдарынан апат орын алуы мүмкін.
- Автокөліктің оңтайлы сипаттамалары мен үнемділігіне қол жеткізу үшін акселератор педалін бірқалыпты пайдалану керек.

⚠ ЕСКЕРТУ

Ауыр жарақат немесе өлім қаупін азайтуға мүмкіндік беретін сақтық шаралары төменде көрсетілген.

- Қауіпсіздік белдігін ЫЛҒИ тағу қажет. Соқтығысу жағдайында қауіпсіздік белдігін тақпаған адам жарақат алу немесе өліп кету қаупіне көбірек ұшырайды.
- Жоғары жылдамдықпен бұрылыстар жасамаған жөн.
- Қозғалыс жолағын өзгерткен кезде немесе шұғыл, қауіпті айналымдарда рульді күрт айналдырмаңыз.
- Автомагистральдарда көлікті басқара алмай қалғанда аударылу қаупі тым жоғары болады.
- Екі не одан да көп дөңгелек жолдан шығып кеткен кезде, жүргізуші жолға оралу үшін рульді күрт артқа бұруға әрекет жасағанда көлікті басқара алмай қаласыз.
- Егер автокөлік жол төсемінен шығып кетсе, рульді тым қатты бұрмаған жөн. Оның орнына жылдамдықты төмендетіп, содан кейін қозғалыс жолағына оралуыңыз керек.
- HYUNDAI жылдамдық шектеуін көрсететін жол белгілерін ұстануға кеңес береді.

i Ақпарат

Берілісті төмендету механизмі

Бұл механизмді жылдамдықты барынша үдету үшін пайдаланыңыз. Акселератор педалін қысым нүктесіне дейін тірелгенше басыңыз. Қос ілінісі бар трансмиссия қозғалтқыштың айналу жылдамдығына байланысты төменгі беріліске ауысады.

Тежеу жүйесі

Күшейткіштері бар тежегіштер

Автокөлігіңіз қалыпты пайдалану барысында автоматты реттелетін күшейткіштері бар тежегіштермен жабдықталған.

Егер қозғалтқыш қозғалыс кезінде оталмаса немесе өшірілсе, тежегіш күшейткіші жұмыс істемейді. Тежегіш педалін әдеттегіден қаттырақ басып, автокөлікті әлі де тоқтатуға болады. Дегенмен, тежеу жолы тежегіш күшейткішін пайдаланған кездегіге қарағанда үлкенірек болады.

Егер қозғалтқыш жұмыс істемесе, тежегіш педалін басқан сайын жүйеде сақталған тежеу күші біртіндеп азаяды. Егер күшейткіш жұмыс істемесе, тежегіш педалін жиі басуға болмайды.

i Ақпарат

- Тежегіш педалі белгілі бір жүргізу жағдайында немесе ауа-райында басылғанда сіз біраз уақыт шу естисіз. Бұл қалыпты жағдай және тежегішке қатысты мәселені білдірмейді.
- Көктайғаққа қарсы химиялық заттар бар жолмен жүрген кезде тежеу кезінде шу пайда болуы немесе көктайғаққа қарсы химиялық заттардың әсерінен шиналар шамадан тыс тозуы мүмкін. Қауіпсіз жол қозғалысы жағдайында тежегіш дискілері мен қыспақтардан көктайғаққа қарсы химиялық заттарды кетіру үшін тежегіш педалін қосымша басыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Төменде көрсетілген сақтық шараларын орындаңыз.

- Қозғалыс кезінде аяғыңызды тежегіш педаліне қоймаңыз. Бұл тежегіштердің қызуына, тежегіш қаптамалары мен тежегіш қыспақтарының қатты тозуына, тежеу жолының ұлғаюына әкеледі.
- Ұзын және тік дөңнен түскен кезде тежегіш педалін шамадан тыс пайдаланбай жылдамдықты басқару үшін руль астындағы ауыстырып қосқышты қолданыңыз және берілісті қолмен төмендетіңіз. Тұрақты тежеу тежегіштің қызып кетуіне әкеледі және тежеу тиімділігінің уақытша төмендеуіне, әкелуі мүмкін.
- Егер тежегіштер суланған болса, онда автокөліктің қауіпсіз баяулау сипаттамалары нашарлайды; сондай-ақ, тежегішті басқан кезде автокөлік бүйірге лақтырылуы мүмкін. Тежегішті баяу және жеңіл басу тежеу жүйесінің осы күйін анықтауға мүмкіндік береді. Терең судан өткеннен кейін әрқашан тежегіштердің жұмысын осылай тексеріңіз. Тежегіштерді кептіру үшін тежегішті қыздыру үшін қауіпсіз жылдамдықпен жүріп, тежегіш педалін аздап басып, жіберіңіз; бұл әрекетті тежегіш қалыпты жұмыс істегенше қайталаңыз. Тежегіштер қалыпты жұмыс істегенше жоғары жылдамдықпен жүрмеген жөн.

Дискілік тежегіштер тозуының индикаторы

Тежегіш қыспақтары тозған кезде және жаңа қыспақтар қажет болған кезде алдыңғы немесе артқы тежегіштерден жоғары дыбыстық ескерту сигналы шығады. Бұл дыбыс пайда болуы және жоғалуы мүмкін немесе тежегіш педалі басылған кезде пайда болуы мүмкін.

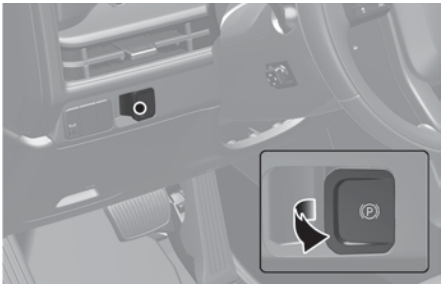
i Ақпарат

Алдыңғы және артқы белдікте оң және сол жақтағы тежегіш қыспақтарын әрқашан бір уақытта ауыстырыңыз.

Электронды тұрақ тежегіші (EPB)

Тұрақ тежегішін іске қосу

Электронды тұрақ тежегішін (EPB) қосу қадамдары төменде сипатталған.

1. Тежегіш педалін басып, ұстап тұрыңыз.
2. Электронды тұрақ тежегішінің ажыратқышын жоғары қарай тартыңыз.

Тұрақ тежегіші шамының жанғанына көз жеткізіңіз.

Электронды тұрақ тежегішін автоматты түрде қолдану жағдайлары төменде сипатталған.

- Басқа жүйелердің сұраулары
- «Auto Hold» (Автоматты түрде ұстап тұру) функциясы жұмыс істеп тұрған кезде жүргізуші көлікті өшіреді.

Апаттық тежеу

Қозғалыс кезінде тежегіш педалімен мәселелер туындаса, электронды тұрақ тежегішінің (EPB) ажыратқышын жоғары тартып, ұстап тұру арқылы шұғыл тежеуді орындауға болады. Тежеу электронды тұрақ тежегішінің (EPB) ажыратқышын ұстап тұрған кезде ғана мүмкін болады. Дегенмен, тежеу жолы әдеттегіден үлкенірек болады.

⚠ ЕСКЕРТУ

Ауыр жарақат алу немесе қаза болу қаупін азайту үшін, төтенше жағдайлардан басқа кезде автокөлік қозғалып тұрған уақытта электрондық тұрақ тежегішін пайдалануға болмайды. Бұл тежеу жүйесінің зақымдануына және апатқа себеп болуы мүмкін.

i Ақпарат

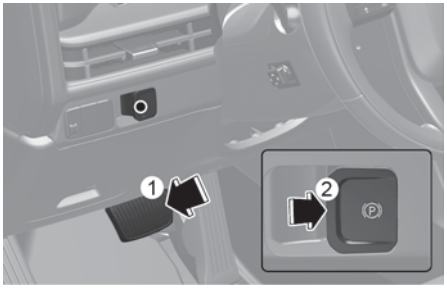
Апаттық тежеу кезінде тұрақ тежегішінің ескерту индикаторы жанады және сіз сартылдаған дыбыстарды естуіңіз мүмкін.

Ескертпе

Апаттық тежеу үшін электронды тұрақ тежегішін пайдаланған кезде шу немесе күйіктің иісі сезілсе, көлікті тексеру үшін ресми HYUNDAI дилеріне хабарласыңыз.

Тұрақ тежегішін өшіру

EPB түсіру үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

1. «Engine Start/Stop» түймесін қосу («ON») немесе («START») күйіне ауыстырыңыз.
2. Тежегіш педалі (1) басулы тұрған кезде тұрақ тежегішінің ауыстырғышын (2) басыңыз.

Тұрақ тежегішінің шамы сөнгеніне көз жеткізіңіз.

EPB автоматты түрде түсіру үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

- «P» (Тұрақ) немесе «N» (Бейтарап) режиміндегі трансмиссия

  Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде тежегіш педалін басып, берілісті «P» (Тұрақ) немесе «N» (Бейтарап) күйінен «R» (Артқа жүру) немесе «D» (Алға жүру) күйіне ауыстырыңыз. Барлық есік, капот және жүксалғыш есігі жабық екеніне, сондай-ақ қауіпсіздік белдігі тағылғанына көз жеткізіңіз.

i Ақпарат

- Тұрақ тежегішін «Engine Stop/Start» түймесі өшіру күйінде («OFF») күйінде болса да қосуға болады (тек аккумулятор заряды болған жағдайда), бірақ оны бұғаттауға болмайды.
- Еңістe немесе артқа жүрген кезде тежегіш педалін басып, тұрақ тежегішін электронды тұрақ тежегішінің ажыратқышымен қолмен жіберіңіз.

Ескертпе

- Егер электронды тұрақ тежегішінің жіберілгеніне қарамастан тұрақ тежегішінің ескерту шамы жанып тұрса, көлікті тексеру үшін ресми HYUNDAI дилеріне хабарласыңыз.
- EPB тежегіші қосылған көлікті жүргізуге әрекеттенбеңіз. Бұл тежегіш қыспақтары мен дискілердің шамадан тыс тозуына әкеледі.

Ескерту хабарлары

Тұрақ тежегішін өшіру үшін белдіктерді тағып, есіктерді, капот пен жүксалғышты жабыңыз

Егер жүргізушінің қауіпсіздік белдігі тағылмаған болса немесе капот, жүксалғыш есігі не басқа есіктер ашық тұрса және сіз тұрақ тежегіші қосулы күйде қозғалысты бастасаңыз, ескерту дыбысы шығып, хабарлама көрсетіледі.

⚠ ЕСКЕРТУ

Автокөліктің өздігінен қозғалып кетуінен болатын ауыр жарақаттар немесе өлім жағдайларын болдырмау үшін:

- Автокөлікті толық тоқтатыңыз және тежегіш педалін тұрақ толық аяқталғанға дейін басуды жалғастырыңыз. Берілісті «P» (Тұрақ) қалпына ауыстырыңыз, тұрақ тежегішін орнатыңыз және «Engine Start/Stop» түймесін «OFF» (Өшіру) қалпына қойыңыз. Автокөліктен шыққан кезде кілтті өзіңізбен бірге алыңыз.
- Автокөлікпен таныс емес бөгде адамдардың EPB ауыстырып қосқышына тиіп кетуіне ЖОЛ БЕРМЕҢІЗ.
- EPB өшірген кезде тежегіш педалін аяқпен қатты басып тұру керек.

Ескертпе

Тұрақ тежегішін қосып қойып жүру тежеу жүйесінің қызып кетуіне және тежегіш бөліктерінің мерзімінен бұрын тозуына немесе зақымдалуына әкелуі мүмкін.

ℹ Ақпарат

- EPB жұмыс істегенде немесе оны жібергенде сырт еткен дыбысты естуге болады. Бұл EPB-нің дұрыс жұмыс істейтіндігін көрсететін қалыпты құбылыс.
- Тұраққа қоюшыға не көмекшіге кілтті қалдырған кезде, оған EPB-ді пайдалануды міндетті түрде ескертіңіз.

EPB ақаулары

Электронды тұрақ тежегішінің ескерту шамы (EPB) «Engine Start/Stop» түймесін қосу күйіне («ON») ауыстырған кезде қосылады және жүйе жақсы жұмыс істеп тұрса, шамамен 3 секундтан кейін сөнеді.

Егер электронды тұрақ тежегішінің (EPB) индикаторы жана берсе, қозғалыс кезінде қосылса немесе Engine Start/Stop» түймесін қосу күйіне («ON») ауыстырған кезде қосылмаса, бұл EPB жүйесінің дұрыс жұмыс істемеуінің белгісі болуы мүмкін.

Бұл жағдайда автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

Егер ESC жүйесінің индикаторы қосылса, электронды тұрақ тежегішінің индикаторы ESC ақауын көрсету үшін жануы мүмкін, бірақ бұл электронды тұрақ тежегішінің ақауын көрсетпейді.

i Ақпарат

- Егер тұрақ тежегішінің ескерту индикаторы EPB ажыратқышын көтергенде де жанбайтын және жыпылықтамайтын болса, электр тұрақ тежегіші қосылмағаны.
- Егер EPB ескерту индикаторы жануды жалғастырса немесе тұрақ тежегіш индикаторы жыпылықтаса, қосқышты басыңыз, содан кейін оны жоғары тартыңыз. Осы әрекетті тағы бір рет қайталаңыз. Егер тұрақ тежегішінің ескерту индикаторы сөнбесе, автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексерткен жөн.

Тұрақ тежегішінің дабылдағышы

Тұрақ тежегіші қосулы кезде бұл индикатор «Engine Start/Stop» түймесі «ON» (Қосу) қалпында тұрған уақытта жанады.

Қозғалмай тұрып, тұрақ тежегішінің жіберілгеніне және оның индикаторы сөніп тұрғанына көз жеткізіңіз.

Егер қозғалтқыш жұмыс істеп тұрғанда тұрақ тежегішін босатқаннан кейін де тұрақ тежегішінің индикаторы сөнбей тұрса, тежеу жүйесінде ақау болуы мүмкін. Мүмкіндігінше автокөлікті дереу тоқтатыңыз. Егер бұл мүмкін болмаса, автокөлікті жүргізу кезінде өте сақ болыңыз және қауіпсіз жерге жеткенше ғана жүре беріңіз.

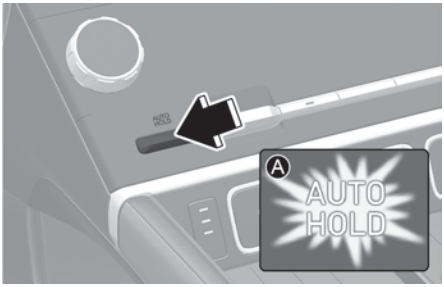
Автоматты түрде ұстап тұру

«Auto Hold» (Автоматты түрде ұстап тұру) жүргізуші тежегіш педалімен автокөлікті толығымен тоқтатқаннан кейін тежегіш педалі басылмаса да, автокөлікті қозғалыссыз күйде ұстап тұрады.

i Ақпарат

Қозғалтқышты қайта іске қосқан кезде автоматты ұстап тұру функциясының соңғы баптауы қолданылады.

Іске қосу үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

[A] ақ

1. Жүргізуші есігін, капотты және жүксалғыш қақпағын жабыңыз да, «AUTO HOLD» (Автоматты ұстау) түймесін басыңыз. Ақ түсті «AUTO HOLD» индикаторы жанады және жүйе күту режиміне өтеді.

2. Автокөлікті тежегіш педалімен толық тоқтатқаннан кейін «Auto Hold» (Автоматты түрде ұстап тұру) функциясы автокөлікті қозғалыссыз күйде ұстау үшін тежегіш жүйесіндегі қысымды қолдайды. Индикатордың түсі ақтан жасылға өзгереді.

   Тежегіш педалін жіберген кезде де автокөлік қозғалыссыз күйде қалады.

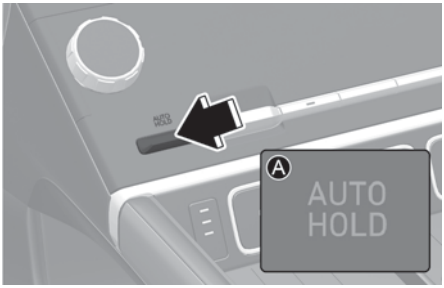
Өшіру үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

Акселератордың педалін басқанда, «D» (Алға қозғалыс) берілісі таңдалса немесе қолмен ауыстырып қосу режимінде не «R» (Артқы жүріс) берілісі таңдалса (берілісті ауыстырып қосу түймесі бар автокөлікте), автоматты ұстау жүйесі өшіріледі, ал автокөлік орнынан қозғалады. «Auto Hold» (Автоматты түрде ұстап тұру) индикаторының түсі жасылдан аққа өзгереді.

⚠ ЕСКЕРТУ

Автоматты түрде ұстап тұруды ажырату үшін газ педалін басар алдында автокөліктің айналасындағы кеңістікті үнемі қарап шығыңыз.

Бас тарту үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

[A] Индикаторды өшіру

1. Тежегіш педалін басып, ұстап тұрыңыз.
2. «AUTO HOLD» (Автоматты түрде ұстап тұру) ауыстырып қосқышын басыңыз.

«AUTO HOLD» индикаторы өшеді.

⚠ ЕСКЕРТУ

Автокөліктің күтпеген қозғалысын болдырмау үшін келесі жағдайлардың алдында автоматты ұстап тұру функциясын болдырмау үшін әрқашан тежегіш педалін басыңыз:

- Еңісте жүру.
- Артқа қарай жүргенде.
- Автокөлікті тұраққа қою.

i Ақпарат

Автоматты түрде ұстап тұру жүйесі келесі жағдайларда жұмыс істемейді.

- Тұрақ тежегіші қосулы.
- Автоматты түрде ұстап тұру функциясы келесі жағдайларда тұрақ тежегішін автоматты түрде қосады.
  - Жүргізушінің есігі немесе капот ашық.
  - Автокөлік 10 минуттан астам уақыт бойы қозғалмайды.
  - Автокөлік тік еңісте тұр.
  - Автокөлік бірнеше рет жылжыды.
  - Жүксалғыш ашық. (берілістерді ауыстыратын бұралмалы тұтқасы бар автокөліктерде)

  Тұрақ тежегішінің индикаторы жанады, «Auto Hold» индикаторының түсі жасылдан аққа өзгереді, дыбыс сигналы беріледі және дисплейде жүргізушіге электронды тұрақ тежегішінің автоматты түрде қосылуы туралы хабарлама көрсетіледі. Қозғалыс басталар алдында тежегіш педалін басыңыз, айналаны тексеріңіз және EPB түймесі арқылы тоқтау тежегішін қолмен ажыратыңыз.

Ескертпе

Егер Auto Hold индикаторының түсі сарыға өзгерсе немесе жүргізушінің ашық есігін, капотты немесе багаж бөлімшесінің есігін табу жүйесінде ақау болса, Auto Hold автоматты ұстау функциясы дұрыс жұмыс істемейді. Ресми HYUNDAI дилеріне хабарласыңыз.

Ескертпе

Жүргізуші есігі мен капот қақпағының ашылғанын анықтайтын жүйеде ақау болса, автоматты түрде ұстап тұру функциясының жұмысы бұзылуы мүмкін.

Ресми HYUNDAI дилеріне хабарласыңыз.

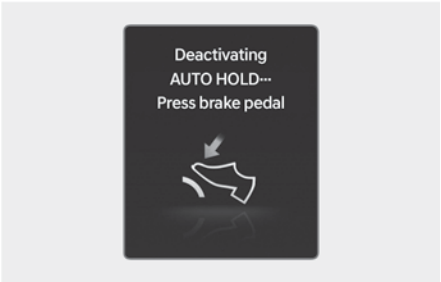
Ескерту хабарлары

Тұрақ тежегіші автоматты түрде орнатылған

Егер тұрақ тежегіші жүйесі автоматты түрде ұстап тұру функциясы істеп тұрғанда қосылса, дыбыс сигналы беріліп, дисплейде тиісті хабар пайда болады.

AUTO HOLD өшіріледі... Тежегіш педалін басыңыз.

Егер автоматты түрде ұстап тұру режимінен электронды тұрақ тежегішін қолдануға ауысу тиісті түрде орындалмаса, ескертуші дыбыс сигналы беріледі және хабарлама көрсетіледі.

«AUTO HOLD» өшіру үшін тежегіш педалін басыңыз

Егер «AUTO HOLD» түймесін басу арқылы автоматты түрде ұстап тұру функциясын өшірген кезде тежегіш педалін баспасаңыз, дисплейде хабарлама пайда болады және ескерту сигналы шығады.

Бұғаттауға қарсы тежеу түйесі (АБС) (бар болса)

⚠ ЕСКЕРТУ

Бұғаттауға қарсы тежеу жүйесі де (ABS), динамикалық тұрақтандыру жүйесі де (ESC) дұрыс емес немесе қауіпті маневрлер салдарынан авариялардың алдын алмайды.

Апаттық тежеу кезінде автокөлікті басқару жақсаратынына қарамастан, әрқашан алда тұрған объектілерге дейін қауіпсіз қашықтықты сақтау қажет. Төтенше жол жағдайларында әрқашан автокөліктің жылдамдығын төмендетіңіз.

ABS немесе ESC жүйесімен жабдықталған автокөліктердің тежеу жолы келесі жол жағдайларында осы жүйелермен жабдықталмаған автокөліктерге қарағанда үлкенірек болуы мүмкін.

- Ойлы-қырлы, қиыршық тасты немесе қар басқан жолдармен жүргенде.
- Ойымдары не шұңқырлары бар, не болмаса жол жабынының биіктігі әртүрлі болатын жолдармен жүргенде.
- Егер автокөлік сырғытпайтын шынжырлармен жабдықталған болса.

Жоғары жылдамдықпен қозғалу немесе бұрылыс кезінде ABS немесе ESC жүйесімен жабдықталған автокөліктің қауіпсіздік функцияларының жұмысын тексермеген жөн. Осылайша сіз апатқа ұшырап, өзіңізге және басқа адамдарға қауіп төндіруіңіз мүмкін.

ABS — бұл тежеу кезінде сырғанаудың алдын алуға көмектесетін электронды тежеу жүйесі. ABS жүргізушіге бір уақытта көлікті жүргізуге және тежеуге мүмкіндік береді.

ABS жүйесін пайдалану

Төтенше жағдайда ABS жүйесі барынша тиімді жұмыс істеуі үшін тежегіш жүйесіндегі қысымды реттеуге тырыспаңыз және тежегіш педалін бірнеше рет баспаңыз. Тежегіш педалін мүмкіндігінше қатты басыңыз.

Тежегіштерді дөңгелектер құлыпталуы мүмкін жағдайларда пайдаланған кезде тежегіштердің дыбысын естуіңіз немесе тежегіш педалінде тиісті дірілді сезуіңіз мүмкін. Бұл қалыпты жағдай және ABS жүйесінің іске қосылғанын білдіреді.

ABS жүйесі тоқтап тұру уақыты мен тежеу жолын қысқартпайды.

Әрқашан алда келе жатқан автокөлікке дейінгі қауіпсіз қашықтықты сақтап жүріңіз.

ABS жүйесі қозғалыс бағыты кенеттен өзгерген кездегі сырғудың алдын алмайды, мысалы, тым тез бұрылыстар немесе қозғалыс жолақтарының кенет ауысуы кезінде. Жол және ауа райы шарттарын ескере отырып, әрқашан қауіпсіз жылдамдықты таңдаңыз.

ABS тұрақтылықтың жоғалуының алдын ала алмайды. Қатты тежеу кезінде рульді қатты бұрамаңыз. Рульді қатты немесе күрт бұрау автокөліктің қарсы жолаққа шығуына немесе жолдан шығып кетуіне әкелуі мүмкін.

Тығыз не тегіс емес жолдарда тежегішті блоктау жүйесі, осы жүйемен жабдықталмаған автокөліктермен салыстырғанда, тежеу жолының ұлғаюына әкелуі мүмкін.

ABS (ABS) жүйесінің ескерту индикаторы «Engine Start/Stop» түймесін қосу күйіне («ON») ауыстырғаннан кейін бірнеше секунд ішінде жанады.

Осы уақыт ішінде ABS жүйесі өзін-өзі диагностикалайды: бәрі жақсы болса, индикатор сөнеді. Егер ABS жүйесінің индикаторы өшпесе, мүмкіндігінше тезірек HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

⚠ ЕСКЕРТУ

Егер ABS (ABS) жүйесінің индикаторы жанып, сөнбесе, онда ABS жүйесінің жұмысында проблемалар туындаған болуы мүмкін. Бұл жағдайда тежегіш күшейткіші қалыпты жұмыс істейді. Ауыр жарақат алу немесе қайтыс болу ықтималдығын төмендету үшін біз мүмкіндігінше тезірек HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуді ұсынамыз.

Ескертпе

Егер сіз ілінісі нашар жолмен жүрсеңіз (мысалы, көктайғақта) және тежегішті үнемі қолдансаңыз, ABS (ABS) жүйесі үнемі жұмыс істейді және ABS жүйесінің ескерту индикаторы жануы мүмкін. Автокөлікті қауіпсіз жерде тоқтатып, оны өшіріңіз.

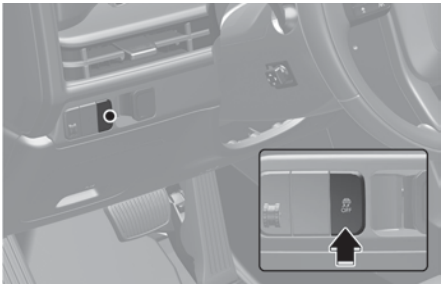
Автокөлікті қайта оталдырыңыз. Егер ABS жүйесінің индикаторы жанбаса, онда ABS жүйесі жақсы жұмыс істейді.

Егер олай болмаса, дереу HYUNDAI ресми дилеріне хабарласыңыз.

i Ақпарат

Егер автокөлік аккумулятор зарядты төмен болғандықтан сыртқы көзден оталса, ABS (ABS) жүйесінің ескерту индикаторы жануы мүмкін. Бұл жағдай ABS жүйесінің ақауын білдірмейді. Автокөлікпен жүрмес бұрын аккумуляторды зарядтаңыз.

Динамикалық тұрақтандыру жүйесі (ESC)

Динамикалық тұрақтандырудың электрондық жүйесі (ESC) бұрылыс кезінде автокөліктің тұрақтылығын сақтап отырады.

ESC жүйесі руль айналатын бағытты және автокөлік іс жүзінде қозғалатын бағытты тексереді. ESC жүйесі автокөліктің бір немесе бірнеше тежегіштеріне тежегіш қысымын қолданады және жүргізушіге автокөлікті белгіленген траекторияда ұстауға көмектесу үшін қозғалтқышты басқару жүйесіне араласады. ОЛ қауіпсіз жүргізу дағдылары мен әдістерін алмастырмайды. Жылдамдық пен басқару мәнерін таңдағанда әрқашан жол жағдайларын ескеріңіз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Ағымдағы жол жағдайлары үшін немесе бұрылыстар кезінде тым жылдам жүрмеңіз. ESC жүйесі апаттардың алдын алмайды.

Бұрылыстарда жылдамдықты арттыру, кенет маневрлер мен сулы жолдағы аквақалқу ауыр жол-көлік оқиғасының себебіне айналуы мүмкін.

ESC жүйесінің жұмысы

ESC жүйесі қосулы

«Engine Start/Stop» түймесі қосулы күйде («ON») болғанда, «ESC» және «ESC OFF» индикаторлары шамамен үш секунд жанады. Екі индикатор да сөнгеннен кейін ESC жүйесі қосылады.

Жұмыс істеп тұрғанда

ESC жүйесі істеп тұрғанда «ESC» ИНДИКАТОРЫ ЖЫПЫЛЫҚТАЙДЫ:

- Тежегіштерді дөңгелектер құлыпталуы мүмкін жағдайларда пайдаланған кезде тежегіштердің дыбысын естуіңіз немесе тежегіш педалінде тиісті дірілді сезуіңіз мүмкін.
- Егер ESC іске қосу кезінде круиз-контроль қолданылса, ол автоматты түрде өшеді. 7-тараудың «Круиз-бақылау (СК)» бөлімін қараңыз.

- Жолдың балшық басқан бөлігінен шыққан кезде немесе тайғақ жолмен қозғалғанда, акселератор педалін қатты басқанда да қозғалтқыштың айналу жиілігі артпауы мүмкін. Бұл автокөліктің қажетті тұрақтылығы мен жолмен ілінісін қамтамасыз етіп, ақауды білдірмейді.

ESC жүйесі өшірулі

ESC жұмысын тоқтату

- 1-күй

«ESC OFF» (ESC өшір.) түймесін басып қалыңыз. «ESC OFF» индикаторы жанып, «**Бос айналуға қарсы жүйе ажыратылған**» хабарламасы пайда болады.

Бұл күйде ESC сүйреуге қарсы жүйесі (қозғалтқышты басқару) өшірілген, бірақ ESC жүйесінің тежегіштерді басқару функциясы (тежеуді басқару) жұмыс істейді.

- 2-күй

«ESC OFF» (ESC өшір.) түймесін басып, 3 секундтан артық үздіксіз басып тұрыңыз. «ESC OFF» индикаторы жанады және/немесе «**Бос айналуға қарсы жүйе мен ESC ажыратылған**» хабарламасы пайда болады және ескерту дыбыс сигналы соғылады. Бұл күйде ESC сүйреуге қарсы функциясы да (қозғалтқышты басқару), ESC жүйесінің тежегіштерді басқару функциясы да (тежеуді басқару) өшіріледі.

Егер «Engine Start/Stop» түймесін «OFF» (Өшір.) күйіне ауыстырсаңыз, ESC жүйесі өшірілген кезде ESC өшірілген күйінде қалады. Автокөлікті оталдырған кезде ESC жүйесі автоматты түрде қосылады.

Индикаторлар

ESC индикаторы (жыпылықтайды)

ESC OFF индикаторы (қосылады)

«Engine Start/Stop» түймесін қосу күйіне («ON») ауыстыру кезінде, егер ESC жүйесі қалыпты жұмыс істесе, ESC жүйесінің индикаторы алдымен жанады, содан кейін өшеді.

ESC жүйесінің индикаторы іске қосылған сайын жыпылықтайды.

Егер ESC индикаторы сөнбей тұрса, автокөлікті мүмкіндігінше тезірек ресми HYUNDAI дилерінде тексерткен жөн. «ESC OFF» (ESC өшір.) индикаторы ESC жүйесі өшірілгенде жанады.

⚠ ЕСКЕРТУ

ESC жүйесінің индикаторының жыпылықтауы оның белсенді жұмысын білдірмейді.

- Қозғалысты баяулатыңыз және жылдамдықты үдетуге әрекет ЖАСАМАҢЫЗ.
- «ESC» индикаторы жыпылықтап тұрған кезде ешқашан ESC жүйесін өшірмеңіз. Бұдан автокөлікті басқара алмай, апат орын алуы мүмкін.

Ескертпе

Өлшемдері әр түрлі дөңгелектері мен шиналары бар автокөлікті басқару ESC жүйесінің дұрыс жұмыс істемеуіне әкелуі мүмкін. Шиналарды ауыстырмас бұрын барлық төрт дөңгелек пен шинаның автокөлікке сәйкес өлшемде екеніне көз жеткізіңіз. Өлшемдері әр түрлі дөңгелектер мен шиналар орнатылған автокөлікті жүргізбеңіз.

ESC жүйесін өшіру мақсаты

Қозғалыс барысында

ESC жүйесін қарға не балшыққа батып қалған жағдайда, дөңгелектерінің айналу сәтін сақтай отырып, автокөліктің шығуын жеңілдету мақсатында ғана аз уақытқа өшіру керек.

Жүріс кезінде ESC жүйесін өшіру үшін түзу жолмен қозғала отырып, ESC OFF түймесін басыңыз.

Ескертпе

Трансмиссияны зақымдамау үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

- ESC, ABS және тұрақ тежегішінің ескерту индикаторлары жанып тұрған кезде дөңгелектің бір өсте шамадан тыс айналуына жол бермеңіз. Мұндай жағдайларда жөндеуге автокөлікке кепілдік қолданылмайды. Қозғалтқыштың қуатын төмендетіңіз және осы индикаторлар жанып тұрғанда дөңгелектердің шамадан тыс айналуына жол бермеңіз.
- Автокөлікті динамометрде тексерген кезде ESC жүйесін өшіру керек («ESC OFF» индикаторы (ESC өшір.) жанып тұруы тиіс).

Ақпарат

ESC жүйесін өшіру ABS пен тежеу жүйесінің жұмысына әсер етпейді.

Көлік құралын тұрақтандыруды басқару жүйесі (VSM)

Көлік құралын тұрақтандыруды басқару (VSM) динамикалық тұрақтандыру жүйесінің (ESC) функциясы болып табылады. Ол сулы, тайғанақ және кедір-бұдыр жолдарда кенеттен жылдамдықты үдеткен немесе тежеген кезде дөңгелектердің жолмен ілінісі кенеттен бірқалыпсыз бола алатын жағдайда автокөліктің тұрақтылығын сақтауға көмектеседі.

ЕСКЕРТУ

VSM қауіпсіз жүргізу дағдылары мен әдістерін алмастырмайды. Ауыр жарақаттар немесе өлім ықтималдығын жоққа шығару үшін:

- Әрқашан алда жүріп бара жатқан автокөліктің жылдамдығы мен қашықтығын қадағалаңыз.
- Ағымдағы жол жағдайлары үшін тым жылдам жүрмеңіз. Қолайсыз ауа-райында, тайғақ және кедір-бұдыр жолдарда тым жоғары жылдамдық ауыр апаттарға әкелуі мүмкін.

VSM жүйесінің жұмысы

Жұмыс істеп тұрғанда

ESC жүйесі қосылуы мүмкін жағдайларда тежегіштерді пайдаланған кезде тежегіштердің дыбысын естуіңіз немесе тежегіш педалінде тиісті дірілді сезуіңіз мүмкін. Бұл қалыпты жағдай және VSM жүйесінің іске қосылғанын білдіреді.

i Ақпарат

VSM жүйесі жүйесі келесі жағдайларда жұмыс істемейді.

- Өрге көтеріліп немесе еңіспен түсіп келе жатқанда.
- Артқа қарай жүргенде.
- «ESC OFF» индикаторы жанып тұрғанда.
- MDPS жүйесінің ескерту индикаторы (рульдің электркүшейткіші) (!) жанады немесе жыпылықтайды.

VSM жүйесі өшірулі

VSM жүйесінің жұмысын тоқтату үшін «ESC OFF» (ESC өшір.) түймесін басыңыз. «ESC OFF» () индикаторы жанады.

VSM жүйесін қосу үшін «ESC OFF» түймесін тағы бір рет басыңыз. «ESC OFF» индикаторы сөнеді.

⚠ ЕСКЕРТУ

Егер ESC () жүйесінің индикаторы немесе MDPS (!) жүйесінің ескерту индикаторы өшпесе немесе жыпылықтаса, бұл VSM жүйесінің ақауын білдіруі мүмкін. Егер бұл ескерту индикаторы жанып тұрса, автокөлікті HYUNDAI ресми дилеріне мүмкіндігінше тезірек тексерту ұсынылады.

Еңісте қозғалған кездегі көмек жүйесі (HAC)

Өрде қозғала бастағандағы көмек жүйесі өрде тоқтатқаннан кейін қозғала бастау кезінде автокөліктің кері бағытта қозғалмауына көмектеседі.

⚠ ЕСКЕРТУ

Еңіспен жоғары қарай жылжу кезінде акселератор педалін кез келген уақытта басуға дайын болыңыз. Көтерілу кезінде көмек көрсету жүйесі шамамен 2 секундқа ғана қосылады.

i Ақпарат

- Егер беріліс «P» (Тұрақ) немесе «N» (Бейтарап) күйіне ауысса, өрде қозғала бастағандағы көмек жүйесі жұмыс істемейді.
- Өрде қозғала бастағандағы көмек жүйесі ESC (электронды динамикалық тұрақтандыру жүйесі) жүйесі өшірілген кезде де қосылады. Егер ESC дұрыс жұмыс істемесе, ол қосылмайды.

Төтенше тежеу туралы ескерту жүйесі (ESS)

Төтенше тежеу туралы ескерту жүйесі кенеттен тежеу кезінде жыпылықтайтын стоп-сигналдардың көмегімен жүргізушіге хабарлайды.

Жүйе жұмысы

Тоқтату сигналы мынадай жағдайларда жылдам жыпылықтайды:

- Автокөлік кенеттен тоқтады. (Баяулау мәні 7 м/с^2-ден асады, ал қозғалыс жылдамдығы 55 км/сағ (34 миль/сағ) асады).
- ABS жүйесі қосулы.

Жүйе өшірулі

Тоқтату сигналдары жыпылықтағаннан кейін мынадай жағдайларда авариялық сигнал беру автоматты түрде қосылады:

- Жылдамдық 40 км/сағ (25 миль/сағ) төмен болып, күрт тежеу аяқталған кезде.
- ABS жүйесі өшіп қалса.

Апаттық сигналын беру жүйесі келесі жағдайларда өшеді.

- Автокөлік белгілі бір уақыт аралығында баяу қозғалса.
- Жүргізуші түймені басу арқылы апаттық жарық сигналын беру жүйесін қолмен өшіре алады.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Апаттық жарық сигналын беру жүйесі қосулы болса, апаттық тоқтату туралы ескерту жұмыс істемейді.

Қайталама соқтығысулардың алдын алатын шұғыл тежеу жүйесі (MCB)

Апат болған жағдайда, қауіпсіздік жастығы ашылған кезде, қайталама соқтығысулардың алдын алатын шұғыл тежеу жүйесі қайталама соқтығысулардың қаупін азайту мақсатында тежегіштерді автоматты түрде бақылауды жүзеге асырады.

Жүйе жұмысы

- Қауіпсіздік жастығы ашылғаннан кейін, қысқа уақыт ішінде қайталама соқтығысулардың алдын алу үшін шұғыл тежеу жүйесі тежегіш педалі мен акселератор педалін басу күшін бақылайды. Жүйе төменде көрсетілген жағдайларда іске қосылады.
  - Соқтығысу кезіндегі автокөліктің жылдамдығы 180 км/сағ (112 м/сағ) аспайды.
  - Тежегіш педалі мен акселератор педалін әлсіз басу.
- Егер жүргізуші екінші соқтығысудың алдын алу үшін шұғыл тежеу жүйесі жұмыс істеп тұрған кезде тежегіш педалін белгілі бір деңгейден күштірек басса, тежеу күші шұғыл тежеу жүйесінің жұмысынан басым болады. Бірақ жүргізуші аяғын тежегіш педалінен алған бойда, соқтығысу кезінде автоматты тежегіш жүйесі қосылады.

Жүйе өшірулі

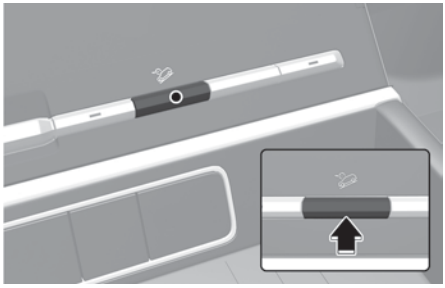
Соқтығысу кезінде төменде көрсетілген жағдайларда тежеу жүйесі іске қосылмайды.

- Акселератор педалін басу күші белгілі бір деңгейден асады.
- Автокөлік тоқтады.
- Динамикалық тұрақтандыру жүйесінің (ESC) немесе электрондық құрылғылардың ақаулығы.
- Бұл жағдайда жүйенің қалыпты жұмысы мүмкін емес.
- Екінші соқтығысулардың алдын алуға арналған шұғыл тежеу жүйесі тежегішті автоматты басқаруды қосқаннан бері 10 секунд өтті.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Тежеу жүйесі соқтығысудан кейін автокөліктің жылдамдығын төмендетеді және екінші соқтығысу қаупін азайтады, бірақ ол екінші соқтығысудың алдын ала алмайды. Акселератор педалін басу арқылы басқа қауіпті жағдайдың алдын алу үшін соқтығысу аймағынан шығуға болады.
- Автокөлік соқтығысу кезінде тежеу жүйесімен тоқтағаннан кейін ол ажыратылады және тежеуді басқармайды. Жағдайға байланысты жүргізуші екінші рет соқтығысуды болдырмау үшін тежегіш немесе акселератор педалін басуы тиіс.

Ылдиға қарай түсу көмекші жүйесі (DBC)

Еңісте жүрген кездегі тежеуді басқару жүйесі жүргізушіге тежегіш педалін баспай-ақ тік еңістен түсуге көмектеседі.

Жүйе автокөлік жылдамдығының мәнін белгілі бір деңгейден төмен ұстау үшін тежегішті автоматты түрде іске қосады және жүргізушіге еңістен түсу кезінде автокөлікті басқаруға назар аударуға мүмкіндік береді.

Қозғалтқыш өшіп тұрғанда жүйе жұмыс істемейді.

Жүйені қосу үшін түймені басыңыз және жүйені өшіру үшін түймені қайтадан басыңыз.

Жүйе жұмысы

Режим	Индикатор	Сипаттамасы
Дайындық режимі	Индикатор жасыл болып жанады	Қозғалыс жылдамдығы 60 км/сағ (37 миль/сағ) аспағанда, еңістe жүру кезінде тежеуді басқару жүйесі түймесін басыңыз немесе 4WD беткі қабатын таңдау режимінде «MUD» опциясын таңдаңыз. Еңістe жүру кезінде тежеуді басқару жүйесі қосылады және күту режиміне өтеді. 60 км/сағ (37 миль/сағ) жоғары жылдамдықта жүйе қосылмайды.
Қосулы	Индикатор жасыл болып жыпылықтайды	Күту режимінде еңістe жүру кезіндегі тежеуді басқару жүйесі төменде көрсетілген жағдайларда қосылады. • Еңіс жеткілікті дәрежеде тік. • Тежегіш немесе акселератор педалі басылмаған. • Автокөліктің жылдамдығы 4-40 км/сағ (2-25 миль/сағ) аралығында. Алға қозғалғанда 4-40 км/сағ (2-25 миль/сағ) немесе кері қозғалғанда 2,5-8 км/сағ (1,5-5 миль/сағ) жылдамдық диапазонында жүргізуші автокөліктің жылдамдығын тежеу немесе газ педалін басу арқылы басқара алады.
Өшірулі	Жасыл индикатор өшірулі	Еңістe жүру кезіндегі тежеуді басқару жүйесі келесі жағдайларда сөндіріледі немесе күту режиміне ауысады. • Еңістe жүру кезіндегі тежеуді басқару жүйесінің түймесі тағы бір рет басылды. • 4WD бетті таңдау режимінде түсу кезінде тежеуді басқару жүйесінің түймесін басусыз «MUD» -ден басқа режим таңдалған. • Автокөліктің жылдамдығы 60 км/сағ (37 миль/сағ) асады.
	Индикатор жасыл болып жанады	Еңістe жүру кезіндегі тежеуді басқару жүйесі төменде өшіріледі, бірақ күту режимі төменде көрсетілген жағдайларда жұмыс істейді. • Еңіс жеткілікті дәрежеде тік емес. • Автокөліктің жылдамдығы 40-60 км/сағ (25-37 миль/сағ) аралығында.
Жүйенің ақауы	Индикатор сары болып жанады	Жүйе ақаулы немесе іске қосу кезінде дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін болған жағдайда индикатор сары түспен жанады. Бұл жағдайда еңістe жүру кезіндегі тежеуді басқару жүйесі өшеді. Ресми HYUNDAI дилеріне дереу хабарласқан жөн.

Егер еңісте жүру кезінде тежеуді басқару жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, аспаптар панелінің дисплейінде ескерту хабары көрсетіледі, сонымен қатар ескертуші дыбыс сигналы естіледі. Бұл жағдайда тежегіш педалін басу арқылы автокөліктің жылдамдығын бақылау қажет.

⚠ ЕСКЕРТУ

Қалыпты жолдармен жүру кезінде еңісте жүру кезіндегі тежеуді басқару жүйесін өшірген жөн. Дайындық режимінде болған кезде, DBC жүйесі жасанды кедір-бұдыр жерден өткенде немесе күрт бұрылыстар жасағанда өздігінен қосыла алады.

i Ақпарат

- Тік еңісте, тіпті тежегіш немесе акселератор педалін басқанда да, еңісте жүру кезіндегі тежеуді басқару жүйесі өшпеуі мүмкін.
- Еңісте жүру кезіндегі тежеуді басқару жүйесі автокөлік жылдамдығының белгілі бір мәнін үнемі сақтай алмайды.
- Еңісте жүру кезіндегі тежеуді басқару жүйесі төменде көрсетілген жағдайларда істемейді.
  - Беріліс қорабы «P» (Тұрақ) күйінде тұр.
  - ESC жүйесі қосулы.
- Еңісте жүру кезіндегі тежеуді басқару жүйесі қосылған кезде шу мен діріл пайда болуы мүмкін.
- Еңісте жүру кезіндегі тежеуді басқару жүйесі іске қосылған кезде артқы стоп-сигнал жанады.

Шұғыл тежеу жүйесі (BAS)

Шұғыл тежеудің қосалқы жүйесі белгілі бір жағдайда шұғыл тежеу үшін тежегіш педалін тез және қатты басу қажет болған кезде қосымша қысым жасайды.

Шұғыл тежеу жүйесі АБС іске қосылу уақытын қысқартады (блоктауға қарсы тежеу жүйесі) және тиісінше, АБС іске қосылу сәтіне дейін қосымша қысым жасай отырып, тежеу жолын қысқартады.

⚠ ЕСКЕРТУ

Жүйе жүргізу тәсіліне, автокөліктің жылдамдығына, тежегіш педаліне басу дәрежесіне және жол жабынының жай-күйіне байланысты жұмыс істемеуі мүмкін.

Бүйірлік жел кезіндегі тұрақтылық жүйесі (CSC)

Бүйірлік жел кезіндегі тұрақтылық жүйесі (CSC) электронды динамикалық тұрақтандыру жүйесімен (ESC) және рульдің электркүшейткішімен (MDPS) бірге қатты бүйірлік желдің әсерінен болған діріл немесе бүйірге қарай жылжу кезінде автокөлікті тұрақтандыру үшін жұмыс істейді.

CSC жүйесінің жұмысы

- Көпірлерден немесе ірі жүк көліктерінің немесе автобустардың жанынан өткенде, қатты бүйірлік жел көліктің дірілдеуіне немесе оның бүйірге қарай жылжуына әкелуі мүмкін. CSC автокөліктің тұрақтылығын қалпына келтіру үшін көлік мен рульдің күйін автоматты түрде реттейді.
- Бұл жүйе іске қосылған кезде ESC (а) индикаторы қосылады және аспаптар панелінде ескерту хабары пайда болады және дыбыстық сигнал беріледі.
- Қосылған кезде жүргізуші тежеу және рульдің электркүшейткішінің жұмысы нәтижесінде көліктің жеңіл дірілін және рульдің оғаш әрекетін сезінуі мүмкін.

CSC жүйесі өшірулі

Бүйірлік жел кезіндегі тұрақтылық жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі немесе келесі жағдайларда өшірілуі мүмкін.

- Егер қозғалыс жылдамдығы 70 км/сағ (45 миль/сағ) аспаса.
- Күрт бұрылыс жасағанда.
- Егер тежегіш педалі белгілі бір деңгейде басылса.
- Көктайғақ, қар немесе жаңбыр салдарынан кедір-бұдыр жолмен, қармен, мұзбен немесе тайғақ беткеймен жүру кезінде.
- ESC өшіру кезінде ESC () өшіру индикаторын қосқанда (2 күйде ESC өшіру).
- ESC жүйесі қосулы.
- Жүргізуші көмекшісінің жүйелері (FCA, BCA, LKA, LFA және т.б.) қосылған.

CSC ақаулары

- ESC жұмысында ақаулар болған кезде CSC жүйесі жұмыс істемейді.
- Егер руль күшейткішімен проблемалар болса (MDPS), CSC ішінара жұмыс істеуі мүмкін.
- Егер ESC () немесе MDPS () ескерту индикаторы жанып тұрса немесе жыпылықтаса, көлікті тексеру үшін ресми HYUNDAI дилеріне хабарласқан жөн.

⚠ ЕСКЕРТУ

Бүйірлік жел кезіндегі тұрақтылық жүйесі (CSC) жүргізушінің көмекші жүйесі болып табылады. Жүргізуші көлікті басқаруға жауапты.

Көлік жүргізу кезінде әрқашан қолыңызды рульде ұстаңыз және қажет болған жағдайда жылдамдықты төмендету үшін тежегіш педалін басыңыз.

Тіркемені тұрақтандыру жүйесі (TSA)

Тіркемені тұрақтандыру жүйесі автокөлікті тұрақтандыру жүйесі ретінде жұмыс істейді. Егер қозғалыс кезінде тіркеме тербеле бастаса, тіркемені тұрақтандыру жүйесі оның тұрақтылығын қалпына келтіреді. Тіркеменің тербелу себептері әр түрлі болуы мүмкін. Бұл көбінесе жоғары жылдамдықпен қозғалғанда, тіркемеге бүйірлік жел әсер еткенде, желдің әсерінен болатын діріл немесе тіркеме шамадан тыс жүктелген кезде пайда болады.

Тербеліске ықпал ететін факторлар:

- Жоғары жылдамдық
- Қатты бүйірлік жел
- Тіркеменің шамадан тыс жүктелуі
- Рульдің күрт бұрылысы
- Кедір-бұдыр жол.

Тіркемені тұрақтандыру жүйесі автокөлік пен тіркеменің тұрақтылығын үнемі талдайды. Тіркеменің тербелісі анықталған кезде жүйе бір немесе бірнеше дөңгелектерді автоматты түрде баяулатып, тіркеменің тұрақтылығын қалпына келтіреді. Егер бұл жеткіліксіз болса, жүйе барлық дөңгелек тежегіштерін қосады және қозғалтқыштың қуатын азайтады. Тіркеме тұрақтылығын қалпына келтіргеннен кейін тіркемені тұрақтандыру жүйесі өшеді.

Тежеудің рұқсат етілген әдістері

⚠ ЕСКЕРТУ

Автокөліктен шықпас бұрын немесе оны тұраққа қойғанда автокөліктің толығымен тоқтағанын күтіп, тежегіш педалін жібермеу керек. «P» (Тұрақ) берілісін таңдаңыз,сосын тұрақ тежегішін қосып, «Engine Start/Stop» түймесін өшіру күйіне («OFF») ауыстырыңыз.

Егер тұрақ тежегіші қосылмаса немесе толық қосылмаса, автокөлік өздігінен домалап, жүргізуші мен басқа адамдарды жарақаттауы мүмкін. Автокөліктен түспес бұрын ӘРҚАШАН тұрақ тежегішін қосыңыз.

Суланған тежегіштер қауіп төндіреді! Тежегіштер тоспа судан өткенде немесе жуу кезінде суланuы мүмкін. Тежегіштері суланған автокөлік тез тоқтау қабілетін жоғалтады. Тежеу кезінде тежегіштері суланған автокөлік шетке лақтырылуы мүмкін.

Тежегіштерді кептіру үшін тежегіш педалін қалыпты жұмыс істей бастағанша аздап басу керек. Егер тежеу күші қалыпты жағдайға оралмаса, бірінші мүмкіндікте тоқтаңыз. Автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеруге кеңес береміз.

Қозғалыс кезінде аяғыңызды тежегіш педаліне қоймаңыз. Тежегіш педалін сәл, бірақ үнемі басқанның өзі тежегіштердің қызуына, тозуына және істен шығу ықтималдығына әкелуі мүмкін.

Егер қозғалыс кезінде дөңгелек жарылып кетсе, тежегішті ақырын басыңыз: баяулау кезінде автокөлікті алға қарай жүру бағытында ұстап тұру керек. Жылдамдық қолайлы болғанда автокөлікті жол жиегіне апарып, қауіпсіз жерде тоқтаңыз.

Автокөлік тоқтағанда, ол алға қарай тербеліп кетпеуі үшін аяғыңызды тежегіш педалінде мықтап ұстап отырыңыз.

Толық жетек (4WD)

Бар болса

Толық жетек жүйесі (4WD) барынша ілініcті қамтамасыз ету үшін қозғалтқыштың қуатын алдыңғы және артқы дөңгелектерге жібереді. Толық жетек тайғақ, лас, дымқыл немесе қарлы жолдарда жүру сияқты қосымша тарту күші қажет болған кезде пайдалы.

Толық жетек сондай-ақ мезгіл-мезгіл жолсыз жерлерде жүру үшін пайдаланылуы мүмкін, мысалы, ауылдық жолдар мен соқпақтарда. Жылдамдықты әрқашан осындай жағдайларға қолайлыға дейін төмендетіңіз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Ауыр жарақат немесе өлім қаупін азайтуға мүмкіндік беретін сақтық шаралары төменде көрсетілген.

- Автокөлікпен оның мақсатына сай келмейтін жағдайларда, мысалы, қиын ойлы-қырлы жерлерде жүруге тырыспаңыз.
- Жоғары жылдамдықпен бұрылыстар жасамаған жөн.
- Қозғалыс жолағын өзгерткен кезде немесе шұғыл, қауіпті айналымдарда рульді күрт айналдырмаңыз.
- Автомагистральдарда көлікті басқара алмай қалғанда аударылу қаупі тым жоғары болады.
- Екі не одан да көп дөңгелек жолдан шығып кеткен кезде, жүргізуші жолға оралу үшін рульді күрт артқа бұруға әрекет жасағанда көлікті басқара алмай қаласыз.
- Егер автокөлік жол төсемінен шығып кетсе, рульді тым қатты бұрмаған жөн. Оның орнына жылдамдықты төмендетіп, содан кейін қозғалыс жолағына оралуыңыз керек.

i Ақпарат

- Егер су деңгейі автокөлік түбінен жоғары болса, су кедергісін еңсеруге болмайды.
- Балшықтан немесе судан шыққаннан кейін тежегіштердің күйін тексеріңіз. Тежегіш педалін бірнеше рет басып, тежегіштердің жұмысы қалыпқа келгенше баяу қозғалыңыз.
- Құм, балшық немесе су сияқты жол талғамайтын жағдайларда жүру кезінде жоспарлы техникалық қызмет көрсету аралығын қысқартыңыз (9-тараудың «Қолайсыз пайдалану жағдайларында және аз жүру кезінде техникалық қызмет көрсету (Европа үшін)» бөлімін қараңыз).
- Жолсыз жермен жүргеннен кейін автокөлікті, әсіресе оның түбін мұқият жууды ұмытпаңыз.
- Тұрақты толық жетекті автокөліктерді тасымалдау үшін платформасы бар эвакуаторларды ғана пайдалануға болады.

Толық жетек режимі (4WD)

Бар болса

4WD автоматты режимі (әдеттегі жүргізу)

Егер 4WD жүйесі төрт дөңгелекті жетек қажеттілігін анықтаса, жетек қуаты барлық төрт дөңгелекке автоматты түрде бөлінеді.

Толық жетекті автокөлікті басқару кезіндегі сақтық шаралары

Жол жүру алдында

Барлық жолаушының қауіпсіздік белдіктері үнемі тағылып тұруы тиіс.

Қарлы және тайғақ жолдарда автокөлік жүргізу.

- Акселератор педалін ақырын басып, қозғалысты баяу бастаңыз.
- Автокөлікті қысқы шиналармен немесе сырғытпайтын шынжырлармен жабдықтаңыз.
- Алда қозғалып бара жатқан көлік құралдарына дейін қауіпсіз қашықтықты сақтаңыз.
- Жылдамдықты төмендету үшін қозғалтқышпен тежеуді пайдаланыңыз.
- Жолда сырғып кетпеу үшін рұқсат етілген жылдамдықтан аспаңыз, жылдамдықты жылдам үдетпеңіз, қатты тежемеңіз және күрт бұрылыстардан аулақ болыңыз.

Құм мен балшықпен жүру

- Баяу және тұрақты жылдамдықпен жүріңіз.
- Қажет болса, балшықпен жүру үшін сырғытпайтын шынжырларды қолданыңыз.
- Алда қозғалып бара жатқан көлік құралдарына дейін қауіпсіз қашықтықты сақтаңыз.
- Автокөліктің жылдамдығын төмендетіңіз және жолдағы жағдайды үнемі қадағалаңыз.
- Балшықта кептеліп қалмау үшін жылдамдықты үдетпеңіз, жылдамдықты жылдам үдетпеңіз, күрт тежемеңіз және күрт бұрылыстардан аулақ болыңыз.

i Ақпарат

Егер автокөлік қарда, құмда немесе балшықта бос айналса, ілініс пайда болуы үшін жетекші дөңгелектердің астына сырғып кетпейтін нәрсе салыңыз немесе автокөлікті тербетіп, баяу алға және артқа жүріңіз. Бұл автокөлікті босатуға көмектеседі. Қозғалтқыштың жоғары айналымда ұзақ жұмыс істеуінен аулақ болу керек. Бұл толық жетек жүйесін зақымдауы мүмкін.

Еңісте жоғары және төмен қозғалу.

- Еңісте жоғары қозғалу
  - Бастамас бұрын, бұл мүмкін екеніне көз жеткізіңіз.
  - Мүмкіндігінше түзу жүріңіз.
- Еңіспен жүру
  - Еңісті жермен жүрген кезде берілістерді ауыстырмаңыз. Еңіспен төмен жүруді бастамас бұрын қажетті берілісті орнатыңыз.
  - Еңіспен жүрген кезде қозғалтқышпен тежеуді пайдаланып, баяу жүріңіз.
  - Мүмкіндігінше түзу жүріңіз.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Тік беткейлерде жоғары және төмен қозғалу кезінде өте сақ болыңыз. Автокөлік аударылуы мүмкін: көлбеудің тіктігін, рельефтің ерекшеліктерін және судың немесе кірдің бар-жоғын ескеріңіз.
- Автокөлікті тік беткейлерде жүргізбеңіз. Автокөліктің тұрақтылығы дөңгелектердің бұрышының аздап өзгеруі нәтижесінде бұзылуы мүмкін. Автокөліктің тұрақтылығы алға жылжуды тоқтату нәтижесінде бұзылуы мүмкін. Автокөлік аударылып кетуі мүмкін, бұл ауыр жарақаттарға немесе өлімге әкелуі мүмкін.

Сумен жүру

- Терең, ақпа сумен жүрмеуге тырысыңыз. Бұл қозғалтқыштың тоқтап қалуына және газ шығатын құбырлардың бітелуіне әкелуі мүмкін.
- Сумен жүрген кезде берілістерді ауыстырмаңыз.

Қосымша жүргізу талаптары

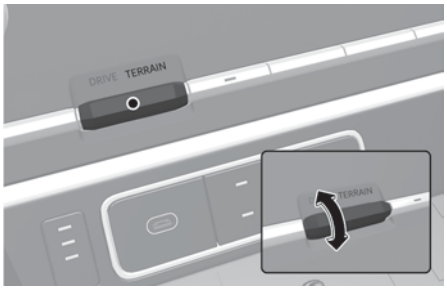
- Жолсыз жермен жүргенде қозғалыс бағыты бойынша жолдың жай-күйін алдын ала зерттеңіз.
- Жолсыз жермен жүргенде әрқашан өте мұқият болыңыз және қауіпті жерлерден аулақ болыңыз.
- Қатты жел соққанда баяу жүріңіз.
- Бұрылыстарда жылдамдықты төмендетіңіз. Толық жетекті автокөліктердің ауырлық орталығы бір жетекші осьті автокөліктердің ауырлық орталығынан жоғары. Сондықтан күрт бұрылыстарда олар аударылып кетуге бейім.
- Жолдан тыс жерде жүргенде рульден әрқашан мықтап ұстаңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Жолсыз жермен жүргенде рульдің ішкі бөлігін ұстамаңыз. Рульдің күрт бұрылуы немесе жердегі заттарға соғылған кезде рульге тию нәтижесінде қолыңызды зақымдап алуыңыз мүмкін. Сіз рульді басқара алмай, бұл ауыр жарақатқа немесе өлімге әкелуі мүмкін.

Толық жетек бетін таңдау режимі 4WD)

Бар болса

Қалыпты қозғалыс режимінен жол талғамайтын режимге ауысу үшін «DRIVE/TERRAIN» (Қозғалыс/жолсыз жер) түймесін басыңыз. «SNOW» (қар), «MUD» (лай) немесе «SAND» (құм) таңдау түймесін басыңыз.

Таңдалған режим		Сипаттамасы
«SNOW» (Қар)		• Бұл режимді тайғақ жолдармен жүру кезінде қолданыңыз. • Автокөліктің тайғақ жолдардағы тұрақтылығын қамтамасыз ету немесе шиналардың сырғып кетуіне жол бермеу үшін жетек қуаты дөңгелектерге дұрыс бөлінеді.
«MUD» (Балшық)		• Бұл режимді балшық басқан, асфальтталмаған немесе тегіс емес жолдармен жүру кезінде қолданыңыз • Автокөліктің қозғалысы үшін жеткілікті қозғаушы күшті қамтамасыз ету үшін жетек қуаты дөңгелектерге дұрыс бөлінеді.
«SAND» (Құм)		• Бұл режимді тегіс, құрғақ құмды немесе қиыршық тас жолдармен, сондай-ақ асфальтталмаған жолдармен жүру кезінде пайдаланыңыз. • Жетектің қуаты тегіс және құрғақ құмды немесе қиыршық тасты жолдарда, сондай-ақ асфальтталмаған жолдарда қауіпсіз жүруді қамтамасыз ету мақсатында дөңгелектерге тиісінше бөлінеді.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Қалыпты жағдайда жолдарда жүру кезінде қалыпты «DRIVE» режимін сақтаңыз. Кәдімгі жолдарда жол талғамайтын режимде («TERRAIN») жүру 4WD жүйесіне зақым келтіруі және механикалық діріл немесе шу тудыруы мүмкін.

«TERRAIN» режимінде қалыпты жол жағдайында (әсіресе бұрылыстарда) жүрген кезде жүргізуші шамалы механикалық дірілді немесе шуды сезінуі мүмкін. Олар автокөліктің дұрыс жұмыс істемеуінің белгілері емес. «TERRAIN» жол талғамайтын режимі өшірілгеннен кейін мұндай шу немесе діріл бірден жоғалады. «TERRAIN» жол талғамайтын режимін өшіргеннен кейін шамалы соққылар болуы мүмкін. Бұл алдыңғы және артқы дөңгелектердегі тарту күштерін теңестіру сәтіне дейін созылатын қалыпты жағдай.

Апаттық жағдайлардың алдын алу шаралары

Шиналар

Өлшемдері мен түрі автокөлікте бастапқыда орнатылғаннан өзгеше шиналар мен дөңгелектерді пайдаланбаңыз. Бұл автокөліктің қауіпсіздігі мен өнімділігіне әсер етуі мүмкін, бұл өз кезегінде рульдің істен шығуына немесе ауыр жарақаттар тудыратын аударылуға әкелуі мүмкін.

Төрт дөңгелектің кез келгенін ауыстырған кезде барлық шина көлемі, түрі, протектор суреті, маркасы және жүк көтергіштігі бірдей болуы керек. Егер сіз HYUNDAI компаниясы жол талғамайтын жерде жүруге ұсынбаған шиналар мен дискілердің тіркесімін орнатқан болсаңыз, автомагистральдарда мұндай дөңгелектері бар автокөлікті жүргізбеуіңіз керек.

⚠ ЕСКЕРТУ

Домкратпен көтерілген тұрақты, толық жетекті автокөліктің қозғалтқышы әрқашан өшіріліп тұруы керек. Әйтпесе автокөлік тайып кетуі немесе аударылуы мүмкін, бұл ауыр жарақат алуға немесе өлімге әкелуі мүмкін.

Сүйреу

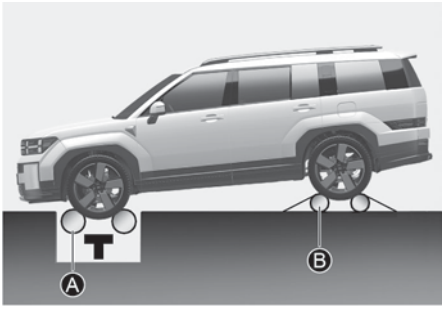
Толық жетекпен жүретін автокөлікті барлық дөңгелегін жерден көтеріп сүйреу керек. Толығырақ 8-тараудың «Сүйреу» бөлімінен қараңыз.

•Автокөлікті тексеру

1. Көлік құралына автокөліктерге арналған көтергіште қызмет көрсету кезінде төрт дөңгелектің ешқайсысының айналуын тоқтатпаңыз. Бұл толық жетек жүйесін зақымдауы мүмкін.
2. Егер автокөлік көтеріліп, қозғалтқышы жұмыс істеп тұрса, тұрақ тежегішін іске қосуға тыйым салынады. Бұл толық жетек жүйесін зақымдауы мүмкін.

Динамометриялық сынақтар

Тұрақты толық жетекті автокөлікті арнайы динамометрлерде тексеру қажет.

[A] Роликті стенд (Спидометр)

[B] Уақытша бос ролик

2WD жетекті автокөліктер үшін роликті стендті пайдалану қажет болған кезде:

1. Тексерілетін автокөлікке ұсынылған шинадағы қысымды тексеріңіз.
2. Суретте көрсетілгендей спидометрді сынау үшін алдыңғы дөңгелектерді роликті стендке қойыңыз.
3. Тұрақ тежегішін жіберіңіз.
4. Артқы дөңгелектерді суретте көрсетілгендей роликті стендке қойыңыз.

Ескертпе

- Мұндай тексеру кезінде тұрақ тежегіші ажыратылған болуы керек.
- Көтергішке орнатылған автокөлікте алдыңғы және артқы дөңгелектерді жеке-жеке істетуге болмайды. Барлық төрт дөңгелек істеуі керек.

⚠ ЕСКЕРТУ

Динамометрде беріліс қорабы қосылған автокөліктің алдыңғы жағына жақындамаңыз. Автокөлік алға қарай домалап кетуі мүмкін, бұл ауыр жарақаттарға немесе өлімге әкелуі мүмкін.

ISG (стоп-старт) жүйесі

Бар болса

ISG (стоп-старт) жүйесі автокөлік қозғалмай тұрғанда (яғни бағдаршамда, тоқтау белгісінде және кептеліс кезінде) қозғалтқыштың автоматты түрде өшуінің арқасында отын шығынын азайтуға көмектеседі. ISG жүйесі қозғалтқыш қосулы кезде әрқашан белсенді болады.

i Ақпарат

Қозғалтқыш ISG жүйесімен (старт) автоматты түрде оталғанда, аккумулятор зарядының төмендігіне байланысты кейбір индикаторлар (мысалы, ABS, ESC, ESC OFF, MDPS және тұрақ тежегіш индикаторы) бірнеше секундқа жануы мүмкін. Бұл ISG жүйесінің ақауы емес .

ISG жүйесінің жұмысы

Іске қосуға қойылатын алдын ала талаптар

- Жүргізушінің қауіпсіздік белдігі тағылған.
- Жүргізушінің есігі мен капот жабық.
- Тежеу жүйесіндегі вакуумның деңгейі жеткілікті.
- АБҚ датчигі іске қосылды, аккумулятор зарядының деңгейі жеткілікті.
- Сыртқы температура өте төмен немесе өте жоғары емес.
- Автокөлік тұрақты жылдамдықпен және аялдамалармен қозғалады.
- Климат-контроль жүйесі шарттарға сәйкес келеді.
- Автокөлік жеткілікті түрде жылытылды.
- ISG жүйесінің тиісті бөліктері дұрыс жұмыс істейді.
- Тік емес еңіс.
- Руль автокөлік тоқтағанға дейін 180 градустан аз бұрылды.

i Ақпарат

Егер аспаптар панеліндегі автоматты тоқтату жүйесінің (Ⓐ) индикаторы ақ түспен жанса, ISG жүйесі жоғарыдағы шарттарға сәйкес келмейді және белсенді емес. Егер автоматты тоқтату жүйесінің индикаторы (Ⓐ) сары түспен жанса, автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеру ұсынылады.

Автостоп

Егер ISG (стоп-старт) жүйесі қосулы болса, қозғалтқыш келесі екі шартты орындаған кезде автоматты түрде өшеді:

1. Автокөліктің жылдамдығы 0 км/сағ (0 миль/сағ) дейін төмендейді (толық тоқтау күйі).
2. Тежегіш педалі басылып, беріліс «D» (Алға жүру) немесе «N» (Бейтарап) режиміне ауысады.

Қозғалтқыш тоқтаған кезде аспаптар панеліндегі автоматты тоқтату индикаторы (Ⓐ) жасыл түспен жанады.

i Ақпарат

Автокөліктің жылдамдығы 5 км/сағ (3 миль/сағ) жеткенше және ол қайтадан толық тоқтағанша қайта стоп-старт мүмкін емес.

Егер капот автостоп режимінде ашылса, ISG жүйесі өшеді.

Егер жүйе өшірулі болса, «ISG OFF» (Ⓐ OFF) түймесінің индикаторы жанады және аспаптар панелінің дисплейінде «**Автостоп өшірілген. Қозғалтқышты қолмен оталдыру үшін «P» немесе «N» берілісін қосыңыз**» хабары көрсетіліп, дыбыс сигналы беріледі.

Олай болса, тежегіш педалін басып, қозғалтқышты қолмен қайта оталдырыңыз.

Автоматты түрде оталдыру

Егер ISG жүйесі қозғалтқышты автоматты түрде тоқтатса, ол келесі жағдайларда қайта іске қосылады:

- Тежегіш педалі жіберілді.
- Сіз тежегіш педалінен аяғыңызды алып тастайсыз және автоматты түрде ұстап тұру жүйесі (Auto Hold) қосылған кезде акселератор педалін басасыз.
- Сіз тежегіш педалін ұстап тұрып, берілісті «N» (Бейтарап) немесе «D» (Артқа жүру) режимінен «R» (Артқа жүру) немесе «P» (Тұрақ) режиміне ауыстырасыз.
- Сіз тежегіш педалін ұстап тұрып, берілісті «N» (Бейтарап) режимінен «D» (Артқа жүру) режиміне ауыстырасыз.

Қозғалтқыш қайта оталдырған кезде аспаптар панеліндегі автоматты түрде тоқтату индикаторының (Ⓐ) түсі ақ түске өзгереді.

Ескерту хабарлары

Автостоп өшірілген. Қозғалтқышты қолмен оталдыру үшін «P» (Тұрақ) немесе «N» (Бейтарап) берілісін таңдаңыз

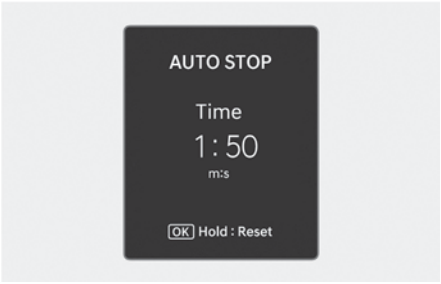

Жүйе өшірілген кезде келесі жағдайларда ISG жүйесін (Ⓐ OFF) өшіру түймесінің индикаторы жанады, ал аспаптар панелінің дисплейінде хабарлама пайда болады және дыбыс сигналы беріледі.

- Капот ашылады.
- ISG жүйесі жақсы жұмыс істемейді.

Олай болса, тежегіш педалін басып, қозғалтқышты қолмен қайта оталдырыңыз. Қауіпсіздігіңіз үшін автокөлікті «P» (Тұрақ) режимінде қайта оталдырыңыз.

«AUTO STOP» режимінің жұмыс уақытын қалпына келтіру

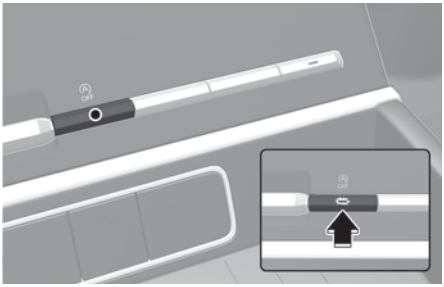

«AUTO STOP» (Автостоп) режимінің өткен жұмыс уақытын аспаптар панелінің сервистік ақпаратты қарау мәзірінен тексеруге болады. Соңғы қалпына келтірілгеннен бастап **AUTO STOP** жүйесінің жұмыс уақытын көру үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірінен **Баптаулар** > **Аспаптар панелі/Проекц. дисплей** > **Аспаптар панелі** > **AUTO STOP таймерін қалпына келтіру** таңдаңыз.

«AUTO STOP» режимінің жұмыс уақытын қалпына келтіру сервистік ақпаратты қарау режимінің байланысына байланысты.

- Егер сапар туралы ақпарат таңдалса, «AUTO STOP» режимінің жұмыс уақыты автокөлікті жүргізу туралы ақпаратты қалпына келтірген кезде қалпына келтіріледі.
- Егер «Отын құю сәтінен бастап» таңдалса, «AUTO STOP» режимінің жұмыс уақыты отын құю сәтінен бастап ақпаратты қалпына келтірген кезде қалпына келтіріледі.
- Егер «Жинақталған деректер» таңдалса, «AUTO STOP» режимінің жұмыс уақыты жинақталған деректерді қалпына келтіру кезінде қалпына келтіріледі.
- Егер байланыс таңдалмаса, AUTO STOP режимінің жұмыс уақыты басқа ақпаратпен байланысты емес. Режимнің жұмыс уақытын қалпына келтіру үшін рульдегі **OK** түймесін басып, ұстап тұрыңыз.

Толығырақ 4-тараудың «Аспаптар панелінің дисплейі» бөлімін қараңыз.

ISG жүйесінің өшуі

ISG жүйесін өшіру үшін «ISG OFF» (OFF) түймесін басыңыз. «ISG OFF» (OFF) түймесінің жанады. Жүйені пайдалану үшін «ISG OFF» (OFF) түймесін тағы бір рет басыңыз.

Қозғалтқышты қайта оталдыру шарттары

Қозғалтқыш келесі жағдайларда автоматты түрде қайта іске қосылады.

- Тежеу жүйесіндегі вакуум қысымы төмен болғанда.
- Қозғалтқыш шамамен 5 минутқа тоқтады.
- Кондиционер қосулы және желдеткіштің жылдамдығы белгілі бір жоғары мәнге орнатылған.
- Алдыңғы әйнек жылытқышы қосылды.
- Аккумулятор батареясының заряды таусылған кезде.
- Климат-контроль жүйесі қажетті салқындатуды немесе жылытуды тудырмайды.
- Автокөлік «Auto Hold» (Автоматты түрде ұстап тұру) функциясы жұмыс істеп тұрған кезде «P» (Тұрақ) немесе «R» (Артқа жүру) берілісіне ауыстырылды

- «Auto Hold» (Автоматты түрде ұстап тұру) функциясы жұмыс істеп тұрғанда есік ашылды немесе қауіпсіздік белдігі шешілді.
- «Auto Hold» (Автоматты түрде ұстап тұру) функциясы жұмыс істеп тұрғанда электронды тұрақ тежегішінің ауыстырып қосқышы басылды.

Қозғалтқышты қайта оталдырған кезде аспаптар панеліндегі автоматты тоқтату индикаторы (Ⓐ) жасыл түспен 5 секунд жыпылықтайды.

⚠ ЕСКЕРТУ

Егер қозғалтқыш «стоп-старт» режимінде болса, ол жүргізуші тарапынан ешқандай әрекет жасамай-ақ қайта оталуы мүмкін. Автокөліктен шықпас бұрын немесе мотор бөлімінде жұмыстар жүргізбес бұрын, қозғалтқышты «Engine Start/Stop» түймесін өшіру күйіне («OFF») басу арқылы өшіріңіз, «P» (Тұрақ) берілісін қосыңыз, тұрақ тежегішін орнатыңыз және автокөліктен шыққан кезде кілтті өзіңізбен бірге алыңыз.

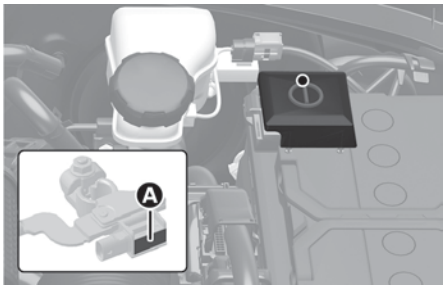
ISG ақаулары

ISG жүйесі келесі жағдайларда жұмыс істемеуі мүмкін.

- Автоматты тоқтату индикаторы (Ⓐ) аспаптар панелінде сары түспен жанады.
- «ISG OFF» (OFF) түймесінің индикаторы жанады.

Автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеруге кеңес береміз.

АБҚ датчигін калибрлеу

[A] Аккумулятор датчигі

AGM аккумуляторын қосқан немесе ауыстырған кезде ISG жүйесі бірден жұмыс істемейді. Жүйені пайдаланғыңыз келсе, АБҚ датчигін калибрлеу үшін мына қадамдарды орындаңыз.

1. Қозғалтқышты өшіріңіз.
2. Автокөлікті жеткізгеннен кейін қосымша орнатылған барлық электрондық құрылғыны ажыратыңыз (навигациялық құрылғы, DVR және т.б.).
3. Қозғалтқышты өшіріп, 4 сағаттан кейін оны 3-4 рет қайта қосыңыз және өшіріңіз.

i Ақпарат

ISG жүйесі келесі жағдайларда жұмыс істемеуі мүмкін.

- ISG жүйесінде (стоп-старт) ақаулар болған жағдайда.
- Аккумулятор батареясының заряды таусылған кезде.
- Тежеу жүйесіндегі вакуум қысымы төмен болғанда.

Бұл жағдайда автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

Ескертпе

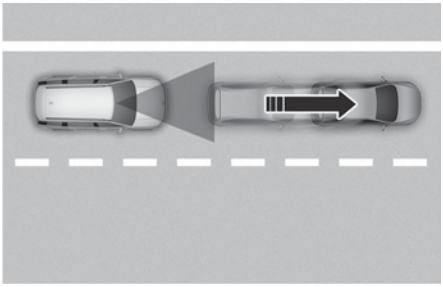
- Ауыстыру үшін тек HYUNDAI шығарған түпнұсқа AGM (Стоп-старт) жүйесінің аккумуляторын пайдаланыңыз. Әйтпесе, ISG (стоп-старт) жүйесінің дұрыс жұмыс істеуіне кепілдік берілмейді.
- Кәдімгі аккумуляторды зарядтау құрылғысымен AGM (Стоп-старт) жүйесінің аккумуляторын зарядтамаңыз. Бұл AGM (Стоп-старт) жүйесінің аккумуляторының зақымдануына немесе жарылысына әкелуі мүмкін.
- Аккумулятордың қақпағын шешпеңіз. Бұл адамдарға қауіп төндіретін аккумуляторлық электролиттің ағып кетуіне әкелуі мүмкін.

ISG интеллектуалды жүйесі

Бар болса

Автокөлік алдыңғы жақтан шыққан кезде автоматты түрде қайта оталу

Егер автокөлік орнында тұрған кезде қозғалтқыш ISG жүйесімен тоқтатылса. Алдыңғы көрініс камерасы автокөліктің алдыңғы жағындағы қозғалысын анықтаған кезде қозғалтқыш автоматты түрде оталады.

Қозғалтқышты ISG интеллектуалды жүйесі автоматты түрде қайта оталдырғанда аспаптар панеліндегі сервистік ақпаратты қарау режимінде «AUTO STOP» көрсетіледі.

i Ақпарат

- Алдағы автокөлік кетіп қалса да, ISG интеллектуалды жүйесі алдыңғы шолу камерасының шектеулеріне байланысты қозғалтқышты қайта оталдырмауы мүмкін. Осы тараудың «ISG интеллектуалды жүйесінің шектеулері» бөлімін қараңыз.
- Егер қозғалтқыш ISG жүйесімен тоқтатылса, оны кез келген уақытта ISG интеллектуалды жүйесінің жұмысына қарамастан тежегіш педалін жіберу арқылы оталдыруға болады.

ISG интеллектуалды жүйесінің шектеулері

ISG интеллектуалды жүйесі келесі жағдайларда қалыпты жұмыс істемеуі немесе болжап болмайтындай жұмыс істеуі мүмкін:

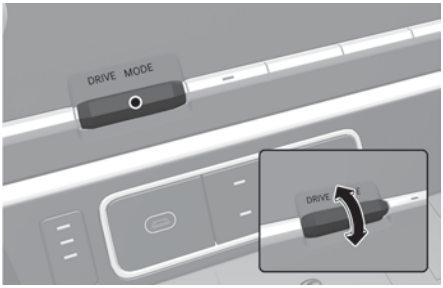
- Алдыңғы шолу камерасы бұғатталған, жабық немесе қар, су немесе кірден зақымдалған.
- Алдыңғы шолу камерасы орнатылған орындағы температура тым жоғары немесе тым төмен.
- Камера объективі алдыңғы әйнек тонировкасымен жабылған немесе бұғатталған, алдыңғы әйнек зақымдалған немесе әйнекте жабысқақ материал (жапсырма, қоңыз және т.б.) бар.
- Алдыңғы әйнекте ылғал немесе мұз қалдықтарының болуы.

- Әйнекжуғыш сұйықтық үнемі шашыратылады немесе әйнектазартқыш қосылып тұр.
- Нөсер жаңбырда немесе қар түскенде не болмаса тұманда қозғалу.
- Алдыңғы шолу камерасының алдындағы көріністі күн сәулесінің әсерінен көру қиын.
- Күн, көше шамдарының жарығы немесе қарсы бағытта келе жатқан автокөліктің жарығы сулы жол бетінде шағылысқанда, мысалы, шалшықтан.
- Аспаптар панелінде қандай да бір зат бар.
- Автокөлігіңіз сүйреледі.
- Өте қатты немесе төмен жарық (түнде, туннельде және т.б.).
- Жарықтың кенеттен өзгеруі, мысалы, туннельге кіргенде не одан шыққанда.
- Сыртта жарық төмен, ал алдыңғы автокөліктің фаралары қосылмаған немесе жеткілікті жарық емес.
- Алдағы көлік құралы ішінара көріну аймағында орналасқан.
- Алдағы көлік құралы — автобус, ауыр жүк көлігі, стандартты емес нысандағы жүк көлігі, трейлер және т.б.
- Алда келе жатқан көлік құралының артқы шамдары жоқ, артқы шамдар стандартты емес күйде орнатылған.
- Сыртта жарық төмен, ал алдыңғы автокөліктің артқы шамдары қосылмаған немесе жеткілікті жарық емес.
- Алдағы автокөліктің артқы жағы кішкентай немесе автокөлік әдеттен тыс көрінеді, мысалы, автокөлік қисайған, төңкерілген немесе көлік бүйіріне бұрылған және т. б.
- Алда келе жатқан көлік құралының жол саңылауы тым кішкентай немесе үлкен.
- Көлік құралы, жаяу жүргінші немесе велосипедші кенеттен сіздің алдыңызда тұрып қалады (пайда болады).
- Алда келе жатқан көлік құралы кеш анықталды.
- Алда келе жатқан көлік құралы кенеттен тосқауылмен жабылды.
- Алда келе жатқан көлік құралы кенеттен қозғалыс жолағын немесе жылдамдықты өзгертеді.
- Алдағы автокөліктің шанағы зақымдалған
- Алдағы автокөліктің жылдамдығы тым жоғары немесе төмен.
- Алдағы көлік құралы соқтығысудың алдын алу үшін қозғалыс жолағына қарама қарсы бағытта бұрылады.
- Жолақты төмен жылдамдықпен өзгерткеннен кейін алдыңғы жақта автокөлік тұр.
- Автокөліктің алдыңғы жағын қар басқан.
- Автокөлігіңіз тұрақсыз қозғалады.
- Сіз жолдың бұрылысындасыз немесе айналмалы жол қиылысындасыз, ал алда басқа көлік құралы анықталмады.
- Сіз үнемі айналып жүресіз.
- Алдағы көлік құралының пішіні ерекше.
- Алдағы көлік құралы өрде немесе еңістe жүреді.

Біріктірілген жүргізу режимін басқару жүйесі (2WD)

Бар болса

Жүру режимі

Жүргізу режимі жүргізушінің қалауына немесе жол жағдайына байланысты таңдалады.

Қозғалтқышты қайта оталдырғаннан кейін жүйе қалыпты режимге оралады.

i Ақпарат

Аспаптар панелінде ақаулар болған жағдайда NORMAL (Қалыпты) жүргізу режимі қосылады және SPORT (Спорттық) режиміне ауыса алмауыңыз мүмкін.

DRIVE MODE ауыстырып қосқышын бұру немесе ауыстыру кезінде режим өзгереді.

- **ECO** > **NORMAL** > **SPORT** > **МЕНІҢ ЖҮРГІЗУ РЕЖИМІМ**

Жүргізу режимінің сипаттамалары

«ECO» режимі

ECO (Үнемді) режимі зиянсыз жүргізуді қамтамасыз ету үшін отын шығынының тиімділігін арттыруға көмектеседі.

Отын шығынының тиімділігі автокөлікті басқару мәнері мен жол жағдайларына байланысты өзгереді.

- «ECO» режимі қосулы кезде аспаптар панелінде индикатор жанады.
- «ECO» режимін іске қосқанда:
  - Акселератор педалін басқару реакциясы акселератор педалін орташа басқан кезде аздап төмендеуі мүмкін.
  - Ауаны баптау жүйесінің жұмыс параметрлері шектеулі болуы мүмкін.
  - Трансмиссия берілістерінің ауысу схемасы өзгеруі мүмкін.

- Трансмиссияның берілістері кейбір ауысқанда қозғалтқыштың шуы айқынырақ естілуі мүмкін, өйткені берілістің төмендеуі акселератор педалін қаттырақ басуды қажет етеді.

Жоғарыда берілген жағдайлар отын шығынының тиімділігін арттыру үшін«ECO» (Үнемді) режимі қосылған кезде қалыпты жағдай болып табылады.

«NORMAL» режимі

«NORMAL» (Қалыпты) режимі тегіс басқаруды және ыңғайлы жүргізу стилін қамтамасыз етеді.

«NORMAL» режимін таңдау аспаптар тақтасында ешқалай көрсетілмейді.

«SPORT» режимі

«SPORT» (Спорттық) режим автокөліктің тұрақтылығын қамтамасыз ете отырып, спорттық жүргізу стилін сақтауға мүмкіндік береді.

«SPORT» режимінде отын шығыны артуы мүмкін.

- «SPORT» режимі орнатылған кезде аспаптар панелінде «SPORT» индикаторы жанады.
- Қозғалтқышты қайта қосқан кезде автокөліктің қозғалыс режимі «NORMAL» (Қалыпты) болып өзгереді.
- «SPORT» режимі қосулы болса:
  - Қозғалтқыштың айналу жылдамдығы белгілі бір уақыт аралығында, тіпті акселератор педалі жіберілгеннен кейін де жоғары болып қалады.
  - Жоғарырақ беріліске ауыстыру жылдамдықты үдеткен кезде шамалы кідіріспен орындалады.

«МЕНІҢ ЖҮРГІЗУ РЕЖИМІМНІҢ» сипаттамалары

«SMART» режимі

«SMART» (Интеллектуалды) режимі тежегіш педалін басып немесе рульді пайдаланып жүргізушінің жүргізу мәнерін бағалау арқылы «SMART ECO» (Интеллектуалды үнемді), «SMART NORMAL» (Интеллектуалды қалыпты) және «SMART SPORT» (Интеллектуалды спорттық) арасында тиісті жүргізу режимін таңдауға мүмкіндік береді.

Сіз «SMART» (Интеллектуалды) режимінде тап бола алатын әртүрлі жол жағдайлары

- Жүру режимі сіз акселератор педалін ақырын басқан кезде (сіздің жүргізу тәсіліңіз байсалды деп анықталады) белгілі бір уақыт өткеннен кейін автоматты түрде «ECO» (Үнемді) режиміне ауысады.
- Жүру режимі сіз акселератор педалін қатты немесе бірнеше рет басқан кезде белгілі бір уақыт өткеннен кейін автоматты түрде «SMART ECO» (Интеллектуалды үнемді режим) режимінен «SMART NORMAL» (Интеллектуалды қалыпты) режиміне ауысады.
- Көлік құралы белгілі бір бұрышпен еңіс бойынша көтеріле бастаған кезде қозғалыс режимі сол жүргізу әдісімен автоматты түрде «SMART NORMAL» (Интеллектуалды қалыпты) ауысады. Автокөлік тегіс жолға кірген кезде жүру режимі автоматты түрде «SMART ECO» (Интеллектуалды үнемді) күйіне ауысады.

- Жүру режимі тек қиын қозғалыс жағдайында автоматты түрде «SMART SPORT» (Интеллектуалды спорттық) күйіне ауысады . Қалыпты жол жағдайларының көпшілігінде «SMART ECO» (Интеллектуалды үнемді) немесе «SMART NORMAL» (Интеллектуалды қалыпты) жүру режимі қолданылады.
- Жүру режимі жылдамдықты күрт үдеткен кезде немесе рульді бірнеше рет басқанда автоматты түрде «SMART SPORT» (Интеллектуалды спорттық) күйіне ауысады (сіздің жүргізу мәнеріңіз спорттық деп анықталады). Бұл режимде жылдамдықты күрт үдету немесе тежеу үшін автокөлік төменірек берілісте қозғалады және қозғалтқышпен тежеу тиімділігі артады.

«SMART ECO» (Интеллектуалды үнемді), «SMART NORMAL» (Интеллектуалды қалыпты) және «SMART SPORT» (Интеллектуалды спорттық) режимдерінің жалпы сипаттамасын «ECO, NORMAL, SPORT режимдерінің сипаттамалары» бөлімінен қараңыз.

«SMART» режимінің шектеулері

«SMART» режимі төменде көрсетілген жағдайларда шектелуі мүмкін. ECO, NOAML, SPORT режимдерінің сипаттамалары

- Жүргізуші берілістерді қолмен ауыстыру үшін руль астындағы ауыстырып қосқышты пайдаланады. (Жүйе жүрзігушінің берілістерді қолмен ауыстыруына басымдық береді)
- Интеллектуалды круиз-контроль қосулы.
- Трансмиссия майының температурасы тым жоғары немесе тым төмен.

МЕНІҢ ЖҮРГІЗУ РЕЖИМІМ

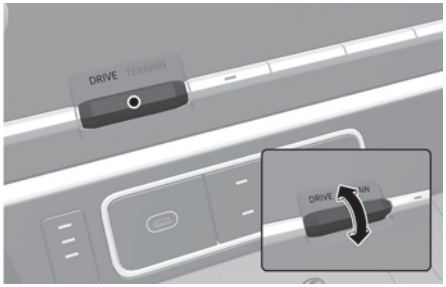
МЕНІҢ ЖҮРГІЗУ РЕЖИМІМ жүру режимінде жүргізуші трансмиссияның, рульдің, аспаның және толық жетектің баптауларын жекелендіре алады.

- МЕНІҢ ЖҮРГІЗУ РЕЖИМІМДІ баптау үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірінде мына бөлімге өтіңіз: **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізу режимі** > **МЕНІҢ ЖҮРГІЗУ РЕЖИМІМ**.

МЕНІҢ ЖҮРГІЗУ РЕЖИМІМ	
Қуат блогы	ECO/NORMAL/ SPORT/SMART
Рульмен басқару	NORMAL/SPORT

Біріктірілген жүргізу режимін басқару жүйесі (4WD)

Жүру режимі

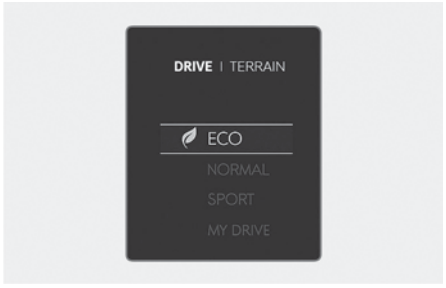

Жүргізу режимі жүргізушінің қалауына немесе жол жағдайына байланысты таңдалады.

Қозғалтқышты қайта оталдырғаннан кейін жүйе қалыпты режимге оралады.

i Ақпарат

Аспаптар панелінде ақаулар болған жағдайда NORMAL (Қалыпты) жүргізу режимі қосылады және SPORT (Спорттық) режиміне ауыса алмауыңыз мүмкін.

DRIVE MODE (немесе DRIVE/TERRAIN) ауыстырып қосқышын бұру немесе ауыстыру кезінде режим келесідей өзгереді.

- **ECO** > **NORMAL** > **SPORT** > **МЕНІҢ ЖҮРГІЗУ РЕЖИМІМ**

Жүргізу режимінің сипаттамалары

«ECO» режимі

ECO (Үнемді) режимі зиянсыз жүргізуді қамтамасыз ету үшін отын шығынының тиімділігін арттыруға көмектеседі.

Отын шығынының тиімділігі автокөлікті басқару мәнері мен жол жағдайларына байланысты өзгереді.

- «ECO» режимі қосулы кезде аспаптар панелінде индикатор жанады.
- «ECO» режимін іске қосқанда:
  - Акселератор педалін басқару реакциясы акселератор педалін орташа басқан кезде аздап төмендеуі мүмкін.
  - Ауаны баптау жүйесінің жұмыс параметрлері шектеулі болуы мүмкін.
  - Трансмиссия берілістерінің ауысу схемасы өзгеруі мүмкін.
  - Трансмиссияның берілістері кейбір ауысқанда қозғалтқыштың шуы айқынырақ естілуі мүмкін, өйткені берілістің төмендеуі акселератор педалін қаттырақ басуды қажет етеді.

Жоғарыда берілген жағдайлар отын шығынының тиімділігін арттыру үшін«ECO» (Үнемді) режимі қосылған кезде қалыпты жағдай болып табылады.

«NORMAL» режимі

«NORMAL» (Қалыпты) режимі тегіс басқаруды және ыңғайлы жүргізу стилін қамтамасыз етеді.

«NORMAL» режимін таңдау аспаптар тақтасында ешқалай көрсетілмейді.

«SPORT» режимі

«SPORT» (Спорттық) режим автокөліктің тұрақтылығын қамтамасыз ете отырып, спорттық жүргізу стилін сақтауға мүмкіндік береді.

«SPORT» режимінде отын шығыны артуы мүмкін.

- «SPORT» режимі орнатылған кезде аспаптар панелінде «SPORT» индикаторы жанады.
- Қозғалтқышты қайта қосқан кезде автокөліктің қозғалыс режимі «NORMAL» (Қалыпты) болып өзгереді.
- «SPORT» режимі қосулы болса:
  - Қозғалтқыштың айналу жылдамдығы белгілі бір уақыт аралығында, тіпті акселератор педалі жіберілгеннен кейін де жоғары болып қалады.
  - Жоғарырақ беріліске ауыстыру жылдамдықты үдеткен кезде шамалы кідіріспен орындалады.

«МЕНІҢ ЖҮРГІЗУ РЕЖИМІМНІҢ» сипаттамалары

«SMART» режимі

«SMART» (Интеллектуалды) режимі тежегіш педалін басып немесе рульді пайдаланып жүргізушінің жүргізу мәнерін бағалау арқылы «SMART ECO» (Интеллектуалды үнемді), «SMART NORMAL» (Интеллектуалды қалыпты) және «SMART SPORT» (Интеллектуалды спорттық) арасында тиісті жүргізу режимін таңдауға мүмкіндік береді.

Сіз «SMART» (Интеллектуалды) режимінде тап бола алатын әртүрлі жол жағдайлары

- Жүру режимі сіз акселератор педалін ақырын басқан кезде (сіздің жүргізу тәсіліңіз байсалды деп анықталады) белгілі бір уақыт өткеннен кейін автоматты түрде «ECO» (Үнемді) режиміне ауысады.
- Жүру режимі сіз акселератор педалін қатты немесе бірнеше рет басқан кезде белгілі бір уақыт өткеннен кейін автоматты түрде «SMART ECO» (Интеллектуалды үнемді режим) режимінен «SMART NORMAL» (Интеллектуалды қалыпты) режиміне ауысады.
- Көлік құралы белгілі бір бұрышпен еңіс бойынша көтеріле бастаған кезде қозғалыс режимі сол жүргізу әдісімен автоматты түрде «SMART NORMAL» (Интеллектуалды қалыпты) ауысады. Автокөлік тегіс жолға кірген кезде жүру режимі автоматты түрде «SMART ECO» (Интеллектуалды үнемді) күйіне ауысады.

- Жүру режимі тек қиын қозғалыс жағдайында автоматты түрде «SMART SPORT» (Интеллектуалды спорттық) күйіне ауысады . Қалыпты жол жағдайларының көпшілігінде «SMART ECO» (Интеллектуалды үнемді) немесе «SMART NORMAL» (Интеллектуалды қалыпты) жүру режимі қолданылады.
- Жүру режимі жылдамдықты күрт үдеткен кезде немесе рульді бірнеше рет басқанда автоматты түрде «SMART SPORT» (Интеллектуалды спорттық) күйіне ауысады (сіздің жүргізу мәнеріңіз спорттық деп анықталады). Бұл режимде жылдамдықты күрт үдету немесе тежеу үшін автокөлік төменірек берілісте қозғалады және қозғалтқышпен тежеу тиімділігі артады.

«SMART ECO» (Интеллектуалды үнемді), «SMART NORMAL» (Интеллектуалды қалыпты) және «SMART SPORT» (Интеллектуалды спорттық) режимдерінің жалпы сипаттамасын «ECO, NORMAL, SPORT режимдерінің сипаттамалары» бөлімінен қараңыз.

«SMART» режимінің шектеулері

«SMART» режимі төменде көрсетілген жағдайларда шектелуі мүмкін. ECO, NORMAL, SPORT режимдерінің сипаттамалары

- Жүргізуші берілістерді қолмен ауыстыру үшін руль астындағы ауыстырып қосқышты пайдаланады. (Жүйе жүрзігушінің берілістерді қолмен ауыстыруына басымдық береді)
- Интеллектуалды круиз-контроль қосулы.
- Трансмиссия майының температурасы тым жоғары немесе тым төмен.

МЕНІҢ ЖҮРГІЗУ РЕЖИМІМ

МЕНІҢ ЖҮРГІЗУ РЕЖИМІМ жүру режимінде жүргізуші трансмиссияның, рульдің, аспаның және толық жетектің баптауларын жекелендіре алады.

- МЕНІҢ ЖҮРГІЗУ РЕЖИМІМДІ баптау үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірінде мына бөлімге өтіңіз: **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізу режимі** > **БАПТАЛАТЫН** > **МЕНІҢ ЖҮРГІЗУ ЖҮЙЕМ**.

МЕНІҢ ЖҮРГІЗУ РЕЖИМІМ	
Қуат блогы	ECO/NORMAL/ SPORT/SMART
Рульмен басқару	NORMAL/SPORT

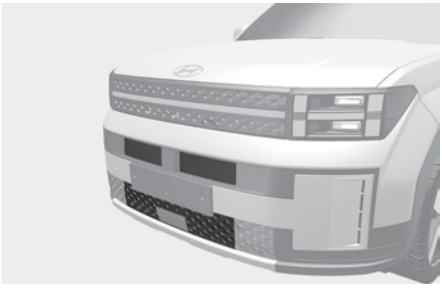
Бетті таңдау режимі

Бетті таңдау режимі жол жағдайына сәйкес қозғалтқыш пен тежегішті басқару арқылы оңтайлы жүргізу өнімділігіне қол жеткізуге көмектеседі.

Қалыпты жүру режимінен бетті таңдау режиміне ауысу үшін «DRIVE/TERRAIN» түймесін басыңыз.

Толығырақ осы тараудың «Толық жетек бетін таңдау режимі (4WD)» бөлімінен қараңыз.

Белсенді ауа жапқышы

Белсенді ауа жапқыш жүйесі электр көлік бөлшектерін салқындату және энергия тиімділігін арттыру үшін алдыңғы бампер астындағы ауа жапқышын басқарады.

i Ақпарат

Белсенді ауа жапқыш жүйесін автокөліктің жай-күйіне (тұрақ, қозғалыс және т.б.) қарамастан қосуға болады.

Ақау

Егер ауа жапқыш бөгде факторлардың салдарынан уақытша ашық болса немесе бақылаушы қар, жаңбыр және т.б. ластанса, белсенді ауа жапқыш жүйесі, дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

Егер дисплейде «**Белсенді ауа жапқыш жүйесін тексеріңіз**» деген хабарлама көрсетілсе, автокөлікті қауіпсіз жерде тоқтатыңыз және ауа жапқышының жай-күйін тексеріңіз.

Қажетті жұмыстарды орындағаннан кейін, мысалы бөгде заттарды алып тастағаннан кейін, электромобильді іске қосып, 10 минут күте тұрыңыз. Егер қалқымалы хабар жойылмаса, HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Егер ауа жапқыштары бір күйде болмаса (хабарлама көрінуіне қарамастан), автокөлікті сөндіріңіз және 10 минут күте тұрыңыз, содан кейін оны қосыңыз және ауа жапқыштарын қараңыз.
- Белсенді ауа жапқыштар жүйесі электр қозғалтқыштарымен іске қосылады. Жүйенің жұмысына кедергі жасамаңыз және тосқауылдарға шамадан тыс күш салмаңыз. Бұл ақауға әкелуі мүмкін.

Жүргізудің ерекше шарттары

Қауіпті жүргізу шарттары

Қауіпті жағдайларға тап болған кезде, мысалы, су, қар, мұз, балшық, құм және т.б. қозғалыс кезінде мынадай ұсынымдарды орындаңыз:

- Абайлаңыз және тежеу жолы ұзағырақ болатынын есте сақтаңыз.
- Кенет тежемеңіз не рульді қатты айналдырмаңыз.
- Егер автокөлік қарда, балшықтау не құмда тұрып қалса, екінші беріліске ауысыңыз. Дөңгелектердің қажетсіз сырғып кетуіне жол бермеу үшін жылдамдықты баяу үдетіңіз.
- Мұзда, қарда немесе балшықта тұрып қалған жағдайда, бетпен қосымша ілініс қамтамасыз ету үшін дөңгелектің астына құмды, тас тұзды, дөңгелек шынжырын немесе басқа сырғытпайтын құралдарды салыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Тайғанақ бетпен қозғалған кезде автоматты беріліс қорабы/қос іліністі беріліс қорабы бар берілістің төмендеуі авариияға әкелуі мүмкін. Дөңгелектердің айналу жылдамдығының кенеттен өзгеруі тайғанауға әкелуі мүмкін. Тайғақ бетте берілісті төмендету кезінде абай болыңыз.

Автокөлікті тербелту

Автокөлікті қардан, құмнан не балшықтан босату үшін оны тербелту қажет болғанда, алдыңғы дөңгелек айналасын тазарту үшін алдымен рульді оңға және солға қарай бұрыңыз. Содан кейін «R» (Артқа жүру) режимдері мен алға жүру режимдері арасында ауысыңыз. Дөңгелектерді айналдырмауға тырысыңыз және қозғалтқышты шамадан тыс жүктемеңіз.

Трансмиссия тозбауы үшін берілістерді ауыстырмас бұрын дөңгелектер айналып болғанша күтіңіз. Берілістерді ауыстыру кезінде акселератор педалін жіберіңіз және беріліс қосулы кезде акселератор педалін аздап басыңыз. Дөңгелектердің алға және артқа баяу айналуы автокөлікті босата алатын тербелмелі қозғалысты тудырады.

⚠ ЕСКЕРТУ

Автокөлікті тербелтпей тұрып ESC жүйесін өшіріп қою керек. Егер автокөлік кептеліп қалса және дөңгелектер тым жылдам айналса, шиналардағы температура өте тез көтерілуі мүмкін. Шина зақымдалған кезде шина жыртылуы немесе жарылуы мүмкін. Бұл сізді және басқа адамдарды жарақаттауы мүмкін. Автокөліктің жанында адамдар немесе кез келген заттар болса, бұл процедураны қолданбаңыз.

Егер сіз автокөлікті босатуға тырыссаңыз, ол тез қызып кетуі мүмкін, бұл мотор бөлімінің өртенуіне немесе басқа зақымдарға әкелуі мүмкін. Шиналардың немесе қозғалтқыштың қызып кетуіне жол бермеу үшін дөңгелектерді мүмкіндігінше айналдырмауға тырысыңыз. Дөңгелектердің 56 км/сағ (35 миль/сағ) жоғары жылдамдықпен айналуына жол бермеңіз.

Егер автокөлікті бірнеше әрекеттен кейін босатып ала алмасаңыз, қозғалтқыш қызып кетпеуі, трансмиссия мен шиналар зақымдалмауы үшін сүйреуішті қолданған жөн. 8-бөлімдегі «Сүйреу» тарауын қараңыз.

Бірқалыпты бұрылыстар

Бұрылыстарда тежемеңіз немесе берілістерді ауыстырмаңыз, әсіресе жол дымқыл болғанда. Бұрылыстардан жылдамдықты біртіндеп үдетіп өткен жөн.

Автокөлікті түнгі уақытта жүргізу

Түнде көлік жүргізу күндіз жүргізуден гөрі қауіпті. Мұнда есте сақтау керек бірнеше маңызды кеңестер берілген.

- Жылдамдықты төмендетіп, өзіңіздің және басқа автокөліктің арасындағы қашықтықты сақтап отырыңыз, себебі түнде көру қабілеті төмендейді, әсіресе көше жарығы жоқ жерлерде.
- Айналарды басқа автокөлік фараларының жарқылын азайтатындай етіп реттеңіз.
- Көлігіңіздің фаралары таза және дұрыс реттелгеніне көз жеткізіңіз. Лас немесе дұрыс реттелмеген фаралар түнде көру мүмкіндігін айтарлықтай нашарлатады.
- Қарсы келе жатқан автокөліктердің фараларына тікелей қарауға әрекет жасамаңыз. Уақытша көрмей қалып, көзге қайтадан қараңғылыққа үйрену үшін бірнеше секунд қажет болады.

Автокөлікті жауын шартында жүргізу

Жаңбырда және дымқыл жолда көлік жүргізу қауіпті болуы мүмкін. Жаңбырлы ауа райында немесе тайғанақ жол жабынмен жүргізу кезінде:

- Жылдамдықты төмендетіп, қашықтықты арттырыңыз. Нөсер жаңбыр көру мүмкіндігін айтарлықтай нашарлатады және аялдау жолының ұлғаюына әкеледі, сондықтан автокөліктің жылдамдығын төмендетіңіз.
- Круиз-контрольді өшіріп қойыңыз
- Алдыңғы әйнекте сызықтар қалдыратын немесе бос орын қалдыратын алдыңғы әйнектазалағыш щеткаларын ауыстырыңыз.

- Шиналардың протекторының тереңдігі жеткілікті екеніне көз жеткізіңіз. Егер шиналар қатты тозған болса, автокөліктің дымқыл жол жабынында кенеттен тоқтауы олардың сырғып кетуіне және жол-көлік оқиғасына әкелуі мүмкін. 9-тараудың «Шиналар мен дөңгелектер» бөлімін қараңыз.
- Автокөлік басқа қозғалыс қатысушыларына жақсы көрінуі үшін алдыңғы фараларды қосып қойыңыз. Кейбір елдерде шыны тазалағыштарды іске қосу кезінде фараларды қосу талап етіледі.
- Үлкен шалшықтарда жоғары жылдамдықпен жүру тежеу жүйесіне теріс әсер етуі мүмкін, сондықтан автокөлігіңіздің жылдамдығын төмендетуге тырысыңыз.
- Егер сіз тежегіштер суланған деп ойласаңыз, оларды төмен жылдамдықпен бірнеше рет тегіс тежеу арқылы құрғатыңыз.

Аквақалқу

Егер жол аса сулы, ал жылдамдық үлкен болса, автокөлік жол бетімен жанасуын ішінара не толығымен жоғалтып, су бетінде тайғанауы мүмкін. Су жолмен жүргенде ЖЫЛДАМДЫҚТЫ АЗАЙТҚАН жөн. Протектор биіктігі азайған кезде аквақалқу қаупі артады, 9-тараудағы «Шиналар және дөңгелектер» бөлімін қараңыз.

Автокөлікті су басқан жерлерде жүргізу

Егер сіз судың дөңгелек күпшегінің төменгі жағынан жоғары емес екеніне сенімді болмасаңыз, су басқан жерлерде жүруден аулақ болыңыз. Егер бұған сенімсіз болмасаңыз, бұрылып, басқа бағыт табыңыз.

Су кедергілерін төмен жылдамдықпен басып өтіңіз. Жеткілікті тежеу жолын қамтамасыз ету қажеттілігін қарастырыңыз, өйткені су тежеу жүйесінің тиімділігін төмендетуі мүмкін.

Сумен жүргеннен кейін бірнеше рет төмен жылдамдықпен баяу тежеу арқылы тежегіштерді құрғатыңыз.

Автомагистральдарда қозғалу

Шиналар

Нұсқаулықта көрсетілгендей шиналардағы қысымды реттеңіз. Шиналардағы жеткіліксіз қысым шиналардың қызып кетуіне немесе зақымдалуына әкелуі мүмкін.

Тозған не зақымдалған шиналарды орнатпаңыз. Бұл жолдың ілінісуін төмендетуі немесе тежеуді нашарлатуы мүмкін.

i Ақпарат

Шиналардағы көрсетілген максималды қысымынан асырмаңыз.

Отын, қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығы және мотор майы.

Автомагистральдарда жоғары жылдамдықпен жүру орташа жылдамдықпен жүргенмен салыстырғанда, отын шығынының артуына әкеледі. Отынды үнемдеу мақсатында автомагистральдарда орташа жылдамдықпен жүрген жөн.

Жол жүрмей тұрып қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығының деңгейі мен мотор майының деңгейін тексеру керек.

Жетекті белдік

Әлсіз не зақымдалған жетекті белдік қозғалтқыштың қызуына әкелуі мүмкін.

Аударылу қаупін азайту

Сіздің әмбебап жолаушылар көлігіңіз өткіштігі жоғары автокөлік (SUV) болып саналады. Өтімділігі жоғары автокөліктерде жол саңылауы анағұрлым жоғары және протектор тар, бұл әртүрлі жолсыз жағдайларда өтімділікті қамтамасыз етеді. Құрылым ерекшеліктерінің арқасында олардың ауырлық орталығы кәдімгі жолаушылар көлік құралдарына қарағанда жоғары орналасқан, сондықтан күрт бұрылыстар кезінде олардың төңкерілу үрдісі жоғары. Жол талғамайтын көліктердің басқа көлік түрлерімен салыстырғанда аударылу ықтималдығы жоғары. Жүргізуші мен жолаушылар әрқашан қауіпсіздік белдіктерін тиісті түрде пайдалануы тиіс. Аударылған жағдайда жолаушы немесе жүргізуші қауіпсіздік белдігін тақпаса, олар ауыр немесе өлімге әкелетін жарақат алулары әбден мүмкін.

Аударылу қаупін азайту үшін жүргізуші кейбір шараларды қолдана алады. Мүмкін болса, күрт бұрылыстар мен кенет маневрлер жасамаңыз, көліктің төбесіне ауыр жүкті қоймаңыз, сонымен қатар көліктің құрылымына ешқандай өзгеріс енгізбеңіз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Кейбір жол талғамайтын көліктердің басқа көлік түрлерімен салыстырғанда аударылу ықтималдығы жоғары. Аударылмау немесе көлікті басқару мүмкіндігінен айырылып қалмау үшін келесі шараларды қабылдау қажет:

- Жолаушылар көлігіндегіге қарағанда төмен жылдамдықпен бұрылу.
- Шұғыл бұрылыс пен күрт маневр жасамау.
- Ауырлық орталығының жоғарылауына әкелуі мүмкін автокөлік құрылымына ешқандай өзгеріс енгізбеу.
- Шиналардағы қысымды бақылау.
- Төбеге ауыр жүкті қоймау.

⚠ ЕСКЕРТУ

Қауіпсіздік белдігін дұрыс тағу қажет. Аударылған жағдайда жолаушы немесе жүргізуші қауіпсіздік белдігін тақпаса, олар ауыр немесе өлімге әкелетін жарақат алулары әбден мүмкін.

Көлікті қыста жүргізу

Қар мен мұзда жүру

Алдағы және жаныңыздағы автокөліктерге дейін қауіпсіз қашықтықты сақтаңыз.

Тежегішті ақырын басыңыз. Жоғары жылдамдықтағы қозғалыс, күрт жылдамдату және тежеу, сондай-ақ тік бұрылыстар өте қауіпті болып табылады. Жылдамдықты төмендету үшін қозғалтқышпен тежеуді барынша пайдаланыңыз. Қарлы не тайғақ жолдарда кенет тежеу көліктің сырғуына әкелуі мүмкін.

Терең қарда жүру үшін қысқы шиналарды немесе сырғытпайтын шынжырларды орнату қажет болуы мүмкін.

Автокөлікте апаттық жинақты әрдайым алып жүріңіз. Басқа нәрселермен қатар, сапар кезінде дөңгелек шынжырлары, сүйреу сымарқандары немесе шынжырлары, шам, сигналдық зымырандар, құм, күрек, байланыстырушы кабельдер, терезе қырғыш, қолғап, брезент, комбинезон, көрпе және т. б. қажет болуы мүмкін.

Қысқы шиналар

⚠ ЕСКЕРТУ

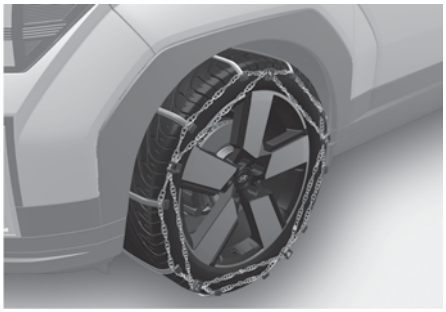
Қысқы шиналардың өлшемі мен типі автокөліктің стандартты шиналарындағылармен бірдей болуы тиіс. Бұл ережені сақтамау сіздің көлігіңіздің басқарылуы мен қауіпсіздігіне теріс әсер етуі мүмкін.

Жол жабынының температурасы 7 °C (45 °F) төмен болған кезде қысқы шиналарды пайдалануды ұсынамыз. Қысқы шиналарды орнатқан кезде олардың қысымы түпнұсқа шиналардағы қысымға сәйкес келетіндігін тексеріңіз. Көлікті кез келген ауа-райында еш уайымсыз жүргізу үшін барлық төрт дөңгелекке қысқы шиналарды орнатыңыз.

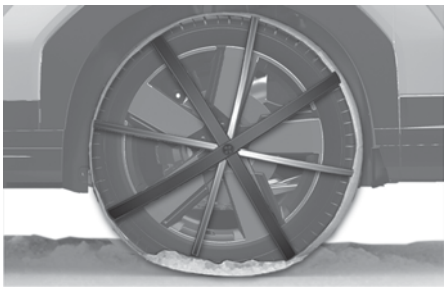
Қысқы шиналардың құрғақ жолмен ілінісу күші түпнұсқа шиналармен салыстырғанда азырақ болуы мүмкін. Қысқы шиналармен жүруге ұсынылатын максималды жылдамдықты шина сатушысынан анықтауға болады.

Дөңгелек шынжырлары

A түрі

B түрі

Радиалды шиналардың бүйірлері өзге типтегі шиналарға қарағанда жіңішкелеу болғандықтан, сырғытпайтын шынжырдың кейбір түрлерін орнатқан кезде оларды зақымдап алуға болады. Сол себепті сырғытпайтын шынжырлардың орнына қысқы шиналарды қолданған жөн. Егер тайғанауға қарсы шынжырларды пайдалану қажет болса, HYUNDAI түпнұсқа қосалқы бөлшектерін пайдаланыңыз. Тайғанауға қарсы шынжырларды орнату алдында оларға қоса берілген нұсқаулықтармен танысыңыз. Өндірушінің кепілдік міндеттемелері дұрыс емес сырғытпайтын шынжырларды орнатудан туындаған автокөліктердің зақымдалуына қолданылмайды.

⚠ ЕСКЕРТУ

Шынжырларды орнату автокөліктің басқарылу мүмкіндігіне теріс әсер етуі мүмкін:

- 30 км/сағ (20 миль/сағ) аспайтын жылдамдықпен немесе сырғытпайтын шынжырларды өндіруші ұсынған, яғни қай жылдамдықтың төмен екеніне байланысты жүріңіз.
- Автокөлікті абайлап жүргізіңіз, кедір-бұдыр және шұңқыр жолмен жүрмеңіз, шұғыл бұрылыс жасамаңыз және тұрақтылықтың жоғалуына әкелуі ықтимал қауіптерден аулақ болыңыз.
- Шұғыл бұрылыс жасамай, сырғып тежемеңіз.
- Шынжырларды тек жұппен және тек алдыңғы дөңгелектерге орнатыңыз. Есіңізде болсын, сырғытпайтын шынжырларды орнату қозғаушы күшті арттырады, бірақ бүйірлік сырғанауға қарсы тұра алмайды.

ℹ Ақпарат

Тікенекті шиналарды, оларды қолданудағы ықтимал шектеулерге қатысты жергілікті және мемлекеттік ережелермен алдын ала танысып алғанша, орнатпаңыз.

Шынжырларды орнату

Сырғытпайтын шынжырларды орнатқан кезде өндірушінің нұсқауларын орындап, оларды барынша тығыз орнату керек. Тайғанауға қарсы шынжырлар орнатылған кезде 30 км/сағ (20 миль/сағ) аспайтын жылдамдықпен немесе тайғанауға қарсы шынжырларды өндіруші ұсынған жылдамдықпен қозғалыңыз. Егер шынжырлардың көліктің шанағына немесе жақтауына ілініп жатқанын естісеңіз, оларды мықтап тартыңыз. Егер шынжырлар іліне берсе, дыбыс жоғалып кеткенше жылдамдықты төмендетіңіз. Тазартылған жолға шыққан кезде сырғытпайтын шынжырларды алып тастау керек.

Сырғытпайтын шынжырларды орнату үшін автокөлікті өтіп бара жатқан көлік құралдарынан алшақтау, тегіс алаңға қойыңыз. Автокөлікте апаттық жарық сигналын беру жүйесін қосыңыз және көліктің артында үшбұрышты апаттық аялдау белгісін орнатыңыз (бар болса). Сырғытпайтын шынжырларды орнатпас бұрын берілісті «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырыңыз, тұрақ тежегішін қосыңыз және қозғалтқышты өшіріңіз.

Ескертпе

Сырғытпайтын шынжырларды пайдаланған кезде төменде көрсетілген ақпаратты ескеріңіз.

- Өлшемі бойынша дұрыс іріктелмеген немесе дұрыс орнатылмаған шынжырлар тежегіш жүйесінің түтіктеріне, аспаға, шанаққа және автокөліктің дөңгелектеріне зақым келтіруі мүмкін.
- SAE «S» класына жататын шынжырларды не сырғытпайтын сымды шынжырларды қолданыңыз.
- Егер сіз шанаққа шынжырлардың ілінуінен туындаған шуды естісеңіз, шынжырды көліктің шанағына тимеуі үшін мықтап тартыңыз.
- Шанақ зақымданбауы үшін шынжырларды 0,5-1,0 км (0,3-0,6 миль) кейін тартыңыз.
- Алюминий дискілері бар автокөліктерге шынжырды орнатпаңыз. Егер мұны жасауға тура келсе, сым түріндегі шынжырларды қолданыңыз.
- Шынжыр қосылымына зақым келтірмеу үшін сырғытпайтын шынжырлардағы сым түйіндердің қалыңдығы 12 мм (0,47 дюйм) аспауы керек.
- Шинасының өлшемі 21 дюйм автокөліктерде сырғанауға қарсы мата шынжырларын пайдалану қажет

Қыс мезгіліндегі сақтық шаралары

Салқындатқыш сұйықтығы ретінде жоғары сапалы этиленгликольді қолданыңыз

Автокөлігіңіз салқындату жүйесіндегі жоғары сапалы этиленгликоль салқындатқыш сұйықтығымен бірге келеді. Бұл пайдалануға болатын салқындатқыш сұйықтықтың жалғыз түрі, себебі ол салқындату жүйесінде коррозияның алдын алуға, су сорғысын майлауға және қатып қалуға жол бермейді. 9-бөлімдегі техникалық қызмет көрсету кестесіне сәйкес салқындатқыш сұйықтықты ауыстыру немесе толтыру қажет. Қыс басталмас бұрын салқындатқыш сұйықтықты суық мезгілде күтілгеннен төмен температурада қатып қалатынына көз жеткізу үшін тексеріңіз.

Аккумулятор мен электржетекті тексеру

Қысқы температура аккумулятор жұмысын нашарлатуы мүмкін. Аккумулятор мен кабельдерді 9-бөлімде көрсетілгендей тексеріңіз. Аккумулятор зарядының деңгейін ресми HYUNDAI дилерінде немесе техқызмет көрсету бекетінде тексеріп алуға болады.

Қажет болғанда қысқы майды құйыңыз

Кейбір аймақтарда қыста тұтқырлығы аздау қысқы майды қолдануға кеңес беріледі. Бұдан басқа, мотор майы мен сүзгіні ауыстыруды кезекті техникалық қызмет көрсету басталмас бұрын жүргізген жөн. Жаңа мотор майы қыста қозғалтқыштың оңтайлы жұмысын қамтамасыз етеді. Толығырақ 2 тараудан қараңыз. Егер сіз қыста қандай майды қолдану керектігін білмесеңіз, HYUNDAI ресми дилеріне хабарласқан жөн.

Оталдыру білтелері мен оталдыру жүйесін тексеріңіз.

Оталдыру білтелерін 9-бөлімде көрсетілгендей тексеріңіз. Қажет болғанда білтелерді ауыстырыңыз. Оған қоса сымдар жүйесі мен оталдыру жүйесі шынжырының басқа компоненттерінде жарықтардың, тозудың және зақымдардың бар-жоғын тексеріңіз.

Есік құлыптарының қатып қалуын болдырмау

Мақұлданған мұзға қарсы сұйықтықты немесе глицеринді құлыптың оймасына себіңіз. Егер құлыптың оймасы мұзбен жабылған болса, оны кетіру үшін мұзға мақұлданған мұзға қарсы сұйықтықты себіңіз. Егер құлыптың ішкі жағы қатып қалса, оны қыздырылған кілтпен жібітуге тырысыңыз. Күйіп қалмас үшін қыздырылған кілтті абайлап қолданыңыз.

Әйнекжуғыш жүйесіне қолдануға рұқсат берілген антифризді пайдаланыңыз

Жуғыш үшін жуғыштың бачогындағы нұсқауларға сәйкес антифриздің мақұлданған ерітіндісін қосыңыз. Әйнекжуғыштың қатып қалуына жол бермейтін ерітіндіні HYUNDAI ресми дилерінен және көптеген автокөлік дүкендерінен сатып алуға болады.

i Ақпарат

Лак-бояу жабынына зақым келтірмеу үшін қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығын немесе антифриздің басқа түрлерін пайдаланбаңыз.

Тұрақ тежегішінің қатуына жол бермеңіз.

Кейбір жағдайларда тұрақ тежегіші қосылып тұрған күйінде қатып қалуы мүмкін. Бұл көбінесе артқы тежегіш аймағында қар немесе мұз жиналған кезде немесе тежегіштер суланған кезде орын алады. Егер тұрақ тежегішінің қатып қалу қаупі болса, оны «P» (Тұрақ) күйінде берумен уақытша іске қосыңыз, содан кейін артқы дөңгелектерді бұғаттаңыз және тұрақ тежегішін босатыңыз.

Түбіне қар мен мұздың жиналуына жол бермеңіз

Кейбір жағдайларда қар мен мұз қанаттардың астына жиналып, рульді басқаруға кедергі келтіруі мүмкін. Ауыр қыс мезгілінде қозғалу кезінде автокөліктің астына қарап, алдыңғы дөңгелектер мен руль жүйесінің бұғатталмағанын үнемі тексеріп отыру керек.

Апаттық жарақтандыру

Сізде әрқашан ауа-райына сәйкес келетін апаттық жарықтандыру жабдығы болуы керек. Басқа нәрселермен қатар, сапар кезінде дөңгелек шынжырлары, сүйреу сымарқандары немесе шынжырлары, шам, сигналдық шырақтар, құм, күрек, байланыстырушы кабельдер, терезе қырғыш, қолғап, брезент, комбинезон, көрпе және т. б. қажет болуы мүмкін.

Мотор бөлігіне бөгде заттарды не материалдарды қоймаңыз

Мотор бөлігіндегі бөгде заттар не материалдар қозғалтқыштың ақауына немесе тұтануына әкелуі мүмкін, себебі олар қозғалтқыштың салқындауына кедергі келтіруі ықтимал. Өндірушінің кепілдігі мұндай зақымдарға қолданылмайды.

Конденсация кезінде және газ шығаратын түтіктердің ішінде су буы жиналса, автокөлікті қозғалысқа келтіріңіз

Егер көлік қыста ұзақ уақыт пайдаланылмаса, қозғалтқыш оталғаннан кейін су буы конденсацияланып, газ шығаратын түтіктердің ішіне жиналуы мүмкін. Газ шығаратын түтіктердің ішіне судың жиналуы шу тудыруы мүмкін, бірақ орташа немесе жоғары жылдамдықпен жүрген кезде ылғал кетеді.

i Ақпарат

- Автокөлікке нөмірлік белгіні жабатын және оңай алып тастау немесе орнын ауыстыру мүмкін емес жабдықты орнатпаңыз.
- Тіркеме пайдаланылмаған кезде нөмір белгісі көрінуі үшін оны автокөліктен ажыратыңыз.

Тіркемені сүйреу

Бар болса

Егер сіз тіркемені автокөлікпен сүйретуді жоспарласаңыз, алдымен сіздің елде қолданылатын заңнама талаптарымен танысуыңыз керек. Тіркемелерді, автокөліктерді немесе көлік құралдары мен жабдықтардың басқа түрлерін сүйреуге қойылатын талаптар тұрғысынан заңдар әр түрлі болуы мүмкін. Тіркеп сүйреу алдында толығырақ ақпарат алу үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады. Тіркемесі бар автокөлікті басқару тіркемесіз автокөлікті басқарудан өзгеше болатынын ескеріңіз. Тіркеп сүйреу кезінде электр энергиясының басқарылуы, сенімділігі және шығыны өзгереді. Тіркемені қауіпсіз сүйреу үшін дұрыс пайдалануды қажет ететін тиісті жабдық керек. Өндірушінің кепілдік міндеттемелері тіркемені дұрыс емес сүйреуден туындаған автокөліктердің зақымдалуына қолданылмайды. Бұл бөлімде тіркемені сүйреу бойынша уақытпен сыналған кеңестер мен қауіпсіздік ережелері берілген. Бұл кеңестер сіздің қауіпсіздігіңіз үшін де, жолаушыларыңыздың қауіпсіздігі үшін де маңызды. Тіркемені сүйреуді бастамас бұрын, осы бөлімді мұқият оқып шығыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Төменде көрсетілген сақтық шараларын орындаңыз.

- Егер сіз дұрыс таңдалмаған жабдықты және/немесе дұрыс емес жүргізу әдістерін қолдансаңыз, тіркемені сүйреген кезде автокөлікті басқару мүмкін болмауы мүмкін. Мысалы, егер тіркеме тым ауыр болса, тежеу тиімділігі төмендеуі мүмкін. Сіз және сіздің жолаушыларыңыз ауыр немесе өлімге жетелейтін жарақат алуыңыз мүмкін. Осы бөлімде сипатталған барлық әрекетті орындағаннан кейін ғана тіркемені сүйрей бастаңыз.
- Сүйреу алдында тіркеменің толық массасы, GCW (автопойыздың толық массасы), GVW (автокөліктің толық массасы), GAW (көпірге түскен толық салмақ) және тіркеме жалғастырғышынан түсетін салмақ рұқсат етілген шектерде екеніне көз жеткізіңіз.
- Тіркемені сүйреген кезде ISG жүйесінің өшіп тұрғанын тексеріңіз.

i Ақпарат

Еуропа үшін

- Артқы оське (осьтерге) түсетін техникалық рұқсат етілген максималды жүктеме 15%-дан аспауы керек, ал автокөлікке түсетін жүктеменің техникалық рұқсат етілген салмағы осы мәндердің қайсысы аз екеніне байланысты 10%-дан немесе 100 кг-нан (220,4 фунт) аспауы керек. Бұл жағдайда жылдамдықты M1 санатындағы автокөлік үшін 100 км/сағ (62,1 миль/сағ) немесе N1 санатындағы автокөлік үшін 80 км/сағ (49,7 миль/сағ) асырмау керек.

- M1 санатындағы автокөлік тіркемені сүйрегенде, тарту-ілінісу құрылғысына қосымша жүктеме артқы шиналарға түсетін максималды номиналды жүктемеден асып кетуі мүмкін, ол 15%- дан аспауы керек. Бұл жағдайда жылдамдықты 100 км/сағ (62,1 миль/сағ) асырмаңыз және шиналардағы қысымды аз дегенде 0,2 барға арттырыңыз.

* M1: жолаушылар көлігі (9 орынға дейін)

* N1: жүк көлігі (3,5 тоннаға дейін)

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Тіркемені сүйрету кезінде әрқашан жолды қадағалаңыз. Тіркеме фаркоп сымына қосылған кезде келесі функциялар автоматты түрде өшіріледі:
  - Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі
  - Жолақта ұстап отыру жүйесі
  - Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі
  - Автокөліктен шығу туралы ескерту
  - Қозғалыс жолағын бақылау жүйесі
  - HDA (Автомагистральмен жүру көмекшісі)
  - Автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысу қаупі туралы ескерту функциясы
  - Кері жүріспен тұраққа қою кезіндегі қашықтық туралы ескерту жүйесі
  - Тұраққа қою кезінде соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі
  - Интеллектуалды қашықтан тұраққа қою жүйесі

  Әрбір функция туралы толығырақ 7-тараудан қараңыз.

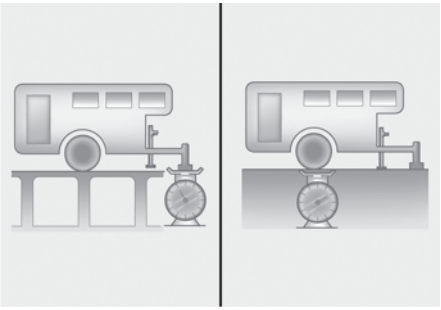
  Сіздің автокөлігіңіздегі фаркоптың сымы HYUNDAI-ның бірегей компоненті болуы тиіс. Толық ақпарат алу үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласыңыз.
- Тіркеме немесе аспалы ұстағыш бар болса артқы бұрыштық радар дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Егер артқы бұрыштық радардың жанында тіркеме, аспалы ұстағыш немесе ұқсас құрылғы орнатылса, онда «өлі» аймақтағы соқтығысуды болдырмаудың көмекші жүйесі (BCA), автокөліктен шығу туралы ескертулер және көлденең бағытта қозғалатын объектілермен соқтығысу қаупі туралы ескерту функциясы дұрыс жұмыс істемеуі немесе қажетсіз қосылуы мүмкін.

Егер тіркемені сүйретуді шешсеңіз

Тіркемені сүйреу туралы шешім қабылданған жағдайда төменде бірнеше ықтимал кеңестер берілген.

- Көлденең тұрақтылықты қамтамасыз ету құралдарын қарастырыңыз. Көлденең тұрақтылықты қамтамасыз ету құралдарын тарту-ілінісу құрылғысының сатушысына хабарласыңыз.
- Қозғалтқышты сынаған кезде, яғни алғашқы 2000 км (1200 миля) ішінде автокөлікті тіркемені сүйреу үшін қолданбаңыз. Бұл талапты сақтамау қозғалтқыштың елеулі бұзылуына әкелуі мүмкін.
- Тіркеме қолдануды жоспарлай отырып, қосымша талаптар, мысалы, сүйреу жинағын және т.с.с. пайдалану туралы ақпарат алу үшін міндетті түрде ресми HYUNDAI дилеріне хабарласқан жөн.
- Әрқашан тек орташа жылдамдықпен (100 км/сағ (60миль/сағ) кем) немесе сүйреу жылдамдығының ресми шегінде жүріңіз.
- Ұзақ өрлерде 70 км/сағ (45 миль/сағ) жылдамдығынан немесе жол белгісіндегі максималды сүйреу жылдамдығынан (қай мәннің кем екеніне қарай) аспаңыз.
- Келесі беттерде берілген масса мен салмақ бойынша шектеулер туралы ақпаратты мұқият оқыңыз.

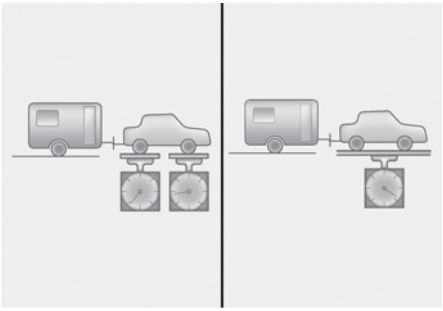
Тіркеме массасы

Тарту-ілінісу құрылғысына түсетін жүктеме / Тіркеменің толық массасы

Тіркеменің максималды қауіпсіз массасы қандай? Ол тіркеме тежегіштері ұстай алатын максималды массадан аспауы керек. Бірақ бұл жағдайда да масса тым үлкен болуы мүмкін. Мұның бәрі тіркемені қалай пайдалануды жоспарлағаныңызға байланысты. Мысалы, қозғалыс жылдамдығы, теңіз деңгейінен жоғары биіктік, жолдың көлбеуі, қоршаған ортаның температурасы және автокөлік тіркемені сүйреу үшін қаншалықты жиі қолданылатыны сияқты параметрлер маңызды. Тіркеменің оңтайлы массасы автокөлікте орнатылған арнайы жабдықтың параметрлеріне де байланысты.

Тарту-ілінісу құрылғысына түсетін жүктеме

Көпірге толық жүктеме / Автокөліктің толық массасы

Тарту-ілінісу құрылғысына түсетін жүктеме білуге тиіс маңызды параметр болып табылады, өйткені ол автокөліктің жалпы максималды массасына (GVW) әсер етеді. Тарту-ілінісу құрылғысына түсетін жүктеме тіркеменің толық массасының 10%-нан % аспауы тиіс және тарту-ілінісу құрылғысына түсіруге рұқсат етілген ең жоғары жүктеме шегінде болуы тиіс. Тіркеме жүктелгеннен кейін оның массасын және тарту-ілінісу құрылғысына түсетін жүктемені бөлек олардың нормативтік мәндерге сәйкес келетінін не келмейтінін білу үшін анықтау қажет. Егер бұл көрсеткіштер асып кетсе, оларды тіркеме ішіндегі жүкті қайта бөлу арқылы түзетуге болады.

⚠ ЕСКЕРТУ

Төменде көрсетілген сақтық шараларын орындаңыз.

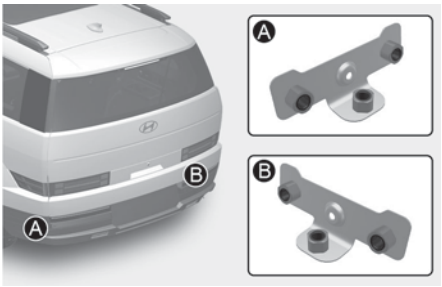
- Тіркеме жүктелген кезде массаның көп бөлігін оның артқы жағына таратпау керек. Жүктің жалпы массасының шамамен 60%-ы тіркеменің алдыңғы жағына, жүктің жалпы массасының шамамен 40%-ы тіркеменің артқы жағына орналастырылуы тиіс.
- Тіркеме жүктемеуге болатын максималды шекті массаны немесе тіркеменің тарту-ілінісу құрылғысында тиеуге болатын жүктемені асырмаңыз. Тиісінше жүктелмеген жүк автокөлікке зақым келтіруі немесе адамдардың денсаулығына зиян келтіруі мүмкін. Масса мен жүктемені өнеркәсіптік таразыларда немесе таразымен жабдықталған жол-бекет қызметі бекетінде тексеруге болады.

ℹ Ақпарат

Теңіз деңгейінен жоғары биіктік жоғарылағанда қозғалтқыштың өнімділігі төмендейді. Теңіз деңгейінен 1000 м биіктіктен бастап және әрбір келесі 1000 м-ден кейін автокөлік/тіркеме салмағының 10%-ын (тіркеме салмағы + автокөліктің жалпы салмағы) шегеру керек.

Тіркемені сүйреуге арналған жабдық

Тарту-ілінісу құрылғысы

i Ақпарат

Фаркоптарды бекітуге арналған бекіту тесіктері артқы дөңгелектердің артында шанақ түбінің екі жағында орналасқан.

Тіркеу құрылғысын дұрыс таңдау аса маңызды. Бүйірлік жел, өтіп бара жатқан ауыр жүк көліктері және кедір-бұдыр жолдар — дұрыс тарту-ілінісу құрылғысының болуының кейбір себептері ғана. Төменде көрсетілген ережелерді сақтаңыз.

- Егер фаркопты орнату үшін автокөліктің шанағында тесіктер бұрғылау қажет болса, бұл құрылғыны алып тастағаннан кейін оларды герметикалық түрде жабуды ұмытпаңыз. Әйтпесе, салонға газ шығаратын түтіктен өлімге жетелейтін көміртегі тотығы (CO), сондай-ақ кір мен су кіруі мүмкін.
- Автокөлік бамперлері ілініс құрылғыларын бекітуге арналмаған. Оларға уақытша немесе басқа фаркоптарды бекітпеңіз. Бамперге емес, жақтауға ғана бекітілетін фаркоптарды қолданыңыз.
- Механикалық ілінісу құрылғысы автокөліктің артқы нөмір белгісінің немесе шамдарының бірде-бір бөлігін жасырмауы тиіс.

  Егер механикалық ілінісу құрылғысының кез келген бөлігі артқы нөмір белгісін және/немесе шамдарды ішінара жасыруы мүмкін болса, механикалық ілінісу құрылғымен бірге жеткізілетін ең қарапайым (яғни күш 20 Н м аспайтын) ығыстырма кілтінен басқа құралдарды қолданбай тез алып тастауға немесе жылжытуға болмайтын ілінісу құрылғыларын пайдалануға тыйым салынады. Орнатылатын және пайдаланылмайтын механикалық ілінісу құрылғысын, егер ол автокөліктің артқы нөмірлік белгісін немесе фараларын ішінара жасырса, әрқашан алып тастау немесе жылжыту керек екенін есте ұстаған жөн.
- HYUNDAI тіркемелерін сүйреуге арналған керек-жарақтарды ресми HYUNDAI дилерінен сатып алуға болады.

Сақтандыру шынжырлары

Автокөлік пен тіркеме әрқашан шынжырмен бекітілуі керек.

Шынжырларды пайдалану кезіндегі қауіпсіздік жөніндегі нұсқаулықты тарту-ілінісу құрылғысының өндірушісі немесе тіркеме өндіруші зауыт бере алады. Сақтандыру шынжырларын бекіту кезінде өндірушінің ұсыныстарын орындаңыз. Тіркememен бұрылыс жасау үшін әрқашан шынжырды жеткілікті түрде бос салбыратып қойыңыз. Сонымен қатар, сақтандыру шынжырын жерде сүйретіп жүрмеңіз.

Тіркеменің тежеу жүйесі

Егер тіркеме тежеу жүйесімен жабдықталған болса, оның ұлттық заңнамаға сәйкес екенін, дұрыс орнатылғанын және жұмыс істейтінін тексеріңіз.

Егер тіркеменің массасы жүктелген тежегіш жүйесінсіз тіркеменің рұқсат етілген ең үлкен массасынан асып кетсе, тіркеме үшін оның сипаттамалары бойынша бөлек және жеткілікті тежегіш жүйесін қамтамасыз ету қажет. Тіркеменің тежегіш жүйесін орнатудың, реттеудің және техникалық қызмет көрсетудің дұрыстығын қамтамасыз ету үшін оған қоса берілген нұсқауларымен танысып, оларды дәл орындау қажет. Автокөліктің тежеу жүйесіне өзгерістер енгізуге тыйым салынады.

⚠ ЕСКЕРТУ

Автономды тежеу жүйесі бар тіркемені оның дұрыс бапталғанына сенімді болсаңыз ғана пайдаланыңыз. Тежеу жүйесін тәжірибелі және білікті мамандар баптауы керек. Ол үшін арнайы тіркеме жөндеу шеберханасына хабарласыңыз.

Тіркемесі бар автокөлікті жүргізу

Тіркемені сүйреу белгілі бір дағдыларды қажет етеді. Қоғамдық жолға шықпас бұрын тіркеменің құрылымын зерттеу керек. Тіркеменің қосымша массасымен көлік жүргізу және тежеу ерекшеліктерімен танысыңыз. Сіз жүргізетін көлік құралы енді ұзынырақ екенін және автокөліктің өзі сияқты жүргізуге сезімтал емес екенін ұмытпаңыз.

Қозғалмас бұрын ілініс құрылғысы мен тіркеме платформасын, сақтандырғыш шынжырларды, электр қосылымдарды, жарық аспаптарын, шиналар мен тежегіштерді тексеріңіз.

Жүріс барысында жүктің сенімді бекітілгенін және де тіркеменің жарық аспаптары мен тежеу жүйесінің жұмысын ара-тұра тексеріп тұрыңыз.

Қашықтық

Алда келе жатқан автокөлікке дейінгі қашықтық тіркемесіз сақталуы керек қашықтықтан екі есе көп болуы керек. Бұл күрт тежеуді және кенет бұрылуды талап ететін жағдайлардан аулақ болуға көмектеседі.

Басып өзу

Тіркемені сүйреу кезінде басып озу үшін қажет автокөліктің алдындағы қашықтық көбірек болуы керек. Сонымен қатар, көлік құралы ұзындығының ұлғаюына байланысты, сіз өзіңіздің жолағыңызға оралмас бұрын басып озған автокөліктің алдында әлдеқайда үлкен қашықтықты өтуіңіз керек.

Артқа қарай жүру

Рульдің төменгі жағын бір қолыңызбен ұстаңыз. Содан соң, тіркемені солға жылжыту үшін қолыңызды солға қарай жылжытыңыз. Тіркемені оңға жылжыту үшін қолыңызды оңға қарай жылжытыңыз. Артқа жүрген кезде әрдайым баяу жүріңіз және мүмкіндігінше көмекшінің нұсқауларын орындаңыз.

Бұрылыстарда қозғалу

Тіркемемен қозғалған кезде бұрылу радиусы әдеттегіден үлкен болуы керек. Бұрылысты тіркеме жол жиегіне, жиектерге, жол белгілеріне, ағаштарға немесе басқа заттарға тиіп кетпейтіндей орындаңыз. Күрт немесе кенет маневр жасаудан аулақ болыңыз. Алдын ала сигнал беріңіз.

Бұрылыс көрсеткіштері

Тіркемені сүйрейтін автокөлік басқа бұрылыс көрсеткіштерін пайдаланып, қосымша сымдары болуы керек. Көрсеткіш қосылған сайын, бұрылған немесе жолақты ауыстырған кезде аспаптар панелінде жасыл көрсеткілер жыпылықтайды. Тиісті түрде жалғанған тіркеменің жарықтандыру аспаптары басқа жүргізушілерге бұрылу, жолақты өзгерту немесе тоқтату ниетіңіз туралы ескертуі керек.

Тіркемені сүйреген кезде аспаптар панеліндегі жасыл көрсеткілер тіпті тіркемеде бұрылыс көрсеткіштерінің шамдары жанып кеткен жағдайда да жыпылықтайды. Бұл жағдайда сіздің артыңыздан келе жатқан көліктердің жүргізушілері қосылған белгілерді көрмейді. Тіркеме шамдарының күйін ара-тұра тексеріп отыру керек. Сонымен қатар, бұрылыс көрсеткіштерін сымдарды ажыратқан және қосқан сайын тексеру керек.

⚠ ЕСКЕРТУ

Тіркеменің жарықтандыру аспаптарын автокөліктің ұқсас жүйесіне тікелей қоспаңыз. Тіркемелерге арнап жасалған сымдарды пайдаланыңыз. Бұл талапты орындамау автокөліктің электр жабдығының зақымдалуына және/ немесе жарақаттарға әкелуі мүмкін. Кеңес алу үшін ресми HYUNDAI дилеріне хабарласыңыз.

Автокөлікті еңісте жүргізу

Ұзақ немесе тік еңістен өтпес бұрын жылдамдықты төмендетіп, төмен беріліске ауысыңыз. Егер берілісті төмендетпесеңіз, жиі қолданудан қызып кететін және тиімді жұмыс істей алмайтын тежегіштерді қолдануға тура келеді.

Ұзақ көтерілу кезінде қозғалтқыш пен беріліс қорабының қызып кету мүмкіндігін азайту үшін берілісті төмендетіп, жылдамдықты шамамен 70 км/сағ (45 миль) дейін төмендету ұсынылады.

Егер тіркеменің салмағы тіркеменің тежеуішсіз ең жоғары салмағынан артық болса, ал автокөлік автоматты беріліс қорабымен/қос ілінісі бар беріліс қорабымен жабдықталса, онда тіркемені сүйрету кезінде «D» (Алға қозғалыс) берілісін таңдау қажет.

Тіркемені сүйреген кезде автокөлікті «D» (Алға жүру) режимінде жүргізу тежегіштер температурасының жоғарылауын азайтып, трансмиссияның қызмет ету мерзімін ұзартады.

Ескертпе

Қозғалтқыш пен трансмиссия қызып кетпеуі үшін төмендегі қадамдарды орындаңыз.

- Тіркемені тік еңіспен (6%-дан асатын) сүйрету кезінде қозғалтқыштың қызып кетуіне жол бермеу үшін қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығының температура көрсеткішін қадағалау қажет.

  Егер салқындатқыш сұйықтық температурасының көрсеткішіндегі көрсеткі «H» (қызып кету) белгісіне қарай жылжып кетсе, автокөлікті тоқтатыңыз, оны қауіпсіз жерге тұраққа қойыңыз және қозғалтқышты салқындағанша бос жұмыс істетіңіз. Қозғалтқыш айтарлықтай салқындаған кезде жүрісті жалғастыруға болады.
- Автокөліктің максималды толық массасымен және тіркеменің максималды массасымен сүйреу қозғалтқыштың немесе трансмиссияның қызып кетуіне әкелуі мүмкін. Мұндай жағдайларда қозғалу кезінде қозғалтқышты салқындағанға дейін ара-тұра бос жұмыс істетіп қойыңыз. Қозғалтқыш немесе трансмиссия айтарлықтай салқындағаннан кейін жүрісті жалғастыруға болады.
- Тіркемені сүйреген кезде автокөліктің жылдамдығы жалпы қозғалыс легінің жылдамдығынан әлдеқайда төмен болуы мүмкін, әсіресе еңісте жоғары көтерілгенде. Тіркемені еңіспен жоғары сүйреген кезде оң жақ жолақты пайдаланыңыз. Тіркемелері бар автокөліктер үшін рұқсат етілген ең жоғары жылдамдықты, еңіс құламалығын және тіркеменің салмағын ескере отырып, автокөлік жылдамдығын таңдаңыз.
- Егер автоматты беріліс қорабымен/қос ілінісі бар беріліс қорабымен жабдықталған автокөлік тіркемені тік еңісте сүйретсе, беріліс қорабының ілінісі қызып кетуі мүмкін.

  Ілінісу қызған кезде қауіпсіздікті қорғау режимі іске қосылады. Егер қорғау режимі іске қосылса, аспаптар тақтасындағы беріліс күйінің индикаторы дыбыстық сигналмен жыпылықтайды.

  Бұл уақытта аспаптар тақтасында ескерту хабарламасы шығарылады, ал автокөліктің қозғалысы бірқалыпты болуы мүмкін.

  Бұл ескертуді елемегенде, қозғалыс жағдайлары нашарлауы мүмкін.

  Қалыпты жүргізу жағдайына оралу үшін автокөлікті тегіс жолда тоқтату және қозғалыс басталар алдында тұрақ тежегішін бірнеше минутқа қосу қажет.

Автокөлікті еңісте тұраққа қою

Әдетте, егер тіркеме автокөлікке бекітілген болса, автокөлікті еңісте тұраққа қоюға болмайды.

Дегенмен, егер тіркемені еңісте тұраққа қоюыңыз керек болса, төменде мұны қалай жасау керектігі туралы ұсыныстар берілген:

1. Тұрақ орнына тұрыңыз. Рульді жиектас жағына бұрыңыз (егер бағыт еңіспен төмен қарай болса — оңға; егер бағыт өрмен жоғары қарай болса — солға)
2. Трансмиссияны «P» (Тұрақ) немесе «N» (Бейтарап) күйіне ауыстырыңыз.
3. Тұрақ тежегішін орнатып, қозғалтқышты сөндіріңіз.
4. Сырғытпайтын қалыптарды тіркеме дөңгелектерінің астына, еңістің бойымен төмен қарай қойыңыз.
5. Қозғалтқышты оталдырыңыз, тежегіш педалін басыңыз, бейтарап берілісті қосыңыз, тұрақ тежегішін жіберіңіз және тіркеменің сырғытпайтын қалыптары салмақты өзіне алатындай тежегіштерді ақырындап жіберіңіз.
6. Тежегіш педалін қайта басып, тұрақ тежегішін іске қосыңыз.
7. Егер автокөлік өрде тұрса беріліс қорабын «P» (Тұрақ)немесе 1-ші беріліске күйіне немесе, еңісте тұрса, «R» (Артқа жүру) күйіне ауыстырыңыз.
8. Қозғалтқышты сөндіріп, автокөлік тежегіштерін жіберіңіз, бірақ тұрақ тежегішін орнатыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Ауыр жарақаттар немесе өлім ықтималдығын жоққа шығару үшін:

- Тұрақ тежегішін мықтап орнатпай, автокөліктен шықпаңыз. Егер қозғалтқыш қосулы болса, автокөлік күтпеген жерден орнынан қозғалуы мүмкін. Бұл сізге және басқаларға ауыр немесе өлімге жетелейтін жарақат келтіруі мүмкін.
- Автокөлікті өрде ұстап тұру үшін акселератор педалін қатты баспаңыз.

Биік жерде тұрғаннан кейін автокөлікті жүргізу

1. «P» (Тұрақ) немесе «N» (Бейтарап) күйінде тежегіш педалін басып, оны жібермей төмендегі қадамдарды орындаңыз.
   - Қозғалтқышты оталдырыңыз.
   - Берілісті қосыңыз.
   - Тұрақ тежегішін жіберіңіз.
2. Тежегіш педалінен аяғыңызды ақырын алыңыз.
3. Тіркемені сырғытпайтын қалыптардан босату үшін баяу илгері жылжыңыз.
4. Қалыптарды алу үшін тоқтаңыз.

ТІРКЕМЕМЕН ТҰРАҚҚА ҚОЮ АССИСТЕНТІ (ТРА)

Бар болса

Тіркememен тұраққа қою ассистенті автокөлік мен тіркеменің артқы жүріспен орынтұрақты жеңілдету үшін қозғалыс бағытын автоматты түрде түзетеді.

Тіркememен тұраққа қою ассистенті автокөлікге тіркеме сүйреу жинағы және айналмалы шолу жүйесі бар жиынтықпен HYUNDAI бірегей электрлік фаркоп қосылған кезде ғана жұмыс істейді.

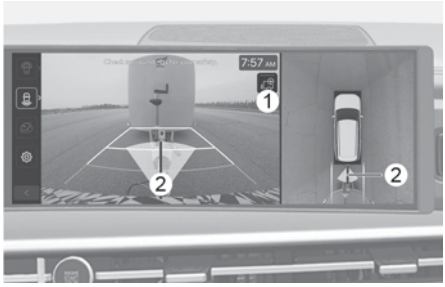
Жұмыс шарттары

Жүйе мына жағдайларда істейді:

- Динамикалық тұрақтандырудың электрондық жүйесі (ESC) қосулы.
- Есіктердің бәрі жабық.
- Автокөлік пен тіркеменің арасындағы бұрыш 55 градустан төмен.

Тіркememен тұраққа қою ассистентінің жұмысы

1. Тіркеменің қосқышын автокөліктегі электр фаркопқа қосыңыз.
2. Тіркеменің бұрыштық датчигін калибрлеу үшін 20 км/сағ (12 миль/сағ) кем емес жылдамдықта кемінде 10 м (33 фут) тік сызықпен жүріңіз.
3. Автокөлікті тоқтатып, «R» (Артқы жүріс) берілісін қосыңыз.
   - Экранда артқы көрініс көрінеді.
4. Экрандағы тіркememен тұраққа қою ассистенті (1) түймесін басыңыз.

   - Тіркеменің тұрақ бұрышын түзету қосылған және экранда бағыттаушы сызықтар (2) көрсетіледі.
5. Артқы көріністің сыртқы айнасын таңдау қосқышын (4) ортаға орнатыңыз.
6. Артқы көріністің сыртқы айнасын (3) ауыстырып қосқыштың көмегімен тіркеменің тұрақ бұрышын реттеңіз.

   - Бұрышты кезең-кезеңмен түзету үшін оң немесе сол жақ қосқышты басыңыз.
   - Бұрышты айтарлықтай реттеу үшін оң немесе сол жақ қосқышты басып тұрыңыз.
   - Тіркеменің бұрышын 0 градусқа орнату үшін жоғарғы қосқышты басыңыз.

i Ақпарат

Тіркемемен тұраққа қою ассистенті артқы көріністің сыртқы айнасын таңдау қосқышы (4) орталық күйге орнатылғанда жұмыс істейді.

Тіркемемен тұраққа қою ассистентінің шектеулері

Тіркемемен тұраққа қою ассистенті келесі жағдайларда дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

- Егер тіркеменің тұрақ бұрышы 55 градустан асса.
- Функция жұмыс істеп тұрған кезде көлікті басқару кезінде.
- Беріліс «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырылғанда.
- Тіркемемен тұраққа қою ассистенті іске қосылған, бірақ автокөлік қозғалмаған немесе жүйе 3 минут пайдаланылмаған.
- Автокөлігіңіздің жылдамдығы 10 км/сағ (6 миль/сағ) асса.
- Егер автокөліктің жылдамдығы 2 секундтан астам уақыт ішінде 8 км/сағ (5 миль/сағ) асса.
- Егер тіркеменің қосқышы ажыратылған болса.

⚠ ЕСКЕРТУ

Тек HYUNDAI түпнұсқа электр фаркопын пайдалану ұсынылады. Әйтпесе тіркемемен тұраққа қою ассистенті дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Тіркемемен тұраққа қою ассистенті жұмыс істеп тұрғанында акселератордың немесе тежегіштің педалін өздігінен басыңыз және 8 км/сағ (5 миль/сағ) төмен жылдамдықпен ұқыпты жүріңіз.
- Артқы жақ шектеулі көрінетіндіктен, қоршаған жағдайды үнемі мұқият қарап отырыңыз.

Автокөлік массасы

Жүргізушің есігінің табалдырығында автокөліктің рұқсат етілген жүктеме массасы көрсетілген екі тақтайша, шиналар мен жүктеме туралы ақпараты бар тақтайша және сертификациялық тақтайша бар.

Автокөлікті жүктемей тұрып сертификациялық тақтайшадағы дерек бойынша автокөліктің массалық сипаттамаларын түсіруге мүмкіндік беретін келесі терминдермен танысыңыз:

Толық жарақталған автокөліктің жеке массасы.

Бұл отын бағы толы және барлық стандартты жабдығы бар автокөліктің салмағы. Жарақталған масса жолаушылардың, жүктің немесе қосымша жабдықтың салмағын есепке алмайды.

Автокөліктің жеке массасы.

Бұл кейбір қосымша жабдық орнатылған, дилерден алынған жаңа автокөлік массасы.

Жүк массасы.

Бұл масса жүк пен қосымша жабдықты қоса алғанда, толығымен жарақталған автокөліктің жеке массасына қосылған барлық массадан тұрады.

Көпірге түсетін толық салмақ (GAW).

Бұл автокөліктің жеке массасы мен барлық қосымша жүктемені қоса алғанда әрбір (алдыңғы және артқы) көпірге түсетін толық масса.

Көпірге түсетін толық номиналды салмақ (GAWR).

Бұл бір ось (алдыңғы немесе артқы) көтере алатын максималды рұқсат етілген салмақ. Бұл параметр сертификациялық тақтайшада көрсетілген. Әрбір оське түсетін жалпы жүктеме ешқандай жағдайда GAWR мәндерінен аспауы керек.

Автокөліктің толық массасы (GVW).

Бұл жүк массасы мен жолаушылар массасы ескерілген, толығымен жарақталған автокөліктің жеке массасы.

Автокөліктің номиналды толық массасы (GVWR).

Бұл толығымен жүктелген автокөліктің рұқсат етілген максималды массасы (соның ішінде барлық қосымша жабдық, жабдық, жолаушылар мен жүк). Автокөліктің номиналды толық массасы (GVWR) жүргізуші есігінің табалдырығында орналасқан сертификациялық тақтайшада көрсетілген.

Шамадан артық жүк тиеу

⚠ ЕСКЕРТУ

Оське түсетін рұқсат етілген максималды жүктеме (GAWR) және автокөліктің рұқсат етілген максималды массасы (GVWR) жүргізушінің (немесе алдыңғы жолаушының) есігіне бекітілген сертификациялық тақтайшада көрсетілген. Осы мәндер асырылған жағдайда апат орын алуы немесе автокөлік зақымдануы мүмкін. Жүктемені заттарды (және адамдарды) автокөлікке салмас бұрын өлшеу арқылы есептеуге болады. Сақ болыңыз және автокөлікті шамадан тыс жүктемеңіз.

7. Жүргізушінің көмекші жүйесі

Жүргізушінің көмекші жүйесі бойынша ескертпе 7-5
Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі (FCA) 7-5
Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің (FCA) баптаулары 7-9
Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің жұмысы 7-13
Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің ақауы мен шектеулері 7-24
Жолақты ұстап отыру жүйесі (LKA) 7-33
Қозғалыс жолағынды ұстап отыру жүйесінің баптаулары 7-34
Жолақты ұстап отыру жүйесінің жұмысы 7-35
Жолақты ұстап отыру жүйесінің шектеулері мен ақаулары 7-38
Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі (BCA) 7-41
Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің баптаулары 7-43
Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің жұмысы 7-45
Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің ақаы мен шектеулері 7-48
Автокөліктен қауіпсіз шығу жүйесі (SEA) 7-53
Қауіпсіз шығуды қамтамасыз ету жүйесінің баптаулары 7-54
Қауіпсіз шығуды қамтамасыз ету жүйесінің жұмысы 7-56
Қауіпсіз шығу жүйесінің ақаулары мен шектеулері 7-58
Жылдамдық шектеулерін қолмен бақылау жүйесі (MSLA) 7-60
Жылдамдық шектеуін қолмен бақылау жүйесінің жұмысы 7-61
Жылдамдық шектеулерін сақтауға көмектесетін интеллектуалды жүйе (ISLA) (Еуропа елдері үшін) 7-63
Жылдамдық шектеулерін интеллектуалды бақылау жүйесінің баптаулары 7-64
Жылдамдық шектеулерін интеллектуалды бақылау жүйесінің жұмысы 7-65
Жылдамдық шектеулерін интеллектуалды бақылау жүйесінің ақаулары мен шектеулері 7-68
Зейінсіз жүргізу туралы ескерту (DAW) 7-70
Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесінің баптаулары 7-71
Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесінің жұмысы 7-71
Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесінің ақаулары мен шектеулері 7-73

Жүргізуші зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесі 7-76
Жүргізушінің зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесінің баптаулары 7-77
Жүргізушінің зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесінің жұмысы 7-77
Жүргізушінің зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесінің ақаулары мен шектеулері 7-79
Көрінбейтін аймақтарды бақылау жүйесі (BVM) 7-81
Көзден таса аймақтарды бақылау жүйесінің баптаулары 7-82
Көзден таса аймақтарды бақылау жүйесінің жұмысы 7-82
Көзден таса аймақтарды бақылау жүйесінің ақауы 7-83
Круиз-контроль (CC) 7-83
Круиз-контроль жүйесінің жұмысы 7-83
Интеллектуалды круиз-контроль (SCC) 7-87
Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің баптаулары 7-87
Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің жұмысы. 7-89
Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің ақауы мен шектеулері 7-99
Навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесі (NSCC) 7-105
Навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің баптаулары 7-106
Навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің жұмысы 7-106
Навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің шектеулері 7-107
Жолақты бақылау жүйесі (LFA) 7-111
Қозғалыс жолағын бақылау жүйесінің параметрлері 7-112
Жолақты бақылау жүйесінің жұмысы 7-113
Жолақты қадағалау жүйесінің шектеулері мен ақаулары 7-115
HDA (Автомагистральмен жүру көмекшісі) 7-116
Автомагистральмен жүру көмекшісінің баптаулары 7-117
HDA (Автомагистральмен жүру көмекшісі) жұмысы 7-119
Автомагистральда қозғалыс жолағын ауыстыру кезіндегі көмек 7-122
HDA (Автомагистральмен жүру көмекшісі) шектеулері мен ақаулары 7-126
Артқы көрініс камерасы (RVM) 7-128
Артқы көрініс мониторының параметрлері 7-128
Артқы көрініс мониторының жұмысы 7-129

7. Жүргізушінің көмекші жүйесі

Артқы көрініс мониторының шектеулері мен ақаулары 7-131

Айнала шолу камерасы (SVM) 7-132

Айнала шолу жүйесінің параметрлері 7-133
Айнала шолу жүйесінің жұмысы 7-134
Айнала шолу жүйесінің шектеулері мен ақаулары 7-138

Кері жүріс кезінде соқтығысудың алдын алу жүйесі (RCCA) 7-139

Автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесінің параметрлері 7-140
Автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесінің жұмысы 7-141
Автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесінің ақаулары мен шектеулері 7-145

Алдыңғы/кері жүріспен (PDW) тұраққа қою кезіндегі қашықтық туралы ескерту жүйесі 7-150

Алдыңғы/кері жүріспен тұраққа қою кезіндегі қашықтық туралы ескерту жүйесінің параметрлері 7-151
Алдыңғы/кері жүріспен тұраққа қою кезіндегі қашықтық туралы ескерту жүйесінің жұмысы 7-152
Алдыңғы/кері жүріспен тұраққа қою кезіндегі қашықтық туралы ескерту жүйесінің ақаулары мен шектеулері 7-154

Тұраққа қою кезіндегі алдыңғы/бүйірлік/артқы қашықтық туралы ескерту жүйесі (PDW) 7-157

Тұраққа қою кезінде алдыңғы/бүйірлік/артқы қашықтық туралы ескерту параметрлері 7-157
Тұраққа қою кезіндегі алдыңғы/бүйірлік/артқы қашықтық туралы ескерту жүйесінің жұмысы 7-158
Тұраққа қою кезіндегі алдыңғы/бүйір/артқы арақашықтық туралы ескерту жүйесінің ақаулары мен шектеулері 7-161

Кері жүріспен тұраққа қою кезінде соқтығысудың алдын алу қосалқы жүйесі (PCA) 7-164

Артқы тұраққа қою кезінде соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің параметрлері 7-165
Кері жүріспен тұраққа қою кезінде соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің жұмысы 7-166
Кері жүріспен тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмаудың қосалқы функциясының ақаулары мен шектеулері 7-167

Интеллектуалды қашықтықтан тұраққа қою жүйесі (RSPA) 7-172

Интеллектуалды қашықтықтан тұраққа қою жүйесінің параметрлері..... 7-173
Интеллектуалды қашықтықтан тұраққа қою жүйесінің жұмысы..... 7-175
Қашықтықтан тұраққа қою интеллектуалды жүйесінің шектеулері мен ақаулары..... 7-180
Сәйкестік декларациясы 7-186
Алдыңғы радар..... 7-186
Алдыңғы бұрыштық радар/Артқы бұрыштық радар..... 7-186

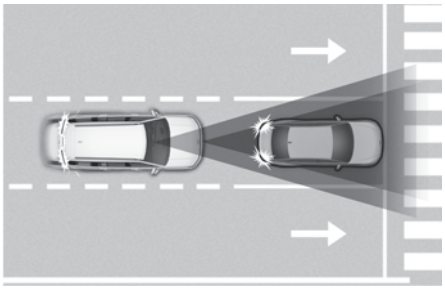
Жүргізушінің көмекші жүйесі бойынша ескертпе

Ақпараттық ойын-сауық жүйесінің бағдарламалық құралының нұсқасына байланысты жүргізушінің көмекші жүйесінің әр функциясының сипаттамасы пайдалану нұсқаулығындағы сипаттамадан өзгеше болуы мүмкін.

Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі (FCA)

Бар болса

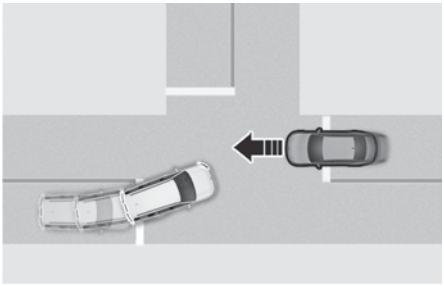
Негізгі функциялар

Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі көлік құралдарын қозғалыс барысында анықтауға және қадағалауға, электржетекті екі дөңгелекті көліктерді, жол бойындағы жаяу жүргіншілерді немесе велосипедшілерді анықтауға көмектеседі және жүргізушіні ескерту хабарламасы, ескерту және шұғыл тежеу арқылы ықтимал соқтығысу туралы ескертеді.

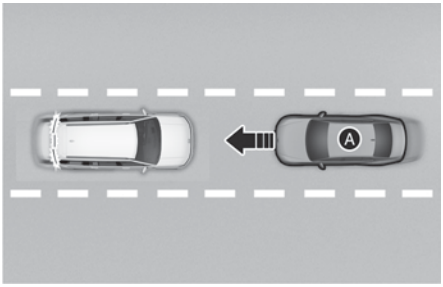
Сонымен қатар, егер автокөлік алдыңғы бұрыштық радарлармен жабдықталған болса, жоғары жылдамдықпен жүргізу кезінде бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі алда келе жатқан және көрші жолақтардағы көлік құралдарын бақылауға көмектеседі. Егер басқа жолаққа ауысу кезінде соқтығысу қаупі пайда болса, жүйе апатты тежелуді іске қосады. (бар болса)

Жол қиылысында бұрылған кездегі ескерту функциясы

Қиылыста бұрылу функциясы бұрылыс сигналы қосылып тұрғанда қиылыста солға (сол жақ руль) немесе оңға (оң жақ руль) бұрылғанда көрші жолақта келе жатқан көлікпен соқтығыспау үшін шұғыл тежеуді қолданады.

«Direct Oncoming» функциясы (Жақындап қарсы келе жатқан көлік құралы)

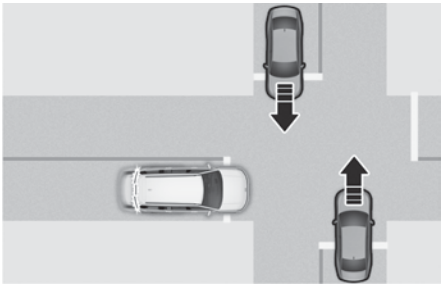

[A] Қарсы келе жатқан көлік құралы

«Direct Oncoming» (Қарсы келе жатқан көлік құралы) функциясы қарама-қарсы жақтан келе жатқан көлікпен соқтығысу қаупі анықталған кезде жылдамдықты қалпына келтіруге көмектеседі.

Жол қиылысынан өту функциясы

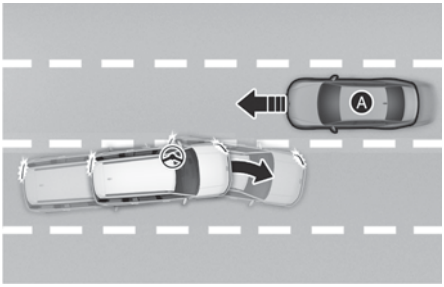
Бар болса

Junction Crossing (жол қиылысынан өту) функциясы жол қиылысынан өткен кезде сол жақтан немесе оң жақтан қарсы келе жатқан көлік құралдарымен соқтығысу қаупін болдырмау үшін апатты тежелуді қолданады.

Қарсы келе жатқан автокөліктер — жолақ ауыстыруға дайындалу функциясы

Бар болса

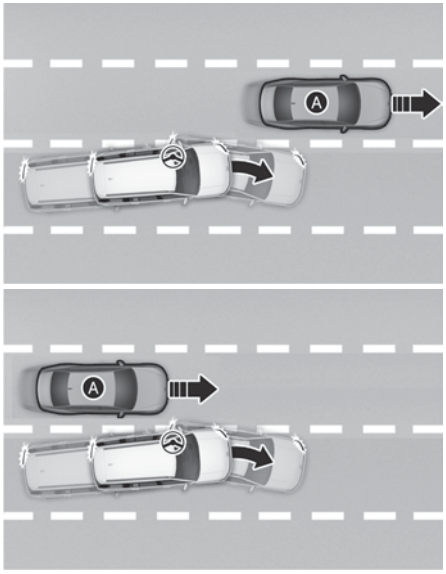

[A] Қарсы келе жатқан көлік құралы

Қарсы келе жатқан автокөліктер — жолақ ауыстыруға дайындалу функциясы жүргізушіге басқа жолаққа ауысуға көмектесіп, қарсы келе жатқан көлік құралымен соқтығысу қаупін болдырмауға ықпал етеді.

Бүйір жағынан келе жатқан автокөліктер — жолақ ауыстыруға дайындалу функциясы

Бар болса

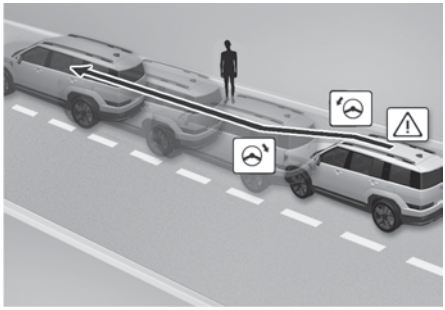

[A] Автокөлік қозғалыс бағыты бойынша

Бүйір жағынан келе жатқан автокөліктер — жолақ ауыстыруға дайындалу функциясы жүргізушіге басқа жолаққа ауысуға көмектесіп, көрші жолақта алда келе жатқан көлік құралымен соқтығысу қаупін болдырмауға ықпал етеді.

Соқтығысуды болдырмауға көмектесетін функция

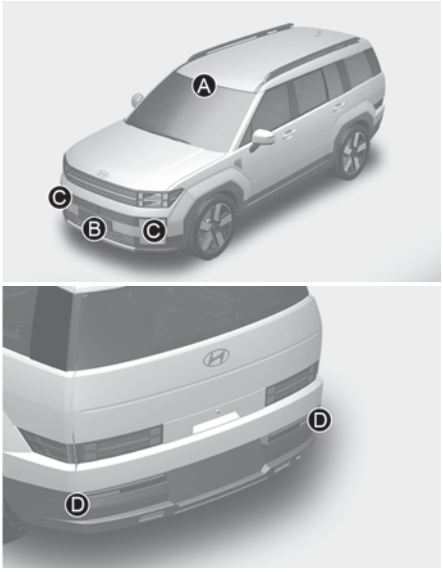
Бар болса

- Рульді басқаруға көмек көрсету жүйесі Соқтығысуды болдырмауға көмектесетін функция жүргізушіге сол жолақта алда келе жатқан көлік құралымен, жаяу жүргіншілермен немесе велосипедшілермен соқтығысып қалмауға көмектеседі. Соқтығысу қаупі анықталған жағдайда, соқтығысуды болдырмауға көмектесетін функция жүргізушіні ескертеді және егер жүргізуші соқтығысуды болдырмау үшін маневр жасай бастаса, рульді басқаруға көмектеседі.
- Соқтығысуды болдырмауға көмек көрсету

  Соқтығысуды болдырмауға көмектесетін функция жүргізушіге сол жолақта алда келе жатқан жаяу жүргіншілермен немесе велосипедшілермен соқтығысып қалмауға көмектеседі. Соқтығысу қаупі анықталып, маневр жасауға мүмкіндік болған жағдайда, соқтығысуды болдырмауға көмектесетін функция жүргізушіні ескертеді және соқтығысуды болдырмау үшін рульді басқаруға көмектеседі.

Анықтау датчигі

[A] Алдыңғы шолу камерасы
[B] Алдыңғы радар
[C] Алдыңғы бұрыштық радар (бар болса)
[D] Алдыңғы бұрыштық радар (бар болса)

Анықтау датчиктерінің нақты орнын жоғарыдағы суреттен қараңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Анықтау датчигінің оңтайлы жұмыс сипаттамаларын сақтау үшін келесі сақтық шараларын орындаңыз:

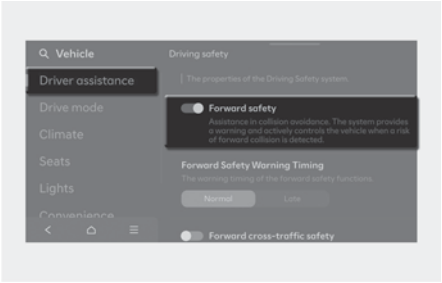
- Анықтау датчиктерін бөлшектеуге немесе зақымдауға тыйым салынады.
- Анықтау датчигін ауыстырғаннан немесе жөндегеннен кейін автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеру ұсынылады.
- Алдыңғы әйнекке ешқашан қандай да бір қосалқы керек-жарақты орналастырмаңыз және оны қараңғыламаңыз.
- Алдыңғы шолу камерасына су түспейтінін қадағалау өте маңызды.
- Аспаптар панелінің үстіне жарық шағылыстыратын заттарды (мысалы, ақ қағаз, айна) қоюға тыйым салынады.
- Алдыңғы әйнектің жанына ешқандай заттарды қоймаңыз және оған қосымша керек-жарақтарды қоймаңыз. Бұл климат-контроль жүйесінің аязды қырауды жою және булану функциясына теріс әсер етуі мүмкін, бұл өз кезегінде жүргізушіге көмек көрсету жүйелерінің жұмысында ақаулар тудыруы мүмкін.
- Алдыңғы радар қақпағының жанындағы бамперге нөмір белгісінің жақтауын немесе жапсырмалар, пленка немесе торлар сияқты бөгде заттарды қоймаңыз.
- Әрқашан алдыңғы радар мен оның қақпағын таза ұстаңыз және оларды ластамаңыз.

  Автокөлікті жуу үшін тек жұмсақ шүберекті пайдаланыңыз. Қысымдағы суды тікелей датчикке немесе оның қақпағына шашпаңыз.
- Егер радарға немесе ол орнатылған жердің айналасындағы аймаққа шамадан тыс күш қолданылса немесе олар зақымдалған болса, аспаптар панелінде ескерту хабары пайда болмаса да, бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеруге кеңес береміз.

- Зақымдалған алдыңғы радар қақпағын жөндеу үшін тек түпнұсқа бөлшектерді пайдаланыңыз. Алдыңғы радар қақпағына бояу жақпаңыз.
- Алдыңғы және/немесе артқы бұрыштық радармен жабдықталған автокөліктер
  - Алдыңғы немесе артқы бұрыштық радардың қасында нөмір тақтайшасының жақтауын және бөгде заттарды (бамперге жапсырмалар, пленка немесе кенгурятник) орналастырмаңыз.
  - Жүйе бамперді ауыстырған, алдыңғы немесе артқы бұрыштық радардың айналасы зақымдалған немесе бояу жаққан жағдайда дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
  - Егер тіркемесі немесе аспалы ұстағышы болса, артқы бұрыштық радар немесе бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің (FCA) баптаулары

Алдыңғы соқтығысудың алдын алу

Автокөлік қосылуы тұрғанда ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Жүзгізу қауіпсіздігі** таңдаңыз да, қажетті функцияларды қосыңыз.

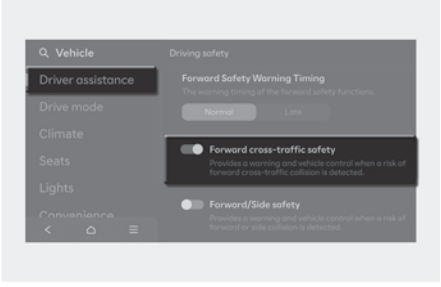
- Алдыңғы соқтығысудың **алдын алу таңдалып тұрғанда,** алдыңғы соқтығысудың алдын алу жүйесі жүргізушіні соқтығысу қаупінің дәрежесіне байланысты хабарлама мен дыбыс сигналы арқылы хабардар етеді. Тежеу кезіндегі көмек жүйесі соқтығысу қаупінің дәрежесіне байланысты қолданылады. Егер алдыңғы соқтығысудың **алдын алу функциясы** өшірулі болса, алдыңғы соқтығысудың алдын алу жүйесі істемейді. Аспаптар панелінде ескерту индикаторы жанады ( ).

ЕСКЕРТУ

Қозғалтқышты қайта оталдырғанда, бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі әрқашан қосылады. Бірақ алдыңғы соқтығысудың **алдын алу жүйесі** өшіп тұрса, жүргізуші мұқият болып, көлікті қауіпсіз басқару ережелерін сақтауы керек.

Алдыңғы жақтан қиып өту кезіндегі қауіпсіздік

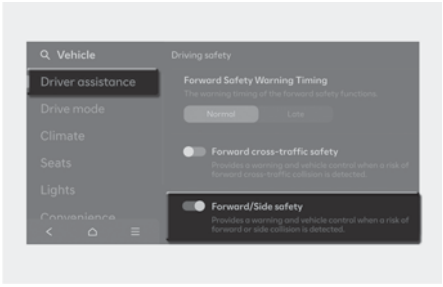
Бар болса

Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде, ақпараттық-ойын-сауық жүйесінің мәзірінен **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Жүргізу қауіпсіздігі** > **Алдыңғы жақтан қиып өту кезіндегі қауіпсіздік** тармағына өтіп, жол қиылысынан өту функциясын қосуға немесе өшіруге болады.

Алдыңғы/бүйір жақтағы қауіпсіздік

Бар болса

Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде, ақпараттық-ойын-сауық жүйесінің мәзірінен **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Жүргізу қауіпсіздігі** > **Алдыңғы/бүйір жақтан қауіпсіздік** тармағына өтіп, қарсы келе жатқан автокөліктер — жолақ ауыстыруға дайындалу, бүйір жағынан келе жатқан автокөліктер және соқтығысуды болдырмауға көмектесетін — жолақ ауыстыруға дайындалу функцияларын қосуға немесе өшіруге болады.

- Алдыңғы/бүйір жақтан қаупсіздік функциясы таңдалып тұрғанда, бетпе-бет соқтығысудың алдын алу жүйесі жүргізушіні соқтығысу қаупінің дәрежесіне байланысты хабарлама мен дыбыс сигналы арқылы хабардар етеді. Басқару кезіндегі көмек жүйесі соқтығысу қаупінің дәрежесіне байланысты қолданылады. Алдыңғы/бүйір жақтағы қауіпсіздік функциясы өшірілген болса, алдыңғы/бүйір жақтағы қаупсіздік функциясы жұмыс істемейді. Аспаптар панелінде ескерту индикаторы жанады ( ).

Жүргізуші Алдыңғы соқтығысуға қарсы көмек жүйесінің күйін «Баптаулар» мәзірінен көре алады. Егер ескерту индикаторы (🚗) немесе (🚗) жанып тұра берсе, бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі қосылып тұрғанда автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексерген жөн.

⚠ ЕСКЕРТУ

Қозғалтқышты қайта оталдырғанда, бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі әрқашан қосылады. Егер алдыңғы соқтығысудың алдын алу функциясы, алдыңғы қиылыстағы қауіпсіздік және алдыңғы/бүйір жақтағы қауіпсіздік функциясы өшірілсе, жүргізуші мұқият болып, автокөлікті қауіпсіз басқару ережелерін сақтауы керек.

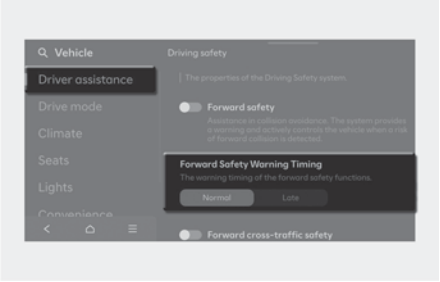
⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Алдыңғы соқтығысудың алдын алу функциясының параметрлеріне «Негізгі функциялар» және «Қиылыста бұрылу» тармақтары кіреді.
- Алдыңғы жақтан қиып өту кезіндегі қауіпсіздік функциясының параметрлеріне «Қиылысты қиып өту» тармағы кіреді.
- Алдыңғы/бүйір жақтағы қауіпсіздік функциясының баптауларына мыналар кіреді: «Қарсы келе жатқан автокөліктер — жолақ ауыстыруға дайындалу», «Бүйір жағынан келе жатқан автокөліктер — жолақ ауыстыруға дайындалу» және «Соқтығысуды болдырмауға көмек көрсету» (бар болса).
- Егер алдыңғы соқтығысудың алдын алу функциясы таңдалмаған болса, «Алдыңғы жақтан қиып өту кезіндегі қауіпсіздік» және «Алдыңғы/бүйір жақтағы қауіпсіздік» функциялары таңдалған жағдайда да қиылысты қиып өту функциясы жұмыс істемейтін болады.
- Руль дірілін қосуға/өшіруге болады.
- Егер тіркемесі немесе аспалы ұстағышы болса, бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

i Ақпарат

Тіркеменің жалғағышы жалғанғаннан кейін аспаптар панелінде ескерту хабарламасы көрсетіледі және алдыңғы/бүйір жақтан қауіпсіздік жүйесі өшіріледі. Бұл функция тіркеменің жалғағышы ажыратылғаннан кейін қайта іске қосылады. (HYUNDAI түпнұсқа бөлшектерін қолданғанда)

Соқтығысудың алдын алу сәті

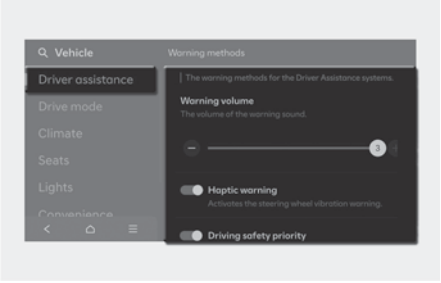

Қозғалтқыш қосылып тұрған кезде ақпараттық ойын-сауық жүйесінің баптаулар мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Жүргізу қауіпсіздігі** > **Соқтығысудың алдын алу сәтін таңдап,** бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі үшін ескертулердің бастапқы жылдамдығын баптаңыз. **Әдеттегідей** немесе **Кейінірек** сияқты ескерту жасау уақыты үшін осындай мәндерді орнатуға болады.

- Қалыпты жүргізу шарттары үшін **Әдеттегідей** мәнін таңдаңыз. Егер ескерту тым тез жасалса, **Кейінірек** мәнін таңдаңыз.
  - Егер **Кейінірек** таңдалса, алдыңғы соқтығысудың алдын алу жүйесі шығаратын ескертудің аралығы артады.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Ескертулердің ұзақтығы параметрі үшін **Әдеттегі** мәні таңдалса да, алда келе жатқан автокөлік кенеттен тежелген жағдайда, ескерту кешігіп берілетіндей сезінуі мүмкін.
- Егер жол қозғалысы қарқынды болмаса және қозғалыс жылдамдығы төмен болса, ескертулер таймері үшін **Кейінірек** мәнін таңдаңыз.

Дыбыстық және тактильді ескертулер

Ескерту әдістерін қосулы автокөлікте баптауға болады.

- **Ескертулер дыбысының деңгейі**: Ескертулер дыбысының деңгейін өзгерту үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің баптау мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Ескертулер дыбысының деңгейі параметрін таңдаңыз**.

- **Тактильді ескерту**: Ақпараттық ойын-сауық жүйесінің баптау мәзірінде (бар болса) **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Тактильді ескерту параметрін таңдаңыз**.
- **Жүргізу кезіндегі қауіпсіздікке басымдық**: Ақпараттық ойын-сауық жүйесін баптаулар мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі> Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Жүргізу кезіндегі қауіпсіздікке басымдық параметрін таңдаңыз**.

  Егер «**Жүргізу кезіндегі қауіпсіздікке басымдық**» параметрі таңдалса, жүргізу қауіпсіздігі жүйесі ескерту берген кезде, автокөлік басқа барлық дыбыс деңгейін төмендетеді.

i Ақпарат

- Дыбыстық және тактильді ескертулер өзгерген кезде жүргізушіге көмек көрсетудің басқа жүйелерін ескерту тәсілдері де өзгертілуі мүмкін.
- Автокөлікті қайта оталдырғаннан кейін ескертулерді беру тәсілдері үшін соңғы баптаулар қолданылады.
- Автокөліктің жинақтамасына байланысты баптаулар мәзірі болмауы мүмкін.
- Ескертулер дыбысының деңгейі және тактильді ескерту бірдей уақытта сөндіріле алмайды. Бір ескерту түрі сөндірілсе, екіншісі автоматты түрде қосылады.

Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің жұмысы

Негізгі функциялар

Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің негізгі міндеті соқтығысу қаупінің деңгейіне байланысты автокөлікті жүргізуде ескерту және көмек көрсету болып табылады: «Соқтығысу қаупі», «Шұғыл тежеу» және «Автокөлікті тоқтату және тежеу арқылы басқару жүйесін өшіру».

Соқтығысу қаупі туралы ескерту

- Жүргізушіні соқтығысу қаупі туралы ескерту үшін аспаптар панелінде «Апат қаупі!» ескерту хабарламасы көрсетіледі. Дыбыстық ескерту бір уақытта қосылып, руль дірілдей бастайды (егер мұндай функция бар болса).
- Егер автокөлік жылдамдығы 10-200 км/сағ (6-124 миль/сағ) аралығында болса, алда келе жатқан автокөлік немесе электржетегі бар екі дөңгелекті көлік құралы анықталса, функция жұмыс істейді.
- Алда келе жатқан жаяу жүргінші немесе велосипедші анықталған кезде, функция автокөліктің жылдамдығы 10-80 км/сағ (6-53 миль) болған жағдайда жұмыс істейді.

Апаттық тежеу

Жүргізушіні тежеуді қолдану туралы ескерту үшін аспаптар панеліне «Апаттық тежеу» ескерту хабарламасы көрсетіледі. Дыбыстық ескерту бір уақытта қосылып, руль дірілдей бастайды (егер мұндай функция бар болса).

Апаттық тежеу келесі жағдайларда жұмыс істейді.

- Автокөлік немесе электржетегі бар екі дөңгелекті көлік құралы:

	Жүріп бара жатқан автокөлік	Тоқтаған автокөлік
Әлсіз тежеу күші	Шамамен 10-200 км/сағ (6-125 миль/сағ)	
Қатты тежеу күші	Шамамен 10-130 км/сағ (6-81 миль/сағ)	Шамамен 10-75 км/сағ (6-47 миль/сағ) (10-100 км/сағ (6-62 миль/сағ))*

*: Егер бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі соқтығысуды болдырмау тіпті басқа жолаққа ауысқан кезде де қиын болады деп есептесе, тежеу көмегі әлдеқайда ертерек басталады.

- Жаяу жүргінші немесе велосипедші:

Функция көлігіңіздің жылдамдығы шамамен 10-65 км/сағ (6-40 миль) болғанда жұмыс істейді.

Автокөлікті тоқтату және тежеуді басқару жүйесін өшіру

- Шұғыл тежеу нәтижесінде автокөлік тоқтаған аспаптар панелінде «Абайлап жүріңіз» деген ескерту хабары пайда болады.

  Қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін жүргізуші тежегіш педалін дереу басып, қоршаған ортаны тексеруі керек.
- Тежеуді басқару жүйесі төтенше шұғыл тежеу салдарынан автокөлік тоқтағаннан кейін шамамен 2 секундтан соң өшеді.

Жол қиылысында бұрылған кездегі ескерту функциясы

Қиылыста бұрылу функциясының негізгі міндеті соқтығысу қаупінің деңгейіне байланысты автокөлікті жүргізуде ескерту және көмек көрсету болып табылады: «Соқтығысу қаупі», «Шұғыл тежеу» және «Автокөлікті тоқтату және тежеу арқылы басқару жүйесін өшіру».

Соқтығысу қаупі туралы ескерту

- Жүргізушіні соқтығысу қаупі туралы ескерту үшін аспаптар панелінде «Апат қаупі!» ескерту хабарламасы көрсетіледі. Дыбыстық ескерту бір уақытта қосылып, руль дірілдей бастайды (егер мұндай функция бар болса).
- Жүйе автокөліктің жылдамдығы шамамен 10-30 км/сағ (6-19 миль/сағ), ал қарсы келе жатқан автокөліктің немесе электр жетегі бар екі дөңгелектің жылдамдығы шамамен 30-70 км/сағ (19-44 миль) болған жағдайда жұмыс істейді.

Апаттық тежеу

- Жүргізушіні тежеуді қолдану туралы ескерту үшін аспаптар панеліне «Апаттық тежеу» ескерту хабарламасы көрсетіледі. Дыбыстық ескерту бір уақытта қосылып, руль дірілдей бастайды (егер мұндай функция бар болса).
- Шұғыл тежеуді қажет ететін жағдай туындаған кезде, жүйе қарсы келе жатқан автокөлікпен соқтығысуды болдырмау үшін максималды тежеуді қолданады.
- Жүйе автокөліктің жылдамдығы шамамен 10-30 км/сағ (6-19 миль/сағ), ал қарсы келе жатқан автокөліктің немесе электр жетегі бар екі дөңгелектің жылдамдығы шамамен 30-70 км/сағ (19-44 миль) болған жағдайда жұмыс істейді.

i Ақпарат

Егер жүргізушінің орындығы сол жақта болса, Junction Turning (қиылыстағы бұрылыс) функциясы жүргізуші солға бұрылған кезде ғана жұмыс істейді.

Автокөлікті тоқтату және тежеуді басқару жүйесін өшіру

- Шұғыл тежеу нәтижесінде автокөлік тоқтаған аспаптар панелінде «Абайлап жүріңіз» деген ескерту хабары пайда болады.

  Қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін жүргізуші тежегіш педалін дереу басып, қоршаған ортаны тексеруі керек.
- Тежеуді басқару жүйесі төтенше шұғыл тежеу салдарынан автокөлік тоқтағаннан кейін шамамен 2 секундтан соң өшеді.

«Direct Oncoming» функциясы (Жақындап қарсы келе жатқан көлік құралы)

«Direct Oncoming» функциясының негізгі міндеті соқтығысу қаупінің деңгейіне байланысты автокөлікті жүргізуде ескерту және көмек көрсету болып табылады: «Соқтығысу қаупі», «Шұғыл тежеу» және «Автокөлікті тоқтату және тежеу арқылы басқару жүйесін өшіру».

Соқтығысу қаупі туралы ескерту

- Жүргізушіні соқтығысу қаупі туралы ескерту үшін аспаптар панелінде «Апат қаупі!» ескерту хабарламасы көрсетіледі. Дыбыстық ескерту бір уақытта қосылып, руль дірілдей бастайды (егер мұндай функция бар болса).
- Жүйе автокөліктің жылдамдығы шамамен 10-130 км/сағ (6-80 миль/сағ), ал қарсы келе жатқан көлік құралының жылдамдығы шамамен 10 км/сағ (6 миль/сағ) болған жағдайда жұмыс істейді.

Апаттық тежеу

- Жүргізушіні тежеуді қолдану туралы ескерту үшін аспаптар панеліне «Апаттық тежеу» ескерту хабарламасы көрсетіледі. Дыбыстық ескерту бір уақытта қосылып, руль дірілдей бастайды (егер мұндай функция бар болса).
- Шұғыл тежеуді қажет ететін жағдай туындаған кезде, жүйе қарсы келе жатқан автокөлікпен соқтығысуды болдырмау үшін максималды тежеуді қолданады.
- Жүйе автокөліктің жылдамдығы шамамен 30-130 км/сағ (19-80 миль/сағ), ал қарсы келе жатқан көлік құралының жылдамдығы шамамен 10 км/сағ (6 миль/сағ) болған жағдайда жұмыс істейді.

Автокөлікті тоқтату және тежеуді басқару жүйесін өшіру

- Шұғыл тежеу нәтижесінде автокөлік тоқтаған аспаптар панелінде «Абайлап жүріңіз» деген ескерту хабары пайда болады. Қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін жүргізуші тежегіш педалін дереу басып, қоршаған ортаны тексеруі керек.
- Тежеуді басқару жүйесі төтенше шұғыл тежеу салдарынан автокөлік тоқтағаннан кейін шамамен 2 секундтан соң өшеді.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Егер сіздің көлігіңіз немесе қарсы келе жатқан автокөлік түзу жүрмесе, «Direct Oncoming» ескерту және басқару функциясы (Жақындап қарсы келе жатқан көлік құралы) кешігіп іске қосылуы немесе жұмыс істемеуі мүмкін.

Жол қиылысынан өту функциясы

Бар болса

Қиылысты қиып өту функциясының негізгі міндеті соқтығысу қаупінің деңгейіне байланысты ескерту жасау және автокөлікті басқаруға көмек көрсету: «Соқтығысу қаупі», «Шұғыл тежеу» және «Автокөлікті тоқтату және тежеу арқылы басқару жүйесін өшіру».

Соқтығысу қаупі туралы ескерту

- Жүргізушіні соқтығысу қаупі туралы ескерту үшін аспаптар панелінде «Апат қаупі!» ескерту хабарламасы көрсетіледі. Дыбыстық ескерту бір уақытта қосылып, руль дірілдей бастайды (егер мұндай функция бар болса).
- Функция автокөлігіңіздің жылдамдығы шамамен 10-55 км/сағ (6-34 миль/сағ), ал қиылыста тұрған көлік құралының жылдамдығы шамамен 10-60 км/сағ (6-37 миль/сағ) болған жағдайда жұмыс істейді.

Апаттық тежеу

- Жүргізушіні тежеуді қолдану туралы ескерту үшін аспаптар панеліне «Апаттық тежеу» ескерту хабарламасы көрсетіледі. Дыбыстық ескерту бір уақытта қосылып, руль дірілдей бастайды (егер мұндай функция бар болса).
- Шұғыл тежеуді қажет ететін жағдай туындаған кезде, жүйе қиылыста тұрған көлік құралымен соқтығысуды болдырмау үшін барынша тежеуді қолданады.
- Функция автокөлігіңіздің жылдамдығы шамамен 10-55 км/сағ (6-34 миль/сағ), ал қиылыста тұрған көлік құралының жылдамдығы шамамен 10-40 км/сағ (6-25 миль/сағ) болған жағдайда жұмыс істейді.

Автокөлікті тоқтату және тежеуді басқару жүйесін өшіру

- Шұғыл тежеу нәтижесінде автокөлік тоқтаған аспаптар панелінде «Абайлап жүріңіз» деген ескерту хабары пайда болады.

  Қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін жүргізуші тежегіш педалін дереу басып, қоршаған ортаны тексеруі керек.
- Тежеуді басқару жүйесі төтенше шұғыл тежеу салдарынан автокөлік тоқтағаннан кейін шамамен 2 секундтан соң өшеді.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Егер автокөлігіңіз немесе қарсы келе жатқан автокөлік түзу жүрмесе, Front Oncoming ескерту және басқару функциясы (Жақындап қарсы келе жатқан көлік құралы) кешігіп іске қосылуы немесе жұмыс істемеуі мүмкін.

Қарсы келе жатқан автокөліктер — жолақ ауыстыруға дайындалу функциясы

Бар болса

Жолақ ауыстыруға дайындалу функциясының негізгі міндеті — соқтығысу қаупінің деңгейіне байланысты ескерту жасау және автокөлікті басқаруға көмек көрсету: «Соқтығысу қаупі туралы ескерту» және «Авто басқару»

Соқтығысу қаупі туралы ескерту

- Жүргізушіні соқтығысу қаупі туралы ескерту үшін аспаптар панелінде «Апат қаупі!» ескерту хабарламасы көрсетіледі. Дыбыстық ескерту бір уақытта қосылып, руль дірілдей бастайды (егер мұндай функция бар болса).
- Функция автокөлігіңіздің жылдамдығы 40-145 км/сағ (25-90 миль/сағ), қарсы келе жатқан автокөлік немесе электржетегі бар екі дөңгелекті көлік құралының жылдамдығы 10 км/сағ (6 миль/сағ) болғанда, ал автокөлігіңіздің салыстырмалы жылдамдығы 200 км/сағ (124 миль/сағ) аспаған кезде жұмыс істейді.

Авто басқару

- Жүргізушіні авто басқаруды қолдану туралы ескерту үшін аспаптар панеліне «Авто басқару» ескерту хабарламасы көрсетіледі. Дыбыстық ескерту бір уақытта қосылып, руль дірілдей бастайды (егер мұндай функция бар болса).
- Автоматты басқаруды қажет ететін жағдай туындаған кезде, функция қарсы келе жатқан көлік құралымен соқтығысуды болдырмау үшін авто басқаруды қолданады.
- Функция автокөлігіңіздің жылдамдығы 40-145 км/сағ (25-90 миль/сағ), қарсы келе жатқан автокөлік немесе электржетегі бар екі дөңгелекті көлік құралының жылдамдығы 10 км/сағ (6 миль/сағ) болғанда, ал автокөлігіңіздің салыстырмалы жылдамдығы 200 км/сағ (124 миль/сағ) аспаған кезде жұмыс істейді.

Бүйір жағынан келе жатқан автокөліктер — жолақ ауыстыруға дайындалу функциясы

Бар болса

Жолақ ауыстыруды бақылау функциясының негізгі міндеті — соқтығысу қаупінің деңгейіне байланысты ескерту жасау және автокөлікті басқаруға көмек көрсету: «Соқтығысу қаупі туралы ескерту» және «Авто басқару»

Соқтығысу қаупі туралы ескерту

- Жүргізушіні соқтығысу қаупі туралы ескерту үшін аспаптар панелінде «Апат қаупі!» ескерту хабарламасы көрсетіледі. Дыбыстық ескерту бір уақытта қосылып, руль дірілдей бастайды (егер мұндай функция бар болса).
- Функция автокөлігіңіздің жылдамдығы шамамен 40-145 км/сағ (25-90 миль) болғанда жұмыс істейді.

Авто басқару

- Жүргізушіні авто басқаруды қолдану туралы ескерту үшін аспаптар панеліне «Авто басқару» ескерту хабарламасы көрсетіледі. Дыбыстық ескерту бір уақытта қосылып, руль дірілдей бастайды (егер мұндай функция бар болса).
- Автоматты басқаруды қажет ететін жағдай туындаған кезде, функция қозғалыс бағытында келе жатқан көлік құралымен соқтығысуды болдырмау үшін авто басқаруды қолданады.
- Функция автокөлік жылдамдығы шамамен 40-145 км/сағ (25-90 миль/сағ), ал қозғалыс бағытында келе жатқан автокөлік пен электржетегі екі дөңгелекті көлік құралы қозғалыста болған жағдайда жұмыс істейді.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Егер жол бойымен бір бағытта келе жатқан көлік құралының жылдамдығы 0 км/сағ (0 миль/сағ) болса, жолақ ауыстыруды бақылау функциясы жұмыс істемейді.

Соқтығысуды болдырмауға көмектесетін функция

Бар болса

Соқтығысуды болдырмауға көмектесетін функция ескерту жасайды және автокөлікті авто басқару арқылы басқарады.

Авто басқару (жүргізушіге автокөлікті басқаруға көмек көрсету)

- Жүргізушіні авто басқаруды қолдану туралы ескерту үшін аспаптар панеліне «Авто басқару» хабарламасы көрсетіледі. Дыбыстық ескерту бір уақытта қосылып, руль дірілдей бастайды (егер мұндай функция бар болса).
- Егер алда келе жатқан автокөлікпен, моторлы екі дөңгелекті көлік құралымен, жаяу жүргіншімен немесе велосипедшімен соқтығысу қаупі жоғары болса, маневрді бастаған жүргізушіге соқтығысудың алдын алуға көмектесетін басқаруға көмек функциясы іске қосылады.
- Функция автокөлігіңіздің жылдамдығы шамамен 40-85 км/сағ (25-53 миль) болғанда жұмыс істейді.

Авто басқару (соқтығысуды болдырмауға көмек көрсету)

- Жүргізушіні авто басқаруды қолдану туралы ескерту үшін аспаптар панеліне «Авто басқару» хабарламасы көрсетіледі. Дыбыстық ескерту бір уақытта қосылып, руль дірілдей бастайды (егер мұндай функция бар болса).
- Егер алда келе жатқан жаяу жүргіншімен немесе велосипедшімен соқтығысу қаупі жоғары болса және апаттық тежеуді іске қосуға қажетті автокөлік жылдамдығы жұмыс диапазонында болса, жолақта жеткілікті орын болған жағдайда соқтығысудың алдын алуға көмектесетін басқаруға көмек функциясы іске қосылады.
- Функция автокөлігіңіздің жылдамдығы шамамен 65-75 км/сағ (40-47 миль) болғанда жұмыс істейді.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Авто басқару жұмыс істеп тұрған кезде руль автоматты түрде бұрылуы мүмкін.
- Қауіп факторлары жойылған жағдайда авто басқару автоматты түрде өшеді. Қажет болған жағдайда жүргізуші автокөліктің рулін өзі басқаруы тиіс.
- Егер жүргізуші рульді қатты ұстаса немесе оны қарама-қарсы бағытқа бұрса, руль басқаруға көмек көрсететін жүйе жұмыс істемеуі немесе жұмыс барысында өшіп қалуы мүмкін.
- Автокөлікпен, электржетегі бар екі дөңгелекті көлік құралымен, жаяу жүргіншімен немесе велосипедшімен соқтығысудың алдын алу үшін руль басқаруға көмек көрсететін жүйе, егер объектімен (автокөлік, электржетегі екі дөңгелекті көлік құралы, жаяу жүргінші немесе велосипедші) соқтығысудың алдын алу мүмкін болмаса, өшіріледі.
- Соқтығысуды болдырмауға көмектесетін функция, егер жолақта соқтығысудан аулақ болуға жеткілікті орын болмаса, жұмыс істемеуі мүмкін.

i Ақпарат

Ескерту хабарламалары туралы толығырақ «Негізгі функциялар» бөліміндегі соқтығысу туралы ескертулерді қараңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесін пайдаланған кезде төмендегі сақтық шараларын орындаңыз:

- Қауіпсіздігіңіз үшін автокөлікті қауіпсіз жерге тұраққа қойғаннан кейін ғана баптауларды өзгертіңіз.
- Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі кейбір жағдайларда жұмыс істемейді және барлық соқтығысудың алдын ала алмайды.
- Жүргізуші автокөлікті басқаруға жауапты болады. Тек бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесіне сенбеңіз. Қауіпсіз тежеу қашықтығын сақтаңыз және қажет болған жағдайда көлік жылдамдығын төмендету немесе тоқтату үшін тежегіш педалін басыңыз.
- Адамдарда, заттарда және т.б. осы жүйенің жұмысын ешқашан тексермеңіз. Бұл ауыр жарақатқа немесе өлімге әкелуі мүмкін.
- Егер жүргізуші соқтығысудың алдын алу үшін тежегіш педалін басса, бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі жұмыс істемеуі мүмкін.
- Жол жағдайлары мен автокөлікті басқару мәнеріне байланысты бетпе-бет соқтығысуды алдын алу көмекші жүйесі жүргізушіге ескерту беруін кешіктіруі немесе мүлдем бермеуі мүмкін.

- Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі жұмыс істеп тұрғанда автокөлік кенеттен тоқтап қалуы мүмкін, бұл жолаушылардың жарақаттанып, бос заттардың жылжып кетуіне әкелуі мүмкін. Әрқашан қауіпсіздік белбеуін тағып, заттарды бекітіңіз.
- Егер басқа жүйенің ескертуі көрсетілсе немесе дыбыстық ескерту жасалса, бетпе-бет соқтығысудың алдын алуға көмекші жүйесінің ескертуі көрсетілмей, дыбыстық ескерту жасалмауы мүмкін.
- Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің дыбыстық ескертуі шулы ортада естілмеуі мүмкін.
- Жол жағдайлары мен шарттарына байланысты бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі өшіп, дұрыс жұмыс істемеуі немесе қажетсіз қосылуы мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінде ақау пайда болған жағдайда да, автокөліктің базалық тежеу жүйесі жақсы жұмыс істейді.
- Шұғыл тежеу кезінде жүргізуші газ педалін қатты басса немесе рульді күрт бұрса, бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің тежеуді басқару функциясы автоматты түрде өшеді.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

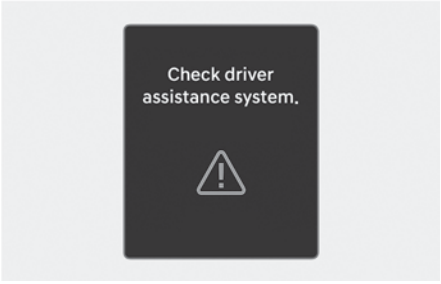
- Автокөліктің, моторлы екі дөңгелекті көлік құралының, алдыңыздағы жаяу жүргіншінің және велосипедшінің жағдайына, сондай-ақ қоршаған ортаға байланысты, бетпе-бет соқтығысудың алдын алу жүйесі үшін жұмыс жылдамдығының диапазоны төмендеу жағына қарай өзгеруі мүмкін. Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі тек ескертулер бере алады немесе жұмыс істемеуі мүмкін.
- Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі белгілі бір жағдайларда іске қосылады, қарсы келе жатқан көлік құралының жағдайына, қозғалыс бағытына, жылдамдығына және қоршаған ортаға негізделе отырып, қауіп-қатер деңгейін бағалайды.
- Егер жанындағы автокөлікпен соқтығысу ықтималдығы болса, қарсы келе жатқан автокөліктер — жолақ ауыстыруға дайындалу, бүйір жағынан келе жатқан автокөліктер — жолақ ауыстыруға дайындалу және соқтығысуды болдырмау функциялары тек ескерту режимінде (бар болса) жұмыс істейді.

i Ақпарат

- Егер соқтығысу қаупі туындаса және жүргізуші қолданған тежеу жеткіліксіз болса, бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі қосымша тежеуді қолдануы мүмкін.
- Аспаптар тақтасында көрсетілген кескіндер немесе түстер баптаулар мәзірінде таңдалған аспаптар тақтасына немесе тақырыпқа байланысты өзгеруі мүмкін.

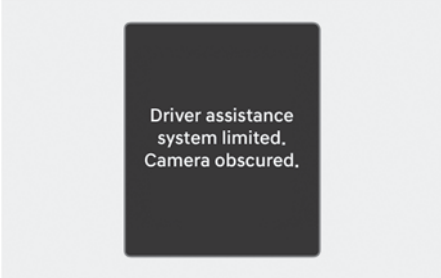
Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің ақауы мен шектеулері

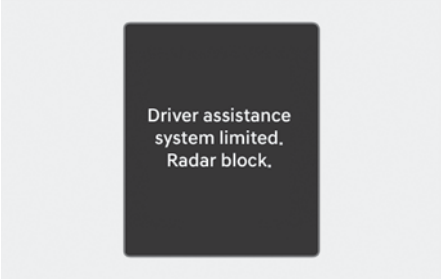
Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің ақауы

Егер бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, экранда «Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу жүйесін тексеріңіз» деген ескерту хабарламасы шығып, аспаптар панелінде ескерту индикаторлары (⚠) және (🚗) жануы мүмкін. Автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеруге кеңес береміз.

Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің өшуі

Егер алдыңғы шолу камерасы орналасқан алдыңғы әйнек, алдыңғы радар қақпағы, бампер немесе датчик бөгде заттармен, мысалы, қармен жабылған болса немесе оларда жаңбыр тамшылары болса, анықтау сапасы төмендеуі немесе жұмыс уақытша шектелуі не болмаса бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі өшуі мүмкін.
Бұл жағдайда «Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу жүйесі өшірілді. Камера ластанған» немесе «Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу жүйесі өшірілді. Радар бұғатталған» деген хабарлама пайда болады, сондай-ақ аспаптар панелінде ескерту индикаторлары (⚠) және (🚗) жануы мүмкін.

Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі қарды, жаңбыр тамшыларын және ластануларды кетіргеннен кейін өз жұмысын қалыпты режимде қалпына келтіреді.

Егер кедергілерді (қар, жаңбыр тамшылары немесе басқа ластаушы заттар) (сонымен қатар артқы бамперден тіркеме, велосипед бекіткіші және т.б.) алып тастағаннан кейін бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, HYUNDAI ресми дилеріне хабарласқан жөн.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Аспаптар панелінде ескерту хабары пайда болмаса да, бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі қозғалтқыш оталғаннан кейін ешқандай объект табылмайтын жерлерде (мысалы, ашық жерлерде) дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің шектеулері

Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі төмендегі жағдайларда дұрыс жұмыс істемеуі немесе болжап болмайтындай жұмыс істеуі мүмкін.

- Анықтау датчигі немесе оның айналасындағы аймақ ластанған немесе зақымдалған
- Алдыңғы шолу камерасы орнатылған орындағы температура сыртқы ортаның сипаттамаларына байланысты тым жоғары немесе тым төмен.
- Камера объективі қараңғыланған, пленкамен қапталған немесе жабыны бар алдыңғы әйнекпен, зақымдалған әйнекпен немесе әйнекке жабысып қалған бөгде затпен (жапсырмалар, жәндіктер және т.б.) жабылған.
- Алдыңғы әйнекте ылғал немесе мұз қалдықтарының болуы.
- Әйнекжуғыш сұйықтық үнемі шашыратылады немесе әйнектазартқыш қосылып тұр.
- Нөсер жаңбырда немесе қалық тұманда жүру.
- Алдыңғы шолу камерасының алдындағы көрініс күн сәулесінің әсерінен көру
- Көше шамдарының жарығы немесе қарсы бағытта келе жатқан автокөліктің жарығы сулы жол бетінде шағылысқанда, мысалы, шалшықтан.
- Аспаптар панелінде қандай да бір зат бар.
- Автокөлігіңізді сүйреу
- Тым жоғары жарық.
- Айналасы тым қараңғы, мысалы, туннельде және т. б.
- Жарықтың кенеттен өзгеруі, мысалы, туннельге кіргенде не одан шыққанда.
- Сыртта жарық төмен, ал фаралары қосылмаған немесе жеткілікті жарық емес.
- Бумен, түтінмен немесе көлеңкемен жүру.
- Автокөліктің, электр жетегі бар екі дөңгелекті көлік құралының , велосипедшінің немесе жаяу жүргіншінің бір бөлігі ғана анықталды

- Алдағы автокөлік немесе электр жетегі бар екі дөңгелекті көлік құралы — автобус, ауыр жүк көлігі, пішіні стандартты емес жүк көлігі, тіркеме және т. б.
- Алдағы автокөліктің немесе моторлы, екі дөңгелекті көлік құралының артқы шамдары жоқ, артқы шамдар стандартты емес күйде орнатылған және т.б.
- Сыртта жарық төмен, ал артқы шамдар қосылмаған немесе жеткілікті жарық емес.
- Арттағы автокөліктің артқы жағы кішкентай немесе автокөлік әдеттен тыс көрінеді, мысалы, автокөлік қисайған, төңкерілген немесе көлік бүйіріне бұрылған және т. б.
- Алда келе жатқан көлік құралының жол саңылауы кішкентай немесе үлкен.
- Автокөлік, моторлы екі дөңгелекті көлік құралы, жаяу жүргінші немесе велосипедші кенеттен сіздің алдыңызда тұрып қалады (пайда болады)
- Алдыңғы бұрыштық радар орнатылған жерде бамперді соғу немесе зақымдау немесе алдыңғы радардың ығысуы.
- Алдыңғы радар орнатылған орындағы температура тым жоғары немесе тым төмен.
- Туннель арқылы немесе металл көпір арқылы жүру
- Автқөліктер немесе нысандар аз үлкен ашық кеңістіктерде жүру (мысалы, шөл, шалғын, қала маңы және т.б.).
- Автокөлік құрылыс алаңдары, теміржол және т. б. сияқты металл заттар бар жерлерде жүреді.
- Автокөлікке жақын жерде алдыңғы радарға қатты жарық түсіретін зат бар, мысалы, қоршау, басқа көлік құралы және т. б.
- Алдағы велосипедші алдыңғы радар сигналын шағылыстырмайтын материалдан жасалған велосипедпен қозғалады.
- Алда жүріп бара жатқан автокөлік немесе моторлы екі дөңгелекті көлік құралы кеш анықталды
- Алда жүріп бара жатқан автокөлік немесе моторлы екі дөңгелекті көлік кенеттен тосқауылмен бұғатталды
- Алда жүріп бара жатқан автокөлік немесе моторлы екі дөңгелекті көлік құралы кенеттен қозғалыс жолағын өзгертеді немесе жылдамдықты қалпына келтіреді
- Алда жүріп бара жатқан автокөлік немесе моторлы екі дөңгелекті көлік құралы қисайып тұп
- Алда жүріп бара жатқан автокөлік немесе моторлы екі дөңгелекті көлік құралы жылдам немесе баяу жүріп барады.
- Соқтығысудың алдын алу үшін алда жүріп бара жатқан автокөлік немесе моторлы екі дөңгелекті көлік құралы көлігіңізге қарама-қарсы бағытта бұрылады
- Алда автокөлік немесе моторлы екі дөңгелекті көлік құралы жүріп бара жатқан кезде сіздің автокөлігіңіз қозғалыс жолағын баяу өзгертеді
- Алдағы көлік құралының бетіндегі қар.

- Сіз жолақтан шықтыңыз немесе оған оралдыңыз.
- Көлікті біркелкі емес жүргізу.
- Сіз айналмалы жол қиылысындасыз, ал басқа автокөлік немесе екі дөңгелекті көлік құралы анықталмады.
- Сіз үнемі айналып жүресіз.
- Алдағы көлік құралының пішіні ерекше.
- Алдағы көлік құралы өрде немесе еңісте жүріп келеді.
- Жаяу жүргінші немесе велосипедші толық танылмайды, мысалы, егер ол еңкейсе немесе толық тік күйде болмаса.
- Жаяу жүргінші немесе велосипедші оны анықтауды қиындататын киім киеді.
- Артқы осьті басқару жүйесі (бар болса) өшірілген

Жоғарыдағы суретте алдыңғы шолу камерасы мен алдыңғы радар автокөлік, моторлы екі дөңгелекті автокөлік, жаяу жүргінші немесе велосипедші ретінде анықтай алатын сурет көрсетілген.

- сіздің алдыңыздағы жаяу жүргінші немесе велосипедші өте жылдам қозғалады.
- Сіздің алдыңыздағы жаяу жүргінші немесе велосипедші аласа немесе мүсіні төмен.
- Сіздің алдыңызда жаяу жүргінші немесе велосипедші арнайы құралдарсыз қозғала алмайды.
- Сіздің алдыңызда жаяу жүргінші немесе велосипедші сіздің қозғалыс бағытыңызды кесіп өтеді.
- Алда жаяу жүргіншілердің немесе велосипедшілердің үлкен тобы тұр.
- Жаяу жүргінші, велосипедші немесе мотоциклші фонмен оңай тұтасатын киім киеді, бұл оны камераны анықтау жүйесімен тануды қиындатады.
- Жаяу жүргіншіні немесе велосипедшіні қоршаған ортадағы ұқсас құрылымдардан ажырату қиын.
- Сіз жаяу жүргінші, велосипедші, бағдаршам, ғимараттар және т. б. маңындағы қиылысқа жақындайсыз.
- Автотұрақтағы қозғалыс.
- Ақылы жолдарда, құрылыс алаңында, асфальтталмаған жолда, жартылай асфальталған жолда, тегіс емес жолда, жолдағы шұңқырлармен және т. б. жүру.
- Еңіске түсу немесе еңістен шығу, ирек жолмен және т. б. жүру.
- Бойында ағаштар өсетін немесе көше шамдары бар жолдармен жүру.
- Жағымсыз жол жағдайлары салдарынан қозғалыс кезінде автокөлік қатты дірілдейді
- Автокөліктің биіктігі үлкен жүктеме, шиналардағы дұрыс емес қысым және т. б. салдарынан өзгереді.
- Шет жағында ағаштар немесе шөп қатты өскен тар автожолмен жүру.
- Электрмагниттік кедергілер, мысалы, күшті радио толқындары немесе электр шуы бар аймақта қозғалу кезінде

Қиылысты қиып өту, қарсы келе жатқан автокөліктер — жолақ ауыстыруға дайындалу, бүйір жағынан келе жатқан автокөліктер — жолақ ауыстыруға дайындалу және соқтығысуды болдырмауға көмек функциялары

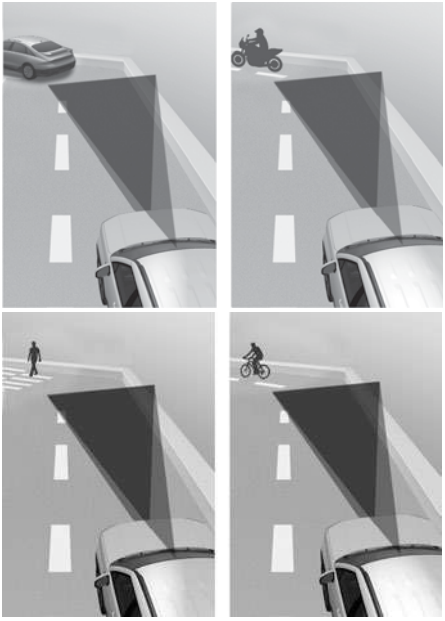
Бар болса

- Алдыңғы немесе артқы бұрыштық радар орнатылған орнындағы температура тым жоғары немесе тым төмен.
- Артқы бұрыштық радардың жанында тіркеме немесе велосипед бекіткіші орнатылған.
- Алдыңғы немесе артқы бұрыштық радарды қар, балшық, жаңбыр және т. б. басқан
- Артқы радар орнатылған жерде бамперде бөгде заттар бар (жапсырма, кенгурятник, велосипед бекіткіші және т. б.)
- Алдыңғы немесе артқы бұрыштық радар орнатылған жерде бамперді соғу немесе зақымдау немесе радардың ығысуы.
- Алдыңғы немесе артқы бұрыштық радар басқа автокөлікпен, қабырғаға немесе бағанамен бұғатталған.
- Тас жолдан (автомагистраль) шығу немесе ақылы қақпадан өту арқылы жүру.
- Қоршау немесе қабырғасы қос қабатты болып келетін жол бойымен қозғалыс.
- Автокөлігіңіздің артында қысқа қашықтықта басқа автокөлік қозғалады немесе жақын жерде басқа автокөліктер сіздің жаныңыздан өтеді.
- Басқа көлік құралы сіздің жаныңыздан өте қысқа уақыт ішінде өтіп бара жатқанда өте жоғары жылдамдықпен жүреді.
- Сіздің автокөлігіңіз басқа көлік құралын басып озады.
- Сіздің автокөлігіңіз жақын маңдағы көлікпен бір уақытта қозғалды және жылдамдығын үдетті
- Көлік құралдың іргелес жолақтан сіздің автокөліктен екі жолаққа алыс ауысуы немесе сіздің көлігіңізден екі жолаққа алыс орналасқан көлік құралының іргелес жолаққа ауысуы
- Егер мотоцикл немесе велосипед анықталса.
- Егер платформа тіркемесі сияқты көлік құралы анықталса.
- Автобус немесе жүк көлігі сияқты үлкен көлік құралы анықталса.
- Жаяу жүргінші, жануар, сауда арбасы немесе балалар арбасы сияқты шағын қозғалмалы объект анықталса.
- Спорттық автокөлік сияқты төмен көлік құралы анықталса.
- Жолақ жаңбыр, қар, шаң, құм, май, шалшық және т.б. себептерден нашар көрінеді.

- Жол белгілеу сызығының түсі жолдың өз түсінен ерекшеленбейді.
- Жолда жолақ белгілеу сызығына жақын жерде жолақ сызығына ұқсас тағы бір белгі бар.
- Бөлу жолағынан, ағаштардан, қоршаулардан, шу тосқауылдарынан және т. б. түсетін белгідегі көлеңке.
- Қозғалыс жолақтарының санын немесе белгілеу сызықтарының қиылысын ұлғайту немесе азайту.
- Жолға жол белгілерінің екі немесе одан да көп нұсқалары салынған.
- Белгілеу сызықтары күрделене түседі немесе бөлгіш сызықтардың орнына, мысалы, жол жұмыстары учаскесі сияқты құрылымдар пайда болады.
- Зигзаг жолақтары, жаяу жүргіншілер өткелінің таңбалары және жол таңбалары сияқты қосымша жол таңбаларының болуы.
- Қозғалыс жолағының кенеттен жоғалуы, мысалы, қиылыста
- Қозғалыс жолағы тым кең не тым тар.
- Қозғалыс жолағы белгіленбеген жолдың шеті немесе жиек.
- Алда келе жатқан көлік құралы жолақ белгілеу сызығының үстімен бір жағымен қозғалып келеді.
- Алдыңғы автокөлікпен арақашықтық өте аз.

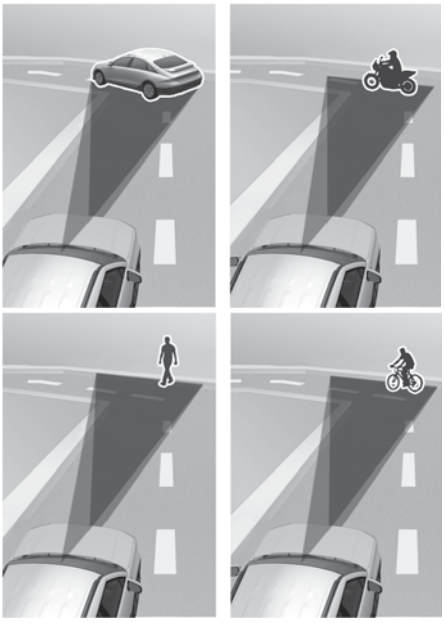
⚠ ЕСКЕРТУ

- **Ирелең жолмен жүру**.

Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі ирелең жолмен жүру кезінде рельефі датчиктердің тиімді жұмысына теріс әсер ететін сіздің алдыңыздағы басқа автокөліктерді, моторлы екі дөңгелекті көлік құралдарын, жаяу жүргіншілерді және велосипедшілерді анықтай алмауы мүмкін. Бұл ескертулердің болмауына және қажет болған жағдайда тежеу немесе рульді басқару кезіндегі көмектің болмауына әкелуі мүмкін (бар болса).

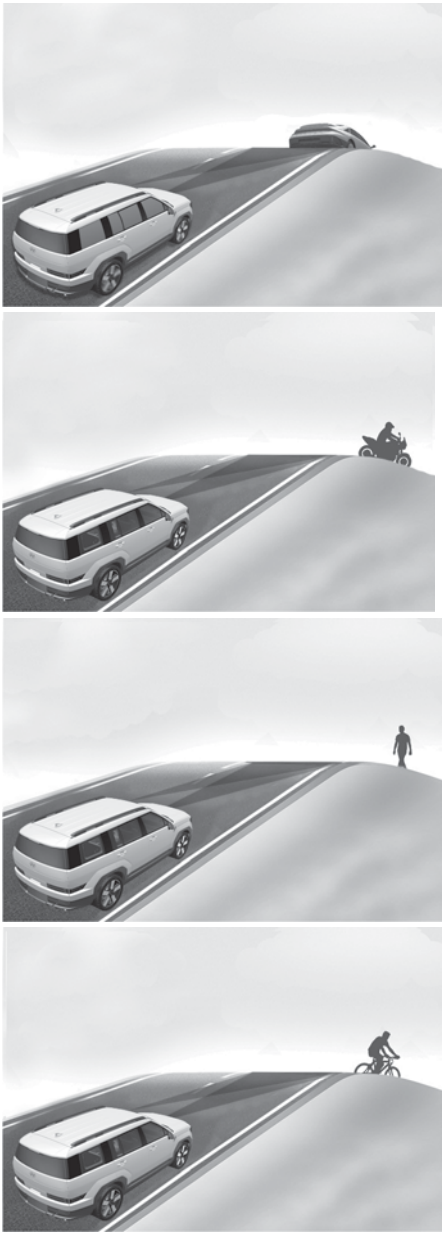
Ирелең жолмен жүрген кезде қауіпсіз тежеу қашықтығын сақтау керек және қажет болған жағдайда қауіпсіз қашықтықты сақтау үшін қозғалыс жылдамдығын төмендету үшін көлікті басқарып, тежегіш педалін басу керек.

Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі ирелең жолмен жүргенде автокөлікті, моторлы екі дөңгелекті көлік құралын, жаяу жүргіншіні немесе велосипедшіні көрші жолақта немесе сіздің жолағыңыздан тыс жерде анықтай алады.

Егер бұл орын алса, бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі жүргізушіге әрдайым ескерту бере алмайды және тежеуді немесе авто басқаруды қолдана алмайды (бар болса). Автокөліктің айналасындағы жол жағдайларын үнемі қадағалаңыз.

- **Еңіске түсу немесе еңістен шығу**

Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі өрде немесе еңісте жүргенде рельефі датчиктердің тиімді жұмысына теріс әсер ететін сіздің алдыңыздағы автокөліктерді, электржетегі бар басқа екі дөңгелекті көлік құралдарын, жаяу жүргіншілерді және велосипедшілерді анықтай алмауы мүмкін.

Бұл жалған ескертулерге, тежеу немесе рульді басқару кезінде қажет емес көмекке (осы функциялар болған кезде) немесе қажетті ескертулердің болмауына және қажет болған жағдайда тежеу немесе рульді басқару кезінде көмекке (осы функциялар болған кезде) әкелуі мүмкін.

Сонымен қатар, егер автокөлік, моторлы екі дөңгелекті көлік құралы, жаяу жүргінші немесе велосипедші кенеттен алда анықталса, автокөлік жылдамдықты күрт төмендетуі мүмкін.

Өрде көтерілген немесе түскен кезде жол жағдайын үнемі қадағалап отыру керек және қажет болса қауіпсіз қашықтықты сақтау мақсатында жылдамдықты төмендету үшін тежегіш педалін қолдану қажет.

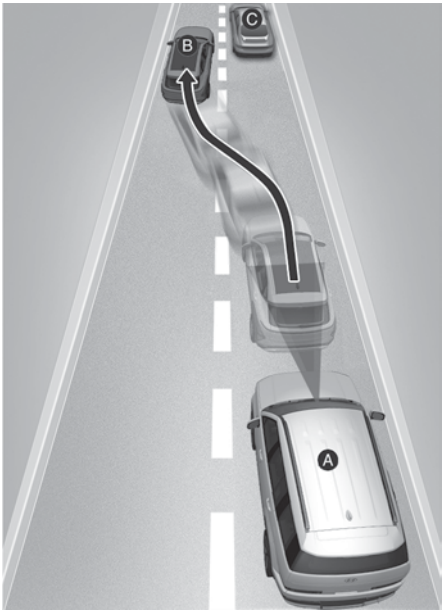
- **Қозғалыс жолағын ауыстыру.**

[A] Сіздің автокөлігіңіз

[B] Жолағын ауыстыратын автокөлік

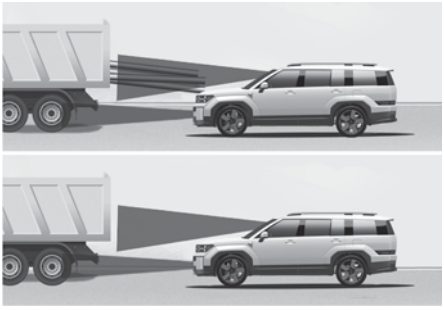
Көлік құралы көрші жолақтан сіздің жолағыңызға ауысқаннан кейін ол сіздің датчиктің анықтау диапазонында болғанша датчик оны анықтамайды. Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі қозғалыс жолағын күрт өзгертетін көлік құралын бірден анықтай алмауы мүмкін. Бұл жағдайда қауіпсіз тежеу қашықтығын сақтау керек және қажет болған жағдайда қауіпсіз қашықтықты сақтау үшін қозғалыс жылдамдығын төмендету үшін көлікті басқарып, тежегіш педалін басу керек.

[A] Сіздің автокөлігіңіз
[B] Жолағын ауыстыратын автокөлік
[C] Сол бір қатардағы автокөлік

Егер алда келе жатқан автокөлік қайта басқа жолаққа ауысып жатса, бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі басқа жолаққа ауысуды бірден анықтай алмауы мүмкін. Бұл жағдайда қауіпсіз тежеу қашықтығын сақтау керек және қажет болған жағдайда қауіпсіз қашықтықты сақтау үшін қозғалыс жылдамдығын төмендету үшін көлікті басқарып, тежегіш педалін басу керек.

- **Көлік құралын анықтау**

Егер алда келе жатқан автокөліктің артындағы жүгі автокөлік шегінен тыс шығып тұрса немесе автокөліктің жол саңылауы тым жоғары болса, аса сақ болу керек. Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі көлік құралының шегінен шығатын жүкті анықтай алмауы мүмкін. Бұл жағдайларда шеткі нысаннан қауіпсіз тежеу қашықтығын сақтау керек және қажет болған жағдайда қажетті қашықтықты сақтау үшін қозғалыс жылдамдығын төмендету үшін көлікті басқарып, тежегіш педалін басу керек.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Тіркемені немесе басқа автокөлікті сүйрегенде, қауіпсіздік мақсатында бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесін өшіріңіз.
- Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі пішіні немесе сипаттамалары бойынша автокөліктерге, электр жетегі бар екі дөңгелекті автокөліктерге, жаяу жүргіншілерге және велосипедшілерге ұқсас объектілерді анықтаған кезде қосылады.
- Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі велосипедтерді және чемодандар, дүкен арбалары немесе бесік арбалар сияқты дөңгелектері бар шағын заттарды анықтауға арналмаған.
- Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі күшті электрмагниттік толқындардың әсерінен дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Автокөлікті оталдырғаннан немесе алдыңғы шолу камерасын инициализациялағаннан кейінгі алғашқы 15 секундта алдыңғы соқтығысулардың алдын алуға арналған көмекші функция жұмыс істемейді.

i Ақпарат

Жүргізушінің көзден таса аймақтарының шектеулері және артқы бұрыштық радарға қатысты ескертулер туралы қосымша ақпаратты осы тараудың «Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алудың көмекші жүйесі (BCA)» бөлімінен қараңыз.

Жолақты ұстап отыру жүйесі (LKA)

Бар болса

Белгілі бір жылдамдықты асырып жүрген кезде жолақты ұстап отыру жүйесі жолақтың таңбалануын (немесе жолдың шетін) анықтайды және автокөлігіңіз бұрылыс сигналын қолданбай жолақтан шығып кетсе, сізге ескерту жасай алады, сонымен қатар автокөлік жолақтан кетпеуі үшін рульдеуге көмектеседі.

Анықтау датчигі

[A] Алдыңғы шолу камерасы

Алдыңғы көрініс камерасы жол таңбаларын (немесе жол жиегін) анықтау үшін анықтау датчигі ретінде пайдаланылады.

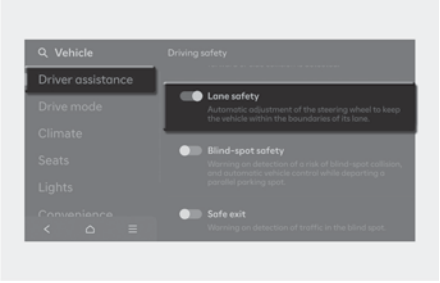
Анықтау датчигінің нақты орнын жоғарыдағы суреттен қараңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Алдыңғы шолу камерасына қатысты егжей-тегжейлі сақтық шараларын осы тараудың «Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі (FCA)» бөлімінен қараңыз.

Қозғалыс жолағынды ұстап отыру жүйесінің баптаулары

Қозғалыс жолағын ұстап отыру

Автокөлік қосылып тұрғанда ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Жүзгізу қауіпсіздігі** > **Қозғалыс жолағын ұстап отыру** таңдаңыз да, қажетті функцияларды қосыңыз.

Егер **Қозғалыс жолағын ұстап отыру** таңдалса, жолақты ұстап отыру жүйесі автокөлік жолақтан шығып кетпеуі үшін жолақтан ауытқу анықталған кезде рульді автоматты түрде туралайды. Егер **Қозғалыс жолағын ұстап отыру** өшірілген болса, жолақты ұстап отыру жүйесі өшірілген және аспаптар панелінде сары индикатор (/) жанып тұрады.

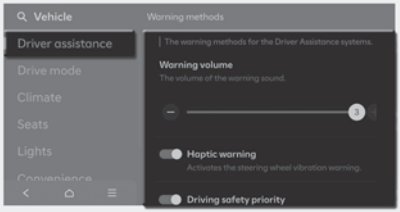
⚠ ЕСКЕРТУ

- Автокөлік жолақтың ортасында жүріп бара жатқан кезде жолақты ұстау отыру жүйесі рульді басқармайды.
- Жүргізуші әрдайым жолдағы жағдайды мұқият қадағалап отыруы керек. Егер **Қозғалыс жолағын ұстап отыру** өшірілсе, жолақты ұстап отыру жүйесі жұмыс істемейді.

i Ақпарат

Тіркеменің жалғағышы жалғанғаннан кейін аспаптар панелінде ескерту хабарламасы көрсетіледі және қозғалыс жолағын ұстап отыру жүйесі өшіріледі. Бұл функция тіркеменің жалғағышы ажыратылғаннан кейін қайта іске қосылады. (HYUNDAI түпнұсқа бөлшектерін қолданғанда)

Дыбыстық және тактильді ескертулер

Ескерту әдістерін қосулы автокөлікте баптауға болады.

- **Ескертулер дыбысының деңгейі**: Ескертулер дыбысының деңгейін өзгерту үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің баптау мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Ескертулер дыбысының деңгейі параметрін таңдаңыз**.
- **Тактильді ескерту**: Ақпараттық ойын-сауық жүйесінің баптау мәзірінде (бар болса) **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Тактильді ескерту параметрін таңдаңыз**.

- **Жүргізу кезіндегі қауіпсіздікке басымдық**: Ақпараттық ойын-сауық жүйесін баптаулар мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі> Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Жүргізу кезіндегі қауіпсіздікке басымдық параметрін таңдаңыз**.

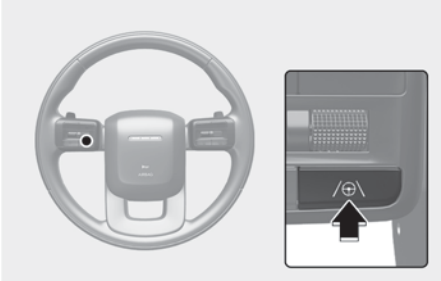
  Егер «**Жүргізу кезіндегі қауіпсіздікке басымдық**» параметрі таңдалса, жүргізу қауіпсіздігі жүйесі ескерту берген кезде, автокөлік басқа барлық дыбыс деңгейін төмендетеді.

i Ақпарат

- Дыбыстық және тактильді ескертулер өзгерген кезде жүргізушіге көмек көрсетудің басқа жүйелерін ескерту тәсілдері де өзгертілуі мүмкін.
- Егер тактильді ескерту өшірілсе және ескертулер дыбысының деңгейі «0» болып орнатылған болса, дыбыс деңгейі «2» деңгейіне орнатылады.
- Егер тактильді ескертулер өшірілген кезде ескертулер дыбысының деңгейі «0» деңгейіне орнатылса, тактильді ескертулер қосылады.
- Автокөлікті қайта оталдырғаннан кейін ескертулерді беру тәсілдері үшін соңғы баптаулар қолданылады.

Жолақты ұстап отыру жүйесінің жұмысы

Жолақты ұстап отыру жүйесін қосу/өшіру

- Европа елдері мен Ресей үшін Автокөлік іске қосылған кезде жолақты ұстап отыру жүйесі әрқашан автоматты түрде қосылады. Аспаптар панелінде сұр индикатор (/⊕\) жанады. Жолақты ұстап отыру жүйесі қосулы болған кезде, жолақты ұстап отыру функциясын өшіру үшін жолақты ұстап отыру түймесін (/⊕\) басып, ұстап тұрыңыз.
- Европа елдерінен, Ресейден басқа Жолақты ұстап отыру жүйесін қосу немесе өшіру үшін, қосулы автокөлікте рульдегі жолақты ұстап отыру түймесін (/⊕\) басып, ұстап тұрыңыз. Жолақты ұстап отыру жүйесі жұмыс істеп тұрған кезде индикатор (/⊕\) жанады.

i Ақпарат

- Еуропа елдері, Ресей үшін Жолақты ұстап отыру жүйесін рульдегі (/) түймемен өшіргенде, қозғалыс жолағын ұстап отыру параметрлері де өшіріледі.
- Еуропа елдерінен, Ресейден басқа Автокөлікті қайта оталдырғаннан кейін жолақты ұстап отыру жүйесі соңғы пайдаланылған баптауларды қолданады.

Ескерту және басқару

Жолақты ұста отыру жүйесі қозғалыс жолағынан тыс шығу туралы ескертудің ішкі жүйесін және жолақ ішінде көлікті басқаруға арналған ішкі жүйені қамтиды.

Сол жақтан

Оң жақтан

Қозғалыс жолағын ауыстыру туралы ескерту жүйесі

- Жүргізушіге автокөліктің қозғалыс бағыты бойынша проекцияланған жолақтан тыс шығуы туралы ескерту үшін аспаптар панелінде жасыл индикатор жыпылықтай бастайды (/), автокөлік қозғалатын бағыттағы таңбалау сызықтарының суреті жыпылықтайды және дыбыстық ескерту пайда болады.
- Жолақты ұстап отыру жүйесі автокөлігіңіздің жылдамдығы 60-200 км/сағ (40-120 миль/сағ) болған жағдайда жұмыс істейді.

Жолақты ұстап отыру жүйесі

- Жүргізушіге автокөліктің қозғалыс бағыты бойынша проекцияланған жолақтан тыс шығуы туралы ескерту үшін аспаптар панелінде жасыл индикатор жыпылықтай бастайды және автокөлікті жолақта ұстау үшін рульді басқаруға түзетулер енгізіледі./
- Жолақты ұстап отыру жүйесі автокөлігіңіздің жылдамдығы 60-200 км/сағ (40-120 миль/сағ) болған жағдайда жұмыс істейді.

Рульді жіберу туралы ескерту

Егер жүргізуші рульден бірнеше секундқа қолын алып тастаса, аспаптар панелінде «**Қолыңызды рульде ұстаңыз**» деген ескерту хабары пайда болады және бірнеше дыбыс сигналы беріледі.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Егер рульді өте қатты ұстаса немесе оның жағдайы белгілі бір деңгейден асып кетсе, рульмен басқарудағы көмек жүйесі қосылмауы мүмкін.
- Жолақты ұстап отыру жүйесі үнемі жұмыс істемейді. Жүргізуші қауіпсіздік шараларын сақтай отырып, көлікті жүргізуі және оны тиісті жолақта ұстауы керек.
- Жол жағдайларының ерекшеліктеріне байланысты рульді жіберу туралы ескерту хабары кейінірек пайда болуы мүмкін. Қозғалыс кезінде әрқашан қолыңызды рульде ұстаңыз.
- Егер рульді қатты ұстамасаңыз, жолақты ұстап отыру жүйесі рульде қолдың жоқтығы туралы ескертеді, өйткені жүргізуші қолын рульде ұстап тұрғанын анықтамауы мүмкін.
- Рульге әр түрлі заттарды бекіткен кезде рульді жіберу туралы ескертулер дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

i Ақпарат

- Аспаптар панелінің баптаулары туралы толық ақпаратты 4-тараудың «Аспаптар панелінің дисплейін басқару» бөлімінде қараңыз.
- Таңбалау сызықтары (немесе жол жиектері) анықталған кезде, аспаптар панеліндегі таңбалау сызықтарының суреті сұрдан ақ түске өзгереді және жасыл индикатор (🚗) жанады.

Таңбалау сызығы табылған жоқ

Таңбалау сызығы анықталды

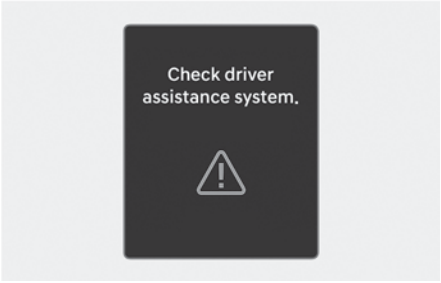

- Аспаптар панелінде көрсетілген кескіндер немесе түстер аспаптар панелінің түріне немесе таңдалған аспаптар тақырыпқа байланысты өзгеруі мүмкін.

- Жолақты ұстап отыру жүйесі рульді басқаруға көмектессе де, жүргізуші рульді пайдалана алады.
- Рульді басқару әдеттегі басқарумен салыстырғанда жолақты ұстап отыру жүйесімен қамтамасыз етілген кезде рульді бұру күші жоғарылайды немесе төмендейді.

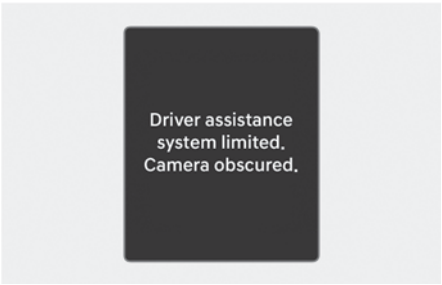
Жолақты ұстап отыру жүйесінің шектеулері мен ақаулары

Жолақты ұстап отыру жүйесінің ақауы

Егер жолақты ұстап отыру жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, аспаптар панелінде «**Жүргізуші көмекшісінің жүйелерін тексеріңіз**» деген ескерту хабары шығады және жолақты ұстап отыру жүйесінің сары индикаторы (/) жанады. Бұл жағдайда автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

Қозғалыс жолағын ұстап отыру жүйесі

Егер алдыңғы шолу камерасы орналасқан алдыңғы әйнекті қар немесе жаңбыр сияқты бөгде заттармен жабылған болса, анықтау сапасы төмендеуі мүмкін. Сонымен қатар, бұл өнімділіктің уақытша шектелуіне немесе жолақты ұстап отыру жүйесінің өшуіне әкелуі мүмкін.

Бұл жағдайда аспаптар панелінде «**Жүргізуші көмекшісінің жұмысы шектеулі. Камера бұғатталған**» хабары көрсетіліп, негізгі ескерту индикаторы (⚠) немесе жолақты ұстап отыру жүйесінің ескерту индикаторы (/) қосылады.

Жолақты ұстап отыру жүйесі қарды, жаңбыр тамшыларын және ластануларды кетіргеннен кейін өз жұмысын қалыпты режимде қалпына келтіреді.

Егер бөгде заттарды алып тастағаннан кейін жолақты ұстап отыру жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Аспаптар панелінде ескерту хабары пайда болмаса да, жолақты ұстап отыру жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Егер камера құлыптаулы немесе ақаулы болған кезде автокөлік өшіп, қайта қосылса, күй сақталады. Сондықтан жолақты ұстап отыру жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

Қозғалыс жолағын ұстап отыру жүйесінің шектеулері

Жолақты ұстап отыру жүйесі төменде көрсетілген жағдайларда дұрыс жұмыс істемеуі немесе болжап болмайтындай жұмыс істеуі мүмкін.

- Таңба ластанған немесе ажырату қиын
  - Оны (немесе жол жиегі) жаңбыр, қар, балшық, май және т. б. жапқан
  - -Жол таңбасының (немесе жол жиегінің) түсі жолдың өзінен өзгешеленбейді
  - Жолдағы жол таңбасының (немесе жол жиегінің) жанында жолақ таңбасына (немесе жол жиегіне) ұқсас таңба (немесе жол жиегі) бар.
  - Жол таңбасы (немесе жол жиегі) бұлыңғыр немесе зақымдалған.
  - Бөлу жолағынан, ағаштардан, қоршаулардан, шу тосқауылдарынан және т. б. түсетін таңбадағы (немесе жол жиегіндегі) көлеңке.
- Қозғалыс жолағы санының артуы не азаюы не болмаса таңба сызықтарының (жол жиегінің) қиылысуы.
- Жолға жол таңбасының (немесе жол жиегін) екі немесе одан да көп нұсқалары салынған
- Жолақты (немесе жол жиегін) таңбалау күрделі немесе оны құрылымдар алмастырады (мысалы, құрылыс аймағында).
- Зигзаг жолақтары, жаяу жүргіншілер өткелінің таңбалары және жол таңбалары сияқты қосымша жол таңбаларының болуы.
- Қозғалыс жолағының кенеттен жоғалуы, мысалы, қиылыста
- Қозғалыс жолағы (немесе жол) тым кең не тым тар.
- Қозғалыс жолағы белгіленбеген жолдың шеті
- Автомагистральдың шекаралық құрылысы, мысалы жол ақысын жинау пункті, тротуар, жиек, және т. б.
- Алда жүріп бара жатқан автокөлікке дейінгі қашықтық өте аз немесе ол жол таңбасын (жол жиегін) жабады

i Ақпарат

Алдыңғы шолу камерасының шектеулері туралы толық ақпаратты осы тараудың «Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекшісі жүйесі (FCA)» бөлімінен қараңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Жолақты ұстап отыру жүйесін пайдалану кезінде төменде көрсетілген сақтық шаралары сақталуы керек.

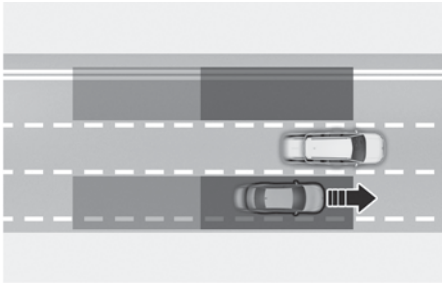
- Жүргізуші автокөлікті қауіпсіз жүргізуге және басқаруға жауапты. Тек жолақты ұстап отыру функциясына сенбеңіз және қауіпті көлік жүргізуден аулақ болыңыз.
- Қозғалыс жолағын ұстап отыру жүйесі белгілі бір жол жағдайларына немесе қоршаған орта жағдайларына байланысты өшірілуі немесе дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Рульде отырған кезде әрқашан абай болыңыз.
- Егер жолақ дұрыс анықталмаса, «Жолақта ұстап отыру жүйесінің шектеулері мен ақаулары» бөлімін қараңыз.
- Тіркемені немесе басқа автокөлікті сүйрегенде, қауіпсіздік мақсатында жолақты ұстап отыру жүйесін өшіріңіз.
- Егер автокөлік жоғары жылдамдықпен қозғалса, көлікті рульді пайдаланып жүргізу орындалмайды. Жолақты ұстап отыру жүйесін пайдаланған кезде жүргізуші әрқашан белгіленген жылдамдық шектеулерін сақтауы керек.
- Егер басқа жүйенің ескертуі көрсетілсе немесе дыбыстық ескерту жасалса, жолақты ұстап отыру жүйесінің ескертуі көрсетілмеуі мүмкін және дыбыстық ескерту жасалмауы мүмкін.
- Жолақты ұстап отыру жүйесінің дыбыстық ескертуі шулы ортада естілмеуі мүмкін.
- Рульге әр түрлі заттарды бекіткен кезде рульді жіберу туралы ескертулер дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Автокөлікті оталдырғаннан немесе алдыңғы шолу камерасын инициализациялағаннан кейінгі алғашқы 15 секундта жолақты ұстап отыру жүйесі жұмыс істемейді.
- Жолақты ұстап отыру жүйесі келесі жағдайларда жұмыс істемейді:
  - Бұрылыс көрсеткіштерін немесе апаттық сигнал беру жүйесін қосқаннан немесе өшіргеннен кейін белгілі бір уақыт ішінде.
  - Жолақты ұстап отыру жүйесі қосылған кезде немесе жолақты қайта ауыстырғаннан кейін бірден автокөлік жолақтың ортасында жүрмеді.
  - Динамикалық тұрақтандыру (ESC) немесе автокөлік тұрақтылығын басқару (VSM) жүйесі іске қосылды.
  - Автокөлік күрт бұрылыс жасайды.
  - Автокөлік жылдамдығы 55 км/сағ (35 миль/сағ) төмен және 210 км/сағ (130 миль/сағ) жоғары болғанда.
  - Автокөлік қозғалыс жолағын кенеттен өзгертті.
  - Автокөлік кенеттен тежелді.

Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі (BCA)

Бар болса

Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу жүйесі көзге көрінбейтін аймақта келе жатқан көліктерді анықтауға және жүргізушіге индикатор мен дыбыстық сигнал арқылы ықтимал соқтығысу туралы ескертуге арналған.

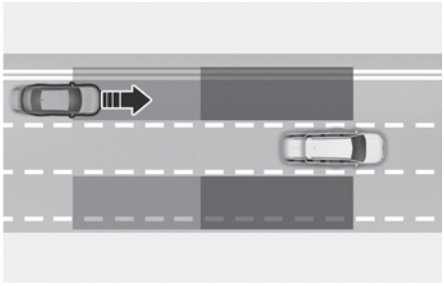
Егер соқтығысу қаупі болса, параллель тұрақ орнынан шыққан жағдайда, көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу жүйесі соқтығысуды болдырмауға көмектесу үшін көлігіңізді тежеуге көмектеседі.

Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі автокөлікті көзге көрінбейтін аймақта анықтайды және бұл туралы жүргізушіге ескертеді.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

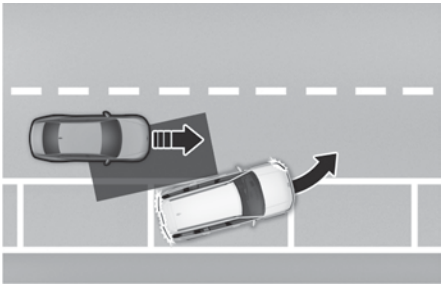
Анықтау ауқымы сіздің автокөлігіңіздің жылдамдығына байланысты. Дегенмен, автокөлік көзден таса аймақта болса да, жоғары жылдамдықпен жүргенде көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу жүйесі ескерту бермеуі мүмкін.

Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі көзден таса аймақта жоғары жылдамдықпен жақындап келе жатқан автокөлікті анықтайды және бұл туралы жүргізушіге ескертеді.

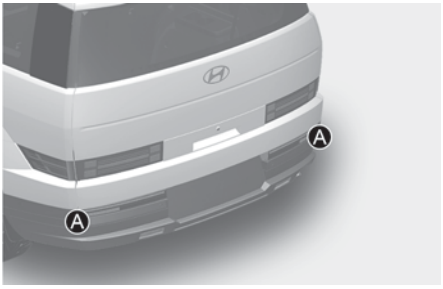
⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Ескерту уақыты жоғары жылдамдықпен келе жатқан автокөліктің жылдамдығына байланысты.

Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу функциясы автотұрақтан алға қарай жүріп шыққан кезде соқыр аймақта келе жатқан көлікпен соқтығысу қаупі бар деп есептесе, ол тежеуді қолдану арқылы бұл соқтығысудың алдын алуға көмектеседі.

Анықтау датчигі

[A] Артқы бұрыштық радар

Анықтау датчиктерінің нақты орнын жоғарыдағы суреттен қараңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

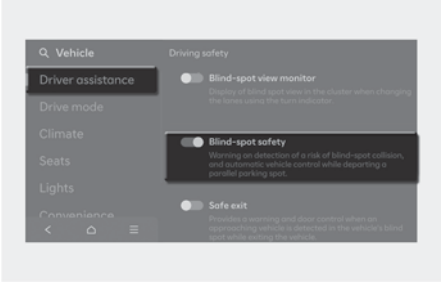
Анықтау датчигінің оңтайлы жұмыс сипаттамаларын сақтау үшін келесі сақтық шараларын орындаңыз:

- Анықтау датчиктерін бөлшектеуге немесе олардың тұтастығын бұзуға тыйым салынады.
- Егер артқы бұрыштық радар немесе оның айналасы зақымдалған болса немесе оларға шамадан тыс күш түссе, аспаптап панелінде ескертудің жоқтығына қарамастан, көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеруге кеңес береміз.
- Артқы бұрыштық радарларды ауыстырған немесе жөндеген жағдайда жүйені ресми HYUNDAI дилерінде тексеру ұсынылады.
- Артқы бұрыштық радар орналасқан артқы бамперді жөндеу үшін тек түпнұсқа бөлшектерді пайдаланыңыз.
- Артқы бұрыштық радарлары бар артқы бампердің түпнұсқа бөлшектері тиімді екендігін дәлелдеді. Артқы бамперді ауыстыру немесе бояу көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу жүйесінің нашарлауына әкелуі мүмкін. Бөлшектерді ауыстыру немесе өзгерту қажет болғанда, сертификатталған өнімдерді пайдалануды ұмытпаңыз.

- Артқы бұрыштық радардың жанындағы бамперге нөмір белгісінің жақтауларын немесе жапсырмалар, пленка немесе торлар сияқты бөгде заттарды қоймаңыз.
- Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі бамперді ауыстырған, артқы бұрыштық радардың айналасы зақымдалған немесе бояу жаққан жағдайда дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Орнатылған тіркеменің, аспалы ұстағыштың немесе ұқсас құрылғылардың болуы артқы бұрыштық радардың дұрыс жұмыс істемеуіне немесе көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің істен шығуына әкелуі мүмкін.

Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің баптаулары

«Көрінбейтін» аймақтарды бақылау

Автокөлік қосылып тұрғанда баптаулар мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Жүзгізу қауіпсіздігі** > **«Көрінбейтін» аймақтарды бақылау** таңдаңыз да, қажетті функцияларды қосыңыз.

- Егер **«Көрінбейтін» аймақтарды бақылау таңдалса**, көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі жүргізушіге соқтығысу қаупінің деңгейіне байланысты хабарлама мен дыбыстық сигнал арқылы ескертеді. Тежеу кезіндегі көмек соқтығысу қаупінің дәрежесіне байланысты тұрақтан шыққан кезде қолданылатын болады.

Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі өшірілген қозғалтқышты қайта оталдырған кезде аспаптар панелінде «**«Көрінбейтін» аймақтарды бақылау өшірілген**» хабары пайда болады.

Егер сіз **«Көрінбейтін» аймақтарды** бақылауды таңдасаңыз, сыртқы артқы көрініс айнасындағы индикатор үш секунд ішінде жыпылықтайды. Сондай-ақ, **«көрінбейтін» аймақтарды бақылау** қосулы кезде автокөлікті қосқанда, сыртқы артқы көрініс айнасындағы индикатор үш секунд ішінде жыпылықтайды.

⚠ ЕСКЕРТУ

Жүргізуші мұқият болуы керек және көлікті қауіпсіз жүргізу ережелерін сақтауы керек. Егер «көрінбейтін» аймақтарды басқару өшірілсе, көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі жұмыс істемейді.

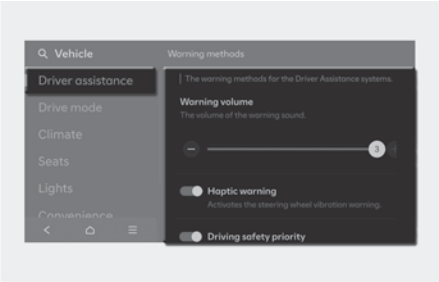
i Ақпарат

Қозғалтқышты қайта оталдырғаннан кейін көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу жүйесі соңғы баптауларды қолданады.

i Ақпарат

Тіркеменің жалғағышы қосылғаннан кейін аспаптар панелінде ескерту хабарламасы шығып, көрінбейтін аймақта соқтығысудың алдын алу жүйесі өшіріледі. Бұл функция тіркеменің жалғағышы ажыратылғаннан кейін қайта іске қосылады. (HYUNDAI түпнұсқа бөлшектерін қолданғанда)

Дыбыстық және тактильді ескертулер

Ескерту әдістерін қосулы автокөлікте баптауға болады.

- **Ескертулер дыбысының деңгейі**: Ескертулер дыбысының деңгейін өзгерту үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің баптау мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Ескертулер дыбысының деңгейі параметрін таңдаңыз**.
- **Тактильді ескерту**: Ақпараттық ойын-сауық жүйесінің баптау мәзірінде (бар болса, Еуропа елдерінен басқа) **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Тактильді ескерту параметрін таңдаңыз**.
- **Жүргізу кезіндегі қауіпсіздікке басымдық**: Ақпараттық ойын-сауық жүйесін баптаулар мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Жүргізу кезіндегі қауіпсіздікке басымдық параметрін таңдаңыз**.

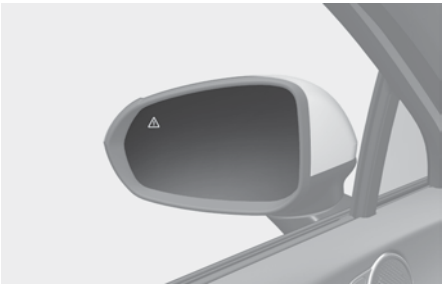
  Егер «**Жүргізу кезіндегі қауіпсіздікке басымдық**» параметрі таңдалса, жүргізу қауіпсіздігі жүйесі ескерту берген кезде, автокөлік басқа барлық дыбыс деңгейін төмендетеді.

i Ақпарат

- Дыбыстық және тактильді ескертулер өзгерген кезде жүргізушіге көмек көрсетудің басқа жүйелерін ескерту тәсілдері де өзгертілуі мүмкін.
- Егер тактильді ескерту өшірілсе және ескертулер дыбысының деңгейі «0» болып орнатылған болса, дыбыс деңгейі «2» деңгейіне орнатылады.
- Егер тактильді ескертулер өшірілген кезде ескертулер дыбысының деңгейі «0» деңгейіне орнатылса, тактильді ескертулер қосылады.
- Автокөлікті қайта оталдырғаннан кейін ескертулерді беру тәсілдері үшін соңғы баптаулар қолданылады.

Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің жұмысы

Автокөліктерді анықтау

- Жүргізушіге анықталған автокөлік туралы ескерту үшін сыртқы артқы көрініс айнасы мен проекциялық дисплейде индикатор жанады.
- Көзден таса аймақтағы соқтығысу қаупі туралы ескерту жүйесі автокөлігіңіздің жылдамдығы 40 км/сағ (12 миль/сағ) жоғары болса және көзден таса аймақтағы автокөліктің жылдамдығы 10 км/сағ (7 миль) жоғары болса жұмыс істейді.

Соқтығысу қаупі туралы ескерту

- Соқтығысу қаупі туралы ескерту жүйесі анықталған көлік бағытында бұрылыс сигналы қосылған кезде жұмыс істейді.
- Жүргізушіге соқтығысу қаупі туралы ескерту үшін сыртқы артқы көрініс айнасында және алдыңғы әйнекте проекцияланатын дисплейде сигнал шамы (бар болса) жыпылықтайды. Дыбыстық ескерту бір уақытта қосылып, руль дірілдей бастайды (бар болса).
- Көзден таса аймақтағы соқтығысу қаупі туралы ескерту жүйесі автокөлігіңіздің жылдамдығы 40 км/сағ (24 миль/сағ) жоғары болса және көзден таса аймақтағы автокөліктің жылдамдығы 10 км/сағ (7 миль) жоғары болса жұмыс істейді.
- Егер бұрылыс сигналы өшірілсе немесе автокөлігіңіз жолақтан шықса, соқтығысу қаупі туралы ескерту жойылып, жүйе автокөлікті анықтау режиміне оралады.

⚠ ЕСКЕРТУ

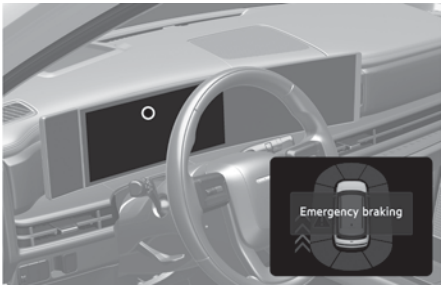
- Артқы бұрыштық радарды анықтау қашықтығы жолдың стандартты енімен анықталады, сондықтан тар жолда жүйе басқа көліктерді екі жолақта анықтап, ескерту жасай алады. Керісінше, кең жолда жүйе көрші жолақтағы көліктерді анықтамауы және ескерту жасамауы мүмкін.
- Егер апаттық сигнал беру жүйесінің шамдары жыпылықтаса, соқтығысу қаупі туралы ескерту жүйесі жұмыс істемейді.

i Ақпарат

Егер жүргізушінің орны сол жақта болса, солға бұрылған кезде соқтығысу туралы ескерту пайда болуы мүмкін. Сол жақ қатарда қозғалатын көліктерге дейін тиісті қашықтықты сақтаңыз. Егер жүргізушінің орны оң жақта болса, оңға бұрылған кезде соқтығысу туралы ескерту пайда болуы мүмкін. Оң жақ қатарда келе жатқан көліктермен дұрыс қашықтықты сақтаңыз.

Аспаптар панелінде көрсетілген кескіндер немесе түстер баптаулар мәзірінде таңдалған аспаптар тақтасына немесе тақырыпқа байланысты өзгеруі мүмкін.

Соқтығысудың алдын алу жүйесі (параллель тұрақ орнынан шыққан кезде)

- Жүргізушіге соқтығысу қаупі туралы ескерту үшін сыртқы артқы көрініс айнасында индикатор жанып, аспаптар панелінде ескерту хабары пайда болады. Сонымен қатар дыбыстық ескерту естіле бастайды, ал проекциялық дисплейде (бар болса) жарық шамы жыпылықтай бастайды.
- Көрінбейтін аймақта көлік құралымен соқтығыспау үшін апаттық тежеу жүйесі қолданылады.
- Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі автокөлігіңіздің жылдамдығы 3 км/сағ (2 миль/сағ) төмен болса және көзден таса аймақтағы автокөліктің жылдамдығы 5 км/сағ (3 миль/сағ) жоғары болса жұмыс істейді.

- Шұғыл тежеу нәтижесінде автокөлік тоқтаған аспаптар панелінде «**Абайлап жүріңіз**» деген ескерту хабары пайда болады.

  Қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін жүргізуші тежегіш педалін дереу басып, қоршаған ортаны тексеруі керек.
- Тежеуді басқару жүйесі төтенше шұғыл тежеу салдарынан автокөлік тоқтағаннан кейін шамамен 2 секундтан соң өшеді.
- Жүргізуші тежегіш педалін қатты басқан кезде көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу жүйесі (BCA) тежегішті басқаруын тоқтатады.

⚠ ЕСКЕРТУ

Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесін пайдаланған кезде төмендегі сақтық шараларын орындаңыз:

- Қауіпсіздігіңіз үшін автокөлікті қауіпсіз жерге тұраққа қойғаннан кейін ғана баптауларды өзгертіңіз.
- Егер экранда ескерту көрсетілсе немесе кез келген басқа жүйенің дыбыс сигналы естілсе, экранда көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің ескертуі көрсетілмеуі мүмкін және оның дыбыс сигналы естілмеуі мүмкін.
- Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің дыбыстық ескертуі шулы ортада естілмеуі мүмкін.
- Егер жүргізуші соқтығысудың алдын алу үшін тежегіш педалін басса, көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу жүйесі жұмыс істемеуі мүмкін.
- Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі белсенді болған кезде, жүргізуші газ педалін қатты басқанда немесе рульді күрт бұрған кезде тежегішті осы функциямен басқару автоматты түрде өшеді.
- Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі жұмыс істеп тұрса, автокөлік кенеттен тоқтап қалуы мүмкін, бұл жолаушылардың жарақаттанып, бос заттардың жылжып кетуіне әкелуі мүмкін. Әрқашан қауіпсіздік белбеуін тағып, заттарды бекітіңіз.
- Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу жүйесінде ақаулар болса да, негізгі рульді басқару және тежеу жүйесі жақсы жұмыс істейді.
- Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу жүйесі кейбір жағдайларда жұмыс істемейді және барлық соқтығысудың алдын ала алмайды.
- Жол жағдайлары мен көлік жүргізу мәнеріне байланысты көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі кешіктірілген ескертулер бере алады немесе ескертулерді мүлдем бермеуі мүмкін.
- Жүргізуші көлікті үнемі өзі басқаруы керек. Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесіне сенбеңіз. Қауіпсіз тежеу қашықтығын сақтаңыз және қажет болған жағдайда жылдамдықты төмендету немесе көлікті тоқтату үшін тежегіш педалін басыңыз.
- Адамдарда, жануарларда, заттарда және т.б. осы жүйенің жұмысын ешқашан тексермеңіз. Бұл ауыр жарақатқа немесе өлімге әкелуі мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

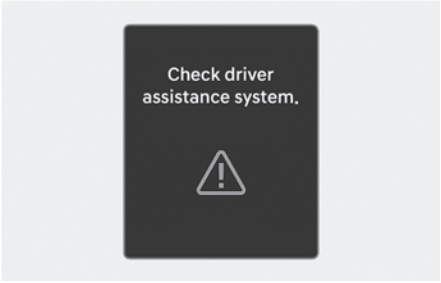
Тежеуді басқару жүйесінің дұрыс жұмыс істеуі динамикалық тұрақтандыру жүйесінің (ESC) күйіне байланысты.

Төменде көрсетілген жағдайларда тек ескерту беріледі:

- Динамикалық тұрақтандыру жүйесінің ескерту индикаторы (ESC) жанып тұр.
- Динамикалық тұрақтандыру жүйесі (ESC) қандай да бір функцияны орындайды.

Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің ақаы мен шектеулері

Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің ақаулары

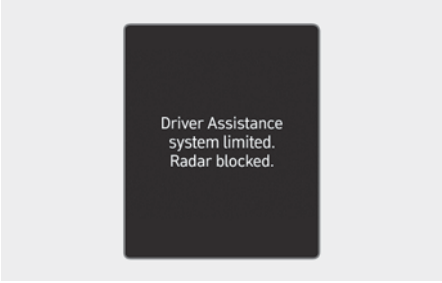

Көзден таса аймақта соқтығысу туралы ескерту дұрыс жұмыс істемесе, аспаптар панелінде бірнеше секундқа «**Жүргізуші көмекшісінің жүйелерін тексеріңіз**» деген ескерту хабарламасы пайда болады және негізгі ескерту индикаторы (⚠) қосылады. Бұл жағдайда автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

Егер сыртқы артқы көрініс айнасындағы индикатор дұрыс жұмыс істемесе, аспаптар панелінде бірнеше секундқа «**Сыртқы артқы көрініс айнасындағы индикаторды тексеріңіз**» деген хабарлама пайда болады және негізгі ескерту индикаторы (⚠) жанады. Бұл жағдайда автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі өшіріледі

Егер артқы бампердің беті артқы бұрыштық радарға немесе датчикке жақын жерде қар немесе мұз қабаты сияқты қандай да бір затпен жабылған болса немесе автокөлікке тіркеме немесе аспалы ұстағыш орнатылған болса, нысандарды анықтау сапасы нашарлауы, сондай-ақ көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің функционалдылығы уақытша шектелуі немесе өшуі мүмкін.

Бұл жағдайда аспаптар панелінде «**Жүргізуші көмекшісінің жұмысы шектеулі. Радар бұғатталған**» ескерту хабары көрсетіледі.

Бөгде заттарды немесе тіркемені алып тастап, қозғалтқышты қайта оталдырғаннан кейін көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі қалыпты режимде жұмыс істейді.

Егер бөгде заттарды алып тастағаннан кейін көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Аспаптар панелінде ескерту хабары пайда болмаса да, көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Егер қозғалтқыш оталғаннан кейін тікелей объектіні анықтау мүмкін болмаса немесе анықтау датчигі қозғалтқыш оталғаннан кейін бөгде затпен бұғатталып қалса, көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу жүйесі анықтау аймағында (мысалы, ашық жерде) дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Тіркемені орнату немесе ағыту, велосипед бекіткішін немесе басқа аспалы жабдықты шешіп алу үшін көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу жүйесін өшіріңіз. Жабдықты орнатып болғаннан/алып тастағаннан кейін «көзден таса аймақта» соқтығысудың алдын алу жүйесін қосыңыз.

Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің шектеулері

Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі төмендегі жағдайларда дұрыс жұмыс істемеуі немесе болжап болмайтындай жұмыс істеуі мүмкін.

- Нөсер жаңбыр, қар басу және т. б. сияқты қолайсыз ауа-райы жағдайлары
- Артқы бұрыштық датчикті қар, балшық, жаңбыр және т. б. басқан
- Артқы бұрыштық радар орнатылған орнындағы температура тым жоғары немесе тым төмен.
- Автомагистральдағы жол айырығында жүру
- Жол жабыны (немесе шеткі жер) құрамындағы металл компоненттер мөлшерінің нормадан ауытқуы (мысалы, бөлкім, автомагистраль құрылысының салдарынан).
- Автокөліктің жанында шудан қорғайтын қоршау, қаққыш, жолақ бөлгіш, шлагбаум, көше шамдары, белгілер, туннельдер, қабырғалар және т.б. (қос құрылымды қоса алғанда) сияқты бекітілген нысан бар.

- Автокөліктер немесе нысандар аз үлкен ашық кеңістіктерде жүру (мысалы, шөл, шалғын, қала маңы және т.б.).
- Шет жағында ағаштар немесе шөп қатты өскен тар автожолмен жүру.
- Сулы жолмен жүру, мысалы, шалшықтармен.
- Автокөлігіңіздің артында қысқа қашықтықта басқа автокөлік қозғалады немесе жақын жерде басқа автокөліктер сіздің жаныңыздан өтеді.
- Басқа көлік құралы сіздің жаныңыздан өте қысқа уақыт ішінде өтіп бара жатқанда өте жоғары жылдамдықпен жүреді.
- Сіздің автокөлігіңіз басқа көлік құралын басып озады.
- Автокөлігіңіз қозғалыс жолағын өзгертті.
- Сіздің автокөлігіңіз жақын маңдағы көлікпен бір уақытта қозғалды және жылдамдығын үдетті
- Көлік құралдың іргелес жолақтан сіздің автокөліктен екі жолаққа алыс ауысуы немесе сіздің көлігіңізден екі жолаққа алыс орналасқан көлік құралының іргелес жолаққа ауысуы
- Артқы бұрыштық радардың жанында тіркеме, аспалы ұстағыш немесе ұқсас қондырғы бар
- Артқы бұрыштық радардың айналасындағы бамперде бөгде заттар бар (жапсырма, кенгурятник, велосипед бекіткіші және т. б.)
- Артқы бұрыштық радар орнатылған жерде бамперді соғу немесе зақымдау немесе радардың ығысуы.
- Автокөліктің биіктігі үлкен жүктеме, шиналардағы дұрыс емес қысым және т. б. салдарынан өзгереді.

Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу жүйесі төмендегі жағдайларда дұрыс жұмыс істемеуі немесе болжап болмайтындай жұмыс істеуі мүмкін.

- Егер мотоцикл немесе велосипед анықталса.
- Егер платформа тіркемесі сияқты көлік құралы анықталса.
- Автобус немесе жүк көлігі сияқты үлкен көлік құралы анықталса.
- Жаяу жүргінші, жануар, сауда арбасы немесе балалар арбасы сияқты қозғалмалы кедергі анықталса.
- Спорттық автокөлік сияқты төмен көлік құралы анықталса.

Тежеуді басқару жүйесі жұмыс істемеуі мүмкін. Мұндай жағдайларда жүргізуші ерекше сақ болуы керек:

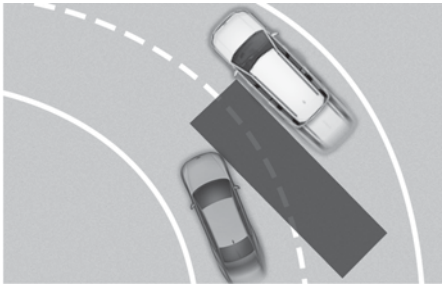
- Автокөлік соқпалы жолда, ойлы-қырлы жолда не жол «жамауларында» қатты дірілдейді.
- Қар, шалшық, көктайғақ және т. б. бар тайғақ бетпен жүру.
- Шиналардағы қысым төмен немесе шина зақымдалған.
- Тежеу жүйесі жаңартылды.
- Автокөлік қозғалыс жолағын кенеттен өзгертті.

i Ақпарат

Алдыңғы шолу камерасының шектеулері туралы толық ақпаратты осы тараудың «Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі (FCA)» және «Жолақты ұстап отыру жүйесі (LKA)» бөлімінен қараңыз.

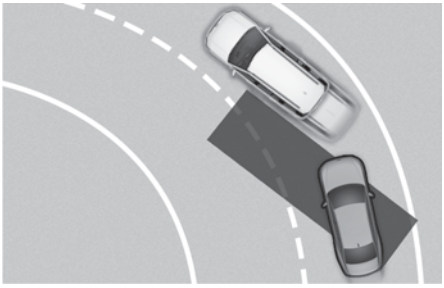
⚠ ЕСКЕРТУ

- **Ирелең жолмен жүру.**

Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі ирелең жолмен жүру кезінде дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Функция көрші жолақта автокөлікті анықтамауы мүмкін.

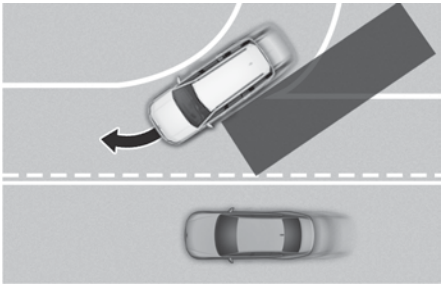
Көлік жүргізген кезде аса сақ болып, жол жағдайларын қадағалаңыз.

Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі ирелең жолмен жүру кезінде дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Функция сіздің көлігіңізбен бір жолақта жүріп келе жатқан көлікті тани алады.

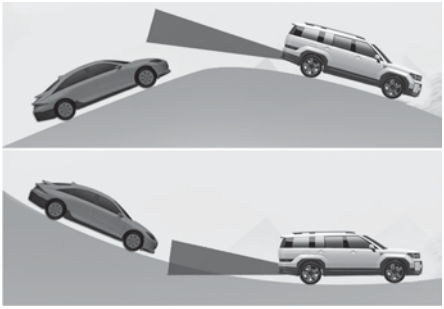
Көлік жүргізген кезде аса сақ болып, жол жағдайларын қадағалаңыз.

- **Еңіске түсу немесе еңістен шығу**

Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі еңіспен жүру кезінде дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Функция көрші жолақтағы көлікті анықтамауы немесе жерді немесе ғимаратты дұрыс анықтамауы мүмкін. Көлік жүргізген кезде аса сақ болып, жол жағдайларын қадағалаңыз.

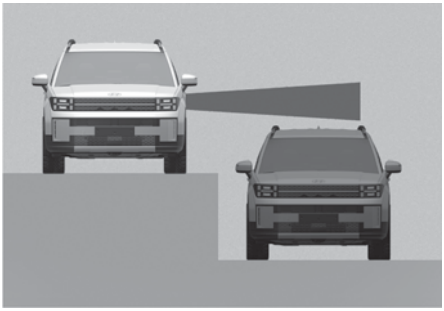
- **Жолдар бірігетін немесе бөлінетін жерлерде жүру**

Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі жолдар бірігетін немесе бөлінетін жерлерде дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Функция көрші жолақта автокөлікті анықтамауы мүмкін.

Көлік жүргізген кезде аса сақ болып, жол жағдайларын қадағалаңыз.

- **Әр түрлі биіктікте жолақтар болған жағдайда жүру**

Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі жолақтар әр түрлі биіктікте орналасқан жерлермен жүрген кезде дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Функция жолақтары әртүрлі биіктіктегі жолдармен жүретін көліктерді анықтамауы мүмкін (теміржол көпірлерінің астындағы жолдар, көп деңгейлі жол айырықтары және т.б.).

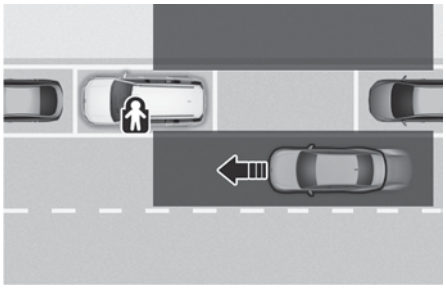
Көлік жүргізген кезде аса сақ болып, жол жағдайларын қадағалаңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Тіркемені немесе басқа автокөлікті сүйреп апарған кезде көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесін өшіруді ұмытпаңыз.
- Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі күшті электрмагниттік толқындардың әсерінен дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі қозғалтқыш оталғаннан кейін немесе алдыңғы шолу камерасын немесе артқы бұрыштық радарларды инициализациялау кезінде шамамен 3 секунд жұмыс істемеуі мүмкін.

Автокөліктен қауіпсіз шығу жүйесі (SEA)

Бар болса

Автокөлігіңіз тоқтап, көліктен қауіпсіз шығу жүйесі жолаушы есікті ашқан кезде автокөлігіңіздің артқы бұрышына жақындап келе жатқан автокөлікті анықтаған кезде, жүйе соқтығысудың алдын алу үшін ескерту хабарламасы мен дыбыс сигналын бере алады.

Сонымен қатар, артқы жағынан жақындап келе жатқан автокөлік анықталған кезде, қауіпсіз шығуды бақылау жүйесі төменде көрсетілген жағдайда есіктердің ашылуын болдырмайды.

- Егер артқы жақтан жақындап келе жатқан көлік құралы анықталса және балаларды қорғауға арналған құлыпты бекіту құрылғысы (🔒) «LOCK» (Бұғаттау) күйінде тұрса, жүргізуші құлыпты ашу түймесін басса да, артқы есіктердің ашылуын болдырмау үшін балаларды қорғауға арналған құлып ашылмайды.

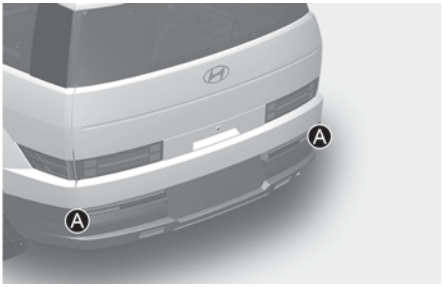
⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Ескерту уақыты жақындап келе жатқан көлік құралының жылдамдығына байланысты.

Балаларды қорғау үшін электрондық құлыпты бұғаттау түймесінің орнына қауіпсіз шығу жүйесін пайдаланбаңыз. Артқы орындықтағы жолаушыларды қорғау үшін балаларды қорғау үшін электрондық құлыпты бұғаттау түймесін пайдаланыңыз.

Толығырақ ақпарат 5-тараудағы «Балаға артқы есіктерді ашуға жол бермейтін құлыптарды бекіту құрылғысы» бөлімінде берілген.

Анықтау датчигі

[A] Артқы бұрыштық радар

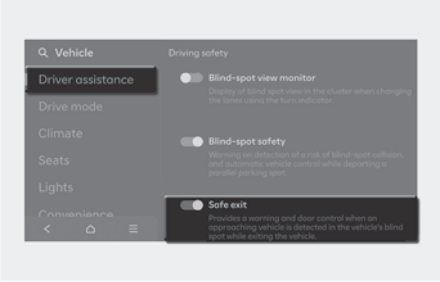
Анықтау датчиктерінің нақты орнын жоғарыдағы суреттен қараңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Сақтық шаралары турады қосымша ақпаратты осы тараудың «Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алудың көмекші жүйесі (BCA)» бөлімінен қараңыз.

Қауіпсіз шығуды қамтамасыз ету жүйесінің баптаулары

Қауіпсіз шығуды қамтамсыз ету

Қозғалтқыш қосулы кезде автокөліктен шыққан кезде қауіпсіздік жүйесін қосу немесе өшіру үшін **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Жүргізу қауіпсіздігі** > **Қауіпсіз шығу** тармағын таңдаңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Жүргізуші әрдайым жолдағы жағдайды мұқият қадағалап отыруы керек. Егер «Қауіпсіз шығу» таңдалмаған болса, автокөліктен шығу қауіпсіздігі жүйесі жұмыс істемейді.

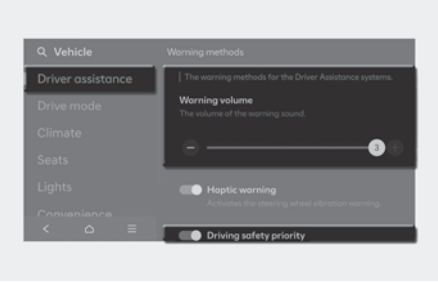
i Ақпарат

Қозғалтқышты қайта оталдырғаннан кейін автокөліктен қауіпсіз шығуды бақылайтын көмекші жүйе соңғы баптауларды қолданады.

i Ақпарат

Тіркеменің жалғағышы жалғанғаннан кейін аспаптар панелінде ескерту хабарламасы көрсетіледі және автокөліктен шыққан кездегі қауіпсіздік жүйесі өшіріледі. Бұл функция тіркеменің жалғағышы ажыратылғаннан кейін қайта іске қосылады. (HYUNDAI түпнұсқа бөлшектерін қолданғанда)

Дыбыстық және тактильді ескертулер

Ескерту әдістерін қосулы автокөлікте баптауға болады.

- **Ескертулер дыбысының деңгейі**: Ескертулер дыбысының деңгейін өзгерту үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің баптау мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Ескертулер дыбысының деңгейі параметрін таңдаңыз**.

  Ескертулер дыбысының деңгейі «0» деңгейіне орнатылған болса да, ескерту дыбысы «1» деңгейінде шығарылады (бар болған жағдайда).

- **Жүргізу кезіндегі қауіпсіздікке басымдық**: Ақпараттық ойын-сауық жүйесін баптаулар мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі> Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Жүргізу кезіндегі қауіпсіздікке басымдық параметрін таңдаңыз**.

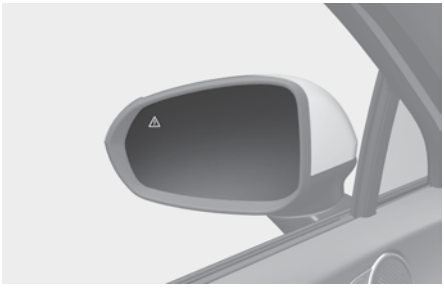
  Егер «**Жүргізу кезіндегі қауіпсіздікке басымдық**» параметрі таңдалса, жүргізу қауіпсіздігі жүйесі ескерту берген кезде, автокөлік басқа барлық дыбыс деңгейін төмендетеді.

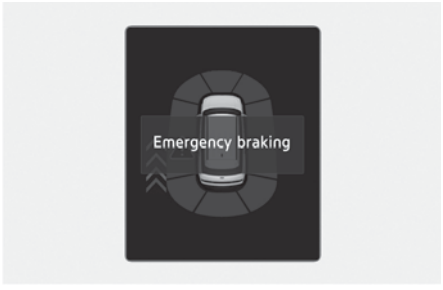
i Ақпарат

- Дыбыстық және тактильді ескертулер өзгерген кезде жүргізушіге көмек көрсетудің басқа жүйелерін ескерту тәсілдері де өзгертілуі мүмкін.
- Автокөлікті қайта оталдырғаннан кейін ескертулерді беру тәсілдері үшін соңғы баптаулар қолданылады.
- Баптаулар мәзірі автокөліктің ерекшеліктеріне байланысты болмауы мүмкін.

Қауіпсіз шығуды қамтамасыз ету жүйесінің жұмысы

Автокөліктен шыққан кезде соқтығысу қаупі туралы ескерту

- Егер есік ашылған кезде артқы жақта келе жатқан көлік құралы анықталса, аспаптар панелінде «Айналаңызды тексеріңіз» деген ескерту хабарламасы пайда болып, дыбыстық ескерту беріледі.
- Егер автокөлігіңіздің жылдамдығы 3 км/сағ (2 миль/сағ) төмен болса және артқы жақтан келе жатқан көлік құралының жылдамдығы 6 км/сағ (4 миль) жоғары болса, қауіпсіз шығуды қамтамасыз ету жүйесі жүргізушіні ескертеді.

Қауіпсіз шығуды бақылау жүйесі балаларды қорғауға арналған электрондық құлыппен байланысты

- Егер балаларды қорғауға арналған электрондық құлыпты бұғаттау қосулы болғанда артқы жағынан келе жатқан көлік құралы табылса, жүргізуші балаларды қорғауға арналған электрондық құлыпты бұғаттау түймесін басса да, артқы есіктердің құлпын ашу мүмкін болмайды. Сыртқы артқы көрініс айнасында индикатор жанады, ал аспаптар панелінде «Көзден таса аймақтағы қозғалысты тексеріңіз және әрекетті қайта орындаңыз» деген ескерту хабарламасы пайда болады.
- Егер автокөлігіңіздің жылдамдығы 3 км/сағ (2 миль/сағ) төмен болса және артқы жақтан келе жатқан көлік құралының жылдамдығы 6 км/сағ (4 миль) жоғары болса, қауіпсіз шығуды бақылау жүйесі жүргізушіні ескертеді.

i Ақпарат

- Балаларды қорғауға арналған электрондық құлыпты бұғаттау түймесі туралы толық ақпаратты (🔒) 5-тараудағы «Балаларды қорғауға арналған электрондық құлып» бөлімінен қараңыз.
- Балаларды қорғауға арналған электрондық құлыпты бұғаттау түймесі туралы толық ақпаратты 5-тараудың «Балаларды қорғауға арналған электрондық құлып» бөлімінен қараңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Егер жүргізуші ескерту хабарламасы шыққаннан кейін 10 секунд ішінде балаларды қорғауға арналған электрондық құлыпты бұғаттау түймесін (🔒) қайта басса, автокөліктен шығу кезіндегі қауіпсіздікті қамтамасыз ету жүйесі жүргізуші автокөліктің артындағы жағдайды ескеріп, есіктерді ашты деп есептейді. Балаларды қорғауға арналған электрондық құлыпты бұғаттау өшіріледі (түймедегі индикатор сөнеді) және артқы есіктердің құлпы ашылады. Балаларды қорғауға арналған электрондық құлыпты бұғаттауды өшіру түймесін баспас бұрын әрдайым айналадағы жағдайды мұқият қадағалаңыз.

i Ақпарат

Есікті сыртынан ашқан жағдайда, қауіпсіз шығуды бақылайтын көмекші жүйенің жұмысына қарамастан, есік ашылады.

⚠ ЕСКЕРТУ

Қауіпсіз шығуды қамтамасыз ететін көмекші жүйені пайдаланған кезде төменде көрсетілген сақтық шараларын сақтау қажет.

- Қауіпсіздігіңіз үшін автокөлікті қауіпсіз жерге тұраққа қойғаннан кейін ғана баптауларды өзгертіңіз.
- Егер ескерту хабарламасы көрсетілсе немесе басқа жүйенің дыбыс сигналы берілсе, қауіпсіз шығуды қамтамасыз ету жүйесінің хабарламасы көрсетілмей, дыбыстық ескерту берілмеуі мүмкін.
- Автокөліктен қауіпсіз шығуды қамтамасыз ету жүйесінің дыбыстық ескертуі шулы ортада естілмеуі мүмкін.
- Қауіпсіз шығуды қамтамасыз ететін көмекші жүйе кейбір жағдайларда жұмыс істемейді және барлық соқтығысудың алдын ала алмайды.

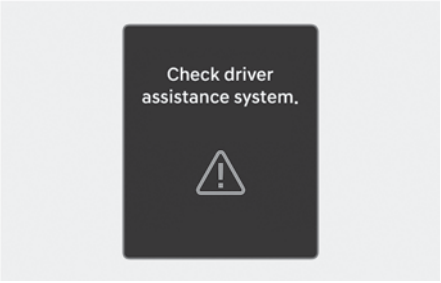
- Қауіпсіз шығуды қамтамасыз ететін көмекші жүйе жол жағдайларына және көлікті басқару мәнеріне байланысты жүргізушіге ескертуді кешігіп беруі немесе мүлде бермеуі мүмкін. Әрқашан айналаңызды бақылаңыз.
- Жүргізуші мен жолаушылар көліктен шыққан кезде болатын оқиғалар үшін жауап береді. Көліктен шықпас бұрын айналаны бағалау қажет.
- қауіпсіз шығуды қамтамасыз ететін көмекші жүйенің жұмысын ешқашан әдейі сынап көрмеңіз. Бұл ауыр жарақатқа немесе өлімге әкелуі мүмкін.

i Ақпарат

- Қозғалтқыш тоқтағаннан кейін қауіпсіз шығуды қамтамасыз ететін көмекші жүйе шамамен 3 минут жұмыс істейді, бірақ есіктер құлыпталған кезде бірден өшеді.
- Аспаптар тақтасында көрсетілген кескіндер немесе түстер баптаулар мәзірінде таңдалған аспаптар тақтасына немесе тақырыпқа байланысты өзгеруі мүмкін.

Қауіпсіз шығу жүйесінің ақаулары мен шектеулері

Қауіпсіз шығу жүйесінің ақаулары

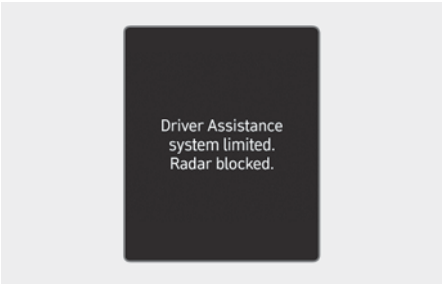

Егер қауіпсіз шығуды қамтамасыз ету жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, аспаптар панелінде бірнеше секундқа «**Көзден таса аймақтағы қауіпсіздікті қамтамасыз ету жүйесін тексеріңіз**» хабарламасы пайда болады және негізгі ескерту индикаторы (⚠) жанады. Бұл жағдайда автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

Егер сыртқы артқы көрініс айнасындағы индикатор дұрыс жұмыс істемесе, аспаптар панелінде бірнеше секундқа «**Сыртқы артқы көрініс айнасындағы индикаторды тексеріңіз**» деген хабарлама пайда болады және негізгі ескерту индикаторы (⚠) жанады. Бұл жағдайда автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

Қауіпсіз шығуды қамтамасыз ету жүйесін өшіру

Егер артқы бұрыштық радар немесе датчик орналасқан артқы бампердің бетінде қар, жаңбыр суы сияқты бөгде заттар болса немесе автокөлікке тіркеме не аспалы ұстағыш орнатылған болса, объектілерді анықтау сапасы нашарлауы мүмкін. Сонымен қатар, автокөліктен қауіпсіз шығу жүйесінің жұмысы уақытша шектелуі немесе жүйе өшірілуі мүмкін.

Бұл жағдайда аспаптар панелінде «Көзден таса аймақтағы қауіпсіздік жүйесі өшірілді. Радар бұғатталды» деген хабарлама көрсетіледі.

Бөгде заттарды немесе тіркемені алып тастап, қозғалтқышты қайта оталдырғаннан кейін қауіпсіз шығуды қамтамасыз ету функциясы қалыпты режимде жұмыс істейді.

Егер бөгде заттарды алып тастағаннан кейін автокөліктен шығу кезіндегі қауіпсіздік жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Аспаптар панелінде ескерту хабарламасы көрсетілмесе де, автокөліктен қауіпсіз шығу жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Егер қозғалтқыш оталғаннан кейін тікелей объектіні анықтау мүмкін болмаса немесе анықтау датчигі қозғалтқыш оталғаннан кейін бөгде затпен бұғатталып қалса, қауіпсіз шығуды қамтамасыз ету жүйесі анықтау аймағында (мысалы, ашық жерде) дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Тіркемені орнату немесе ағыту, велосипед бекіткішін немесе басқа аспалы жабдықты шешіп алу үшін автокөліктен қауіпсіз шығу жүйесін өшіріңіз. Жабдықты орнатып болғаннан/алып тастағаннан кейін автокөліктен қауіпсіз шығу жүйесін қосыңыз.

Автокөліктен қауіпсіз шығу жүйесінің шектеулері

Қауіпсіз шығуды бақылайтын көмекші жүйе төменде көрсетілген жағдайларда дұрыс жұмыс істемеуі немесе болжап болмайтындай жұмыс істеуі мүмкін.

- Егер сіз көліктен биік шөп немесе ағаштар өскен жерде шықсаңыз.
- Егер сіз көліктен дымқыл жолда шықсаңыз.
- жақындап келе жатқан көлік құралының жылдамдығы тым жоғары немесе тым төмен.

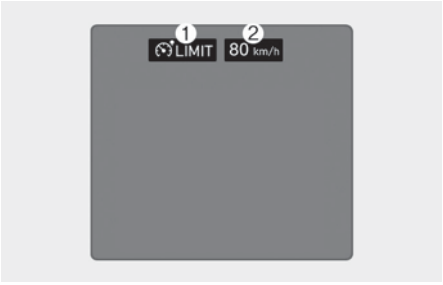
i Ақпарат

Артқы бұрыштық радарға қатысты шектеулер туралы толығырақ осы тараудағы «Көзден таса аймақта соқтығысуды алдын алудың көмекші жүйесі (BCA)» бөлімінен қараңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Қауіпсіз шығуды бақылайтын көмекші жүйе күшті электрмагниттік кедергілердің әсерінен дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Автокөліктен қауіпсіз шығу жүйесі автокөлікті оталдырғаннан кейін немесе артқы бұрыштық радарларды инициализациялағаннан кейін 3 секунд жұмыс істемеуі мүмкін.

Жылдамдық шектеулерін қолмен бақылау жүйесі (MSLA)

(1) Жылдамдықты шектеу индикаторы

(2) Артқы жылдамдық

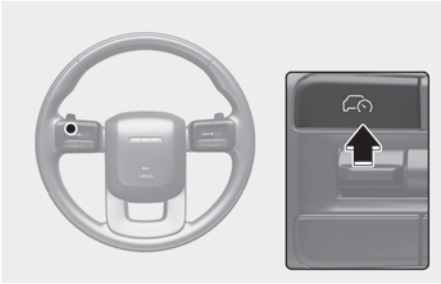
Қажет болса, жылдамдық шегін орнатуға болады.

Алдын ала орнатылған жылдамдық шегінен асып кетсе, көліктің жылдамдығы рұқсат етілген шектерге оралғанша жылдамдықты қолмен шектеу жүйесі (MSLA) (белгіленген жылдамдық шегі жыпылықтайды және дыбыс сигналы естіледі) жұмыс істейді.

Жылдамдық шектеуін қолмен бақылау жүйесінің жұмысы

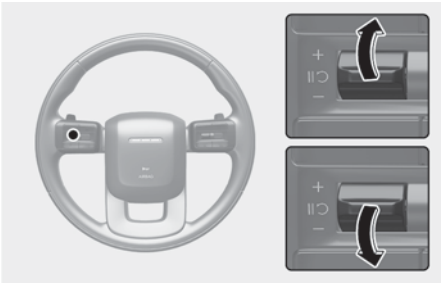
Жылдамдық шегін орнату

1. Жүргізу кезіндегі көмекші жүйе түймесін басып (), қажетті жылдамдықта ұстап тұрыңыз . Аспаптар панелінде жылдамдықты шектеу индикаторы жанады (LIMIT).

2. Қажетті жылдамдықты орнату үшін «+» немесе «-» түймесін басып, қажетті мәнге жеткенде жіберіңіз.

   «+» немесе «-» басып, ұстап тұрыңыз. Бастапқыда жылдамдық ең жақын 5-ке бөлінетін санға (км/сағ үшін 10-ға) дейін арттырылады немесе төмендетіледі, содан кейін 10 км/сағ (5 миль/сағ) жоғарылайды немесе төмендейді.

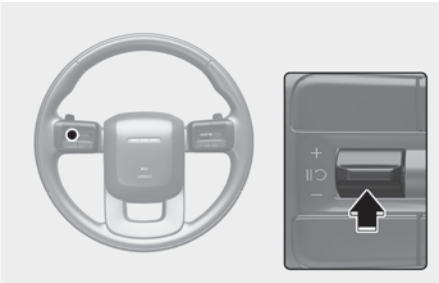
3. Орнатылған жылдамдық шектеуі аспаптар панелінде көрсетіледі.
   - Егер сіз белгіленген жылдамдық шегінен асып кеткіңіз келсе, төмендетілген берілісті қосу функциясын қосу үшін қысым нүктесіне дейін акселератор педалін басыңыз.
   - Белгіленген жылдамдық шегі жыпылықтай бастайды және автокөліктің жылдамдығы рұқсат етілген шегіне жеткенше дыбыс сигналы беріледі.

i Ақпарат

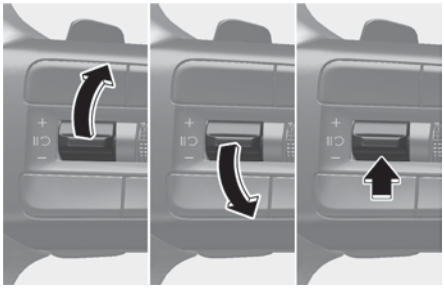
- Егер акселератор педалі қысым нүктесіне дейін басылса, автокөліктің жылдамдығы жылдамдық шегінен аспайды.
- Акселератор педалін басқанда қысым нүктесінің артында сырт еткен дыбыс естілуі мүмкін.

Жылдамдық шектеуін қолмен бақылау жүйесінің жұмысын уақытша тоқтату

Жылдамдық шектеуін уақытша өшіру үшін түймені басыңыз . Жылдамдық шектеуі өшіріледі, бірақ жылдамдықты шектеу индикаторы (LIMIT) сөнбейді.

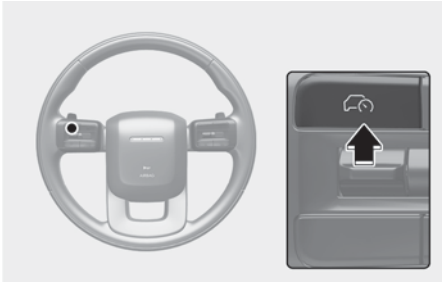
Жылдамдық шектеуін қолмен бақылау жүйесінің жұмысын қалпына келтіру

Жылдамдық шектеуін қолмен бақылау жүйесінің жұмысын жалғастыру үшін «+» немесе «-» түймесін пайдаланыңыз . Егер сіз «+» немесе «-» түймесін бассаңыз, жүйе аспаптар панелінде көрсетілген ағымдағы қозғалыс жылдамдығын орнатады.

Егер түймені бассаңыз , алдын ала орнатылған қозғалыс жылдамдығы қалпына келеді.

Қозғалыс жылдамдығын қолмен шектеу жүйесін өшіру

Жылдамдық шектеулерін қолмен бақылау жүйесін өшіру үшін жүргізу көмекшісі түймесін () басыңыз. Жылдамдықты шектеу индикаторы (LIMIT) сөнеді.

Егер жылдамдық шектеулерін қолмен бақылау жүйесі қолданылмаса, оны әрқашан жүргізу көмекшісі түймесі () арқылы өшіріңіз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Жылдамдықты қолмен шектеу жүйесін пайдаланған кезде төменде көрсетілген шаралар қабылдануы тиіс.

- Әрқашан көліктің жылдамдығын белгілі бір елде қабылданған жылдамдық шектеуіне сәйкес орнатыңыз.
- Жылдамдықты кездейсоқ орнатпау үшін, пайдаланылмайтын жылдамдықты қолмен бақылау функциясы өшірілгеніне көз жеткізіңіз. Жылдамдықты шектеу индикаторының (LIMIT) жанбай тұрғанына көз жеткізіңіз.
- Жылдамдықты қолмен бақылау жүйесі дұрыс және қауіпсіз жүргізу дағдыларын алмастыра алмайды. Автокөлікті басқару қауіпсіздігі үшін жауапкершілік әрқашан жүргізушіге жүктеледі және ол күтпеген және қауырт жағдайларға дайын болуы керек. Жол жағдайларын үнемі қадағалаңыз.

Жылдамдық шектеулерін сақтауға көмектесетін интеллектуалды жүйе (ISLA) (Еуропа елдері үшін)

Бар болса

Қозғалыс жылдамдығын шектеуді интеллектуалды бақылау жүйесі жол белгілерінен және навигация жүйесінен алынған ақпаратты пайдаланып, жүргізушіні жылдамдық шектеулері туралы хабардар етеді және жолдағы жылдамдық шектеуін сақтауға көмектеседі.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Жылдамдықты шектеу туралы ескертудің интеллектуалды жүйесісі, егер ол басқа елдерде қолданылса, дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Егер автокөлігіңізде навигация жүйесі қолданылса, жылдамдықты шектеу туралы ескертудің интеллектуалды жүйесінің дұрыс жұмыс істеуі үшін оны үнемі жаңартып отыру қажет.
- Бағдарламалық жасақтама жаңартылғаннан кейін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірі өзгеруі мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесі бойынша нұсқаулықты және қысқаша анықтамалық нұсқаулықты қараңыз.

Анықтау датчигі

[A] Алдыңғы шолу камерасы

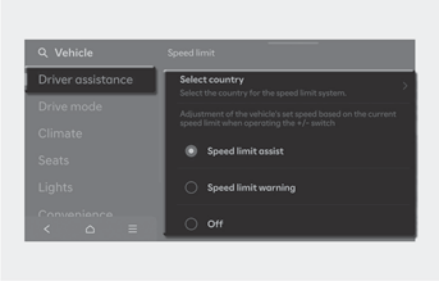
Анықтау датчигінің нақты орнын жоғарыдағы суреттен қараңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Алдыңғы шолу камерасына қатысты егжей-тегжейлі сақтық шараларын осы тараудың «Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі (FCA)» бөлімінен қараңыз.

Жылдамдық шектеулерін интеллектуалды бақылау жүйесінің баптаулары

Жылдамдық шектеуі

Автокөлік қосылып тұрғанда баптаулар мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Жылдамдық шектеуі** параметрін таңдаңыз да, қажетті функцияларды қосыңыз.

- **Елді таңдау**: Егер навигация жүйесі қолжетімсіз болса, жылдамдық шектеуін орнату үшін елді қолмен таңдауға болады.
- **Жылдамдық шектеулерін сақтауға көмек**:

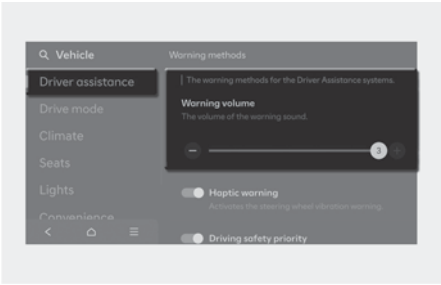
  Жылдамдық шектеулерін көмекші бақылау жүйесі жүргізушіні жылдамдық шектеулері және қосымша жол белгілері туралы хабардар етеді. Сонымен қатар, жылдамдық шектеуін интеллектуалды бақылау жүйесі жүргізушіге жылдамдық режимін сақтау мақсатында қолмен орнатылатын жылдамдық шектеу жүйесінде және/немесе интеллектуалды круиз-контроль жүйесінде белгіленген жылдамдықты өзгерту қажеттігі туралы хабар береді.
- **SLW (Жылдамдық шектеуі туралы ескерту)**:

  Жылдамдық шектеулерін көмекші бақылау жүйесі жүргізушіні жылдамдық шектеулері туралы хабардар етеді. Сонымен қатар, жүйе жылдамдық шектеуінен асқан жағдайда жүргізушіні ескертіп отырады.
- **Өшіру.**: жылдамдық шектеуін бақылау жүйесі өшіріледі. Ескерту индикаторы (🚗) көрсетіледі.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Қауіпсіздігіңіз үшін автокөлікті қауіпсіз жерге тұраққа қойғаннан кейін ғана баптауларды өзгертіңіз.
- Жылдамдық шектеуін бақылау көмекшісі жүйесі дұрыс және қауіпсіз жүргізу дағдыларын алмастыра алмайды. Автокөлікті басқару қауіпсіздігі үшін жауапкершілік әрқашан жүргізушіге жүктеледі және ол күтпеген және қауырт жағдайларға дайын болуы керек. Жол жағдайларын үнемі қадағалаңыз.

Дыбыстық және тактильді ескертулер

Дыбыстық және тактильді ескертулерді қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде баптауға болады.

- Ескертулер дыбысының деңгейі: Ескертулер дыбысының деңгейін өзгерту үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің баптау мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Ескертулер дыбысының деңгейі параметрін таңдаңыз**.

i Ақпарат

- Дыбыстық және тактильді ескертулер өзгерген кезде жүргізушіге көмек көрсетудің басқа жүйелерін ескерту тәсілдері де өзгертілуі мүмкін.
- Автокөлікті қайта оталдырғаннан кейін ескертулерді беру тәсілдері үшін соңғы баптаулар қолданылады.
- Автокөліктің жинақтамасына байланысты баптаулар мәзірі болмауы мүмкін.
- Ескертулер дыбысының деңгейі және тактильді ескерту бірдей уақытта сөндіріле алмайды. Бір ескерту түрі сөндірілсе, екіншісі автоматты түрде қосылады.

Жылдамдық шектеулерін интеллектуалды бақылау жүйесінің жұмысы

Ескерту және басқару

Жылдамдық шектеулерін сақтауға көмектесетін интеллектуалды жүйе автокөліктің қозғалысын бақылайды және жылдамдық шектеулерін көрсету, жылдамдықты асыру туралы хабарлама және орнатылған жылдамдықты өзгерту функциялары арқылы ескертулер береді.

Жылдамдық шектеуін көрсету

Жылдамдық шектеуі туралы ақпарат аспаптар панелінде көрсетіледі.

i Ақпарат

- Жол белгілеріндегі жылдамдық шектеуі көрінбесе, экранда --- суреті пайда болады. Егер жүйе жол белгілеріндегі ақпаратты танымаса, «Жылдамдық шектеуін интеллектуалды бақылау жүйесінің шектеулері» бөлімін қараңыз.
- Жылдамдық шектеуі туралы ақпараттан бөлек, жылдамдық шектеуін интеллектуалды бақылау жүйесі жол белгілері жөнінде қосымша мәліметтер де ұсынады. Жол белгілері туралы қосымша ақпараттың сипаты елге байланысты өзгеруі мүмкін.
- Жылдамдық шектеу мәнімен көрсетілетін қосымша белгі немесе басып озуға тыйым салу белгісі — бұл белгілердің талаптарын орындау қажет жағдайларды білдіреді. Егер қосымша белгі танылмаса, бос белгі көрсетіледі.
- Аспаптар панелінде көрсетілген кескіндер немесе түстер аспаптар панелінде таңдалған аспаптар аспаптар тақтасына немесе тақырыпқа байланысты өзгеруі мүмкін.

Жылдамдықты асыру туралы ескерту

Егер қозғалыс жылдамдығы экранда көрсетілген шектеуден асып кетсе, жылдамдық шектеуінің қызыл индикаторы жыпылықтап, ескерту дыбысы беріледі.

Белгіленген жылдамдықты өзгерту

Жылдамдық шектеулерін қолмен бақылау жүйесі немесе интеллектуалды круиз-контроль жүйесі жұмыс істеп тұрған кезде жолдағы жылдамдық шектеуі өзгерсе, экранда жүргізушіге орнатылған жылдамдықты өзгерту қажеттігін білдіретін жоғары немесе төмен көрсеткі пайда болады. Бұл жағдайда жүргізуші рульдегі «+» немесе «-» түймесін пайдаланып, орнатылған жылдамдықты жолдағы жылдамдық режиміне сай өзгерте алады.

Жылдамдықты автоматты түрде өзгертуді орнату (навигация болған жағдайда)

Жылдамдық шектеулерін қолмен бақылау жүйесі немесе интеллектуалды круиз-контроль жүйесі автокөліктің жылдамдығын жылдамдық шектеуіне сәйкес реттеуге көмектеседі. Егер круиз-контроль жылдамдығы жылдамдық шектеуінің мәнімен бірдей болса, автокөлік жылдамдық шектеуі өзгерген кезде өз жылдамдығын автоматты түрде реттейді. Функция жылдамдық шектеуі 70 км/сағ (44 миль/сағ) немесе одан жоғары жолдарда жұмыс істейді. Функция іске қосылғанда, аспаптар панеліндегі круиз-контоль жылдамдығының мәні жасыл түспен көрсетіледі.

⚠ ЕСКЕРТУ

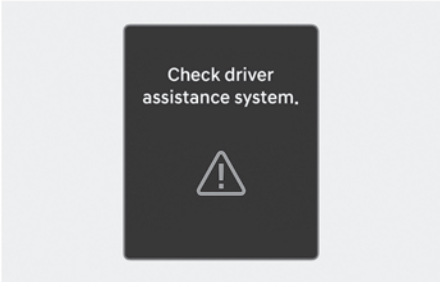
- Жолдағы жылдамдық режиміне сәйкес орнатылған жылдамдық өзгертілгеннен кейін де, автокөліктің жылдамдығы осы шектеуден асып кетуі мүмкін. Қажет болса, жылдамдықты төмендету тежегіш педалін басыңыз.
- Егер жолдағы жылдамдық шектеуі 30 км/сағ (20 миль/сағ) төмен болса, орнатылған жылдамдықты өзгерту функциясы жұмыс істемейді.
- Жылдамдық шектеуін интеллектуалды бақылау жүйесі жүргізуші аспаптар панелінде таңдаған жылдамдық өлшем бірліктерін пайдаланады. Егер орнатылған жылдамдық өлшем бірліктері сіздің елде қолданылатын бірліктерден өзгеше болса, жылдамдық шектеуін интеллектуалды бақылау жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

i Ақпарат

- Жылдамдық шектеуін қолмен сақтау жүйесінің жұмысы туралы толығырақ осы тараудағы «Жылдамдық шектеулерін қолмен бақылау жүйесі (MSLA)» бөлімінде қараңыз.
- Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің жұмысы туралы ақпаратты осы тараудың «Интеллектуалды круиз-контроль (SCC)» бөлімінде қараңыз.

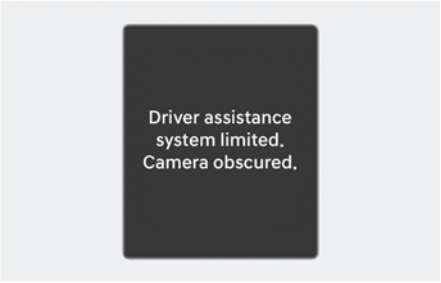
Жылдамдық шектеулерін интеллектуалды бақылау жүйесінің ақаулары мен шектеулері

Жылдамдық шектеулерін интеллектуалды бақылау жүйесінің ақаулары

Жылдамдық шектеулерін сақтауға көмектесетін интеллектуалды жүйе дұрыс жұмыс істемесе, аспаптар панелінде бірнеше секундқа «**Жүргізуші көмекшісінің жүйелерін тексеріңіз**» деген ескерту хабарламасы пайда болады және негізгі ескерту индикаторы (⚠) және жылдамдық шектеуін ескерту индикаторы (🚫) қосылады. Бұл жағдайда автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

Жылдамдық шектеулерін интеллектуалды бақылау жүйесін өшіру

Егер алдыңғы шолу камерасы орналасқан алдыңғы әйнекті қар немесе жаңбыр сияқты бөгде заттармен жабылған болса, анықтау сапасы төмендеуі мүмкін. Сонымен қатар, бұл жылдамдық шектеулерін интеллектуалды бақылау жүйесінің жұмысын уақытша шектеуге немесе оны өшіруге әкелуі мүмкін. Бұл жағдайда аспаптар панелінде «**Жүргізуші көмекшісінің жұмысы шектелген. Камера бұғатталған**» деген хабарлама шығып, жылдамдық шектеуін ескерту индикаторы (🚫) жанады.

Жылдамдық шектеуін интеллектуалды бақылау жүйесі қарды, жаңбыр тамшыларын және ластануларды кетіргеннен кейін өз жұмысын қалыпты режимде қалпына келтіреді.

Егер кедергі келтіретін заттар немесе материалдар жойылғаннан кейін де жылдамдық шектеулерін сақтауға көмектесетін интеллектуалды жүйе дұрыс жұмыс істемесе, автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Аспаптар панелінде ескерту хабарламасы шықпаса да және ескерту индикаторы жанбаса да, жылдамдық шектеуін интеллектуалды бақылау жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Егер камера құлыптаулы немесе ақаулы болған кезде автокөлік өшіп, қайта қосылса, күй сақталады. Сондықтан жылдамдық шектеуін интеллектуалды бақылау жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

Жылдамдық шектеулерін интеллектуалды бақылау жүйесінің шектеулері

Жылдамдық шектеулерін интеллектуалды бақылау жүйесі төмендегі жағдайларда дұрыс жұмыс істемеуі немесе болжап болмайтындай жұмыс істеуі мүмкін:

- Жол белгісі ластанған немесе көрінбейді
- Жаңбыр, қар, тұман және т. б. сияқты қолайсыз ауа-райына байланысты жол белгісін көру қиын.
- Жол белгісі лас немесе зақымдалған
- Жол белгісі қоршаған заттармен немесе көлеңкемен жартылай жабылған
- Жол белгілері стандарттарға сәйкес келмейді
- Жол белгісіндегі мәтін немесе бейне стандартты белгілерден ерекшеленеді
- Жол белгісі негізгі жолақ пен жолдан шығу тұсы немесе айырылатын жолдардың аралығына орнатылған.
- Жолдан шығу жолындағы орнатылған жол белгісінде арнайы белгілер жоқ
- Белгі басқа көлік құралға бекітілген
- Автокөлік пен жол белгісі арасындағы қашықтық тым үлкен.
- Жол белгілері жарқырайды
- Жылдамдық шектеуі ретінде жүйе үй нөмірлері мен белгілердегі сандарды таниды
- Сіз қозғалып жатқан жолдың жанына жол белгісі орнатылған
- Жол белгісінің қасында басқа жол белгісі немесе маңдайша орналасқан
- Бір жерде бірнеше жол белгілері орнатылған
- Ең төменгі жылдамдық шектеуінің белгісі танылмайды
- Жолда ең төменгі рұқсат етілген жылдамдық белгісі орнатылған
- Жарықтық кенет өзгереді, мысалы, туннельге кіргенде немесе одан шыққанда, сондай-ақ көпір астынан өткенде
- Түнде немесе туннельде фаралар қолданылмайды немесе олардың жарықтылығы жеткіліксіз болады
- Жол белгілерін күннің сәулесінен, көше шамдарынан немесе қарсы бағытта келе жатқан көлік құралдарынан шағылыстыру салдарынан тану қиынға соғады
- Навигация немесе GPS деректерінде қателер бар
- Жүргізуші навигация жүйесі белгілеген бағытты ұстанбайды
- Автокөлік навигация жүйесінде тіркелмеген жолмен жүреді

- Алдыңғы шолу камерасының алдындағы көрініс күн сәулесінің әсерінен көру
- Жолдың шұғыл немесе үзіліссіз бұрылыстары бойынша қозғалыс
- «Жасанды жол кедергілері» арқылы қозғалыс немесе құлама беткеймен жоғары-төмен немесе солға-оңға қозғалыс
- Автокөлік қатты тербеледі
- Жаңа ашылған жолмен жүру
- Навигация жүйесі қозғалыс кезінде жаңартылады
- Навигация жүйесі қозғалыс кезінде қайта жүктеледі

⚠ ЕСКЕРТУ

- Жылдамдық шектеуін интеллектуалды бақылау жүйесі — бұл жүргізушіге жолдағы жылдамдық режимін сақтауға көмектесетін қосымша функция, алайда жылдамдық шектеуін дұрыс көрсетпеуі немесе жылдамдықты бақылауда қателіктер болуы мүмкін.
- Әрқашан көліктің жылдамдығын белгілі бір елде қабылданған жылдамдық шектеуіне сәйкес орнатыңыз.
- Автокөлікті оталдырғаннан немесе алдыңғы шолу камерасын инициализациялағаннан кейінгі алғашқы 15 секундта жылдамдық шектеулерін көмекші бақылау жүйесі жұмыс істемейді.

i Ақпарат

Алдыңғы шолу камерасының шектеулері туралы толық ақпаратты осы тараудың «Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекшісі жүйесі (FCA)» бөлімінен қараңыз.

Зейінсіз жүргізу туралы ескерту (DAW)

Бар болса

Зейінсіз жүргізу туралы ескерту жүйесі

Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесі сіздің жүргізу мәнеріңізді бақылайды.

Егер жүргізушінің зейіні белгілі бір деңгейден төмендесе, зейінді бақылау жүйесі қозғалыс қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін үзіліс жасауды ұсынады.

Алда тұрған көліктің кетуін бақылау функциясы

Алда тұрған көліктің кетуін бақылау функциясы жүргізушіге алда тұрған көліктің қозғалысты бастағаны туралы хабарлайды

Анықтау датчигі

[A] Алдыңғы шолу камерасы

Алдыңғы шолу камерасы автокөлікті жүргізу кезінде алдағы көлік құралының жүргізу мәнерін және кетуін анықтау датчигі ретінде пайдаланылады.

Анықтау датчигінің нақты орнын жоғарыдағы суреттен қараңыз.

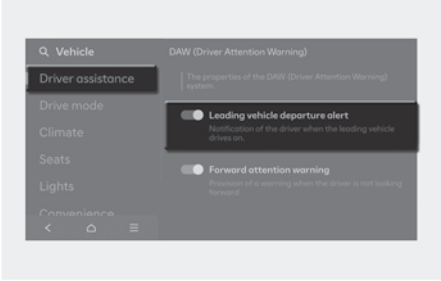
⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Зейінді басқару жүйесінің оңтайлы жұмыс сипаттамаларын қамтамасыз ету үшін әрқашан алдыңғы шолу камерасын жақсы күйде ұстаңыз.
- Алдыңғы шолу камерасына қатысты егжей-тегжейлі сақтық шараларын осы тараудың «Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі (FCA)» бөлімінен қараңыз.

Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесінің баптаулары

Алда жүріп бара жатқан автокөлік ұзап кетті

Автокөлік қосылып тұрғанда ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **DAW (Жүргізуші зейінін бақылау деңгейі)** таңдап, содан кейін осы функцияны пайдалану үшін **Алдағы ұзап кеткен автокөлік туралы ескертуді қосыңыз**.

Егер **Алдағы ұзап кеткен автокөлік туралы ескерту**.

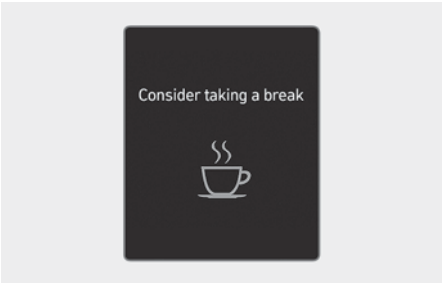
қосулы болса, ол жүргізушіге алда тұрған көліктің қозғалысты бастағаны туралы хабарлайды.

Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесінің жұмысы

Зейінсіз жүргізу туралы ескерту жүйесі

Зейінді бақылау жүйесінің негізгі функциясы — жүргізушіге «**Үзіліс жасау ұсынылады**» деген ескерту жасау.

Үзіліс жасау ұсынылады

Егер жүргізушінің назары белгілі бір деңгейден төмендесе, аспаптар панелінде «**Үзіліс жасау ұсынылады**» деген хабарлама пайда болады және ескерту индикаторы (☕) жыпылықтап, жүргізушіге үзіліс жасау қажеттігі туралы дыбыстық ескерту сигналы беріледі.

- Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесі көлік жүргізу уақыты 4 минуттан аспаса немесе соңғы үзілістен кейін 4 минут өтпесе, үзіліс ұсынбайды.

⚠ ЕСКЕРТУ

Сіздің қауіпсіздігіңіз үшін автокөлікті қауіпсіз жерге тұраққа қойғаннан кейін баптауларды өзгертіңіз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесі жүргізуші шаршамаса да, жүргізушінің стилі мен жүргізу мәнеріне негізделген үзіліс ұсына алады.
- Жүргізушінің зейінін бақылау функциясы көмекші болып табылады және жүргізушінің зейінін бағалай алмайды.
- Шаршау сезімі пайда болған кезде, тіпті егер жүргізушінің зейінін бақылау жүйесі тиісті ескерту бермесе де, жүргізуші көлік құралын қауіпсіз жерде тоқтату арқылы үзіліс жасауы керек.

Алда тұрған көліктің кетуін бақылау функциясы

Алда тұрған көлік қозғала бастағанда, алда тұрған көліктің кетуін бақылау функциясы жүргізушіге аспаптар панеліндегі «**Алда келе жатқан автокөлік ұзап барады**» хабарламасы арқылы және дыбыс сигналы арқылы хабарлайды.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Егер ескерту хабары көрсетілсе немесе басқа жүйенің дыбыс сигналы берілсе, алда тұрған көліктің кетуін бақылау функциясының хабары көрсетілмеуі мүмкін және дыбыстық ескерту ойнатылмауы мүмкін.
- Жүргізуші автокөлікті қауіпсіз жүргізуге және басқаруға жауапты.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

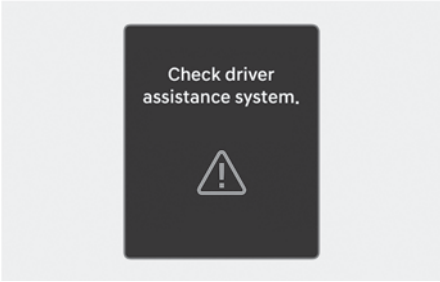
- Алда тұрған көліктің кетуін бақылау функциясы көмекші болып табылады және жүргізушіге алда тұрған көліктің қозғала бастағаны туралы хабарламауы мүмкін.
- Әрқашан автокөліктің алдындағы аймақты тексеріп, қозғала бастамас бұрын жол жағдайларын тексеріңіз.

ℹ Ақпарат

Аспаптар панелінде көрсетілген кескіндер немесе түстер баптаулар мәзірінде таңдалған аспаптар тақтасына немесе тақырыпқа байланысты өзгеруі мүмкін.

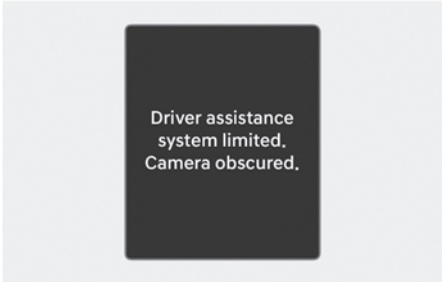
Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесінің ақаулары мен шектеулері

Ақау Жүргізуші зейінін бақылау жүйесінің ақаулары (DAW)

Егер жүргізушінің зейінін бақылау жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, аспаптар панелінде бірнеше секундқа «**Жүргізуші көмекшісінің жүйелерін тексеріңіз**» деген ескерту хабарламасы пайда болады және негізгі ескерту индикаторы (⚠) және жүргізушінің зейінін бақылау жүйесінің ескерту индикаторы (☕) жанады. Бұл жағдайда автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

Зейінді бақылау жүйесі өшірілген.

Егер алдыңғы шолу камерасы орналасқан алдыңғы әйнекті қар немесе жаңбыр сияқты бөгде заттармен жабылған болса, анықтау сапасы төмендеуі мүмкін. Сонымен қатар, бұл өнімділіктің уақытша шектелуіне немесе зейінді бақылау жүйесінің өшуіне әкелуі мүмкін. Бұл жағдайда аспаптар панелінде «**Жүргізуші көмекшісінің жұмысы шектелген. Камера бұғатталған**» хабарламасы көрсетіліп, негізгі ескерту индикаторы (⚠) және жүргізуші зейінін бақылау жүйесінің индикаторы (☕) қосылады. Жолақты ұстап отыру жүйесі қарды, жаңбыр тамшыларын және ластануларды кетіргеннен кейін жүргізуші зейінін бақылау жүйесі өз жұмысын қалыпты режимде қалпына келтіреді. Егер бөгде заттарды алып тастағаннан кейін жүргізуші зейінін бақылау жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесі автокөлікті қосқаннан кейін анықтайтын объектілері жоқ учаскелерде (мысалы, ашық жерлерде) дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Егер камера құлыптаулы немесе ақаулы болған кезде автокөлік өшіп, қайта қосылса, күй сақталады. Сондықтан жүргізушінің зейінін бақылау жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

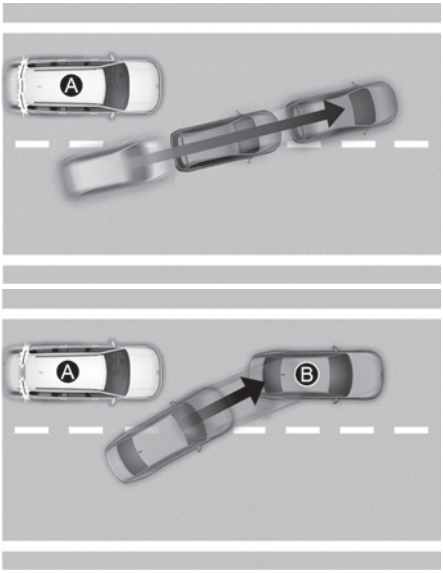
Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесінің шектеулері

Жүргізуші зейінін бақылау жүйесі келесі жағдайларда дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін:

- Автокөлікті агрессивті түрде жүргізу.
- Автокөлік жолақтарды әдейі кесіп өтеді.
- Автокөлік жүргізушінің көмекші жүйесімен, атап айтқанда қозғалыс жолағын ұстап отыру жүйесімен басқарылады.

Алда тұрған көліктің кетуін бақылау функциясы

- **«Кесіп өту»**

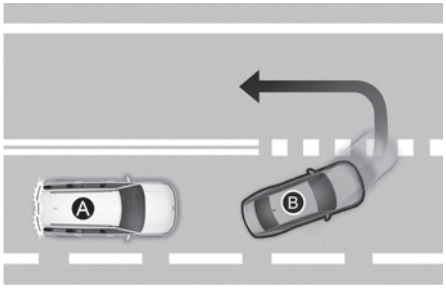

[A] Сіздің автокөлігіңіз

[A] лда келе жатқан көлік құралы

Егер сіздің көлігіңіздің алдында басқа көлік құралы тұрып қалса («кесіп өтсе»), алда тұрған көліктің кетуін бақылау функциясы дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

- **алда келе жатқан көлік күрт бұрылады**

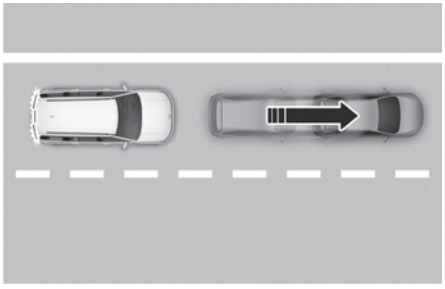

[A] Сіздің автокөлігіңіз

[A] лда келе жатқан көлік құралы

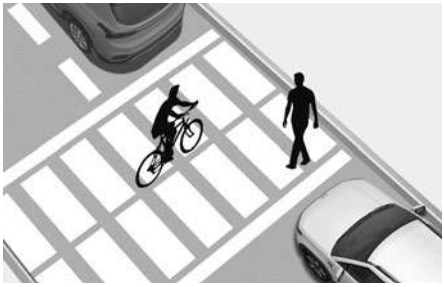
Егер алда келе жатқан көлік құралы солға, оңға, кері бұрылу және т.б. сияқты күрт бұрылыс жасаса, алда тұрған көліктің кетуін бақылау функциясы дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

- **Алда тұрған көліктің кенет жүруі**

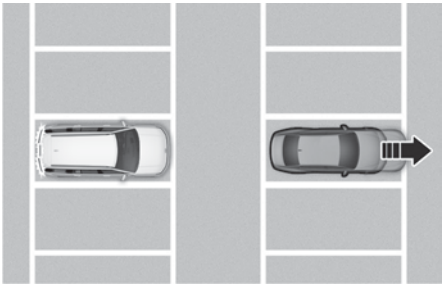
Егер алда тұрған көлік кенеттен қозғала бастаса, алда тұрған көліктің кетуін бақылау функциясы дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

- **Сіз бен алдағы көліктің арасында жаяу жүргінші немесе велосипедші бар**

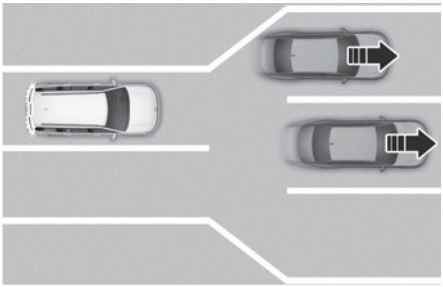
Егер сіз бен алдыңғы көліктің арасында жаяу жүргінші немесе велосипедші болса, алда тұрған көліктің кетуін бақылау функциясы дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

- **Тұрақта**

Сіздің жаныңызда тұрған көлік кетіп бара жатқанда, алда тұрған көліктің кетуін бақылау функциясы сізге тұрақта тұрған көлік қозғала бастағанын ескертуі мүмкін.

- **Жол бажын жинау пункті, қиылыс және т. б. арқылы жүру кезінде.**

Жол бажын жинау пункті арқылы немесе көптеген көлік құралдары бар қиылыс арқылы, сондай-ақ жолақтар жиі қосылатын және бөлінетін жерлерде қозғалу кезінде алда тұрған көліктің кетуін бақылау функциясы дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

Автокөлікті оталдырғаннан немесе алдыңғы шолу камерасын инициализациялағаннан кейінгі алғашқы 15 секундта жүргізуші зейінін бақылау жүйесі жұмыс істемейді.

i Ақпарат

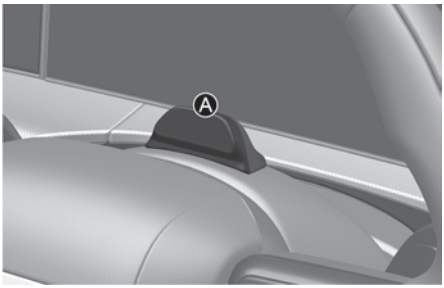
Алдыңғы шолу камерасына қатысты егжей-тегжейлі сақтық шараларын осы тараудың «Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі (FCA)» бөлімінен қараңыз.

Жүргізуші зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесі

Бар болса

Жүргізуші зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесі («Жолға қараңыз!» ескертуі) дыбыстық ескерту және ескерту индикаторы арқылы жүргізушінің назарын басқа бір нәрсеге аудармау үшін салон камерасын пайдаланады.

Анықтау датчигі

[A] Салон камерасы

Анықтау датчигінің нақты орнын жоғарыдағы суреттен қараңыз.

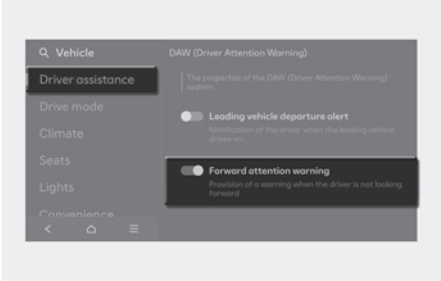
⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жүргізуші зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесінің оңтайлы жұмыс сипаттамаларын қамтамасыз ету үшін әрқашан салон камерасын жақсы күйде ұстаңыз.

Жүргізушінің зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесінің баптаулары

Жүргізуші зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесі

Автокөлік қосылып тұрғанда осы функцияны пайдалануды таңдау үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесінде **SETUP** түймесін басып, содан кейін **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **DAW (Жүргізушінің зейінін бақылау деңгейі)** > **«Жолға қараңыз!»** ескертуі параметрін таңдаңыз.

«Жолға қараңыз!» ескертуі қосылған кезде, функция жүргізуші жолға қарамай отырғанын анықтап, ескерту жасайды.

i Ақпарат

Автокөлікті қайта оталдырғанда, жүргізушінің зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесі әрқашан қосылады.

Жүргізушінің зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесінің жұмысы

Жүргізуші зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесі

Жүргізушінің зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесі жүргізушінің көзін қадағалау, көзді жабу уақыты және басқалар сияқты мәліметтер негізінде жүргізушінің жолға назар аударуын анықтайды. Егер жүйе жүргізушінің жолға қарамайтынын анықтаса, шамамен 1 секундқа дыбыстық ескерту беріледі және аспаптар панелінде ескерту индикаторы (👁) қосылады, ол өшіру талаптары орындалғанға дейін жанып тұрады.

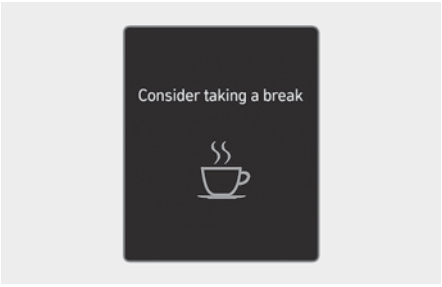
Ескерту келесі жағдайларда іске қосылады:

- Автокөліктің жылдамдығы 20 км/сағ (12 миль/сағ) жоғары болған кезде жүргізушінің назары 3 секунд бойы жолға бағытталмаса.
- Автокөліктің жылдамдығы 20 км/сағ (12 миль/сағ) жоғары болған кезде, 30 секунд ішінде жүргізушінің назары жалпы 10 секунд немесе одан да көп уақыт бойы жолға бағытталмаса.
- Автокөліктің жылдамдығы 10 км/сағ (6 миль/сағ) жоғары болған кезде жүргізушінің назары 2 секундтан артық жабылса.

Ескерту өшіріледі:

Жүргізуші 2 секунд бойы тікелей алға қараған кезде.

Жүргізушінің ұйқышылдығын бақылау жүйесі

Жүргізушінің ұйқышылдығын бақылау жүйесі көлік жүргізу кезінде көзіңізді бақылайды. Жүргізушінің көзі үнемі жұмулы болса немесе жүргізуші жиі алға қарамаса, жүргізушінің ұйқышылдығын бақылау жүйесі қозғалыстың қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін үзіліс жасауға кеңес береді. Аспаптар панелінде «**Үзіліс жасау ұсынылады**» деген хабарлама көрсетіледі, ескерту индикаторы (☕) қосылып, дыбыстық сигнал беріледі. Олар сөндіру талаптары орындалғанға дейін әрекет етеді.

Ескерту келесі жағдайларда іске қосылады:

Қозғалыс жылдамдығы 10 км/сағ (6 миль/сағ) жоғары болғанда жүргізушінің көзі үнемі жабық болса немесе жүргізуші жиі алға қарамаса.

Ескерту өшіріледі:

Жүргізушінің назары жолға бағытталған кезде.

⚠ ЕСКЕРТУ

Егер ескерту хабарламасы көрсетілсе немесе басқа жүйенің дыбыс сигналы берілсе, жүргізушінің зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесінің хабарламасы көрсетілмей, дыбыстық ескерту берілмеуі мүмкін.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Жүргізушінің зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесі жүргізушінің жүргізуге зейін қойғанына қарамастан, оның жүргізу мәнері мен ерекшеліктеріне байланысты ескерту беруі мүмкін.
- Жүргізушінің зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесі — көмекші функция және жүргізушінің жүргізуден алаңдауының дәрежесін бағалай алмайды.
- Жүргізуші қауіпсіз жүргізуге толық жауапты және жолға назарын аударып отыруы тиіс.

i Ақпарат

- Жүргізушінің зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесі жазылған бейнежазбаларды автокөліктен тыс жібермейді және оларды сақтамайды.
- Жүргізушінің зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесі арқылы ескерту әдісін өзгерту мүмкін емес.

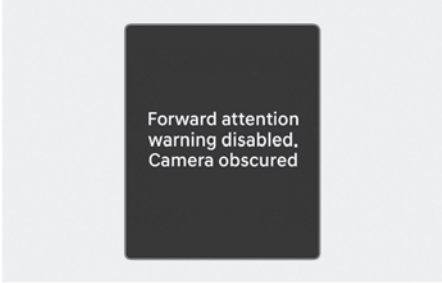
Жүргізушінің зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесінің ақаулары мен шектеулері

Жүргізуші зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесінің ақаулары

Жүргізуші зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, аспаптар панелінде бірнеше секундқа «**Жолға қараңыз!»** ескерту жүйесін тексеріңіз» ескерту хабарламасы пайда болады, жүйе қалыпты жұмысын қалпына келтіргенше негізгі ескерту индикаторы (👁) қосылып, дыбыс сигналы беріледі. Бұл жағдайда автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

Жүргізуші зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесі өшірілген

Егер белгілі бір уақыт ішінде салон камерасының алдында немесе жүргізуші мен камера арасында қандай да бір зат болса, жүргізуші зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесі дұрыс жұмыс істемейді. Бұл жағдайда аспаптар панелінде бірнеше секундқа **«Жүргізуші зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесі өшірілген. Камера бұғатталған»** деген ескерту хабарламасы көрсетіледі, жүйе қалыпты жұмысын қалпына келтіргенше негізгі ескерту индикаторы (👁) қосылып, дыбыс сигналы беріледі.

Егер ескерту хабарламасы пайда болғаннан кейін зат жойылса немесе камера жүргізушінің бетін тани алса, жүйе әдеттегідей жұмыс істейді. Егер бөгде заттарды алып тастағаннан кейін жүргізуші зейінін бақылау жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Камераның бетіне немесе камера орналасқан аймаққа соққы түсуіне жол бермеңіз. Егер салон камерасы зақымданса, жүргізуші зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Автокөлік жүргізу кезінде камераның үстіне немесе камераның алдына заттар қоймаңыз. Салон камерасы дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Камераны тазалаған кезде камера объективінің бетіне зақым келтірмеу үшін оны жұмсақ және таза шүберекпен сүртіңіз. Сонымен қатар, камераның қасында өткір құралдарды пайдаланбаңыз және камераны тазалау үшін химиялық заттарды қолданбаңыз.
- Салон камерасының және оның орнатылған жерінің тазалығы мен құрғақтығын қадағалаңыз.
- Камера жанындағы инфрақызыл жарықдиодтың орнына жапсырмалар сияқты бөгде заттарды қоймаңыз.

i Ақпарат

- Камерада төменде көрсетілген жағдайларда екі қызыл сигнал пайда болуы мүмкін.
  - Автокөліктің сыртында жарықтың төмен болуы немесе түнде автокөлік жүргізу.
  - Автокөлік ғимарат ішінде, мысалы, ғимараттың жертөлесіндегі автотұрақта, гаражда немесе туннельде қозғалады.
  - Камера корпусы ішінара зақымданған.

Жүргізуші зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесінің шектеулері

Жүргізуші зейінін алдыңғы жағынан бақылау жүйесі төменде көрсетілген жағдайларда дұрыс жұмыс істемеуі немесе болжап болмайтындай жұмыс істеуі мүмкін.

- Жүргізуші күннен қорғайтын, арнайы, рефракциялық көзілдірік, инфрақызыл кесілетін көзілдірік немесе қалың әйнекті көзілдірік киеді.
- Жүргізуші қалың көз макияжын (көзге арналған сүрме, тушь, қабақ бояуы, жалған қастар) қолданады немесе қабақтарында пирсинг бар.
- Жүргізушіні көру аймағы шашпен, бас киіммен және басқа заттармен жабылған.
- Жүргізуші жыпылықтайды немесе бір көзі таңғышпен жабылған.
- Жүргізушінің беті жартылай маскамен, шарфпен және басқа заттармен жабылған.
- Жүргізушіні көру аймағы автокөліктің сыртынан түсетін жарықпен көрінбейді.
- Көліктің сыртындағы жарық, күн сәулесі немесе инфрақызыл жарықдиод шамдарының жарығы көзілдірікке немесе күннен қорғайтын көзілдірікке шағылысады.
- Жүргізуші басын бұрған немесе төмен иілген, сондықтан оның беті немесе көздері камерадан жасырылды.
- Жүргізуші басын жоғары-төмен шайқайды немесе жолдың нашар жағдайы автокөлік жүргізу кезінде артық дірілдерді тудырады.
- Жүргізуші орындыққа дұрыс отырмаған, сондықтан оның беті көрінбейді.

- Жүргізушінің бойы тым ұзын немесе тым қысқа.
- Камера жүргізушінің рульдегі қолдарымен жабылған.
- Бірнеше адам жүргізуші орнынан бір уақытта аспаптар панеліне қарап отыр.
- Жүргізушінің көздері күлгенде немесе күн сәулесінің әсерінен сығылады.
- Жүргізушінің бетіне ұқсас манекеннің немесе кескіннің қате танылуы.
- Автокөлікте инфрақызыл сәулелену қолданатын басқа құрылғылардың болуы.

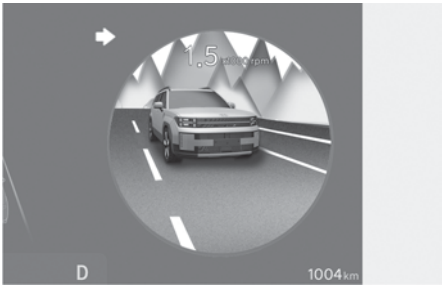
Көрінбейтін аймақтарды бақылау жүйесі (BVM)

Бар болса

Сол жақтан

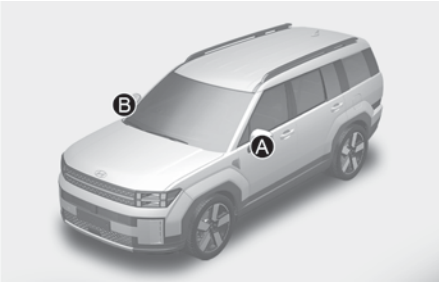

Оң жақтан

Көзден таса аймақтарды бақылау жүйесі қозғалыс жолақтарын өзгерту үшін бұрылыс сигналдары қосылған кезде көлігіңіздің көрінбейтін аймақтарын аспаптар панелінде көрсететін кең шолу өрісі бар камераларды пайдаланады.

Анықтау датчигі

[A] Кең бұрышты камера (айнаның төменгі бөлігінде орнатылған камера)

[B] Кең бұрышты камера (айнаның төменгі бөлігінде орнатылған камера)

Анықтау датчиктерінің нақты орнын жоғарыдағы суреттен қараңыз.

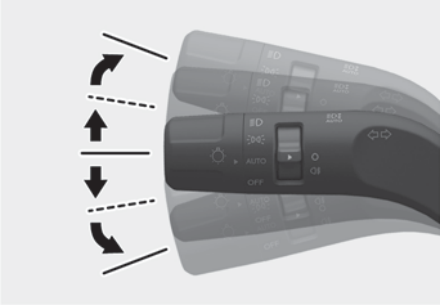
Көзден таса аймақтарды бақылау жүйесінің баптаулары

Функцияларды баптау

Қозғалтқыш қосулы кезде көзден таса аймақтарды бақылау функциясын қосу үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Жүргізу қауіпсіздігі** таңдап, **Көзден таса аймақтарды көрсету» функциясын қосыңыз.**

Көзден таса аймақтарды бақылау жүйесінің жұмысы

Көзден таса аймақтарды бақылау жүйесі бұрылыс сигналдары қосылған және өшірілген кезде қосылады және өшіріледі.

Жұмыс шарттары

Солға немесе оңға бұрылу сигналы қосылған кезде, аспаптар панелінде тиісті бағыттағы сурет көрсетіледі.

Өшіру шарттары

- Бұрылыс сигналы өшірілген кезде аспаптар панеліндегі сурет өшеді.
- Апаттық жарық сигналын беру жүйесі қосылған кезде көзден таса аймақтарды бақылау жүйесі бұрылыс сигналының күйіне қарамастан өшіріледі.
- Аспаптар панелінде басқа маңызды хабарламалар көрсетілген кезде көзден таса аймақтарды бақылау жүйесі өшірілуі мүмкін.

Көзден таса аймақтарды бақылау жүйесінің ақауы

Егер көзден таса аймақтарды бақылау жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, аспаптар панеліндегі дисплей жыпылықтаса немесе камераның суреті дұрыс көрсетілмесе, көлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексерген жөн.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Аспаптар панеліндегі объектіге дейінгі қашықтық нақты қашықтықтан өзгеше болуы мүмкін. Қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін қоршаған ортаны тікелей бағалауды ұмытпаңыз.
- Әрқашан камера объективінің тазалығын қадағалаңыз. Егер объектив қандай да бір затпен жабылған болса, бұл камераның жұмысына теріс әсер етуі мүмкін және көзден таса аймақтарды көрсету мониторы дұрыс жұмыс істемейді.

Круиз-контроль (CC)

Бар болса

(1) Круиз-контроль индикаторы

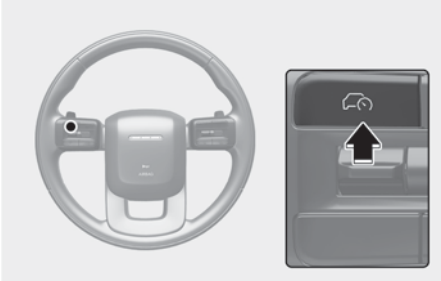
(2) Артқы жылдамдық

Круиз-контроль жүйесі акселератор педалін баспай, 30 км/сағ (20 миль/сағ) тұрақты жылдамдықпен қозғалуға мүмкіндік береді.

Круиз-контроль жүйесінің жұмысы

Жылдамдықты орнату

1. Жылдамдықты қажетті жылдамдыққа дейін үдетіңіз. Жылдамдық 30 км/сағ (20 миль/сағ) жоғары болуы керек.

2. Жүргізу кезіндегі көмекші жүйе түймесін басып, қажетті жылдамдықта ұстап тұрыңыз. Аспаптар панелінде орнатылған жылдамдық пен круиз-контроль жүйесінің индикаторы жанады (CRUISE).

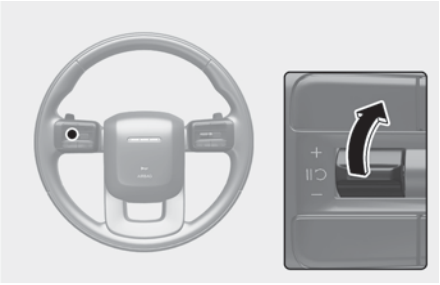
3. Акселератор педалін жіберіңіз.

   Акселератор педалін баспасаңыз да, автокөліктің жылдамдығы белгіленген мәнде сақталады.

i Ақпарат

- Тауға шыққанда немесе таудан төмен түскенде автокөлік сәл баяулауы немесе үдеуі мүмкін.
- Жүргізу кезіндегі көмекші түймесі таңбасының көрінісі белгілі бір көлікке байланысты.

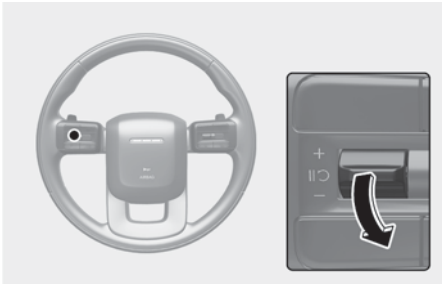
Берілген жылдамдықты арттыру

- «+» түймесін басып, бірден жіберіңіз. Белгіленген жылдамдық әрбір осындай әрекет кезінде 1 км/сағ (1 миль/сағ) артады.
- Аспаптар панелінде берілген жылдамдықтың мәнін бақылай отырып, «+» түймесін басып, ұстап тұрыңыз. Бастапқыда белгіленген жылдамдық онға жақын санға дейін көтеріледі немесе төмендейді (мильде өлшеу үшін бес), содан кейін әр басқан сайын 10 км/сағ (5 миль/сағ) дейін жоғарылайды.

  Қалаған жылдамдықты белгілеп, түймені жіберіңіз. Автокөлік өзі белгіленген жылдамдыққа дейін жетеді.

Берілген жылдамдықты арттыру

- «-» түймесін басып, бірден жіберіңіз. Белгіленген жылдамдық әрбір осындай әрекет кезінде 1 км/сағ (1 миль/сағ) төмендейді.
- Аспаптар панелінде берілген жылдамдықтың мәнін бақылай отырып, «-» түймесін басып, ұстап тұрыңыз. Бастапқыда белгіленген жылдамдық онға жақын санға дейін төмендейді (мильде өлшеу үшін бес), содан кейін әр басқан сайын 10 км/сағ (5 миль/сағ) дейін төмендейді.

  Ұстап отыру қажет жылдамдықта түймені жіберіңіз.

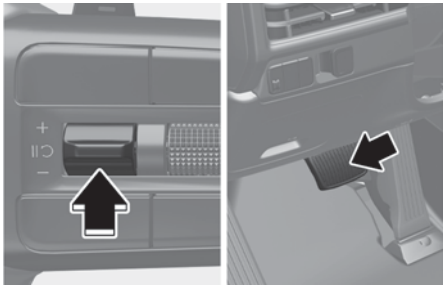
Жылдамдықты уақытша үдету

Егер сіз круиз-контроль қосулы болған кезде жылдамдықты уақытша арттырғыңыз келсе, акселератор педалін басыңыз.

Орнатылған жылдамдыққа оралу үшін акселератор педалін аяғыңызды алып тастаңыз.

Жоғары жылдамдықта «+» немесе «-» ауыстырып қосқышын бассаңыз, берілген жылдамдық үшін ағымдағы жоғары жылдамдыққа тең мән орнатылады.

Круиз-контроль жүйесінің жұмысын уақытша тоқтату

Круиз-контрольдің уақытша тоқтау себептері төменде келтірілген:

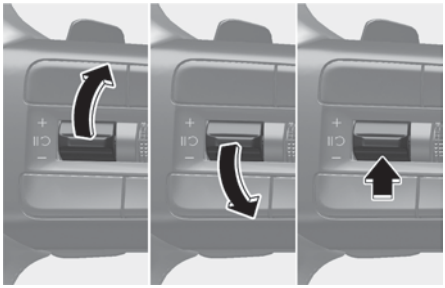
- Тежегіш педалінің басылуы.
- (II↻) түймесінің басылуы.
- Берілісті «N» (Бейтарап) күйіне ауыстыру.
- Автокөлік жылдамдығының 30 км/сағ (20 миль/сағ) төмен мәнге дейін төмендеуі.
- ESC (динамикалық тұрақтандырудың электрондық жүйесі) қосулы.
- Қолмен ауысу режимінде екінші берілісті қосу (төмендету).

Белгіленген жылдамдық қалпына келтіріледі, бірақ круиз-контроль индикаторы (CRUISE) сөнбейді.

Ескертпе

Егер круиз-контроль осы құжатта көрсетілмеген себептерге байланысты жұмысын тоқтатса, автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеру ұсынылады.

Круиз-контроль жүйесінің жұмысын қалпына келтіру

«+», «-» немесе (II↻) ауыстырып қосқышын басыңыз.

Егер сіз «+» немесе «-» ауыстырып қосқышын бассаңыз, жүйе аспаптар панелінде көрсетілген қозғалыс жылдамдығын орнатады.

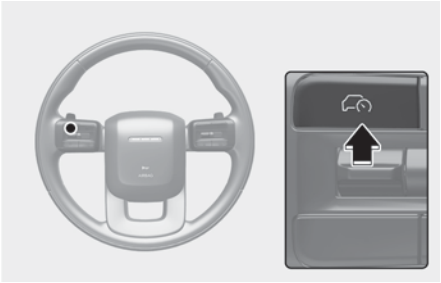
Егер түймені бассаңыз II↻, алдын ала орнатылған қозғалыс жылдамдығы қалпына келеді.

Круиз-контрольді қайта қосу үшін автокөлік 30 км/сағ (20 миль) жоғары жылдамдыққа жетуі керек.

⚠ ЕСКЕРТУ

(Кнопка) түймесін баспас бұрын қоршаған ортаны тексеріңіз II↻. Егер (II↻) түймесін бассаңыз, қозғалыс жылдамдығы күрт артуы немесе төмендеуі мүмкін.

Круиз-контроль жүйесін өшіру

Круиз-контроль жүйесін өшіру үшін жүргізу кезіндегі көмекші түймесін басыңыз. Круиз-контроль (CRUISE) индикаторы сөнеді. Қажет болмаған кезде круиз-контроль жүйесін өшіру үшін жүргізу кезіндегі көмекші түймесін басыңыз.

i Ақпарат

Егер автокөлік жылдамдықты қолмен басқару жүйесімен жабдықталған болса, круиз-контроль жүйесін өшіру үшін жүргізу кезіндегі көмекші түймесін басып, ұстап тұрыңыз. Дәл сол кезде жылдамдық шектеулерін қолмен басқару жүйесі қосылады.

⚠ ЕСКЕРТУ

Круиз-контроль жүйесін пайдалану кезінде төменде көрсетілген сақтық шараларын сақтау қажет.

- Әрқашан көліктің жылдамдығын белгілі бір елде қабылданған жылдамдық шектеуінен төмен етіп орнатыңыз.
- Жылдамдықты кездейсоқ орнатпау үшін пайдаланылмайтын круиз-контроль жүйесінің өшірілгеніне көз жеткізіңіз. Круиз-контроль индикаторының («CRUISE) жанбай тұрғанына көз жеткізіңіз.
- Круиз-контроль жүйесі дұрыс және қауіпсіз жүргізу дағдыларын алмастыра алмайды. Жүргізуші күтпеген және қауіпті жағдайды болдырмау үшін көлік жүргізу кезінде қауіпсіздікті үнемі қадағалап отыруға міндетті.
- Күтпеген және кенет болған жағдайлардың алдын алу үшін әрқашан жолға мұқият қараңыз. Жол жағдайларын үнемі қадағалаңыз.
- Круиз-контрольді тұрақты жылдамдықпен жүру қауіпті болған жағдайда қолданбаңыз:
  - Қозғалысы қарқынды жолда жүргенде немесе жол қозғалысының жағдайлары тұрақты жылдамдықпен жүруді қиындатқан кезде
  - Тайғанақ жолда жүргенде (жаңбырдан су болған, мұз не қар басқан)
  - Адыр-бұдырлы жерлерде не қатты жел кезінде жүргенде
  - Қатты жел соғатын аудандарда жүргенде
  - Шолу мүмкіндігі шектеулі жағдайда қозғалғанда (бәлкім, тұман, қар, жаңбыр немесе шаң дауыл сияқты қолайсыз ауа райы салдарынан).
- Тіркемені сүйрегенде круиз-контрольді қолданбаңыз.

Интеллектуалды круиз-контроль (SCC)

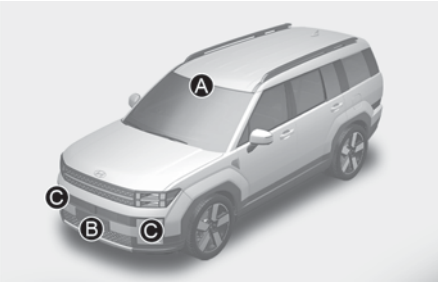
Бар болса

Интеллектуалды круиз-контроль алдағы автокөлікті анықтайды және алдағы автокөлікке дейінгі қашықтықты және белгіленген жылдамдықты сақтауға көмектеседі.

Басып озу кезіндегі көмек жүйесі

Егер интеллектуалды круиз-контроль жүйесі сіздің алдағы көлікті басып озу әрекетіңізді анықтаса, бұл сіздің көлігіңізді жылдамдатуға көмектеседі.

Анықтау датчигі

[A] Алдыңғы шолу камерасы

[B] Алдыңғы радар

[C] Алдыңғы бұрыштық радар (бар болса)

Алдыңғы шолу камерасы мен алдыңғы радар алда жүріп бара жатқан көлік құралдарын анықтау датчигі ретінде пайдаланылады.

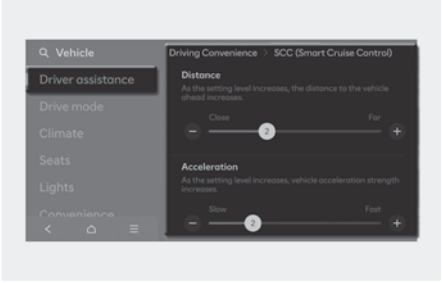
Анықтау датчигінің нақты орнын жоғарыдағы суреттен қараңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің оңтайлы жұмыс сипаттамаларын қамтамасыз ету үшін әрқашан алдыңғы шолу камерасы мен алдыңғы радарды жақсы күйде ұстаңыз. Алдыңғы шолу камерасы мен алдыңғы радарға қатысты егжей-тегжейлі сақтық шараларын осы тараудың «Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі (FCA)» бөлімінен қараңыз.

Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің баптаулары

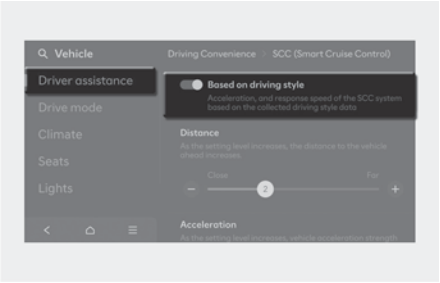
Интеллектуалды круиз-контроль

Автокөлік қосылып тұрғанда ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Жайлы жүргізу** > **SCC (Интеллектуалды круиз-контроль)** таңдап, қашықтықты, үдеуді және реакция жылдамдығын қолмен өзгертіңіз.

Жүргізу мәнеріне бейімделу

Бар болса

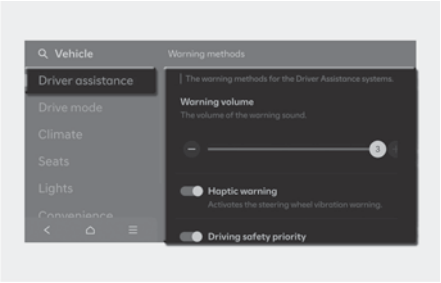

Автокөлік қосылып тұрғанда **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Жайлы жүргізу** > **SCC (Интеллектуалды круиз-контроль)** > **Жүргізу мәнеріне негізделген**таңдаңыз, сонда интеллектуалды круиз-контроль жүйесі жүргізушінің жүргізу мәнерін ескере отырып, автокөліктер арасындағы қашықтық, үдеу және реакция жылдамдығы сияқты ерекшеліктерді назарға алып жұмыс істейді.

i Ақпарат

- Егер интеллектуалды круиз-контроль жүйесі жұмыс істеп тұрса және «Жүргізу мәнеріне негізделген» опциясы таңдалған болса, онда автокөліктер арасындағы қашықтықты басқару түймесін () басып ұстап тұру арқылы «Жүргізу мәнеріне негізделген» опциясы өшіріледі. Егер сіз автокөліктер арасындағы қашықтықты басқару түймесін () қайтадан басып ұстасаңыз, «Жүргізу мәнерін баптау» параметрі қайта қосылады.
- Қозғалыс барысында «Жүргізу мәнеріне негізделген» функциясы жүргізу мәнерін үнемі талдап отырады.
- «Жүргізу мәнеріне негізделген» функциясы өшірілгеннен кейін кейбір параметрлердің мәндері (атап айтқанда, автокөліктер арасындағы қашықтық, үдеу және реакция жылдамдығы) бұрынғы деңгейде сақталады.
- «Жүргізу мәнеріне негізделген» режимі қосылғанда немесе өшірілгенде көрсетілетін автокөліктер арасындағы қашықтық, үдеу, реакция жылдамдығы сияқты жүргізушінің жүргізу мәнеріне қатысты параметрлер бірдей болса да, жүргізу мәнерін бақылау әр түрлі болуы мүмкін.

Дыбыстық және тактильді ескертулер

Ескерту әдістерін қосулы автокөлікте баптауға болады.

- **Ескертулер дыбысының деңгейі**: Ескертулер дыбысының деңгейін өзгерту үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің баптау мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Ескертулер дыбысының деңгейі**параметрін таңдаңыз.

  Ескертулер дыбысының деңгейі «0» деңгейіне орнатылған болса да, ескерту дыбысы «1» деңгейінде шығарылады (бар болған жағдайда).

- **Тактильді ескерту**: Ақпараттық ойын-сауық жүйесінің баптау мәзірінде (бар болса) **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Тактильді ескерту**параметрін таңдаңыз.
- **Жүргізу кезіндегі қауіпсіздікке басымдық**: Ақпараттық ойын-сауық жүйесін баптаулар мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Жүргізу кезіндегі қауіпсіздікке басымдық**параметрін таңдаңыз.

  Егер «**Жүргізу кезіндегі қауіпсіздікке басымдық**» параметрі таңдалса, жүргізу қауіпсіздігі жүйесі ескерту берген кезде, автокөлік басқа барлық дыбыс деңгейін төмендетеді.

i Ақпарат

- Дыбыстық және тактильді ескертулер өзгерген кезде жүргізушіге көмек көрсетудің басқа жүйелерін ескерту тәсілдері де өзгертілуі мүмкін.
- Егер тактильді ескерту өшірілсе және ескертулер дыбысының деңгейі «0» болып орнатылған болса, дыбыс деңгейі «2» деңгейіне орнатылады.
- Егер тактильді ескертулер өшірілген кезде ескертулер дыбысының деңгейі «0» деңгейіне орнатылса, тактильді ескертулер қосылады.
- Автокөлікті қайта оталдырғаннан кейін ескертулерді беру тәсілдері үшін соңғы баптаулар қолданылады.

Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің жұмысы.

Жұмыс шарттары

Негізгі функциялар

Интеллектуалды круиз-контроль жүйесі келесі шарттар орындалған кезде жұмыс істейді.

- Трансмиссия «D» (алға жүру) режимінде тұр
- Автокөліктің жылдамдығы жұмыс ауқымында.
  - 10-180 км/сағ (5-112 миль/сағ): егер автокөліктің алдында басқа көлік құралы болмаса
  - 0-180 км/сағ (0-112 миль/сағ): егер автокөліктің алдында басқа көлік болса
- Динамикалық тұрақтандыру жүйесі (ESC) немесе тежегішті блоктау жүйесі (ABS) қосылған

Интеллектуалды круиз-контроль жүйесі келесі шарттар орындалған кезде жұмыс істемейді.

- Жүргізушінің есігі ашық.
- Қозғалтқыштың айналу жылдамдығы жоғары.
- Тұрақ тежегіші қосулы.
- Динамикалық тұрақтандыру жүйесі (ESC) немесе тежегішті блоктау жүйесі (ABS) автокөлікті басқармайды
- Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі үшін тежеуді басқару жұмыс істейді.

i Ақпарат

Басқа көлік құралының артында тоқтаған кезде жүргізуші тежегіш педалін басу арқылы интеллектуалды круиз-контроль функциясын қоса алады.

Басып озу кезіндегі көмек жүйесінің жұмыс шарттары

Басып озу кезіндегі көмек жүйесі интеллектуалды круиз-контроль жүйесі жұмыс істеп тұрған кезде және төмендегі шарттар орындалған кезде сол жақ бұрылыс көрсеткішін (рулі сол жақта орналасқан автокөлік үшін) немесе оң жақ бұрылыс көрсеткішін (рулі оң жақта орналасқан автокөлік үшін) қосқанда жұмыс істейді.

- Автокөліктің жылдамдығы 60 км/сағ (40 миль/сағ) асады.
- Автокөлігіңіздің алдында көлік құралы анықталды

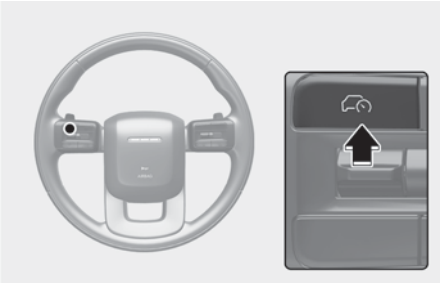
Басып озу кезіндегі көмек жүйесі төменде көрсетілген жағдайларда жұмыс істемейді.

- Апаттық жарық сигналын беру жүйесі қосылған.
- Алда жүріп бара жатқан автокөлікпен қашықтықты сақтау үшін көліктің жылдамдығы төмендейді.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Сол жақ бұрылыс көрсеткішін (рулі сол жақта орналасқан автокөлік үшін) немесе оң жақ бұрылыс көрсеткішін (рулі оң жақта орналасқан автокөлік үшін) қосқанда және алда көлік құралы болса, автокөлік біраз уақытқа жылдамдауы мүмкін. Жол жағдайларын үнемі қадағалаңыз.
- Сіздің еліңіздегі қозғалыс бағытына қарамастан, басып озу кезіндегі көмек жүйесі шарттар орындалған кезде жұмыс істейді. Қозғалыс бағыты басқа елдерде функцияны пайдаланған кезде әрқашан жол жағдайларын қадағалаңыз.

Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің қосылуы

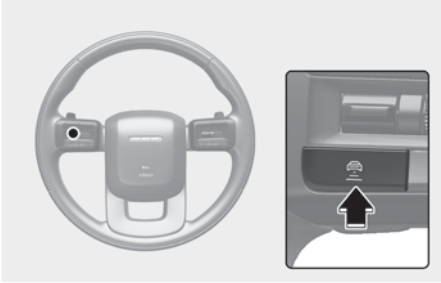

- Интеллектуалды круиз-контроль жүйесін қосу үшін жүргізу кезіндегі көмекші түймесін басыңыз. Жылдамдық аспаптар панеліндегі ағымдағы мәнге сәйкес орнатылады.
- Көлік құралдары болмаған жағдайда, автокөліктің алдында белгіленген қозғалыс жылдамдығы сақталады, бірақ олар болған жағдайда келесі алда жүріп бара жатқан көлікке дейін қажетті қашықтықты сақтау үшін қозғалыс жылдамдығын төмендетуге болады. Егер алда жүріп бара жатқан көлік құралы жылдамдаса, сіздің көлігіңіз белгіленген жылдамдыққа дейін жылдамдайды, содан кейін ол круиз-контроль жүйесінің тұрақты жылдамдығымен жүре береді.

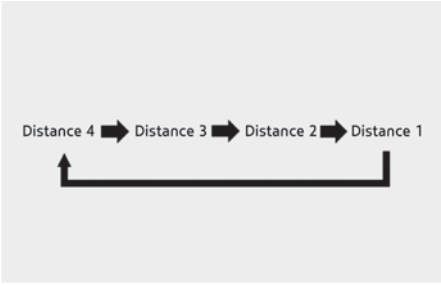
i Ақпарат

Егер сіздің көлігіңіздің жылдамдығы 0-30 км/сағ (0-20 миль/сағ) болса, жүргізу кезіндегі көмекші түймесін басқан кезде интеллектуалды круиз-контроль жүйесі үшін 30 км/сағ (20 миль/сағ) жылдамдық орнатылады.

Автокөліктер арасындағы қашықтықты баптау

Қашықтық баптауларын ауыстыру үшін түймені қажетінше басыңыз:
4-қашықтық > **3-қашықтық** > **2-қашықтық** > **1-қашықтық** > **4-қашықтық**.

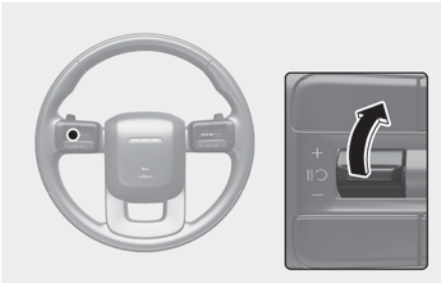

90 км/сағ (56 миль/сағ) жылдамдықпен жүру кезінде мұндай қашықтық сақталады:

- 4-қашықтық: шамамен 52,5 м (172 фут)
- 3-қашықтық: шамамен 40 м (130 фут)
- 2-қашықтық: шамамен 32,5 м (106 фут)
- 1-қашықтық: шамамен 25 м (82 фут)

i Ақпарат

Көлікті қайта қосқанда немесе интеллектуалды круиз-контроль жүйесін уақытша өшіргенде, қашықтық баптауы үшін соңғы орнатылған мән бапталады.

Берілген жылдамдықты арттыру

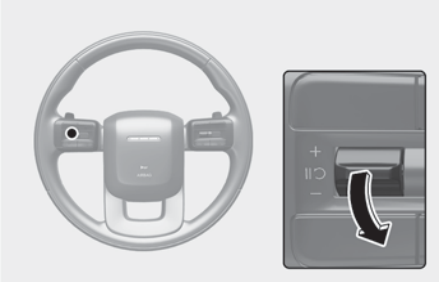

- «+» түймесін басып, бірден жіберіңіз. Белгіленген жылдамдық әрбір осындай әрекет кезінде 1 км/сағ (1 миль/сағ) артады.
- Аспаптар панелінде берілген жылдамдықтың мәнін бақылай отырып, «+» түймесін басып, ұстап тұрыңыз. Белгіленген жылдамдық әрбір осындай әрекет кезінде 10 км/сағ (5 миль/сағ) артады. Қажетті жылдамдықты орнатқаннан кейін түймені жіберіңіз, сонда көлік өзі белгіленген жылдамдыққа жетеді. Жылдамдықты 180 км/сағ (112 миль) дейін арттыруға болады.

⚠ ЕСКЕРТУ

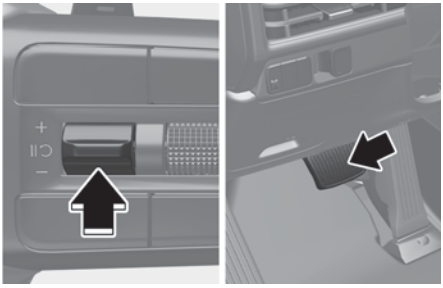
«+» түймесін баспас бұрын қоршаған ортаны тексеріңіз. «+» түймесін басып, ұстап тұрсаңыз, қозғалыс жылдамдығы күрт артуы мүмкін.

Берілген жылдамдықты арттыру

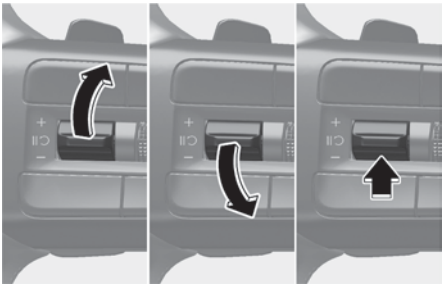
- «-» түймесін басып, бірден жіберіңіз. Белгіленген жылдамдық әрбір осындай әрекет кезінде 1 км/сағ (1 миль/сағ) төмендейді.
- Аспаптар панелінде берілген жылдамдықтың мәнін бақылай отырып, «-» түймесін басып, ұстап тұрыңыз. Белгіленген жылдамдық әрбір осындай әрекет кезінде 10 км/сағ (5 миль/сағ) төмендейді. Ұстап отыру қажет жылдамдықта түймені жіберіңіз. Жылдамдықты 30 км/сағ (20 миль/сағ) дейін төмендетуге болады.

Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің уақытша өшіру

Түймені немесе тежегіш педалін басу интеллектуалды круиз-контроль жүйесін уақытша өшіреді.

Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің жұмысын қалпына келтіру

Өшіргеннен кейін интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің жұмысын жалғастыру үшін «+», «-» немесе () түймесін басыңыз.

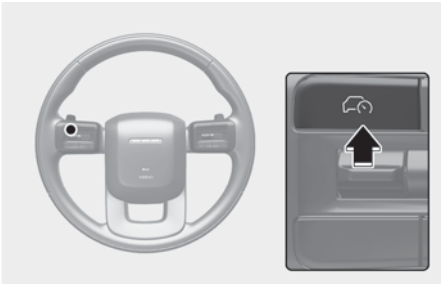
Егер сіз «+» немесе «-» ауыстырып қосқышын бассаңыз, жүйе аспаптар панелінде көрсетілген қозғалыс жылдамдығын орнатады.

Егер түймені бассаңыз , алдын ала орнатылған қозғалыс жылдамдығы қалпына келеді.

⚠ ЕСКЕРТУ

(Кнопка) түймесін баспас бұрын қоршаған ортаны тексеріңіз. Егер () түймесін бассаңыз , қозғалыс жылдамдығы күрт артуы немесе төмендеуі мүмкін.

Интеллектуалды круиз-контроль жүйесін өшіру

Интеллектуалды круиз-контроль жүйесін өшіру үшін жүргізу көмекшісі түймесін (🚗) басыңыз.

i Ақпарат

Егер автокөлік жылдамдықты қолмен шектеу жүйесімен жабдықталған болса, жүргізу көмекшісі түймесін (🚗) басып, ұстап тұрып, интеллектуалды круиз-контроль жүйесін өшіріңіз. Дәл сол кезде жылдамдықты қолмен шектеу жүйесі қосылады.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Ауыстырып қосқыштар мен түймелерді бір уақытта пайдаланбаңыз. Интеллектуалды круиз-контроль дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

Дисплей және басқару

Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің жұмыс күйін аспаптар панеліндегі «Жүргізу кезіндегі көмек» көру режимінде тексеруге болады. Толығырақ 4-тараудың «Аспаптар панелінің дисплейі» бөлімін қараңыз.

Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің сигналдары функцияның күйіне байланысты төменде көрсетілгендей көрсетіледі.

Жұмыс

Уақытша жою

- Жұмыс кезінде

(1) Алда жүріп бара жатқан көлік құралы болған кезде және таңдалған қашықтық деңгейі сақталған кезде.

(2) Артқы жылдамдық

(3) Алда жүріп бара жатқан көлік құралы болған кезде және көлік құралдары арасында белгіленген қашықтық болған кезде

- Уақытша өшіру кезінде

(1) Сіздің көлігіңіз (сұр)

(2) Бұрын орнатылған жылдамдық (сұр түсті) (бар болса)

(3) Алдында автокөліктің бар болуы (сұр түсті) (бар болса)

i Ақпарат

- Алда жүріп бара жатқан көлік құралына дейінгі қашықтық панельде сіздің көлігіңіз бен алдағы көліктің арасындағы нақты қашықтыққа сәйкес көрсетіледі.
- Мақсатты қашықтық көліктің жылдамдығына және белгіленген қашықтық деңгейіне байланысты өзгеруі мүмкін. Егер көлік құралының жылдамдығы төмен болса (тіпті көлік құралына дейінгі қашықтық өзгерген жағдайда да), көлік құралына дейінгі мақсатты қашықтық аздап өзгеруі мүмкін.
- Аспаптар тақтасында көрсетілген кескіндер немесе түстер баптаулар мәзірінде таңдалған аспаптар тақтасына немесе тақырыпқа байланысты өзгеруі мүмкін.

Жылдамдықты уақытша үдету

Егер интеллектуалды круиз-контроль жұмыс істеп тұрған кезде белгіленген жылдамдықты өзгертпестен жылдамдықты уақытша арттырғыңыз келсе, акселератор педалін басыңыз. Бұл жағдайда акселератор педалін басқанда, аспаптар панелінде белгіленген жылдамдық, қашықтық диапазоны және нысанаға дейінгі қашықтық параметрлері жыпылықтайды.

Алайда, егер акселератор педалін жеткіліксіз бассаңыз, автокөліктің жылдамдығы төмендеуі мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

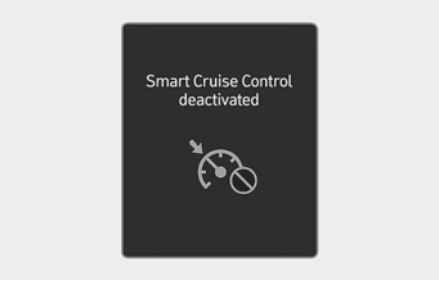
Жылдамдықты үдеткен кезде өте мұқият болу керек, өйткені тіпті алдыңызда көлік құралы жүрсе де, жылдамдық пен қашықтық автоматты түрде басқарылмайды.

Жүргізу мәнеріне бейімделу функциясының жұмысы

«Жүргізу мәнеріне негізделген» опциясы жұмыс істеп тұрған кезде автокөліктер арасындағы нақты және мақсатты қашықтық жүргізу мәнеріне сәйкес ақ түспен көрсетіледі.

Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің уақытша өшіру

Төмендегі жағдайларда интеллектуалды круиз-контроль жүйесі уақытша автоматты түрде өшеді.

- Автокөлігіңіздің жылдамдығы 190 км/сағ (118 миль/сағ) асады.
- Автокөлікті белгілі бір уақытқа тоқтату.
- Акселератор педалі белгілі бір уақыт аралығында үнемі басылады.
- Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің жұмыс шарттары сақталмайды

Егер интеллектуалды круиз-контроль жүйесі автоматты түрде уақытша өшірілсе, аспаптар панелінде «SCC (Интелл. круиз-контроль) өшірілді» немесе «SCC (Интелл. круиз-контроль) бас тартылды» ескерту хабары пайда болып, жүргізушіге хабарлау үшін дыбыстық хабарлама беріледі.

i Ақпарат

Егер интеллектуалды круиз-контроль жүйесі уақытша өшіп қалса, автокөлік қозғалмай тұрғанда электронды тұрақ тежегіші (EPB) іске қосылуы мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

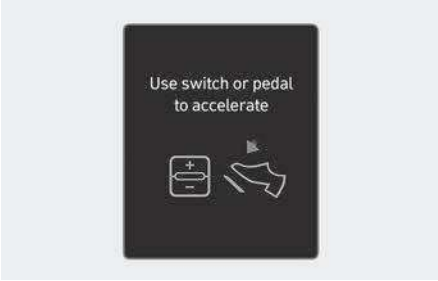
Егер интеллектуалды круиз-контроль жүйесі уақытша өшсе, алда келе жатқан автокөлікке дейінгі тұрақты қашықтық сақталмайды. Қозғалған кезде жол жағдайын үнемі қадағалап отыру керек және қажет болса қауіпсіз қашықтықты сақтау мақсатында жылдамдықты төмендету үшін тежегіш педалін қолдану қажет.

Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің жұмыс шарттары сақталмайды

Егер жүргізу кезіндегі көмекші түймесін, (+), (-) немесе (⏸) түймесін бассаңыз, интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің жұмыс шарттары орындалмаса, аспаптар панелінде «Интелл. Круиз-контроль шарттары сақталмады» (немесе «Интелл. круиз-контроль шарттары (SCC) сақталмады» ескерту хабары пайда болып, дыбыстық сигнал беріледі.

Тығыз қозғалыс жағдайында көлік жүргізу

Кептелісте қозғалып бара жатқанда сіздің көлігіңіздің алдында көлік құралы тоқтаса, сіздің көлігіңіз тоқтайды. Сонымен қатар, егер сіздің алдыңызда тұрған көлік құралы қозғала бастаса, сіздің көлігіңіз де орнынан қозғалады. Сонымен қатар, егер автокөлік тоқтағаннан кейін белгілі бір уақыт өтсе, аспаптар панелінде «Үдеу үшін газ педалін немесе түймені басыңыз» деген хабарлама пайда болады. Қозғалысты бастау үшін акселератор педалін немесе «+», «-» немесе (⏸) түймесін басыңыз .

Қозғалыс барысы бойынша жол жағдайлары туралы ескерту

Төменде көрсетілген жағдайларда аспаптар панелінде «Айналадағы автокөліктерді қадағалаңыз» деген ескерту хабарламасы пайда болады және жүргізушіге қозғалыс барысы бойынша жол жағдайлары туралы хабарлау үшін дыбыстық хабарлама беріледі.

- Интеллектуалды круиз-контроль жүйесі белгілі бір жылдамдықтан төмен қозғалатын көлік құралынан қашықтықты сақтаған кезде, бұл көлік құралы жоғалып кетеді.

⚠ ЕСКЕРТУ

Мұқият болыңыз және сіздің алдыңызда кенеттен пайда болуы мүмкін көліктер мен нысандарды қадағалаңыз. Қажет болса, жылдамдықты төмендету және қауіпсіз қашықтықты сақтау үшін тежегіш педалін басыңыз.

Соқтығысу қаупі туралы ескерту

Интеллектуалды круиз-контроль жүйесі жұмыс істеп тұрған кезде алда келе жатқан көлікпен соқтығысу қаупі жоғары болса, аспаптар панелінде «Апат қаупі!» деген ескерту хабарламасы көрсетіліп, жүргізушіні ескерту үшін дыбыстық сигнал беріледі. Қозғалған кезде жол жағдайын үнемі қадағалап отыру керек және қажет болса қауіпсіз қашықтықты сақтау мақсатында жылдамдықты төмендету үшін тежегіш педалін қолдану қажет.

⚠ ЕСКЕРТУ

Интеллектуалды круиз-контроль жүйесі төменде көрсетілген жағдайларда жүргізушіні соқтығысу қаупі туралы ескертпеуі мүмкін.

- Алда келе жатқан көлік құралымен арақашықтық аз немесе алда келе жатқан көлік құралы сіздің автокөлігіңіздің жылдамдығымен тең немесе одан жоғары жылдамдықпен қозғалады.
- Басқа көлік құралы қозғалыссыз немесе өте төмен жылдамдықпен қозғалады.
- Интеллектуалды круиз-контроль жүйесі қосылғаннан кейін дереу акселератор педалі басылады.

⚠ ЕСКЕРТУ

Интеллектуалды круиз-контроль жүйесін пайдаланған кезде келесі сақтық шараларын орындау керек.

- Интеллектуалды круиз-контроль жүйесі дұрыс және қауіпсіз жүргізу дағдыларын алмастыра алмайды. Жүргізуші барлық уақытта алда келе жатқан көліктің жылдамдығы мен оған дейінгі қашықтықты қадағалап отыруға міндетті.
- Интеллектуалды круиз-контроль жүйесі күтпеген және қауіпті жағдайларды немесе қиын қозғалыс жағдайларын анықтамауы мүмкін, сондықтан көлік жүргізу кезінде жол жағдайларын қадағалаңыз және көлігіңіздің жылдамдығын бақылаңыз.
- Кездейсоқ жылдамдықты орнатпау үшін пайдаланылмайтын интеллектуалды круиз-контроль функциясын өшіріңіз.

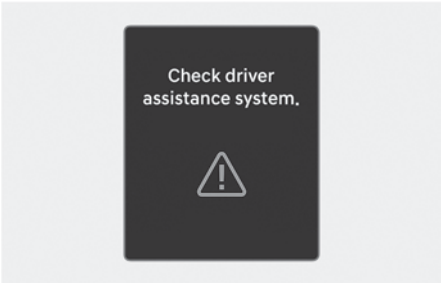
- Егер көлік тоқтап қалса да, интеллектуалды круиз-контроль жүйесі жұмыс істеп тұрса, есікті ашпаңыз немесе көліктен шықпаңыз.
- Әрқашан таңдалған жылдамдық пен қашықтық мәндерін ескеріңіз.
- Жол жағдайлары мен көліктің жылдамдығын ескере отырып, қауіпсіз қашықтықты сақтаңыз. Егер жоғары жылдамдықпен жүру кезінде бұл қашықтық тым аз болса, бұл ауыр соқтығысуға әкелуі мүмкін.
- Егер алда келе жатқан көлік құралына дейінгі қашықтық сақталса, ол жоғалған кезде интеллектуалды круиз-контроль жүйесі кенеттен автокөлікті белгіленген жылдамдыққа дейін үдете алады. Күтпеген және қауіпті жағдай орын алмауы үшін әрқашан мұқият болыңыз.
- Көліктің жылдамдығы көтерілу кезінде төмендеуі және түсу кезінде жоғарылауы мүмкін.
- Сіздің алдыңызда басқа көліктің кенеттен пайда болуы сияқты жағдайларды болжай отырып, әрқашан жолдағы жағдайды қадағалаңыз.
- Егер сіз тіркемені немесе басқа көлікті сүйретіп жатсаңыз, қауіпсіздік үшін интеллектуалды круиз-контроль жүйесін өшіріңіз.
- Егер сіздің көлігіңіз сүйреліп жатса, интеллектуалды круиз-контроль жүйесін өшіріңіз.
- Интеллектуалды круиз-контроль жүйесі күшті электрмагниттік толқындардың әсерінен дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Интеллектуалды круиз-контроль жүйесі жолда ешқандай кедергі анықтамай, бұл апатқа әкелуі мүмкін. Күтпеген және кенет болған жағдайлардың алдын алу үшін әрқашан жолға мұқият қараңыз.
- Алда жүріп бара жатқан және жолақты жиі өзгертетін көлік құралдары интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің кешігіп жауап қайтаруына немесе оның көршілес жолақтағы көлікке жауап беруіне әкелуі мүмкін. Күтпеген және кенет болған жағдайлардың алдын алу үшін әрқашан жолға мұқият қараңыз.
- Аспаптар панелінде ескерту хабары пайда болмаса және дыбыстық сигнал шықпаса да, сіз мұқият болып, көлікті қауіпсіз жүргізу ережелерін сақтауыңыз керек.
- Егер ескерту хабары көрсетілсе немесе басқа жүйенің дыбыс сигналы берілсе, интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің хабары көрсетілмеуі мүмкін және дыбыстық ескерту ойнатылмауы мүмкін.
- Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің дыбыстық ескертуі шулы ортада естілмеуі мүмкін.
- Автокөлік өндірушісі жүргізушінің жол ережесін бұзғаны немесе соңғысының кінәсінен болған жол оқиғалары үшін жауап бермейді.
- Әрқашан көліктің жылдамдығын белгілі бір елде қабылданған жылдамдық шектеуінен төмен етіп орнатыңыз.

Ақпарат

- Интеллектуалды круиз-контроль жүйесі автокөлікті оталдырғаннан, алдыңғы шолу камерасы немесе алдыңғы радар инициализациялағаннан кейінгі алғашқы бірнеше секундта жұмыс істемейді.
- Тежеуді интеллектуалды круиз-контроль жүйесі басқарған кезде дыбыс естілуі мүмкін.

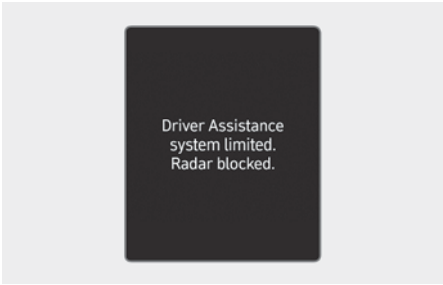
Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің ақауы мен шектеулері

Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің ақауы

Интеллектуалды круиз-контроль жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, аспаптар панелінде « **Жүргізуші көмекшісінің жүйелерін тексеріңіз**» деген ескерту хабары пайда болады және негізгі ескерту индикаторы қосылады (⚠). Автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеруге кеңес береміз.

Интеллектуалды круиз-контроль жүйесін өшіру

Егер алдыңғы радар қақпағын немесе датчикті қар немесе жаңбыр сияқты кез келген зат жапса, нысанды анықтау сапасының нашарлауы, сондай-ақ интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің жұмысы уақытша шектелуі немесе өшуі мүмкін.

Бұл жағдайда аспаптар панелінде қысқа уақытқа «**Жүргізуші көмекшісінің жұмысы шектеулі. Радар бұғатталған**» ескерту хабары көрсетіледі.

Интеллектуалды круиз-контроль жүйесі қарды, жаңбыр тамшыларын және ластануларды кетіргеннен кейін өз жұмысын қалыпты режимде қалпына келтіреді.

⚠ ЕСКЕРТУ

Аспаптар панелінде ескерту хабары пайда болмаса да, интеллектуалды круиз-контроль жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Интеллектуалды круиз-контроль жүйесі автокөлікті қосқаннан кейін анықтайтын объектілері жоқ жерлерде (мысалы, ашық жерлерде) дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

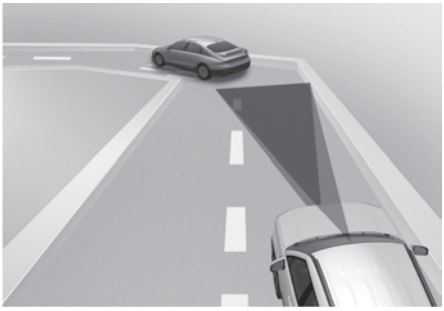
Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің шектеулері

Интеллектуалды круиз-контроль жүйесі төмендегі жағдайларда дұрыс жұмыс істемеуі немесе болжап болмайтындай жұмыс істеуі мүмкін.

- Анықтау датчигі немесе оның айналасындағы аймақ ластанған немесе зақымдалған
- Әйнекжуғыш сұйықтық үнемі шашыратылады немесе әйнектазартқыш қосылып тұр.
- Камера объективі қараңғыланған, пленкамен қапталған немесе жабыны бар алдыңғы әйнекпен, зақымдалған әйнекпен немесе әйнекке жабысып қалған бөгде затпен (жапсырмалар, жәндіктер және т.б.) жабылған.
- Алдыңғы әйнекте ылғал немесе мұз қалдықтарының болуы.
- Алдыңғы шолу камерасының алдындағы көріністі күн сәулесінің әсерінен көру
- Көше шамдарының жарығы немесе қарсы бағытта келе жатқан автокөліктің жарығы сулы жол бетінде шағылысқанда, мысалы, шалшықтан.
- Алдыңғы шолу камерасы орнатылған орнындағы температура тым жоғары немесе тым төмен.
- Аспаптар панелінде қандай да бір зат бар.
- Тым жоғары жарық.
- Айналасы тым қараңғы, мысалы, туннельде және т. б.
- Жарықтың кенеттен өзгеруі, мысалы, туннельге кіргенде не одан шыққанда.
- Сыртта жарық төмен, ал фаралары қосылмаған немесе жеткілікті жарық емес.
- Нөсер жаңбырда немесе қалық тұманда жүру.
- Бумен, түтінмен немесе көлеңкемен жүру.
- Көлік құралының бір бөлігін ғана анықтау.
- Алда келе жатқан көлік құралының артқы шамдары жоқ, артқы шамдар стандартты емес күйде орнатылған және т.б.
- Сыртта жарық төмен, ал артқы шамдар қосылмаған немесе жеткілікті жарық емес.
- Алда жүріп бара жатқан көлік құралының артқы жағы кішкентай немесе стандартты емес көрініске ие (мысалы, еңкейтілген, аударылған және т.б.).
- Алда келе жатқан көлік құралының жол саңылауы кішкентай немесе үлкен.
- Сіздің алдыңызда көлік құралының күрт пайда болуы.
- Автокөлігіңізді сүйреу
- Туннель арқылы немесе металл көпір арқылы жүру
- Автокөлік құрылыс алаңдары, теміржол және т. б. сияқты металл заттар бар жерлерде жүреді.
- Қоршау, көрші көлік және т. б. сияқты алдыңғы радар сигналы шағылысатын нысан.
- Алдыңғы бұрыштық радар орнатылған жерде бамперді соғу немесе зақымдау немесе алдыңғы радардың ығысуы.

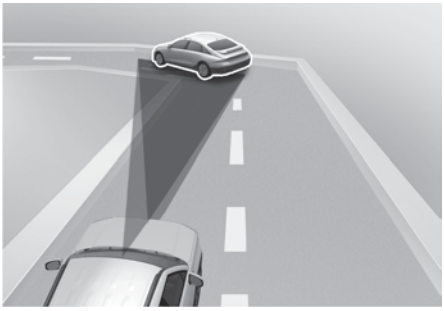
- Алдыңғы радар орнатылған орындағы температура тым жоғары немесе тым төмен.
- Автокөліктер немесе нысандар аз үлкен ашық кеңістіктерде жүру (мысалы, шөл, шалғын, қала маңы және т.б.).
- Алдағы автокөлік алдыңғы радар сигналын шағылыстырмайтын материалдан жасалған.
- Автомагистраль айырықтарының (немесе тас жолдың) немесе жол ақысын жинау пунктінің жанында жүру.
- Қар, шалшық, көктайғақ және т. б. бар тайғақ бетпен жүру.
- Ирелең жолмен жүру.
- Алда келе жатқан көлік құралы кеш анықталды.
- Алда келе жатқан көлік құралы кенеттен тосқауылмен жабылды.
- Алда келе жатқан көлік құралы кенеттен қозғалыс жолағын немесе жылдамдықты өзгертеді.
- Алда келе жатқан көлік құралы қисайып тұр.
- Алда жүріп бара жатқан көлік құрады жылдам немесе баяу жүріп барады.
- Алда көлік құралы жүріп бара жатқан кезде сіздің автокөлігіңіз қозғалыс жолағын баяу өзгертеді.
- Алдағы көлік құралының бетіндегі қар.
- Көлікті біркелкі емес жүргізу.
- Сіз айналмалы жол қиылысындасыз, ал алда басқа көлік құралы анықталмады.
- Сіз үнемі айналып жүресіз.
- Автотұрақтағы қозғалыс.
- Құрылыс алаңында, асфальтталмаған жолда, жартылай асфальтталған жолда, тегіс емес жолда, жолдағы дөңестермен және т. б. жүру.
- Еңіске түсу немесе еңістен шығу, ирек жолмен және т. б. жүру.
- Бойында ағаштар өсетін немесе көше шамдары бар жолдармен жүру.
- Жағымсыз жол жағдайлары салдарынан қозғалыс кезінде автокөлік қатты дірілдейді
- Автокөліктің биіктігі үлкен жүктеме, шиналардағы дұрыс емес қысым және т. б. салдарынан өзгереді.
- Шет жағында ағаштар немесе шөп қатты өскен тар автожолмен жүру.
- Электрмагниттік кедергілер, мысалы, күшті радио толқындары немесе электр шуы бар аймақта қозғалу кезінде

- **Ирелең жолмен жүру.**

Қисықтағы интеллектуалды круиз-контроль жүйесі сіздің жолағыңызда қозғалатын көлікті анықтамауы мүмкін және қозғалысты белгіленген жылдамдыққа дейін жылдамдатады. Сонымен қатар, егер көлік құралы кенеттен алда анықталса, автокөлік жылдамдықты күрт төмендетуі мүмкін.

Қисықта тиісті жылдамдықпен қозғалу керек және оны жол мен қозғалыс жағдайына байланысты тежегіш педалімен немесе акселератормен реттеу керек.

Көршілес жолақтағы көлік құралын ескере отырып, автокөліктің жылдамдығын төмендетуге болады.

Акселератор педалін басып, тиісті жылдамдықты орнатыңыз. Жол жағдайлары интеллектуалды круиз-контроль жүйесін қауіпсіз пайдалануға мүмкіндік беретініне көз жеткізіңіз.

- **Еңіске түсу немесе еңістен шығу**

Өрде немесе еңісте жүрген кезде интеллектуалды круиз-контроль жүйесі сіздің жолағыңызда қозғалатын көлікті анықтамауы мүмкін және қозғалысты белгіленген жылдамдыққа дейін жылдамдатады. Сонымен қатар, егер көлік құралы кенеттен алда анықталса, автокөлік жылдамдықты күрт төмендетеді.

Еңісте тиісті жылдамдықпен қозғалу керек және оны жол мен қозғалыс жағдайына байланысты тежегіш педалімен немесе акселератормен реттеу керек.

- **Қозғалыс жолағын ауыстыру.**

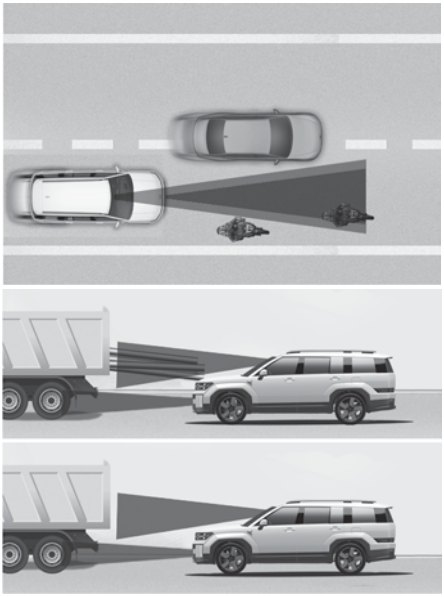

[A] Сіздің автокөлігіңіз

[B] Жолағын ауыстыратын автокөлік

Көлік құралы көрші жолақтан сіздің жолағыңызға ауысқаннан кейін ол сіздің датчиктің анықтау диапазонында болғанша датчик оны анықтамайды. Интеллектуалды круиз-контроль жүйесі қозғалыс жолағын күрт өзгертетін көлік құралын бірден анықтай алмауы мүмкін. Бұл жағдайда қауіпсіз тежеу қашықтығын сақтау және қажет болғанда қауіпсіз қашықтықты ұстану мақсатында қозғалыс жылдамдығын төмендету үшін тежегіш педалін тірелгенше басу керек.

• **Анықтау функциясы шектеулі жағдайлар**

Келесі жағдайларда сіздің жолағыңыздағы кейбір көліктерді, жаяу жүргіншілерді немесе жануарларды датчик анықтай алмайды:

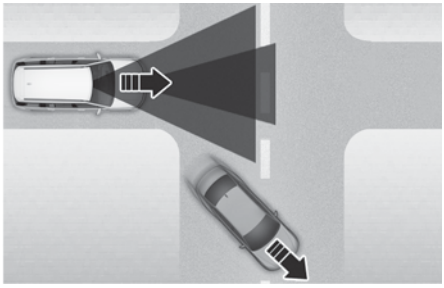
- Жолақтың бір шетіне қарай ығысқан көлік құралдары.
- автокөліктер немесе кенеттен баяулаған автокөліктер баяу қозғалған жағдайда.
- Жол саңылауы жоғары немесе артқа шығатын жүктерді тасымалдайтын көліктер.
- Алдыңғы бөлігі ауыр жүк салдарынан көтерілген көлік құралдары.
- Көлігіңізден шамамен 2 м (6 фут) қашықтықта орналасқан көліктер.
- Қарсы келе жатқан көлік құралы.
- Тоқтаған көлік құралдары.
- Тіркемелер сияқты шағын артқы профильді көліктер.
- Мотоциклдер немесе велосипедтер сияқты тар көлік құралдары.
- Арнайы автокөліктер.
- Жануарлар мен жаяу жүргіншілер.
- Жол мен қозғалыс жағдайына байланысты тежегіш педалін басу арқылы көліктің жылдамдығын реттеңіз.

• Жол мен қозғалыс жағдайына байланысты тежегіш педалін басу арқылы көліктің жылдамдығын реттеңіз.

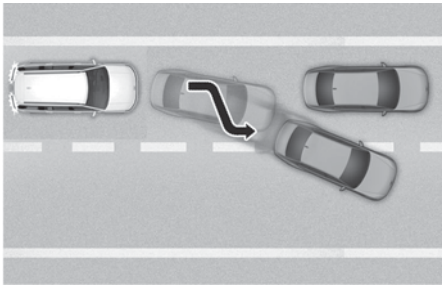
Төмендегі жағдайларда датчик алда келе жатқан көлік құралын анықтай алмайды:

- Автокөлікті өзіңіз жүргізесіз.
- Тар жолдарда немесе күрт бұрылыстары бар жолдарда жүру.

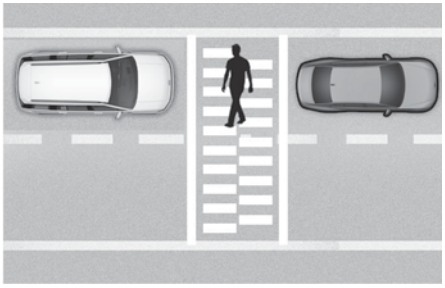
• Егер алда келе жатқан көлік құралы қиылыста бұрылса, сіздің автокөлігіңіз жылдамдауы мүмкін. Көлік жүргізген кезде аса сақ болып, жол жағдайларын қадағалаңыз.

- Егер алда келе жатқан автокөлік қозғалыс қатарын ауыстырса, интеллектуалды круиз-контроль жүйесі қозғалыс қатарын ауыстыруды бірден анықтай алмауы мүмкін. Көлік жүргізген кезде аса сақ болып, жол жағдайларын қадағалаңыз.

- Автокөлігіңіз алда келе жатқан көлікке дейінгі қашықтықты ұстап тұрғанда, әрқашан жаяу жүргіншілерге назар аударыңыз.

Навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесі (NSCC)

Бар болса

Навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесі интеллектуалды круиз-бақылау функциясы жұмыс істеп тұрған кезде навигация жүйесінен алынған жол жағдайлары туралы ақпарат негізінде автожол (немесе тас жол) бойынша қозғалыс кезінде көлікті белгілі бір жылдамдықпен жүргізуге мүмкіндік береді.

i Ақпарат

- Навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесі тек белгілі бір автомагистральдарда қолжетімді.
  - Кіру мен шығу шектеулі, үздіксіз жоғары жылдамдықпен қозғалысқа мүмкіндік беретін кейбір жолдар. Бақыланатын қолжетімділігі бар жолдарға тек жеңіл автокөліктер мен мотоциклдерге ғана рұқсат етіледі.
- Навигатордың келешек жаңартуларына қосымша автомагистральдар енгізілуі мүмкін.

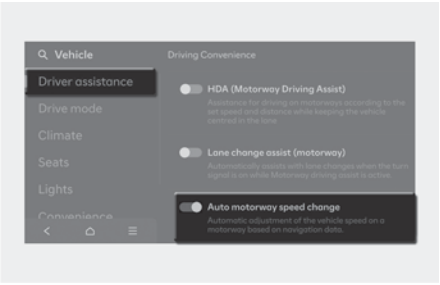
i Ақпарат

Навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль автомагистралдың (немесе тас жолдың) басты жолында қозғалған кезде жұмыс істейді және көлік жол айырығыларында немесе қиылыстарда жұмыс істемейді.

Бұралаң автомагистральдағы қозғалысты автоматты түрде баяулату.

Автокөлік жылдамдығы жоғары болған кезде, бұралаң автомагистральдағы қозғалысты автоматты түрде баяулату функциясы навигация деректеріне сүйене отырып, жолдың бұралаң бөлігінде қауіпсіз қозғалысты қамтамасыз ету үшін сіздің автокөлігіңіздің жылдамдығын уақытша төмендетеді немесе үдеуді шектейді.

Навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің баптаулары

Автокөлік жұмыс істеп тұрғанда навигацияға негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесін қосу немесе өшіру үшін баптау мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Ыңғайлы жүргізу** > **Автомагистральдағы жылдамдықты автоматты түрде өзгерту**параметрін таңдаңыз.

i Ақпарат

Навигациясы бар интеллектуалды круиз-контроль жүйесі ақаулы болғанда, оны мәзірден баптау мүмкін болмайды.

Навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің жұмысы

Жұмыс шарттары

Навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль, егер жүйенің төмендегі барлық талабы орындалса, басқаруға дайын.

- Баптау мәзірінде «Автомагистральда жылдамдықты автоматты түрде өзгерту» параметрі таңдалса.
- Интеллектуалды круиз-контроль қосулы.
- Автомагистральдардың (немесе тас жолдардың) басты жолдарымен қозғалыс

i Ақпарат

Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің жұмысы туралы толық ақпаратты осы тараудың «Интеллектуалды круиз-контроль (SCC)» бөлімінде қараңыз.

Навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің элементтерін көрсету және басқару

Навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің жұмысы аспаптар панелінде келесі түрде көрсетіледі:

Навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің күту режимі

Жұмыс үшін қажетті талаптар орындалса, жасыл индикатор жанады NAV.

Навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің жұмысы

Жылдамдықты бақылау кезінде жасыл индикатор жыпылықтайды NAV.

Жүргізуші тарапынан уақытша тоқтату немесе жұмысын үзу.

Егер навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесі автокөлікті басқара алмаса, мысалы, жүйені уақытша тоқтатқанда немесе навигациялық жүйе бағыт іздегенде, сұр индикатор жанады NAV.

Жүргізуші газ педалін басқанда, ақ индикатор жыпылықтайды NAV.

⚠ ЕСКЕРТУ

«**Абайлап жүріңіз**» деген ескерту хабарламасы келесі жағдайларда пайда болады:

- «Навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль» функциясы автокөлігіңіздің жылдамдығын қауіпсіз деңгейге дейін төмендете алмайды.

i Ақпарат

Аспаптар панелінде көрсетілген кескіндер немесе түстер баптаулар мәзірінде таңдалған аспаптар тақтасына немесе тақырыпқа байланысты өзгеруі мүмкін.

Бұралаң автомагистральдағы қозғалысты автоматты түрде баяулату.

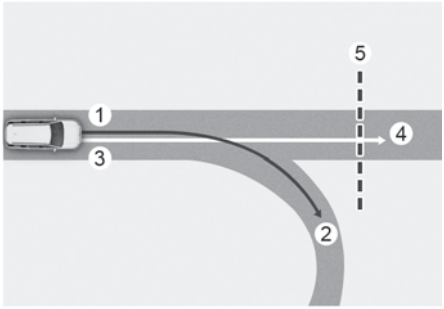
- Автожолда (немесе тас жолда) алдаға бұралаң бөлікке байланысты автокөлік жылдамдығын төмендетеді, ал бұралаң бөліктен өткеннен кейін автокөлік интеллектуалды круиз-контроль жүйесінде орнатылған жылдамдыққа дейін қайта үдетіледі.
- Автокөліктің баяулау уақыты оның жылдамдығына және жолдың бұралаңдылығына байланысты әртүрлі болуы мүмкін. Жылдамдық неғұрлым жоғары болса, баяулау соғұрлым тез басталады.

Навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің шектеулері

Навигациямен жабдықталған интеллектуалды круиз-контроль жүйесі келесі жағдайларда дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін:

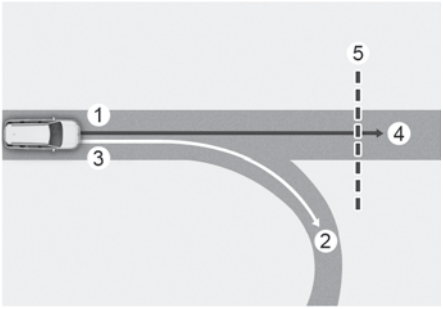
- Навигация жүйесі дұрыс жұмыс істемейді
- Картографиялық ақпарат ақпараттық-ойын-сауық жүйесінің ақауларына байланысты жіберілмейді.
- Навигация жүйесіндегі жылдамдық шектеуі мен жол бөлігі туралы ақпарат жаңартылмаған.

- GPS деректерінің немесе картографиялық ақпараттың қателігіне байланысты картографиялық деректер мен нақты жол жағдайы арасында айырмашылық туындайды.
- Қозғалыс кезінде бағытты навигациялық іздеу
- GPS сигналдары кейбір аймақтарда, мысалы, туннельдерде бұғатталады.
- Екіге немесе үшке бөлініп, қайта қосылатын жол
- Жүргізуші навигация жүйесінде орнатылған бағыттан ауытқиды.
- Навигация жүйесін қайта жүктеу нәтижесінде тағайындалған жерге баратын бағыт өзгертілді немесе жойылды.
- Автокөлік қызмет көрсету станциясына немесе демалыс аймағына кіріп барады.
- Android Auto қосымшасы немесе CarPlay жүйесі жұмыс істейді.
- Навигация жүйесі автокөліктің қазіргі орнын анықтай алмай жатыр (мысалы, жер үстіндегі жолда, басты жолдарға іргелес өткелде немесе параллель басқа жол болса).
- Навигация жүйесі қозғалыс кезінде жаңартылады
- Навигация жүйесі қозғалыс кезінде қайта жүктеледі
- Жолдың кейбір бөліктеріндегі жылдамдық шектеуі жол жағдайына сәйкес өзгереді.
- Жолда жөндеу жұмыстары жүргізіліп жатыр.
- Автокөлік бақыланатын жолмен жүреді
- Нөсер жауын не қар сияқты қолайсыз ауа райында.
- Шұғыл бұрылыстары бар жолмен қозғалу.

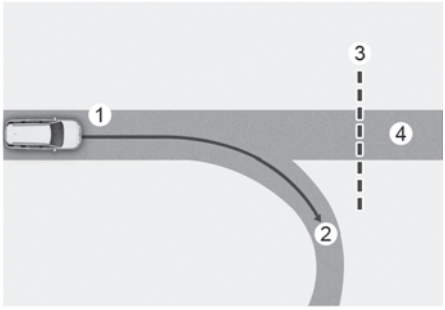

(1) Орнатылған бағыт
(2) Жол тармағы
(3) Қозғалыс бағыты
(4) Басты жол
(5) Бұралаң бөлік

- Егер навигация жүйесінде орнатылған бағыт (тармақ) қозғалыс бағытына (басты жолға) сәйкес келмесе, бұралаң автомагистральдағы қозғалысты автоматты түрде баяулату функциясы қозғалыс бағыты басты жол ретінде танылғанға дейін жұмыс істемеуі мүмкін.
- Автокөліктің қозғалыс бағыты навигация жүйесіндегі орнатылған бағытпен емес, басты жолмен жүріп отырғаны арқылы басты жол ретінде танылған жағдайда, бұралаң автомагистральдағы қозғалысты автоматты түрде баяулату функциясы жұмыс істейді. Бұрылысқа дейінгі қашықтық пен көлік құралдарының ағымдағы жылдамдығына байланысты баяулату жеткіліксіз немесе тым жылдам болуы мүмкін.

(1) Орнатылған бағыт
(2) Жол тармағы
(3) Қозғалыс бағыты
(4) Басты жол
(5) Бұралаң бөлік

- Егер навигация жүйесінде орнатылған бағыт (басты жол) қозғалыс бағытына (тармақ) сәйкес келмесе, бұралаң автомагистральдағы қозғалысты автоматты түрде баяулату функциясы басты жолдағы бұралаң бөлік туралы ақпаратқа негізделіп жұмыс істейді.
- Бұралаң автомагистральдағы қозғалысты автоматты түрде баяулату функциясы, егер автокөлік бағыттан ауытқып, қиылысқа немесе көлік жол айырығына шыққанын анықтаса, өшіріледі.

(1) Қозғалыс бағыты
(2) Жол тармағы
(3) Бұралаң бөлік
(4) Басты жол

- Егер навигация жүйесінде тағайындалған жер орнатылмаған болса, бұралаң автомагистральдағы қозғалысты автоматты түрде баяулату функциясы басты жолдағы бұралаң бөлік туралы ақпаратқа негізделіп жұмыс істейді.
- Тіпті басты жолдан шығып кеткен жағдайда да бұралаң автомагистральдағы қозғалысты автоматты түрде баяулату функциясы автомагистральдың бұралаң бөлігі туралы навигациялық ақпаратқа сүйене отырып уақытша жұмыс істеуі мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесі қауіпсіз жүргізу дағдылары мен әдістерін алмастыра алмайды, тек автокөлікті басқарудың ыңғайлылығын арттырады. Әрдайым жолды қадағалаңыз. Жүргізуші жол қозғалысы ережелерін сақтау үшін жауапты болады.
- Навигация жүйесінің жылдамдық шектеуі туралы ақпараты жолдағы нақты жылдамдық шектеуінен өзгеше болуы мүмкін. Жүргізуші нақты жол бөлігіндегі немесе жүріс жолағындағы жылдамдық шектеуін сақтау үшін жауапты болады.
- Навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль функциясы автодолдың (немесе тас жолдың) басты жолынан шыққанда автоматты түрде өшеді. Көлік жүргізген кезде аса сақ болып, жол жағдайларын қадағалаңыз.
- Навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесі алда келе жатқан автокөліктердің болуына және автокөлік қозғалысының жағдайына байланысты жұмыс істемеуі мүмкін. Көлік жүргізген кезде аса сақ болып, жол жағдайларын қадағалаңыз.
- Егер тіркемені немесе басқа автокөлікті сүйреп келе жатсаңыз, қауіпсіздік мақсатында навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесін өшіріңіз.
- Автожолда (немесе тас жолда) жолақы төлеу бекетінен өткеннен кейін, навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесі бірінші жүріс жолағының деректеріне сәйкес жұмыс істейді. Жолақты ауыстырған кезде навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесі жұмыс істеп тұрған кезде газ педалін бассаңыз, автокөліктің жылдамдығы артады және жүйе автокөліктің жылдамдығын төмендетпейді. Алайда, егер акселератор педалін жеткіліксіз бассаңыз, автокөліктің жылдамдығы төмендеуі мүмкін.
- Жүргізуші навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесі жұмыс істеп тұрған кезде жылдамдықты арттырып, газ педалін жіберсе, автокөліктің қозғалыс жылдамдығы қауіпсіз деңгейге жету үшін жеткіліксіз төмендеуі немесе тым жылдам баяулауы мүмкін.
- Егер бұрылу радиусы тым үлкен немесе тым кіші болса, навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесі жұмыс істемеуі мүмкін.

i Ақпарат

- Навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің операцияларының басталуы мен аяқталуы және навигация жүйесінің нұсқаулары арасында кідірістер пайда болуы мүмкін.
- Аспаптар панелінде және навигация жүйесінде көрсетілетін жылдамдық туралы ақпарат әртүрлі болуы мүмкін.
- Автокөлік интеллектуалды круиз-контроль жүйесі орнатқан жылдамдықтан төмен жылдамдықпен қозғалып келе жатса да, алда жолдың бұралаң бөліктері болған жағдайда үдеу шектелуі мүмкін.
- Навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесі жұмыс істеп тұрған кезде басты жолдан қиылысқа, жол айрығына, демалыс аймағына және т.б. шығу барысында жүйе белгілі бір уақыт аралығында жұмысын жалғастыра береді.
- Навигация деректеріне негізделген интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің жылдамдықты төмендетуі жол жағдайларына байланысты жеткіліксіз болуы мүмкін, мысалы, жолдың тегіс еместігі, қозғалыс жолағының тарлығы және т.б.

Жолақты бақылау жүйесі (LFA)

Бар болса

Қозғалыс жолағын қадағалау жүйесі жолақтың және/немесе автокөліктің жолда алдынан белгіленуін анықтайды және сіздің автокөлігіңізді жолақта орталықтандырады.

Анықтау датчигі

[A] Алдыңғы шолу камерасы

Алдыңғы шолу камерасы жол белгілеуін және алдында келе жатқан автокөліктерді анықтау датчигі ретінде пайдаланылады.

Анықтау датчигінің нақты орнын жоғарыдағы суреттен қараңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

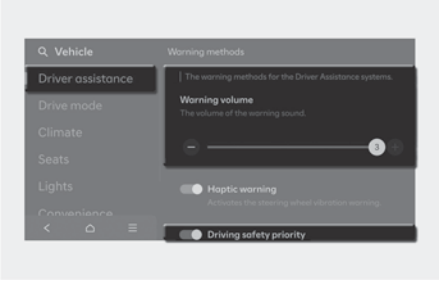
Алдыңғы шолу камерасына қатысты егжей-тегжейлі сақтық шараларын осы тараудың «Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі (FCA)» бөлімінен қараңыз.

Қозғалыс жолағын бақылау жүйесінің параметрлері

i Ақпарат

Тіркеменің жалғағышы жалғанғаннан кейін аспаптар панелінде ескерту хабарламасы көрсетіледі және қозғалыс жолағын қадағалау жүйесі өшіріледі. Бұл функция тіркеменің жалғағышы ажыратылғаннан кейін қайта іске қосылады. (HYUNDAI түпнұсқа бөлшектерін қолданғанда)

Дыбыстық және тактильді ескертулер

Ескерту әдістерін қосулы автокөлікте баптауға болады.

- **Ескертулер дыбысының деңгейі**: Ескертулер дыбысының деңгейін өзгерту үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің баптау мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Ескертулер дыбысының деңгейі**параметрін таңдаңыз.

  Ескертулер дыбысының деңгейі «0» деңгейіне орнатылған болса да, ескерту дыбысы «1» деңгейінде шығарылады (бар болған жағдайда).

- **Жүргізу кезіндегі қауіпсіздікке басымдық**: Ақпараттық ойын-сауық жүйесін баптаулар мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Жүргізу кезіндегі қауіпсіздікке басымдық**параметрін таңдаңыз.

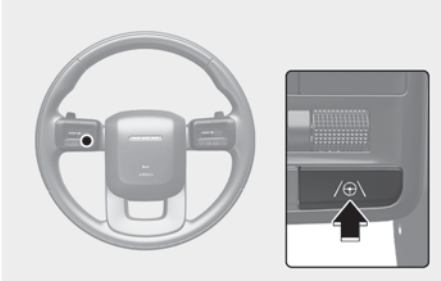
  Егер «**Жүргізу кезіндегі қауіпсіздікке басымдық**» параметрі таңдалса, жүргізу қауіпсіздігі жүйесі ескерту берген кезде, автокөлік басқа барлық дыбыс деңгейін төмендетеді.

i Ақпарат

- Дыбыстық және тактильді ескертулер өзгерген кезде жүргізушіге көмек көрсетудің басқа жүйелерін ескерту тәсілдері де өзгертілуі мүмкін.
- Автокөлікті қайта оталдырғаннан кейін ескертулерді беру тәсілдері үшін соңғы баптаулар қолданылады.
- Баптаулар мәзірі автокөліктің ерекшеліктеріне байланысты болмауы мүмкін.

Жолақты бақылау жүйесінің жұмысы

Қосалқы қозғалыс жолағын қадағалау жүйесін қосу/ажырату

Қозғалыс жолағын қадағалау жүйесін қосу үшін қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде рульдегі жолақ бойынша қозғалысты бақылау түймесін (/⊕\) басыңыз. Аспаптар тақтасында сұр немесе жасыл индикатор қосылады ⊕.

Функцияны өшіру үшін, түймені қайта басыңыз.

Қозғалыс жолағын бақылау жүйесі

Егер алда көлік құралы және/немесе қозғалыс жолағын белгілеудің екі сызығы анықталса, бұл ретте сіздің автокөлігіңіздің жылдамдығы сағатына 180 км (112 миль/сағ) төмен болса, аспаптар тақтасында жасыл индикатор (⊕) жанады, ал қозғалыс жолағын қадағалау жүйесі рулді басқаруға көмектесу арқылы автокөлікке жолақтың ортасында қалуға көмектеседі.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

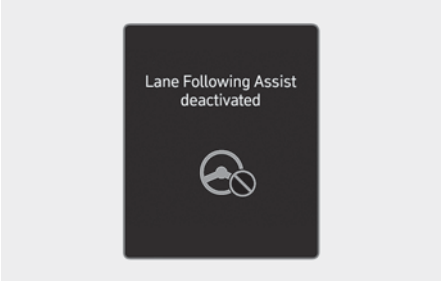
Егер рульді басқаруда көмек көрсетілмесе, ақ индикатор (⊕) жыпылықтап, түсін сұр түске өзгертеді.

Рульді жіберу туралы ескерту

Егер жүргізуші қолын рульден бірнеше секундқа алса, «**Қолыңызды рульде ұстаңыз**» деген ескерту хабарламасы пайда болады және бірнеше ескерту дыбыс сигналдары соғылады.

- Бірінші кезең: Ескерту хабары
- Екінші кезең: Ескерту хабарламасы (қызыл түсті руль) және ескерту сигналы

Егер рульде қолдың жоқтығы туралы ескертуден кейін жүргізуші қолын рульге қайтармаса, «**LFA (Қозғалыс жолағын қадағалау жүйесі) өшірулі**» ескерту хабарламасы пайда болады және қозғалыс жолағын қадағалау жүйесі автоматты түрде өшіріледі.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Егер рульді өте қатты ұстаса немесе оның жағдайы белгілі бір деңгейден асып кетсе, рульмен басқарудағы көмек жүйесі қосылмауы мүмкін.
- Қозғалыс жолағын қадағалау жүйесі үздіксіз жұмыс істеп тұрмайды. Жүргізуші қауіпсіздік шараларын сақтай отырып, көлікті жүргізуі және оны тиісті жолақта ұстауы керек.
- Жол жағдайларының ерекшеліктеріне байланысты рульді жіберу туралы ескерту хабары кейінірек пайда болуы мүмкін. Қозғалыс кезінде әрқашан қолыңызды рульде ұстаңыз.
- • Егер рульді өте әлсіз ұстаса, жолақты қадағалау жүйесі рульде қолдың жоқтығы туралы ескертеді, өйткені жүргізуші қолын рульде ұстап тұрғанын анықтай алмайды.
- Рульге әр түрлі заттарды бекіткен кезде рульді жіберу туралы ескертулер дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

i Ақпарат

- Аспаптар панелінің баптаулары туралы толық ақпаратты 4-тараудың «Аспаптар панелінің дисплейі» бөлімінде қараңыз.
- Белгілеудің екі сызығы да байқалған кезде олардың аспаптар тақтасындағы бейнесі сұр түстен ақ түске өзгереді.

Таңбалау сызығы табылған жоқ

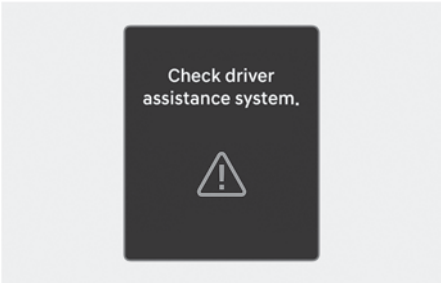
Таңбалау сызығы анықталды

- Аспаптар тақтасында көрсетілетін суреттер немесе түстер аспаптар комбинациясына немесе параметрлер мәзірінде таңдалған тақырыпқа байланысты ерекшеленуі мүмкін.
- Егер белгілеу сызықтары анықталмаса, қозғалыс бағыты бойынша алда көлік құралының болуын немесе осы көлік құралының қозғалыс шарттарын ескере отырып, қозғалыс жолағын қадағалау жүйесі жағынан рульді басқару шектелуі мүмкін.
- Қозғалыс жолағын қадағалау жүйесі рульмен басқаруға көмек көрсетуді жүзеге асырса да, жүргізуші рульді басқара алады.
- Рульмен басқару жолақты бақылау жүйесінің қолдауында болған кезде, рульдің бұрылу күші қалыпты басқарумен салыстырғанда жоғарылайды немесе төмендейді.

Жолақты қадағалау жүйесінің шектеулері мен ақаулары

Жолақты қадағалау жүйесінің ақаулары

Егер қозғалыс жолағын қадағалау жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, аспаптар тақтасында бірнеше секундқа **«Жүргізуші көмекшісінің жүйесін тексеріңіз»**ескерту хабарламасы пайда болады және басты ескерту индикаторы (⚠) қосылады. Бұл жағдайда автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

Жолақты қадағалау жүйесінің шектеулері

Қозғалыс жолағын қадағалау жүйесінің шектеулері туралы ақпаратты осы тарауда «Жолақты ұстап отыру жүйесі (LKA)» бөлімінен қараңыз.

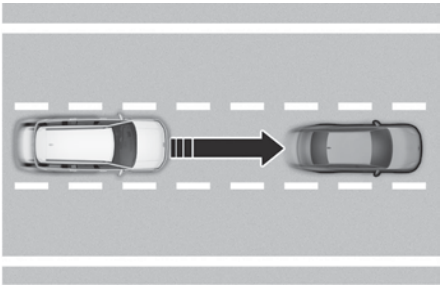
i Ақпарат

Қозғалыс жолағын қадағалау жүйесіне қатысты ескертулер туралы ақпаратты осы тараудағы «Жолақты ұстап отыру жүйесінің шектеулері мен ақаулары» бөлімінен қараңыз.

HDA (Автомагистральмен жүру көмекшісі)

Бар болса

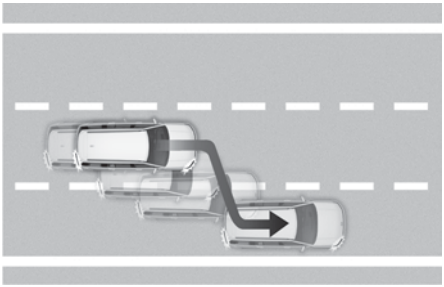
Негізгі функциялар

Автомагистральмен жүру көмекшісі жылдам магистральда қозғалған кезде белгіленген жылдамдық пен алда келе жатқан көлік құралынан арақашықтықты сақтауға, сондай-ақ автокөлікті жолақтың ортасында ұстауға көмектеседі.

Автомагистральда қозғалыс жолағын ауыстыру кезіндегі көмек

Бар болса

Автомагистральда қозғалыс жолағын ауыстыру кезіндегі көмек функциясы жүргізуші бұрылу сигналының ауыстырып-қосқышын сәл қозғалтқан бағытта жолақты ауыстыру мүмкін екенін анықтаса, жолақты ауыстыруға көмектеседі.

i Ақпарат

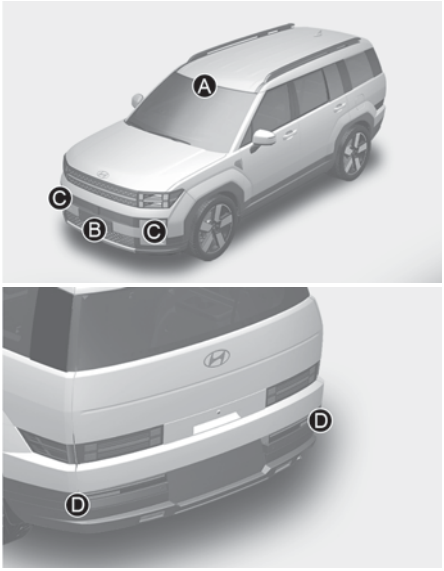
- Автомагистральмен жүру көмекшісі тек белгіленген автомагистральдардың бақыланатын қолжетімділігі бар жолдарында ғана қолжетімді.

  * Бақыланатын қолжетімділігі бар жолдар — бұл кіру мен шығу шектеулі, үздіксіз жоғары жылдамдықпен қозғалысқа мүмкіндік беретін кейбір жолдар. Бақыланатын қолжетімділігі бар жолдарға тек жеңіл автокөліктер мен мотоциклдерге ғана рұқсат етіледі.
- Навигатордың келешек жаңартуларына қосымша автомагистральдар енгізілуі мүмкін.

i Ақпарат

Автомагистральмен жүру көмекшісі автомагистральдың (немесе тас жолдың) басты жолында қозғалған кезде жұмыс істейді және көлік жол айырығыларында немесе қиылыстарда жұмыс істемейді.

Анықтау датчигі

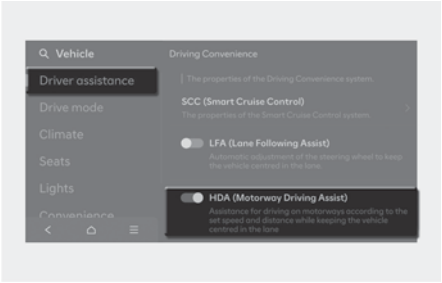

[A] Алдыңғы шолу камерасы
[B] Алдыңғы радар
[C] Алдыңғы бұрыштық радар (бар болса)
[D] Алдыңғы бұрыштық радар (бар болса)

Анықтау датчиктерінің нақты орнын жоғарыдағы суреттен қараңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Анықтау датчиктеріне қатысты егжей-тегжейлі сақтық шараларын осы тараудың «Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі (FCA)» бөлімінен қараңыз.

Автомагистральмен жүру көмекшісінің баптаулары

Автокөлік қосылып тұрғанда баптаулар мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Жайлы жүргізу** параметрін таңдаңыз да, қажетті функцияларды қосыңыз.

HDA (Автомагистральмен жүру көмекшісі)

Автомагистральмен жүру көмекшісін таңдағанда, ол алда жүріп келе жатқан көлік құралына дейінгі арақашықтықты, белгіленген жылдамдықты сақтауға және автокөлікті жолақ ортасында ұстауға көмектеседі.

Автомагистральда қозғалыс жолағын ауыстыру кезіндегі көмек

Бар болса

«Магистральдарда қозғалыс жолағын ауыстыру кезіндегі көмек» функциясын таңдағанда, ол жүргізушіге жолақтарды ауыстыруға көмектеседі.

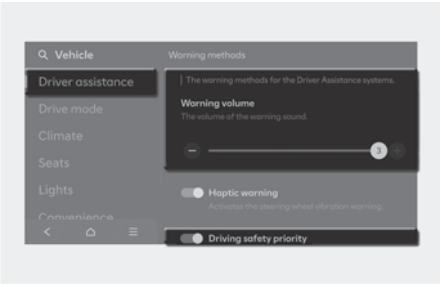
i Ақпарат

- «HDA (Автомагистральмен жүру көмекшісі)» таңдауынан бас тартқан жағдайда, «Магистральдарда қозғалыс жолағын ауыстыру кезіндегі көмек» баптауын өзгерту мүмкін емес.
- Егер функция дұрыс жұмыс істемесе, баптауларды өзгерту мүмкін болмайды. Автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеруге кеңес береміз.
- Келесі қозғалтқыш іске қосылғаннан кейін функцияның соңғы баптаулары қолданылады.

i Ақпарат

- Қауіпсіздігіңіз үшін автокөлікті қауіпсіз жерге тұраққа қойғаннан кейін ғана баптауларды өзгертіңіз.
- Тіркеменің жалғағышы жалғанғаннан кейін аспаптар панелінде ескерту хабарламасы көрсетіледі және автомагистральмен жүру көмекшісі өшіріледі. Бұл функция тіркеменің жалғағышы ажыратылғаннан кейін қайта іске қосылады. (HYUNDAI түпнұсқа бөлшектерін қолданғанда)

Дыбыстық және тактильді ескертулер

Ескерту әдістерін қосулы автокөлікте баптауға болады.

- **Ескертулер дыбысының деңгейі**: Ескертулер дыбысының деңгейін өзгерту үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің баптау мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Ескертулер дыбысының деңгейі**параметрін таңдаңыз.

  Ескертулер дыбысының деңгейі «0» деңгейіне орнатылған болса да, ескерту дыбысы «1» деңгейінде шығарылады (бар болған жағдайда).
- **Жүргізу кезіндегі қауіпсіздікке басымдық**: Ақпараттық ойын-сауық жүйесін баптаулар мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Жүргізу кезіндегі қауіпсіздікке басымдық**параметрін таңдаңыз.

  Егер «**Жүргізу кезіндегі қауіпсіздікке басымдық**» параметрі таңдалса, жүргізу қауіпсіздігі жүйесі ескерту берген кезде, автокөлік басқа барлық дыбыс деңгейін төмендетеді.

i Ақпарат

- Егер ескертулер дыбысының деңгейін өзгертсе, басқа жүргізуші көмекші жүйелерінің ескертулер дыбысының деңгейі де өзгеруі мүмкін.
- Қозғалтқыш қайта іске қосылғаннан кейін ескертулер дыбысының деңгейі үшін соңғы баптаулар қолданылады.
- Автокөліктің жинақтамасына байланысты баптаулар мәзірі болмауы мүмкін.

HDA (Автомагистральмен жүру көмекшісі) жұмысы

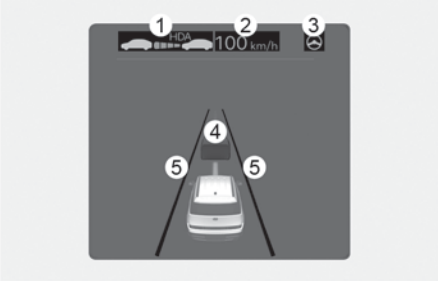
Негізгі функциялар

Жұмыс жағдайын көрсету

Автомагистральмен жүру көмекшісінің жұмыс жағдайын аспаптар панеліндегі «Жүргізуші көмекшісі» қарау режимінде тексеруге болады. 4-тараудың «Қарау режимдері» бөлімін қараңыз.

Автомагистральмен жүру көмекшісінің сигналдары оның жағдайына байланысты төменде көрсетілгендей бейнеленеді.

Жұмыс режимі

Күту режимі

1. Автомагистральмен жүру көмекшісінің индикаторы алда келе жақта көлік құралының бар-жоғын және оған дейін таңдалған арақашықтықты көрсетеді.
   - Автомагистральмен жүру көмекшісінің индикаторы (HDA) (HDA)
     - HDA жасыл индикаторы: Жұмыс режимі
     - HDA сұр индикаторы: Күту режимі
     - HDA ақ жыпылықтайтын индикаторы: Акселератор педалін басылып тұр
2. Артқы жылдамдық
3. Қозғалыс жолағын қадағалау жүйесінің индикаторы
4. Алда келе жатқан көлік құралының бар екенін және көлік құралдарының арасындағы таңдалған арақашықтықты көрсетеді.
5. Жолақтың анықталғанын көрсетеді.

i Ақпарат

- Толығырақ осы тараудың «Интеллектуалды круиз-контроль (SCC)» және «Жолақты бақылау жүйесі (LFA)» бөлімдерінен қараңыз.
- Аспаптар тақтасында көрсетілген кескіндер немесе түстер баптаулар мәзірінде таңдалған аспаптар тақтасына немесе тақырыпқа байланысты өзгеруі мүмкін.

HDA (Автомагистральмен жүру көмекшісі) жұмысы

Автомагистральмен жүру көмекшісі жүйесі келесі жағдайларда жұмыс істейді:

- Автомагистральдың басты жолында жүрген кезде және жүргізуші көмекшісі жүйесінің түймесін басып қосқанда.
- Қозғалыс жолағын қадағалау мен интеллектуалды круиз-контроль жүйелері қосулы күйде автомагистральдың басты жолына шыққан кезде.

Тоқтағаннан кейінгі қайта іске қосу

Автомагистральмен жүру көмекшісі жүйесі қосулы болса, алда келе жатқан көлік құралы тоқтағанда сіздің автокөлігіңіз де тоқтайды. Сонымен қатар, егер сіздің алдыңызда тұрған көлік құралы тоқтағаннан кейін 30 секунд ішінде қозғала бастаса, сіздің автокөлігіңіз де орнынан қозғалады. Сонымен қатар, көлік құралы тоқтағаннан кейін 30 секунд өткен соң, аспаптар панелінде «**Үдеу үшін газ педалін немесе түймені басыңыз**» деген хабарлама шығады. Қозғалысты бастау үшін акселератор педалін немесе «+», «-» немесе (II↻) түймесін басыңыз .

Рульді жіберу туралы ескерту

Егер жүргізуші қолын рульден бірнеше секундқа алса, «**Қолыңызды рульде ұстаңыз**» деген ескерту хабарламасы пайда болады және бірнеше ескерту дыбыс сигналдары соғылады.

Бірінші кезең: Ескерту хабары

Екінші кезең: Ескерту хабарламасы (қызыл түсті руль) және дыбыстық ескерту

Егер рульде қол жоқ екендігі туралы ескерту шыққаннан кейін жүргізуші қолын қайта рульге қоймаса, «**HDA (Автомагистральмен жүру көмекшісі) өшірулі**» деген ескерту пайда болады және автомагистральмен жүру көмекшісі мен жолақты ауыстыруға көмекші жүйесі автоматты түрде өшіріледі.

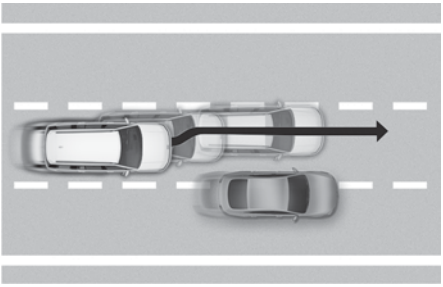
Қозғалыс жылдамдығын шектеу

Егер автомагистральмен жүру көмекшісі жүйесі рульді жіберу туралы ескертуге байланысты өшірілсе, қозғалыс жылдамдығы шектеледі.

Жылдамдықты шектеу функциясы жұмыс істеген кезде аспаптар панелінде «**Жүргізушінің қолы рульде емес. Қозғалыс жылдамдығы шектеледі**» деген хабарлама пайда болып, үнемі дыбыстық сигнал беріледі.

Жолақтың бір жағына жақын қозғалыс (бар болса)

Егер 60 км/сағ (40 миль) жоғары жылдамдықпен жүру кезінде қатар жүріп келе жатқан автокөлікке дейінгі қашықтық өте аз болса, қауіпсіз жүргізуді қамтамасыз ету мақсатында қарама-қарсы бағыттағы қозғалысты бақылау жүзеге асырылады. Егер жолақтың екі жағында да сізге жақын қозғалып келе жатқан көлік құралдары анықталса, бұл функция жолақтың қарама-қарсы жағына бұрылуды орындамайды.

Автомагистральмен жүру көмекшісінің күту режимі

Егер интеллектуалды круиз-контроль жүйесі автомагистральмен жүру көмекшісі жұмыс істеп тұрған кезде уақытша өшірілсе, көмекші күту режимінде болады. Мұндай жағдайда қозғалыс жолағын қадағалау жүйесі қалыпты режимде жұмыс істейді.

i Ақпарат

- Жылдамдықты шектеу жүйесі қозғалыс жылдамдығын 60 км/сағ (40 миль/сағ) асырмауға көмектеседі. Бұл кезде егер алда көлік құралы қозғалып жатса, автокөлік жылдамдығын төмендетеді. Автокөлік жылдамдығын төмендеткеннен кейін автоматты түрде үдеу орындалмайды.
- Жылдамдықты шектеу функциясы келесі жағдайларда өшіріледі:
  - Жүргізуші рульді қайтадан ұстағанда.
  - Жүргізуші рульдегі (/⊕\) жолақты ұстап отыру түймесін басу арқылы қозғалыс жолағын қадағалау жүйесін қосқанда.
  - «+», «-» түймелері немесе газ немесе тежеуіш педалі басылғанда.

Автомагистральда қозғалыс жолағын ауыстыру кезіндегі көмек

Жұмыс жағдайын көрсету

Автомагистральда қозғалыс жолағын ауыстыру кезіндегі көмек жүйесінің жұмыс жағдайы аспаптар панеліндегі «Жүргізу көмекшісі» қарау режимінде тексеруге болады. Толығырақ 4-тараудың «Қарап көру режимдері» бөлімінен қараңыз.

Автожолда жолақтарды ауыстыру кезіндегі көмек функциясының сигналдары функция күйіне байланысты төмендегідей көрсетіледі.

Дайын / жұмыс істейді

Күту режимі/бас тарту

1. Автомагистральда қозғалыс жолағын ауыстыру кезіндегі көмек индикаторы
   - Жасыл түс жанады: Дайындық режимі
   - Жасыл түс жыпылықтайды: Жұмыс режимі
   - Сұр түс жанады: Күту режимі
   - Ақ түс жыпылықтайды: Бас тарту күйі (тек біраз уақыт көрсетіледі)
2. Жасыл белгі сызығы
   - Қозғалыс жолағының сызығы автомагистральда қозғалыс жолағын ауыстыру кезіндегі көмек жүйесінің индикаторы (1) сияқты көрсетіледі. Алайда, егер функция күту режимінде болса, ол жолақ анықталғанын көрсетеді.
3. Жасыл көрсеткі және күңгірттеу
   - Жасыл көрсеткі функция жұмысын бастағаннан кейін белгілі бір уақыт өткен соң және басқа қозғалыс жолағына ауыстыру аяқталғанға дейін көрсетіледі.
4. Хабарлама
   - Хабарлама функция жұмыс істемей тұрған кезде, тіпті бұрылыс сигналы қолданылса да көрсетіледі.
   - Функция жұмыс істеп тұрған кезде өшірілгенде хабарлама көрсетіледі.

Автомагистральда қозғалыс жолағын ауыстыру кезіндегі көмек функциясын қосу

Автомагистральда қозғалыс жолағын ауыстыру кезіндегі көмек функциясы келесі талаптар орындалған жағдайда іске қосылады.

- Жүргізу көмекшісінің түймесі немесе жолақ бойынша қозғалысты бақылау түймесі автомагистральмен жүру көмекшісі жүйесін қосу үшін пайдаланылады.

Автомагистральда қозғалыс жолағын ауыстыру кезіндегі көмек функциясының жұмысқа дайын болуы

Автомагистральда қозғалыс жолағын ауыстыру кезіндегі көмек функциясы қосылған кезде, ол келесі талаптардың барлығы орындалған кезде жұмыс істеуге дайын болады:

- Автомагистральмен жүру көмекшісі жұмыс істейді
- Жолақты бақылау жүйесі жұмыс істейді
- Қозғалтқыш іске қосылғаннан кейін, автокөлігіңіздің арт жағында бірнеше рет көлік құралы анықталды.
- Автокөліктің жылдамдығы 30 км/сағ (18 миль/сағ) асады.
- Автокөлігіңіз сағатына 30-80 км (18-50 миль) жылдамдықпен жүрген кезде, автокөлігіңіздің арт жағында оң немесе сол жолақта автокөлік анықталды және жолақ ауыстырған кезде соқтығысу қаупі жоқ.
- Аспаптар панелінде рульді жіберу туралы ескерту көрсетілмеді.
- Апаттық жарық сигналын беру жүйесі өшірілген.

i Ақпарат

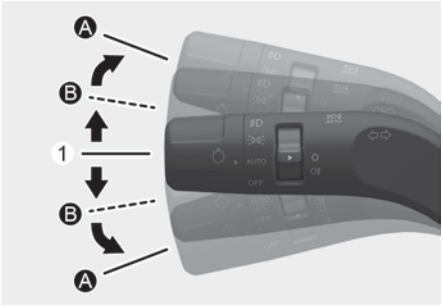
Қозғалыс жолағын ауыстыруға көмектесетін функция қосылғанда (индикаторы жанып тұрады), бұрылыс сигналының индикаторы немесе апаттық жарық сигналы қосулы болған жағдайда да қозғалыс жолағын қадағалау жүйесі өшірілмейді.

- Қозғалыс жолағын ауыстыру кезіндегі көмек функциясы келесі жол жағдайларында қозғалғанда автоматты түрде қосылады:
  - Бір қозғалыс жолағы
  - Жолдың алдында жол қиылысы немесе жаяу жүргіншілер өткелі орналасқан
  - Жолда ортаңғы жолақ, қорғаныш қоршаулар сияқты құрылымдар жоқ.
  - Алдағы жолда жаяу жүргінші немесе велосипедші бар
- Функция дайын күйде болған кезде және автокөліктің жылдамдығы 25 км/сағ (15,5 миль/сағ) төмен болса, функция күту режиміне өтеді.
- Автокөлігіңіз 30-80 км/сағ (18-50 миль/сағ) жылдамдықпен қозғалғанда және автокөлігіңіздің артында оң және сол жақ жолақта автокөлік анықталмаса, функция күту режиміне ауысады.
- Соқтығысу қаупі болған жағдайда функция күту режиміне ауысады.

⚠ ЕСКЕРТУ

Автомагистральда қозғалыс жолағын ауыстыру кезіндегі көмек функциясы өшірілген кезде жүргізуге көмек жүйесі уақытша өшіріледі Рульде отырған кезде әрқашан абай болыңыз.

Автомагистральда қозғалыс жолағын ауыстыру кезіндегі көмек функциясының жұмысы

(1) орталық

Автомагистральда қозғалыс жолағын ауыстыру кезіндегі көмек функциясы келесі шарттар орындалған кезде және функция іске қосуға дайын күйде болғанда (индикатор жасыл түспен жанып тұрғанда), бұрылысты көрсететін иінтірек жоғары (A) немесе төмен (B) күйге қойылса, жұмыс істейді:

- Жүргізушінің қолдары рульде
- Қозғалыс жолағын өзгерту бағытында соқтығысу қаупі жоқ
- Қозғалыс жолағын ауыстыру бағыты бойынша біртұтас нүктелі сызық бар.
- Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі мен көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің ескертулері жоқ
- Автокөлік жолақтың ортасында қозғалып келе жатыр (жолақтың бір жағына жақындамай).
- Автоөлік жүріп келе жатқан немесе жолақ ауыстыру жоспарланған жол — бұл функция жұмыс істейтін жол.

i Ақпарат

- Бұрылыс көрсеткішінің иінтірегі (A) күйіне ауысқанда, автомагистральда қозғалыс жолағын ауыстыру кезіндегі көмек жүйесі іске қосылады.

  Егер жолақ ауыстырылмай тұрып, бұрылыс көрсеткішінің иінтірегі орталық күйге (1) ауыстырылса, автомагистральда қозғалыс жолағын ауыстыру кезіндегі көмек жүйесі өшіріледі. Егер бұрылыс көрсеткішінің иінтірегі жолақ ауыстырылғаннан кейін орталық күйге (1) қайтарылса, автомагистральда қозғалыс жолағын ауыстыру кезіндегі көмек жүйесі жолақты ауыстырып, жолақ ауыстыру аяқталғаннан кейін бұрылыс сигналын сөндіреді.
- Бұрылыс көрсеткішінің иінтірегі (B) күйінде белгілі бір уақыт болғанда жасыл көрсеткі пайда болады. Сонымен қатар, иінтірек жіберіліп, бастапқы (1) күйіне оралса да, жолақ ауыстырғанда көмек көрсету жүйесі жұмыс істейді.

  Функция жолақ ауыстырғанда, жүргізуші бұрылыс көрсеткішінің иінтірегін ұстамаса да, бұрылыс сигналының индикаторы жыпылықтайды, ал жолақты ауыстыру аяқталған соң индикатор сөніп қалады.

Автомагистральда қозғалыс жолағын ауыстыру кезіндегі көмек функциясының күту режимі

Автомагистральда қозғалыс жолағын ауыстыру кезіндегі көмек функциясы дайындық күйінің бірі орындалмаған жағдайда немесе төменде көрсетілген жолдардың біріне шыққанда не солармен қозғалған кезде күту режимінде болады.

- Автомагистральдың басты жолындағы төлем бекетінен белгілі бір арақашықтықтағы жол учаскесі.
- Жол қиылысқа немесе көлік айырығына апарады.
- Күрделі бұрылыстары бар жол
- Қозғалыс жолақтары тар жол
- Құрылысы жүріп жатқан жолдар

Автомагистральда қозғалыс жолағын ауыстыру кезіндегі көмек функциясын өшіру

Функция келесі жағдайларда тоқтатылады:

- Бұрылыс көрсеткішінің иінтірегі жолақ ауыстыру бағытына қарсы бағытқа қойылған.
- Руль кенеттен бұрылғанда

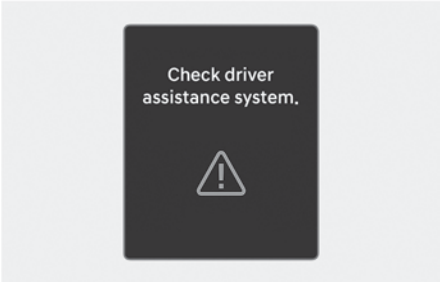
⚠ ЕСКЕРТУ

- Функция жұмыс істеп тұрған кезде келесі жағдайлардың бірі орын алса, өшіріледі:
  - Автомагистральмен жүру көмекшісі өшірілген
  - Қозғалыс жолағын қадағалау жүйесі немесе Интеллектуалды круиз-конртоль жүйесі өшірілген немесе уақытша тоқтатылған.
  - Аспаптар панелінде рульді жіберу туралы ескерту хабарламасы көрсетіледі.
  - Апаттық жарық сигналын беру жүйесі қосылған
  - Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі мен көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің ескертулері көрсетіледі
  - Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі мен көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің ескертуі көрсетілмесе де, келесі жолақта соқтығысу мүмкіндігі анықталды.
  - Құрылыс жүріп жатқан жолға түсу
  - Жолақ ауыстыру жоспарланған жолақ көрінбей қалды
  - Бұрылыс көрсеткіші шамдарының ақауы
  - Автомагистральда қозғалыс жолағын ауыстыру кезіндегі көмек функциясы өшіріледі (функция баптаулар мәзірінен өшірілген кезде, жол бір жолақты жолға айналғанда, алда қиылыстар немесе жаяу жүргіншілер өткелі болғанда, жолақ белгілері жоқ жолға, мысалы, ортаңғы жолаққа немесе жол жиегіне шыққанда, сондай-ақ қозғалыс жолағында жаяу жүргінші немесе велосипедші анықталған кезде өшіріледі).
  - Автокөлік жылдамдығы 25 км/сағ (15,5 миль/сағ) төмен.
  - Автокөлігіңіз 30-80 км/сағ (18-50 миль/сағ) жылдамдықпен қозғалғанда және автокөлігіңіздің артында оң және сол жақ жолақта автокөлік анықталмады.
  - Автокөлігіңіздің артында тұрған автокөлікпен соқтығысудың қаупі болған жағдайда.

- Функция жұмыс істеп жатқанда немесе функция өшірілгенде, жүргізу жағдайларына байланысты автокөлік қозғалыс жолағы бойымен қозғала алады немесе рульге көмекші жүйе өшірілуі мүмкін. Көлік жүргізген кезде аса сақ болып, жол жағдайларын қадағалаңыз.
- Функция жолдарда жаяу жүргіншілер немесе велосипедшілер болған жағдайда, мысалы, қиылыстарда дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Көлік жүргізген кезде аса сақ болып, жол жағдайларын қадағалаңыз.

HDA (Автомагистральмен жүру көмекшісі) шектеулері мен ақаулары

HDA (Автомагистральмен жүру көмекшісі) жүйесінің ақаулары

Егер автомагистральмен жүру көмекшісі дұрыс жұмыс істемесе, аспаптар панелінде «**Жүргізуші көмекшісінің жүйелерін тексеріңіз**» деген ескерту хабарламасы шығады және жолақты ұстап отыру жүйесінің сары индикаторы (🚗) жанады. Бұл жағдайда автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Жүргізуші қауіпсіз жүргізу үшін жауапты болады.
- Қозғалыс кезінде әрқашан қолыңызды рульде ұстаңыз.
- HDA жүйесі (Автомагистральмен жүру көмекшісі) жүргізушіге автокөлік басқару кезінде көмектеседі, бірақ толықтай автономды автокөлік басқару функциясы емес. Әрдайым жолдағы жағдайды қадағалап, қауіпсіздік ережелерін ұстаныңыз.
- Әрдайым жолды қадағалаңыз. Жүргізуші жол қозғалысы ережелерін сақтау үшін жауапты болады. Автокөлік өндірушісі жүргізушінің жол ережесін бұзғаны немесе соңғысының кінәсінен болған жол оқиғалары үшін жауап бермейді.
- HDA жүйесі (Автомагистральмен жүру көмекшісі) жолдағы барлық жағдайды анықтай алмайды. Белгілі шектеулерге байланысты HDA функциясы (Автомагистральмен жүру көмекшісі) соқтығысудың мүмкіндігін анықтай алмауы мүмкін. Функцияның шектеулерін әрқашан есте сақтаңыз. Автокөліктер, мотоциклдер, велосипедшілер, жаяу жүргіншілер, белгісіз заттар немесе жол қоршаулары, шлагбаумдар сияқты құрылымдар — көлік құралымен соқтығысу мүмкіндігі бар кедергілер анықталмауы мүмкін.

- HDA (Автомагистральмен жүру көмекшісі) жүйесі келесі жағдайларда автоматты түрде өшеді:
  - HDA жүйесі (Автомагистральмен жүру көмекшісі) жұмыс істемейтін жолдарда, мысалы, демалыс аймағында, қиылыс немесе жол айырығы сияқты жерлерде қозғалыс.
  - Навигация дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін, мысалы, жаңарту кезінде немесе қайта қосқаннан кейін.
- HDA жүйесі (Автомагистральмен жүру көмекшісі) жол жағдайлары (навигация жүйесінің ақпараты) мен қоршаған орта жағдайларына байланысты ерікті түрде қосылуы немесе өшірілуі мүмкін.
- Егер алдыңғы көрініс камерасы жол белгілерін дұрыс танымаса немесе рульдегі қолдың жоқтығы туралы белсенді ескерту болса, қозғалыс жолағын бақылау жүйесі уақытша өшірілуі мүмкін.
- HDA жүйесінің (Автомагистральмен жүру көмекшісі) дыбыстық ескертуін шуыл көп болатын ортада естімеу мүмкін.
- Егер автокөлік белгіленген бұрылысқа арналған шектеуден жоғары жылдамдықпен қозғалса, автокөлік қозғалыс жолағынан ығысқан немесе жолақ шегінен шыққан болуы мүмкін.
- Тіркемені немесе басқа автокөлікті сүйрегенде, қауіпсіздік мақсатында HDA жүйесін (Автомагистральмен жүру көмекшісі) өшіріңіз.
- Рульді жіберу туралы ескерту хабарламасы рульді ұстау ерекшеліктеріне немесе жол жағдайына байланысты ерте немесе кеш пайда болуы мүмкін. Қозғалыс кезінде әрқашан қолыңызды рульде ұстаңыз.
- Қауіпсіздік мақсатында HDA жүйесін (Автомагистральмен жүру көмекшісі) қолданбас бұрын пайдаланушы нұсқаулығын оқыңыз.
- HDA жүйесі (Автомагистральмен жүру көмекшісі) қозғалтқыш іске қосылғанда немесе анықтау датчиктері мен навигацияны инициализациялау кезінде жұмыс істемейді.

Автомагистральмен жүру көмекшісінің шектеулері

HDA жүйесі (Автомагистральмен жүру көмекшісі) дұрыс жұмыс істемеуі немесе төмендегі жағдайларда жұмыс істемеуі мүмкін.

- Навигациялық карталар жаңартылмағандықтан, картадағы ақпарат пен нақты жол сәйкес келмейді.
- GPS деректерінің немесе картографиялық ақпараттың қателігіне байланысты картографиялық деректер мен нақты жол жағдайы арасында айырмашылық туындайды.
- Ақпараттық ойық-сауық жүйесі бағыт іздеу, бейне ойнату, дауысты тану және т.б. функцияларды бір уақытта орындау салдарынан шамадан тыс жүктелген.
- GPS сигналдары кейбір аймақтарда, мысалы, туннельдерде бұғатталады.
- Навигация жүйесін қайта жүктеу нәтижесінде автокөлік бағыттан ауытқыды немесе тағайындалған жерге баратын бағыт өзгертілді немесе жойылды.

- Автокөлік қызмет көрсету станциясына немесе демалыс аймағына кіріп барады.
- Android Auto қосымшасы немесе CarPlay жүйесі жұмыс істейді.
- Навигация жүйесі автокөліктің қазіргі орнын анықтай алмай жатыр (мысалы, жер үстіндегі жолда, басты жолдарға іргелес өткелде немесе параллель басқа жол болса).

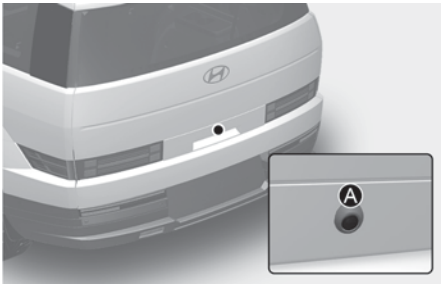
i Ақпарат

Алдыңғы көрініс камерасының, алдыңғы радардың, алдыңғы бұрыштық радардың және артқы бұрыштық радардың шектеулері туралы толық ақпаратты осы тараудың «Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі (FCA)» бөлімін қараңыз.

Артқы көрініс камерасы (RVM)

Артқы көрініс камерасы автотұрақ маневрін орындау кезінде немесе артқы жүріспен қозғалғанда көмек көрсету үшін автокөлік артындағы аймақты көрсетеді.

Анықтау датчигі

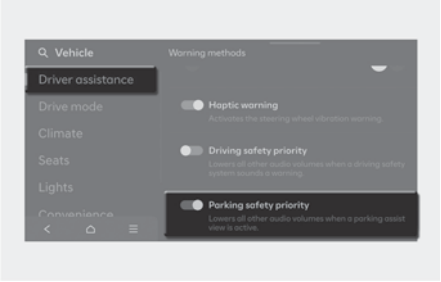

[A] Кең бұрышты сыртқы артқы көрініс камерасы

Анықтау датчигінің нақты орнын жоғарыдағы суреттен қараңыз.

Артқы көрініс мониторының параметрлері

Дыбыстық және тактильді ескертулер

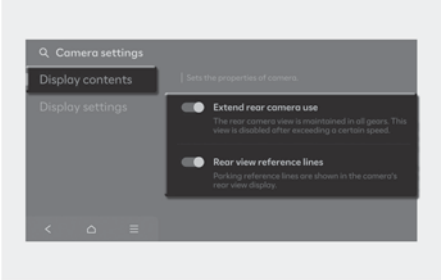

Ескерту әдістерін қосулы автокөлікте баптауға болады.

- **Тұраққа қою кезінде қауіпсіздік жүйесінің басымдығы**: Ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Тұраққа қою кезіндегі ауіпсіздік жүйесінің басымдығы параметрін таңдаңыз**.
  Егер **Тұраққа қою кезіндегі қауіпсіздік жүйесінің басымдығы**қосылған болса, тұраққа қою кезіндегі көмекші жүйесінің белсенді шолуы кезінде барлық қалған жүйенің дыбысы азайтылады.

i Ақпарат

- Дыбыстық және тактильді ескертулер өзгерген кезде жүргізушіге көмек көрсетудің басқа жүйелерін ескерту тәсілдері де өзгертілуі мүмкін.
- Автокөлікті қайта оталдырғаннан кейін ескертулерді беру тәсілдері үшін соңғы баптаулар қолданылады.
- Баптаулар мәзірі автокөліктің ерекшеліктеріне байланысты болмауы мүмкін.

Камера параметрлері

Артқы көрініс мониторының дисплей мазмұнының параметрлерін (**Мазмұнын көрсету**) өзгерте аласыз. Бұл үшін қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде экрандағы (⚙) баптаулар белгішесін (артқы көрініс мониторы жұмыс істеп тұрған кезде) басыңыз немесе ақпараттық ойын-сауық жүйесін **параметрлер** мәзіріндегі **Жүргізуші көмекшісі** > **Қауіпсіз тұраққа қою** > **Камера параметрлерін** таңдаңыз.

- Мазмұнды көрсету **бөлімінде** Артқы көрініс камерасын қосулы қалдыру **және Тұрақ кезіндегі сызықтар, артқы көрініс параметрлерін өзгертуге болады**.

Кең артқы көрініс мониторы

«R» күйінен (Кері жүріс) «N» (Бейтарап) немесе «D» (Алға қозғалыс) күйіне ауыстыру кезінде артқы көріністі бейнелеуді жалғастырады. Белгілі бір жылдамдықты арттырған кезде артқы көрініс көрінбейді.

Тұраққа қою кезінде көмек, артқы көрініс

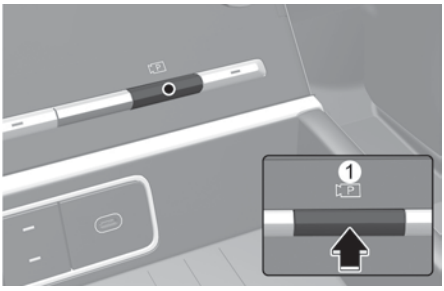
Егер Көмекші сызықтар — артқы көрініс параметрі таңдалса, артқы тұрақ бағыттағыштары мен артқы бағыттаушы сызықтар жоғарыдан қараған кезде ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранында артқы көрініс аймағында көрсетіледі.

i Ақпарат

- Артқы көрінісі бар тұраққа қою кезінде көмек көрсету режиміндегі көлденең сызық автокөліктен 0,5 м (1,6 фут), 1 м (3,3 фут) және 2,3 м (7,6 фут) қашықтықты көрсетеді.
- Артпен тұраққа қою кезінде көмек режимінде жоғарыдағы көлденең сызық жүк бөлімшесінің ашық есігіне дейінгі арақашықтықты және автокөліктен 1,5 м (4,9 фут) қашықтықты көрсетеді.

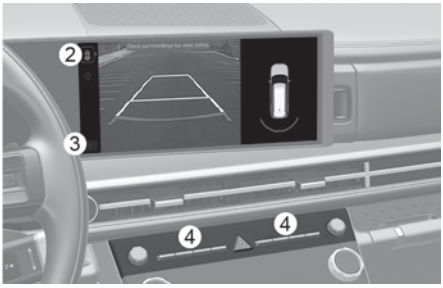
Артқы көрініс мониторының жұмысы

Тұрақ/шолу түймесі

Артқы көрініс мониторын қосу үшін «P» (Тұрақ), «N» (Бейтарап) немесе «D» (Алға қозғалыс) беру таңдалған кезде «Тұрақ/шолу» (1) түймесін басыңыз.

Артқы көрінісі

Жұмыс шарттары

- Беріліс «R» (Кері жүріс) күйіне ауыстырылған.
- «Тұрақ/шолу» (1) түймесі «P» (Тұрақ), «N» (Бейтарап) немесе «D» (Алға қозғалыс) берілісі таңдалған, ал автокөліктің жылдамдығы 10 км/сағ (6 миль/сағ) аспайтын кезде басылған.

Көріністі таңдау түймесі (2) арқылы артқы көріністі немесе артқы жоғарыдан көріністі таңдауға болады.

Өшіру шарттары

- Беріліс «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырылған.
- «Тұрақ/шолу» түймесі (1) немесе ақпараттық ойын-сауық жүйесінің түймесі (4) басылған.
- «N» (Бейтарап) немесе «D» (Алға қозғалыс) берілісі таңдалған, ал автокөліктің жылдамдығы 10 км/сағ (6 миль/сағ) асады.
- Артқы көрініс мәзірінде қайтару түймесі (<) (3) таңдалған.

i Ақпарат

Тұтқа «R» (Кері жүріс) жағдайында болғанда артқы көрініс камерасы ажыратылмайды.

Кең артқы көрініс мониторы

Сізге тұраққа қоюды жеңілдету үшін экранда артқы камерадағы бейне көрсетіледі.

Жұмыс шарттары

Беріліс «R» (Кері жүріс) жағдайынан «N» (Бейтарап) немесе «D» (Алға қозғалыс) жағдайына ауыстырылады, ал автокөліктің жылдамдығы 10 км/сағ (6 миль/сағ) аспайды.

Өшіру шарттары

- Егер автокөліктің жылдамдығы 10 км/сағ (6 миль/сағ) асса, артқы камерадағы сурет өшіріледі.
- Берілісті «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырыңыз; артқы камерадағы сурет өшіріледі.
- Артқы көрініс камерасын өшіру үшін «Тұрақ/шолу» түймесін басыңыз (1).

Қозғалыс кезінде артқы көріністі көрсету

Кері жүріс кезінде қауіпсіздікті арттыру мақсатында жүргізуші артқы көрінісін тексере алады.

Жұмыс шарттары

- «Тұрақ/шолу» (1) түймесі «P» (Тұрақ), немесе «N» (Бейтарап) не «D» (Алға қозғалыс) берілісі таңдалған, ал автокөліктің жылдамдығы 10 км/сағ (6 миль/сағ) аспайтын кезде басылған.

Өшіру шарттары

- Беріліс «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырылған.
- «Тұрақ/шолу» (1) түймесі қайта басылған.
- Ақпараттық ойын-сауық жүйесінің бір түймесі (4) басылған.
- Артқы көрініс мәзірінде қайтару түймесі ( ) (3) таңдалған.

Жұмыс істеп тұрғанда

Экранда қозғалыс кезіндегі артқы көрініс бейнеленген кезде беріліс «R» (Кері жүріске) күйіне ауысса, экран артқы көрініс бейнесіне ауысады.

i Ақпарат

- «R» (Кері жүріс) берілісі таңдалған кезде артқы көрініс режимге қарамастан өшірілмейді.
- Артқы көріністі қосқан кезде соңғы пайдаланылған қарау режимі көрінеді.
- Тұраққа арналған артқы бағыттаушы сызықтар артқы көрініс және жоғарыдан қарағандағы артқы көрініс режимінде көрінеді. (Егер ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірінде **Параметрлер** > **автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Қауіпсіз тұрақ** > **Камера параметрлері** > **Мазмұнын көрсету** > **Тұрақ кезіндегі сызықтар, артқы көрініс**таңдалса.) Алайда, қозғалыс кезінде артқы бағыттаушы сызықтар артқы көрініс режимінде көрінбейді.
- Көлік жылдамдығы 10 км/сағаттан (6 миль/сағ) төмен болса да, қозғалыс кезінде артқы көрініс өшірілмейді.
- Қозғалыс кезінде артқы көрініс қосылғанда, жоғарыдан қарағандағы артқы көрініс өшіріледі.

Артқы көрініс мониторының шектеулері мен ақаулары

Артқы көрініс мониторының ақаулары

Егер артқы көрініс мониторы дұрыс жұмыс істемесе, экран жыпылықтаса немесе камерадағы сурет қалыпты көрінбесе, автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінен тексеру ұсынылады.

Артқы көрініс мониторының шектеулері

Егер автокөлік қысқы жағдайларда ұзақ уақыт бойы пайдаланылмаса немесе ол жабық паркингте тұраққа қойылса, пайдаланылған газдардың әсерінен экрандағы бейне уақытша бұлдыр болып қалуы мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Шолу аймағы кең артқы көрініс камерасы автокөліктің артындағы барлық аймақты қамтымайды. Жүргізуші автокөліктің тұраққа қою немесе кері жүріс алдында артындағы аумақты тікелей ішкі және сыртқы артқы көрініс айнасы арқылы тексеруге тиіс.
- Экрандағы объектіге дейінгі қашықтық нақты қашықтықтан өзгеше болуы мүмкін. Қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін қоршаған ортаны тікелей бағалауды ұмытпаңыз.

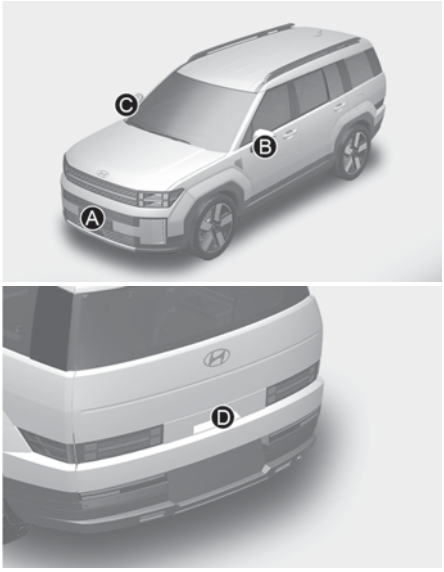
- Шолу аймағы кең артқы көрініс камерасының объективінің тазалығын әрқашан қадағалаңыз. Егер объектив қандай да бір затпен жабылған болса, бұл камераның жұмысына кері әсерін тигізуі мүмкін және артқы көрініс камерасы тиісінше жұмыс істемейді. Объективті тазалау үшін химиялық еріткіштерді, мысалы, құрамында сілтілі немесе ұшпа органикалық қосылыстары бар күшті беттік-белсенді заттарды (бензин, ацетон және т.б.) пайдаланбаңыз. Олар камера объективін зақымдауы мүмкін.

Айнала шолу камерасы (SVM)

Бар болса

Айнала шолу жүйесі кең бұрышты камералар арқылы ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранында автокөлігіңіздің айналасындағы көріністі көрсетеді, ол мыналар арқылы қамтамасыз етіледі

Анықтау датчигі

[A] Кең бұрышты алдыңғы шолу камерасы

[B] Кең бұрышты бүйірлік камера (сыртқы артқы көрініс айнасының төменгі бөлігінде орнатылған)

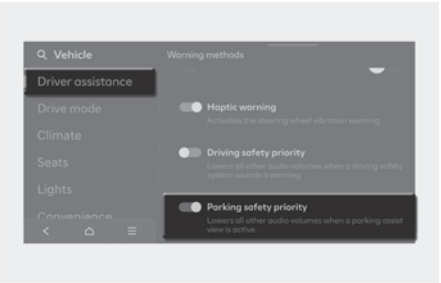
[C] Кең бұрышты бүйірлік камера (сыртқы артқы көрініс айнасының төменгі бөлігінде орнатылған)

[D] Кең бұрышты сыртқы артқы көрініс камерасы

Анықтау датчиктерінің нақты орнын жоғарыдағы суреттен қараңыз.

Айнала шолу жүйесінің параметрлері

Дыбыстық және тактильді ескертулер

Ескерту әдістерін қосулы автокөлікте баптауға болады.

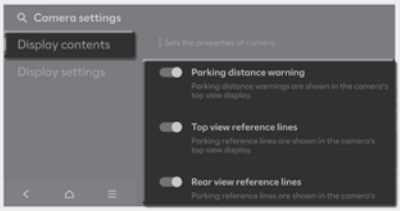
- **Тұраққа қою кезінде қауіпсіздік жүйесінің басымдығы**: Ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Тұраққа қою кезіндегі ауіпсіздік жүйесінің басымдығы параметрін таңдаңыз**.

  Егер **Тұраққа қою кезіндегі қауіпсіздік жүйесінің басымдығы**қосылған болса, тұраққа қою кезіндегі көмекші жүйесінің белсенді шолуы кезінде барлық қалған жүйенің дыбысы азайтылады.

i Ақпарат

- Дыбыстық және тактильді ескертулер өзгерген кезде жүргізушіге көмек көрсетудің басқа жүйелерін ескерту тәсілдері де өзгертілуі мүмкін.
- Автокөлікті қайта оталдырғаннан кейін ескертулерді беру тәсілдері үшін соңғы баптаулар қолданылады.
- Баптаулар мәзірі автокөліктің ерекшеліктеріне байланысты болмауы мүмкін.

Камера параметрлері

Айнала шолу мониторының дисплей мазмұнының параметрлерін (**Мазмұнын көрсету**) өзгерте аласыз. Бұл үшін қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде экрандағы (⚙) теңшелім белгішесін (айнала шолу мониторы жұмыс істеп тұрған кезде) басыңыз немесе ақпараттық ойын-сауық жүйесін **теңшеу** мәзіріндегі **Жүргізуші көмекшісі** > **Қауіпсіз тұраққа қою** > **Камера параметрлерін** таңдаңыз.

- Мазмұнды көрсету бөлімінде Қашықтық туралы ескерту, Тұраққа қою кезіндегі сызықтар, жоғарыдан көрініс, Тұрақ кезіндегі сызықтар және артқы көрініс параметрлерін өзгертуге болады.

Тұраққа қою кезіндегі қашықтық туралы ескерту

Егер **Қашықтық туралы ескерту**таңдалса, тұрақ кезіндегі қашықтық туралы ескерту айнала шолу экранының жоғарғы бөлігінде көрсетіледі.

Тұраққа қою сызықтары, жоғарыдан қарағандағы көрініс

Егер **Тұрақ кезіндегі сызықтар, жоғарыдан көрініс**таңдалса, тұраққа қою кезіндегі көмекші сызықтар айнала шолу жүйесінің экранында жоғарыдан қарағандағы алдыңғы көрініс және жоғарыдан қарағандағы артқы көрініс бейнеленеді.

i Ақпарат

Артпен тұраққа қою кезінде көмек режимінде жоғарыдағы көлденең сызық жүк бөлімшесінің ашық есігіне дейінгі арақашықтықты және автокөліктен 2 м (6,6 фут) қашықтықты көрсетеді.

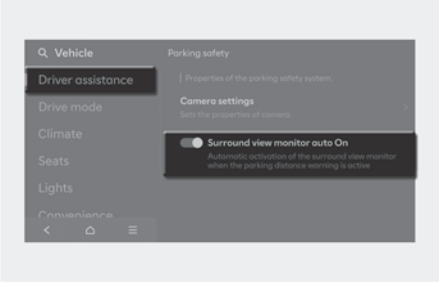
Тұраққа қою сызықтары, артқы көрініс

Егер **Тұрақ кезіндегі сызықтар, артқы көрініс**таңдалса, тұрақ жөніндегі ұсынымдар артқы көріністе көрінетін болады.

i Ақпарат

Көлденең сызық 0,5 м (1,6 фут), 1 м (3,3 фут) және 2,3 м (7,6 фут) қашықтықты көрсетеді.

Айнала шолу жүйесінің автоматты түрде қосылуы

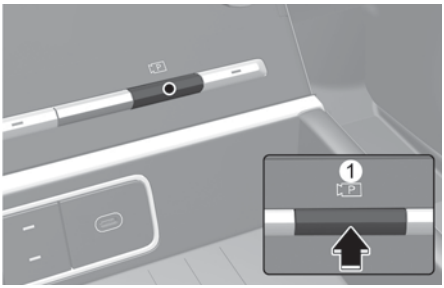

Қозғалтқыш қосылған кезде, ақпараттық ойын-сауық жүйесін баптау мәзірінде осы функцияны пайдалану үшін **Жүргізуші көмекшісі** > **Қауіпсіз тұрақ** > **Айнала шолу жүйесін автоматты қосу**таңдаңыз.

i Ақпарат

Айнала шолу жүйесін автоматты түрде қосу туралы толығырақ осы тарауда «Айнала шолу жүйесінің жұмысы» бөлімінен қараңыз.

Айнала шолу жүйесінің жұмысы

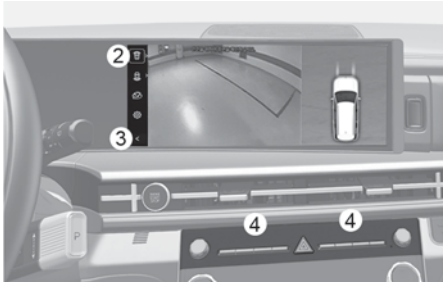
Тұрақ/шолу түймесі

Айнала шолу жүйесін қосу үшін «Тұрақ/шолу» (1) түймесін басыңыз.

Функцияны өшіру үшін, түймені қайта басыңыз.

Алдыңғы көрінісі

«N» (Бейтарап) немесе «D» (Алға қозғалыс) берілісі таңдалған кезде, тұраққа қоюға көмектесу үшін экранда алдыңғы шолу камерасының бейнесі көрінеді.

Көріністі таңдау түймесі (2) арқылы жоғарыдан қарағандағы көрініс, алдынан қарағандағы көрініс, бүйірінен қарағандағы көрініс және 3D көрініс таңдауға болады.

Жұмыс шарттары

- Беріліс «R» (Кері жүріс) жағдайынан «N» (Бейтарап) немесе «D» (Алға қозғалыс) жағдайына ауыстырылады, ал автокөліктің жылдамдығы 10 км/сағ (6 миль/сағ) аспайды.
- «Тұрақ/шолу» (1) түймесі «P» (Тұрақ), «N» (Бейтарап) немесе «D» (Алға қозғалыс) берілісі таңдалған, ал автокөліктің жылдамдығы 10 км/сағ (6 миль/сағ) аспайтын кезде басылған.
- Айнала шолу жүйесінің автоматты түрде қосылуы **функциясы пайдаланылады**

  Егер параметрлер мәзірінде **Жүргізуші көмекшісі** > **Қауіпсіз тұрақ** > **Айналмалы шолу жүйесін автоматты қосу**тармағы таңдалса, тұраққа қою кезінде экранда алдыңғы көрініс көрінеді.

Ақпарат

Алдыңғы көрініс қосылғанда, соңғы пайдаланылған қарау режимі көрінеді.

Өшіру шарттары

- Беріліс «P» (Тұрақ) немесе «R» (Кері жүріс) күйіне ауыстырылады.
- «Тұрақ/шолу» түймесі (1) немесе ақпараттық ойын-сауық жүйесінің түймесі (4) басылған.
- Автокөлік жылдамдығы 10 км/сағ (6 миль/сағ) жоғары болғанда.
- Айнала шолу мәзірінде қайтару түймесі (⮜) (3) таңдалған.

Ақпарат

Айнала шолу жүйесі автокөліктің жылдамдығы 10 км/сағ (6 миль/сағ) асқанда ажыратылуы мүмкін. Алайда, егер автокөліктің жылдамдығы тағы да 10 км/сағаттан (6 миль/сағ) төмен түссе, айнала шолу жүйесі қосылмайды.

Қозғалыс барысында алдыңғы көрінісі

Қозғалыс кезінде қауіпсіздікті арттыру мақсатында жүргізуші экрандағы алдыңғы көріністі пайдалана алады.

Көріністі таңдау (2) түймесі арқылы қозғалыс кезінде алдыңғы көріністі таңдауға болады.

Жұмыс шарттары

- «N» (Бейтарап) немесе «D» (Алға қозғалыс) берілісі таңдалған, ал автокөліктің жылдамдығы 10 км/сағ (6 миль/сағ) асатын кезде «Тұрақ/шолу» (1) түймесі басылған.

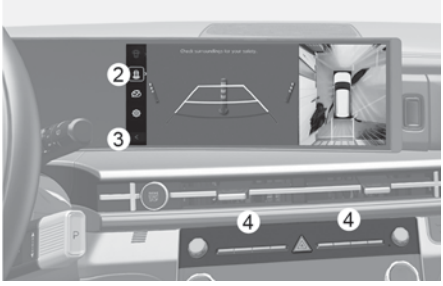
Өшіру шарттары

- «Тұрақ/шолу» түймесі (1) немесе ақпараттық ойын-сауық жүйесінің түймесі (4) басылған.
- Беріліс «P» (Тұрақ) немесе «R» (Кері жүріс) күйіне ауыстырылады.
- Айнала шолу мәзірінде қайтару түймесі (<) (3) таңдалған.

i Ақпарат

- Қозғалыс кезінде алдыңғы көрініс қосылғанда, соңғы пайдаланылған қарау режимі көрінеді.
- Көлік жылдамдығы 10 км/сағаттан (6 миль/сағ) төмен болса да, қозғалыс кезінде алдыңғы көрініс өшірілмейді.
- Қозғалыс кезінде алдыңғы көрініс қосылғанда, жоғарыдан қарағандағы алдыңғы көрініс және бүйір көрініс кез келген жылдамдықта ажыратылады.

Артқы көрінісі

Артқы көрініс тұраққа қою процесінде экранда көрсетіледі.

Көріністі таңдау түймесі (2) арқылы жоғарыдан қарағандағы көріністі, артынан қарағандағы көріністі, бүйірінен қарағандағы көріністі және 3D көріністі таңдауға болады.

Жұмыс шарттары

- Беріліс «R» (Кері жүріс) күйіне ауыстырылған.
- Артқы көрініс «Тұрақ/шолу» (1) түймесін басқаннан кейін, «P» (Тұрақ), «N» (Бейтарап) немесе «D» (Алға қозғалыс) берілісі таңдалған кезде және автокөліктің жылдамдығы 10 км/сағ (6 миль/сағ) аспағанда көріністі таңдау түймесін (2) басу арқылы таңдалады

Көріністі таңдау түймесі (2) арқылы артынан қарағандағы көріністі немесе 3D көріністі таңдауға болады.

Өшіру шарттары

«P» (Тұрақ), «N» (Бейтарап) немесе «D» (Алға қозғалыс) беру таңдалғанда:

- «Тұрақ/шолу» түймесі (1) немесе ақпараттық ойын-сауық жүйесінің түймесі (4) басулы.
- Беріліс «N» (Бейтарап) немесе «D» (Алға қозғалыс) жағдайынан «P» (Тұрақ) жағдайына ауыстырылса.
- Айнала шолу мәзірінде қайтару түймесі (<) (3) таңдалған.
- Автокөлік жылдамдығы 10 км/сағ (6 миль/сағ) жоғары болғанда.

«R» (Кері жүріс) берілісі таңдалған кезде:

- Беріліс «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырылған.

i Ақпарат

Берілістерді ауыстыру тұтқасы R (Кері жүріс) күйінде болған кезде, ақпараттық-ойын-сауық жүйесінің (4) түймесі басылған болса да, артқы көрініс өшірілмейді.

i Ақпарат

Тіркememен тұраққа қою көмекшісін таңдау түймесі тіркеменің жалғағышы автокөлікке қосылғанда және «R» (Кері жүріс) берілісі таңдалғанда артқы көрініс экранында көрсетіледі. (HYUNDAI түпнұсқа электр фаркопы болған жағдайда.)

Толығырақ 6-тараудың «ТІРКЕМЕМЕН ТҰРАҚҚА ҚОЮ КӨМЕКШІСІ (TPA)» бөлімінен қараңыз.

Қозғалыс кезінде артқы көріністі көрсету

Кері жүріс кезінде қауіпсіздікті арттыру мақсатында жүргізуші артқы көрінісін тексере алады.

Жұмыс шарттары

- Артқы көрініс «Тұрақ/шолу» (1) түймесін басқаннан кейін, «N» (Бейтарап) немесе «D» (Алға қозғалыс) берілісі таңдалған кезде және автокөліктің жылдамдығы 10 км/сағ (6 миль/сағ) асқанда көріністі таңдау түймесін (2) басу арқылы таңдалады.

Көріністі таңдау түймесі (2) арқылы артынан қарағандағы көріністі немесе 3D көріністі таңдауға болады.

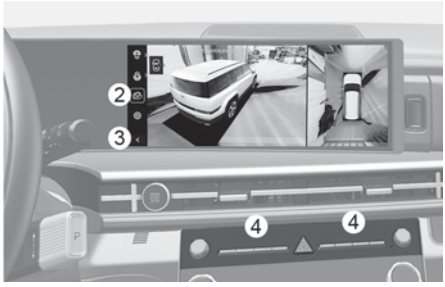
Өшіру шарттары

- Беріліс «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырылған.
- «Тұрақ/шолу» түймесі (1) немесе ақпараттық ойын-сауық жүйесінің түймесі (4) басулы.
- Айнала шолу мәзірінде қайтару түймесі (<) (3) таңдалған.

i Ақпарат

- Қозғалыс кезінде артқы көрініс қосылғанда, соңғы пайдаланылған қарау режимі көрінеді.
- Артқы көрініс режимінде қозғалыс кезінде тұраққа қоюдың артқы бағыттаушы сызықтары көрсетілмейді.
- Көлік жылдамдығы 10 км/сағаттан (6 миль/сағ) төмен болса да, қозғалыс кезінде артқы көрініс өшірілмейді.
- Қозғалыс кезінде артқы көрініс қосылғанда, жоғарыдан қарағандағы артқы көрініс және бүйірден қарағандағы артқы көрініс кез келген жылдамдықта ажыратылады.

3D view (Үш өлшемді көрініс)

3D view функциясы (Үш өлшемді көрініс) көліктің айналасын әртүрлі бұрыштарда көрсетеді.
Экранды түрту арқылы бұрышты өзгерте аласыз. Бастапқы бұрышқа қайту үшін 3D көрініс түймесін қайта басыңыз.

Жұмыс шарттары

3D көрінісі көрініс түрін таңдау түймесін (2) басу арқылы таңдалғанда:

- Берілісті ауыстырып қосу иінтіректері «P» (Тұрақ), «N» (Бейтарап) немесе «D» (Алға қозғалыс) күйінде болады және автокөліктің жылдамдығы 10 км/сағ (6 миль/сағ) аспайды.
- Айнала шолу жүйесі «R» (Кері жүріс) берілісі таңдалған кезде қосылады.

Өшіру шарттары

«P» (Тұрақ), «N» (Бейтарап) немесе «D» (Алға қозғалыс) беру таңдалғанда:

- Беріліс «N» (Бейтарап) немесе «D» (Алға қозғалыс) жағдайынан «P» (Тұрақ) жағдайына ауыстырылған.
- «Тұрақ/шолу» түймесі (1) немесе ақпараттық ойын-сауық жүйесінің түймесі (4) басулы.
- Айнала шолу мәзірінде қайтару түймесі (<) (3) таңдалған.
- Автокөлік жылдамдығы 10 км/сағ (6 миль/сағ) жоғары болғанда.

«R» (Кері жүріс) берілісі таңдалған кезде:

- Беріліс «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырылған.

i Ақпарат

Үш өлшемді көрініс режимінде бағыттаушылар көрсетілмейді.

Айнала шолу жүйесінің шектеулері мен ақаулары

Айнала шолу жүйесінің ақаулары

Егер айнала шолу жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, экран жыпылықтаса немесе камерадағы сурет қалыпты көрінбесе, автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінен тексеру ұсынылады.

Айнала шолу жүйесінің шектеулері

- Егер автокөлік қысқы жағдайларда ұзақ уақыт бойы пайдаланылмаса немесе ол жабық паркингте тұраққа қойылса, пайдаланылған газдардың әсерінен экрандағы бейне уақытша бұлдыр болып қалуы мүмкін.
- Төменде көрсетілген жағдайларда бұл экран қалыпты көрінбеуі мүмкін, ал жоғарыдан көру аймағында экранда белгіше көрінуі мүмкін.
  - Жүксалғыш есігі ашық
  - Жүргізушінің немесе алдыңғы жолаушының есігі ашық
  - Сыртқы артқы көрініс айналары жиылып тұр.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Қозғалыс басталар алдында автокөліктің жанында қандай да бір нысандардың немесе кедергілердің жоқтығына МІНДЕТТІ ТҮРДЕ көз жеткізу керек. Автокөліктің нақты жағдайы экранда көрсетілгеннен өзгеше болуы мүмкін.
- Экрандағы объектіге дейінгі қашықтық нақты қашықтықтан өзгеше болуы мүмкін. Қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін қоршаған ортаны тікелей бағалауды ұмытпаңыз.
- • Айнала шолу жүйесі тегіс жолмен жүру кезінде пайдалануға арналған. Жүйені беті біркелкі емес жолдарда пайдаланғанда, мысалы, жиектемелер мен жасанды кедергілер бар жолдарда бейне дұрыс көрінбеуі мүмкін.

- Әрқашан камера объективінің тазалығын қадағалаңыз. Егер объектив қандай да бір затпен жабылған болса, бұл камераның жұмысына кері әсерін тигізуі мүмкін және айнала шолу камерасы тиісті түрде жұмыс істемейді. Объективті тазалау үшін химиялық еріткіштерді, мысалы, құрамында сілтілі немесе ұшпа органикалық қосылыстары бар күшті беттік-белсенді заттарды (бензин, ацетон және т.б.) пайдаланбаңыз. Олар камера объективін зақымдауы мүмкін.

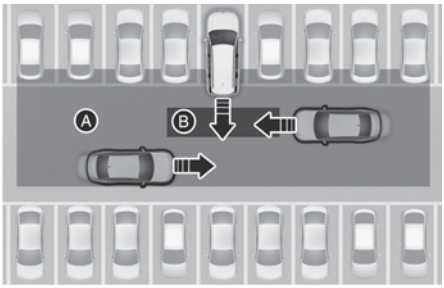
i Ақпарат

Айнала шолу жүйесі ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранында автокөлік айналасындағы кеңістікті көрсету үшін автокөлікке орнатылған камераларды пайдаланады. Экранға шығарылатын кескін белгілі бір жағдайда табиғи емес көрінуі мүмкін.

Кері жүріс кезінде соқтығысудың алдын алу жүйесі (RCCA)

Бар болса

Автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесі кері жүріс кезінде көліктің сол жағында немесе оң жағында жақындап келе жатқан автокөліктерді байқайды және хабарлама мен дыбыс сигналы арқылы ықтимал соқтығысу туралы ескертеді. Сондай-ақ, автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесі соқтығысуды болдырмау үшін автокөлігіңізді тежеуге көмектеседі.

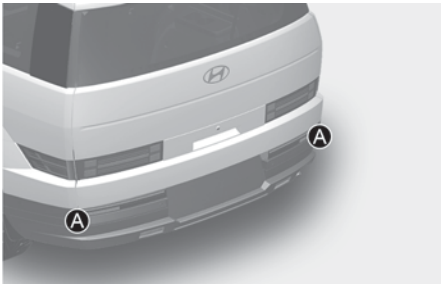

[A] Автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысу қаупі туралы ескертудің жұмыс диапазоны

[B] Автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмаудың қосалқы жүйесінің жұмыс диапазоны,

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Ескерту уақыты жақындап келе жатқан көлік құралының жылдамдығына байланысты.

Анықтау датчигі

[A] Артқы бұрыштық радар

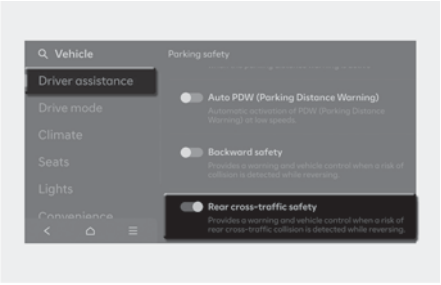
Анықтау датчиктерінің нақты орнын жоғарыдағы суреттен қараңыз.

i Ақпарат

Артқы бұрыштық радарға қатысты ескертулер туралы толығырақ осы тараудағы «Анықтау датчигі» бөлімінен қараңыз.

Автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесінің параметрлері

Кері жүріс кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету

Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде, автокөліктің артында көлденең бағытта жүріп келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау функциясын қосу немесе сөндіру үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзіріндегі **Параметрлер** > **Жүргізушінің көмекшісі** > **Қауіпсіз тұрақ** > **Артағы қиылысатын қозғалыс** таңдаңыз.

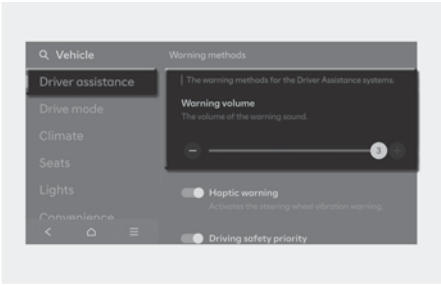
⚠ ЕСКЕРТУ

Қозғалтқышты қайта іске қосу кезінде автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау функциясы әрқашан қосылады. Алайда, егер қозғалтқышты қайта іске қосқаннан кейін бұл функция өшірілсе, жүргізуші мұқият болып, автокөлікті қауіпсіз басқару ережелерін қатаң сақтауы тиіс.

Ақпарат

Тіркеменің жалғағышы қосылғаннан кейін аспаптар панелінде ескерту хабарламасы шығарылады және автокөліктің артқы жағынан көлденең бағытта қозғалатын нысандармен соқтығысудың алдын алу жүйесі өшіріледі. Бұл функция тіркеменің жалғағышы ажыратылғаннан кейін қайта іске қосылады. (HYUNDAI түпнұсқа бөлшектерін қолданғанда)

Дыбыстық және тактильді ескертулер

Дыбыстық және тактильді ескертулерді қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде баптауға болады.

- **Ескертулер дыбысының деңгейі**: Ескертулер дыбысының деңгейін өзгерту үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің баптау мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Ескертулер дыбысының деңгейі параметрін таңдаңыз**.

Ақпарат

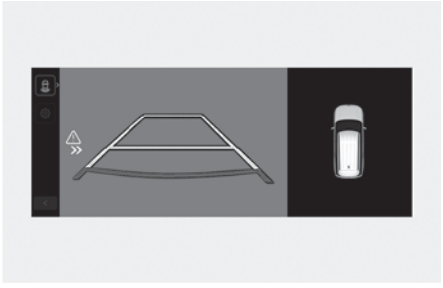
- Дыбыстық және тактильді ескертулер өзгерген кезде жүргізушіге көмек көрсетудің басқа жүйелерін ескерту тәсілдері де өзгертілуі мүмкін.
- Автокөлікті қайта оталдырғаннан кейін ескертулерді беру тәсілдері үшін соңғы баптаулар қолданылады.
- Автокөліктің жинақтамасына байланысты баптаулар мәзірі болмауы мүмкін.
- Ескертулер дыбысының деңгейі және тактильді ескерту бірдей уақытта сөндіріле алмайды. Бір ескерту түрі сөндірілсе, екіншісі автоматты түрде қосылады.

Автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесінің жұмысы

Автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесінің негізгі міндеті болып соқтығысу деңгейіне қарай алдын алу және автокөлікті басқаруда көмек көрсету табылады: «Соқтығысу қаупі», «Шұғыл тежеу» және «Автокөлікті тоқтату және тежеу арқылы басқару жүйесін өшіру».

Соқтығысу қаупі туралы ескерту

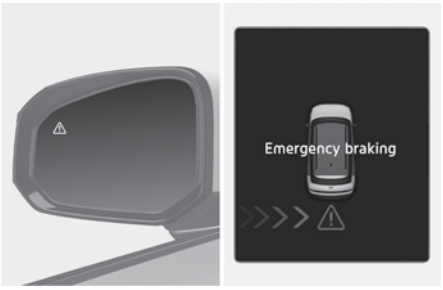

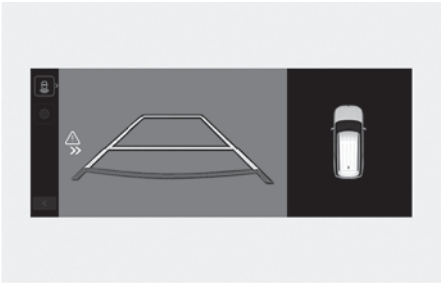
- Автокөлік артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесі бұдан әрі көрсетілген шарттар сақталған жағдайда жұмыс істейді.
- Беріліс «R» (Кері жүріс) күйіне ауыстырылған.
- Автокөлік жылдамдығы 8 км/сағ (5 миль/сағ) төмен
- Жақындап келе жатқан көлік құралы сіздің автокөлігіңіздің сол жағында немесе оң жағында шамамен 25 м (82 фут) қашықтықта.
- Сол жақтан немесе оң жақтан жақындап қалған көлік құралының жылдамдығы 5 км/сағ (3 миль/сағ) құрайды.

i Ақпарат

- Егер жүйенің жұмыс шарттары орындалса, сол жақтан немесе оң жақтан көлік құралы жақындаған кезде көлігіңіздің жылдамдығы 0 км/сағ (0 миль/сағ) болса да, ескерту көрсетіледі.
- Аспаптар панелінде көрсетілген кескіндер немесе түстер аспаптар панелінің түріне немесе таңдалған аспаптар тақырыпқа байланысты өзгеруі мүмкін.

Апаттық тежеу

- Жүргізушіні артынан сол/оң жағынан жақындап келе көлік құралыны туралы ескерту үшін сыртқы артқы көрініс айнасындағы индикатор жыпылықтайды, ал аспаптар тақтасында ескерту пайда болады. Сол бір уақытта дыбыс сигналы беріледі. Ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранында да ескерту пайда болады.
- Автокөлік артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесі бұдан әрі көрсетілген шарттар сақталған жағдайда жұмыс істейді.
  - Беріліс «R» (Кері жүріс) күйіне ауыстырылған.
  - Автокөлік жылдамдығы 8 км/сағ (5 миль/сағ) төмен.
  - Жақындап келе жатқан көлік құралы сіздің автокөлігіңіздің сол жағында немесе оң жағында шамамен 1,5 м (5 фут) қашықтықта.
  - Сол жақтан немесе оң жақтан жақындап қалған көлік құралының жылдамдығы 5 км/сағ (3 миль/сағ) құрайды.
  - Сол және оң жақта жақындап келе жатқан көлік құралдарымен соқтығысуды болдырмау үшін авариялық тежеу жүйесі қолданылады.

⚠ ЕСКЕРТУ

Тежеу мынадай жағдайларда өшіріледі:

- Жақындап келе жатқан көлік құралы анықтау диапазонынан тыс жерде.
- Жақындап келе жатқан көлік құралы сіздің автокөлігіңіздің артында.
- Көлік құралы сіздің автокөлігіңіздің бағытына келе жатқан жоқ.
- Жақындап келе жатқан көлік құралы жылдамдықты төмендетуде.
- Жүргізуші тежегіш педалін жеткілікті күшпен басуда.

Автокөлікті тоқтату және тежеуді басқару жүйесін өшіру

- Шұғыл тежеу нәтижесінде автокөлік тоқтаған аспаптар панелінде «**Абайлап жүріңіз**» деген ескерту хабары пайда болады.
- Қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін жүргізуші тежегіш педалін дереу басуы және айналадағы жағдайды тексеруі тиіс.
- Тежеуді басқару жүйесі төтенше шұғыл тежеу салдарынан автокөлік тоқтағаннан кейін шамамен 2 секундтан соң өшеді.

- Шұғыл тежеу, егер жүргізуші тежегіш басқышын қатты басса, автокөлік артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесін тежеуді басқару функциясы автоматты түрде өшіріледі.

⚠ ЕСКЕРТУ

Автокөлік артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесін пайдалану кезінде төменде көрсетілген сақтық шараларын сақтаңыз.

- Қауіпсіздігіңіз үшін автокөлікті қауіпсіз жерге тұраққа қойғаннан кейін ғана баптауларды өзгертіңіз.
- Егер экранда ескерту көрінсе не кез келген басқа жүйенің дыбыстық сигналы естілсе, автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесінің ескертуі экранда көрінбеуі, ал оның дыбыстық сигналы естілмеуі мүмкін.
- Автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесінің дыбыстық ескертуі шулы жағдайда естілмеуі мүмкін.
- Егер жүргізуші соқтығысуды болдырмау үшін тежегішті қолданса, автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесі жұмыс істемеуі мүмкін.
- Бұл жүйе жұмыс істеген кезде автокөлік кенеттен тоқтап қалуы мүмкін, бұл жолаушылардың жарақаттануына және бекітілмеген заттардың орын ауыстыруына әкелуі мүмкін. Әрқашан қауіпсіздік белбеуін тағып, заттарды бекітіңіз.
- Автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесінде қандай да бір ақаулар болса да, автокөліктің негізгі тежеу жүйесі қалыпты жұмыс істей береді.
- Егер автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесі іске қосылғанда жүргізуші газ басқышын қатты басса, тежеуді басқару функциясы автоматты түрде өшіріледі.
- Бұл жүйе барлық жағдайда іске қосыла бермейді және барлық соқтығысудың алдын ала алмайды.
- Автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау функциясы жол жағдайларына және автокөлікті басқару мәнеріне байланысты ескертуді кідіріспен беруі немесе мүлдем бермеуі мүмкін.
- Жүргізуші автокөлікті басқаруға жауапты болады. Тек автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесіне ғана сүйенбеңіз. Қауіпсіз тежеу қашықтығын сақтаңыз және қажет болған жағдайда көлік жылдамдығын төмендету немесе тоқтату үшін тежегіш педалін басыңыз.
- Адамдарда, жануарларда, заттарда және т.б. осы жүйенің жұмысын ешқашан тексермеңіз. Бұл ауыр жарақатқа немесе өлімге әкелуі мүмкін.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Тежеуді басқару жүйесінің дұрыс жұмыс істеуі динамикалық тұрақтандыру жүйесінің (ESC) күйіне байланысты.

Төменде көрсетілген жағдайларда тек ескерту беріледі:

- Динамикалық тұрақтандыру жүйесінің ескерту индикаторы (ESC) жанып тұр.
- Динамикалық тұрақтандыру жүйесі (ESC) қандай да бір функцияны орындайды.

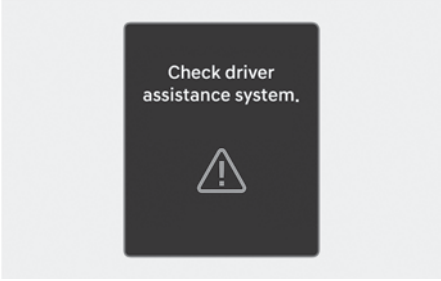
i Ақпарат

Егер тежеу көлденең бағытта автокөлік артында келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесінің іске қосылуымен қатар жүрсе, жүргізуші тежегіш басқышын дереу басуы және автокөлікті қоршаған жағдайды тексеруі тиіс.

- Тежегішті басқару жүргізуші тежегіш педалін жеткілікті күшпен басқанда тоқтатылады.
- Берілісті «R» (Кері жүріс) күйіне ауыстырғаннан кейін тежегіштерді басқару жүйесі сол немесе оң жақтан автокөлік жақындаған кезде бір рет іске қосылады.

Автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесінің ақаулары мен шектеулері

Автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесінің ақаулары

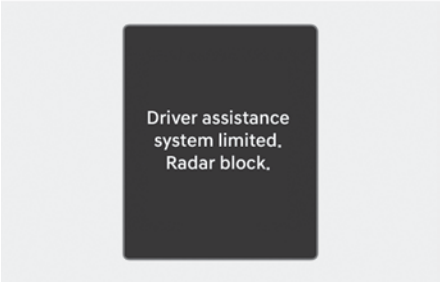

Егер автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, аспаптар тақтасында бірнеше секундқа «**Жүргізуші көмекшісінің жүйесін тексеріңіз**» хабарламасы пайда болады және негізгі ескерту индикаторы (⚠) жанады. Бұл жағдайда автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

Егер сыртқы артқы көрініс айнасындағы индикатор дұрыс жұмыс істемесе, аспаптар панелінде бірнеше секундқа «**Сыртқы артқы көрініс айнасындағы индикаторды тексеріңіз**» деген хабарлама пайда болады және негізгі ескерту индикаторы (⚠) жанады. Бұл жағдайда автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

Автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесі өшіріледі

Егер артқы бампердің беті артқы бүйірлік радардың немесе датчиктің жанында қандай да бір затпен, мысалы, қар немесе мұз қабатымен жабылған болса немесе автокөлікте тіркеме не аспалы ұстағыш орнатылса, нысандарды анықтау сапасы нашарлауы, сондай-ақ функционалдығы уақытша шектелуі немесе автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау функциясы ажыратылуы мүмкін.

Бұл жағдайда аспаптар панелінде «**Жүргізуші көмекшісінің жұмысы шектеулі. Радар бұғатталған**» ескерту хабары көрсетіледі.

Автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесі ластану, тіркеме және т.б. жойылғаннан кейін өз жұмысын қалыпты режимде жалғастырады.

Егер кедергі келтіретін заттарды алып тастағаннан кейін автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінен тексеру ұсынылады.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Егер аспаптар тақтасында ескерту хабарламасы болмаса да, автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау функциясы дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау функциясы қозғалтқышты қосқаннан кейін бірде-бір нысанды табу мүмкін болмайтын учаскелерде (мысалы, ашық жерде) дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Тіркемені орнату немесе ағыту, велосипедке арналған бекітпені немесе басқа аспалы жабдықты алып тастау үшін көлденең бағытта автокөлік артында келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесін өшіріңіз. Жабдықты орнату/алу аяқталғаннан автокөлік артында келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесін қосыңыз.

Автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесіне қатысты шектеулер

•Автокөлік артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесі төменде көрсетілген жағдайларда болжаусыз жұмыс істеуі мүмкін.

- Қалың өсімдіктері бар учаскелерден шығу кезінде.
- Жолдың ылғалды учаскелерінен шығу кезінде.
- жақындап келе жатқан көлік құралының жылдамдығы жоғары немесе төмен болса.

Тежеуді басқару жүйесі жұмыс істемеуі мүмкін. Мұндай жағдайларда жүргізуші ерекше сақ болуы керек:

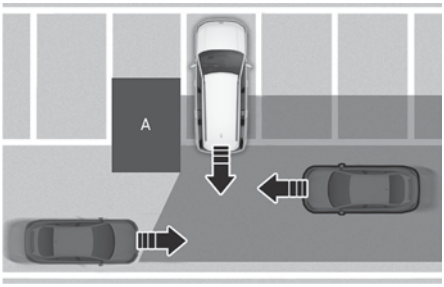
- Автокөлік соқпалы жолда, ойлы-қырлы жолда не жол «жамауларында» қатты діріл дейді.
- Қар, шалшық, көктайғақ және т. б. бар тайғақ бетпен жүру.
- Шиналардағы қысым төмен немесе шина зақымдалған.
- Тежеу жүйесі жаңартылды.
- Интеллектуалды автоматты тұраққа қою жүйесі (бар болса)

i Ақпарат

Артқы бұрыштық радарға қатысты шектеулер туралы толығырақ осы тараудағы «Анықтау датчигі» бөлімінен қараңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

- **Көлік құралымен немесе құрылыс конструкциясымен қатар қозғалыс**

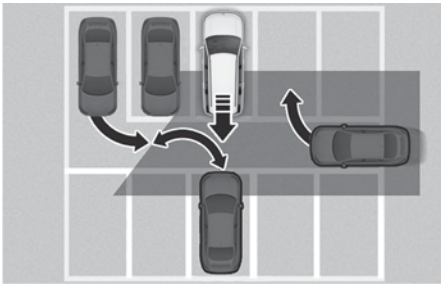

[A] Құрылыс конструкциясы

Автокөлік артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау функциясы көлік құралының немесе құрылыс конструкциясының жанында қозғалу кезінде шектеледі және сол және оң жақтан жақындап келе жатқан көлік құралын байқамауы мүмкін. Егер бұл орын алса, функция жүргізушіні ескертпеуі немесе қажет болған кезде тежегішті қолданбауы мүмкін.

Кері жүріс кезінде айналадағы жағдайды үнемі қадағалап отырыңыз.

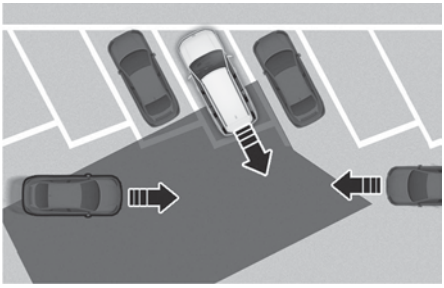
- **Күрделі паркингте қозғалу**

Автокөлік артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесі сіздің автокөлігіңіздің қасына тұрып жатқан немесе одан әрі кетіп бара жатқан көлік құралдарын (мысалы, егер сіздің автокөлігіңіздің қасында тұрған көлік құралы сіздің автокөлігіңіздің артындағы аймаққа кетіп, тоқтап немесе шығып жатса немесе егер көлік құралы сіздің бұрылып жатқан автокөлігіңізге жақындап қалса және т.б.) байқауы мүмкін. Егер бұл орын алса, функция әр кез жүргізушіге ескерту бере алмайды және тежегіш жүйесін қолдана алмайды.

Кері жүріс кезінде айналадағы жағдайды үнемі қадағалап отырыңыз.

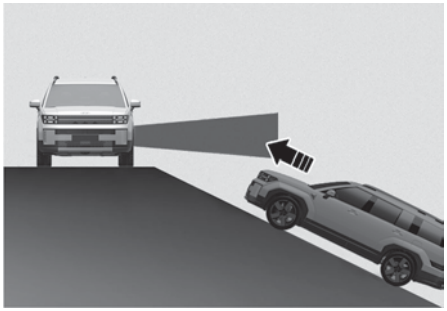
- **Көлікті қиғаш бағытта тұраққа қою**

Автокөлік артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау функциясының мүмкіндіктері қиғаш бағытта кері жүріс кезінде шектелуі мүмкін және ол сол және оң жаққа жақындап келе жатқан көлік құралын байқамауы мүмкін. Егер бұл орын алса, функция жүргізушіні ескертпеуі немесе қажет болған кезде тежегішті қолданбауы мүмкін.

Кері жүріс кезінде айналадағы жағдайды үнемі қадағалап отырыңыз.

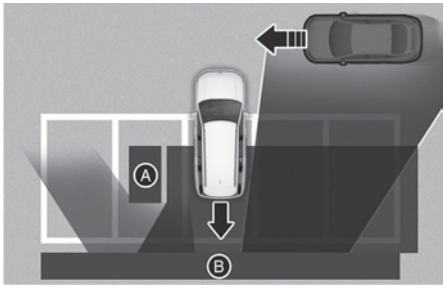
- **Автокөлік еңіс үстінде немесе оның қасында тұр**

Автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау функциясы автокөліктің өрге немесе еңіске (немесе олардың жанында) қозғалысы кезінде шектелуі мүмкін және сол және оң жақтан жақындап келе жатқан көлік құралын байқамауы мүмкін. Егер бұл орын алса, функция жүргізушіні ескертпеуі немесе қажет болған кезде тежегішті қолданбауы мүмкін.

Кері жүріс кезінде айналадағы жағдайды үнемі қадағалап отырыңыз.

- **Құрылыс конструкциясы бар тұрақ орнына кіру**

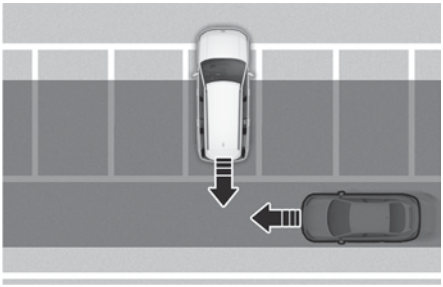

[A] Құрылыс конструкциясы

[B] қабырға

Артқы немесе бүйірлік аумақтағы қабырғасы немесе құрылыс конструкциясы бар тұрақ орнына кері жүріспен тұраққа қою кезінде кезде автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесі алдыңыздан өтіп бара жатқан көлік құралдарын байқай алады. Егер бұл орын алса, функция әр кез жүргізушіге ескерту бере алмайды және тежегіш жүйесін қолдана алмайды.

Кері жүріс кезінде айналадағы жағдайды үнемі қадағалап отырыңыз.

- **Автокөлікті тұраққа кері жүріспен қою**

Автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау функциясы Кері жүріспен тұрақ орнына қою кезінде артыңыздан өтіп бара жатқан көлік құралдарын анықтай алады. Егер бұл орын алса, функция әр кез жүргізушіге ескерту бере алмайды және тежегіш жүйесін қолдана алмайды.

Кері жүріс кезінде айналадағы жағдайды үнемі қадағалап отырыңыз.

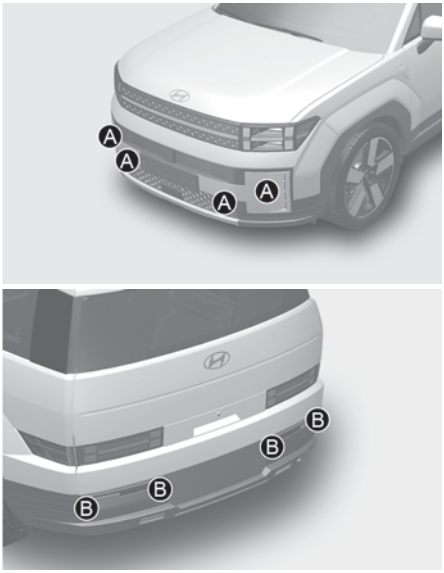
⚠ ЕСКЕРТУ

- Егер тіркемені тіркеп сүйресеңіз, қауіпсіздік мақсатында автокөлік артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесін ажыратыңыз.
- Автокөліктің артында көлденең бағытта келе жатқан нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесі күшті электромагниттік толқындардың әсерінен дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Ол автокөлік қозғалтқышын іске қосқаннан кейін немесе артқы бұрыштық радарларды жүктегеннен кейін 3 секунд бойы жұмыс істемеуі мүмкін.

Алдыңғы/кері жүріспен (PDW) тұраққа қою кезіндегі қашықтық туралы ескерту жүйесі

Алдыңғы/кері жүріспен тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі автокөлігіңіз тоқтаған немесе төмен жылдамдықпен қозғалған кезде белгілі бір қашықтықта адамдарды, жануарларды немесе заттарды тапқан жағдайда ескерту беру үшін артқы ультрадыбыстық датчиктерді пайдаланады.

Анықтау датчигі

[A] Алдыңғы ультрадыбыстық датчиктер
[B] Артқы ультрадыбыстық датчиктер

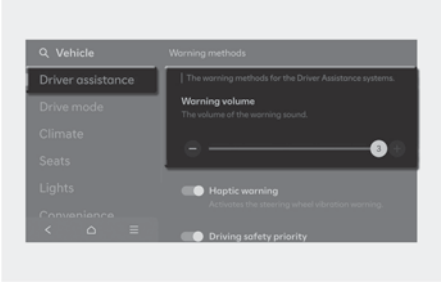
Анықтау датчиктерінің нақты орнын жоғарыдағы суреттен қараңыз.

Алдыңғы/кері жүріспен тұраққа қою кезіндегі қашықтық туралы ескерту жүйесінің параметрлері

i Ақпарат

Тіркеменің жалғағышы қосылғаннан кейін аспаптар панелінде ескерту хабарламасы шығып, алдыңғы/кері жүріс кезінде қашықтық туралы ескерту функциясы өшіріледі. Бұл функция тіркеменің жалғағышы ажыратылғаннан кейін қайта іске қосылады. (HYUNDAI түпнұсқа бөлшектерін қолданғанда)

Дыбыстық және тактильді ескертулер

Дыбыстық және тактильді ескертулерді қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде баптауға болады.

- **Ескертулер дыбысының деңгейі**: Қозғалтқыш қосылған кезде ескертулер дыбысының деңгейін өзгерту үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің баптау мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Ескертулер дыбысының деңгейі параметрін таңдаңыз**.

  Ескертулер дыбысының деңгейі «0» деңгейіне орнатылған болса да, ескерту дыбысы «1» деңгейінде шығарылады (бар болған жағдайда).

i Ақпарат

- Дыбыстық және тактильді ескертулер өзгерген кезде жүргізушіге көмек көрсетудің басқа жүйелерін ескерту тәсілдері де өзгертілуі мүмкін.
- Қозғалтқыш қайта іске қосылғаннан кейін ескерту тәсілдері үшін соңғы пайдаланылған баптаулар қолданылады.
- Баптаулар мәзірі автокөліктің ерекшеліктеріне байланысты болмауы мүмкін.

Авто PDW (Қашықтық туралы ескерту)

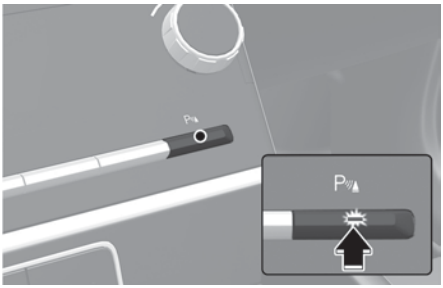
Авто PDW (Қашықтық туралы ескерту) функциясын пайдалану үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесін баптау мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Қауіпсіз тұрақ** > **Авто PDW (Қашықтық туралы ескерту) параметрін таңдаңыз**.

i Ақпарат

Авто PDW (қашықтық туралы ескерту) функциясы іске қосылғанда, қауіпсіз тұрақ түймесінің индикаторы (P) қосылған күйінде қалады.

Алдыңғы/кері жүріспен тұраққа қою кезіндегі қашықтық туралы ескерту жүйесінің жұмысы

Қауіпсіз тұрақ түймесі

Тұрақ кезінде алдыңғы/артқы қашықтық туралы ескерту жүйесін қосу үшін қауіпсіз тұрақ (P) түймесін басыңыз. Функцияны өшіру үшін, түймені қайта басыңыз.

- «R» (Кері жүріс) берілісін қосқан кезде тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі автоматты түрде қосылады (қауіпсіз тұраққа қою түймесінің индикаторы жанады).

Алдыңғы жүріспен тұраққа қою кезіндегі қашықтық туралы ескерту жүйесі

Егер төменде көрсетілген шарттардың ең болмағанда біреуі орындалса, алдыңғы жүріспен тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі жұмыс істейді.

- Беріліс «R» күйінен (Кері жүріс) «D» күйіне (Алдыңғы жүріс) ауысады және кері жүріспен тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі қосылады.
- «D» (Алға қозғалыс) берілісі таңдалып, қауіпсіз тұраққа қою түймесінің индикаторы жанады.
- Функция ажыратылғанда (егер ақпараттық ойын-сауық жүйесін баптау мәзірінде **Параметрлер** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Қауіпсіз тұрақ** > **Авто PDW (Қашықтық туралы ескерту) таңдалса ғана**) «D» (Алға қозғалыс) берілісі таңдалады.

i Ақпарат

- Алдыңғы жүріспен тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі автокөліктің 10 км/сағ (6 миль/сағ) жылдамдығында ғана жұмыс істейді.
- Егер автокөліктің жылдамдығы 30 км/сағ (18 миль/сағ) асса, алдыңғы жүріспен тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі өшіріледі. Ол тіпті автокөліктің жылдамдығы сағатына 10 км-ден (сағатына 6 миль) төмен түссе де жұмысын жалғастырмайды.

  (Тек ақпараттық ойын-сауық жүйесін баптау мәзірінде **Параметрлер** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Қауіпсіз тұрақ** > **Авто PDW (Қашықтық туралы ескерту)**таңдалмаса).
- «R» (Кері жүріс) берілісі таңдалған кезде, алдыңғы қашықтық туралы ескерту тек алдыңғы сыртқы жағына ғана жұмыс істейді.

Нысанға дейінгі қашықтық	Ескерту индикаторы		Ескертуші дыбыс сигналы
	Аспаптар панелі	Ақпараттық ойын-сауық жүйесі	
60-120 см (24-48 дюйм)			Мезгіл-мезгіл зуммер қосылады (көліктің алдыңғы жағында датчиктің шолу шегінде)
30-60 см (12-24 дюйм)			Жиіленген сигнал
30 см шегінде (12 дюйм)			Үздіксіз сигнал

- Ультрадыбыстық датчиктердің кез келгені өзінің жұмыс диапазоны шегінде адамды немесе затты анықтағанда, тиісті индикатор қосылады. Сонымен бір уақытта дыбыстық сигнал соғылады.
- Егер бір мезгілде екеуден артық нысан табылса, жақынырақ орналасқан нысан туралы дыбыстық ескерту шығады.
- Автокөлікте орнатылған аспаптар тақтасының пішіні суретте көрсетілгеннен өзгеше болуы мүмкін.

Кері жүріспен тұраққа қою кезіндегі қашықтық туралы ескерту жүйесі

Кері жүріспен тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі төменде келтірілген жағдайларда жұмыс істейді.

- Беріліс «R» (Кері жүріс) күйіне ауыстырылған.

i Ақпарат

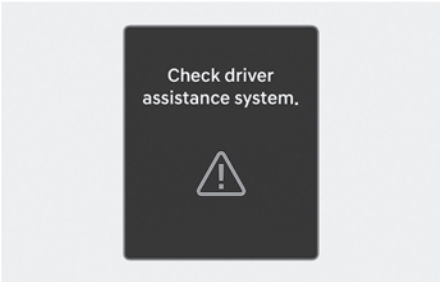
Артқа жүріп тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі автокөліктің 10 км/сағ (6 миль/сағ) жылдамдығында ғана жұмыс істейді.

Нысанға дейінгі қашықтық	Ескерту индикаторы		Ескертуші дыбыс сигналы
	Аспаптар панелі	Ақпараттық ойын-сауық жүйесі	
60-120 см (24-48 дюйм)			Мезгіл-мезгіл зуммер қосылады
30-60 см (12-24 дюйм)			Жиіленген сигнал
30 см шегінде (12 дюйм)			Үздіксіз сигнал

- Ультрадыбыстық датчиктердің кез келгені өзінің жұмыс диапазоны шегінде адамды немесе затты анықтағанда, тиісті индикатор қосылады. Сонымен бір уақытта дыбыстық сигнал соғылады.
- Егер бір мезгілде екеуден артық нысан табылса, жақынырақ орналасқан нысан туралы дыбыстық ескерту шығады.
- Автокөлікте орнатылған аспаптар тақтасының пішіні суретте көрсетілгеннен өзгеше болуы мүмкін.

Алдыңғы/кері жүріспен тұраққа қою кезіндегі қашықтық туралы ескерту жүйесінің ақаулары мен шектеулері

Тұраққа қою кезіндегі қашықтық туралы ескерту жүйесінің ақауы

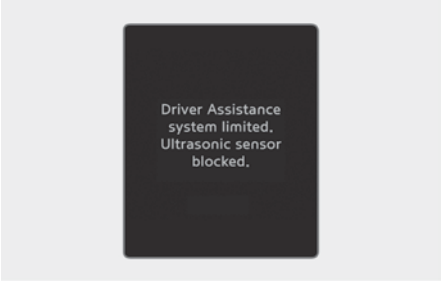

Қозғалтқышты іске қосқаннан және берілісті «R» (Кері жүріс) күйіне таңдағаннан кейін, тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесінің дұрыс жұмыс істейтінін көрсететін дыбыс сигналы беріледі.

Егер төменде көрсетілген бір немесе бірнеше оқиға орын алса, алдымен ультрадыбыстық датчиктің зақымданбағанын және оның бөгде заттармен жабылмағанын тексеріңіз. Егер жүйе әлі де дұрыс жұмыс істемесе, автокөлікті тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

- Дыбыс сигналы естілмейді.
- Зуммер үзік сигнал береді.
- Аспаптар панелінде «**Жүргізуші көмекші жүйелерін тексеріңіз**» деген ескерту хабарламасы көрсетіледі.

Тұраққа қою кезіндегі қашықтық туралы ескерту функциясы ажыратылған

Бұл жағдайда аспаптар панелінде «**Жүргізуші көмекшісінің жұмысы шектеулі. Ультрадыбыстық датчик бұғатталған**» ескерту хабарламасы көрінеді. Қарды, жаңбыр тамшыларын және ластануларды кетіргеннен кейін тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту функциясы қалыпты режимде жұмысын қайта бастайды.

Егер кедергілерді (қар, жаңбыр тамшылары немесе басқа ластаушы заттар) (сонымен қатар артқы бамперден тіркеме, велосипед бекіткіші және т.б.) алып тастағаннан кейін тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту функциясы дұрыс жұмыс істемесе, HYUNDAI ресми дилеріне хабарласқан жөн.

i Ақпарат

Егер тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесінің жұмысы кезінде функцияның жұмысында бұзушылықтар туындаса немесе ультрадыбыстық датчигі бұғатталса, тиісті датчиктің бағытында негізгі ескерту индикаторы (⚠) қосылады. Ескертуді аспаптар тақтасындағы сервистік ақпаратты қарау мәзірінен тексеруге болады.

Алдыңғы/кері жүріспен тұраққа қою кезіндегі қашықтық туралы ескерту жүйесінің шектеулері

- Тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі төменде көрсетілген жағдайларда дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
  - Датчик қатып қалды.
  - Датчиктің бетінде қар, су немесе басқа да заттар бар (жүйе бұл зат алынып тасталғаннан кейін дұрыс жұмысын қайта бастайды).
  - Ауа температурасы тым жоғары немесе төмен.
  - Датчик немесе оның торабы бөлшектелген.
  - Датчик бетіне қатты қысым жасалды немесе оны қатты затпен ұрды.
  - Датчик беті өткір затпен сызылған.
  - Датчиктерге немесе олардың жанындағы аймаққа жоғары қысымды жуу аппаратының ағыны бағытталған.
  - Автокөлігіңіздің жанында орналасқан ультрадыбыстық толқындар тудыратын нысандар, мысалы, автокөліктердің дыбыс сигналдары, қатты жұмыс істейтін мотоцикл қозғалтқыштары немесе жүк көліктерінің пневматикалық тежегіштері.
- Тұраққа қою көмекші жүйесі келесі жағдайларда дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін:
  - Қатты жаңбыр немесе су шашырауы.
  - Сұйықтықтың датчик бетіне түсуі.
  - Басқа датчиктердің әсері.
  - Датчик бетінде қар немесе мұз бар.
  - Тегіс емес жолдарда, қиыршық тас төселген жолдарда немесе орманды жерлерде жүру.

- Датчик жанында ультрадыбыстық толқындар шығаратын заттар бар.
- Автокөліктің тіркеу белгісі стандартты емес жерде орнатылса.
- Автокөлік бамперінің биіктігі немесе датчиктің орнатылған орны өзгертілген.
- Ультрадыбыстық датчиктердің жанында жабдықтар немесе керек-жарақтар орнатылған.

• Датчик төмендегі заттарды анықтамайды:
- Сымарқан, шынжыр және кішкентай бағандар сияқты өткір немесе жұқа заттар.
- Жіңішке нысандар, мысалы, шаршы бағанның бұрыштары.
- Мата, кеуек материалдар немесе қар сияқты датчиктен шығатын дыбыс сигналын жұтатын нысандар.
- Ұзындығы 100 см (40 дюймнен) кіші және диаметрі 14 м (6 дюймнен) қысқа нысандар.
- Ультрадыбыстық датчиктерге өте жақын орналасқан жаяу жүргіншілер, жануарлар немесе кез келген заттар.

⚠ ЕСКЕРТУ

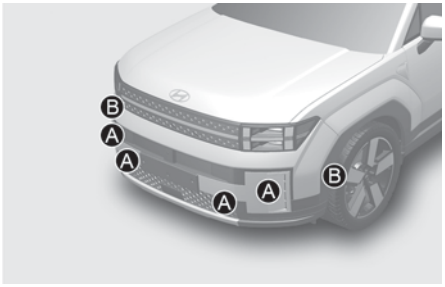
- Тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі — қосалқы функция. Тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесінің жұмысы бірнеше факторға (оның ішінде қоршаған орта жағдайларына) байланысты. Жүргізуші тұраққа қою маневрін жасамас бұрын және тұраққа қою кезінде автокөліктің алдыңғы және артқы жағындағы жағдайды бақылауға жауапты болады.
- Жаңа автокөлікке берілетін кепілдік тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесінің ақауынан туындаған апаттар мен зақымдарға қолданылмайды.
- Нысандардың, жаяу жүргіншілердің, әсіресе балалардың қасынан өткенде ерекше сақтық сақталуы тиіс. Нысандардың кейбір түрлері ультрадыбыстық датчиктермен тіркелмеуі мүмкін. Бұл нысанның материалына немесе өлшеміне, сондай-ақ оған дейінгі қашықтыққа байланысты. Барлық көрсетілген фактор датчиктің тиімділігіне әсер етеді.
- Тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі басқа нысан байқалғанда ескерту жасамауы мүмкін. Ескертудің көрсетілуі көлік құралының жылдамдығына немесе адамның, жануардың немесе нысанның пішініне байланысты болады.
- Егер тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуді ұсынамыз.

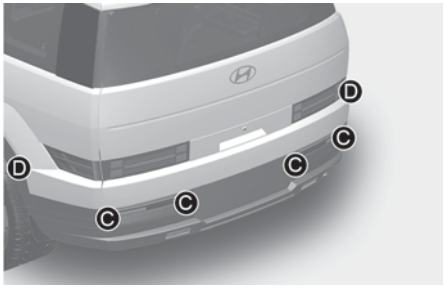
Тұраққа қою кезіндегі алдыңғы/бүйірлік/артқы қашықтық туралы ескерту жүйесі (PDW)

Бар болса

Тұраққа қою кезінде алдыңғы/бүйірлік/артқы арақашықтық туралы ескерту жүйесі автокөлігіңіз тоқтаған немесе төмен жылдамдықпен қозғалған кезде белгілі бір қашықтықта адамдарды, жануарларды немесе заттарды анықтаған жағдайда ескерту беру үшін алдыңғы, бүйірлік және артқы ультрадыбыстық датчиктерді пайдаланады.

Анықтау датчигі

[A] Алдыңғы ультрадыбыстық датчиктер
[B] Алдыңғы бүйірлік ультрадыбыстық датчиктер
[C] Артқы ультрадыбыстық датчиктер
[D] Артқы бүйірлік ультрадыбыстық датчиктер

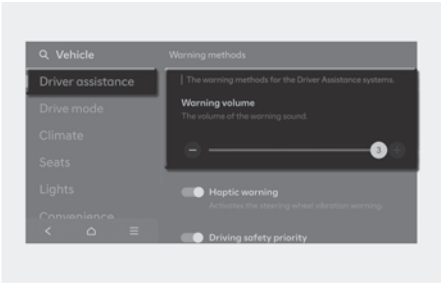
Анықтау датчиктерінің нақты орнын жоғарыдағы суреттен қараңыз.

Тұраққа қою кезінде алдыңғы/бүйірлік/артқы қашықтық туралы ескерту параметрлері

i Ақпарат

Тіркеменің жалғағышы қосылғаннан кейін аспаптар панелінде ескерту хабарламасы шығып, тұраққа қою кезінде алдыңғы/бүйір/артқы қашықтық туралы ескерту функциясы өшіріледі. Бұл функция тіркеменің жалғағышы ажыратылғаннан кейін қайта іске қосылады. (HYUNDAI түпнұсқа бөлшектерін қолданғанда)

Дыбыстық және тактильді ескертулер

Дыбыстық және тактильді ескертулерді қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде баптауға болады.

- **Ескертулер дыбысының деңгейі**: Қозғалтқыш қосылған кезде ескертулер дыбысының деңгейін өзгерту үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің баптау мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Ескертулер дыбысының деңгейі параметрін таңдаңыз**.

Ескертулер дыбысының деңгейі «0» деңгейіне орнатылған болса да, ескерту дыбысы «1» деңгейінде шығарылады (бар болған жағдайда).

i Ақпарат

- Дыбыстық және тактильді ескертулер өзгерген кезде жүргізушіге көмек көрсетудің басқа жүйелерін ескерту тәсілдері де өзгертілуі мүмкін.
- Қозғалтқыш қайта іске қосылғаннан кейін ескерту тәсілдері үшін соңғы пайдаланылған баптаулар қолданылады.
- Баптаулар мәзірі автокөліктің ерекшеліктеріне байланысты болмауы мүмкін.

Тұраққа қою кезіндегі қашықтық туралы ескерту — автоматты режим қосулы

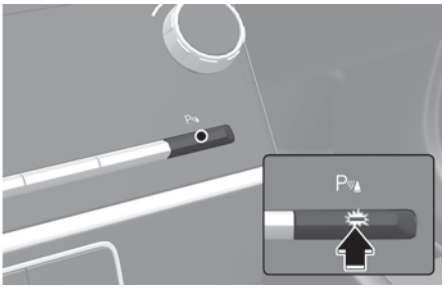
Авто PDW (Қашықтық туралы ескерту) функциясын пайдалану үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесін баптау мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Қауіпсіз тұрақ** > **Авто PDW (Қашықтық туралы ескерту) параметрін таңдаңыз**.

i Ақпарат

- Авто PDW (Қашықтық туралы ескерту) функциясы іске қосылғанда, қауіпсіз тұрақ түймесінің индикаторы (P) қосылған күйінде қалады.

Тұраққа қою кезіндегі алдыңғы/бүйірлік/артқы қашықтық туралы ескерту жүйесінің жұмысы

Қауіпсіз тұрақ түймесі

Тұраққа қою кезінде алдыңғы/артқы қашықтық туралы ескерту жүйесін қосу үшін қауіпсіз тұрақ (P) түймесін басыңыз. Функцияны өшіру үшін, түймені қайта басыңыз.

- «R» (Кері жүріс) берілісін қосқан кезде тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі автоматты түрде қосылады (қауіпсіз тұраққа қою түймесінің индикаторы жанады).

Алдыңғы жүріспен тұраққа қою кезіндегі қашықтық туралы ескерту жүйесі

Алға қарай тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі төменде келтірілген жағдайларда жұмыс істейді.

- Беріліс «R» күйінен (Кері жүріс) «D» күйіне (Алдыңғы жүріс) ауысады және кері жүріспен тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі қосылады.

- «D» (Алға қозғалыс) берілісі таңдалған, қауіпсіз тұраққа қою түймесінің индикаторы қосулы (P).
- Функция ажыратылғанда «D» (Алға қозғалыс) берілісі таңдалған

  (Тек ақпараттық ойын-сауық жүйесін баптау мәзірінде **Параметрлер** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Қауіпсіз тұрақ** > **Авто PDW (Қашықтық туралы ескерту)**таңдалса).

i Ақпарат

- Алдыңғы жүріспен тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі автокөліктің 10 км/сағ (6 миль/сағ) жылдамдығында ғана жұмыс істейді.
- Егер автокөліктің жылдамдығы 30 км/сағ (18 миль/сағ) асса, алдыңғы жүріспен тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі өшіріледі. Ол тіпті автокөліктің жылдамдығы сағатына 10 км-ден (сағатына 6 миль) төмен түссе де жұмысын жалғастырмайды.

  (Тек ақпараттық ойын-сауық жүйесін баптау мәзірінде **Параметрлер** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Қауіпсіз тұрақ** > **Авто PDW (Қашықтық туралы ескерту)**таңдалмаса).
- «R» (Кері жүріс) берілісі таңдалған кезде, алдыңғы қашықтық туралы ескерту тек алдыңғы сыртқы жағына ғана жұмыс істейді.

Нысанға дейінгі қашықтық	Ескерту индикаторы		Ескертуші дыбыс сигналы
	Аспаптар панелі	Ақпараттық ойын-сауық жүйесі	
60-120 см (24-48 дюйм)			Мезгіл-мезгіл зуммер қосылады (көліктің алдыңғы жағында датчиктің шолу шегінде)
30-60 см (12-24 дюйм)			Жиіленген сигнал
30 см шегінде (12 дюйм)			Үздіксіз сигнал

- Ультрадыбыстық датчиктердің кез келгені өзінің жұмыс диапазоны шегінде адамды немесе затты анықтағанда, тиісті индикатор қосылады. Сонымен бір уақытта дыбыстық сигнал соғылады.
- Егер бір мезгілде екеуден артық нысан табылса, жақынырақ орналасқан нысан туралы дыбыстық ескерту шығады.
- Автокөлікте орнатылған аспаптар тақтасының пішіні суретте көрсетілгеннен өзгеше болуы мүмкін.

Тұраққа қою кезінде бүйірінде орналасқан нысанға дейінгі қашықтық туралы ескерту

Тұраққа қою кезінде нысанның бүйірінде орналасқан арақашықтық туралы ескерту жүйесі төменде келтірілген жағдайларда жұмыс істейді.

- Беріліс «R» (Кері жүріс) күйіне ауыстырылған.
- Беріліс «R» (Кері жүріс) күйінен «P» (Тұрақ) күйіне ауыстырылады.
- «D» (Алға қозғалыс) берілісі таңдалған, қауіпсіз тұраққа қою түймесінің индикаторы қосулы (P).
- Функция ажыратылғанда «D» (Алға қозғалыс) берілісі таңдалған

  (Тек ақпараттық ойын-сауық жүйесін баптау мәзірінде **Параметрлер** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Қауіпсіз тұрақ** > **Авто PDW (Қашықтық туралы ескерту) таңдалса)**.

i Ақпарат

- Тұраққа қою кезінде бүйірден қашықтық туралы ескерту жүйесі автокөліктің 10 км/сағ (6 миль/сағ) алға қозғалысы кезінде ғана жұмыс істейді.
- Тұраққа қою кезінде бүйірінде орналасқан нысанға дейінгі қашықтық туралы ескерту жүйесі тек кері және алдыңғы жүріспен тұраққа қою кезіндегі қашықтық туралы ескерту жүйесі қосылған кезде ғана жұмыс істейді.

Нысанға дейінгі қашықтық	Ескерту индикаторы		Ескертуші дыбыс сигналы
	Аспаптар панелі	Ақпараттық ойын-сауық жүйесі	
60-120 см (24-48 дюйм)			-
30-60 см (12-24 дюйм)			-
30 см шегінде (12 дюйм)			Үздіксіз сигнал

- Ультрадыбыстық датчиктердің кез келгені өзінің жұмыс диапазоны шегінде адамды немесе затты анықтағанда, тиісті индикатор қосылады.
- Автокөліктің бүйірінен 30 см (12 дюйм) шегінде орналасқан нысан анықталған кезде дыбыс сигналы шығады.
- Автокөлік қозғалысының траекториясынан тыс нысан байқалған кезде ескерту индикаторы көрсетіледі.
- Автокөлікте орнатылған аспаптар тақтасының пішіні суретте көрсетілгеннен өзгеше болуы мүмкін.

Тұраққа қою кезінде артқы/бүйір қашықтық туралы ескерту жүйесі

Тұраққа қою кезінде артқы/бүйір қашықтық туралы ескерту жүйесі төменде келтірілген жағдайларда жұмыс істейді.

- Беріліс «R» (Кері жүріс) күйіне ауыстырылған.

i Ақпарат

Тұраққа қою кезінде бүйірінде орналасқан нысанға дейінгі қашықтық туралы ескерту жүйесі тек кері және алдыңғы жүріспен тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі қосылған кезде ғана жұмыс істейді.

Нысанға дейінгі қашықтық	Ескерту индикаторы		Ескертуші дыбыс сигналы
	Аспаптар панелі	Ақпараттық ойын-сауық жүйесі	
60-120 см (24-48 дюйм)			Мезгіл-мезгіл зуммер қосылады
30-60 см (12-24 дюйм)			Жиіленген сигнал
30 см шегінде (12 дюйм)			Үздіксіз сигнал

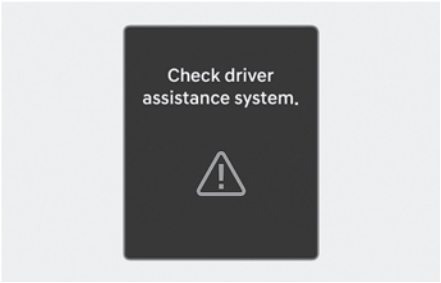
- Ультрадыбыстық датчиктердің кез келгені өзінің жұмыс диапазоны шегінде адамды немесе затты анықтағанда, тиісті индикатор қосылады. Сонымен бір уақытта дыбыстық сигнал соғылады.
- Егер бір мезгілде екеуден артық нысан табылса, жақынырақ орналасқан нысан туралы дыбыстық ескерту шығады.
- Автокөлікте орнатылған аспаптар тақтасының пішіні суретте көрсетілгеннен өзгеше болуы мүмкін.

Тұраққа қою кезіндегі алдыңғы/бүйір/артқы арақашықтық туралы ескерту жүйесінің ақаулары мен шектеулері

Тұраққа қою кезіндегі алдыңғы/бүйірлік/артқы қашықтық туралы ескерту жүйесінің ақаулары

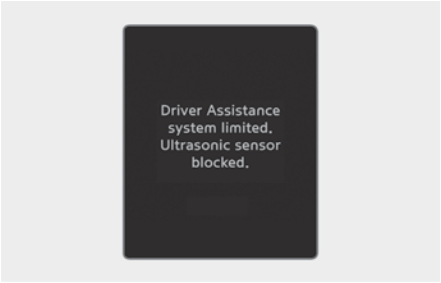
Қозғалтқышты іске қосқаннан және берілісті «R» (Кері жүріс) күйіне қайта қосқаннан кейін, тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесінің дұрыс жұмыс істейтінін көрсететін дыбыстық сигнал беріледі.

Егер төменде көрсетілген бір немесе бірнеше оқиға орын алса, алдымен ультрадыбыстық датчиктің зақымданбағанын және оның бөгде заттармен жабылмағанын тексеріңіз. Егер жүйе әлі де дұрыс жұмыс істемесе, жүйені тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

- Дыбыс сигналы естілмейді.
- Зуммер үзік сигнал береді.
- Аспаптар панелінде «**Жүргізуші көмекші жүйелерін тексеріңіз**» деген ескерту хабарламасы көрсетіледі.

Тұраққа қою кезіндегі қашықтық туралы ескерту функциясы ажыратылған

Бұл жағдайда аспаптар панелінде «**Жүргізуші көмекшісінің жұмысы шектеулі. Ультрадыбыстық датчик бұғатталған**» ескерту хабарламасы көрінеді. Қарды, жаңбыр тамшыларын және ластануларды кетіргеннен кейін тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту функциясы қалыпты режимде жұмысын қайта бастайды.

Егер кедергілерді (қар, жаңбыр тамшылары немесе басқа ластаушы заттар) (сонымен қатар артқы бамперден тіркеме, велосипед бекіткіші және т.б.) алып тастағаннан кейін тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту функциясы дұрыс жұмыс істемесе, HYUNDAI ресми дилеріне хабарласқан жөн.

i Ақпарат

Егер тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесінің жұмысы кезінде функцияның жұмысында бұзушылықтар туындаса немесе ультрадыбыстық датчигі бұғатталса, тиісті датчиктің бағытында негізгі ескерту индикаторы (⚠) қосылады. Ескертуді аспаптар тақтасындағы сервистік ақпаратты қарау мәзірінен тексеруге болады.

Тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесінің шектеулері

- Тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі төменде көрсетілген жағдайларда дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
  - Датчик бетінде ылғал немесе қырау бар.
  - Датчиктің бетінде қар, су немесе басқа да заттар бар (тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі бұл зат алынып тасталғаннан кейін дұрыс жұмысын қайта бастайды).

- Ауа температурасы тым жоғары немесе төмен.
- Датчик немесе оның торабы бөлшектелген.
- Датчик бетіне қатты қысым жасалды немесе оны қатты затпен ұрды.
- Датчик беті өткір затпен сызылған.
- Датчиктерге немесе олардың жанындағы аймаққа жоғары қысымды жуу аппаратының ағыны бағытталған.
- Автокөлігіңіздің жанында орналасқан ультрадыбыстық толқындар тудыратын нысандар, мысалы, автокөліктердің дыбыс сигналдары, қатты жұмыс істейтін мотоцикл қозғалтқыштары немесе жүк көліктерінің пневматикалық тежегіштері.

• Тұраққа қою көмекші жүйесі келесі жағдайларда дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін:
- Қатты жаңбыр немесе су шашырауы.
- Сұйықтықтың датчик бетіне түсуі.
- Басқа датчиктердің әсері.
- Датчик бетінде қар немесе мұз бар.
- Тегіс емес жолдарда, қиыршық тас төселген жолдарда немесе орманды жерлерде жүру.
- Датчик жанында ультрадыбыстық толқындар шығаратын заттар бар.
- Автокөліктің тіркеу белгісі стандартты емес жерде орнатылса.
- Автокөлік бамперінің биіктігі немесе датчиктің орнатылған орны өзгертілген.
- Ультрадыбыстық датчиктердің жанында жабдықтар немесе керек-жарақтар орнатылған.

• Датчик төмендегі заттарды анықтамайды:
- Сымарқан, шынжыр және кішкентай бағандар сияқты өткір немесе жұқа заттар.
- Жіңішке нысандар, мысалы, шаршы бағанның бұрыштары.
- Мата, кеуек материалдар немесе қар сияқты датчиктен шығатын дыбыс сигналын жұтатын нысандар.
- Ұзындығы 100 см (40 дюймнен) кіші және диаметрі 14 м (6 дюймнен) қысқа нысандар.
- Ультрадыбыстық датчиктерге өте жақын орналасқан жаяу жүргіншілер, жануарлар немесе кез келген заттар.
- Алдыңғы бұрыштық ультрадыбыстық датчик пен артқы бұрыштық ультрадыбыстық датчик арасындағы нысан немесе автокөлікке бүйір жағынан жақындап келе жатқан нысан.

⚠ ЕСКЕРТУ

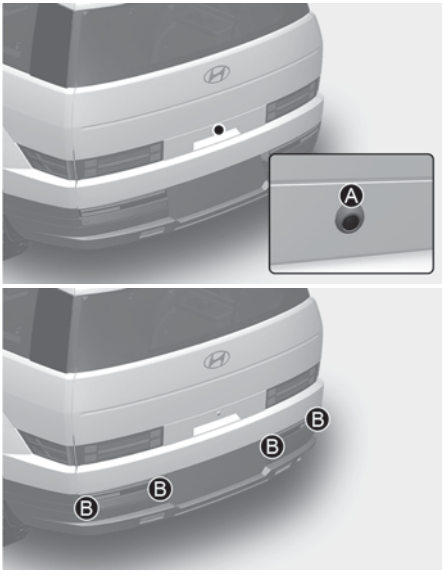
- Тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі — қосалқы функция. Тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесінің жұмысы бірнеше факторға (оның ішінде қоршаған орта жағдайларына) байланысты. Жүргізуші тұраққа қою маневрін жасамас бұрын және тұраққа қою кезінде автокөліктің алдыңғы және артқы жағындағы жағдайды бақылауға жауапты болады.
- Жаңа автокөлікке берілетін кепілдік тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесінің ақауынан туындаған апаттар мен зақымдарға қолданылмайды.
- Нысандардың, жаяу жүргіншілердің, әсіресе балалардың қасынан өткенде ерекше сақтық сақталуы тиіс. Нысандардың кейбір түрлері ультрадыбыстық датчиктермен тіркелмеуі мүмкін. Бұл нысанның материалына немесе өлшеміне, сондай-ақ оған дейінгі қашықтыққа байланысты. Барлық көрсетілген фактор датчиктің тиімділігіне әсер етеді.
- Тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі басқа нысан байқалғанда ескерту жасамауы мүмкін. Ескертудің көрсетілуі көлік құралының жылдамдығына немесе адамның, жануардың немесе нысанның пішініне байланысты болады.
- Егер тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуді ұсынамыз.

Кері жүріспен тұраққа қою кезінде соқтығысудың алдын алу қосалқы жүйесі (PCA)

Бар болса

Кері жүріспен тұраққа қою кезінде соқтығысудың алдын алу жүйесі жаяу жүргіншілерді немесе көліктің артындағы заттарды анықтайды және кері қозғалыс кезінде көлігіңіздің соқтығысуын болдырмау үшін сізді ескертеді немесе тежеуге көмектеседі.

Анықтау датчигі

[A] Кең бұрышты сыртқы артқы көрініс камерасы
[B] Артқы ультрадыбыстық датчиктер

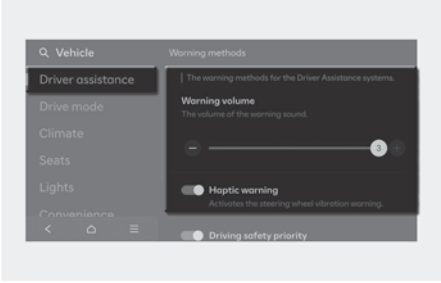
Анықтау датчиктерінің нақты орнын жоғарыдағы суреттен қараңыз.

Артқы тұраққа қою кезінде соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің параметрлері

i Ақпарат

Тіркеменің жалғағышы қосылғаннан кейін аспаптар панелінде ескерту хабарламасы шығып, кері жүріспен тұраққа қою кезінде соқтығысудың алдын алу жүйесі өшіріледі. Бұл функция тіркеменің жалғағышы ажыратылғаннан кейін қайта іске қосылады. (HYUNDAI түпнұсқа бөлшектерін қолданғанда)

Дыбыстық және тактильді ескертулер

Дыбыстық және тактильді ескертулерді қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде баптауға болады.

- **Ескертулер дыбысының деңгейі**: Ескертулер дыбысының деңгейін өзгерту үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Ескертулер дыбысының деңгейі параметрін таңдаңыз**.

  Ескертулер дыбысының деңгейі «0» деңгейіне орнатылған болса да, ескерту дыбысы «1» деңгейінде шығарылады (бар болған жағдайда).

- **Тактильді ескерту**: Ақпараттық ойын-сауық жүйесінің баптау мәзірінде (бар болса) **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Тактильді ескерту параметрін таңдаңыз**.

i Ақпарат

- Дыбыстық және тактильді ескертулер өзгерген кезде жүргізушіге көмек көрсетудің басқа жүйелерін ескерту тәсілдері де өзгертілуі мүмкін.
- Автокөлікті қайта оталдырғаннан кейін ескертулерді беру тәсілдері үшін соңғы баптаулар қолданылады.
- Автокөліктің жинақтамасына байланысты баптаулар мәзірі болмауы мүмкін.
- Ескертулер дыбысының деңгейі және тактильді ескерту бірдей уақытта сөндіріле алмайды. Бір ескерту түрі сөндірілсе, екіншісі автоматты түрде қосылады.

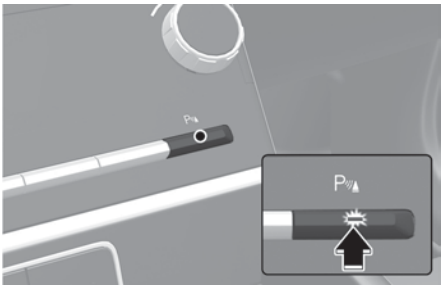
Қауіпсіз тұрақ

Параметрлер мәзіріндегі қозғалтқыш жұмыс істеп тұрғанда, әрбір функцияны пайдалану үшін **Параметрлер** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Қауіпсіз тұрақты**таңдаңыз немесе болдырмаңыз.

- Егер «**Артқы қауіпсіздік**» пункті таңдалса, тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмау жүйесі жүргізушіні жаяу жүргіншімен немесе автокөліктен кейін тұрған нысанмен соқтығысу қаупі төнген кезде ескертеді және тежеуді қолданады.

Кері жүріспен тұраққа қою кезінде соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің жұмысы

Тұраққа қою кезінде соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесін қосу және өшіру

Тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмау жүйесін өшіру немесе қосу үшін қауіпсіз тұрақ (P) түймесін 2 секундтан артық басып тұрыңыз.

Жұмыс шарттары

Егер кері жүріспен тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмау жүйесі жаяу жүргіншімен немесе нысанмен автокөліктің артқы жағынан соқтығысу қаупін анықтаса, ол жүргізушіге дыбыстық сигнал мен аспаптар тақтасындағы ескерту хабарламасы арқылы ескертеді. Егер айнала шолу жүйесі іске қосылса, ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранында ескерту пайда болады.

Егер соқтығысты болдырмау мүмкін болмаса, кері жүріспен тұрақ кезінде соқтығысуды болдырмау жүйесі тежеуге көмектеседі.

Ақпараттық ойын-сауық жүйесінің «**Қауіпсіз тұрақ**» мәзіріндегі «**Артқы қауіпсіздік**» тармағын таңдаңыз. Төменде көрсетілген шарттар орындалса, тұрақ кезінде соқтығысуды болдырмау жүйесі қосылады.

- Багаж бөлімшесінің есігі және басқа есіктер жабық
- Тұрақ тежегіші сөндірулі.
- Тіркеме жоқ.
- Беріліс «R» (Кері жүріс) күйіне ауыстырылған.
- Автокөліктің жылдамдығы 10 км/сағ (6 миль/сағ) аспайды (жаяу жүргіншілерді анықтау)
- Автокөліктің жылдамдығы 4 км/сағ (2,4 миль/сағ) аспайды (кедергілерді анықтау)
- Жүйенің компоненттері, мысалы, артқы көріністің кең бұрышты камерасы және артқы ультрадыбыстық датчиктер қалыпты жағдайда.

Кері жүріспен тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмаудың қосалқы жүйесі қосылғанда, аспаптар панеліндегі автокөлік бейнесінің астында сызық пайда болады.

Ақпарат

«R» (Кері жүріс) берілісін таңдау кезінде кері жүріспен тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмаудың қосалқы жүйесі тек бір рет қосылады. Тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмайтын көмекші жүйені қайта қосу үшін «R» (Артқы) берілісіне ауысыңыз.

Өшіру шарттары

Егер соқтығысты болдырмау мүмкін болмаса, кері жүріспен тұрақ кезінде соқтығысуды болдырмау жүйесі тежеуге көмектеседі. Тежеу кезіндегі көмек жүйесі 5 минуттан кейін ажыратылады. Тежегіш педалін дереу басыңыз және жергілікті жерді қараңыз. Тежеу кезіндегі көмек жүйесі де төменде келтірілген жағдайларда ажыратылады.

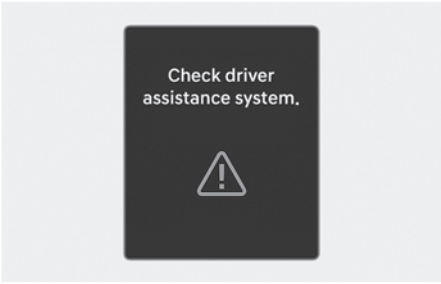
- Беріліс «P» (Тұрақ) немесе «D» (Алға қозғалыс) күйіне ауыстырылған.
- Тежегіш педалі жеткілікті күшпен басылған.

Ақпарат

Егер кері жүріспен тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмау жүйесі іске қосылса, тежеуді басқару 5 минуттан кейін өшіріледі және тұрақ тежегіші қолданылады.

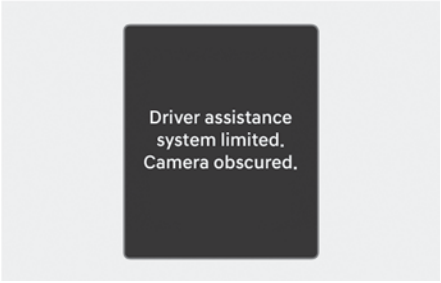
Кері жүріспен тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмаудың қосалқы функциясының ақаулары мен шектеулері

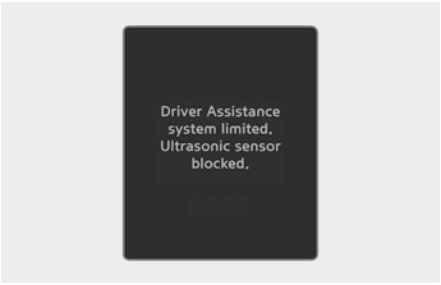
Кері жүріспен тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмаудың қосалқы функциясының ақаулары

Егер кері жүріспен тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмау жүйесі немесе оған байланысты басқа да функциялар дұрыс жұмыс істемесе, құрал тақтасында «**Жүргізуші көмекшісінің жүйесін тексеріңіз**» деген ескерту хабарламасы пайда болады және жүйе автоматты түрде ажыратылады. Автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеруге кеңес береміз.

Артқы тұраққа қою кезінде соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесін ажырату

Аспаптар панелінде «**Жүргізуші көмекшісінің жұмысы шектеулі. Камера бұғатталған**» немесе «**Жүргізуші көмекшісінің жұмысы шектелген. Ультрадыбыстық датчик бұғатталған**» хабарламасы көрінеді:

- Шолу аймағы кең артқы көрініс камерасы немесе артқы ультрадыбыстық датчиктеріне қар, жаңбыр тамшылары және т.б. түссе.
- Нөсер жаңбыр, қар басу және т. б. сияқты қолайсыз ауа-райы жағдайлары

Егер ол орын алса, кері жүріспен тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмау жүйесі өшірілуі немесе дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Шолу аймағы кең артқы көрініс камерасы мен артқы ультрадыбыстық датчиктердің тазалығын тексеріңіз.

Артқы тұраққа қою кезінде соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің шектеулері

Кері жүріспен тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмау жүйесі мұндай жағдайларда жаяу жүргіншілер немесе нысандар болған кезде де тежеуді қолданбауы және жүргізушіге ескерту бермеуі мүмкін:

- Автокөліктің ақаулары
  - Қандай да бір стандартты емес жабдық немесе аксессуарлар орнатылған.
  - Сіздің автокөлігіңіз апаттан немесе басқа себептерден тұрақтылығын жоғалтқан.
  - Бампер немесе артқы ультрадыбыстық датчиктердің орнату биіктігі өзгертілген.
  - Шолу бұрышы кең камералар немесе ультрадыбыстық датчиктер зақымдалған
  - Шолу бұрышы кең камералар немесе артқы ультрадыбыстық датчиктер қар, лас және т.б. сияқты бөгде заттармен ластанған.
  - Жарық көзінен немесе ауа райының нашарлығынан, мысалы, қатты жаңбыр, тұман, қар және т.б. себептерден кең бұрышты камералардың нашар көруі.
- Сыртқы факторлардан туындайтын проблемалар
  - Жарықтандыру өте жоғары немесе өте төмен.
  - Сыртқы температура өте жоғары немесе өте төмен.
  - Күшті жел (20 км/сағ (12 миль/сағ) жоғары) немесе оның бағыты артқы бамперге перпендикуляр.

- Автокөлік датчигінің әрекет ету шегінде артық шу тудыратын нысандар (автокөліктердің гудоктары, мотоциклдер немесе жүк көліктерінің пневматикалық тежегіштерінің қатты дауыстары) бар.
- Жақын жерде сіздің автокөлігіңіздің датчигімен бірдей жиілікте жұмыс істейтін ультрадыбыстық датчик бар.
- Тайғақ немесе еңісті жол.
- Алдыңғы көрініс камерасынан жаяу жүргіншінің бейнесі фоннан ажыратылмайды.

• Жаяу жүргіншілерден немесе нысандардан туындайтын проблемалар
  - Жаяу жүргіншілерді анықтау қиын.
  - Сіздің автокөлігіңіз бен жаяу жүргіншінің орналасу биіктігінде айырмашылық бар.
  - Жаяу жүргінші автокөліктің артқы шетінде тұр.
  - Жаяу жүргінші тік тұрған жоқ.
  - Жаяу жүргіншінің бойы оны байқауға болмайтындай тым биік немесе тым төмен.
  - Жаяу жүргінші, велосипедші немесе мотоциклші фонымен оңай бірігетіндей киім киген, бұл камераның анықтау жүйесінің оны тануын қиындатады.
  - Жаяу жүргіншінің киімі ультрадыбысты нашар шағылыстыратын матадан жасалған.
  - Нысанның өлшемі, қалыңдығы, биіктігі немесе пішіні ультрадыбыстық толқындарды нашар шағылыстырады (мысалы, төмен нысан, тар нысан, дөңгелек бағаң, кішкентай бағаң, шаршы бағанның бұрыштары, бұта, жиектер, супермаркеттердің арбалары, қабырғаның шеті және т.б.).
  - Жаяу жүргінші немесе нысан қозғалыста.
  - Жаяу жүргінші немесе нысан автокөліктің артқы жағына өте жақын тұр.
  - Жаяу жүргіншінің немесе нысанның артында ірі нысан, мысалы қабырға бар.
  - Нысан автокөліктің алдыңғы немесе артқы бөлігінің ортасында тұрған жоқ.
  - Нысан артқы бамперге параллель орналаспаған.
  - Датчиктер жаяу жүргіншілер мен нысандарды анықтай алмайды.

- Қозғалыс жағдайларынан туындайтын проблемалар
  - Жүргізуші «R» (Кері жүріс) немесе «D» (Алға жүру) берілісін қосқаннан кейін бірден қозғалысты бастайды.
  - Жүргізуші жылдамдықты үдетеді немесе шеңбер бойымен қозғалады.
  - - Автокөлік оталғаннан кейін бірден қозғалысты бастайды.

⚠ ЕСКЕРТУ

Кері жүріспен тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмаудың қосалқы жүйесін пайдалану кезінде төменде көрсетілген сақтық шараларын сақтаңыз.

- Жүргізу кезінде барынша мұқият болу керек. Жүргізуші қауіпсіз жүргізу және тежеу үшін жауапты болады.
- Жүргізу кезінде жол жағдайларына және жолдағы жағдайға ескерту хабарламаларының болуына немесе болмауына қарамастан әрқашан назар аударыңыз.
- Қозғалыс басталар алдында жаяу жүргіншілердің немесе автокөліктің қасында нысандардың жоқтығына міндетті түрде көз жеткізген жөн.

- Кері жүріспен тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмау жүйесінің жұмысы бірқатар жағдайларға байланысты. Егер автокөліктің жылдамдығы сағатына 4 км-ден (сағатына 2 миль) асатын болса, жүйе жаяу жүргіншілер анықталған жағдайда ғана соқтығысуды болдырмауға көмек көрсететін болады. Автокөліктің айналасындағы жағдайды міндетті түрде бағалаңыз және қозғалыс кезінде мұқият болыңыз.
- Кері жүріспен тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмау жүйесінің жұмысы бірқатар жағдайларға байланысты. Егер автокөлік алға және артқа бірнеше қозғалыс жасаса, кері жүріс кезінде соқтығысуды болдырмау жүйесі тежеу кезінде көмектеспеуі не жүргізушіні ескертпеуі мүмкін. Рульде отырғанда әрқашан мұқият болыңыз.
- Нысандардың кейбір түрлері артқы ультрадыбыстық датчиктермен тіркелмеуі мүмкін. Бұл нысанның материалына немесе өлшеміне, сондай-ақ оған дейінгі қашықтыққа байланысты. Барлық көрсетілген фактор датчиктің тиімділігіне әсер етеді.
- Жол жағдайларына және ахуалға байланысты кері жүріспен тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмау жөніндегі көмек жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі немесе қажетсіз қосылуы мүмкін.
- Тұраққа қою кезінде тек соқтығысуды болдырмаудың көмекші жүйесіне ғана сүйенбеңіз. Өйткені жарақат алу қаупі бар немесе автокөлік зақымдалуы мүмкін.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Соқтығысуды болдырмау мақсатында тежеуді кенеттен қолданған кезде шу естілуі мүмкін.
- Егер қандай да бір басқа ескерту сигналы шықса, мысалы қауіпсіздік белбеуі бекітілмегені туралы, тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмау жүйесінің сигналы түрленбеуі мүмкін.
- Егер артқы бампер зақымдалған, ауыстырылған немесе жөнделген болса, тұрақ кезінде соқтығысуды болдырмау жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмау жүйесі күшті электромагниттік толқындардың әсерінен дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Дыбыс деңгейі жоғары автокөліктің аудиожүйесінің жұмысы тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмау жүйесінің ескерту дыбыстарын жабуы мүмкін.
- Тіркемені сүйрету кезінде тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмаудың қосалқы жүйесін ажыратыңыз. Тіркемемен кері жүріс кезінде тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмаудың қосалқы жүйесі қосылады, өйткені тіркемені байқайды.

- Тежеуді басқару жүйесі жұмысының дұрыстығы динамикалық тұрақтандыру жүйесінің (ESC) жай-күйіне байланысты.

  Төменде көрсетілген жағдайларда тек ескерту беріледі:

  - Динамикалық тұрақтандыру жүйесінің (ESC) ескерту индикаторы жанып тұрса.
  - Динамикалық тұрақтандыру жүйесі (ESC) қандай да бір функцияны орындап тұрса.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Анықтау датчиктерінің оңтайлы жұмыс сипаттамаларын қолдау үшін төменде санамаланған сақтық шараларын сақтаңыз.

- Кең шолу бұрышты артқы көрініс камераларының және ультрадыбыстық датчиктердің тазалығын үнемі қадағалаңыз.
- Камераның объективін тазалау үшін құрамында қышқыл немесе сілті бар жуу құралдарын пайдаланбаңыз. Тек жұмсақ сабынды немесе бейтарап жуғыш затты пайдаланыңыз және оны сумен мұқият шайыңыз.
- Жоғары қысымды жуу аппаратының ағынын тікелей кең шолу бұрышты артқы көрініс камерасына, ультрадыбыстық датчиктерге немесе жақын маңдағы аймақтарға бағыттауға болмайды. Бұл кең шолу бұрышты камералардың немесе ультрадыбыстық датчиктердің бұзылуына әкелуі мүмкін.
- Бампердің кең шолу бұрышты камералар немесе ультрадыбыстық датчиктер орнатылған жеріне жапсырмалар жабуға тыйым салынады. Бұл тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмау жүйесінің жұмыс тиімділігіне қолайсыз әсер етуі мүмкін.
- Кең шолу бұрышты камераларды және ультрадыбыстық датчиктерді бөлшектеуге, сондай-ақ оларға соққы тигізуге тыйым салынады.
- Кең шолу бұрышты артқы көрініс камераларына және ультрадыбыстық датчиктерге шамадан тыс күш салмаңыз. Егер кең шолу бұрышты камералардың немесе ультрадыбыстық датчиктердің параметрлері орын ауыстыру нәтижесінде өзгерген болса, тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмау жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеруге кеңес береміз.

i Ақпарат

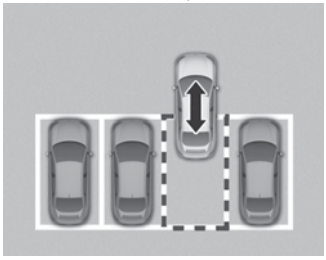
Кері жүріспен тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмаудың қосалқы жүйесі жаяу жүргіншілер мен нысандарды мынадай жағдайларда анықтай алады:

- Жаяу жүргінші автокөліктің артында тұр.
- Сіздің автокөлігіңіздің артында ортада үлкен кедергі бар, мысалы, тұраққа қойылған көлік құралы.

Интеллектуалды қашықтықтан тұраққа қою жүйесі (RSPA)

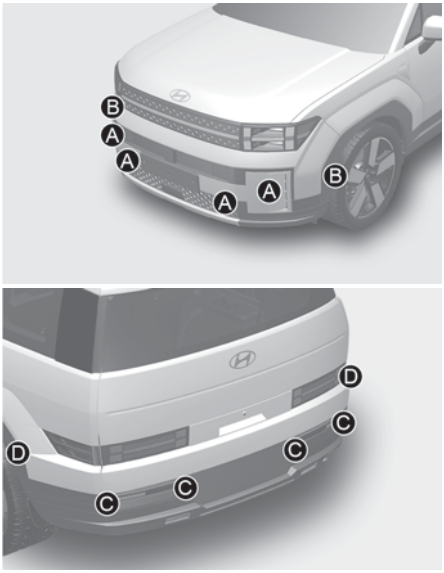
Бар болса

Интеллектуалды қашықтықтан тұраққа қою жүйесі сіз көлікте болмаған кезде тұрақ орнына қашықтан кіру және одан шығу үшін тұрақ орындарын анықтау, рульді, жылдамдықты басқару және автокөліктің берілісін таңдау үшін алдыңғы, алдыңғы бүйірлік, артқы бүйірлік және артқы ультрадыбыстық датчиктерді пайдаланады.

Функция	Сипаттамасы
Қашықтықтан басқару	Алға немесе артқа қашықтықтан қозғалу

- Интеллектуалды қашықтықтан тұраққа қою және қашықтықтан жұмыс істеу функцияларын автокөліктен белгілі бір қашықтықта бола отырып, электрондық кілттің көмегімен іске қосуға болады.
- Интеллектуалды қашықтықтан тұраққа қою жүйесі жұмыс істеп тұрған уақытта тұрақ қашықтығы туралы ескерту жүйесі мен айнала шолу жүйесі де жұмыс істейді. Толығырақ осы тараудың «Алдыңғы/кері жүріспен тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі (PDW)» және «Айнала шолу жүйесі (SVM)» бөлімдерінен қараңыз.

Анықтау датчиктері

[A] Алдыңғы ультрадыбыстық датчиктер
[B] Алдыңғы бүйірлік ультрадыбыстық датчиктер
[C] Артқы ультрадыбыстық датчиктер
[D] Артқы бүйірлік ультрадыбыстық датчиктер

Анықтау датчиктерінің нақты орнын жоғарыдағы суреттен қараңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Анықтау датчиктерінің оңтайлы жұмыс сипаттамаларын қолдау үшін төменде санамаланған сақтық шараларын сақтаңыз.

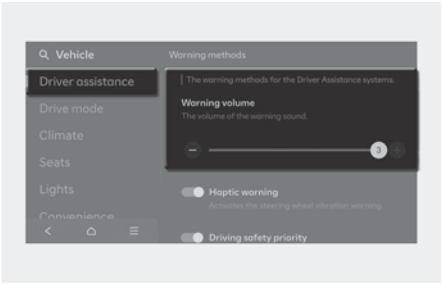
- Анықтау датчиктерін бөлшектеуге немесе зақымдауға тыйым салынады.
- Анықтау датчигін жөндеу қажет болған жағдайда автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінен тексеру ұсынылады.
- Егер бампер биіктігі өзгерсе, датчиктерді орнату рәсімі сақталмаса немесе датчиктер зақымдалса, интеллектуалды автоматты тұраққа қою жүйесі жұмыс істемеуі мүмкін. Зауыттық емес жағдайларда орнатылған кез келген жабдық немесе аксессуарлар да датчиктің жұмысына әсер етуі мүмкін.
- Егер ультрадыбыстық датчикті мұз басса немесе қармен, балшықпен немесе сумен жабылса, оны жұмсақ матамен ластануларды жоймайынша жұмыс істемеуі мүмкін.
- Ультрадыбыстық датчикті итермеңіз немесе соққыламаңыз және онда сызаттар пайда болуына жол бермеңіз. Бұл әрекеттер датчикті істен шығаруы мүмкін.
- Жоғары қысымды жуу аппаратының ағынын тікелей ультрадыбыстық датчиктерге немесе жақын маңдағы аймақтарға бағыттауға болмайды.

Интеллектуалды қашықтықтан тұраққа қою жүйесінің параметрлері

i Ақпарат

Тіркеменің жалғағышы жалғанғаннан кейін аспаптар панелінде ескерту хабарламасы шығып, интеллектуалды қашықтан тұраққа қою жүйесі өшіріледі. Бұл функция тіркеменің жалғағышы ажыратылғаннан кейін қайта іске қосылады. (HYUNDAI түпнұсқа бөлшектерін қолданғанда)

Дыбыстық және тактильді ескертулер

Дыбыстық және тактильді ескертулерді қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде баптауға болады.

- **Ескертулер дыбысының деңгейі**: Ескертулер дыбысының деңгейін өзгерту үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірінде **Баптаулар** > **Автокөлік** > **Жүргізуші көмекшісі** > **Дыбыстық және тактильді ескертулер** > **Ескертулер дыбысының деңгейі параметрін таңдаңыз**.
- Ескертулер дыбысының деңгейі «0» деңгейіне орнатылған болса да, ескерту дыбысы «1» деңгейінде шығарылады (бар болған жағдайда).

i Ақпарат

- Дыбыстық және тактильді ескертулер өзгерген кезде жүргізушіге көмек көрсетудің басқа жүйелерін ескерту тәсілдері де өзгертілуі мүмкін.
- Қозғалтқыш қайта іске қосылғаннан кейін ескерту тәсілдері үшін соңғы пайдаланылған баптаулар қолданылады.
- Баптаулар мәзірі автокөліктің ерекшеліктеріне байланысты болмауы мүмкін.

Интеллектуалды қашықтықтан тұраққа қою жүйесінің жұмысы

Интеллектуалды қашықтықтан тұраққа қою жүйесің түймесі

Тұрақ/шолу түймесі	Қауіпсіз тұрақ түймесі	Электронды кілт

Орналасуы	Атауы	Таңба	Сипаттамасы
Автокөлік ішінде	Тұрақ/шолу түймесі		Интеллектуалды қашықтықтан тұраққа қою жүйесін қосу үшін «Тұрақ/Шолу» түймесін басыңыз және ұстап тұрыңыз. Алдыңғы/артқы тұрақ қашықтығы туралы ескерту функциясы автоматты түрде қосылады.
	Қауіпсіз тұрақ түймесі		Интеллектуалды қашықтықтан тұраққа қою жүйесі жұмыс істеп тұрған кезде қауіпсіз тұраққа қою түймесін бассаңыз, жүйенің жұмысы тоқтатылады.
Электронды кілт	Қашықтан іске қосу түймесі		• Қозғалтқышты өшіріп, автокөліктің есігін жапқаннан кейін қозғалтқышты қашықтықтан қосу үшін қашықтықтан іске қосу түймесін басыңыз. • Интеллектуалды қашықтықтан тұраққа қою немесе қашықтықтан басқару функциясы жұмыс істеп тұрған кезде, функцияны аяқтау үшін қашықтықтан іске қосу түймесін басыңыз.
	Алға қозғалу түймесі		Қашықтықтан қозғалту функциясын пайдаланған кезде автокөлік басылған батырмада белгіленген бағытта қозғалады.
	«Артқа» түймесі		

Қашықтықтан басқару

Жұмыс тәртібі

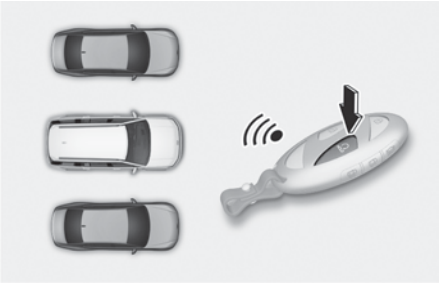
Қашықтықтан басқару төменде сипатталғандай жұмыс істейді.

1. Алға және артқа қашықтықтан қозғалуға дайындық
2. Алға және артқа қашықтықтан қозғалу

1. Алға және артқа қашықтықтан қозғалуға дайындық

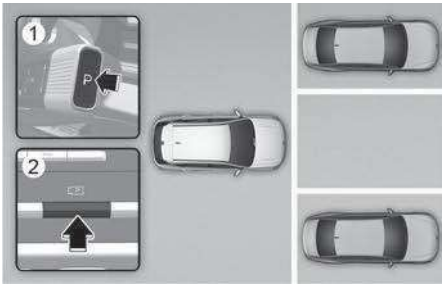
Қашықтықтан басқару функциясын басқарудың екі тәсілі бар. (1) нұсқасы Ажыратылған қозғалтқышпен

1. Автокөліктен белгілі бір қашықтықта тұрып, электрондық кілттегі есіктерді бұғаттау түймесін (🔒) басыңыз.

2. Осыдан кейін 4 секунд ішінде қозғалтқышты іске қосу сәтіне дейін қашықтықтан іске қосу (🔊) түймесін басып, ұстап тұрыңыз.

Қозғалтқышты қашықтан оталдыру туралы толығырақ 6-тараудың ««Engine Start/Stop» қозғалтқышты оталдыру/тоқтату түймесі» бөлімінен қараңыз.

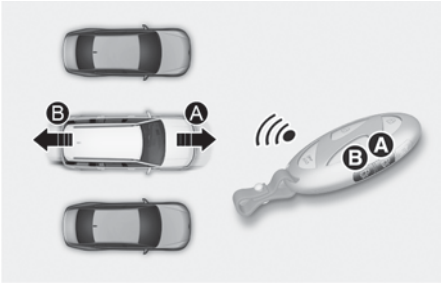

(2) нұсқасы Қосулы қозғалтқышпен

1. Қашықтан басқару функциясы қолданылатын жердің алдында автокөлікті тоқтатыңыз және «P» (Тұрақ) берілісін қосыңыз.
2. Интеллектуалды тұраққа қою жүйесін қосу үшін тұрақ/шолу (P) түймесін басыңыз және ұстап тұрыңыз.
   - Ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранында «Қашықтықтан басқару белсенді» хабарлама пайда болады.
3. Автокөліктен шығып, барлық есік пен багаж бөлімін электрондық кілтпен жабыңыз.

i Ақпарат

Ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранында қашықтықтан басқару функциясын пайдалану үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің дұрыс жұмыс істеуі шартымен «Келісемін» тармағын таңдау қажет.

2. Алға және артқа қашықтықтан қозғалу

[A] Алға

[B] Артқа

- Электрондық кілтте «Алға» () немесе «Артқа» () түймешігін басып, ұстап тұрыңыз. Интеллектуалды қашықтықтан тұраққа қою жүйесі автоматты түрде рульді, автокөліктің жылдамдығын және трансмиссияны басқаратын болады. Автокөлік басылған түйме бағытында қозғалатын болады.
- Егер қашықтан басқару жүйесі жұмыс істеп тұрған кезде түймені босатсаңыз, автокөлік тоқтап, автоматты басқару тоқтатылады. Түймені қайта басып ,ұстап тұру функцияны қайта іске қосады.
- Автокөлік мақсатты орынға жеткенге дейін «Алға» () немесе «Артқа» () түймесін басып, ұстап тұрыңыз.
- Қашықтықтан басқару аяқталғаннан кейін автокөлікке электрондық кілтті алып отырыңыз немесе автокөліктің сыртындағы электрондық кілтте қашықтықтан іске қосу () түймесін басыңыз.
- Ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранында да хабарлама пайда болады. Трансмиссия автоматты түрде «P» (Тұрақ) режиміне ауысады, тұрақ тежегіші қосылады.
- Қашықтықтан іске қосу () түймесін басқанда автокөлік өшіріледі. Жүргізуші ішінде болғанда автокөлік өшпейді.
- Қашықтықтан басқару функциясының көмегімен автокөлікті автокөліктен тыс электронды кілт арқылы қашықтықтан басқаруға болады.

i Ақпарат

- Қашықтықтан жылжыту функциясын пайдаланар алдында барлық электрондық кілтті автокөліктен алып тастаңыз.
- Қашықтықтан басқару функциясы тек электрондық кілт автокөліктен 4 м (13 фут) шегінде болған жағдайда ғана жұмыс істейді. Егер электрондық кілтте «Алға» немесе «Артқа» түймелерін басқан кезде автокөлік қозғалмаса, қашықтықты тексеріп, түймені қайта басыңыз.
- Электрондық кілтті табу диапазоны радиотолқынның әсеріндегі қоршаған нысандарға, мысалы, электр беру желісінің тіректеріне, теле- және радиохабар станцияларына және т.б. байланысты өзгереді.

- (1) нұсқа бойынша жүйе алға қарай қашықтықтан қозғалуды шығу маневрі ретінде қабылдайды және 4 м (13 фут) қашықтыққа жылжып келе жатқан автокөлік айналасында жаяу жүргіншілердің, жануарлардың және нысандардың болуын тексереді. Тексеру аяқталғаннан кейін рульді басқару алдағы жағдайға сәйкес жүзеге асырылады.
- (2) нұсқа бойынша қашықтықтан алға қозғалысты жүйе тұрақ маневрі ретінде қабылдайды және дереу алдыңғы жағдайға сәйкес рульді басқаруды бастайды, тұрақ кеңістігін алуға және автокөлікті тегістеуге көмектеседі. Алайда жүйе жұмысының тиімділігі жаяу жүргіншілердің, жануарлардың немесе нысандардың болуына және автокөліктің айналасындағы жағдайға байланысты төмендеуі мүмкін.
- (1) нұсқа бойынша да, (2) нұсқа бойынша да алға қашықтан қозғалыс кезінде алдымен руль тураланады, содан кейін автокөлік тура қозғалысты бастайды.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Қашықтықтан басқару функциясын пайдаланар алдында барлық жолаушының автокөліктен шыққанына көз жеткізіңіз.
- Егер тар кеңістікте тұраққа қою кезінде автокөліктің аккумуляторы отырып жатса немесе қашықтықтан тұраққа қоюдың интеллектуалды жүйесі істен шықса, қашықтықтан басқару функциясы жұмыс істемейді. Әрқашан автокөлікті одан еркін шығып, еркін отыруға болатын жерге қойыңыз.
- Тұрақ кеңістігіне байланысты қашықтықтан басқару функциясының көмегімен тұраққа қойылған автокөліктен шығу мүмкін болмай қалуын ескеріңіз.
- Тұрақ маневрі аяқталғаннан кейін қоршаған жағдай басқа автокөліктердің қозғалысы салдарынан өзгеруі мүмкін. Бұл жағдайда қашықтықтан басқару функциясы жұмыс істемеуі мүмкін.
- Автокөліктен шығар алдында төбедегі терезелер мен люктерді жабыңыз, содан кейін қозғалтқышты сөндіріп, есіктерді құлыптаңыз.

Қашықтықтан басқару функциясы жұмысының күйі

Жұмыс күйі	Электрондық кілттің жарықдиодты индикаторы	Апаттық жарық индикаторы
Бақылауда	Жасыл жарықдиодты индикатор үздіксіз жыпылықтайды	–
Пауза	Қызыл жарықдиодты индикатор үздіксіз жыпылықтайды	Жыпылықтайды
Өшір.	Қызыл жарықдиодты индикатор 4 секунд бойы жанып, өшіріледі	3 рет жыпылықтайды және өшеді

Жұмыс күйі	Электрондық кілттің жарықдиодты индикаторы	Апаттық жарық индикаторы
Аяқталды	Жасыл жарықдиодты индикатор 4 секунд бойы жанып, өшіріледі	1 рет жыпылықтайды және өшеді

- Ескерту жарық сигналының жұмыс жағдайы сіздің еліңіздің заңнамасына байланысты қолданылмауы мүмкін.
- Егер электрондық кілт жұмыс диапазонынан тыс болса (автокөліктен шамамен 4 м (13 фут)), кілттің жарықдиодты индикаторы жыпылықтамайды және жанбайды. Электрондық кілтті көрсетілген жұмыс ауқымында пайдаланыңыз.

Жұмыс істеп тұрған қашықтықтан басқару функциясын ажырату

- Ақпараттық ойын-сауық жүйесі жүргізушіге 2 тәсілмен ұсынымдар бергенде, «Тұрақ/шолу» (P) түймесін басыңыз.
- Ақпараттық ойын-сауық жүйесі жүргізушіге 2-тәсілді пайдалана отырып ұсынымдар берген кезде, берілісті «P» (Тұрақ) жағдайынан кез келген басқа жағдайға өзгертіңіз.
- Қауіпсіз тұрақ (P) түймесін басыңыз немесе ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранынан «Бас тарту» түймесін басыңыз.
- Автокөлікті қашықтықтан басқару функциясы басқарғанда, электрондық кілтте қашықтықтан іске қосу (REMOTE START) түймесін басыңыз. Қашықтықтан басқару функциясы ажыратылады. Бұл жағдайда қозғалтқыш өшіріледі.
- Қолыңызға электрондық кілтті алып автокөлікке отырыңыз. Қашықтықтан басқару функциясы ажыратылады. Бұл жағдайда қозғалтқыш жұмысын жалғастырады.

Функцияның жұмысы мынадай жағдайларда тоқтатылады:

- Автокөлік қозғалысы бағытында жаяу жүргінші, жануар немесе нысан бар.
- Жүксалғыш немесе есік ашық.
- «Алға» (FUEL) немесе «Артқа» (FUEL) түймесін үздіксіз басу жоқ;
- Электрондық кілттегі бірнеше батырмалар бір уақытта басылған.
- Электрондық кілт автокөліктен 4 м (13 фут) астам қашықтықта.
- Бір уақытта басқа электрондық кілттегі батырма басылған.
- Автокөлік кері жүріспен қозғалғанда, тұраққа қою кезінде соқтығысуды болдырмаудың қосалқы жүйесі немесе автокөліктің артында көлденең бағытта қозғалатын нысандармен соқтығысуды болдырмау жүйесі жұмыс істейді.
- Автокөлік электрондық кілтте қашықтықтан басқару түймесі басылған күйде 7 м (22 фут) жүріп өтеді (түймені басқан кезде қозғалудың ең үлкен қашықтығы)

Функцияның жұмысы мынадай жағдайларда тоқтатылады:

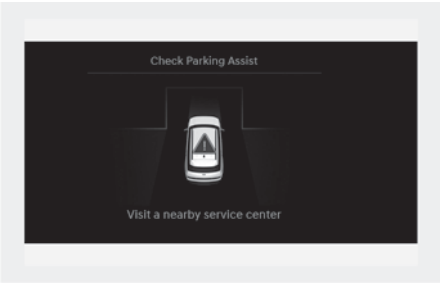
Егер қашықтықтан басқару функциясын өшірсеңіз, автокөлік тоқтайды, трансмиссия автоматты түрде «P» (Тұрақ) режиміне ауысады және электрондық тұрақ тежегіші қосылады.

- Рульдің бұрылуы.
- Автокөлік қозғалысы кезінде берілістерді ауыстырып қосу.
- Автокөлік қозғалысы кезінде электронды тұрақ тежегішін қосу.
- Капот ашық болса.
- Есіктер жабық кезде тежегіш немесе газ педалі басылған.
- Тежегіш педалі басылған және жүргізуші есігі ашылған күйде электрондық кілт автокөліктің сыртында болса.
- Күрт жеделдету орын алса.
- Автокөлік жолдан сырғыса.
- Доңғалақ кедергіге байланысты айналмаса.
- Қашықтықтан басқару функциясын іске қосқаннан бері шамамен 3 минут 50 секунд өтсе.
- Жол еңісінің дәрежесі жұмыс үшін рұқсат етілген диапазоннан асса.
- Функцияның жұмысы 1 минуттан астам уақытқа тоқтатылса.
- Автокөлік қашықтан басқару функциясының жұмысы басталғаннан бастап 14 м (45 фут) астам қашықтыққа ауысса.
- Руль, берілістерді ауыстырып қосу және тежеу, сондай-ақ қозғалысты басқару тетіктері тиісінше жұмыс істемесе.
- Электрондық кілттің жұмысында ақау немесе оның батареясы отырған болса.
- Тайғанақ жолға байланысты бұғаттауға қарсы тежеу жүйесінің (ABS), тайғанауға қарсы жүйенің (TCS) немесе динамикалық тұрақтандыру жүйесінің (ESC) жұмысы қосылса
- айдап әкетуге қарсы жүйенің дабылы естілсе

Қашықтықтан тұраққа қою интеллектуалды жүйесінің шектеулері мен ақаулары

Қашықтықтан тұраққа қою интеллектуалды жүйесінің ақаулары

Қашықтықтан тұраққа қою интеллектуалды жүйесін тексеру

Егер интеллектуалды қашықтықтан тұраққа қою жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранында «**Парктроникті тексеріңіз**» хабарламасы пайда болады. Бұл жағдайда интеллектуалды қашықтықтан тұраққа қою жүйесін пайдалануды тоқтатыңыз және автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінен тексеріңіз.

Интеллектуалды қашықтықтан тұраққа қою жүйесінен бас тарту

Қашықтықтан тұраққа қою қызметін тоқтатуға болады. Бұл ретте экранда тұраққа қою кезеңіне қарамастан «**Парктроник ажыратылған**» ескерту хабарламасы пайда болады. Ахуалға байланысты басқа да хабарлар пайда болуы мүмкін. Қашықтықтан тұраққа қою жүйесінің көмегімен тұраққа қою кезінде, ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранындағы нұсқауларға сүйеніңіз. Қашықтықтан тұраққа қою интеллектуалды жүйесін пайдаланған кезде айналадағы жағдайды үнемі бақылап, барынша мұқият болыңыз.

Қашықтықтан тұраққа қою интеллектуалды жүйесінің күту режимі

Қашықтықтан тұраққа қою интеллектуалды жүйесі күту режимінде болғанда «Тұрақ/шолу» (P) түймесін басып, ұстап тұрса «**Парктроник қол жетімсіз**» хабары пайда болады. Біраз уақыттан кейін «Тұрақ/шолу» (P) түймесін басу және ұстап тұру арқылы қашықтықтан тұраққа қою интеллектуалды жүйесінің жұмысын тексеріңіз.

Электрондық кілттің батареясы отырған жағдайда да хабар пайда болады. Электронды кілттің батарея зарядының деңгейін тексеріңіз.

Қашықтықтан тұраққа қою интеллектуалды жүйесінің шектеулері

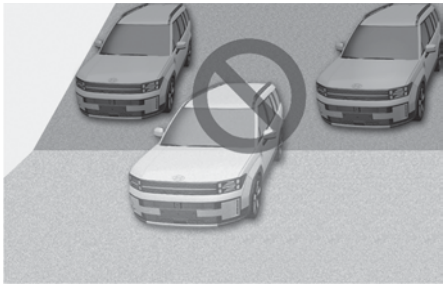
Төменде сипатталған жағдайларда қашықтықтан тұраққа қоюдың немесе шығудың интеллектуалды жүйесінің жұмысы шектелуі, соқтығысу ықтималдығы туындауы немесе қашықтықтан тұраққа қоюдың интеллектуалды жүйесі ажыратылуы мүмкін. Қажет болған жағдайда тұраққа қоюды немесе шығуды қолмен орындаңыз.

- Рульге бөгде аксессуарлар бекітілсе немесе рульмен басқару компоненттері түрлендірілсе.
- Автокөлікке тайғаққа қарсы шынжырлар, қосалқы дөңгелек немесе басқа өлшемдегі дөңгелек орнатылса
- Шиналардағы қысым стандартты мәннен төмен немесе жоғары болса
- Автокөлікке ұзындығы немесе ені автокөліктің габаритінен асатын жүк бекітілсе немесе тіркеме қосылса
- Тежегіш дискілері, суппорттар және басқалары сияқты тежегіш жүйесінің компоненттері өзгертілсе.
- Қозғалтқыш, трансмиссия және т.б. сияқты жетек компоненттері өзгертілсе.
- Дөңгелектердің құлау-түйісу бұрышы бұзылса немесе аспа түрлендірілсе.
- Автокөлік бір жаққа қатты қисайса.
- Автокөлікте тіркемеге арналған бекітпе орнатылса.
- Автокөліктің тіркеу белгісі стандартты емес жерде орнатылса.
- Егер интеллектуалды автоматты тұраққа қою жүйесі қосылған кезде адам, жануар немесе зат ультрадыбыстық датчикті орнату орнынан жоғары немесе төмен орналасса.
- Тұраққа қою орны бұрышта немесе қиғашынан орналасса.
- Тұрақ орнының жанында кедергі болса, мысалы, адам, жануар немесе зат (урна, велосипед, мотоцикл, дүкен арбасы, тар бағана және т.б.).
- Тұрақ орнының жанында дөңгелек тумба, тар бағана немесе оны қоршаған нысандары бар бағана болса.
- Егер жол тегіс болмаса (жиек тастар, «жасанды жол кедергілері» және т.б.).
- Жол тайғақ болса.
- Тұрақ орнының жанында жол жарығы ұлғайған жүк көлігі немесе автокөлік тұрса.
- Тұрақ орны еңіс орналасса
- Қатты жел.
- Қашықтықтан тұраққа қоюдың интеллектуалды жүйесі тегіс емес немесе қиыршық тас жолдарда, бұталарда және т.б. пайдаланылса.
- Ультрадыбыстық датчиктің жұмысы өте ыстық немесе суық ауа райына байланысты бұзылса.
- Ультрадыбыстық датчик қар немесе сумен жабылса.
- Жақын жерде ультрадыбыстық толқындар жасайтын нысан болса.
- Ультрадыбыстық датчиктің жанында тарату функциясы бар сымсыз құрылғы жұмыс істегенде.
- Сіздің автокөлігіңіздің басқа автокөлікті тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі қолданылатын аймақта орналасуы.
- Датчик дұрыс орнатылмаса немесе бамперге соққы нәтижесінде ығысса.
- Ультрадыбыстық датчик келесі нысандарды таба алмағанда:

- Сымарқан, шынжыр және кішкентай бағандар сияқты өткір немесе жұқа заттар.
- Ұзындығы 100 см (40 дюймнен) кіші және диаметрі 14 м (6 дюймнен) қысқа нысандар.
- Мата, кеуек материалдар немесе қар сияқты датчиктен шығатын дыбыс сигналын жұтатын нысандар.
- Жіңішке нысандар, мысалы, шаршы бағанның бұрыштары.
- Ультрадыбыстық датчиктің жанындағы адам, жануар немесе нысан.

Қашықтықтан тұраққа қоюдың интеллектуалды жүйесі мынадай жағдайларда тиісті түрде жұмыс істемеуі мүмкін:

- Еңіске қарай тұраққа қою

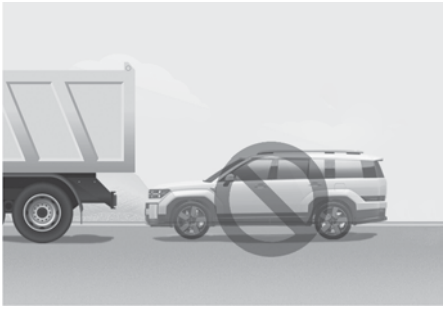
Еңіс қарай тұраққа қойған жағдайда маневрді қолмен орындаңыз.

- Тегіс емес жолда тұраққа қою

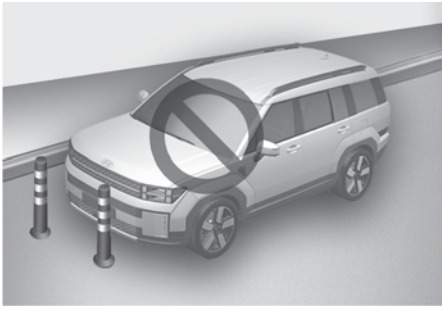
Егер автокөлік тайғанап жатса немесе жол жабынының жай-күйіне байланысты, мысалы қиыршықтас немесе тас учаскесінде қозғалысты жалғастыра алмаса, қашықтықтан тұраққа қою интеллектуалды жүйесінің жұмысы тоқтатылуы мүмкін.

- Жүк көлігінің артына тұраққа қою

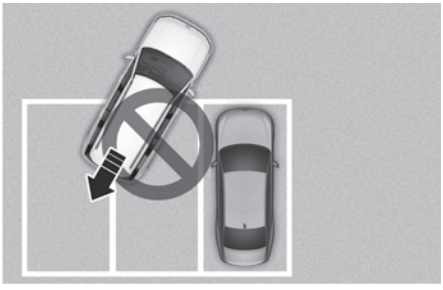
Жол жарығы ұлғайған көлік құралдарының, мысалы автобустардың, жүк көліктерінің және т.б. жанында қашықтықтан тұраққа қою интеллектуалды жүйесін пайдаланбаңыз. Бұл апатқа әкелуі мүмкін.

- • Бағана жанына тұраққа қою

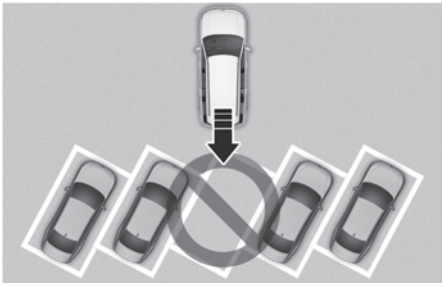
Егер тұрақтың жанында жіңішке бағана, дөңгелек тумба, төрт бұрышты бағана немесе оның айналасындағы нысандар бар бағана (мысалы, өрт сөндіру гидранты және т.б.) болса, қашықтықтан тұраққа қоюдың интеллектуалды жүйесі жұмысының тиімділігі төмендеуі мүмкін немесе соқтығысу болуы мүмкін. Жүргізуші автокөлікті өз бетінше тұраққа қоюы керек.

- Бір жағында ғана автокөлік болғанда тұраққа қою

Егер қашықтықтан тұраққа қою интеллектуалды жүйесін пайдаланған кезде басқа автокөлік бір жағында ғана болса, соқтығысуды болдырмау үшін сіздің автокөлік тұрақ сызығын кесіп өте алады.

- Тұраққа қиғашынан қою

Қашықтықтан басқару қиғаш тұрақ орнында тиісті түрде жұмыс істемеуі мүмкін.

- Қарда тұраққа қою

Қар тұраққа қою кезінде датчиктердің жұмысына кедергі келтіруі мүмкін, ал тайғақ жолда қашықтықтан тұраққа қою интеллектуалды жүйесінің жұмысы тоқтатылуы мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

Интеллектуалды автоматты тұраққа қою жүйесін пайдалану кезінде төменде көрсетілген сақтық шараларын сақтаңыз.

- Қашықтықтан тұраққа қоюдың интеллектуалды жүйесін пайдалану кезінде жүргізуші автокөлікті қауіпсіз тұраққа қою және тұрақтан шығу үшін жауапты болады.
- Интеллектуалды автоматты тұраққа қою жүйесін пайдаланғанда, қауіпсіздік мақсатында автокөлік жолында тұрмаңыз.
- Сонымен қатар, қоршаған кеңістікті әрдайым тексеріп отырыңыз. Автокөлік датчиктермен немесе датчиктердің көзден таса аймағында орналасқан жаяу жүргіншілермен, жануарлармен немесе нысандармен соқтығысуы мүмкін.
- Қашықтан тұраққа қою интеллектуалды жүйесінің жұмысы кезінде жаяу жүргінші, жануар немесе нысан кенеттен пайда болған жағдайда да соқтығысу болуы мүмкін.
- Мас күйде жүйені пайдаланбаңыз.
- Балалар мен бөгде адамдардың электрондық кілтті пайдалануына жол бермеңіз.
- Қашықтықтан тұраққа қоюдың интеллектуалды жүйесін ұзақ уақыт бойы үздіксіз пайдалану оның жұмысына қолайсыз әсер етуі мүмкін.
- Егер дөңгелектердің құлау-түйісу бұрышын түзету қажет болса, мысалы, автокөлік бір жаққа қисайған жағдайда, қашықтықтан тұраққа қоюдың интеллектуалды жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Автокөлікті ресми HYUNDAI дилерінде тексеруге кеңес береміз.
- Егер қашықтықтан тұраққа қоюдың интеллектуалды жүйесі тежеуді орындаса немесе жүргізуші тежегіш басқышын басқанда шу естілуі мүмкін.
- Соқтығысуды болдырмау үшін интеллектуалды қашықтан тұраққа қою жүйесі кенеттен тежегішті қосуы мүмкін.
- Қашықтықтан тұраққа қою интеллектуалды жүйесін тұрақ кеңістігі көліктің қауіпсіз қозғалысы үшін жеткілікті болса ғана пайдаланыңыз.

Ескертпе

- Егер қашықтықтан тұраққа қою интеллектуалды жүйесінің жұмысы кезінде үшінші деңгейлі алдында/артында орынтұрақтың арақашықтығы туралы ескерту (үздіксіз дыбыстық сигнал) дыбысы шықса, онда автокөліктің жанында кедергі байқалғаны. Бұл жағдайда қашықтықтан тұраққа қоюдың интеллектуалды жүйесі уақытша жұмысын тоқтатады. Автокөліктің жанында жаяу жүргіншілердің, жануарлардың және басқа да нысандардың жоқтығына көз жеткізіңіз.
- Автокөлік қозғалысы кезінде тежегіш жүйесінің жұмыс режиміне байланысты стоп-сигналдар қосылуы мүмкін.
- Көшеде ұзақ уақыт бойы төмен температурада тұрған автокөлікті қашықтықтан іске қосқан жағдайда, интеллектуалды қашықтықтан тұрақ функциясы кідіріспен жұмыс істеуі немесе автокөліктің жағдайына байланысты ажыратылуы мүмкін.

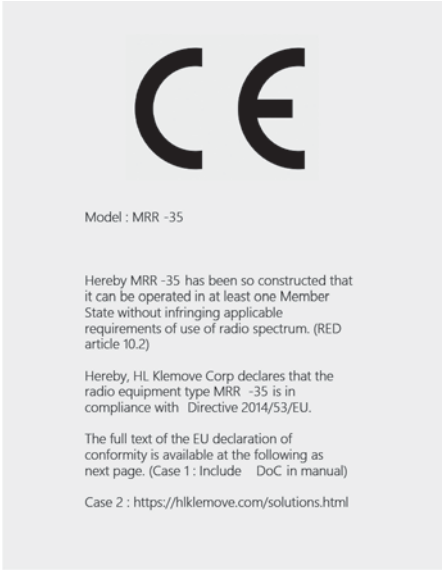
Сәйкестік декларациясы

Алдыңғы радар

Бар болса

Радиожиілік компоненттері төменде көрсетілген талаптарға сәйкес келеді:

- Еуропа мен басқа еуропалық аумақтар үшін

- Ұлыбритания үшін

Алдыңғы бұрыштық радар/Артқы бұрыштық радар

Бар болса

Радиожиілік компоненттері төменде көрсетілген талаптарға сәйкес келеді:

- Еуропа және CE сертификаты бар елдер үшін

- Жапония үшін

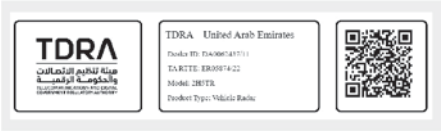

- Гана үшін

- Сингапур үшін

- Біріккен Араб Әмірліктері үшін

- Марокко үшін

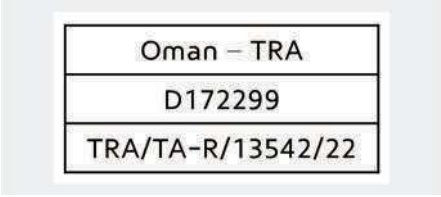

- Замбия үшін

- Парагвай үшін

- Оман үшін

- Оңтүстік Африка Республикасы үшін

- Сенегал үшін

- Иордания үшін

- Австралия үшін

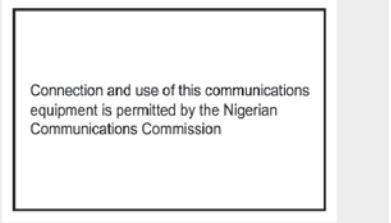
- Ұлыбритания үшін

- Сербия үшін

- Нигерия үшін

- Малайзия үшін

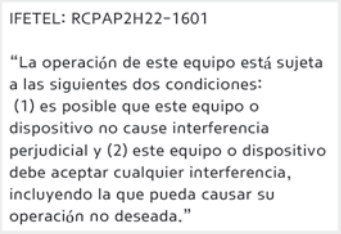

- Пәкістан үшін

- Израиль үшін

- Мексика үшін

- Индонезия үшін

- Тайван үшін

- Бразилия үшін

- Филиппин үшін

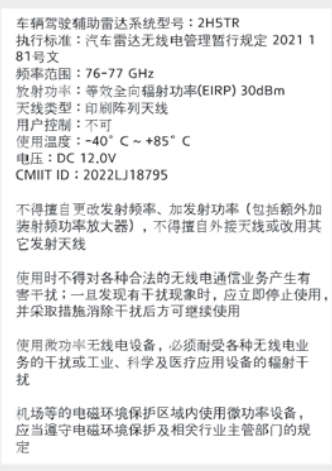

- Тайланд үшін

- Украина үшін

- Қытай үшін

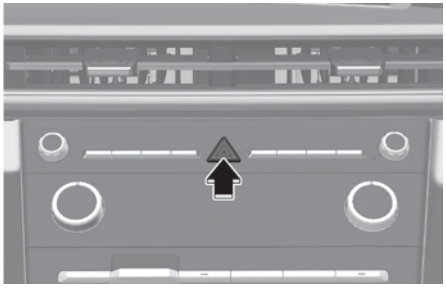

8. Төтенше жағдайлар

Апаттық жарық сигналын беру жүйесі 8-3
Қозғалыс кезінде күтпеген жағдай туындаса 8-3
Қозғалтқыш қозғалыс барысында тоқтап қалса 8-3
Қозғалтқыш жолдар қиылысында тоқтап қалса 8-3
Егер қозғалыс кезінде дөңгелектің ауасы шығып кетсе 8-4
Егер қозғалтқыш оталмай тұрса 8-4
Қозғалтқышты сыртқы қуат көзінен оталдыру 8-5
Қозғалтқыштың қызып кетуі 8-8
Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі (TPMS) 8-10
Шиналардағы қысымды тексеру 8-11
Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі 8-11
Шиналардағы төмен қысым индикаторы 8-12
Қысымы төмен шинаның орналасқан жерінің және шиналардағы қысымның көрсеткіші 8-13
TPMS жүйесі ақауының индикаторы 8-14
TPMS жүйесімен жабдықталған шинаны ауыстыру 8-15
Егер дөңгелектің ауасы шығып кетсе (қосалқы дөңгелек болған жағдайда) 8-16
Домкрат және құрал-саймандар 8-16
Қосалқы дөңгелекті шешіп алу және сақтау 8-17
Дөңгелекті ауыстыру 8-18
Домкраттың жапсырмасы 8-23
Домкраттың ЕО нормаларына сәйкестігі туралы декларация 8-24
Егер дөңгелектің ауасы шығып кетсе (жөндеу жиынтығы болған жағдайда) 8-25
Кіріспе 8-25
Жөндеу жиынтығын қауіпсіз пайдалануға қатысты ескертпелер 8-26
Шина жөндеу жиынтығының компоненттері 8-27
Дөңгелектің ауасы шығып кеткен жағдайда шина жөндеу жиынтығын пайдалану 8-28
Шиналардағы қысымды реттеу 8-31
Сүйреу 8-32
Эвакуатор қызметтері 8-32
Алмалы сүйреу ілгегі 8-33
Апаттық сүйреу 8-34
Апаттық жиынтық 8-36
Өртсөндіргіш 8-36
Дәрі қобдишасы 8-36

Апаттық аялдау белгісі 8-36
Шина манометрі 8-36
Төтенше жағдайға арналған апаттық балғаны қалай пайдалану қажет..... 8-37
eCall жалпы еуропалық төтенше қоңыраулар жүйесі (Еуропа елдерінде) 8-38
Дербес деректерді өңдеу туралы ақпарат (Еуропа үшін)..... 8-41
eCall жалпы еуропалық төтенше қоңыраулар жүйесі (Еуропа елдерінде)..... 8-43

Апаттық жарық сигналын беру жүйесі

Апаттық жарық сигналын беру жүйесі басқа жүргізушілерге осы көлік құралының жанында болған кезде аса сақ болу қажет екені туралы ескертеді.

Ол әрбір апаттық жөндеу жұмыстары жүргізілгенде немесе көлік құралы жол жиегіне тоқтаған кезде қолданылуы керек.

Апаттық жарық сигнализациясын қосу/сөндіру үшін апаттық сигнал беру түймесін басыңыз; бұл ретте «Engine Start/Stop» түймесі кез келген күйде болуы мүмкін. Жарықтық апаттық сигнал беру түймесі орталық алдыңғы панельде болады. Барлық бұрылыс көрсеткіші бір уақытта жыпылықтайды.

- Апаттық жарық сигналын беру жүйесі көлік құралының қозғалып не тоқтап тұрғанына қарамастан жұмыс істейді.
- Апаттық жарық сигналын беру жүйесі қосылып тұрған кезде, бұрылыс сигналдары жұмыс істемейді.

Қозғалыс кезінде күтпеген жағдай туындаса

Қозғалтқыш қозғалыс барысында тоқтап қалса

- Тура жүре отырып, жылдамдықты біртіндеп төмендетіңіз. Сақтықты сақтай отырып, жолдан қауіпсіз жерге бұрылыңыз.
- Апаттық жарық сигналын беру жүйесін қосыңыз
- Қозғалтқышты қайта іске қосып көріңіз. Егер автокөлік қозғалтқышын оталдыру мүмкін болмаса, ресми HYUNDAI дилеріне хабарласуыңыз керек.

Қозғалтқыш жолдар қиылысында тоқтап қалса

Егер қозғалтқыш көше қиылысында немесе жол қиылысында тоқтап қалса, онда мүмкіндігінше берілісті «N» (Бейтарап) күйіне орнату және көлік құралын қауіпсіз жерге шығару керек.

Автокөлікті өшіргеннен кейін «N» (Бейтарап) берілісінде қалу үшін 6-тараудың «Автокөлік сөніп тұрған кезде «N» (Бейтарап) режимінде қалай қалуға болады» бөлімін қараңыз.

Егер қозғалыс кезінде дөңгелектің ауасы шығып кетсе

Қозғалыс барысында шина босай бастаса:

- Аяғыңызды акселератор педалінен алып, автокөліктің тура алға жылжып, баяулауына жол беріңіз. Бірден тежемеңіз және жолдан кетуге тырыспаңыз, өйткені бұл автокөлікті басқаруды жоғалтуға және соның салдарынан апатқа әкеп соғуы мүмкін. Автокөлікті қауіпсіз жылдамдыққа дейін баяулатқаннан кейін абайлап тежеңіз және жолдан шығып кетіңіз. Мүмкіндігінше жолдан шығып кетіп, көлікті қатты, тегіс жерге тұраққа қойыңыз. Егер бөлінген тас жолда болсаңыз, екі қозғалыс жолағы арасындағы ортаңғы аймақта тұраққа қоймаңыз.
- Автокөлік тоқтағаннан кейін апаттық сигнал беру жүйесі түймесін басып, «P» (Тұрақ) берілісін таңдап, тұрақ тежегішін қолданып, «Engine Start/Stop» түймесін «OFF» (Өшір.) күйіне ауыстыру керек.
- Барлық жолаушы автокөліктен шығуға тиіс. Барлық жолаушы автокөліктен жол қозғалысына қарама-қарсы жақтан шыққанына көз жеткізіңіз.
- Дөңгелекті ауыстырған кезде одан әрі осы бөлімде келтірілетін нұсқаулар орындалуы тиіс.

Егер қозғалтқыш оталмай тұрса

- «N» (Бейтарап) немесе «P» (Тұрақ) берілісі орнатылғанына көз жеткізіңіз. Қозғалтқыш берілістерді ауыстыру тұтқасы «N» (Бейтарап) немесе «P» (Тұрақ) күйінде болғанда ғана оталады.
- Ішкі жарықты қосыңыз Егер стартер қосылғанда жарық күңгірттенсе немесе өшіп қалса, демек, аккумулятор отырғаны.

  Осы тарауда «Қозғалтқышты сыртқы оталдыру көзінен қосу» бөліміндегі нұсқаулықты қараңыз.
- Отын деңгейін тексеріп, қажетінше отын құйыңыз.

Егер автокөлік сонда да оталмаса, ресми HYUNDAI дилеріне хабарласуыңыз керек.

Ескертпе

Автокөлікті сүйреу немесе итеру арқылы қозғалтқышты оталдыру әрекеті каталиттік бейтараптандырғышқа артық жүктеме салуы мүмкін, бұл уыттылықты азайту жүйесіне зақым келтіруі мүмкін.

Қозғалтқышты сыртқы қуат көзінен оталдыру

Сыртқы оталдыру көзден дұрыс қосылмау қауіп төндіруі мүмкін. Ауыр жарақаттануды болдырмау немесе көлікке зақым келтірмеу үшін осы бөлімде сипатталған қозғалтқышты сыртқы оталдыру көзінен қосу процедурасын орындаңыз. Егер сіз қозғалтқышты сыртқы көзден қалай дұрыс оталдыруға болатындығына күмәндансаңыз, техникалық қызмет көрсетушіге немесе автоэквакуация қызметіне хабарласыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Аккумулятор батареясының жанында жұмыс істеген кезде немесе оған қызмет көрсеткен кезде ауыр жарақат алу немесе өліп кету ықтималдығын болдырмау үшін әрдайым бұдан әрі көрсетілген сақтық шараларын орындау керек:

Аккумулятор батареясымен жұмыс істеудің алдында төменде берілген нұсқаулықтарды оқыңыз.

Көзді электролиттің шашырауынан қорғау үшін қауіпсіздік көзілдірігін қолдану керек.

Аккумулятор батареясына тікелей жақын жерде ашық отты пайдалануға немесе темекі шегуге тыйым салынады.

Аккумулятор батареясының элементтерінде әрдайым оңай тұтанғыш сутегі газы болады, ол жарылуы мүмкін.

Батареяларды балалардың қолы жетпейтін жерде сақтау керек.

Аккумуляторлардың ішінде өте агрессивті келетін күкірт қышқылы болады. Қышқылдың көздерге, теріге немесе киімге тиюіне жол бермеңіз.

Егер қышқыл көздеріңізге тисе, оларды кемінде 15 минут бойы таза сумен жуыңыз және кідірместен медициналық көмекке жүгініңіз. Қышқыл теріге тиген жағдайда зақымдалған жерді жақсылап жуыңыз. Егер ауырсыну немесе ашу белгілерін сезінсеңіз, кідірместен медициналық көмекке жүгініңіз.

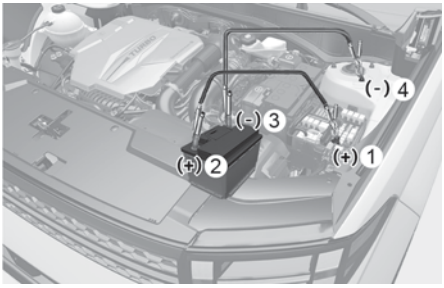
- Аккумуляторды көтерген кезде пластик корпусқа шектен тыс қысым түсуден аккумулятор қышқылы ағып шығуы мүмкін. Аккумуляторды тұтқасынан немесе қарама-қарсы бұрыштарынан қолдарыңызбен ұстап көтеру қажет.
- Егер көлік құралына орнатылған аккумулятор батареясындағы электролит қатып қалған болса, қозғалтқышты сыртқы қуат көзінен оталдыруға әрекет жасамаңыз.
- Автокөлікке жалғанып тұрған болса, аккумулятор батареясы зарядтауға тыйым салынады.
- Электрлі оталдыру жүйесі жоғары кернеумен жұмыс істейді. Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде немесе (ON) «Engine Start/Stop» түймесі қосулы жағдайда бұл компоненттерге жанасуға тыйым салынады.
- Сыртқы көзден оталдыру үшін оң (+) және теріс (-) кабельдердің жанасуына жол бермеңіз. Бұл ұшқындар пайда болуына әкелуі мүмкін.

Қозғалтқышты сыртқы қуат көзінен іске қосу процедурасы

1. Сыртқы көзден оталдыру кабельдерінің ұзындығы жеткілікті болатындай етіп автокөліктерді бір-бірінен жеткілікті қашықтықта орналастырыңыз. Автокөліктердің жанасуына жол бермеңіз.
2. Көлік құралының қозғалтқышы тоқтап қалса да, желдеткіштермен және мотор бөліміндегі кез келген басқа қозғалмалы бөлшектермен жанасудан аулақ болу керек.
3. Радио, жарықтандыру құрылғылары, кондиционер және т.б. сияқты барлық электр құрылғысын өшіріңіз. «P» (Тұрақ) берілісін орнатыңыз және тұрақ тежегішін қолданыңыз. Екі автокөліктің де қозғалтқыштарын өшіріңіз.
4. Капотты ашыңыз.
5. Мотор бөлігіндегі сақтандырғыш блогының қақпағын шешіңіз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Қозғалтқышты сыртқы көзден оталдыру алдында дұрыс емес полярлықты болдырмау үшін оң (+) және теріс (-) шығу орнын тексеріңіз.

6. Қосқыш кабельдерді тура суретте көрсетілген кезектілікпен қосыңыз. Алдымен бір оталдыру кабелін автокөлігіңіздегі аккумулятордың қызыл (оң (+)) клеммасына қосыңыз (1).
7. Кабельдің екінші ұшы зарядталған аккумуляторлық батареясы бар көлік құралындағы аккумуляторлық батареяның қызыл (оң (+)) шықпасына/сыртқы оталдыру көзінен қосу шықпасына қосылады (2).

8. Екінші оталдыру кабелін аккумулятор батареясы зарядталған автокөліктегі аккумулятор батареясының қара (теріс (-)) шығысына/сыртқы көзден оталдыру шығысына қосыңыз (3).
9. Екінші оталдыру кабелінің екінші ұшын автокөлігіңіздегі корпустың жерге тұйықталуына қосыңыз (4). Жалғау кабельдерінің аккумулятордың тиісті клеммаларынан, сыртқы көзден оталдыруға арналған шықпалардан немесе жерге тұйықтау орнынан басқа ештеңемен жанасуына жол бермеңіз. Қосылыстарды орнату кезінде аккумуляторлық батареяның үстіне еңкеймеңіз.

⚠ ЕСКЕРТУ

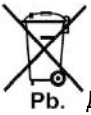
Іске қосу кабелін қуаты отырған аккумулятордың сыртқы оталдыру көзінен іске қосуға арналған теріс шықпасына (-) қоспаңыз. Ұшқындау батареяның жарылуына және одан кейінгі жарақатқа немесе көліктің зақымдалуына әкелуі мүмкін.

10. Батареясы зарядталған көлік құралының қозғалтқышын қосыңыз және оны 2000 айн/мин жылдамдықпен бірнеше минут жұмыс істетіңіз. Содан кейін машинаңызды іске қосыңыз.
11. Көлікті өшіргеннен кейін аккумулятор өздігінен іске қосуға жеткілікті заряд алу үшін көлігіңізді кем дегенде 30 минут бос жүріспен немесе қозғалыста жұмыс істетіңіз. Толық отырған аккумуляторлық батареяны толық қайта зарядтау үшін 60 минутқа дейін уақыт қажет болуы мүмкін. Егер автокөлік аз жұмыс істесе, ол іске қосылмауы мүмкін.

Егер автокөлік бірнеше әрекеттен кейін оталмаса, техникалық қызмет көрсету қажет болуы мүмкін. Бұл жағдайда білікті маманның көмегіне жүгініңіз. Автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады. Сыртқы қуат көзінен оталдыруға арналған кабельдерді кері кезектілікпен ажыратыңыз:

1. Оталдыру кабелін автокөлігіңіздегі корпустың жерге тұйықталуынан ажыратыңыз (4).
2. Оталдыру кабелінің екінші ұшын аккумулятор батареясы зарядталған автокөліктегі аккумулятор батареясының қара (теріс (-)) клеммасынан/сыртқы көзден оталдыру шығысынан ажыратыңыз (3).
3. Екінші кабельді аккумуляторлық батареясы зарядталған көлік құралындағы аккумуляторлық батареяның (2) қызыл (оң (+)) шықпасынан/сыртқы оталдыру көзінен қосу шықпасынан ажыратыңыз.
4. Кабельдің екінші ұшын аккумулятор батареясы (1) отырған көлік құралындағы сыртқы көзден оталдыруға арналған қызыл (оң (+)) шықпадан ажыратыңыз.

i Ақпарат

Дұрыс кәдеге жаратылмаған батарея қоршаған ортаға және адам денсаулығына зиян келтіруі мүмкін. Батареяларды әрдайым жергілікті заңнамалық және нормативтік актілерге сәйкес кәдеге жаратыңыз.

Ескертпе

Көлік құралының зақымдалуының алдын алу үшін бұдан әрі көрсетілген әрекеттерді орындаңыз.

- Қозғалтқышты оталдыру үшін тек 12-вольттІ қуат көзі (аккумулятор батареясы немесе басқа қуат көзі) пайдаланылуы керек.
- Қозғалтқышты көлік құралын сүйреу немесе итеру арқылы оталдыруға тырыспаңыз.

Қозғалтқыштың қызып кетуі

Егер температура индикаторы қызып кетуді көрсетсе, қуаттың төмендеуі байқалса, қатты ысқырық немесе соққы естілсе, онда бұл қозғалтқыштың қызып кеткенін білдіруі мүмкін. Бұл жағдайда келесі әрекеттерді орындау қажет.

1. Қауіпсіздікке қауіп төндірмей, бірінші мүмкіндікте жолдан шығып, көлікті тоқтатыңыз.
2. «P» (Тұрақ) берілісін қосып, тұрақ тежегішін қолданыңыз. Егер ауа баптау жүйесі іске қосулы болса, оны өшіріңіз.
3. Егер автокөліктің астында қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығының ағу іздері байқалса немесе капот астынан бу шықса, қозғалтқышты өшіріңіз. Салқындатқыш сұйықтықтың ағуы немесе будың бөлінуі тоқтамайынша капотты ашпаңыз. Егер қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығы ағып кетпесе және бу шықпаса, қозғалтқышты өшірмеңіз және қозғалтқыштың салқындатқыш желдеткішінің жұмыс істеп тұрғанын тексеріңіз. Егер желдеткіш жұмыс істемесе, қозғалтқышты өшіріңіз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Ауыр жарақаттың алдын алу үшін қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде салқындату жүйесінің желдеткіші мен жетек белдіктері сияқты қозғалмалы бөліктерге қол тигізбеу керек.

4. Салқындатқыштың радиатордан, шлангтардан немесе автокөліктің астынан ағып жатпағанын тексеріңіз. (Егер автокөлік қозғалысы кезінде ауаны баптау жүйесі жұмыс істеген болса, онда тоқтау кезінде одан ағатын суық су ақаулық белгісі болып табылмайды).
5. Егер қозғалтқыштан салқындатқыш сұйықтық ағып кетсе, қозғалтқышты дереу тоқтатып, көмек алу үшін ең жақын ресми HYUNDAI дилеріне хабарласқан жөн.

⚠ ЕСКЕРТУ

Ешқашан қозғалтқыш пен радиатор қызып тұрғанда бактың қақпағын немесе құйып алу саңылауының тығынын шешуші болмаңыз. Ыстық салқындату сұйықтығы мен бу қысыммен сыртқа атқылап шығуы және ауыр жарақаттар келтіруі мүмкін. Қозғалтқышты сөндіріп, ол суығанша күте тұрыңыз. Салқындатқыш сұйықтықтың бағының қақпағын шешкенде өте сақ болыңыз. Оны қалың орамалмен орап ұстаңыз және бірінші тірелгенге дейін сағат тіліне қарсы бағытта жайымен бұраңыз. Салқындату жүйесіндегі қысым босап шыққанша кері шегініп тұра тұрыңыз. Қысымның босатылғанына көз жеткізгеннен кейін қалың матамен жауып ұстап, радиатор қақпағын басыңыз және сағат тіліне қарсы бұрауды жалғастырып, қақпақты шешіп алыңыз.

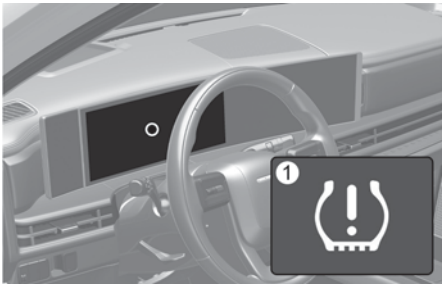
6. Қызып кету себебі анықталмай жатса, қозғалтқыштың температурасы қалыпқа келгенше күтіңіз.

   Содан кейін, салқындатқыш сұйықтығының деңгейі төмендеген жағдайда, салқындатқыш сұйықтықтың деңгейі көлемнің жартысына жетуі үшін бакқа сұйықтықтың қажетті мөлшерін ақырын қосыңыз.
7. Қызып кетудің басқа белгілерінің пайда болуына назар аудара отырып, қозғалысты сақтықпен жалғастыру қажет. Егер қайта қызып кетсе, ресми HYUNDAI дилеріне хабарласуыңыз керек.

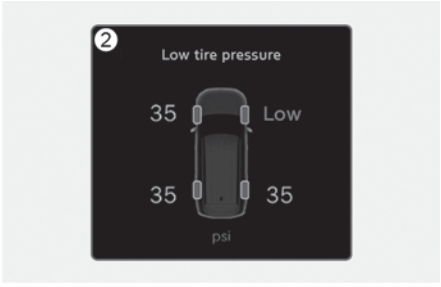
⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Салқындатқыш сұйықтықтың айтарлықтай жоғалуы салқындату жүйесіндегі сұйықтықтың ағып кетуін білдіреді. Автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.
- Егер қозғалтқыш салқындатқыш сұйықтықтың төмен деңгейіне байланысты қызып кетсе, оны күрт қосу қозғалтқышта сызаттардың пайда болуына әкелуі мүмкін. Зақымдануды болдырмау үшін салқындатқыш сұйықтықты кішкене бөліктермен баяу қосу керек. Қозғалтқышты салқындату жүйесін толығымен толтыру үшін бірнеше құю циклі қажет болуы мүмкін. Қажет болса, ресми HYUNDAI дилеріне хабарласыңыз.

Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі (TPMS)

A түрі

B түрі

(1) Шиналардағы төмен қысым/TPMS ақаулығының индикаторы

(2) Төмен қысымды шинаның және шиналардағы қысымның орналасу көрсеткіші (аспаптар тақтасының дисплейінде көрсетіледі)

Шиналардағы қысымды тексеру

- Шинадағы қысымды аспаптар панеліндегі сервистік ақпаратты қарау мәзірінен тексеруге болады. 4-тараудың «Аспаптар панелінің дисплейін басқару» бөлімін қараңыз.
- Шинадағы қысым жол жүре бастағаннан кейін бірнеше минуттан соң көрсетіледі. Егер автокөлік орнында тұрған кезде шинадағы қысым көрсетілмесе, дисплейде «**Көрсеткіштерді шығару үшін қозғала бастаңыз**» деген хабарлама пайда болады.
- Шиналардағы қысымдының көрсетілетін мәндері манометрімен өлшенгеннен өзгеше болуы мүмкін.
- Ақпараттық ойын-сауық жүйесінің экранындағы Баптаулар мәзірінде шина қысымының өлшем бірліктерін өзгертуге болады. Таңдаңыз:
  - **Баптаулар** > **Жалпы** > **Өлшеу бірл.** > **Қысымды өлшеу бірлігі** > **psi/кПа/bar**

i Ақпарат

Бағдарламалық жасақтама жаңартылғаннан кейін ақпараттық ойын-сауық жүйесінің мәзірі өзгеруі мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін ақпараттық ойын-сауық жүйесі бойынша нұсқаулықты және қысқаша анықтамалық нұсқаулықты қараңыз.

Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі

⚠ ЕСКЕРТУ

Шамадан тыс немесе жеткіліксіз қысым шинаның жарамдылық мерзімін қысқартуы, көлік құралын басқаруға теріс әсер етуі және шинаның кенеттен жарылуына әкеп соғуы мүмкін, бұның салдарынан көлікті басқару мүмкін болмай, жол-көлік оқиғасы орын алуы мүмкін.

Әрбір шинаны, оның ішінде қосалқы шинаны (бар болса) тексеру керек; шиналар айына бір рет салқын күйінде тексеріледі және қажет болған жағдайда автокөліктің сипаттамалары бар тақтайшада немесе шиналардағы қысымы бар заттаңбада көрсетілген автокөлік өндіруші ұсынған қысымға дейін толтырылады. (Егер автокөлікке өлшемі техникалық сипаттамалары бар тақтайшада немесе шинадағы қысымы бар заттаңбада көрсетілгеннен өзгеше шиналар орнатылған болса, олар үшін қандай қысым талап етілетінін анықтау қажет.)

Қосымша қауіпсіздік шарасы ретінде автокөлік шиналардағы қысымды бақылау жүйесімен (TPMS) жабдықталған, соның арқасында бір немесе бірнеше шинадағы қысымның айтарлықтай төмендеуі кезінде тиісті индикатор жанады. Егер шиналардағы төмен қысым индикаторы жанса, алғашқы мүмкіндік кезінде тоқтап, шиналардың жай-күйін тексеру және оларды қажетті қысымға дейін толтыру қажет. Қысымы жеткіліксіз шиналармен қозғалыс кезінде олардың қызып кетуі және жыртылуы мүмкін.

Бұдан басқа, шиналардағы қысым жеткіліксіз болған кезде отын шығыны артады және протектордың қызмет ету мерзімі қысқарады, сондай-ақ автокөліктің басқарылуы мен тежеу сипаттамалары нашарлауы мүмкін.

TPMS жүйесін пайдалану TPMS жүйесінің шиналарындағы төмен қысым индикаторы іске қосылуы үшін қысымның төмендеуі жеткіліксіз болса да, шиналарға дұрыс қызмет көрсету немесе олардағы қысымды бір қалыпты сақтап тұру қажет емес дегенді білдірмейді.

Сондай-ақ, автокөлікте TPMS жүйесінің ақаулық индикаторы бар, ол оның жұмысындағы ақаулар туралы сигнал береді. TPMS жүйесінің ақаулық индикаторы шиналардағы төмен ауа қысымының сигналымен біріктірілген. Егер жүйе ақаулықты анықтаса, онда бұл сигнал шамамен бір минут жыпылықтайды, содан кейін үнемі жанып тұрады. Бұл реттілік ақаулық жойылғанша көлік құралын іске қосқан сайын қайталанады.

Бұл ақаулық индикаторы жанған кезде жүйе шиналардағы төмен қысымды анықтамауы немесе ол туралы хабарламауы мүмкін. TPMS жүйесіндегі ақаулар әртүрлі себептермен, соның ішінде автокөлікке TPMS жүйесінің дұрыс жұмыс істеуіне мүмкіндік бермейтін ауыстырмалы немесе жаңа шиналарды немесе дискілерді орнату салдарынан туындауы мүмкін.

Автокөліктегі бір немесе бірнеше шинаны немесе дискіні ауыстырғаннан кейін, ауыстырмалы немесе жаңа шиналардың немесе дискілердің TPMS жүйесінің дұрыс жұмыс істеуіне әсер етпейтініне көз жеткізу үшін TPMS жүйесінің ақаулық индикаторының жай-күйін әрқашан тексеріп отырыңыз.

Ескертпе

Келесі жағдайларда жүйені тексеру үшін ресми HYUNDAI дилеріне жолыққан жөн.

- Шиналардағы төмен қысым индикаторы/TPMS жүйесі ақауының индикаторы «Engine Start/Stop» түймесін «ON» (Қос.) ауыстырғаннан кейін немесе қозғалтқышты оталдырғаннан кейін не 3 секунд ішінде жанбайды.
- TPMS жүйесі ақауының индикаторы шамамен 1 минут жыпылықтайды, содан кейін үздіксіз жанады.
- Төмен қысымды шина күйінің сигналы үздіксіз жанып тұрады.

Шиналардағы төмен қысым индикаторы

Қысымы төмен шинаның орналасқан жерінің және шиналардағы қысымның көрсеткіші

A түрі

B ТҮРІ

Егер шиналардағы қысымды бақылау жүйесінің индикаторлары (!) жанса, ал аспаптар тақтасының дисплейіне ескерту хабарламасы шығарылса, онда бір немесе бірнеше шинада қысымның едәуір төмендеуі байқалады. Төмен қысымды шина күйінің индикаторы тиісті индикатордың қосылуы арқылы қай шинада қысымның айтарлықтай төмендеуі байқалатынын көрсетеді.

Егер индикаторлардың бірі жанса, дереу жылдамдықты бәсеңдетіңіз, қатты бұрылыстардан аулақ болыңыз және тежеу жолының ұлғаюын есепке алыңыз. Алғашқы мүмкіндікте тоқтап, шиналардың жай-күйін тексеріңіз. Шиналарды автокөлікті пайдалану ерекшеліктері тақтайшасында немесе жүргізуші жақтағы орталық тіреудің сыртқы панелінде орналасқан шиналардағы қысымы бар тақтайшада көрсетілген қысым деңгейіне дейін толтырыңыз.

Егер техникалық қызмет көрсету станциясына дейін алыс болса немесе шина қысымды ұстамаса, дөңгелекті қосалқы дөңгелекпен ауыстыру керек.

Шиналардағы төмен қысым индикаторы жана береді және TPMS жүйесі ақауының индикаторы бір минут ішінде жыпылықтауы мүмкін, содан кейін шинадағы төмен қысымды жойғанша немесе оны ауыстырғанша жана береді.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Егер шиналардағы қысым деңгейін реттеу жылы ауа райында орындалса, қыста немесе суық ауа райында, шиналардағы төмен қысым индикаторы жануы мүмкін. Бұл TPMS жүйесінің істен шыққанын білдірмейді, өйткені төмен температурада шиналардағы қысым да пропорционалды түрде төмендейді.

Автокөлік жоғары температура аймағынан төмен немесе керісінше аймаққа кірген кезде не қоршаған орта температурасы едәуір көтерілген немесе төмендеген кезде шиналардағы қысымды тексеріп, оны ұсынылған деңгейге дейін түзету қажет.

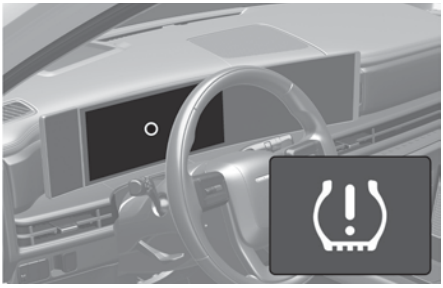
⚠ ЕСКЕРТУ

Төмен қысымның қауіптілігі

Шиналардағы тым төмен қысым автокөлікті басқара алмай қалуға және тежеу жолының ұлғаюына әкеп соғуы мүмкін.

Қозғалысты шиналардағы қысым төмен болғанда жалғастыру шиналардың қызып кетуіне және механикалық бұзылуына әкеп соғуы мүмкін.

TPMS жүйесі ақауының индикаторы

Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі жарамсыз болған жағдайда жүйенің ақаулығының индикаторы (⚠) шамамен бір минут бойы жыпылықтап, содан кейін үздіксіз жана бастайды.

Автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде мүмкіндігінше тезірек тексеру ұсынылады.

Ескертпе

TPMS жүйесі істен шыққан кезде, аспаптар панеліндегі жеке шиналардағы қысым туралы мәліметтер қолжетімді болмайды. Жүйені HYUNDAI ресми дилерінде мүмкіндігінше тезірек тексеру ұсынылады.

Ескертпе

Егер автокөлік полиция учаскелері, үкіметтік немесе мемлекеттік мекемелер, радиохабар тарату станциялары, әскери объектілер, әуежайлар, ретрансляциялық мұнаралар және т.б. сияқты электр беру желілеріне немесе радиотаратқыштарға жақын орналасқан болса, TPMS жүйесінің ақаулық индикаторы шамамен бір минут бойы жыпылықтап, содан кейін үнемі жанып тұрады.

Сонымен қатар, TPMS жүйесі ақауының индикаторы сырғытпайтын шынжырларды пайдаланған кезде немесе компьютерлер, зарядтағыштар, қашықтан іске қосу құрылғылары, навигация жүйелері және т.б. сияқты электронды құрылғыларды автокөліктің жанында пайдаланған кезде жануы мүмкін.

TPMS жүйесімен жабдықталған шинаны ауыстыру

Егер дөңгелек жарылған болса, шиналардағы төмен қысым сигналы және сол шинаның күйі туралы индикатор жанады. Тез арада ауасы шыққан дөңгелекті HYUNDAI ресми дилерінде жөндеу немесе қосалқы дөңгелек орнату ұсынылады.

Ескертпе

HYUNDAI-дің ресми дилері мақұлдамаған немесе сіздің автокөлігіңізге көрсетілген ұқсас емес тесіктерді жөндеу құралын төмен қысымды шинаны жөндеу немесе толтыру үшін пайдалану ұсынылмайды. HYUNDAI-ның ресми дилері мақұлдамаған немесе сіздің автокөлігіңіз үшін көрсетілген балама болып табылмайтын шина герметигі шинадағы қысым датчигіне зақым келтіруі мүмкін.

Қосалқы дөңгелек (бар болса) шинадағы қысымды бақылау датчигімен жабдықталмаған. Төмен қысымды шинаны немесе ауасы шыққан шинаны қосалқы шинаға ауыстырған кезде төмен қысым индикаторы қосылған күйінде қалады. Бұдан басқа, егер автокөлік шамамен 10 минут бойы 25 км/сағ (15,5 миля/сағ) жылдамдықпен жүрсе, TPMS жүйесінің ақаулық индикаторы бір минут ішінде жыпылықтағаннан кейін жанады.

Қысымды бақылау датчигімен жабдықталған түпнұсқа шина ұсынылған қысым деңгейіне дейін толтырылып, автокөлікке орнатылғаннан кейін, шиналардағы төмен қысым индикаторы мен TPMS жүйесінің ақаулық индикаторы қозғалыс басталғаннан кейін бірнеше минут ішінде сөнеді.

Егер индикаторлар бірнеше минуттан кейін сөнбесе, HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

Әрбір дөңгелек (қосалқы дөңгелектен басқа) ниппельден кейін бірден шинаға орнатылған қысым датчигімен жабдықталған. TPMS жүйесі бар дөңгелектерді пайдалану қажет. Шиналарды ресми HYUNDAI дилерінде жөндету ұсынылады. Шинадағы қысымның төмендеуін әрдайым көзбен шолып қарау арқылы анықтау мүмкін емес. Шиналардағы қысымды өлшеу үшін әрқашан сапалы манометрді пайдаланыңыз. Ыстық (жүрістен) шинаның қысым мәні суыққа қарағанда жоғары болатынын ескеріңіз.

«Суық шина» дегеніміз автокөліктің 3 сағат бойы тоқтап тұрғанын немесе осы 3 сағаттық кезеңде 1,6 км-ден (1 миля) аз жүріп өткенін білдіреді.

Шинаның қысымын өлшеу алдында оны суытыңыз. Шинаны ұсынылатын қысымға дейін толтырар алдында оның суық екеніне көз жеткізіңіз.

⚠ ЕСКЕРТУ

- TPMS жүйесі жолдағы өткір заттар сияқты сыртқы факторлардың әсерінен шинаның кенеттен зақымдалғаны туралы ескерту жасауға арналмаған.
- Егер жолдағы автокөлік тұрақсыз болса, аяғыңызды газ педалінен дереу алып тастаңыз, тежегіш педалін жайлап және аздап күшпен басып, автокөлікті жол шетіндегі қауіпсіз жерде баяу тоқтатыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Шинадағы қысымды бақылау жүйесінің (TPMS) компоненттерін өзгерту, түрлендіру немесе ажырату жүйенің жүргізушіні шинадағы төмен қысым туралы және/немесе TPMS жүйесінде ақаулардың бар екендігі туралы ескерту қабілетіне теріс әсер етуі және оған кепілдік қолданылмауы мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

Еуропа үшін

- Көлік құралын өзгертуге тыйым салынады, өйткені бұл TPMS жүйесінің жұмысына әсер етуі мүмкін.
- Нарықта қолжетімді дөңгелектер TPMS сенсорларымен жабдықталмаған. Қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін ресми HYUNDAI дилері ұсынған ауыстыру бөлшектерін пайдалану ұсынылады.
- Егер сіз нарықтағы дөңгелектерді қолдансаңыз, ресми HYUNDAI дилері мақұлдаған TPMS датчигін немесе оның автокөлігіңіз үшін мақұлданған аналогын пайдаланыңыз. Егер автокөлік TPMS датчиктерімен жабдықталмаса немесе TPMS жүйесі дұрыс жұмыс істемесе, сіз еліңізде техникалық тексеруден өтпеуіңіз мүмкін.

Егер дөңгелектің ауасы шығып кетсе (қосалқы дөңгелек болған жағдайда)

Бар болса

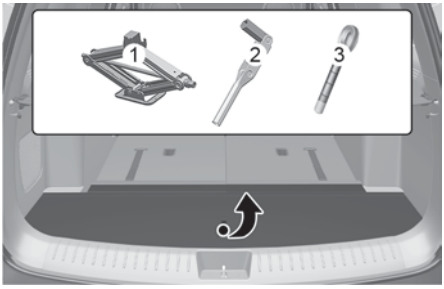
⚠ ЕСКЕРТУ

Шинаны ауыстыру қауіпті болуы мүмкін. Өлімге апаруы ықтимал ауыр жарақат алу қаупін азайту үшін осы бөлімде келтірілген нұсқаулықтарды орындау керек.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Домкрат тұтқасын қолданған кезде абай болыңыз, тегіс бүйірін ұстамаңыз. Тегіс бүйірінің өткір жиектері бар, олар бір жеріңізді кесіп кетуі мүмкін.

Домкрат және құрал-саймандар

(1) Домкрат

(2) Баллон кілті

(3) Домкраттың тұтқасы

Домкрат, домкрат тұтқасы және баллон кілті жүксалғыш жәшігінің қақпағының астында жүксалғышта сақталады.

Домкрат дөңгелекті апаттық жағдайда ауыстыру үшін ғана арналған.

Домкратта көтеру бойынша нұсқаулар

Домкрат дөңгелекті апаттық жағдайда ауыстыру үшін ғана арналған.

Көлік қозғалысы кезінде домкрат даңғырламауы үшін оны дұрыс жиыңыз.

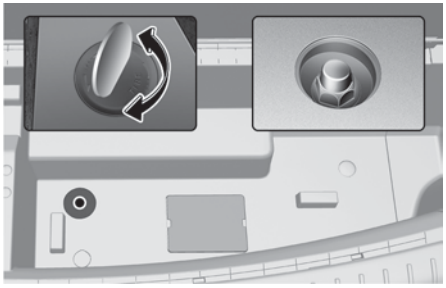
Жарақат алу мүмкіндігін азайту үшін домкратта көтеру бойынша нұсқауларды орындаңыз.

Қосалқы дөңгелекті шешіп алу және сақтау

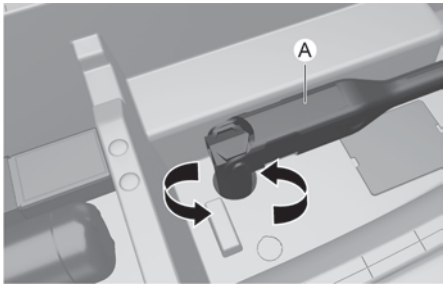
Қосалқы дөңгелек автокөліктің түбінде, жүксалғыштың дәл астында сақталады.

Қосалқы дөңгелекті шешіп алу тәртібі:

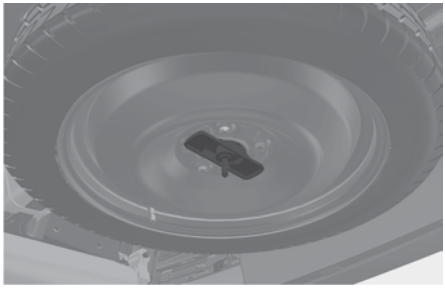
1. Жүксалғыш есігін ашыңыз
2. Алтықырлы болттың пластикалық қақпағын тауып, монета немесе жалпақ бұрағышпен шешіп алыңыз.

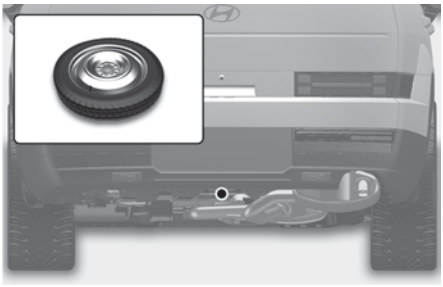
3. Дөңгелекке арналған сомын кілтін (A) болтқа қойыңыз.
4. Қосалқы дөңгелекті түсіру үшін болтты босатыңыз. Қосалқы дөңгелек жерге тигенше баллон кілтін сағат тіліне қарсы бұраңыз.

5. Қосалқы дөңгелек жерге тигеннен кейін баллон кілтін сағат тіліне қарсы бұрап, қосалқы дөңгелекті шығарыңыз. Кілтті тым жылдам айналдырмаңыз, себебі ол қосалқы дөңгелек ұстағышына зақым келтіруі мүмкін.

Қосалқы дөңгелекті сақтау:

1. Дөңгелекті емікті жоғары қаратып жерге қойыңыз.
2. Дөңгелекті автокөліктің астына қойыңыз, бекіткіштің бағыттауышын және шынжырды дөңгелектің орталық тесігі арқылы өткізіңіз.
3. Кілтті сағат тілімен сырт еткен дыбыс шыққанша бұраңыз.

i Ақпарат

- Дөңгелек қозғалыс кезінде сыртылдамауы үшін қосалқы дөңгелек бекіткішінің бағыттауышын оның орталық тесігімен дұрыс туралау керек.
- Кері жағдайда қосалқы дөңгелек ұстағыштан шығып, жол-көлік оқиғасын тудыруы мүмкін.

Дөңгелекті ауыстыру

i Ақпарат

Домкратпен көтерген кезде көлік құралы тайып кетуі немесе аударылуы мүмкін, бұл ауыр жарақат алуға немесе өлімге әкелуі мүмкін. Келесі сақтық шараларын орындаңыз:

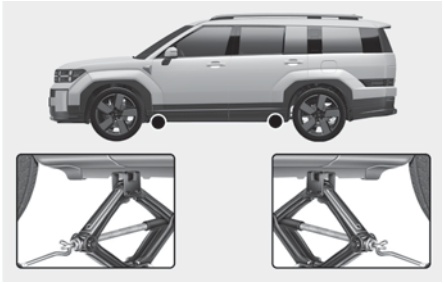
- Домкратқа сүйеніп тұрған көлік құралының астында болуға тыйым салынады.
- ЕШҚАШАН дөңгелекті қозғалыс жолағында алмастыруға тырыспаңыз. Дөңгелекті ауыстыруға кіріспес бұрын, ӘРҚАШАН автокөлікті жолдан жол жиегіндегі тегіс жерге, қозғалыстағы көліктен алыс жерге толық шығарыңыз. Егер жолдан тыс тегіс қатты орын табу мүмкін болмаса, көмек алу үшін эвакуаторды шақыртыңыз.
- Автокөліктің жиынтығына кіретін домкратты ғана пайдалану қажет.
- Көлік құралын көтеруге арналған домкрат ТЕК осыған арналған арнайы орындарда орнатылуы тиіс және ЕШҚАШАН көлік құралының бамперлерінің немесе басқа да бөліктерінің астына орнатылмауы тиіс.
- Домкратпен көтерілген көлік құралының қозғалтқышы тоқтатылып тұруы тиіс.
- Домкратпен көтеріліп тұрған көлік құралында ешкім болмауы тиіс.
- Балалардың жолдан және көлік құралынан жеткілікті қашықтықта болуын қадағалау қажет.

Дөңгелектер келесі реттілікпен ауыстырылуы тиіс:

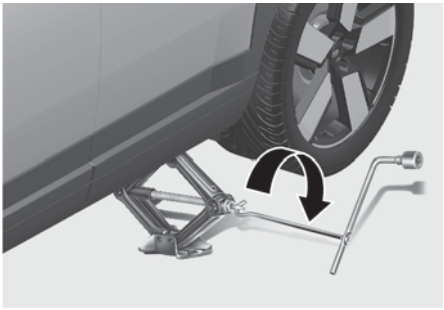
1. Көлік құралын тегіс, қатты жерде тоқтатыңыз.
2. «P» (Тұрақ) берілісін қосып, тұрақ тежегішін орнатып, «Engine Start/Stop» түймесін «OFF» (Өшір.) күйіне ауыстырыңыз.
3. Апаттық сигнал беру жүйесін қосыңыз.
4. Көлік құралынан баллонға арналған кілтті, домкратты, домкраттың тұтқасы мен қосалқы дөңгелекті шығарыңыз.
5. Ауыстырылатын дөңгелекке қарама-қарсы диагональ бойынша орналасқан алдыңғы және артқы дөңгелектерді бұғаттаңыз.

6. Дөңгелекті бекіту сомындарын сағат тіліне қарсы бағытта бұрап босатыңыз, бірақ дөңгелек жер бетінен көтерілгенше оларды толығымен бұрап алмаңыз.

7. Домкратты шанақтың астына (ауыстырылатын дөңгелекке жақын) қажетті көтеру жағдайына орнатыңыз. Көтеру жағдайлары болып шанаққа дәнекерленген екі тілігі бар пластиналар табылады. Домкратты автокөліктің басқа қалыптарына немесе бөліктеріне орнатпаңыз. Бұл бүйірлік тығыздағыш жапсырмалардың немесе автокөліктің басқа бөліктерінің зақымдануына әкелуі мүмкін.

8. Тұтқаны домкратқа салыңыз және дөңгелегі жерден көтерілгенге дейін автокөлікті көтеріп, оны сағат тілімен бұрыңыз. Домкратпен көтерілген көлік құралының нық тұрғанын тексеріңіз.
9. Дөңгелекті бекіту сомынын баллон кілтімен босатып, оны қолыңызбен бұрап алыңыз.

   Дөңгелекті түйреуіштерден шешіңіз және домалап кетпеуі үшін оны жерге етпетінен қойыңыз. Дөңгелекті күпшекке тағу үшін қосалқы дөңгелекті алыңыз, тесіктерді түйреуіштермен туралаңыз және оларға дөңгелекті сырғытыңыз. Егер бұл қиын болса, дөңгелекті сәл еңкейтіп, дөңгелектегі жоғарғы тесікті жоғарғы түйреуішпен туралаңыз. Дөңгелекті алға-артқа тартып, оны қалған түйреуіштерге отырғызыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Дөңгелек дискілерінің жиектері үшкір болуы мүмкін. Абайлаңыз, ауыр жарақат алу қаупі бар. Дөңгелекті орнына қояр алдында күпшекте немесе дискіде дөңгелек дискісінің күпшекке тығыз жанасуына кедергі келтіруі мүмкін ластану (кір, гудрон, қиыршық тас және т.б.) жоқ екеніне көз жеткізіңіз. Ластанулар бар болса оларды алып тастаңыз. Отырғызу бетіндегі дөңгелек пен күпшектің арасында жақсы байланыс болмаған кезде дөңгелек сомындары әлсіреуі мүмкін, бұл дөңгелектің түсіп қалуына әкелуі мүмкін. Дөңгелектен айрылу көлік құралын басқаруды жоғалтуға себеп болуы мүмкін. Бұл ауыр жарақаттарға немесе кісі өліміне алып келуі мүмкін.

10. Дөңгелекті қайта орнату үшін оны түйреуіштерде ұстаңыз, дөңгелек сомындарын түйреуіштерге сырғытыңыз және оларды қолмен бұрап бекітіңіз. Сомындарды кішкене диаметрлі конус тәрізді ұштарын ішіне қаратып орнату керек. Дөңгелекті итеріп, оның мықтап отырғанын тексеріңіз, содан кейін сомындарды саусақтарыңызбен мүмкіндігінше қатты бұрып бекітіңіз.
11. Баллон кілтін сағат тіліне қарсы бұрап, автокөлікті жерге түсіріңіз.

12. Сомындарды берілген ретпен баллон кілтімен бұрап бекітіңіз. Әр сомынның қатты тартылғанын қайта тексеріңіз. Шиналарды ауыстырғаннан кейін дөңгелек болттарын тарту сәтінің қажетті мәніне дейін тарту үшін мүмкіндігінше тезірек HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады. Дөңгелек болттарын бұрап бекіту сәті: 11-13 кгсм (79- 94 фунт-күш-фут).

Шиналық манометр бар болса шинадағы ауа қысымын тексеру керек (шиналардағы қысымды өлшеу жөніндегі нұсқаулықты 2-тарауда «Шиналар мен дөңгелектер» бөлімінен қараңыз).

Егер қысым ұсынылғаннан төмен немесе жоғары болса, автокөлікті төмен жылдамдықпен жақын жердегі техникалық қызмет көрсету станциясына жеткізіңіз және оның шиналарын қажетті деңгейге дейін реттеңіз.

Қысымды тексергеннен немесе түзеткеннен кейін қақпақшаны әрқашан ниппельге қайта орнатыңыз. Егер қақпақша орнына қойылмаса, шинадан ауа шығып кетуі мүмкін. Егер сіз қалпақшаны жоғалтсаңыз, мүмкіндігінше тезірек жаңасын сатып алып, орнатыңыз.

Дөңгелекті ауыстырғаннан кейін ауасы шыққан дөңгелекті бекітіңіз және домкрат пен құрал-саймандарды орнына қойыңыз.

Ескертпе

Қосалқы дөңгелекті орнатқаннан кейін мүмкіндік туа салысымен шинасындағы ауа қысымын тексеріңіз. Оны ұсынылған мәнге дейін реттеңіз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Бұл көлік құралында түйреуіштер мен метрикалық ойығы бар дөңгелекті бекітетін сомындар қолданылады. Шиналарды ауыстыру кезінде алынып тасталған сомындардың орнатылғанына көз жеткізіңіз. Дөңгелектерді бекіту сомындарын ауыстыру қажет болса, түйреуіштерге зақым келтірмеу үшін олардың метрлік бунасы бар екеніне көз жеткізіңіз. Сондай-ақ, дөңгелек күпшекке дұрыс бекітілгеніне көз жеткізіңіз. Кеңес алу үшін ресми HYUNDAI дилеріне хабарласыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Дөңгелек түйреуіштері

Дөңгелектердің зақымдалған түйреуіштері ұстап тұру қабілетін жоғалтуы мүмкін. Бұл дөңгелектен айырылуға және соқтығысуға әкеп соғуы мүмкін, соның салдарынан ауыр жарақат алуға болады.

Егер домкрат, дөңгелектерді бекіту сомындары, түйреуіштер немесе кез келген басқа жабдық бүлінген немесе жарамсыз күйде болса, дөңгелекті ауыстыру әрекетін жасамаған жөн. Бұл жағдайда көмек шақыру керек.

Шағын қосалқы дөңгелекті пайдалану

Бар болса

Шағын қосалқы дөңгелек тек апаттық пайдалануға арналған. Шағын қосалқы дөңгелекпен әрқашан абайлап және қауіпсіздік шараларын сақтай отырып айдау керек.

⚠ ЕСКЕРТУ

Шағын дөңгелектің зақымдамау және апатқа әкелуі мүмкін көлік құралын басқара алмай қалу қаупін болдырмау үшін:

- Шағын қосалқы дөңгелекті тек төтенше жағдайларда ғана пайдалану керек.
- Көлік құралының жылдамдығы 80 км/сағ (50 миля/сағ) аспауы тиіс.
- Шағын қосалқы дөңгелектің бүйірлік қабырғасында көрсетілген максималды жүктемеден немесе жүк көтергіштігінен асыруға болмайды.
- Шағын қосалқы дөңгелекті тұрақты түрде пайдалануға тыйым салынады. Шағын қосалқы дөңгелекті зақымдамау үшін түпнұсқа шинаны мүмкіндігінше тезірек жөндеу немесе ауыстыру керек.

Көлік құралында шағын қосалқы дөңгелекті пайдаланған кезде:

- Шағын қосалқы дөңгелекті орнатқаннан кейін ондағы қысымды тексеріңіз. Жинақы қосалқы дөңгелекті 420 кПа (60 фунт/шаршы дюйм) қысымға дейін толтыру керек.
- Шағын қосалқы дөңгелекті орнатқан жағдайда автоматты жуу қызметтерін пайдаланбаған жөн.
- Шағын қосалқы дөңгелекті басқа көлік құралдарында қолдануға болмайды, өйткені ол тек осы көлік құралына арналған.

- Шағын қосалқы дөңгелектегі протектордың тозуына дейін жететін шина ресурсы әдеттегі шина ресурсынан қысқа. Шағын қосалқы дөңгелекті үнемі қарап-тексеріп отырыңыз, шинаның тозуы кезінде оны сол дискіге орнатылатын мөлшердегі және конструкциядағы шинамен ауыстырыңыз.
- Бір уақытта бір шағын қосалқы дөңгелектен артық пайдалануға тыйым салынады.
- Егер көлік құралында шағын қосалқы дөңгелек орнатылса, онымен тіркемені сүйреуіне тыйым салынады.

i Ақпарат

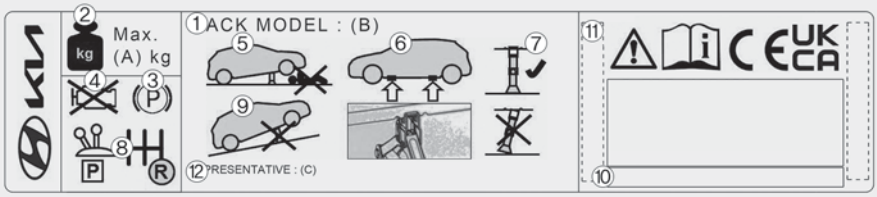
Жөндеу кезінде немесе автокөлікке түпнұсқа шина мен дөңгелекті орнату кезінде дөңгелектерді бекіту сомындарының айналу сәтін дұрыс баптау қажет. Дөңгелек болттарын бұрап бекітудің дұрыс сәті: 11-13 кгсм (79- 94 фунт-күш-фут).

i Ақпарат

Шағын қосалқы дөңгелектің және көлік құралының зақымдануын болдырмау үшін:

- Шұңқырлар немесе лай сияқты түрлі қауіптерге ұшырамау үшін жолдың жағдайына байланысты жеткілікті төмен жылдамдықпен қозғалу керек.
- Кедергілерден айдап өтпеңіз. Шағын қосалқы дөңгелек шинасының диаметрі әдеттегі шинаның диаметрінен аз, нәтижесінде жол саңылауы шамамен 25 мм (1 дюйм) шамасына азаяды.
- Шағын қосалқы дөңгелекке сырғытпайтын шынжырларды орнатпаңыз. Дөңгелектің өлшемі кішкентай болғандықтан шынжыр оған тығыз отырмайды.
- Шағын қосалқы дөңгелектің шинасын басқа дөңгелектерге орнатпаңыз. Шағын қосалқы дөңгелекке стандартты шиналарды, қысқы шиналарды, сәндік қақпақшаларды немесе өңдеу сақиналарын орнатуға болмайды.
- Кез келген қозғалыс режимінде кенеттен жеделдетуге немесе тежеуге (0-40 км/сағ) (0-25 миля/сағ) жүгінбеңіз. Бұл майдың ағып кетуіне әкелуі мүмкін.

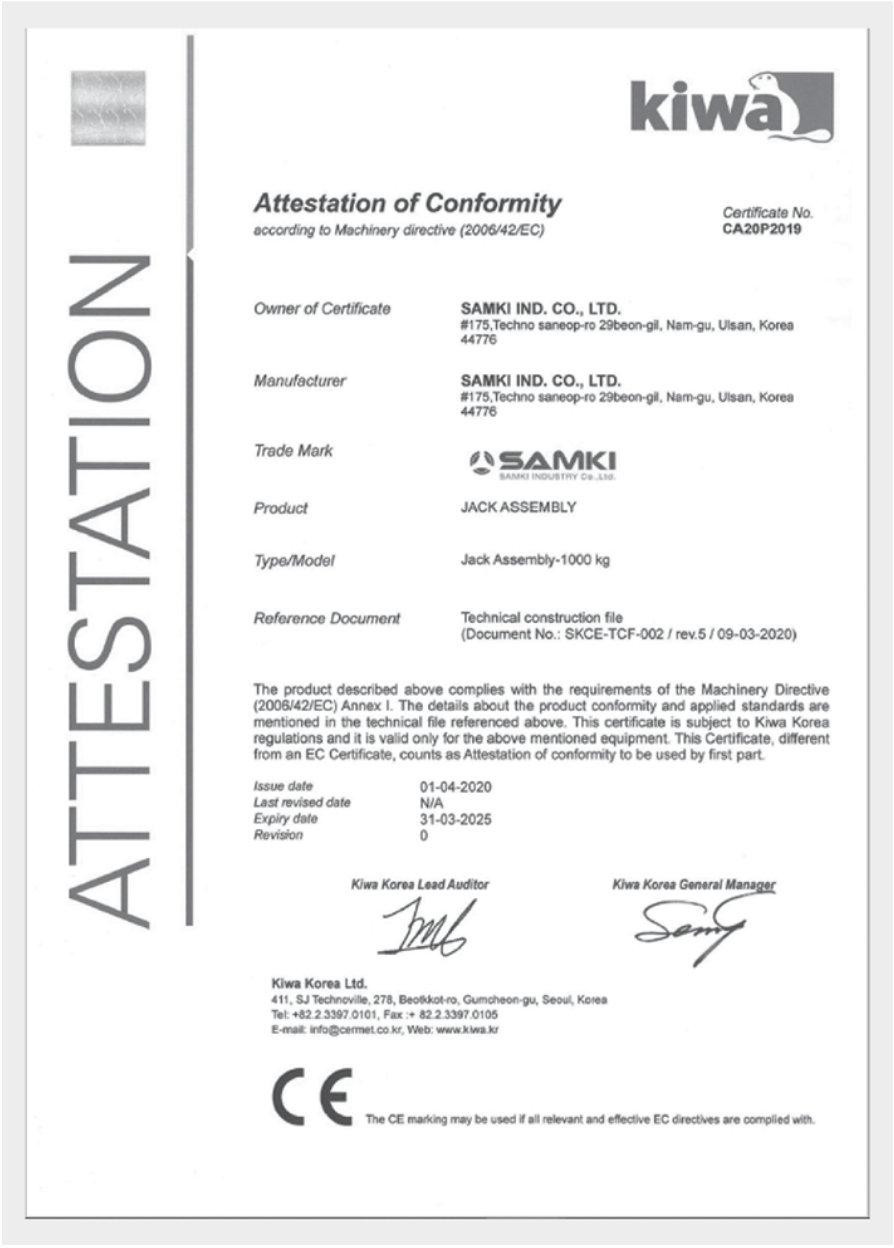
Домкраттың жапсырмасы

(1) Модель
(2) Ең жоғары рұқсат етілген жүктеме.
(3) Домкратты пайдаланар алдында әрқашан тұрақ тежегішін қосыңыз.
(4) Домкратты пайдаланар алдында әрқашан қозғалтқышты өшіріңіз.
(5) Домкратпен көтерілген автокөліктің астында денеңіздің қандай да бір бөлігін ешқашан ұстамаңыз.
(6) Тек жақтауда белгіленген домкраттау нүктелерін пайдаланыңыз.
(7) Автокөлікті көтеру кезінде домкраттың негізі көтеру нүктесінің астындағы жерде тегіс тұруы тиіс.
(8) Автоматты трансмиссиясы/қос іліністі трансмиссиясы бар автокөліктерде «P» (Тұрақ) берілісін қосыңыз.
(9) Автокөлікті домкратпен еңісте көтермеңіз. Автокөлікті домкратпен тек берік және тегіс бетте көтеріңіз.
(10) Домкратты өндіруші
(11) Шығарылған күні
(12) Өкілдіктің атауы және мекенжайы

Көлік құралындағы домкраттың жапсырмасы суретте көрсетілгеннен өзгеше болуы мүмкін.
Толығырақ ақпаратты домкратқа бекітілген жапсырмадан қараңыз.

Домкраттың ЕО нормаларына сәйкестігі туралы декларация

ATTESTATION

kiwa

Attestation of Conformity
according to Machinery directive (2006/42/EC)

Certificate No.
CA20P2019

Owner of Certificate	**SAMKI IND. CO., LTD.** #175,Techno saneop-ro 29beon-gil, Nam-gu, Ulsan, Korea 44776
Manufacturer	**SAMKI IND. CO., LTD.** #175,Techno saneop-ro 29beon-gil, Nam-gu, Ulsan, Korea 44776
Trade Mark	SAMKI SAMKI INDUSTRY Co.,Ltd.
Product	JACK ASSEMBLY
Type/Model	Jack Assembly-1000 kg
Reference Document	Technical construction file (Document No.: SKCE-TCF-002 / rev.5 / 09-03-2020)

The product described above complies with the requirements of the Machinery Directive (2006/42/EC) Annex I. The details about the product conformity and applied standards are mentioned in the technical file referenced above. This certificate is subject to Kiwa Korea regulations and it is valid only for the above mentioned equipment. This Certificate, different from an EC Certificate, counts as Attestation of conformity to be used by first part.

Issue date	01-04-2020
Last revised date	N/A
Expiry date	31-03-2025
Revision	0

Kiwa Korea Lead Auditor

Kiwa Korea General Manager

Kiwa Korea Ltd.
411, SJ Technoville, 278, Beotkkot-ro, Gumcheon-gu, Seoul, Korea
Tel: +82.2.3397.0101, Fax :+ 82.2.3397.0105
E-mail: info@cermet.co.kr, Web: www.kiwa.kr

CE The CE marking may be used if all relevant and effective EC directives are complied with.

Егер дөңгелектің ауасы шығып кетсе (жөндеу жиынтығы болған жағдайда)

Бар болса

(1) Герметигі бар баллон

(2) Компрессор

Пайдалану кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін жүйені қолданар алдында осы нұсқаулықта берілген нұсқауларды мұқият оқып шығыңыз және орындаңыз.

Шиналарды жөндеу жинағы — бұл тесілген шина мәселесін жоятын уақытша шешім, содан кейін оны HYUNDAI ресми дилерінде мүмкіндігінше тезірек тексеру керек.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жөндеу жинағындағы тығыздағыштың мөлшері тек бір зақымдалған шинаны жөндеуге арналған (оны көп шиналарды жөндеу үшін пайдаланбаңыз).

⚠ ЕСКЕРТУ

- Шинаның бүйір қабырғасындағы тесікті бітеу үшін жөндеу жинағын пайдаланбаңыз. Бұл шинаның зақымдануына және апатқа әкелуі мүмкін.
- Тесілген шинаны жылдам жөндеу. Жөндеу жинағын пайдаланғаннан кейін үрленген шинадағы қысым кез келген уақытта төмендеуі мүмкін.

Кіріспе

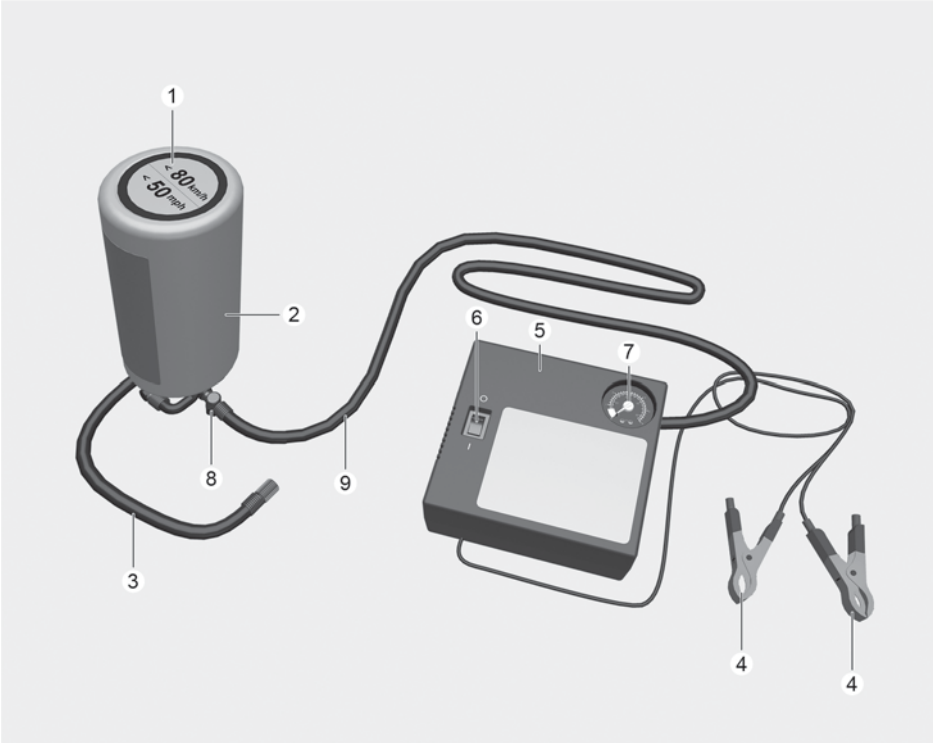
Жөндеу жинағы шина тесілгеннен кейін көлігіңіздің қозғалғыштығын қалпына келтіруге мүмкіндік береді.
Компрессорлық жүйе және тығыздағыш құрам шегелер немесе басқа ұқсас заттардан болған жеңіл автокөлік шиналарының көптеген тесіктерін тиімді және оңай тығыздауды қамтамасыз етеді және ондағы қысымды қалпына келтіруге мүмкіндік береді.
Шинадағы тесікті тығыздағаннан кейін, көлік жүргізу кезінде абай болыңыз, шинаны шамадан тыс жүктемеңіз (200 км (120 миль) дейін қашықтықты жүре аласыз). Автокөлік 80 км/сағ (50 миль/сағ) ең жоғары жылдамдықпен жүруі керек — бұл шинаны ауыстыру үшін көлікпен ең жақын орналасқан техникалық қызмет көрсету станциясына немесе шиналарды сату орнына жетуге мүмкіндік береді.
Мүмкін, кейбір шиналар, әсіресе қатты тесілген немесе бүйір қабырғаларына зақым келген шиналар толығымен тығыздалмайды.
Шинадағы қысымның төмендеуі оның жұмыс сипаттамаларына теріс әсер етеді.
Сондықтан рульді күрт бұрап, маневр жасаудан аулақ болу керек, әсіресе автокөлікке ауыр заттар тиелген кезде немесе тіркемені сүйреген кезде.
Жөндеу жинағы шинаны толығымен қалпына келтіруге арналмаған, материалдардың саны тек бір шинаны жөндеуге арналған.
Бұл нұсқаулықта тесікті тығыздаудың қарапайым және сенімді әдісі бойынша қадамдық нұсқаулар берілген.
«Жөндеу жиынтығын қауіпсіз пайдалануға қатысты ескертпелер» бөлімін қараңыз.

Жөндеу жиынтығын қауіпсіз пайдалануға қатысты ескертпелер

- Автокөлікті жолдың шетіне қойыңыз, сонда сіз жөндеу жинағымен көліктердің негізгі легінен алыс жұмыс жасай аласыз.
- Автокөлік тіпті тегіс жерде қозғалыссыз тұруы үшін, әрқашан тұрақ тежегішін қолданыңыз.
- Жөндеу жинағын тек жолаушылар көлігінің шиналарын тығыздау/үрлеу үшін пайдаланыңыз. Жөндеу жинағын тек шина протекторындағы тесіктерді тығыздау үшін пайдалануға болады.
- Оны мотоциклдер, велосипедтер немесе шиналардың басқа түрлері үшін пайдаланбаңыз.
- Егер шина мен дөңгелек зақымдалған болса, шиналарды жөндеу жинағын қолдануға болмайды.
- Егер тесік немесе тілік мөлшері 4 мм-ден (0,16 дюйм) асса, шиналарды жөндеу жинағын пайдалану тиімсіз болуы мүмкін.

  Егер шинаны жөндеу жинағымен жөндеу мүмкін болмаса, ресми HYUNDAI дилеріне хабарласыңыз.
- Жөндеу жинағын ауасыз немесе төмен қысыммен қозғалу салдарынан шинаға қатты зақым келген кезде пайдаланбаңыз.
- Жөндеу жинағын тек шина протекторындағы тесіктерді тығыздау үшін пайдалануға болады.
- Шинадан шегелер немесе бұрандалар сияқты бөгде заттарды шығармаңыз.
- Жинақты ашық ауада пайдаланған кезде автокөліктің қозғалтқышын қосулы қалдырыңыз. Әйтпесе, компрессор жұмыс істеп тұрған кезде автокөліктегі аккумулятордың қуаты таусылуы мүмкін.
- Пайдалану кезінде шиналарды жөндеу жинағын ешқашан қараусыз қалдырмаңыз.
- Компрессорды 10 минуттан артық үзіліссіз жұмыс істетіп қоймаңыз, әйтпесе ол қызып кетуі мүмкін.
- Егер қоршаған ортаның температурасы -30 °C (-22 °F) төмен болса, жөндеу жинағын пайдаланбаңыз.
- Тығыздағыш сізге тиіп кеткен жағдайда, терінің тиісті бөлігін көп мөлшердегі сумен жақсылап шайыңыз. Егер тітіркену кетпесе, медициналық көмекке жүгініңіз.
- Егер герметик көзге түссе, көзіңізді кем дегенде 15 минут шайыңыз. Егер тітіркену кетпесе, медициналық көмекке жүгініңіз.
- Егер сіз тығыздағышты жұтып қойсаңыз, аузыңызды шайып, көп мөлшерде су ішіңіз. Ешқашан ес-түссіз адамға ештеңе бермеңіз және дереу медициналық көмекке жүгініңіз.
- Тығыздағыштың ұзақ уақыт әсер етуі дене тіндерінің, мысалы, бүйрек және т. б. зақымдалуына әкелуі мүмкін.

Шина жөндеу жиынтығының компоненттері

(1) Жылдамдықты шектеу заттаңбасы
(2) Герметигі бар баллон
(3) Құю шлангісі
(4) Қуат розеткасына тікелей қосылуға арналған қосқыштар мен кабель
(5) Компрессор
(6) Қосу/өшіру қосқышы
(7) Шинадағы қысымды тексеру манометрі
(8) Шинадағы қысымды төмендету түймесі
(9) Тығыздағышты шинаға құю шлангісі

Көрсетілген әрекеттер бірізділігін қатаң сақтау керек. Әйтпесе, жоғары қысым кезінде тығыздағыш ағып кетуі мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

Жарамдылық мерзімі өткен шиналарға арналған тығыздағышты қолдануға тыйым салынады (тығыздағыш сауытында көрсетілген). Бұл шинаның жыртылу қаупін арттыруы мүмкін.

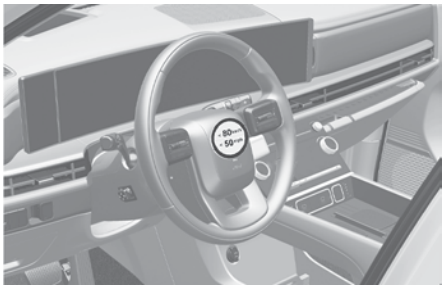
⚠ ЕСКЕРТУ

Герметик

- Балалардың қолы жетпейтін жерде сақтаңыз.
- Көзге тигізбеңіз.
- Жұтуға болмайды.

Дөңгелектің ауасы шығып кеткен жағдайда шина жөндеу жиынтығын пайдалану

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

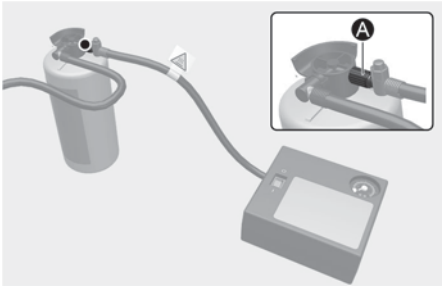
Жылдамдықты шектеу таңбасын (1) тығыздағыш сауытынан (2) алып тастап, жүргізушіге қолайлы жылдамдық режимін еске салу үшін руль сияқты көрінетін жерде автокөлік салонына орналастырыңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

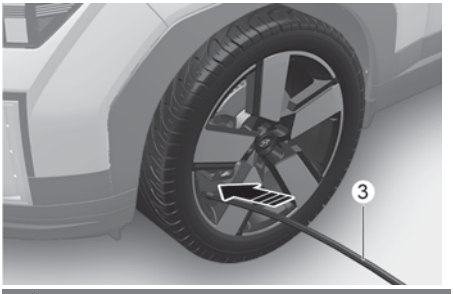
Егер тек шиналардағы қысымды реттеу қажет болса, осы тараудың «Шиналардағы қысымды реттеу» бөлімін қараңыз.

Шиналарды жөндеу жинағын қолданар алдында тығыздағыштағы нұсқауларды мұқият оқып шығыңыз.

1. Тығыздағыш сауытын шайқаңыз.
2. Тығыздағыш сауытының қақпағын және сауыт ұстағышының қақпағын шешіп алыңыз, сауытты ұстағышқа (A) бұрап салыңыз.

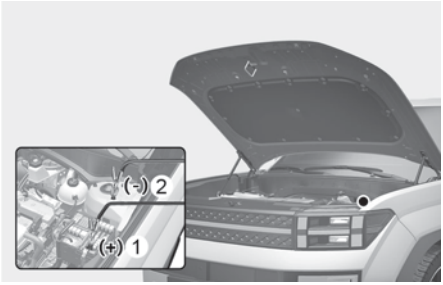

3. Толтыру шлангісіндегі компрессор клапанының (3) бітелгеніне көз жеткізіңіз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Тығыздағышты толтыру шлангісін емікке мықтап бекітіңіз. Әйтпесе, тығыздағыш қайтадан ағып, шлангіні бітеп тастауы мүмкін.

4. Ақаулы дөңгелектің емігінен қақпақты бұрап алыңыз да, шлангіні емікке бұраңыз (3).
5. Компрессордың өшірілгеніне көз жеткізіп, компрессордың қуат кабелін сақтандырғыш блогының ішіндегі (+) және (-) клеммаларына қосыңыз.

[A] ҚЫЗЫЛ кабель: (+) аккумулятор клеммасы
[B] ҚАРА кабель: (-) аккумулятор клеммасы

⚠ ЕСКЕРТУ

Басқа автокөліктен шиналарды жөндеу жинағын розеткаға қоспаңыз. Бұл рұқсат етілген ток айырмашылығына байланысты өртті тудыруы мүмкін.

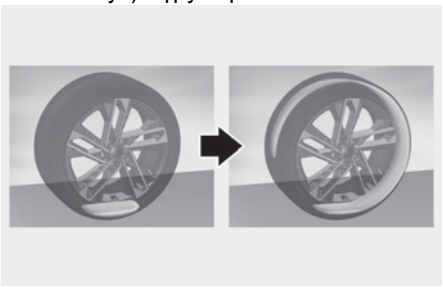
6. Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде компрессорды қосыңыз және шинаны тығыздағышпен толтыру және оның қысымын қалпына келтіру үшін оны шамамен 5-7 минут жұмыс істетіңіз. (Толығырақ 2-тараудың «Шиналар мен дөңгелектер» бөлімінен қараңыз. Үрлегеннен кейін шинаға үрленетін ауа қысымы маңызды емес, ол кейінірек тексеріліп, түзетіледі.

   Шинаны үрлеген кезде шинаны қатты үрлемеңіз немесе оған жақындамаңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Шиналардағы қысымы 200 кПа (29 psi) төмен болса, автокөлікті пайдалануға тыйым салынады. Бұл шинаның кенеттен зақымдалуына байланысты төтенше жағдайды тудыруы мүмкін.

7. Компрессорды өшіріңіз.
8. Шлангілерді герметигі бар баллон келтеқұбырынан және шина емігінен ажыратыңыз.
   Шиналарды жөндеу жинағын автокөліктегі сақтау орнына салыңыз.
9. Шинаны тығыздағышпен толтырғаннан кейін, тығыздағышты шинаның ішіне біркелкі тарату үшін 7-10 км (4-6 миль немесе шамамен 10 минут) жүру керек.

   Жылдамдықты 80 км/сағ (50 миля/сағ) шамасынан асырмаңыз. Мүмкін болса, жылдамдықты 20 км/сағ (12 миль) төмен түсірмеңіз.
   Егер қозғалыс кезінде әдеттен тыс діріл, кедергі немесе шу пайда болса, жылдамдықты төмендетіп, жолдан жол жиегіне абайлап жүріңіз. Шина жөндеу шеберханасына немесе көлік құралдарын эвакуациялау қызметіне хабарласыңыз.
10. Шамамен 7-10 км жолдан кейін (4-6 миль немесе шамамен 10 минуттық жол) қауіпсіз жерде тоқтаңыз.

11. Компрессордың толтыру шлангісін (9) шинаның емізігіне тікелей жалғаңыз.

12. Компрессордың қуат кабелін автокөліктің розеткасына салыңыз.
13. Шиналардағы қысымды ұсынылған деңгейге дейін реттеңіз.

    Қозғалтқыш қосылып тұрған кезде келесі әрекеттерді орындаңыз.:

    - Шиналардағы қысымды арттыру үшін: компрессорды қосыңыз. Шиналардағы ағымдағы қысымды тексеру үшін компрессорды қысқа уақытқа өшіріңіз.
    - Шиналардағы қысымды төмендету үшін: компрессордағы түймені (8) басыңыз.

Ескертпе

Компрессордың 10 минуттан артық жұмыс істеуіне жол бермеңіз, әйтпесе ол қызып кетеді және істен шығуы мүмкін.

i Ақпарат

Компрессор жұмыс істеп тұрған кезде манометрдің көрсеткіштері нақты көрсеткіштерден жоғары болуы мүмкін. Шиналардағы қысымның нақты мәндерін алу үшін компрессорды өшіру керек.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Егер шиналардағы қысым сақталмаса, тағы бір рет жүру керек, 9-қадамды қараңыз. Одан кейін 10-13 қадамдарын қайталаңыз.
- Егер тесік немесе тілік мөлшері 4 мм-ден (0,16 дюйм) асса, шиналарды жөндеу жинағын пайдалану тиімсіз болуы мүмкін.

Егер шинаны жөндеу жинағымен жөндеу мүмкін болмаса, ресми HYUNDAI дилеріне хабарласыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Шиналардағы ішкі қысым белгіленген деңгейге сәйкес келуі керек (2-тараудың «Шиналар және дөңгелектер» бөлімін қараңыз). Егер қысым көрсетілген мәнге сәйкес келмесе, сапарды жалғастырмаңыз.

Шина жөндеу шеберханасына немесе көлік құралдарын эвакуациялау қызметіне хабарласыңыз.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Шинадағы ауа қысымы датчигі (TPMS бар болса)

Шинаны ауыстырған кезде тығыздағышты шинадағы қысым датчигінен және дөңгелектен алып тастап, шинадағы қысым датчиктерін тексеру керек. Мұны HYUNDAI ресми дилерінде жасау ұсынылады.

i Ақпарат

Жөнделген немесе ауыстырылатын шина мен дөңгелекті автокөлікке орнатқаннан кейін дөңгелек сомынын 11-13 кгс м (79-94 фунт-күш-фут) тарту сәтін қолдана отырып бұрап бекіту керек.

Шиналардағы қысымды реттеу

1. Автокөлікті қауіпсіз жерге қойыңыз.
2. Компрессордың толтыру шлангісін (9) шинаның емізігіне тікелей жалғаңыз.

3. Компрессордың қуат кабелін (4) автокөліктің розеткасына салыңыз.

4. Шиналардағы қысымды ұсынылған деңгейге дейін реттеңіз.

Қозғалтқыш қосылып тұрған кезде келесі әрекеттерді орындаңыз.:

- Шиналардағы қысымды арттыру үшін: компрессорды қосыңыз. Шиналардағы ағымдағы қысымды тексеру үшін компрессорды қысқа уақытқа өшіріңіз.
- Шиналардағы қысымды төмендету үшін: компрессордағы түймені (8) басыңыз.

Ескертпе

Компрессордың 10 минуттан артық жұмыс істеуіне жол бермеңіз, әйтпесе ол қызып кетеді және істен шығуы мүмкін.

i Ақпарат

- Компрессор жұмыс істеп тұрған кезде манометрдің көрсеткіштері нақты көрсеткіштерден жоғары болуы мүмкін. Шиналардағы қысымның нақты мәндерін алу үшін компрессорды өшіріңіз.
- Жөнделген немесе ауыстырылатын шина мен дөңгелекті автокөлікке орнатқаннан кейін дөңгелек сомынын 11-13 кгсм (79-94 фунт-күш-фут) тарту сәтін қолдана отырып бұрап бекіту керек.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Тек шиналардағы қысымды реттеу қажет болса, тығыздағышты пайдаланбаңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

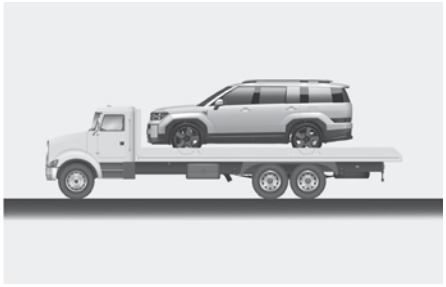
Шиналардағы ішкі қысым белгіленген деңгейге сәйкес келуі керек (2-тараудың «Шиналар және дөңгелектер» бөлімін қараңыз). Егер қысым көрсетілген мәнге сәйкес келмесе, сапарды жалғастырмаңыз.

Шина жөндеу шеберханасына немесе көлік құралдарын эвакуациялау қызметіне хабарласыңыз.

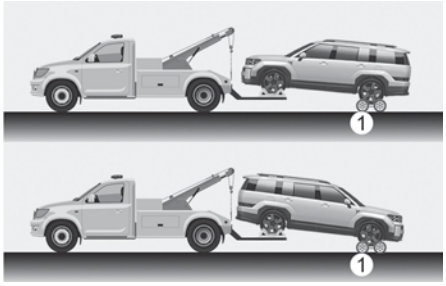
Сүйреу

Эвакуатор қызметтері

Платформада сүйреу

Дөңгелектері көтерілген күйде сүйреу

(1) сүйреткіш арба

Егер автокөлікті сүйреу қажет болса, HYUNDAI компаниясының ресми дилеріне немесе эвакуациялық қызметке жүгіну ұсынылады.

Толық жетекті автокөлікті дөңгелекті көтергішпен және барлық дөңгелекті жерден жоғары көтеру үшін бортсыз платформамен сүйреу керек.

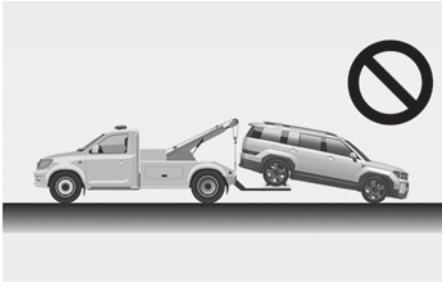
2WD жетегі бар көлік құралдарын артқы дөңгелектері жерде (жылжымалы арбаларсыз), ал алдыңғы дөңгелектері көтеріліп тұрғанда сүйреуге болады.

Дөңгелекті арбаларды немесе бортсыз платформаны пайдалану ұсынылады. Егер жүктелген дөңгелектердің қандай да біреуі немесе аспа компоненттерінің біреуі зақымдалса немесе автокөлік жерде алдыңғы дөңгелектерімен сүйретілсе, алдыңғы дөңгелектердің астына сүйреткіш арбасын пайдаланыңыз.

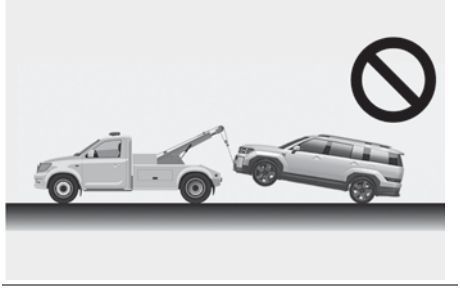
Ескертпе

Сүйреу кезінде зақымдану ықтималдығын болдырмау үшін:

- Автокөлікті тіркеу құрылғысынан немесе шанақ пен шассидің компоненттерінен көтеруге тыйым салынады.
- Егер алдыңғы дөңгелектер жерге жанасатын болса, автокөлікті сүйретпеңіз.

- Сымарқанмен сүйретпеңіз. Тек дөңгелекті көтергішті немесе бортсыз платформаны пайдаланыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Егер сіздің автокөлігіңіз аударылу датчигімен жабдықталған болса, «Engine Start/Stop» түймесін автокөлікті сүйреген кезде өшіру («OFF») немесе «ACC» күйіне қойыңыз. Егер датчик жағдайды аударылу деп анықтаса, бүйірлік қауіпсіздік жастығы мен қауіпсіздік қалқасы іске қосылуы мүмкін.

Егер автокөлік дөңгелек арбаларынсыз сүйретілсе, бұдан әрі көрсетілген әрекеттерді орындаңыз.

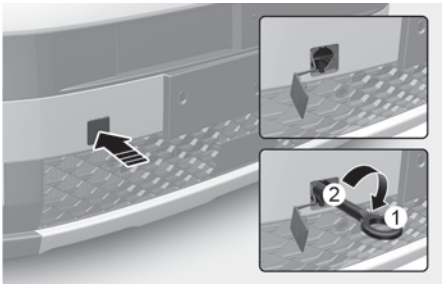
1. Қозғалтқышты сөндіру алдында тұрақ тежегішін жіберіңіз.
2. «Engine Start/Stop» түймесін «OFF» күйіне ауыстырыңыз.
3. Тежегіш педалін басқанда «N» (Бейтарап) берілісін қосыңыз.
4. «Engine Start/Stop» түймесін «ACC» күйіне ауыстырыңыз.

Ескертпе

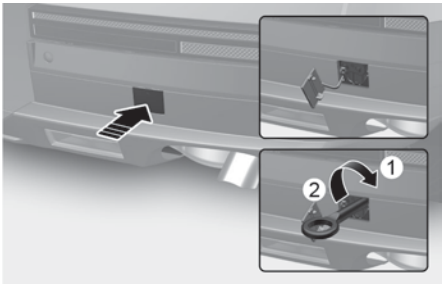
Сүйреуді бастамас бұрын, беріліс қорабына зақым келтірмеу үшін әрқашан «N» (Бейтарап) берілісін қосыңыз.

Алмалы сүйреу ілгегі

Алдынан

Артынан

(1) Орнату

(2) Демонтаждау

1. Жүк бөлімінің есігін ашыңыз және құрал-саймандарға арналған жәшіктен сүйреу ілгегін шығарыңыз.
2. Бампердегі қақпақтың төменгі бөлігін басып, қақпақты саңылаудан алып тастаңыз.
3. Сүйреу ілгегін саңылауға сағат тілі бағытымен тірелгенше бұрап, орнатыңыз.
4. Пайдаланып болғаннан кейін, сүйреу ілгегін бұрап шығарып, қақпақты орнына орнатыңыз.

Ескертпе

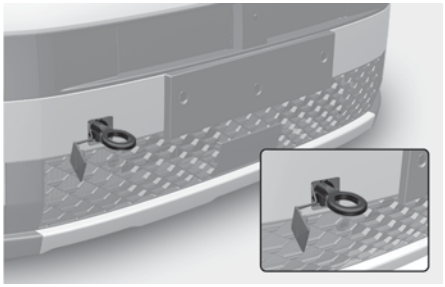
Мықтап бекітілмеген сүйреу ілгегі автокөліктің зақымдалуына және тиісті тораптар мен бөлшектердің деформациясына әкелуі мүмкін.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

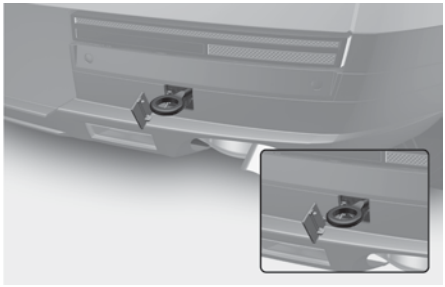
Сүйреу ілгегінің мықтап бекітілгеніне көз жеткізіңіз. Әйтпесе, сүйреу кезінде ол бекіту түйінінен жұлынып, апатқа немесе ауыр жарақатқа әкелуі мүмкін.

Апаттық сүйреу

Алдынан

Артынан

Егер автокөлікті сүйреу қажет болса, HYUNDAI компаниясының ресми дилеріне немесе эвакуациялық қызметке жүгіну ұсынылады.

Егер апаттық жағдайда эвакуаторды шақыру мүмкін болмаса, сымарқанды немесе шынжырды алынбалы алдыңғы немесе артқы сүйреу ілгегіне бекітіп, автокөлікті уақытша құрал ретінде сымарқанмен немесе шынжырмен сүйреуге болады.

Мұндай тәсілмен сүйреуге тек қатты жабыны бар жолдарда, қысқа қашықтыққа және төмен жылдамдықта ғана жол беріледі. Дөңгелектер, көпірлер, трансмиссия, рульдік механизм және тежегіштер жақсы жұмыс жағдайында болуы тиіс.

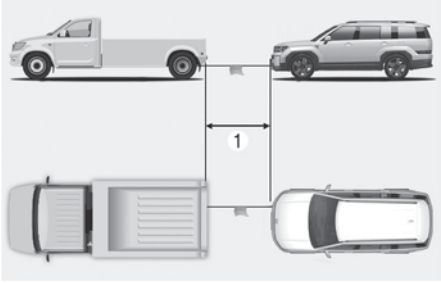
⚠ ЕСКЕРТУ

Автокөлікті тростың немесе шынжырдың көмегімен сүйреу кезінде барынша абайлаңыз. Автокөлікте рульді және тежегішті басқаратын жүргізуші болуы тиіс. Жүргізушіден басқа жолаушылар автокөлікте болмауы тиіс.

Апаттық сүйреу кезінде әрдайым келесі іс-әрекеттер орындалуы тиіс:

- Руль бұғатталмауы үшін «Engine Start/Stop» түймесін «ACC» күйіне ауыстырыңыз.
- «N» (Бейтарап) берілісін қосыңыз.
- Тұрақ тежегішін жіберіңіз.
- Тежегіш педалін әдеттегіден көп күшпен басуға тура келеді, өйткені тежеу тиімділігі төмендейді.
- Рульді басқару үшін көбірек күш салу керек болады, өйткені рульдің гидрокүшейткіш жүйесі жұмыс істемей қалады.
- Тартқыш ретінде ауырлау көлік құралы пайдаланылуы тиіс.
- Екі көлік құралының жүргізушілері байланыс орнатып отыруы тиіс.
- Апаттық сүйреу алдында алынбалы сүйреу ілгегінің жарамды болуына көз жеткізу қажет.

- Ілгекке сүйреу сымарқанын немесе шынжырын сенімді бекітіңіз.
- Сымарқандардың, шынжырлардың немесе алынбалы ілгектің қатты тартылуына жол бермеңіз. Күшіңізді біркелкі салыңыз.
- Ұзындығы 5 м (16 фут) аспайтын сүйреу сымарқанын немесе шынжырды пайдаланыңыз. Сымарқанның немесе шынжырдың ортасында қозғалыстың басқа қатысушыларына көрінетін ақ немесе қызыл матаның бір бөлігін (ені шамамен 30 см (12 дюйм)) бекітіңіз.

(1) 5 м (16 фут)

- Сүйреген кезде сымарқан не шынжыр тартылып тұруы керек.
- Тіркеп сүйреу алдында автоматты беріліс қорабын / қос ілінісуі бар беріліс қорабын автокөліктің астына қарап, ағып кетулердің бар-жоғын тексеріңіз. Егер трансмиссияда ағулар болса, онда бортсыз платформаны немесе сүйреу арбасын пайдалану керек.

Ескертпе

Автокөлік қозғалысының басында және процесінде сүйреу сымарқанының немесе шынжырының керілуін сақтай отырып, автокөлікті баяу және тегіс жылдамдатыңыз немесе баяулатыңыз. Олай болмаған жағдайда сүйреу ілмектері мен автокөліктің өзі зақымдалуы мүмкін.

Ескертпе

Сүйреу кезінде көлік құралы зақымдалмауы үшін:

- Сүйреу ілмектерін пайдаланған кезде әрқашан тура алға тартыңыз. Бүйірлік немесе тік күш салуға болмайды.
- Автокөлік өз бетінше шыға алмайтын балшықтан, құмнан және т.б. автокөлікті шығару үшін сүйреу ілмектерін пайдалануға болмайды.
- Көлік құралының жылдамдығы 15 км/сағ (10 миль/сағ) дейін шектелуі керек және трансмиссияға ауыр зақым келтірмеу үшін сүйреу қашықтығы 1,5 км (1 миль) аспауы керек (автоматты беріліс қорабы/қос ілінісі бар беріліс қорабы болған кезде).

Апаттық жиынтық

Бар болса

Сіздің автокөлігіңізде төтенше жағдайда пайдалануға арналған апаттық жиынтық бар.

Өртсөндіргіш

Шамалы өрт болған кезде, оны сөндіру үшін өртсөндіргішті пайдалануға болады. Бұл үшін төменде көрсетілген іс-әрекеттерді орындау керек.

1. Тұтқаны кездейсоқ басып қалмас үшін өрт сөндіргіштің жоғарғы жағындағы қауіпсіздік мұрындығын суырып алыңыз.
2. Шүмекті жалынның ортасына бағыттаңыз.
3. Оттан шамамен 2,5 м (8 фут) қашықтықта тұрып, өрт сөндіргішті босату үшін тұтқаны қысыңыз. Егер сіз тұтқаны жіберсеңіз, өрт сөндіргіштің ағыны тоқтайды.
4. Саптаманы жалынның негізімен жан жаққа қозғалтыңыз. Өртті сөндіргеннен кейін өрт шыққан жерді мұқият қарап шығыңыз, өйткені ол қайтадан жануы мүмкін.

Дәрі қобдишасы

Алғашқы көмек көрсетуге арналған. Құрамына қайшы, таңғыш, лейкопластырь және т.б. кіреді.

Апаттық аялдау белгісі

Апаттық аялдау белгісі төтенше жағдайлар кезінде, мысалы, автокөлік ақаулыққа байланысты жол жиегінде тұрған кезде көлік құралдарының жақындауының алдын алу үшін жолға орнатылуы тиіс.

Шина манометрі

Бар болса

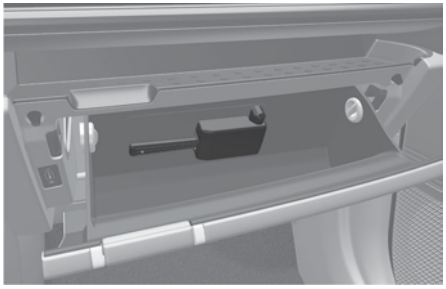
Күнделікті пайдалану нәтижесінде шиналардағы қысым аздап төмендейді және оны мерзімді түрде қалпына келтіріп отыру қажет. Әдетте ауа шығып кетуін білдірмейді және қалыпты тозу болып табылады. Суық шиналардағы қысымды әрдайым тексеріп отырыңыз, өйткені температураның көтерілуімен шиналардағы қысым артады.

Шиналардағы қысымды тексеру үшін келесі әрекеттер орындалуы керек:

1. Дөңгелектің жиектемесінде орналасқан емік қақпақшасын бұрып алыңыз.
2. Манометрді ниппельге қысыңыз. Манометрді тығыз қысыңыз, әйтпесе шинадағы ауа біртіндеп шыға береді.
3. Қатты басқан кезде (ауаны шығармай) өлшеу орындалады.
4. Манометр көрсеткіші бойынша шинадағы ауаның нақты қысымын анықтауға болады.
5. Көрсетілген мәндерге сәйкес шиналардағы қысымды реттеңіз. Толығырақ 2-тараудың «Шиналар және дөңгелектер» бөлімінен қараңыз.
6. Ниппель қақпақшасын орнына орнатыңыз.

Төтенше жағдайға арналған апаттық балғаны қалай пайдалану қажет

Бар болса

Шамалы өрт болған кезде, оны сөндіру үшін өртсөндіргішті пайдалануға болады. Бұл үшін төменде көрсетілген іс-әрекеттерді орындау керек.

1. Апаттық балғаны ұсақ-түйек тартпасынан шығарып, онымен автокөліктің бүйірлік әйнегінің шетін соғыңыз.
2. Егер әйнек бірінші әрекеттен сынбаса, балғаны әйнектің шетіне қарай жылжытып, қайтадан соғыңыз.
3. Егер әйнек жеткілікті түрде сынған болса, оны мүмкіндігінше қаттырақ сыртқа итеріңіз, сонда сіз автокөліктен шыға аласыз.

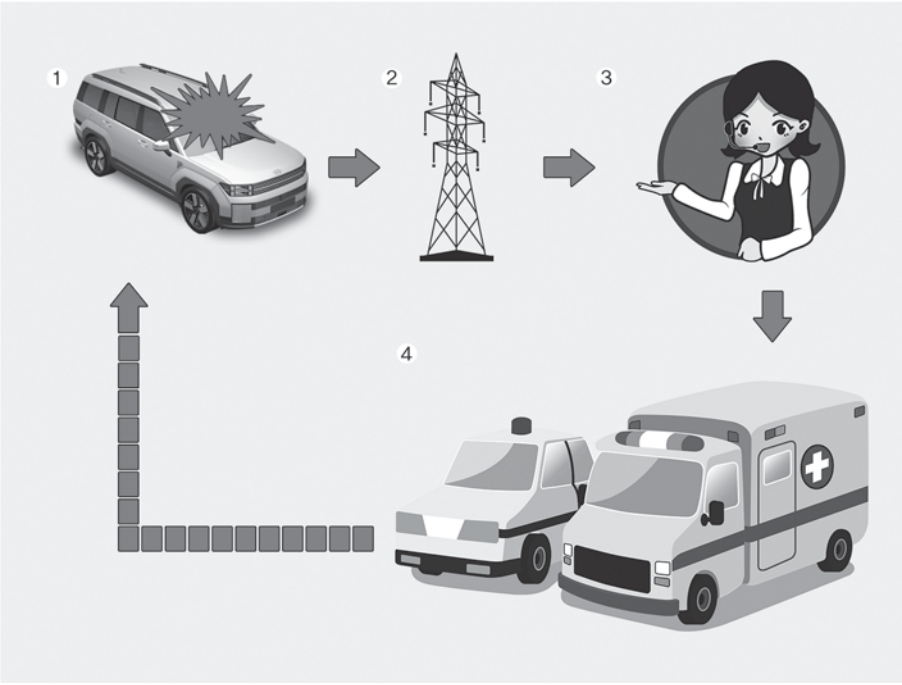
eCall жалпы еуропалық төтенше қоңыраулар жүйесі (Еуропа елдерінде)

Бар болса

Автокөлік апаттық-құтқару қызметтерін төтенше қоңырауды орындау үшін Еуропалық шұғыл шақыру жүйесіне қосылған құрылғымен* жабдықталған. eCall жүйесі — бұл Еуропа жолдарында жол-көлік оқиғасы немесе басқа да оқиғалар болған жағдайда орындалатын автоматты төтенше қоңыраулар қызметі. (бұл жүйе заңды түрде тіркелген елдерде ғана.)

Жүйе Еуропаның жолдарында апат болған жағдайда бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметтің қызметкерімен байланысуға мүмкіндік береді. (бұл жүйе заңды түрде тіркелген елдерде ғана.)

Еуропалық төтенше қоңыраулар жүйесі пайдалану жөніндегі нұсқаулықта, сондай-ақ сервистік кітапшада көрсетілген жағдайларда көлік құралының орналасқан жері, көлік құралының түрі, VIN (автокөліктің сәйкестендіру нөмірі) сияқты ақпаратты қоса алғанда, деректерді жалпы пайдаланудағы шұғыл байланыс пунктіне (PSAP) береді.

1. Жол оқиғасы
2. Сымсыз байланыс желісі
3. Жалпы пайдаланымдағы шұғыл байланыс пункті (PSAP)
4. Шұғыл көмек

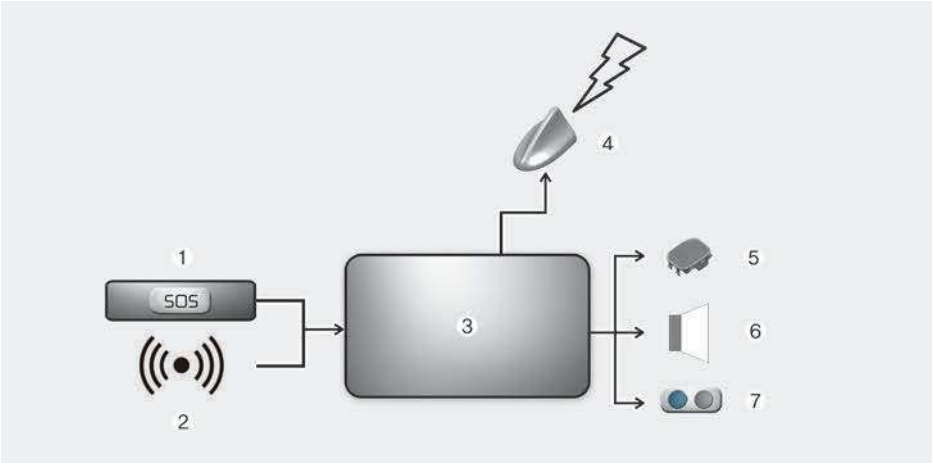
i Ақпарат

Еуропалық төтенше қоңыраулар жүйесі пайдалану жөніндегі нұсқаулықта көлік құралына орнатылған және Еуропалық төтенше қоңыраулар жүйесімен қосылуды қамтамасыз ететін жабдықты білдіреді.

«Өзге оқыс оқиғалар» деп Еуропа жолдарындағы жарақат алуға және/немесе көмек көрсету қажеттілігіне әкеп соқтырған кез келген оқиғалар (осы жүйе заңды түрде тіркелген елдерде ғана) түсініледі. Кез келген ЖКО тіркелген жағдайда автокөлікті тоқтатып, пайдалану жөніндегі нұсқаулықтың «ECall жалпы еуропалық қызметі (Еуропа елдерінде)» бөліміндегі суретте көрсетілген SOS түймесін басу қажет. Шақыруды жасау кезінде жүйе көлік құралы (шақыру жасалған) туралы ақпарат жинайды, содан кейін шұғыл шақырудың себебі туралы хабарлау үшін автокөлікті жалпы пайдаланымдағы шұғыл байланыс пунктінің (PSAP) қызметкерімен байланыстырады.

Еуропалық төтенше қоңыраулар жүйесінде сақталған деректер тиісті құтқару операциялары барысында жүргізуші мен жолаушыларға көмек көрсету үшін құтқару қызметінің орталығына берілгеннен кейін құтқару операциясы аяқталғаннан кейін жойылады.

eCall автокөліктік шұғыл шақыру жүйесінің сипаттамасы (Еуропа елдері үшін)

(1) SOS түймесі
(2) Соқтығысу туралы сигнал
(3) Төтенше қоңырау шалу жүйесі
(4) Антенна
(5) Микрофон
(6) Дауыс зорайтқыш
(7) Жарықдиодтар

112 қызметі базасындағы шұғыл шақырулардың автокөліктік жүйесіне шолу, оның жұмысы және функционалдық мүмкіндіктері: осы бөлімді қараңыз. 112 қызметі базасындағы шұғыл шақыру қызметі жалпыға ортақ қызмет болып табылады және тегін қол жетімді.

112 қызметі базасындағы автокөліктік шұғыл шақыру жүйесі әдепкі бойынша іске қосылады. Елеулі апат болған жағдайда ол автокөлікке орнатылған датчиктердің көмегімен автоматты түрде қосылады.

Ол автокөлік елеулі апат болған жағдайда жұмыс істемейтін бөгде қызметтердің шұғыл шақыру жүйесімен жабдықталған кезде де автоматты түрде іске қосылады.

112 қызметі базасындағы шұғыл шақырулардың автокөліктік жүйесі қажет болған жағдайда қолмен де іске қосылуы мүмкін. Жүйені қолмен белсендіру жөніндегі нұсқаулықтар: Осы бөлімді қараңыз.

112-қызмет базасында автокөліктің шұғыл шақыру жүйесін өшіруге әкеп соғуы мүмкін жүйенің сыни істен шығуы жағдайында көлік құралының жүргізушілері мен жолаушылары мынадай ескерту алады: осы бөлімді қараңыз.

Дербес деректерді өңдеу туралы ақпарат (Еуропа үшін)

112 қызметінің базасында шұғыл шақырулардың автокөліктік жүйесімен кез келген дербес деректерді өңдеу Еуропалық Парламенттің және ЕО Кеңесінің 95/46/EC (1) және 2002/58/EC (2) Директиваларында көзделген дербес деректерді қорғау қағидаларына сәйкес келуі және атап айтқанда, 95/46/EC (3) Директивасының 7 (d) бабына сәйкес жеке тұлғалардың өмірлік маңызды мүдделерін қорғау қажеттілігіне негізделуі тиіс.

Мұндай деректерді өңдеу 112 бірыңғай еуропалық шұғыл көмек нөмірі бойынша шұғыл шақыруды өңдеу мақсатымен қатаң шектеледі.

Деректер түрлері және оларды алушылар

112 қызметі базасындағы автокөліктік шұғыл шақырулар жүйесі тек төменде көрсетілген деректерді ғана жинай және өңдей алады.

- Автокөліктің сәйкестендіру нөмірі.
- Көлік құралының түрі (жеңіл немесе аз тонналы жүк автокөлігі).
- Автокөліктің электр станциясының энергия жинақтау түрі (бензин / дизель / сығылған табиғи газ / сұйытылған мұнай газы / электр / сутегі).
- Көлік құралының соңғы орналасқан жері мен қозғалыс бағыты.
- Жүйені автоматты түрде белсендіру журналының файлы және оның уақытша белгісі.
- Кез келген қосымша деректер (егер қолданылатын болса): Қолданылмайды

112 қызметінің базасында шұғыл шақырулардың автокөліктік жүйесімен өңделген деректерді алушылар болып 112 бірыңғай еуропалық шұғыл көмек нөмірі бойынша шұғыл шақыруды бірінші қабылдау және өңдеу үшін олар аумағында орналасқан елдің тиісті мемлекеттік билік органдары тағайындаған жалпы пайдаланудағы тиісті шұғыл байланыс пункттері табылады. Қосымша ақпарат (егер қолданылатын болса): Қолданылмайды

1. Еуропалық Парламент пен ЕО Кеңесі 95/46/EC дербес деректерді өңдеуге қатысты жеке тұлғалардың құқықтарын қорғау туралы және осындай деректердің еркін қозғалысы туралы 1995 жылғы 24 қазандағы Директивасы (OJ L 281,23.11.1995, с. 31).
2. Дербес деректерді өңдеуге және электрондық байланыс құралдары секторындағы құпиялылықты қорғауға қатысты Еуропалық Парламент пен ЕО Кеңесі 2002/58/EC 2002 жылғы 12 шілдедегі Директивасы (Құпиялылық және электрондық байланыс құралдары туралы директива) (OJ L 201, 31.07.2002, 37-б.).
3. 95/46/EC Директивасы Еуропалық Парламенттің (ЕО) 2016/679 және ЕО Кеңесінің 2016 жылғы 27 сәуірдегі жеке тұлғаларды дербес деректерді өңдеуге қатысты қорғау туралы және осындай деректердің еркін қозғалысы туралы (Дербес деректерді қорғаудың жалпы регламенті) қаулысымен жойылды (OJ I 119, 04.05.2016, б.1). Регламент 2018 жылғы 25 мамырдан бастап қолданыста.

Деректерді өңдеу әдістері

112 қызметі базасындағы автокөліктік шұғыл шақыру жүйесі жүйелік жадтағы деректер шұғыл шақыру іске қосылғанға дейін жүйеден тыс қолжетімді болмайтындай етіп әзірленген. Қосымша жазбалар (егер қолданылса): Қолданылмайды

112 қызметі базасындағы шұғыл шақырулардың автокөліктік жүйесі онымен жабдықталған автокөлікті қалыпты жұмыс жағдайында қадағалау мүмкін болмайтындай етіп әзірленген. Қосымша жазбалар (егер қолданылса): Қолданылмайды

112 қызметі базасындағы шұғыл шақырулардың автокөліктік жүйесі жүйенің ішкі жадындағы деректер автоматты түрде және үздіксіз жойылып отыратындай етіп әзірленген.

Жүйенің қалыпты жұмыс істеуі үшін қажетті автокөліктің ең көп дегенде соңғы үш өзекті орналасқан жері болу үшін автокөліктің орналасқан жері туралы деректер жүйенің ішкі жадына үнемі қайта жазылып отырады.

112 қызметі базасындағы автокөліктік шұғыл шақырулар жүйесіндегі қызмет туралы деректер журналы шұғыл шақыруды өңдеу мақсатына қол жеткізу үшін қажет болғаннан артық сақталмайды, және кез келген жағдайда шұғыл шақыруға бастамашылық жасалған сәттен бастап 13 сағаттан аспайды. Қосымша жазбалар (егер қолданылса): Қолданылмайды

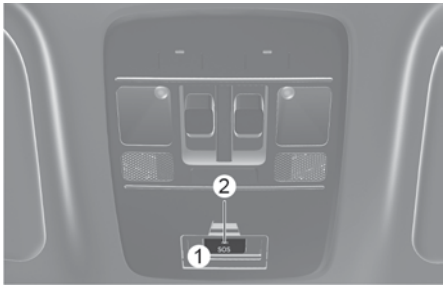
Деректер субъектісінің құқықтарын іске асыру тәртібі

Деректер субъектісі (көлік құралының иесі) деректерге қол жеткізуге құқылы және қажет болған жағдайда 95/46/ЕС директивасының ережелеріне сәйкес келмейтін оған қатысты деректерді түзетуді, жоюды немесе бұғаттауды талап етеді. Деректер ашылған кез келген үшінші тұлғаларға, егер бұл мүмкін болмаса немесе мөлшерлес емес күш-жігерді қажет етпесе, осы директиваға сәйкес орындалған осындай түзету, жою немесе бұғаттау туралы хабарлау қажет.

Деректер субъектісінің, егер оның құқықтары оның дербес деректерін өңдеу нәтижесінде бұзылды деп санаса, дербес деректерді қорғау жөніндегі құзыретті органға шағым беруге құқығы бар.

Қол жеткізуге арналған сұрауларды өңдеуге жауапты қызметтің байланыс ақпараты (егер бар болса): Қолданылмайды

eCall жалпы еуропалық төтенше қоңыраулар жүйесі (Еуропа елдерінде)

Жолаушылар бөлімінде орнатылған еуропалық төтенше қоңыраулар жүйесінің элементтері:

(1) SOS түймесі

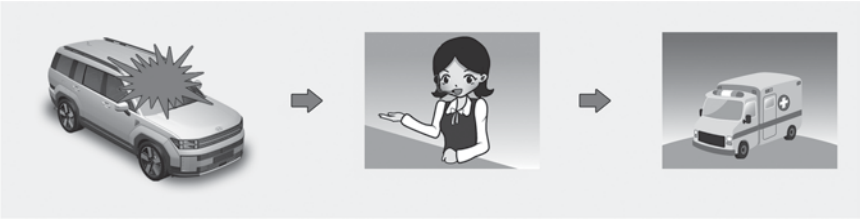
(2) Жарықдиод

SOS түймесі: жүргізуші/жолаушы осы түймені басып бірыңғай кезекші диспетчерлік қызметке шұғыл қоңырау шалады.

Жарықдиод: «Engine Start/Stop» түймесі қосылу күйінде («ON») болғанда жарықдиоды индикатор 3 секунд бойы жанады. Содан кейін жүйе қалыпты жұмыс істеп тұрған кезде ол сөну керек.

Егер жүйеде ақаулар болса, аспаптар панелінде SOS индикаторы жанады.

Оқиға туралы автоматты түрде хабарлау (Еуропа елдері үшін)

(1) Жол-көлік оқиғасы болған жағдайда жүйенің жұмысы

(2) Жалпыға ортақ жедел байланыс пунктімен (Public Safety Answering Point, PSAP) байланыс

(3) Шұғыл қызметтер

Жол-көлік оқиғасы жағдайында Еуропалық төтенше қоңыраулар жүйесі тиісті құтқару операцияларын жүргізу үшін жалпы пайдаланымдағы шұғыл байланыс пунктіне (PSAP) автоматты түрде шұғыл шақыру жүргізеді.

Тиісті апаттық қызмет көрсетуді қамтамасыз ету және қолдау үшін Еуропалық төтенше қоңыраулар жүйесі жол-көлік оқиғасы анықталған кезде ол туралы деректерді жалпы пайдаланымдағы шұғыл байланыс пунктіне (PSAP) автоматты түрде береді.

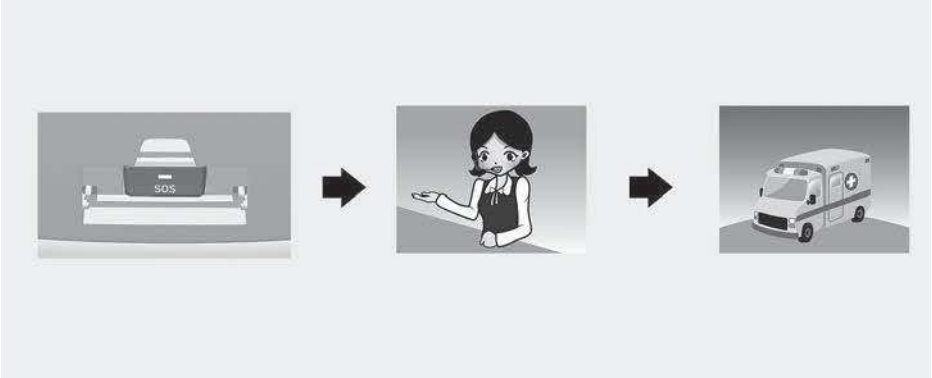
Бұл жағдайда шұғыл қоңырауды SOS түймесін басу арқылы тоқтатуға болмайды, ал Еуропалық төтенше қоңыраулар жүйесі қоңырауды қабылдайтын шұғыл көмек қызметінің қызметкері оны ажыратқанға дейін қосылған болып қалады.

Кішігірім жол-көлік оқиғалары кезінде еуропалық шұғыл қоңырау жүйесі шұғыл қоңырауды орындамауы мүмкін. Алайда, SOS түймесін басу арқылы шұғыл қоңырауды қолмен жасауға болады.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Мобильді байланыс пен GPS және Galileo сигналдары болмаған жағдайда жүйенің жұмыс істеуі мүмкін емес.

Апат туралы қолмен хабарлау (Еуропа елдері үшін)

Қажетті апаттық қызметтерді шақыру үшін жүргізуші немесе жолаушы SOS түймесін басу арқылы жалпы пайдаланудағы шұғыл байланыс пунктіне (PSAP) шұғыл шақыруды қолмен жасай алады.

Еуропалық төтенше қоңыраулар жүйесі арқылы апаттық қызметтерді шақыру қосылуды орнатар алдында ғана SOS түймесін қайта басу арқылы тоқтатылуы мүмкін.

Шұғыл шақыру қолмен іске қосылғаннан кейін (тиісті апаттық қызмет көрсету және қолдау үшін) Еуропалық төтенше қоңыраулар жүйесі SOS түймесін басқанда (шұғыл шақыру кезінде) жалпы пайдаланымдағы шұғыл байланыс пунктінің (PSAP) қызметкеріне жол-көлік оқиғасы немесе басқа да оқиға туралы деректерді автоматты түрде береді.

Егер жүргізуші немесе жолаушы кездейсоқ SOS түймесін басса, оның әрекетін түймені қайта басу арқылы болдырмауға болады. (Ресейге арналған)

3 секундтан кейін түймені қайта басу арқылы қоңырауды болдырмауға болады. Осыдан кейін шақыруды болдырмау мүмкін емес. (Ресейді қоспағанда)

ЖКО немесе басқа да апат жағдайында шұғыл шақыруды қолмен қосу үшін:

1. Өзіңіз және басқа жол қозғалысына қатысушылар үшін қауіпсіздікті қамтамасыз ете отырып, көлік құралын жол қозғалысы ережелеріне сәйкес тоқтатыңыз.
2. SOS түймесін басыңыз. Оны белсендіру кезінде сымсыз телефон байланысы желілерінде құрылғыны тіркеу жүзеге асырылады; көлік құралы және оның орналасқан жері туралы ең аз деректер жинағы құрылғының техникалық талаптарына сәйкес жинақталады. Бұдан кейін шұғыл шақыру себептерін (мән-жайларын) анықтау үшін Еуропалық төтенше қоңыраулар жүйесінің қызметкерімен байланыс орнатылады.
3. Жалпы пайдаланымдағы шұғыл байланыс пунктінің (PSAP) қызметкері шұғыл шақырудың себептерін анықтағаннан кейін оқиға орнына шұғыл қызметтерді жібереді және апаттық қоңырауды аяқтайды.

Егер шұғыл шақыру жоғарыда көрсетілген рәсімге сәйкес орындалмаса, онда бұл шұғыл шақыру қате деп есептеледі.

⚠ ЕСКЕРТУ

Апат кезінде Европалық төтенше қоңыраулар жүйесін аккумулятордан электрмен жабдықтау

- Европалық төтенше қоңыраулар жүйесінің аккумуляторы апаттық жағдайлар кезінде соқтығысу нәтижесінде автокөліктің негізгі қоректендіру көзі ажыратылған жағдайда 1 сағат бойы қоректендіруді қамтамасыз етеді.
- Европалық төтенше қоңыраулар жүйесінің аккумуляторын ауыстыру әрбір 4 жыл сайын жүргізілуі тиіс. Толығырақ 9-тараудың «Кезеңдік техникалық қызмет көрсету жөніндегі жұмыстар кешені» бөлімінен қараңыз.

Қызыл түсті жарықдиодты жарықтандыру (жүйенің ақаулығы)

Егер қозғалыстың қалыпты жағдайында қызыл жарық диоды жанып тұрса, бұл Европалық төтенше қоңыраулар жүйесінің ақауын көрсетуі мүмкін. Бұл жағдайда HYUNDAI ресми дилерінен eCall жалпы еуропалық төтенше қоңыраулар жүйесін тексеріңіз.

Олай болмаған жағдайда автокөлікте орнатылған Европалық төтенше қоңыраулар жүйесі құрылғысының дұрыс жұмыс істеуіне кепілдік берілмейді. Көлік құралының иесі жоғарыда көрсетілген шарттарды сақтамау нәтижесінде туындаған салдарлар үшін жауапты болады.

Өз бетінше алып тастау немесе түрлендіру

Европалық төтенше қоңыраулар жүйесі көмек көрсету үшін шұғыл қызметтерді шақырады. Осылайша, Европалық төтенше қоңыраулар жүйесінің параметрлерін кез келген ерікті түрде жою немесе өзгерту сіздің көлік жүргізу қауіпсіздігіңізге әсер етуі мүмкін. Бұдан басқа, бұл жалпы пайдаланымдағы шұғыл байланыс пунктіне (PSAP) қате шұғыл қоңырау соғуға әкелуі мүмкін. Осыған байланысты, Европалық төтенше қоңыраулар жүйесі жабдығының баптауларын өз бетіңізбен немесе үшінші тұлғалардың көмегімен өзгертпеуіңізді сұраймыз.

9. Техникалық қызмет көрсету

Мотор бөлімі 9-4
Техникалық қызмет көрсету бойынша жұмыстар кешені 9-6
Көлік иесінің жауапкершілігі 9-6
Автокөлік иесінің техникалық қызмет көрсету өткізуі кезіндегі сақтық шаралары 9-6
Көлік иесі орындайтын техникалық қызмет көрсету 9-7
Көлік иесі орындайтын техникалық қызмет көрсетудің кестесі 9-8
Мерзімдік техникалық қызмет көрсету бойынша жұмыстар кешені 9-10
Штаттық техникалық қызмет көрсету кестесі (Еуропа үшін) 9-11
Қолайсыз пайдалану жағдайларында және аз жүрілген жолмен техникалық қызмет көрсету (Еуропа үшін) 9-15
Штаттық техникалық қызмет көрсету кестесі (Еуропаны қоспағанда) 9-17
Қолайсыз пайдалану жағдайларында және аз жүрілген жолмен техникалық қызмет көрсету (Еуропаны қоспағанда) 9-22
Жоспарлы техникалық қызмет көрсету пункттерінің сипаттамасы 9-24
Мотор майы мен қозғалтқыштың май сүзгісі 9-24
Жетек белбеулері 9-24
Отын өткізгіш құбырлары, иілгіш құбыршектер мен қосылыстар 9-24
Отын сүзгісі 9-25
Отын бағының бу өткізгіштерінің құбыршектері және құю аузының қақпағы 9-25
Картерді желдету вакуумдық құбыршектері 9-25
Ауа тазартқыш сүзгісі 9-25
Оталдыру білтелері 9-25
Клапан саңылауы 9-25
Салқындату жүйесі 9-25
Қозғалтқыштың салқындату сұйықтығы 9-25
АБҚ сұйықтығы 9-26
Қос іліністі трансмиссия сұйықтығы 9-26
Тежеу жүйесінің өткізгіш құбырлары мен иілгіш құбыршектері 9-26
Тежегіш дискілері, қыспақтары, суппорттары және роторлары 9-26
Газ шығару құбыры және бәсеңдеткіш 9-27
Аспаның монтаждық болттары 9-27
Картер, руль механизмінің жетегі және тысқаптары / астыңғы иінтіректің шарлы тіреуі 9-27
Жетекті біліктер және байланысты компоненттер 9-27
Кондиционер жүйесінің салқындату агенті 9-27
Мотор майы 9-27

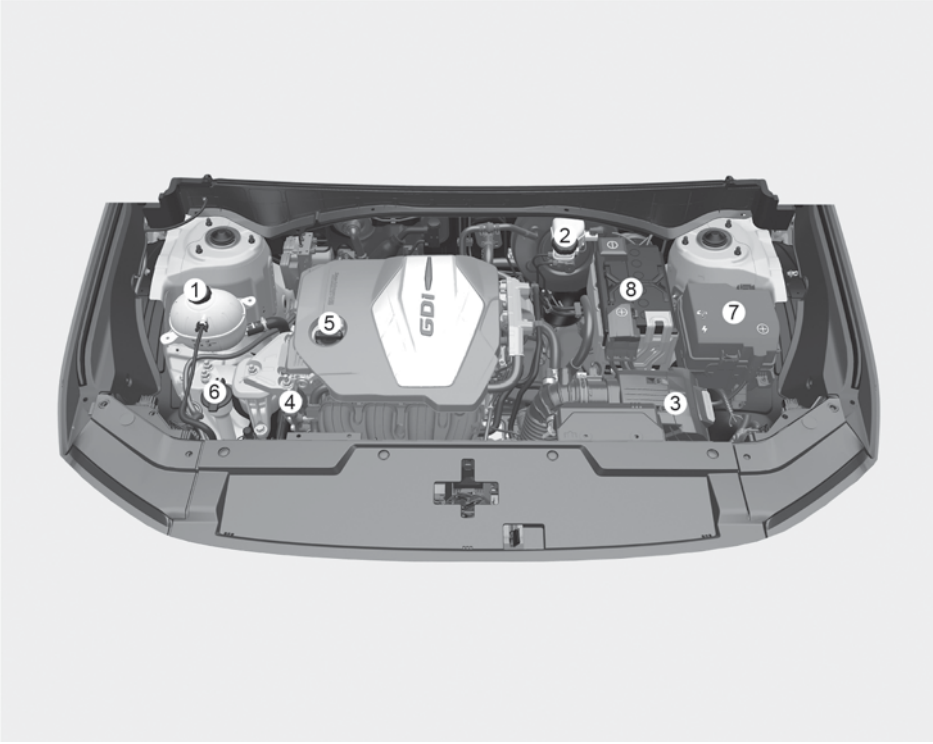
Мотор майының деңгейін тексеру 9-27
Мотор майын және сүзгіні ауыстыру 9-28
Қозғалтқыштың салқындату сұйықтығы 9-30
Салқындату сұйықтығының деңгейін тексеру 9-30
Салқындату сұйықтығын ауыстыру 9-32
Тежегіш сұйықтығы 9-33
Тежегіш сұйықтығының деңгейін тексеру 9-33
Әйнекжуғыш сұйықтығы 9-34
Жуу сұйықтығының деңгейін тексеру 9-34
Ауа тазартқыш 9-34
Сүзгіні ауыстыру 9-34
Салонның ауа сүзгісі 9-36
Сүзгіні қарап тексеру 9-36
Сүзгіні ауыстыру 9-36
Әйнектазартқыш щеткалары 9-37
Щеткалардың күйлерін тексеру 9-37
Щеткаларды ауыстыру 9-38
Аккумулятор 9-41
Аккумулятордың қызмет ету мерзімін ұзарту 9-43
Аккумулятор батареясының сыйымдылығы көрсетілген жапсырма 9-43
Аккумуляторды зарядтау 9-44
Аспаптар параметрлерін арылту 9-45
Шиналар және дөңгелектер 9-46
Шиналарға күтім жасау 9-46
Суық шиналардағы ауаның ұсынылатын қысымы 9-47
Шиналардағы ауа қысымын тексеру 9-48
Шиналардың айналуы 9-48
Дөңгелектердің орнатылу бұрыштарын реттеу және шиналарды теңгеру 9-49
Шиналарды ауыстыру 9-49
Дөңгелектерді ауыстыру 9-50
Шиналардың жолмен ілінісуі 9-51
Шиналарға техникалық қызмет көрсету 9-51
Шинаның бүйір бетіндегі таңбалама 9-51
Төмен профильді шина 9-55
Сақтандырғыштар 9-55

9. Техникалық қызмет көрсету

Аспаптар тақтасының сақтандырғыштар блогындағы сақтандырғыштарды ауыстыру 9-56
Мотор бөліміндегі панельге орнатылған сақтандырғышты ауыстыру 9-57
Сақтандырғыштар/релелер панелінің сипаттамасы 9-59
Жарықтандыру шамдары 9-71
Фаралардың, габарит жарықтарының, бұрылыс көрсеткіштерінің, күндізгі жүріс жарықтарының (КЖЖ) шамдарын ауыстыру 9-72
Фараларды фокустау (Еуропа елдері үшін) 9-73
Бұрылыс көрсеткіштерінің бүйірлік қайталағыштарын ауыстыру 9-76
Артқы құрама шамды ауыстыру 9-76
Үстіңгі стоп-сигналды ауыстыру 9-77
Нөмір белгісін жарықтандыру шамын ауыстыру 9-78
Салонды жарықтандыру шамын ауыстыру 9-78
Сыртқы көрінісіне күтім жасау 9-79
Сыртқы беттерге күтім жасау 9-79
Салонға күтім жасау 9-85
Пайдаланылған газдардың уыттылығын төмендету жүйесі 9-88
Қозғалтқыш картерінен шығатын шығарынды газдардың уыттылығын төмендету жүйесі 9-89
Отын багынан шығатын шығарынды газдардың уыттылығын төмендету жүйесі 9-89
Пайдаланылған газдардың уыттылығын төмендету жүйесі 9-90

Мотор бөлімі

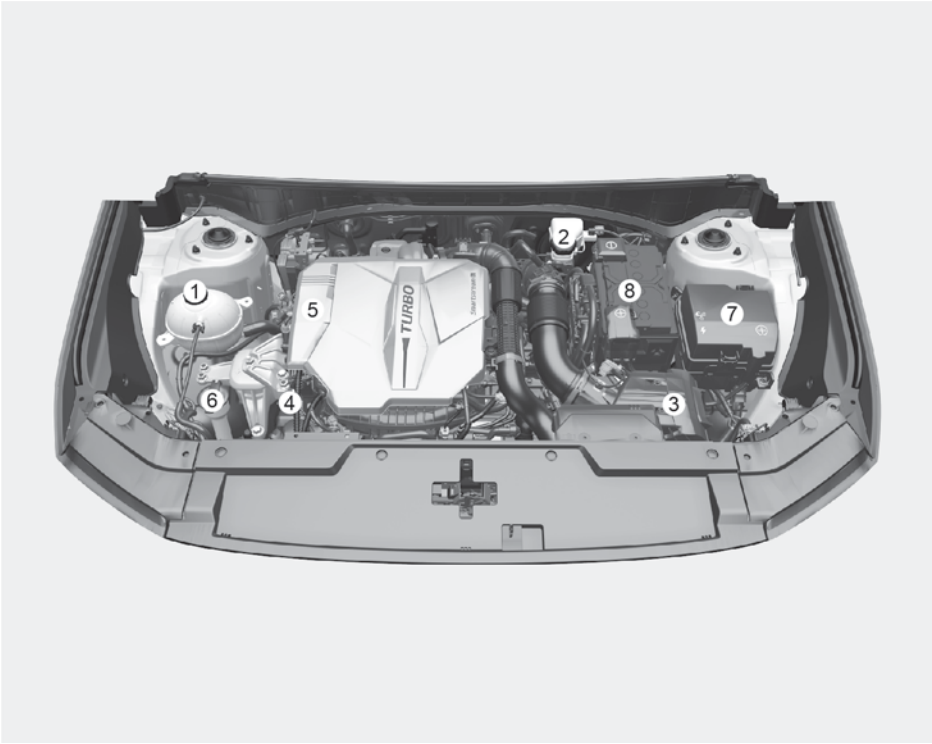
Smartstream G2,5 GDI

Автокөліктің нақты мотор бөлімі суретте көрсетілгеннен өзгешеленуі мүмкін.

(1) Қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығының бағы/Бак қақпағы
(2) Тежегіш сұйықтығының бағы
(3) Ауа тазартқыш
(4) Қозғалтқыштағы май деңгейінің көрсеткіші
(5) Мотор майына арналған құю аузының қақпағы
(6) Алдыңғы әйнекжуғыштың бағы
(7) Сақтандырғыштар блогы
(8) Аккумулятор

Smartstream G2.5 T-GDI

Автокөліктің нақты мотор бөлімі суретте көрсетілгеннен өзгешеленуі мүмкін.

(1) Қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығының бағы
(2) Тежегіш сұйықтығының бағы
(3) Ауа тазартқыш
(4) Қозғалтқыштағы май деңгейінің көрсеткіші
(5) Мотор майына арналған құю аузының қақпағы
(6) Алдыңғы әйнекжуғыштың бағы
(7) Сақтандырғыштар блогы
(8) Аккумулятор

Техникалық қызмет көрсету бойынша жұмыстар кешені

Автокөлікті зақымдап алмау және өзіңізге жарақат келтірмеу үшін техникалық қызмет көрсету немесе тексеру бойынша кез келген жұмыстарды орындау кезінде барынша абай болу қажет.

Автокөлікке қызмет көрсету және жөндету үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуге кеңес береміз. Клиенттердің қызмет көрсету сапасына қанағаттануының жоғары деңгейін қамтамасыз ету үшін HYUNDAI ресми дилерлері HYUNDAI қызмет көрсету сапасының жоғары стандарттарына сәйкес келеді және HYUNDAI компаниясынан техникалық қолдау алады.

Көлік иесінің жауапкершілігі

Автокөлік иесі қызмет көрсетуден өтуге және құжаттаманың сақталуына жауапкершілік көтереді.

Сіз өз көлік құралыңыздың төмендегі беттерде келтірілген жоспарлы техникалық қызмет көрсету кестелеріне сәйкес тиісті техникалық қызмет көрсетуден өткенін растайтын құжаттарды сақтауға тиіссіз. Бұл ақпарат автокөлікке кепілдікте белгіленген техникалық қызмет көрсету және қарап тексеру бойынша талаптардың орындалуын анықтау үшін қажет.

Кепілдік міндеттемелер туралы толық ақпарат автокөліктің техникалық қызмет көрсету паспортында келтірілген.

Кепілдік жосықсыз қызмет көрсетудің немесе талап етілген қызмет көрсетудің орындалмауының салдары болып табылған жөндеу және реттеу жұмыстарына таралмайды.

Автокөлік иесінің техникалық қызмет көрсету өткізуі кезіндегі сақтық шаралары

Сәйкес емес, толық емес немесе жеткіліксіз техникалық қызмет көрсету автокөліктің жұмысындағы проблемаларға, соның салдарынан оның зақымдалуына, апатқа немесе жарақаттарға алып келуі мүмкін. Бұл бөлімде техникалық қызмет көрсету бойынша ең қарапайым операцияларды орындау бойынша нұсқаулар келтірілген. Кейбір процедураларды тек HYUNDAI ресми дилері арнайы құралдарды қолдана отырып жасай алады.

Қандай да бір түрде өз автокөлігіңізді қандай да бір жолмен өзгертуге тыйым салынады. Мұндай өзгерістер автокөліктің пайдалану сипаттамаларына, қауіпсіздігіне немесе сенімділігіне кері әсер етуі, сонымен қатар автокөліктің шектеулі кепілдігінің шарттарын бұзуы мүмкін.

Ескертпе

Кепілдік мерзімінің ішінде иесінің автокөлікке тиісінше техникалық қызмет көрсетпеу кепілдіктің әрекетіне әсер етуі мүмкін. Толығырақ ақпарат алу үшін автокөлікті сатып алу кезінде берілетін техникалық қызмет көрсетудің бөлек паспортымен танысыңыз. Егер сіз қандай да бір техникалық қызмет көрсету немесе жөндеу процедурасын қалай орындауға болатынынн білмесеңіз, ресми HYUNDAI дилеріне хабарласыңыз.

Көлік иесі орындайтын техникалық қызмет көрсету

⚠ ЕСКЕРТУ

Автокөлікке техникалық қызмет көрсету бойынша жұмыстар денсаулық үшін қауіппен байланысты болуы мүмкін. Егер сізде жұмысты орындау үшін білім мен тәжірибе немесе тиісті құралдар мен жабдықтар жетіспесе, HYUNDAI ресми дилеріне хабарласуды ұсынамыз.

Техникалық қызмет көрсету бойынша жұмыстарды орындау кезінде ӘРДАЙЫМ төменде көрсетілген сақтық шараларын орындаңыз.

- Автокөлікті тегіс жерге қойыңыз. «P» (Тұрақ) берілісін таңдап, тұрақ тежегішін қосып, «Engine Start/Stop» түймесін өшіру күйіне («OFF») ауыстырыңыз.
- Автокөліктің жылжып кетуінің алдын алу үшін дөңгелектердің (алдыңғы және артқы) астына тіреу қойыңыз.

  Қозғалатын бөлшектер орап әкетуі мүмкін кең киіміңізді және әшекей бұйымдарыңызды шешіп қойыңыз.
- Егер техникалық қызмет көрсету кезінде қозғалтқышты оталдыру қажет болса, бұны далада немесе жеткілікті деңгейде желдетілетін үй-жай ішінде жасау қажет.
- Аккумулятордың және отын жүйесінің компоненттерінің жанында жалынның және ұшқындардың пайда болуына, сондай-ақ шегілетін бұйымдардың орналасуына жол бермеңіз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Металл бөлшектерге тию

Қозғалтқыш жұмыс істеп немесе қызып тұрғанда металл бөлшектерден (бағандарды қоса алғанда) ұстамаңыз, кері жағдайда ауыр жарақаттануыңыз мүмкін. Автокөлікте қандай да бір жұмыстар жүргізбес бұрын қозғалтқышты өшіріңіз және металл бөлшектердің суығанын күтіңіз.

Автокөліктің қауіпсіз және сенімді жұмысын қамтамасыз ету үшін келесідей тексерулерді өз бетіңізше немесе HYUNDAI ресми дилерінде көрсетілген мерзіммен орындап отыруға кеңес беріледі.

Кез келген келеңсіз жағдайлар туралы ресми HYUNDAI дилеріне кідірместен хабарлау қажет.

Автокөліктің бұл техникалық тексерулеріне әдетте кепілдік таралмайды, және жұмыс, бөлшектер мен майлау материалдары үшін шот берілуі мүмкін.

Көлік иесі орындайтын техникалық қызмет көрсетудің кестесі

Құю үшін тоқтаған кезде:

- Қозғалтқышқа арналған салқындату сұйықтығының бағындағы деңгейді тексеріңіз.
- Алдыңғы әйнек жуғышының бағындағы сұйықтықтың деңгейін тексеріңіз.
- Шиналардағы қысымның жеткілікті жоғары деңгейде екеніне көз жеткізіңіз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Қозғалтқыш қызып тұрғанда салқындату сұйықтығының деңгейін тексеру кезінде абай болыңыз. Саңылаудан салқындату сұйықтығы атқылап шығуы және ауыр күйік шалуы және басқа жарақаттар келуі мүмкін.

Автокөлікті пайдалану барысында бірқатар жайтқа назар аударыңыз.

- Пайдаланылған газды шығару дыбысының бүкіл өзгерістерін, сондай-ақ салон ішінде пайдаланылған газдардың иісінің пайда болуын байқаңыз.
- Руль дөңгелегінің дірілін қадағалаңыз. Руль дөңгелегін бұру үшін қажетті күштің кез келген ұлғаюына, люфттің пайда болуына, люфттің пайда болуына, оның бейтарап күйінің өзгеруіне назар аударыңыз.
- Тегіс түзу жолда жүрген кезде автокөлікті үнемі аздап бір жағына қарай тартып әкетудің бар-жоғына назар аударыңыз.
- Тежелу кезінде автокөлік жүйелерінің жұмысын тыңдаңыз, әдеттен тыс дыбыстардың пайда болуын, бір жаққа қарай тартып әкетудің, тежегіш педалінің жүрісінің ұлғаюын немесе оны басу күшінің көбеюін байқаңыз.
- Тайғанау немесе трансмиссия жұмысындағы қандай да бір өзгерістер жағдайында трансмиссия сұйықтығының деңгейін тексеріңіз.
- «P» (Тұрақ) күйіндегі трансмиссия жұмысын тексеріңіз.
- Тұрақ тежегішінің жұмысын тексеріңіз.
- Автокөліктің түбінің астында сұйықтықтардың аққан іздерінің жоқ екеніне көз жеткізіңіз (жұмыс істеу барысында немесе өшіргеннен кейін ауаны кондициялау жүйесінен таматын су ақаулықтың белгісі болып табылмайды).

Айына бір реттен сиретпей бірнеше көрсеткіштерді тексеріп отыру қажет.

- Қозғалтқыштың салқындату сұйықтығының багындағы деңгей.
- Стоп-сигналдарды, бұрылыс көрсеткіштерін және апаттық сигнал беру жүйесінің шамдарын қоса алғанда барлық сыртқы жарық аспабының жұмысын.
- Тозған шинасы, әркелкі тозған шинасы немесе зақымдалған шинасы бар дөңгелектің орнына орнатылатын қосалқы дөңгелекті қоса алғанда барлық шинадағы қысым.
- Босаған дөңгелек сомындарының бар-жоғы.

Жылына кемінде екі рет (мысалы, әр көктемде және күзде)

- Радиатордың, жылытқыштың және кондиционердің иілгіш құбыршектерінде жылыстаудың және зақымдардың бар-жоғын тексеру.
- Алдыңғы әйнектің жуғышы мен тазартқышының жұмысын тексеру. Әйнектазартқыш щеткаларын жуғышқа арналған сұйықтыққа малынған таза шүберекпен тазалаңыз.
- Фаралардың реттелуін тексеріңіз.
- Бәсеңдеткішті, газ шығару құбырларын, қаптауыштар мен қамыттарды тексеру.
- Қауіпсіздік белбеулерінің тозуын және дұрыс жұмыс істеуін тексеру.

Жылына бір реттен сиретпей әрмен қарай көрсетілген әрекеттерді орындаңыз.

- Автокөліктің шанағындағы және есіктеріндегі дренаждық саңылауларды тазалап жүріңіз.
- Есіктердің және капот қақпағының топсаларын майлаңыз.
- Есіктер мен капоттың құлыптары мен ілгектерін майлаңыз.
- Есіктердің резеңке тығыздауыштарын майлаңыз.
- Жылдың жылы мезгілі басталмас бұрын ауаны кондициялау жүйесін тексеріңіз.
- АБАҚ тартқышы мен басқару элементтерін тексеріңіз және майлаңыз.
- Аккумулятор батареясын мен оның клеммаларын тазалаңыз.
- Тежегіш сұйықтығының деңгейін тексеріңіз.

Мерзімдік техникалық қызмет көрсету бойынша жұмыстар кешені

Егер автокөлік үнемі төменде келтірілген режимдердің бірінде пайдаланылмайтын болса, кәдімгі көлемдегі техникалық қызмет көрсету кестесін ұстаныңыз. Егер автокөлік төменде келтірілген режимдердің бірінде жүйелі түрде пайдаланылатын болса, ауыр пайдалану жағдайларындағы техникалық қызмет көрсету кестесін ұстаныңыз.

- Қалыпты температурада 8 км (5 миль) кем немесе нөлден төмен температурада 16 км (10 миль) кем қысқа қашықтықтарға қайта-қайта жол жүру
- Қозғалтқыштың бос жүріспен ұзақ уақыт жұмыс істеуі немесе төмен жылдамдықпен үлкен қашықтықтарға жол жүру.
- Тегіс емес, шаңды, батпақты жолмен, жабыны жоқ жолмен немесе қиыршық тас не тұз төселген жолмен қозғалу.
- Тұз немесе басқа коррозиялық материалдар қолданылатын жермен жүру немесе өте суық ауа райында жол жүру
- Ауасы қатты тозаңданған жағдайларда жол жүру.
- Көлік жүктемесі жоғары жолдармен қозғалу.
- Тауға қарай, таудан төмен немесе таулы жолдармен жиі жүру.
- Тіркемені немесе автофургонды сүйреу немесе төбеге бекітілген жүкпен қозғалу.
- Патруль автокөлігі, такси, коммерциялық автокөлік немесе сүйрегіш көлік ретінде пайдалану.
- Жоғары жылдамдықпен немесе жылдамдықты тез үдетіп/шұғыл тежеп жиі жүру.
- Жиі аялдай отырып қозғалу.
- Ұсынылмаған мотор майын (минералды, жартылай синтетикалық, тұтқырлық классы төменірек және т.б.) пайдалану.

Егер сіздің автокөлігіңіз жоғарыда көрсетілген жағдайларда пайдаланылатын болса, сұйықтықтарды қалыпты техникалық қызмет көрсету кестесінде көрсетілгеннен жиірек тексеру, ауыстыру және қосымша құйып отыру қажет. Кестеде көрсетілген қашықтықты жүріп өткеннен немесе уақыт аралықтарынан өткеннен кейін техникалық қызмет көрсету интервалдарын сақтауды жалғастырыңыз.

i Ақпарат

- Қозғалыс кезінде мотор майы шығындалатындықтан оның деңгейін жүйелі түрде тексеріп отыру қажет.
- Автокөлікті қалыпты пайдалану жағдайларында мотор майын ауыстыру интервалы тиісті сипаттамалары бар ұсынылған майдың пайдаланылуына байланысты. Ұсынылмаған мотор майын пайдаланған жағдайда ауыстыруды автокөлікті қатаң пайдалану жағдайларына арналған қызмет көрсету кестесі бойынша жүргізіп отыру қажет.

Штаттық техникалық қызмет көрсету кестесі (Еуропа үшін)

I: Тексеру және қажет болса, реттеу, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру.

R: Алмастыру немесе ауыстыру.

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУДІҢ МЕРЗІМДІЛІГІ	Айлар саны немесе жүріп өткен жол — қайсысы бұрын болуына қарай								
	Айлар	12	24	36	48	60	72	84	96
	Мильдер x 1 000	10	20	30	40	50	60	70	80
	км × 1000	15	30	45	60	75	90	105	120
ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ЭЛЕМЕНТІ									
Жетек белбеулері [*1]		Бірінші тексеру 90 000 км (60 000 миль) жол жүргеннен кейін немесе пайдалана бастағаннан кейін 72 ай өткен соң, осыдан кейін — әр 30 000 км (20 000 миль) немесе 24 ай сайын.							
Мотор майы және сүзгі[*4]	Smartstream G2,5 GDI	R	R	R	R	R	R	R	R
	Smartstream G2.5 T-GDI	Әр 15000 км (10000 миль) жол жүргеннен кейін немесе пайдалана бастағаннан кейін 12 ай өткен соң ауыстыру							
Ауа тазартқыш сүзгісі		I	I	I	R	I	I	I	R
Отынға қосылатын қоспалар [*2]		15 000 км (10 000 миль) немесе 12 ай сайын қосу							
Оталдыру білтелері [*3]	Этилденбеген отын	Әр 150 000 км сайын ауыстыру							
	Этилденген отын	Әр 30 000 км сайын ауыстыру керек							
Интеркулер, кіргізу/ шығару құбыршектері	Smartstream G2.5 T-GDI	Бірінші тексеру 15 000 км (10 000 миль) жол жүргеннен кейін немесе пайдалана бастағаннан кейін 12 ай өткен соң, осыдан кейін — әр 30 000 км (20 000 миль) немесе 24 ай сайын.							
Отын багының бу өткізгіштерінің құбыршектері және құю аузының қақпағы					I				I
Отын багының ауа сүзгісі (бар болса)					I				I

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУДІҢ МЕРЗІМДІЛІГІ	Айлар саны немесе жүріп өткен жол — қайсысы бұрын болуына қарай							
	Айлар	12	24	36	48	60	72	84	96
	Мильдер x 1 000	10	20	30	40	50	60	70	80
	км × 1000	15	30	45	60	75	90	105	120
ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ЭЛЕМЕНТІ									
Вакуумдық құбыршек		I	I	I	I	I	I	I	I
Отын өткізгіштер, құбыршектер мен қосылыстар					I				I

*1 Генератордың, руль күшейткішінің (және су сорғысының) және кондиционердің (бар болса) жетек белдігін реттеңіз. Тексеру, қажет болған жағдайда: түзету немесе ауыстыру.

*2 Егер бензиндер еуропалық отын стандарттарына (EN228) немесе олардың баламаларына сәйкес жақсы сапалы болса, отын қоспаларын қосқан кезде қоспасы бар бір бөтелкені пайдалануға кеңес беріледі. Қоспаларды ресми HYUNDAI дилерінен сатып алуға болады. Сонымен қатар оларды пайдалану бойынша кеңестер алуға болады. Қоспалардың басқа түрлерін қолданбаңыз.

*3 Ыңғайлылық үшін ауыстыруды техникалық қызмет көрсетудің басқа операцияларын орындау кезінде жүргізуге болады.

*4 Ешқашан қозғалтқыш майына қоспалар қоспаңыз. Қоспалар қозғалтқыш майының қасиеттерін өзгерте алады және оның жұмысында елеулі ақаулар тудыруы мүмкін.

i Ақпарат

Отын сүзгісі техникалық қызмет көрсетуді қажет етпейді деп есептеледі, алайда отын сапасына байланысты мерзімді тексерістер өткізіп отыруға кеңес беріледі. Егер отын ағынын бұғаттау, діріл, берілістің жоғарылауы, қуаттың жоғалуы, қозғалтқышты оталдыру проблемалары және т.б. сияқты күрделі мәселелер туындаса, техникалық қызмет көрсету кестесіне қарамастан сүзгіні дереу ауыстырыңыз. Қосымша ақпаратты ресми HYUNDAI дилерінен алыңыз.

I: Тексеру және қажет болса, реттеу, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру.
R: Алмастыру немесе ауыстыру.

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУДІҢ МЕРЗІМДІЛІГІ		Айлар саны немесе жүріп өткен жол — қайсысы бұрын болуына қарай							
	Айлар	12	24	36	48	60	72	84	96
	Мильдер x 1 000	10	20	30	40	50	60	70	80
	км × 1000	15	30	45	60	75	90	105	120
ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ЭЛЕМЕНТІ									
Салқындату жүйесі		I	I	I	I	I	I	I	I
Қозғалтқыштың салқындату сұйықтығы *1		Бірінші ауыстыру 210 000 км (120 000 миль) жол жүргеннен кейін немесе 10 жылдан кейін, осыдан кейін — әр 30 000 км (20 000 миль) немесе 24 ай сайын *2							
Бүкіл электр жүйесі		I	I	I	I	I	I	I	I
Аккумулятор батареясының күйі		I	I	I	I	I	I	I	I
ECall Еуропалық төтенше қоңыраулар жүйесінің батареясы / Біріккен Араб Әмірліктеріндегі eCall төтенше қоңыраулар жүйесінің батареясы		Әр 4 жыл сайын ауыстырылуы тиіс							
Құбыршектер, отын құбыршектері және тежеу жүйесінің қосылыстары		I	I	I	I	I	I	I	I
Тежегіш педалі		I	I	I	I	I	I	I	I
Тұрақ тежегіші			I		I		I		I
Тежегіш сұйықтығы	Ресейге арналған	I	I	R	I	I	R	I	I
	Ресейді қоспағанда	I	R	I	R	I	R	I	R
Тежегіш дискілері мен қыспақтары		I	I	I	I	I	I	I	I

*1 Салқындату сұйықтығын қосқан кезде бұл автокөлік үшін тек ионсыздандырылған суды немесе жұмсартылған суды ғана пайдаланыңыз; өндіруші зауытта автокөлікке құйылған салқындату сұйықтығының үстіне кермек су қосып құюға тыйым салынады. Сәйкес келмейтін салқындату сұйықтығын пайдалану қозғалтқыштың күрделі ақаулығына немесе зақымдалуына алып келуі мүмкін.

*2 Ыңғайлылық үшін ауыстыруды техникалық қызмет көрсетудің басқа операцияларын орындау кезінде жүргізуге болады.

I: Тексеру және қажет болса, реттеу, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру.
R: Алмастыру немесе ауыстыру.

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУДІҢ МЕРЗІМДІЛІГІ	Айлар саны немесе жүріп өткен жол — қайсысы бұрын болуына қарай							
	Айлар	12	24	36	48	60	72	84	96
	Мильдер x 1 000	10	20	30	40	50	60	70	80
	км × 1000	15	30	45	60	75	90	105	120
ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ЭЛЕМЕНТІ									
Руль механизмінің рейкасы, тартқышы және шаңнан қорғайтын тысқаптары		I	I	I	I	I	I	I	I
Жетек білігі және шаңнан қорғайтын тысқаптар			I		I		I		I
Шиналар (қысым және протектордың тозуы)		I	I	I	I	I	I	I	I
Алдыңғы аспаның шарлы топсалары		I	I	I	I	I	I	I	I
Шасси мен шанақтың болттары мен сомындары		I	I	I	I	I	I	I	I
Ауаны кондициялау жүйесінің салқындатқыш агенті (бар болса)		I	I	I	I	I	I	I	I
Ауаны кондициялау жүйесінің компрессоры (бар болса)		I	I	I	I	I	I	I	I
Климат-контроль жүйесінің ауа сүзгісі (бар болса)		I	R	I	R	I	R	I	R
АБҚ сұйықтығы		Тексеру және сервистік қызмет көрсету қажет емес							
Қос іліністі трансмиссия сұйықтығы					I				I
Пайдаланылған газдарды шығару жүйесі			I		I		I		I
Үлестіру қорабының майы (4WD)*1					I				I
Артқы дифференциал майы (4WD)*1					I				I

*1 Үлестіру қорабының майы мен дифференциал майын дифференциалды суға батырған сайын ауыстыру керек.

Қолайсыз пайдалану жағдайларында және аз жүрілген жолмен техникалық қызмет көрсету (Еуропа үшін)

Төменде көрсетілген техникалық қызмет көрсету операциялары көбіне қолайсыз жағдайларда пайдаланылатын және жүрілген жолы аз болған автокөліктерде жиірек орындалуы тиіс. Техникалық қызмет көрсетудің сәйкес мерзімділігін төмендегі тараудан қараңыз.

I: Тексеру, қажет болған жағдайда реттеу, түзету, тазалау немесе ауыстыру.

R: ауыстыру

Техникалық қызмет көрсету элементі		Қызмет көрсету операциясы	Техникалық қызмет көрсетудің мерзімділігі	Қозғалу жағдайлары
Мотор майы және сүзгі	Smartstream G2,5 GDI	R	Әр 7500 км (4650 миль) жол жүрген немесе 6 ай сайын ауыстыру	A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L
	Smartstream G2.5 T-GDI	R	Әр 5 000 км (3 000 миль) немесе 6 ай сайын ауыстыру	
Ауа тазартқыш сүзгісі		R	Күйіне байланысты жиірек ауыстырыңыз	C, E
Оталдыру білтелері		R	Күйіне байланысты жиірек ауыстырыңыз	A, B, F, G, H, I, K
Руль механизмінің рейкасы, тартқышы және шаңнан қорғайтын тысқаптары		I	Күйіне байланысты жиірек тексеріңіз	C, D, E, F, G
Алдыңғы аспаның шарлы топсалары		I	Күйіне байланысты жиірек тексеріңіз	C, D, E, F, G
Тежегіш дискілері мен қыспақтары, суппорттары және роторлары		I	Күйіне байланысты жиірек тексеріңіз	C, D, E, G, H
Тұрақ тежегіші		I	Күйіне байланысты жиірек тексеріңіз	C, D, G, H
Жетек білігі және шаңнан қорғайтын тысқаптар		I	Күйіне байланысты жиірек тексеріңіз	C, D, E, F, G, H, I, J
АБҚ сұйықтығы		R	Әр 90 000 км сайын (60 000 миль)	A, C, F, G, H, I, J, K
Қос іліністі трансмиссия сұйықтығы		R	Әр 90 000 км сайын (60 000 миль)	A, C, D, E, F, G, H, I, J, K

Техникалық қызмет көрсету элементі	Қызмет көрсету операциясы	Техникалық қызмет көрсетудің мерзімділігі	Қозғалу жағдайлары
Климат-контроль жүйесінің ауа сүзгісі (бар болса)	R	Күйіне байланысты жиірек ауыстырыңыз	C, E, G
Үлестіруші қорап майы (4WD)	R	Әр 120 000 км сайын (80 000 миль)	C, D, E, G, H, I, J
Артқы дифференциал майы (4WD)	R	Әр 120 000 км сайын (80 000 миль)	C, D, E, G, H, I, J
Карданды білік (4WD)	R	Әр 120 000 км сайын (80 000 миль)	C, D, E, G, H, I, J

Қолайсыз пайдалану жағдайлары

- A: Қалыпты температурада 8 км (5 миль) кем немесе нөлден төмен температурада 16 км (10 миль) кем қысқа қашықтықтарға қайта-қайта жол жүру.
- B: Ұзақ қашықтыққа төмен жылдамдықпен жүру.
- C: Тегіс емес, шаңды, батпақты жолмен, жабыны жоқ жолмен немесе қиыршық тас не тұз төселген жолмен қозғалу.
- D: Тұз немесе басқа коррозиялық материалдар қолданылатын жермен жүру немесе өте суық ауа райында жол жүру
- E: Ауасы қатты тозаңданған жағдайларда жол жүру.
- F: Көлік жүктемесі жоғары жолдармен қозғалу.
- G: Тауға қарай, таудан төмен немесе таулы жолдармен жиі жүру.
- H: Сүйрегіш көлік немесе автофургон ретінде пайдалану, сондай-ақ төбеге жүк салып тасымалдау.
- I: Патрульдік автокөлігі, такси, коммерциялық автокөлік немесе сүйрегіш көлік ретінде пайдалану.
- J: Жоғары жылдамдықпен немесе жылдамдықты тез үдетіп/шұғыл тежеп жиі жүру.
- K: Жиі аялдай отырып қозғалу
- L: Ұсынылмаған мотор майын (минералды, жартылай синтетикалық, тұтқырлық классы төменірек және т.б.) пайдалану.

Штаттық техникалық қызмет көрсету кестесі (Еуропаны қоспағанда)

I: Тексеру және қажет болса, реттеу, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру.

R: Алмастыру немесе ауыстыру.

<table>
<tr><td rowspan="4">ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУДІҢ МЕРЗІМДІЛІГІ</td><td colspan="11">Айлар саны немесе жүріп өткен жол — қайсысы бұрын болуына қарай</td></tr>
<tr><td colspan="3">Айлар</td><td>12</td><td>24</td><td>36</td><td>48</td><td>60</td><td>72</td><td>84</td><td>96</td></tr>
<tr><td colspan="3">Мильдер x 1 000</td><td>10</td><td>20</td><td>30</td><td>40</td><td>50</td><td>60</td><td>70</td><td>80</td></tr>
<tr><td colspan="3">км × 1000</td><td>15</td><td>30</td><td>45</td><td>60</td><td>75</td><td>90</td><td>105</td><td>120</td></tr>
<tr><td colspan="4">ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ЭЛЕМЕНТІ</td><td colspan="8"></td></tr>
<tr><td colspan="4">Жетек белбеулері [*1]</td><td></td><td>I</td><td></td><td>I</td><td></td><td>I</td><td></td><td>I</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Мотор майы және май сүзгісі [*2*5]</td><td rowspan="2">Smartstream G2,5 GDI</td><td>Таяу Шығыс елдері [*3], Үндістан, Ливия, Алжир, Марокко, Тунис, Судан, Египет, Иран үшін</td><td colspan="8">Әр 15000 км (10000 миль) жол жүргеннен кейін немесе пайдалана бастағаннан кейін 12 ай өткен соң ауыстыру</td></tr>
<tr><td>Таяу Шығыс елдерінен [*3], Үндістаннан, Ливиядан, Алжирден, Мароккодан, Тунистен, Суданнан, Египеттен, Иранннан өзге</td><td>R</td><td>R</td><td>R</td><td>R</td><td>R</td><td>R</td><td>R</td><td>R</td></tr>
<tr><td colspan="2">Smartstream G2.5 T-GDI</td><td colspan="8">Ауыстыру 10 000 км (6 000 миль) немесе 12 ай сайын</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Ауа сүзгісі [*3]</td><td colspan="2">Таяу Шығыс елдері үшін[*3]</td><td>R</td><td>R</td><td>R</td><td>R</td><td>R</td><td>R</td><td>R</td><td>R</td></tr>
<tr><td colspan="2">Таяу Шығыс елдерін қоспағанда[*3]</td><td>I</td><td>I</td><td>R</td><td>I</td><td>I</td><td>R</td><td>I</td><td>I</td></tr>
<tr><td colspan="3">Отынға қосылатын қоспалар [*4]</td><td colspan="8">Ауыстыру 10 000 км (6 000 миль) немесе 12 ай сайын</td></tr>
</table>

*1 Генератордың, руль күшейткішінің (және су сорғысының) және кондиционердің (бар болса) жетек белдігін реттеңіз. Тексеру, қажет болған жағдайда: түзету немесе ауыстыру.

*2 Мотор майының деңгейін және жылыстаулардың болмауын 500 км (350 миль) сайын немесе ұзақ сапарға шығар алдында тексеріп отырыңыз.

*3 Таяу Шығыс елдеріне Марокко, Судан және Египет кіреді.

*4 Егер бензиндер еуропалық отын стандарттарына (EN228) немесе олардың баламаларына сәйкес жақсы сапалы болса, отын қоспаларын қосқан кезде қоспасы бар бір бөтелкені пайдалануға кеңес беріледі. Қоспаларды ресми HYUNDAI дилерінен сатып алуға болады. Сонымен қатар оларды пайдалану бойынша кеңестер алуға болады. Қоспалардың басқа түрлерін қолданбаңыз.

*5 Ешқашан қозғалтқыш майына қоспалар қоспаңыз. Қоспалар қозғалтқыш майының қасиеттерін өзгерте алады және оның жұмысында елеулі ақаулар тудыруы мүмкін.

i Ақпарат

Отын сүзгісі техникалық қызмет көрсетуді қажет етпейді деп есептеледі, алайда отын сапасына байланысты мерзімді тексерістер өткізіп отыруға кеңес беріледі. Егер отын ағынын бұғаттау, діріл, берілістің жоғарылауы, қуаттың жоғалуы, қозғалтқышты оталдыру проблемалары және т.б. сияқты күрделі мәселелер туындаса, техникалық қызмет көрсету кестесіне қарамастан сүзгіні дереу ауыстырыңыз. Қосымша ақпаратты ресми HYUNDAI дилерінен алыңыз.

I: Тексеру және қажет болса, реттеу, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру.
R: Алмастыру немесе ауыстыру.

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУДІҢ МЕРЗІМДІЛІГІ	Айлар саны немесе жүріп өткен жол — қайсысы бұрын болуына қарай								
	Айлар	12	24	36	48	60	72	84	96
	Мильдер x 1 000	10	20	30	40	50	60	70	80
	км × 1000	15	30	45	60	75	90	105	120
ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ЭЛЕМЕНТІ									
Оталдыру білтелері*1	Этилденбеген отын	Әр 150 000 км сайын ауыстыру							
	Этилденген отын	Әр 70 000 км сайын ауыстыру (45 500 миль)							
Отын багының бу өткізгіштерінің құбыршектері және құю аузының қақпағы					I				I
Отын багының ауа сүзгісі (бар болса)			I		R		I		R
Вакуумдық құбыршек		I	I	I	I	I	I	I	I
Отын сүзгісі *2			I		R		I		R
Отын өткізгіштер, құбыршектер мен қосылыстар					I				I
Салқындату жүйесі		I	I	I	I	I	I	I	I

*1 Ыңғайлылық үшін ауыстыруды техникалық қызмет көрсетудің басқа операцияларын орындау кезінде жүргізуге болады.

*2 Отын сүзгісі техникалық қызмет көрсетуді қажет етпейді деп есептеледі, алайда отын сапасына байланысты мерзімді тексерістер өткізіп отыруға кеңес беріледі. Егер отын ағынын бұғаттау, діріл, қуаттың жоғалуы, қозғалтқышты оталдыру проблемалары және т.б. сияқты күрделі мәселелер туындаса, техникалық қызмет көрсету кестесіне қарамастан сүзгіні дереу ауыстыруға кеңес береміз. Қосымша ақпаратты уәкілетті HYUNDAI дилерлік орталығынан алыңыз.

I: Тексеру және қажет болса, реттеу, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру.
R: Алмастыру немесе ауыстыру.

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУДІҢ МЕРЗІМДІЛІГІ		Айлар саны немесе жүріп өткен жол — қайсысы бұрын болуына қарай							
	Айлар	12	24	36	48	60	72	84	96
	Мильдер x 1 000	10	20	30	40	50	60	70	80
	км × 1000	15	30	45	60	75	90	105	120
ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ЭЛЕМЕНТІ									
Қозғалтқыштың салқындату сұйықтығы [*1]		Бірінші ауыстыру 195 000 км (120 000 миль) жол жүргеннен кейін немесе пайдалана бастағаннан кейін 120 ай өткен соң, осыдан кейін — әр 30 000 км (25 000 миль) немесе пайдалана бастағаннан кейін 24 ай өткен соң [*2]							
Барлық электр жүйесі		I	I	I	I	I	I	I	I
Аккумулятор батареясының күйі	Таяу Шығыс елдері үшін	Әр 10 000 км (6 000 миль) немесе 6 ай сайын тексеру							
	Таяу Шығыс елдерін қоспағанда	I	I	I	I	I	I	I	I
ECall Еуропалық төтенше қоңыраулар жүйесінің батареясы / Біріккен Араб Әмірліктеріндегі eCall төтенше қоңыраулар жүйесінің батареясы		Әр 4 жыл сайын ауыстырылуы тиіс							
Құбыршектер, отын құбыршектері және тежеу жүйесінің қосылыстары		I	I	I	I	I	I	I	I
Тежегіш педалі			I		I		I		I
Тұрақ тежегіші			I		I		I		I
Тежегіш сұйықтығы		I	I	R	I	I	R	I	I
Тежегіш дискілері мен қыспақтары		I	I	I	I	I	I	I	I
Руль механизмінің рейкасы, тартқышы және шаңнан қорғайтын тысқаптары		I	I	I	I	I	I	I	I

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУДІҢ МЕРЗІМДІЛІГІ	Айлар саны немесе жүріп өткен жол — қайсысы бұрын болуына қарай							
	Айлар	12	24	36	48	60	72	84	96
	Мильдер x 1 000	10	20	30	40	50	60	70	80
	км × 1000	15	30	45	60	75	90	105	120
ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ЭЛЕМЕНТІ									
Жетек білігі және шаңнан қорғайтын тысқаптар			I		I		I		I
Шиналар (қысым және протектордың тозуы)		I	I	I	I	I	I	I	I

*1 Салқындату сұйықтығын қосқан кезде бұл автокөлік үшін тек ионсыздандырылған суды немесе жұмсартылған суды ғана пайдаланыңыз; өндіруші зауытта автокөлікке құйылған салқындату сұйықтығының үстіне кермек су қосып құюға тыйым салынады. Сәйкес келмейтін салқындату сұйықтығын пайдалану қозғалтқыштың күрделі ақаулығына немесе зақымдалуына алып келуі мүмкін.

*2 Ыңғайлылық үшін ауыстыруды техникалық қызмет көрсетудің басқа операцияларын орындау кезінде жүргізуге болады.

I: Тексеру және қажет болса, реттеу, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру.
R: Алмастыру немесе ауыстыру.

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУДІҢ МЕРЗІМДІЛІГІ		Айлар саны немесе жүріп өткен жол — қайсысы бұрын болуына қарай							
	Айлар	12	24	36	48	60	72	84	96
	Мильдер x 1 000	10	20	30	40	50	60	70	80
	км × 1000	15	30	45	60	75	90	105	120
ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ЭЛЕМЕНТІ									
Алдыңғы аспаның шарлы топсалары		I	I	I	I	I	I	I	I
Шасси мен шанақтың болттары мен сомындары		I	I	I	I	I	I	I	I
Ауаны кондициялау жүйесінің салқындатқыш агенті (бар болса)		I	I	I	I	I	I	I	I
Ауаны кондициялау жүйесінің компрессоры (бар болса)		I	I	I	I	I	I	I	I
Климат-контроль жүйесінің ауа сүзгісі (бар болса)		R	R	R	R	R	R	R	R
АБҚ сұйықтығы	Таяу Шығыс елдері үшін		I		I		I		I
	Таяу Шығыс елдерін қоспағанда	Тексеру және сервистік қызмет көрсету қажет емес							
Қос іліністі трансмиссия сұйықтығы					I				I
Пайдаланылған газдарды шығару жүйесі			I		I		I		I
Үлестіру қорабының майы (4WD)*1					I				I
Артқы дифференциал майы (4WD)*1					I				I

*1 Үлестіру қорабының майы мен дифференциал майын дифференциалды суға батырған сайын ауыстыру керек.

Қолайсыз пайдалану жағдайларында және аз жүрілген жолмен техникалық қызмет көрсету (Еуропаны қоспағанда)

Төменде көрсетілген техникалық қызмет көрсету операциялары көбіне қолайсыз жағдайларда пайдаланылатын және жүрілген жолы аз болған автокөліктерде жиірек орындалуы тиіс. Техникалық қызмет көрсетудің сәйкес мерзімділігін төмендегі тараудан қараңыз.

I: Тексеру, қажет болған жағдайда реттеу, түзету, тазалау немесе ауыстыру.

R: ауыстыру

<table>
<tr><th colspan="3">Техникалық қызмет көрсету элементі</th><th>Қызмет көрсету операциясы</th><th>Техникалық қызмет көрсетудің мерзімділігі</th><th>Қозғалу жағдайлары</th></tr>
<tr><td rowspan="3">Мотор майы және сүзгі</td><td rowspan="2">Smartstream G2,5 GDI</td><td>Таяу Шығыс елдері, Үндістан, Ливия, Алжир, Марокко, Тунис, Судан, Египет, Иран үшін</td><td>R</td><td>Әр 5 000 км (3 000 миль) немесе 6 ай сайын ауыстыру</td><td rowspan="3">A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L</td></tr>
<tr><td>Таяу Шығыс елдерінен, Үндістаннан, Ливиядан, Алжирден, Мароккодан, Тунистен, Суданнан, Египеттен, Иранннан өзге</td><td>R</td><td>Әр 7500 км (4500 миль) немесе 6 ай сайын ауыстыру</td></tr>
<tr><td>Smartstream G2.5 T-GDI</td><td>Бәрі</td><td>R</td><td>Әр 5 000 км (3 000 миль) немесе 6 ай сайын ауыстыру</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ауа тазартқыш сүзгісі</td><td>R</td><td>Күйіне байланысты жиірек ауыстырыңыз</td><td>C, E</td></tr>
<tr><td colspan="3">Оталдыру білтелері</td><td>R</td><td>Күйіне байланысты жиірек ауыстырыңыз</td><td>A, B, F, G, H, I, K</td></tr>
<tr><td colspan="3">Руль механизмінің рейкасы, тартқышы және шаңнан қорғайтын тысқаптары</td><td>I</td><td>Күйіне байланысты жиірек тексеріңіз</td><td>C, D, E, F, G</td></tr>
</table>

Техникалық қызмет көрсету элементі	Қызмет көрсету операциясы	Техникалық қызмет көрсетудің мерзімділігі	Қозғалу жағдайлары
Алдыңғы аспаның шарлы топсалары	I	Күйіне байланысты жиірек тексеріңіз	C, D, E, F, G
Тежегіш дискілері мен қыспақтары, суппорттары және роторлары	I	Күйіне байланысты жиірек тексеріңіз	C, D, E, G, H
Тұрақ тежегіші	I	Күйіне байланысты жиірек тексеріңіз	C, D, G, H
Жетек білігі және шаңнан қорғайтын тысқаптар	I	Күйіне байланысты жиірек тексеріңіз	C, D, E, F, G, H, I
АБҚ сұйықтығы	R	Әр 100 000 км сайын (62 000 миль)	A, C, F, G, H, I, J, K
Қос іліністі трансмиссия сұйықтығы	R	Әр 90 000 км сайын (60 000 миль)	A, C, D, E, F, G, H, I, J, K
Климат-контроль жүйесінің ауа сүзгісі (бар болса)	R	Күйіне байланысты жиірек ауыстырыңыз	C, E, G
Үлестіруші қорап майы (4WD)	R	Әр 120 000 км сайын (80 000 миль)	C, D, E, G, H, I, J
Артқы дифференциал майы (4WD)	R	Әр 120 000 км сайын (80 000 миль)	C, D, E, G, H, I, J
Карданды білік (4WD)	R	Әр 120 000 км сайын (80 000 миль)	C, D, E, G, H, I, J

Қолайсыз пайдалану жағдайлары

- A: Қалыпты температурада 8 км (5 миль) кем немесе нөлден төмен температурада 16 км (10 миль) кем қысқа қашықтықтарға қайта-қайта жол жүру.
- B: Ұзақ қашықтыққа төмен жылдамдықпен жүру.
- C: Тегіс емес, шаңды, батпақты жолмен, жабыны жоқ жолмен немесе қиыршық тас не тұз төселген жолмен қозғалу.
- D: Тұз немесе басқа коррозиялық материалдар қолданылатын жермен жүру немесе өте суық ауа райында жол жүру
- E: Ауасы қатты тозаңданған жағдайларда жол жүру.
- F: Көлік жүктемесі жоғары жолдармен қозғалу.
- G: Тауға қарай, таудан төмен немесе таулы жолдармен жиі жүру.
- H: Сүйрегіш көлік немесе автофургон ретінде пайдалану, сондай-ақ төбеге жүк салып тасымалдау.
- I: Патрульдік автокөлігі, такси, коммерциялық автокөлік немесе сүйрегіш көлік ретінде пайдалану.
- J: Жоғары жылдамдықпен немесе жылдамдықты тез үдетіп/шұғыл тежеп жиі жүру.
- K: Жиі аялдай отырып қозғалу
- L: Ұсынылмаған мотор майын (минералды, жартылай синтетикалық, тұтқырлық классы төменірек және т.б.) пайдалану.

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету пункттерінің сипаттамасы

Мотор майы мен қозғалтқыштың май сүзгісі

Мотор майын және сүзгіні техникалық қызмет көрсету кестесінде көрсетілген мерзіммен ауыстыру қажет. Егер автокөлік қолайсыз жағдайларда пайдаланылатын болса, майды және сүзгіні ауыстыру жиірек орындалуы тиіс.

Жетек белбеулері

Барлық жетек белбеуінде кесілген жерлерінің, жарықтарының, қатты тозу белгілерінің немесе майдың сіңген іздерінің бар-жоғын қарап тексеріңіз. Қажет болғанда білтелерді ауыстырыңыз.
Жетек белбеулерінің керілуінің дұрыстығын мезгіл-мезгілімен тексеріп отыру және қажет болса, оларды реттеу қажет.

i Ақпарат

Жетек белдіктерін тексермес бұрын әрқашан қозғалтқышты өшіріңіз.

Отын өткізгіш құбырлары, иілгіш құбыршектер мен қосылыстар

Отын өткізгіштерді, құбыршектер мен қосылыстарды жылыстауларының және зақымдарының бар-жоғына қатысты тексеріңіз. Зақымдалған немесе сұйықтығы ағып тұрған бөлшектерді кідірместен HYUNDAI ресми дилеріне ауыстыртуға кеңес беріледі.

Отын сүзгісі

Отын сүзгісі техникалық қызмет көрсетуді қажет етпейді деп есептеледі, алайда отын сапасына байланысты мерзімді тексерістер өткізіп отыруға кеңес беріледі. Егер отын ағынының бұғатталуы, діріл, қуаттың жоғалуы немесе қозғалтқышты оталдыру сияқты мәселелер туындаса, отын сүзгісін ауыстыру үшін дереу ресми HYUNDAI дилеріне хабарласыңыз.

Отын бағының бу өткізгіштерінің құбыршектері және құю аузының қақпағы

Отын бағының булар құбыршегі мен отын құятын аузының қақпағын техникалық қызмет көрсету кестесінде көрсетілген мерзіммен қарап тексеру қажет. Отын бағының булар құбыршегі мен отын құю аузының қақпағының дұрыс ауыстырылғанына көз жеткізіңіз.

Картерді желдету вакуумдық құбыршектері

Бар болса

Орнатылуының дұрыстығын, сырылған жерлерінің, жарықтарының, тозу іздерінің және жылыстаулардың бар-жоғын визуалды түрде тексеріңіз. Кез келген тозған немесе зақымдалған бөлшектерді дереу ауыстырыңыз.

Ауа тазартқыш сүзгісі

Сүзгіні ауыстырған кезде түпнұсқа HYUNDAI ауа тазартқыш сүзгісін пайдалану ұсынылады.

Оталдыру білтелері

Дұрыс жылу сипаттамалары бар жаңа оталдыру білтелерінің орнатылғанына көз жеткізіңіз.

Жаңа оталдыру білтелерін орнатқан кезде оталдыру катушкаларында май немесе қоқыс жоқ екенін тексеріңіз. Оталдыру катушкасының түбін тазалаңыз және сүртіңіз, сонда оталдыру білтелерін орнатқан кезде оларға кір кірмейді.

⚠ ЕСКЕРТУ

Қозғалтқыш қызып тұрғанда оталдыру білтелерін шешпеңіз. Сіз қозғалтқышты зақымдап, күйіп қалуыңыз мүмкін.

Клапан саңылауы

Клапанда шектен тыс шуылдың және/немесе қозғалтқыштың діріліңің болуына қатысты тексеріңіз және қажет болса, реттеңіз.

Жүйені тексерту үшін ресми HYUNDAI дилеріне хабарласқан жөн.

Салқындату жүйесі

Салқындату жүйесінің радиатор, кеңейткіш бак, құбыршектер мен қосылыстар секілді компоненттерінде жылыстаулардың және зақымдардың бар-жоғын тексеріңіз. Кез келген зақымдалған бөлшектерді ауыстырыңыз.

Қозғалтқыштың салқындату сұйықтығы

Салқындату сұйықтығын техникалық қызмет көрсету кестесінде көрсетілген мерзіммен ауыстыру қажет.

АБҚ сұйықтығы

Бар болса

Егер автокөлікті пайдалану қалыпты жағдайларда жүргізілетін болса, автоматты трансмиссиядағы майдың күйін тексеру қажет емес.

Автоматты трансмиссиядағы сұйықтықты техникалық қызмет көрсету кестесіне сәйкес HYUNDAI ресми дилеріне ауыстыртуға кеңес беріледі.

i Ақпарат

Жаңа автоматты трансмиссия майы қызыл түсті. Автокөлік пайдаланылған сайын автоматты трансмиссиядағы майдың түсі қараяды.

Бұл қалыпты жағдай және оның түсінің өзгеруіне байланысты ауыстыру қажет емес.

Ескертпе

Трансмиссияға зақым келтірмеу үшін 2-тараудың «Рұқсат етілген майлау материалдары және көлемдер туралы ақпарат» бөлімінде көрсетілген автоматты трансмиссия сұйықтығын ғана пайдаланыңыз.

Қос іліністі трансмиссия сұйықтығы

Бар болса

Егер автокөлікті пайдалану қалыпты жағдайларда жүргізілетін болса, қос ілінісі бар трансмиссиядағы сұйықтықтың күйін тексеру қажет емес.

Автокөлікті ауыр жағдайда пайдалану кезінде техникалық қызмет көрсету кестесіне сәйкес HYUNDAI ресми дилерінде қос ілінісі бар трансмиссиядағы сұйықтықты ауыстыру ұсынылады.

Ескертпе

Трансмиссияға зақым келтірмеу үшін 2-тараудың «Рұқсат етілген майлау материалдары және көлемдер туралы ақпарат» бөлімінде көрсетілген қос іліністі трансмиссия сұйықтығын ғана пайдаланыңыз.

Тежеу жүйесінің өткізгіш құбырлары мен иілгіш құбыршектері

Орнатылуының дұрыстығын, сырылған жерлерінің, жарықтарының, тозу іздерінің және жылыстаулардың бар-жоғын визуалды түрде тексеріңіз. Кез келген тозған немесе зақымдалған бөлшектерді дереу ауыстырыңыз.

Тежегіш дискілері, қыспақтары, суппорттары және роторлары

Қыспақтарды, дискіні және роторды шектен тыс тозуға қатысты тексеріңіз. Суппорттарда сұйықтықтың жылыстауының бар-жоғын тексеріңіз.

Қыспақтарды тексеру немесе қаптамалардың максималды рұқсат етілген тозуы туралы қосымша мәліметтерді http://service.hyundai-motor.com веб-сайтынан қараңыз.

Газ шығару құбыры және бәсеңдеткіш

Газ шығару құбырларында, бәсеңдеткіште және бекітпелерде жарықтардың бар-жоғын, тозған-тозбағанын немесе зақымданған-зақымданбағанын тексеріңіз. Қозғалтқышты оталдырып, пайдаланылған газдың ағып кетуін не кетпеуін мұқият тыңдаңыз. Қажет болса, қосылымдарды қатайтыңыз немесе бөлшектерді ауыстырыңыз.

Аспаның монтаждық болттары

Аспа қосылыстарында босаған немесе зақымдалған жерлерінің бар-жоғын тексеріңіз. Талап етілетін айналдыру сәтіне дейін бұрап қатырыңыз.

Картер, руль механизмінің жетегі және тысқаптары / астыңғы иінтіректің шарлы тіреуі

Автокөлікті тоқтатыңыз, қозғалтқышты өшіріңіз және руль дөңгелегінің шектен тыс люфтінің болмауын тексеріңіз. Жетекте майысқан немесе зақымдалған жерлерінің бар-жоғын тексеріңіз. Тозаңдықтар мен шарлы тіреулерде тозу іздерінің, жарықтардың немесе зақымдардың бар-жоғын тексеріңіз.
Кез келген зақымдалған бөлшектерді ауыстырыңыз.

Жетекті біліктер және байланысты компоненттер

Жетек біліктерінде, тозаңдықтарда және қысқыштарда жарықтардың, тозу іздерінің немесе зақымдардың бар-жоғын тексеріңіз. Зақымдалған бөлшектерді ауыстырыңыз және қажет болса, толтырмасын алмастырыңыз.

Кондиционер жүйесінің салқындату агенті

Кондиционер жүйесінің желісі мен қосылыстарын жылыстаулардың және зақымдардың болуына қатысты тексеріңіз.

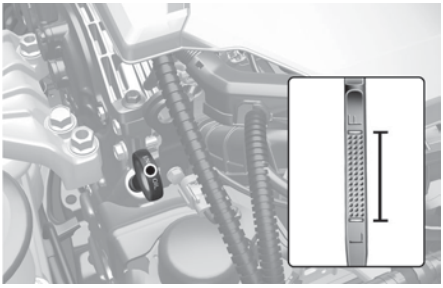
Мотор майы

Мотор майының деңгейін тексеру

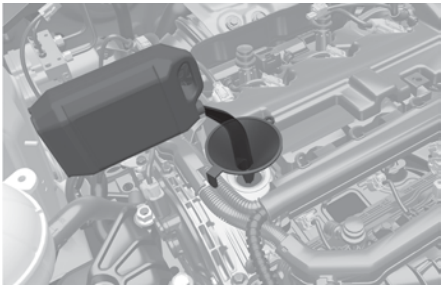
Мотор майы қозғалтқыштың әртүрлі гидравликалық компоненттерін майлауды, салқындатуды және қалыпты жұмыс істеуін қамтамасыз етеді Мотор майы әрдайым қозғалыс кезінде шығындалады, сондықтан оның деңгейін жүйелі түрде тексеріп және қажет болса, қосымша май құйып отыру қажет. Сонымен бірге майдың жұмыстық сипаттамаларының төмендеуінің алдын алу үшін майдың деңгейін тексеруді және қосымша құюды ұсынылған техникалық қызмет көрсету кестесіне сәйкес жүргізу қажет.
Май деңгейін тексеруді төменде сипатталған рәсімге сәйкес жүргізу қажет.

1. Май өндірушісі көрсеткен барлық сақтық шарасын сақтаңыз.
2. Автокөліктің тегіс жерде тұрғанына, «P» (Тұрақ) берілісі орнатылғанына және тұрақ тежегіші қосылғанына көз жеткізіңіз.
3. Қозғалтқышты оталдырыңыз және салқындату агентінің температурасы қалыпты деңгейге жеткенше оны қыздырыңыз.
4. Қозғалтқышты өшіріңіз, май құю аузының қақпағын ашыңыз және май өлшейтін сүңгіні суырып алыңыз. Май картер табандығына қайтып шөккенге дейін 15 минут күтіңіз.
5. Сүңгіні тазалап сүртіңіз де, тірелгенше қайта сұғыңыз.

6. Сүңгіні қайта суырыңыз және май деңгейін тексеріңіз. Деңгей «F» (толы) және «L» (төмен) белгілерінің арасында тұруы тиіс.

7. Егер май деңгейі «L» (төмен) белгісінен төмен тұрса, деңгей «F» (толы) белгісіне дейін көтерілетіндей май мөлшерін құйыңыз.

Тек ұсынылған қозғалтқыш майын ғана қолданыңыз (2-тараудағы «Рұқсат етілген майлау материалдары және көлемдер туралы ақпарат» бөлімін қараңыз).

Ескертпе

Қозғалтқыштың зақымдануының алдын алу үшін:

- Қосымша құю немесе ауыстыру кезінде мотор майының төгілуіне жол бермеңіз. Төгілген майды дереу сүртіп алыңыз.
- Жаңа автокөліктегі мотор майының шығыны сынап жүргізу кезінде көбеюі мүмкін және 6000 км (4000 миль) жол жүргеннен кейін тұрақтанады.
- Мотор майының шығынына жүргізу мәнері, климаттық жағдайлар, қозғалыс жағдайлары, майдың сапасы және т. с. с. әсер етуі мүмкін. Яғни мотор майының деңгейін жүйелі түрде тексеріп және қажет болса қосымша май құйып отыруға кеңес беріледі.

Мотор майын және сүзгіні ауыстыру

- Мотор майын қолдану барысында оның бірқатар жұмыс қасиеттері төмендейді (майлау, тоттан қорғау, салқындату және тазалау).

  Қозғалтқыш майы мен сүзгіні ауыстыру үшін осы тараудың басында сипатталған майдың қызмет ету мерзімін басқару функциясына немесе техникалық қызмет көрсету кестесіне сәйкес ресми HYUNDAI дилеріне хабарласу ұсынылады.

- Егер мотор майын ауыстырудың жоспарлы мерзімі сақталмаса, майдың жұмыстық сипаттамалары төмендеуі мүмкін, бұл қозғалтқыштың күйіне әсер етеді. Яғни мотор майын техникалық қызмет көрсету кестесіне сәйкес ауыстырып отыру қажет.
- Қозғалтқыштың оңтайлы жұмыстық күйін сақтау үшін ұсынылған мотор майы мен сүзгіні қолдану қажет. Ұсынылмаған май мен сүзгіні қолданған жағдайда ауыстыруды қатаң пайдалану жағдайларына сәйкес келетін кесте бойынша жүргізу қажет.
- Мотор майын ауыстыру кестесі майдың тотығуының алдын алуға мүмкіндік береді, алайда оның шығындалуына әсер етпейді. Май деңгейін жүйелі түрде тексеріп отыру және қосымша құю қажет.

i Ақпарат

Қозғалтқыштағы май қысымы оның жетіспеушілігінен төмендеген кезде май қысымы туралы ескерту индикаторы (🛢) жанады. Сонымен қатар қозғалтқыштың қуатын шектейтін күшейтілген қорғаныс жүйесі іске қосылады, ал бұл жағдайда ұзақ уақыт қозғалғанда ақау индикаторы (🔧) жанады. Май қысымы қалпына келтірілген кезде май қысымы туралы ескерту индикаторы сөніп, қозғалтқыштың қуатын шектеу тоқтатылады.

Алайда, 2,5 GDI және 2,5 T-GDI бензин қозғалтқышының май қысымы қалпына келтірілгеннен кейін қозғалтқыш қайта іске оталған кезде индикатор мен қозғалтқыштың күшейтілген қорғаныс жүйесі өшеді.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Қозғалтқышты өшірген сәтте мотор майының температурасы өте жоғары болады, нәтижесінде майды ауыстыру кезінде күйік шалуы мүмкін.

Ауыстыруды қозғалтқыштағы май суығаннан кейін жүргізу қажет. Ешқашан қозғалтқыш майына қоспалар қоспаңыз. Қоспалар қозғалтқыш майының қасиеттерін өзгерте алады және оның жұмысында елеулі ақаулар тудыруы мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

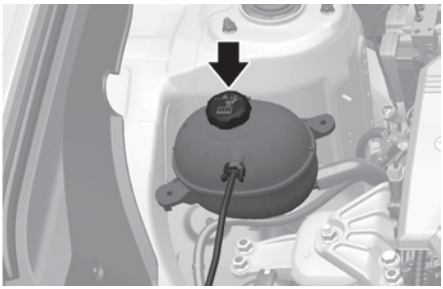
Егер ұзақ уақыт бойы тері жабынына тиетін болса, пайдаланылған мотор майы теріні тітіркендіруі немесе обыр ауруларын тудыруы мүмкін. Пайдаланылған мотор майының құрамында зертханалық жануарларда обыр ауруларын тудырған химиялық заттектер бар. Теріңізді әрдайым қорғаңыз және пайдаланылған май тигеннен кейін мүмкіндігінше тездетіп қолдарыңызды жылы сумен мұқият сабындап жуыңыз.

Қозғалтқыштың салқындату сұйықтығы

Жоғары қысымды салқындату жүйесі бүкіл жыл бойы пайдалануға арналған антифриз толтырылған бакпен жабдықталған. Бак өндіруші зауытта толтырылады.

Антрифриздің қорғанышын және салқындату сұйықтығының деңгейін кемінде жылына бір рет, қыс маусымының басында және суық климаты бар өңірлерге жол жүрер алдында тексеріп отырыңыз.

Салқындату сұйықтығының деңгейін тексеру

Салқындату және жылыту жүйелерінің барлық құбыршектің күйі мен қосылыстарын тексеріңіз. Барлық ісінген немесе тозған құбыршекті ауыстырыңыз.

Салқындату сұйықтығының деңгейі қозғалтқыш суып тұрған кезде бак қабырғасындағы «MAX» (Макс.) және «MIN» (Мин.) белгілерінің арасында тұруы тиіс.

Егер салқындату сұйықтығының деңгейі төмен болса, дистилденген (ионсыздандырылған) су қосып құйыңыз. Деңгейді «MAX» (Макс.) белгісіне дейін жеткізіңіз, алайда сұйықтықты тым көп мөлшерде құймаңыз. Егер сұйықтықты жиі қосымша құю қажет болса, салқындату жүйесін HYUNDAI ресми дилеріне тексертуге кеңес беріледі.

⚠ЕСКЕРТУ

Қозғалтқыш пен радиатор әлі ыстық болған кезде радиатор қақпағын немесе дренаждық тығынды шешпеңіз. Ыстық салқындату сұйықтығы мен бу қысыммен сыртқа атқылап шығуы және ауыр жарақаттар келтіруі мүмкін.

Қозғалтқышты сөндіріп, ол суығанша күте тұрыңыз. Радиатор қақпағын шешкенде өте сақ болыңыз. Оны қалың орамалмен орап ұстаңыз және бірінші тірелгенге дейін сағат тіліне қарсы бағытта жайымен бұраңыз.

Салқындату жүйесіндегі қысым босап шыққанша кері шегініп тұра тұрыңыз. Қысымның босатылғанына көз жеткізгеннен кейін қалың матамен жауып ұстап, радиатор қақпағын басыңыз және сағат тіліне қарсы бұрауды жалғастырып, қақпақты шешіп алыңыз.

i Ақпарат

Салқындату сұйықтығының деңгейіне қозғалтқыш температурасы әсер етеді. Салқындату сұйықтығын тексерер немесе құяр алдында қозғалтқышты өшіріңіз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Қозғалтқышты салқындату желдеткішінің электрқозғалтқышы қозғалтқыш өшіп тұрғанда да жұмыс істеуін жалғастыруы немесе қосылуы мүмкін, бұл күрделі жарақаттарға алып келуі мүмкін. Қолдарыңызды, киіміңізді және құрал-саймандарды салқындату желдеткішінің айналып тұрған қалақтарынан алыс ұстаңыз.

Қосулы тұрған қозғалтқышымен қарап тексеруді қажет етпесе, әрдайым автокөлікті өшіріп жұмыс істеңіз. Абай болыңыз, себебі аккумулятордың теріс (-) шықпасы ажыратылмаған болса, салқындату желдеткіші жұмыс істеп кетуі мүмкін.

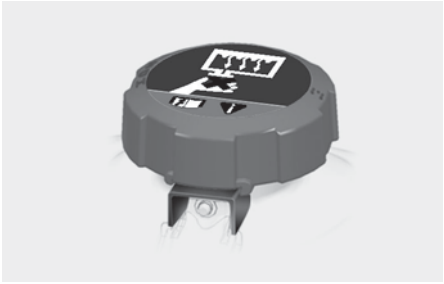
⚠ ЕСКЕРТУ

Салқындату сұйықтығын қосымша құйғаннан кейін құятын ауыздың қақпағының толық жабылғанына көз жеткізіңіз. Жабылмаса, жүрген кезде қозғалтқыш қызып кетуі мүмкін.

1. Салқындату сұйықтығына арналған бактың қақпағындағы заттаңбаның алдыға қарай бағытталғанына көз жеткізіңіз.

2. Салқындату сұйықтығын құятын ауыз қақпағының ішіндегі шағын дөңестердің сенімді бекітілгеніне көз жеткізіңіз.

Ұсынылатын салқындату сұйықтығы

- Салқындату сұйықтығын қосқан кезде бұл автокөлік үшін тек ионсыздандырылған, дистилденген немесе жұмсартылған суды ғана пайдаланыңыз; өндіруші зауытта автокөлікке құйылған салқындату сұйықтығының үстіне кермек су қосып құюға тыйым салынады.
- Дұрыс емес салқындату сұйықтығын пайдалану қозғалтқыштың күрделі ақаулығына немесе зақымдалуына алып келуі мүмкін.
- Автокөлік қозғалтқышының алюминий бөлшектерін коррозиядан қорғау және қатып қалудың алдын алу үшін фосфаттары бар этиленгликоль негізіндегі салқындату сұйықтығы қолданылуы тиіс.

- Метил және этил спирттерін қолдануға, сондай-ақ оларды ұсынылатын салқындату сұйықтықтарына қосуға тыйым салынады.
- Құрамындағы антифриздің мөлшері 60%-дан көп немесе 35%-дан аз ерітінділерді қолданбаған жөн, себебі олардың тиімділігі төмендеген.

Қоспаның компоненттерінің пайыздық мөлшері төмендегі кестеде келтірілген.

Айналадағы ауаның температурасы	Қоспа компоненттерінің пайыздық мөлшері (көлемі)	
	Антифриз	Су
-15 °C (5 °F)	35	65
-25 °C (-13 °F)	40	60
-35 °C (-31 °F)	50	50
-45 °C (-49 °F)	60	40

i Ақпарат

Пропорцияларға қатысты күдіктенген жағдайда ең жеңілі 50 % су мен 50 % антифризді араластыру, себебі әр сұйықтықтың үлесі тең болады.
Бұл -35 °C (-31 °F) және одан жоғары температура диапазондарының көпшілігіне жарайды.

Салқындату сұйықтығын ауыстыру

Салқындату агентін кестесі осы тараудың басында келтірілген жоспарлы техникалық қызмет көрсету шеңберінде HYUNDAI ресми дилерінде ауыстыртуға кеңес беріледі.

⚠ ЕСКЕРТУ

Қозғалтқыштың салқындату сұйықтығын немесе антифризді жуғыш бағына құймаңыз.

Алдыңғы әйнекке бүріккен жағдайда қозғалтқыштың салқындату сұйықтығы көру мүмкіндігін айтарлықтай нашарлатуы және автокөлік тізгінінен айырылуға алып келуі мүмкін, бұл өз кезегінде апатқа ұшыратуы мүмкін.

Қозғалтқыштың салқындату сұйықтығы сондай-ақ шанақтың лак-бояу жабынының және қаптауышының бүлінуіне алып келуі мүмкін.

Ескертпе

Қозғалтқыш бөлшектерінің зақымдалуының алдын алу үшін салқындату сұйықтығын қосымша құяр қозғалтқыштың салқындату сұйықтығының инверторының қақпағын қалың орамалмен ораңыз, әйтпесе салқындату сұйықтығы қозғалтқыш бөлшектеріне, мысалы, генераторға тиюі мүмкін.

Тежегіш сұйықтығы

Тежегіш сұйықтығының деңгейін тексеру

Бактағы сұйықтық деңгейін жүйелі түрде тексеріп отырыңыз. Сұйықтық деңгейі бактың бүйірлік бөлігіне басылған «MAX» (Макс.) және «MIN» (Мин.) белгілерінің арасындағы шекте орналасуы тиіс.

Бак қақпағын шешіп, тежегіш сұйықтығын қоспас бұрын тежегіш сұйықтығы ластанбауы үшін бак қақпағының айналасын мұқият тазалаңыз.

Егер деңгей төмен болса, «MAX» белгісіне дейін қосымша сұйықтық құйыңыз. Сұйықтық деңгейі жүрілген жол ұлғайған сайын төмендейді. Бұл тежегіш қаптамаларының тозуымен байланысты қалыпты күй.

Егер сұйықтық деңгейі тым төмен болса, автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

⚠ ЕСКЕРТУ

Егер тежеу жүйесі сұйықтықты жиі қосуды қажет етсе, бұл тежеу жүйесіндегі ағып кетуді білдіруі мүмкін. Автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

⚠ ЕСКЕРТУ

Тежегіш сұйықтығының көзіңізге тиюіне жол бермеңіз. Егер тежегіш сұйықтықтар көзіңізге тисе, оларды кемінде 15 минут бойы таза сумен жуыңыз және кідірместен медициналық көмекке жүгініңіз.

Ескертпе

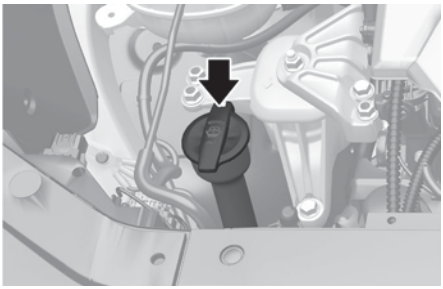
- Тежегіш сұйықтығының шанақтың лак-бояу жабынына тиюіне жол бермеңіз, себебі бұл оның зақымдалуына алып келеді.
- ЕШҚАШАН ұзақ уақыт бойы ашық ауаның әсеріне ұшыраған тежегіш сұйықтығын/ілінісу гидрожетегінің сұйықтығын пайдаланбаңыз, себебі оның сапасын кепілдендіру мүмкін емес.
- Дұрыс емес тежегіш сұйықтығын пайдаланбаңыз. Автокөлігіңіздің тежеу жүйесіне түскен бірнеше тамшы минералды май (мысалы, мотор майы) осы жүйелердің бөлшектерін зақымдауы мүмкін.

i Ақпарат

Тек ұсынылған тежегіш сұйықтығын ғана қолданыңыз (2-тараудағы «Рұқсат етілген майлау материалдары және көлемдер туралы ақпарат» бөлімін қараңыз).

Әйнекжуғыш сұйықтығы

Жуу сұйықтығының деңгейін тексеру

Жуғыш багындағы сұйықтық деңгейін тексеріңіз және қажет болса, сұйықтықты қосымша құйыңыз. Жуғыш сұйықтығы болмаған жағдайда таза суды пайдалануға болады. Алайда суық климаты бар аймақтарда қатпайтын жуғыш ерітінділерді қолдану қажет.

⚠ ЕСКЕРТУ

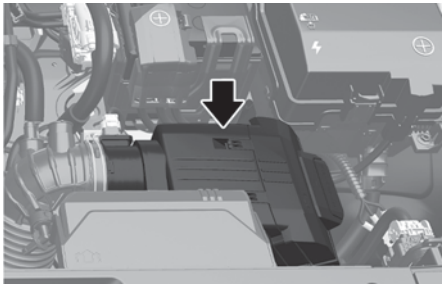
Жуғыш сұйықтығын пайдалану кезінде ауыр жарақаттардан немесе кісі өлімінен сақтану үшін әрмен қарай көрсетілген сақтық шараларын орындаңыз.

- Қозғалтқыштың салқындату сұйықтығын немесе антифризді жуғыш багына құймаңыз. Алдыңғы әйнекке бүріккен жағдайда қозғалтқыштың салқындату сұйықтығы көру мүмкіндігін айтарлықтай нашарлатуы және автокөлік тізгінінен айырылуға алып келуі немесе шанақтың лак-бояу жабынын және қаптауышын зақымдауы мүмкін.
- Жуғыш сұйықтығына немесе сұйықтыққа арналған бакке ұшқындардың немесе ашық жалынның тиюіне жол бермеңіз. Жуғыш сұйықтығының құрамында спирт болуы және жеңіл тұтанғыш болуы мүмкін.
- Жуғыш сұйықтығын ішпеңіз және оның теріге тиюінен сақтаныңыз. Жуғыш сұйықтығы адамдар мен жануарларға зиян.
- Жуғыш сұйықтығын балалар мен жануарлардан алшақ ұстаңыз.

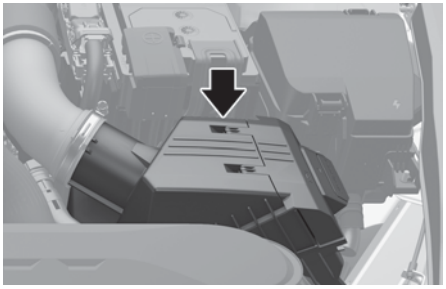
Ауа тазартқыш

Сүзгіні ауыстыру

Smartstream G2,5 GDI

Smartstream G2.5 T-GDI

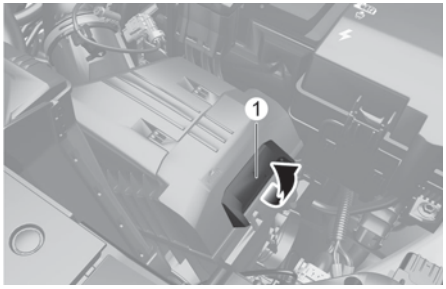
Ауа сүзгісін тексеру үшін сығылған ауаның көмегімен тазалауға болады.

Оны жууға немесе шаюға тырыспаңыз, себебі бұл сүзгінің зақымдалуына алып келеді.

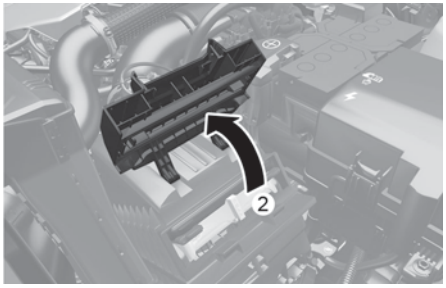
Қатты ластанған жағдайда ауа сүзгісін ауыстыру қажет.

Ауа сүзгісін техникалық қызмет көрсету кестесіне сәйкес ауыстырыңыз.

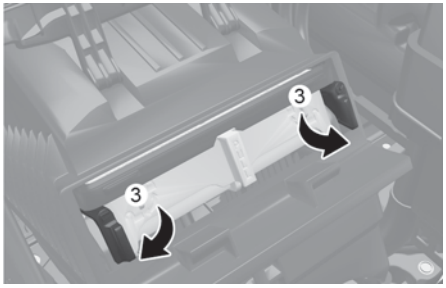
1. Ауа сүзгісінің қақпағын көтеріңіз және бекіткішті шешіп алыңыз (1).

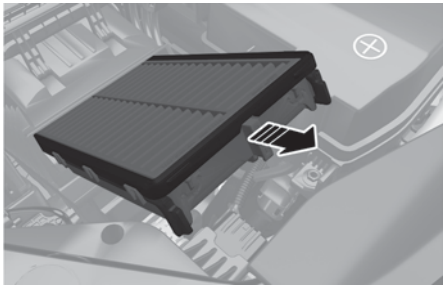

2. Ауа сүзгісінің қақпағын жоғары қарай тартып (2), ашыңыз.

3. Сүзгідегі тұтқаны (3) бұрап, бекіткіштің құлпын ашыңыз.

4. Ауа тазартқыш сүзгісін алмастырыңыз.

5. Ауа сүзгісінің қақпағын бөлшектеуге кері тәртіппен қайта жинаңыз.
6. Қақпақтың мықтап орнатылғанын тексеріңіз.

i Ақпарат

Егер автокөлік шамадан тыс шаңды немесе құмды аймақтарда пайдаланылса, ауа сүзгісін ұсынылған аралықтарға қарағанда жиі ауыстырыңыз (осы тараудағы «Қолайсыз пайдалану жағдайында және аз жүрілген жолмен техникалық қызмет көрсету (Еуропа үшін)» бөлімін қараңыз).

Ескертпе

- Ауа сүзгісі шешіп алынған күйде жүрмеңіз. Бұл қозғалтқыштың шектен тыс тозуына алып келеді.
- Ауа сүзгісінің сүзгіш элементін шешіп алған кезде шаң немесе балшықтың кіргізу коллекторына кірмеуін қадағалаңыз, себебі бұл қозғалтқыштың зақымдалуына алып келуі мүмкін.
- Ауыстыру үшін бөлшектерді HYUNDAI дилерінен сатып алу ұсынылады. Түпнұсқа емес қосалқы бөлшектерді пайдалану қозғалтқышты зақымдауы мүмкін.
- Ешқандай жағдайда ауа сүзгісінің ішкі жағын сығылған ауамен үрлемеңіз. Шаң немесе кір ауа қабылдағышқа түсуі мүмкін.
- Ауа сүзгісін құрастырған кезде жаңа сүзгі элементінің мықтап бекітілгеніне және тұтқалардың мықтап бекітілгеніне көз жеткізіңіз.

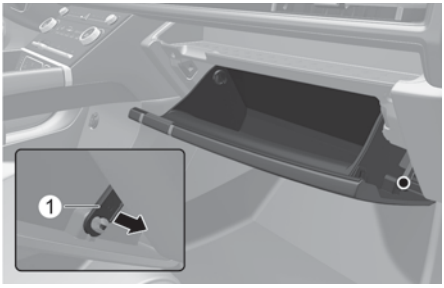
Салонның ауа сүзгісі

Сүзгіні қарап тексеру

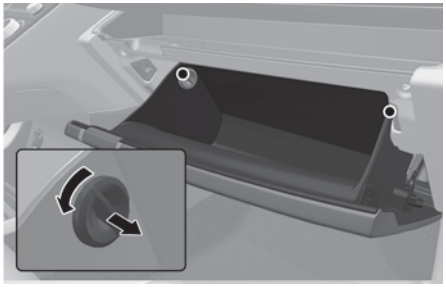
Салонның ауа сүзгісін ауыстыруды техникалық қызмет көрсету кестесіне сәйкес жүргізу қажет. Автокөлік ауасы қатты ластанған қалаларда немесе шаң басқан тегіс емес жолдарда ұзақ уақыт пайдаланған жағдайда қарап тексерулер мен ауыстыруларды жиірек жүргізу қажет. Салонның ауа сүзгісін төменде келтірілген рәсімді ұстана отырып ауыстырыңыз және басқа компоненттерді зақымдап алмау үшін абай болыңыз.

Сүзгіні ауыстыру

1. Ұсақ-түйек тартпасын ашыңыз және ұстап тұратын өзекшені бұрап шығарыңыз (1).

2. Ұсақ-түйек тартпасы топсаларында еркін салбырап тұруы үшін екі жағынан стопорларды шешіп алыңыз.

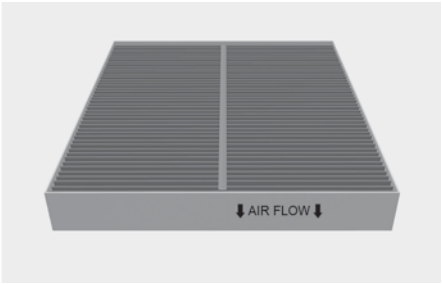

3. Қақпақтың оң жағындағы құлыпты басып тұрыңыз.

4. Қақпақты шығарып алыңыз.
5. Салонның ауа сүзгісін ауыстырыңыз.
6. Құрастыру бөлшектеуге кері тәртіппен орындалады.

Ескертпе

Шуылдың пайда болуына жол бермеу және жұмысының тиімділігін төмендету үшін салонның жаңа ауа (↓) көрсеткісінің таңбасы дұрыс бағытқа қарап тұратындай етіп орнатыңыз.

Әйнектазартқыш щеткалары

Щеткалардың күйлерін тексеру

Алдыңғы әйнектің немесе әйнектазартқыш щеткаларының бөтен заттектермен ластануы әйнектазартқыш жұмысының тиімділігін төмендетуі мүмкін.

Кеңінен таралған ластау көздері жәндіктер, ағаш шырыны және кейбір коммерциялық автокөлік жуу орындарында қолданылатын ыстық балауызбен өңдеу рәсімдері болып табылады. Егер щеткалар тиісінше жұмыс істемей тұрса, әйнекті және щеткаларды сапалы тазартқыштың немесе жұмсақ жуғыш құралдың көмегімен тазалаңыз, содан кейін таза сумен мұқият жуыңыз. Қажет болса, щеткаларды ауыстырыңыз.

Ескертпе

Әйнектазартқыш щеткаларының, иінтіректерінің немесе басқа компоненттерінің зақымдалуына жол бермеу үшін ары қарай көрсетілген әрекеттерді орындамаған жөн.

- Олардың бетіне немесе олардың жанында бензинді, керосинді, бояуға арналған сұйылтқышты немесе басқа еріткіштерді қолдану.
- Әйнектазартқыштарды қолмен жылжытуға әрекет жасау.

Щеткаларды ауыстыру

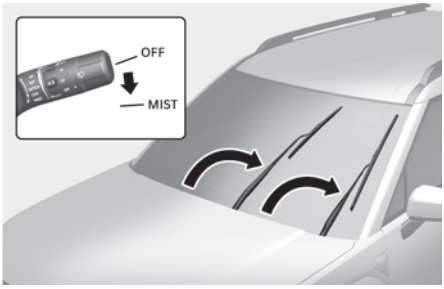
Егер әйнектазартқыштар әйнекті тиісінше тазаламаса, бұл щеткалардың тозғанын немесе шытынағанын білдіруі мүмкін. Щеткаларды жаңасына ауыстырыңыз.

Ескертпе

Зақымдалу ықтималдығын болдырмау үшін:

- Талаптарға сәйкес келмейтін әйнектазартқыш щеткаларын қолданбаңыз.
- Әйнектазартқыштың тұтқаларын жоғары сүрту күйінде көтеріңіз.
- Қозғалысты бастамас бұрын әрдайым әйнектазартқыш иінтіректерін алдыңғы әйнекке түсіріңіз.

Алдыңғы әйнектазартқыш щеткасын ауыстыру

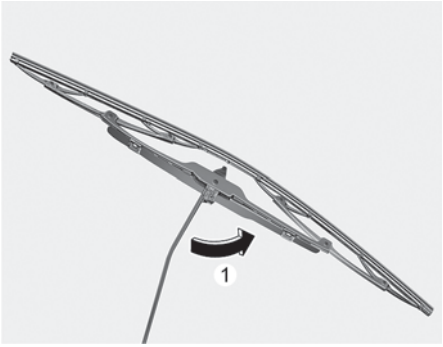

Бұл автокөліктің конструкциясында әйнектазартқыш «жасырылған». Бұл әйнектазартқыштарды төменгі күйінде тұрғанда көтеруге болмайтынын білдіреді.

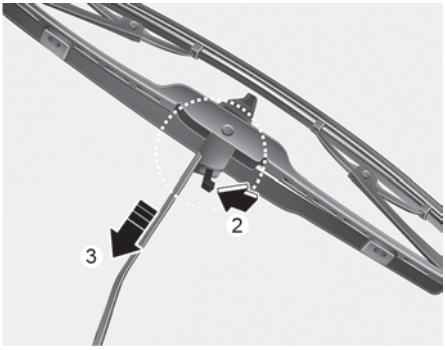
1. Қозғалтқышты өшіргеннен кейін 20 секунд ішінде әйнектазартқыш иінтірегін жіберіп, әйнектазартқыштар жоғарғы тазалау күйіне жылжығанша оны 2 секунд бойы «MIST» (немесе 1x) күйінде ұстап тұрыңыз.
2. Осы кезде әйнектазартқыштарды алдыңғы әйнектен көтеруіңізге болады.
3. Әйнектазартқыштарды қайтадан абайлап алдыңғы әйнекке түсіріңіз.
4. Әйнектазартқыштарды төменгі күту күйіне қайтару үшін әйнектазартқыштарды кез келген «ON» (Қос.) күйіне қосыңыз.

A типі

1. Әйнектазартқыштарды алдыңғы әйнектен көтеріңіз.
2. Бекіткішке қол жеткізу үшін әйнектазартқыш щеткасын (1) бұраңыз

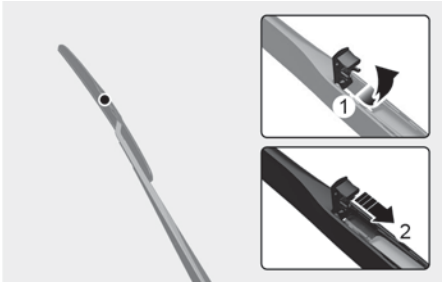

3. Бекіткішті (2) басқанда, әйнектазартқыш щеткасын (3) төмен қарай тартыңыз. Әйнектазартқыш щеткасын тұтқасынан шешіп алыңыз.

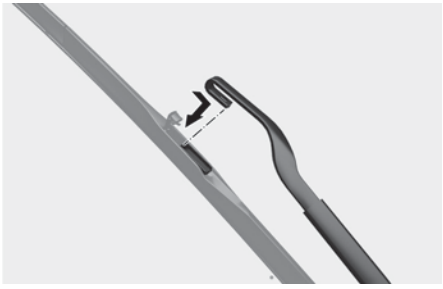

4. Жаңа щетканы шешіп алуға қарсы ретпен қойыңыз.
5. «Engine Start/Stop» түймесі қосу күйінде («ON») болғанда, әйнектазартқыштарды төменгі жұмыс істемейтін күйге қайтару үшін әйнектазартқыштардың ауыстырып қосқышын кез келген қосу күйіне бұраңыз.

B типі

1. Әйнектазартқыштарды алдыңғы әйнектен көтеріңіз.
2. Әйнектазартқыш щеткасының қысқышын көтеріңіз. Содан кейін төмен қарай тартып, щетка түйінін шешіңіз.

3. Бекіткішті (2) басқанда, әйнектазартқыш щеткасын (3) төмен қарай тартыңыз. Әйнектазартқыш щеткасын тұтқасынан шешіп алыңыз.

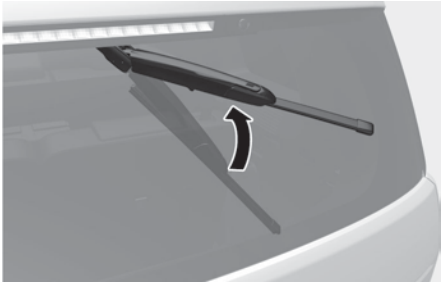

4. Жаңа щетканы шешіп алуға қарсы ретпен қойыңыз.
5. Әйнектазартқыш иінтірегін алдыңғы әйнекке түсіріңіз.

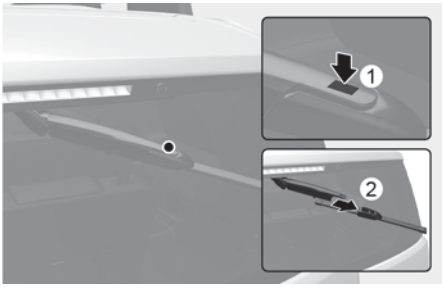
Ескертпе

- Щеткаларды алып тастаған кезде, әйнектазартқыштар алдыңғы әйнекті зақымдамау үшін оған тимеуі керек.
- Қозғалтқыш зақымдалмауы үшін, егер әйнектазартқыш әйнектазартқышқа арналған сұйықтықсыз қолданылса немесе щеткалар қатып қалса әйнектазартқыш шамамен 10 секунд жұмыс істемеуі мүмкін.

Артқы әйнектазартқыш щеткасын ауыстыру

1. Қозғалтқышты өшіргеннен кейін 20 секунд ішінде әйнектазартқыш иінтірегін жіберіп, әйнектазартқыштар төменгі күйге жылжығанша 2 секунд бойы «MIST» күйінде ұстап тұрыңыз.
2. Әйнектазартқыш иінтірегін көтеріңіз.

3. Негізін басу арқылы әйнектазартқыш иінтірегін көтеріңіз (1).
4. Жаңа щетка торабын орнатыңыз. Ауыстыру аяқталғаннан кейін әйнектазартқыш иінтірегі бірінші қолданудан кейін бастапқы күйіне қайтып оралады.

Аккумулятор

⚠ ЕСКЕРТУ

Аккумулятор батареясының жанында жұмыс істеген кезде немесе оған қызмет көрсеткен кезде АУЫР ЖАРАҚАТ АЛУ немесе ӨЛІП КЕТУ ықтималдығын болдырмау үшін әрдайым әрмен қарай көрсетілген сақтық шараларын орындау керек.

Аккумулятор батареясымен жұмыс істеудің алдында төменде берілген нұсқаулықтарды оқыңыз.

Көзді электролиттің шашырауынан қорғау үшін қауіпсіздік көзілдірігін қолдану керек.

Аккумулятор батареясына тікелей жақын жерде ашық отты пайдалануға немесе темекі шегуге тыйым салынады.

Аккумулятор батареясының элементтерінде әрдайым оңай тұтанғыш сутегі газы болады, ол жарылуы мүмкін.

Батареяларды балалардың қолы жетпейтін жерде сақтау керек.

Аккумуляторлардың ішінде өте агрессивті келетін күкірт қышқылы болады. Қышқылдың көздерге, теріге немесе киімге тиюіне жол бермеңіз.

Егер қышқыл көздеріңізге тисе, оларды кемінде 15 минут бойы таза сумен жуыңыз және кідірместен медициналық көмекке жүгініңіз. Қышқыл теріге тиген жағдайда зақымдалған жерді жақсылап жуыңыз. Егер ауырсыну немесе ашу белгілерін сезінсеңіз, кідірместен медициналық көмекке жүгініңіз.

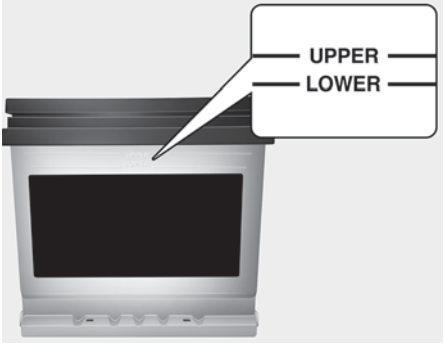
- Аккумуляторды көтерген кезде пластик корпусқа шектен тыс қысым түсуден аккумулятор қышқылы ағып шығуы мүмкін. Аккумуляторды тұтқасынан немесе қарама-қарсы бұрыштарынан қолдарыңызбен ұстап көтеру қажет.
- Егер көлік құралына орнатылған аккумулятор батареясындағы электролит қатып қалған болса, қозғалтқышты сыртқы қуат көзінен оталдыруға әрекет жасамаңыз.
- Автокөлікке жалғанып тұрған болса, аккумулятор батареясы зарядтауға тыйым салынады.
- Электрлі оталдыру жүйесі жоғары кернеумен жұмыс істейді. Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрғанда немесе «Engine Start/Stop» түймесі (ON) күйінде тұрғанда бұл компоненттерден ұстауға ТЫЙЫМ САЛЫНАДЫ.

Ескертпе

Автокөліктің аккумуляторына зақым келтірмеу үшін оны пайдалану кезінде келесі нұсқауларды орындаңыз:

- Егер автокөлік ұзақ уақыт бойы төмен температура жағдайларында пайдаланылмай тұратын болса, аккумулятор батареясын ажыратыңыз және оны үй-жайға кіргізіп сақтаңыз.
- Корпустың төмен температуралы жерлерінің зақымдалуының алдын алу үшін аккумулятор батареясы әрдайым толық зарядталған болуы тиіс.
- Сұйықтықтың аккумулятор клеммаларына түсуіне жол бермеңіз. Бұл аккумулятордың дұрыс жұмыс істемеуіне және жарақатқа әкелуі мүмкін. Сұйықтық бар контейнерлерді жүксалғышқа орналастырған кезде абай болыңыз.
- Аккумуляторды еңкейтпеңіз.
- Аккумулятор батареясына рұқсат етілмеген электронды құрылғыларды жалғаған кезде аккумулятор батареясы разрядталуы мүмкін. Рұқсат етілмеген құрылғыларды пайдалануға тыйым салынады.

i Ақпарат

Егер автокөлік бүйір қабырғасында LOWER (MIN) (Астыңғы деңгей (Мин.)) және UPPER (MAX) (Үстіңгі деңгей (Макс.)) белгілері бар аккумулятормен жабдықталған болса, ондағы электролит деңгейін тексеріп отыру қажет.

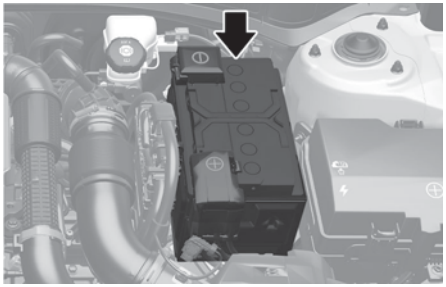
Электролит деңгейі LOWER (MIN) (Астыңғы деңгей (Мин.)) және UPPER (MAX) (Үстіңгі деңгей (Макс.)) белгілерінің арасында орналасуы тиіс. Электролит деңгейі төмен болған жағдайда дистилденген (немесе минералсыздандырылған) су құйыңыз. (Ешқашан күкірт қышқылын немесе өзге электролит қосушы болмаңыз.)

Дистилденген (немесе минералсыздандырылған) суды батареяның бетіне немесе басқа іргелес компоненттерге төгіп алмау үшін абай болыңыз.

Сондай-ақ аккумулятор банкаларын шектен тыс толтыруға болмайды.

Әйтпесе бұл батареяның немесе басқа компоненттердің коррозиясына алып келуі мүмкін. Соңында банканың қақпағын сенімді етіп жабыңыз. Әйтсе де біз Аккумуляторға ең үздік қызмет көрсету үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуге кеңес береміз.

Аккумулятордың қызмет ету мерзімін ұзарту

- Аккумулятор батареясының сенімді бекітіліп тұруын қадағалаңыз.
- Аккумулятор батареясы таза және құрғақ болуы тиіс.
- Клеммалар мен ағытпалардың контактілері таза, тығыз жанасатын және техникалық вазелин немесе электр контактілеріне арналған арнайы майлағыш қабаты жағылған болуы тиіс.
- Аккумулятор батареясынан төгілген қышқылды дереу ас содасының сулы ерітіндісімен шайып кетіру қажет.
- Егер автокөлік ұзақ уақыт бойы қолданылмайтын болса, аккумулятор батареясының кабельдерін ажыратыңыз.

Аккумулятор батареясының сыйымдылығы көрсетілген жапсырма

- Автокөліктегі аккумулятор туралы нақты ақпарат тақтайшасы суреттегіден өзгеше болуы мүмкін.

1. AGM70L-DIN: HYUNDAI аккумуляторы моделінің атауы
2. 12V: номиналды кернеуі
3. 70Ah (20HR): номиналды сыйымдылығы (ампер-сағаттармен)
4. RC 120mm: номиналды резервтік сыйымдылық (минутпен)
5. CCA 750A (SAE/EN): Төмен температуралардағы сынақтардың нәтижелері бойынша амперлермен көрсетілген ток

i Ақпарат

Егер автокөлік электр жетегі бар жүксалғыш есігімен жабдықталса, аккумулятор батареясын ауыстырғаннан кейін мұндай есіктің баптауларын қалпына келтіру керек. Толығырақ 5-тараудың «Жүксалғыштың электржетекті есігі» бөлімінен қараңыз.

Аккумуляторды зарядтау

Аккумуляторды зарядтау құрылғысының көмегімен

Сіздің автокөлігіңізге кальций негізіндегі қызмет көрсетуді қажет етпейтін аккумулятор батареясы орнатылған.

- Егер аккумулятор батареясының разряды аз уақыттың ішінде орын алса (мысалы, қандай да бір уақыт пайдаланылмаған автокөліктің фараларын немесе салонын жарықтандыру шамдарын қосулы күйде қалдырудан), батареяны 10 сағат бойы баяу зарядтау әрекетін (шағын токпен) орындау қажет.
- Егер аккумулятор батареясы автокөлікті пайдалану барысында жоғары электр жүктемесіне байланысты біртіндеп разрядталған болса, оны 20-30 А токпен екі сағат бойы зарядтаңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Жарылыстардан немесе қышқылдан күйік шалудан КҮРДЕЛІ ЖАРАҚАТТАР немесе КІСІ ӨЛІМІ қаупінен сақтану үшін автокөлігіңіздің аккумуляторын зарядтаған кезде әрдайым бұдан әрі көрсетілген нұсқауларды орындаңыз.

- Техникалық қызмет көрсетпей тұрып немесе аккумуляторды зарядтау алдында барлық керек-жарақты өшіріп, «Engine Start/ Stop» түймесін өшіру («OFF») күйіне ауыстырыңыз.
- Аккумулятор батареясына тікелей жақын жерде ашық отты пайдалануға немесе темекі шегуге тыйым салынады.
- Әрдайым ашық ауада немесе жақсы желдетілетін үй-жайда жұмыс істеңіз.
- Аккумулятор батареясын зарядтау процессі кезінде тексеру әрекетін жүргізгенде қорғаныш көзілдірік тағыңыз.
- Аккумуляторды автокөліктен шешіп алу және оны жақсы желдетілетін жерге орналастыру қажет.
- Зарядтаған кезде аккумуляторды қадағалаңыз және батарея банкалары қатты қайнай бастаса, зарядтауды тоқтатыңыз немесе жылдамдығын азайтыңыз.
- Аккумулятор батареясының теріс клеммасына барып тұрған кабель бірінші болып ағытылуы және соңғы болып жалғануы тиіс. Аккумулятор батареясының зарядтау құрылғысын өшіруді әрмен қарай көрсетілген тәртіппен жүргізу қажет.
  1. Аккумулятор батареясын зарядтау құрылғысының бас ажыратқышын өшіріңіз.
  2. Аккумулятор батареясының теріс клеммасынан контактілі қысқышты ажыратыңыз.
  3. Аккумулятор батареясының оң клеммасынан контактілі қысқышты ажыратыңыз.
- Аккумуляторды ауыстырған кезде HYUNDAI компаниясы мақұлдаған түпнұсқа аккумуляторды немесе автокөлігіңізге арналған аналогты пайдалану ұсынылады.

Ескертпе

AGM аккумуляторы

- Absorbent Glass Matt (жұтқыш шыны талшық) (AGM) аккумуляторлары күтім жасауды қажет етпейді және оларға қызмет көрсетуді HYUNDAI ресми дилеріне жасатуға кеңес беріледі. AGM аккумуляторын зарядтау үшін тек AGM аккумуляторларына арналған автоматты зарядтау құрылғыларын ғана пайдаланыңыз.
- AGM аккумуляторын ауыстырған кезде HYUNDAI ресми дилерінен сатып алынған қосалқы бөлшектерді қолдануға кеңес беріледі.
- Аккумулятордың үстіңгі қақпағын ашпаңыз және шешіп алмаңыз. Бұл оның ішіндегі электролиттің төгілуіне алып келуі мүмкін, нәтижесінде күрделі жарақат келуі мүмкін.

Қозғалтқышты сыртқы қуат көзінен оталдыру

Қозғалтқышты жақсы сыртқы қуат көзінен оталдырғаннан кейін өшірмей тұрып автокөлікпен шамамен 20-30 минут жол жүру қажет. Егер аккумуляторы тиісінше зарядталмай тұрып автокөлікті өшірсеңіз, ол қайта оталмай қалуы мүмкін. Қозғалтқышты сыртқы қуат көзінен оталдыру рәсімдері туралы қосымша ақпарат алу үшін 8-тараудағы «Қозғалтқышты сыртқы қуат көзінен оталдыру» бөлімін қараңыз.

i Ақпарат

Дұрыс кәдеге жаратылмаған батарея қоршаған ортаға және адам денсаулығына зиян келтіруі мүмкін. Аккумуляторды жергілікті заңнамаға немесе нормативтік актілерге сәйкес утилизациялау қажет.

Аспаптар параметрлерін арылту

Аккумулятор батареясы разрядталғаннан немесе ажыратылғаннан кейін келесі элементтердің параметрлерін арылту қажет болуы мүмкін.

- Жүріс туралы ақп./Отын құю сәтінен бастап/Жинақталған деректер (4 тарауды қараңыз)
- Кіріктірілген жад жүйесі (5 тарауды қараңыз)
- Электр әйнеккөтергіштер (5-тарауды қараңыз)
- Төбедегі люк (5-бөлімді қараңыз)
- Климат-контроль жүйесі (5 тарауды қараңыз)
- Жүксалғыштың электржетекті есігі (5-тарауды қараңыз)
- Сағат (ақпараттық-ойын-сауық жүйесінің нұсқаулығын қараңыз)
- Ақпараттық-ойын-сауық жүйесі (ақпараттық-ойын-сауық жүйесінің нұсқаулығын қараңыз).

Шиналар және дөңгелектер

⚠ ЕСКЕРТУ

Шинадағы ақаулар көлік құралын басқару мүмкіндігінен айырып, жол-көлік апаты орын алуы мүмкін. Ауыр жарақат немесе өлім қаупін азайтуға мүмкіндік беретін сақтық шаралары төменде көрсетілген.

- Шиналарды ай сайын жеткілікті ішкі қысымына, сондай-ақ тозу және зақымдану белгілерінің бар-жоғына қатысты тексеру қажет.
- Суық шинадағы ауа қысымының ұсынылған мәні осы нұсқаулықта, сондай-ақ жүргізуші жағындағы орталық бағанда орналасқан шиналар параметрлерінің заттаңбасында көрсетілген. Шиналардағы қысымды өлшеу үшін әрдайым манометрді пайдаланыңыз. Тым көп немесе тым аз қысымы бар шиналар әркелкі тозады, бұл басқарымдылықтың нашарлауына алып келеді.
- Автокөліктің қалған шиналарындағы ауа қысымын тексеру кезінде қосалқы дөңгелекті тексеріңіз.
- Тозған шиналар, әркелкі тозу іздері бар шиналар немесе зақымданған шиналар ауыстырылуы тиіс. Тозған шиналар тежелу тиімділігінің, рульмен басқарудың немесе жол төсемімен ілінісудің күрт нашарлауына түрткі болуы мүмкін.
- Шиналарды әрдайым бастапқыда осы автокөлікпен жеткізілген әрбір шинаның өлшемімен, типімен, конструкциясымен және протектор бедерімен бірдей шиналарға ауыстырыңыз. Ұсынылған өлшемдерден өзгеше шиналар мен дөңгелектерді пайдалану автокөлігіңіздің басқарымдылығының стандарттан тыс сипаттамаларына, көлік құралының нашар бақылануына алып келуі немесе тежегішті блоктау жүйесі (ABS) жүйесіне кері әсер етуі мүмкін, бұл күрделі апатқа алып келеді.

Шиналарға күтім жасау

Тиісті техникалық қызмет көрсетуді, пайдалану қауіпсіздігін және минималды отын шығынын қамтамасыз ету үшін шиналарда үнемі ұсынылған қысымды ұстап отыруға және автокөлігіңіз үшін белгіленген дөңгелектердің шекті жүктемелерін және жүктеменің бөлінуін сақтауға кеңес беріледі.

Барлық техникалық сипаттама (өлшемдер мен қысым) жүргізуші жағындағы орталық бағанға бекітілген тақтайшада келтірілген.

Суық шиналардағы ауаның ұсынылатын қысымы

Барлық шинадағы (қосалқы дөңгелектің шинасын қоса алғанда) қысымды шиналар суық күйінде тұрғанда тексеру қажет. Егер автокөлік бір орында кемінде үш сағат тұрған немесе 1,6 км (1 миль) кем жол жүрген болса, шиналар суық күйінде деп есептеледі.

Қызған шиналарда әдетте ауа қысымы суық күйдегі қысымнан 28-41 кПа-ға (4-6 фунт/шаршы дюйм) жоғары болады. Қысымды реттеу үшін қыздырылған шиналардан ауаны шығаруға болмайды. Бұл жағдайда қысым жеткіліксіз болады. Шиналардағы ұсынылған қысымды 2-тараудың «Шиналар және дөңгелектер» бөлімінен қараңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Автокөлікті жүргізу ыңғайлылығы мен қауіпсіздігі, басқарымдылық және шиналардың минималды тозуы үшін қысымның ұсынылған шамалары сақталып отыруы тиіс.
- Шамадан тыс немесе жеткіліксіз қысым шинаның жарамдылық мерзімін қысқартуы, көлік құралын басқаруға теріс әсер етуі және шинаның кенеттен жарылуына әкеп соғуы мүмкін, бұның салдарынан көлікті басқару мүмкін болмай, жол-көлік оқиғасы орын алуы мүмкін.
- Шиналардағы ауа қысымы тым төмен болған жағдайда дөңгелектердің қатты қызып кетуі байқалуы мүмкін, бұл шиналардың жарылуына, протектордың ажырауына және басқа да ақауларға алып келеді, нәтижесінде автокөлік басқарылмай қалады, бұл ЖКО-ға алып келуі мүмкін. Бұл қауіп ыстық ауа райында, сондай-ақ жоғары жылдамдықтармен ұзақ уақыт жүрген кезде жоғарылайды.
- Шиналардағы төмен қысым сондай-ақ шектен тыс тозуға, автокөліктің басқарымдылығының нашарлауына және отын шығынының артуына алып келеді. Сондай-ақ дөңгелектер деформациялануы мүмкін. Шиналардағы қысымның талап етілген деңгейге сәйкес болуы қадағалау қажет. Егер шинаны жиі үрлеу қажет болса, автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.
- Шиналардағы жоғары қысым жолдың кедір-бұдырына сезімталдықтың артуына, шина протекторының ортаңғы бөлігінің шектен тыс тозуына және жол төсеміндегі ақаулардан шинаның зақымдалу ықтималдығының артуына алып келеді.

Шиналардағы ауа қысымын тексеру

Шиналарды, соның ішінде қосалқы шинаны (бар болса) айына бір рет немесе одан жиі тексеріп отырыңыз.

Тексеру әдістемесі

Шиналардағы қысымды тексеру үшін сапасы жақсы шина манометрін қолданыңыз. Шиналарға ауа үрлену сапасын қарапайым визуалды қарап тексеру жолымен анықтау мүмкін емес. Радиалды шиналар ішіндегі ауа қысымы жеткіліксіз болса да, толық үрленген сияқты болып көрінуі мүмкін.

Шина емігінен қалпақшасын шешіп алыңыз. Ауа қысымын өлшеу үшін емікке манометрді орнатыңыз және оны тығыз басып тұрыңыз. Егер суық шинадағы ауа қысымы шинада және жүктеме нормативтері бойынша ақпараттық заттаңбада көрсетілген қысымның ұсынылған мәніне сәйкес келсе, онда әрмен қарай ешқандай әрекет жасау қажет емес. Егер қысым төмен болса, ұсынылған мәнге жеткенге дейін шинаға қосымша ауа үрлеңіз. Шиналардың еміктеріне қалпақшаларының кигізілуін қадағалаңыз. Қалпақшасы болмаса, шұраға балшық немесе су кіруі мүмкін, олардың әсерінен герметикалық бүтіндік жойылады. Егер қалпақшасы жоқ болса, алғашқы мүмкіндік туындаған сәтте емікке жаңа қалпақша орнатыңыз.

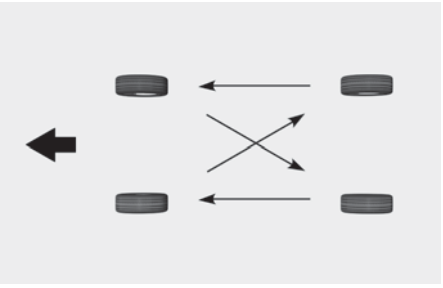
Егер шинаға шектен тыс ауа үрленген болса, шина емігінің ортасындағы металл шұраны басып, артық ауаны шығарыңыз. Индикатордың көмегімен шинадағы ауаны қайталап тексеріңіз. Шиналардың еміктеріне қалпақшаларының кигізілуін қадағалаңыз. Қалпақшасы болмаса, шұраға балшық немесе су кіруі мүмкін, олардың әсерінен герметикалық бүтіндік жойылады. Егер қалпақшасы жоқ болса, алғашқы мүмкіндік туындаған сәтте емікке жаңа қалпақша орнатыңыз.

Шиналардың айналуы

Протектордың тозуын теңгеру үшін HYUNDAI қызмет көрсету кестесіне сай немесе егер әркелкі тозу орын алып жатса, одан бұрын дөңгелектердің орындарын ауыстырып салуға кеңес береді.

Орындарын ауыстырып салу кезінде дөңгелектердің теңгерілуінің дұрыстығын тексеріңіз.

Сондай-ақ орындарын ауыстыру кезінде шиналарды әркелкі тозу және зақымдану белгілеріне қатысты тексеріңіз. Тозудың жоғары деңгейінің себебі әдетте шиналардағы дұрыс емес ауа қысымы, дөңгелектердің дұрыс емес орнатылу бұрышы, дөңгелектердің теңгерімсіздігі, шұғыл тежеу немесе кілт бұрылу әрекеттері болып табылады. Шиналардың протекторлары мен бүйір беттерінде дөңестер мен кедір-бұдырлардың бар-жоғын тексеріңіз. Мұндай ақаулар анықталған жағдайда шинаны ауыстырыңыз. Сондай-ақ корд матасы немесе корды көрініп тұрған шинаны да ауыстыру қажет. Дөңгелектердің орындарын ауыстырып салғаннан кейін алдыңғы және артқы шиналардағы қысымның ұсынылған мәндерге сәйкес келетініне көз жеткізіңіз, сондай-ақ бекіту сомындарының бұралып қатырылу тығыздығын тексеріңіз (талап етілетін бұрап қатыру сәті 11-13 кгсм-ді (79-94 фунт күш-фут) құрайды).

Дөңгелектердің орындарын ауыстырғанда тежегіш қыспақтарының тозу белгілерін тексеру қажет.

i Ақпарат

Симметриялы емес шинаны орнатқан кезде «Outside» (сыртқы) сөзімен белгіленген жағының сыртқа қаратылғанына көз жеткізіңіз.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Орындарын ауыстырып салу кезінде шағын қосалқы дөңгелекті қолданбаңыз.
- Ешбір жағдайда диагоналды және радиалды корды бар шиналарды бірге қолданбаңыз. Бұл басқарымдылықтың стандарттан тыс сипаттамаларына, ал олар көлік құралын басқарудан айырылуға алып келуі мүмкін, және нәтижесінде ЖКО орын алуы мүмкін.

Дөңгелектердің орнатылу бұрыштарын реттеу және шиналарды теңгеру

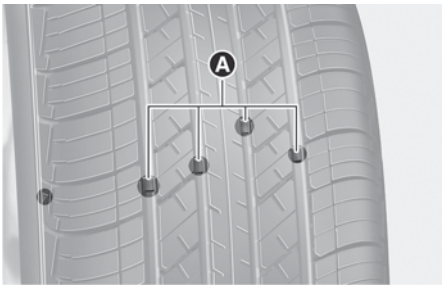
Өндіруші зауытта автокөлігіңіздегі дөңгелектердің орнатылу бұрыштарын мұқият реттеу және шиналарды теңгеру жүргізіледі, бұл шиналардың максималды ықтимал ресурсын және автокөліктің жалпы сипаттамаларының үздік мәндерін қамтамасыз етеді. Қайта реттеу қажет болмауы мүмкін. Алайда егер шиналардың жоғары тозу дәрежесін байқасаңыз немесе автокөлік қозғалыс кезінде бір жағына қарай ығысатын болса, дөңгелектерді қайталап реттеу қажет.

Егер тегіс жолмен қозғалу кезінде діріл пайда болса, дөңгелектерді қайталап теңгеру қажет болуы мүмкін.

Ескертпе

Тек ұсынылған тепе-теңдік салмақтарын қолданыңыз, әйтпесе автокөліктің алюминий дискілеріне зақым келуі мүмкін.

Шиналарды ауыстыру

[A] Протектордың тозу индикаторы

Шиналар біркелкі тозған жағдайда протекторға көлденеңінен тозу индикаторы тұтас жолақ түрінде көрініп тұрады. Бұл шинадағы протектордың қалдық қалыңдығы 1,6 мм-ден (1/16 дюйм) кем екенін білдіреді. Бұл жағдайда шинаны ауыстырыңыз.

Ауыстыруды жолақ бүкіл протектордың ені бойынша пайда болғанша күтпестен жүргізу қажет.

⚠ ЕСКЕРТУ

Ауыр жарақаттар мен кісі өлімі қаупін төмендету үшін:

- Тозған шиналар, әркелкі тозу іздері бар шиналар немесе зақымданған шиналар ауыстырылуы тиіс. Тозған шиналар тежелу тиімділігінің, рульмен басқарудың және жол төсемімен ілінісудің күрт нашарлауына түрткі болуы мүмкін.
- Шиналарды ӘРДАЙЫМ бастапқыда осы автокөлікпен жеткізілген әрбір шинаның өлшемімен бірдей шиналарға ауыстырыңыз. Ұсынылған өлшемдерден өзгеше шиналар мен дөңгелектерді пайдалану автокөлігіңіздің басқарымдылығының стандарттан тыс сипаттамаларына, көлік құралының нашар бақылануына алып келуі немесе тежегішті блоктау жүйесі (ABS) жүйесіне кері әсер етуі мүмкін.
- Шиналарды (немесе дөңгелектерді) ауыстырған кезде екі алдыңғы немесе екі артқы шинаны (немесе дөңгелекті) жұбымен ауыстырып қоюға кеңес беріледі. Тек бір шинаны ауыстыру автокөліктің басқарымдылығына айтарлықтай әсер етуі мүмкін.
- Уақыт өте тіпті қолданылмай тұрған жағдайда да шиналарды сапасы нашарлайды. Қалған протекторының биіктігіне қарамастан HYUNDAI шиналарды 6 (алты) жыл пайдаланудан кейін ауыстыруға кеңес береді.
- Ыстық климатта саяхаттау немесе артық жүктеме шинаның ескіруін тездетуі мүмкін.

Шағын қосалқы дөңгелекті ауыстыру

Бар болса

Қосалқы шинаның протекторының қызмет ету мерзімі қалыпты өлшемдегі шинамен салыстырғанда кемірек. Шинада протектордың тозуының индикатор жолақтары көрінген кезде оны ауыстырыңыз. Ықшам қосалқы шинаның өлшемі мен конструкциясы жаңа автокөлікпен жеткізілетін шиналармен бірдей болуы және ол дәл сол қосалқы шағын қосалқы шинаға арналған дөңгелекке орнатылуы тиіс. Шағын қосалқы шина қалыпты өлшемдегі дөңгелекке орнатуға арналмаған, ал шағын қосалқы шинаға арналған дөңгелек қалыпты өлшемдегі шинаны орнатуға арналмаған.

⚠ ЕСКЕРТУ

Қосалқы дөңгелектің істен шығуына және көлік құралын басқарудан айырылуға және мұның салдарынан апатқа ұшырауға жол бермеу үшін түпнұсқа шинаны мүмкіндігінше тездетіп жөндеп немесе ауыстырып алу қажет.

Шағын қосалқы дөңгелек тек төтенше жағдайларда пайдалануға арналған. Шағын қосалқы дөңгелекті пайдаланған жағдайда автокөлікті 80 км/сағ-тан (50 миль/сағ) жоғары жылдамдықпен жүргізбеңіз.

Дөңгелектерді ауыстыру

Орындалу себебіне қарамастан дөңгелектерді ауыстырған кезде жаңа дөңгелектердің тоғындарының диаметрі, ені және дөңгелектің шығымы бойынша түпнұсқа зауыттық дөңгелектермен бірдей екеніне көз жеткізіңіз.

Шиналардың жолмен ілінісуі

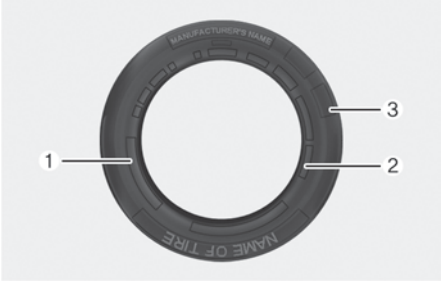
Шиналардың тозуына, ауаның дұрыс үрленбеуіне немесе сырғанақ жол төсеміне байланысты шиналардың жол бетімен ілінісуі төмендеуі мүмкін. Протектордың тозу индикаторлары пайда болған жағдайда шиналарды ауыстыру қажет. Басқарудан айырылу ықтималдығын төмендету үшін әрбір жолы көктайғақта, сондай-ақ жаңбыр не қар жауып тұрғанда жылдамдықты төмендетіңіз.

Шиналарға техникалық қызмет көрсету

Ауа үрлеудің дұрыс қысымына қосымша шиналардың тозуын азайтуға дөңгелектердің орнатылу бұрыштарын дұрыс реттеу де ықпал етеді. Егер шиналардың әркелкі тозғанын байқасаңыз, өз дилеріңізге дөңгелектердің орнатылу бұрыштарын тексертіңіз. Жаңа шиналарды орнатқаннан кейін олардың дұрыс теңгерілгеніне көз жеткізіңіз. Бұл автокөлікпен жүруді анағұрлым жайлы етуге мүмкіндік береді және шиналардың қызмет ету мерзімін ұлғайтады. Сонымен бірге шиналарды дискілерден шешіп алғаннан кейін қайталап теңгеру қажет.

Шинаның бүйір бетіндегі таңбалама

Бүйір бетіне сәйкестендіру ақпараты, шинаның негізгі сипаттамалары және қауіпсіздік стандарттарына сәйкестікті сертификаттау үшін қажетті шинаның сәйкестендіру нөмірі (TIN) басылған. TIN нөмірі сондай-ақ кері қайтару жағдайында шиналарды сәйкестендіру үшін қолданылуы мүмкін.

1. Өндіруші немесе фирмалық атауы

Өндіруші немесе сауда маркасы көрсетілген.

2. Шиналардың өлшемінің белгілемесі

Шинаның бүйір бетінде шина өлшемінің белгілемесі көрсетілген. Бұл ақпарат автокөлік үшін ауыстырылатын шина таңдаған кезде қажет болады. Төменде шина өлшемінің белгілемесіндегі әріптер мен цифрлардың түсіндірмесі келтірілген.

Шина өлшемінің белгілемесі әрмен қарай келтірілген.

(Бұл сандар тек мысал ретінде берілген. Шиналар өлшемінің белгіленуі автокөліктің үлгісіне байланысты өзгеруі мүмкін.)

235/60/R18 103H

235: миллиметрмен алынған шинаның ені.

60: шина профилі биіктігінің оның еніне қатысы. Шина қимасының оның енінің пайызымен алынған биіктігі.

R: шина типінің кодтық белгілемесі (радиалды).

18: тоғынның дюймдермен алынған диаметрі.

103: жүктеме индексі. Шина көтере алатын максималды жүктемеге сәйкес цифрлық код.

H: жылдамдық санатының белгісі. Қосымша ақпарат осы бөлімдегі шиналардың жылдамдық индекстерінің кестесінде ұсынылған.

Дөңгелек өлшемінің белгілемесі

Дөңгелектерде де ауыстыру кезінде қажет болатын деректерді қамтитын таңбалама бар.

Дөңгелек өлшемінің белгілемесі әрмен қарай келтірілген.

7,5J X 18

7,5: тоғынның дюймдермен алынған ені.

J: дөңгелек тоғыны профилінің белгілемесі.

18: тоғынның дюймдермен алынған диаметрі.

Шиналардың жылдамдық санаттары

Төменде келтірілген кестеде қазіргі уақытта жолаушы тасымалдайтын автокөліктердің шиналарында қолданылатын кеңінен таралған жылдамдық санаттарының тізімі берілген. Жылдамдық санаты шинаның бүйір қабырғасындағы өлшем белгілемесінде болады. Бұл таңда шинаны қауіпсіз пайдаланудың максималды жылдамдығын көрсетеді.

Шинаның жылдамдық санатын білдіретін таңба	Максималды жылдамдық
S	180 км/сағ (112 миль/сағ).
T	190 км/сағ (118 миль/сағ).
H	210 км/сағ (130 миль/сағ).
V	240 км/сағ (149 миль/сағ).
W	270 км/сағ (168 миль/сағ).
Y	300 км/сағ (186 миль/сағ).

3. Шинаның қызмет ету мерзімін тексеру (TIN: шинаның сәйкестендіру нөмірі)

Жасалған сәтінен бастап алты жылдан көп уақыт өткен кез келген шиналар (қосалқы дөңгелектің шинасын қоса алғанда) жаңаларына ауыстыру қажет. Жасалған күнін шинаның бүйір қабырғасындағы DOT коды түрінде табуыңызға болады (дөңгелектің ішкі жағында болуы мүмкін). DOT коды — бұл шинадағы цифрлар мен ағылшын тілінің әріптерінен тұратын белгілер тізбегі. DOT кодының соңғы төрт цифры (таңбасы) жасалған күнін көрсетеді.

DOT: XXXX XXXX OOOO

DOT кодының бірінші бөлігінде өндіруші зауыттың кодтық нөмірі, шинаның өлшемі және протектор бедерінің типі берілген, ал соңғы төрт сан жасалған апта мен жылды көрсетеді.

Мысалы:

DOT XXXX XXXX 1523 шинаның 2023 жылдың 15 аптасында жасалғанын білдіреді.

4. Шина қабаттарының саны мен құрамы.

Шинадағы резеңкемен қапталған корд қабаттарының саны. Өндірушілер сондай-ақ шиналар жасалған материалдарды көрсетуі тиіс (болат, нейлон, полиэфир және басқалары). «R» әрпі корды радиалды бағытталған шинаны білдіреді. «D» әрпі диагонал, ал «B» әрпі диагонал белдік жақтауды білдіреді.

5. Шинадағы максималды рұқсат етілген қысым

Бұл параметр шинада рұқсат етілген ең жоғарғы ауа қысымын білдіреді. Шинадағы максималды рұқсат етілген қысымнан асырмау қажет. Шинадағы ұсынылған қысымды шинадан және шина және жүктеме туралы ақпараты бар тақтайшадан қараңыз.

6. Максималды номинал жүктеме

Бұл сан килограммдармен және фунттармен шинаға түсірілетін максималды жүктемені көрсетеді. Автокөліктегі шиналарды ауыстырған кезде жаңа шиналардың номиналды жүктемесі өндіруші зауытта орнатылған шинаның номиналды жүктемесімен бірдей болуы тиіс.

7. Шиналардың сапасының бірдей классы

Бар болса

Сапа стандартын қажет болса, шинаның бүйір жағынан протектор ені мен камераның максималды енінің арасынан табуға болады. Мысалы:

TREADWEAR 200

TRACTION AA

TEMPERATURE A

Tread wear (Протектордың тозуға төзімділігі)

Протектордың тозуға төзімділік классы — бұл бекітілген сынақтар сериясының барысында бақыланатын жағдайларда сынау кезінде шинаның тозу жылдамдығына негізделген салыстырмалы баға. Мысалы, 150 классының шинасы сынақтар жағдайларында 100 классының шинасымен салыстырғанда бір жарым (1,5) есе ұзағырақ тозатын болады.

Шиналардың салыстырмалы сипаттамалары шынайы пайдалану жағдайларына байланысты, алайда олар жүргізу стиліндегі, техникалық қызмет көрсетудегі, жол төсемінің сипаттамаларындағы және климаттағы айырмашылықтарға байланысты стандартты жағдайлардан өзгеше болуы мүмкін.

Протектордың тозуға төзімділік классы жолаушылар тасымалдайтын автокөліктерге арналған шиналардың бүйір қабырғаларында көрсетілген. Сіздің автокөлігіңізде қолданылатын шиналар стандартты немесе қосымша жабдық ретінде классы бойынша өзгеше болуы мүмкін.

Жолмен ілінісу — AA, A, B & C

Бетпен ілінісуді мынадай кластарға бөледі: AA, A, B және C (жоғары кластан төменгі класқа қарай). Бұл кластар мемлекеттік органдар анықтаған асфальттан және бетоннан жасалған сынақтық беттерде бақыланатын жағдайларда өлшенген шинаның ылғал жабында тоқтау қабілетін білдіреді. «C» белгісі бар шиналардың бетпен ілінісу сипаттамалары ең нашар болады.

⚠ ЕСКЕРТУ

Жолмен ілінісу дәрежесі шина үшін түзу бойымен қозғалу кезінде тежелу арқылы сынаулардың негізінде анықталады және үдеуді, бұрылыстарды, гидроқалықтауды немесе жолмен ілінісудің шыңдық сипаттамаларын есепке алмайды.

Temperature (Температура) — «A», «B» және «C»

Температура бойынша келесідей сапа санаттары бар: «A» (ең жоғарғы), «B» және «C». Бұл сапа санаттары талаптарға сәйкес келетін сынақтық дөңгелекте зертханалық жағдайларда сынақтар барысында шинаның жылудың бөлінуіне төзімділігін және оның жылуды шашырату қабілетін көрсетеді.

Жоғары температура шина материалының күйінің нашарлауына және шинаның қызмет ету мерзімінің төмендеуіне, ал шектен тыс жоғары температура шинаның күтпеген жерден жарылып кетуіне алып келуі мүмкін. «C» класы № 109 моторлы көлік құралдарының Федералдық қауіпсіздік стандартына сәйкес жолаушылар көлігінің барлық шинасы жауап беруі керек өнімділік деңгейіне сәйкес келеді. «A» және «B» кластары заңнамада талап етілетін минималды мәндермен салыстырғанда сынақтық дөңгелекті қолдана отырып зертханалық жағдайларда алынған көрсеткіштердің анағұрлым жоғары деңгейлерін білдіреді.

⚠ ЕСКЕРТУ

Температура классы қалыпты ауа қысымы бар және шектен тыс жүктемесі жоқ шина үшін анықталады. Бөлек-бөлек немесе бір-бірімен бірге әсер ететін тым жоғары жылдамдық, төмен, жоғары қысым немесе шектен тыс жүктеме жылудың түзілуіне және шинаның күтпеген жерден ықтимал жарылуына алып келуі мүмкін.

Төмен профильді шина

Бар болса

Төмен профильді шиналарда шина профилінің биіктігінің оның енімен қатынасы 50-ден төмен.

Төмен профильді шиналар басқаруға және тежелуге оңтайландырылғандықтан олардың бүйір беттері стандартты шинамен салыстырғанда біршама қаттырақ болады. Сонымен бірге төмен профильді шиналар әдетте ендірек келеді және сәйкесінше жол төсемімен үлкен ілінісу бетіне ие. Кейбір жағдайларда олар стандартты шиналармен салыстырғанда жолда көбірек шуыл шығаруы мүмкін.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Төмен профильді дөңгелек пен шина жеңіл зақымдалады. Зақымдану қаупін азайтуға мүмкіндік беретін сақтық шаралары:

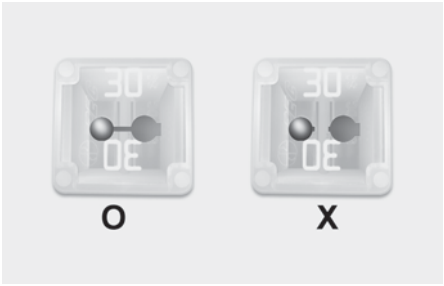
- Жабыны нашар жолдардан, ой-шұңқырлардан, жасанды кедір-бұдырлардан, люктерден немесе жиектастардан өткен кезде шиналар мен дискілерді зақымдап алмау үшін жайымен қозғалыңыз. Зақымданулар автокөлігіңіздің кепілдігі қолданылмайды.
- Әр 3000 км (1800 миль) сайын шиналардың күйі мен қысымын тексеріңіз.
- Шиналардың зақымдалғанын тек визуалды түрде ғана ажырату қиын. Зақымданулар анықталған жағдайда жүйені ауыстыру үшін ресми HYUNDAI дилеріне жолыққан жөн.

Сақтандырғыштар

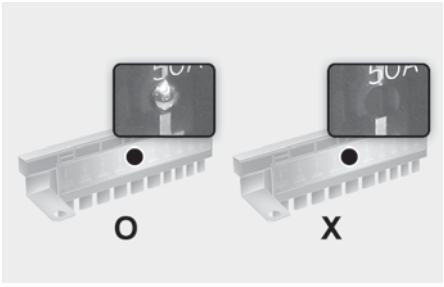
Пластиналы

Патронды

«Multi» типі

Шектен тыс электр жүктемесінің нәтижесінде автокөліктің электр жүйесін істен шығудан қорғау үшін балқығыш сақтандырғыштар қолданылады.

Бұл автокөлікте 2 (немесе 3) сақтандырғыштар панелі бар. Біреуі жүргізуші жағында панельдің астында, қалғандары — мотор бөлімінде орналасқан.

Егер жарық аспаптары, көмекші жабдық немесе автокөлікті басқару органдары жұмыс істемей тұрса, сәйкес электр тізбегінің сақтандырғышының ақаусыздығын тексеріңіз. Егер сақтандырғыш күйіп кеткен болса, онда ішіндегі элементі сынған немесе балқып кеткен болады.

Егер электр жүйесі жұмыс істемей тұрса, бірінші кезекте жүргізуші жағында орнатылған сақтандырғыштар панелін тексеріңіз. Күйіп кеткен сақтандырғышты ауыстырар алдында қозғалтқышты және барлық ажыратқышты өшіріңіз, содан кейін аккумулятордың теріс кабелін ағытыңыз. Күйіп кеткен балқығыш сақтандырғышты ауыстыру үшін әрдайым дәл осындай сипаттамалары бар сақтандырғышты пайдаланыңыз.

Егер ауыстырғаннан кейін жаңа сақтандырғыш күйіп кетсе, бұл электр тізбегінің ақаулы екенін көрсетеді. Ақаулы жүйені пайдаланбаңыз және ресми HYUNDAI дилеріне хабарласыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Балқығыш сақтандырғышты ауыстыру үшін әрдайым дәл осындай номиналы бар сақтандырғышты пайдаланыңыз.

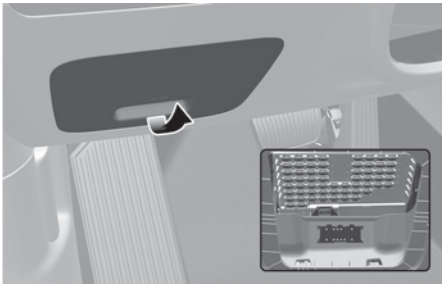
- Үлкенірек номиналды тогы бар сақтандырғышты орнату тізбектің зақымдалуына және өрттің шығуына алып келуі мүмкін.
- Тіпті уақытша шара ретінде де толыққанды сақтандырғыштың орнына сымды немесе жұқалтырды орнатуға тыйым салынады. Бұл сымдардың елеулі зақымдарыну және олардың тұтануына алып келуі мүмкін.

Ескертпе

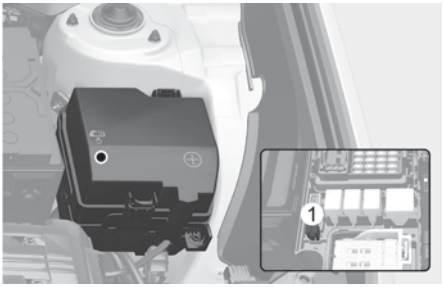
Сақтандырғыштарды шығарып алу үшін бұрауышты немесе кез келген басқа металл затты қолдануға тыйым салынады, себебі бұл қысқа тұйықталуға алып келуі және электр жүйесін бұзуы мүмкін.

Аспаптар тақтасының сақтандырғыштар блогындағы сақтандырғыштарды ауыстыру

1. Автокөлікті өшіріңіз.
2. Барлық ауысытырып қосқышты өшіріңіз.
3. Сақтандырғыштар панелінің қақпағын ашыңыз.

4. Сақтандырғыштың болжалды орналасқан жерін анықтау үшін сақтандырғыштар панелі қақпағының ішкі бетіндегі кестені қараңыз.

5. Болжалды ақаулы сақтандырғышты суырып алыңыз. Мотор бөлімінің сақтандырғыштар панелінің қақпағында қарастырылған суырып алуға арналған құрылғыны (1) пайдаланыңыз.
6. Суырып алған сақтандырғышты тексеріңіз — егер ол күйіп кеткен болса, жаңасына ауыстырыңыз. Қосалқы сақтандырғыштар аспаптар панелінің сақтандырғыштар блоктарында (немесе мотор бөліміндегі сақтандырғыштар блогында) орналасқан.
7. Дәл сондай номиналды тогы бар жаңа балқығыш сақтандырғышты салыңыз және оның қысқыштарға сенімді бекітілгеніне көз жеткізіңіз. Егер ол мықтап орнатылмаса, ресми HYUNDAI дилеріне хабарласыңыз.

Төтенше жағдайда қосалқы сақтандырғыштар болмаса, автокөліктің жұмысы үшін міндетті болып табылмайтын құрылғылардың тізбектеріне орнатылған дәл сондай сипаттамалары бар сақтандырғыштарды пайдаланыңыз.

Егер фаралар немесе басқа электр компоненттері жұмыс істемей тұрса және сақтандырғыштар зақымдалмаған болса, мотор бөліміндегі сақтандырғыштар панелін тексеріңіз.

Мотор бөліміндегі панельге орнатылған сақтандырғышты ауыстыру

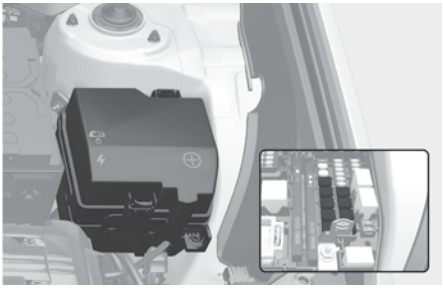
Пышақты/түтікшелі сақтандырғыш

1. Автокөлікті өшіріңіз.
2. Барлық ауысытырып қосқышты өшіріңіз.
3. Балқығыш сақтандырғыштар панелінің қақпағын басыңыз және оны шешіп алыңыз.
4. Сақтандырғыштың болжалды орналасқан жерін анықтау үшін сақтандырғыштар панелі қақпағының ішкі бетіндегі кестені қараңыз.

Пластиналы

Патронды

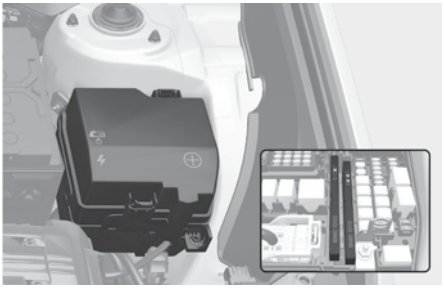
5. Болжалды ақаулы сақтандырғышты суырып алыңыз. Мотор бөлімінің сақтандырғыштар панелінің қақпағында қарастырылған суырып алуға арналған құрылғыны (1) пайдаланыңыз.

6. Суырып алған сақтандырғышты тексеріңіз — егер ол күйіп кеткен болса, жаңасына ауыстырыңыз. Мотор бөліміндегі сақтандырғыштар панелінде орналасқан сақтандырғышты шығарып алу немесе салу үшін арнайы қысқышты пайдаланыңыз.
7. Дәл сондай номиналды тогы бар жаңа балқығыш сақтандырғышты салыңыз және оның қысқыштарға сенімді бекітілгеніне көз жеткізіңіз. Егер ол мықтап бекітілмесе, автокөлікті HYUNDAI ресми дилерінде тексеру ұсынылады.

Ескертпе

Сақтандырғыштар панелінің қақпағын әрқашан мықтап орнатыңыз. Су сақтандырғыштарға тиген кезде электр компоненттері істен шығуы мүмкін.

«Multi fuse» сақтандырғыштар блогы

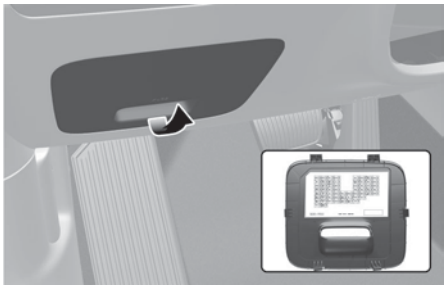
Егер Multi немесе Midi сақтандырғышы күйіп кетсе, HYUNDAI ресми дилеріне хабарласуға кеңес беріледі.

i Ақпарат

«Multi fuse» сақтандырғыш блогы жанып кеткен жағдайда HYUNDAI ресми дилеріне хабарласуды ұсынамыз.

Сақтандырғыштар/релелер панелінің сипаттамасы

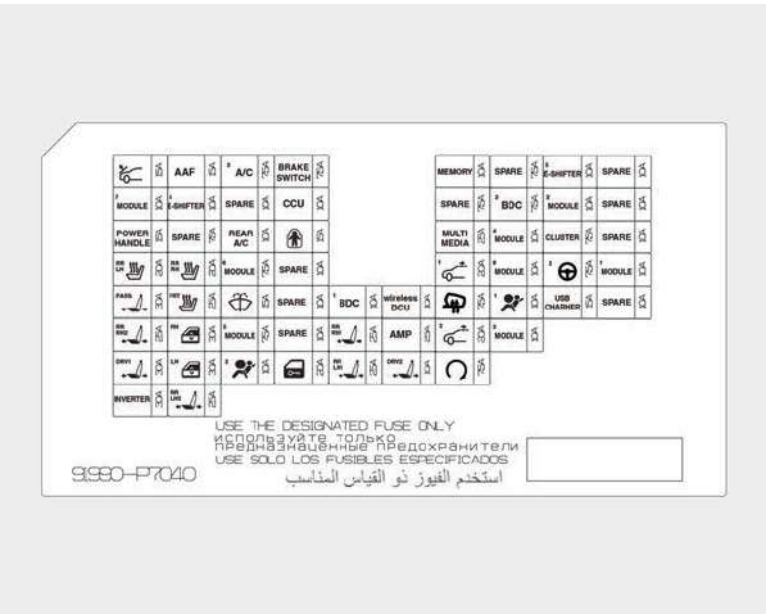
Аспаптар панелінің сақтандырғыштар панелі

Сақтандырғыштар блогы қақпағының ішкі жағында сақтандырғыштардың/релелердің атаулары және олардың номиналды сипаттамалары көрсетілген заттаңба орналасқан.

i Ақпарат

Осы нұсқаулықта берілген сақтандырғыш панелінің барлық сипаттамасы сіздің автокөлігіңізге қатысты болмауы мүмкін. Автокөліктегі сақтандырғыштар панелін қарап тексеру кезінде сақтандырғыштар панелінің өзіндегі мәліметтер келтірілген кестені қараңыз.

Аспаптар панелінің сақтандырғыштар панелі

Сақтандырғыштың атауы	Таңба	Сақтандырғыштың номиналы	Қорғалған тізбек
ACTIVE HOOD		15A	Капотты белсенді көтеру жүйесі
AAF	AAF	15A	Белсенді ауа жапқышы (жоғарғы сол жақ/оң жақ, төменгі)
A/C3	3 A/C	7,5 A	E/R жалғағыш панелі (RLY. 2), [Автоматты басқарылатын кондиционер] алдыңғы кондиционерді басқару модулі, салондағы температура датчигі, алдыңғы кондиционерді басқару панелі [қолмен басқарылатын кондиционер], алдыңғы кондиционерді басқару модулі, E/R жалғағыш панелі (RLY. 11)
BRAKE SWITCH	BRAKE SWITCH	7,5 A	BDC, стоп-сигналдарды ауыстырып қосқыш
MEMORY	MEMORY	10 A	[ISG бар] төмен қуатты тұрақты токтан тұрақты токқа түрлендіргіш (күшейткіш) [ISG жоқ] аспаптар панелінің модулі, жүргізушіге көмек көрсету жүйесінің модулі (ADAS) (тұрақ), артқы кондиционерді басқару модулі, саусақ іздерін тану модулі, BDC, ақпараттық ойын-сауық жүйесінің ашасы, алдыңғы кондиционерді басқару модулі, алдыңғы кондиционерді басқару панелі, проекциялық дисплей, сәндік жарықтандыру, жүргізушінің/жолаушының сәндік жарықтандыру шамы, артқы оң/сол есіктің сәндік жарықтандыру шамы, жүргізуші/жолаушы есігінің сәндік жарықтандыру шамы, сәндік жарықтандыру шамы (монитор)
E-SHIFTER5	5 E-SHIFTER	10 A	Берілістерді ауыстыру тұтқасының электронды релесі (ATM)

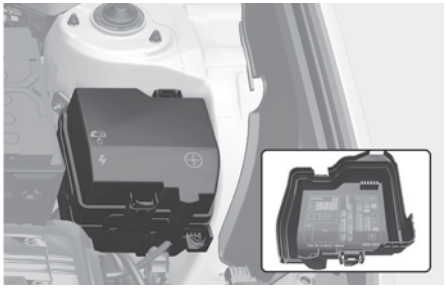
Сақтандырғыштың атауы	Таңба	Сақтандырғыштың номиналы	Қорғалған тізбек
MODULE7	7 MODULE	10 A	Руль бағанының көлбеу және шығу модулі, E/R жалғағыш панелі (RLY. 11), диагностикалық қосқыш, апаттық сигнал беру жүйесінің релесі, көпфункционалды ауыстырып қосқыш, ETCS модулі, жаңбыр датчигі, салон камерасы (ICC), электр жетегі бар жұксалғыш есігінің модулі, жүргізуші/жолаушы жақтағы электр жетегі бар сыртқы айна, жүргізуші/электронды кілтке арналған жолаушы есігінің тұтқасы, жүргізушінің бел тірегі модулі, электр жетегі бар жүргізуші/жолаушы орындығының релесі, электр жетегі бар жүргізуші/жолаушы орындығының модулі, жүргізуші есігінің модулі, электр жетегі бар оң/сол жақ 2-ші қатардағы орындықты басқару модулі, 2-ші қатардағы орындықты жылытуды басқару модулі, жолаушы орындығының желдеткішін басқару модулі
E-SHIFTER4	4 E-SHIFTER	10 A	Берілістерді ауыстыру тұтқасының электронды релесі (ATM)
CCU	CCU	10 A	CCU (климат-контроль блогы)
BDC2	2 BDC	7,5 A	BDC
MODULE2	2 MODULE	10 A	CCU (климат-контроль блогы), DCU (есіктерді басқару блогы), стоп-сигналды ауыстырып-қосқыш
POWER HANDLE	POWER HANDLE	15 A	Руль бағанының көлбеу және шығу модулі
REAR A/C	REAR A/C	15 A	Артқы кондиционерді басқару модулі
CHILD LOCK		15 A	Балалардан құлыптау /құлыпты ашу релесі
MULTIMEDIA	MULTIMEDIA	25 A	[ISG көмегімен] төмен қуатты тұрақты токтан тұрақты токқа түрлендіргіш, [ISG жоқ] CCNC бас құрылғысы

Сақтандырғыштың атауы	Таңба	Сақтандырғыштың номиналы	Қорғалған тізбек
MODULE4		10 A	Жүргізуші/жолаушы орындығының электр жетегі модулі, күшейткіш, алдыңғы панель релесі, электр жетегі бар оң/сол жақ 2-ші қатардағы орындықты басқару модулі. Сол/оң жақ фара, жоғарғы консоль, электрохромды айна, УФ-С шамы, саусақ іздерін тану, CCNC бас құрылғысы, төмен қуатты тұрақты токтан тұрақты токқа түрлендіргіш, алдыңғы кондиционерді басқару модулі, ½ сымсыз зарядтау қосқышы
CLUSTER		7,5 A	Аспаптар панелінің модулі, проекциялық дисплей
S/HEATER RR LH		20 A	Электр жетегі бар 2-ші қатардағы орындықты басқару модулі (сол жақ).
S/HEATER RR RH		20 A	2-ші қатардағы орындық жылытқышын басқару модулі, 2-ші қатардағы орындықты жылытуды басқару модулі
MODULE6		7,5 A	Айнымалы ток инверторының модулі, айнымалы ток инверторының розеткасы, сол/оң жақ фара, 12В қосалқы литий батареясы, E/R жалғағыш панелі (RLY. 5, 9)
SUNROOF1		20 A	Алдыңғы қақпақтағы люк қозғалтқышы
MODULE8		10 A	Көп функциялы ауыстырып қосқыш, жүргізуші есігінің модулі
MDPS2		7,5 A	MDPS модулі
MODULE1		10 A	Күшейткіш, жүргізушіге көмек көрсету жүйелерінің модулі (ADAS) (тұрақ), BDC, CCU (климат-контроль блогы), DCU (есіктерді басқару блогы), CCNC бас құрылғысы, CCNC пернетақтасы, төмен қуатты тұрақты токтан тұрақты токқа түрлендіргіш, төтенше қоңырау релесі (E-CALL)
P/SEAT PASS1		30 A	Электржетекті жолаушы орындығының ауыстырып қосқышы, электржетекті жолаушы орындығының модулі

Сақтандырғыштың атауы	Таңба	Сақтандырғыштың номиналы	Қорғалған тізбек
S/HEATER FRT		25 A	Электржетекті жолаушы орындығының модулі, желдеткіші бар жолаушы орындығын басқару модулі
WASHER		15 A	Көп функциялы ауыстырып қосқыш
BDC1		10 A	BDC
wireless DCU		10 A	DCU (есіктерді басқару блогы)
HEATED MIRROR		7,5 A	Электр жетегі бар жолаушының/жүргізушінің сыртқы айнасы
AIR BAG1		10 A	SRS жүйесін басқару модулі
USB CHARGER		15 A	Ақпараттық-ойын-сауық жүйесінің штекері, жүксалғыштағы зарядтау құрылғысының USB ағытпасы (оң жақ/сол жақ), жүргізушінің/жолаушының зарядтау құрылғысының USB ағытпасы
P/SEAT RR RH2		25 A	Электр жетегі бар 2-ші қатардағы орындықты басқару модулі (оң жақ), 2-ші қатардағы орындықты еңкейту механизмі (оң жақ)
P/WINDOW RH		30 A	Артқы оң жақ есіктің электр әйнеккөтергішінің сақтандырғыш модулі, артқы (оң жақ) электр әйнеккөтергіштің релесі, жүргізуші/жолаушы есігінің электр әйнеккөтергішінің сақтандырғыш модулі, жолаушының электр әйнеккөтергішінің ауыстырып қосқышы
MODULE5		7,5 A	BDC
P/SEAT RR RH1		25 A	Электр жетегі бар 2-ші қатардағы орындықты басқару модулі (сол жақ).
AMP		25 A	[ISG көмегімен] төмен қуатты тұрақты токтан тұрақты токқа түрлендіргіш [ISG жоқ] күшейткіш

Сақтандырғыштың атауы	Таңба	Сақтандырғыштың номиналы	Қорғалған тізбек
SUNROOF2		20 A	Қалқа қозғалтқышы
MODULE3		10 A	CDCU, жүргізушіге көмек көрсету жүйесінің модулі (ADAS) (қозғалыс/тұрақ), алдыңғы панель релесі, еден консолі релесі, руль бағанының көлбеу және шығу модулі, салон камерасы (ICC), алдыңғы шолу камерасы (ADAS), алдыңғы сол/оң жақ бұрыштық радар, интеллектуалды круиз-контроль модулі, капотты белсенді көтеру модулі
P/SEAT DRV1		30A	Электр жетегі бар жүргізуші орындығының модулі, электр жетегі бар жүргізуші орындығының релесі
P/WINDOW LH		30 A	Артқы оң жақ есіктің электр әйнеккөтергішінің сақтандырғыш модулі, артқы (оң жақ) электр әйнеккөтергіштің релесі, жүргізуші/жолаушы есігінің электр әйнеккөтергішінің сақтандырғыш модулі, жолаушының электр әйнеккөтергішінің ауыстырып қосқышы
AIR BAG2		10 A	SRS жүйесін басқару модулі
DOOR LOCK		20 A	Есік құлпының релесі, есіктердің құлпын ашу релесі, толық құлыптау релесі
P/SEAT RR LH1		25 A	Электр жетегі бар 2-ші қатардағы орындықты басқару модулі (сол жақ).
P/SEAT DRV2		10 A	[7 элементі бар батареямен] Жүргізушінің бел тірегі модулі [7 элементі бар батареясыз] Электр жетегі бар жүргізуші орындығының релесі
START		7,5 A	BDC, PCM, [ISG жоқ] E/R жалғағыш панелі (RLY. 6)
INVERTER		30 A	Тұрақты токты айнымалы токқа түрлендіруге арналған инвертор модулі
P/SEAT RR LH2		25 A	2-ші қатардағы орындықты жию/еңкейту механизмі (сол жақ), электр жетегі бар 2-ші қатардағы орындықты басқару модулі (сол жақ).

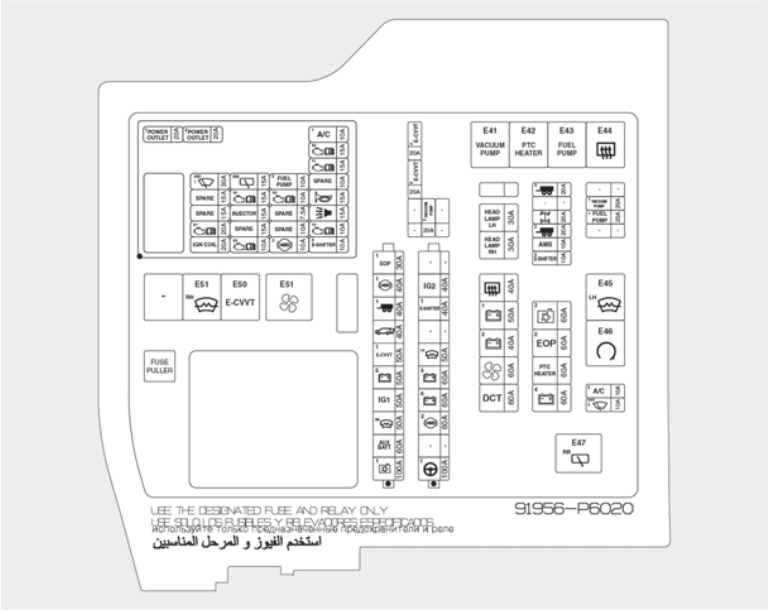
Мотор бөліміндегі балқығыш сақтандырғыштар панелі (мотор бөлімінің жалғағыш панелі)

Сақтандырғыштар блогы қақпағының ішкі жағында сақтандырғыштардың атаулары және олардың номиналды сипаттамалары көрсетілген заттаңба орналасқан.

i Ақпарат

Осы нұсқаулықта берілген сақтандырғыш панелінің барлық сипаттамасы сіздің автокөлігіңізге қатысты болмауы мүмкін. Автокөліктегі сақтандырғыштар панелін қарап тексеру кезінде сақтандырғыштар панелінің өзіндегі мәліметтер келтірілген кестені қараңыз.

Мотор бөліміндегі балқығыш сақтандырғыштар панелі (мотор бөлімінің жалғағыш панелі)

Түрі	Сақтандырғыштың атауы	Таңба	Сақтандырғыштың номиналы	Қорғалған тізбек
MULTI FUSE A	EOP1	1 EOP	30 A	Электронды май сорғысы
	ABS1	1 ABS	40 A	ESP жүйесін басқару модулі
	TRAILER1	1	40 A	Тіркеменің жалғағышы
	POWER TAILGATE		40 A	Жүксалғыштың электржетекті есігінің модулі
	E-CVVT1	1 E-CVVT	50 A	E-CVVT релесі (RLY.10)
	B+5	5	50 A	PDC (Сақтандырғыш: F29/F38/F48/F49/F53/F56)
	IG1	IG1	50 A	Баспа платасының блогы (ACC релесі, IG1 релесі)
	FRONT DEICER RH	RH	50 A	Алдыңғы оң жақ жылытқыш релесі (RLY.9)
	AUX BATT	AUX BATT	60 A	12 В қосалқы литий батареясы
	COOLING FAN1	1	100 A	[Европа мен Австралия үшін] Салқындатқыш желдеткіш қозғалтқышы

Түрі	Сақтандырғыштың атауы	Таңба	Сақтандырғыштың номиналы	Қорғалған тізбек
MULTI FUSE B	IG2	IG2	30 A	Іске қосу релесі (RLY.6), баспа платасының блогы (IG2 релесі)
	E-SHIFTER1	1 E-SHIFTER	30 A	SCU (рульді басқару блогы)
	B+3	3	60 A	PDC (Сақтандырғыш — F1/F2/F9/F10/F17/F25/F26/F33/F34/F43/F44/ F51/F52/F58/F59)
	B+6	6	60 A	Баспа платасының блогы (бас реле, әйнектазартқыш релесі, сақтандырғыштар: F18/F19/F22)
	ABS2	2 ABS	60 A	ESP жүйесін басқару модулі
	MDPS1	1	80 A	MDPS модулі
САҚТАНДЫРҒЫШ	REAR HEATED		40 A	Артқы жылытқыш релесі (RLY.4)
	B+1	1	50 A	PDC (IPS1, IPS4, IPS5, IPS6, IPS7)
	B+2	2	40 A	PDC (IPS11, IPS12)
	BLOWER		60 A	Желдеткіш релесі (RLY.11)
	DCT	DCT	60 A	TCM (трансмиссияны басқару блогы)
	COOLING FAN2	2	60 A	Электр қозғалтқышты салқындату желдеткіші
	EOP2	2 EOP	60 A	Электронды май сорғысы
	PTC HEATER	PTC HEATER	60 A	Оң темп. коэф. бар жылытқыш релесі (RLY.2)
	B+4	4	60 A	PDC (Сақтандырғыш: F4/F12/F20/F34/F47/F54/F55 IPS13, ұзақ мерзімді жүктемесі бар жадқа сақтағыш реле (Сақтандырғыштар: F5/F21)

Түрі	Сақтандырғыштың атауы	Таңба	Сақтандырғыштың номиналы	Қорғалған тізбек
САҚТАНДЫРҒЫШ	HEAD LAMP LH		30 A	Сол жақ алдыңғы фара
	HEAD LAMP RH		30 A	Оң жақ алдыңғы фара
	TRAILER3		20 A	Тіркеменің жалғағышы
	4WD		20 A	AWD ЭББ
	TRAILER2		20 A	Тіркеменің жалғағышы
	AMS		10 A	Аккумулятор датчигі
	E-SHIFTER2		10 A	SCU (рульді басқару блогы)
	VACUUM PUMP1		20 A	Вакуумдық сорғы релесі 1 (RLY.1)
	FUEL PUMP1		20 A	Вакуумдық сорғы релесі (RLY.3)
	A/C2		10 A	Алдыңғы кондиционерді басқару модулі, артқы кондиционерді басқару модулі, артқы желдеткіш қозғалтқышы
	WIPER FRT2		10 A	BDC, PCM, баспа платасының блогы (алдыңғы әйнектазартқыштың баяу жұмысы релесі)
	E-CVVT2		20 A	PCM
	E-CVVT3		20 A	PCM
	VACUUM PUMP2		10 A	ESP жүйесін басқару модулі

Мотор бөліміндегі сақтандырғыштар панелі (баспа платасының блогы)

Сақтандырғыштың атауы	Таңба	Сақтандырғыштың номиналы	Қорғалған тізбек
POWER OUTLET1	1 POWER OUTLET	20 A	Жүксалғыштағы қоректендіру розеткасы
POWER OUTLET2	2 POWER OUTLET	20 A	Алдыңғы қоректендіру розеткасы
WIPER FRT1	1	30 A	Алдыңғы әйнектазартқыштың баяу жұмысы релесі, алдыңғы әйнектазартқыш қозғалтқышы
ECU1	E1	20 A	PCM
IGN COIL	IGN COIL	20 A	Оталдыру катушкасы № 1/2/3/4
WIPER RR		15 A	Артқы әйнектазартқыш қозғалтқышы, E/R жалғағыш панелі (RLY.7)
SENSOR1	S1	15 A	Оттегі датчигі (ЖОҒАРҒЫ/ТӨМЕНГІ)
INJECTOR	INJECTOR	15 A	Бүріккіш 1/2/3/4 (MPI)
ECU3	E3	10 A	PCM
FUEL PUMP2	2 FUEL PUMP	10 A	E/R жалғағыш панелі (RLY.3)
SENSOR2	S2	10 A	Кондиционер релесі, электромагниттік үрлеуді басқару клапаны, майды басқару клапаны, айнымалы май сорғысының электромагниттік клапаны, салқындату желдеткішінің қозғалтқышы, [G4KP] RCV [G4KN] электромагниттік басқару клапаны өзгермелі геометриялық кіріс коллекторының электромагниттік клапаны
ABS3	3 ABS	10 A	ESP жүйесін басқару модулі

Сақтандырғыштың атауы	Таңба	Сақтандырғыштың номиналы	Қорғалған тізбек
A/C1		10 A	Кондиционер релесі
ECU2		15 A	PCM
TCU1		15 A	PCM
HORN		15 A	Дыбыс сигналының релесі
B/ALARM HORN		15 A	Күзет сигнализациясы релесі
TCU2		10 A	[DCT] TCM [АКПП] Электрондық май сорғысы
E-SHIFTER3		10 A	SCU (рульді басқару блогы)

Жарықтандыру шамдары

Шамдардың көбін ауыстыру сұрақтары бойынша HYUNDAI ресми дилеріне хабарласуға кеңес беріледі. Автокөліктегі шамдарды ауыстыру белгілі бір қиындықтар тудырады, себебі шамға тек басқа бөлшектерді шешіп алу арқылы ғана қол жеткізуге болады. Әсіресе бұл шамдарын ауыстыру үшін фараларды демонтаждауға қатысты.

Фараны шешіп алу/орнату автокөліктің зақымдалуына алып келуі мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

- Автокөліктің кенеттен қозғалып кетуіне жол бермеу және электр тогы соқпауы үшін жарық аспаптарымен жұмысты бастамас бұрын тежегіш педалін басыңыз, «P» (Тұрақ) берілісін қосыңыз, тұрақ тежегішін қосыңыз, «Engine Start/Stop» түймесін өшіру («OFF») күйіне ауыстырыңыз және автокөліктен шыққан кезде электронды кілтті өзіңізбен бірге алыңыз.
- Шамдардың ыстық болуы және саусақтарды күйдіруі мүмкін екенін есте ұстаңыз.

Ескертпе

Күйіп кеткен шамды ауыстырған кезде сақтандырғыштарға немесе сым жүйесіне зақым келтірмеу үшін номиналды қуаты бірдей жаңа шамды орнатыңыз.

Ескертпе

Зақымдалуынан сақтану үшін алдыңғы фаралардың шашыратқышын химиялық еріткіштердің немесе агрессивті жуғыш құралдардың көмегімен тазаламаңыз.

i Ақпарат

Бұл автокөлік ылғалдың болуының салдарынан фаралардың ішкі жағынан буланууын азайту үшін ылғал жұтқышпен жабдықталған. Ылғал жұтқыш шығындалу материалы болып табылады, және оның сипаттамалары қолданылу кезеңіне немесе ортаға байланысты өзгеруі мүмкін. Егер ылғалдың болуының салдарынан фараның ішіндегі булану/КЖЖ/габариттік шамдар/артқы шам/бұрылыс көрсеткіштерінің ішіндегі тұман ылғалдың болуына байланысты ұзақ уақыт бойы жалғасып тұрса, HYUNDAI ресми дилеріне хабарласуға кеңес беріледі.

i Ақпарат

Егер автокөлік жүргізгеннен кейін жуылған болса немесе дымқыл ауа райында жол жүрген болса, фаралар мен артқы шамдардың шашыратқыштары буланған болып көрінуі мүмкін. Бұл жағдай фараның ішіндегі жоғары және сыртындағы төмен температурадан туындайды. Ылғал конденсаты жиналған жағдайда ол қосулы фарамен қозғалғаннан кейін жойылады. Алайда егер ылғал кетпей тұрса, автокөлікті тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласуға кеңес береміз.

i Ақпарат

- Электр жабдығын басқару жүйесін тұрақтандыру үшін қалыпты жұмыс істейтін шам аз уақытқа жыпылықтауы мүмкін. Әйтсе де егер шам лезде бір сәттік жыпылықтаудан кейін сөнсе немесе жыпылықтауын жалғастырса, жүйені HYUNDAI ресми дилеріне тексертуге кеңес беріледі.
- Габарит шамы сәйкес ажыратқышты басқан кезде қосылмауы мүмкін, алайда фараның ажыратқышын басқан кезде онымен бірге қосылуы мүмкін. Мұның себебі автокөліктің электр жабдықтарын басқару желісінің немесе жүйесінің ақаулығы болуы мүмкін. Бұл жағдайда жүйені HYUNDAI ресми дилерінде тексертуге кеңес беріледі.

i Ақпарат

Апаттан кейін немесе фараларды ауыстырғаннан кейін фаралардың фокусын реттеңіз.

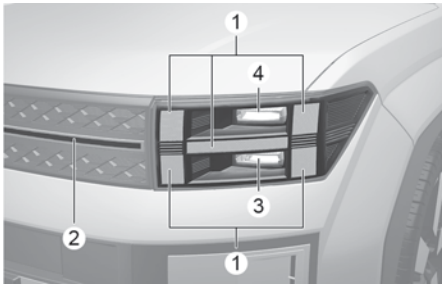
i Ақпарат

Жол қозғалысы бағытының өзгерісіне бейімделу функциясы (Еуропа үшін)

Таяу жарық фаралары жарықты ассиметриялы түрде таратады. Жолдың қарсы бағытымен қозғалатын елдерде олар қарсы келе жатқан автокөліктердің жүргізушілерінің көзіне шағылысатын болады. Көзге шағылысудың алдын алу үшін ECE ережелері бойынша кейбір әрекеттерді орындау қажет (мысалы, автоматты түрде өзгерту жүйесін пайдалану, жабысқақ үлдір жабыстыру, жарықты төмен бағыттау). Бұл фаралардың конструкциясы қарсы келе жатқан автокөліктердің жүргізушілерінің көзіне шағылысуға жол бермейді. Сондықтан жолдың қарсы бетімен қозғалатын елде сізге фараларды реттеу қажет емес.

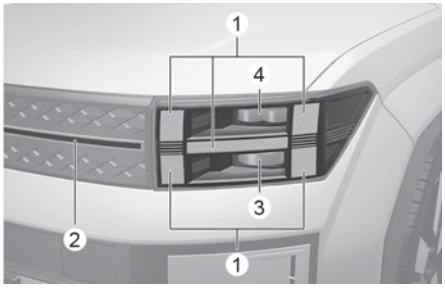
Фаралардың, габарит жарықтарының, бұрылыс көрсеткіштерінің, күндізгі жүріс жарықтарының (КЖЖ) шамдарын ауыстыру

А типі

(1) Бұрылыс көрсеткіші/Габариттік шам/Күндізгі жүріс жарықтары (КЖЖ)
(2) Габариттік шамдар
(3) Фара (шалғай жарық)/Қосымша таяу жарық
(4) Фара (таяу жарық)

В типі

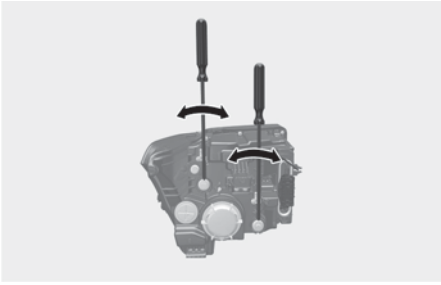

(1) Бұрылыс көрсеткіші/Габариттік шам/Күндізгі жүріс жарықтары (КЖЖ)
(2) Габариттік шамдар
(3) Фара (шалғай жарық)
(4) Фара (таяу жарық)

Егер жарықдиодты шам жұмыс істемей тұрса, жүйені HYUNDAI ресми дилеріне тексертуге кеңес беріледі.

Жарықдиодты шамдарды жеке ауыстыруға болмайды. Жарықдиодты шамды тексеруді немесе жөндеуді білікті маман орындауы тиіс, себебі бұрыс әрекеттер автокөліктің байланысты элементтерінің зақымдалуына алып келуі мүмкін.

Фараларды фокустау (Еуропа елдері үшін)

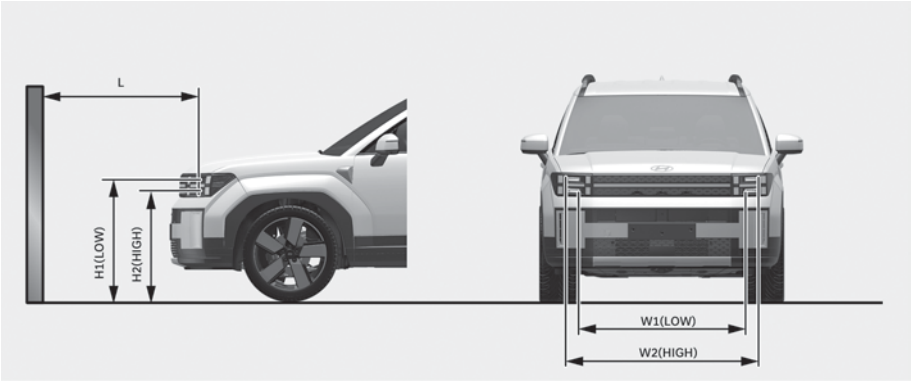
Фараларды фокустау

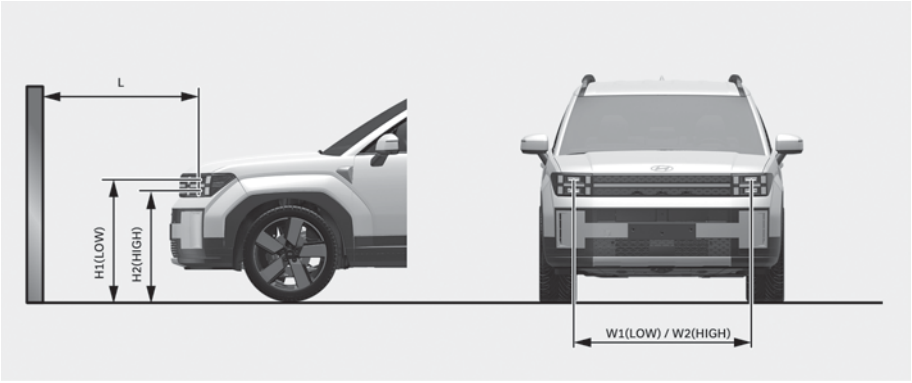
1. Шиналарда тиісті қысым орнатыңыз және автокөліктен жүргізушіден, қосалқы дөңгелектен және құрал-саймандардан өзге жүктерді шығарыңыз.
2. Автокөлікті тегіс алаңға орналастыру қажет.
3. Экранда тік және көлденең (сәйкес фаралардың орталары арқылы өтіп тұратын) сызықтар сызыңыз.
4. Фаралардың ақаусыз күйіне және аккумулятор зарядының жеткілікті екеніне көз жеткізіп алып, фараларды максималды жарық аймағы тік және көлденең сызықтары бар орында орналастындай етіп реттеңіз.
5. Таяу жарықты солға немесе оңға бағыттау үшін бұрауышты сағат тілінің бағытымен немесе сағат тіліне қарсы бағытта бұраңыз. Таяу жарық фарасының бағытын жоғары немесе төмен өзгерту үшін бұранданы сәйкесінше бұраңыз. Шалғай жарық фарасының бағытын жоғары немесе төмен өзгерту үшін бұранданы сәйкесінше бұраңыз.

Бағыттау нүктесі

LED MFR

LED PROJ.

(1) H1: Шам ортасынан жерге дейінгі қашықтық (таяу жарық)

(2) H2: Шам ортасынан жерге дейінгі қашықтық (шалғай жарық)

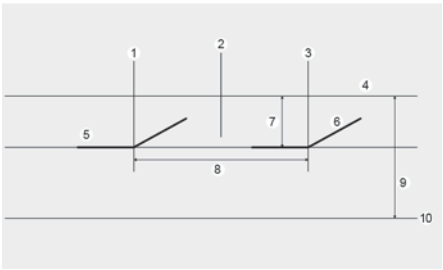
(3) W1: Шамдардың орталарының арасындағы көлденеңі бойынша қашықтық (таяу жарық)

(4) W2: Шамдардың орталарының арасындағы көлденеңі бойынша қашықтық (шалғай жарық)

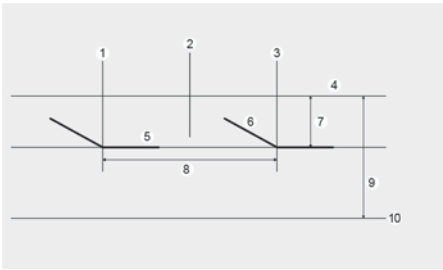
АВТОКӨЛІКТІҢ КҮЙІ	ШАМ ТИПІ	H1	H2	W1	W2
Драйверсіз мм (дюйм)	LED MFR	928 (36,53)	838 (32,99)	1293 (50,90)	1367 (53,81)
	LED PROJ.	925 (36,41)	838 (32,99)	1367 (53,81)	
Драйвермен мм (дюйм)	LED MFR	923 (36,33)	833 (32,79)	1293 (50,90)	1367 (53,81)
	LED PROJ.	920 (36,22)	833 (32,79)	1367 (53,81)	

Таяу жарық

Сол жақ руль

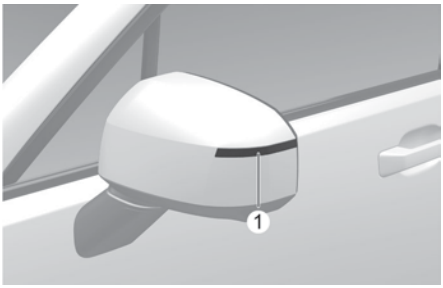

Оң жақ руль

(1) алдыңғы сол жақ фараның ортасының тік сызығы
(2) автокөлік осі
(3) алдыңғы оң жақ фараның ортасының тік сызығы
(4) алдыңғы фараның ортасының көлденең сызығы
(5) сол жақ алдыңғы фараның жарық пен көлеңке шекарасы
(6) оң жақ алдыңғы фараның жарық пен көлеңке шекарасы
(7) 30 mm
(8) W1 (таяу жарық)
(9) H1 (шалғай жарық)
(10) жер

1. Жүргізушісі жоқ автокөлікте таяу жарықты қосыңыз.
2. Жарық пен көлеңке шекарасының сызығы суреттегі шекара сызығына сәйкес келуі тиіс.
3. Алдымен фараларды көлденеңінен, содан кейін тігінен реттеу орындалады.
4. Егер фаралардың еңкеюін түзеткіш бар болса, оның реттегішін 0-ге қойыңыз.

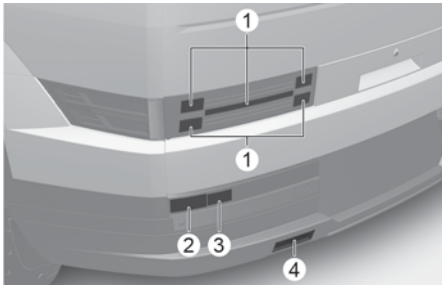
Бұрылыс көрсеткіштерінің бүйірлік қайталағыштарын ауыстыру

Егер бүйірлік бұрылыс қайталағышының шамы (1) жұмыс істемесе, жүйені ресми HYUNDAI дилерінде тексеру ұсынылады. Жарықдиодты шамдарды жеке ауыстыруға болмайды. Жарықдиодты шамды тексеруді немесе жөндеуді білікті маман орындауы тиіс, себебі бұрыс әрекеттер автокөліктің байланысты элементтерінің зақымдалуына алып келуі мүмкін.

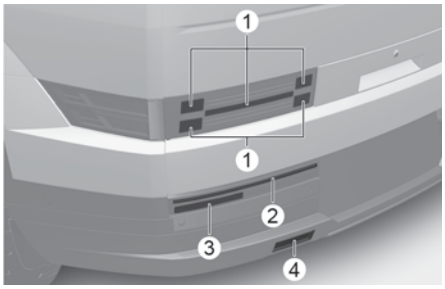
Артқы құрама шамды ауыстыру

A типі

(1) Артқы шам/стоп-сигнал
(2) Бұрылыс көрсеткішінің шамы
(3) Артқы шам
(4) Артқа жүру шамы

B типі

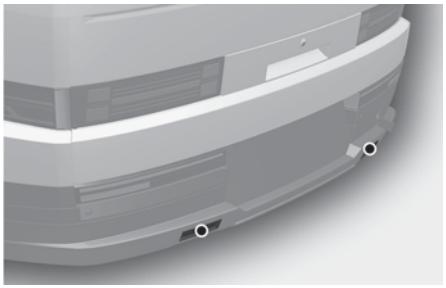

(1) Артқы шам/стоп-сигнал
(2) Бұрылыс көрсеткішінің шамы
(3) Артқы шам
(4) Артқа жүру шамы/Артқы

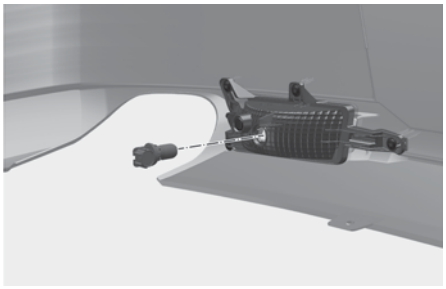
Егер жарықдиодты шам жұмыс істемей тұрса, автокөлікті HYUNDAI ресми дилеріне тексертуге кеңес беріледі.

Жарықдиодты шамдарды жеке ауыстыруға болмайды. Жарықдиодты шамды тексеруді немесе жөндеуді білікті маман орындауы тиіс, себебі бұрыс әрекеттер автокөліктің байланысты элементтерінің зақымдалуына алып келуі мүмкін.

Артқа жүру шамы

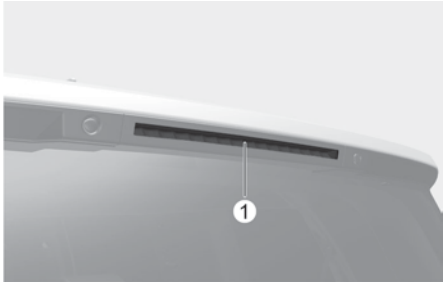
Бар болса

1. Тұрақ тежегішін орнатып, қозғалтқышты сөндіріңіз.
2. Шамды басу және сағат тіліне қарсы бағытта дөңестері патрондағы ойықтармен беттескен күйге дейін бұрау арқылы патроннан шығарып алыңыз. Шамды патроннан суырып алыңыз.
3. Жаңа шамды орнатыңыз.
4. Орнату кері тәртіппен орындалады.

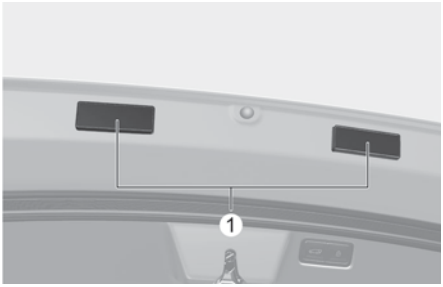
Үстіңгі стоп-сигналды ауыстыру

Егер жарықдиодты шам (1) жұмыс істемей тұрса, жүйені HYUNDAI ресми дилеріне тексертуге кеңес беріледі.

Жарықдиодты шамдарды жеке ауыстыруға болмайды. Жарықдиодты шамды тексеруді немесе жөндеуді білікті маман орындауы тиіс, себебі бұрыс әрекеттер автокөліктің байланысты элементтерінің зақымдалуына алып келуі мүмкін.

Нөмір белгісін жарықтандыру шамын ауыстыру

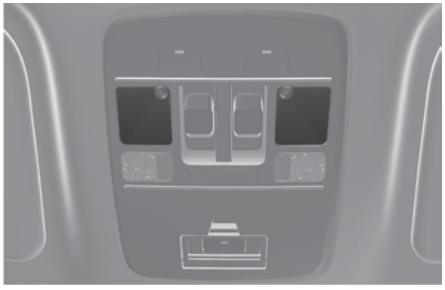

Егер жарықдиодты шам (1) жұмыс істемей тұрса, жүйені HYUNDAI ресми дилеріне тексертуге кеңес беріледі.

Жарықдиодты шамдарды жеке ауыстыруға болмайды. Жарықдиодты шамды тексеруді немесе жөндеуді білікті маман орындауы тиіс, себебі бұрыс әрекеттер автокөліктің байланысты элементтерінің зақымдалуына алып келуі мүмкін.

Салонды жарықтандыру шамын ауыстыру

Картаны жарықтандыру шамы, жеке жарықтандыру шамы, алдыңғы орындықтар арасындағы екі жақты тартпа шамы, күнқағардағы айнаны жарықтандыру шамы, ұсақ-түйек тартпасының шамы, багаж аймағының шамы (жарықдиодты)

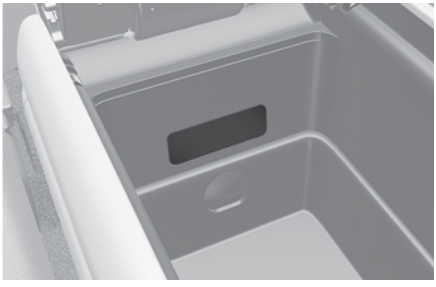
Бағытталған жарық шамы

Жеке жарық шамы

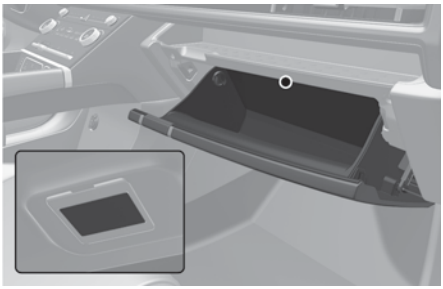
Алдыңғы орындықтардың арасындағы қос тарапты жәшіктің шамы

Күнқағардағы айнаны жарықтандыру шамы

Ұсақ-түйек тартпасының шамы

Жүксалғыш аймағының шамы

Егер жарықдиодты шам жұмыс істемей тұрса, автокөлікті HYUNDAI ресми дилеріне тексертуге кеңес беріледі. Жарықдиодты шамдарды жеке ауыстыруға болмайды. Жарықдиодты шамды тексеруді немесе жөндеуді білікті маман орындауы тиіс, себебі бұрыс әрекеттер көлік құралының сәйкес бөліктерінің зақымдалуына алып келуі мүмкін.

Сыртқы көрінісіне күтім жасау

Сыртқы беттерге күтім жасау

Автокөлікке сыртқы жағынан күтім жасау кезіндегі жалпы сақтық шаралары

Тазалауға немесе жылтыратуға арналған химиялық құралдарды пайдаланған жағдайда заттаңбадағы нұсқауларды орындау қажет. Заттаңбада орналастырылған барлық ескерту мен сақтандыруды оқып шығыңыз.

Автокөліктің лак-бояу жабынына күтім жасау

Автокөлікті жуу

Лак-бояу жабынын коррозиядан және тозудан қорғау үшін айына бір реттен сиретпей автокөлікті сәл жылы немесе салқын сумен мұқият жуыңыз.

Автокөлікті жолсыз жер жағдайларында пайдалансаңыз, оны мұндай әрбір сапардан кейін жуыңыз. Тұздың, шаңның, балшықтың және басқа да бөтен заттектердің жинақталуын кетіруге ерекше назар аударыңыз. Есіктердің және табалдырықтардың астыңғы қырларындағы дренаждық саңылаулардың таза болуын қадағалаңыз.

Жәндіктер, шайыр және ағаштардың шырыны, құс саңғырығы, атмосфераға бөлінетін өнеркәсіптік шығарындылар және осыған ұқсас ластауыштар бірден кетірілмейтін болса, автокөлігіңіздің лак-бояу жабынын зақымдауы мүмкін.

Тіпті сумен бірден жуу да мұндай ластануларды толық кетірмеуі мүмкін. Жуудың көбірек тиімділігі үшін боялған беттер үшін қауіпсіз жұмсақ сабын ерітіндісін қолдану қажет.

Жуғаннан кейін автокөлікті жылы не салқын сумен мұқият шайыңыз. Сабынның лак-бояу жабынының бетінде тұрып кеуіп қалуына жол бермеңіз.

Ескертпе

Қысымы жоғары су алдыңғы және артқы камераларды, датчиктерді, автокөліктің әрлеуін және қаптамаларын (резеңке немесе пластик), сондай-ақ қосқыштарды зақымдауы мүмкін.

⚠ ЕСКЕРТУ

Автокөлікті жуғаннан кейін автокөліктің төмен жылдамдықпен алдыға қозғалысы кезінде тежегіштерді кептіріңіз.

Ескертпе

- Сілтісінің мөлшері көп сабынды, химиялық жуғыш құралдарды немесе ыстық суды пайдаланбаңыз. Сондай-ақ автокөлікті тікелей түсетін күн сәулесінің астында немесе автокөлік шанағы қатты қызған жағдайда жумаған жөн.
- Пластик бөлшектердің зақымдалуынан жол бермеу үшін тазалауға химиялық еріткіштер немесе агрессивті жуғыш құралдар қолданбаңыз.

Ескертпе

- Мотор бөлімін сумен, соның ішінде арынды сумен жуу мотор бөлімінде орналасқан электр тізбегінің істемей қалуына алып келуі мүмкін.
- Судың немесе басқа сұйықтықтардың автокөлік ішіндегі электр/электронды элементтерге тиюіне жол бермеңіз, себебі бұл оларды зақымдауы мүмкін.

Ескертпе

Автокөлік әрлемесіндегі бұлыңғыр бояу (бар болса)
Айналып тұратын щеткалары бар автоматты жуу қондырғысын пайдаланбаған жөн, себебі бұл автокөлігіңіздің бетін зақымдауы мүмкін. Автокөліктің бетін жоғары температурамен жуатын бумен тазалағышты пайдалану майдың жабысып қалуына немесе кетуі қиын дақтардың пайда болуына алып келуі мүмкін.
Автокөлікті жуған кезде жұмсақ мата (мысалы, микроталшықтан тұратын орамалды немесе ысқышты) және оны кептіргенде микроталшықтан тұратын орамалды қолданыңыз. Автокөлікті қолмен жуған кезіңізге балауызы бар тазартқыш қолданбағаныңыз жөн. Егер автокөліктің беті тым қатты ластанған болса (құм, балшық, шаң, ластауыш заттектер және т. б.), автокөлікті жуар алдында оның бетін сумен тазалап алыңыз.

Балауызбен жылтырату

Балауыздың жақсы қабаты лак-бояу жабыны мен ластауыштар арасында тосқауыл қызметін атқарады.

Балауызды судың автокөліктің боялған бетінде тамшы болып жиналуы тыйылған кезде жағу қажет. Әрдайым балауыз жағар алдында автокөлікті жуып, кептіріп алыңыз. Сапасы жақсы сұйық немесе паста тәрізді балауызды пайдаланыңыз және өндірушінің нұсқауларын орындаңыз. Қорғау және жылтырауын сақтау үшін балауызды әрлеменің барлық металл бөлшегіне жағыңыз. Дақ кетіргіштің көмегімен майды, шайырды және осыған ұқсас материалдарды кетіру әдетте лак бетіндегі балауызды алып кетеді. Тіпті қалған жағында автокөлікке әлі балауыз жағу қажет болмаса да осы жерлерге балауыздың қайтадан жағылғанына көз жеткізіңіз.

Ескертпе

- Шанақ бетінен шаңды немесе балшықты құрғақ шүберекпен сүрту кезінде лак-бояу жабынында сызаттар қалады.
- Лак-бояу жабыны түссізденбеуі және зақымданбауы үшін металл щеткаларды, абразивті тазартқыш құралдарды, құрамында күшті сілтілі немесе уытты заттектері бар агрессивті жуғыш құралдарды хромдалған бөлшектерге немесе анодталған алюминийден жасалған бөлшектерге пайдаланбаңыз.

Ескертпе

Автокөлік әрлемесіндегі бұлыңғыр бояу (бар болса)

Ешқандай лак-бояу жабынын қорғайтын құралдар, мысалы, жуғыш құралдар, абразивтер немесе жылтыратқыш қолданбаңыз. Балауыз қолданылған жағдайда оны силикон еріткішпен дереу алып тастаңыз. Егер оның құрамында шайыр немесе ластаушы заттар болса, тазалау үшін шайырды кетіргішті қолданыңыз.

Абай болыңыз және боялған аймақты тым қатты басушы болмаңыз.

Лак-бояу жабынының зақымдарын қалпына келтіру

Боялған беттердегі терең сызаттарды немесе тастардан болған жарықтарды дереу жою қажет. Жалаңаш металл тез тот басады, бұл қымбатқа түсетін ауқымды жөндеу жұмыстарын жүргізу қажеттілігіне алып келуі мүмкін.

Ескертпе

Егер автокөлігіңіз зақымдалған болса немесе қандай да бір металл бөлшектерін жөндеуді немесе ауыстыруды қажет ететін болса, автошеберханада ауыстырылатын немесе жөнделетін бөлшектерге коррозияға қарсы өңдеу жүргізілетініне көз жеткізіңіз.

Ескертпе

Автокөлік әрлемесіндегі бұлыңғыр бояу (бар болса)

Автокөліктің бояуы күңгірт болған жағдайда тек зақымдалған аймақты түзету мүмкін емес. Бүкіл бөлікті қайта бояу керек. Егер автокөлік зақымдалған және оны бояу қажет болса, біз автокөлігіңізге қызмет көрсетуді және жөндеуді HYUNDAI ресми дилерінде жүргізуге кеңес береміз. Ерекше мұқият болыңыз, себебі жөндеуден кейін жабынның сапасын қалпына келтіру қиын.

Жылтыратылған металл элементтерге күтім жасау

- Жол гудронын және жәндіктердің іздерін кетіру үшін осыған арнайы арналған құралды пайдаланыңыз. Бұл мақсатта шпательді немесе басқа үшкір затты қолдануға болмайды.
- Металл бөлшектердің жылтыратылған беттерін коррозиядан қорғау үшін балауызды қорғаныш жабынын немесе құрамында хромы бар сақтандырғыш құрал жағыңыз және көбірек жылтырауы үшін ысқылаңыз.
- Қысқы ауа райында немесе теңіз жағалауындағы аймақтарда жылтыратылған металл бөлшектердің бетіндегі балауыздың немесе консерванттың қабаты қалыңырақ болуы тиіс. Қажет болса, бөлшектерге агрессивті емес техникалық вазелин қабатын немесе басқа қорғағыш құрамдарды жағыңыз.

Шанақтың астыңғы бөлігіне күтім жасау

Қарды, мұзды және шаңды кетіру үшін қолданылатын коррозиялық материалдар көліктің түбіне жинақталуы мүмкін. Егер бұл материалдарды кетірмесеңіз, тіпті коррозиядан қорғайтын құралмен өңделген болса да, отын өткізгіш, рама, түп және пайдаланылған газдарды шығару жүйесі секілді корпустың астыңғы бөлігінде жеделдетілген коррозия жүруі мүмкін.

Автокөлік шанағының астыңғы бөлігін және дөңгелектердің қуыстарын сәл жылы немесе салқын судың күшті арынымен кемінде айына бір рет, сондай-ақ жолсыз жермен жүріп өткеннен және қыс маусымы аяқталғаннан кейін мұқият жуып отырыңыз. Автокөліктің осы бөлігіне ерекше назар аударыңыз, себебі ондағы жиналып қалған бүкіл шаң мен балшықты көру қиын. Жабысып тұрып қалған балшықты кетірместен жай ғана сумен жібіту пайдасынан көрі көбірек зиянын тигізеді. Бұл аймақтарға ерекше назар аударыңыз, себебі олардың ластанғанын көру қиын. Жол балшығын кетірместен жай ғана сумен жібіту пайдасынан көрі көбірек зиянын тигізеді. Есіктердің астыңғы жиектерінің, табалдырықтардың және рама элементтерінің дренаждық саңылаулары бар, оларға балшық тығылып қалмауы тиіс. Бұл аймақтарда іркіліп қалған су коррозияға алып келуі мүмкін.

Алюминий дөңгелектерге қызмет көрсету

Алюминий дөңгелектердің мөлдір қорғаныш жабыны болады.

- Алюминий дөңгелектерге абразивті тазартқыштар, жылтыратқыш құрамдар, еріткіштер немесе металл щеткалар қолдануға тыйым салынады.
- Дөңгелектерді суығаннан кейін тазалау қажет.
- Тек жұмсақ сабынды немесе бейтарап жуғыш құралды ғана пайдаланыңыз және оны сумен мұқият шайыңыз. Сондай-ақ дөңгелектерді тұз себілген жолдармен жүргеннен кейін тазалаңыз.
- Дөңгелектерді автокөліктерді жууға арналған жоғары жылдамдықты щеткалармен жумаңыз.
- Сілтілі және қышқылды тазартқыш құралдарды қолдануға тыйым салынады.

Коррозиядан қорғау

Автокөлікті коррозиядан қорғау

Коррозияға қарсы күрес бойынша ең заманауи конструкторлық шешімдерді қолдана отырып, HYUNDAI компаниясы аса жоғары сапалы автокөліктер өндіреді. Алайда бұл тек істің жартысы ғана. Автокөліктің ұзақ мерзімді коррозияға қарсы тұрақтылығына қол жеткізу үшін көлік иесінің қатысуы және сәйкес әрекеттері қажет.

Коррозияның пайда болуының негізгі себептері

Автокөлікте коррозияның пайда болуының ең көп таралған себептері төмендегілер болып табылады.

- Автокөліктің түбіне жинақталуы мүмкін жолға себілетін тұз, балшық және ылғал.
- Бояудың немесе қорғаныш жабындардың тастармен, қиыршық тастармен жарылуы, сондай-ақ қорғалмаған металды коррозияның әсеріне ашық қалдыратын мардымсыз жарықтар мен ойылған ішіне қарай майысулар.

Белсенді коррозия аймақтары

Егер сіз автокөлік коррозиялық заттектердің әсеріне жүйелі түрде ұшырайтын аймақта тұратын болсаңыз, коррозиядан қорғау әсіресе үлкен маңызға ие болады. Жеделдетілген коррозияның кең таралған себептеріне жолға себілетін тұз, шаң-тозаңды бақылауға арналған химиялық заттектер, теңіз ауасы және өнеркәсіптік ластауыштар жатады.

Ылғал — коррозия көзі

Ылғал коррозияның туындауы әбден ықтимал болатын жағдайлар тудырады. Мысалы, коррозиялық процестер жоғары ылғалдылық жағдайында, әсіресе қоршаған орта ауасының нөлден сәл жоғары температурасында үдейді. Мұндай жағдайларда баяу буланатын ылғал коррозиялық материалдардың автокөлік бөлшектерінің беттерімен үнемі жанасуын қамтамасыз етіп тұрады.

Коррозияның ерекше белсенді көзі балшық болып табылады, себебі ол баяу кебеді және автокөлік бетінде ылғалды ұстап тұрады. Тіпті балшық құрғақ болып көрінсе де, оның құрамында әлі де ылғал болуы және ол коррозиялық процестерге ықпал етуі мүмкін.

Жоғары температуралар да автокөліктің ылғал отыруы мүмкін нашар желдетілетін бөліктерінің коррозиясының пайда болуына ықпал ете алады. Осы себептерге байланысты автокөлікті таза ұстау және ондағы балшықты және жиналып қалған басқа материалдарды жүйелі түрде кетіріп отыру қажет. Бұл тек сыртқы беттерге ғана емес, автокөліктің түбіне де қатысты.

Коррозияның алдын алу

Автокөлікті таза ұстаңыз Коррозияның алдын алудың ең жақсы тәсілі — бұл автокөлігіңізді таза ұстау және коррозиялық белсенді заттектерді жүйелі түрде тазалап кетіру. Автокөліктің түбіне ерекше көңіл бөлу қажет.

- Егер автокөлігіңіз үнемі коррозия тудыратын заттектердің (жолға себілетін тұз, теңіз ауасы, өнеркәсіптік ластауыштар, қышқылды жаңбырлар және т. б.) әсеріне ұшырайтын аймақта тұратын болсаңыз, автокөлікті қорғауға ерекше көңіл бөлу қажет. Қыс мезгілінде кемінде айына бір рет көліктің түбін құбыршектен атқылаған сумен жуып шаю қажет. Қыз маусымы аяқталғаннан кейін де дәл осы әрекетті жасау қажет.
- Автокөлік түбін тазалаған кезде дөңгелек қуыстарында және басқа да қолжетімсіз жерлерде орналасқан конструкциялық элементтерге ерекше көңіл бөлу қажет. Тазалауды мұқият жүргізіңіз — балшықты жібітіп, алайда жуып кетірмей қойсаңыз, коррозияға бөгет болмай, керісінше оның дамуына ықпал етесіз. Балшық қатпарларын немесе коррозиялық белсенді заттектерді кетіру үшін күшті арынмен атқылаған буды немесе суды қолданған ерекше тиімді.
- Есіктердің астыңғы бөлігін, аспа элементтерін және күштік конструкцияларды тазалаған кезде дренаждық саңылаулардың ылғалдың буланып кетуіне және коррозияның пайда болуын тездетіп ішке жиналмауына мүмкін беріп, ашық болуын қадағалаңыз.

Гаражда ылғалдың болмауын қамтамасыз етіңіз

Автокөлікті ылғал, нашар желдетілетін гаражға тұраққа қоймаңыз. Бұл коррозия үшін қолайлы орта тудырады. Бұл автокөлікті гараж ішінде жуған немесе әлі су не бетін қар, мұз немесе балшық басқан күйінде онымен гаражға кірген кезіңізде әсіресе маңызды. Егер ылғалдың буланып кетуіне кедергі келтіретіндей жақсы желдетілмейтін болса, тіпті жылытылатын гараждың ішінде де коррозияның дамуына қолайлы жағдайлар болуы мүмкін.

Лак-бояу жабынын және сәндік панельдерді жақсы күйінде ұстаңыз.

Коррозия ықтималдығын барынша азайту үшін әрлеу жабынындағы сызаттарды немесе жарықтарды кейінге қалдырмастан бояу қажет. Егер металл жалаңаштанып қалса, мамандандырылған шанақ бояу шеберханасына жүгінуге кеңес беріледі.

Құс саңғырығының жоғары коррозиялық белсенділігі бар және небәрі бірнеше сағатта боялған беттерді зақымдауы мүмкін. Құс саңғырығын кейінге қалдырмастан кетіру қажет.

Салонға күтім жасау

Салонға күтім жасау бойынша жұмыстарды орындау кезіндегі жалпы сақтық шаралары

Салон элементтеріне әтір және косметикалық май секілді күйдіргіш ерітінділердің тиюіне жол бермеу қажет, себебі олар бетті зақымдауы және түсін оңдырып жіберуі мүмкін. Мұндай заттектер салон элементтеріне тиген жағдайда дереу оларды сүртіп алыңыз. Автокөліктің ішкі беттерін дұрыс тазалау бойынша нұсқаулықтармен танысыңыз.

Ескертпе

- Ешбір жағдайда судың немесе басқа сұйықтықтардың автокөлік ішіндегі электр/электронды элементтерге тиюіне жол бермеңіз, себебі бұл оларды зақымдауы мүмкін.
- Былғары беттерді (руль дөңгелегі, орындықтардың қаптауышы және т. б.) тазалау үшін бейтарап тазартқыш құралдарды немесе спиртінің мөлшері төмен ерітінділерді қолданыңыз. Спиртінің мөлшері жоғары ерітінділерді немесе қышқылды/сілтілі тазартқыш құралдарды қолдану түсінің көмескіленуіне немесе былғары жабынның үстіңгі қабатының жойылуына алып келуі мүмкін.

Ішкі әрлеме қаптауышын және элементтерін тазалау

автокөліктің ішкі беттері

Бар болса

Автокөліктің ішкі беттерінен шаңды және жабыспаған кірді щетканың немесе шаңсорғыштың көмегімен кетіріңіз.

Қажет болса, ішкі беттерді жылы судың және құрамында белсенді компоненттері жоқ жұмсақ тазартқыш құралдың қоспасымен тазалаңыз (қолданар алдында барлық тазартқыш құралды көзге көрінбейтін жерлерге қолданып байқап көріңіз).

Мата

Бар болса

Мата беттерден шаңды және жабыспаған кірді щетканың немесе шаңсорғыштың көмегімен кетіріңіз. Тыстаманы немесе кілемшелерді әлсіз сабын ерітіндісімен тазалауға кеңес беріледі. Жаңадан түскен кір дақтарын бірден матаға арналған дақ кетіргіштің көмегімен кетіруге кеңес беріледі. Егер жаңа дақтарды дереу кетірмесеңіз, олар матада біржола қалуы немесе оның түсін бұзуы мүмкін. Сондай-ақ тиісті күтім болмаған жағдайда материалдың отқа төзімділік қасиеттері төмендеуі мүмкін.

Ескертпе

Ұсынылған тазартқыш құралдар мен әдістерді пайдаланудан ауытқу матаның сыртқы түріне және оның отқа төзімділігіне кері әсер етуі мүмкін.

Былғары тыстама

Бар болса

- Орындықтардың былғары қаптауышының қасиеттері
  - Былғары қаптауыш пайдалануға жарамды ету үшін арнайы өңдеуден өткен жануарлардың терісінен жасалған. Табиғи материал болғандықтан оның кейбір бөліктері қалыңдығымен және тығыздығымен ерекшеленеді.

    Температураға және ылғалдылыққа байланысты табиғи созылудың және шөгудің салдары ретінде жиырықтар пайда болуы мүмкін.
  - Жайлылықты жоғарылату мақсатында орындық созылмалы матадан жасалған.
  - Денеге жанасатын бөлшектердің пішіні иілген, сондай-ақ орындықтың биік бүйірлік тіреуіші бар, бұл көлікті жүргізген кезде жайлылықты және тұрақтылықты қамтамасыз етеді.
  - Пайдалану барысында жиырықтар пайда болуы мүмкін — бұл қалыпты құбылыс. Бұл бұйымның кемшілігі болып табылмайды.

Ескертпе

- Кепілдік автокөлікті пайдалану кезінде табиғи жолмен туындайтын жиырықтарға және қажалуға таралмайды.
- Металл бөлшектері бар белбеулер, сыдырмалар немесе шалбардың артқы қалтасына кілттерді салу орындықтардың тыстамасын зақымдауы мүмкін.
- Орындыққа сұйықтық тигізбеуге тырысыңыз. Бұл табиғи былғарының қасиеттерін өзгертуі мүмкін.
- Түсі оңатын джинс немесе киім орындықтың тыстау матасының бетін бүлдіруі мүмкін.

- Табиғи былғарыдан жасалған тыстамасы бар орындықтарға күтім жасау
  - Орындықтардан шаңды және құмды кетіру үшін орындықтарды мезгіл-мезгілімен шаңсорғышпен тазалаңыз. Бұл орындықтардың былғарысының қажалуын немесе зақымдалуын болдырмайды және оларды жақсы күйінде сақтайды.
  - Орындықтардың қаптауышының былғарысын құрғақ немесе жұмсақ матамен жиі сүртіңіз.
  - Былғарыға күтім жасауға арналған тиісті құралдарды пайдалану орындықтардың тыстамасының қажалуының алдын ала және түсін сақтай алады. Былғарыға арналған жабынды немесе былғарыны қорғауға арналған құралды қолданар алдында міндетті түрде нұсқаулығымен танысыңыз немесе мамандардың кеңестерін алыңыз.
  - Ашық түсті (сарғыш, ақсары-сарғыш) былғары жеңіл ластанады, ал ондағы дақтар көзге көрініп қалады. Орындықтарды жүйелі түрде тазалап отырыңыз.
  - Орындықтарды дымқыл шүберекпен сүртпеңіз. Бұл беттің жарылып кетуіне алып келуі мүмкін.
- Былғары орындықтарды тазалау
  - Барлық ластанған жерді бірден тазартыңыз. Әртүрлі ластануларды кетіру кезінде төмендегі нұсқауларды орындаңыз.
  - Косметика (күннен қорғайтын крем, крем-далап және т. б.) Тазартқыш кремді шүберекке жағыңыз және ластанған жерді сүртіңіз. Кремді ылғал шүберекпен кетіріңіз, содан кейін суды құрғақ шүберекпен сүртіңіз.
  - Сусындар (кофе, алкогольсіз сусындар және т. б.) Бейтарап еріткіштің аз мөлшерін жағыңыз және дақтың жайылып жағылуы тыйылғанша сүртіңіз.

- Май

  Майды дереу жақсы сіңіретін шүберекпен сүртіп алыңыз және тек табиғи былғарыға арналған дақ кетіргішпен сүртіңіз.
- Сағыз. Сағыз қатайғанға дейін оның бетіне мұз басып ұстаңыз, содан кейін біртіндеп кетіріңіз.

• Наппа былғарысына күтім жасау (болған жағдайда)
- Шектен тыс күннің және жылудың әсерінен сақтауға тырысыңыз. Күн жарығының және жылудың шектен тыс әсері табиғи түрде наппа былғарысының түсінің оңуына және кеуіп қалуына, сондай-ақ жиырықтардың пайда болуына және түссізденуіне алып келеді. Егер наппа былғарысына сұйықтық тисе, зақымдарын барынша азайту үшін оны дереу түксіз матамен тазалап алыңыз. Наппа былғарысының бетін үшкір заттармен қырнамаңыз. Егер наппа былғарысымен қапталған орындығыңыз ашық бояумен боялған болса, ол боялған материалдардан, мысалы, джинстан ластануы немесе бүлінуі мүмкін.

Ішкі ағаш әрлеме

- Ішкі ағаш әрлемені тазалау үшін ағаш жиһазды қорғауға арналған құралдарды (мысалы, балауыз, жабынға арналған құрам) пайдаланыңыз.
- Бірегей ағаш текстураларын ұзағырақ уақыт бойы сақтау үшін салонның ағаш әрлемесін түгі жоқ таза матамен жиі сүртіп отырыңыз .
- Егер салонның ағаш әрлемесіне сусын (мысалы, су, кофе) төгіп алсаңыз, оны дереу таза құрғақ шүберекпен сүртіп алыңыз.
- Үшкір заттар (мысалы, бұрауыш, пышақ), жабысқақ материалдар немесе таспалар салонның ағаш әрлемесін зақымдауы мүмкін.
- Кез келген күшті соққылар салонның ағаш әрлемесін зақымдауы мүмкін.
- Егер салонның ағаш әрлемесіндегі жабын кетіп қалатын болса, ылғал ағашты зақымдау немесе оның қасиеттерін өзгертуі мүмкін.
- Егер салонның ағаш әрлемесі зақымдалатын болса, оның бетінен теріңізге шөгір кіріп кетуі мүмкін. Сондықтан зақымдалған ішкі ағаш әрлемені HYUNDAI ресми дилеріне ауыстырғаныңыз жөн.

Қауіпсіздік белбеулерін тазалау

Белбеудің таспасын тыстаманы немесе кілем жабындарын тазалауға ұсынылған кез келген жұмсақ сабын ерітіндісінің көмегімен тазалауға болады. Сабынды пайдалану бойынша нұсқауларды орындаңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Белбеу таспасын ағартпаңыз және қайтадан боямаңыз, себебі мұның нәтижесінде ол беріктігінен айырылуы мүмкін.

Әйнектерді ішкі жағынан тазалау

Салондағы әйнектердің беттерін тазалау үшін шыны жуғыш затты қолданыңыз. Әйнектерге арналған жуғыш құралдың қаптамасында келтірілген нұсқауларды орындаңыз.

Ескертпе

Артқы әйнектің ішкі бетін қырғыштың көмегімен тазаламаңыз және оны қырнамаңыз. Осылайша артқы әйнек жылытқышының торын зақымдап алуыңызға болады.

Пайдаланылған газдардың уыттылығын төмендету жүйесі

Автокөлігіңіздің пайдаланылған газдарының уыттылығын төмендету жүйесіне шектеулі кепілдік таралады. Кепілдік міндеттемелер туралы толық ақпарат автокөлікпен бірге жеткізілетін техникалық қызмет көрсету паспортында келтірілген.

Сіздің автокөлігіңіз зиянды заттектер шығарындыларын шектеу бойынша талаптарға сәйкес келетін пайдаланылған газдардың уыттылығын төмендету жүйесімен жабдықталған. Пайдаланылған газдардың уыттылығын төмендету жүйесі үш элементтен тұрады.

- Қозғалтқыш картерінен шығатын шығарынды газдардың уыттылығын төмендету жүйесі
- Отын бағынан шығатын шығарынды газдардың уыттылығын төмендету жүйесі
- Пайдаланылған газдардың уыттылығын төмендету жүйесі

Уыттылықты төмендету жүйесінің қалыпты жұмыс істеуі үшін автокөлікке осы нұсқаулықта келтірілген техникалық қызмет көрсету кестесіне сәйкес HYUNDAI ресми дилерінде тексеру және техникалық қызмет көрсету жүргізуге кеңес беріледі.

Ескертпе

Техникалық қызмет көрсету барысында тексерулер мен сынақтар жүргізу кезіндегі сақтық шаралары (бағыт тұрақтылығын электрондық тұрақтандыру жүйесі, ESC)

- Динамометриялық сынақ барысында оталдырудың өткізіп жіберуіне жол бермеу үшін ESC жүйесінің ауыстырып қосқышын басу арқылы динамикалық тұрақтандыру жүйесін (ESC) өшіріп қойыңыз («ESC OFF» (ESC өшірулі) индикаторы жанып тұрады).
- Динамометриялық сынақ аяқталғаннан кейін ESC ауыстырып қосқышын қайта басу арқылы ESC жүйесін қосыңыз.

Қозғалтқыш картерінен шығатын шығарынды газдардың уыттылығын төмендету жүйесі

Картерді мәжбүрлеп желдету жүйесі ауаның картерден шығатын газдармен ластануына жол бермеу үшін қолданылады. Бұл жүйе ауа қармайтын құбыршек арқылы картерге сүзілген таза ауаның ағып келуін қамтамасыз етеді. Картердің ішінде таза ауа кіріп кеткен газдармен араласады, кейін олар картердің мәжбүрлеп желдету клапаны арқылы кіргізу жүйесіне өтеді.

Отын багынан шығатын шығарынды газдардың уыттылығын төмендету жүйесі

Отын багынан шығатын шығарынды газдардың уыттылығын төмендету жүйесі отын буларының атмосфераға бөлінуінің алдын алады.

Жинақтағыш

Отын багының ішінде түзілетін отын булары жұтылады және борттық жинақтағышта сақталады. Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрғанда жинақтағыштағы отын булары үрлеуді басқару электрмагнитті клапаны арқылы теңгергіш бакке жіберіледі.

Отын буларын жинақтағыштың үрлеуді басқару электрмагнитті клапаны

Отын буларын жинақтағыштың үрлеуді басқару электрмагнитті клапаны (PCSV) қозғалтқышты басқару блогы (ECM) арқылы бақыланады; бос жүріс кезінде қозғалтқыштың салқындату сұйықтығының температурасы төмен болса, PCSV жабылады, осының арқасында буланған отын қозғалтқышқа келмейді. Әдеттегі қозғалыс кезінде қозғалтқышты қыздырғаннан кейін қозғалтқышқа буланған отынды кіргізу үшін PCSV ашылады.

Пайдаланылған газдардың уыттылығын төмендету жүйесі

Пайдаланылған газдардың уыттылығын төмендету жүйесі жоғары тиімділікпен шығарындылардың құрамын бақылап тұрады және сонымен бірге автокөліктің жақсы жүріс сипаттамаларын сақтайды.

Егер қозғалтқыш сөнсе немесе отала алмай тұрса, қозғалтқышы оталдыруға бағытталған әрекеттердің шектен тыс саны шығарынды газдарды тазалау жүйесінің істен шығуына алып келуі мүмкін.

Қозғалтқыштың шығарынды газдарына (иіс газы) қатысты сақтық шаралары

- Шығарынды газдардың арасында иіс газы болуы мүмкін. Егер автокөлікте кез келген шығарынды газдардың иісін сезсеңіз, көлікті толық ашылған терезелерімен жүргізіңіз. Дереу жақын жердегі автосервиске барыңыз.

⚠ ЕСКЕРТУ

Қозғалтқыштың шығарынды газдарының құрамында иіс газы (CO) бар. Оның түсі мен иісінің болмайтынына қарамастан ол өте қауіпті және онымен тыныстаған жағдайда кісі өліміне алып келуі мүмкін. Уланудан сақтану үшін төменде келтірілген нұсқауларды орындаңыз.

- Жабық үй-жайларда (гараждар секілді) қозғалтқышты үй-жайға кіріп-шығуға қажетті уақыттан ұзақ қосулы күйінде ұстамаңыз.
- Егер автокөлік ашық кеңістікте жеткілікті ұзақ уақыт бойы қосулы қозғалтқышымен тұрған болса, желдету жүйесін (қажеттілігіне қарай) салонға сыртқы ауа берілетіндей етіп баптаңыз.
- Қосулы қозғалтқышымен тұраққа қойылған немесе аялдаған автокөлікте ұзақ уақыт бойы отырмау қажет.
- Егер қозғалтқыш сөнсе немесе отала алмай тұрса, қозғалтқышы оталдыруға бағытталған әрекеттердің шектен тыс саны шығарындылардың уыттылығын төмендету жүйесінің істен шығуына алып келуі мүмкін.

Каталиттік бейтараптандырғышпен жұмыс істеу кезіндегі сақтық шаралары

Бар болса

⚠ ЕСКЕРТУ

Газ шығару және каталитикалық жүйелер қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде қатты қызады және оны өшіргеннен кейін бірден өте ыстық болып қалады. Күрделі жарақаттар мен кісі өлімі қаупінен сақтану үшін:

- Шөптер, өсімдік, қағаз, жапырақ және т. б. секілді жеңіл тұтанатын заттардың жанына тұраққа тұруға, қозғалтқышты бос жүріспен істетіп қоюға, жеңіл тұтанатын заттардың жанынан жүріп өтуге немесе олар арқылы жүруге тыйым салынады. Қызып тұрған пайдаланылған газдарды шығару жүйесі автокөлігіңіздің астындағы заттардың жануына алып келуі мүмкін.
- Пайдаланылған газдарды шығару жүйесі мен каталиттік бейтараптандырғыштан аулақ болыңыз, әйтпесе күйіп қалуыңыз мүмкін.

Сонымен қатар пайдаланылған газдарды шығару жүйесінің айналасындағы ыстыққа төзімді корпусты шешіп алуға, автокөліктің түбін герметизациялауға және автокөлікке коррозияға қарсы күресу жабынын жағуға тыйым салынады. Белгілі жағдайларда бұл өртену қаупін тудыруы мүмкін.

Сіздің автокөлігіңіз шығарындылардың уыттылығын төмендетуге арналған каталиттік бейтараптандырғышпен жабдықталған.

Ескертпе

Каталиттік бейтараптандырғыштың және автокөліктің зақымдануының алдын алу үшін әрмен қарай көрсетілген сақтық шараларын қабылдаңыз.

- Тек ЭТИЛДЕНБЕГЕН БЕНЗИНДІ ғана пайдаланыңыз (бензинді қозғалтқышы бар автокөліктер үшін).
- Оталдыруды өткізіп жіберу секілді қозғалтқыштың ақаулығының белгілері болған немесе автокөліктің сипаттамалары елеулі түрде төмендеген жағдайда автокөлікті пайдалануды доғарыңыз.
- Қозғалтқыштың жұмыс режимдерін арналған мақсатынан тыс пайдаланбаңыз. Мысалы, қозғалтқышты өшірген күйде еркін жүріспен жүрмеген және тік беткейлерден қозғалтқышты өшірген күйде қосулы беріліспен түспеген жөн.
- Қозғалтқышты ұзақ уақыт бойы (бес минуттан артық) бос жүріс режимінде істетіп қалдырмаңыз.
- Қозғалтқыштың немесе шығарынды газдарды бақылау жүйесінің ешқандай бөліктерін модификацияламаңыз және өзгертпеңіз. Барлық тексеру мен түзетуді HYUNDAI ресми дилері жүргізген жөн.
- Өте төмен отын деңгейімен көлікті жүргізбеңіз.
  Отынды толық тауысу оталдыру жүйесінің ақауына және каталитикалық бейтараптандырғыштың зақымдалуына алып келуі мүмкін.

Бұл ескертулерді орындамау автокөлікке кепілдік беруден бас тартуға негіз болуы мүмкін.

Бензин күйе сүзгісі (GPF)

Бар болса

Бензин күйе сүзгісі жүйесі (GPF) пайдаланылған газдардың күйесін жояды.

GPF жүйесі қозғалыс жағдайларына байланысты жинақталған күйені автоматты түрде өртейді (немесе тотықтырады) (бір реттік ауа сүзгісімен салыстырғанда).

Басқаша айтқанда, жинақталған күйе қалыпты/жоғары қозғалу жылдамдығында пайдаланылған газдардың жоғары температурасының әсер етуі жолымен қозғалтқышты басқару жүйесі арқылы жойылады.

Алайда автокөлікті қысқа қашықтықтарға жүру үшін жиі пайдаланған немесе төмен жылдамдықпен ұзақ пайдаланған жағдайда күйені автоматты түрде жою процессі төмен температураның салдарынан бұзылуы мүмкін. Бұл жағдайда жинақталған күйе күйенің тотығуы процессіне қарамастан белгілі бір мөлшерге жетуі мүмкін, осыдан кейін бензин күйе сүзгісінің ( ) индикаторы жанады.

GPF жүйесінің индикаторы шамамен 30 минут бойы қозғалтқыштың 1500-4000 айн/мин айналымдарында және 3-ші берілістен төмен болмағанда қозғалыс жылдамдығы 80 км/сағ-тан (50 миль/сағ) асқан кезде жануын доғарады.

Егер GPF шамы жыпылықтай бастаса немесе «**Пайдаланылған газдарды шығару жүйесін тексеріңіз**» хабарламасы пайда болса, тіпті автокөлік жоғарыда сипатталған режимде қозғалған болса да, GPF жүйесін HYUNDAI ресми дилеріне тексертуге кеңес беріледі.

Егер GPF жүйесінің индикаторы ұзақ уақыт бойы жыпылықтап тұрса, бұл күйе сүзгісі жүйесін зақымдауы және отын шығынын ұлғайтуы мүмкін.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Күйе сүзгісі жүйесімен жабдықталған көлік құралдары үшін тек талаптарға сай келетін отынды пайдалануға кеңес беріледі.

Бензиннің техникалық шарттарға сәйкес келмейтін қоспалары бар басқа түрлерін пайдалану күйе сүзгісі жүйесін зақымдауы және пайдаланылған газдар шығарындыларымен байланысты проблемалар тудыруы мүмкін.

Пәндік көрсеткіш

Н

НВА (шалғай жарықты автоматты түрде ауыстырып қосу) 5-81
НВА (шалғай жарықты автоматты түрде ауыстырып қосу) жүйесінің баптаулары 5-81
Фаралардың шалғай жарығын автоматты түрде ауыстырып қосу жүйесінің ақаулықтары мен шектеулері 5-83
Фаралардың шалғай жарығын автоматты түрде ауыстырып қосу жүйесінің жұмысы 5-82
HDA (Автомагистральмен жүру көмекшісі) 7-116
HDA (Автомагистральмен жүру көмекшісі) жұмысы 7-119
Автомагистральмен жүру көмекшісінің баптаулары 7-117
Автомагистральмен жүру көмекшісінің шектеулері мен ақаулары 7-126
HYUNDAI Motor Company 1-2

Е

«Engine Start/Stop» қозғалтқышты оталдыру/тоқтату түймесі 6-5
eCall жалпы еуропалық төтенше қоңыраулар жүйесі (Еуропа елдері үшін) 8-38
eCall жалпы еуропалық төтенше қоңыраулар жүйесі (Еуропа елдері үшін) 8-43
Дербес деректерді өңдеу туралы ақпарат (Еуропа үшін) 8-41

І

ISG жүйесі (стоп-старт) 6-56
ISG ақаулығы 6-59
ISG жүйесін өшіру 6-58
ISG жүйесінің жұмысы 6-56
АКБ датчигін калибрлеу 6-59
Қозғалтқышты өшіріп-қосу шарттары 6-58
ISG интеллектуалды жүйесі 6-60
ISG интеллектуалды жүйесінің шектеулері 6-60
Алдыдағы автокөлік жүріп кеткенде автоматты түрде қайта оталдыру 6-60

А

Автокөлік баптаулары (ақпараттық ойын-сауық жүйесі) 4-36
Автокөлігіңізді баптау 4-36
Автокөлік массасы 6-89
Шамадан артық жүк тиеу 6-89
Автокөлік туралы деректерді жинау және оқиғалар туралы деректерді тіркегіш 1-11
Автокөліктен қауіпсіз түсіру жүйесі (SEA) 7-53
Қауіпсіз түсіру жүйесінің ақаулары мен шектеулері 7-58
Қауіпсіз шығуды қамтамасыз ету жүйесінің баптаулары 7-54
Қауіпсіз шығуды қамтамасыз ету жүйесінің жұмысы 7-56
Автокөлікті модификациялау 1-9
Автокөлікті пайдалану бойынша нұсқаулар 1-9
Автокөлікті сынап жүргізу 1-10
Автокөліктің массасы және жүксалғыш көлемі 2-21

Автокөліктің сериялық нөмірі (VIN) 2-27
Автокөліктің сертификациялық тақтайшасы 2-27
Автоматты түрде басқарылатын климат-контроль жүйесі 5-106
Ауаны автоматты жылыту және кондициялау жүйесі 5-109
Жүйеге техникалық қызмет көрсету 5-119
Қолмен басқарылатын ауаны жылыту және кондициялау жүйесі 5-111
Автоматтық трансмиссия 6-10
Автоматтық трансмиссияны басқару 6-11
Аспаптар панелінің дисплейіндегі хабарламалар 6-16
Қауіпсіз жүргізу амалдары 6-19
Руль астындағы ауыстырып қосқыш (қолмен ауыстырып қосу режимінде) 6-18
Айнала шолу камерасы (SVM) 7-132
Айнала шолу жүйесінің баптаулары 7-133
Айнала шолу жүйесінің жұмысы 7-134
Айнала шолу жүйесінің шектеулері мен ақаулықтары 7-138
Айналар 5-34
Артқы жүріспен тұраққа қою кезіндегі көмек 5-44
Сыртқы артқы көрініс айналары 5-42
Ішкі артқы көрініс айнасы 5-34
Аккумулятор 9-41
Аккумулятор батареясының сыйымдылығы көрсетілген жапсырма 9-43
Аккумуляторды зарядтау 9-44
Аккумулятордың қызмет ету мерзімін ұзарту 9-43
Аспаптар параметрлерін арылту 9-45
Ақпараттық ойын-сауық жүйесі 5-149
Bluetooth® сымсыз технологиясы 5-152
USB порты 5-151
Ақпараттық ойын-сауық жүйесі 5-150
Антенна 5-149
Дауысты анықтап тану 5-152
Руль дөңгелегіндегі қашықтан басқару элементтері 5-150
Алдыңғы әйнектегі қырауды және буланууды кетіру 5-121
Автоматты түрде басқарылатын климат-контроль жүйесі 5-122
Алдыңғы әйнек жылытқышы 5-124
Буды кетіру жүйесінің жұмыс алгоритмі 5-123
Қолмен басқарылатын климат-контроль жүйесі 5-121
Алдыңғы жақтан жүргізушінің зейінін бақылау жүйесі 7-76
Алдыңғы жақтан жүргізушінің зейінін бақылау жүйесінің баптаулары 7-77
Алдыңғы жақтан жүргізушінің зейінін бақылау жүйесінің жұмысы 7-77
Алдыңғы жақтан зейінді бақылау жүйесінің ақаулары мен шектеулері 7-79
Алдыңғы/артқы жүріспен тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесі (PDW) 7-150
Алдыңғы/артқы жүріспен тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесінің баптаулары 7-151
Алдыңғы/артқы жүріспен тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесінің ақаулықтары мен шектеулері 7-154
Алдыңғы/артқы жүріспен тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесінің жұмысы 7-152

Апаттық жарық сигналын беру жүйесі..... 8-3
Апаттық жиынтық..... 8-36
Апаттық аялдау белгісі 8-36
Дәрі қобдишасы..... 8-36
Өртсөндіргіш..... 8-36
Төтенше жағдайға арналған апаттық балғаны қалай пайдалану қажет 8-37
Шина манометрі 8-36
Артқы жүріспен қозғалу кезінде соқтығысулардың алдын алу жүйесі (RCCA) 7-139
Автокөліктің артында көлденең бағытта қозғалып бара жатқан объектілермен соқтығысудың алдын алу жүйесінің баптаулары 7-140
Автокөліктің артында көлденең бағытта қозғалып бара жатқан объектілермен соқтығысудың алдын алу функциясының ақаулықтары мен шектеулері..... 7-145
Автокөліктің артында көлденең бағытта қозғалып бара жатқан объектілермен соқтығысудың алдын алу жүйесінің жұмысы..... 7-141
Артқы жүріспен тұраққа кіру кезінде соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі (PCA) 7-164
Артқы жүріспен тұраққа кіру кезінде соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің баптаулары 7-165
Артқы жүріспен тұраққа кіру кезінде соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің ақаулықтары мен шектеулері 7-167
Артқы жүріспен тұраққа кіру кезінде соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің жұмысы..... 7-166
Артқы көрініс камерасы (RVM)..... 7-128
Артқы көрініс мониторының баптаулары..... 7-128
Артқы көрініс мониторының жұмысы..... 7-129
Артқы көрінісі мониторының шектеулері мен ақаулықтары..... 7-131
Артқы орындықта жолаушының отырғаны туралы хабарлайтын жетілдірілген жүйе (ROA)..... 5-21
Жүйені баптау 5-21
Жүйені пайдалану кезіндегі сақтық шаралары 5-22
Жүйенің жұмысы 5-22
Сәйкестік декларациясы..... 5-24
Аспаптар панелі 4-2
Аспаптар панелін басқару 4-3
Аспаптар панелінің дисплейіндегі хабарламалар 4-27
Берілісті ауыстыру индикаторы..... 4-8
Датчиктер және өлшеу аспаптары..... 4-3
Сигнал шамдары және индикаторлар 4-9
Аспаптар панелінің дисплейі..... 4-32
Аспаптар панелінің дисплейін басқару..... 4-32
Қарау режимдері 4-32
Ауа тазартқыш..... 9-34
Сүзгіні ауыстыру..... 9-34
Ашық бастапқы коды бар бағдарламалық құрал туралы хабарлама..... 2-31

Ә

Әйнекжуғыш сұйықтығы 9-34
Жуу сұйықтығының деңгейін тексеру 9-34
Әйнектазартқыш щеткалары 9-37
Щеткаларды ауыстыру 9-38
Щеткалардың күйлерін тексеру 9-37
Әйнектазартқыштар мен Жуғыштар 5-88
Алдыңғы әйнекжуғыштар 5-91
Алдыңғы әйнектазартқыштар 5-90
Артқы әйнектазартқыштар 5-92

Б

Баланы ұстап тұрушы жүйе (БҰЖ) 3-53
Баланы бекіту жүйесін орнату 3-56
Баланы ұстап тұрушы жүйені (БҰЖ) таңдау 3-54
Біздің кеңесіміз: балалар ортаңғы орындықта 3-53
Белсенді ауа жапқыш 6-68
Ақау 6-68
Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі (FCA) 7-5
Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің (FCA) баптаулары 7-9
Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің ақаулықтары мен шектеулері 7-24
Бетпе-бет соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің жұмысы 7-13
Бұл нұсқаулықты қалай пайдалануға қажет 1-3

Г

Габариттік өлшемдер 2-17

Е

Егер дөңгелектің ауасы шығып кетсе (жөндеу жиынтығы болған жағдайда) 8-25
Дөңгелектің ауасы шығып кетсе, шиналарға арналған жөндеу жиынтығын пайдалану 8-28
Кіріспе 8-25
Шина жөндеу жиынтығының компоненттері 8-27
Шиналарға арналған жөндеу жиынтығын қауіпсіз пайдалану бойынша ескертпелер 8-26
Шиналардағы қысымды реттеу 8-31
Егер дөңгелектің ауасы шығып кетсе (қосалқы дөңгелек болған жағдайда) 8-16
Домкрат және құрал-саймандар 8-16
Домкраттың ЕО нормаларына сәйкестігі туралы декларация 8-24
Домкраттың жапсырмасы 8-23
Дөңгелекті ауыстыру 8-18
Қосалқы дөңгелекті шешіп алу және сақтау 8-17
Егер қозғалтқыш оталмай тұрса 8-4
Ерекше қозғалыс жағдайлары 6-69
Автокөлікті жауында жүргізу 6-70

Автокөлікті су басқан жерлерде жүргізу 6-71
Автокөлікті тербелту 6-69
Автокөлікті түнгі уақытта жүргізу 6-70
Автомагистральдерде қозғалу 6-71
Бірқалыпты бұрылу 6-70
Қауіпті жүргізу шарттары 6-69
Есік құлыптары 5-15
Артқы орындықта жолаушының отырғанын ескерту жүйесі (ROA) 5-20
Балаға артқы есіктерді ашуға жол бермейтін құлыптарды бекіту құрылғысы 5-18
Балаларды қорғауға арналған электронды құлып 5-19
Есік құлыптарын автокөлік сыртынан басқару 5-15
Есіктерді автоматты түрде құлыптау және құлпын ашу функциясы 5-18
Есіктердің құлыптарының ашылуын автокөлік ішінен басқару 5-16

Ж

Жарықтандыру шамдары 9-71
Артқы құрама шамды ауыстыру 9-76
Бұрылыс көрсеткіштерінің бүйірлік қайталағыштарын ауыстыру 9-76
Нөмір белгісін жарықтандыру шамын ауыстыру 9-78
Салонды жарықтандыру шамын ауыстыру 9-78
Үстіңгі стоп-сигналды ауыстыру 9-77
Фараларды фокустау (Еуропа елдері үшін) 9-73
Фаралардың, габарит жарықтарының, бұрылыс көрсеткіштерінің, күндізгі жүріс жарықтарының (КЖЖ) шамдарын ауыстыру 9-72
Жол жүрер алдында 6-3
Автокөлікке отырар алдында 6-4
Қозғалтқышты оталдырар алдында 6-4
Жолақта ұстап отыру жүйесі (LKA) 7-33
Жолақты ұстап отыру жүйесінің жұмысы 7-35
Жолақты ұстап отыру жүйесінің шектеулері мен ақаулары 7-38
Қозғалыс жолағын ұстап отыру жүйесінің баптаулары 7-34
Жолақты бақылау жүйесі (LFA) 7-111
Жолақты бақылау жүйесінің жұмысы 7-113
Жолақты қадағалау жүйесінің шектеулері мен ақаулары 7-115
Қозғалыс жолағын қадағалау жүйесінің баптаулары 7-112
Жоспарлы техникалық қызмет көрсету пункттерінің сипаттамасы 9-24
АБАҚ арналған сұйықтық 9-26
Аспаның монтаждық болттары 9-27
Ауа тазартқыш сүзгісі 9-25
Газ шығару құбыры және бәсеңдеткіш 9-27
Дөңгелектердің жетектерінің біліктері мен тысқаптары 9-27
Жетек белдіктері 9-24
Картер, руль механизмінің жетегі және тысқаптары / астыңғы иінтіректің шарлы тіреуі 9-27
Картерді желдету вакуумдық құбыршектері 9-25
Клапан саңылау 9-25
Кондиционер жүйесінің салқындату агенті 9-27

Қозғалтқыштың салқындату сұйықтығы 9-25
Қос іліністі трансмиссияға арналған сұйықтық 9-26
Мотор майы және қозғалтқыштың май сүзгісі 9-24
Оталдыру білтелері 9-25
Отын багінің бу өткізгіштерінің құбыршектері және құю аузының қақпағы 9-25
Отын өткізгіш құбырлары, иілгіш құбыршектер мен қосылыстар 9-24
Отын сүзгісі 9-25
Салқындату жүйесі 9-25
Тежегіш дискілері, қыспақтары, суппорттары және роторлары 9-26
Тежеу жүйесінің өткізгіш құбырлары мен иілгіш құбыршектері 9-26
Жүксалғыштың автоматты түрде ашылуы 5-65
Анықтау аймағы 5-68
Жүксалғышты автоматты түрде ашу жүйесін өшіру 5-67
Жүксалғыштың автоматты түрде ашылуын пайдалану 5-65
Жүксалғыштың электржетекті есігі 5-58
Жүксалғыш есігінің құлпын апаттық жағдайда ашу құрылғысы 5-65
Жүксалғыштың электржетекті есігін баптау 5-63
Жүксалғыштың электржетекті есігін пайдалану 5-60
Жүксалғыштың электржетекті есігінің баптауларын бастапқы күйге келтіру 5-64
Жүксалғыштың электржетекті есігінің жұмыс істеу шарттары 5-58
Жүргізушінің көмекші жүйесі бойынша ескертпе 7-5
Жылдамдық шектеулерін қолмен бақылау жүйесі (MSLA) 7-60
Жылдамдық шектеуін қолмен бақылау жүйесінің жұмысы 7-61
Жылдамдық шектеулерін сақтау интеллектуалды көмекші жүйесі (ISLA) (Еуропа елдері үшін) 7-63
Жылдамдық шектеуін бақылау интеллектуалды жүйесінің ақаулары мен шектеулері 7-68
Жылдамдық шектеуін бақылау интеллектуалды жүйесінің баптаулары 7-64, 7-65

З

Зейінсіз жүргізу туралы ескерту (DAW) 7-70
Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесінің ақаулары мен шектеулері 7-73
Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесінің баптаулары 7-71
Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесінің жұмысы 7-71

И

Интеллектуалды круиз-контроль (SCC) 7-87
Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің ақаулықтары мен шектеулері ... 7-99
Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің баптаулары 7-87
Интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің жұмысы 7-89
Интеллектуалды қашықтан тұраққа қою жүйесі (RSPA) 7-172
Интеллектуалды қашықтан тұраққа қою жүйесінің баптаулары 7-173
Интеллектуалды қашықтан тұраққа қою жүйесінің жұмысы 7-175
Қашықтықтан тұраққа қою интеллектуалды жүйесінің шектеулері мен ақаулары 7-180

К

Капот 5-57
Капотты ашу 5-57
Капотты жабу 5-57
Капотты белсенді көтеру жүйесі 3-96
Жүйе ақаулығы 3-98
Жүйе шектеуі 3-97
Жүйені қосу 3-96
Климат-контроль жүйесінің қосымша функциялары 5-125
Алдыңғы әйнектің булануының автоматты түрде алдын алу жүйесі 5-16
Жуғыш сұйықтығын қолданған кездегі ауаны рециркуляциялау 5-128
Жуғыш сұйықтығын қолдану кезіндегі ауаны рециркуляциялау 5-129
Климат-контрольдің баптауларын қолданатын автоматты басқару органдары (жүргізуші орындығында) 5-130
Кондиционердің автоматты түрде кептіруі 5-125
Люк күйіне байланысты ауа циркуляциясы 5-128
Ылғалды автоматты түрде кетіру 5-127
Кондиционер жүйесі 2-20
Кондиционер компрессорының тақтайшасы 2-29
Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесі (BCA) ... 7-41
Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің ақаулықтары мен шектеулері 7-48
Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің баптаулары 7-43
Көзден таса аймақта соқтығысудың алдын алу көмекші жүйесінің жұмысы 7-45
Көлік иесі орындайтын техникалық қызмет көрсету 9-7
Көлік иесі орындайтын техникалық қызмет көрсетудің кестесі 9-8
Көлік құралына кіру 5-6
Иммобилайзер 5-11
Электрондық кілт 5-6
Көлікті қыста жүргізу 6-73
Қар мен мұзда жүргізу 6-73
Қыс мезгіліндегі сақтық шаралары 6-76
Көрінбейтін аймақтарды бақылау жүйесі (BVM) 7-81
Көзден таса аймақтарды бақылау жүйесінің ақаулықтары 7-83
Көзден таса аймақтарды бақылау жүйесінің баптаулары 7-82
Көзден таса аймақтарды бақылау жүйесінің жұмысы 7-82
Круиз-контроль (CC) 7-83
Круиз-контроль жүйесінің жұмысы 7-83
Кіріктірілген жад жүйесі (IMS) 5-26
Күйлерді жадқа сақтау 5-26
Күйлерді жадтан қалпына келтіру 5-27
Кіріктірілген жад жүйесін арылту кезінде 5-27
Кіріктірілген жад жүйесін арылту 5-27
Орындыққа жеңіл қол жеткізу жүйесінің жұмысы 5-28
Кіріктірілген жүргізу режимін басқару жүйесі (2WD) 6-62
Жүру режимі 6-62

Кіріктірілген жүргізу режимін басқару жүйесі (4WD) 6-65
Бетті таңдау жүйесі 6-67
Жүру режимі 6-65
Кіріспе 1-2

Қ

Қауіпсіздік белдіктері 3-42
Қауіпсіздік белдігінің ескерту шамы 3-43
Қауіпсіздік белдіктерін қолданған кездегі қосымша сақтық
Қауіпсіздік белдіктерін қолданған кездегі сақтық шаралары 3-42
Қауіпсіздік белдіктерін тиісті түрде күту 3-52
Қауіпсіздік белдіктерінің жүйесі 3-45
Шаралары 3-50
Қауіпсіздік жастығы — қосымша қауіпсіздік жүйесі 3-74
Баланы бекіту құрылғысын алдыңғы жолаушының орындығына
Қауіпсіздік жастықтары ашылғаннан кейін не болады 3-87
Қауіпсіздік жастықтары жүйесінің ескерту индикаторы 3-88
Қауіпсіздік жастықтары жүйесінің жұмыс істеу қағидасы 3-84
Қауіпсіздік жастықтары жүйесінің компоненттері 3-77
Қауіпсіздік жастықтарының бар екенін ескертетін заттаңбалар 3-95
Қауіпсіздік жастықтарының орналасуы 3-78
Қосымша сақтық шаралары 3-94
орнатпаған жөн 3-88
Пассивті қауіпсіздік жүйесіне күтім жасау 3-94
Соқтығыс кезінде неліктен қауіпсіздік жастығы ашылмады? 3-89
Қауіпсіздік шараларын сақтау туралы хабарламалар 1-3
Қозғалтқыш бөліміне шолу 2-13
Қозғалтқыш нөмірі 2-28
Қозғалтқыш 2-17
Қозғалтқышты сыртқы оталдыру көзінен қосу 8-5
Қозғалтқыштың қызып кетуі 8-8
Қозғалтқыштың салқындату сұйықтығы 9-30
Салқындату сұйықтығын ауыстыру 9-32
Салқындату сұйықтығының деңгейін тексеру 9-30
Қозғалыс кезінде күтпеген жағдай туындаса 8-3
Егер қозғалыс кезінде дөңгелектің ауасы шығып кетсе 8-4
Қозғалтқыш жолдар қиылысында тоқтап қалса 8-3
Қозғалтқыш қозғалыс барысында тоқтап қалса 8-3
Қолданылған автокөліктерді қайтару (Еуропа үшін) 1-10
Қолмен басқарылатын климат-контроль жүйесі 5-93
Ауаны жылыту және кондициялау 5-95
Жүйеге техникалық қызмет көрсету 5-104
Жүйенің жұмысы 5-100
Қос іліністі трансмиссия 6-20
Қауіпсіз жүргізу амалдары 6-29
Қос іліністі трансмиссияны пайдалану (берілістерді ауыстыру
бұралмалы тұтқасымен) 6-21
Қос іліністі трансмиссияның ескертулері 6-26

Тұраққа қою 6-29
Қосарлы люк 5-52
Бағытты автоматты түрде өзгерту 5-54
Көлбеу күйге ашу/жабу (алдыңғы жақта) 5-54
Күнқағар қалқа (алдыңғы жақта)/Электрлі күнқағар қалқа (артқы жақта) 5-52
Төбедегі жабылмаған люк туралы ескерту 5-56
Төбедегі люктің параметрлерін бастапқы күйге келтіру 5-55
Ысырып ашу/жабу (алдыңғы жақта) 5-54

М

Маңызды сақтық шаралары 3-3
Автокөліктің жылдамдығын бақылау 3-5
Автокөліктің қауіпсіз күйін сақтау 3-5
Баланы ұстап тұрушы жүйені пайдалану 3-3
Жүргізушінің басқа бір нәрсеге назарын аударуы 3-4
Көлікті алкогольдік не есірткілік масаю күйінде жүргізуге тыйым салынады 3-4
Қауіпсіздік белдігін тағу 3-3
Қауіпсіздік жастығының іске қосылып кету қаупі 3-3
Мерзімдік техникалық қызмет көрсету бойынша жұмыстар кешені 9-10
Қолайсыз пайдалану жағдайларында және аз жүрілген жолмен техникалық қызмет көрсету (Европа үшін) 9-15
Қолайсыз пайдалану жағдайларында және аз жүрілген жолмен техникалық қызмет көрсету (Европаны қоспағанда) 9-22
Штаттық техникалық қызмет көрсету кестесі (Европа үшін) 9-11
Штаттық техникалық қызмет көрсету кестесі (Европаны қоспағанда) 9-17
Мотор бөлігі 9-4
Мотор майы 9-27
Мотор майын және сүзгіні ауыстыру 9-28
Мотор майының деңгейін тексеру 9-27

Н

Навигация деректерінің негізіндегі интеллектуалды круиз-контроль жүйесі (NSCC) 7-105
Навигация деректерінің негізіндегі интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің баптаулары 7-106
Навигация деректерінің негізіндегі интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің шектеулері 7-107
Навигация деректерінің негізіндегі интеллектуалды круиз-контроль жүйесінің жұмысы 7-106

О

Орталық консольге шолу 2-8
Орындық желдеткіші 3-40
Орындық жылытқышы 3-38
Орындықтар 3-6
Алдыңғы орындық 3-12
Артқы орындық 3-23

Бассүйегіш 3-33
Сақтық шаралары 3-11
Отын бағы аузының қақпағы 5-69
Отын бағы аузының қақпағын жабу 5-70
Отын бағы мойнының қақпағын ашу 5-69
Отын туралы ақпараты бар заттаңба 2-30
Бензинді қозғалтқыш 2-30
Отынға қойылатын талаптар 1-5
Бензинді қозғалтқыш 1-5

П

Пайдаланылған газдардың уыттылығын төмендету жүйесі 9-88
Қозғалтқыш картерінен шығатын шығарынды газдардың уыттылығын төмендету жүйесі 9-89
Отын бағінен шығатын шығарынды газдардың уыттылығын төмендету жүйесі 9-89
Пайдаланылған газдардың уыттылығын төмендету жүйесі 9-90
Проекциялық дисплей (HUD) 5-72
Проекциялық дисплейдегі ақпарат 5-72
Проекциялық дисплейді қолданған кездегі сақтық шаралары 5-73
Проекциялық дисплейдің баптаулары 5-72

Р

Руль 5-29
Дыбыс сигналы 5-33
Руль дөңгелегін қысу күшінің датчигі 5-33
Руль дөңгелегінің жылытқышы 5-31
Руль дөңгелегінің тактильді ескертуі/дірілі 5-34
Руль электркүшейткіші (MDPS) 5-29
Рульді еңкейту/Жылжытып шығару 5-30
Рульдегі басқару элементтеріне шолу 2-12

С

Сақтандырғыштар 9-55
Аспаптар тақтасының сақтандырғыштар блогындағы сақтандырғыштарды ауыстыру 9-56
Мотор бөліміндегі панельге орнатылған сақтандырғышты ауыстыру 9-57
Сақтандырғыштар/релелер панелінің сипаттамасы 9-59
Сақтауға арналған бөлім 5-130
Алдыңғы жолаушы орындығының қалтасы 5-132
Алдыңғы жолаушының әмбебап науасы 5-131
Алдыңғы науа 5-132
Жүк салатын науа 5-133
Жылжып шығатын науа 5-132
Қолғап жәшігі 5-131
Қос тарапты жәшік 5-131
УК-С стерильдеу жүйесі 5-135
Салон керек-жарақтары 5-133

USB зарядтау құрылғысы ... 5-138
Айнымалы ток түрлендіргіші ... 5-142
Бүйір перде ... 5-145
Жүк салатын науа ... 5-146
Жүк торының ұстағышы ... 5-145
Киім ілгек ... 5-143
Күлсауыт ... 5-134
Күнқағар ... 5-137
Кілемше бекіткіштері ... 5-144
Розетка ... 5-137
Сағат ... 5-143
Сатып алынған заттар салатын сөмкеге арналған ілмек ... 5-144
Смартфонды сымсыз зарядтау жүйесі ... 5-140
Стақан қойғыш ... 5-133
Салонды шолу ... 2-4
Салонның ауа сүзгісі ... 9-36
Сүзгіні ауыстыру ... 9-36
Сүзгіні қарап тексеру ... 9-36
Саусақ ізі бойынша анықтап тану жүйесі ... 5-12
Жүйе шектеулері ... 5-14
Саусақ ізі бойынша анықтап тану жүйесінің баптаулары ... 5-12
Саусақ ізі бойынша анықтап тану жүйесінің жұмысы ... 5-13
Ұсталған автокөлік сатып алған жағдайда ... 5-14
Сәйкестік декларациясы ... 2-29, 7-186
Алдыңғы бұрыштық радар/Артқы бұрыштық радар ... 7-186
Алдыңғы радар ... 7-186
Сүйреу ... 8-32
Алмалы сүйреу ілгегі ... 8-33
Апаттық сүйреу ... 8-34
Эвакуатор қызметтері ... 8-32
Сыртқы жарық аспаптары ... 5-74
Аккумулятор батареясының зарядын үнемдеу функциясы ... 5-77
Артқы тұман шамы ... 5-77
Бұрылыс және қозғалыс қатарын ауыстыру көрсеткіштері ... 5-76
Жарық аспаптарын басқару ... 5-74
Күндізгі жүріс жарықтары (КЖЖ) ... 5-79
Қарсы алу жүйесі ... 5-79
Фаралардың еңкею бұрышын реттеу құрылғысы ... 5-77
Фаралардың өшірілуін кідірту ... 5-78
Шалғай жарық фараларын басқару ... 5-76
Сыртқы көрінісіне күтім жасау ... 9-79
Салонға күтім жасау ... 9-85
Сыртқы беттерге күтім жасау ... 9-79
Сыртқы элементтер ... 5-147
Жасырын көмекші тұтқа ... 5-148
Рейлингтер ... 5-147

Т

Тежегіш сұйықтығы 9-33
Тежегіш сұйықтығының деңгейін тексеру 9-33
Тежеу жүйесі 6-31
Автоматты ұстау 6-35
Бүйірден жел соғып тұрғандағы тұрақтылық жүйесі (CSC) 6-48
Динамикалық тұрақтандыру жүйесі (ESC) 6-40
Дискілік тежегіштер тозуының индикаторы 6-32
Екінші соқтығысулардың алдын алуға арналған шұғыл тежеу жүйесі (MCB) 6-44
Еңісте қозғалған кездегі көмек жүйесі (HAC) 6-43
Көлік құралын тұрақтандыруды басқару жүйесі (VSM) 6-42
Күшейткіштері бар тежегіштер 6-31
Рұқсат етілген тежеу тәсілдері 6-49
Тежегішті блоктау жүйесі (АБС) (бар болса) 6-38
Тіркемені тұрақтандыру жүйесі (TSA) 6-49
Шұғыл тежеу жүйесі (BAS) 6-47
Шұғыл тежеу туралы ескерту жүйесі (ESS) 6-44
Ылдиға қарай түсу көмекші жүйесі (DBC) 6-45
Электр тұрақ тежегіші (EPB) 6-32
Терезелер 5-46
Әйнеккөтергіштер 5-48
Техникалық қызмет көрсету бойынша жұмыстар кешені 9-6
Автокөлік иесінің техникалық қызмет көрсету өткізуі кезіндегі сақтық шаралары 9-6
Көлік иесінің жауапкершілігі 9-6
Толық жетек (4WD) 6-50
Апаттық жағдайлардың алдын алу шаралары 6-54
Толық жетек режимі (4WD) 6-51, 6-53
Тұраққа қою кезінде алдыдағы/қапталдағы/арттағы қашықтық туралы ескерту жүйесі (PDW) 7-157
Тұраққа қою кезінде алдыдағы/қапталдағы/арттағы қашықтық туралы ескерту жүйесінің баптаулары 7-157
Тұраққа қою кезінде алдыдағы/қапталдағы/арттағы қашықтық туралы ескерту жүйесінің жұмысы 7-158
Тұраққа қою кезінде қашықтық туралы ескерту жүйесінің ақаулықтары мен шектеулері 7-161
Тіркемені сүйреу 6-78
Егер тіркеме сүйреуге шешім қабылдасаңыз 6-80
Тіркемемен тұраққа тұру көмекшісі (TPA) 6-87
Тіркемені сүйреуге арналған жабдық 6-82
Тіркемесі бар автокөлікті жүргізу 6-83

Ұ

Ұрлап әкетуден қорғау жүйесі 5-24
Ұсынылған майлау материалдары және көлемдер туралы ақпарат 2-23
Ұсынылған SAE тұтқырлық коэффициенті 2-25

Ш

Шамның қуаты 2-18
Шиналар және дөңгелектер 2-19, 9-46
Дөңгелектерді ауыстыру 9-50
Дөңгелектердің орнатылу бұрыштарын реттеу және шиналарды теңгеру ... 9-49
Суық шиналардағы ауаның ұсынылатын қысымы 9-47
Төмен профильді шина 9-55
Шиналарға күтім жасау 9-46
Шиналарға техникалық қызмет көрсету 9-51
Шиналардағы ауа қысымын тексеру 9-48
Шиналарды ауыстыру 9-49
Шиналардың айналуы 9-48
Шиналардың жолмен ілінісуі 9-51
Шинаның бүйір бетіндегі таңбалама 9-51
Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі (TPMS) 8-10
TPMS жүйесімен жабдықталған шинаны ауыстыру 8-15
TPMS жүйесіндегі ақаудың индикаторы 8-14
Қысымы төмен шинаның орналасқан жерінің және шиналардағы қысымның көрсеткіші 8-13
Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі 8-11
Шиналардағы қысымды тексеру 8-11
Шиналардағы төмен қысым индикаторы 8-12
Шиналардың жүккөтергіштік индекстері мен жылдамдық индекстері (Еуропа үшін) 2-20
Шиналардың сипаттамалары мен қысымы көрсетілген тақтайша 2-28

І

Ішкі жарық 5-84
Алдыңғы орындықтардың арасындағы қос тарапты жәшіктің шамы 5-86
Артқы шамдар 5-85
Бағытталған жарық шамы 5-85
Жүксалғыш аймағының шамы 5-88
Күнқағардағы айнаның жарықтандыру шамы 5-85
Салон жарығының шамы 5-84
Сәндік жарық 5-87
Түймелері бар ішкі жарық 5-86
Ұсақ-түйек тартпасының шамы 5-86
Ішкі жарықтың автоматты түрде өшуі 5-84

Э

Экстерьерге шолу (алдыңғы жағынан қарағандағы көрініс) 2-2
Экстерьерге шолу (артқы жағынан қарағандағы көрініс) 2-3